Mormonin kirja

Oppilaan kirja
Uskonto 121–122

MORMONIN KIRJA, OPPILAAN KIRJA

USKONTO 121–122

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko
Suomi

Kansikuva
Simon Deweyn teos *Kristus Runsaudenmaassa* © 2003 IRI

Otamme mielellämme vastaan kommentteja ja korjausehdotuksia.
Lähetä ne sekä huomaamasi virheet osoitteeseen

Seminaries and Institutes of Religion Curriculum
50 East North Temple Street
Salt Lake City, UT 8415 008 USA
tai sähköpostiosoitteeseen ces-manuals@ldschurch.org

Mainitse koko nimesi, osoitteesi, seurakuntasi ja vaarnasi.
Mainitse myös julkaisun nimi. Esitä sitten kommenttisi.

© 2009 Intellectual Reserve, Inc.
Kaikki oikeudet pidätetään.
Printed in the United States of America

Hyväksytty englanniksi: 1/07
Hyväksytty käännettäväksi: 1/07
Alkuperäisjulkaisun nimi: *Book of Mormon Student Manual*
Finnish
32506 130

Sisällys

Luku

Johdanto 1

1 *Uskontomme lakikivi* 3

2 *1. Nefi 1–5* 11

3 *1. Nefi 6–11* 18

4 *1. Nefi 12–15* 26

5 *1. Nefi 16–18* 34

6 *1. Nefi 19–22* 42

7 *2. Nefi 1–3* 49

8 *2. Nefi 4–8* 59

9 *2. Nefi 9–10* 66

10 *2. Nefi 11–16* 74

11 *2. Nefi 17–24* 83

12 *2. Nefi 25–27* 94

13 *2. Nefi 28–30* 103

14 *2. Nefi 31–33* 109

15 *MK Jaakob 1–4* 115

16 *MK Jaakob 5–7* 124

17 *Enos – Mormonin sanat* 132

18 *Moosia 1–3* 138

19 *Moosia 4–8* 144

20 *Moosia 9–17* 151

21 *Moosia 18–24* 159

22 *Moosia 25–29* 166

23 *Alma 1–4* 173

24 *Alma 5–7* 181

25 *Alma 8–12* 188

26 *Alma 13–16* 195

27 *Alma 17–22* 203

28 *Alma 23–29* 210

29 *Alma 30–31* 218

30 *Alma 32–35* 228

31 *Alma 36–39* 238

32 *Alma 40–42* 248

33 *Alma 43–51* 254

34 *Alma 52–63* 262

35 *Helaman 1–4* 269

36 *Helaman 5–9* 275

37 *Helaman 10–12* 281

38 *Helaman 13–16* 288

39 *3. Nefi 1–7* 295

40 *3. Nefi 8–11* 303

41 *3. Nefi 12–14* 310

42 *3. Nefi 15–17* 320

43 *3. Nefi 18–19* 325

44 *3. Nefi 20–22* 332

45 *3. Nefi 23–26* 340

46 *3. Nefi 27–30* 347

47 *4. Nefi* 351

48 *Mormon 1–6* 358

49 *Mormon 7–9* 365

50 *Eter 1–5* 372

51 *Eter 6–10* 380

52 *Eter 11–15* 386

53 *Moroni 1–6* 393

54 *Moroni 7* 399

55 *Moroni 8–9* 407

56 *Moroni 10* 413

Liitteet

Mormonin kirjan levyt ja aikakirjat 420

Nefiläiset, jotka pitivät kansansa aikakirjoja 421

Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät 422

Lehin perheen mahdollinen kulkureitti 423

Mormonin kirjan sivut ja ajanjaksot 424

Juudan sauva ja Joosefin sauva 425

Takaumia Omnista Moosiaan 426

Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre 427

Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen 428

Israelin kokoaminen 429

Aihehakemisto 430

Johdanto

Mormonin kirja todistaa Jeesuksesta Kristuksesta ja opettaa meille, kuinka meistä voi tulla Hänen opetuslapsiaan. Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on todistanut: ”Ihminen pääsee lähemmäksi Jumalaa noudattamalla sen opetuksia kuin minkään muun kirjan avulla” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 66–67; Mormonin kirjan johdanto). Kun tutkit Mormonin kirjaa ja rukoilet usein, Pyhä Henki todistaa jatkuvasti sydämeesi ja mieleesi Vapahtajan jumalallisesta tehtävästä ihmiskunnan Lunastajana.

Mormonin kirjalla on voimallinen vaikutus niiden sydämeen, jotka ottavat sen vastaan ja pohtivat sen sanomaa. Vanhin Parley P. Pratt (1807–1857), joka oli palautuksen varhainen käännynnäinen ja lopulta kahdentoista apostolin koorumin jäsen, on kertonut seuraavaa siitä, kun hän ensimmäisen kerran luki Mormonin kirjaa:

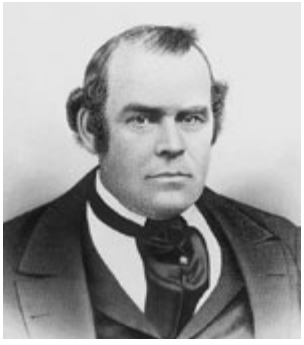

”Aukaisin sen innokkaana ja luin sen nimisivun. Sen jälkeen luin monien silminnäkijöiden todistuksen sen löytämisestä ja kääntämisestä. Sen jälkeen aloin tutkia sen sisältöä järjestyksessä. Luin koko päivän; syöminen oli rasitus, en ollenkaan halunnut ruokaa; nukkuminen oli rasitus yön tullessa, sillä olisin mieluummin lukenut kuin nukkunut.

Lukiessani Herran Henki oli päälläni, ja minä tiesin ja käsitin, että kirja oli tosi.” (Ks. Gordon B. Hinckleyn lainaamana artikkelissa ”Elävä ja tosi todistus”, *Liahona*, elokuu 2005, s. 3.)

Nykyajan profeetat ovat jatkuvasti tähdentäneet sitä, kuinka jokaisen myöhempien aikojen pyhän tulee lukea Mormonin kirja ja lukea sitä uudelleen. Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on julistanut: ”Lupaan teille – –, että jos te kaikki [luette Mormonin kirjan], riippumatta siitä, kuinka monta kertaa olette kenties aikaisemmin lukeneet Mormonin kirjan, saatte elämäänne ja koteihinne enemmän Herran Henkeä, voimakkaamman päättäväisyyden vaeltaa kuuliaisina Hänen käskyilleen ja lujemman todistuksen Jumalan Pojan elävästä todellisuudesta” (”Elävä ja tosi todistus”, s. 6).

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kertonut, kuinka hän oppi, että Mormonin kirjan tutkiminen johtaa henkilökohtaiseen ilmoitukseen:

”Pidin [Mormonin kirjan] kohtia selkeinä ja kallisarvoisina. – –

Opin, että kuka tahansa missä tahansa voisi lukea Mormonin kirjaa ja saada innoitusta.

Jotkin oivallukset tulivat luettuani toisen, jopa kolmannen kerran ja näyttivät ’soveltuvan’ siihen, mitä kohtasin jokapäiväisessä elämässäni.” (”Mormonin kirja – toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta”, *Liahona*, toukokuu 2005, s. 7.)

Sinäkin, kuten presidentti Packer todisti, saat innoitusta, kun luet jatkuvasti Mormonin kirjaa.

Tämän kirjan tarkoitus

Tämä oppilaan kirja täydentää Mormonin kirjan lukemistasi ja tutkimistasi. Sen ei pitäisi korvata sitä. Oppilaan kirjaan on koottu profeetallisia näkemyksiä ja innoitettuja neuvoja avuksesi, kun pyrit saamaan johdatusta soveltaessasi kaikkia kirjoituksia itseesi (ks. 1. Nefi 19:23📖). Arvioi opiskelutottumuksiasi ja päätä, kuinka tämä kirja voi parhaiten täydentää henkilökohtaista Mormonin kirjan lukemistasi ja tutkimistasi. Voit opiskellessasi tehdä muun muassa seuraavaa: 1) tarkastele kirjaa samalla kun luet, 2) lue kirjaa vasta kun olet ensin lukenut muutamia lukuja Mormonin kirjasta tai 3) tarkastele kirjaa ennen kuin luet kyseiset kohdat, jotta se vahvistaa luettavaksi annettujen lukujen ymmärtämistä.

Kuinka tämä kirja on jäsennelty

Oppilaan kirjassa on 56 lukua, jotka kattavat koko Mormonin kirjan. Jokaisessa luvussa on viisi osiota: johdanto, selityksiä, kysymyksiä opiskelun tueksi (erillisissä laatikoissa), pohdittavia seikkoja ja ehdotettuja tehtäviä.

Johdanto

Jokaisen luvun alussa oleva lyhyt johdanto antaa kertomukselle taustaa, esittelee aiheita sekä muutamia

oppeja ja periaatteita, joista kerrotaan käsiteltävänä olevissa Mormonin kirjan luvuissa.

Selityksiä

Selitysosiossa selvennetään niitä oppeja ja periaatteita, joita on käsiteltävänä olevissa Mormonin kirjan luvuissa. Kun luet selitykset huolellisesti, huomaat Mormonin kirjan profeettojen innoitettuja sanomia ja voit analysoida niitä syvällisemmin. Huomaat, kuinka meidän aikamme profeetat soveltavat pyhien kirjoitusten totuuksia nykypäivän oloihin ja maailmassa vallitseviin tilanteisiin.

Selityksissä lainataan usein myös kirkon virallisia julkaisuja, kuten *Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, *Nuorten voimaksi – uskollisuus Jumalalle*, 2002, Pyhien kirjoitusten opas (saatavana internetissä osoitteessa www.scriptures.lds.org) ja Bible Dictionary [englanninkielinen Raamatun sanasto].

Kysymyksiä opiskelun tueksi

Huomaat, että eri puolilla selitysosiota on esitetty opiskelun tueksi kysymyksiä alla olevan kaltaisissa varjostetuissa laatikoissa. Nämä kysymykset auttavat sinua tutkimaan ja ymmärtämään tiettyjä jakeita.

Moosia 18:21–29

Mitä Alma opetti kansaansa tekemään, jotta se vaeltaisi "oikeamielisesti Jumalan edessä"? (Jae 29.)

Pohdittavia seikkoja

Pohdittavia seikkoja -osio auttaa sinua pohtimaan syvällisesti joitakin lukemiasi kohtia. Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on vahvistanut, että pyhien kirjoitusten pohtiminen johtaa kallisarvoisiin tuloksiin: "Kun pohdit opillisia periaatteita ja rukoilet niiden johdosta, Pyhä Henki puhuu mielessäsi ja sydämessäsi. Pyhissä kirjoituksissa kuvatuista tapahtumista tulee uusia oivalluksia, ja sydämeesi painuu elämäntilanteeseesi sopivia periaatteita." ("Pyhien kirjoitusten tarjoaman ohjauksen mukaan eläminen", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 21.) Voit halutessasi käyttää pyhien kirjoitusten päiväkirjaa tai erillistä muistivihkoa, johon kirjoitat vastauksia joihinkin näistä kysymyksistä sekä vaikutelmia, joita saat lukiessasi.

Ehdotettuja tehtäviä

Jokaisen luvun lopussa on lisätehtäviä, jotka kannustavat soveltamaan pyhistä kirjoituksista saatuja totuuksia omaan elämään. Jos osallistut Mormonin kirjan uskonto- tai instituuttikurssille, opettajasi saattaa sisällyttää jotkin näistä tehtävistä oppikurssiin. Huomaathan, että nämä tehtävät ovat ehdotuksia ja niitä tulee soveltaa henkilökohtaisten tarpeidesi mukaan ja Pyhän Hengen johdatuksella.

Tietoa niille, joilla on jokin vamma

Tämä oppilaan kirja voi olla saatavana vaihtoehtoisessa muodossa osoitteessa www.ldsces.org. Mikäli tämän kirjan käyttäminen on vammasi vuoksi vaikeaa, kysy opettajaltasi muita saatavana olevia mahdollisuuksia.

Pyhien kirjoitusten hallinta

Tässä oppilaan kirjassa on käytetty pyhien kirjoitusten hallinta -kuvaketta 📖, jolla tarkoitetaan pyhien kirjoitusten hallittavia kohtia. Seminaarin aikana oppilaita pyydetään opettelemaan sata pyhien kirjoitusten kohtaa, jotka on katsottu opillisesti merkittäviksi. Joka kerta kun jokin näistä sadasta pyhien kirjoitusten hallittavasta kohdasta mainitaan, näet sitä osoittavan 📖 -symbolin.

Luku 1

Uskontomme lakikivi

Johdanto

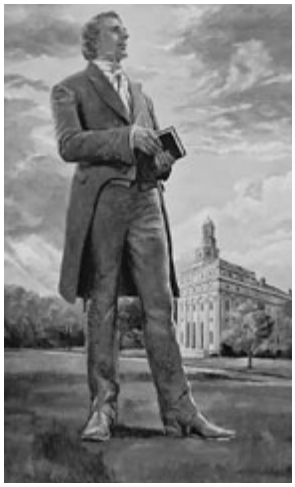

Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on sanonut: ”Sanoin veljille, että Mormonin kirja on virheettömin kaikista kirjoista maan päällä ja uskontomme lakikivi ja että ihminen pääsee lähemmäksi Jumalaa noudattamalla sen opetuksia kuin minkään muun kirjan avulla” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 66–67; Mormonin kirjan johdanto).

Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kirjoittanut, että Mormonin kirjaa ”tulee pitää merkittävimpänä ja tärkeimpänä uskonnollisena tekstinä, mitä on ilmoitettu sen jälkeen kun Uuden testamentin kirjoitukset koottiin miltei kaksituhatta vuotta sitten. Tosiaankin kun ajatellaan Mormonin kirjan tehtävää – palauttaa ne selkeät ja kallisarvoiset raamatulliset totuudet, jotka olivat kadonneet, ja lisätä kymmeniä uusia totuuksia Jeesuksesta Kristuksesta sekä valmistaa tietä Hänen evankeliuminsa täydellistä palauttamista ja Hänen tuhatvuotisen paluunsa voitonriemuista päivää varten – sitä voidaan pitää merkittävimpänä ja tärkeimpänä uskonnollisena tekstinä, mitä on koskaan annettu maailmalle.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 9–10.)

Kun alat tutkia Mormonin kirjaa, pane merkille ne suurenmoiset totuudet, joita se sisältää. Mormonin kirja todistaa erityisesti Jeesuksen Kristuksen jumalallisuudesta ja Hänen sovituksensa todellisuudesta. Lisäksi Mormonin kirja vahvistaa jälleen Jumalan liiton Israelin huoneen kanssa ja osoittaa, että meidän on tarpeen solmia pyhiä liittoja ja pitää ne. Kun rukoillen tutkit tätä pyhää kirjaa, voit syventää ja vahvistaa todistustasi Jeesuksen Kristuksen evankeliumista ja sen palauttamisesta maan päälle myöhempinä aikoina.

Selityksiä

Nimisivu

• Mormonin kirjan nimisivu alkaa näin: ”Mormonin kirja, Mormonin käden levyihin kirjoittama kertomus, otettu Nefin levyistä.” Tämän jälkeen seuraa kaksi kappaletta, jotka todennäköisesti on kirjoittanut Mormonin kirjan profeetta Moroni, Mormonin poika. Profeetta Joseph Smith on selittänyt: ”Mormonin kirjan nimilehti on kirjaimellinen käännös, joka on otettu levykokoelman eli kirjan viimeiseltä sivulta, sen vasemmalta puolelta. Tämä kokoelma sisälsi nyt käännetyn aikakirjan, ja sen kieli oli kauttaaltaan kirjoitettu samoin kuin heprea yleensä kirjoitetaan [siis oikealta vasemmalle], eikä mainittu nimilehti suinkaan ole nykyajan tuote, ei minun eikä kenenkään muunkaan tämän sukupolven aikana eläneen tai elävän ihmisen työtä.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 63–64.)

”Tullakseen julki oikeana aikana”

• Mormonin kirjan nimisivun ensimmäinen kappale julistaa, että tämä pyhä aikakirja tulee ”julki oikeana aikana”. Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on todistanut, että Mormonin kirjan esiintulon ajankohta osoittaa kirjan merkityksen evankeliumin palauttamisessa:

”Voimallinen todistus Mormonin kirjan tärkeydestä on se, missä palautuksen vaiheessa Herra saattoi sen esiin. Sitä edelsi vain ensimmäinen näky. Tuossa suuressa ilmestyksessä profeetta Joseph Smith oppi tuntemaan Jumalan todellisen luonteen ja sai tietää, että Jumalalla oli hänelle työ tehtävänä. Seuraava tapahtuma oli Mormonin kirjan esilletulo.

Ajatelkaa, mitä se merkitsee. Mormonin kirja tuli esiin ennen pappeuden palautusta. Se julkaistiin aivan muutamia päiviä ennen kirkon perustamista. Pyhät saivat Mormonin kirjan luettavakseen, ennen kuin heille annettiin sellaisia suuria oppeja käsittelevät ilmoitukset kuin kirkkauden asteet, selestinen avioliitto tai työ kuolleitten puolesta. Mormonin kirja tuli ennen pappeuskoorumeita ja kirkon järjestystä. Eikö tämä kerro jotakin siitä, miten Herra suhtautuu tähän pyhään kirjaan?” (”Mormonin Kirja – uskontomme lakikivi”, *Liahona*, lokakuu 2011, s. 53–54.)

• Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Mormonin kirja kirjoitettiin meidän aikaamme varten: ”Mormonin kirjan tärkeimmät kirjoittajat ymmärsivät täysin, että heidän kirjoituksensa olivat etupäässä pikemminkin tulevaa sukupolvea kuin

heidän omaa sukupolveaan varten. Moroni kirjoitti meidän sukupolvellemme: 'Minä puhun teille ikään kuin olisitte läsnä' (Morm. 8:35)." ("Mormonin kirjan lukemisen tuomia siunauksia", *Liahona*, marraskuu 2005, s. 6–7.)

• Puhuessaan siitä, kuinka meidän on tarpeen soveltaa Mormonin kirjaa elämäämme, presidentti Ezra Taft Benson julisti: "Jos he näkivät meidän aikamme ja valitsivat sen, mikä olisi meille arvokkainta, niin eikö meidän juuri sillä mielellä tule tutkia Mormonin kirjaa? Meidän tulee koko ajan kysyä itseltämme: 'Miksi Herra innoitti Mormonia (tai Moronia tai Almaa) ottamaan tämän mukaan aikakirjaansa? Mitä sellaista minä voin tästä oppia, mikä auttaa minua elämään tänä aikana?'" (Ks. "Mormonin kirja – uskontomme lakikivi", s. 56.)

Vanhin Perry ehdotti myös erästä tärkeää tapaa Mormonin kirjan lukemiseen: "Joka kerta kun luemme Mormonin kirjaa, meidän tulee ehkä kysyä itseltämme: 'Miksi nämä kirjoittajat valitsivat nämä nimenomaiset kertomukset tai tapahtumat sisällytettäviksi aikakirjaan? Mitä arvoa niillä on meille nykyään?'" ("Mormonin kirjan lukemisen tuomia siunauksia", s. 8.)

Käännös Jumalan lahjan avulla

• Itse kultalevyihin sisältyi lupaus siitä, että ne käännettäisiin "Jumalan lahjan ja voiman avulla" (Mormonin kirjan nimisivu). Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on antanut merkittävää tietoa Mormonin kirjan kääntämisestä:

"Tämän ihmeellisen käännösmenetelmän yksityiskohtia ei vieläkään tunneta täysin. Meillä on kuitenkin muutamia kallisarvoisia käsityksiä. – –

Emma Smith, joka alussa toimi Josephin kirjurina, kertoi näin vuonna 1856:

'Kun mieheni käänsi Mormonin kirjaa, kirjoitin siitä osan hänen sanellessaan kunkin lauseen sanasta sanaan, ja kun eteen tuli erisnimiä, joita hän ei osannut lausua, tai pitkiä sanoja, hän luetteli ne kirjain kirjaimelta, ja kun kirjoitin niitä ja jos tein jonkin virheen niiden kirjoittamisessa, hänellä oli tapana keskeyttää minut ja korjata oikeinkirjoitustani, vaikka hänen oli mahdotonta nähdä, kuinka silloin kirjoitin ne. Alussa hän ei osannut lausua edes [englannin kielen] sanaa *Sarah*, vaan hänen täytyi luetella nimen kirjaimet, ja sitten minä lausuin sen hänelle. Aina kun hän keskeytti jostakin syystä, niin kun hän jatkoi jälleen, hän aloitti epäröimättä aina siitä, mihin oli jäänyt, ja kerran kääntämisen aikana hän yhtäkkiä pysähtyi kalpeana kuin lakana ja kysyi: "Emma, oliko Jerusalemin ympärillä muureja?" Kun vastasin: "Kyllä", hän sanoi: "Ai! [En tiennytkään.] Pelkäsin erehtyneeni." Hänellä oli siihen aikaan niin rajallinen tieto historiasta, ettei hän tiennyt edes sitä, että Jerusalem oli muurien ympäröimä.' (Edmund C. Briggs, "A Visit to Nauvoo in 1856", *Journal of History*, tammikuu 1916, s. 454.) – –

Vaikka profeetta vuosien varrella hioikin taitojaan, Emma myönsi, että siihen aikaan kun Joseph käänsi kultalevyt, hänellä oli vain alkeellinen luku- ja kirjoitustaito:

'Joseph Smith – – ei osannut kirjoittaa eikä sanella johdonmukaista ja hyvin muotoiltua kirjettä, Mormonin kirjan kaltaisen kirjan sanelemisesta puhumattakaan. Ja vaikka olin aktiivisesti osallisena niihin tapahtumiin, se on minusta aivan yhtä ihmeellistä, "ihmeellistä tekoa ja ihmettä", kuin kenestä tahansa muusta.' (Ibid.)" ("A Treasured Testament", *Ensign*, heinäkuu 1993, s. 62–63.)

Mormonin kirja vahvistaa Jumalan liiton Israelin kanssa

• Sen lisäksi että Mormonin kirja todistaa Jeesuksesta Kristuksesta, se osoittaa, että Jumala muistaa liittonsa Israelin huoneen kanssa. Pyhien kirjoitusten oppaassa kuvaillaan Israelin huonetta, sen hajottamista ja sen kokoamista:

"Vanhassa testamentissa Herra antoi Iisakin pojalle, Abrahamin pojanpojalle Jaakobille, nimen Iisak (1. Moos. 32:28; 35:10). Nimi Israel tarkoittaa paitsi itse Jaakobia myös hänen jälkeläisiään ja valtakuntaa, joka näillä jälkeläisillä oli Vanhan testamentin aikoina. – –

Israelin kaksitoista heimoa: Abrahamin pojanpojalla Jaakobilla, jonka nimi muutettiin Israeliksi, oli kaksitoista poikaa. Heidän jälkeläisiään sanotaan Israelin kahdeksitoista heimoksi ja Israelin lapsiksi. – –

Israelin hajottaminen: Herra hajotti Israelin kaksitoista heimoa ja saattoi ne ahdinkoon niiden epävanhurskauden ja kapinoimisen vuoksi. Herra käytti kuitenkin tätä valitun kansansa hajottamista maailman kansojen sekaan myös noiden kansojen siunaamiseen. – –

Israelin kokoaminen: Israelin huone kootaan yhteen viimeisinä päivinä ennen Kristuksen tulemista (UK 10). Herra kokoaa kansansa Israelin, kun se ottaa hänet vastaan ja pitää hänen käskynsä." (PKO, hakusana "Israel", s. 54–55.)

• Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenet ovat se osa Israelin huonetta, joka on koottu saamaan tieto isistään ja Herran liitoista. Herra on julistanut: "Sillä te olette Israelin lapsia ja Abrahamin jälkeläisiä" (OL 103:17).

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on kirjoittanut seuraavaa Mormonin kirjan tehtävästä Israelin kokoamisessa viimeisinä aikoina: "Mitä tulee Israelin kokoamiseen, Mormonin kirja on tärkein kirja, mitä on koskaan kirjoitettu tai mitä tullaan koskaan kirjoittamaan. Se on kirja, joka kokoaa Israelin ja joka ilmoittaa yksinkertaisesti ja täydellisesti opin valitun suvun kokoamisesta. Se on kirja, jonka Jumala on antanut todistamaan suuren myöhempien aikojen työnsä totuudesta ja jumalallisuudesta. Se sisältää ikuisen evankeliumin täyteyden ja pitää sisällään todisteet omasta jumalallisuudestaan. Jokainen ihminen, joka on todella kääntynyt, tietää Pyhän Hengen ilmoituksista sisimmässään olevalle hengelle, että Mormonin kirja on Herran mieli ja tahto ja ääni maailmalle nykyään. Juuri Mormonin kirja saa ihmiset uskomaan evankeliumin ja liittymään kirkkoon, ja kuten olemme tähän mennessä nähneet, se on voima, joka saa aikaan Israelin kokoamisen. Käytännön näkökulmasta katsottuna, ellei olisi Mormonin kirjaa, Herran kansan kokoaminen viimeisinä aikoina pysähtyisi. Israelin eksyneet lampaat kuulevat paimenensa äänen, kuten se on siinä kirjassa, ja sen äänen kuullessaan tulevat tosi lammaslaumaan. Tämän nefiläisten pyhän kirjan merkitystä ihmisten pelastumiselle viimeisinä aikoina ei voi mitenkään liioitella." (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 554.)

Juutalaisten ja pakanoiden saaminen vakuuttuneiksi siitä, että Jeesus on Kristus

• Nimisivun mukaan Mormonin kirjan tarkoitus on saada juutalaiset ja pakanat vakuuttuneiksi siitä, "että Jeesus on Kristus, iankaikkinen Jumala, joka ilmoittaa itsensä kaikille kansoille". Mormonin kirjan alaotsikko – toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta – tähdentää sen tärkeintä tarkoitusta. Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt tämän alaotsikon merkitystä:

"Johtavat veljet ovat äskettäin päättäneet, että tästedes Mormonin kirjan nimeen lisätään alaotsikko 'toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta'.

Juudan sauva eli aikakirja – Vanha ja Uusi testamentti – ja Efraimin sauva eli aikakirja – Mormonin kirja, joka on toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta – on nyt liitetty yhteen niin kiinteästi, että kun tutkii toista, kiinnostuu toisesta, ja kun tulee tuntemaan toista, saa lisää tietoa toisesta. Ne ovat todellakin tulleet yhdeksi meidän kädessämme. Hesekielin profetia on nyt toteutunut." (Ks. "Pyhät kirjoitukset", *Valkeus*, huhtikuu 1983, s. 106.)

• Presidentti Ezra Taft Benson on selittänyt sanan *testamentti* merkitystä: "Muistammeko me uuden liiton, nimittäin Mormonin kirjan? [Ks. OL 84:57.] Raamatussa meillä on Vanha testamentti ja Uusi testamentti. Sana *testamentti* on käännös kreikankielisestä sanasta, joka voidaan kääntää myös sanalla *liitto*. Tätäkö Herra tarkoitti sanoessaan Mormonin kirjaa 'uudeksi liitoksi'? Se on todellakin uusi todistus Jeesuksesta. Tämä on yksi syy, miksi olemme äskettäin lisänneet Mormonin kirjan nimeen sanat 'toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta'." (Ks. "Mormonin kirja – uskontomme lakikivi", s. 54.)

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut: "Kun luet Mormonin kirjaa, keskity kirjan päähenkilöön – sen ensimmäisestä luvusta viimeiseen – Herraan Jeesukseen Kristukseen, elävän Jumalan Poikaan" ("Todistus Mormonin Kirjasta", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 82).

Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt edelleen:

"[Herra] on tarjonnut meille vielä viimeisen liiton, antanut meille vielä viimeisen testamentin lopullisessa pyrkimyksessään auttaa langennutta ihmistä. Hän on tarjonnut meille vielä viimeisen rakkauttaan ja armoaan osoittavan kirjallisen todistuksen, jonka Hän ojentaa meille viimeisen kerran. – – Tuo testamentti ja lopullinen todistus, tuo 'uusi liitto', joka on tarjottu ihmislapsille vielä kerran, on Mormonin kirjan sanoma.

Yksikään aikakirja ei opeta enemmän Jumalan lupauksesta niille, jotka elävät viimeisinä aikoina. Nuo lupaukset keskittyvät Hänen ainosyntyiseen Poikaansa, pyhän

Messiaan ansioihin ja laupeuteen ja armoon, Häneen, joka 'puhuu kaikkien ihmislasten puolesta; ja ne, jotka uskovat häneen, pelastuvat' [2. Nefi 2:8–9].

Del Parson, © 1996 IRI

Jumalan lasten tehtävä näinä maailmanhistorian loppuaikoina on kulkea eteenpäin 'järkkymättömän uskon avulla häneen, turvautuen täysin hänen ansioihinsa, joka on voimallinen pelastamaan', 'ponnistella eteenpäin lujina Kristuksessa, niin että teillä on täydellinen toivon kirkkaus ja rakkaus Jumalaa ja kaikkia ihmisiä kohtaan – – kestiten itseänne Kristuksen sanalla ja [kestäen] loppuun asti – –. Tämä on se keino; eikä ole muuta keinoa eikä nimeä taivaan alla annettu, jonka avulla ihminen voi pelastua Jumalan valtakuntaan.' [2. Nefi 31:19–21.]

Mikään muu kirja ei auta meitä yhtä hyvin tekemään tätä. Mitään muuta kirjaa Jumala ei ole koskaan valmistanut ja varjellut yksinomaan sitä tarkoitusta varten. Mitään muuta kirjaa ei ole koskaan kirjoitettu yhtä täydellisen näkemyksen valossa siitä tulevasta talouden-hoitokaudesta, jolle se aikakirja lopulta tulisi. – –

Sanomassaan uskosta Kristukseen, toivosta Kristuksessa ja rakkaudesta Kristuksessa Mormonin kirja on Jumalan 'uusi liitto' lapsilleen – viimeisen kerran." (*Christ and the New Covenant*, s. 8–10.)

Mormonin kirjan nimisivu

Mitkä nimisivuun muistiin merkityt seikat todistavat kirjan ihmeellisestä luonteesta?

Kuinka Mormonin kirja on lakikivi

• Profeetta Joseph Smith sanoi Mormonin kirjan olevan "uskontomme lakikivi" (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 66; Mormonin kirjan johdanto). Presidentti Ezra Taft Benson on selittänyt lakikiven tehtävää seuraavasti:

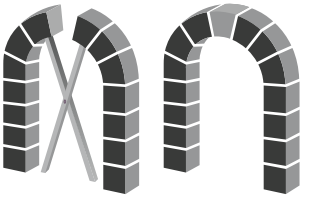

"Lakikivi on holvikaaren keskimmäinen kivi. Se pitää kaikkia muita kiviä paikoillaan, ja jos se otetaan pois, kaari sortuu. Mormonin kirja on kolmella tavalla uskontomme lakikivi. Se on lakikivi todistuksessamme Kristuksesta. Se on oppimme lakikivi. Se on todistuksen lakikivi." ("Mormonin kirja – uskontomme lakikivi", s. 54.)

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on laajentanut ajatusta Mormonin kirjasta oppimme lakikivenä:

"Mormonin kirja on lakikivi, koska se todistaa iankaikkisista periaatteista ja käskyistä ja sitoo ne yhteen muodostaen pelastuksen perusopeista ehyen kokonaisuuden. Se on loistavin jalokivi pyhien kirjoitustemme kruunussa.

Mormonin kirja on lakikivi myös muista syistä. – – Moronin lupaus – nimittäin että Jumala ilmoittaa totuuden Mormonin kirjasta jokaiselle vilpittömälle kysyjälle, joka uskoo Kristukseen – antaa meille avainkohdan itselukkiutuvaan ketjuun.

Mormonin kirja todistaa vakuuttavasti, 'että Jeesus on Kristus, iankaikkinen Jumala', ja vahvistaa myös hengellisesti Joseph Smithin jumalallisen kutsumuksen ja sen, että hän näki Isän ja Pojan. Kun tämä on varmaa, siitä seuraa loogisesti, että me voimme saada vahvistuksen myös sille, että Oppi ja liitot sekä Kallisarvoinen helmi ovat todella pyhiä kirjoituksia Raamatun ja Mormonin kirjan rinnalla.

Kaikki tämä todistaa Jeesuksen Kristuksen evankeliumin palautuksesta ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jumalallisesta tehtävästä jatkuvaa ilmoitusta saavan elävän profeetan johdolla. Näistä perustotuuksista lähtee niiden muiden pelastavien periaatteiden ymmärtäminen, jotka kuuluvat evankeliumin täyteyteen." ("Uskontomme lakikivi", *Liahona*, tammikuu 2004, s. 3–4.)

”Lähemmäksi Jumalaa noudattamalla sen opetuksia”

• Sunnuntaina 28. marraskuuta 1841 profeetta Joseph Smith vietti päivän pitäen kokousta kahdentoista apostolin kanssa presidentti Youngin talossa. Puhuessaan heidän kanssaan monenlaisista aiheista hän julisti, että ”ihminen pääsee lähemmäksi Jumalaa noudattamalla sen [Mormonin kirjan] opetuksia kuin minkään muun kirjan avulla” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 66–67; Mormonin kirjan johdanto).

• Presidentti Ezra Taft Benson on opettanut, että Mormonin kirja auttaa meitä erottamaan totuuden erheestä:

”Meidän tulisi tuntea Mormonin kirja paremmin kuin mikään muu kirja. Sen lisäksi, että tiedämme, millaisia historiallisia ja uskoa vahvistavia kertomuksia se sisältää, meidän tulee ymmärtää sen opetukset. Jos me todella tutkimme Mormonin kirjaa opilliselta kannalta, voimme paljastaa erheet ja löytää totuuksia, joilla voimme taistella nykyajan monia vääriä teorioita ja ihmisfilosofioita vastaan.

Olen kirkon piirissä huomannut, että niiden ihmisten arvostelukyky, näkemys, vakaumus ja henki, jotka tuntevat Mormonin kirjan ja rakastavat sitä, on erilainen kuin niiden, jotka eivät niin tee. Tämä kirja on suuri seula.” (Ks. ”Jeesus Kristus – lahjat ja odotukset”, *Valkeus*, joulukuu 1987, s. 3.)

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on kertonut, kuinka Mormonin kirjan tutkiminen varjeli hänen hengellistä turvallisuuttaan: ”Kun aloitin lakimiehen urani muutama vuosi sitten, jotkut perheeni jäsenet olivat vähän huolissaan. He pelkäsivät, että menettäisin uskoni. Halusin toimia lakimiehenä, mutta sitäkin enemmän halusin säilyttää todistukseni. Niinpä ryhdyin tekemään jotakin sellaista, mitä voin suositella teillekin. Puolen tunnin ajan joka aamu, ennen kuin aloitin päivän työni, luin Mormonin kirjaa – luin kaikkia muitakin kirkon pyhiä kirjoja, mutta nyt puhun Mormonin kirjasta. Ja lukemalla vain muutaman minuutin päivässä luin Mormonin kirjan läpi joka vuosi yhdeksän vuoden ajan. Tiedän, että se piti minut sopusoinnussa, sikäli kuin pysyin sopusoinnussa, Herran Hengen kanssa.” (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1949, s. 36.)

Lukija päättää, mitä hän oppii

• Mormonin kirjan lukeminen voi tuoda ihmeellisiä siunauksia. Suuri vastuu on kuitenkin lukijalla. Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, kuinka meillä tulee lukiessamme olla oikeanlainen sydän ja asenne: ”Se, mitä me saamme jostakin kirjasta – varsinkin pyhästä kirjoituksesta – riippuu pääasiassa siitä, mitä me panostamme sen lukemiseen – kuinka halukkaita ja auliita olemme oppimaan ja kuinka virittäydymme siihen valoon, jonka Herran Henki välittää” (”Kaikkia ihmisiä kaikkialla”, *Liahona*, toukokuu 2006, s. 77).

Henkilökohtaisen todistuksen saaminen Mormonin kirjasta

• Viimeinen profeetta, joka kaiversi nefiläisten aikakirjaan, oli Mormonin poika Moroni. Jumalan profeetta Moroni antoi kaavan, jonka mukaan lukijat voivat saada Pyhältä Hengeltä henkilökohtaisen todistuksen siitä, että Mormonin kirja on pyhä kirja. Tämä lupaus, joka on annettu kaikille, jotka vilpittömästi lukevat Mormonin kirjaa ja haluavat tietää sen totuudesta, on kohdassa Moroni 10:3–5📖.

• Vilpitön lukija ei ehkä heti saa todistusta lukiessaan Mormonin kirjaa. Lisäksi jotkut ihmiset eivät ehkä tunnista sitä todistusta, joka kasvaa heidän tutkiessaan ja rukoillessaan tämän upean tekstin johdosta. Mutta Moronin lupaus toteutuu. Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kertonut henkilökohtaisesta kokemuksestaan ja neuvonut niitä, jotka pyrkivät saamaan todistuksen:

”Kun luin Mormonin kirjan ensimmäisen kerran kannesta kanteen, luin lupauksen, että jos kysyisin ’Jumalalta, iankaikkiselta Isältä, Kristuksen nimessä, eivätkö [lukemani] asiat ole totta; ja jos [kysyisin] vilpittömin sydämin, vakain aikein, Kristukseen uskoen, hän [ilmoittaisi] niistä [minulle] totuuden Pyhän Hengen voimalla’ (Moroni 10:4). Yritin noudattaa noita ohjeita sellaisina kuin ne ymmärsin.

Jos olin odottanut, että saisin heti valtavana kokemuksena loistavan ilmestyksen, sitä ei tapahtunut. Mutta minusta tuntui hyvältä, ja minä aloin uskoa. – –

Kokemukseni on ollut, että todistus ei puhkea yhtäkkiä. Pikemminkin se kasvaa, kuten Alma sanoi, uskon

siemenestä. 'Se vahvistaa teidän uskoanne, sillä te sanotte: Minä tiedän, että tämä on hyvä siemen, sillä katso, se itää ja alkaa kasvaa' (Alma 32:30). Jos te ravitsette sitä, se kasvaa, ja ellette te ravitse sitä, se kuivettuu (ks. Alma 32:37–41).

Älkää olko pettyneitä, jos olette lukeneet ja lukeneet uudelleen ettekä ole vielä saaneet voimallista todistusta. Saatatte olla jossakin määrin niiden Mormonin kirjassa mainittujen opetuslasten kaltaisia, jotka olivat täynnä Jumalan voimaa suuressa kirkkaudessa 'eivätkä he sitä tienneet' (3. Nefi 9:20).

Tehkää parhaanne. Ajatelkaa tätä jaetta: 'Katsokaa, että tämä kaikki tehdään viisaasti ja järjestyksessä, sillä ihmistä ei vaadita juoksemaan nopeammin kuin hänellä on voimaa. Ja vielä, on tarpeen, että hän on uuttera, jotta hän siten voisi voittaa palkinnon; sen tähden kaikki on tehtävä järjestyksessä.' (Moosia 4:27.)" (Ks. "Mormonin kirja – toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta: selkeitä ja kallisarvoisia asioita", *Liahona*, toukokuu 2005, s. 6–7, 8.)

Moroni 10:3–5 📖

Lue uudelleen Moronin lupaus. Kuinka aiot soveltaa tätä lupausta tutkiessasi Mormonin kirjaa?

Ulkoisia todisteita Mormonin kirjasta

• Joitakuita Mormonin kirjaa opiskelevia kiinnostavat maantieteelliset, tekstiin liittyvät tai arkeologiset todisteet kirjan muinaisesta alkuperästä. Vaikka tämänkaltaiset löydöt ovatkin usein kiehtovia ja hyödyllisiä, täytyy muistaa, etteivät ne muodosta Mormonin kirjan pääsisältöä eivätkä totuutta. Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on varoittanut nojautumasta yksinomaan näihin löytöihin todistuksessamme Mormonin kirjasta: "Todisteet kirjan totuudesta, sen aitoudesta maailmassa, joka on kärkäs vaatimaan todisteita, eivät löydy arkeologiasta eivätkä antropologiasta, vaikka niistä saattaakin olla joillekuille apua. Ne eivät ole sanatutkimuksissa eivätkä historiallisissa analyyseissä, vaikka nekin voivat olla vahvistavia. Todistus sen totuudesta ja aitoudesta on itse kirjan kansien välissä. Sen todenperäisyyttä voi koetella lukemalla sitä. Se on Jumalasta. Järkevät ihmiset voivat vilpittömästi asettaa sen alkuperän kyseenalaiseksi, mutta ne, jotka ovat lukeneet sitä rukoillen, ovat tulleet tietämään yliluonnollisen voiman avulla, että se on tosi, että se sisältää Jumalan sanaa, että siinä esitetään iankaikkisen evankeliumin pelastavat totuudet, että se tuli 'julki Jumalan lahjan ja voiman avulla – – juutalaisten ja pakanoiden saamiseksi vakuuttuneiksi siitä, että Jeesus on Kristus' (Mormonin kirjan nimisivu)." ("Uskomme neljä kulmakiveä", *Liahona*, helmikuu 2004, s. 5–6.)

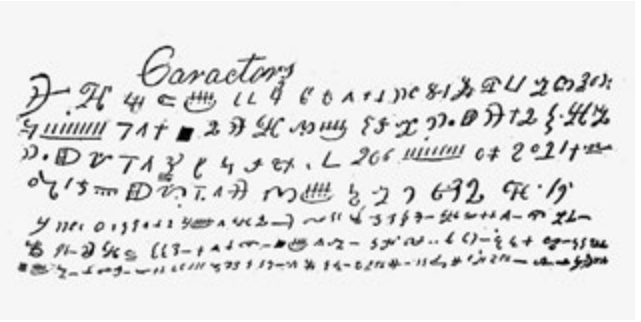

Mormonin kirjan siunauksia

• Presidentti Gordon B. Hinckley on selittänyt, kuinka Mormonin kirja voi pitää kirkon jäsenet hengellisesti hyvinvoivina:

"[Mormonin kirja havainnollistaa hyvin selkeästi] sitä tosiasiaa, että kun ihmiset ja kansat vaeltavat Herran pelossa ja kuuliaisina Hänen käskyilleen, ne vaurastuvat ja kasvavat, mutta kun ne unohtavat Hänet ja Hänen sanansa, tapahtuu rappeutuminen, joka johtaa toimintakyvyttömyyteen ja kuolemaan, ellei vanhurskaus pysäytä sitä. – –

Lupaan teille varauksetta, että jos te kaikki [luette Mormonin kirjan], – – saatte elämäänne ja koteihinne enemmän Herran Henkeä, voimakkaamman päättäväisyyden vaeltaa kuuliaisina Hänen käskyilleen ja lujemman todistuksen Jumalan Pojan elävästä todellisuudesta." ("Elävä ja tosi todistus", *Liahona*, elokuu 2005, s. 4–5, 6.)

• Presidentti James E. Faust kertoi kokemuksesta, jonka seitsemänkymmenen koorumin jäsen, vanhin F. Burton Howard on esittänyt ja joka osoittaa Mormonin kirjan käännyttävän voiman:

"Sisar Celia Cruz Ayala San Juanin lähetyskentältä Puerto Ricosta päätti antaa Mormonin kirjan eräälle ystävälleen. Hän paketoi sen koristeelliseen lahjapaperiin ja lähti viemään lahjaa.

Matkalla hänen kimppuunsa kävi rosvo, joka varasti hänen käsilaukkunsa ja siinä olevan paketoidun Mormonin kirjan. Muutaman päivän kuluttua hän sai tämän kirjeen:

'Rouva Cruz

Antakaa minulle anteeksi, antakaa minulle anteeksi. Ette usko, miten pahoillani olen siitä, että kävin teidän kimppuunne. Mutta sen takia elämäni on muuttunut ja muuttuu edelleen. Se kirja [Mormonin kirja] on auttanut minua elämässäni. Tuo Jumalan miehen näkemä uni on ravistellut minua. – – Palautan viisi pesoanne, sillä en voi käyttää niitä. Haluan teidän tietävän, että teistä näytti loistavan jokin. Tuo valo tuntui estävän minua [vahingoittamasta teitä, ja niin] juoksin sen sijaan pois.

Haluan teidän tietävän, että tulette tapaamaan minut taas, mutta silloin ette tunnista minua, sillä olen veljenne. – – Minun on löydettävä Herra täältä, missä asun, ja mentävä siihen kirkkoon, johon te kuulutte.

Se viesti, jonka olitte kirjoittanut tuohon kirjaan, sai kyyneleet silmiini. Keskiviikkoillan jälkeen en ole kyennyt lopettamaan kirjan lukemista. Olen rukoillut ja pyytänyt Jumalaa antamaan minulle anteeksi, [ja] pyydän teitä antamaan minulle anteeksi. – – Ajattelin, että paperiin käärityn lahjanne oli sellainen, jonka olisin voinut myydä. Se on [sen sijaan] saanut minut haluamaan muutosta elämääni. Antakaa minulle anteeksi, antakaa minulle anteeksi, pyydän teitä.

Tuntematon ystävänne.'

Sellainen on Mormonin kirjan käännyttävä voima." (Ks. "Mitä haluan poikani tietävän ennen kuin hän lähtee lähetystyöhön", *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 43–44.)

Mormonin kirjan levyt ja aikakirjat

• Katso liitteenä olevaa kaaviota "Mormonin kirjan levyt ja aikakirjat" (s. 420). Siinä näkyvät eri profeettojen kirjoittamat erilliset aikakirjat ja se, mihin levyihin kukin aikakirja sisältyi.

Nefiläiset, jotka pitivät kansansa aikakirjoja

• Katso liitteenä olevaa kaaviota "Nefiläiset, jotka pitivät kansansa aikakirjoja" (s. 421). Siinä näkyvät yksittäiset kirjoittajat ja heidän kunkin kirjoittamat kirjat.

Silminnäkijät, jotka todistavat Mormonin kirjan totuudesta

• Vanhin Bruce R. McConkie on selittänyt, että Herra kutsuu aina ihmisiä todistamaan työnsä jumalallisuudesta:

"Aina kun Herra on aloittanut taloudenhoitokauden ilmoittamalla evankeliuminsa ja suomalla miehille pappeuden ja avaimet, Hän on toiminut *todistajien lain* mukaan, jonka Hän itse on säätänyt. Tämä laki on: 'Jokainen asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan sanalla' (2. Kor. 13:1; 5. Moos. 17:6; 19:15; Matt. 18:15–16; – –).

Yksikään ihminen ei jää koskaan yksin perustamaan ilmoitetun totuuden uutta taloudenhoitokautta tai kantamaan taakkaa viedä senkaltainen sanoma ja varoitus maailmalle. Jokaisen taloudenhoitokauden aikana Aadamista nykyaikaan asti kaksi tai useampia todistajia on aina todistanut yhdessä ja jättänyt siten kuulijansa vaille puolustusta tuomiopäivänä, mikäli nämä hylkäävät todistuksen." (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 436.)

• Presidentti Heber J. Grant (1856–1945) on tähdentänyt Mormonin kirjan silminnäkijöiden merkitystä: "Jos joku mies olisi syytettynä murhasta ja kaksitoista hyvämaineista kansalaista esittäisi todistuksena tietonsa murhaan johtaneista olosuhteista eikä olisi ketään, joka voisi todistaa heidän sanojaan vastaan, en usko, että mikään tuomioistuin maailmassa jättäisi miehen tuomitsematta. Meillä on Joseph Smithin todistus ja kolmen silminnäkijän todistus siitä, että Jumala antoi heille tietoa Mormonin kirjasta, että Jumalan enkeli julisti taivaasta, että kirja on käännetty Jumalan lahjan ja voiman avulla. Nämä miehet olivat Oliver Cowdery, David Whitmer ja Martin Harris. He jättivät kirkon, mutta kuolinpäiväänsä asti he pitivät kiinni enkelin julistusta koskevasta todistuksestaan ja siitä, että heitä käskettiin todistamaan tämän kirjan jumalallisuudesta, minkä he tekivätkin. Kahdeksan miestä, joista jotkut erotettiin kirkosta, pysyivät todistuksessaan siitä, että he olivat nähneet levyt, joista Mormonin kirja käännettiin, ja käsitelleet niitä, ja he pysyivät uskollisina todistukselleen kuolinpäiväänsä asti. Ei edes koko maailman epäusko todista, etteivät nuo miehet kertoneet totuutta, koska vastapuolella ei ole yhtään todistajaa." (Julkaisussa Conference Report,

huhtikuu 1929, s. 128.) (Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät”, s. 422.)

• Huolimatta siitä kokemuksesta nähdä ja käsitellä kultalevyjä, jonka silminnäkijät saivat kesäkuussa 1829, jotkut heistä eivät pysyneet uskollisina Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkolle. Presidentti James E. Faust on selittänyt: ”Tieto tulee uskon kautta. Tänä aikana meidän täytyy tulla tietämään kultalevyillä olleiden asioiden totuudellisuus näkemättä levyjä. Ne eivät ole meillä nähtävänä tai kosketeltavana kuten ne olivat kolmella ja kahdeksalla silminnäkijällä. Jotkut niistä, jotka todellakin näkivät kultalevyt ja koskettelivat niitä, eivät pysyneet uskollisina kirkolle. Enkelin näkeminen olisi hieno kokemus, mutta on paljon merkittävämpää tulla tietämään Vapahtajan jumalallisuus uskon ja Hengen todistuksen kautta [ks. Joh. 20:29].” (Ks. ”Niin ei voi tapahtua minulle”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 53.)

Silminnäkijät

Kuinka kolmen silminnäkijän kirjoittama kokemus eroaa kahdeksan silminnäkijän kirjoittamasta kokemuksesta?

Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät

• Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät” (s. 422). Siinä on lueteltu kolme silminnäkijää ja kahdeksan silminnäkijää, heidän syntymäaikansa ja -paikkansa, ikänsä, jolloin kullekin heistä näytettiin levyt, heidän ammattinsa, tietoa kasteesta sekä heidän kuolinaikansa ja -paikkansa.

Pohdittavia seikkoja

- Millä tavoin Mormonin kirja on toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta?
- Kuinka Mormonin kirjan tutkiminen auttaa meitä niin ettemme tuomitse ”sitä, mikä on Jumalasta”? (Mormonin kirjan nimisivu.)
- Miksi jokaisen kirkon jäsenen tulee pystyä todistamaan siitä, että Mormonin kirja on Jumalan sanaa?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita lyhyt tiivistelmä siitä, mitkä sinun mielestäsi ovat Mormonin kirjan tarkoitukset. Vertaa luetteloasi niihin tarkoituksiin, jotka Moroni luettelee Mormonin kirjan nimisivulla.
- Tarkastele lupausta kohdassa Moroni 10:3–5📖 ja päätä, mitä sinun tulee tehdä saadaksesi todistuksen Mormonin kirjasta tai vahvistaaksesi sitä.

Luku 2

1. Nefi 1–5

Johdanto

Vuonna 1995 ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi sanoivat perheen olevan ”keskeisellä sijalla Luojan suunnitelmassa Hänen lastensa iankaikkiseksi päämääräksi”. He julistivat, että ”perhe-elämän onni saavutetaan todennäköisimmin silloin, kun sen perustana ovat Herran Jeesuksen Kristuksen opetukset”. (”Perhe – julistus maailmalle”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 101.) Nefi kirjoitti vanhempiensa Lehin ja Sarian perheestä. Nämä hyvät vanhemmat (ks. 1. Nefi 1:1) pyrkivät kasvattamaan ja opastamaan perhettään Herran opetusten avulla haastavinakin aikoina. Isä Lehi sai kokea niin taivaallisia näkyjä kuin yrityksiä surmata hänet. Perheenjäsenet pääsivät turvaan paetessaan Jerusalemista, mutta sitten heidät lähetettiin takaisin suorittamaan vaarallista ja vaikeaa tehtävää hakea pronssilevyt. Uskolliset pojat tukivat vanhempiaan ja seurasivat Herraa, kun taas toiset pojat kapinoivat. Kun luet näitä Mormonin kirjan alkulukuja, pane merkille tämän perheen pyrkimys seurata Herraa ja huomaa, kuinka heidän esimerkkinsä voi ohjata sinua tekemään samoin.

Selityksiä

Ensimmäinen Nefin kirja: hänen hallituskautensa ja palvelutyönsä

• 1. Nefin johdanto esittää tiivistelmän kirjasta ja kuuluu alkuperäiseen tekstiin. Mormonin kirjan kaikki johdannot kuuluvat alkuperäiseen aikakirjaan, joka annettiin profeetta Joseph Smithille, mukaan lukien yksittäisiä lukuja edeltävät lisäykset (ks. esim. Moosia 9 ja Alma 21). Kunkin luvun alussa olevat lyhyet tiivistelmät on lisätty myöhemmin auttamaan lukijaa ymmärtämään lukua paremmin.

• Mormonin kirjan kokoajana Mormon kohtasi vaikeita haasteita päättäessään, mitä sisällyttää lyhennettyyn aikakirjaan. Ainakin kaksi ohjetta opasti hänen valintojaan. Ensiksikin Herra kehotti Mormonia ”kirjoittamaan sitä, mitä minun on käsketty” (3. Nefi 26:12). Toiseksi Mormon näki meidän aikamme ja vallitsevat olot (ks. Morm. 8:34–35). Silloin me ymmärrämme, että kun Mormon teki sisältöön liittyviä päätöksiä, nämä kaksi vaikutinta hallitsivat hänen päätöksentekoaan.

Saattaa olla valaisevaa verrata Mormonin kirjan kirjojen pituuksia ja niiden kattamia ajanjaksoja. Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan sivut ja ajanjaksot” (s. 424).

1. Nefi 1:1. Monia ahdinkoja, silti suuressa suosiossa

• Nefi kirjoitti monista ahdingoista mutta antoi silti tunnustusta monista Herralta tulleista siunauksista. Hänen aikakirjansa kertoo lukuisista koettelemuksista, joita hän ja muut hänen perheessään kokivat pysyen samalla uskollisina ja kiitollisina Herralle. Nefi tunsi olevansa suuressa suosiossa, koska hän oli saanut paljon tietoa Jumalan hyvyydestä (ks. 1. Nefi 2:16), ja hänen tukenaan oli hänen luottamuksensa Jumalan voimaan (ks. 2. Nefi 4:19–26). Jumalan suunnitelman ymmärtäminen antoi taustaa Nefin kokemille vastoinkäymisille (ks. Boyd K. Packer, ”Conversation with Teachers”, ilta johtavan auktoriteetin seurassa, 29. helmikuuta 2008, s. 7, www.ldsces.org).

Sitä vastoin huomaamme, että Laman ja Lemuel, kuten monet muutkin Mormonin kirjassa, tarvitsivat lukuisia koettelemuksia muistuttamaan heitä Herran siunauksista. Tämän periaatteen profeetta Mormon valitettavasti vahvistaa: ”Ja näin me näemme, että ellei Herra kurita kansaansa monilla ahdingoilla, niin, ellei hän rankaise sitä kuolemalla ja kauhulla ja nälänhädällä ja kaikenlaisilla ruttotaudeilla, se ei häntä muista” (Hel. 12:3).

1. Nefi 1:2. ”Egyptiläisten kieli”

• 1. Nefin luvun 1 jae 2 osoittaa, että Lehi ja Nefi käyttivät ”egyptiläisten kieltä” kirjatessaan historiaansa kultalevyihin. 470 vuotta myöhemmin kuningas Benjamin opetti pojilleen ”egyptiläisten kieltä”, joka oli paitsi kultalevyjen kieli myös pronssilevyjen kieli (ks. Moosia 1:1–4). Termi ”uudistettu egyptiläinen” esiintyy Mormonin kirjassa vain kohdassa Morm. 9:32. Uudistettu egyptiläinen näyttää olevan termi, joka kuvastaa Lehin ja Nefin käyttämässä kielessä tapahtuneita muutoksia. Kohdassa Morm. 9:32–33 Moroni antoi ymmärtää, että hänen aikaansa mennessä – suunnilleen tuhat vuotta Lehin ja Nefin ajoista – sekä egyptin että heprean kieli olivat muuttuneet Lehin ja Nefin käyttämästä kielestä.

1. Nefi 1:4. Profeetat varoittavat kansaa

• Babylonian maailmanvalta alisti Juudan valtakunnan hallintaansa noin 605 eKr., kun Juudan kuninkaana

oli Jojakim. Jojakim yritti nousta kapinaan Babyloniaa vastaan. Babylonialaiset asettivat Jerusalemin ympärille piirityksen. Jojakim joko surmattiin tai vangittiin. Babylonian hallitsija asetti valtaistuimelle Jojakimin sedän Sidkian. Se oli Juudan kansan keskuudessa suurta jumalattomuuden aikaa – moraalittomuus ja korruptio riehuivat valtoimenaan. Tämä oli tilanne Lehin aikana. Pian sen jälkeen kun Lehi oli lähtenyt alueelta, Sidkia yritti uudelleen kapinaa Babyloniaa vastaan, mikä päättyi vielä suurempaan Jerusalemin tuhoon noin vuonna 587 eKr. Monet ihmiset saivat surmansa, ja suurin osa jäljelle jääneistä juutalaisista vietiin pakkosiirtolaisuuteen Babyloniaan seuraaviksi 70 vuodeksi. Tämä täytti Lehin profetiat juutalaisille siitä, että elleivät nämä tekisi parannusta, heidät tuhottaisiin.

Del Parson, © IRI

• Nefi sanoi, että kansan keskuuteen tuli ”monia profeettoja”. Tiedämme, että Jeremia, Obadja, Nahum, Habakuk ja Sefanja olivat kaikki sen ajan profeettoja, jotka todistivat Juudan valtakunnassa. Kohdassa Jer. 35:15 on samanlainen maininta lukuisista profeetoista, joita Herra lähettäisi varoittamaan kansaa (ks. myös 2. Aik. 36:15–16).

1. Nefi 1:16–17. Kaksi aikakirjaa

• Nefi kirjoitti aikakirjansa noin 30 vuotta sen jälkeen kun Lehin perhe oli lähtenyt Jerusalemista ja matkannut luvattuun maahan (ks. 1. Nefi 19:1–5; 2. Nefi 5:28–31). Aikakirja alkaa lyhennelmällä hänen isänsä aikakirjasta ja kattaa luvut 1. Nefi 1–8. Mormonin lyhennelmä Lehin aikakirjasta oli kadonneen käsikirjoituksen 116 sivussa. Se oli käännös siitä osasta levyjä, jota sanottiin ”Lehin kirjaksi” (ks. OL 10, luvun johdanto; 10:42; kohdan 1. Nefi 19:1–6 selityksiä, s. 42).

1. Nefi 1:20. ”Herran lempeät armoteot”

• Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut ”Herran lempeitä armotekoja” näin:

”Minä todistan, että Herran lempeät armoteot ovat todellisia eivätkä ne tapahdu umpimähkään tai pelkästään sattumanvaraisesti. Usein Herran ajoitus lempeissä armoteoissaan auttaa meitä sekä huomaamaan ne että olemaan niistä kiitollisia.

– – Herran lempeät armoteot ovat niitä hyvin henkilökohtaisia ja yksilöllisiä siunauksia, voimaa, varjelusta, varmuutta, johdatusta, rakkautta osoittavaa hyvyyttä, lohdutusta, tukea ja hengellisiä lahjoja, joita me saamme Herralta Jeesukselta Kristukselta ja Hänen tähtensä ja kauttaan. Todellakin Herra sovittaa ’armotekonsa ihmislasten olosuhteisiin’ (OL 46:15).

– – Vapahtaja tulee meidän jokaisen luo muun muassa runsaiden ja lempeiden armotekojensa kautta. Esimerkiksi kun te ja minä kohtaamme elämässämme haasteita ja koetuksia, niin uskon lahja sekä sopiva itseluottamuksen tunne, joka ylittää omat voimavaramme, ovat kaksi esimerkkiä Herran lempeistä armoteoista. Parannus ja syntien anteeksianto ja omantunnonrauha ovat esimerkkejä Herran lempeistä armoteoista. Myös peräänantamattomuus sekä mielenlujuus, jotka tekevät meidät kykeneviksi ponnistelemaan iloisina eteenpäin läpi fyysisten rajoitusten ja hengellisten vaikeuksien, ovat esimerkkejä Herran lempeistä armoteoista.” (Ks. ”Herran lempeät armoteot”, *Liahona*, toukokuu 2005, s. 99–100.)

Kohdasta 1. Nefi 1:20 opimme, että Nefin tarkoituksena on muilla kirjoituksillaan osoittaa meille, kuinka Herra vapauttaa vanhurskaat. Tarkkaa tätä toistuvaa teemaa läpi 1. Nefin.

1. Nefi 2:5–10. Lehi kulki Jerusalemista Punaisenmeren rannalle

• Välimatka Jerusalemista Punaisellemerelle on arviolta 290 km läpi kuuman, karun seudun, joka muinoin kuhisi rosvoja. Sieltä Lehi ja hänen perheensä kulkivat edelleen kolme päivää (ks. 1. Nefi 2:5–6). Tämä tarkoitti

ainakin 12–14 päivän matkaa yhteen suuntaan Jerusalemista heidän väliaikaiseen kotiinsa Lemuelin laaksossa. (Katso liitteenä olevaa karttaa ”Lehin perheen mahdollinen kulkureitti”, s. 423.)

Scott Snow, © 1981 IRI

1. Nefi 2:6–10. Kiitollisuuden osoittaminen Herralle

• Lehin kiitollisuus Herran johdatuksesta ja varjeluksesta näkyy siinä, mitä hän teki ensimmäiseksi pystytettyään telttansa: ”Hän rakensi alttarin kivistä ja uhrasi uhrin Herralle ja kiitti Herraa, meidän Jumalaamme” (1. Nefi 2:7). Tämä on ensimmäinen niistä useista tilanteista Mormonin kirjassa, jolloin Kristuksen uskolliset seuraajat uhrasivat teuras- ja polttouhreja ilmaistakseen kiitollisuutensa Jumalalle (ks. 1. Nefi 7:22; Moosia 2:3–4).

Uhraamisen jälkeen Lehi opetti pojilleen, kuinka tärkeää on pysyä lujana Herran käskyjen pitämisessä. Kiitollisuuden vilpittömät ilmaukset sekä kuuliaisuus taivaalliselle Isälle ovat välttämättömiä kaikille Hänen lapsilleen, jos he haluavat miellyttää Häntä. Herra on opettanut: ”Eikä ihminen loukkaa Jumalaa millään tavalla, eikä hänen vihansa ole syttynyt keitään muita vastaan kuin niitä, jotka eivät tunnusta hänen kättänsä kaikessa eivätkä noudata hänen käskyjänsä” (OL 59:21).

Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut meitä pitämään huolen siitä, että rukouksemme ovat täynnä nöyryyttä ja kiitollisuutta: ”Kuulen ihmisten usein sanovan: ’Sanoin Herralle’ sitä tai ’Sanoin Herralle’ tätä. Varokaa käskemästä taivaallista Isäänne vaan pikemminkin nöyrinä tavoitelkaa ja pyytäkää johdatusta ja opastusta. Rukouksen tulisi olla anova ja täynnä kiitollisuutta.” (”Be Strong in the Lord, and in the Power of His Might”, kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 3. maaliskuuta 2002, s. 3, www.ldsces.org.)

1. Nefi 2:11–15. Nuriseminen

• Yksi syy siihen, miksi Saatana kannustaa nurisemaan, on se, että hän haluaa estää meitä seuraamasta eläviä profeettoja, innoitettuja johtohenkilöitä ja vanhempia. Vanhin H. Ross Workman seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, että ”nurina koostuu kolmesta vaiheesta, joista kukin johtaa seuraavaan tottelemattomuuden alaspäin viettävällä polulla”. Ensiksikin kun ihmiset alkavat nurista, he alkavat epäillä. He epäilevät ”ensin omassa mielessään ja [kylvävät] sitten epäilyksiä toisten mieleen”. Toiseksi ne, jotka nurisevat, alkavat ”järkeillä ja esittää verukkeita sille, etteivät [tee] sitä, mitä heitä [on] määrätty tekemään. – – Siten he [esittävät] verukkeen tottelemattomuudelleen.” Heidän verukkeidensa seurauksena tulee kolmas askel: ”laiskuus Mestarin käskyn noudattamisessa”.

”Herra on puhunut meidän aikanamme tätä asennetta vastaan: ’Mutta se, joka ei tee mitään, ennen kuin häntä käsketään, ja ottaa käskyn vastaan epäilevin sydämin ja pitää sen laiskasti, se tuomitaan’ (OL 58:29). – –

Kehotan teitä keskittymään siihen eläviltä profeetoilta tulleeseen käskyyn, joka vaivaa teitä eniten. Epäilettekö sitä, koskeeko tuo käsky teitä? Onko teillä valmiita verukkeita sille, miksi ette voi mukautua siihen käskyyn? Tympäisevätkö tai ärsyttävätkö teitä ne, jotka muistuttavat teitä siitä käskystä? Oletteko laiskoja sen pitämisessä? Varokaa vastustajan petosta. Varokaa nurisemasta.” (Ks. ”Varokaa nurinaa”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 98, 99, 100.)

1. Nefi 2:16

Vaikka Nefi ei nurissutkaan, niin mikä tässä jakeessa todistaa, että Jerusalemista lähteminen on saattanut olla haaste hänellekin?

1. Nefi 2:20. Pitäkää käskyt ja menestykää

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, että pyhissä kirjoituksissa luvataan ”34 kertaa, että ihmiset menestyvät maassa vain silloin, jos he noudattavat Jumalan käskyjä” (”Elämän kunnioitus”, *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 155. vuosikonferenssista, s. 12). Pyhissä kirjoituksissa sanalla *menestyä* voi olla muitakin merkityksiä, jotka eivät rajoitu taloudellisiin etuihin. Menestyminen ei myöskään tarkoita elämää, joka olisi vapaa koettelemuksista. Lehi ja hänen perheensä uskolliset jäsenet pitivät käskyt, mutta silti he kärsivät monia vastoinkäymisiä (ks. 1. Nefi 15:5; 18:15–17; 2. Nefi 2:1–2).

Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) on opettanut, että se, joka pitää käskyt, saa vahvistusta ja menestystä Herralta: ”Se, joka pysyy Jumalan valtakunnassa, joka on uskollinen tälle kansalle, joka varjelee itsensä niin, ettei maailma saastuta, on ihminen, jonka Jumala hyväksyy, jota Jumala tukee, jota Hän vahvistaa ja joka menestyy maassa, olipa hän vapaudessa tai vangittuna vankityrmään; ei ole väliä, missä hän on, sillä hänen on käyvä hyvin” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph F. Smith*, 1999, s. 105).

1. Nefi 3:7📖. ”Minä menen ja teen”

• Kommentoidessaan kohtaa 1. Nefi 3:7 vanhin Russell M. Nelson opetti: ”Olen oppinut, että kun pappeusjohdon innoitettujen kanavien kautta tulee kutsu, siihen ei pidä lisätä kysymysmerkkiä vaan huutomerkki” (”Kutsu pyhään apostolinvirkaan”, *Valkeus*, lokakuu 1984, s. 109).

• Vanhin Donald L. Staheli seitsemänkymmenen koorumista lainasi presidentti Ezra Taft Bensonia (1899–1994) selittääkseen sitä voimaa, joka tulee kuuliaisuuden kautta: ”Iästämme ja elämäntilanteestamme riippumatta päivittäinen kuuliaisuus evankeliumin periaatteille on ainoa varma tie iankaikkiseen onneen. Presidentti Ezra Taft Benson ilmaisi asian mitä selvimmin sanoessaan: ’Kun kuuliaisuus lakkaa olemasta ärsyttävää ja siitä tulee meidän päämäärämme, niin sillä hetkellä Jumala pukee meidät voimalla.’” (”Kuuliaisuus – elämän suuri haaste”, *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 93.)

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on vahvistanut, että Herran käskyjen noudattamiseen tarvitaan rukousta ja uskoa:

”Olimmepa keitä tahansa, olivatpa olosuhteemme miten vaikeat tahansa, me voimme tietää, että se, mitä Isämme edellyttää meiltä ollaksemme oikeutettuja saamaan iankaikkisen elämän siunaukset, ei ole meille mahdotonta. – –

Meidän on ehkä rukoiltava uskoen tietääksemme, mitä meidän tulisi tehdä, ja saatuamme siitä tiedon meidän täytyy rukoilla päättäväisesti ollaksemme kuuliaisia. Mutta me voimme tietää, mitä tehdä, ja olla varmoja siitä, että Herra on valmistanut meille mahdollisuuden siihen.” (”The Family”, kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 5. marraskuuta 1995, s. 1, www.ldsces.org; ks. myös ”Perhe”, *Valkeus*, lokakuu 1998, s. 14.)

1. Nefi 3:15. ”Niin totta kuin Herra elää”

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt näin: ”Nefi otti Jumalan toverikseen. Jos hän epäonnistuisi eikä saisi levyjä, se merkitsisi, että Jumala oli epäonnistunut. Ja koska Jumala ei epäonnistu, Nefin velvollisuutena oli hankkia levyt tai uhrata henkensä sitä yrittäessään.” (Ks. ”Pappeuden oppi”, *Valkeus*, lokakuu 1982, s. 65–66.)

1. Nefi 3:19–20; 5:11–14

Mitä sellaista pronssilevyillä oli, mikä teki niistä niin tärkeät Lehin perheelle ja hänen jälkeläisilleen?

1. Nefi 4:6. ”Henki johdatti”

• Toisinaan vaatii rohkeutta antaa Hengen johdattaa. Tulee aikoja, jolloin maailman looginen päättely ja järkeily ehdottavat sellaista toimintatapaa, joka on vastoin Herran opetuksia. Vanhin John H. Groberg seitsemänkymmenen koorumista on antanut meille haasteen:

”Olkaa halukkaita ottamaan kohtuullisia riskejä. Me elämme järkeilyn, loogisen päättelyn, faktojen ja numeroiden aikaa. Niistä voi olla hyötyä, jos ne alistetaan uskolle Herraan Jeesukseen Kristukseen. Mutta jos ne joskus syrjäyttävät uskon Häneen, silloin ne eivät ole hyödyllisiä vaan voivat olla erittäin vahingollisia. Olen elämässäni huomannut, että useimpia tekemiäni hyviä

valintoja en olisi ehkä tehnyt, jos olisin tehnyt ne yksinomaan loogisen päättelyn tai järkeilyn pohjalta. – –

Nefi oli päättänyt tehdä sen, mitä Jumala halusi hänen tekevän, vaikka looginen päättely puhuisi sitä vastaan. Pyhien kirjoitusten kohdassa 1. Nefi 4:6 kerrotaan, että Nefi kulki eteenpäin tietämättä edeltä käsin, mitä hänen pitäisi tehdä, mutta tietäen, että hänen tuli totella Jumalaa ja hakea levyt. – –

Luulenpa, että jos Nefi olisi kuunnellut vain järkeä, hän ja hänen veljensä olisivat yhä odottamassa Jerusalemin muurien ulkopuolella. Mietin toisinaan, kuuntelemmeko mekin liiaksi järkeä ja loogista päättelyä emmekä luota kylliksi Jumalaan ja löydämme ehkä itsemme odottamassa Jumalan pyhän kaupungin muurien ulkopuolella." ("Trust in the Lord", kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 1. toukokuuta 1994, s. 3, www.ldsces.org).

1. Nefi 4:10. Nefiä käsketään surmaamaan Laban

• Millainen oikeutus antaa Nefin kaltaisen vanhurskaan miehen riistää toisen ihmisen hengen? Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut, että nimenomaan Herra määrää oikean ja väärän mittapuun: "Jumala sanoi: 'Älä tapa'; toisella kertaa Hän sanoi: 'Vihi tuhon omaksi'. Tämän periaatteen perusteella taivasta hallitaan ilmoituksen nojalla, joka on sovellettu niiden olojen mukaan, joihin valtakunnan lapset on asetettu. Vaatipa Jumala mitä tahansa, se on oikein, vaikka me emme ymmärtäisikään syytä siihen ennen kuin kauan tapahtumien jälkeen. Jos etsimme ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki hyvä annetaan lisäksi. Niin kävi Salomon; ensin hän pyysi viisautta, ja Jumala antoi sitä hänelle ja sen ohella kaiken, mitä hänen sydämensä halasi, jopa sellaistakin, mitä kaikki ne, jotka vain osittain ymmärtävät taivaan järjestyksen, saattavat pitää kauhistuttavana, mutta mikä itse asiassa oli oikein, koska Jumala sen antoi ja pyhitti erityisen ilmoituksen kautta." (Ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 254.)

• Jotkut ovat erehtyneet tuntemaan, että Herran Henki on kehottanut heitä tekemään jotakin vastoin sitä, mitä Herra on jo käskenyt, kuten oli Nefin tapauksessa. Nykyään meidän ei tarvitse kantaa huolta siitä, että Herra saattaisi kehottaa meitä tekemään jotakin, mikä olisi vastoin nykyisiä käskyjä. Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on opettanut meille, kenelle Herra antaa sellaisia kehotuksia: "Kun on jotakin, mikä eroaa siitä, mitä Herra on jo sanonut meille, Hän ilmoittaa sen profeetalleen eikä kenellekään muulle" (*Stand Ye in Holy Places*, 1974, s. 159).

• Tulee muistaa, että Herra antoi Labanille ainakin kaksi tilaisuutta antaa pronssilevyt ilman että hänen henkeään olisi vaadittu. Laban oli valehtelija, ryöstäjä, ja hän oli ainakin kaksi kertaa yrittänyt murhata. Varkaus ja murhayritys voitiin kumpikin rangaista kuolemalla (ks. 2. Moos. 21:14; 22:2; 5. Moos. 24:7). Herra halusi, että Lehillä ja hänen jälkeläisillään olisi pyhä aikakirja, vaikka yksi mies sen vuoksi menehtyisikin (ks. 1. Nefi 4:13). Pronssilevyt siunasivat nefiläisten ja mulekilaisten kansoja, mutta lisäksi ne ovat antaneet meille joitakin kultalevyjen kirjallisista osuuksista (kuten Jesajan lainaukset ja Senosin vertaus). Mormonin kirja on siunannut ja on yhä siunaava miljoonien ihmisten ja kansakuntien elämää. Viime kädessä tämä kaikki oli uhattuna, kun Nefi seisoi Labanin vieressä ja noudatti Hengen ääntä.

Walter Rane, kirkon historia- ja taidemuseon luvalla

1. Nefi 4:30–37. Sanansa pitäminen

• Kun Soram käsitti, että hän oli Nefin eikä isäntänsä Labanin seurassa, "hän alkoi vapista ja aikoi paeta edestäni" (1. Nefi 4:30). Palvelijan pelko kuitenkin haihtui, kun Nefi lupasi hänelle, ettei häntä vahingoitettaisi ja että hän olisi vapaa mies, jos hän lähtisi erämaahan Lehin poikien kanssa. Kun Soram puolestaan vannoi valan, että hän jäisi Nefin ja tämän veljien luo, heidän "pelkonsa hänen vuokseen lakkasivat" (jae 37). Sekä Soram että Nefi havainnollistavat ihmisen nuhteettomuuden piilevää voimaa.

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on todennut, että nuhteettomuus on tarpeen hengellisen voiman perustaksi: "Luonteen peruskallio on nuhteettomuus. Kelvollinen luonne vahvistaa kykyänne olla kuuliaisia Hengen ohjaukselle.

Luonteestanne tulee vanhurskas. Se on tärkeämpää kuin se, mitä omistatte, mitä olette oppineet tai mitä tavoitteita olette saavuttaneet. Se tekee teistä luotettavia. Vanhurskas luonne on hengellisen voiman perusta. Sen avulla voitte tehdä koettelemusten ja koetusten aikoina vaikeita, erittäin tärkeitä päätöksiä oikein silloinkin, kun ne näyttävät ylivoimaisilta." (Ks. "Uskon tukea antava voima epävarmuuden ja koetusten hetkinä", *Liahona*, toukokuu 2003, s. 77.)

1. Nefi 4:33. Valan vannominen

• Mormonin kirjassa on lukuisia tilanteita, joissa vannotaan valoja. Nefin aikana ja kulttuurissa valan vannomiseen suhtauduttiin erittäin vakavasti. "Periaate, jonka mukaan valaa pidetään sitovana, esitetään sivumennen kohdassa [Hepr. 6:16] ylimpänä vetoomuksena jumalalliseen auktoriteettiin väitteen vahvistamiseksi. Siinä Kaikkivaltiaan todetaan lupaavan tai tuomitsevan valalla, *eli* kaikkein ehdottomimmalla ja vakavimmalla tavalla. Saman periaatteen mukaan sitä valaa, jolla on vedottu korkeimpaan auktoriteettiin, on aina pidetty kaikkein sitovimpana, olipa kyse yksilöistä tai yhteisöistä. Tämän periaatteen johdosta vannomisia toisaalta Jumalan nimeen ja toisaalta pakanajumalien nimeen pidetään pyhissä kirjoituksissa uskollisuuden kokeina." (*A Dictionary of the Bible*, toim. William Smith, [vuosiluku puuttuu], "Oath", s. 467; katso myös kohdan 1. Nefi 4:30–37 selityksiä, s. 15–16.)

• Eräs alan tutkija on selittänyt valan vannomisen voimaa muinaisina aikoina:

"Länsimaista lukijaa hämmästyttää se, kuinka ihmeellinen vaikutus Nefin vannomalla valalla on Soramiin, joka muutaman tavanomaisen sanan kuullessaan tulee yhtäkkiä mukautuvaiseksi, ja mitä tulee veljeksiin, heti kun Soram 'vannoi meille valan, että hän jäisi meidän joukkoomme siitä hetkestä lähtien – – pelkomme hänen vuokseen lakkasivat'. (1. Nefi 4:35, 37.)

Kummankin osapuolen reaktion ymmärtää, kun käsittää, että juuri vala on mitä pyhin ja loukkaamattomin erämaaväestön ja heidän jälkeläistensä keskuudessa: 'Arabi tuskin rikkoo valaansa, vaikka hänen henkensä olisi vaarassa', sillä 'paimentolaisten keskuudessa ei ole mitään vahvempaa eikä mitään pyhempää kuin vala'.

Sama pätee myös kaupunkilaisarabeihin, jos vala vaaditaan erityisissä oloissa. 'Valan vannominen on pyhä asia beduiineille', sanoo eräs asiantuntija. 'Voi häntä, joka vannoo väärin. Hänen yhteiskunnallinen asemansa vahingoittuu ja hänen maineensa tuhoutuu. Kukaan ei usko hänen todistustaan, ja hänen täytyy myös maksaa sakkoja.'

Mikä tahansa vala ei kuitenkaan riitä. Ollakseen kaikkein sitovin ja vakavin valan pitää olla jonkin *hengen* kautta, vaikka kyse olisi vain ruohonkorresta. Ainoa vala, joka on kunnioitusta herättävämpi kuin 'henkeni kautta' tai (harvemmin) 'pääni hengen kautta' on *wa hayat Allah*, 'Jumalan hengen kautta' eli 'niin totta kuin Herra elää', joka on tarkka arabinkielinen vastine muinaisen heprean ilmaukselle *hai Elohim*. Nykyään sitä käytetään rahvaan kielessä välinpitämättömästi, mutta entisaikaan se oli kunnioitusta herättävä asia, kuten se yhä on erämaaväestön keskuudessa. 'Vahvistin vastaukseni beduiinien tavalla', sanoo [Charles M.] Doughty. 'Henkensä kautta – – hän sanoi, – – "No, vanno Ullahin (Jumalan) hengen kautta!" – – minä vastasin, ja sitä jopa paimentolaiset käyttävät merkittävämmässä tilanteessa, mutta he sanovat *sinun henkesi kautta* vähäpätöisemmässä asiassa.' [Samuel] Rosenblattin mukaan sekä arabien että juutalaisten keskuudessa 'vala ilman Jumalan nimeä ei ole mikään vala', kun taas 'sekä juutalaisissa että muhamettilaisissa yhteisöissä valat "Jumalan hengen kautta" ovat yleisiä.'

Niinpä me huomaamme, että ainoa keino, jolla Nefi mitenkään pystyi hetkessä rauhoittelemaan kamppailevan Soramin, oli lausua se vala, jota yksikään ihminen ei kuvittelisikaan rikkovansa – seemiläisille kaikista valoista pyhin: 'Niin totta kuin Herra elää ja minä elän!' (1. Nefi 4:32.)" (Hugh Nibley, *An Approach to the Book of Mormon*, 1964, s. 104–105.)

1. Nefi 5:9–10, 17

Mitä Lehi teki saadessaan pyhän aikakirjan, ja miten se vaikutti häneen? Kuinka tämä esimerkki voisi parantaa sinun pyhien kirjoitusten tutkimistasi?

1. Nefi 5:10–22. Pronssilevyt

• Pronssilevyt olivat muinainen pyhä kirja. Ne olivat arvokkaat Lehin perheelle ja tuleville Amerikan mantereen asukkaille aivan kuten Raamattu ja myöhempien aikojen pyhät kirjat ovat meille. Vanhin Bruce R. McConkie käytti Mormonin kirjan kohtia kuvatakseen pronssilevyjä ja niiden merkitystä. Hän selitti, että pronssilevyt ”olivat ’juutalaisten aikakirja’ (1. Nefi 3:3), johon oli kirjoitettu muistiin monia profetioita alusta saakka aina Jeremian lausumiin profetioihin asti ja sisältäen osan niistä. Ne sisälsivät Mooseksen lain, viisi Mooseksen kirjaa ja nefiläisten esivanhempien sukuluettelon. (1. Nefi 3:3, 20; 4:15–16; 5:11–14.)

Pronssilevyt sisälsivät enemmän kuin sen, mitä on meidän nykyisessä Vanhassa testamentissamme. (Ks. 1. Nefi 13:23.) Niissä säilyivät Senokin, Neumin, Senosin, Jaakobin pojan Joosefin sekä luultavasti monien muiden profeettojen profetiat, ja monet näistä kirjoituksista ennustivat nefiläisiä koskevia asioita. (Ks. 1. Nefi 19:10, 21; 2. Nefi 4:2, 15; 3. Nefi 10:17.)

Pronssilevyjen arvoa nefiläisille ei voi yliarvioida. Niiden avulla he pystyivät säilyttämään sen kansan kielen (ks. 1. Nefi 3:19), suuren osan sivistystä ja uskonnollisen tiedon, jonka keskuudesta he olivat tulleet. (Ks. 1. Nefi 22:30.) Sitä vastoin mulekilaiset, jotka johdatettiin Jerusalemista noin 11 vuotta Lehin lähdön jälkeen ja joilla ei ollut pronssilevyjen kaltaista aikakirjaa, vaipuivat pian luopumukseen ja epäuskoon sekä menettivät kielensä, sivistyksensä ja uskontonsa. (Ks. Omni 14–18.)

Jerry Thompson, © IRI

Nefiläiset varjelivat pronssilevyjä ja antoivat ne edelleen profeetalta toiselle ja sukupolvelta toiselle. (Ks. Moosia 1:16; 28:20; 3. Nefi 1:2.) Jonakin tulevaisuuden ajankohtana Herra on luvannut tuoda ne esiin, eikä aika ole niitä himmentänyt vaan ne ovat säilyttäneet alkuperäisen kirkkautensa, ja niihin kirjoitetut pyhien kirjoitusten kertomukset ’menevät jokaiselle kansakunnalle, suvulle, kielelle ja kansalle’. (Ks. Alma 37:3–5; 1. Nefi 5:18–19.)” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 103.)

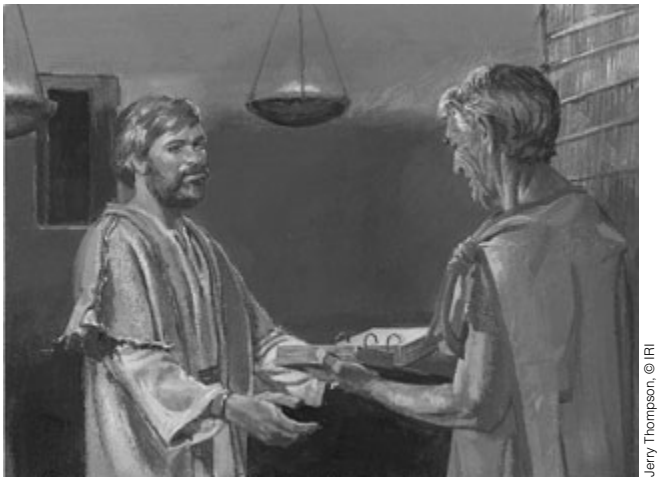
Jerry Thompson, © IRI

Pohdittavia seikkoja

- Minkähän takia Laman ja Lemuel nurisivat? (Ks. 1. Nefi 2:11–13.) Miksi Nefi tuki isäänsä? (Ks. jakeet 16, 19.) Mikä ratkaisee sen, oletko sinä nurisija vai Herran palvelijoiden tukija?
- Mitä todisteita on siitä, että Nefillä oli suuri usko? Kuinka arvelet hänen saaneen sellaisen uskon?

Ehdotettuja tehtäviä

• Mieti, mitä Lehin perhe uhrasi saadakseen pronssilevyt. Vertaa sitä niihin uhrauksiin, joita vaadittiin Mormonin kirjan esiin tuomiseksi meidän päivinämme (ks. OL 135:6). Keskustele ystävän tai perheenjäsenen kanssa pyhien kirjoitusten arvosta ja siitä, mitä sinä olet halukas tekemään hyödyntääksesi näitä kallisarvoisia aikakirjoja.

Luku 3

1. Nefi 6–11

Johdanto

Nefi kirjoitti taivutellakseen ihmisiä tulemaan Jeesuksen Kristuksen luokse (ks. 1. Nefi 6:3–4). Kun tutkit lukuja 1. Nefi 6–11, pyri ymmärtämään, kuinka Nefin kirjoitukset toteuttavat tätä tarkoitusta. Huomaa erityisesti, kuinka näky elämän puusta todistaa Jumalan rakkaudesta ja Vapahtajan tehtävästä. Tämän näyn Nefi sai tuloksena vanhurskaista toiveistaan ja halukkuudestaan kuuliaisuuteen. Kun mukautat toiveesi ja tekosi Herran tahtoon kuten Nefi, sinäkin voit saada henkilökohtaista ilmoitusta ”Pyhän Hengen voimalla” (1. Nefi 10:19).

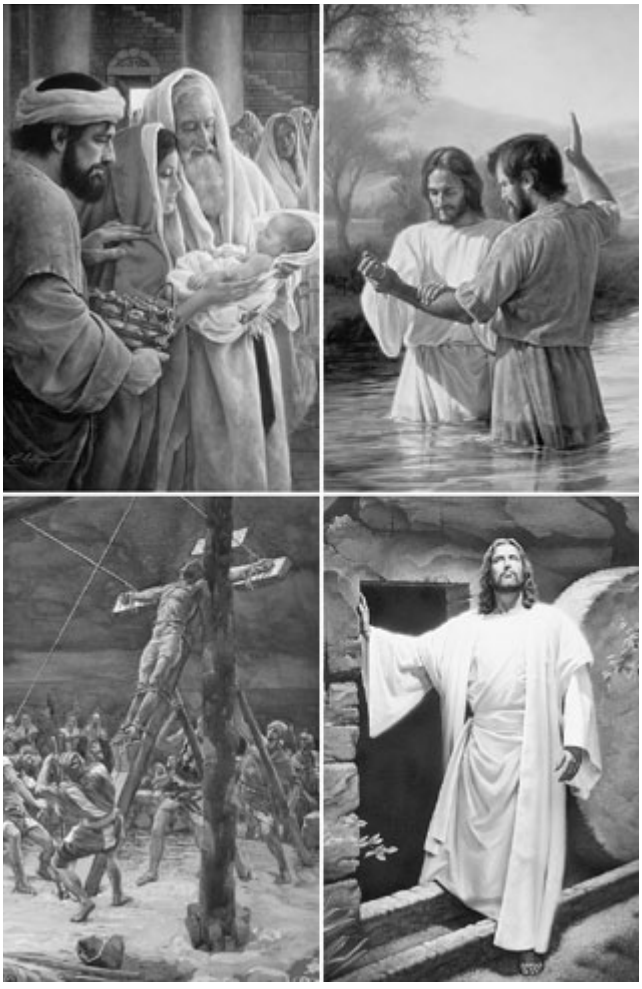

© 1987 Greg K. Olsen

Selityksiä

1. Nefi 6:4. ”Vakaa tarkoitukseni”

• Nefin kirjoittamisen motiivina oli tuoda ihmisiä Jeesuksen Kristuksen luokse, jotta he voisivat pelastua. Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on selittänyt, kuinka Mormonin kirja toteuttaa tätä tärkeää tarkoitusta:

”Mormonin kirja tuo ihmisiä Kristuksen luokse – –. Ensinnäkin, se kertoo Kristuksesta ja Hänen evankeliumistaan selkeällä tavalla. Se todistaa Hänen jumalallisuudestaan ja siitä, että tarvitaan Lunastaja ja että meidän on tarpeen panna luottamuksemme Häneen. Se todistaa lankeemuksesta ja sovituksesta ja evankeliumin ensimmäisistä periaatteista, joihin kuuluu särkynyt sydän ja murtunut mieli sekä hengellinen uudestisyntyminen. Se julistaa, että meidän on kestettävä loppuun asti vanhurskaudessa ja elettävä pyhän siveellistä elämää.” (Ks. ”Mormonin Kirja on Jumalan sanaa”, *Valkeus*, toukokuu 1988, s. 3.)

• Presidentti Benson on selittänyt, että ilmaus ”Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala” viittaa Vapahtajaan: ”Meidän täytyy pitää mielessä se, kuka Jeesus oli ennen syntymäänsä. Hän oli kaiken Luoja, suuri Jehova, Karitsa, joka oli teurastettu ennen maailman perustamista, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala. Hän oli ja on Israelin Pyhä.” (”Five Marks of the Divinity of Jesus Christ”, *Ensign*, joulukuu 2001, s. 10.)

1. Nefi 7:1. ”Hankkia jälkeläisiä Herralle”

• Lehin ja Ismaelin poikien ja tyttärien tuli solmia avioliitto ja kasvattaa lapsia ”Herralle lupauksen maassa” (1. Nefi 7:1). Vanhurskaat perheet ovat olennainen osa Herran jumalallisia tarkoituksia. Ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi ovat julistaneet, että ”avioliitto miehen ja naisen välillä on Jumalan säätämä ja että perhe on keskeisellä sijalla Luojan suunnitelmassa Hänen lastensa iankaikkiseksi päämääräksi. – –

Ensimmäinen käsky, jonka Jumala antoi Aadamille ja Eevalle, koski heidän mahdollisuuttaan aviomiehenä ja vaimona tulla vanhemmiksi. Me julistamme, että Jumalan lapsilleen antama käsky lisääntyä ja täyttää maa on yhä voimassa.” (”Perhe – julistus maailmalle”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 100–101.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on todistanut, että vanhemmuuden jumalallisen mallin noudattaminen tuo iloa:

”Meidän osamme on järjestetty niin, että mies voi saada täyden täyttymyksen ja täyttää luomisensa jumalallisen tarkoituksen vain naisen kanssa, johon

hänet on laillisesti vihitty. Miehen ja naisen liitosta syntyy pienokaisia, jotka kulkevat tuon hauraan polun kuolevaisuuteen.

Tämä jumalallinen malli ja evankeliumi suunniteltiin 'ennen kuin maailma tehtiin' (OL 49:17). Suunnitelman mukaan me tulemme maailmaan kuolevaiseen ruumiiseen. Tämä on 'suuri onnensuunnitelma' (Alma 42:8). Me emme sitä suunnitelleet. Jos noudatamme mallia, siitä seuraa onnea ja iloa." (*Children of God*, BYU:n naisten konferenssi, 5. toukokuuta 2006, s. 5–6.)

1. Nefi 7:2. Ismael kuuluu Efraimiin

• Mormonin kirjasta käytetään toisinaan nimitystä "Joosefin sauva" (Hes. 37:19) tai "Efraimin sauva" (OL 27:5). Lehi oli Manassen jälkeläinen (ks. Alma 10:3), ja Ismael oli Efraimin jälkeläinen. Jaakobin profetiat (ks. 1. Moos. 48:16; 49:22) täyttyivät, kun Ismaelin perhe (Efraim) tuli Amerikan mantereelle Lehin (Manasse) kanssa.

Vanhin Erastus Snow (1818–1888) kahdentoista apostolin koorumista on tarkastellut Ismaelin sukujuurien merkitystä: "Jokainen, joka on lukenut Mormonin kirjan huolellisesti, on saanut tietää, että Joosefin huoneen jälkeläiset asuivat Amerikan mantereella ja että tutkimalla isiensä aikakirjoja, jotka oli kirjoitettu pronssilevyihin, Lehi sai tietää olevansa Manassen sukua. Profeetta Joseph on ilmoittanut meille, että Lehin aikakirja sisältyi niihin 116 sivuun, jotka ensin käännettiin ja sitten varastettiin ja joiden lyhennelmä annetaan meille Ensimmäisessä Nefin kirjassa, joka on Nefin oma aikakirja – Nefi oli itse Manassen sukua – mutta että Ismael oli Efraimin sukua ja että hänen poikansa menivät naimisiin Lehin perheenjäsenten kanssa, ja Lehin pojat menivät naimisiin Ismaelin tyttärien kanssa täyttäen siten Jaakobin sanat Efraimille ja Manasselle 1. Mooseksen kirjan luvussa 48, jossa sanotaan: 'Heidän kauttaan säilyköön minun nimeni ja minun isieni Abrahamin ja Iisakin nimi. Lukuisat olkoot heidän jälkeläisensä maan päällä.' Näin nämä Manassen ja Efraimin jälkeläiset kasvoivat yhdessä tällä Amerikan mantereella." (Julkaisussa Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, s. 199.)

• Katso liitteenä olevaa kaaviota "Juudan sauva ja Joosefin sauva", s. 425.

1. Nefi 7:10–12

Mitä hengellisiä kokemuksia Laman ja Lemuel unohtivat? Kuinka me voimme välttää unohtamasta sitä, mitä meidän tulisi muistaa?

1. Nefi 7:14. Seuraus profeettojen hylkäämisestä

• Nefi selitti, että hänen aikansa juutalaiset Jerusalemissa hylkäsivät Jumalan, ja sen seurauksena Herran Henki ei enää ollut heidän kanssaan. Jos Herran kansa hylkää Hänen profeettansa, profeetat otetaan pois heidän keskuudestaan ja siitä on seurauksena murhenäytelmä (ks. 1. Nefi 3:17–18; Hel. 13:24–27). "Kun Henki lakkaa kiistelemästä ihmisen kanssa, silloin tulee pikainen tuho" (2. Nefi 26:11). Tämä oli tilanne Nooan päivinä (ks. Moos. 8:17), nefiläisten keskuudessa (ks. Morm. 5:16) ja jerediläisten keskuudessa (ks. Et. 15:19). Sama varoitus on annettu myöhempinä aikoina (ks. OL 1:33).

1. Nefi 7:15. "Jos tämä on valintanne"

• Lamania ja niitä, jotka kuuntelivat häntä, ei pidetty vankeina matkalla kohti luvattua maata. Nefi vastasi heidän toiveeseensa palata Jerusalemiin julistamalla perusopin, jonka mukaan he saivat itse valita (ks. 1. Nefi 7:15). Kuten presidentti Thomas S. Monson on sanonut: "Meillä kaikilla on vastuu tehdä valintoja. Saatatte kysyä: 'Ovatko päätökset todella noin tärkeitä?' Sanon teille, että päätökset ratkaisevat kohtalon. Ette voi tehdä iankaikkisuutta koskevia päätöksiä ilman iankaikkisia seurauksia." (Ks. "Tie täydellisyyteen", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 112.)

Nefi varoitti veljiään ja niitä, jotka halusivat mennä heidän kanssaan, että he tuhoutuisivat, jos he palaisivat Jerusalemiin. Kovasydämisyyden ja tottelemattomuuden sokaisemina ne, jotka kapinoivat Lehiä ja Nefiä vastaan, eivät kyenneet käsittämään, että Lehin profetiat Jerusalemia odottavasta tuhosta olivat totta. Raamatun mukaan pian Lehin siirtokunnan lähdön jälkeen babylonialaiset piirittivät kaupungin, "asukkailla ei ollut enää ruoan murentakaan", "kaupungin puolustus murtui" ja Sidkian sotajoukko hajaantui (ks. 2. Kun. 25:1–7). Jos Laman ja Lemuel olisivat palanneet Jerusalemiin, he olisivat joutuneet vangeiksi tai saaneet surmansa. Koska he päättivät

seurata Lehiä ja Nefiä, he saivat nauttia Runsaudenmaan hedelmistä ja hunajasta valmistautuessaan saamaan perintöosan lupauksen maassa (ks. 1. Nefi 17:3–6).

1. Nefi 7:17–19. Siteistä vapautuminen

• Vanhin Gene R. Cook seitsemänkymmenen koorumista on huomauttanut, että Nefin tavoin mekin voimme vapautua omista siteistämme uskon rukouksen avulla: ”Huomatkaa, että he [Nefi, Alma ja Amulek] eivät uskoneet omaan voimaansa; he luottivat Herraan ja Hänen voimaansa. Juuri usko Kristukseen vapauttaa meidät omista siteistämme. Juuri se, että uskomme Kristukseen lisääntyy, antaa meille lisää voimaa rukouksessa.” (*Receiving Answers to Our Prayers*, 1996, s. 18.)

1. Nefi 8:4–35. Näky elämän puusta

• Seuraava taulukko tuo esiin joitakin asioita, joita Nefi oppi isänsä unesta:

Vertauskuva Lehin unessa (1. Nefi 8)	Nefille annettu tulkinta (1. Nefi 11–12)
Puu, jonka hedelmät olivat valkoisia (ks. jakeet 10–11)	Jumalan rakkaus, jota Hän osoitti antamalla Poikansa meidän Vapahtajaksemme (ks. 11:21–25; kohdassa 15:22 käytetään nimitystä ”elämän puu”)
Saastaisen veden virta (ks. jae 13; 12:16)	Helvetin syvyydet, joihin jumalattomat lankeavat (ks. 12:16; kohdassa 15:27 käytetään nimitystä ”saastaisuus”)
Rautakaide (ks. jae 19)	Jumalan sana, joka johtaa elämän puulle (ks. 11:25)
Pimeyden sumu (ks. jae 23)	Perkeleen kiusaukset, jotka sokaisevat ihmiset niin että nämä eksyvät eivätkä löydä puun luo (ks. 12:17)
Suuri ja avara rakennus ilmassa (ks. jae 26)	Maailman ylpeys ja turhamaiset kuvitelmat (ks. 11:36; 12:18)
Ihmiset, jotka alkavat kulkea puulle johtavaa polkua mutta eksyvät sumuun (ks. jakeet 21–23)	Nefi näki unessa seuraavanlaisia ihmisiä: • Joukoittain ihmisiä, jotka kuulivat Jeesusta mutta ”karkottivat hänet keskuudestaan” (11:28) • Ihmisiä, jotka ristiinnaulitsivat Jeesuksen siitä huolimatta että Hän oli parantanut sairaita ja ajanut ulos riivaajia (ks. 11:31–33) • Ihmispaljous, joka kokoontui suureen ja avaraan rakennukseen taistelemaan Karitsan kahtatoista apostolia vastaan (ks. 11:34–36) • Nefiläiset ja lamanilaiset, jotka kokoontuivat yhteen taistelemaan ja joita teurastettiin sodassa (ks. 12:1–4, 13–15) • Nefiläiset, joiden ylpeys sai aikaan sen, että lamanilaiset kukistivat heidät ja he vaipuivat epäuskoon (ks. 12:19–23)
Ihmiset, jotka pääsevät puun luo (ja maistavat hedelmää) pitämällä kiinni kaiteesta, mutta jotka lankeavat pois, kun heitä pilkataan (ks. jakeet 24–25, 28)	
Ihmiset, jotka haluavat suurta ja avaraa rakennusta enemmän kuin puuta (ks. jakeet 26–27, 31–33)	
Ihmiset, jotka pitivät kiinni kaiteesta ja nauttivat hedelmää; he eivät piitanneet pilkkaajista eivätkä langenneet (ks. jakeet 30, 33)	Ne, jotka saavat osakseen suurimman kaikista Jumalan lahjoista – iankaikkisen elämän (ks. 15:36)

1. Nefi 8:10–12; 11:8–25. Elämän puu vertauskuvana Jeesuksesta Kristuksesta ja Hänen sovituksestaan

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että elämän puu kuvaa Vapahtajaa ja Hänen sovitustaan: ”Henki teki selväksi, että elämän puu ja sen kallisarvoiset hedelmät ovat vertauskuvana Kristuksen lunastuksesta” (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon*, 1997, s. 160).

Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on edelleen tähdentänyt, että pääseminen osalliseksi Jumalan rakkaudesta merkitsee pääsemistä osalliseksi sovituksen siunauksista. Elämän puu on vertauskuvana Jumalan rakkaudesta ja Kristuksen sovituksesta: ”Elämän [puu] – – on Jumalan rakkaus (ks. 1. Nefi 11:25). Jumalan rakkaus lapsiaan kohtaan ilmenee syvimmin siinä, että Hän lahjoitti Jeesuksen Lunastajaksemme. ’Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa’ (Joh. 3:16). Jumalan rakkaudesta osalliseksi tuleminen on sitä, että tulee osalliseksi Jeesuksen sovituksesta ja siitä vapahduksesta ja niistä iloista, joita se voi tuoda.” (”Opetuksia Laamanilta ja Lemuelilta”, *Liahona*, tammikuu 2000, s. 7.)

1. Nefi 8:20. ”Kaita ja kapea polku”

• Jeesus Kristus on opettanut, että Hän on ainoa polku eli tie, joka johtaa Isän luo (ks. Joh. 14:6). Vanhin Lowell M. Snow seitsemänkymmenen koorumista on todistanut jatkuvasta ohjauksesta, jota Vapahtaja antaa:

”Elämä on täynnä ristiin rastiin kulkevia teitä ja polkuja. Valittavana on monia teitä, ja monet äänet huutavat, ’Katso, täällä!’ tai ’Katso, tuolla!’ [Ks. JS–H 5.] Henkilökohtaiseen elämäämme tulvii paljon ja monenlaista mediaa, ja suurimmalla osalla siitä on tarkoituksena johtaa meidät pitkin laveaa tietä, jota monet kulkevat.

Kun olette miettineet, mitä ääntä kuunnella tai mikä näistä monista teistä on oikea, oletteko koskaan kysyneet itseltänne, kuten Joseph Smith teki: ’Mitä on tehtävissä? Mitkä näistä kaikista [äänistä ja teistä] ovat oikeassa, vai ovatko ne peräti kaikki väärässä? Jos jokin niistä on oikeassa, mikä se on ja kuinka saan tietää siitä?’ [JS–H 10.]

Todistan teille siitä, että Jeesus Kristus viitoittaa edelleenkin polun, ohjaa tiellä ja määrittelee matkamme jokaisen vaiheen. Hänen tiensä on kaita ja kapea polku, ja se ’johtaa elämään ja luokse Jumalan’ [*MAP-lauluja*, 119].” (”Herran kompassi”, *Liahona*, marraskuu 2005, s. 96.)

1. Nefi 8:23–33. Pidämmekö me kiinni rautakaiteesta?

• Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, mitä rautakaiteesta kiinni pitäminen tarkoittaa:

”Saanen esittää, että rautakaiteesta kiinni pitäminen edellyttää, että me rukoillen ja johdonmukaisesti käytämme kaikkia niitä kolmea keinoa ammentaa elävää vettä, joita olemme käsitelleet tänä iltana [luemme, tutkimme ja etsimme].

– – Kaikkien kolmen menetelmän säännöllinen käyttäminen saa aikaan jatkuvamman elävän veden virtaamisen ja on suuressa määrin sitä, mitä rautakaiteesta kiinni pitäminen tarkoittaa. – –

Luemmeko, tutkimmeko ja etsimmekö me pyhiä kirjoituksia päivittäin tavalla, jonka avulla voimme pitää kiinni rautakaiteesta?” (Ks. ”Elävän veden varanto”, kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 4. helmikuuta 2007, s. 10–11, www.ldsces.org.)

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt paitsi sitä, kuinka tärkeää on pitää kiinni rautakaiteesta, myös sitä, kuinka pääsemme takaisin, jos menetämme otteemme: ”Teidän on pidettävä lujasti kiinni rautakaiteesta sumujen ja pimeyden, elämän vaikeuksien ja koettelemusten keskellä. Jos hellitätte otteenne ja luiskahdatte polulta, voi rautakaide hukkua pimeyteen siihen saakka, kunnes teette parannuksen ja tartutte siihen taas.” (”Maratonia juoksemassa”, *Valkeus*, tammikuu 1990, s. 67–68.)

1. Nefi 8:24

Mitkä sanat ja ilmaukset kuvaavat ihmisen uskollisuutta Jumalan sanalle?

1. Nefi 8:26–27. ”Suuri ja avara rakennus”

• Suuri ja avara rakennus on vastakohtana Vapahtajalle, joka on elämän puu. Vanhin Glenn L. Pace seitsemänkymmenen koorumista on verrannut Jumalan mittapuita suuressa ja avarassa rakennuksessa olevien ihmisten käyttäytymiseen:

”Haluan tehdä täysin selväksi teille, jotka hivuttaudutte yhä lähemmäksi tuota suurta ja avaraa rakennusta, että tuossa rakennuksessa olevilla ihmisillä ei ole tarjottavana kerrassaan mitään muuta kuin hetkellistä, lyhytaikaista tyydytystä, johon liittyy väistämättömästi pitkäaikainen murhe ja kärsimys. Niitä käskyjä, joita te noudatatte, ei antanut tunteeton Jumala, joka haluaa estää teitä pitämästä hauskaa, vaan rakastava taivaallinen Isä, joka haluaa teidän olevan onnellisia niin täällä maanpäällisessä elämässä kuin tämän elämän jälkeenkin.

Verratkaa viisauden sanan noudattamisen siunauksia siihen, mitä teille olisi tarjolla, jos päättäisitte juhlia noiden suuressa ja avarassa rakennuksessa olevien kanssa. Verratkaa älykkään huumorin ja leikinlaskun tuomaa iloa juopuneiden typerään, karkeaan ja kovaääniseen nauruun. Verratkaa uskollisia nuoria naisiamme, joiden poskilla on vielä puna, niihin, jotka ovat kauan sitten menettäneet kykynsä punastua ja yrittävät taivuttaa teitäkin mukaan menetykseensä. Verratkaa ihmisten kohottamista ihmisten nujertamiseen. Verratkaa kykyä saada henkilökohtaista ilmoitusta ja johdatusta elämäänne siihen, että teitä heiteltäisiin sinne tänne kaikissa opintuulissa. Verratkaa sitä, että teillä on Jumalan pappeus, mihin tahansa, mitä näette tapahtuvan tuossa suuressa ja avarassa rakennuksessa.” (Ks. ”Eiväthän he ole todella onnellisia?”, *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 36–37.)

• Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on varoittanut, että syventyminen aineelliseen omaisuuteen on tyypillistä käyttäytymistä suuressa ja avarassa rakennuksessa oleville ihmisille: ”Ne huudot, joita tänä aikana kuulemme suuresta ja avarasta rakennuksesta, houkuttelevat meitä kilpailemaan tämän maailman tavaroiden omistamisesta. Me luulemme tarvitsevamme suuremman talon, jossa on kolmen auton autotalli ja jonka viereen on pysäköity matkailuauto. Me kaipaamme merkkivaatteita, useampia televisioita [DVD-laitteineen], malliltaan uusimpia tietokoneita ja uusimman auton. – – Usein näitä asioita ostetaan lainarahalla ajattelematta lainkaan, miten huolehditaan tulevista tarpeista. Kaiken tämän välittömän tyydytyksen seurauksena on ylikuormitettuja konkurssituomioistuimia ja perheitä, joilta kuluu aivan liian paljon aikaa taloudellisten vaikeuksien selvittelemiseen.” (Ks. ”Jos olette valmiit, te ette pelkää”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 36.)

• Lehin näyssä halveksijat ja pilkkaajat ivasivat niitä, jotka nauttivat hedelmää – niitä, jotka rakastavat Jumalaa ja haluavat palvella Häntä. Vanhin Neal A. Maxwell on muistuttanut meitä pitelemään uskon kilpeä, kun näemme ja kuulemme suuressa ja avarassa rakennuksessa olevia halveksijoita: ”Varautukaamme – – siihen, että monet suhtautuvat meihin välinpitämättömästi. Toiset näkevät meidät kummallisina tai harhaanjohdettuina. Kestäkäämme osoittelevat sormet, jotka ironista kylläkin kuuluvat lopulta niille, jotka ikävystyneisyydessään tulevat toteamaan ’suuren ja avaran rakennuksen’ olevan ummehtunut ja täyteen ahdettu kolmannen luokan hotelli (ks. 1. Nefi 8:31–33). Älkäämme herjatko niitä, jotka herjaavat, älkäämme piitatko heistä (ks. OL 31:9). Käyttäkäämme sen sijaan energiaamme uskon kilven koholla pitämiseen suojautuaksemme kohti tulevilta palavilta nuolilta.” (Ks. ”Miten valittu näkijä!”, *Liahona*, marraskuu 2003, s. 102.)

© Clark Kelley Price

1. Nefi 8:37. ”Vanhempien lempeät tunteet”

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että vanhemmat voivat noudattaa Lehin esimerkkiä harhaan kulkeneiden lasten suhteen: ”Meilläkin täytyy olla uskoa opettaa lapsiamme ja pyytää heitä pitämään käskyt. Meidän ei pidä antaa heidän valintojensa heikentää uskoamme. Meidän kelvollisuuttamme ei mitata heidän vanhurskautensa mukaan. Lehi ei menettänyt siunausta nauttia elämän puusta, vaikka Laman ja Lemuel kieltäytyivät maistamasta sen hedelmää. Joskus meistä vanhemmista tuntuu, että olemme epäonnistuneet, kun lapsemme tekevät virheitä tai joutuvat harhateille. Vanhemmat eivät koskaan epäonnistu,

kun he parhaan kykynsä mukaan rakastavat ja opettavat lapsiaan, rukoilevat heidän puolestaan ja huolehtivat heistä. Heidän uskonsa, rukouksensa ja ponnistelunsa pyhitetään heidän lastensa hyväksi." ("'Kaikin vanhempien lempein tuntein' – toivon sanoma perheille", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 88.)

1. Nefi 9:1–5. "Viisas tarkoitus"

• Vaikka Nefi oli jo aloittanut kansansa maallisen historian kirjoittamisen, Herra innoitti häntä laatimaan toisen aikakirjan, joka sisältäisi hänen kansansa uskonnollisen historian. Seuraava luettelo selventää näiden kahden kertomuksen eroja ja samankaltaisuuksia:

1. Kohdassa 1. Nefi 9:1–5 on selostus, joka on otettu suoraan pieniltä levyiltä.
2. Kun Nefi käytti sanaa *nämä*, hän viittasi pieniin levyihin.
3. Kun Nefi käytti sanaa *ne* tai *toiset*, hän viittasi isoihin levyihin.
4. Isot levyt valmistettiin alun perin noin 590 eKr.
5. Pienet levyt valmistettiin 20 vuotta myöhemmin, noin 570 eKr.
6. Nefin selitys siihen, miksi Herra käski häntä valmistamaan toisen aikakirjan (pienet levyt), on kohdassa 1. Nefi 9:5.
7. Isot levyt kattavat ajanjakson 570 eKr. – 385 jKr. ja esittävät kertomuksen kuninkaista, sodista ja historiasta.
8. Pienet levyt kattavat ajanjakson 570–130 eKr. ja kertovat nefiläisten palvelutyöstä.

Vaikka Nefi ei tiennyt syytä kahdelle aikakirjalle, hän luotti siihen, että se oli viisasta tarkoitusta varten (ks. 1. Nefi 9:5), jonka Herra tiesi (katso kohdan Morm. s. 7 selityksiä, s. 136).

• Vanhin Marvin J. Ashton (1915–1994) kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, että voimme Nefin tavoin totella silloinkin, kun emme ymmärrä syytä: "Joskus kun meitä pyydetään olemaan kuuliaisia, me emme tiedä syytä siihen, paitsi että Herra on käskenyt. – – Nefi noudatti ohjeita, vaikkei hän täysin ymmärtänytkään niiden viisasta tarkoitusta. Hänen kuuliaisuudestaan koitui siunauksia koko ihmiskunnalle kaikkialla maailmassa. Ellemme ole kuuliaisia tämän päivän johtajillemme, me kylvämme siemenen kallioperälle ja saatamme menettää sadon." (Ks. "Kuka menettää sadon?", *Valkeus*, huhtikuu 1979, s. 102.)

1. Nefi 9:6. "Herra tietää kaiken"

• Vanhin Neal A. Maxwell on todistanut, ettei Jumalan tiedolla ole rajoja:

"Jotkut uskovat vilpittömästi Jumalan olemassaoloon, mutta eivät välttämättä ilmoituksia antavaan ja kaikkitietävään Jumalaan. Toiset vilpittömät ihmiset kyseenalaistavat Jumalan kaikkitietävyyden pohtien, vaikkakin kunnioittavasti, voiko edes Jumala tietää tulevaisuutta. Mutta kaikkitietävä ja ilmoituksia antava Jumala voi minä tahansa kuluvana hetkenä tuoda ilmi tulevia asioita. Tämä on mahdollista, koska 'Jumalan edessä – – kaikki ilmoitetaan heidän kirkkaudekseen, menneet, nykyiset ja tulevat, ja on jatkuvasti Herran edessä' (OL 130:7). Siten Jumala 'tietää kaiken, sillä kaikki on läsnä [hänen silmiensä] edessä' (OL 38:2). Hän sanoi Moosekselle: 'Minun rinnallani ei ole muuta Jumalaa, ja kaikki on minun edessäni, sillä minä tunnen sen kaiken' (Moos. 1:6).

Pyhissä kirjoituksissa ei esiinny mitään määritelmiä Jumalan tiedon laajuudelle. Sen sijaan niissä sanotaan: 'Oi kuinka suuri on meidän Jumalamme pyhyys! Sillä hän tietää kaiken, eikä ole mitään, mitä hän ei tietäisi.' (2. Nefi 9:20.)" (*If Thou Endure It Well*, 1996, s. 46.)

1. Nefi 10:11–14. Israelin hajottaminen ja kokoaminen

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, miksi Israel hajotettiin ja mitä näkökohtia Israelin kokoamiseen liittyy:

"Miksi Israel hajotettiin? Vastaus on selkeä, se on kiistaton, siitä ei ole epäilystäkään. Israelilaiset esivanhempamme hajotettiin, koska he hylkäsivät evankeliumin, häpäisivät pappeuden, jättivät kirkon ja lähtivät valtakunnasta. Heidät hajotettiin, koska he kääntyivät pois Herrasta, palvoivat epäjumalia ja kulkivat kaikessa pakanakansojen tietä. – – Israel hajotettiin luopumuksen takia. Heidän jumalattomuutensa ja kapinointinsa vuoksi Herra vihassaan hajotti heidät maan kaikkien pakanakansojen keskuuteen.

Mitä sitten sisältyy Israelin kokoamiseen? Israelin kokoaminen muodostuu kaiken sen uskomisesta ja hyväksymisestä ja sen mukaan elämisestä, mitä Herra kerran tarjosi muinoin valitsemalleen kansalle. Se muodostuu uskomisesta Herraan Jeesukseen Kristukseen,

parannuksen tekemisestä, kasteelle menemisestä ja Pyhän Hengen lahjan saamisesta sekä Jumalan käskyjen pitämisestä. Se muodostuu evankeliumin uskomisesta, kirkkoon liittymisestä ja tulemisesta valtakuntaan. Se muodostuu pyhän pappeuden saamisesta ja siitä, että saa pyhissä paikoissa voiman korkeudesta ja saa kaikki Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin siunaukset selestisen avioliiton toimituksen kautta. Ja siihen saattaa myös sisältyä kokoontuminen määrättyyn jumalanpalvelus-paikkaan tai -maahan.

Kun meillä on tämä näkemys valittujen jälkeläisten hajottamisesta ja kokoamisesta, pystymme ymmärtämään niitä koskevat profeetalliset sanat." (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 515.)

• Lisää tietoa Israelin hajottamisesta on liitteessä "Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen" (s. 428). Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä "Israelin kokoaminen" (s. 429).

1. Nefi 10:17–19. Oppia Pyhän Hengen voimalla

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on tähdentänyt sitä, kuinka meidän on tarpeen oppia evankeliumin totuuksia Pyhän Hengen voimalla: "Herran ohjeiden mukainen elämä tarkoittaa sitä, että me käytämme Pyhän Hengen lahjaa. Tuo lahja auttaa meitä ymmärtämään oppia ja soveltamaan sitä omakohtaisesti. Koska ilmoituksen kautta saatua totuutta voidaan ymmärtää vain ilmoituksen kautta, tutkimisemme tulee tapahtua rukouksen hengessä." ("Pyhien kirjoitusten tarjoaman ohjauksen mukaan eläminen", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 21.)

• Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että meidän tulee välttää kaikkea, mikä loukkaa Henkeä:

"Herran Henki on – – useimmiten yhteydessä meihin hiljaisin, herkin ja hienovaraisin tavoin. – –

Mittapuu on selkeä. Jos jokin, mitä ajattelemme, katselemme, kuuntelemme tai teemme, vie meitä kauemmaksi Pyhästä Hengestä, silloin meidän pitäisi lakata ajattelemasta, katselemasta, kuuntelemasta tai tekemästä sitä. Jos esimerkiksi se, minkä on tarkoitus viihdyttää, etäännyttää meitä Pyhästä Hengestä, silloin sellainen viihde ei varmastikaan ole meitä varten. Koska Henki ei voi sietää sellaista, mikä on rahvaanomaista, karkeaa tai säädytöntä, sellainen ei selvästikään ole meitä varten. Koska me vieraannumme Herran Hengestä ryhtyessämme sellaiseen toimintaan, jota meidän tulisi karttaa, sellainen ei kerta kaikkiaan ole meitä varten." (Ks. "Jotta Hänen Henkensä olisi aina meidän kanssamme", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 29, 30.)

1. Nefi 10:17–19; 11:1–8

Mitä ilmoituksen saamiseen liittyviä periaatteita huomaat Nefin kokemuksesta?

1. Nefi 11:16, 26. Jumala alentaa itsensä

• *Alentaa itsensä* tarkoittaa vapaaehtoista siirtymistä alemmaksi jostakin asemasta tai arvosta. Vanhin Gerald N. Lund, entinen seitsemänkymmenen koorumin jäsen, on huomauttanut, kuinka hyvin tämä ilmaus kuvaa Vapahtajan tuloa kuolevaisuuteen: "Kuvitelkaa, kuinka Jeesus – jumaluuden jäsen, Isän Esikoinen, Luoja, Vanhan testamentin Jehova – jättää jumalallisen ja pyhän asemansa, luopuu kaikesta siitä loistosta ja majesteettisuudesta ja astuu aivan pienen lapsen ruumiiseen, on avuton, täysin riippuvainen äidistään ja maallisesta isästään. Se, ettei Hän tule maanpäällisistä palatseista hienoimpaan ja ettei Häntä – – hukuteta jalokiviin, vaan että Hän tulee vaatimattomaan talliin, on hämmästyttävää. Ei ihme, että enkeli sanoi Nefille: 'Näe, kuinka Jumala alentaa itsensä!'" (*Jesus Christ, Key to the Plan of Salvation*, 1991, s. 16.)

Pohdittavia seikkoja

- Ajattele niitä monia henkilöitä, jotka olivat Lehin näyssä elämän puusta. Kuinka sinä voit yltää samaan kuin ne, jotka pääsivät puun luo, nauttivat sen hedelmää ja pysyivät uskollisina?
- Kuinka pyhien kirjoitusten tutkiminen ja profeettojen sanojen noudattaminen ovat auttaneet sinua pysymään kaidalla ja kapealla polulla pimeyden sumuista huolimatta?
- Mitä asioita voisit tehdä, jotta pyrkisit vieläkin uutterammin ymmärtämään Jumalan salaisuuksia Pyhän Hengen voimalla? (Ks. 1. Nefi 10:19.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Lehin uni sisältää monisyistä vertauskuvallisuutta. Piirrä kaaviokuva Lehin unen osista, jotta voit sen avulla hahmottaa eri vertauskuvien välisiä suhteita.

Jerry Thompson, © 1987 IRI

- Vain ne, jotka pitivät kiinni rautakaiteesta, nauttivat puun hedelmää. Laadi oma pyhien kirjoitusten päivittäisen tutkimisen suunnitelma, jonka avulla pääset lähemmäksi Vapahtajaa ja pääset täydemmin osalliseksi sovituksen siunauksista.
- Nefille näytettiin, kuinka Jehova alentaa itsensä kuolevaisuuteen. Lue kertomukset Vapahtajan syntymästä kohdista Matt. 1–2; Luuk. 1–2 ja Joh. 1:1–13. Kirjoita päiväkirjaasi tai pyhiin kirjoituksiisi, mitä uutta näkemystä sait tähän tapahtumaan.

Luku 4

1. Nefi 12–15

Johdanto

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on puhunut taivaallisen Isän halusta täyttää sydämemme vanhurskaita toiveita: ”Mikään sanoma ei esiinny pyhissä kirjoituksissa useammin ja useammin tavoin kuin ’Pyytäkää, niin te saatte’ ” (ks. ”Kunnioitus luo pohjaa innoitukselle”, *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 24). Nefi noudatti kutsua kysyen sitä, ”mitä [hänen isänsä] oli nähnyt, ja uskoen Herran kykenevän ilmaisemaan sen” (1. Nefi 11:1). Nefin vanhurskaat toiveet palkittiin, sillä sen lisäksi että hän kirjoitti muistiin tietoa, joka vastaa sitä, mitä meillä on muistiin merkittynä Lehin näystä, niin hän myös kirjoitti nähneensä näyn tästä maailmasta aikojen loppuun asti (ks. 1. Nefi 14:18–30). Tämä näky oli samankaltainen kuin Johanneksen näky Uuden testamentin Ilmestyskirjassa. Kun tutkit Nefin näkyä, pane merkille erityisiä profetioita, jotka ovat täyttyneet tai tulevat täyttymään historian tapahtumissa – erityisen tärkeitä ovat luopumuksen vaikutukset, evankeliumin lopullinen palautus ja hyvän perimmäinen voitto.

Selityksiä

1. Nefi 12:11. ”Valkaistu Karitsan veressä”

• Valkoinen on puhtauden, vanhurskauden ja pyhyyden vertauskuva. Täytyy olla täysin puhdas ollakseen Vapahtajan kaltainen. Jos henkilöllä on valkeat vaatteet, se on vertauskuvana siitä, että hän on pukeutunut puhtauteen tai että puhtaus on hänelle tunnusomaista. Tämänkaltainen puhtaus on mahdollista vain Jeesuksen Kristuksen sovitusuhrin kautta, jossa Hänen verensä vuodatettiin meidän syntiemme tähden.

• Presidentti John Taylor (1808–1887) puhui siitä, kuinka välttämätöntä meidän on tehdä enemmän kuin vain olla Herran kirkon jäseniä, jos aiomme olla riittävän kelvollisia seisomaan taivaallisen Isämme edessä: ”On jotakin, mikä ulottuu hieman kauemmaksi kuin joskus ajattelemme, ja se on se, että kun me tunnustamme olevamme Herran seuraajia, kun tunnustamme ottaneemme vastaan evankeliumin ja olevamme sen ohjattavissa, niin tunnustus ei johda mihinkään, ellemme ole pesseet vaatteitamme ja valkaisseet niitä Karitsan veressä. Meille ei riitä se, että kuulumme Jumalan Siioniin, sillä Jumalan Siionin täytyy muodostua ihmisistä, jotka ovat puhdassydämisiä ja joiden elämä on puhdasta ja tahratonta Jumalan edessä, ainakin sen on oltava päämäärä, johon pyrimme.

Emme ole vielä siellä, mutta meidän on päästävä sinne ennen kuin olemme valmiit perimään kirkkauden ja korotuksen, siksi ulkonainen hurskaus ei hyödytä juuri lainkaan ketään meistä. – – Eikä se riitä, että omaksumme evankeliumin – – ja olemme Jumalan kansan yhteydessä, käymme kokouksissamme ja nautimme Herran ehtoollisen sakramentin ja pyrimme elämään niin, ettei meissä ole mitään suurempaa moitteen sijaa, sillä tästä kaikesta huolimatta, ellemme ole vilpittömiä, ellemme ole sydämeltämme puhtaita Jumalan edessä, ellei meillä ole puhdasta sydäntä ja puhdasta omaatuntoa, ellemme pelkää Jumalaa ja pidä Hänen käskyjään, me emme voi, ellemme tee parannusta, saada osaksemme näitä siunauksia, joista olen puhunut ja joista profeetat todistavat.” (Ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: John Taylor*, 2002, s. 114).

1. Nefi 12–14. Yleiskatsaus

• Seuraava kaavio auttaa meitä hahmottamaan merkittäviä tapahtumia, jotka johtivat Jumalan valtakunnan perustamiseen maan päälle:

Tapahtumasarja, joka johti Jumalan valtakunnan perustamiseen	
	Nefiläisten kansakunta tuhotaan (ks. 1. Nefi 12:19–23)
	Nefiläisten aikakirja varjellaan (ks. 1. Nefi 13:35, 40)
	Pakanat löytävät luvatun maan (ks. 1. Nefi 13:12)
	Pakanat asuttavat luvatun maan (ks. 1. Nefi 13:13–16)

Tapahtumasarja, joka johti Jumalan valtakunnan perustamiseen

© Comstock.com

Kansojen välinen sota luvatussa maassa (Yhdysvaltain vapaussota; ks. 1. Nefi 13:16–19)

Pakanat, jotka kuulevat Herraa, ”luetaan Israelin huoneeseen” (evankeliumin palauttaminen; ks. 1. Nefi 14:1–2)

Uusi pyhä kirja tulee esiin (ks. 1. Nefi 13:35–40; 14:7)

Kristuksen kirkko palautetaan (ks. 1. Nefi 14:10–17)

1. Nefi 13:1–9. Suuri ja iljettävä kirkko

• ”Mitä tulee Jumalan valtakuntaan – – niin paholainen perustaa aina valtakuntansa aivan samanaikaisesti Jumalan vastustamiseksi” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 16).

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on määritellyt suuren ja iljettävän kirkon: ”Nimityksiä *paholaisen kirkko* ja *suuri ja iljettävä kirkko* käytetään kuvaamaan kaikkia kirkkoja ja järjestöjä, olipa niiden nimi tai luonne millainen tahansa – niin poliittisia, filosofisia, kasvatuksellisia, taloudellisia, sosiaalisia, veljeskunnallisia, yhteiskunnallisia kuin uskonnollisiakin – joiden tarkoituksena on saattaa ihmiset tielle, joka johtaa pois Jumalasta ja Hänen laeistaan ja siten pelastuksesta Jumalan valtakuntaan” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 137–138).

• Eräs alan tutkija on selittänyt, että suuri ja iljettävä kirkko koostuu useammasta kuin yhdestä kokonaisuudesta:

”Itse asiassa mikään yksittäinen tunnettu historiallinen kirkko, uskontokunta tai uskovien joukko ei täytä kaikkia suuren ja iljettävän kirkon vaatimuksia: sen täytyy olla perustettu pakanoiden keskuuteen, sen on täytynyt muokata pyhiä kirjoituksia ja valvoa niiden levittämistä, sen on täytynyt surmata Jumalan pyhiä, mukaan lukien apostolit ja profeetat, sen täytyy olla liitossa yhteiskunnallisen hallinnon kanssa ja käyttää sen poliisivoimia omien uskonnollisten näkemystensä toteuttamiseksi, sillä täytyy olla valta yli kaiken maan, sen täytyy tavoitella suurta varallisuutta ja harjoittaa sukupuolista moraalittomuutta ja sen täytyy kestää lähes maailmanloppuun asti. Mikään yksittäinen uskontokunta tai uskonkäsitysten järjestelmä ei vastaa koko tätä kuvausta. Pikemminkin Babylonin roolia ovat esittäneet monet eri järjestöt, ideologiat ja kirkot monina eri aikoina. – –

Voimmeko silloin osoittaa sitä historiallista toimijaa, joka toimi suurena ja iljettävänä kirkkona varhaiskristinuskon aikana? Sellainen toimija olisi saanut alkunsa ensimmäisen vuosisadan jälkipuoliskolla ja olisi tehnyt suuren osan työstään toisen vuosisadan puoliväliin mennessä.

Tätä ajanjaksoa voitaisiin kutsua kristinuskon historian sokeaksi pisteeksi, sillä nimenomaan tältä ajalta on säilynyt vähiten alkuperäisiä historiallisia lähteitä. Meillä on hyviä lähteitä Uuden testamentin kristinuskosta. Sitten valot tavallaan sammuvat ja kuulemme vaimeita ääniä suuresta kamppailusta. Kun noin sadan vuoden jälkeen valot jälleen syttyvät, huomaamme, että joku on järjestänyt huonekalut uudelleen ja kristinusko on muuttunut aivan toisenlaiseksi kuin se oli alussa.” (Stephen E. Robinson, ”Warring against the Saints of God”, *Ensign*, tammikuu 1988, s. 38–39.)

1. Nefi 13:4–9

Luettele muutamia yleisiä tunnusmerkkejä, jotka liittyvät suureen ja iljettävään kirkkoon. Kuinka näiden tunnistaminen auttaa sinua karttamaan petosta?

1. Nefi 13:12. Mies pakanoiden keskuudessa

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on maininnut, että tämä mies pakanoiden keskuudessa oli Kristoffer Kolumbus:

”Jumala innoitti pakanoiden keskuudessa olevaa miestä (ks. 1. Nefi 13:12), joka Jumalan Hengen johdattamana

löysi Amerikan mantereen ja toi tämän arvokkaan uuden mantereen eurooppalaisten huomion piiriin. Tuo mies oli tietenkin Kristoffer Kolumbus, joka todisti, että hän sai innoitusta siihen, mitä teki.

'Meidän Herramme', sanoi Kolumbus, 'avasi ymmärrykseni, lähetti minut merelle ja antoi palavan innon tähän tehtävään. Ne, jotka kuulivat hankkeestani, kutsuivat sitä järjettömäksi, pilkkasivat minua ja nauroivat. Mutta kenellä voisi olla epäilystäkään siitä, että Pyhä Henki innoitti minua?' (Jacob Wasserman, *Columbus, Don Quixote of the Seas*, s. 19–20.)" (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, 1988, s. 577.)

© 1992 Robert Barrett

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) piti Kolumbusta Herran innoittamana ja kunnioitti häntä: "Suuri joukko arvostelijoita on puhunut [Kristoffer Kolumbusta] vastaan. En kiistä sitä, että oli muita, jotka tulivat tänne läntiselle pallonpuoliskolle ennen häntä. Mutta juuri hän uskoa osoittaen sytytti lampun ja halusi etsiä uuden tien Kiinaan, ja juuri hän näin tehdessään löysi Amerikan. Hänen hankkeensa oli pelottava: purjehtia länteen poikki tuntemattomain merien kauemmaksi kuin kukaan hänen aikalaisensa ennen häntä. Huolimatta tuntemattoman aiheuttamasta kauhusta ja miehistön nurinoista ja kapinahenkisyydestä hän jatkoi purjehtimistaan ja rukoili useasti Kaikkivaltiaalta johdatusta. Selonteoissaan Espanjan hallitsijoille Kolumbus toistuvasti korosti sitä, että hänen matkansa oli Jumalan kirkkaudeksi ja kristillisen uskon levittämiseksi. Meidän on oikein kunnioittaa häntä hänen peräänantamattoman lujuutensa vuoksi, vaikka hänellä oli edessään niin paljon epävarmuutta ja vaaraa." (Ks. "Tabernaakkelinne rakentaminen", *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 50.)

1. Nefi 13:12–19. Herran käsi Amerikan yhdysvaltain historiassa

• Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) liitti Amerikan yhdysvaltain perustamisen evankeliumin palauttamiseen: "Tämän suuren Amerikan kansakunnan Kaikkivaltias nostatti kaikkivoivan kätensä voimalla, jotta myöhempinä aikoina voitaisiin perustaa Jumalan valtakunta maan päälle. Ellei Herra olisi valmistanut tietä laskemalla perustukset tälle maineikkaalle kansakunnalle, olisi ollut mahdotonta (maailman monarkkisten hallitusten ankarien lakien ja kiihkoilun vallitessa) laskea perustusta Hänen suuren valtakuntansa tulolle. Herra on tehnyt tämän." (*Evankeliumin oppi*, 1980, s. 393.)

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, kuinka Jumala innoitti Amerikan perustajia luomaan uuden kansakunnan, jossa kaikilla on uskonnonvapaus, valmistaen tietä evankeliumin palauttamiselle: "Yli sata vuotta myöhemmin [Amerikan löytämisen jälkeen] sellaiset uskonnolliset tunteet ohjasivat uuden kansakunnan perustajia Amerikan mantereella. Jumalan käden ohjaamina he takasivat jokaiselle kansalaiselle uskonnonvapauden innoitetun perustuslain turvin. Neljätoista vuotta myöhemmin, joulukuun 23. päivänä vuonna 1805, syntyi profeetta Joseph Smith. Valmistautuminen palauttamista varten oli päättymässä." ("Valmistautumista palautusta ja toista tulemista varten: 'Minun käteni on sinun päälläsi'", *Liahona*, marraskuu 2005, s. 90.)

1. Nefi 13:20–29

Nefi mainitsee kirjan, josta on otettu pois osia. Mikä kirja se on? Mitä asioita siitä on otettu pois? Miksi ne on otettu pois?

1. Nefi 13:20–29. Selkeitä ja kallisarvoisia totuuksia otettu pois Raamatusta

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt "selkeiden ja kallisarvoisten" asioiden merkitystä: "Raamatusta puuttuvat osat – – olivat 'selkeitä ja erittäin kallisarvoisia'. Ne olivat selkeitä yksinkertaisuudessaan ja ymmärrettävyydessään, helppoja ihmisten ymmärtää. Ne olivat kallisarvoisia Jumalan lapsille puhtaudessaan ja syvällisessä arvossaan, pelastavassa merkityksessään ja iankaikkisessa tärkeydessään." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 5.)

• Eräs kasvatustieteilijä on ehdottanut seuraavaa selitystä pyhissä kirjoituksissa esiintyville muutoksille:

"Raamatun alkuperäiset käsikirjoitukset katosivat nähtävästi hyvin varhain. Näin tuntuu käyneen varsinkin

Uuden testamentin kohdalla. Sir Frederic Kenyon, eräs 1900-luvun alkupuolen suurimpia tekstikritiikin tuntijoita, on todennut näin: 'Useiden kirjojen alkuperäiskappaleet ovat kadonneet kauan sitten. Niiden on täytynyt tuhoutua aivan kirkon alkuaikoina, sillä yksikään kristillinen kirjoittaja ei ole koskaan viitannut niihin.' Kenyonin väittämä on meille erityisen tärkeä, koska se tarkoittaa, ettei vuosisatoihin ole ollut Raamatun alkuperäistä käsikirjoitusta opastamassa lukijaa. Jopa kristillisen alkukirkon varhaisina vuosikymmeninä alkuperäiset tekstit näyttävät puuttuneen. – –

[Kohdassa 1. Nefi 13:21–29] enkeli tekee selväksi, ettei hän puhu hienoisista käden ja silmän kömmähdyksistä, joiden takia muutamia kirjaimia tai sanoja on joutunut vääriin paikkoihin – jäljentäjien tahattomista virheistä. Hän pitää selvästikin näitä muutoksia vehkeilevien ihmisten järjestelmällisenä editointityönä [ks. 1. Nefi 13:27–28]. – –

Kun luemme enkelin sanoja, huomaamme, ettei maailmalla ole koskaan ollutkaan koko Raamattua, sillä se turmeltiin laajamittaisesti – jopa räikeällä tavalla – *ennen* kuin sitä levitettiin. Sen merkittävän tahallisen Raamatun turmelemisen lisäksi, joka tapahtui varhaiskristillisenä aikana, käsikirjoitukset ovat tietenkin kärsineet jatkuvasti vähittäisistä ja suhteellisen lievistä muutoksista, joita käden ja silmän kömmähdykset ovat aiheuttaneet ja joista oppineet puhuvat. Vaikuttamassa on siis ollut kaksi prosessia: 1) tekstin merkittävä, yhtäkkinen ja tahallinen turmeleminen sitä toimitettaessa sekä 2) muunnelmien vähittäinen leviäminen jäljentämisen ja kääntämisen luonnollisena seurauksena." (Robert J. Matthews, *A Bible! A Bible!*, 1990, s. 74–75.)

Joseph Smith on opettanut: "Monia tärkeitä ihmisen pelastusta koskevia kohtia oli poistettu Raamatusta, tai sitten ne olivat joutuneet kadoksiin ennen Raamatun kokoamista" (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 227). Hän on myös sanonut, että Raamattu oli virheetön, kun "se lähti alkuperäisten kirjoittajien kynästä", mutta että "tietämättömät kääntäjät, huolimattomat jäljentäjät tahi vehkeilevät ja turmeltuneet papit ovat aikaansaaneet monia erheitä" (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 215).

1. Nefi 13:32–40. Selkeät ja kallisarvoiset asiat palautetaan

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on puhunut siitä, kuinka kirkon pyhät kirjat ovat olleet ensisijainen keino kadonneiden totuuksien palauttamiseksi:

"Apostoli Johannes näki näyn ajasta, jolloin enkeli tulisi maan päälle, mikä olisi osa evankeliumin palautusta. Tuo enkeli oli Moroni, joka ilmestyi profeetta Joseph Smithille. Hän johdatti Josephin paikkaan, johon muinaisia kirjoituksia sisältävät kultaiset levyt oli pantu talteen. Sitten Joseph Smith käänsi nämä levyt Jumalan lahjan ja voiman avulla, ja Mormonin kirja julkaistiin. Tämä on aikakirja kahdesta ihmisryhmästä, jotka elivät vuosisatoja sitten Amerikan mantereella. Heistä ei tiedetty juuri mitään ennen Mormonin kirjan ilmestymistä. Mutta mikä tärkeämpää, Mormonin kirja on toinen todistus Kristuksesta. Se palautti kallisarvoisia totuuksia, jotka koskevat luopumusta, sovitusta, ylösnousemusta ja kuolemanjälkeistä elämää.

Ennen palautusta taivaat olivat olleet suljettuina vuosisatojen ajan. Kun maan päällä oli taas profeettoja ja apostoleja, taivaat avattiin jälleen kerran näkyjen ja ilmoitusten muodossa. Monet profeetta Joseph Smithille tulleista ilmoituksista kirjoitettiin muistiin kirjaan, joka tultiin tuntemaan nimellä Oppi ja liitot. Siinä on lisää tietoa periaatteista ja toimituksista, ja se on arvokas pappeuden rakennetta koskeva lähde. Sen lisäksi meillä on vielä yksi pyhä kirjoitus nimeltään Kallisarvoinen helmi. Se sisältää Mooseksen kirjan, jonka profeetta Joseph Smith sai ilmoituksen kautta, sekä Abrahamin kirjan, jonka hän käänsi ostetusta egyptiläisestä kirjakääröstä. Sen lisäksi että opimme niistä paljon enemmän Mooseksesta, Abrahamista, Henokista ja muista profeetoista, saamme tietää myös paljon enemmän yksityiskohtia luomisesta. Saamme tietää, että Jeesuksen Kristuksen evankeliumia opetettiin kaikille profeetoille alusta asti – jopa Aadamin ajoista alkaen." ("Kaiken palauttaminen", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 67–68.)

• Myös Joseph Smithin raamatunkäännös auttaa palauttamaan monia selkeitä ja kallisarvoisia totuuksia. Joseph Smithin käännös on ”englanninkielisen kuningas Jaakon raamatunkäännöksen tarkistettu tai osittain uudestaan käännetty laitos. Profeetta Joseph Smith aloitti tämän työn kesäkuussa 1830. Jumala oli käskenyt häntä tekemään uuden käännöksen, ja hän piti sitä osana profeetankutsumustaan. – –

Joseph Smithin raamatunkäännös on palauttanut eräitä selkeitä ja kallisarvoisia asioita, jotka ovat kadonneet Raamatusta (1. Nefi 13). Vaikka Joseph Smithin raamatunkäännös ei olekaan kirkon virallinen Raamattu, se antaa monia mielenkiintoisia ajatuksia ja edistää arvokkaalla tavalla Raamatun ymmärtämistä. Se todistaa myös profeetta Joseph Smithin kutsumuksen ja palvelutyön jumalallisuudesta.” (PKO, hakusana ”Joseph Smithin raamatunkäännös”, s. 70; ks. myös 2. Nefi 3:11; *History of the Church*, osa 1, s. 238.)

Herran kirkossa annettavan jatkuvan ilmoituksen ansiosta evankeliumin selkeitä ja kallisarvoisia oppeja ja periaatteita tuodaan ihmisille kaikkialla maailmassa jatkuvana prosessina. Konferenssiraportit ja muut innoitetut kirjoitukset Herran apostoleilta ja profeetoilta ovat keskeisiä evankeliumin selkeiden ja kallisarvoisten totuuksien ymmärtämiseksi.

1. Nefi 14:7. ”Suuri ja ihmeellinen teko”

• Pyhissä kirjoituksissa kuvataan evankeliumin palauttamista ja kirkon perustamista ”suureksi ja ihmeelliseksi teoksi” (1. Nefi 14:7; 3. Nefi 21:9). Tässä yhteydessä sana *suuri* tarkoittaa tärkeää ja merkityksellistä, kun taas *ihmeellinen* tarkoittaa erinomaista ja käsittämätöntä. *Teko* viittaa työhön tai suoritukseen, joka on ikuinen.

Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että kirkon merkitys on kaksitahoinen: ”Tämä kirkko, Kristuksen järjestäytynyt ruumis, on kumma teko ja ihme paitsi sen vuoksi, mitä se tekee uskollisille, myös sen vuoksi, mitä uskolliset tekevät sen hyväksi. Teidän elämänne on tuon ihmeen sydän. Te olette todisteena sen kaiken ihmeestä.” (Ks. ”Palautuksen ihmeitä”, *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 30.)

1. Nefi 14:10–14

Mitä Nefi profetoi myöhempien aikojen kirkon jäsenistä?

1. Nefi 14:14. Varustettiin vanhurskaudella ja voimalla

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Herran kansan voimana on vanhurskaus: ”Tarkastelkaamme siis itseämme. Kirkon osalta pyhät kirjoitukset viittaavat sekä kiihtyvään seulontaan että kiihtyvään hengelliseen ja määrälliseen kasvuun, ja kaikki tämä edeltää aikaa, jolloin Jumalan kansan aseena on vanhurskaus – ei sota-aseet – ja jolloin Herran kirkkaus vuodatetaan heidän päällensä (ks. 1. Nefi 14:14; ks. myös 1. Piet. 4:17; OL 112:25). Herra on päättänyt saada koetellun, puhtaan ja kelvolliseksi osoittautuneen kansan (ks. OL 100:16; 101:4; 136:31), ’eikä ole mitään sellaista, minkä Herra, sinun Jumalasi, sydämessään päättää tehdä, mitä hän ei tee’ (Abr. 3:17).” (Ks. ”Sillä minä olen johdattava teitä”, *Valkeus*, heinäkuu 1988, s. 6.)

• Vanhin Maxwell on edelleen selittänyt, että liittojemme kunnioittaminen on välttämätöntä tämän lupauksen saamiseksi: ”Kirkon jäsenillä on vielä yksi aivan erityinen velvollisuus, veljet ja sisaret. Nefi näki sen. Eräänä päivänä tulevaisuudessa, hän sanoi, Jeesuksen liittokansa, joka on hajaantuneena kaikkiin maan ääriin, on saava aseikseen vanhurskauden ja Jumalan voiman suuressa kirkkaudessa (ks. 1. Nefi 14:14). Tämä tapahtuu, mutta vasta sitten, kun enemmän jäseniä on tullut käytökseltään pyhemmiksi ja pyhitetymmiksi.” (”Parannus”, *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 37.)

1. Nefi 14:18–30. Johannes Ilmestyksensaajan aikakirja

• Kohta 1. Nefi 14:18–30 viittaa Johanneksen ilmestykseen, Uuden testamentin viimeiseen kirjaan, jonka on kirjoittanut apostoli Johannes. Nefi näki meidän aikamme tapahtumat, mutta hänen ei sallittu kirjoittaa

niitä, koska se oli Johanneksen tehtävä. Jae 26 voi viitata siihen Mormonin kirjan osaan, joka oli sinetöity. (Lisää tietoa sinetöidystä osasta on kohdissa 2. Nefi 27:7; 3. Nefi 26:7–11; Et. 4:7.)

1. Nefi 15:2–11. ”Sydämeltänsä paatuneita”

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on tarkastellut sitä, kuinka sydämen paatumus rajoittaa hengellisyyttämme:

”Nefi yritti opettaa veljilleen, että nämä voisivat tietää, mikä merkitys oli heidän isänsä profeetallisilla sanoilla, ’joita oli vaikea ymmärtää, ellei kysynyt Herralta’ (1. Nefi 15:3). Nefi sanoi heille, että elleivät he paaduttaisi sydäntään vaan pitäisivät käskyt ja kysyisivät Herralta uskossa, ’varmasti nämä asiat ilmaistaan teille’ (1. Nefi 15:11).

Jos paadutamme sydämemme, hylkäämme jatkuvan ilmoituksen ja rajoitamme oppimisemme siihen, mitä pystymme saamaan tutkimalla nykyisen pyhien kirjoitusten kaanonin tarkkaa kieltä ja tekemällä päätelmiä sen pohjalta, niin meidän ymmärryksemme rajoittuu siihen, mitä Alma nimitti ’vähäisemmäksi osaksi sanaa’ (ks. Alma 12:11). Jos tavoittelemme ja otamme vastaan ilmoitusta ja innoitusta, joka laajentaa ymmärrystämme pyhistä kirjoituksista, me toteutamme Nefin innoitetun lupauksen täyttymistä, jonka mukaan niille, jotka uutterasti etsivät, ’Jumalan salaisuudet paljastetaan – – Pyhän Hengen voimalla’ (1. Nefi 10:19).” (”Scripture Reading and Revelation”, *Ensign*, tammikuu 1995, s. 7.)

• Sen lisäksi että Laman ja Lemuel pystyivät tietämään asioita, joita Nefi ja hänen isänsä tiesivät, profeetta Joseph Smith on selittänyt, että tämä periaate pätee myös meihin: ”Jos me kaikki voisimme tulla yhteen siten, että meillä olisi yksi sydän ja yksi mieli täydellisessä uskossa, verho saatettaisiin repäistä tänään yhtä hyvin kuin ensi viikolla tai jonakin muuna ajankohtana” (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 11).

”Jumala ei ole ilmoittanut Josephille mitään, mitä Hän ei tekisi tiettäväksi niille kahdelletoista; ja pyhistä vähäisinkin voi tietää kaiken niin nopeasti kuin kykenee sen kestämään” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 280).

1. Nefi 15:12–13. Juutalaiset ja pakanat

• Mormonin kirjassa kerrotaan toistuvasti juutalaisista ja pakanoista. Toisinaan on vaikea ymmärtää, kenelle kirjoitus on kohdistettu. Vanhin Bruce R. McConkie kahdentoista apostolin koorumista on tarjonnut apua tähän haasteeseen: ”Sekä Lehi että Nefi jakoivat kaikki ihmiset kahteen ryhmittymään, juutalaisiin ja pakanoihin. Juutalaiset olivat joko Juudan valtakunnan kansalaisia tai heidän jälkeläisiään. Kaikkia muita pidettiin pakanoina. Näin ollen me olemme niitä pakanoita, joista tässä kirjoitusten kohdassa puhutaan. Me olemme saaneet evankeliumin täyteyden, ja me viemme sen lamanilaisille, jotka ovat juutalaisia, koska heidän isänsä ovat tulleet Jerusalemista ja Juudan valtakunnasta.” (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 556.)

Vanhin McConkie mainitsi myös yhden pakanan, joka auttaisi suuresti palautuksessa: ”Joseph Smith – – oli se pakana, jonka käden kautta Mormonin kirja tuli esiin, ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenet – – ovat niitä pakanoita, jotka vievät pelastuksen lamanilaisille ja juutalaisille” (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 233).

1. Nefi 15:13–16. Evankeliumin palauttaminen myöhempinä aikoina

• Presidentti Gordon B. Hinckley on julistanut, mikä vaikutus evankeliumin palautuksella on ollut historiaan: ”Veljeni ja sisareni, ymmärrättekö te, mitä meillä on? Käsitättekö te meidän paikkamme ihmiskunnan historian suuressa näytelmässä? Tämä on se aika, johon kaikki aikaisemmin tapahtunut on tähdännyt. Tämä on kohdalleen asettamisen aikakausi. Nämä ovat palauttamisen aikoja. Tämä on aikaa, jolloin ihmiset kaikkialta maan

ääriltä tulevat Herran pyhäkön vuorelle etsimään ja oppimaan Hänen teitään ja kulkemaan Hänen polkujaan. Tämä on yhteenveto kaikista ajan vuosisadoista Kristuksen syntymän ja tämänhetkisen ihmeellisen ajan välillä." ("Aikojen huipulla", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 89.)

1. Nefi 15:12–20. Israelin kokoaminen

• Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä "Israelin kokoaminen" (s. 429).

1. Nefi 15:24. Jumalan sana ja palavat nuolet

• Presidentti Ezra Taft Benson on puhunut siunauksesta, joka meillä on saadessamme pitää hallussamme Jumalan sanaa. Sen lisäksi että se johtaa meitä suuriin siunauksiin, se antaa meille voimaa pysyä lujina kohdatessamme kiusauksen: "Lehi näki unessaan rautakaiteen, joka johti pimeyden sumun läpi. Hän näki, että jos ihmiset pitivät kiinni tuosta rautakaiteesta, he välttyivät saastaisuuden virroilta, pysyivät poissa kielletyiltä poluilta ja lakkasivat vaeltamasta oudoilla teillä, jotka johtivat turmioon. Myöhemmin hänen poikansa Nefi selitti selkeästi rautakaiteen vertauskuvallisen merkityksen. Kun Laman ja Lemuel kysyivät: 'Mitä tarkoittaa – – rautakaide?' Nefi vastasi: 'Se oli Jumalan sana; [huomatkaa tämä lupaus] *eikä kukaan, joka kuulisi Jumalan sanaa ja pitäisi siitä kiinni, koskaan hukkuisi, eivätkä vastustajan kiusaukset ja palavat nuolet voisi voittaa eikä sokaista heitä eksyttääkseen heidät tuhoon.*' (1. Nefi 15:23–24, kursivointi lisätty.) Sen lisäksi että Jumalan sana johdattaa meidät nauttimaan sitä hedelmää, joka on kaikkia muita hedelmiä haluttavampaa, niin Jumalan sanassa ja sen kautta me saamme voimaa vastustaa kiusauksia ja tehdä tyhjäksi Saatanan ja hänen lähettiläidensä työn." (Ks. "Sanan voima", *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 81.)

1. Nefi 15:32–35. "Tuomituiksi tekojensa mukaan"

• Vanhin Dallin H. Oaks on puhunut siitä, kuinka meidän tekomme määrittävät sen, keitä me olemme. Se, mitä meistä tulee tekojemme kautta, muodostaa saamamme tuomion:

"Monissa Raamatun ja nykyajan pyhien kirjoitusten kohdissa puhutaan viimeisestä tuomiosta, jossa kaikki ihmiset saavat palkan työnsä tai tekojensa tai sydämensä halajamisen mukaan. Mutta muissa pyhien kirjoitusten kohdissa laajennetaan tätä ajatusta viittaamalla siihen, että meidät tuomitaan sen *tilan* mukaan, jonka olemme saavuttaneet.

Profeetta Nefi kuvaili viimeistä tuomiota sen mukaan, mitä meistä *on tullut*: 'Ja jos heidän tekonsa ovat olleet saastaisuutta, heidän täytyy *olla* saastaisia; ja jos he *ovat* saastaisia, täytyy olla niin, etteivät he voi asua Jumalan valtakunnassa' (1. Nefi 15:33, kursivointi lisätty). Moroni julistaa: 'Se, joka *on* saastainen, on yhä saastainen; ja se, joka *on* vanhurskas, on yhä vanhurskas' (Morm. 9:14, kursivointi lisätty; ks. myös Ilm. 22:11–12; 2. Nefi 9:16; OL 88:35). Sama pätisi 'itsekkyyteen' tai 'tottelemattomuuteen' tai mihin tahansa muuhun henkilökohtaiseen ominaisuuteen, joka ei ole sopusoinnussa Jumalan vaatimusten kanssa. Viitatessaan jumalattomien 'tilaan' viimeisellä tuomiolla Alma selitti, että jos meidän sanamme, tekomme ja ajatuksemme tuomitsevat meidät, 'meitä ei havaita tahrattomiksi, – – ja tässä kauheassa tilassa me emme rohkene kohottaa katsettamme Jumalaamme' (Alma 12:14).

Tällaisista opetuksista päättelemme, että viimeinen tuomio ei ole vain lopullinen arvio hyvistä ja pahoista teoistamme – kaikesta siitä, mitä olemme *tehneet*. Se on tekojemme ja ajatustemme lopullisen vaikutuksen tunnistamista – sitä, mitä meistä on *tullut*. Ei riitä, että tekee vain sen, mitä on tehtävä. Evankeliumin käskyt, toimitukset ja liitot eivät ole luettelo talletuksista, joita edellytetään tehtäviksi jollekin taivaalliselle tilille. Jeesuksen Kristuksen evankeliumi on suunnitelma, joka osoittaa meille, kuinka me voimme tulla sellaisiksi kuin taivaallinen Isä haluaa meidän tulevan." ("Haaste muuttua", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 40.)

1. Nefi 15:34–35. Sielun lopullinen osa

• Hyvän ja pahan, valon ja pimeyden, Jumalan valtakunnan ja Perkeleen valtakunnan välillä on selkeä ero. Helvetti on paikka, joka on valmistettu saastaisille, jotka seuraavat Saatanaa, kun taas vanhurskaat, jotka ovat seuranneet Jumalaa, nauttivat rauhasta ja kirkkaudesta Hänen valtakunnassaan. Mutta kuinka kaikkien ihmisten *lopullinen osa* voidaan jakaa vain kahteen ryhmään – niihin, jotka asuvat Jumalan valtakunnassa ja niihin, jotka joutuvat karkotetuiksi pois? (Ks. 1. Nefi 15:35.)

Ratkaisu tämän kysymyksen vastaukseen on kohdassa OL 76:43, joka esittää Jeesuksen Kristuksen työn pääkohdittain seuraavasti: ”[Hän] kirkastaa Isän ja pelastaa kaikki hänen kättensä teot, paitsi niitä kadotuksen poikia, jotka kieltävät Pojan, sen jälkeen kun Isä on ilmoittanut hänet.” Näin ollen lopulliseen osaan sisältyy pelastettujen ja pelastamatta jääneiden, eli kadotuksen poikien, ryhmittely. Pelastettuihin kuuluvat ne, joiden sallitaan astua johonkin kirkkauden valtakuntaan. Oppi ja liitot 76 mainitsee kolme kirkkauden astetta – selestisen, terrestrisen ja telestisen – sekä antaa tietoa ihmisistä, jotka ovat kelvollisia kuhunkin paikkaan Jumalan valtakunnassa. Siten pelastumista tapahtuu Jumalan valtakunnassa kaikissa kolmessa kirkkauden asteessa, kun sen sijaan ne, jotka eivät niihin pääse, ovat kadotuksen poikia.

Pohdittavia seikkoja

- Kuinka voit noudattaa Nefin esimerkkiä kysyä Herralta ja saada innoituksen ja ilmoituksen tärkeämmäksi osaksi elämääsi?
- Millä tavoin Herra valmisteli evankeliumin palauttamista tänä taloudenhoitokautena?
- Kuinka sinä määrittelisit ilmauksen ”vastustajan palavat nuolet”? Mitkä nimenomaiset palavat nuolet koettelevat sinun elämääsi? Mitä sinun tulee tehdä voidaksesi paremmin vastustaa niitä palavia nuolia, jotka rajoittavat hengellistä kasvuasi?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita lyhyt kirjoitelma vastauksena yhteen seuraavista kysymyksistä:

  1. Millä tavoin olet edistymässä kohti elämän puuta?
  2. Mitä ”suuri ja iljettävä kirkko” edustaa?
  3. Kuinka 1. Nefi 13 liittyy kahdeksanteen uskonkappaleeseen?

Luku 5

1. Nefi 16–18

Johdanto

Oletko koskaan miettinyt, miksi ihmiset reagoivat samoihin olosuhteisiin eri tavoin? Tämä oli tilanne Lehin perheessä. Perheen koettelemusten aikana jotkut perheenjäsenistä katsoivat Jumalaan ja luottivat Häneen, kun taas toiset valittivat, olivat vailla uskoa ja kapinoivat. Sen, miten me suhtaudumme olosuhteisiin, tulisi saada aikaan pikemminkin kasvua ja vahvempaa uskoa kuin valittamisen ja kapinoimisen asennetta. Kun luet lukuja 1. Nefi 16–18, tutki haasteita, joita nämä ihmiset kohtasivat, ja sitä, kuinka Herra pystyi auttamaan Lehin perhettä, kun he olivat uskollisia. Huomaa, millaista kärsimystä kapinointi ja tottelemattomuus aiheuttivat. Pane merkille esimerkkejä siitä, kuinka voi olla uskollinen vaikeissa olosuhteissa, vertaamalla oman elämäsi haasteita Lehin perheen kokemuksiin.

Selityksiä

1. Nefi 16:2. ”Syylliset pitävät totuutta kovana”

• Nefi julisti totuutta tottelemattomille veljilleen pyrkimyksenään auttaa heitä kääntämään sydämensä Jumalan puoleen. Ne, jotka loukkaavat Henkeä jumalattomuudella, usein loukkaantuvat saadessaan innoitettua ojennusta tai nuhtelua. Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, miksi meidän tulee hyväksyä Herran ojennus, vaikka se olisi tuskallista: ”Jumala on läsnä paitsi olemassaolonsa lempeimmissä ilmauksissa, myös kovilta näyttävissä ilmauksissa. Kun esimerkiksi totuus ’viiltää – – aivan sisimpään asti’ (1. Nefi 16:2), se saattaa olla merkkinä siitä, että meneillään on hengellinen leikkaus, jossa ylpeys poistetaan tuskallisesti sielusta.” (Ks. ”Kuitenkin sinä olet siinä”, *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 28.)

1. Nefi 16:7–8. Avioliiton tärkeys

• Luettuamme avioliittojen solmimisista Lehin ja Ismaelin perheen välillä meille kerrotaan, että Lehi oli täyttänyt kaikki käskyt, jotka Herra oli antanut hänelle (ks. 1. Nefi 16:8). Avioliitto on keskeisellä sijalla Herran suunnitelmissa lapsiaan varten. Ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi ovat julistaneet Herran näkemyksen avioliitosta: ”Perhe on Jumalan säätämä. Hänen iankaikkisessa suunnitelmassaan on olennaista miehen ja naisen välinen avioliitto. Lapsilla on oikeus syntyä avioliitossa ja saada kasvatuksensa sellaiselta isältä ja äidiltä, jotka pitävät avioliittolupaukset kunniassa olemalla täysin uskollisia. Perhe-elämän onni saavutetaan todennäköisimmin silloin, kun sen perustana ovat Herran Jeesuksen Kristuksen opetukset.” (”Perhe – julistus maailmalle”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 101.)

1. Nefi 16:10, 26–29. Liahona

• Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt Liahonan tarkoitusta ja verrannut sitä Pyhään Henkeen meidän aikanamme:

”Herra valmisti Liahonan, ja se annettiin Lehille ja hänen perheelleen heidän lähdettyään Jerusalemista ja kulkiessaan erämaassa (ks. Alma 37:38; OL 17:1). Tämä suunnannäyttäjä tai -osoittaja osoitti suuntaa, johon Lehin ja hänen seurueensa oli kuljettava (ks. 1. Nefi 16:10), vieläpä ’suoran reitin luvattuun maahan’ (Alma 37:44). Liahonassa olevat osoittimet ’toimivat sen uskon ja tarkkuuden ja varteen ottamisen mukaan’ (1. Nefi 16:28), jota kulkijat osoittivat, ja lakkasivat toimimasta, kun perheenjäsenet olivat riidanhaluisia, töykeitä, velttoja tai muistamattomia (ks. 1. Nefi 18:12, 21; Alma 37:41, 43).

Suunnannäyttäjä tarjosi myös keinon, jonka avulla Lehi ja hänen perheensä voivat saada suurempaa ’ymmärrystä Herran teistä’ (1. Nefi 16:29). Niinpä Liahonan ensisijaiset tarkoitukset olivat antaa sekä suuntaa että ohjeita pitkän ja vaativan matkan aikana. Suunnanosoittaja oli käsin kosketeltava laite, joka toimi ulkoisena osoittimena heidän sisäisestä hengellisestä tilastaan Jumalan edessä. Se toimi uskon ja tarkkuuden periaatteiden mukaan.

Aivan kuten muinoin Lehiä siunattiin, jokaiselle meistä on annettu tänä aikana hengellinen suunnannäyttäjä, joka voi opastaa ja neuvoa meitä matkallamme kuolevaisuudessa. Teille ja minulle annettiin Pyhä Henki, kun me tulimme pois maailmasta Vapahtajan kirkkoon kasteen ja konfirmoinnin kautta. Pyhän pappeuden valtuudella meidät konfirmoitiin kirkon jäseniksi ja meitä kehotettiin tavoittelemaan Totuuden Hengen jatkuvaa toveruutta. 'Maailma ei voi Henkeä saada, sillä maailma ei näe eikä tunne häntä. Mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy luonanne ja on teissä.' (Joh. 14:17.)

Kun me jokainen kuljemme eteenpäin elämän polkua pitkin, saamme Pyhän Hengen ohjausta aivan kuten Lehiä ohjattiin Liahonan välityksellä. 'Sillä katso, vielä minä sanon teille, että jos te menette sisälle oikealla tavalla ja saatte Pyhän Hengen, se osoittaa teille kaiken, mitä teidän tulee tehdä' (2. Nefi 32:5).

Pyhä Henki toimii elämässämme aivan kuten Liahona toimi Lehin ja hänen perheensä hyväksi, uskomme, tarkkuutemme ja varteen ottamisemme mukaan." (Ks. "Jotta Hänen Henkensä olisi aina meidän kanssamme", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 30–31.)

1. Nefi 16:29

Mitä ovat ne "vähäiset keinot", joihin tässä kohdassa viitataan? Mitkä hengelliset vähäiset keinot ovat vaikuttaneet sinun elämääsi?

1. Nefi 16:18. Jousi, "joka oli tehty hienosta teräksestä"

• Eräs alan tutkija on selvittänyt teräksen käyttöä Mormonin kirjassa: "Kokonaiskysymys metallien käytöstä Mormonin kirjan kulttuureissa on tärkeä aihe, joka ansaitsee yksityiskohtaista huomiota [ks. John Sorenson, *An Ancient American Setting for the Book of Mormon*, 1985, s. 277–288]. – – Mormonin kirjassa on viisi selkeää viittausta metalliaseisiin ja -varusteisiin. Kaksi viittaa Lähi-idän aseisiin: Labanin miekan 'terä oli kaikkein parasta terästä' (1. Nefi 4:9), ja Nefin jousi 'oli tehty hienosta teräksestä' (1. Nefi 16:18). On osoitettu selkeästi, että varhain 500-luvulla eKr. Lähi-idässä on ollut teräksestä (eli hiiletyskarkaistusta raudasta) valmistettuja aseita. Robert Maddin kirjoittaa: 'Kokoavasti voidaan todeta, että viimeistään 600 eKr. mennessä itäisen Välimeren sepät olivat oppineet kaksi valmistustapaa, jotka tekevät raudasta hyödyllisen materiaalin työkaluihin ja aseisiin: hiiletyskarkaisu ja karkaisu' ["How the Iron Age Began", *Scientific American*, lokakuu 1977, s. 131]." (William J. Hamblin ja A. Brent Merrill, "Swords in the Book of Mormon", julkaisussa *Warfare in the Book of Mormon*, toim. Stephen D. Ricks ja William J. Hamblin, 1990, s. 345–346.)

1. Nefi 16:21–25. Rikkoutuneeseen jouseen liittynyt kokemus

• Vanhin Neal A. Maxwell on kertonut, kuinka suuria opetuksia saadaan usein vaikeuksien jälkeen: "Rikkoutunut jousi aiheutti Nefissä epäilemättä jonkin verran harmistumista, mutta ei lamauttavaa katkeruutta. Hänhän vain yritti hankkia ravintoa sukulaisilleen, joten miksi hänen pitäisi joutua kamppailemaan myös rikkoutuneen jousen kanssa? Se välikohtaus muodostui kuitenkin suureksi opetustuokioksi. Harmistumista seuraa usein opetus." (*If Thou Endure It Well*, 1996, s. 128.)

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että vastoinkäyminen voi auttaa edistämään välttämätöntä kasvua elämässämme:

"Saanen nyt esittää muutamia ehdotuksia teille, jotka olette kohdanneet – – koettelemuksia, jotka viisas taivaallinen Isä katsoo tarpeellisiksi silloinkin, kun elätte kelvollisesti ja vanhurskaasti ja olette kuuliaisia Hänen käskyilleen.

Juuri kun kaikki näyttää sujuvan hyvin, haasteita ilmaantuu usein runsain määrin samanaikaisesti. Kun nämä koettelemukset eivät ole seurausta tottelemattomuudestanne, ne todistavat, että Herra tuntee teidän olevan valmiita suurempaan kasvuun (ks. Sananl. 3:11–12). Tämän vuoksi Hän antaa kasvua, ymmärrystä ja myötätuntoa edistäviä koettelemuksia, jotka hiovat teitä ikuiseksi hyödyksenne. Päästäksenne sieltä, missä olette nyt, sinne, minne Hän teidän haluaa pääsevän, teidän on venyttävä paljon, mikä yleensä tuo tullessaan epämukavuutta ja tuskaa." (Ks. "Luota Herraan", *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 16.)

• Nefin jousen menettäminen herätti epäilyksiä Lehin siirtokunnassa ja sai jotkut kääntymään pois Jumalan luota ja keskittymään kielteisiin asioihin. Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on kehottanut meitä kääntymään Herran puoleen kohdatessamme koettelemuksia: "Olen tullut ymmärtämään, kuinka hyödytöntä on vatvoa sellaisia kysymyksiä kuten *miksi, mitä jos* ja *kunpa*, joihin ei todennäköisesti anneta vastausta kuolevaisuudessa. Jotta saisimme Herran lohdutusta, meidän on osoitettava uskoa. Kysymykset Miksi minä? Miksi meidän perheemme? Miksi nyt? jäävät yleensä vaille vastausta. Nämä kysymykset vähentävät hengellisyyttämme ja voivat tuhota uskomme. Meidän on käytettävä aikaamme ja energiaamme uskomme vahvistamiseen kääntymällä Herran puoleen ja pyytämällä voimaa voittaa tämän maailman tuskat ja koettelemukset ja kestää loppuun asti, jotta saamme enemmän ymmärrystä." (Ks. "Sielun ja ruumiin paraneminen", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 16.)

• Nurinasta ja valittamisesta näytti tulleen Lamanin ja Lemuelin toinen luonto. Jopa Lehi oli kyllin masentunut nuristakseen. Vanhin Marion D. Hanks seitsemänkymmenen johtokunnasta on korostanut Nefin suurenmoista luonnetta siinä, kuinka hän suhtautui tähän kriisiin:

"Mitä tehdä? Nefi kertoo, että hän teki jostakin saatavilla olevasta puusta jousen ja nuolen, otti lingon ja kiviä ja 'minä sanoin isälleni: "Minne minä menen hankkimaan ravintoa?"' Niin yksinkertaista se on, eikö olekin? – – Tämä tarkoittaa, että Nefi meni isänsä luo ja sanoi: 'Isä, Herra on siunannut sinua. Sinä olet Hänen palvelijansa. Minun täytyy tietää, mihin voin mennä hankkimaan ravintoa. Isä, kysyisitkö sinä Häneltä?' Tietysti hän olisi voinut itse polvistua. Hän olisi voinut ottaa johdon käsiinsä.

Pidän tätä yhtenä kirjan todella merkittävistä elämän opetuksista, ja toistan, että sivut ovat täynnään niitä. Tällä pojalla oli kylliksi voimaa ja kylliksi nöyryyttä ja kylliksi miehuullisuutta mennä horjuvan vanhempansa luo ja sanoa: 'Kysyisitkö sinä Jumalalta?' Sillä jotenkin hän tiesi, että juuri sillä tavoin ihmisiä vahvistetaan, että viisas luottaminen heihin kehittää heitä. Lehi kysyi Jumalalta, ja Jumala vastasi hänelle, ja Lehin johtajuus palautui." ("Steps to Learning", *Brigham Young University Speeches of the Year*, 4. toukokuuta 1960, s. 7.)

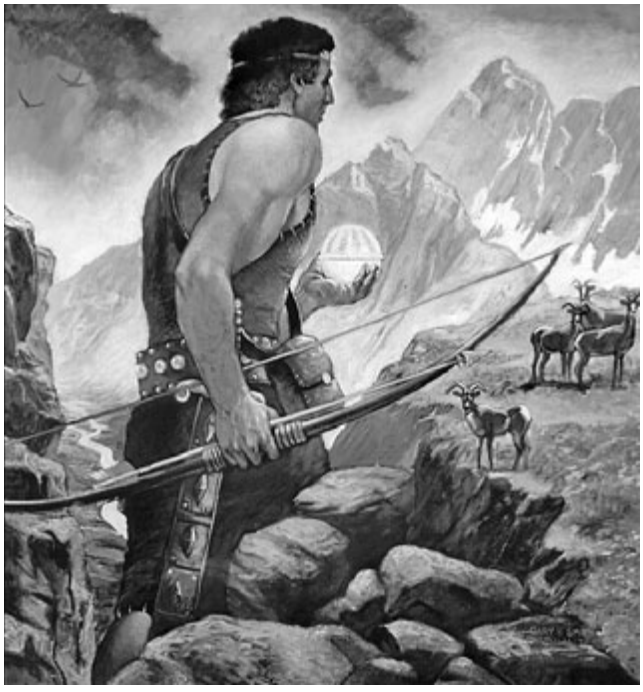

© Gary Smith

1. Nefi 16:23. Nefin luottamus Lehiin

• Nefi osoitti suurta nöyryyttä menemällä isänsä luo siitä huolimatta, että Lehi oli nurissut. Nefi kunnioitti häntä yhä. Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on kertonut kokemuksesta, joka havainnollistaa sitä periaatetta, että meidän tulee pyytää neuvoa isältämme, vaikka hän ei ehkä olekaan täydellinen:

"Jokin aika sitten eräs nuori mies tuli toimistooni pyytämään siunausta. Hän oli noin 18 vuotta vanha, ja hänellä oli joitakin ongelmia. Hänellä ei ollut mitään vakavia siveellisiä ongelmia, mutta hän oli hämmentynyt ja huolissaan. Hän pyysi siunausta.

Kysyin häneltä: 'Oletko koskaan pyytänyt isääsi antamaan sinulle siunausta? Sinun isäsihän on kai kirkon jäsen?'

Hän sanoi: 'Kyllä, hän on vanhin, melko epäaktiivinen vanhin.'

Kun kysyin: 'Rakastatko isääsi?' hän vastasi: 'Kyllä, veli Benson, hän on hyvä mies. Minä rakastan häntä.' Sitten hän sanoi: 'Hän ei hoida pappeustehtäviään kuten hänen pitäisi. Hän ei käy kirkossa säännöllisesti. Minun tietääkseni hän ei maksa kymmenyksiä, mutta hän on hyvä mies, hyvä huoltaja, ja hän on kiltti.'

Minä kysyin: 'Entäpä jos puhuisit hänen kanssaan sopivana hetkenä ja kysyisit häneltä, olisiko hän halukas antamaan sinulle isän siunauksen?'

Hän vastasi: 'Minä luulen, että se pelottaisi häntä.'

Sitten kysyin: 'Haluatko yrittää? Minä rukoilen sinun puolestasi.'

Hän vastasi: 'Hyvä on, siinä tapauksessa minä yritän.'

Muutamia päiviä myöhemmin hän tuli takaisin. Hän sanoi: 'Veli Benson, se oli ihaninta, mitä on tapahtunut meidän perheessämme.' Hän saattoi tuskin hillitä itseään kertoessaan minulle, mitä oli tapahtunut. Hän sanoi: 'Sopivan tilaisuuden tultua mainitsin siitä isälle, ja hän vastasi: "Haluatko tosiaankin, poikani, että minä annan sinulle siunauksen?" Sanoin hänelle: "Kyllä isä, kyllä minä haluaisin."' Sitten hän sanoi: 'Veli Benson, hän antoi minulle kauneimman siunauksen, mitä koskaan voisi odottaa. Äiti istui siinä itkien koko siunauksen ajan. Kun isä oli lopettanut, meidän välillämme oli sellainen arvonannon ja kiitollisuuden ja rakkauden side, jota meillä ei ole koskaan ollut kodissamme.'" (Ks. "Sanoma nousevalle sukupolvelle", *Valkeus*, huhtikuu 1978, s. 46–47.)

1. Nefi 16:34. "Paikkaan, jota kutsuttiin *Nahomiksi*"

• Hepreankielinen sana *nahom* saattaa tarkoittaa 'lohdutusta' verbin *nahom* mukaan, joka tarkoittaa 'olla pahoillaan, lohduttautua'. Eräässä *Ensign*-lehden uutisartikkelissa on kerrottu Arabian niemimaalla tehdystä arkeologisesta löydöstä, jossa oli nimi *Nahom*:

"Ryhmä myöhempien aikojen pyhiin kuuluvia tieteellisiä tutkijoita on äskettäin löytänyt todisteita, jotka yhdistävät erään paikan Jemenissä, Arabian niemimaan lounaisessa kulmauksessa, nimeen, joka liittyy Lehin matkaan, kuten se on kirjoitettu muistiin Mormonin kirjaan.

Warren Aston, Lynn Hilton ja Gregory Witt löysivät kivialttarin, jonka ammattiarkeologit määrittävät olevan peräisin ainakin jo ajalta 700 eKr. Tässä alttarissa on kaiverrus, joka vahvistaa, että 'Nahom' oli todellinen paikka, joka oli olemassa niemimaalla ennen Lehin aikaa." ("News of the Church", *Ensign*, helmikuu 2001, s. 79.)

1. Nefi 17:4. Miksi tähän matkaan meni kahdeksan vuotta?

• Kohdassa Alma 37:39–43 Alma kertoo meille Lehin perheestä, että he "eivät kulkeneet suoraa reittiä" eli "heidän matkansa [ei] edistynyt", koska niin monesti Liahona lakkasi toimimasta. Se lakkasi toimimasta, koska monet heistä eivät osoittaneet uskoa vaan rikkoivat Jumalan lakeja. Tämä selittäisi sen, miksi matka, joka olisi voinut kestää paljon vähemmän aikaa, kesti niin kauan. (Katso liitteenä olevaa karttaa "Lehin perheen mahdollinen kulkureitti", s. 423.)

1. Nefi 17:6. Kaksitoista seikkaa Runsaudenmaan olosuhteissa

• Lehin perhe riemuitsi tavattomasti tullessaan meren rantaan Runsaudenmaassa (ks. 1. Nefi 17:6). Runsaus on varmastikin ollut hedelmällistä aluetta. Seuraavassa on 12 seikkaa, jotka kuvaavat olosuhteita Runsaudenmaassa (mainittu Warren P. ja Michaela Knoth Astonin julkaisussa *In the Footsteps of Lehi: New Evidence for Lehi's Journey across Arabia to Bountiful* , 1994, s. 28–29):

1. Raikasta vettä ympäri vuoden
2. monia hedelmiä sekä villihunajaa (1. Nefi 17:5–6; 18:6)
3. hedelmällinen maaperä sekä koko sillä seudulla (17:5, 8) että nimenomaan siinä paikassa (17:6), johon Lehin perhe leiriytyi
4. melko hyvä pääsy erämaan sisäosista rannikolle

5. vuori, joka oli kyllin huomattava antamaan Nefille aiheen nimittää sitä ”vuoreksi” ja kyllin lähellä, jotta hän saattoi mennä sinne rukoilemaan usein (ks. 18:3; ks. myös 17:7)
6. kallioita, joilta Nefin veljet olisivat voineet heittää Nefin ”meren syvyyksiin” (17:48)
7. merenranta (17:5), joka sopi laivan rakentamiseen ja vesillelaskuun (18:8)
8. malmia ja piikiveä Nefin työkaluihin (17:9–11, 16)
9. kyllin suuria puita, joista rakentaa merikelpoinen laiva (18:1–2, 6)
10. suotuisia tuulia ja merivirtoja kuljettamaan laiva valtamerelle (18:8–9)
11. asumaton alue
12. ”lähes itään päin” Nahomista (17:1; ks. myös 16:34).

Lehin perheen mahdollinen kulkureitti

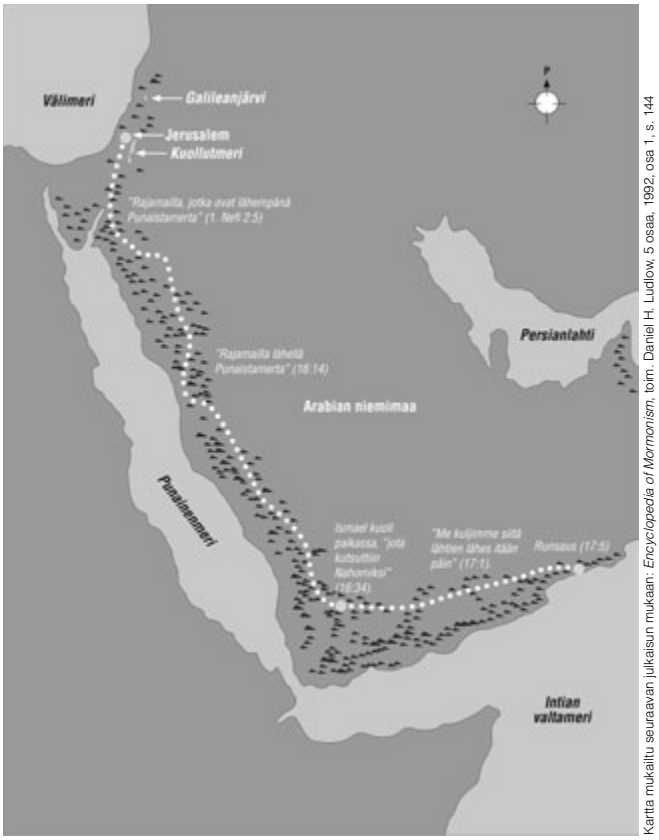

Kartta mukailtu seuraavan julkaisun mukaan: *Encyclopedia of Mormonism*, toim. Daniel H. Ludlow, 5 osaa, 1992, osa 1, s. 144 (kartta on myös liitteenä, s. 423).

1. Nefi 17:7–19. Nefin usko ilmeni hänen teoistaan

• Nefin vastaus Herran käskyyn rakentaa laiva auttaa meitä saamaan käsityksen siitä, kuinka merkittävä hänen uskonsa oli. Muutkin profeetat ovat toisinaan häkeltyneet Herran käskynä antamista tehtävistä. Mooses tunsi riittämättömyyttä, kun hänet kutsuttiin johtamaan israelilaisia (ks. 2. Moos. 4:1–5). Henok tunsi olevansa hidaspuheinen ja ihmetteli, miksi Herra kutsui hänet (ks. Moos. 6:31). Ajatus valtamerialuksen rakentamisesta olisi voinut tuntua Nefistä ylivoimaiselta. Sen sijaan hänen vastauksensa osoitti suurta uskoa: ”Minne minä menen, jotta löytäisin malmia sulatettavaksi, niin että voin tehdä työkaluja rakentaakseni laivan?” (1. Nefi 17:9.) Nefin luottamus ei todellakaan tullut mistään aikaisemmasta laivanrakennuskokemuksesta. Pikemminkin hänen luottamuksensa kumpusi valtavasta uskosta Jumalaan.

Kuvat laivan rakentamisesta Jerry Thompson, © IRI

1. Nefi 17:23–34. Israelin lasten lähtö Egyptistä

• Nefi rinnasti perheensä kokemuksen erämaassa muinaisen Israelin vaellukseen erämaassa (ks. 1. Nefi 17:13, 23, 30, 41–42). Eräs kirjoittaja on tarkastellut sitä, kuinka Mormonin kirja antaa todisteen Mooseksen johtamasta matkasta: ”Raamattuun kohdistuvan niin sanotun korkeamman kritiikin edustajat ovat herättäneet kysymyksen siitä, tapahtuivatko Mooseksen johtamaan Israelin lähtöön liittyneet ihmeet todella niin kuin ne on kirjoitettu muistiin Vanhaan testamenttiin vai eivät. (Ks. 2. Moos. 14:19–20, 26–31; 16:4, 15; 17:5–6; 4. Moos. 21:6–9.) Mormonin kirja kuitenkin vahvistaa näiden ihmeellisten tapahtumien todellisuuden. (1. Nefi 17:23, 26, 28, 29, 30, 41.) Koska Nefin tiedot näistä ihmeistä tulevat autenttisesta kertomuksesta Labanin pronssilevyiltä (1. Nefi 5:11), myöhempien aikojen pyhillä ei pitäisi olla epäilyksiä Raamatun kertomuksen luotettavuudesta. Jälleen kerran Mormonin kirja on todistajana sen pyhien kirjoitusten kumppanista Raamatusta.” (Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, s. 115.)

1. Nefi 17:19–46

Millä tavoin Nefi käytti kertomusta israelilaisten vaelluksesta opettaakseen Lamania ja Lemuelia? Mitä tapahtumia sinun elämässäsi on, jotka todistavat Jumalan armosta?

1. Nefi 17:45. Herkkyys hengelliseen kommunikointiin

• Miksi Laman ja Lemuel eivät pystyneet edes enkelin näkemisen jälkeen ymmärtämään Herran tahtoa? Mikseivät he voineet saada hengellistä vahvistusta matkaansa kuten heidän nuorempi veljensä Nefi? (Ks. 1. Nefi 2:16.) Nefi mainitsi, että syynä heidän hengelliseen tunnottomuuteensa oli se, että he olivat ”kerkeitä tekemään pahaa” (1. Nefi 17:45). Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on verrannut ihmisen kelvollisuutta saada Henki matkapuhelimen signaalin vastaanottamiseen:

”Suuri osa kommunikoinnista meidän aikanamme tapahtuu matkapuhelimien välityksellä. Aika ajoin huomaamme kuitenkin katvealueita, joissa matkapuhelimen signaali on liian heikko. Näin voi käydä, kun matkapuhelimen käyttäjä on tunnelissa tai kanjonissa tai kun on jotakin muuta häiriötä.

Samoin on ollessamme yhteydessä Jumalaan. Hiljainen, vieno ääni – vaikkakin hiljainen ja vieno – on hyvin voimallinen. Se ’kuiskaa läpi ja lävistää kaiken’ [OL 85:6]. – – Kenties jokin elämässämme estää meitä kuulemasta sanomaa, koska tuntomme on ’turtunut’ [1. Nefi 17:45]. Usein me siirrymme hengellisille katvealueille – paikkoihin ja tilanteisiin, jotka sulkevat pois jumalalliset viestit. Näitä katvealueita ovat viha, pornografia, rikkomus, itsekkyys ja muut tilanteet, jotka loukkaavat Henkeä.” (”Saitko oikean viestin?”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 67.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kuvannut hengellistä kommunikointia:

”Pyhä Henki puhuu äänellä, jonka te pikemminkin *tunnette* kuin *kuulette*. Sitä kuvataan hiljaiseksi vienoksi ääneksi [OL 85:6]. Vaikka me puhumme Hengen kuiskausten ’kuuntelemisesta’, niin useimmiten hengellistä ohjausta kuvataan sanomalla ’Minulla oli *tunne*…’ – –

Ilmoitus tulee sanoina, jotka me pikemminkin *tunnemme* kuin *kuulemme*. Nefi sanoi uppiniskaisille veljilleen, joille enkeli ilmestyi: ’Teidän *tuntonne* oli turtunut, niin että ette voineet *tuntea* hänen sanojaan’ [1. Nefi 17:45, kursivointi lisätty].” (Ks. ”Henkilökohtainen ilmoitus – lahja, koe ja lupaus”, *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 59.)

• Lamanin ja Lemuelin tunto oli turtunut, eivätkä he voineet tuntea Pyhän Hengen sanoja (ks. 1. Nefi 17:45). Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, ettei hengellinen tunnottomuus ole vain niiden ongelmana, jotka syyllistyvät vakaviin synteihin:

”Pelkään, etteivät jotkut Herran kirkon jäsenistä käytä lähimainkaan hyväkseen niitä etuoikeuksia, joita saamme Pyhän Hengen lahjan myötä. Toisia häiritsevät maailman asiat, jotka sulkevat pois Pyhän Hengen vaikutuksen estäen heitä tunnistamasta hengellisiä kehotuksia. Tämä maailma, jossa elämme, on meluisa ja kiireinen. Muistakaa, ettei kiireisyys ole välttämättä samaa kuin hengellisyys. Ellemme ole varovaisia, niin se, mikä on tästä maailmasta, voi työntää sivuun sen, mikä on Hengen.

Toiset ovat tulleet hengellisesti kuuroiksi ja turtuneet, koska ovat valinneet synnin tekemisen. Toiset yksinkertaisesti leijuvat hengellisessä itsetyytyväisyydessä vailla mitään halua kohota itsensä yläpuolelle ja olla yhteydessä Jumalaan. Jos he avaisivat sydämensä tämän Pyhän Hengen sanomattoman lahjan jalostavalle vaikutukselle, suurenmoinen uusi hengellinen ulottuvuus tulisi esiin. Heidän silmänsä katsoisivat näkymää, jota voi tuskin kuvitella. He saisivat itse tietoa siitä, mikä on Hengen, siitä, mikä on oivallista, kallisarvoista ja kykenee avartamaan sielua, laajentamaan mieltä ja täyttämään sydämen sanoin kuvaamattomalla ilolla.” (”Sanomaton lahja”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 27.)

1. Nefi 17:45

Tutki tätä jaetta ja pane merkille eri tapoja, joilla Herra saattaa puhua eri aikoina.

1. Nefi 18:9. Tanssiminen ja laulaminen

• Jotkut saattavat virheellisesti päätellä kohdan 1. Nefi 18:9 perusteella, ettei Herra hyväksy tanssimista tai laulamista. Nefi sanoi kahdesti, että he hairahtuivat, kun heidän tanssimisensa ja laulamisensa sai heidät puhumaan ”perin karkeasti” (1. Nefi 18:9). Sana *karkea* tarkoittaa raakuutta, rahvaanomaisuutta tai ruokottomuutta. Herra on sanonut, että Hän hyväksyy asianmukaisen tanssimisen ja laulamisen (ks. Ps. 149:1–4; OL 136:28). Huomatkaa, että näiden pyhien kirjoitusten kohtien perusteella me voimme ylistää Herraa tanssimalla ja laulamalla. Saatana voi kuitenkin käyttää tanssia tai musiikkia turmeluksen ja Hengen menettämisen keinona. Tästä syystä kirkon johtajat varoittavat meitä sen suhteen, millaista musiikkia kuuntelemme ja kuinka tanssimme. Ensimmäinen presidenttikunta on neuvonut:

”Valitse huolellisesti musiikki, jota kuuntelet. Kiinnitä huomiota siihen, mitä tunteita kuuntelu sinussa herättää. Älä kuuntele sellaista musiikkia, joka karkottaa Hengen, yllyttää moraalittomuuteen tai ihannoi väkivaltaa tai jossa käytetään rumaa tai loukkaavaa kieltä – –.

Tanssi voi olla hauskaa ja suoda mahdollisuuden tavata uusia ihmisiä. Mutta sitäkin voidaan käyttää väärin. Vältä tanssiessasi täyttä vartalokosketusta partnerisi kanssa. Älä käytä sukupuoliseen käyttäytymiseen vihjaavia asentoja äläkä liikkeitä. Suunnittele tanssitilaisuuksista sellaisia, että pukeutuminen, ulkoinen olemus, valaistus, laulujen sanat ja musiikki edistävät tervehenkistä ilmapiiriä, jossa Herran Henki voi olla läsnä, ja käy sellaisissa tanssiaisissa.” (*Nuorten voimaksi – uskollisuus Jumalalle*, 2002, s. 20–21.)

1. Nefi 18:25. Hevoset

• On ollut väittelyä siitä, onko läntisellä pallonpuoliskolla ollut hevosia ennen Kolumbuksen saapumista. Nykyajan arkeologiset löydöt ovat kuitenkin tuoneet uutta valoa tähän aiheeseen: ”’Fossiilijäännöksiä todellisista hevosista, jotka eroavat vain hyvin vähän niistä pienemmistä ja alkukantaisista roduista, joita nykyään on olemassa, löytyy runsaasti viimeisimmän geologisen aikakauden kerrostumista lähes kaikkialta Amerikan mantereelta pohjoisen Escholz Baysta etelän Patagoniaan. Sillä mantereella ne kuitenkin kuolivat täysin sukupuuttoon, eikä siellä espanjalaisten valloituksen aikaan ollut ollenkaan hevosia, ei villejä eikä kesytettyjä. Se on mitä merkittävin seikka, sillä kun Euroopasta tuotuja hevosia pääsi vapaaksi, niiden nopea lisääntyminen Etelä-Amerikan ja Texasin tasangoilla osoitti, että ilmasto, ravinto ja muut olosuhteet olivat erittäin suotuisat niiden olemassaololle. Hevoseläinten (Equidae) aiempi suuri runsaus Amerikassa, niiden perinpohjainen sukupuuttoon kuoleminen ja niiden täydellinen sopeutuminen ilmastoon, kun ihminen jälleen toi niitä sille mantereelle, muodostavat erikoisia mutta toistaiseksi ratkaisemattomia ongelmia maantieteellisessä levinneisyydessä.’ (*New Americanized Encyclopedia*, 5. osa, s. 3197.)” (Joy M. Osborn, *The Book of Mormon – The Stick of Joseph*, 2001, s. 164.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitkä ominaisuudet tekivät Nefistä henkilön, johon Herra pystyi luottamaan?
- Miksi se, että pyydät neuvoa vanhemmiltasi, vahvistaisi suhdettasi heihin ja Herraan?
- Miksi on vaarallista olla piittaamatta Pyhän Hengen kuiskauksista tai turtua niihin?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita muutama rivi, joissa kuvaat Liahonan tarkoitusta ja niitä periaatteita, joiden mukaan se toimi.
- Etsi opinkappale tai periaate kustakin seuraavasta viitteestä:

  1. Nefi 16:28 _____

  _____

1. Nefi 17:13–14 _____

_____

1. Nefi 17:45–46 _____

_____

1. Nefi 18:15–16 _____

_____

- Vertaa Nefin aiempaa pelastumiskokemusta kohdassa 1. Nefi 7:16–18 kohtaan 1. Nefi 18:11–20. Vastaa sitten seuraaviin kysymyksiin:

  1. Minkähän vuoksi Nefi vapautettiin ensimmäisellä kerralla heti ja toisella kerralla vasta neljän päivän jälkeen, vaikka hän oli kummallakin kerralla sama vanhurskas henkilö, jolla oli sama usko?
  2. Mitä luvun 1. Nefi 18 mukaan täytyi tapahtua ennen kuin Nefi pääsi vapaaksi?

Luku 6

1. Nefi 19–22

Johdanto

Kun Nefi tutki pronssilevyjä, hän huomasi monia profetioita, jotka koskivat Jeesuksen Kristuksen palvelutehtävää. Näiden joukossa olivat Jesajan, Senosin, Senokin ja Neumin kirjoitukset. Nefi luki näitä profetioita kansalleen. Lisäksi hän sisällytti osia niistä pieniin levyihin toivoen saavansa kansansa ja tulevat lukijansa uskomaan Lunastajaan (ks. 1. Nefi 19:18, 23–24📖).

Kun tutkit lukuja 1. Nefi 19–22, etsi todisteita Herran suuresta rakkaudesta lapsiaan kohtaan. Nefi kirjoitti muistiin profetioita, jotka osoittavat, että hajallaan oleva Israel palautettaisiin lopulta evankeliumin täyteyteen ja koottaisiin yhteen. Lisäksi Nefi opetti, että vaikka suuri jumalattomuus peittääkin maan viimeisinä päivinä, ”vanhurskaiden ei tarvitse pelätä” (1. Nefi 22:17), koska Herran suojaava käsi olisi heidän yllään. Milloinkaan historian aikana Herra ei ole unohtanut kansaansa, eikä Hän unohda heitä nytkään, sillä Hän on piirtänyt heidät kättensä kämmeniin (ks. 1. Nefi 21:16).

Selityksiä

1. Nefi 19:1–6. Kahdet levyt

• Nefi kirjoitti niistä kaksista levyistä, jotka hän valmisti (ks. 1. Nefi 9). Nefin isot levyt sisälsivät yksityiskohtaisen kertomuksen hänen kansastaan. Nefin pienet levyt olivat pyhä uskonnollinen aikakirja. Kohdassa 1. Nefi 19:1–6 ilmauksilla ”ensimmäiset levyt” ja ”toiset levyt” viitataan Nefin isoihin levyihin; ”nämä levyt” viittaa Nefin pieniin levyihin (katso kohdan Morm. s. selityksiä, s. 136).

Bill Hill, © 1982 IRI

1. Nefi 19:7–9. Maailma ei pidä Häntä minkään arvoisena

• Nefi kirjoitti, että Jeesusta Kristusta lyötäisiin, koska Hänen aikansa ihmiset eivät pitäisi Häntä minkään arvoisena. Vapahtaja olisi heille yhdentekevä. Arvio Hänestä olisi se, ettei Hän ”kelpaa enää mihinkään: – – ja ihmiset tallaavat [Hänet] jalkoihinsa” (Matt. 5:13). Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, kuinka ihmiset nykyään noudattavat usein samaa kohtalokasta ajattelutapaa: ”Kysymykseen ’Mitä te ajattelette Messiaasta?’ (Matt. 22:42) monet ihmiset nykyään valitettavasti vastaavat: ’En oikeastaan ajattele Häntä lainkaan!’” (Ks. ”Sulautuminen Isän tahtoon”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 23.)

• Toisen kerran vanhin Maxwell opetti, että riippumatta siitä, mitä maailma sanoo, meidän tulee seisoa lujina todistuksessamme Vapahtajasta: ”Isän suunnitelman keskeisenä tekijänä on Jeesus Kristus, ihmiskunnan Lunastaja. Silti, kuten on ennalta nähty, monet eivät ’pidä häntä minkään arvoisena’ (1. Nefi 19:9) tai ’pitävät häntä [vain] ihmisenä’ (Moosia 3:9). Vaikka toiset kieltäisivät Jeesuksen tai väheksyisivät Häntä, meille Hän on meidän Herramme ja Vapahtajamme! Vastaavasti, veljet ja sisaret, on hyvin vähän merkitystä sillä, mitä ihmiset ajattelevat meistä, mutta hyvin suuri merkitys on sillä, mitä me ajattelemme Hänestä. Samoin on hyvin vähän merkitystä sillä, miksi muut meitä sanovat. Merkitystä on sillä, kenen me sanomme Jeesuksen olevan.” (Ks. ”Iankaikkisen Jumalan suuri suunnitelma”, *Valkeus*, lokakuu 1984, s. 39–40.)

1. Nefi 19:10–16. Senok, Neum ja Senos

• Nefi lainasi Senokia, Neumia ja Senosia. Nämä olivat Vanhan testamentin ajan profeettoja, joiden yksityiskohtaiset profetiat Jeesuksesta Kristuksesta oli kirjoitettu muistiin pronssilevyihin. Siksi tiedämme, että he elivät ennen vuotta 600 eKr. He puhuivat selkeästi Messiaan elämästä ja palvelutehtävästä sekä Israelin huoneen kohtalosta (ks. myös Hel. 8:19–20). Ilman Mormonin kirjaa me emme tietäisi mitään näistä kolmesta profeetasta tai heidän todistuksestaan Kristuksesta.

1. Nefi 19:11

Vaikka kaikki tuhoisat onnettomuudet eivät johdukaan jumalallisesta rangaistuksesta, niin mikä näyttää olevan mainittujen luonnonkatastrofien tarkoitus?

1. Nefi 19:21–24 📖. Pyhien kirjoitusten soveltaminen itseemme

• Nefi luki pyhiä kirjoituksia kansalleen ja sovelsi kaikkia kirjoituksia heihin (jae 23📖). Kuinka sovellamme pyhiä kirjoituksia itseemme ”hyödyksi ja opiksi”? (jae 23📖). Seuraavan kaltaiset kysymykset voivat auttaa meitä hyödyllisellä tavalla soveltamaan pyhiä kirjoituksia omaan elämäämme:

Mitä merkitystä tällä nimenomaisella tapahtumalla tai periaatteella on minulle nykyään? Esimerkiksi: Mitä Lamanin ja Lemuelin kapinointi opettaa minulle? Mitä voin Nefin kuuliaisuuden pohjalta oppia uskollisuudesta?

Jos itse olisin tässä nimenomaisessa tilanteessa tai kohtaisin tämän haasteen tai kysymyksen, niin kuinka toimisin? Mitä heikkouksia tai vahvuuksia löytäisin omasta luonteestani? Olenko niiden Lehin perheen jäsenten kaltainen, jotka nurisivat erämaassa, vai olenko Nefin ja Samin kaltainen? Valitanko, kun tulee vaikeuksia, vai luotanko Jumalaan riippumatta olosuhteista?

Mitä tämä tapahtuma opettaa minulle Jumalasta ja Hänen kanssakäymisestään lastensa kanssa? Kun tutkin pyhien kirjoitusten ihmisten elämää, mitä opin siitä, mitkä asiat ovat Herralle mieleen ja mitkä eivät? Miksi tämä nimenomainen ajatus, periaate tai tapahtuma sisällytettiin pyhiin kirjoituksiin?

1. Nefi 20–21. Johdanto Jesajan kirjoituksiin

• Miksi Nefi sisällytti luvut Jesaja 48–49 (1. Nefi 20–21) tässä vaiheessa aikakirjaansa? Löydämme yhden vastauksen tähän kysymykseen kohdasta 1. Nefi 19:21: ”Ja [Herra] varmasti näytti muinoin profeetoille [kuten Jesaja] kaiken heitä [juutalaisia Jerusalemissa] koskevan; ja hän näytti monille myös meidän [nefiläisten Amerikan mantereella] osamme.”

Yleiskatsaus 1. Nefin lukuihin 20–21
Profeetoille (kuten Jesaja) näytettiin ”heidät”, tarkoittaen juutalaisia. Profeetoille (kuten Jesaja) näytettiin ”meidät”, tarkoittaen nefiläisiä.
1. Nefi 20 (Jesaja 48) kertoo ”heistä” – juutalaisista Jerusalemissa. 1. Nefi 21 (Jesaja 49) kertoo ”meistä” – nefiläisistä Amerikan mantereella.
Herra näytti Jesajalle juutalaiset – 1. Nefi 20 (Jesaja 48). Herra näytti Jesajalle nefiläiset – 1. Nefi 21 (Jesaja 49).

• Miksi Nefi sisällytti Jesajan muita kirjoituksia eri puolille aikakirjaansa (varsinkin 2. Nefi 12–25)?

Nefi aloitti ensimmäisen lainauksensa Jesajalta näillä sanoin: ”Kuulkaa profeetan sanoja, te, jotka olette Israelin huoneen jäännöstä, oksa, joka on taitettu pois; kuulkaa profeetan sanoja, jotka kirjoitettiin koko Israelin huoneelle, ja soveltakaa ne itseenne, *jotta teillä olisi toivo* samoin kuin veljillänne, joista teidät on taitettu pois; sillä tällä tavalla profeetta on kirjoittanut” (1. Nefi 19:24, kursivointi lisätty).

Jesajan kirjoitukset todistavat, että Jeesus Kristus on ainoa todellinen toivon lähde langenneessa maailmassa eläville ihmisille. Näin ollen Nefi lainasi satoja jakeita, jotka Jesaja oli kirjoittanut ja jotka todistavat Vapahtajasta. Eräs alan tutkija on todennut, että ”niistä 425 erillisestä Jesajan jakeesta, joita Mormonin kirjassa lainataan, 391:ssä sanotaan jotakin Jeesuksen Kristuksen ominaisuuksista tai tehtävästä” (Monte S. Nyman, *”Great Are the Words of Isaiah”*, 1980, s. 7).

Lisäksi Nefi tunnisti, että Jesajan todistus oli hänen oman todistuksensa kaltainen, sillä kumpikin oli nähnyt Herran. Nefi selitti:

”Ja nyt minä, Nefi, kirjoitan lisää Jesajan sanoja, sillä minun sieluni iloitsee hänen sanoistaan. Sillä minä sovellan hänen sanojansa kansaani, ja minä lähetän ne kaikille lapsilleni, sillä hän totisesti näki Lunastajani, niin kuin minäkin olen hänet nähnyt.

Ja myös veljeni Jaakob on nähnyt hänet, niin kuin minä olen hänet nähnyt; sen vuoksi minä lähetän heidän sanansa lapsilleni osoittaakseni heille, että sanani ovat totta. Ja nyt, kolmen sanoilla, Jumala on sanonut, minä vahvistan sanani. Kuitenkin Jumala lähettää enemmän todistajia, ja hän osoittaa tosiksi kaikki sanansa." (2. Nefi 11:2–3.)

Suurin vahvistus Jesajan kirjoituksille tuli Vapahtajalta itseltään. Palvellessaan nefiläisiä Jeesus julisti:

"Ja nyt, katso, minä sanon teille, että teidän tulee tutkia näitä asioita. Niin, käskyn minä annan teille, että te tutkitte näitä asioita uutterasti, sillä suuria ovat Jesajan sanat.

Sillä totisesti hän puhui käsitellen kaikkea, mikä koskee kansaani, joka on Israelin huonetta; sen tähden hänen täytyy puhua myös pakanoille.

Ja *kaikki, mitä hän puhui, on ollut ja on oleva*, aivan niiden sanojen mukaisesti, jotka hän puhui." (3. Nefi 23:1–3, kursivointi lisätty.)

• Mitä tapahtui Jesajan elinaikana, ja miksi hänen profetiansa ovat täyttymässä vielä nykyäänkin?

Jesaja profetoi suunnilleen 740–701 eKr. Hänen elinaikanaan Israelin ja Juudan valtakunnat kasvoivat vauraudessa ja kamppailivat epäjumalien palvonnan kanssa. Ihmisten jumalattomuus johti hengelliseen heikkouteen ja poliittiseen tuhoon. Lyhyessä ajassa Israelista ja Juudasta tuli heikkoja vasallivaltioita, jotka kyyristelivät mahtavan Assyrian valtakunnan alaisina. Israelin hajottaminen itse asiassa alkoi Jesajan elinaikana, kun assyrialaiset veivät monia israelilaisia Israelin pohjoisesta valtakunnasta pakkosiirtolaisuuteen.

Jesaja varoitti toistuvasti jumalattomuuden seurauksista ja ennusti onnettomuudet, jotka sen seurauksena lankeaisivat Israelin huoneen ylle, mukaan lukien Israelin hajottaminen heidän perintömaistaan sekä liiton siunausten menettäminen. Hän todisti myös yhä uudelleen, että Israelin ainoa toivo voisi tulla Messiaan lunastuksen ansiosta. Monet Jesajan profetiat koskevat Vapahtajan tulemista maan päälle sekä ajan keskipäivänä että tuhatvuotisen valtakunnan alussa. Lisäksi hän esitti tarkkoja yksityiskohtia Israelin kokoamisesta myöhempinä aikoina ja evankeliumin liiton palauttamisesta.

• Miksi Jesajaa on vaikea ymmärtää?

Kun Nefi valitsi aikakirjaansa kohtia Jesajasta, hän tiesi, että monien lukijoiden olisi vaikea ymmärtää niitä. Monet Nefin ajan ihmisistäkään eivät pystyneet ymmärtämään niiden merkitystä. Hän mainitsi kolme nimenomaista syytä tähän vaikeuteen:

1. He eivät tienneet, "millä tavalla juutalaisten keskuudessa profetoitiin" (2. Nefi 25:1).
2. He eivät olleet "täynnä profetian henkeä" (jae 4).
3. Heitä ei ollut "opetettu juutalaisten tavan mukaisesti" (jae 5).

Nefin antamien syiden lisäksi nykypäivän lukijoilla on muitakin vaikeuksia:

1. Useimmat Jesajan kirjoituksista ovat runollisessa muodossa. Yhden kielen runouden kauneus ja syvyys ei helposti käänny toisiin kieliin.
2. Monet Jesajan profetioista ovat luonteeltaan dualistisia. Sen vuoksi profetiat voivat täyttyä monissa tilanteissa historian eri aikoina.
3. Jesaja käytti laajaa symboliikkaa. Monet asioista ja tapahtumista, joihin hän viittasi, liittyivät hänen aikaansa, ja meidän on vaikea ymmärtää niitä nykyaikana.

Lyhyesti sanottuna aivan kuten Jeesus opetti syvällisiä totuuksia vertauksin, jotka kätkivät niiden merkityksen niiltä, jotka eivät olleet valmiita ymmärtämään, Jesajakin puhui tavalla, joka edellytti hänen kuulijoiltaan enemmän kuin välinpitämätöntä tarkastelua.

• Mikä voi auttaa lukijoita ymmärtämään Jesajan sanoja?

Kolmesta perusohjeesta on apua jokaiselle, joka haluaa ymmärtää, mitä Jesaja kirjoitti:

1. Tutki muita pyhiä kirjoituksia. Pyhät kirjoitukset itsessään tarjoavat monia oivalluksia Jesajan kirjoitusten merkityksestä. [Englanninkielisessä] Raamatun sanastossa esitetään: "Nykypäivän lukijalla ei ole mitään suurempaa kirjallista selitysteosta ja opasta Jesajan ymmärtämiseen kuin Mormonin kirja sekä Oppi ja liitot" (Bible Dictionary, hakusana "Isaiah", s. 707). Sen lisäksi että näissä pyhissä kirjoissa tulkitaan Jesajan kohtia, niissä on oppeja ja profetioita, jotka tuovat valoa Jesajan sanoihin. Nämä nykyajan pyhät kirjoitukset täydentävät yksityiskohtia, jotka eivät käy selvästi ilmi Raamatusta.
2. Tavoittele profetian henkeä. Kuten Nefi mainitsi, ne, jotka hänen aikanaan eivät olleet "täynnä profetian henkeä" (2. Nefi 25:4), eivät voisi ymmärtää Jesajan kirjoitusten merkitystä. Sama pätee nykyaikana.

Jokaisen, joka tutkii Jesajaa vakavasti, tulee tavoitella ilmoitusta Pyhän Hengen kautta, jotta se valaisisi hänen mielensä ja auttaisi häntä lukemaan sanat saman Hengen voimalla, jolla ne kirjoitettiin – todistuksena Jeesuksesta Kristuksesta (ks. Ilm. 19:10).

© 1989 Greg K. Olsen

3. Tutki uutterasti. Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on kannustanut myöhempien aikojen pyhiä omistautumaan Jesajan vakavalle tutkimiselle: ”Lukekaa, tutkikaa ja rukoilkaa – jae jakeelta, ajatus ajatukselta, kohta kohdalta, luku luvulta! Kuten Jesaja itse kysyy: ’Kenelle hän opettaa tietoa? Ja kenen hän antaa ymmärtää oppia?’ Hän vastaa: ’Niiden, jotka ovat maidosta vieroitettuja ja rinnoilta otettuja. Sillä käskyn pitää tulla käskyn päälle, käskyn käskyn päälle, rivin rivin päälle, rivin rivin päälle, hiukan täältä ja hiukan sieltä.’ (Jes. 28:9–10, ks. englanninkielinen kuningas Jaakon raamatunkäännös.)” (”Ten Keys to Understanding Isaiah”, *Ensign*, lokakuu 1973, s. 83.)

1. Nefi 20:1–2. ”He nimittävät itseään pyhän kaupungin mukaan”

• Kohdassa 1. Nefi 20:1–2 profeetta Jesaja nuhteli Israelin huonetta sen vuoksi, että nämä väittivät seuraavansa Herraa pitämättä Hänen käskyjään. Heistä tuntui, että koska he olivat Jumalan liittokansaa ja asuivat Jerusalemin pyhässä kaupungissa, Hän varjelisi heitä aina. Jesaja opetti, ettei tärkeää ole se, missä asuu, vaan se, miten elää (ks. jakeet 18–22).

1. Nefi 20:10. ”Ahdingon ahjo”

• Voimakas kuumuus puhdistaa metallin ja poistaa epäpuhtaudet. Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, että koettelemukset voivat samalla tavoin jalostaa ja puhdistaa meitä jokaista: ”Useimmat meistä kokevat jossain määrin sitä, mitä pyhissä kirjoituksissa kutsutaan ahdingon ahjoksi tai kärsimyksen pätsiksi (ks. Jes. 48:10; 1. Nefi 20:10). Jotkut ovat hukkumassa apua tarvitsevan perheenjäsenen palvelemiseen. Toiset kärsivät rakkaansa kuoleman vuoksi tai jonkin vanhurskaan tavoitteen kuten avioliiton tai lasten saamisen kariutumisen tai lykkääntymisen vuoksi. Ja on niitä, jotka kamppailevat oman vammaisuutensa tai hylkäämisen, riittämättömyyden tai masennuksen tunteiden kanssa. Rakastavan taivaallisen Isän oikeudenmukaisuuden ja armon avulla se puhdistus ja pyhitys, jota tällaiset kokemukset tuovat tullessaan, voi auttaa meitä tulemaan sellaisiksi kuin Herra haluaa meidän tulevan.” (”Haaste muuttua”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 42.)

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut sitä henkilökohtaista pyhittymistä, jota hän koki kolmen suuren leikkauksen jälkeen:

”Kahden kuluneen vuoden aikana olen odottanut Herran opettavan minulle kuolevaisuuteen liittyviä opetuksia näiden fyysisen kivun, henkisen tuskan ja mietiskelyn vaiheiden kautta. Opin, että jatkuva, voimakas kipu on suuri pyhittävä puhdistaja, joka saa meidät nöyriksi ja vetää meitä lähemmäksi Herran Henkeä. Jos kuuntelemme ja tottelemme, Hänen Henkensä ohjaa meitä ja me teemme Hänen tahtonsa päivittäisissä ponnisteluissamme.

On ollut aikoja, jolloin olen esittänyt joitakin suoria kysymyksiä rukouksissani kuten: ’Mitä haluat minun oppivan näistä kokemuksista?’

Kun tämän elämäni kriittisen vaiheen aikana tutkin pyhiä kirjoituksia, verho oli ohut ja minulle annettiin vastauksia siten kuin ne on kirjoitettu muistiin muiden elämässä, jotka ovat käyneet läpi vieläkin ankarampia koettelemuksia.

’Poikani, rauha olkoon sielullesi; vastoinkäymisesi ja ahdinkosi kestävät vain pienen hetken,

ja sitten, jos kestät ne hyvin, Jumala korottaa sinut korkeuteen’ (OL 121:7–8).

Evankeliumin valo hälvensi nopeasti masennuksen synkät hetket Hengen tuodessa rauhaa ja lohtua sekä vakuuttaessa, että kaikki kääntyisi parhain päin.

Muutamina hetkinä kerroin Herralle, että olin jo varmasti oppinut ne läksyt, jotka minulle oli määrä opettaa, ja ettei minun olisi tarpeen kestää enää enempää kärsimystä. Nämä hartaat pyynnöt näyttivät hyödyttömiltä, sillä minulle tehtiin selväksi, että tämä puhdistava koetusten tapahtumasarja oli määrä kestää Herran määräämänä aikana ja Herran omalla tavalla.” (Ks. ”Kasteenliitto: Olla Jumalan valtakunnassa ja kuulua siihen”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 6.)

1. Nefi 20:14, 20. Babylon

• Kuten muiden suurten muinaisten valtakuntien kohdalla, Babyloninkin kohoaminen vaurauteen ja kunniaan toi mukanaan moraalisen rappion, jumalattomuuden ja pahuuden. Babylonin rappio oli niin läpikotaista, että jopa sen nimestä tuli maailmallisuuden, hengellisen jumalattomuuden ja Saatanan valtakunnan vertauskuva.

Paul Gustave Dore

Jumala määräsi, että meedialaiset tuhoaisivat Babylonin täysin sen jumalattomuudessa (ks. Jes. 13:17–22). Kyyros Suuren alaisuudessa meedialaisten ja persialaisten yhdistetty sotajoukko patosi mahtavan Eufratjoen sekä marssi joenuomaa pitkin ja Babylonin muurien alitse valtaamaan kaupungin ja kukistamaan valtakunnan noin 538 eKr. Kun Jesaja puhui Babylonista, hän viittasi sekä varsinaiseen valtakuntaan että hengelliseen Babyloniin. Jesaja näki ennalta aikansa Babylonin selvän tuhon sen kansan suuren jumalattomuuden seurauksena. Täten hän käytti profetioissaan nimitystä *Babylon* kuvaamaan hengellistä tilaa myöhempinä aikoina sekä tuomiota, joka kohtaisi maailmaa Jeesuksen Kristuksen toisen tulemisen yhteydessä (ks. OL 1:16).

Oppi ja liitot selventää Jesajan kehotusta ”lähtekää Babylonista” (1. Nefi 20:20). ”Herran astioiden kantajien” täytyy olla puhtaita ja jättää ”hengellisen Babylonin” jumalattomuus taakseen (ks. OL 38:42; 133:5, 14).

1. Nefi 21:13–16. Voiko nainen unohtaa lapsensa?

• Aivan kuten tuntuu mahdottomalta, että nainen unohtaisi imeväisen lapsensa, vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että vieläkin mahdottomampaa olisi se, että Vapahtaja unohtaisi meidät: ”Tämä runollinen kohta antaa jälleen yhden muistutuksen Kristuksen pelastavasta tehtävästä – tehtävästä olla Siionin lasten suojeleva, lunastava isä. Hän lohduttaa kansaansa ja osoittaa armoa, kun heitä koetellaan, kuten jokainen rakastava isä tai äiti toimisi lastaan kohtaan, mutta – kuten Nefi tässä muistuttaa meille Jesajan välityksellä – paljon suuremmassa määrin kuin kukaan kuolevainen isä ja äiti pystyisi. Vaikka äiti saattaakin unohtaa rintalapsensa (niin epätodennäköistä kuin se kenestä tahansa vanhemmasta voisikin olla), Kristus ei unohda lapsia, jotka Hän on lunastanut, tai liittoa, jonka Hän on tehnyt heidän kanssaan Siionin pelastukseksi. Tuskallisena muistutuksena siitä huolenpidosta ja liitosta ovat roomalaisten naulojen jäljet, jotka on piirretty Hänen kättensä kämmeniin ja jotka ovat merkkinä Hänen opetuslapsilleen vanhassa maailmassa, nefiläisten joukolle uudessa maailmassa ja meille myöhempien aikojen Siionissa siitä, että Hän on maailman Vapahtaja ja että Häntä haavoitettiin Hänen ystäviensä talossa.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 84.)

1. Nefi 21:23. Kasvatusisiä ja imettäjiä

• Nefi selitti, että Herra nostaisi pakanakansakunnan ruokkimaan hajotettua Israelia (ks. 1. Nefi 22:6–9). Tämän profetian täyttyessä evankeliumi palautettiin Amerikan yhdysvalloissa, joka on pakanakansakunta (ks. OL 109:60). Evankeliumi on Herran viiri kansoille (ks. 1. Nefi 21:22). Se palauttaa uuden ja ikuisen liiton ihmislapsille (ks. OL 66:2) ja ruokkii hengellisesti nälkää näkevää Israelia (ks. Aam. 8:11–13), joka on hajotettuna kaikkialla maailmassa. Evankeliumin palautusta verrataan ”herkkuruokien ateriaan”, joka tuodaan maailmalle, jotta se ravittaisiin hengellisesti terveeksi (ks. OL 58:6–11).

1. Nefi 22:4. ”Meren saaret”

• Eräs alan tutkija on selittänyt ilmauksen ”meren saaret” merkitystä: ”Sen lisäksi että Nefi käyttää Israelin huoneen jäännösten sijaintipaikasta nimitystä meren saaret, hän antaa myös ymmärtää, että hän ja hänen kansansa asuivat siihen aikaan ’meren saarella’, kun hän aivan selvästi viittaa siihen suureen manneralueeseen, joka tunnetaan Amerikan mantereena (2. Nefi 10:20–21)” (Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, s. 121).

• Lisää tietoa Israelin hajottamisesta on liitteessä ”Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen” (s. 428).

1. Nefi 22:6–9. ”Väkevä kansakunta” ja ”ihmeellinen teko”

• Ilmauksella ”Herra Jumala on nostava väkevän kansakunnan pakanoiden keskuudessa” (1. Nefi 22:7) viitataan Amerikan yhdysvaltoihin vuonna 1776. Yhdysvaltain perustuslain ensimmäiseen lisäykseen sisältyi julistus uskonnonvapaudesta. Nämä lisäykset vahvistettiin 15. joulukuuta 1791. Juuri Yhdysvaltain perustuslaissa uskonnonvapaus sai ensimmäisen kerran vakiintuneen sijan nykypäivän maailmassa.

• Kohdassa 1. Nefi 22:8 Nefi viittasi ihmeelliseen tekoon pakanoiden keskuudessa myöhempinä aikoina. Tähän suureen tekoon sisältyy Jeesuksen Kristuksen evankeliumin ja pappeuden avainten palauttaminen, joka on välttämätöntä, jotta Jumalan liitot tuotaisiin kaikille maan suvuille (ks. jae 9).

Jakeen 7 tapahtumien piti edeltää jakeen 8 tapahtumia. Maailma oli tavanomaiseen tapaan täynnä maita, joissa oli pakollinen valtion uskonto. Jotta evankeliumi voitiin palauttaa, se edellytti maata, jossa uskonnonvapaus tunnustettiin lain edessä ja sitä myös noudatettiin käytännössä. Joseph Smith syntyi joulukuussa 1805 – vain 14 vuotta perustuslain lisäysten vahvistamisen jälkeen.

1. Nefi 22:6–12. Israelin kokoaminen

• Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä ”Israelin kokoaminen” (s. 429).

1. Nefi 22:10–12. Paljastaa käsivartensa

• Nefi puhui siitä, kuinka Jumala paljastaisi käsivartensa ”kaikkien kansakuntien silmien edessä” (1. Nefi 22:11). Jesaja käytti samankaltaista ilmausta (ks. Jes. 52:10). Käsivarsi on voiman vertauskuva. Kielikuva ”Jumala paljastaa käsivartensa” tarkoittaa, että Jumala osoittaa voimansa koko maailmalle.

1. Nefi 22:13–17

Mikä on yksi syy siihen, ettei Saatanan joukko voita Jumalan kansaa? Mikä muu on esteenä sille, ettei vanhurskaita nujerreta?

1. Nefi 22:17, 22. ”Vanhurskaiden ei tarvitse pelätä”

• Vaikka Nefi kirjoitti, että ”vanhurskaiden ei tarvitse pelätä” (1. Nefi 22:17, 22), koska Herran varjeleva käsi olisi heidän yllään viimeisten päivien onnettomuuksien aikana, niin jumalattomille ei ole luvattu minkäänlaista suojaa näiltä tapahtumilta. Vanhin Bruce R. McConkie on opettanut: ”Emme tarkoita, että kaikki pyhät välttävät tulevan tuhon päivän ja pelastuvat siltä. Mutta sen me sanomme, että vain niille, jotka rakastavat Herraa ja pyrkivät tekemään kaiken, mitä Hän on käskenyt, on olemassa lupaus turvallisuudesta.” (”Olkaa riippumattomia kaikista muista luoduista”, *Valkeus*, lokakuu 1979, s. 155–156.)

1. Nefi 22:24. ”Juottovasikoita”

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on opettanut, että lapset, jotka varttuvat tuhatvuotisen valtakunnan aikana, ”kasvavat kuin ’juottovasikat’ vanhurskauteen, toisin sanoen ilman syntiä tai kiusauksia, jotka tänä päivänä ovat niin vallitsevia” (*The Way to Perfection*, 1970, s. 299).

• Mieti, mikä ero on siinä, että vasikka kasvaa laidunmailla tai vuorilla sen sijaan että se kasvaisi navetassa. Laidunmailla vasikka on alttiina kaikille luonnonvoimille: ankaralle säälle, petoeläimille sekä ravinnon ja veden ajoittaiselle niukkuudelle. Toisaalta navetassa tai karsinassa kasvava vasikka on suojassa huonolta säältä ja petoeläimiltä. Samoin ravintoa ja vettä annetaan säännöllisesti. Nefi opetti, että ”joutuin tulee aika, jolloin vanhurskaita pitää johdatettaman kuin juottovasikoita” (1. Nefi 22:24).

Eräs alan tutkija on sanonut: ”Ne, jotka jäävät jäljelle toisen tulemisen tuomion jälkeen, voivat kasvattaa lapsiaan kuin juottovasikoita. Vasikka on suojassa sääolosuhteilta, ja sen ympäristöä pidetään silmällä (ks. Mal. 3:20; 1. Nefi 22:24). Samalla tavoin tuhatvuotisen valtakunnan lapset ’varttuvat synnittä pelastukseen’ (OL 45:58). Telestiset tekijät poistetaan, ja koska Saatana sidotaan (ks. Ilm. 20:1–3; 1. Nefi 22:26; OL 101:28), elinolot ovat paremmin hallinnassa.” (Monte S. Nyman ja Farres H. Nyman, *The Words of the Twelve Prophets: Messages to the Latter-day Saints*, 1990, s. 145.)

1. Nefi 22:26. Kuinka Saatana sidotaan?

• Nefi esitti Mormonin kirjassa hyvin selkeän määritelmän sille, kuinka Saatana on määrä sitoa tuhatvuotisen valtakunnan aikana. Vanhin Bruce R. McConkie kirjoitti seuraavan, tätä tärkeää jaetta koskevan selityksen:

”Mitä Saatanan sitominen tarkoittaa? Kuinka hänet sidotaan? Saamassamme ilmoituksessa sanotaan: ’Eikä Saatanalla ole sinä päivänä valtaa kiusata ketään ihmistä’ (OL 101:28). Tarkoittaako tämä sitä, että valta otetaan pois Saatanalta niin ettei hän pysty enää houkuttelemaan ihmisiä tekemään pahaa? Vai tarkoittaako se sitä, etteivät ihmiset enää anna myöten hänen houkutuksilleen, koska heidän sydämensä on niin kiinnittynyt vanhurskauteen, että he kieltäytyvät hylkäämästä sitä, mikä on hyvää, ja seuraamasta häntä, joka on paha? Selvästikin se tarkoittaa jälkimmäistä. Saatanaa ei sidottu taivaassa Jumalan edessä siinä mielessä, että häneltä olisi kielletty oikeus ja valta saarnata väärää oppia ja kutsua ihmisiä kulkemaan pois sen Jumalan luota, jonka lapsia he ovat. Ei, tässä mielessä häntä ei olisi voitu sitoa taivaassa, sillä hänelläkin täytyy olla tahdonvapautensa.

Kuinka Saatana sitten sidotaan tuhatvuotisen valtakunnan aikana? Sen saa aikaan ihmisten vanhurskaus.” (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 668.)

Pohdittavia seikkoja

- Nefi selitti kohdassa 1. Nefi 19:18, että hän kirjoitti saadakseen kansansa ”muistamaan Herran, Lunastajansa”. Kuinka se, että muistat Nefin kirjoittamisen syyn, auttaa sinua tutkiessasi pyhiä kirjoituksia itseksesi?
- Pohdi kohdan 1. Nefi 21:16 ilmausta, jonka mukaan Vapahtaja on piirtänyt sinut kättensä kämmeniin. Kuinka tämä antaa sinulle luottamusta siihen, että Herra muistaa sinut aina?

Ehdotettuja tehtäviä

- Nefi lainasi Senokin, Neumin ja Senosin profetioita (ks. 1. Nefi 19:10). Nämä profeetat elivät Vanhan testamentin aikoina, mutta heidän profetioitaan ei ole Raamatussa. Käytä lähteenä pyhien kirjoitusten opasta ja laadi luettelo muutamista muista profetioista, joita Senok ja Senos esittivät. Mikä erityinen merkitys heidän profetioillaan oli nefiläisille? (Ks. 3. Nefi 10:16.) Miksi ne ovat tärkeitä sinulle?
- Katso kohdan 1. Nefi 19:21–24 📖 selityksiä (s. 43) ja vastaa kunkin kappaleen ensimmäiseen kysymykseen.
- Ajan keskipäivänä Jeesusta ei pidetty minkään arvoisena (ks. 1. Nefi 19:7, 9). Mieti, millä tavoin maailma ei vielä nykypäivänäkään pidä Jeesusta minkään arvoisena. Kirjoita muutama rivi, joissa esität pääpiirteittäin keinoja, joilla voit taistella näitä maailmallisia vaikutuksia vastaan ja vahvistaa todistustasi Vapahtajasta.

Luku 7

2. Nefi 1–3

Johdanto

Lehin viimeiset neuvon sanat lapsilleen ovat lempeitä ja voimallisia. Selkeästi ja tehokkaasti hän opetti pojalleen Jaakobille luomisen, lankeemuksen ja Jeesuksen Kristuksen sovituksen välistä suhdetta. Hän esitti pojalleen Joosefille profeetallisen julistuksensa Israelin pojasta Joosefista sekä lausui todistuksensa evankeliumin palauttamisesta tämän myöhempien aikojen kaiman, Joseph Smith nuoremman, välityksellä. Kun tutkit pelastussuunnitelman yksityiskohtia sekä niiden profetioiden täyttymistä, jotka koskevat evankeliumin palauttamista myöhempinä aikoina, todistuksesi Jumalan rakkaudesta ja huolenpidosta kaikkia lapsiaan kohtaan kasvaa.

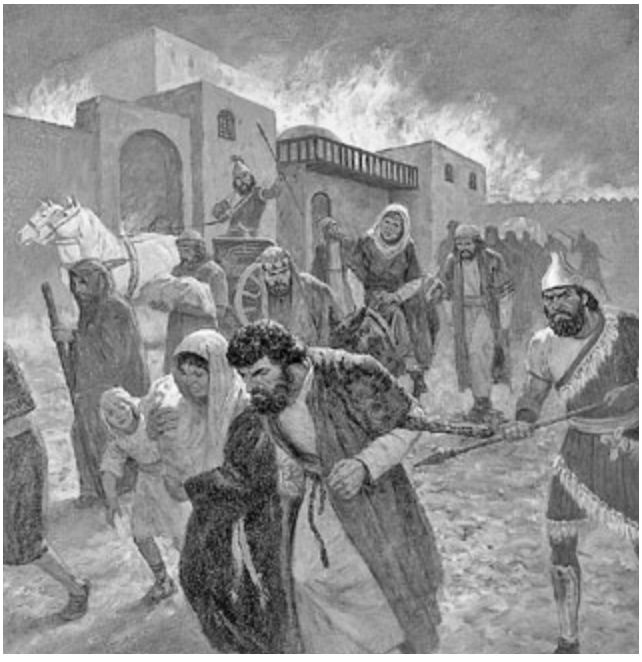

Gary Kapp, © IRI

Selityksiä

2. Nefi 1:5–11. ”Vapauden maa”

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on todistanut, että Amerikka on vapauden maa, joka on erotettu evankeliumin palauttamista varten: ”Meidän taivaallinen Isämme suunnitteli perustajaisien esiin tulemisen ja heidän laatimansa hallitusmuodon välttämättömäksi esinäytökseksi, joka johti evankeliumin palauttamiseen. Muistattehan, mitä Vapahtajamme Jeesus Kristus sanoi lähes 2 000 vuotta sitten käydessään tässä luvatussa maassa: ’Sillä on Isän viisauden mukaista, että heidät asetetaan asumaan tähän maahan ja tehdään vapaaksi kansaksi Isän voimasta, jotta nämä asiat tulisivat’ (3. Nefi 21:4). Amerikka, vapauden maa, oli oleva myöhempinä aikoina Herran palautetun kirkon toiminnan tukikohta.” (Ks. ”Jumalallinen perustuslakimme”, *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 3.)

• Vanhin Eduardo Ayala seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, että evankeliumin siunauksia on nykyään kaikkialla, missä tahansa uskollisia jäseniä asuukin: ”Kansojen ja kansakuntien olosuhteet muuttuvat maailman kehityksen myötä; siitä huolimatta monissa sellaisissa paikoissa, jäisten vuorten korkeuksissa, lämpöisissä laaksoissa, virtojen partaalla tai autiomaassa, missä kirkkomme jäseniä onkin, on aina niitä, jotka elävät näiden perusperiaatteiden mukaan, ja niin tehdessään he ovat siunaukseksi muille ihmisille” (”Olemme säilyttäneet uskon”, *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 30).

2. Nefi 1:10–11

Missä oloissa Herra sallii, että Lehin lapset hajotetaan ja lyödään?

2. Nefi 1:13–23. Herätkää ”helvetin unesta”

• Tottelemattomuus Herran käskyjä kohtaan sallii Saatanan pettää meidät, ja me unohdamme aiemmin oppimamme valon ja totuuden. Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on kuvannut tätä vaarallista olotilaa: ”Yksi vaikutus, jonka tottelemattomuus Jumalaa kohtaan saa aikaan, näyttää olevan se, että muodostuu juuri riittävä määrä hengellistä puudutetta, joka estää kaikki tuntemukset, kun siteet Jumalaan irtoavat. Sen lisäksi että todistus totuudesta murenee hitaasti, myös muistot siitä, millaista oli olla valossa, [alkavat] tuntua – – harhakuvitelmalta.” (”A Life Founded in Light and Truth”, *Brigham Young University 2000–2001 Speeches*, 2001, s. 81.)

2. Nefi 1:22. Iankaikkinen tuho

• Kohdassa 2. Nefi 1:22 ei tarkoiteta sitä, että jumalattomien henki ja ruumis tuhottaisiin kokonaan tai hävitettäisiin olemattomiin. Meidän henkemme on luonteeltaan iankaikkinen, ja kaikki ihmiset, jotka syntyvät maan päälle, pääsevät osallisiksi fyysisestä ylösnousemuksesta (ks. Alma 11:43–44). Presidentti Joseph

Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, mitä tarkoittaa sielun tuho, kuten Nefi käytti tätä ilmausta:

”Hävittäminen ei merkitse tuhoamista. Me tiedämme, koska meille on niin opetettu Herran ilmoituksissa, että sielua ei voi hävittää.

Jokainen sielu, joka syntyy tähän maailmaan, tulee saamaan ylösnousemuksen ja kuolemattomuuden ja tulee pysymään iankaikkisesti. Hävittäminen ei siis merkitse tuhoamista. Kun Herra sanoo, että heidät tullaan hävittämään, Hän tarkoittaa, että heidät tullaan karkottamaan Hänen kasvojensa edestä, että heidät tullaan erottamaan valkeudesta ja totuudesta, ja että heillä ei tule olemaan oikeutta saada tätä korotusta; ja se on hävittäminen.” (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 2, s. 213.) Jumalattomuus tuhoaa mahdollisuuden saada ylösnousemus korkeammassa kirkkauden asteessa (ks. OL 88:30–31).

2. Nefi 2:2. Pyhittää ahdingot hyväksesi

• Kohdassa 2. Nefi 2:2 Lehi esitti, että kestämämme koettelemukset voivat kääntyä meidän parhaaksemme (ks. myös OL 98:3). Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka kiitollisuuden tunne auttaa meitä näkemään vastoinkäymisemme täällä maan päällä olomme tarkoitukseen kuuluvina: ”Kiittäessämme kaikessa me näemme vaikeudet ja koettelemukset elämän tarkoitukseen kuuluvina. Meidät on lähetetty tänne koeteltaviksi. Vastakohtaisuutta täytyy olla *kaikessa*. Meidän on tarkoitus oppia ja kasvaa tämän vastakohtaisuuden kautta, sen kautta, että kohtaamme haasteemme ja opetamme muita toimimaan samoin.” (”Kiitä kaikessa”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 97.)

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Jumala antaa meille haasteita, joiden tarkoituksena on auttaa meitä kasvamaan hengellisesti: ”Juuri kun kaikki näyttää sujuvan hyvin, haasteita ilmaantuu usein runsain määrin samanaikaisesti. Kun nämä koettelemukset eivät ole seurausta tottelemattomuudestanne, ne todistavat, että Herra tuntee teidän olevan valmiita suurempaan kasvuun (ks. Sananl. 3:11–12). Tämän vuoksi Hän antaa kasvua, ymmärrystä ja myötätuntoa edistäviä koettelemuksia, jotka hiovat teitä ikuiseksi hyödyksenne. Päästäksenne sieltä, missä olette nyt, sinne minne Hän teidän haluaa pääsevän, teidän on venyttävä paljon, mikä yleensä tuo tullessaan epämukavuutta ja tuskaa.” (”Luota Herraan”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 16.)

2. Nefi 2:4. ”Pelastus on vapaa”

• Pelastus tarkoittaa pelastumista ”sekä fyysisestä että hengellisestä kuolemasta. Kaikki ihmiset pelastuvat fyysisestä kuolemasta Jumalan armosta Jeesuksen Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen kautta. Samoin jokainen ihminen voi Jumalan armosta pelastua myös hengellisestä kuolemasta uskomalla Jeesukseen Kristukseen. Tämä usko ilmenee kuuliaisuudessa evankeliumin laeille ja toimituksille sekä Kristuksen palvelemisessa.” (PKO, hakusana ”Pelastus”, s.140–141.)

• Jeesuksen Kristuksen sovituksen ansiosta pelastussuunnitelma on vapaasti tarjolla jokaiselle. Tämä ei tarkoita sitä, että kaikki ihmiset saavat saman palkinnon. Kuten Alma todisti: ”Jokainen, joka tahtoo tulla, voi tulla ja nauttia vapaasti elämän vettä.” Mutta hän lisäsi tämän varoituksen: ”Eikä kenenkään, joka ei tahdo tulla, ole pakko tulla; mutta viimeisenä päivänä hänelle palautetaan hänen tekojensa mukaisesti.” (Alma 42:27.) Pelastus on vapaa siinä mielessä, että se tarjotaan Jumalan armosta Kristuksen sovituksen ansiosta kaikille, jotka ottavat sen vastaan. Se ei ole vapaa siinä mielessä, että se annettaisiin kaikille riippumatta siitä, mihin he uskovat tai kuinka he päättävät elää elämänsä.

2. Nefi 2:6–30 📖. Luominen, lankeemus ja sovitus

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt seuraavat oivallukset luomisen, lankeemuksen ja sovituksen välisestä keskinäisestä suhteesta: ”Ei ole mahdollista uskoa Kristukseen ja Hänen sovitusuhriinsa siinä todellisessa ja täydessä merkityksessä, joka on välttämätön pelastuksen saamiselle, ilman että samanaikaisesti uskoo ja hyväksyy lankeemuksen tosi opin. Ellei olisi ollut lankeemusta, ei olisi tarvittu Lunastajaa tai Vapahtajaa. Eikä ole mahdollista uskoa lankeemukseen, josta kuolemattomuus ja iankaikkinen elämä ovat lähtöisin, ilman että samanaikaisesti uskoo ja hyväksyy luomisen tosi opin. Ellei olisi ollut kaiken kuolemattomassa tilassa olevan luomista, ei olisi voinut olla lankeemusta eikä näin ollen myöskään sovitusta eikä pelastusta. Isän iankaikkinen suunnitelma

vaati luomisen, lankeemuksen ja sovituksen, kaikki kietoutuneina toisiinsa yhdeksi kokonaisuudeksi." (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 82.)

• Erään toisen kerran vanhin Bruce R. McConkie on selittänyt:

"Tärkeimmät tapahtumat, mitä koskaan on tapahtunut tai tulee tapahtumaan koko iankaikkisuudessa – –, ovat luominen, lankeemus ja sovitus.

Ennen kuin voimme edes alkaa ymmärtää kaiken ajallista luomista, meidän on tiedettävä, kuinka nämä kolme iankaikkista totuutta – luominen, lankeemus ja sovitus – on erottamattomasti liitetty yhteen ja muodostavat yhdessä pelastussuunnitelman. – – Mikään niistä ei ole yksin, vaan jokainen on sidoksissa kahteen muuhun, ja vailla tietoa niistä kaikista ei ole mahdollista tietää totuutta yhdestäkään niistä. – –

Mutta muistakaa, että sovitus tuli lankeemuksen vuoksi. Kristus sovitti Aadamin rikkomuksen. Ellei olisi ollut lankeemusta, ei olisi ollut sovitusta eikä sen seurauksena tulevaa kuolemattomuutta ja iankaikkista elämää. Täten aivan yhtä varmasti kuin pelastus tulee sovituksen tähden, se tulee myös lankeemuksen tähden." (Ks. "Kristus ja luominen", *Valkeus*, syyskuu 1983, s. 24–25.)

2. Nefi 2:5–6. "Eikä lain mukaan mitään lihaa julisteta syyttömäksi"

• Syyttömäksi julistamisen merkitys on "synnin rangaistuksesta armahtaminen ja vanhurskaaksi tekeminen. Ihminen julistetaan syyttömäksi Vapahtajan armosta uskon kautta häneen. Tätä uskoa osoittaa parannus ja kuuliaisuus evankeliumin lakeja ja toimituksia kohtaan. Jeesuksen Kristuksen sovitus tekee ihmiskunnalle mahdolliseksi tehdä parannuksen ja tulla syyttömäksi eli armahdetuksi rangaistuksesta, jonka se muuten saisi." (PKO, hakusana "Syyttömäksi julistaminen", s.177.)

Vanhin Dallin H. Oaks on esittänyt meille, että Mormonin kirjassa opetetaan, että "pelastus ei tule pelkästään käskyjen pitämisestä. 'Eikä lain mukaan mitään lihaa julisteta syyttömäksi' (2. Nefi 2:5). Nekin, jotka täydestä sielustaan palvelevat Jumalaa, ovat hyödyttömiä palvelijoita (ks. Moosia 2:21). Ihminen ei voi ansaita omaa pelastustaan.

Mormonin kirjassa opetetaan: 'Koska ihminen oli langennut, hän ei voinut ansaita mitään itsestään' (Alma 22:14). 'Ei mikään vähempi kuin ääretön sovitus riitä maailman synteihin' (Alma 34:12; ks. myös 2. Nefi 9:7; Alma 34:8–16). 'Sen vuoksi lunastus tulee pyhässä Messiaassa ja hänen kauttansa, – – hän antaa itsensä uhriksi synnin tähden täyttääkseen lain vaatimukset' (2. Nefi 2:6–7). Ja niinpä 'me saarnaamme Kristuksesta – –, jotta lapsemme tietäisivät, mistä lähteestä he voivat odottaa syntiensä anteeksiantoa' (ks. 2. Nefi 25:26)." (Ks. "Mitä arvelette Kristuksesta?", *Valkeus*, tammikuu 1989, s. 58.)

2. Nefi 2:8. Pyhän Messiaan ansiot ja laupeus ja armo

• Ennen kutsumistaan seitsemänkymmenen koorumiin vanhin Bruce C. Hafen selitti, että sovitus ei ole pelkästään Jumalan keino oikaista vääryydet ja tyydyttää oikeudenmukaisuuden vaatimukset. Sovitus tervehdyttää, se on ihmeenomainen voima, joka voi auttaa meitä muuttamaan sen, keitä olemme: "Mietin kerran niitä, jotka kieltäytyvät tekemästä parannusta mutta jotka sitten tyydyttävät oikeudenmukaisuuden lain maksamalla omista synneistään – ovatko he sitten kelvollisia astumaan selestiseen valtakuntaan. Vastaus on ei. Vaatimukset selestiseen elämään pääsemiseksi ovat yksinkertaisesti enemmän kuin vain tyydyttää oikeudenmukaisuuden laki. Tästä syystä se, että me maksamme synneistämme, ei tuota samaa hedelmää kuin se, että me teemme parannuksen synneistämme. Oikeudenmukaisuus on tasapainon ja järjestyksen laki, ja se täytyy tyydyttää joko siten, että itse maksamme, tai että Herra maksaa. Mutta jos kieltäydymme Vapahtajan kutsusta antaa Hänen kantaa meidän syntimme ja sitten itse tyydytämme oikeudenmukaisuuden, emme ole vielä kokeneet täydellistä tervehtymistä, joka voi tapahtua vain jumalallisen avun ja aidon parannuksen yhdistelmällä. Yhdessä toimien

näillä voimilla on valta pysyvästi muuttaa sydämemme ja elämämme sekä valmistaa meitä selestiseen elämään." (*The Broken Heart: Applying the Atonement to Life's Experiences*, 1989, s. 7–8.)

• Vanhin Richard G. Scott on kertonut, mitä ajatuksia hänellä on Kristuksen armosta meidän velkojemme maksamiseksi: "Jeesuksella Kristuksella oli *ansioita*, joita millään muulla taivaallisen Isän lapsella ei voisi mitenkään olla. Hän oli Jumala, Jehova, ennen syntymäänsä Betlehemissä. Sen lisäksi että Jeesus sai henkiruumiinsa rakkaalta Isältään, Hän oli myös Isän Ainosyntyinen lihassa. Mestarimme eli täydellisen, synnittömän elämän ja oli siten vapaa oikeudenmukaisuuden vaatimuksista. Hän on täydellinen jokaiselta ominaisuudeltaan – mukaan lukien rakkaus, myötätunto, kärsivällisyys, kuuliaisuus, anteeksianto ja nöyryys. Hänen *laupeutensa* maksaa velkamme oikeudenmukaisuudelle, kun me teemme parannuksen ja olemme Hänelle kuuliaisia." (Ks. "Sovitus voi taata rauhanne ja onnenne", *Liahona*, marraskuu 2006, s. 42.)

2. Nefi 2:11–13

Miksi vastakohtaisuus on välttämätöntä?

2. Nefi 2:11–14. "Kaikessa on vastakohtaisuutta"

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt, että vastakohtaisuus auttaa meitä tulemaan vahvemmiksi: "Elämä ei ole vapaa haasteista, joista jotkin ovat katkeria ja vaikeita kestää. Saatamme toivoa, että meidät säästettäisiin kaikilta elämän koettelemuksilta, mutta se olisi vastoin suurta onnensuunnitelmaa, 'sillä on välttämätöntä, että kaikessa on vastakohtaisuutta' (2. Nefi 2:11). Tämä koetteleminen on voimamme lähde." ("Älkää pelätkö", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 80.)

• Presidentti Ezra Taft Benson on selittänyt, että vastakohtaisuus tarjoaa mahdollisuuden valita:

"Mormonin kirja opettaa, että 'on välttämätöntä, että kaikessa on vastakohtaisuutta' (2. Nefi 2:11), ja niin onkin. Vastakohtaisuus antaa valinnan mahdollisuuksia, ja valinnat tuottavat seurauksia, hyviä tai pahoja. Mormonin kirja selittää, että ihmiset 'ovat vapaita valitsemaan vapauden ja iankaikkisen elämän kaikkien ihmisten suuren Välimiehen kautta, tai valitsemaan orjuuden ja kuoleman Perkeleen orjuuden ja vallan mukaisesti' (2. Nefi 2:27).

Jumala rakastaa meitä; perkele vihaa meitä. Jumala haluaa meidän saavan ilon täyteyden niin kuin Hänellä on. Perkele haluaa meidän olevan onnettomia niin kuin hän on. Jumala antaa meille käskyjä siunatakseen meitä. Perkele haluaa meidän rikkovan näitä käskyjä kirotakseen meidät.

Joka päivä, jatkuvasti, me valitsemme haluillamme, ajatuksillamme ja teoillamme sen, haluammeko olla siunattuja vai kirottuja, onnellisia vai onnettomia." (Ks. "Suurin käsky – rakasta Herraa", *Valkeus*, heinäkuu 1988, s. 4.)

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, kuinka vastakohtaisuus liittyy onnellisuuteen: "Tosiaankin ilman vaihtoehtojen olemassaoloa, ilman valinnanvapauttamme ja ilman vastakohtaisuutta ei olisi todellista olemassaoloa. Tämä muistuttaa hyvin suuresti Lehin vertausta siitä, kuinka tahdonvapauden ja vastakohtien puuttuessa lopputuloksena olisi ollut merkityksetön, kauttaaltaan samanlaisista osista syntyvä kokonaisuus (ks. 2. Nefi 2:11). Sellaisessa tilanteessa maan 'luomisella ei olisi ollut mitään tarkoitusta' (2. Nefi 2:12). On tosiasia, että me emme voi kasvaa hengellisesti emmekä siten olla todella onnellisia, ellemme käytä ja ennen kuin käytämme viisaasti moraalista tahdonvapauttamme." (*One More Strain of Praise*, 1999, s. 80.)

2. Nefi 2:15. Hyvän- ja pahantiedon puu ja elämän puu

• Vanhin Bruce R. McConkie kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt elämän puun sekä hyvän- ja pahantiedon puun merkitystä: "Mitä tulee lankeemukseen, pyhissä kirjoituksissa esitetään, että Eedenin puutarhassa oli kaksi puuta. Toinen oli elämän puu, joka kuvaannollisesti viittaa iankaikkiseen elämään; toinen oli hyvän- ja pahantiedon puu, joka kuvaannollisesti viittaa siihen, kuinka ja miksi ja millä tavoin kuolevaisuus ja kaikki siihen liittyvä tulivat olevaisiksi." (*A New Witness for the Articles of Faith*, s. 86.)

2. Nefi 2:15. Mikä oli kiellettyä?

• Presidentti Joseph Fielding Smith on osoittanut, kuinka Mooseksen kirja auttaa meitä ymmärtämään, miksi Herra kielsi Aadamia syömästä hedelmää: ”Syy, miksi Herra sanoi Aadamille kieltävänsä tätä syömästä sen puun hedelmää, ei käy selväksi Raamatun kertomuksesta, mutta alkuperäisestä kertomuksesta, joka meillä on Mooseksen kirjassa, se käy ehdottoman selväksi. Asia on niin, että Herra sanoi Aadamille, että jos Aadam halusi pysyä sellaisena kuin hän oli puutarhassa, silloin hänen ei pitänyt syödä hedelmää, mutta jos hän halusi syödä sitä ja tulla osalliseksi kuolemasta, hän oli vapaa tekemään niin.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 4, s. 81.)

2. Nefi 2:15–16, 26–27 📖. Ihmisen tulee toimia omasta puolestaan

• Presidentti Howard W. Hunter (1907–1995) on opettanut, että tahdonvapaus on meille välttämätön, jotta kasvaisimme:

”Taivaallinen Isämme halusi meidän kasvumme jatkuvan kuolevaisuudessa sekä kehittyvän tahdonvapautemme ja oppimisvapautemme kautta. Hän halusi meidän myös käyttävän uskoamme ja omaa tahtoamme – eritoten, kun meillä oli hallittavanamme uusi fyysinen ruumis. Mutta me tiedämme sekä muinaisista että meidän aikamme ilmoituksista, että tuona meiltä nyt jo unohtuneena hetkenä kauan sitten Saatana halusi evätä meiltä itsenäisyytemme ja tahdonvapautemme aivan kuten hän haluaa evätä sen meiltä juuri nyt. Saatana tosiaankin vastusti kiivaasti Isän tarjoamaa valinnanvapautta – niin kiivaasti, että Johannes puhuu Ilmestyskirjassa sodasta, joka asian vuoksi taivaassa käytiin (ks. Ilm. 12:7). Saatana olisi halunnut pakottaa meitä, ja hän olisi halunnut riistää meiltä tuon mitä kallisarvoisimman lahjan: vapautemme valita jumalallinen tulevaisuus ja korotus, jonka me kaikki toivomme saavuttavamme.

Kristuksen ja Hänen Isän suunnitelmaa tukevan urhean puolustuksensa ansiosta tahdonvapauden ja iankaikkisten pyrkimysten asia voitti. – –

Näin me sitten tulimme kuolevaisuuteen Jeremian tavoin [ks. Jer. 1:5]. Jumala tunsi meidät kirjaimellisina henkilapsinaan. Meillä oli etuoikeutena valita oma henkilökohtainen polkumme uskon ja uskonnollisen vakaumuksen asioissa. Kristus voitti Lusiferin taivaassa, ja myöhemmin Hän voitti maan päällä Aadamin lankeemuksen vaikutukset ja koko ihmiskunnan kuoleman, ja sen ansiosta ihmislapset ovat edelleen ’ikuisesti vapaita, niin että he erottavat hyvän pahasta, toimimaan omasta puolestaan eikä olemaan toiminnan kohteita’. – –

Voidaksemme täysin ymmärtää tämän tahdonvapauden lahjan ja sen mittaamattoman arvon meidän on ymmärrettävä, että Jumalan pääasiallisin tapa toimia on taivuttelu ja kärsivällisyys ja pitkämielisyys eikä pakko ja vihamielisyys. Hän toimii lempeästi taivutellen ja hellästi pyydellen. Hän osoittaa aina horjumatonta kunnioitusta sitä vapautta ja itsenäisyyttä kohtaan, joka on meille annettu. Hän haluaa auttaa meitä ja anoo mahdollisuutta siihen, mutta Hän ei ryhdy auttamaan vastoin meidän tahtoamme. Hän rakastaa meitä liian paljon tehdäkseen mitään sellaista, ja jos Hän niin tekisi, se olisi vastoin Hänen jumalallista luonnettaan.” (Ks. ”Valinnan kultainen lanka”, *Valkeus*, tammikuu 1990, s. 16.)

2. Nefi 2:17–18. Jumalan enkelistä tuli Perkele

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, kuinka Lusifer lankesi valta-asemastaan: ”Kapinoimisensa tähden Lusifer karkotettiin, ja ’hänestä tuli Saatana, niin, nimittäin Perkele, kaikkien valheiden isä, eksyttämään ja sokaisemaan ihmisiä ja johdattamaan heitä vankeina tahtonsa mukaan, vieläpä kaikkia, jotka eivät kuule minun ääntäni’ (Moos. 4:4). Niinpä tämä persoona, joka oli Jumalan enkeli ja valta-asemassa Jumalan edessä, poistettiin Jumalan ja Hänen Poikansa edestä (ks. OL 76:25). Tämä aiheutti taivaassa suuren murheen, sillä ’taivaat itkivät häntä – hän oli Lusifer, sarastuksen poika’ (OL 76:26).” (Ks. ”Suuri jäljittelijä”, *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 31.)

Paul Mann. © 1999 IRI

2. Nefi 2:22. Aadamin lankeemus vaikutti kaikkeen

• Vanhin Bruce R. McConkie on selittänyt, kuinka kaikki on liittynyt Aadamin lankeemukseen: ”Sitten

tulee lankeemus, Aadam lankeaa, kuolevaisuus ja lisääntyminen ja kuolema saavat alkunsa. Langennut ihminen on kuolevainen, hänen lihansa on kuolevainen, hän on 'ensimmäinen liha maan päällä'. Ja hänen lankeemuksensa seuraukset kohtaavat kaikkia luotuja. He lankeavat siten, että heistäkin tulee kuolevaisia. Kuolema tulee maailmaan, kuolevaisuus vallitsee, lisääntyminen alkaa, ja Herran suuret ja iankaikkiset tarkoitukset etenevät." (Ks. "Kristus ja luominen", *Valkeus*, syyskuu 1983, s. 33.)

"Kuolevaisuus ja lisääntyminen ja kuolema saivat kaikki alkunsa lankeemuksesta. – –

Maailman alkamisen aikoina ääretön Luoja teki maan ja ihmisen ja kaikki elämänmuodot sellaisiksi, että ne saattoivat langeta. Tähän lankeemukseen kuului aseman muuttuminen. Kaikki luotiin niin, että ne saattoivat langeta eli muuttua. – –

Maailman alkamisen ja Eedenin aikoina kaikki elämänmuodot elivät korkeammalla tasolla kuin nykyään. – – Kuolema ja lisääntyminen eivät olleet vielä tulleet maailmaan." (Ks. "Kristus ja luominen", s. 25.)

2. Nefi 2:22–23. Mikä on synnin ja rikkomuksen välinen ero?

• Vanhin Dallin H. Oaks on selittänyt eroa synnin ja rikkomuksen välillä: "Tämä viittaus *synnin* ja *rikkomuksen* väliseen eroon muistuttaa meitä toisen uskonkappaleen huolellisesta sananvalinnasta: 'Me uskomme, että ihmiset saavat rangaistuksen omista *synneistään* eivätkä Aadamin *rikkomuksesta*' (kursivointi lisätty). Siinä myös toistuu lainsäädännöstä tuttu erottelu. Jotkin teot kuten murha ovat rikoksia siksi, että ne ovat luonnostaan väärin. Toiset teot kuten toiminta ilman erikoislupaa ovat rikoksia vain siksi, että ne on laissa kielletty. Näiden erottelujen valossa lankeemukseen johtava teko ei ollut synti, siis luonnostaan väärin, vaan rikkomus, väärin siksi, että se oli muodollisesti kielletty. Näitä sanoja ei aina käytetä ilmaisemaan jotakin erilaista, mutta lankeemuksen olosuhteissa tämä erottelu tuntuu merkitykselliseltä." (Ks. "Suuri autuudensuunnitelma", *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 70.)

2. Nefi 2:22–23

Miksi Aadamin lankeemus oli pelastuksemme kannalta välttämätön?

2. Nefi 2:22–25 📖. "Aadam lankesi, jotta ihmisiä voisi olla"

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, miksi lankeemus oli välttämätön:

"Luominen huipentui Aadamiin ja Eevaan Eedenin puutarhassa. Heidät luotiin Jumalan kuvaksi, heillä oli lihaa ja luuta oleva ruumis. Kun heidät oli luotu Jumalan kuvaksi mutta he eivät olleet vielä kuolevaisia, he eivät voineet vanhentua ja kuolla. 'Eikä heillä olisi ollut lapsia' [2. Nefi 2:23] eivätkä he olisi kokeneet elämän koettelemuksia. – – Aadamin ja Eevan luominen oli *paratiisillinen luominen*, sellainen, joka edellytti huomattavaa muutosta, ennen kuin he olisivat voineet täyttää käskyn saada lapsia ja suoda siten Jumalan henkipojille ja -tyttärille maanpäällisen ruumiin.

– – Aadamin (ja Eevan) lankeemus muodosti kuolevaisen luomisen. Se sai aikaan tarvittavat muutokset heidän ruumiissaan, mm. verenkierron ja myös muita muutoksia. Nyt heidän oli mahdollista saada lapsia. He ja myös heidän jälkeläisensä saattoivat vammautua, sairastua ja kuolla." (Ks. "Sovitus", *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 32.)

• Presidentti James E. Faust on jatkanut kuvausta siitä, kuinka lankeemus vaikutti Aadamiin ja Eevaan samoin kuin kaikkiin heidän jälkeläisiinsä:

© 1998 Joseph Brickey

"Rikkomuksensa tähden Aadam ja Eeva, jotka olivat omasta valinnastaan jättäneet viattomuuden tilansa (ks. 2. Nefi 2:23–25), karkotettiin Jumalan kasvojen edestä. Tätä kristikunta nimittää lankeemukseksi eli Aadamin rikkomukseksi. Se on hengellinen kuolema, koska Aadam ja Eeva joutuivat eroon Jumalasta ja heille annettiin tahdonvapaus toimia omasta puolestaan

eikä olla toiminnan kohteita (ks. 2. Nefi 2:26). Heille annettiin myös suuri lisääntymisen lahja, jotta he voisivat pitää käskyn lisääntyä ja täyttää maan ja saada iloa jälkeläisistään (ks. 1. Moos. 1:28).

Myös kaikki heidän jälkeläisensä karkotettiin Jumalan edestä (ks. 2. Nefi 2:22–26). Aadamin ja Eevan jälkeläiset olivat kuitenkin viattomia perisyntiin, koska heillä ei ollut siihen mitään osuutta. Niinpä oli epäoikeudenmukaista, että koko ihmissuku joutuisi iankaikkisesti kärsimään ensimmäisten vanhempiemme, Aadamin ja Eevan, rikkomuksesta. Oli välttämätöntä oikaista tämä epäoikeudenmukaisuus; siksi tarvittiin Jeesuksen Vapahtajana ja Lunastajana suorittama sovitusuhri. Ihmeellisen sovituksen ansiosta jokainen sielu voi saada syntinsä anteeksi, saada ne pestyiksi pois ja unohdetuiksi (ks. 2. Nefi 9:6–9; Talmage, *Uskonkappaleet*, 1985, s. 97). Tämä anteeksianto tulee kuitenkin parannuksen ja henkilökohtaisen vanhurskauden ehdolla." (Ks. "Sovituksen suuri lahja", *Valkeus*, tammikuu 1989, s. 10.)

• Presidentti Brigham Young (1801–1877) ja presidentti Joseph Fielding Smith auttavat meitä ymmärtämään, että Aadamin lankeemus kuului taivaallisen Isämme suunnitelmaan:

"Vastustivatko he [Aadam ja Eeva] suoraan Jumalaa ja Hänen johtoaan? Eivät, mutta he rikkoivat Herran käskyä, ja tämän rikkomuksen kautta synti tuli maailmaan. Herra tiesi, että he tekisivät niin, ja Hän oli suunnitellut, että he tulisivat niin tekemään." (*Discourses of Brigham Young*, toim. John A. Widtsoe, 1954, s. 103; ks. myös *Aaronin pappeuden oppikirja 3*, 1995, s. 22.)

"Aadam teki vain sen, mitä hänen piti tehdä. Hän söi tuota hedelmää yhdestä hyvästä syystä – suodakseen teille ja minulle ja kaikille muille mahdollisuuden päästä tähän maailmaan – –.

Ilman Aadamia minä en olisi täällä, te ette olisi täällä, me odottaisimme taivaissa henkinä." (Joseph Fielding Smith, julkaisussa Conference Report, lokakuu 1967, s. 121–122.)

Opimme kohdasta Moos. 5:10–11, että Aadam ja Eeva huomasivat myös lankeemuksesta koituneet siunaukset. He ymmärsivät seuraavat asiat:

"Silmäni ovat avautuneet." He erottivat hyvän pahasta (jae 10).

"Lihassa saan nähdä Jumalan." Ylösnousemus voisi tapahtua Herran Jeesuksen Kristuksen tulemisen ansiosta (jae 10).

"Meillä – – olisi – – jälkeläisiä." Lisääntyminen tuli maailmaan (jae 11).

Tiedämme hyvän ja pahan. Aadamilla ja Eevalla oli tahdonvapaus valita hyvän ja pahan välillä (ks. jae 11).

Tiedämme lunastuksemme ilosta ja iankaikkisesta elämästä, "jonka Jumala antaa kaikille kuuliaisille". Sovitus voisi tapahtua (jae 11).

2. Nefi 3:4–5. "Suuria olivat ne Herran liitot"

• Joseph Smithin raamatunkäännöksessä sanotaan, että "Herra on puhutellut" Joosefia, Vanhan testamentin Jaakobin poikaa, ja että Joosefille annettiin suuria lupauksia, jotka koskivat hänen jälkeläisiään (JSR 1. Moos. 50:24). Kuten Lehi todisti, "Joosef totisesti näki meidän aikamme" (2. Nefi 3:5), tarkoittaen Lehin ja hänen jälkeläistensä aikaa, ja tiesi, että tulevaisuudessa Jumala nostaisi "valitun näkijän" (jae 7), nimittäin suuren profeetan, joka olisi samanniminen kuin hän (ks. jae 15). Lisäksi Joosef tiesi, että näinä viimeisinä aikoina Herra kutsuisi ensimmäiseksi juuri pääasiassa hänen jälkeläisiään viemään evankeliumin muille kadonneille Israelin huoneen jäsenille, jotka ovat hajotettuina maan kansojen keskuuteen sen liiton mukaisesti, jonka Jumala teki Abrahamin kanssa (ks. PKO, hakusana "Joosef, Jaakobin poika", s. 69). On ilmiselvää, että koska Herra piti liittonsa Joosefin kanssa, Hän pitää liittonsa myös meidän kanssamme, jos mekin olemme vanhurskaita.

Lehin opetus on suurenmoinen esimerkki siitä, kuinka taivaallinen Isä kunnioitti liittoa, jonka Hän teki Joosefin kanssa. Me voimme luottaa siihen, että Jumala pitää aina liittonsa kunniassa.

2. Nefi 3:6–9. "Valittu näkijä"

• Näkijä on "henkilö, jonka Jumala on valtuuttanut näkemään hengellisillä silmillä sellaista, minkä Jumala on kätkenyt maailmalta (Moos. 6:35–38). Näkijä on ilmoituksensaaja ja profeetta (Moosia 8:13–16). Ammon opetti Mormonin kirjassa, että ainoastaan näkijä voi käyttää erityisiä kääntäjiä eli urimia ja tummimia (Moosia 8:13; 28:16). Näkijä tuntee menneisyyden,

nykyisyyden ja tulevaisuuden. Muinoin profeettaa sanottiin usein näkijäksi (1. Sam. 9:9 ; 2. Sam. 24:11).

© 1994 Paul Mann

Joseph Smith on myöhempien aikojen suuri näkijä (OL 21:1; 135:3)." (PKO, hakusana "Näkijä", s. 129.) Profeetta Joseph Smith on "valittu näkijä", jota kuvataan kohdassa 2. Nefi 3:6 ja joka on Israelin pojan Joosefin jälkeläinen.

• Presidentti Brigham Young (1801–1877) todisti "valitusta näkijästä" Joseph Smithistä, joka tunnettiin paitsi

Egyptin Joosefin aikoina myös jo ennen maan luomista: "Jo kauan ennen kuin maan perustukset laskettiin, iankaikkisuuden neuvostoissa säädettiin, että Hän, Joseph Smith, olisi se mies, joka tämän maailman viimeisenä taloudenhoitokautena toisi esiin Jumalan sanan ihmisille ja saisi Jumalan Pojan pappeuden avainten ja voiman täyteyden. Herran silmät valvoivat häntä ja hänen isäänsä ja hänen isänsä isää ja heidän esi-isiään aina Abrahamiin asti ja Abrahamista vedenpaisumukseen, vedenpaisumuksesta Henokiin ja Henokista Aadamiin. Hän on valvonut tuota sukua ja tuota verta sen alkulähteestä aina tämän miehen syntymään saakka. Hänet [profeetta Joseph Smith] asetettiin ennalta jo iankaikkisuudessa johtamaan tätä viimeistä taloudenhoitokautta." (Ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: Brigham Young*, 1997, s. 343.)

• Vanhin Neal A. Maxwell on esittänyt useita esimerkkejä totuuksista, jotka näkijä Joseph Smith pystyi näkemään hengellisillä silmillä ja jotka olivat aiemmin olleet kätkössä maailmalta:

1. Ilmoitus maailmankaikkeuden laajuudesta ja mittavuudesta (ks. Moos. 1:33; OL 76:24📖)
2. ilmoitus Jumalan keskeisestä päämäärästä (ks. Moos. 1:39📖)
3. ilmoitus meistä Jumalan lapsina (ks. OL 93:29)
4. ilmoitus ihmisen päämäärästä (ks. OL 84:38📖)
5. ilmoitus Jumalan henkilökohtaisesta kanssakäymisestä lastensa kanssa (ks. Alma 18:32)
6. ilmoitus Vapahtajan sovituksen laajuudesta (ks. 2. Nefi 9:7; OL 88:6).

(Ks. "Miten valittu näkijä!", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 99–102.)

2. Nefi 3:6–15. Joosefin profetiat

• Seuraava taulukko auttaa selittämään niitä nimenomaisia profetioita, jotka Egyptin Joosef lausui profeetta Joseph Smithistä, sekä niiden myöhempää täyttymistä:

Profetia kohdassa 2. Nefi 3	Mahdolliset toteutumiset
"Herra, minun Jumalani, on nostava esiin näkijän, joka on valittu näkijä minun kupeideni hedelmälle" (jae 6).	Herra sanoi, että Joseph Smith nuorempaa tuli kutsua "näkijäksi, kääntäjäksi, profeetaksi" (OL 21:1) ja että Joseph nimitettiin johtamaan tätä taloudenhoitokautta (ks. OL 110:16; 112:32).
"Häntä tullaan pitämään suuressa arvossa sinun kupeidesi hedelmän keskuudessa" (jae 7).	On olemassa miljoonia Mormonin kirjan kansan jälkeläisiä, jotka tunnustavat Joseph Smithin palautuksen profeetaksi.
"Hänen on tehtävä sinun kupeidesi hedelmän – – hyväksi työ, joka on heille suuriarvoinen" (jae 7).	Monia Lehin lapsia on siunattu evankeliumin valolla, joka palautettiin profeetta Joseph Smithin kautta.

Profetia kohdassa 2. Nefi 3	Mahdolliset toteutumiset
”Hänen [ei] pidä tehdä mitään muuta työtä kuin sitä, mitä minä käsken hänen tehdä” (jae 8).	Joseph Smithin elämä keskittyi Herran tahdon tekemiseen. Esimerkiksi palvelutehtävänsä alussa häntä käskettiin kääntämään Mormonin kirja: ”Ja sinulla on lahja kääntää levyt, ja tämä on ensimmäinen lahja, jonka minä sinulle annoin, ja minä olen kieltänyt sinua tavoittelemasta mitään muuta lahjaa, ennen kuin minun tarkoitukseni tässä on täytetty, sillä minä en anna sinulle mitään muuta lahjaa, ennen kuin se on valmis” (OL 5:4).
”Hän on oleva suuri niin kuin Mooses” (jae 9).	Mooses kokosi Israelin Egyptistä luvattuun maahan. Joseph Smith sai Moosekselta avaimet Israelin kokoamiseksi: ”Sen tähden minä nostan kansalleni miehen, joka johtaa sitä, niin kuin Mooses johti Israelin lapsia” (OL 103:16). Tämä on yksi niistä monista tavoista, joilla Joseph oli Mooseksen kaltainen.
”Minä annan voiman tuoda julki sanani sinun kupeidesi jälkeläisille” (jae 11).	Joseph Smith käänsi ja antoi Lehin lapsille näiden esivanhempien aikakirjan (ks. OL 3; 5; 10) sekä monia muita ilmoituksia.
”Sinun kupeidesi hedelmä – – [kasvaa] yhteen kumoamaan vääriä oppeja” (jae 12).	Mormonin kirja ja muut nykypäivän ilmoitukset antavat kiistatonta ja asiantuntevaa selvennystä moniin evankeliumin periaatteisiin ja oppeihin, joita on Raamatussa (ks. OL 20:8–15; 42:12).
”Heikkoudesta hänet tehdään vahvaksi” (jae 13).	Vaatimattomasta maalaispojasta tuli palautuksen profeetta.
”Ne, jotka pyrkivät tuhoamaan hänet, hävitetään” (jae 14).	Kuten Herra lupasi (ks. 3. Nefi 21:10), profeetta Joseph Smithiä varjeltiin, kunnes hän oli saattanut palvelutyönsä päätökseen (ks. OL 121:16–22).
”Hänelle annetaan nimi minun mukaani, ja se on hänen isänsä nimen mukaan” (jae 15).	Joseph Smith nuorempi – Joseph Smith vanhemman kolmas poika – sai nimen isänsä mukaan (ks. JS–H 4).
”Sillä se [evankeliumi ja sen toimitukset], minkä Herra tuo julki hänen kätensä kautta, tuo Herran voimasta kansani pelastukseen” (jae 15).	Juuri palauttamalla kirkon ja Herran toimitukset profeetta Joseph Smith näytti meille, kuinka saamme iankaikkisen elämän.

2. Nefi 3:12. Mormonin kirja ja Raamattu ”kasvavat yhteen”

• Presidentti Boyd K. Packer on selittänyt, kuinka Mormonin kirja ja Raamattu ovat kasvaneet yhteen: ”Vanha testamentti ja Uusi testamentti – – ja – – Mormonin kirja – – on nyt liitetty yhteen niin kiinteästi, että kun tutkii toista, kiinnostuu toisesta, ja kun tulee tuntemaan toista, saa lisää tietoa toisesta. Ne ovat todellakin tulleet yhdeksi meidän kädessämme.” (Ks. ”Pyhät kirjoitukset”, *Valkeus*, huhtikuu 1983, s. 106.)

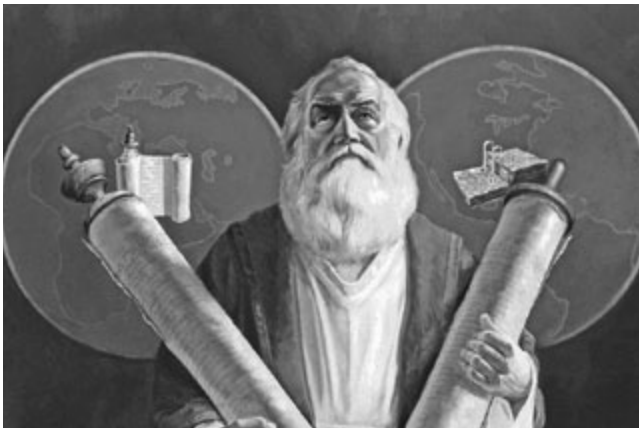

Lyle Beddes, © 1977 IRI

2. Nefi 3:18. Keitä ovat nämä eri ihmiset, joista puhutaan?

• Vanhin Bruce R. McConkie on eritellyt ihmisiä, joista puhutaan kohdassa 2. Nefi 3:18, seuraavasti: ”Huomatkaa nämä Herran sanat: ’Ja minä, katso, minä annan hänen [Mormonin] kirjoittaa sinun kupeidesi hedelmän [nefiläisten] kirjoituksen sinun kupeidesi hedelmälle [lamanilaisille]; ja sinun kupeistasi lähtevä puhemies [Joseph Smith] julistaa sen.’ Eli Mormon kirjoitti Mormonin kirjan, mutta se, mitä hän kirjoitti, otettiin nefiläisten profeettojen kirjoituksista, ja nämä kirjoitukset koottiin yhdeksi kirjaksi, Joseph Smith käänsi ne ja lähetti ne lamanilaisille.” (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 426.)

Pohdittavia seikkoja

- Millä tavoin luominen, lankeemus ja sovitus liittyvät toisiinsa?
- Mitä ilmaus ”helvetin uni” opettaa meille Saatanan taktiikasta? (2. Nefi 1:13.)
- Kuinka kohtaamamme koettelemukset, vastoinkäymiset ja kärsimykset liittyvät siihen, mitä taivaallinen Isämme tietää meistä voivan tulla? (Ks. 2. Nefi 2:2.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita muutama rivi, joissa kuvaat luomisen, lankeemuksen ja sovituksen välistä suhdetta.
- Sen pohjalta, mitä olet oppinut kohdasta 2. Nefi 2:5–10, kuinka selittäisit jollekulle, joka ei kuulu kirkkoomme, miksi tarvitaan Jeesuksen Kristuksen sovitusta?
- Luettele luvusta 2. Nefi 3 ainakin kuusi profetiaa, jotka liittyvät suoraan profeetta Joseph Smithiin.

Luku 8

2. Nefi 4–8

Johdanto

Elämänsä lähestyessä loppua Lehi siunasi lapsiaan lupauksella, että jos he pitäisivät käskyt, he menestyisivät, mutta jos he olisivat tottelemattomia, heidät erotettaisiin pois Herran edestä (ks. 2. Nefi 4:4). Herra antoi tämän saman lupauksen Nefille varhain tämän palvelutehtävän aikana, kun Hän lupasi Nefille, että jos Nefi pitäisi Jumalan käskyt, hän menestyisi ja hänet ”johdatetaan lupauksen maahan, – – joka on kaikkia muita maita oivallisempi” (1. Nefi 2:20). Lisäksi Herra sanoi, että jos Nefin veljet kapinoisivat häntä vastaan, heidät erotettaisiin pois Herran edestä (ks. 1. Nefi 2:21). Tämä lupaus täyttyi, kun Nefin kansa erosi kapinallisista Lamanin ja Lemuelin seuraajista.

Meidän kaikkien täytyy valita hyvän ja pahan välillä. Hyvien valintojen tekemisen tärkeys kuvastuu luvuista 2. Nefi 4–8: 1) Lehin siunatessa lastenlapsiaan, 2) Nefin vilpittömän psalmin ajatuksissa ja ilmauksissa, 3) nefiläisten ja lamanilaisten erotessa toisistaan sekä 4) Jaakobin opetuksissa Israelin hajottamisesta ja kokoamisesta.

Selityksiä

2. Nefi 4:3–11. Lehi siunasi perhettään

• Elämänsä loppuun asti Lehi opetti lapsilleen evankeliumia. Meidän aikanamme Herran palvelijat tähdentävät edelleen vanhempien vastuullista tehtävää opettaa lapsiaan. Ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi ovat julistaneet: ”Me varoitamme siitä, että ne, – – jotka jättävät perhevelvollisuudet täyttämättä, seisovat eräänä päivänä tilivelvollisina Jumalan edessä” (”Perhe – julistus maailmalle”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 101; ks. myös OL 68:25–29).

Lehin tavoin useimmat myöhempien aikojen pyhiin kuuluvat vanhemmat suhtautuvat tähän vastuulliseen tehtävään hyvin vakavasti. Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka meidän keskittymisemme perheen tärkeyteen tulee vaikuttaa vanhemmuuteemme: ”Perhekeskeisen näkökulmamme pitäisi saada myöhempien aikojen pyhät pyrkimään siihen, että he ovat maailman parhaita vanhempia. Sen pitäisi antaa meille tavaton kunnioitus lapsiamme kohtaan, jotka todella ovat meidän hengellisiä sisaruksiamme, ja sen pitäisi saada meidät omistamaan kaiken tarpeellisen ajan perheemme vahvistamiseen. Mikään ei todellakaan ole oleellisemmin yhteydessä onneen – omaamme ja lastemme – kuin se, kuinka hyvin me rakastamme ja tuemme toisiamme perheessä.” (”Eniten merkitsee se, mikä on pitkäikäisintä”, *Liahona*, marraskuu 2005, s. 42–43.)

2. Nefi 4:5

Mitä tärkeää vanhemmuuden periaatetta tässä opetetaan? Kuinka tämä periaate voi antaa rohkeutta ja uskoa vanhemmille?

2. Nefi 4:7–10. Lamanin ja Lemuelin lapset

• Jumala on täyttänyt ja täyttää edelleen Lehin lupausta armosta Lamanin ja Lemuelin lapsille. Mormonin kirjassa on useita tapauksia, jolloin Lehin lupaus Lamanin ja Lemuelin lapsille on täyttynyt (ks. Alma 17–26; Hel. 5–6; 13–15). Myöhempinä aikoina Jumala on edelleen täyttänyt Lehin lupausta armosta Lamanin ja Lemuelin lapsille. Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt:

Jerry Thompson, © IRI

”Uskollinen pyrkimyksemme tarjota perheellemme todistusta, joka meillä on totuudesta, moninkertaistuu voimassa ja ulottuu ajassa kauemmaksi – –.

Olemme kaikki nähneet niin tapahtuvan tuntemissamme perheissä. Minä näin niin tapahtuvan Etelä-Amerikassa, kun katselin lähetyssaarnaajien kasvoja. Heitä oli satoja heidän tullessaan kättelemään minua, ja he katsoivat minua syvälle silmiin. Liikutuin syvästi

siitä varmuudesta, että nämä isä Lehin ja Sarian lapset olivat siellä Herran palveluksessa, koska taivaallinen Isämme kunnioittaa perheille antamiaan lupauksia. Lehi opetti ja todisti ja pyrki siunaamaan lapsiaan viimeiseen hengenvetoonsa asti. Hänen jälkeläisiään kohtasi hirveä murhenäytelmä, kun he hylkäsivät hänen todistuksensa, muiden profeettojen todistukset ja pyhien kirjoitusten todistuksen. Mutta noiden lähetyssaarnaajien silmissä ja kasvoissa tunsin vahvistuksen siitä, että Jumala on pitänyt lupauksensa ojentaa kätensä Lehin liitonlapsille ja että Hän ojentaa kätensä meidänkin lapsillemme." (Ks. "Todistuksen perintö", *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 65.)

2. Nefi 4:15–16. "Minun sieluni iloitsee kirjoituksista"

• Alkeisyhdistyksen ylijohtaja, sisar Cheryl C. Lant, on tarkastellut sitä, kuinka kohdasta 2. Nefi 4:15 käy ilmi kolme tapaa, joilla voimme lukea pyhiä kirjoituksia tehokkaasti: ensiksi iloitsemalla kirjoituksista, toiseksi pohdiskelemalla kirjoituksia ja kolmanneksi antamalla kirjoitusten tulla kirjoitetuiksi elämäämme:

"Tämä kohta opettaa meille, kuinka lukea Mormonin kirjaa. Siinä mainitaan kolme tärkeää ajatusta.

Ensiksi, 'minun sieluni iloitsee'. Rakastan tätä lausetta! Lukiessani pyhiä kirjoituksia olen ajatellut tiedon nälkää ja janoa, mutta niistä iloitseminen on jotakin muuta. Huomaan, että se, mitä saan pyhistä kirjoituksista, riippuu siitä, mitä tuon. Joka kerta lukiessani niitä minä tavallaan tuon siihen kokemukseen uuden ihmisen uusin silmin. Se, missä vaiheessa elämääni olen, mitä kokemuksia minulla on ja asenteeni vaikuttavat kaikki siihen, kuinka paljon saan. Rakastan pyhiä kirjoituksia. Pidän erittäin arvokkaina totuuksia, joita löydän lukiessani niitä. Ilo täyttää sydämeni, kun saan rohkaisua, johdatusta, lohtua, voimaa ja vastauksia tarpeisiini. Elämä näyttää valoisammalta ja tie avautuu edessäni. Joka kerta lukiessani saan vahvistuksen siitä, että taivaallinen Isäni rakastaa minua ja huolehtii minusta. Se on todellakin minulle ilonaihe. Kuten eräs pieni poika päivänsäteiden luokassa asian ilmaisi: 'Minä tulen iloiseksi pyhistä kirjoituksista!'

Toiseksi, 'minun sydämeni pohdiskelee niitä'. Kuinka mielelläni kannankaan pyhiä kirjoituksia sydämessäni! Lukemani herättämä henki on siellä tuoden minulle rauhaa ja lohtua. Saamani tieto antaa minulle opastusta ja johdatusta. Minulla on kuuliaisuuden synnyttämää itseluottamusta. – –

[Kolmanneksi] minä en tietenkään kirjoita pyhiä kirjoituksia niin kuin Nefi, mutta kun luen niitä ja elän oppimieni periaatteiden mukaan, ne kohdat tulevat kirjoitetuiksi elämääni. Ne hallitsevat tekojani ja ovat kirjoitettuina sinne lasteni nähtäväksi ja seurattavaksi. Voin luoda vanhurskaan elämän perinnön, perinteen, joka perustuu pyhistä kirjoituksista oppimilleni periaatteille." ("Minun sieluni iloitsee kirjoituksista", *Liahona*, marraskuu 2005, s. 76–77.)

2. Nefi 4:15–35. Nefin psalmi

• Psalmi on "innoitettu runo tai laulu" (PKO, hakusana "Psalmi", s. 148). Nekin, joilla ei ole muinaisen heprealaisen runouden tuntemusta, voivat tunnistaa Nefin psalmin vilpittömät pyynnöt luvussa 2. Nefi 4 ja nähdä ne itselleen merkityksellisinä. Psalmeja on määrä lukea ääneen. Kokeile lukea Nefin psalmia ääneen tunteaksesi sen hengen, jossa se kirjoitettiin.

2. Nefi 4:17–18. Syntiemme ja heikkouksiemme voittaminen

• Läpi Mormonin kirjan panemme merkille Nefin vanhurskauden, hänen uskollisuutensa koettelemuksissa ja hänen omistautumisensa Jumalalle, mutta silti hän huudahti: "Oi, minä kurja ihminen! – – Minä olen saarroksissa kiusausten ja syntien tähden, jotka niin helposti kietoutuvat minuun." (2. Nefi 4:17–18.) Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut: "Mitä lähemmäksi täydellisyyttä ihminen pääsee, sitä selkeämpi on hänen näköalansa ja sitä suurempi hänen ilonsa, kunnes hän on voittanut pahan elämässään ja kadottanut kaiken halun tehdä syntiä" (ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 219). Kenties ne asiat, joita me saattaisimme pitää vähäpätöisinä heikkouksina, painoivat Nefiä siinä määrin, että ne saivat hänet murehtimaan, ja hän pyrki vapautumaan jokaisesta synnin rahtusestakin.

Nefin vilpitön pyyntö Herralle, että Hän auttaisi häntä voittamaan heikkoutensa, auttaa meitä ymmärtämään, kuinka me voimme voittaa omat heikkoutemme. Henkilökohtainen kokemus opettaa meille, että meidän tulee tehdä samoin. Vanhin Richard G. Scott kahdentoista

apostolin koorumista on muistuttanut meitä siitä, miksi meitä käsketään tekemään parannusta, ja kehottanut meitä hyödyntämään Herran lunastavaa voimaa:

”Miksi meidän Isämme ja Hänen Poikansa ovat käskeneet meitä tekemään parannusta? Koska he rakastavat meitä. He tietävät, että kaikki rikkovat iankaikkisia lakeja. Olivatpa rikkeet pieniä tai suuria, niin oikeudenmukaisuus edellyttää, että jokainen rikottu laki sovitetaan, jotta lupaus ilosta tässä elämässä ja etuoikeus palata taivaallisen Isän luo olisivat mahdollisia. Ellei rikkeitä soviteta, niin tuomiopäivänä meidät oikeudenmukaisuuden nojalla hävitetään Jumalan kasvojen edestä ja jätetään Saatanan valtaan. [Ks. 2. Nefi 9:8–10; 2:5.]

Mestarimme ja Hänen lunastuksensa ansiosta me voimme välttää tällaisen tuomion. Se edellyttää uskoa Jeesukseen Kristukseen, kuuliaisuutta Hänen käskyilleen ja vanhurskaana pysymistä loppuun asti.

Käytättekö te parannuksen lunastavan voiman täysin hyväksenne omassa elämässänne, niin että voitte kokea suurempaa rauhaa ja iloa? Ahdistuksen ja toivottomuuden tunteet ovat usein merkki parannuksen tarpeellisuudesta. Tavoittelemanne hengellisen ohjauksen puuttuminen elämästänne voi johtua rikotuista laeista. Tarvittaessa täydellinen parannus eheyttää taas elämän. Se ratkaisee kaikki monimuotoiset hengelliset kivut ja tuskat, joita rikkomus tuo mukanaan. Mutta se ei voi tässä elämässä poistaa joitakin fyysisiä seurauksia, joita vakava synti voi tuoda tullessaan. Olkaa viisaita ja eläkää aina selkeästi niiden vanhurskauden rajojen sisäpuolella, jotka Herra on määritellyt.” (”Tie rauhaan ja iloon”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 31.)

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että riippumatta alttiudestamme vaikutteille tai taipumuksestamme meillä on velvollisuus käyttää tahdonvapauttamme voittaaksemme henkilökohtaiset heikkoutemme:

”Ehkä nämä henkilöt, kuten on tapana sanoa, ’syntyivät sellaisiksi’. Mutta mitä se tarkoittaa? Tarkoittaako se sitä, että henkilöillä, jotka ovat alttiita vaikutteille tai joilla on voimakkaita taipumuksia, ei ole vaihtoehtoa, ei valinnanvapautta näissä asioissa? Meidän oppimme opettaa meille aivan muuta. Riippumatta henkilön alttiudesta vaikutteille tai hänen taipumuksestaan, hänen tahtoaan ei ole kahlittu. Hänen vapaa tahtonsa on rajoittamaton. Mutta hänen vapautensa on rajallista. – – Me olemme kaikki vastuussa siitä, kuinka käytämme vapaata tahtoamme.

– – Useimmat meistä ovat syntyneet piikkejä lihassaan, toiset niistä näkyvämpiä, toiset vakavampia kuin toiset. Meillä kaikilla näyttää olevan alttius yhteen tai toiseen häiriöön, mutta olipa alttiutemme vaikutteille millainen tahansa, meillä on tahto ja voima hallita ajatuksiamme ja tekojamme. Näin täytyy olla. Jumala on sanonut, että Hän pitää meitä vastuussa siitä, mitä me teemme ja mitä me ajattelemme, joten ajatustemme ja tekojemme täytyy olla tahdonvapautemme hallittavissa. Kun olemme saavuttaneet vastuullisen iän tai tilan, väite ’synnyin tällaiseksi’ ei oikeuta niitä tekojamme tai ajatuksiamme, jotka eivät ole sopusoinnussa Jumalan käskyjen kanssa. Meidän on opittava elämään niin, että kuolevaisuuden heikkous ei estä meitä saavuttamasta tavoitetta, joka on iankaikkinen.

Jumala on luvannut, että Hän pyhittää ahdinkomme meidän hyväksemme (ks. 2. Nefi 2:2). Pyrkimyksemme voittaa mikä tahansa peritty heikkous rakentaa hengellistä voimaa, joka palvelee meitä kautta iankaikkisuuden. Kun siis Paavali rukoili kolmeen kertaan, että hän pääsisi pistävästä piikistä ruumiissaan, Herra vastasi: ’Minun armoni riittää sinulle. Voima tulee täydelliseksi heikkoudessa.’ [2. Kor. 12:9.]” (”Free Agency and Freedom”, julkaisussa *The Book of Mormon: Second Nephi, the Doctrinal Structure*, toim. Monte S. Nyman ja Charles D. Tate jr., 1989, s. 13–14.)

2. Nefi 4:28–35

Mitä Nefi teki voittaakseen heikkoutensa ja syntinsä? Mitä sellaista Nefin esimerkissä on, mitä voisit hyödyntää voittaaksesi omia heikkouksiasi?

2. Nefi 5:5–9. Erkaannumme jumalattomista

• On aikoja, jolloin on välttämätöntä paeta jumalattomuutta konkreettisesti, kuten Nefin ja hänen seuraajiensa oli tehtävä. Huomaa, että Nefin mukana lähteneet olivat nimenomaan ”niitä, jotka uskoivat Jumalan varoituksiin ja ilmoituksiin” (2. Nefi 5:6). Samalla tavoin

nykyään ne, jotka kuuntelevat nykypäivän profeettojen varoituksia ja ilmoituksia, ovat niitä, jotka hengellisesti seuraavat heitä. Emme ehkä kuitenkaan aina pysty fyysisesti siirtymään pois jumalattomuuden keskeltä. Vanhin Richard G. Scott on kertonut, kuinka voimme varjella itseämme:

”Jumala on valmistanut tavan elää tässä maailmassa ilman, että se halpamainen painostus, jota pahan kätyrit levittävät kaikkialle, saastuttaisi. Te voitte elää hyveellistä, tuottavaa, vanhurskasta elämää seuraamalla taivaallisen Isänne luomaa varjeluksen suunnitelmaa, Hänen onnensuunnitelmaansa. Se sisältyy pyhiin kirjoituksiin ja Hänen profeettojensa innoitettuihin julistuksiin. – –

Karttakaa maailmassa vallitsevaa pahuutta. Tietäkää, että Jumala hallitsee. Aikanaan Saatana epäonnistuu täysin ja saa rangaistuksen itsepintaisesta pahuudestaan. Jumalalla on erityinen suunnitelma elämäänne varten. Hän ilmoittaa osia tuosta suunnitelmasta teille, kun te pyritte siihen uskossa ja jatkuvassa kuuliaisuudessa. Hänen Poikansa on tehnyt teidät vapaiksi – ei tekojenne seurauksilta, mutta vapaiksi tekemään valintoja. Jumalan iankaikkisena tarkoituksena on, että saavutatte menestystä tässä kuolevaisessa elämässä. Riippumatta siitä, kuinka syntinen maailmasta tulee, te voitte ansaita tuon siunauksen. Tavoitelkaa henkilökohtaista johdatusta, jota saatte Pyhän Hengen kautta, ja olkaa valppaita sille. Olkaa edelleen kelvollisia saamaan sitä. Auttakaa niitä, jotka kompastelevat ja ovat hämillään ja epävarmoja siitä, mitä polkua seurata.” (Ks. ”Kuinka elää hyvin keskellä lisääntyvää pahuutta”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 100, 102.)

2. Nefi 5:11, 13. ”Me menestyimme suuresti”

• Kohdassa 2. Nefi 5:11, 13 Nefi kertoo, kuinka hänen kansansa menestyi kasvattaessaan katraitaan, laumojaan ja satoaan. Usein me yhdistämme vaurauden konkreettisiin siunauksiin, kuten varallisuuteen tai maailman aineellisiin asioihin. Presidentti Heber J. Grant (1856–1945) on opettanut, mitä on todellinen vauraus: ”Kun sanon vauraus, en ajattele asiaa pelkästään dollareina ja sentteinä. – – Se, mitä minä pidän todellisena vaurautena, – – on kasvamista Jumalan tuntemisessa ja todistuksessa ja voimassa elää evankeliumin mukaisesti ja innoittaa perhettämme tekemään samoin. Se on kaikkein todellisinta vaurautta.” (*Gospel Standards*, toim. G. Homer Durham, 1941, s. 58; ks. myös James E. Faustin lainaamana artikkelissa ”Taivaan ikkunoiden avaaminen”, *Liahona*, tammikuu 1999, s. 68.)

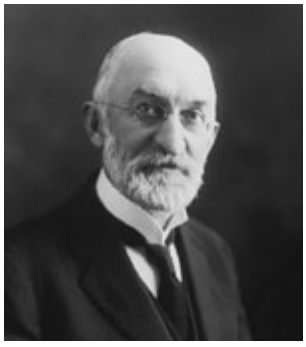

• Puhuessaan siitä, kuinka kymmenysten maksaminen tuo todellista vaurautta, presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta lainasi sisar Yaeko Sekin kertomaa kokemusta:

”Perheeni ja minä vietimme päivää jylhässä vuoristossa sijaitsevassa kansallispuistossa Japanissa. – – Odotin neljättä lastamme ja tunsin itseni melko väsyneeksi, joten kävin pitkälleni puiden katveeseen. – – Aloin pohtia taloudellisia vaikeuksiamme. Sydämeni tuli surulliseksi, ja purskahdin kyyneliin. ’Herra, me maksamme täysiä kymmenyksiä. Me olemme uhranneet hyvin paljon. Milloin taivaan ikkunat avataan meille ja taakkamme kevennetään?’

Rukoilin kaikesta sydämestäni. Sitten käännyin katsomaan aviomiestäni ja lapsiani, jotka leikkivät ja nauroivat yhdessä. – – Yhtäkkiä Henki todisti minulle, että siunaukseni olivat runsaat ja että perheeni oli suurin siunaus, mitä taivaallinen Isä voisi minulle antaa.’” (Artikkelissa ”Taivaan ikkunoiden avaaminen”, s. 68.)

2. Nefi 5:10–18, 26–27. Elimme onnellisina

• Profeetta Joseph Smith on selittänyt, että on olemassa polku, joka johtaa onnellisuuteen: ”Onni on olemassaolomme päämäärä ja tarkoitus, ja se tulee olemaan sen päätöksenä, jos kuljemme siihen johtavaa polkua; ja tämä polku on hyve, rehtiys, uskollisuus, pyhyys ja kaikkien Jumalan käskyjen pitäminen” (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 254).

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on opettanut samoin onnellisuudesta: ”Herra haluaa meidän olevan onnellisia. Nefi sanoi jotakin suurenmoista: ’Ja – – me elimme onnellisina’ (2. Nefi 5:27). Kuinka hieno asia. Haluan

lasteni olevan onnellisia. Haluan heidän pärjäävän hyvin. Haluan heidän elävän hyvin ja elävän vanhurskaasti, kunnollisina, ja samalla tavoin, paitsi että taivaallisen Isäni rakkaus ylittää kaiken minulla olevan rakkauden voiman. Luulen, että Hän haluaa poikiensa ja tyttäriensä olevan onnellisia. Onnellisuus tulee vanhurskaudesta. 'Jumalattomuus ei ole koskaan ollut onnea' (Alma 41:10). Synti ei ole koskaan ollut onnea. Itsekkyys ei ole koskaan ollut onnea. Ahneus ei ole koskaan ollut onnea. Onnellisuus tulee siitä, että elää Jeesuksen Kristuksen evankeliumin periaatteiden mukaan." ("Fast-Paced Schedule for the Prophet", *Church News*, 20. huhtikuuta 1996, s. 3.)

2. Nefi 5:20–25. Lamanilaiset kirottiin

• Kohdassa 2. Nefi 5:20–25 vastataan ainakin neljään kysymykseen, jotka koskevat lamanilaisten päälle tullutta kirousta:

1. Mikä kirous oli?
Jakeessa 20 kiroukseksi määritetään selvästi se, että heidät "erotetaan pois Herran edestä".

2. Mikä kirouksen aiheutti?
Jakeen 21 mukaan kirous aiheutui "heidän pahuutensa tähden" ja koska he olivat "paaduttaneet sydämensä". Aadamin lankeemuksen ajoista asti jumalattomuus on johtanut siihen, että ihmiset erotetaan pois Herran edestä (ks. 1. Nefi 2:21; 2. Nefi 4:4; 9:6; Alma 9:13; Et. 10:11).

3. Mikä merkki pantiin lamanilaisiin?
Jakeessa 21 selitetään myös: "Jotta he eivät olisi vietelyksenä kansalleni [nefiläisille], Herra Jumala muutti heidän [lamanilaisten] ihonsa mustaksi." Näyttäisi siltä, että tämä tehtiin jumalattomuuden leviämisen rajoittamiseksi. Myöhemmin Alma esitti tämän saman syyn, kun hän selitti: "Lamanilaisten iho oli tumma – –, jotta Herra Jumala siten voisi varjella kansansa, ettei se sekoittuisi ja uskoisi vääriin perimätietoihin" (Alma 3:6, 8). Kaikkialla pyhissä kirjoituksissa on Herran varoituksia olla solmimatta avioliittoa epäuskoisten kanssa (ks. 5. Moos. 7:2–3; 2. Kor. 6:14); sen tekeminen johti usein siihen, että vanhurskaat kääntyivät pois Herrasta (ks. 5. Moos. 7:4; 1. Kun. 11:4; OL 74:5).

Jotkut ovat erehtyneet ajattelemaan, että tumma iho, joka pantiin lamanilaisiin, oli kirous. Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, ettei tumma iho ollut kirous:

"Tumma iho pantiin lamanilaisiin, jotta heidät voitaisiin erottaa nefiläisistä ja jotteivat nämä kaksi kansaa sekoittuisi. Tumma iho oli merkkinä kirouksesta [ei itse kirous]. Kirouksena oli Herran Hengen vetäytyminen. – –

Niiden tummaa ihoa, jotka ovat tulleet kirkkoon, ei tule enää pitää kirouksen merkkinä. – – Nämä käännynnäiset ovat ihania, ja heillä on Herran Henki." (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 3, s. 122–123.)

4. Mitä kirouksesta seurasi?
Lopulta jakeessa 24 meille kerrotaan, että kirous – erottaminen Herran edestä – johti siihen, että "heistä tuli joutilas kansa, täynnä ilkeyttä ja kataluutta".

Yhtenä suurenmoisena siunauksena on se, että kirous on voimassa vain niin kauan kuin ihmiset ovat jumalattomia. Jos he tekevät parannuksen, Jumalan kirous ei enää seuraa heitä (ks. Alma 23:18). On monia esimerkkejä vanhurskaista lamanilaisista, jotka tekivät parannuksen ja pääsivät osallisiksi Herran Hengestä. Yhdestä heistä tuli jopa profeetta (ks. Hel. 13:5).

2. Nefi 6:1–3. Jaakob opetti valtuudella

• Jaakob opetti Jumalan antamalla voimalla ja valtuudella. Jumala oli kutsunut hänet ja hänet oli asetettu "hänen pyhän järjestyksensä mukaan" (hän sai pyhän pappeuden), ja hänen veljensä Nefi vihki hänet (eli erotti hänet tehtävään) (ks. 2. Nefi 6:2; ks. myös 2. Nefi 5:26). Lisäksi Jaakob käytti tehokkaan opettamisen kolmea tärkeää osatekijää, kuten vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt: "'Sillä *minä olen kehottanut teitä* hyvin hartaasti, ja *minä olen opettanut teille isäni sanoja*, ja *minä olen puhunut teille kaikesta siitä, mitä on kirjoitettu*, maailman luomisesta alkaen' [2. Nefi 6:3, kursivointi lisätty]. Siinä on kaava, jonka mukaan evankeliumia on aina opetettu – prosessi, jota käytetään tänäkin päivänä: henkilökohtainen todistus, elävien profeettojen opetukset ja pyhien kirjoitusten kirjallinen arkisto." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 65.)

• Presidentti Joseph Fielding Smith on selittänyt, mikä pappeuden "järjestys" nefiläisillä oli käytössä: "Nefiläiset olivat Joosefin jälkeläisiä. Lehi sai tietää tämän lukiessaan pronssilevyjä. – – Sen tähden Lehin mukana läntiselle pallonpuoliskolle ei mennyt ketään leeviläisiä. Näissä oloissa nefiläiset toimivat Melkisedekin pappeuden valtuudella Lehin ajoista niihin aikoihin asti, kun meidän Vapahtajamme tuli heidän keskuuteensa." (*Answers to Gospel Questions*, osa 1, s. 124.)

2. Nefi 6:4–18. Jaakob kertoi juutalaisten historian

• Jaakob lainasi Jesajaa opettaakseen ”siitä, mikä on ja mikä on tuleva” (2. Nefi 6:4). Hän sovelsi Jesajan opetuksia kansaansa, koska he kuuluivat Israelin huoneeseen (ks. jae 5). Nämä ovat samoja jakeita, joita Nefi sovelsi Lehin jälkeläisiin myöhempinä aikoina (vertaa jakeet 6–7; 1. Nefi 21:22–23). Nämä saman profetian soveltamiset eri tilanteisiin ovat esimerkkejä pyhien kirjoitusten soveltamisesta Hengen vaikutuksen alaisena (ks. 1. Nefi 19:23 📖; 2. Nefi 11:8).

2. Nefi 6:6–11. Israelin hajottaminen ja kokoaminen

• Lisää tietoa Israelin hajottamisesta on liitteessä ”Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen” (s. 428). Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä ”Israelin kokoaminen” (s. 429).

2. Nefi 6:11–12

Mitä lupauksia on annettu sekä muinaiselle Israelille että myöhempien aikojen pakanoille? Minkä ehtojen tulee täyttyä, jotta lupaukset toteutuisivat?

2. Nefi 7:10–11. Vaeltaminen oman tulen valossa

• Jesaja kysyi, vaeltaako kukaan, joka pelkää ja tottelee Herraa, pimeydessä. Vastaus on tietenkin ”ei”. Sitten hän totesi, että ne, jotka vaeltavat oman tulensa valossa ja kipinöissä, jotka he ovat itse sytyttäneet, laskeutuvat murheisina lepoon (ks. 2. Nefi 7:11). Monet meidän aikamme ihmiset luottavat itseensä tai muihin ihmisiin enemmän kuin Herraan. He luottavat oman lihansa käsivarteen ja seuraavat omaa valoaan mieluummin kuin turvaavat Jumalaan (ks. OL 1:19–20; 133:70–74).

• Vapahtaja on maailman Valo. Meidän ei ole viisasta yrittää korvata Hänen valoaan itse luomallamme valolla (ks. 3. Nefi 18:24). Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) on varoittanut niistä, jotka opettavat väärin käyttämällä omaa valoaan julistaessaan vääriä oppeja evankeliumin totuuksina. Hän on sanonut, että heitä ovat ”ylpeät ja omahyväiset, jotka lukevat oman itserakkautensa lampun valossa, jotka tulkitsevat asioita omatekoisilla säännöillään, jotka ovat tulleet laiksi itselleen ja asettuvat siten itse omien tekojensa ainoiksi tuomareiksi” (*Evankeliumin oppi*, 1980, s. 359).

2. Nefi 8. Myöhempien aikojen kokoaminen

• Jesajan profetioissa, joita lainataan kohdassa 2. Nefi 8, puhutaan Israelin myöhempien aikojen kokoamisesta. Herra lupasi ”lohduttaa Siionia” ja tehdä ”sen autiomaan Eedenin kaltaiseksi” (jae 3). Hän varoitti heitä: ”Älkää pelätkö ihmisten pilkkaa” (jae 7). Hän lupasi: ”Herran lunastetut palaavat ja tulevat laulaen Siioniin” (jae 11). Hän kätkisi heidät kätensä varjoon (ks. jae 16). Varhaiset pyhät saivat lohtua tästä samoin kuin muista Jesajan profetioista.

Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on selittänyt, että meidän esivanhempamme osallistuivat näiden Israelin kokoamista koskevien Jesajan profetioiden täyttymiseen:

”Meidän esivanhempamme – – olivat vahvoja ja rohkeita Herrassa tietäen, että Hän oli heidän puolustuksensa, heidän turvapaikkansa, heidän pelastuksensa. Tämän uskon vahvistamina he luottivat vaalimaansa itsenäisyyteen, säästäväisyyteensä ja rehelliseen puurtamiseen. Ja historia kertoo, että säätäkin hillittiin heidän vuokseen, ja heidän nöyrät, väsymättömät pyrkimyksensä saivat autiomaan puhkeamaan kukkaan.

Heidän uskoaan vahvisti kaksi Jesajan merkittävää profetiaa, jotka koskevat viimeisiä aikoja – aikoja, joita he tiesivät elävänsä. Ensimmäisessä niistä Jesaja ilmoittaa: ’Aavikko iloitsee, autiomaa iloitsee, aro riemuitsee, se puhkeaa kukkaan!’ (Jes. 35:1.) Ja edelleen: ’Yhä Herra lohduttaa Siionia ja armahtaa sen rauniomaita. Hän muuttaa aution maan Eedenin puutarhan kaltaiseksi ja aron kuin Herran paratiisiksi. Siellä on oleva ilo ja riemu, siellä kaikuu soitto ja ylistyslaulu.’ (Jes. 51:3.)

Ja vaikka he luonnollisin silmin näkivätkin vain hirsimökkinsä ja välittömän ympäristön, he kuvittelivat mielessään päivän, jolloin Miikan sanat täyttyisivät: 'Tulee vielä aika, jolloin Herran pyhäkön vuori seisoo lujana. Ylimpänä vuorista se kohoaa.' (Miika 4:1–2.)

Me olemme omin silmin nähneet näiden merkittävien profetioiden täyttymisen." (*This Nation Shall Endure*, 1977, s. 42.)

• Puhuessaan juutalaisten kokoamisesta Israelin maahan vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on sanonut, että fyysistä kokoamista edeltää hengellinen kokoaminen: "Aikanaan Juuda kootaan muinaiseen Jerusalemiin; tästä ei ole epäilystäkään. Mutta tämä kokoaminen koostuu Kristuksen vastaanottamisesta, kirkkoon liittymisestä ja Abrahamin liiton vastaanottamisesta uudelleen, kuten se toimitetaan pyhissä paikoissa. Nykyinen juutalaista syntyperää olevien ihmisten kokoontuminen Israelin palestiinalaiseen valtioon ei ole pyhien kirjoitusten mukaista Israelin tai Juudan kokoamista. Se saattaa olla siihen liittyvää johdantoa, ja jotkut siten kokoontuneet saattavat aikanaan tulla kootuiksi tosi kirkkoon ja Jumalan valtakuntaan maan päällä, ja he saattavat sitten auttaa rakentamaan temppeliä, jonka on määrä kaunistaa Jerusalemin maata. Mutta poliittinen kokoaminen ei ole hengellistä kokoamista, eikä Herran valtakunta ole tästä maailmasta." (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 519–520; ks. myös s. 511, 564–565.)

Pohdittavia seikkoja

- Kohdassa 2. Nefi 5:5–8 Herra kehotti Nefiä "pakenemaan erämaahan". Onko sinun elämässäsi asioita, jotka muistuttavat Nefin tilannetta? Saatko ystäviltä, viihteestä, työstä, koulusta tai mediasta sellaisia vaikutteita, joiden ulottuvilta sinun kannattaisi harkita siirtymistä pois?
- Kohdassa 2. Nefi 8:3–16 luetellaan monia siunauksia, joita tarjotaan Israelin huoneen jäsenille, kun nämä kokoontuvat. Mistä näistä siunauksista olet päässyt osalliseksi? Mitä niistä voisit yhä tavoitella? Mitä sinun pitäisi tehdä saadaksesi ne?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kun luet kohtaa 2. Nefi 4:15–35, pane merkille, mitä Nefi teki voittaakseen heikkoutensa. Yritä löytää erityisiä periaatteita, joita Nefi sovelsi tai joiden hän uskoi olevan avuksi heikkouksiensa voittamisessa. Kirjoita, mitä ajatuksia ja tuntemuksia sinulla on löytämistäsi totuuksista. Kuuntele Hengen antamia tunteita. Voit halutessasi kirjoittaa mahdollisista sitoumuksista, joita Henki saattaa lukiessasi kehottaa sinua tekemään.
- Presidentti Gordon B. Hinckley on neuvonut: "Pitäkää elämänne tasapainossa. Varokaa päähänpinttymiä. Varokaa ahdasmielisyyttä. Antakaa kiinnostuksenne suuntautua monille hyville aloille pyrkiessänne kasvattamaan vahvuuttanne oman ammattinne alalla." ("Four Imperatives for Religious Educators", puhe kirkon koululaitoksen opettajille, 15. syyskuuta 1978, s. 3.) Lue kohdat 2. Nefi 5:10–18, 26–27 ja pane merkille periaatteita, joista voit oppia tai joiden mukaan voit oppia elämään niin että sinulla voi olla suurempi vaikutus maailmassa.

Luku 9

2. Nefi 9–10

Johdanto

Me kaikki tunnemme jonkun, joka on kuollut. Onneksi tieto taivaallisen Isän evankeliumin suunnitelmasta tarjoaa meille rauhaa syvän surun keskellä. Mormonin kirjan profeetta Jaakob opetti oppia sovituksen suurenmoisista siunauksista kuvailemalla, mitä ruumiillemme ja hengellemme tapahtuisi, ellei olisi ollut sovitusta. Jaakob todisti Jumalan suuruudesta – Hänen, joka valmisti tien meidän pelastukseksemme. Hän kuvaili, kuinka Vapahtaja lempeästi lohduttaa Israelia, rukoilee sen puolesta ja lunastaa sen. Kun hyväksymme Herran käskyt ja noudatamme niitä, meistä tulee kelvollisia saamaan Hänen lupaamansa siunaukset. Pohdi sovituksen vaikutusta ja siunauksia omassa elämässäsi.

Selityksiä

2. Nefi 9:1–3. Ikuista riemua sovituksesta

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Kristuksen ja Hänen sovituksensa tulisi olla riemuitsemisemme perimmäisenä aiheena:

”Jaakob todisti, että ’Väkevä Jumala’ vapauttaa aina ’liittokansansa’ ja että oman jumalallisen julistuksensa mukaan Väkevä Jumala on Herra Jeesus Kristus, Vapahtaja ja – – Lunastaja, ’Jaakobin Väkevä’.

Jaakob pohti näitä opetuksia – varsinkin niitä, jotka sisältyivät Jesajan kirjoituksiin – jotta hänen silloinen kuulijakuntansa sekä tulevat lukijat tietäisivät ’Herran liitoista, jotka hän on tehnyt koko Israelin huoneen kanssa’, antaen jokaisen sukupolven vanhemmille syyn riemuita ja nostaa päänsä ’ikuisesti niiden siunausten tähden, jotka Herra Jumala suo’ heidän lapsilleen.

Sen liiton perustana ja syynä sellaiseen riemuun on tuon ’Väkevän Jumalan’ sovitusuhri – Hänen, joka on maailman Vapahtaja ja Lunastaja.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 66–67.)

2. Nefi 9:2

Mihin juutalaiset tuodaan takaisin tärkeänä osana heidän kokoamistaan?

2. Nefi 9:5–6. Sovitus keskeisellä sijalla armollisessa suunnitelmassa

• Ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi ovat julistaneet maailmalle Vapahtajan keskeistä tehtävää ja Hänen vaikutustaan koko ihmiskuntaan:

”Me lausumme oman todistuksemme Hänen vertaansa vailla olevan elämänsä todellisuudesta ja Hänen suurenmoisen sovitusuhrinsa äärettömästä voimasta. Kenelläkään muulla ei ole ollut niin syvällistä vaikutusta kaikkiin niihin, jotka ovat eläneet ja jotka vielä tulevat elämään maan päällä.

Jeesus Kristus oli Vanhan testamentin suuri Jehova, Uuden testamentin Messias. – –

Jeesus Kristus asetti sakramentin muistuttamaan suuresta sovitusuhristaan. Hänet vangittiin ja Häntä syytettiin valheellisesti, Hänet tuomittiin syylliseksi vihaisen väkijoukon tyydyttämiseksi ja tuomittiin kuolemaan Golgatan ristillä. Hän antoi henkensä sovittaakseen koko ihmiskunnan synnit. Hänen suuri lahjansa oli sijaistyö kaikkien niiden edestä, jotka koskaan eläisivät maan päällä.

Harry Anderson, © IRI

Me todistamme juhlallisesti, että Hänen elämänsä, jolla on keskeinen asema koko ihmiskunnan historiassa, ei alkanut Betlehemissä eikä päättynyt Golgatalla. Hän oli Isän Esikoinen, ainosyntyinen Poika lihassa, maailman Lunastaja.” (”Elävä Kristus – apostolien todistus”, *Liahona*, huhtikuu 2000, s. 2–3.)

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on julistanut, kuinka tärkeää meidän on ymmärtää sovituksen voima:

”Pelastuksemme riippuu siitä, uskommeko sovitukseen ja otammeko sen vastaan. Sen vastaanottaminen vaatii jatkuvaa pyrkimystä ymmärtää sitä täydellisemmin. Sovitus edistää oppimistamme kuolevaisuudessa siten, että sen ansiosta luonteemme voi tulla täydelliseksi. – –

Kaikkinainen Hänen sovitusuhriaan koskevan ymmärryksemme lisääntyminen lähentää meitä Häneen. Sovitus merkitsee kirjaimellisesti sitä, että olemme yhtä Hänen kanssaan. Sovituksen luonne ja sen vaikutukset ovat niin äärettömiä, niin käsittämättömiä ja niin syviä, että ne ylittävät kuolevaisen ihmisen tiedon ja käsityskyvyn. – –

Me kaipaamme sovituksen äärimmäistä siunausta – sitä, että meistä tulee yhtä Hänen kanssaan, että saamme olla Hänen jumalallisten kasvojensa edessä, että Hän kutsuu meitä henkilökohtaisesti nimeltä toivottaessaan meidät lämpimästi tervetulleiksi kotiin säteilevästi hymyillen, viittoen kädet ojennettuina meitä saapumaan rajattoman rakkautensa syleilyyn. Kuinka loisteliaan ylevä tästä kokemuksesta tuleekaan, jos tunnemme itsemme kyllin kelvollisiksi olemaan Hänen kasvojensa edessä! Hänen antamansa suuren sovitusuhrin ilmainen lahja meille jokaiselle on ainoa keino, jolla voimme ylentyä kylliksi ollaksemme Hänen edessään ja nähdäksemme Hänet kasvoista kasvoihin. Sovituksen ylitsevuotavana sanomana on se täydellinen rakkaus, jota Vapahtaja tuntee meitä kaikkia ja itse kutakin kohtaan. Se rakkaus on täynnä sääliä, kärsivällisyyttä, armoa, oikeudenmukaisuutta, pitkämielisyyttä ja ennen kaikkea anteeksiantoa.” (Ks. ”Sovitus – suurin toivomme”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 19–20, 22.)

2. Nefi 9:7. Ääretön sovitus

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, millä useilla tavoilla sovitus on ääretön:

”Hänen sovituksensa on ääretön – ilman loppua. Se oli myös ääretön siinä mielessä, että koko ihmiskunta pelastuisi loputtomasta kuolemasta. Se oli ääretön, mitä tulee Hänen valtavaan kärsimykseensä. Se oli ääretön ajan suhteen lakkauttaen aikaisemman eläinten uhraamisen mallin. Se oli ääretön ulottuvuudeltaan – se tapahtui yhden kerran kaikkien puolesta. Ja tuo sovituksen armo ei ulotu ainoastaan lukemattomiin ihmisiin, vaan myös lukemattomiin maailmoihin, jotka Hän on luonut. Se oli ääretön ihmisen mitenkään mitattavaksi tai kuolevaisen ymmärrettäväksi.

Jeesus oli ainoa, joka kykeni antamaan tämän äärettömän sovitusuhrin, sillä Hän oli syntynyt kuolevaisesta äidistä ja kuolemattomasta Isästä. Tämän ainutlaatuisen syntymäoikeutensa kautta Jeesus oli ääretön Olento.” (Ks. ”Sovitus”, *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 33.)

2. Nefi 9:6–9

Mitä Jaakobin sanojen mukaan tapahtuisi hengellesi ja ruumiillesi, ellei olisi sovitusta?

2. Nefi 9:10. ”Oi kuinka suuri on meidän Jumalamme hyvyys”

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) ilmaisi kiitollisuutta Vapahtajan tehtävästä sovituksen toteuttamisessa: ”Kiitos Jumalalle Hänen iankaikkisen suunnitelmansa ihmeellisyydestä ja majesteettiudesta. Kiittäkää ja ylistäkää Hänen rakasta Poikaansa, joka sanoin kuvaamattomin kärsimyksin antoi henkensä Golgatan ristillä maksaakseen kuolevaisuuden syntivelan. Hän mursi kuoleman kahleet sovitusuhrinsa kautta ja nousi voittajana haudasta jumalallisen voimansa avulla. Hän on Lunastajamme, koko ihmiskunnan Lunastaja. Hän on maailman Vapahtaja. Hän on Jumalan Poika, pelastuksemme tuoja.” (”Voitto kuolemasta”, *Valkeus*, huhtikuu 1997, s. 3.)

2. Nefi 9:15–16. ”Ne, jotka ovat saastaisia, ovat edelleenkin saastaisia”

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on puhunut viimeisestä tuomiosta ja siitä puhtauden tilasta, joka meidän tulee saavuttaa:

”Monissa Raamatun ja nykyajan pyhien kirjoitusten kohdissa puhutaan viimeisestä tuomiosta, jossa kaikki ihmiset saavat palkan työnsä tai tekojensa tai sydämensä halajamisen mukaan. Mutta muissa pyhien kirjoitusten kohdissa laajennetaan tätä ajatusta viittaamalla siihen, että meidät tuomitaan sen *tilan* mukaan, jonka olemme saavuttaneet.

Profeetta Nefi kuvaili viimeistä tuomiota sen mukaan, mitä meistä *on tullut*: ’Ja jos heidän tekonsa ovat olleet saastaisuutta, heidän täytyy *olla* saastaisia; ja jos he *ovat* saastaisia, täytyy olla niin, etteivät he voi asua Jumalan valtakunnassa’ (1. Nefi 15:33, kursivointi lisätty). Moroni julistaa: ’Se, joka *on* saastainen, on yhä saastainen; ja se, joka *on* vanhurskas, on yhä vanhurskas’ (Morm. 9:14, kursivointi lisätty; ks. myös Ilm. 22:11–12; 2. Nefi 9:16; Alma 41:13; OL 88:35). Sama pätisi ’itsekkyyteen’ tai ’tottelemattomuuteen’ tai mihin tahansa muuhun henkilökohtaiseen ominaisuuteen, joka ei ole sopusoinnussa Jumalan vaatimusten kanssa. Viitatessaan jumalattomien ’tilaan’ viimeisellä tuomiolla Alma selitti, että jos meidän sanamme, tekomme ja ajatuksemme tuomitsevat meidät, ’meitä ei havaita tahrattomiksi, – – ja tässä kauheassa tilassa me emme rohkene kohottaa katsettamme Jumalaamme’ (Alma 12:14).” (Ks. ”Haaste muuttua”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 40.)

• Presidentti Gordon B. Hinckley opetti tätä samaa periaatetta käyttäen esimerkkinä pornografiaa, kun hän

sanoi: ”Käykööt ne, jotka ehkä ovat tämän paheellisuuden otteessa, oman huoneensa yksityisyydessä polvilleen ja anokoot Herralta apua vapautuakseen tämän vastenmielisen hirviön kynsistä. Muutoin tämä vahingollinen tahra pysyy heissä läpi elämän ja jopa iankaikkisuuden. Nefin veli Jaakob opetti: ’Ja tapahtuu, että kun kaikki ihmiset ovat siirtyneet tästä ensimmäisestä kuolemasta elämään, koska heistä on tullut kuolemattomia, – – ne, jotka ovat vanhurskaita, ovat edelleenkin vanhurskaita, ja ne, jotka ovat saastaisia, ovat edelleenkin saastaisia’ (2. Nefi 9:15–16).” (”Traaginen paha keskuudessamme”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 62.)

2. Nefi 9:18. ”Kestäneet maailman ristit”

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt käsityksensä siitä, mitä tarkoitetaan sanalla *ristit*: ”Mitä ovat ’maailman ristit’? Emme voi olla varmoja, mutta kielikuva viittaa siihen, että kannamme Kristuksen tavoin sen ristin, jonka maailma asettaa harteillemme. Ympärillä saattaa olla vainoojia ja hyödyttömiä sivustakatsojia, ja kirkon jäsentä vieroksutaan (tai sitten häntä kohtaan hyökätään), ja siltikään hän ei kavahda, kun häntä syyttävät ja pilkkaavat ne, jotka haluaisivat häpäistä hänet, sillä hänellä ei ole mitään todellista syytä hävetä.” (*Wherefore, Ye Must Press Forward*, 1977, s. 110.)

2. Nefi 9:20. Jumala ”tietää kaiken”

• Julkaisussa *Lectures on Faith* [Luentoja uskosta] opetetaan, miksi Jumalan kaikkitietävyys on välttämätöntä: ”Ilman tietoa kaikesta Jumala ei pystyisi pelastamaan mitään osaa luoduistaan. Sillä juuri sen tiedon perusteella, joka Hänellä on kaikesta, alusta loppuun asti, Hän pystyy antamaan luoduilleen sitä ymmärrystä, jonka kautta nämä pääsevät osallisiksi iankaikkisesta elämästä. Ja ellei ihmisten mielessä olisi ajatusta siitä, että Jumalalla on kaikki tieto, heidän olisi mahdotonta osoittaa uskoa Häneen.” (1985, s. 51–52.)

• Vanhin Neal A. Maxwell on selittänyt, että Jumalan täytyy tietää kaikki täyttääkseen työnsä, joka on meidän kuolemattomuutemme ja iankaikkisen elämämme toteuttaminen:

”Ne, jotka yrittävät määrittää Jumalan kaikkitietävyyttä, eivät ymmärrä, ettei Hänellä ole mitään tarvetta karttaa pitkästymistä [ikävystymistä] oppimalla uutta. Koska Jumalan rakkaus on myös täydellistä, niin itse asiassa siinä yhdessä iankaikkisessa kiertokulussa, joka meistä tuntuu olevan vain rutiinia ja toistoa, on jumalallista ilonaihetta. Jumala saa suurta ja jatkuvaa iloa ja kunniaa siitä, että Hän lisää luotujaan ja auttaa heitä edistymään, eikä uusista älyllisistä kokemuksista.

Sen vuoksi kaikkitietävän Jumalan ja sen väärän käsityksen välillä, että Jumala suorittaa jonkinlaisia jatko-opintoja ja etsii yhä lisää avaintotuuksia ja keskeistä tietoa, on suunnaton ero. Jos jälkimmäinen olisi totta, Jumala saattaisi minä tahansa hetkenä löytää jonkin uuden totuuden, joka ei ole Hänelle ennestään tuttu ja joka

uudistaisi, heikentäisi tai horjuttaisi tiettyjä totuuksia, jotka ovat Hänen tiedossaan ennestään. Profetia olisi vain ennustus. Lunastukseemme liittyvien oletusten suunnittelua pitäisi muuttaa. Meidän onneksemme Hänen pelastussuunnitelmansa on kuitenkin koko ajan *käynnissä* – eikä koko ajan *muokattavana*. – –

Hyvin todellisessa mielessä meidän ei tarvitse tietää muuta kuin se, että Jumala tietää kaiken!" (*All These Things Shall Give Thee Experience*, 1979, s. 14–15, 21.)

2. Nefi 9:21–24. Jokainen voi pelastua

• Presidentti Brigham Young (1801–1877) puhui Vapahtajan työn laajuudesta ihmiskunnan pelastamiseksi: "Tämä on pelastussuunnitelma. Jeesus ei lopeta työtään ennen kuin kaikki ovat päässeet johonkin valtakuntaan Hänen Isänsä asuinsijoille, missä on monia valtakuntia ja kirkkauksia, jotka soveltuvat kaikille maan päällä eläneille ihmisille heidän tekojensa ja uskollisuutensa mukaan. Jotkut ovat kuuliaisia selestiselle laille ja pääsevät osallisiksi sen kirkkaudesta, jotkut pysyvät terrestrisessä ja jotkut telestisessä laissa." (*Kirkon presidenttien opetuksia: Brigham Young*, 1997, s. 52.)

2. Nefi 9:25–26. Ei lakia, ei rangaistusta

• Vanhin James E. Talmage (1862–1933) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt tiedon roolia vastuullisuudessamme: "Täsmällisen määritelmän mukaan synti on lain rikkomus, ja tässä mielessä syntiä voidaan tehdä epähuomiossa tai tietämättömyydessä. Sen perusteella, mitä pyhät kirjoitukset ilmoittavat ihmisen vastuusta ja Jumalan erehtymättömästä oikeudenmukaisuudesta, on kuitenkin ilmeistä, että ihminen tullaan sekä rikkomustensa että vanhurskaiden tekojensa suhteen tuomitsemaan sen mukaan, kuin hän on kyennyt ymmärtämään ja tottelemaan lakia. Ihmiseen, joka ei ole koskaan tuntenut korkeampaa lakia, ei tämän lain vaatimuksia voida kokonaisuudessaan soveltaa. Tietämättä tehdyt synnit, toisin sanoen lain rikkominen tietämättömyydessä, on sovitettu Vapahtajan uhrin kautta; ja tämänkaltaiset synnintekijät eivät ole tuomittuja, vaan heille tullaan vielä suomaan tilaisuus oppia ja vastaanottaa tai hylätä evankeliumin periaatteet." (Ks. *Uskonkappaleet*, 1985, s. 62–63.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selventänyt niiden asemaa, joilla ei ole tietoa Jumalan laeista:

"Suunnitelmassa on otettu huomioon ne, jotka elävät kuolevaisuudessa tuntematta suunnitelmaa. 'Missä lakia ei ole annettu, siinä ei ole rangaistusta; ja missä ei ole rangaistusta, siinä ei ole tuomiota – – sovituksen tähden; sillä he ovat vapautettuja hänen voimansa avulla' (2. Nefi 9:25).

Ilman tätä pyhää kuolleiden lunastamisen työtä suunnitelma olisi epätäydellinen ja todella epäoikeudenmukainen." ("The Play and the Plan", kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 7. toukokuuta 1995, s. 4, www.ldsces.org.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland on kuvannut niitä, joilla ei ole evankeliumin lakia: "Sovituksen laaja vaikutusalue ulottuu anteliaasti niihin, jotka kuolevat ilman tietoa evankeliumista tai ilman mahdollisuutta ottaa sitä vastaan, mukaan lukien lapset, jotka eivät ole saavuttaneet vastuullista ikää, henkisesti vammaiset, ne, jotka eivät ole koskaan päässeet kosketuksiin evankeliumin kanssa, ja niin edelleen" (*Christ and the New Covenant*, s. 215).

2. Nefi 9:28 📖. "He pitävät itseään viisaina"

• Presidentti Gordon B. Hinckley on kuvannut sen heikkoutta, että luottaa uskon sijaan älyyn:

"Äly ei ole ainoa tiedon lähde. Kaikkivaltiaan innoituksesta on annettu lupaus, joka on ilmaistu näillä kauniilla sanoilla: 'Jumala antaa teille Pyhän Henkensä kautta, nimittäin Pyhän Hengen sanomattoman suuren lahjan kautta, tiedon' (OL 121:26).

Rationalistit, jotka meitä arvostelevat, niin kutsutut intellektuellit, jotka meitä halventavat, puhuvat vain, koska eivät tunne tätä ilmoitusta. He eivät ole kuulleet Hengen

ääntä. He eivät ole kuulleet sitä, koska he eivät ole etsineet sitä ja valmistautuneet tulemaan sen arvoisiksi. Sitten, olettaen, että tietoa tulee ainoastaan järjestä ja järkeilystä, he kieltävät sen, mikä tulee Pyhän Hengen voimalla. – –

Älkää menkö maailman järkeilyn ansaan, joka on suurimmaksi osaksi kielteistä ja joka harvoin, jos koskaan, tuottaa hyvää hedelmää. Älkää menkö sellaisten älykköjen ansaan, joiden itselleen omaksumana elämäntehtävänä on halventaa sellaista, mikä on pyhää, korostaa inhimillisiä heikkouksia ja heikentää uskoa, sen sijaan että he pyrkisivät innoittamaan voimaa." (Ks. "Älä pelkää, vaan usko", kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 9. syyskuuta 2001, s. 4, www.ldsces.org.)

2. Nefi 9:29 📖. "On hyvä olla oppinut"

• Presidentti Gordon B. Hinckley on kuvannut, mitä hyvää tulee siitä, että opimme kaiken, mihin pystymme: "Edessänne on suuria haasteita. Te olette siirtymässä kohti ankaran kilpailun maailmaa. Teidän täytyy hankkia niin paljon koulutusta kuin voitte. Herra on antanut meille neuvoja koulutuksen tärkeydestä. Sen avulla te voitte saada parempia mahdollisuuksia. Se antaa teille valmiudet saada aikaan jotakin arvokasta edessä olevassa suurten mahdollisuuksien maailmassa. Jos voitte opiskella yliopistossa ja haluatte sitä, niin opiskelkaa siellä. Jos ette halua opiskella yliopistossa, niin menkää ammatilliseen tai kaupallisen alan kouluun kehittääksenne taitojanne ja lisätäksenne kykyjänne." (Ks. "Käännynnäisiä ja nuoria miehiä", *Valkeus*, heinäkuu 1997, s. 49.)

2. Nefi 9:34. "Voi valehtelijaa"

• Kohdassa 2. Nefi 9:34 sekä useissa muissa pyhien kirjoitusten kohdissa opetetaan valehtelemisen synnin vakavuutta (ks. Sananl. 6:16–19; OL 63:17–18; 76:98, 103). Presidentti James E. Faust (1920–2007) on selittänyt totuuden kertomisen merkitystä:

"'Me uskomme, että tulee olla vilpitön' [UK 13]. – –

Meidän kaikkien tulee tietää, mitä tarkoittaa olla rehellinen. Rehellisyys on muutakin kuin sitä, ettei valehtele. Se on sitä, että kertoo totuuden, puhuu totta, elää totuudessa ja rakastaa totuutta. – –

Rehellisyys on moraalinen kompassi, joka ohjaa meitä elämässämme. – –

Rehellisyys on periaate, ja meillä on moraalinen tahdonvapautemme selvittää itsellemme, kuinka noudatamme tätä periaatetta. Meillä on tahdonvapaus tehdä valintoja, mutta loppujen lopuksi me olemme vastuussa jokaisesta tekemästämme valinnasta. Me voimme pettää toisia, mutta on eräs, jota me emme voi pettää. Mormonin kirjasta me opimme: 'Portin vartija on Israelin Pyhä; eikä hän käytä siihen palvelijaa; eikä ole mitään muuta tietä kuin portin kautta; sillä häntä ei voi pettää, sillä Herra Jumala on hänen nimensä' [2. Nefi 9:41].

On olemassa eriasteisia totuuksia. Kun kerromme pieniä valkoisia valheita, me tulemme vähitellen värisokeiksi. On parempi olla hiljaa kuin johdattaa harhaan. Se, mihin asti kukin meistä kertoo koko totuuden ja ainoastaan totuuden, riippuu meidän omastatunnostamme. – –

Kuten presidentti Gordon B. Hinckley sanoi: 'Opetettakoon totuutta esimerkillä ja sanoilla – että varastaminen on syntiä, että pettäminen on väärin, että valehteleminen on häpeäksi jokaiselle, joka siihen syyllistyy.'" (Ks. "Rehellisyys – moraalinen kompassi", *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 39, 40, 41.)

2. Nefi 9:29–38 📖

Mistä synneistä Jaakob meitä varoitti? Mikä tekee kustakin näistä synneistä niin vakavan?

2. Nefi 9:41. Kristus on "portin vartija"

• Presidentti James E. Faust on tarkastellut sitä, kuinka arvokasta on tietää, että jonakin päivänä seisomme Vapahtajan edessä tekemässä tiliä elämästämme: "Muistan joitakin vuosia sitten tehdyn tutkimuksen, jonka avulla pyrittiin määrittämään, mitkä asiat vaikuttavat siihen, että nuoret pysyvät suoralla ja kaidalla tiellä. Ratkaisevalla tavalla vaikuttavia asioita löytyi tietenkin useita. Kaikki olivat tärkeitä. Niihin sisältyivät vanhempien, pappeusneuvojien, Nuorten Naisten neuvojien ja partiojohtajien vaikutus sekä samanikäisten toverien vaikutus. Mutta yllätyin huomatessani, että läpi koko tämän tutkimuksen kulki yksi erityisen tärkeä punainen

lanka. Se oli usko siihen, että jonakin päivänä jokaisen meistä tulisi tehdä tiliä teoistamme Herralle. Monet uskoivat, että 'portin vartija on Israelin Pyhä; eikä hän käytä siihen palvelijaa; eikä ole mitään muuta tietä kuin portin kautta; sillä häntä ei voi pettää, sillä Herra Jumala on hänen nimensä' [2. Nefi 9:41]. Niillä, joilla oli iankaikkinen näkökulma, oli ylimääräinen annos hengellistä voimaa ja määrätietoisuutta. Se, että tunnemme henkilökohtaista vastuullisuutta Vapahtajallemme teoistamme ja taloudenhoidostamme ja että toimimme sen mukaisesti, tarjoaa syvän hengellisen suojan." (Ks. "Keitä te luulette olevanne?", *Liahona*, kesäkuu 2001, s. 6–7.)

• Vanhin Neal A. Maxwell on kuvannut sen periaatteen rohkaisevaa puolta, että viimeisenä tuomarina on Jeesus itse eikä kukaan muu: "Kohdassa 2. Nefi 9:41 puhuessaan suorasta reitistä ja kaidasta tiestä Jaakob muistuttaa meille, että 'portin vartija on Israelin Pyhä' ja ettei Jeesus 'käytä siihen palvelijaa'. Kohdassa painotetaan aivan oikein sitä tosiseikkaa, ettei Jeesusta voi pettää. Vakuutuksessa on toinenkin ulottuvuus: paitsi että lopullista tuomiota ei delegoida, jotta jumalallisen oikeudenmukaisuuden tarkoitukset täyttyisivät, niin jumalallista armoa voi myös parhaiten käyttää Hän, joka tietää kaiken sen, minkä yksin Hän voi tietää – hiljaiset rohkeuden hetket Hänen seuraajiensa elämässä, huomaamattomat kristilliset palvelukset, lausumattomat ajatukset, joita ei voi hyvittää millään muulla tavoin kuin täydellisellä tuomiolla." (*For the Power Is in Them…*, 1970, s. 37.)

Vanhin Maxwell on selittänyt edelleen: "Itse määräämänään portinvartijana on Jeesus Kristus, joka odottaa meitä ja jolla on syvä jumalallinen halu yhtä lailla *vastaanottaa* meidät kuin *todistaa meidät kelvollisiksi*. Tästä syystä Hän ei 'käytä siihen palvelijaa' (2. Nefi 9:41). Jos me tunnustamme Hänet nyt, niin Hänkin rakastaen tunnustaa meidät ja päästää meidät sisään silloin!" (*Notwithstanding My Weakness*, 1981, s. 124.)

2. Nefi 9:50–51. Ostaa ilmaiseksi

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, mitä tarkoittaa ostaa ilmaiseksi: "Pelastus on tarjolla kaikille, ei vain muutamille valituille. Iankaikkista elämää ei ole varattu apostoleille ja profeetoille, Henokin ajan pyhille tai kristillisen taloudenhoitokauden marttyyreille. 'Koko ihmissuku voi pelastua – – noudattamalla evankeliumin lakeja ja toimituksia' (UK 3). Jumala ei erottele ihmisiä. 'Hän kutsuu heitä kaikkia tulemaan luoksensa ja pääsemään osallisiksi hänen hyvyydestään; eikä hän torju ketään niistä, jotka tulevat hänen luoksensa, mustia eikä valkoisia, orjia eikä vapaita, miehiä eikä naisia; ja hän muistaa pakanat, ja kaikki ovat Jumalalle yhdenvertaisia, sekä juutalaiset että pakanat' (2. Nefi 26:33). Iankaikkisen Jumalan iankaikkinen kutsu kuuluu: 'Kuulkaa, kaikki janoiset! Tulkaa veden ääreen! Te, joilla ei ole rahaa, tulkaa, ostakaa viljaa ilmaiseksi, syökää, ottakaa maksutta viiniä ja maitoa' (Jes. 55:1), sillä 'pelastus on vapaa' (2. Nefi 2:4)." (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 osaa, 1971–1973, osa 3, s. 416–417.)

2. Nefi 10:3. "Kristus – – on oleva hänen nimensä"

• Enkeli ilmoitti Jaakobille nimen *Kristus*. "*Kristus* (kreikkaa) ja *Messias* (arameaa) merkitsevät 'Voideltu'. Jeesus Kristus on Isän Esikoinen hengessä (Hepr. 1:6; OL 93:21). Hän on Isän Ainosyntyinen lihassa (Joh. 1:14; 3:16). Hän on Jehova (OL 110:3–4), ja hänet asetettiin suureen kutsumukseensa ennen maailman luomista. Isän johdolla Jeesus loi maan ja kaiken, mitä siinä on (Joh. 1:3, 14; Moos. 1:31–33)." (PKO, hakusana "Jeesus Kristus", s. 59.)

heprea	kreikka	suomi
Messias	Kristus	Voideltu (ks. PKO, hakusana "Jeesus Kristus", s. 59)
Joosua	Jeesus	Vapahtaja (ks. PKO, hakusana "Jeesus Kristus", s. 59)

2. Nefi 10:6–8. Hajottaminen ja kokoaminen tapahtuvat ensin hengellisesti

• Jaakob ilmaisi selvästi, että pahuus johti juutalaisten hajottamiseen (ks. 2. Nefi 10:6). Samalla tavoin hän tähdensi kokoamisen järjestystä. Hän julisti, että juutalaiset kootaan, "*kun* tulee aika, jolloin he uskovat [Kristukseen]" (jae 7, kursivointi lisätty).

Vanhin Bruce R. McConkie on selventänyt sitä, miksi kaikkien Israelin heimojen hajottaminen ja kokoaminen tapahtuvat ensin *hengellisesti* ja sitten *fyysisesti*:

”Miksi Israel hajotettiin? Vastaus on selkeä, se on kiistaton, siitä ei ole epäilystäkään. Israelilaiset esivanhempamme hajotettiin, koska he hylkäsivät evankeliumin, häpäisivät pappeuden, jättivät kirkon ja lähtivät valtakunnasta. Heidät hajotettiin, koska he kääntyivät pois Herrasta, palvoivat epäjumalia ja kulkivat kaikessa pakanakansojen tietä. Heidät hajotettiin, koska he luopuivat Abrahamin liitosta, polkivat jalkoihinsa pyhät toimitukset ja hylkäsivät Herran Jehovan, joka on Herra Jeesus, josta kaikki heidän profeettansa olivat todistaneet. Israel hajotettiin luopumuksen takia. – –

Mitä sitten sisältyy Israelin kokoamiseen? Israelin kokoaminen on kaiken sen uskomista ja hyväksymistä ja sen mukaan elämistä, mitä Herra kerran tarjosi muinoin valitsemalleen kansalle. Se on uskomista Herraan Jeesukseen Kristukseen, parannuksen tekemistä, kasteelle menemistä ja Pyhän Hengen lahjan saamista sekä Jumalan käskyjen pitämistä. Se on uskomista evankeliumiin, kirkkoon liittymistä ja tulemista valtakuntaan. – – Ja siihen saattaa myös sisältyä kokoontuminen määrättyyn jumalanpalveluspaikkaan tai -maahan.” (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 515.)

• Vanhin Russell M. Nelson on tähdentänyt kokoamista koskevan opin merkitystä: ”Tämä kokoamista koskeva oppi on yksi Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon tärkeitä opetuksia. Herra on julistanut: ’Minä annan teille merkin, – – että minä kokoan pitkästä hajaannuksestaan kansani, oi Israelin huone, ja perustan jälleen Siionini sen keskuuteen’ [3. Nefi 21:1]. Mormonin kirjan esiin tuleminen on merkki koko maailmalle, että Herra on alkanut koota Israelia ja täyttää liittoja, jotka Hän teki Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa [ks. 1. Moos. 12:2–3; 26:3–4; 35:11–12]. Me paitsi opetamme tätä oppia myös osallistumme siihen. Me teemme niin, kun me autamme kokoamaan Herran valittuja verhon kummallakin puolen.” (”Hajallaan olevan Israelin kokoaminen”, *Liahona*, marraskuu 2006, s. 80.)

• Vanhin Bruce R. McConkie on selittänyt, mihin pyhien tulee kokoontua:

”Ilmoitetut sanat puhuvat – – Herran liittokansan – – seurakunnista jokaisessa kansakunnassa, jokaisella kielellä ja kaikkien kansojen keskuudessa, kun Herra tulee jälleen. – –

Meksikolaisten pyhien kokoamispaikka on Meksikossa, guatemalalaisten pyhien kokoamispaikka on Guatemalassa, brasilialaisten pyhien kokoamispaikka on Brasiliassa, ja näin on kaikkialla maailmassa, sen joka puolella. – – Jokainen kansakunta on kokoamispaikkana omalle kansalleen.” (Konferenssiraportissa Meksikon ja Keski-Amerikan aluekonferenssista 1972, s. 45.)

• Lisää tietoa Israelin hajottamisesta on liitteessä ”Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen” (s. 428). Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä ”Israelin kokoaminen” (s. 429).

2. Nefi 10:11–14

Mitä ominaispiirteitä kuuluu vapauteen?

2. Nefi 10:20–22. Erotettu veljistään

• Jaakob opetti, että aika ajoin Jumala johdatti Israelin huoneen eri jäseniä toisiin osiin maailmaa. Jaakob nimitti heitä ”veljiksi” (ks. 2. Nefi 10:20–21). He olivat veljiä sekä syntyperän että uskon kautta. Herralla on tarkoitus kaikkia näitä sukuhaaroja varten, ja Hän tietää, missä kukin ryhmä on. Mormonin kirjassa puhutaan ainakin kolmesta tällaisesta siirtokunnasta: Lehin ryhmä, jerediläiset (kuten merkitty muistiin Eterin kirjaan) ja mulekilaiset (ks. Moosia 25:2; Hel. 6:10; 8:21). Epäilemättä on muita, joista emme tiedä, kuten kadonneet heimot muinaisesta Israelin pohjoisesta valtakunnasta ja mahdollisesti muita ryhmiä, joita johdatettiin muualle (ks. MK Jaak. 5:20–25).

Pohdittavia seikkoja

- Millä tavoin voit auttaa Herran kansan kokoamisessa?
- Miksi on tärkeää ymmärtää, että Jeesuksen Kristuksen sovitusuhri koskee sinua henkilökohtaisesti? Mitä voit tehdä syventääksesi ymmärrystäsi Vapahtajan sovituksesta?
- Kuinka voit tietää, onko elämäsi Herralle mieleen?
- Minkähän vuoksi sovituksen oli tarpeen olla ääretön?

Ehdotettuja tehtäviä

- Lue kohta 2. Nefi 9:4–7 ja mieti sitä pohtiessasi, kuinka sovitus vapauttaa meidät sekä fyysisestä että hengellisestä kuolemasta.
- Luvussa 2. Nefi 10 kuvataan kansaa, jolle on luvattu suuria lupauksia myöhempinä aikoina. Katso, millaiseksi sitä kansaa kuvataan luvussa 10.
- Kerro, mitä täytyy tapahtua ennen Israelin huoneen lopullista lunastusta, kuten on kuvattu kohdassa 2. Nefi 10.

Luku 10

2. Nefi 11–16

Johdanto

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kirjoittanut vaikeudesta, jonka monet Mormonin kirjan lukijat kohtaavat:

”Useimmat [lukijat] ymmärtävät helposti Mormonin kirjan kerrontaa.

Sitten, kun olette juuri alkaneet päästä mukavasti eteenpäin, törmäätte esteeseen. – – Kerronnan lomaan on – – siroteltu lukuja, joissa toistetaan Vanhan testamentin profeetta Jesajan profetioita. Ne ovat edessä kuin este, tiesulku tai tarkastusasema, jonka ohitse satunnainen lukija, joka lukee pelkästä uteliaisuudesta, ei yleensä pääse.

Teillekin saattaa tulla kiusaus lopettaa siihen, mutta älkää tehkö sitä! Älkää lopettako lukemista! Jatkakaa eteenpäin noiden vaikeaselkoisten Vanhan testamentin profetioita sisältävien lukujen lävitse, vaikka ette ymmärtäisi paljoakaan. Jatkakaa, vaikka lukisitte vain pintapuolisesti ja poimisitte ajatuksen sieltä täältä. Jatkakaa, vaikka vain katselisitte sanoja.” (Ks. ”Mitä sielussani liikkuu”, *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 62.)

Sekä Nefi että Jaakob julistivat nimenomaan, että Jesajan kirjoituksia tulee soveltaa itseemme (ks. 1. Nefi 19:23📖; 2. Nefi 6:5). Kuitenkin jopa Nefin kansa, joka eli alle 100 vuotta Jesajan jälkeen, piti hänen kirjoituksiaan vaikeina (ks. 2. Nefi 25:1–4). Muista, että kun Jeesus Kristus tuli henkilökohtaisesti nefiläisten luo Amerikkaan, Hän opetti, että ”suuria ovat Jesajan sanat”, ja kehotti nefiläisiä, että heidän ”tulee tutkia näitä asioita. Niin, käskyn minä annan teille, että te tutkitte näitä asioita uutterasti.” (3. Nefi 23:1; katso kohdan 1. Nefi 20–21 selityksiä, s. 43–45.)

Seuraavat selitykset auttavat sinua ymmärtämään Jesajan kirjoitusten taustaa, dualistista luonnetta ja vertauskuvallisuutta. Mormonin kirjan alaviitteille varatun tilan rajallisuuden vuoksi suuri osa Jesajaa koskevista alaviitetiedoista on vain myöhempien aikojen pyhien [englanninkielisen] raamatunlaitoksen alaviitteissä eikä niitä ole toistettu Mormonin kirjan alaviitteissä. Sen vuoksi kun tutkit lukuja 2. Nefi 12–24 ja pyrit ymmärtämään Jesajaa, käytä apuna myöhempien aikojen pyhien [englanninkielisen] raamatunlaitoksen alaviitteitä luvuissa Isaiah 2–14. Sinun tulee olla uuttera pyrkiessäsi ymmärtämään Jesajan sanoja ja tavoitella Hengen opastusta. Jos sinulla on vaikeuksia, älä lannistu. Ajan mittaan tutkimisen ja rukouksen avulla Herra siunaa sinua ja alat ymmärtää Jesajan kirjoituksia.

Selityksiä

2. Nefi 11:1–3. Nefi, Jaakob ja Jesaja – kolme erityistä todistajaa

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kirjoittanut näiden kolmen suuren profeetan todistuksen merkityksestä:

”Herran tapa opettaa ja vahvistaa, varsinkin kun kyse on liitosta, on aina tarjonnut enemmän kuin yhden todistuksen. Hän on aina kehottanut: ’Jokainen asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan sanalla.’ Tosiaankin kun Mormonin kirjan oli määrä tulla esiin profeetta Joseph Smithin innoitetun käden kautta, profetoitiin, että ’kolmelle [levyt] näytetään Jumalan voimasta – –. Ja kolmen todistajan suulla nämä asiat vahvistetaan.’ – –

Oliver Cowderyn, David Whitmerin ja Martin Harrisin oli määrä olla nämä kolme todistajaa. – –

On mielenkiintoista huomata, että tämän saman liittoja koskevan periaatteen mukaisesti oli myös kolme aikaisempaa todistajaa – erityisiä todistajia – jotka todistivat paitsi Mormonin kirjan jumalallisesta alkuperästä myös itse Jumalasta. Nämä varhaiset todistajat olivat Nefi, Jaakob ja Jesaja, eikä ole sattumaa, että heidän todistuksensa esiintyvät niin ilmiselvästi tämän muinaisen aikakirjan alussa. – –

Me *tiedämme*, että suurin osa siitä syvällisemmästä evankeliumin ymmärryksestä, jota saamme Nefin pienten levyjen opetuksista, tulee henkilökohtaisista julistuksista, joita nämä kolme suurta profeetallista todistajaa – Nefi, Jaakob ja Jesaja – esittivät Jeesuksesta Kristuksesta ennen Hänen tuloaan kuolevaisuuteen. Nämä kolme opillista ja näkyjä näkevää julistajaa tekevät selväksi aivan Mormonin kirjan alussa, miksi se on ’toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta’. – –

Voidaan vakuuttavasti esittää, että Nefin pienten levyjen kirjoittamisen, säilyttämisen ja sitten kääntämisen pääasiallisena tarkoituksena on ollut tuoda esiin aikojen täyttymisen taloudenhoitokaudelle näiden kolmen todistajan todistus. Heidän kirjoituksensa muodostavat

kokonaista 135 sivua niistä [143] sivusta, jotka on otettu pieniltä levyiltä. Siinä vaiheessa kun on lukenut Nefin, Jaakobin ja Jesajan sanat näiltä ensimmäisiltä sivuilta, on saanut vahvan perustan sille, mitä Nefi kutsui Kristuksen opiksi." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 33–35.)

2. Nefi 11:4. Vertauskuvana Jeesuksesta Kristuksesta

• Toisinaan Jesaja kirjoitti käyttäen vertauskuvia tai malleja. Nefi puhui siitä, kuinka tärkeää on ymmärtää, että kaikki on vertauskuvana Jeesuksesta Kristuksesta. [Englanninkielinen] sana *typify* tarkoittaa "edustaa kuvaltaan, muodoltaan, malliltaan tai yhtäläisyydeltään" (*Noah Webster's First Edition of an American Dictionary of the English Language, 1828*, 1967). Nämä asiat muistuttavat eli ovat vertauskuvana Kristuksesta. Pyhät kirjoitukset todistavat ja opettavat jatkuvasti Jeesuksesta Kristuksesta. Malliesimerkkeihin kuuluu urospuolisen virheettömän karitsan uhraaminen, joka oli "Isän Ainosyntyisen uhrin vertauskuva" (Moos. 5:7; ks. myös 3. Moos. 1:3–5). Sakramenttileivän ja -viinin vertauskuvat kuvastavat sovitusuhria eli ovat sen vertauskuvana (ks. Moroni 4:3; 5:2). Näiden Herrasta ja Hänen pelastavasta palvelutehtävästään ihmiskunnan hyväksi muistuttavien asioiden tarkoituksena on opettaa meitä ja auttaa meitä pääsemään lähemmäksi Herraa Lunastajaamme.

2. Nefi 11:4–7

Nefi julisti, että hänen sielunsa iloitsi siitä, että hän voi osoittaa "todeksi Kristuksen tulemisen" (jae 4). Pane merkille joitakin niistä asioista, joista Nefi iloitsi.

2. Nefi 11:5. "Kuolemasta vapauttaminen"

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on sanonut siitä kuolemattomuuden lupauksesta, jonka Jeesuksen Kristuksen sovitus tarjoaa:

"Arvostammekohan me täysin sitä, kuinka valtava merkitys on uskollamme kirjaimelliseen, koko maailman käsittävään ylösnousemukseen? Kuolemattomuutta koskeva varmuus on olennainen osa uskoamme. Profeetta Joseph Smith julisti:

'Uskontomme perusperiaatteet ovat apostolien ja profeettain todistus Jeesuksesta Kristuksesta, että Hän kuoli, Hänet haudattiin ja Hän nousi kuolleista kolmantena päivänä ja astui taivaaseen. Kaikki muu uskontoomme liittyvä on vain tämän lisänä.' (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 120.)

Miksi profeetta Joseph Smith käytti kaikesta tuohon suurenmoiseen palvelutehtävään kuuluvasta juuri todistusta Vapahtajan kuolemasta, hautaamisesta ja ylösnousemuksesta uskontomme perusperiaatteena ja sanoi, että 'kaikki muu – – on vain tämän lisänä'? Vastaus piilee siinä tosiseikassa, että Vapahtajan ylösnousemuksella on keskeinen sija siinä, mitä profeetat ovat sanoneet suureksi ja iankaikkiseksi kuolemasta vapauttamisen suunnitelmaksi (ks. 2. Nefi 11:5)." ("Ylösnousemus", *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 17.)

2. Nefi 12–16. Jesaja Mormonin kirjassa

• Luvuissa 2. Nefi 12–14 on lainauksia Jesajan kirjan pronssilevyjen versiosta (vrt. Jes. 2–14). Nefi sisällytti nämä luvut lisätäkseen vielä yhden todistuksen niistä ilmoituksista, joita hänelle annettiin hänen kansansa tulevaisuudesta ja Jeesuksen Kristuksen todellisuudesta. Vaikka Nefin kansa oli Israelin oksa, joka taitettiin pois ja istutettiin muualle, Nefi käytti Jesajan kirjoituksia osoittaakseen, kuinka Herran armollinen suunnitelma ulottuu myös heihin. Nefi tunsi, että ne, jotka lukisivat nämä profetiat, ylentäisivät sydämensä ja riemuitsisivat kaikkien ihmisten puolesta (ks. 2. Nefi 11:8; ks. myös jae 2).

Nefi – toistaen sen, mitä hän itse ja veljensä Jaakob olivat aikaisemmin opettaneet – kannusti meitä soveltamaan Jesajan sanoja itseemme (ks. 1. Nefi 19:23📖; 2. Nefi 6:5;11:8). Me sovellamme pyhiä kirjoituksia itseemme, kun tunnistamme samankaltaisuuksia pyhiin kirjoituksiin muistiin merkittyjen tapahtumien ja oman elämämme tapahtumien välillä. Me sovellamme

pyhiä kirjoituksia itseemme myös, kun tunnistamme periaatteita, joita pyhissä kirjoituksissa opetetaan. Nuo periaatteet voivat ohjata päätöksiämme.

Jesaja kirjoitti vähän yli 100 vuotta ennen Nefin aikaa (740–700 eKr.). Vaikka kirjoitukset tuntuvat meidän ajallemme varsin etäisiltä, Nefille ja Jaakobille ne olivat ajallisesti läheisempiä kuin Joseph Smithin ilmoitukset ja profetiat ovat nykypäivän lukijoille. Jesajan innoitetut profetiat Israelin hajottamisesta ja Herran armollisesta suunnitelmasta lunastaa kansansa saivat Nefin sisällyttämään laajoja otteita tukemaan omaa kirjoitettua todistustaan ja profetioitaan Messiaasta. Nämä otteet Jesajan kirjoituksista tähdentävät neljää pääajatusta: 1) Jumalan tuomiot ja välttämätön parannus, 2) Jumalan liitot ja Hänen lupauksensa Israelin huoneelle, 3) Kristuksen ensimmäinen ja toinen tuleminen sekä 4) merkittäviä tapahtumia, jotka liittyvät myöhempiin aikoihin.

• [Englanninkielisessä] Raamatun sanastossa huomautetaan, että pyhissä kirjoissa esiintyy lainauksia profeetta Jesajalta:

”Jesajaa lainataan kaikista profeetoista eniten, ja Jeesus, Paavali, Pietari ja Johannes (Ilmestyskirjassaan) lainasivat häntä useammin kuin ketään muuta [Vanhan testamentin] profeettaa. Samalla tavoin Mormonin kirjassa sekä Opissa ja liitoissa lainataan Jesajaa enemmän kuin ketään muuta profeettaa. Herra sanoi nefiläisille, että ’suuria ovat Jesajan sanat’ ja että kaikki, mitä Jesaja oli puhunut Israelin huoneesta ja pakanoista, täyttyisi (ks. 3. Nefi 23:1–3). – –

Nykypäivän lukijalla ei ole mitään suurempaa kirjallista selitysteosta ja opasta Jesajan ymmärtämiseen kuin Mormonin kirja sekä Oppi ja liitot. Kun ymmärtää näitä kirjoja paremmin, ymmärtää Jesajaakin paremmin, ja kun ymmärtää Jesajaa paremmin, ymmärtää täydellisemmin Vapahtajan palvelutehtävän ja sen liiton merkityksen, joka annettiin Abrahamille ja hänen jälkeläisilleen ja jonka kautta kaikkia maan sukuja siunattaisiin.” (Bible Dictionary, hakusana ”Isaiah”, s. 707; katso kohdan 1. Nefi 20–21 selityksiä, s. 43–45.)

2. Nefi 12:1. ”Juudasta ja Jerusalemista”

• Jesaja näki Juudan ja Jerusalemin tulevaisuuden sekä niiden lopullisen kohtalon ja puhui niistä. Hänen sanansa, joita lainataan Mormonin kirjassa, koskevat kuitenkin koko Israelin huonetta (ks. 2. Nefi 6:5; 3. Nefi 23:1–2).

2. Nefi 12:2

Miksi ilmaus ”ylimpänä vuorista” on merkittävä? Missä korkeissa paikoissa Herra on käynyt opettamassa profeettojaan?

2. Nefi 12:2. ”Herran huoneen vuori”

• Merkittävä osa siitä, mitä Jesaja näki, alkaa täyttyä eli tapahtua ajankohtana, joka keskittyy toiseen paikkaan maan päällä, nimittäin Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon myöhempien aikojen Siioniin, jonka keskuspaikka on Salt Lake Cityssä Utahissa Yhdysvalloissa.

Vanhin LeGrand Richards (1886–1983) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut tämän profetian täyttymisestä:

”Jesaja näki Herran huoneen vuoren seisovan myöhempinä aikoina lujana, ylimpänä vuorista. – –

Kuinka kirjaimellisesti se minun nähdäkseni onkaan täyttynyt juuri tässä Jaakobin Jumalan huoneessa, juuri tässä korttelissa! Tämä temppeli – enemmän kuin mikään muu rakennus, josta meillä on muistiinmerkittyä tietoa – on tuonut ihmisiä joka maasta oppimaan Hänen teitään ja kulkemaan Hänen polkujaan.” (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1971, s.143; tai *Ensign*, kesäkuu 1971, s. 98.)

Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on laajentanut ilmauksen ”ylimpänä vuorista” merkitystä viitaten temppeleihin: ”Kaikki meidän Jumalamme pyhät temppelit myöhempinä aikoina rakennetaan Herran vuorille, sillä Hänen vuorensa – olipa maa itsessään vuori, laakso tai tasanko – ovat paikkoja, joihin Hän tulee henkilökohtaisesti ja Henkensä voimalla ollakseen yhteydessä kansaansa” (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 275).

• Amerikka, ”Herran huoneen vuoren” profetoitu sijaintipaikka (ks. 2. Nefi 12:2), on ollut siirtolaisuuden maa siitä asti, kun se ensin löydettiin ja sitä alettiin asuttaa. Jesaja on profetoinut, että ”kaikki kansakunnat virtaavat sen luokse” (2. Nefi 12:2). Suuret maahanmuutot Euroopasta käsin 1800-luvulla sekä jatkuva siirtolaisuus kaikista osista maailmaa nykyisin on täyttänyt ja siunannut maata, sen instituutioita ja kirkkoa. Monien myöhempien aikojen pyhien esivanhemmat ovat tulleet tämän muuttoliikkeen myötä vanhasta maailmasta uuteen. Lisäksi Suolajärven temppelin alueella ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon keskuspaikassa käy jatkuvasti ihmisiä eri puolilta maailmaa – sekä Herran kirkon jäseniä että siihen kuulumattomia. Monet kirkon jäsenet osallistuvat puolivuosittain yleiskonferenssikokouksiin Salt Lake Cityssä Utahissa, kun taas muut eri maissa ympäri maailman katselevat ja kuuntelevat konferenssia nykyaikaisten viestintäjärjestelmien avulla.

2. Nefi 12:3. ”Siionista lähtee laki ja Jerusalemista Herran sana”

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, mitä tarkoittaa, että laki lähtee Siionista ja sana Jerusalemista:

© Richard Cleave

”Muinainen Jerusalem on oleva pyhä kaupunki, jossa Herra on asuva ja josta Hän on lähettävä sanansa kaikille kansoille. Samoin tälle [Amerikan] mantereelle tullaan rakentamaan Siionin kaupunki, Uusi-Jerusalem, ja sieltä on myös lähtevä Jumalan laki. – –

Nämä kaksi kaupunkia, toinen Siionin maassa ja toinen Palestiinassa, tulevat olemaan Jumalan valtakunnan pääkaupunkeja tuhatvuotisen valtakunnan aikana.” (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 3, s. 68, 69.)

• Ilmaus ”Siionista lähtee laki” (2. Nefi 12:3) on erinomainen esimerkki siitä, kuinka profetioilla voi olla enemmän kuin yksi sovelluskohde. Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on huomauttanut:

”Kun tarkastelen tätä aivan temppelin vieressä sijaitsevaa suurenmoista rakennusta [konferenssikeskusta], mieleeni tulevat Jesajan suuret profeetalliset sanat:

’Tulee vielä aika, jolloin Herran pyhäkön vuori seisoo lujana. Ylimpänä vuorista se kohoaa, korkeimpana kukkuloista, ja kansat virtaavat sinne.’ – –

Uskon, että tämä profetia koskee historiallista ja ihanaa Suolajärven temppeliä. Mutta uskon myös, että se liittyy tähän suurenmoiseen keskukseen. Sillä tältä korokkeelta kaikuu Jumalan laki samoin kuin Herran sana ja todistus.” (”Tämä suurenmoinen vuosi 2000”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 82.)

2. Nefi 12:4. Rauhan aika

• Vanhin Dallin H. Oaks on puhunut rauhasta, joka tulee lopulta maan päälle Herran toisen tulemisen jälkeen. Hän esitti myös syyn siihen, miksei rauha tule ennen sitä ajankohtaa: ”Monet lohduttautuvat sillä Vanhan testamentin profetialla, jonka mukaan kansat takovat miekkansa auran teriksi ja keihäänsä vesureiksi (ks. Miika 4:3). Mutta tämä ennustus koskee vain sitä rauhan aikaa, joka seuraa aikaa, jolloin Jaakobin Jumala ’opastaa meitä tiellään, ja me, me tahdomme kulkea hänen polkujaan’ (Miika 4:2). Toistaiseksi meillä on sotamme ja konfliktimme, ja kaikkialla ne ovat seurausta Jumalan käskyjen rikkomisesta.” (Ks. ”Maailmanrauha”, *Valkeus*, heinäkuu 1990, s. 64.)

2. Nefi 12:5–9. ”Oi Jaakobin lapset”

• Ilmaus ”Jaakobin lapset” viittaa sen suuren patriarkan jälkeläisiin, joka oli henkilökohtaisen vanhurskauden

ansiosta saanut liittonimen Israel. Israelin sekä pohjoinen että eteläinen valtakunta kuitenkin kukistui, vaikkakin eri aikoina, koska ihmiset vaihtoivat Jumalan luopiopalvontaan. He olivat ”täynnä idän tapoja” (2. Nefi 12:6) eli kohdan Isaiah 2:6 alaviitteen *a* mukaan [ks. myöhempien aikojen pyhien englanninkielinen raamatunlaitos] he olivat täynnä opetuksia ja vieraita uskomuksia vääristä jumalista, kuten filistealaiset. Toisin sanoen he hylkäsivät Herran evankeliumin ja vaihtoivat sen maailman opetuksiin ja asioihin. Heidän sydämensä oli kiinnittynyt rikkauksiin ja jumalattomuuteen, ja he alkoivat palvella epäjumalia.

2. Nefi 12:9. Halpasäätyinen ja ylhäinen

• Ilmaus ”halpasäätyinen [tavallinen eli arkinen] ei kumarru, eikä ylhäinen nöyrry” (2. Nefi 12:9) viittaa siihen, että yhteiskunnan alhaisimmasta ylhäisimpään yksikään ei ollut kyllin nöyrä ottaakseen vastaan Jumalan.

2. Nefi 12:11–22. ”Ihmisen kopea katsanto”

• Kaikkien kansakuntien ihmiset, jotka ovat ”ylpeitä ja kopeita”, ”painetaan alas” (2. Nefi 12:12) ja heidän kopea katsantonsa (ks. 2. Nefi 12:11) häviää, sillä Herran päivänä – toinen tuleminen – Hänen kirkkautensa lyö heidät. Jakeissa 13–22 kuvataan joitakin sen ajan statussymboleja, muun muassa varakkaimpien hankkimia mukavuuksia, epäjumalanpalveluksen ja luopiouskontojen korkeita vuoria ja kukkuloita, ihmisten rakentamia puolustustorneja ja -muureja sekä kauniita aluksia eli huvijahteja. Lyhyesti sanottuna korskeat ja ylpeät kukistuvat ja heidän maalliset aarteensa hajoavat Herran tulemisen edessä (ks. 3. Nefi 25:1; Mal. 3:19).

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on esittänyt, että nöyryyden opetteleminen on välttämätöntä valmistautumista Herran toisen tulemisen suurta päivää varten, kun Vapahtaja korotetaan kansojen keskuudessa:

”Aloin lukea 2. Nefin kirjan lukua 12 ja ajattelin: ’Herra puhuu minulle. Mitä Hän haluaa kertoa suoraan minulle?’ Sitten tulin Jesajan kirjoituksissa jakeeseen, joka hyppäsi esiin aivan kuin se olisi jo alleviivattu: ’Ja tapahtuu, että ihmisen kopea katsanto nöyrtyy ja ihmisten korskeus taipuu maahan, ja sinä päivänä Herra yksin on ylhäinen’ (2. Nefi 12:11).

Tämä kuvaa sitä päivää, jona Vapahtaja tulee, päivää, jota me kaikki odotamme ja jota varten me haluamme oppilaidemme valmistautuvan. Tässä kohdassa sanotaan, että sinä päivänä me kaikki, jotka luulimme olevamme ainutlaatuisia ja ihania, näytämme pienemmiltä ja Herra on ylhäinen. Näemme paremmin, kuka Hän on, kuinka paljon me Häntä rakastamme ja kuinka nöyriä meidän tulee olla. – –

Ymmärsin, miksi Jesaja sanoi minulle, että olisi hyödyllistä nähdä ennalta se päivä, jolloin Herra olisi ylhäinen, ja tietää, kuinka suuresti olen Hänestä riippuvainen. Me tarvitsemme Häntä, ja meidän uskomme Häneen saa meidät näkemään Hänet suurena ja ylhäisenä ja itsemme pieninä ja riippuvaisina.” (”Mormonin kirja muuttaa elämänne”, *Liahona*, helmikuu 2004, s. 14, 15.)

2. Nefi 13:1–15. Juudan ja Jerusalemin rangaistus

• Luvussa 2. Nefi 13 Nefi lainasi Jesajan kuvausta Juudan ja Jerusalemin lopullisesta kukistumisesta ja jumalattomista pakanoista viimeisinä aikoina. Ennustetut tuhot tulivat Jaakobin huoneen osaksi enteillen toisen tulemisen yhteydessä tapahtuvia tuhoja.

2. Nefi 13:1. Tuki ja turva

• Välttämättömät leipä ja vesi hupenevat loppuun piirityksen aikana. Kohdassa 2. Nefi 13:1 mainitut tuki ja turva enteilevät niiden hengellistä nälkää, jotka hylkäävät Herran, joka on kaiken leivän turva – elämän leipä – ja kaiken veden tuki – elävä vesi.

2. Nefi 13:2–3. Voimallinen mies, sulava kaunopuhuja

• Kaikki ihmiset Juudasta ja Jerusalemista, riippumatta heidän asemastaan yhteiskunnassa (11 luokkaa mainitaan kohdassa 2. Nefi 13:2–3), tuodaan vankeuteen.

2. Nefi 13:4. ”Pienokaiset hallitsevat heitä”

• Kouluttamattomat ja nuoret, joilla ei ollut mitään asemaa yhteiskunnassa, nimitetään hallitsemaan vankeudessa niitä, jotka luetellaan kohdassa 2. Nefi 13:2–3.

2. Nefi 13:6. ”Sinulla on vaatteet”

• Hävityksen ja anarkian vuoksi ihmiset ovat niin köyhiä ja epätoivoisia, että jopa se, jolla on vaatteet, kelpaisi johtajaksi.

2. Nefi 13:7. ”Minä en rupea parantajaksi – –; älkää tehkö minusta kansan hallitsijaa”

• Sekin, joka nimitetään johtajaksi vaatteidensa vuoksi, on voimaton lievittämään nälkää ja kärsimystä.

2. Nefi 13:8. ”Jerusalem on raunioina”

• Suunnilleen vuonna 587 eKr. Jerusalemin kaupunki kukistui ja Babylonian kuningas Nebukadnessar vei Juudan vankeuteen (ks. PKO, hakusana ”Aikataulukko”, s. 7). Roomalaiset tuhosivat Jerusalemin ja hajottivat juutalaiset eri puolille maailmaa vuosina 70 jKr. (ks. PKO, hakusana ”Aikataulukko”, s. 8) ja jälleen vuosina 132–135 jKr. Epäilemättä he olivat Jesajan sanojen mukaisesti ”hankkineet itselleen pahan palkan” (2. Nefi 13:9).

2. Nefi 13:9. Heidän kasvojensa ulkomuoto

• Vanhurskaus ja jumalattomuus vaikuttavat sekä asenteeseen että ulkomuotoon. Presidentti Brigham Young (1801–1877) on sanonut: ”Niillä, jotka ovat saaneet syntiensä anteeksiannon, on kasvot, jotka näyttävät kirkkailta, ja heistä loistaa taivaan äly” (”Speech”, *Times and Seasons*, 1. heinäkuuta 1845, s. 956).

Presidentti David O. McKay (1873–1970) on opettanut: ”Kukaan ei voi olla tottelematon Jumalan sanalle ja niin tekemällä välttyä kärsimästä. Yksikään synti, olipa se kuinka salainen tahansa, ei voi jäädä ilman rangaistusta. On totta, että voit valehdella eikä sitä ehkä havaita. Voit rikkoa hyveellisyyden lakeja ilman että kukaan sellainen saa tietää siitä, joka saattaisi sinut häpeään. Et kuitenkaan voi välttyä siltä tuomiolta, joka seuraa kyseistä rikkomusta. Valhe asustaa mielesi sopukoissa, luonteesi vamma, joka kuvastuu joskus jollakin tavoin kasvoiltasi tai käytöksestäsi.” (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1951, s. 8.)

Jeremia kirjoitti, että ihmisistä oli tullut niin syntisiä, että he olivat menettäneet kykynsä tuntea häpeää (ks. Jer. 6:15).

2. Nefi 13:12. ”Vievät sinut harhaan”

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on tulkinnut kohtaa 2. Nefi 13:12 näin: ”Ja niinpä kodin ja perheen perusta on tänä aikana heikkenemässä yhä enenevässä määrin perkeleen pyrkiessä innokkaasti syrjäyttämään isän perheen pään asemasta ja herättämään kapinallisuutta lapsissa. Mormonin kirjassa kuvataan tätä tilannetta seuraavasti: ’Ja minun kansani sortajat ovat lapsia, ja naiset hallitsevat sitä.’ Ja sitten seuraavat nämä sanat – harkitkaa näitä sanoja vakavasti, kun ajattelette niitä poliittisia johtajia, jotka kannattavat syntyvyyden säännöstelyä ja aborttia: ’Oi kansani, sinun opastajasi vievät sinut harhaan ja hämmentävät polkujesi suunnan.’ (2. Nefi 13:12.)” (Ks. ”Perheen lujittaminen”, Valkeus, toukokuu 1971, s. 147.)

2. Nefi 13:16–24. ”Siionin tyttäret”

• Presidentti Joseph Fielding Smith on selittänyt, keihin ilmaus ”Siionin tyttäret” viittaa ja mitä nämä luvun 2. Nefi 13 jakeet sanovat heistä: ”Kirkon johtavat auktoriteetit ovat ilmaisseet tasovaatimuksena sen, että naisten samoin kuin miesten tulee pukeutua säädyllisesti. Heille opetetaan asiallista käyttäytymistä ja säädyllisyyttä aina. Minusta se, kun ’Siionin tyttäret’ pukeutuvat säädyttömästi, antaa heistä ikävän vaikutelman. Sitä paitsi tämä huomautus koskee yhtä lailla miehiä kuin naisia. Herra antoi muinaiselle Israelille käskyjä, että niin miesten kuin naistenkin tulee peittää kehonsa ja noudattaa siveyden lakia aina.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 5, s. 174; ks. myös kohdan Isaiah 3:16–26 alaviitteet [myöhempien aikojen pyhien englanninkielisessä raamatunlaitoksessa].)

2. Nefi 14. Siion lunastetaan

• Tuhatvuotinen valtakunta tuo Siionin lunastuksen ja sen tyttärien puhdistamisen.

2. Nefi 14:1. Seitsemän naista, yksi mies

• Suuri määrä miehiä saa surmansa taistelussa tai viedään vankeuteen, ja naisia jää köyhyyteen sekä leskinä että lapsettomina.

2. Nefi 14:2. Sinä päivänä

• Heprean kielen sana, joka tarkoittaa *oksaa*, on usein

vertauskuvana Messiaasta (ks. Jer. 23:5–6 [suomenkielisessä raamatunkäännöksessä käytetään sanaa verso]). Se voi viitata myös niihin Israelin huoneen vanhurskaisiin ryhmiin, jotka on puhdistettu ja lunastettu (ks. Jes. 60:21 [taimi]; 2. Nefi 3:5; 10:1; MK Jaak. 2:25).

”Israelin pelastuneilla” (2. Nefi 14:2) viitataan niihin Israelin huoneen jäseniin, jotka henkilökohtaisen vanhurskauden ansiosta välttyivät tuomioilta, jotka tulivat jumalattomien osaksi.

2. Nefi 15. Herran viinitarhan laulu

• Kauhea pimeys ja luopumus, jota kuvataan kohdassa 2. Nefi 15:1–25, lisääntyy ennen jumalattomien tuhoa. Jesaja kuitenkin profetoi myös, että tänä samana aikana Herra on kokoava kansansa ja antava toivon (ks. jakeet 26–30). Vanhin Bruce R. McConkie esitti olosuhteet, joita kuvataan luvussa 2. Nefi 15, käyttäen sanoja, joita nykypäivän lukijat voivat ymmärtää:

”Näky tulevaisuudesta ei ole pelkkää suloisuutta ja valoa ja rauhaa. Kaikki se, mitä vielä tulee tapahtumaan, tulee etenemään suuremman pahuuden ja vaikeuksien ja epätoivon keskellä kuin maailmassa koskaan ennen on nähty.

Kun pyhät valmistautuvat kohtaamaan Jumalansa, niin samalla ne, jotka ovat lihallisia ja aistillisia ja perkeleellisiä, valmistautuvat kohtaamaan tuomionsa.

Samalla kun nöyrät ihmisten keskuudessa tekevät lujaksi kutsumustaan ja valintaansa, niin ne, jotka palvelevat tämän maailman jumalaa, vaipuvat yhä syvemmälle turmeltuneisuuteen ja epätoivoon.

Surun kyynelten keskellä – sydämemme pahoista enteistä raskaana – me näemme pahuuden ja rikollisuuden ja lihallisuuden täyttävän maan. – –

Me näemme pahojen voimien kaikkialla yhdistyvän hävittämään perheen, ivaamaan moraalisuutta ja säädyllisyyttä, ihannoimaan kaikkea, mikä on säädytöntä ja alhaista. – – Saatana hallitsee ihmisten sydämessä; se on hänen valtansa suuri päivä.

Mutta kaiken sen keskellä Herran työ etenee. – –

Kaiken sen keskellä annetaan ilmoituksia ja näkyjä ja profetioita. On lahjoja ja merkkejä ja ihmeitä. Jumalan Pyhää Henkeä vuodatetaan runsaasti.

Kaiken sen keskellä kaikki uskovat sielut – – valmistautuvat asumaan Jumalan ja Kristuksen sekä pyhien olentojen luona iankaikkisessa valtakunnassa.

Onko mikään ihme, että me sekä iloitsemme että vapisemme sen edessä, mikä meitä odottaa?

Maailma todellakin on ja tulee olemaan levottomuuden vallassa, mutta Jumalan Siion on muuttumaton. Syntiset ja jumalattomat hävitetään kirkosta, ja pieni kivi jatkaa kasvamistaan, kunnes se täyttää koko maailman.” (Ks. ”Tulevat koettelemukset ja vaikeudet ja kirkkaus”, *Valkeus*, lokakuu 1980, s. 128–129.)

2. Nefi 15:18, 20–21. Varoituksia synnistä

• Kohdassa 2. Nefi 15:18 synnin vaikutuksia verrataan vaunuköyteen. Syntiin syyllistyneet ovat kuin ne, ”jotka on sidottu synteihinsä kuin eläimet kuormiinsa [eli härät vankkureihinsa]” (Isaiah 5:18*, alaviite c* [ks. myöhempien aikojen pyhien englanninkielinen raamatunkäännös]).

Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on kuvannut, kuinka synti on kuin kuorma: ”Jos kysyisin teiltä, mikä on raskain kuorma, mitä ihmisellä saattaa olla kannettavana tässä elämässä, mitä vastaisitte? Raskain kuorma, mikä ihmisellä on kannettavana tässä elämässä, on synnin kuorma.” (Ks. ”Seisokaa pyhässä paikassa”, *Valkeus*, maaliskuu 1974, s. 125.)

Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on kuvannut, kuinka tärkeää on erottaa hyvä pahasta ja valita hyvä: ”Suositun ja vanhurskaan välinen kuilu on levenemässä. Kuten Jesaja profetoi, nykyään monet ’sanovat pahaa hyväksi ja hyvää pahaksi’ [Jes. 5:20]. Jumalan profeettojen ilmoitukset eivät ole kuin kahvilan antimia, joista voimme valita toisia ja jättää toiset valitsematta.” (”Herra, minä uskon! Auta minua epäuskossani!”, *Liahona*, marraskuu 2003, s. 22.)

2. Nefi 15:26. ”Kohottaa merkkiviirin – – kansakunnille”

• Myöhempinä aikoina Herra kohottaa merkkiviirin kootakseen vanhurskaan Israelin ja suojellakseen sitä, kun jumalattomien hävitys alkaa. Välttämättömänä ennakkovaiheena Jeesuksen Kristuksen toiselle

tulemiselle on Israelin kokoaminen, johon liittyy Jeesuksen Kristuksen evankeliumin saarnaaminen maailman kaikkien kansakuntien keskuudessa.

• Presidentti Joseph Fielding Smith on määritellyt Jesajan mainitseman merkkiviirin merkitystä: ”Yli 140 vuotta sitten pienessä Fayetten kaupungissa Senecan piirikunnassa New Yorkin osavaltiossa Herra nosti merkkiviirin pakanakansoille. Se oli täyttymys sille profeetta Jesajan ennustukselle, jonka olen lukenut [Jes. 11:11–12]. Tuo merkkiviiri oli Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko, joka perustettiin viimeisen kerran, eikä se enää ikinä tuhoudu eikä sitä anneta toiselle kansalle [ks. Dan. 2:44]. Se oli suurin tapahtuma, minkä maailma on nähnyt sen jälkeen kun Lunastaja ylennettiin ristille ja Hän toteutti äärettömän ja iankaikkisen sovituksen. Se merkitsi ihmiskunnalle enemmän kuin mikään, mitä on tapahtunut tuon päivän jälkeen.” (Ks. *Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 3, s. 227.)

Dale Kilbourne, © IRI

2. Nefi 15:27–29. Hevosten kaviot kuin pii, pyörät kuin pyörretuuli, ärjyntä kuin leijonan

• Vanhin LeGrand Richards (1886–1983) kahdentoista apostolin koorumista on ehdottanut kohdassa 2. Nefi 15:27–29 olevien Jesajan jakeiden mahdollista vertauskuvallisuutta. Hän ohjaa huomiomme siihen suureen lähetystyöhön, jota tehdään meidän aikanamme:

”Viitatessaan suuren kokoamisen aikaan Jesaja näytti ilmaisevan, että se tapahtuisi rautatiejunien ja lentokoneiden aikaan. – –

Koska sinä aikana ei ollut sen paremmin junia kuin lentokoneitakaan, Jesaja tuskin olisi voinut mainita niitä nimeltä. Hän näyttää kuitenkin kuvailleen niitä sanoin, joista ei voi erehtyä. Mihin ilmaus ’heidän hevostensa kaviot ovat kuin pii ja heidän pyöränsä kuin pyörretuuli’ voisi sopia paremmin kuin nykypäivän junaan? Mikä voisi paremmin olla ’heidän ärjyntänsä kuin leijonan’ kuin lentokoneen jylinä? Junat ja lentokoneet eivät pysähdy yön takia. Eikö Jesaja siksi ollutkin oikeutettu sanomaan: ’Ei kukaan torku eikä nuku, eikä heidän kupeidensa vyö aukea, eikä heidän kenkiensä hihna katkea’? Tämänkaltaisilla kulkuvälineillä Herra voi tosiaan ’viheltää ne luokseen maan äärestä’ ja ’ne tulevat viipymättä, nopeasti’. Jesaja antoi ymmärtää, että hänen on täytynyt nähdä lentokone, todetessaan: ’Entä nuo, jotka kiitävät tänne kuin pilvi, kuin kyyhkyt lakkaansa – keitä he ovat?’ (Jes. 60:8.)” (*Israel! Do You Know?*, 1954, s. 182.)

2. Nefi 16:1–13

Millä tavoin Jesajan kutsumus kuvastaa profeettojen kutsumusta nykypäivänä? Miksi profeetan kutsumus on merkittävä?

2. Nefi 16:1. Kuka oli kuningas Ussia?

• Ussia oli eteläisen Juudan valtakunnan kymmenes kuningas. Hänestä tuli hallitsija 16-vuotiaana, kun salaliittolaiset olivat surmanneet hänen isänsä Amasjan noin 767 eKr. Ussia pyysi neuvoja profeetta Sakarjalta ja noudatti niitä. Kun hän kulki vanhurskauden teitä, Herra antoi hänen menestyä (ks. 2. Kun. 15:34; 2. Aik. 26:5). Hän johti Juudan valtakuntaa useissa menestyksekkäissä sotatoimissa paikallisia vihollisia vastaan. Hän vahvisti Jerusalemin muureja. Hän tuki maataloutta. Hän nosti Juudan valtakunnan sellaiselle vaurauden tasolle, jota ei ollut koettu Salomon kuoleman jälkeen. Elämänsä loppupuolella Ussia yritti valtuuttamattomana Herran palvelijana uhrata suitsutusta temppelin alttarilla, jolloin häneen puhkesi spitaali (ks. 2. Aik. 26:19). Spitaali jäi häneen hänen kuolemaansa asti noin vuonna 742 eKr. (Ks. Merrill F. Unger, *The New Unger's Bible Dictionary*, toim. R. K. Harrison et al., 1988, s. 1322–1323.)

2. Nefi 16. Jesajan kutsu profetoida

• Jesaja kuvasi kutsuaan Herran profeetaksi koko Israelille vertauskuvallisin ilmauksin käyttäen kuvakieltä ja termejä, jotka hänen lukijansa voisivat tunnistaa. Hänen kutsumiseensa sisältyi näky Jehovasta (ks. 2. Nefi 16:1), enkelien palvelus (ks. 2. Nefi 16:2–3, 6–7), hänen kuolevaisuuden heikkoutensa tunnustaminen vastakohtana Jehovan kirkkaudelle (ks. 2. Nefi 16:5) sekä kutsun vastaanottaminen puhdistavan ja vahvistavan hengellisen kokemuksen jälkeen (ks. 2. Nefi 16:6–8).

2. Nefi 16:2. Serafit

• ”*Serafit* ovat enkeleitä, jotka asuvat Jumalan luona antaen jatkuvaa kirkkautta, kunniaa ja palvontaa Hänelle. – –

Heprean kielessä sanan seraph monikko on *seraphim*. – – Se seikka, että nämä pyhät olennot näytettiin hänelle siivekkäinä, on yksinkertaisesti kuvaamassa heidän kykyään liikkua, toimia jne., kuten oli laita myös muiden saamien näkyjen kohdalla (ks. OL 77:4).” (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 702–703.) Hepreankielisen sanan *seraph* perusmerkitys on ’palaa’, ilmaisten kenties sitä puhdasta tilaa, joka on välttämätön, jotta voi olla Jumalan edessä.

2. Nefi 16:4. ”Huone tuli täyteen savua”

• ”Ovenpielet vapisivat – –, ja huone tuli täyteen savua” (2. Nefi 16:4). Vapiseminen ja savu ovat vertauskuvana Herran läsnäolosta (ks. Ilm. 15:8).

2. Nefi 16:9–12. ”Kuulemalla kuulkaa, mutta he eivät ymmärtäneet”

• Jesajalle annettiin tehtävä saarnata Jeesuksen Kristuksen evankeliumia, vaikka ihmiset tuskin kuuntelivat eivätkä kyenneet näkemään evankeliumin totuutta. Häntä varotettiin, että harhaan kulkenut kansa ei yleensä ottaisi vastaan hänen saarnaamistaan. Heidän sydämensä paatuisi totuutta vastaan ja heidän korvansa sulkeutuisivat eivätkä he olisi halukkaita ottamaan evankeliumia vastaan, kun sitä saarnattaisiin selkeästi. Jesajalle ei annettu tehtäväksi saada kansaa vastustamaan totuutta. Pikemminkin hänelle kerrottiin hänen palvelutehtävänsä vaikeudesta. Kuitenkin vastauksena Jesajan kysymykseen ”kuinka pitkäksi aikaa”? (2. Nefi 16:11) Herra vastasi, että kansalla tulee olla mahdollisuus ottaa evankeliumi vastaan, ennen kuin ”maa on kokonaan autio”. Herra jatkaa armollisesti pelastustehtäväänsä palvelijoidensa välityksellä ”niin kauan kuin aika kestää tai maa pysyy tai sen päällä on yksikin ihminen pelastettavana” (Moroni 7:36).

2. Nefi 16:13. Pyhä siemen

• Ilmausta *kymmenesosa* käytetään kohdassa 2. Nefi 16:13 kuvaamaan Israelin huoneen jäännöstä.

• ”Pyhä siemen” viittaa uskolliseen jäännökseen, joka hajotetun Israelin keskuudesta synnyttää uutta elämää kuin nuoria oksia, jotka kasvavat kaadetun puun kannosta.

Brad Teare, kirkon historian museon luvalla

Pohdittavia seikkoja

• Jos myöhempien aikojen suurena työnä on merkkiviirin asettaminen kansakunnille ja evankeliumin vieminen niille (ks. 2. Nefi 15:26), niin kuinka sinä voit parhaiten täyttää tehtäväsi myöhempien aikojen pyhänä?

Ehdotettuja tehtäviä

- Lue kohdat 2. Nefi 12:1–4; 15:26–27 sekä vanhin Bruce R. McConkien opetukset kohdan 2. Nefi 15 selitysosiossa (s. 80) sekä presidentti Joseph Fielding Smithin sanat kohdan 2. Nefi 15:26 selitysosiossa (s. 81). Kirjoita muutama rivi siitä, kuinka Herran työ evankeliumin palauttamiseksi myöhempinä aikoina on siunannut sinua henkilökohtaisesti.
- Jesajalle sanottiin, että hän saarnaisi kansalle, joka kuulisi hänen sanansa muttei ymmärtäisi niitä. Lue kohta 2. Nefi 16:9–12. Pohdi ja rukoile, kuinka voit kehittyä siinä, että kuulet profeettojen sanoja säännöllisesti. Kirjoita sitten suunnitelma, jota voit noudattaa ja joka auttaa sinua ymmärtämään heidän sanojaan ja soveltamaan niitä.

Luku 11

2. Nefi 17–24

Johdanto

Nefin lainaamien Jesajan kirjoitusten ymmärtäminen edellyttää sinulta uutteraa tutkimista ja vaivannäköä. Käytä näitä selitysosioita ja evankeliumin ymmärrystäsi soveltaaksesi Jesajan profetioita ja näkyjä, jotka koskevat toista tulemista edeltäviä viimeisiä aikoja. Pane merkille, kuinka Jeesuksen Kristuksen syntymä, Hänen elämänsä ja palvelutehtävänsä sekä viimeisinä aikoina jumalattomia kohtaavat tuhot ja tuomiot valmistavat maailmaa Hänen tulemiseensa. Kiinnitä tarkasti huomiota niihin kirjoituksiin, jotka kuvaavat palautuksen olosuhteita. Tunnista myös ne pahan maailman toiminnat, jotka Jesaja näki ennalta. Se, että tunnistat viimeisten aikojen pahuuden, josta on profetoitu, auttaa sinua tekemään vanhurskaita valintoja ja välttämään ne suuret tuomiot, jotka kohtaavat jumalattomia.

Selityksiä

2. Nefi 17–24. Yleiskatsaus ja taustaa

• Monien ihmisten on vaikea ymmärtää Jesajan kirjoituksia hänen profetioidensa dualistisen luonteen vuoksi. Toisaalta nämä profetiat liittyvät suoraan Jesajan tehtävään profeettana sekä hänen aikansa ja elinympäristönsä olosuhteisiin. Toisaalta hän käytti niitä samoja tapahtumia kuvatakseen tapahtumia ajan keskipäivänä samoin kuin viimeisinä aikoina. On hyödyllistä perehtyä siihen historialliseen, maantieteelliseen ja poliittiseen taustaan, jossa Jesaja profetoi (ks. 2. Nefi 25:5–6).

Kun Jesaja profetoi, israelilaisten valtakuntia oli kaksi: eteläinen Juudan valtakunta ja pohjoinen Israelin valtakunta (jota kutsuttiin myös Efraimiksi). Kolmas valtakunta, Syyria, oli milloin vihollinen, milloin liittolainen joko Israelille tai Juudalle tai molemmille (ks. PKO, hakusana ”Aikataulukko”, s. 6–7). Näihin valtakuntiin viitataan seuraavin nimityksin:

Maa	Pääkaupunki	Alue tai heimo	Johtaja
Juuda	Jerusalem	Juuda	Ahas, Daavidin huonetta
Syyria	Damaskos	Aram	Resin
Israel	Samaria	Efraim	Pekah, Remaljan poika

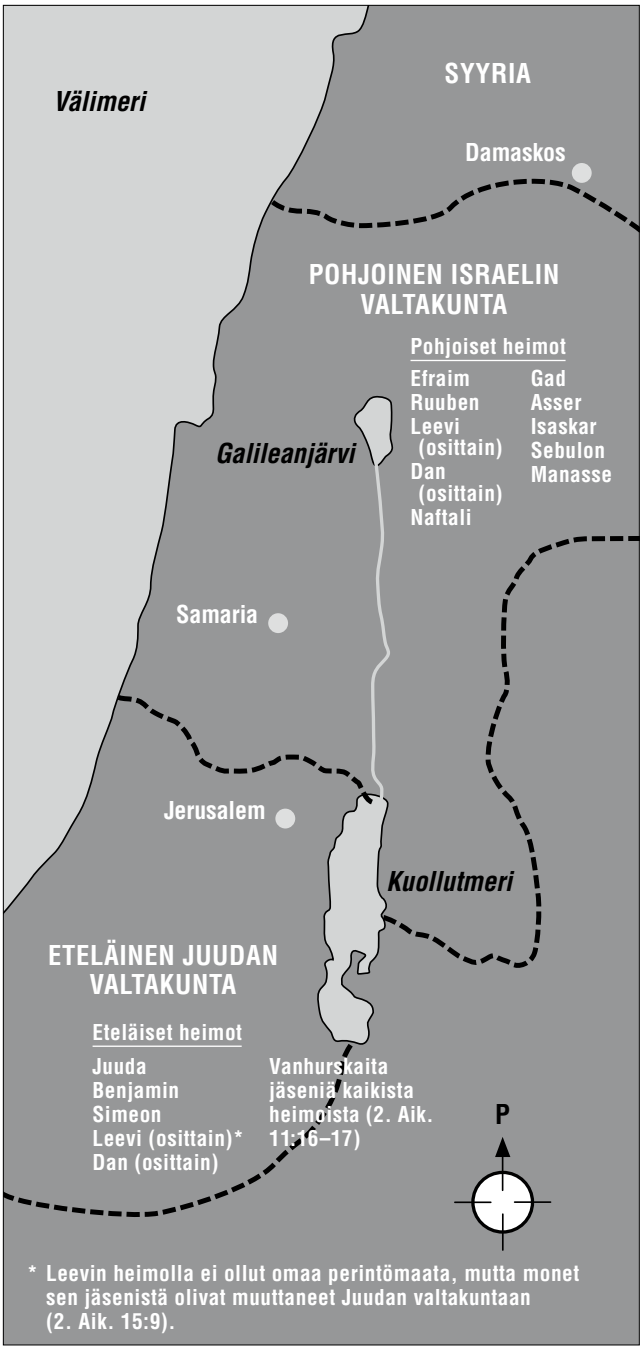

• Jesajan kutsu palvelutehtävään tuli Juudan ja Israelin vallan ja vaurauden heikkenemisen aikana. Pohjoinen Israelin valtakunta (Efraim) oli liittoutunut Syyrian kanssa, jotta ne kumpikin voisivat saada vahvistusta ja suojaa Assyrian valloittajavaltakuntaa vastaan. Kun Juuda kieltäytyi tulemasta mukaan liittoumaan, Israel ja Syyria hyökkäsivät Juudaan (ks. 2. Nefi 17:1).

Jesajaa käskettiin varoittamaan Juudan kuningasta Ahasia, ettei tämä Juudan nimissä solmisi poliittisia liittoja kansansa puolustamiseksi, mutta Ahas torjui Herran varoituksen (ks. 2. Kun. 16:7–20). Ahas teki sopimuksen Assyrian hallitsijan Tiglatpileserin (Pul) kanssa, ja Juudasta tuli vasallivaltio, joka maksoi veroja Assyrialle välttääkseen Syyrian ja Israelin uhkan. Vähitellen Assyria kuitenkin hävitti pienet valtakunnat. Ensiksi kukistui Damaskos (Syyria) vuonna 732 eKr., sitten Samaria (Israel) vuonna 722 eKr. ja vuonna 701 eKr. Assyria valtasi jopa koko Juudan Jerusalemia lukuun ottamatta.

Kuten monet Jesajan profetiat, tämäkin profetia täyttyi hänen omana aikanaan (ks. 2. Kun. 16–18), mikä käy ilmi muinaisen Israelin ja Juudan historiasta. Lukujen 2. Nefi 17–24 sekä näiden lukujen johdantojen huolellinen lukeminen (ks. myös Jes. 7–14) opettaa, että Jesajan profetiat liittyvät myös Herran Jeesuksen Kristuksen toiseen tulemiseen ja niihin tuomioihin, jotka edeltävät sitä hienoa, odotettua tapahtumaa.

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on kiinnittänyt huomiota Jesajan profetioiden moninkertaisiin täyttymisiin seuraavien sukupolvien aikana ja Pyhän Hengen tehtävään näiden tärkeiden kirjoitusten ymmärtämisessä: ”Jesajan kirja sisältää lukuisia profetioita, jotka näyttävät täyttyvän monta kertaa. Yksi näyttää liittyvän Jesajan ajan ihmisiin tai seuraavan sukupolven olosuhteisiin. Toinen merkitys, usein vertauskuvallinen, näyttää viittaavan tapahtumiin ajan keskipäivänä. – – Saman profetian vielä yksi merkitys tai täyttyminen näyttää liittyvän Vapahtajan toisen tulemisen ajan tapahtumiin. Se seikka, että monilla näistä profetioista voi olla moninkertaisia merkityksiä, tähdentää sitä, kuinka tärkeää meidän on tavoitella Pyhän Hengen ilmoitusta avuksemme niiden tulkitsemisessa.” (”Scripture Reading and Revelation”, *Ensign*, tammikuu 1995, s. 8.)

2. Nefi 17:2. Daavidin huone

• Kohdassa 2. Nefi 17:2 ”Daavidin huone” viittaa kuningas Ahasiin, kuningas Daavidin jälkeläiseen ja Juudan valtakunnan vallanperijään.

• Syyria oli liittoutunut pohjoisen Israelin valtakunnan Efraimin kanssa.

• Ilmaus ”hänen sydämensä vapisi” osoittaa, että Ahas ja hänen kansansa pelkäsivät kuullessaan, että Syyria ja Efraim olivat liittolaisia.

2. Nefi 17:3. Tapaaminen Yläaltaan luona

• Jesajan pojan nimi *Sear-Jasub* tarkoitti ’jäännös palaa takaisin’ (ks. 2. Nefi 20:21–22; Isaiah 7:3*, alaviite a* [ks. myöhempien aikojen pyhien englanninkielinen raamatunkäännös]).

• Kanava, joka mainitaan kohdassa 2. Nefi 17:3, on akvedukti eli vedenjakelujärjestelmä. Ahas on saattanut tarkistaa kaupungin vesivarantoja mahdollisen sodan aikana tapahtuvan piirityksen varalta.

• Pesijänkenttä oli paikka, jossa pestiin vaatteita.

2. Nefi 17:4. Savuavat kekäleet

• Se, että kohdassa 2. Nefi 17:4 kuningas Resiniä ja kuningas Pekahia kuvataan savuaviksi kekäleiksi – kuin loppuun palaneiksi soihduiksi – on vertauskuvana siitä, että he olivat kuluttaneet voimansa loppuun. Resinillä ja Pekahilla ei itse asiassa ollut valtaa, ja he jäisivät pian Assyrian kukistamiksi.

2. Nefi 17:6. ”Juudaa vastaan”

• Ilmaus ”jakakaamme se keskenämme” antaa ymmärtää, että Syyria ja Efraim aikoivat yrittää tunkeutua väkisin Jerusalemiin.

• Tabelin poika oli eräs syyrialainen, jonka Syyria ja Efraim valitsivat Jerusalemiin nukkehallitsijaksi.

2. Nefi 17:8. ”Efraim on murskattu”

• Assyria valtasi pohjoisen Israelin valtakunnan vuonna 722 eKr., ja monet sen asukkaista (heistä käytetään nykyään nimitystä Israelin kadonneet heimot) vietiin pois. Alueelle tuotiin vankeja muista maista, ja lopulta he solmivat avioliittoja jäljelle jääneiden israelilaisten kanssa ja heitä alettiin nimittää samarialaisiksi. Efraimin

murskaaminen tapahtui kuten oli ennustettu. 65 vuoden kuluessa Efraimia ei enää ollut.

2. Nefi 17:9–14. ”Herra itse antaa teille merkin”

• Heprealainen sana *(alma)*, joka on käännetty neitsyeksi, tarkoittaa kirjaimellisesti ’nuorta naista’, mutta sillä on lisämerkitys ’neitsyt’.

• Jeesuksen Kristuksen nimi *Immanuel* tulee hepreankielisistä sanoista, jotka tarkoittavat ’meidän kanssamme on Jumala’. Immanuel on tehtävään liittyvä nimi, joka annetaan merkkinä Jumalan suomasta vapauttamisesta (ks. Jes. 7:14). Jesajan viittauksella Immanueliin oli sekä mahdollinen historiallinen merkitys että profeetallinen merkitys. Lähimmässä merkityksessään nimi Immanuel saattoi viitata lapseen, joka syntyisi Jesajan aikana ja jonka varttuminen olisi merkkinä (ks. 2. Nefi 17:16–19). Immanuel-nimen tärkeämmässä profeetallisessa merkityksessä Matteus näkee nimenomaan profetian Jeesuksen syntymästä kuolevaisuuteen (ks. Matt. 1:18–25). Nimi esiintyy myös myöhempien aikojen pyhissä kirjoituksissa (ks. 2. Nefi 17:14; 18:8; OL 128:22). (Ks. lisätietoja PKO, hakusana ”Immanuel”, s. 53.)

• Ilmauksen ”meidän kanssamme on Jumala” tarkoituksena oli vakuuttaa kuningas Ahasille, että jos tämä kääntyisi Herran puoleen, Jumala auttaisi häntä. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka myös tästä tuli jälleen yksi Vapahtajan malli ja kuvajainen: ”Tähän profetiaan liittyy useita tai paremminkin rinnakkaisia osatekijöitä, kuten hyvin suureen osaan Jesajan kirjoituksia. Lähin merkitys kohdistuu luultavasti Jesajan vaimoon, puhtaaseen ja hyvään naiseen, joka suunnilleen niihin aikoihin synnytti pojan.

© 1987 Greg K. Olsen

Siitä lapsesta tuli malli ja kuvajainen saman profetian suuremmasta, myöhemmästä täyttymisestä, joka toteutuisi Jeesuksen Kristuksen syntymässä. Dualistisen profetian vertauskuvallisuus saa lisämerkitystä, kun käsitämme, että Jesajan vaimo on saattanut olla kuninkaallista syntyperää ja siksi hänen poikansa olisi kuulunut Daavidin kuninkaalliseen sukuun. Tässä on jälleen malli, ennustus suuremmasta Immanuelista, Jeesuksesta Kristuksesta, Daavidin merkittävimmästä pojasta, Kuninkaasta, joka syntyisi kirjaimellisesti neitsyeestä. Tosiaankin hänen nimityksensä *Immanuel* siirtyi myöhempiin aikoihin ja sitä käytettiin Vapahtajasta Opin ja liittojen kohdassa 128:22.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 79.)

Teemat	Jes. 7:14–17 (2. Nefi 17:14–17)	Jes. 8:3–7 (2. Nefi 18:3–7)	Matt. 1:21
Äiti	Neitsyt	Vaimo/ profeetatar	Hän (Maria)
Hedelmöitys	Tulee raskaaksi	Tuli raskaaksi	Synnyttää
Lapsi on poika	Synnyttää pojan	Synnytti pojan	Poika
Pojan nimeäminen	Anna hänelle nimeksi Immanuel	Anna hänelle nimeksi Maher-Salal-Has-Bas	Antaa pojalle nimeksi Jeesus

Donald W. Parry, Jay A. Parry, Tina M. Peterson, *Understanding Isaiah*, 1998, s. 74.

2. Nefi 17:16–22. Efraimin ja Syyrian tuho

• Vastakohtana sille lupaukselle, jonka mukaan Juuda ei tuhoutuisi täysin, Jesaja profetoi Ahasia vastustaneen pohjoisen valtakunnan – maan, ”jota sinä kammoat” – kukistumisen (2. Nefi 17:16). Assyrialaiset surmasivat siihen aikaan pohjoisessa vallinneet kaksi kuningasta.

• Assyria tuhoaisi Efraimin ja Syyrian valtakunnat. Syyria tuhottiin vuonna 732 eKr., ja Efraimin tuho seurasi

vuonna 722 eKr. Kuten vanhin Holland on maininnut (katso kohdan 2. Nefi 17:14 selityksiä, s. 85), historiallinen lapsi Jesajan ajalta olisi 12- tai 13-vuotias, joka oli juutalaisen lain edellyttämä moraalisen vastuun ikä.

2. Nefi 17:20. Ajaa pään ja parran

• Pään ja parran ajaminen oli tavanomaista, kun surtiin perheessä tapahtunutta kuolemaa. Vangitun pään ja parran ajaminen voimakeinoin oli kuitenkin loukkaus ja ilmensi määräysvaltasuhdetta.

2. Nefi 17:22. ”Voita ja hunajaa”

• Voi ja hunaja saattavat tuntua ylellisyyshyödykkeiltä, mutta assyrialaiset tuhosivat maan (ks. 2. Nefi 17:23). Sen seurauksena jäljelle jääneiden täytyi elää sillä, mitä he löysivät maasta, kuten kiertelevät beduiinit, ja tulla toimeen ilman satoa. Voi ja hunaja viittasivat todennäköisesti hyydytettyyn jogurttiin, jota saatiin vuohista tai lampaista, sekä saatavilla olevaan villihunajaan.

2. Nefi 18. Assyria, Herran väline

• 2. Nefin luku 18 on jatkoa luvussa 17 esitellyille historiallisille tapahtumille. Jälleen Jesaja varoitti Juudaa menemästä mukaan liittoumiin, koska, kuten hän profetoi, ne olisivat hyödyttömiä. Messiaaninen lupaus Immanuelista (’meidän kanssamme on Jumala’) toteutuisi heidän hyväkseen. Assyrialaiset hyökkäisivät, mutta silti Juuda selviytyisi. Jesaja päätti kirjoituksensa varoitukseen vääristä opetuksista ja käytännöistä, jotka vetäisivät Juudaa pois niistä käskyistä, jotka heille oli ilmoitettu.

2. Nefi 18:1. Maher-Salal-Has-Bas

• Jesajan pojan nimi Maher-Salal-Has-Bas tarkoittaa ’tuho uhkaa’ (ks. 2. Nefi 20:6). Nimi on todennäköisesti vertauskuvana Assyriasta, joka tulee tuhoamaan Israelin (ks. Isaiah 8:1*, alaviite d*, myöhempien aikojen pyhien englanninkielinen raamatunkäännös).

2. Nefi 18:3. Profeetatar

• Sana *profeetatar* viittaa Jesajan vaimoon. Hänellä on saattanut olla profeetallinen kyky, ja hänen poikansa on todennäköisesti ollut kohtaan 2. Nefi 17:14 muistiin merkityn profetian ensimmäinen täyttyminen.

2. Nefi 18:4. Oppia huutamaan

• Kuvaus ”ennen kuin lapsi on oppinut huutamaan: isäni, ja: äitini” viittaa Jesajan poikaan Maher-Salal-Has-Basiin noin kaksivuotiaana. Vuoteen 732 eKr. mennessä Assyria oli hävittänyt Syyrian ja Samarian pohjoisosan (Israelin). Israel valloitettiin kokonaan vasta vuonna 722 eKr.

2. Nefi 18:6–7. ”Hiljaa virtaavia Siloan vesiä”

• Eräässä selonteossa selitetään, mikä merkitys on mahdollisesti sillä, että ”hiljaa virtaavia Siloan vesiä” (2. Nefi 18:6) ja väkeviä ja paljoja virran vesiä (ks. jae 7) verrataan keskenään: ”Jesaja kuvaa kahdenlaista vesialuetta – hiljaa virtaavia Siloan vesiä Jerusalemin temppelivuoren lähellä ja suuren Eufratjoen vesiä, jotka usein tulvivat valtoimenaan – ja vertaa niitä sitten toisiinsa. Siloan vedet on hallittu ja miellyttävä vesialue, kun taas Eufratjoki on vaarallinen ja tuhoisa. Siloan vedet tuovat elämän niille, jotka juovat niistä; Eufratjoki tuo kuoleman niille, jotka se pyyhkäisee tulvan myötä mukaansa. Jesajan kuvaukset kahdesta vesialueesta ovat vertauskuvallisia: edellinen edustaa Jeesusta, taivaan Kuningasta, jota verrataan elämän vesiin; jälkimmäinen on Assyrian kuningas, joka johtaa suuria, tuhoisia sotajoukkojaan ja vyöryy koko maailmaan tulvan tavoin ja hävittää sen asukkaat (ks. Jer. 46:8). Koska Juudan asukkaat olivat hylänneet Jeesuksen eli Siloan vedet, Herra nostattaisi heitä vastaan Assyrian kuninkaan eli sen joen väkevät ja paljot vedet, joka tulvisi yli äyräidensä ja vyöryisi tuhoineen koko maahan.” (Donald W. Parry, Jay A. Parry, Tina M. Peterson, *Understanding Isaiah*, 1998, s. 83.)

2. Nefi 18:8. ”Aina kaulaan saakka”

• Vertauskuvallinen ilmaus ”aina kaulaan saakka” antaa ymmärtää, että Assyrian kuningas tulee valloittamaan Juudan maat, jopa Jerusalemin. Vuoteen 701 eKr. mennessä Assyria oli vallannut koko Juudan lukuun ottamatta sen pääkaupunkia.

2. Nefi 18:8, 10. ”Jumala on meidän kanssamme”

• Siinä vaiheessa kun Assyria oli valloittanut Juudan, kaikki tuntui olevan menetetty, mutta Immanuel eli ”Jumala on meidän kanssamme” esti Jerusalemin tuhon (2. Nefi 18:10). Kohta Jes. 37:33–36 kuvaa tätä

ihmeenomaista tapahtumaa, jolloin yksikään nuoli ei lentänyt muurien yli.

2. Nefi 18:14. Pyhäkkö, ”kompastuskivi”

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on kiinnittänyt huomiota ”Immanuelin” kykyyn sekä pelastaa että tuomita: ”Kun Israelin kallio tulee, Hän on oleva pyhäkkö vanhurskaille; nämä löytävät Hänen evankeliuminsa suojasta rauhan ja turvan. Mutta kapinallisille ja tottelemattomille Jerusalemissa ja koko Israelissa Hän on oleva kompastuskivenä ja loukkauskalliona (myös loukkuna ja ansana). He kompastuvat ja kaatuvat Hänen vuokseen. He pahoittavat mielensä Hänen opetustensa vuoksi, ja heidät tuomitaan ja he loukkaantuvat ja joutuvat ansaan ja jäävät kiinni, koska he hylkäävät nuo opetukset.” (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 osaa, 1971–1973, osa 3, s. 292–293.)

2. Nefi 18:17. ”Minä odotan Herraa”

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista puhui siitä hengellisestä voimasta, joka seuraa, kun panemme luottamuksemme Herraan:

”Vaikka panemme uskomme ja luottamuksemme Herraan, meidän on taisteltava tuskamme kanssa päivästä toiseen ja joskus tunnista toiseen, jopa hetkestä toiseen, mutta lopulta me ymmärrämme sen suurenmoisen neuvon, jonka profeetta Joseph Smith sai tuntiessaan itsensä unohdetuksi ja eristetyksi Libertyn vankilassa ja yrittäessään selviytyä kokemastaan tuskasta:

’Poikani, rauha olkoon sielullesi; vastoinkäymisesi ja ahdinkosi kestävät vain pienen hetken,

ja sitten, jos kestät ne hyvin, Jumala korottaa sinut korkeuteen; sinä voitat kaikki vihollisesi’ (OL 121:7–8).

Rakkaat veljeni ja sisareni, kun elämään tulee tuskaa, koetuksia ja koettelemuksia, kääntykää Herran puoleen. Jääkää odottamaan Herraa, pankaa Häneen toivonne (ks. Jes. 8:17; 2. Nefi 18:17). ’Jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman, he kohoavat siivilleen kuin kotkat. He juoksevat eivätkä uuvu, he vaeltavat eivätkä väsy.’ (Jes. 40:31.) Paraneminen tulee Herran ajalla ja Herran tavalla. Olkaa kärsivällisiä.” (Ks. ”Sielun ja ruumiin paraneminen”, *Liahona*, tammikuu 1999, s. 19.)

2. Nefi 18:19. Vainajahenkiä ja velhoja, jotka supisevat

• Niinä synkeinä aikoina ihmiset sortuivat kysymään neuvoa kuolleiden hengiltä sen sijaan että olisivat luottaneet Herraan. Velhojen supiseminen ja mumiseminen viittaa niihin meedion vaikertaviin ääniin ja kuiskaamiin hokemiin, joiden välityksellä oletetaan saatavan yhteys kuolleisiin.

2. Nefi 19. ”Lapsi on syntynyt meille”

• Kun assyrialaiset hyökkäsivät Israelin (Efraimin) ja Syyrian liittoumaa vastaan, he tuhosivat Damaskoksen

ja valloittivat Israelin pohjoisen alueen, jota kutsuttiin myöhemmin Galileaksi (ks. 2. Kun. 15:27–31). Kohdassa 2. Nefi 19:1 tähän tapahtumaan viitataan puhumalla ahdingosta, joka toi synkeyden. Huolimatta tästä hyökkäyksestä ja siitä uhkasta, jonka se aiheutti muulle Israelille ja Juudalle etelässä, Jesaja profetoi, että Messiaan tuleminen tälle alueelle oli kuin suuren valon tuleminen (ks. 2. Nefi 19:2). Sebulonin ja Naftalin heimojen perimät maat olivat Israelin pohjoisosassa eli Galileassa, missä Jeesus varttui ja vietti suurimman osan palveluajastaan. Matteus ja Johannes näkivät Messiaan asumisen Galilean alueella Jesajan profetian täyttymisenä (ks. Matt. 4:12–16; Joh. 1:5).

2. Nefi 19:6–7. ”Valta on hänen harteillaan”

• Vanhin Jeffrey R. Holland on kirjoittanut siitä, kuinka kohdan 2. Nefi 19:6–7 Jesajan profetian täyttyminen liittyy sekä sovitukseen että tuhatvuotisen valtakunnan aikaan: ”Se seikka, että valta olisi lopulta Hänen harteillaan, vahvistaa sen, minkä koko maailma tulee eräänä päivänä tunnustamaan – että Hän on herrojen Herra ja kuninkaiden Kuningas ja tulee eräänä päivänä hallitsemaan maata ja kirkkoaan henkilökohtaisesti kaikella sillä majesteettiudella ja niissä pyhissä vaatteissa, jotka kuuluvat pyhälle hallitsijalle ja ylipapille. Kaikki voivat saada lohtua siitä tosiasiasta, että koska valta – ja siihen

kuuluvat kuormat – tulevat olemaan Hänen harteillaan, ne tullaan suuressa määrin nostamaan pois meidän omilta harteiltamme. Tässä on jälleen yksi Jesajan kirjan viittaus sovitukseen – siihen, että meidän syntimme (tai tässä viittauksessa ainakin meidän ajalliset kuormamme) otetaan pois ja lasketaan Kristuksen harteille." (*Christ and the New Covenant*, s. 80.)

2. Nefi 19:6–7

Kuinka kukin Herralle Jeesukselle Kristukselle annetuista nimistä voi lisätä uutta merkitystä meidän ymmärrykseemme Vapahtajasta?

• Vanhin Jeffrey R. Holland on auttanut meitä näkemään myös sen, mikä merkitys on Herrasta Jeesuksesta Kristuksesta käytetyillä eri nimillä:

"Ihmeellisenä Neuvonantajana Hän on meidän välimiehemme, meidän välittäjämme, joka puolustaa meidän asiaamme taivaan tuomioistuimessa. 'Herra nousee käymään oikeutta ja nousee tuomitsemaan kansaa', Jesaja (ja Nefi) muistutti aikaisemmin [2. Nefi 13:13]. Huomatkaa meidän neuvonantajamme ja puhemiehemme suurenmoinen myötätunto tässä myöhempien aikojen pyhien kirjoitusten kohdassa:

'Kuunnelkaa häntä, joka on puolustaja Isän luona ja joka ajaa teidän asiaanne hänen edessään

sanoen: Isä, katso hänen kärsimyksiään ja kuolemaansa, joka ei syntiä tehnyt ja johon sinä olit mieltynyt; katso Poikasi verta, joka vuodatettiin, hänen vertansa, jonka sinä annoit, jotta sinä itse saisit kunnian;

sen tähden, Isä, säästä nämä veljeni, jotka uskovat minun nimeeni, jotta he voisivat tulla minun luokseni ja saada ikuisen elämän' [OL 45:3–5].

Tietenkin, kuten Jesaja huomautti, Kristus on paitsi välimies myös tuomari [ks. Moosia 3:10; Moroni 10:34; Moos. 6:57]. Juuri siihen tuomarin tehtävään voimme löytää vielä suuremman merkityksen Abinadin toistuvasta ilmauksesta, jonka mukaan Jumala itse on tuleva alas lunastamaan kansansa [Moosia 13:28; ks. myös Moosia 13:34; 15:1; Alma 42:15]. On ikään kuin siinä taivaan suuressa oikeussalissa tuomari – koska ei halua pyytää ketään muuta kuin itseään kantamaan syytettyinä seisovien syyllisten kuormia – riisuisi tuomarin viittansa ja tulisi alas maan päälle kestämään heidän raipaniskunsa henkilökohtaisesti. Ajatus Kristuksesta armollisena tuomarina on yhtä kaunis ja verraton kuin ajatus Kristuksesta neuvonantajana, välimiehenä ja puolustajana.

'Väkevä Jumala' kertoo Jumalan voimasta, hänen vahvuudestaan, kaikkivaltiudestaan ja voittamattomasta vaikutuksestaan. Jesaja näkee Hänen pystyvän aina voittamaan synnin ja rikkomuksen vaikutukset kansassaan sekä saavuttamaan ikuisen voiton israelilaisten mahdollisista vainoojista.

'Ikuinen Isä' tähdentää sitä perustavaa laatua olevaa oppia, että Kristus on Isä – luvuttomien maailmojen Luoja, ylösnousemuksen ansiosta palautetun fyysisen elämän Isä, iankaikkisen elämän Isä hengellisesti synnytetyille pojilleen ja tyttärilleen sekä Hän, joka toimii Isän (Elohimin) puolesta jumalallisesti vahvistetulla valtuudella. Kaikkien tulee pyrkiä syntymään Hänestä ja tulemaan Hänen pojikseen ja tyttärikseen [ks. Moosia 5:7].

Viimeiseksi ilmaus 'Rauhan Ruhtinas' kertoo meidän riemuitsevan siitä, että kun Kuningas tulee, ihmissydämessä tai maailman kansojen keskuudessa ei ole enää sotaa. Tämä on rauhanomainen kuningas, Salemin kuningas – kaupungin, josta tuli myöhemmin Jerusalem. Kristus tuo rauhan niille, jotka ottavat Hänet vastaan kuolevaisuudessa, elivätpä he minä aikakautena

tahansa, ja Hän tuo rauhan kaikille niille, jotka ovat Hänen tuhatvuotisessa valtakunnassaan ja sen jälkeisissä kirkkauden valtakunnissa." (*Christ and the New Covenant*, s. 80–82.)

2. Nefi 19:11–12. "Hänen kätensä on yhä ojennettuna"

• "Resinin vastustajat" olivat assyrialaisia.

• Vaikka ilmaus "hänen kätensä on yhä ojennettuna" ilmaisee useimmiten vanhurskasta vihaa, se kuvataan muualla armon kätenä (ks. 2. Nefi 28:32; MK Jaak. 6:4–5).

2. Nefi 19:18–19. "Tulen ruokaa"

• Kohdan 2. Nefi 19:5 veriset taisteluvarusteet ovat tulen ruokaa valmistauduttaessa "suuren valon" tuomaan iloon ja rauhaan (jae 2). Sen sijaan jakeissa 18–19 tulen ruokaa on jumalattomuus, mukaan lukien ihmiset, jotka jatkavat pimeyden töitä jopa siihen asti, etteivät säästä edes omaa veljeään.

2. Nefi 20. Jumalan tuomio Assyrialle

• Vaikka assyrialaisten sallittiin voittaa Israel ja Juuda, hekin joutuivat kohtaamaan Jumalan tuomiot jumalattomuudestaan. 2. Nefin luku 20 sisältää profetian, joka koskee Assyrian kohtaloa ja jonka täyttyminen on vahvistettu historiallisesti. Jesaja mainitsi joitakin Assyrian menestyksekkäitä sotatoimia (ks. jae 9) ja profetoi sen lopullisesta tunkeutumisesta Juudaan ja menestyksestä tätä vastaan luetellen jopa niiden monien Juudan kaupunkien nimet, jotka kukistuisivat Assyrian edessä (ks. jakeet 28–32). Siitä huolimatta assyrialaiset lopulta epäonnistuivat ja sekä Israelin että Assyrian tuho kuvataan täydelliseksi (ks. jakeet 15–19). Israelin ja Assyrian tuho on myös mallina jumalattomien tuhosta minä tahansa aikakautena, mukaan lukien myöhemmät ajat.

2. Nefi 20:5–6. "Minun vihani vitsaa"

• Armossaan Herra lähetti toistuvasti profeettoja kutsumaan kansaansa parannukseen. Kun profeetat torjuttiin, Herra salli Assyrian tulla rangaistuksen vitsaksi kansalleen. Kun se tarkoitus oli täytetty, Herra rankaisi sitten Assyriaa sen jumalattomuudesta (ks. 2. Nefi 20:12) toisen kansakunnan – Babylonian – välityksellä.

2. Nefi 20:12–14

Vertaa näihin jakeisiin kohtaa Moos. 4:1–4. Kuinka Assyrian kuningas on malli, jonka avulla Jesaja voi opettaa sinulle jotakin vastustajasta?

2. Nefi 20:12–15. "Kerskaileeko kirves…?"

• Herra vertasi Assyriaa kirveeseen, joka kerskailee sille, joka pitelee sen varresta. Kirveellä (Assyrialla) ei ole mitään voimaa itsellään eikä itsessään, ja sen valtakausi on luhistumaisillaan.

2. Nefi 20:16–19. Jumalattomat hävitetään yhdessä päivässä

• Jesaja käytti Assyrian kukistumista mallina ja kuvajaisena jumalattomien hävityksestä toisen tulemisen yhteydessä. Vanhin Bruce R. McConkie opetti tämän kohdan lukijoille, kuinka järjestää ja ymmärtää näitä kirjoituksia toisen tulemisen taustaa vasten: "Jesaja sanoo puhuen toisesta tulemisesta: 'Ja Israelin Valosta tulee liekki, Israelin Pyhästä tulenlieska, joka yhdessä päivässä polttaa ja nielee Assyrian orjantappurat ja ohdakkeet.' Samaa sanotaan myös polttamisen päivästä, jolloin viinitarha puhdistetaan. '[Tuli] tekee perin juurin lopun sen metsien ja puutarhojen vehmaudesta', kuvaus jatkuu. 'Ja niin vähiin käyvät puut metsissä, että lapsikin voi ne merkitä muistiin.' Ihmisten jumalattomuus on niin laajalle levinnyttä ja heidän pahat tekonsa niin suuria, että suhteellisen harvat kestävät sen päivän. 'Sinä päivänä' – polttamisen päivänä, jolloin tehdään loppu jokaisesta turmeltuneesta, jolloin jäljelle jäävät käyvät vähiin– 'eivät Jaakobin jälkeläiset, jotka ovat päässeet pakoon, nuo Israelista jäljelle jääneet, enää turvaudu sortajaansa. Herralle uskollisina he turvautuvat yksin häneen, Israelin Pyhään. Jäännös palaa takaisin, Jaakobin heimon jäännös kääntyy väkevän Jumalan luo.' (Jes. 10:17–21.) Heidät kootaan Herran tulemisen jälkeen." (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 315–316.)

2. Nefi 21. Iisain vesa

• Herra opetti Jesajalle syvällisiä totuuksia myöhemmistä ajoista antamalla kattavia näkyjä. Moronin tavoin

(ks. Morm. 8:34–35) Jesaja näki meidän aikamme olosuhteet ja ne tapahtumat, joiden kautta Herra toteuttaisi suuren tuhatvuotisen valtakunnan. Monet Jesajan profetioista liittyvät suoraan evankeliumin palauttamiseen profeetta Joseph Smithin välityksellä.

2. Nefi 21:1–5, 10. Kanto, vesa ja verso

• Kun Moroni ilmestyi Joseph Smithille 21. syyskuuta 1823, ”hän lainasi Jesajan yhdettätoista lukua ja sanoi sen olevan täyttymässä” (JS–H 40). Kuka on Iisain kanto ja kuka on verso, joka lähtisi siitä kannosta? Herra vastasi näihin kysymyksiin kohdassa OL 113:1–4. Tarvitaan silti huolellista lukemista ja pohtimista, jotta voidaan ratkaista, ketä milläkin vertauskuvallisella ilmauksella tarkoitetaan.

Vanhin Bruce R. McConkie on maininnut, että Kristus on verso tuhatvuotisen valtakunnan aikana: ”’Tulee aika, sanoo Herra, jolloin Daavidin suvusta nousee Vanhurskas Verso. Hän on kuningas, joka hallitsee viisaasti ja saattaa maassa voimaan oikeuden ja vanhurskauden.’ – – (Jer. 23:3–6.) Toisin sanoen Kuningas, joka hallitsee henkilökohtaisesti maan päällä tuhatvuotisen valtakunnan aikana, on oleva Verso, joka kasvoi Daavidin huoneesta. – – Hän on Herra Jehova – Hän, jota me kutsumme Kristukseksi.” (*The Promised Messiah: The First Coming of Christ*, 1978, s. 193.)

Kohdan 2. Nefi 21:1 messiaaniseen ennustukseen punoutuu vielä yksi näkemys Herran valtakunnasta myöhempinä aikoina: ”Iisain kannosta lähtee verso.” Myöhempien aikojen ilmoitus mainitsee tämän verson olevan ”palvelija Kristuksen kädessä” (OL 113:4). Ajatus myöhempien aikojen palvelijasta toistetaan runollisesti kohdassa 2. Nefi 21:10 ja tällä kertaa häntä nimitetään ”Iisain juurivesaksi”. Tämän juurivesan mainitaan olevan henkilö, jolla on pappeus ”ja valtakunnan avaimet viirinä ja minun kansani kokoamiseksi viimeisinä aikoina” (OL 113:6). Profeetta Joseph Smith oli tällainen henkilö. Samoin on jokainen hänen jälkeensä seurannut Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon profeetta.

Vanhin Bruce R. McConkie on ilmaissut tämän saman ajatuksen: ”Olemmeko väärässä, kun sanomme, että tässä mainittu profeetta on Joseph Smith, jolle annettiin pappeus, joka sai valtakunnan avaimet ja joka kohotti viirin Herran kansan kokoamiseksi meidän talouden-hoitokautenamme? Ja eikö hän myös ole ’palvelija Kristuksen kädessä, [joka] on osaksi Iisain samoin kuin Efraimin jälkeläinen eli Joosefin huoneesta, ja hänen päälleen on laskettu paljon valtaa’? (OL 113:4–6.) Ne, joiden korvat ovat herkistyneet Jumalan kuiskauksille, tulevat tuntemaan näiden asioiden merkityksen.” (*Millennial Messiah*, s. 339–340.)

2. Nefi 21:9. ”Maa on täynnä Herran tuntemusta”

• Vanhin Dallin H. Oaks on opettanut, että tiedon vuodattamiseen taivaista sisältyvät Jumalan teiden tunteminen, Pyhän Hengen läsnäolon lisääntyminen ja pappeuden opin ymmärtäminen:

”Meidän aikanamme on tarjolla valtavasti tietoa maailmasta ja sen asukkaista. Mutta maailman asukkaat eivät saa vastaavassa määrin lisää tietoa Jumalasta ja Hänen suunnitelmastaan lapsiaan varten. Tässä asiassa maailma ei tarvitse enemmän oppineisuutta ja teknologiaa vaan enemmän vanhurskautta ja ilmoitusta.

Kaipaan sitä Jesajan ennustamaa aikaa, jolloin ’maa on täynnä Herran tuntemusta’ (Jes. 11:9; 2. Nefi 21:9). Innoitetuin sanoin profeetta Joseph Smith kuvasi, kuinka Herra vuodattaa ’tietoa alas taivaasta myöhempien aikojen pyhien päälle’ (OL 121:33). Tämä ei tapahdu niille, joiden sydän ’on kiinnittynyt niin paljon siihen, mikä on tästä maailmasta, ja pyrkii saamaan ihmisten kunnianosoituksia’ (OL 121:35). Ne, jotka eivät opi ja käytä vanhurskauden periaatteita (ks. OL 121:36), jäävät itsekseen potkimaan niitä vastaan, joilla on valtuus, ’vainoamaan pyhiä ja taistelemaan Jumalaa vastaan’ (OL 121:38). Toisaalta Herra antaa tämän suuren lupauksen uskollisille:

’Pappeuden oppi laskeutuu sieluusi kuin kaste taivaasta.

Pyhä Henki on kumppanisi alati ja valtikkasi muuttumaton vanhurskauden ja totuuden valtikka; ja sinun herruutesi on oleva ikuinen herruus, ja ilman pakkoa

se virtaa sinulle aina ja ikuisesti.' (OL 121:45–46.)" (Ks. "Vaihtoehtoiset äänet", *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 26.)

2. Nefi 21:10–16. Myöhempien aikojen kokoaminen

• 21.–22. syyskuuta vuonna 1823 enkeli Moroni ilmestyi profeetta Joseph Smithille viisi eri kertaa. Neljällä käynnillä viidestä muiden ohjeiden ohella Moroni lainasi Jesajan lukua 11 ja julisti sen olevan täyttymässä (ks. JS–H 40). Muutaman vuoden kuluessa profeetta Joseph Smithille annettiin pappeuden avaimet, jotka ovat välttämättömät tämän profetian täyttymisen alkamiseen (ks. OL 110:11).

2. Nefi 21:11. Toinen kokoaminen

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut, että Israelin huoneen toisen kokoamisen ajankohta on varattu nimenomaan viimeisiä aikoja varten:

"Aika on vihdoin koittanut, jolloin Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala on vielä toisen kerran ojentanut kätensä tuodakseen takaisin kansansa jäljellä olevan jäännöksen Assyriasta ja Egyptistä, Patrosista ja Kuusista ja Elamista ja Sinearista ja Hamatista ja meren saarilta ja tuodakseen niiden kera esiin pakanoiden täyteyden ja vahvistaakseen niiden kanssa sen liiton, joka luvattiin, kun niiden synnit otettaisiin pois. – – Tätä liittoa ei ole koskaan vahvistettu Israelin huoneen kanssa eikä Juudan huoneen kanssa. – –

Lihassa ollessaan Kristus aikoi tehdä liiton heidän kanssaan, mutta he hylkäsivät Hänet ja Hänen ehdotuksensa, ja sen seurauksena heidät taitettiin pois, eikä heidän kanssaan sillä kertaa solmittu liittoa. – –

Sen jälkeen kun tämä valittu suku täten oli hylännyt Kristuksen ja Hänen ehdotuksensa, pelastuksen lähettiläät sanoivat heille: 'Katso, me käännymme pakanain puoleen.' Ja pakanat ottivat vastaan liiton, ja heidät oksastettiin siihen, mistä valittu suku oli taitettu pois." (Ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 16–17.)

2. Nefi 22. Ylistyslauluja

• 2. Nefin luvussa 22 on kaksi kiitos- ja ylistyslaulua tuhatvuotista valtakuntaa varten. Niissä esitetään suuri lupaus siitä, että ihmiset ottavat vastaan Herran, ylistävät Häntä ja pääsevät osallisiksi Hänen siunauksistaan. Se on oleva aika, jolloin kaikki lausuvat todistuksensa ja ilmaisevat kiitollisuutensa ja rakkautensa toisiaan kohtaan. MAP-laulukirjan laulu "Mun valkeuteni on Herrani ain" (nro 51) perustuu tähän ilmaukseen, jota Jesaja käytti kohdassa Jes. 12:2.

2. Nefi 22:3. "Vettä pelastuksen lähteistä"

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on maininnut, mikä on elävän veden lähde: "Herra tarjoaa elävää vettä, joka voi sammuttaa niiden polttavan janon, joiden elämä on kuivettunut totuuden janosta. Hän odottaa meidän antavan heille evankeliumin täyteyden antamalla heille pyhät kirjoitukset ja profeettojen sanat ja todistamalla heille henkilökohtaisesti palautetun evankeliumin totuudesta heidän janonsa lievittämiseksi. Kun he juovat evankeliumin tuntemuksen maljasta, heidän janonsa sammuu, kun he oppivat ymmärtämään taivaallisen Isämme suurta onnensuunnitelmaa." (Ks. "Elävää vettä hengellisen janon sammuttamiseen", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 18.)

2. Nefi 23. Babylonin tuho

• Jesaja näki ennalta Babylonin selvän tuhon, sen ylhäisön alennustilan ja sen rahvaan yleisen jumalattomuuden. Jumala kutsui voimia kokoontumaan yhteen Babylonin kukistamiseksi (ks. 2. Nefi 23:2–6). Kutsuun vastattiin, kun meedialaisten ja persialaisten yhdistetty sotajoukko Kyyros Suuren johdolla patosi Eufratjoen sekä marssi joenuomaa pitkin ja Babylonin muurien alitse valtaamaan kaupungin ja kukistamaan valtakunnan noin 538 eKr. Tapahtuman merkitys ilmenee selvemmin, kun pohditaan nimityksen *Babylon* kuvakieltä hengellisessä mielessä. Jesajakin käytti profetioissaan nimitystä *Babylon* vertauskuvana maailman yleisestä hengellisestä tilasta viimeisinä aikoina. Pyhitettyjä (ks. 2. Nefi 23:3) eli myöhempien aikojen pyhiä käsketään kokoontumaan yhteen ja liittymään Jumalaan, jotta jumalattomuus (Babylon) kukistettaisiin maailmasta.

2. Nefi 23:6. ”Herran päivä”

• Ilmausta ”Herran päivä” käytetään monesti kuvaamaan Herran tuomioita, jotka rankaisevat jumalattomia ja säästävät vanhurskaat. Valmistautumisesta siihen päivään Herra on sanonut: ”Jos te olette valmiita, te ette pelkää” (OL 38:30).

2. Nefi 24:4–20. Lusiferin kukistuminen ja Babylonin kukistuminen

• Luvussa 2. Nefi 24 Herra tuomitsi Jesajan välityksellä Israelin huoneen jumalattomuuden. Hän profetoi, että sen osaksi tulisi suuria tuomioita sen keskuudessa olevan pahuuden vuoksi. Tavallisesti näiden tuomioiden oli määrä toteutua muiden kansakuntien toimesta. Jesajan profeetallinen näkemys tästä tuhosta korostaa vastustajan roolia ahdingon pääasiallisena aiheuttajana kansakuntien keskuudessa. Profeetallisen valtuuden välityksellä me näemme, että lopulta Lusifer kukistuu.

2. Nefi 24:12. Lusifer

• Ainoat kohdat Raamatussa ja Mormonin kirjassa, joissa käytetään nimeä *Lusifer*, ovat Jes. 14:12 [ks. englanninkielinen kuningas Jaakon raamatunkäännös] ja 2. Nefi 24:12. Kohdassa OL 76:25–28 meille opetetaan, että Lusifer (joka tarkoittaa ’valonkantajaa’) oli Saatanan nimi ennen kuolevaisuutta. Koska hän kapinoi Jumalaa vastaan, hän lankesi valta-asemastaan Jumalan edessä (ks. jae 25) ja häntä ”nimitettiin Kadotukseksi” (jae 26), joka tarkoittaa ’tuhoa’.

Jesaja käytti kertomusta Lusiferin ylpeydestä ja hänen lankeamisestaan taivaasta (ks. 2. Nefi 24:12–19) vertauskuvana Babylonin kuninkaan kunnianhimoista ja lopullisesta kukistumisesta (ks. jae 4).

Jesajan kuvaus Babylonista ja sen hallitsijoista on myös malli ja kuvajainen siitä, kun Saatana sidotaan eikä hänellä ole valtaa kansakuntiin tuhatvuotisen valtakunnan aikana. Vaikka tuhatvuotisen valtakunnan päätteeksi hänet päästetäänkin irti vähäksi aikaa, niin lopulta maapallon kuolevaisuuden historian lopussa hän menettää kaiken vallan. Hänet ja kadotuksen pojat karkotetaan ”ulkoiseen pimeyteen”.

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on esittänyt, mikä oli se Saatanan luonteen pääheikkous, joka sai hänet lankeamaan taivaasta:

”Kuolevaisuutta edeltäneessä neuvonpidossa ylpeys kukisti Lusiferin, ’sarastuksen pojan’ (2. Nefi 24:12–15; ks. myös OL 76:25–27; Moos. 4:3). – –

Kuolevaisuutta edeltäneessä neuvostossa Lusifer asetti oman ehdotuksensa kilpailemaan Isän suunnitelman kanssa, jota Jeesus Kristus kannatti (ks. Moos. 4:1–3). Hän halusi saada kaikkia muita suuremman kunnian (ks. 2. Nefi 24:13). Lyhyesti sanottuna hänen ylpeä halunsa oli kukistaa Jumala (ks. OL 29:36; 76:28).” (Ks. ”Kavahtakaa ylpeyttä”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 3.)

2. Nefi 24:12–20

Millä tavoin Lusifer on vaikuttanut maailman kansakuntien keskuudessa? Mitä seurauksia hänen toiminnallaan on?

Pohdittavia seikkoja

- Kun tutkit lukuja 2. Nefi 17–19, pane merkille, millä tavoin Jeesuksen Kristuksen elämä on viimeisten aikojen tarkoitusten kannalta keskeinen.
- Mitkä Jesajan viimeisten aikojen tuomioita koskevista varoituksista ovat sinulle merkittävimpiä?
- Millä tavoin toinen tuleminen on oleva sekä ”suuri” että ”pelottava”?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kun olet lukenut huolellisesti nämä Jesajan kirjan luvut ja niitä tulkitsevat selitykset sekä tutkinut niitä, kirjoita erilliselle paperille, mitkä sinun mielestäsi ovat tärkeimpiä profeetallisia näkemyksiä, joilla on merkitystä ja soveltuvuutta sinuun myöhempien

aikojen pyhänä ja nykypäivän maailmaamme. Huomaa, mikä on kunkin seuraavan pyhien kirjoitusten kohdan pääajatus:

2. Nefi 17–18 _____

_____

2. Nefi 19 _____

_____

2. Nefi 20:12–19 _____

_____

2. Nefi 21:10–14 _____

_____

2. Nefi 22 _____

_____

2. Nefi 23 _____

_____

2. Nefi 24 _____

_____

Luku 12

2. Nefi 25–27

Johdanto

Nefi antoi profeetallisia selityksiä Jesajan profetioihin, joita hän lainasi. Kiinnitä tarkkaa huomiota Nefin näkemyksiin Vapahtajan tehtävästä taivaallisen Isän lasten pelastumisen toteuttamisessa, siitä suuresta pahuudesta, joka kohtaa niitä, jotka haluavat olla vanhurskaita viimeisinä aikoina, sekä luvatun palautuksen siunauksista. Merkittävänä osana profetoitua palautusta oli Mormonin kirjan esiintulo. Sen lisäksi että Nefin kirjoitukset valmistavat maailmaa tunnustamaan Herran suuren työn viimeisinä aikoina, ne auttavat sinua tietämään, kuinka voit päästä osalliseksi sovituksesta saadaksesi omakohtaisen anteeksiannon.

Selityksiä

2. Nefi 25:1–8. Vinkkejä Jesajan ymmärtämiseen

• Saat vinkkejä Jesajan ymmärtämiseen katsomalla kohdan 1. Nefi 20–21 selityksiä, s. 43–45.

2. Nefi 25:4. ”Täynnä profetian henkeä”

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selventänyt ilmausta ”profetian henki” ja sitä, kuinka voisimme saada tämän lahjan:

”Ilmoitusta voidaan antaa jokaiselle kirkon jäsenelle. Profeetta on sanonut, että jokaisen tulisi olla profeetta ja että Jeesuksen todistajissa on profetian henki. Jokaisella kirkon jäsenellä on paitsi etuoikeus myös velvollisuus tuntea totuus, joka tekee hänestä vapaan. Hän ei voi sitä tuntea, ellei sitä hänelle ilmoiteta. – –

Pyhän Hengen lahja annetaan kirkon jäsenille, jotta heillä voi olla profetian ja ilmoituksen henki. Ymmärrettäköön kuitenkin, etteivät he voi saada ilmoitusta kirkon johtamiseksi.” (*Church History and Modern Revelation*, 2 osaa, 1953, osa 2, s. 217–218.)

2. Nefi 25:9–30:18. Nefin saarna juutalaisille, Lehin lapsille ja pakanoille

• Seuraavassa yleiskatsauksessa esitetään pääpiirteittäin luvut 2. Nefi 25–30, jotka muodostavat saarnan, jonka Nefi osoitti kolmelle eri ihmisryhmälle – juutalaisille, Lehin lapsille ja pakanoille.

Nefin sanoma juutalaisille (2. Nefi 25:10–20)

- Jerusalemin hävitys, Babylonin vankeus, paluu Jerusalemiin (ks. jakeet 10–11)
- Juutalaiset hylkäävät Kristuksen, Hänen ristiinnaulitsemisensa ja ylösnousemuksensa (ks. jakeet 12–13)
- Jerusalem hävitetään jälleen vuonna 70 jKr. ja 135 jKr. (ks. jae 14)
- Sen jälkeen juutalaiset hajotetaan (ks. jakeet 17–20)

Nefin sanoma Lehin lapsille (2. Nefi 25:21–26:11)

- Nefin kirjoitukset säilyvät ja periytyvät, Joosefin jälkeläiset säästetään (ks. 25:21)
- Nefiläiset riemuitsevat Kristuksessa, Mooseksen lain tarkoitus (ks. 25:23–30)
- Merkkejä seuraa hävitys, Kristus käy nefiläisten luona, nefiläisten tuho (ks. 26:1–11)

Nefin sanoma pakanoille (2. Nefi 26:12–29:14)

- Jeesus on Kristus (ks. 26:12–13)
- Profetioita viimeisistä ajoista (ks. 26:14–29:14)
  1. Mormonin kirjan esiintulo (ks. 2. Nefi 27)
  2. Mormonin kirjan arvo (ks. 2. Nefi 28)
  3. Varoitus niille, jotka hylkäävät Mormonin kirjan (ks. 2. Nefi 29)

Tiivistelmä (2. Nefi 30:1–8)

- pakanoille (ks. jakeet 1–3)
- Lehin lapsille (ks. jakeet 4–6)
- juutalaisille (ks. jakeet 7–8)

2. Nefi 25:13. ”Parantaminen siivissään”

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, kuinka tarvitsemme sovituksen parantavia vaikutuksia – ei vain rikkomusten anteeksisaamisen takia vaan myös kaikkien elämän vastoinkäymisten vuoksi:

Harry Anderson, © IRI

”[Vapahtaja] on noussut kuolleista ’parantaminen siivissään’.

Voi kuinka me kaikki tarvitsemmekaan sitä parantamista, jonka Lunastaja voi suoda. Sanomani on toivon sanoma teille, jotka kaipaatte helpotusta raskaista taakoista, jotka ovat tulleet kannettaviksenne ilman omaa syytänne, kun olette eläneet kelvollista elämää. Se perustuu periaatteisiin, jotka sisältyvät Vapahtajan opetuksiin. Teidän haasteenanne voi olla vakava fyysinen vamma, taistelu jatkuvaa sairautta vastaan tai päivittäinen kamppailu henkeänne uhkaavaa sairautta vastaan. Se voi johtua rakkaan

kuolemasta, synnin pauloihin joutuneen aiheuttamasta tuskasta tai mistä tahansa jumalattomasta kohtelusta. Olipa syy mikä tahansa, todistan, että pysyvää apua on saatavissa Herran säätämin ehdoin." (Ks. "Jotta parantuisimme", *Valkeus*, heinäkuu 1994, s. 7.)

2. Nefi 25:15–17. Juudan paluu

• Presidentti Wilford Woodruff (1807–1898) puhui Juudan heimoon kuuluville tähdentäen niitä suuria siunauksia, jotka toteutuisivat heidän täyttäessään heille profeetallisesti annettua työtä – kokoontua ja ottaa haltuun kotimaansa ja rakentaa uudelleen suuri temppeli Jerusalemiin: "Tämä on sinun suuren Elohimisi tahto, oi Juudan huone, ja aina kun sinua kutsutaan täyttämään tätä työtä, Israelin Jumala on auttava sinua. Edessäsi on suurenmoinen tulevaisuus ja päämäärä, etkä sinä voi välttää sen täyttämistä. Sinä olet kuninkaallista valittua sukua, ja isiesi Jumala on pitänyt sinut kansakuntana erillään kahdeksantoista vuosisadan ajan koko pakanamaailman kaiken sorron alla. – – Kun kohtaat Silon, kuninkaasi, sinä tunnistat Hänet. Kohtalosi on viitoitettu, et voi välttyä siltä. On totta, että kun palaat ja kokoonnut kotimaahasi ja rakennat uudelleen kaupunkisi ja temppelisi, pakanat saattavat kokoontua yhteen armeijoineen ryhtyäkseen taisteluun sinua vastaan – –. Mutta kun tämä koettelemus tulee, elävä Jumala, joka johdatti Mooseksen erämaan halki, on vapauttava sinut, ja sinun Silosi tulee ja seisoo keskelläsi ja sotii sinun taistelusi, ja sinä tunnet Hänet, ja juutalaisten vastoinkäymiset ovat lopussa." (Lainattu julkaisussa Matthias F. Cowley, *Wilford Woodruff: History of His Life and Labors*, 1909, s. 509–510.)

2. Nefi 25:17–20

Mitkä ovat sen ihmeellisen teon ja ihmeen päätarkoitukset, jonka Nefi profetoi tulevan esiin viimeisinä päivinä?

2. Nefi 25:17. Ihmeellinen teko ja ihme

• Myös kohdassa Jes. 29:14 puhutaan ihmeellisistä, hämmästyttävistä ihmeteoista, ja niillä viitataan evankeliumin palautukseen myöhempinä aikoina. Kohdassa 2. Nefi 27 puhutaan Mormonin kirjan tärkeästä roolista tässä palautuksessa. Jesaja profetoi, että kun Mormonin kirja auttaisi hälventämään miltei 2 000 vuotta kestäneen luopumuksen pimeyden, niin oletetusti "viisaiden ja oppineiden viisaus" häviäisi ja "sen ymmärtäväisten ymmärrys" raukeaisi tyhjiin (2. Nefi 27:26).

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on kuvaillut joitakin merkittäviä tapahtumia, joista tämä ihmeellinen teko ja ihme muodostuu:

"Tuo loistava päivä koitti vuonna 1820, jolloin eräs poika käveli lehtoon vilpittömänä ja täynnä uskoa ja kohotti äänensä rukoukseen etsien sitä viisautta, jota hän tunsi niin kipeästi tarvitsevansa.

Vastauksena tuli loistava ilmestys. Jumala, iankaikkinen Isä, ja ylösnoussut Herra Jeesus Kristus ilmestyivät ja puhuivat Josephin kanssa. Verhoa, joka oli ollut suljettuna suurimman osan kahta vuosituhatta, raotettiin, ja niin alkoi aikojen täyttymisen taloudenhoitokausi.

Tätä seurasi pyhän pappeuden palauttaminen, ensin Aaronin pappeuden ja sitten Melkisedekin pappeuden, niiden kätten alla, joilla se oli muinoin ollut. Uusi todistus, puhuen kuin ääni maan tomusta, tuli esiin toisena todistuksena Jumalan Pojan, maailman suuren Lunastajan, todellisuudesta ja jumalallisuudesta.

Jumalallisen valtuuden avaimet palautettiin, mukaan lukien ne avaimet, jotka tarvittiin perheiden sinetöimiseksi ajaksi ja iankaikkisuudeksi liitolla, jota kuolema ei voisi murtaa.

Alussa kivi oli pieni. Sitä tuskin huomasi. Mutta se on kasvanut vakaasti, ja se vierii eteenpäin täyttäen koko maailman." (Ks. "Aikojen huipulla", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 89.)

2. Nefi 25:19. "Hänen nimensä on oleva Jeesus Kristus"

• On merkittävää, että nimi *Jeesus Kristus* esiintyy Mormonin kirjassa usein. Pelastuksen lähteen – jonka on selvästi ilmoitettu olevan Jeesus Kristus – palveleminen on yhdistävä side Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenten sekä Kristusta muinoin varhaisella Amerikan mantereella palvelleiden välillä. Jeesus Kristus on myös sama, joka perusti kirkkonsa Uuden testamentin pyhien keskuuteen, ja juuri Hänen nimessään Aadam kastettiin (ks. Moos. 6:52). Näin maailman kaikkien aikakausien pyhät pitävät voiman

ja pelastuksen lähteenä Jeesusta Kristusta, jonka Nefi todisti olevan Jumalan Poika (ks. 2. Nefi 25:19).

2. Nefi 25:20–21. Nefin aikakirjat säilytetään tulevia sukupolvia varten

• Herra käski Nefiä pitämään aikakirjaa. Nefi tiesi, että häntä oli käsketty kirjoittamaan, ja hän tiesi, mitä kirjoittaa. Aina hän ei ehkä tiennyt, miksi hänen pitäisi kirjoittaa. Mutta hän ”kyllä tiesi, että heidän aikakirjansa säilytettäisiin ja annettaisiin tuleville sukupolville avuksi palautuksessa” (Robert J. Matthews, *Selected Writings of Robert J. Matthews: Gospel Scholars Series*, 1999, s. 356).

© 1988 Paul Mann

2. Nefi 25:22. Tuomitaan sen mukaan, kuinka halukkaasti otamme vastaan Mormonin kirjan

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on tarkastellut sitä, kuinka tärkeää on tutkia Mormonin kirjaa ja kuinka tuon tutkimisen laiminlyömisellä voi olla arvaamattomia seurauksia:

”Perustuvatko iankaikkiset seuraukset siihen, kuinka suhtaudumme tähän kirjaan? Kyllä, joko meidän siunaukseksemme tai tuomioksemme.

Jokaisen myöhempien aikojen pyhän tulisi ottaa tämän kirjan tutkiminen elämäntehtäväkseen. Muussa tapauksessa hän asettaa sielunsa vaaralle alttiiksi ja lyö laimin sitä, mikä voisi antaa hänen koko elämälleen hengellistä ja älyllistä eheyttä. On eroa käännynnäisellä, joka Mormonin kirjan avulla rakentaa Kristuksen kalliolle ja pitää kiinni rautakaiteesta, ja käännynnäisellä, joka ei sitä tee.” (*A Witness and a Warning*, 1988, s. 7–8.)

2. Nefi 25:23. Armoa koskeva oppi

• Armo tarkoittaa jumalallista apua tai voimaa, jota annetaan Jeesuksen Kristuksen anteliaan armeliaisuuden ja rakkauden kautta. ”Herran Jeesuksen armosta ja Hänen sovitusuhrinsa ansiosta ihmiskunta herätetään kuolemattomuuteen ja jokainen ihminen saa ruumiinsa haudasta ja elää ikuisesti. Samoin Herran armosta, uskomalla Jeesuksen Kristuksen sovitukseen ja tekemällä parannuksen synneistään ihmiset saavat voimaa ja apua tehdä hyvää, mihin he eivät omin neuvoin kykenisi. Tämä armo on se voima, jonka ansiosta ihmiset saavat mahdollisuuden voittaa omakseen iankaikkisen elämän ja korotuksen sen jälkeen kun he ovat itse tehneet parhaansa.

Jokainen sielu tarvitsee jumalallista armoa Aadamin lankeemuksen ja myös ihmisen heikkouksien ja puutteiden tähden. Armo ei kuitenkaan voi olla riittävä ilman täydellisiä ponnisteluja saajan taholta. Tämän vuoksi selitetään: ’Armosta me pelastumme kaiken sen jälkeen, mitä voimme tehdä’ (2. Nefi 25:23). Pelastus on todellakin mahdollinen juuri Jeesuksen Kristuksen armon ansiosta. Tämä periaate ilmaistaan Jeesuksen vertauksessa viinipuusta ja sen oksista (ks. Joh. 15:1–11). Ks. myös Joh. 1:12–17; Ef. 2:8–9; Fil. 4:13; OL 93:11–14.” (Bible Dictionary, hakusana ”Grace”, s. 697.)

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on tarkastellut armon vaikutuksia ja sitä, kuinka tärkeä armoa koskeva oppi on Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenille:

”Eräät kristityt syyttävät myöhempien aikojen pyhiä – – siitä, että nämä kieltävät Jumalan armon väittämällä voivansa ansaita oman pelastuksensa. Vastaamme tähän syytökseen kahden Mormonin kirjan profeetan sanoin. Nefi opetti: ’Sillä me ponnistelemme uutterasti – – saadaksemme lapsemme – – uskomaan Kristukseen ja tekemään sovinnon Jumalan kanssa; sillä me tiedämme, että armosta me pelastumme kaiken sen jälkeen, mitä voimme tehdä’ (2. Nefi 25:23). Ja mitä on kaikki, ’mitä voimme tehdä’? Siihen sisältyvät ainakin parannus (ks. Alma 24:11) ja kaste, käskyjen pitäminen ja kestäminen loppuun asti. Moroni vetosi: ’Niin, tulkaa Kristuksen luokse ja tulkaa täydellisiksi hänessä ja kieltäkää itseltänne kaikki jumalattomuus; ja jos te kiellätte itseltänne kaiken jumalattomuuden ja rakastatte Jumalaa koko väkevyydestänne, mielestänne ja voimastanne, silloin hänen armonsa riittää teille, niin että te hänen armostaan voitte olla täydellisiä Kristuksessa’ (Moroni 10:32).

Me emme pelastu *synneissämme*, kuten tapahtuisi, jos me pelastuisimme ehdoitta tunnustamalla Kristuksen ja tekemällä sitten väistämättä syntiä koko lopun elämäämme (ks. Alma 11:36–37). Me pelastumme *synneistämme* (ks. Hel. 5:10) tekemällä joka viikko uudestaan

parannusta ja tulemalla puhtaiksi Jumalan armosta ja Hänen siunatun pelastussuunnitelmansa kautta (ks. 3. Nefi 9:20–22).” (Ks. ”Oletko pelastettu?”, *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 67.)

2. Nefi 25:26. ”Riemuitsemme Kristuksessa”

• Presidentti Gordon B. Hinckley on huomauttanut, että palautuksen myötä saatu tieto suo meidän tosiaan riemuita Vapahtajassamme: ”Kirkollamme on arvostelijoita, monia sellaisia. He sanovat, ettemme me usko perinteiseen Kristukseen emmekä kristinuskoon. Heidän sanoilleen on jonkin verran perustetta. Meidän uskomme, meidän tietomme ei perustu muinaisiin perimätietoihin, uskontunnustuksiin, jotka ovat peräisin rajallisesta ymmärryksestä ja miltei loputtomista keskusteluista ihmisten yrittäessä muodostaa määritelmää ylösnousseesta Kristuksesta. Meidän uskomme, meidän tietomme tulee tämän taloudenhoitokauden profeetan todistuksesta. Hän näki edessään maailmankaikkeuden suuren Jumalan ja Hänen rakkaan Poikansa, ylösnousseen Herran Jeesuksen Kristuksen. He puhuivat hänelle. Hän puhui Heidän kanssaan. Hän todisti julkisesti, yksiselitteisesti ja arkailematta tuosta suuresta näystä. Se oli näky Kaikkivaltiaasta ja maailman Lunastajasta, ihmeellisempi kuin saatamme käsittää, mutta varma ja kiistaton sen mukana tulleen tiedon suhteen. Tuon syvälle nykyajan ilmoituksen maaperään juurtuneen tiedon perusteella me Nefin sanoin ’puhumme Kristuksesta, me riemuitsemme Kristuksessa, me saarnaamme Kristuksesta, me profetoimme Kristuksesta ja me kirjoitamme profetioidemme mukaisesti’, jotta me ja lapsemme tietäisimme, mistä lähteestä me voimme odottaa syntiemme anteeksiantoa (2. Nefi 25:26).” (Ks. ”Me katsomme Kristukseen”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 102.)

© IRI

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista yhdisti toisiinsa riemuitsemisen Jeesuksessa Kristuksessa sekä tehtävän totella evankeliumin lakeja ja toimituksia:

”Suurin riemunaiheeni ja kaikkein iloisin asia on se, että minulla on tilaisuus, kuten Nefi sanoi, puhua Kristuksesta, riemuita Kristuksessa, saarnata Kristuksesta ja profetoida Kristuksesta (ks. 2. Nefi 25:26) missä tahansa olenkin ja kenen kanssa huomaankin olevani aina elämäni viimeiseen henkäykseen asti. Varmaankaan ei ole korkeampaa tarkoitusperää tai suurempaa etuoikeutta kuin saada olla Kristuksen nimen erityisenä todistajana koko maailmassa (ks. OL 107:23).

Mutta suurin huolenaiheeni saa alkunsa samasta tehtävästä. Pyhien kirjoitusten kohta muistuttaa meitä pelkistetyn yksinkertaisesti, että evankeliumin julistajien tulee elää evankeliumin mukaan (ks. 1. Kor. 9:14). Sanojeni ja opetusteni ja suullisen todistukseni ohella minun elämäni on oltava osa tuota todistusta Jeesuksesta. Koko olemukseni tulee heijastaa tämän työn jumalallisuutta. En voisi kestää sitä, jos jokin, mitä minä saatan joskus sanoa tai tehdä, jollain tavalla vähentäisi teidän uskoanne Kristukseen, teidän rakkauttanne tätä kirkkoa kohtaan tai sitä arvonantoa, jolla te suhtaudutte pyhään apostolin virkaan.” (Ks. ”Palautuksen ihmeitä”, *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 29.)

2. Nefi 25:28. Seuratkaa Kristusta ja Hänen johtajiaan

• Vanhin Charles Didier seitsemänkymmenen koorumista on ilmaissut, kuinka tärkeää on kuunnella Vapahtajaa ja Hänen johtajiaan maan päällä todistuksen vahvistamiseksi:

”Kun sitten todistus on saatu, niin samalla tavalla kuin tuli tarvitsee polttoainetta ja happea palaakseen, myös todistusta on tarpeen ruokkia ja hoitaa tai se palaa loppuun ja sammuu. Himmenevä todistus vastaa itse asiassa tulevaa Kristuksen, meidän Vapahtajamme ja Lunastajamme, kieltämistä. – –

Valitettavasti on olemassa niitä, jotka saavat todistuksen ja sitten kieltävät sen ja menettävät sen. Miten se tapahtuu? Jos seuraatte askelia todistuksen saamiseksi, niin kieltääksenne ja menettääksenne sen teette vain kaiken täysin päinvastaisessa järjestyksessä. Älkää rukoilko,

niin ilmoituksen ovi suljetaan. Älkää olko nöyriä vaan kuunnelkaa omaa ylivoimaista ääntänne. Älkää tulko osallisiksi evankeliumin toimituksista vaan noudattakaa maailman tapoja. Älkää seuratko kirkon johtajia vaan arvostelkaa heitä. Älkää kuunnelko profeettoja älkääkä noudattako heidän neuvojaan vaan tulkitkaa heidän sanojaan omien halujenne mukaan. Älkää totelko käskyjä vaan eläkää omien halujenne ja himojenne mukaan." (Ks. "Todistus", *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 74.)

2. Nefi 26:11. "Ei Herran Henki ainaisesti kiistele ihmisen kanssa"

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, kuinka tärkeää on uutterasti ponnistellen ansaita Pyhän Hengen jatkuva läsnäolo: "Kuten on laita kaikkien lahjojen, [Pyhän Hengen lahjakin] on otettava vastaan ja hyväksyttävä, jotta siitä pääsee osalliseksi. Kun pappeusveljien kädet asetettiin päänne päälle ja teidät konfirmoitiin kirkon jäseneksi, te kuulitte sanat 'ota vastaan Pyhä Henki'. Tämä ei tarkoittanut sitä, että Pyhästä Hengestä tulisi ehdoitta jatkuva kumppaninne. Pyhissä kirjoituksissa meitä varoitetaan siitä, ettei Herran Henki 'ainaisesti kiistele ihmisen kanssa'. Kun meidät konfirmoidaan, me saamme *oikeuden* Pyhän Hengen kumppanuuteen, mutta se on oikeus, joka meidän täytyy jatkuvasti ansaita olemalla kuuliaisia ja kelvollisia. Me emme voi pitää tätä lahjaa itsestään selvänä." (Ks. "Sanomaton lahja", *Liahona*, toukokuu 2003, s. 26–27.)

2. Nefi 26:15–16. Puheensa kuuluu tomusta

• Nefi lainasi mukaillen kohtaa Jes. 29:4 osoittaakseen, että vaikka hänen kansansa hävitetään, "ne, jotka hävitetään, puhuvat heille maasta, ja heidän puheensa kuuluu vaimeana tomusta, ja heidän äänensä on kuin sen, jossa on vainajahenki" (2. Nefi 26:16). Vainajahengellä tarkoitettiin alun perin ihmiselle kuiskaavaa henkeä tai kuolleen ihmisen henkeä. Vaikka tämä merkitys saattaakin meistä nykyään kuulostaa oudolta, niin entisaikaan se ilmaisi sen käsityksen, että edesmenneet voivat vaikuttaa tähän elämään haudan tuolta puolen. Siinä mielessä Nefin kansa, joka on nukkunut tomussa (ks. 2. Nefi 27:9) vuosisatojen ajan, kuiskaa nyt tomusta Mormonin kirjan sivuilta, ja sen kirjan Joseph Smith otti kirjaimellisesti maasta (ks. Jes. 29:4; JS–H 51–52).

2. Nefi 26:20–30.

Mainitse joitakin suuria rikkomuksia ja niihin liittyviä käytösmalleja, joita on viimeisinä aikoina. Mitä voimme tehdä välttääksemme niitä?

2. Nefi 26:22. "Hän taluttaa heitä kaulasta pellavaköydellä"

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin Carlos E. Asay (1926–1999) selitti, kuinka pellavaköysi valmistetaan ja kuinka siitä tulee murtumaton ahdistuksen ies: "Ensimmäinen väärä teko on kuin pellavakuidun yksittäinen säie; sen saa helposti poikki ja se unohdetaan. Mutta joka kerta kun väärä teko toistetaan, ensimmäisen säikeen rinnalle punoutuu toinen säie, ja sama toistuu yhä uudestaan, kunnes niistä on punoutunut monisäikeinen, miltei katkeamaton köysi. Samuel Johnson on sanonut: 'Tottumuksen kahleet ovat niin hentoja, ettei niitä huomaa, kunnes ne ovat niin vahvoja, ettei niitä saa murrettua.'" (*The Road to Somewhere: A Guide for Young Men and Women*, 1994, s. 88.)

2. Nefi 26:29. Pappisvallan synti

• Nefi selitti, että pappisvaltaa ilmenee siinä, kun ihmiset "asettavat itsensä maailman valoksi" (2. Nefi 26:29). Sitä vastoin Jeesus opetti nefiläisille: "Minä olen valo, joka teidän on pidettävä korkealla" (3. Nefi 18:24).

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on lisännyt, että pappisvaltaa voi ilmetä sekä kirkossa että kirkon vastustajien taholta: "Varokaamme siis vääriä profeettoja ja vääriä opettajia, niin miehiä kuin naisiakin, jotka ovat itse nimittäneet itsensä kirkon oppien julistajiksi ja jotka pyrkivät levittämään väärää evankeliumiaan ja vetämään puoleensa seuraajia rahoittamalla symposiumeja, kirjoja ja lehtiä, joiden sisältö asettaa kirkon perusopit kyseenalaisiksi. Varokaa niitä, jotka puhuvat ja julkaisevat sellaista, mikä on

vastoin Jumalan tosi profeettoja, ja jotka käännyttävät aktiivisesti muita piittaamatta lainkaan niiden iankaikkisesta hyvinvoinnista, joita he johtavat harhaan. Mormonin kirjan Nehorin ja Korihorin tavoin he turvautuvat järkeilyyn pettääkseen ja houkutellakseen muita näkemystensä taakse. He 'asettavat itsensä maailman valoksi saadakseen etua ja maailman ylistystä; mutta Siionin parasta he eivät tavoittele' (2. Nefi 26:29)." (Ks. "Varokaa vääriä profeettoja ja vääriä opettajia", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 74.)

2. Nefi 26:33. "Hän kutsuu heitä kaikkia tulemaan luoksensa"

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on antanut meille haasteen siirtää ennakkoluulot syrjään ja työskennellä valtakunnassa veljinä ja sisarina:

"Toivon, että me kaikki voitamme mahdolliset kulttuuri-, rotu- ja kielierot. – –

Minun kokemukseni mukaan ei mikään rotu eikä luokka näytä olevan toista parempi hengellisyydessä eikä uskollisuudessa. – –

Hengellistä rauhaa ei voi löytää rodusta eikä kulttuurista eikä kansallisuudesta vaan sitoutumalla Jumalaan ja evankeliumin liittoihin ja toimituksiin." ("Jumalan valtakunnan perilliset", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 61, 62, 63.)

• Vanhin M. Russell Ballard on selittänyt, että evankeliumin siunaukset ovat aivan jokaiselle Jumalan lapselle:

"Meidän taivaallinen Isämme rakastaa kaikkia lapsiaan yhtäläisesti, täydellisesti ja äärettömästi. Hänen rakkautensa tyttäriään kohtaan ei eroa Hänen rakkaudestaan poikiaan kohtaan. Vapahtajamme, Herra Jeesus Kristus, rakastaa myös miehiä ja naisia yhtäläisesti. Hänen sovituksensa ja Hänen evankeliuminsa ovat kaikkia Jumalan lapsia varten. Maanpäällisen palvelutehtävänsä aikana Jeesus palveli niin miehiä kuin naisiakin; Hän paransi sekä miehiä että naisia, ja Hän opetti sekä miehiä että naisia.

– – Esimerkiksi usko, parannus, kaste ja Pyhän Hengen lahja ovat kaikkia Jumalan lapsia koskevia vaatimuksia *sukupuolesta* riippumatta. Sama pitää paikkansa temppelin liittojen ja siunausten kohdalla. Meidän Isämme työ ja kirkkaus on Hänen lastensa kuolemattomuuden ja iankaikkisen elämän toteuttaminen (ks. Moos. 1:39). – – Hänen suurin lahjansa, iankaikkisen elämän lahja, on tarjolla kaikille." ("Tasa-arvoa erilaisuuden kautta", *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 89, 90.)

2. Nefi 27. Herra on tekevä "ihmeellisen teon ja ihmeen"

• Se, mitä Nefi viimeiseksi lainaa Jesajan kirjoituksista (Jes. 29), paljastaa, että Raamatusta puuttuu monia tärkeitä profetioita, jotka koskevat evankeliumin palautusta myöhempinä aikoina. Kun Jesajan lukua 29 verrataan huolellisesti samaan lukuun, joka on otettu pronssilevyiltä (2. Nefi 27), huomataan, että siitä on otettu pois "selkeitä ja erittäin kallisarvoisia" osia (1. Nefi 13:26–27), kuten seuraavat:

1. Profetian myöhempien aikojen tausta (ks. 2. Nefi 27:1)
2. "kirja", jonka Jesaja profetoi tulevan esiin viimeisinä aikoina (jae 6)
3. kirja olisi "sinetöity" (jakeet 7–8)
4. Moronin ja Joseph Smithin tehtävät Mormonin kirjan esiin tulemisessa (ks. jakeet 9–10)
5. "kolme todistajaa", jotka näkisivät kirjan ja todistaisivat "siinä olevien asioiden totuudesta" (jakeet 12–13).

© 1987 Greg K. Olsen

Ei ole vaikea kuvitella, että poistamalla nämä profetiat tulevasta palautuksesta vastustaja juonitteli "voidakseen sokaista ihmislasten silmät ja paaduttaa heidän sydämensä" (1. Nefi 13:27).

2. Nefi 27:1–2. "Juopuvat pahuudesta"

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on ilmaissut huolensa nykypäivän yhteiskunnan suurista ongelmista:

”En tiedä kirkon enkä maailman historiasta mitään, mikä olisi verrattavissa nykyisiin oloihimme. Mikään, mitä Sodomassa ja Gomorrassa tapahtui, ei ollut jumalattomampaa ja turmeltuneempaa kuin se, mikä ympäröi meitä nyt.

Kaikkialla kuullaan kiroilua, karkeaa puhetta ja jumalanpilkkaa. Sanoin kuvaamaton jumalattomuus ja kieroutuneisuus kätkettiin ennen pimeisiin paikkoihin; nyt se on avointa, ja sille suodaan jopa lain turva.

Silloin nämä asiat olivat tiukasti sidoksissa Sodomaan ja Gomorraan. Nyt ne ovat levinneinä kaikkialle maailmaan, ja niitä on meidän keskuudessamme.” (”The One Pure Defense”, ilta johtavan auktoriteetin seurassa, 6. helmikuuta 2004, s. 4, www.ldsces.org.)

2. Nefi 27:7–11. ”Katso, kirja on sinetöity”

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut pyhistä kirjoituksista, jotka vielä tultaisiin ilmoittamaan, varsinkin niistä, jotka olisivat Mormonin kirjasta: ”Meille annetaan vielä monia pyhiä kirjoja lisää, mukaan lukien Henokin kirja (ks. OL 107:57), kaikki apostoli Johanneksen kirjoitukset (ks. Et. 4:16), Israelin kadonneiden heimojen aikakirjat (ks. 2. Nefi 29:13) ja ne suunnilleen kaksi kolmasosaa Mormonin kirjan levyistä, jotka oli sinetöity: ’Ja tulee aika, jolloin kirjan sinetöidyt sanat luetaan katoilta; ja ne luetaan Kristuksen voimalla; ja ihmislapsille ilmoitetaan kaikki, mitä milloinkaan on ollut ihmislasten keskuudessa ja mitä milloinkaan on tuleva aina maailman loppuun asti’ (2. Nefi 27:11). Nykyään kannamme mukanamme pyhien kirjoitusten käteviä yhteissidoksia, mutta jonakin päivänä, kun tulee lisää pyhiä kirjoituksia, meidän on ehkä tarpeen vetää mukanamme pieniä punaisia kärryjä täynnä kirjoja.” (*A Wonderful Flood of Light*, 1990, s. 18.)

© 1982 Robert Barrett

2. Nefi 27:12. ”Kolme todistajaa näkee sen”

• Vanhin Dallin H. Oaks on esittänyt seuraavan näkemyksen kolmen todistajan voimallisista todistuksista: ”Kolme Mormonin kirjan silminnäkijöiksi valittua miestä olivat Oliver Cowdery, David Whitmer ja Martin Harris. Heidän kirjoittamansa ’Kolmen silminnäkijän todistus’ on liitetty kaikkiin niihin lähes 100 miljoonaan Mormonin kirjaan, jotka kirkko on julkaissut vuodesta 1830 lähtien. Nämä silminnäkijät todistavat juhlallisesti, että he ovat ’nähneet levyt, jotka sisältävät tämän kirjan’ ja ’levyissä olevat kaiverrukset’. He todistavat, että nämä kirjoitukset ’on käännetty Jumalan lahjan ja voiman avulla, sillä hänen äänensä on julistanut sen meille’. He todistavat: ’Me julistamme vakain sanoin, että Jumalan enkeli laskeutui taivaasta ja toi ja asetti levyt silmiemme eteen, että me katsoimme ja näimme ne ja niissä olevat kaiverrukset; ja me tiedämme, että Isän Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armosta me näimme ja todistamme, että tämä on totta.’” (Ks. ”Martin Harris – todistaja”, *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 41.)

• Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät” (s. 422). Siinä esitetään tietoja kustakin kolmesta ja kahdeksasta silminnäkijästä.

2. Nefi 27:13. Vielä muutamat todistavat levyistä

• Sen lisäksi, että kolme silminnäkijää näkivät kultalevyt, oli vielä kahdeksan muuta, jotka näkivät levyt ja jotka kutsuttiin todistamaan niistä (ks. ”Kahdeksan silminnäkijän todistus” Mormonin kirjan alkulehdillä; katso myös liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät”, jossa esitetään tietoja kustakin silminnäkijästä, s. 422).

© 1988 William Maughan

2. Nefi 27:15–19. ”Anna [kirja] – – oppineelle”

• Herra käski Joseph Smithiä kehottamaan Martin Harrisia käymään erään oppineen miehen luona. Oliver Cowdery on kertonut, että käydessään ensimmäisen kerran Joseph Smithin luona 21.–22. syyskuuta 1823 Moroni lainasi Jesajan profetiaa, joka on 2. Nefin luvussa 27, ja sanoi, että Josephin oli määrä täyttää se: ”’Kuitenkin’, hän sanoi, ’sen pyhien kirjoitusten kohdan, jossa sanotaan, että sinetöidyn kirjan sanat annettaisiin oppineelle, täytyy toteutua, ennen kuin se käännetään;

sillä siten Jumala on päättänyt jättää ihmiset ilman puolusteluja ja osoittaa sävyisille, että Hänen kätensä ei ole käynyt liian lyhyeksi pelastamaan'" ("Letter IV. To W. W. Phelps", *Messenger and Advocate*, helmikuu 1835, s. 80). Tämä profetia täyttyi vuonna 1828, kun Martin Harris kävi oppineen miehen, Charles Anthonin, luona (ks. JS–H 63–65).

William Whitaker, © IRI

Vanhin Neal A. Maxwell kahdentoista apostolin koorumista on käsitellyt tarkemmin yksittäistä tapausta professori Anthonin luona liittääkseen siihen tämän maailman oppineiden yleisen suhtautumisen Mormonin kirjaan: "Tässä ei viitata yksin professori Anthoniin, koska tässä käytetään monikollista pronominia *he* [2. Nefi 27:20]. Huomautus viittaa niiden useimpien maailman oppineiden ajattelutapaan, jotka yleisesti ottaen eivät suhtaudu vakavasti Mormonin kirjaan. Silloinkin kun he lukevat sitä, he eivät *todella* lue sitä paitsi sillä ajatuksella, joka sulkee pois ihmeet, mukaan lukien kirjan esiin tulemisen ihme 'Jumalan lahjan ja voiman avulla'." ("The Book of Mormon: A Great Answer to 'the Great Question'", julkaisussa *The Book of Mormon: First Nephi, The Doctrinal Foundation*, toim. Monte S. Nyman ja Charles D. Tate jr., 1988, s. 9.)

2. Nefi 27:20. "Minä kykenen tekemään oman työni"

• Vanhin Neal A. Maxwell on puhunut siitä, kuinka Herra lopulta voittaa kaikki työhönsä kohdistuvat vastukset: "Jumala elää ikuista nykyhetkeä, jossa menneet, nykyiset ja tulevat ovat jatkuvasti Hänen edessään (ks. OL 130:7). Hänen jumalallisten päätöstensä täyttyminen on taattu, sillä mitä tahansa Hän päättää sydämessään tehdä, sen Hän varmasti tekee (ks. Abr. 3:17). Hän tuntee lopun alusta asti! (Ks. Abr. 2:8.) Jumala kykenee täysin tekemään oman työnsä (ks. 2. Nefi 27:20) ja toteuttamaan kaikki suunnitelmansa, mikä ei pidä paikkaansa ihmisen parhaitenkaan laatimien suunnitelmien suhteen, koska me käytämme niin usein tahdonvapauttamme väärin!" ("Huolehtikaa sielun elämästä", *Liahona*, toukokuu 2003, s. 70.)

• Aikaisemmassa tilanteessa vanhin Maxwell on myös huomauttanut, että Jumala täyttää tarkoituksensa ilman ihmisen tahdonvapauden kumoamista: "Koska sovituksen olennaisin osa on jo paikallaan, me tiedämme, että lopulta kaikki muukin Jumalan suunnitelmassa onnistuu. Kyllä Jumala kykenee tekemään oman työnsä! (Ks. 2. Nefi 27:20–21.) Laatiessaan suunnitelmia ihmissuvun osalle Jumala jätti jo kauan sitten suuren varan kaikille kuolevaisuuden virheille. Kaikki Hänen tarkoituksensa voittavat – ilman ihmisen moraalisen tahdonvapauden kumoamista. Lisäksi kaikki Hänen tarkoituksensa täyttyvät aikanaan (ks. OL 64:32)." (Ks. "Riisu pois luonnollinen ihminen", *Valkeus*, tammikuu 1991, s. 14.)

2. Nefi 27:21. "Itse hyväksi näkemänäni aikana"

• Vanhin Neal A. Maxwell on tarkastellut meidän ajoitustamme ja Jumalan ajoitusta: "Uskoon kuuluu myös luottamus Jumalan ajoitukseen, sillä Hän on sanonut: 'Kaiken täytyy tapahtua aikanaan' (OL 64:32). Ironista kyllä joitakuita, jotka tunnustavat Jumalan, Hänen ajoituksensa koettelee sekä yleismaailmallisesti että henkilökohtaisesti." (Ks. "Ettette väsyisi ja menettäisi toivoanne", *Valkeus*, heinäkuu 1991, s. 85.)

Eräässä toisessa tilaisuudessa vanhin Maxwell sanoi: "Usko Jumalan ajoitukseen [on] sitä, että pystyy sanomaan: Sinun *ajoituksesi* tapahtukoon silloinkin kun me emme sitä täysin ymmärrä" ("Glorify Christ", ilta johtavan auktoriteetin seurassa, 2. helmikuuta 2001, s. 7, www.ldsces.org).

2. Nefi 27:35. "Ne, jotka nurisivat, ottavat opikseen"

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on ilmaissut, kuinka ne, jotka nurisevat ilmoitettua totuutta vastaan, saavat opittavakseen uusia oppeja: "Tämä on Mormonin kirjan tarkoitus. Väärien kirkkojen jäsenet, jotka erehtyvät hengellisissä asioissa, jotka luulevat, että heillä on totuus, tuodaan

Mormonin kirjan avulla evankeliumin täyteyden ääreen. Ne, jotka ovat perustaneet uskonkäsityksensä yksittäisiin jakeisiin ja hämäriin kohtiin ja jotka ovat ihmetelleet näennäisesti ristiriitaisia raamatunkohtia ja nurisseet niiden vuoksi, saavat opittavakseen tervettä oppia. He eivät enää murehdi sovituksesta, pelastumisesta yksin armosta, lapsikasteesta, pappeudesta, Hengen lahjoista, luopumusta koskevista kohdista, evankeliumin palautuksesta ja Israelin kokoamisesta. Kaikki asettuu kohdalleen, koska he saavat tämän uuden todistuksen Kristuksesta ja Hänen evankeliumistaan." (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 174–175.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä ilmaus "kaiken sen jälkeen, mitä voimme tehdä" merkitsee sinulle, kun se liittyy pelastumiseen armosta? (2. Nefi 25:23.)
- Kuinka olet nähnyt ylpeyden ja rahanhimon omalta osaltaan heikentävän ympärilläsi olevien hengellisyyttä?
- Nefi tarkasteli todistajien merkitystä luvussa 2. Nefi 27. Huomaa ne eri todistajat, joihin hän viittaa (ks. jakeet 12–14). Kuinka jokainen kirkon jäsen, myös sinä, toimii todistajana Jumalan sanan vahvistamiseksi? (Ks. jae 14.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Selitä jollekulle perheenjäsenelle tai luotettavalle ystävälle armoa koskeva oppi, siten kuin profeetta Nefi sen julisti.
- Valmista puhe tai perheillan oppiaihe, joka käsittelee sen Jesajan profetoiman ihmeellisen teon ja ihmeen (ks. 2. Nefi 27:26) täyttymistä, jota Herra toteuttaa myöhempinä aikoina.

Luku 13

2. Nefi 28–30

Johdanto

Joitakin teemoja ja opetuksia, joita esitellään ensin 2. Nefin luvussa 26, esitetään tarkemmin 2. Nefin luvussa 28. Nefi mainitsi joitakin vääriä opetuksia ja uskonkäsityksiä, jotka riehuvat valtoimenaan myöhempinä aikoina, ja sitten hän opetti meille, mitä meidän tulee tehdä välttääksemme sen, ettei meitä johdeta harhaan. Kun luet 2. Nefin lukua 29, pane merkille tapoja, joilla Mormonin kirjan esiintulo ja palautuksen ihmeellinen teko auttavat voittamaan vääriä oppeja, vääriä kirkkoja ja ylpeyden viimeisinä aikoina. Koko tutkimisesi ajan pane merkille Jumalan liittokansan ominaisuuksia ja siunauksia, jotka tulevat heidän osakseen, kun he tekevät parannuksen ja palvelevat Häntä vanhurskaudessa.

Selityksiä

2. Nefi 28:1. ”Henki on minua vaatinut”

• Nefi tunsi, että Henki vaati häntä kirjoittamaan muistiin viimeisiä aikoja koskevia profetioitaan. On muitakin esimerkkejä tilanteista, jolloin Henki on vaatinut tai estänyt tai kehottanut (ks. 1. Nefi 4:10; Alma 14:11; 4. Nefi 48; OL 63:64).

2. Nefi 28:2. Tämä kirja tulee olemaan suuriarvoinen

• Kirja, joka mainitaan kohdassa 2. Nefi 28:2, on Mormonin kirja ja sama kirja, johon Nefi viittasi luvuissa 2. Nefi 26–27, 29. Nefi sanoi, että kirja tulee olemaan meille suuriarvoinen viimeisten aikojen olojen vuoksi. Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on opettanut, kuinka me voimme tuntea Mormonin kirjan suuren arvon:

”Kaikki Mormonin kirjan tärkeimmät kirjoittajat todistivat kirjoittavansa tuleville sukupolville. – –

Jos he näkivät meidän aikamme ja valitsivat sen, mikä olisi meille arvokkainta, niin eikö meidän juuri sillä mielellä tule tutkia Mormonin kirjaa? Meidän tulee koko ajan kysyä itseltämme: ’Miksi Herra innoitti Mormonia (tai Moronia tai Almaa) ottamaan tämän mukaan aikakirjaansa? Mitä sellaista minä voin tästä oppia, mikä auttaa minua elämään tänä aikana?’ – –

Mormonin kirja opettaa suhtautumaan oikein vainoon ja luopumukseen. Opimme paljon siitä, kuinka tehdä lähetystyötä. Mormonin kirjassa näemme paremmin kuin missään muualla, kuinka vaarallista on materialismi ja sydämemme kiinnittäminen siihen, mikä on maailmasta. Voiko kukaan epäillä, että tämä kirja on meitä varten ja että saamme siitä suurta voimaa, suurta lohtua ja suurta turvaa?” (Ks. ”Mormonin kirja – uskontomme lakikivi”, *Liahona*, lokakuu 2011, s. 55–56.)

2. Nefi 28:6–9 📖. ”Vääriä ja turhia ja mielettömiä oppeja”

• Nefi paljasti joitakin ”vääriä ja turhia ja mielettömiä oppeja”, joita Saatana opettaa ja käyttää edelleen (2. Nefi 28:9). Jokainen kohdan 2. Nefi 28:6–9 📖 ilmauksista ilmaisee hengellisesti vaarallisen filosofian. Nykypäivän profeetat ovat ottaneet esille näitä ajatuksia ja puhuneet niitä vastaan:

”Syökää, juokaa ja olkaa iloisia, sillä huomenna me kuolemme” (jae 7). Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on varoittanut meitä tästä asenteesta:

Jerry Thompson. © IRI

”Tuhlaajapojan roolin filosofia kuuluu: ’Syökää, juokaa ja olkaa iloisia, – – [ja] Jumala antaa meille muutaman raipaniskun’ (2. Nefi 28:8). Tämä on kyyninen ja ontto kuva Jumalasta, itsestämme ja elämästä. Jumala ei voi koskaan vanhurskauttaa meitä, jos teemme pientä syntiä (ks. jae 8). Hän on maailmankaikkeuden Jumala, ei mikään komediasarjan omintakeinen tuomari, jonka kanssa voimme tinkiä ja käydä kauppaa!

Tietenkin Jumala on anteeksiantavainen! Mutta Hän tuntee meidän sydämemme aikeet. Hän tietää myös, mitä hyvää olisimme voineet tehdä ollessamme omilla

lomilla [luvattomasti poissa]. Joka tapauksessa se, mitä muut tekevät, ei ole mikään puolustus opetuslapselle, jolta paljon vaaditaan (ks. Alma 39:4). Sitä paitsi kaidalla ja kapealla polulla ei yksinkertaisesti ole oikoteitä (ks. OL 82:3).” (Ks. ”Vastatkaa minulle”, *Valkeus*, tammikuu 1989, s. 28.)

Jumala ”hyväksyy pienen synnin tekemisen” (jae 8). Oppi ja liitot ilmaisee selvästi: ”Sillä minä, Herra, en voi suvaita syntiä vähäisimmässäkään määrin. Kuitenkin sille, joka tekee parannuksen ja pitää Herran käskyt, annetaan anteeksi.” (OL 1:31–32.)

Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, kuinka typerää on ajatella, että olisimme paremmassa asemassa, kun olemme tehneet syntiä kokemuksen vuoksi: ”Käsitys, jonka mukaan ihminen on paremmassa asemassa tehtyään syntiä ja tehtyään parannuksen, on vastustajan pirullinen valhe. Onko kukaan täällä sitä mieltä, että on parempi oppia omasta kokemuksesta, että tietynlainen isku murtaa luun tai että tietty kemiallinen seos räjähtää ja syövyttää ihomme? Olemmeko me paremmassa asemassa, kun olemme saaneet sellaisia vammoja ja toipuneet niistä? Uskon, että me kaikki ymmärrämme, että on parempi kuunnella niiden viisaiden varoituksia, jotka tietävät, mitä seurauksia niistä on ruumiillemme.” (”Sin and Suffering”, julkaisussa *Brigham Young University 1989–90 Devotional and Fireside Speeches*, 1990, s. 151.)

”Valehdelkaa vähäsen” (jae 8). Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on kehottanut meitä vastustamaan kiusausta valehdella vähän: ”Nefi kuvailee tällä tavoin aikalaisiaan, samalla kun hän kuvailee monia meidän aikalaisiamme. Kuinka helppoa meidän onkaan sanoa: ’Me uskomme, että tulee olla vilpitön, uskollinen, siveellinen, hyväntahtoinen’ (UK 13). Mutta kuinka vaikeaa niin monen onkaan vastustaa kiusausta valehdella vähän, pettää vähän, varastaa vähän, lausua väärä todistus juorutessaan muista. Kohotkaa sen yläpuolelle. – – Olkaa lujia yksinkertaisen rehellisyyden hyveessä.” (”Tabernaakkelinne rakentaminen”, *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 50.)

”Jumala antaa meille muutaman raipaniskun, ja lopulta meidät pelastetaan” (jae 8). Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on puhunut tätä valhetta vastaan:

”[Yksi petollinen ajatus] on se, mitä jotkut kutsuvat virheellisesti ’ennaltasuunnitelluksi parannukseksi’. Tässä kirkossa ei sellaista oppia ole. Se voi kuulostaa hienokseltaan houkuttelevalta, mutta itse asiassa se on vahingollinen ja väärä oppi. Sen tavoitteena on saada meidät uskomaan, että me voimme tietoisesti ja tahallisesti tehdä syntiä ajatellen ennalta, että nopean parannuksen ansiosta voimme nauttia evankeliumin täysistä siunauksista, kuten temppelin siunauksista tai lähetystyöstä. Todellinen parannus voi olla pitkä ja tuskallinen prosessi. Nefi näki ennalta tämän mielettömän opin:

’Ja on myös monia, jotka sanovat: Syökää, juokaa ja olkaa iloisia, mutta pelätkää silti Jumalaa – hän hyväksyy pienen synnin tekemisen; – – ei tässä ole mitään pahaa; ja tehkää kaikkea tätä, sillä huomenna me kuolemme; ja jos olemmekin syyllisiä, Jumala antaa meille muutaman raipaniskun, ja lopulta meidät pelastetaan Jumalan valtakuntaan’ [2. Nefi 28:8].

– – Meidän täytyy saada kaikki liittomme toimitusten kautta, mutta niiden täytyy myös olla lupauksen Pyhän Hengen sinetöimiä ollakseen iankaikkisia. Tämän jumalallisen hyväksymisleiman saamme toimituksiimme ja liittoihimme vain uskollisuuden kautta. Virheelliseen ennaltasuunnitellun parannuksen ajatukseen liittyy petos, mutta lupauksen Pyhää Henkeä ei voi pettää.” (Ks. ”Vihollinen itsessämme”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 56.)

2. Nefi 28:14

Minkä haasteen nöyrät Kristuksen seuraajat kohtaavat? Kuinka voimme välttää joutumasta tämän haasteen uhriksi?

2. Nefi 28:19–22. Perkeleen toimintasuunnitelmat

• Kuten Nefi aikaisemmin mainitsi vääriä oppeja, joita Saatana edistää, hän mainitsi myös joitakin toimintatapoja, jotka edistävät Perkeleen valtakuntaa (ks. 2. Nefi 28:19). Nykypäivän profeettamme ja apostolimme ovat edelleen eritelleet Saatanan käyttämiä taktiikoita. Piispa Richard C. Edgley johtavasta piispakunnasta on varoittanut meitä vastustajan hyökkäysten todellisuudesta:

”Me olemme saaneet – – hyvin yksityiskohtaisia varoituksia Saatanan voimasta, vaikutuksesta ja

päättäväisyydestä. Nefi profetoi yli 2 500 vuotta sitten koettelemuksista ja sekasorrosta, joita kohtaisitte. Te kaikki tunnette tämän pyhien kirjoitusten kohdan. Se löytyy 2. Nefin kirjan luvusta 28 [jakeet 20–21].

Uskon, että tämä pyhien kirjoitusten kohta on totta. Uskon, että tämä aika on käsillä. Ja uskon, että kohteena olette te. Saatana on enimmäkseen menestynyt vakiinnuttaessaan ja myydessään arvojärjestelmäänsä, joka perustuu ihmisen poikaan, ei Jumalan Poikaan: 'Syökää, juokaa ja olkaa iloisia, sillä huomenna me kuolemme' (2. Nefi 28:7) ja 'helvettiä [ei] ole' (2. Nefi 28:22). Hänen arvojärjestelmänsä perustuu itsekkyyteen, nautinnonhaluun ja välittömään tyydytykseen. Siksi me näemme jatkuvasti ikätoverienne tekevän tuhoisia päätöksiä. Näemme kulttuurien saastuneen huumeista, seksistä, alkoholista, pornografiasta, laiskuudesta ja monista muista hengellisesti tuhoavista tavoista. Mutta niin ei tarvitse olla teidän kohdallanne.

Presidentti Gordon B. Hinckley on varoittanut meitä ja vedonnut meihin: 'Haluan sanoa niin vakavasti kuin pystyn: Pysykää erossa moraalittomuuden synnistä. Te tiedätte, mikä on oikein ja mikä väärin. Te ette voi käyttää tietämättömyyttä perusteluna sopimattomalle käytökselle. – –

Pyydän teitä, rakkaat nuoret ystäväni, välttämään sellaista käytöstä. Se ei tule olemaan helppoa. Se vaatii itsekuria. – – Te tarvitsette rukouksesta tulevaa voimaa.' (Ks. "Pappeudenhaltijoille", *Liahona*, marraskuu 2002, s. 58–59.)" (Ks. "Sellaisiksi kuin voitte tulla", kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 3. marraskuuta 2002, s. 4, www.ldsces.org.)

"He yltyvät vihaan" (2. Nefi 28:19). Vanhin Marvin J. Ashton (1915–1994) kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt, kuinka vaarallista on noudattaa Saatanan houkutuksia käyttää muita hyväkseen:

"Ei pitäisi olla yllätys, että yksi vastustajan menetelmistä näinä myöhempinä aikoina on vihan nostattaminen ihmislasten keskuudessa. Hänestä on mieluisaa nähdä meidän arvostelevan toisiamme, pilkkaavan tai käyttävän hyväksemme lähimmäisemme tunnettuja vikoja tai yleensä kiusaavan toisiamme. Mormonin kirjassa sanotaan selvästi, mistä kaikki suuttumus, pahansuopuus, ahneus ja viha saavat alkunsa.

– – Sen perusteella, mitä näemme jatkuvasti kuvattavan uutisissa, näyttää siltä, että Saatana menestyy melko hyvin. Uutisten raportoimisen nimissä eteemme piirretään joskus yksityiskohtaisia kuvauksia – liian usein elävissä väreissä – ahneudesta, kiristyksestä, väkivaltaisista seksuaalirikoksista ja loukkauksista liikekumppaneita, urheilijatovereita tai poliittisia vastustajia kohtaan." (Ks. "Kieli voi olla terävä miekka", *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 20.)

"Rauhoittaa ja tuudittaa heidät lihalliseen turvallisuuteen" (2. Nefi 28:21). Piispa Richard C. Edgley on puhunut lihallisista haluista, jotka ovat nykypäivän maailmassa niin vallitsevia: "Nefi kuvailee hänen [Saatanan] myyntitekniikkaansa tyynnyttäväksi, imartelevaksi ja tuudittavaksi, kun hän julistaa, että 'kaikki on hyvin' (2. Nefi 28:21–22). Saatana haluaisi meidän muun muassa laittavan kasseihimme moraalittomuutta sen kaikissa muodoissa, joihin kuuluu pornografian katselu sekä sopimaton kielenkäyttö, pukeutuminen ja käytös. Mutta sellaiset paheelliset teot aiheuttavat henkistä tuskaa, hengellisyyden puutetta, itsekunnioituksen puutetta sekä lähetystyö- tai temppeliavioliittomahdollisuuden menettämisen ja joskus jopa ei-toivotun raskauden. Saatana haluaisi orjuuttaa meidät saamalla meidät laittamaan kasseihimme huumeita, alkoholia ja tupakkaa sekä muita riippuvuutta aiheuttavia tapoja." ("Saatanan kurppakassi", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 53.)

"Helvettiä [ei] ole; ja – – minä en ole Perkele, sillä sellaista ei ole" (2. Nefi 28:22). Yksi suurimpia valheita, joita jatkuvasti paisutetaan, on se, ettei ole mitään perkelettä. Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on vahvistanut Saatanan todellisuuden tällä todistuksella:

"Siitä turmiollisesta valheesta, että Jumala on muka kuollut, seuraa se yhtä turmiollinen oppi, jonka mukaan perkelettä ei ole olemassa. Saatana itse on näiden kummankin valheen isä. Niihin uskominen on antautumista hänen valtaansa. Sellainen antautuminen on aina johtanut, johtaa nykyään ja johtaa vastedeskin ihmisiä tuhoon.

Myöhempien aikojen pyhät tietävät, että on olemassa Jumala. Yhtä varmasti he tietävät, että Saatana elää, että hän on voimallinen henkiolento, Jumalan, ihmisen ja vanhurskauden päävihollinen.

Pyhät kirjoitukset ja ihmisten kokemukset todistavat sitovasti, että niin Jumala kuin perkele ovat todella olemassa.” (Ks. ”Saatana – suuri eksyttäjä”, *Valkeus*, joulukuu 1971, s. 366.)

2. Nefi 28:28–30. ”Voi sitä, joka sanoo: – – Meillä on tarpeeksi” pyhiä kirjoituksia

• Nefi osoitti, että kun Mormonin kirja lähtee maailmaan osoittamaan vääriksi ne väärät opit ja filosofiat, jotka mainitaan luvussa 2. Nefi 28, monet ihmiset olisivat ”vihoissaan Jumalan totuuden tähden” ja sanoisivat: ”[Emme] tarvitse enempää Jumalan sanaa, sillä meillä on tarpeeksi!” (Jakeet 28–29.) Sellaisen väitteen esittäminen sinetöi taivaat, sulkee pois elävien profeettojen tarpeen ja kieltää Pyhän Hengen voiman. Nefi varoitti niitä, jotka ruokkivat tätä asennetta: ”Niiltä, jotka sanovat: meillä on tarpeeksi, heiltä otetaan pois sekin, mitä heillä on” (jae 30).

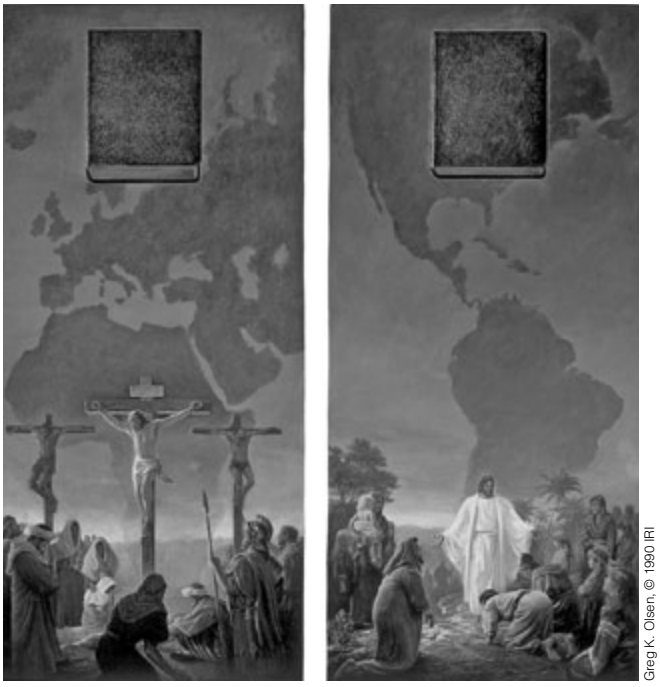

Greg K. Olsen, © 1990 IRI

Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on selittänyt Raamatun puutteita: ”Alusta asti ihmiselle on annettu paljon opetusta, jota meillä ei ole nyt hallussamme. – – Jotkut ystävistämme – – uskaltavat sanoa, että meillä on Raamatussa kirjoitettuna kaikki, mitä Jumala on koskaan puhunut ihmiselle maailman alusta asti. – – Onko soveliasta, että ihmiset, joilla ei ole koskaan ollut kylliksi uskoa pyytääkseen taivaasta vähääkään ilmoitusta, ja kaikesta, mitä heillä on nyt, he ovat kiitollisuudenvelassa muiden, satoja ja tuhansia vuosia ennen heitä eläneiden ihmisten uskolle, onko heidän soveliasta sanoa, kuinka paljon Jumala on puhunut ja kuinka paljon Hän ei ole puhunut? – – Missään siinä kirjassa ei sanota Jumalan suulla, ettei Hän annettuaan sen, mitä se sisältää, puhuisi jälleen.” (*History of the Church*, osa 2, s. 18.)

• Se, että sanoo, että Herra ”ei pysty puhumaan” nykyään kuten menneinä aikoina, olisi rajoitusten asettamista Jumalalle. Presidentti James E. Faust on selittänyt, miksi tarvitaan nykypäivän ilmoitusta: ”Rakastaako Jumala meitä vähemmän kuin niitä, joita muinaiset profeetat johtivat? Tarvitsemmeko me Hänen opastustaan ja neuvojaan vähemmän? Järki sanoo, että näin ei voi olla. Eikö Jumala välitä? Onko Hän menettänyt puhekykynsä? Onko Hän lähtenyt pysyvästi lomalle? Nukkuuko Hän? Näiden ehdotusten järjettömyys on ilmeistä.” (”Yhteys Pyhään Henkeen”, *Liahona*, maaliskuu 2002, s. 4.)

2. Nefi 29:2. Mormonin kirja kuuluu vihellyksenä

• Presidentti Ezra Taft Benson on julistanut, että kirkon jäsenten tulee aktiivisesti julistaa palautuksen totuuksia. Niin tehdessämme meistä tulee niitä ”viheltäjiä”, joista puhutaan kohdassa 2. Nefi 29:2–3:

”Meidän päätehtävämme on julistaa evankeliumia ja tehdä sitä tehokkaasti. Meidän ei ole pakko vastata kaikkeen arvosteluun. Jokainen joutuu loppujen lopuksi peräytymään uskon seinää vasten ja ottamaan siinä kantaa. – –

Mormonin kirjaa on käytettävä ’viirinä kansalleni, joka on Israelin huonetta’, Herra sanoo, ja sen sanat ’kuuluvat vihellyksenä maan ääriin’ (2. Nefi 29:2). Meidän kirkon jäsenten ja erityisesti lähetyssaarnaajien on oltava niitä ’viheltäjiä’ eli niitä, jotka kertovat ja todistavat Mormonin kirjasta maan ääriin.

Mormonin kirja on se suuri viiri, jota meidän on käytettävä. – – Mormonin kirja on suuri kultaisen kontaktin löytäjä. Se ei sisällä asioita, jotka ovat mieluisia maailmalle (ks. 1. Nefi 6:5). Se on suuri seula.” (Ks. ”Mormonin kirja on Jumalan sanaa”, *Valkeus*, elokuu 1975, s. 45.)

• Presidentti Gordon B. Hinckley on kertonut seuraavan esimerkin siitä, kuinka Mormonin kirja muutti erään ihmisen elämän ikiajoiksi:

”[Mormonin kirjalla] on ollut hyvä vaikutus miljoonien sellaisten elämässä, jotka ovat lukeneet sen rukoillen ja pohtineet sen kieltä. Saanen kertoa teille yhdestä sellaisesta, jonka vastikään tapasin Euroopassa.

Hän oli liiketoimissaan hyvin menestyvä liikemies. Matkoillaan hän tapasi kaksi meidän lähetyssaarnaajaamme. He yrittivät sopia ajasta, jolloin he voisivat opettaa häntä. Hän torjui heidän ehdotuksensa mutta suostui kuitenkin lopulta kuuntelemaan heitä. Hän hyväksyi jokseenkin välinpitämättömästi sen, mitä heillä oli sanottavana. Hän vakuuttui mielessään siitä, että he puhuivat totta, mutta se ei saanut hänen sydäntään sykähtämään.

Hän päätti lukea Mormonin kirjan. Hän sanoi, että hän oli ollut maailmanmies, jolla ei ollut tapana itkeä. Mutta kun hän luki kirjaa, hän liikuttui kyyneliin. Kirja vaikutti häneen. Hän luki sen uudelleen ja tunsi samanlaisia tunteita. Mielen kääntymyksestä tuli sydämen kääntymys.

Hänen elämäntapansa muuttui, hänen näkökulmansa muuttui. Hän uppoutui Herran työhön. Nyt hänellä on korkea ja pyhä tehtävä sen asian viemiseksi eteenpäin, jota hän oppi rakastamaan.” (Ks. ”Sanan mormoni tulisi merkitä ’enemmän hyvää’”, *Valkeus*, tammikuu 1991, s. 54.)

• Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Juudan sauva ja Joosefin sauva”, s. 425.

2. Nefi 29:3. Esiin tulee lisää pyhiä kirjoituksia

• Saatana pyrkii horjuttamaan uskoa Mormonin kirjaan saamalla ihmiset torjumaan sen sillä perusteella, että koko totuus sisältyy yksin Raamattuun. Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut niistä, jotka hylkäävät Mormonin kirjan: ”Niin oudolta kuin se saattaa nykypäivän totuuden vihollisista tuntuakin, niin juuri se, että he vastustavat saadessaan Mormonin kirjan avulla lisää Herran sanaa, on yksi aikojen merkeistä. Heidän vastustuksensa, joka kiteytyy hurskastelevaan hokemaan: ’Raamattu! Raamattu! Meillä on Raamattu, eikä voi olla muuta Raamattua’, saa aikaan tämän vakavan nuhteen Herralta: ’Sinä mieletön, joka sanot: Raamattu, meillä on Raamattu, emmekä tarvitse muuta Raamattua. – – Minkä vuoksi nurisette siksi, että saatte enemmän minun sanaani?’ (2. Nefi 29.)” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 719.)

2. Nefi 29:6–9
Mitä me opimme taivaallisesta Isästä ja Hänen tarkoituksistaan?

2. Nefi 29:7–14. Kahden kansakunnan todistus

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on maininnut, mihin kahteen kansakuntaan viitataan kohdassa 2. Nefi 29:7–8:

”Tämä lausuttiin profetian kautta tämän päivän pakanakansoille. Pitäisi myös muistaa, että Israelille annettu laki oli, että ’kahden todistajan todistus pätee’, sillä edellytyksellä, että he ovat rehellisiä todistajia. Tässä Herra soveltaa tätä lakia kansoihin. Miksi ei olisi niin?

Grant Heaton, © 1986 IRI

Jos kahden valitun todistajan on vahvistettava Herran sana, niin me voimme hyvin etsiä kahta valittua kansaa, jotka ovat Jeesuksen Kristuksen todistajina. Yksi sellainen kansa oli Israel Palestiinassa, toinen oli Israel Amerikassa, Juudan kansa Vanhasta maailmasta ja Joosefin kansa Uudesta maailmasta. Tänä päivänä nämä todistukset Jumalasta ja Hänen totuudestaan ovat sulautuneet yhdeksi.” (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 1, s. 262–263.)

2. Nefi 29:12–13. Esiin tulee vielä lisää aikakirjoja

• Vanhin Neal A. Maxwell on todistanut, että muut aikakirjat, joita vielä tulee esiin, todistavat Jeesuksesta Kristuksesta: ”Kadonneet kirjat ovat aarteita, jotka ovat vielä tulossa esiin. Jo olemassa olevissa pyhissä kirjoituksissa niistä mainitaan yli kaksikymmentä. Ehkä hämmästyttävimpiä ja laajimpia tulevat olemaan Israelin kadonneiden heimojen aikakirjat (ks. 2. Nefi 29:13). Emme edes tietäisi, että on tulossa kolmaskin todistus Kristuksesta, ellei olisi kallisarvoista Mormonin kirjaa, toista todistusta

Kristuksesta! Tämä kolmas pyhien aikakirjojen kokoelma tulee näin täydentämään totuuden kolminaisuuden. Sitten, kuten täydellinen Paimen on sanonut: 'Myös minun sanani kootaan yhteen' (jae 14). 'On oleva yksi lauma ja yksi paimen' (1. Nefi 22:25), kun ihmiskunnan historian kaikki kristilliset taloudenhoitokaudet sulautuvat yhteen (ks. OL 128:18)." (Ks. "Hän on vielä ilmoittava", *Valkeus*, tammikuu 1987, s. 47.)

• Pyhien aikakirjojen yhteen liittyminen on yksi Mormonin kirjan pääaiheista. Tätä periaatetta opetetaan kohdassa 2. Nefi 29:12–13. Myöhemmät esimerkit Mormonin kirjassa kertovat siitä, kuinka kuningas Limhi ja Ammon palaavat mukanaan jerediläisten aikakirja (ks. Moosia 22:14; 28:12, 14), kuningas Limhi ja Ammon palaavat mukanaan omat aikakirjansa (ks. Moosia 7:1–2, 17–33; 8:1, 3–4) ja Alman siirtokunta palaa mukanaan omat aikakirjansa (ks. Moosia 25:1–6).

2. Nefi 30:7–8. "Juutalaiset – – alkavat myös uskoa Kristukseen"

• Vanhin Bruce R. McConkie on tarkastellut Jeesuksen Kristuksen toisen tulemisen jälkeen tapahtuvaa juutalaisten profetoitua kääntymistä:

"'Ja tapahtuu, että juutalaiset, jotka on hajotettu, *alkavat* myös uskoa Kristukseen; ja he alkavat kokoontua yhteen maan päällä' (2. Nefi 30:7). Suuri osa juutalaisten vanhasta katkeruudesta Kristusta kohtaan on päättynyt. Monet hyväksyvät Hänet nykyään suurena opettajana, vaikkakaan eivät Jumalan Poikana. Muutamat ovat ottaneet Hänet vastaan täydessä merkityksessä ja tulevat tosi kirkkoon yhdessä Efraimin koottujen jäännösten ja häneen liittyneiden kanssa.

Mutta juutalaisten suuren kääntymyksen, heidän paluunsa totuuteen kansakuntana, on määrä tapahtua heidän Messiaansa toisen tulemisen jälkeen. Ne, jotka pystyvät äärimmäisessä hädässään ja surussaan kestämään sen päivän, tulevat kysymään: 'Mitä ovat nämä haavat sinun käsissäsi ja jaloissasi? Silloin he saavat tietää, että minä olen Herra; sillä minä sanon heille: Nämä haavat ovat ne haavat, joilla minua haavoitettiin ystävieni talossa. Minä olen se, joka korotettiin. Minä olen Jeesus, joka ristiinnaulittiin. Minä olen Jumalan Poika.' (OL 45:51–52; Sak. 12:8–14; 13:6.)" (*Mormon Doctrine*, s. 722–723.)

Robert Barrett, © IRI

2. Nefi 30:11–18

Millaista on tuhatvuotisessa valtakunnassa?

Pohdittavia seikkoja

- Kun olet lukenut luvun 2. Nefi 28, mistä Saatanan vääristä opeista ja opetuksista olet nyt tietoisempi?
- Kuinka lisäksi tulleet pyhät kirjoitukset ovat lisänneet tietoasi palautetun evankeliumin opeista?
- Millä tavoin Mormonin kirja todistaa, että Herra on koko maan Jumala?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita luettelo niin monista vääristä opeista ja uskonkäsityksistä kuin osaat sen pohjalta, miten niitä selostetaan kohdassa 2. Nefi 28:2–14. Puolustaudu vääriä oppeja vastaan kirjoittamalla niiden viereen luettelo tosi opeista. Esitä kuhunkin kohtaan pyhien kirjoitusten viite, joka vahvistaa kyseisen tosi opin.
- Selitä perheillassa, mitä väärää on siinä, että väittää hyväksyvänsä Raamatun Jumalan sanana mutta samalla torjuu Mormonin kirjan.

Luku 14

2. Nefi 31–33

Johdanto

Nefin viimeiset kirjoitukset sisältävät sen, minkä hän määritti olevan ”Kristuksen oppi” (2. Nefi 31:2, 21; 32:6). Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt:

”Mormonin kirjassa ’Kristuksen oppi’ on yksinkertainen ja suora. Se keskittyy yksinomaan evankeliumin ensimmäisiin periaatteisiin, joihin sisältyy kannustus kestää, pysyä sinnikkäänä, ponnistella eteenpäin. ’Kristuksen opin’ vaikutus on todellakin juuri sen selkeydessä ja yksinkertaisuudessa. – –

Kristuksen oppi ei ole monimutkainen. Se on syvällisen, erinomaisen, ehdottoman selkeä ja täydellinen.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 49–50, 56.)

Pyri keskittämään elämäsi Kristuksen opin yksinkertaisiin mutta syvällisiin puoliin. Ne tuovat sinulle Pyhän Hengen kumppanuuden ja johdatuksen sekä iankaikkisen onnen ja ilon.

Selityksiä

2. Nefi 31:2. ”Kristuksen oppi”

• Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt, missä merkityksessä ilmausta ”Kristuksen oppi” käytetään luvussa 2. Nefi 31: ”Vaikka ilmausta ’Kristuksen oppi’ voitaisiin asianmukaisesti käyttää kuvaamaan mitä tahansa Mestarin opetuksista tai niitä kaikkia, niin noita suurenmoisen laajoja ja kauniita ilmauksia, joita on kaikkialla Mormonin kirjassa, Uudessa testamentissa ja myöhempien aikojen pyhissä kirjoituksissa, voisi sopivammin nimittää ’Kristuksen *opeiksi*’. Huomatkaa, että ilmaus, jota Nefi käytti, oli aivan erityinen. Nefin viimeisessä todistuksessa – ja myöhemmin Vapahtajan omassa julistuksessa nefiläisille Hänen ilmestyessään heille – korostetaan Kristuksen opin täsmällistä, keskitettyä, erityistä merkitystä, tarkemmin sanoen sitä, minkä profeetta Joseph Smith sanoi olevan ’evankeliumin ensimmäiset periaatteet ja toimitukset’.” (*Christ and the New Covenant*, s. 49.)

2. Nefi 31:4–10. ”Hänen näytettyään esimerkkiä heidän edessään”

• Vaikka ihmiskunta täytyy kastaa syntien anteeksisaamiseksi, Vapahtaja, joka oli pyhä ja synnitön, meni kasteelle esimerkkinä nöyryydestä ja kuuliaisuudesta. Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että menemällä kasteelle Jeesus Kristus antoi kaikille ihmisille esimerkin, kuinka seurata Hänen jälkiään:

”Jumalan valtakuntaan astuminen on niin tärkeää, että Jeesus kastettiin, jotta Hän näyttäisi meille, ’kuinka kaita on se polku ja kuinka kapea se portti, josta [meidän] tulee mennä sisälle’ (2. Nefi 31:9). – –

Kuolevaisesta äidistä syntynyt Jeesus kastettiin, jotta Hän täyttäisi Isänsä käskyn, jonka mukaan Jumalan pojat ja tyttäret pitäisi kastaa. Hän näytti meille kaikille esimerkin nöyrtymisestä taivaallisen Isämme edessä. Me kaikki olemme tervetulleet astumaan kasteen vesiin. Jeesus meni kasteelle todistaakseen Isälleen olevansa kuuliainen Hänen käskyjensä pitämisessä. Hän meni kasteelle näyttääkseen meille, että meidän tulisi saada Pyhän Hengen lahja (ks. 2. Nefi 31:4–9).

Kun me seuraamme Jeesuksen esimerkkiä, mekin osoitamme haluavamme tehdä parannuksen ja olla kuuliaisia taivaallisen Isämme käskyjen pitämisessä. Me nöyrrymme särkynein sydämin ja murtunein mielin tunnustaessamme syntimme ja etsiessämme anteeksiantoa rikkomuksistamme (ks. 3. Nefi 9:20). Me teemme liiton, että olemme halukkaita ottamaan Jeesuksen Kristuksen nimen päällemme ja aina muistamaan Hänet.” (Ks. ”Kasteenliitto: Olla Jumalan valtakunnassa ja kuulua siihen”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 7–8.)

2. Nefi 31:6–10

Mitä meidän täytyy tehdä täyttääksemme Vapahtajan käskyn seurata Häntä?

2. Nefi 31:13. ”Täysin vilpittömin sydämin osoittamatta mitään tekopyhyyttä”

• ”Täysin vilpittömin sydämin” viittaa siihen, että täydellisesti sitoutuu Jeesukseen Kristukseen puhtain ja

vilpittömin motiivein eikä vain teeskentele seuraavansa Herraa. Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on tunnistanut senkaltaista tekopyhyyttä: ”On ihmisiä, jotka yrittävät palvella Herraa loukkaamatta perkelettä” (”Rauhan hinta”, *Valkeus*, helmikuu 1984, s. 6).

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on tähdentänyt, kuinka tärkeää on seurata Herraa vilpittömänä:

”Elämmekö me todellakin evankeliumin mukaan vai *ilmennämmekö* me vain ulkoista vanhurskautta, niin että ihmiset ympärillämme *olettavat* meidän olevan uskollisia, kun sydämemme ja näkymättömät tekomme *eivät* todellisuudessa ole Herran opetusten mukaisia?

Olemmeko me vain ’ulkonaisesti hurskaita’ samalla kun kiellämme ’uskon voiman’? [JS–H 19.]

Olemmeko me todellisuudessa vanhurskaita, vai teeskentelemmekö me kuuliaisuutta vain silloin, kun luulemme toisten näkevän?

Herra on sanonut selvästi, ettei Hän anna ulkomuodon hämätä, ja Hän on varoittanut meitä vilpillisyydestä Häntä tai muita kohtaan. Hän on kehottanut meitä varomaan ihmisiä, jotka esittävät valheellista julkisivua, jotka näyttävät loistavia kulisseja peittääkseen synkän todellisuuden. Tiedämme, että ’Herra näkee sydämeen’ *eikä* Hän katso ulkokuorta [1. Sam. 16:7].” (Ks. ”Uskollinen olen iäti”, *Valkeus*, heinäkuu 1997, s. 14.)

2. Nefi 31:13–14, 17. Tulen kautta tapahtuva kaste

• Jeesus Kristus on opettanut, että kaikki ihmiset täytyy kastaa vedellä ja myös Hengellä (ks. Joh. 3:5). Vesikastetta täytyy seurata Hengen kaste, jota nimitetään toisinaan tulikasteeksi. Presidentti Marion G. Romney on opettanut: ”Pyhän Hengen lahjan saamisen merkitys on sanoin kuvaamaton. Se on se tulikaste, johon Johannes viittasi (ks. Luuk. 3:16). Se on se Hengestä syntyminen, josta Jeesus puhui Nikodemokselle [ks. Joh. 3:5].” (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1974, s. 134; tai *Ensign*, toukokuu 1974, s. 92.)

• Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on selventänyt, että konfirmoiduksi tuleminen ei tarkoita, että henkilö on saanut Hengen kasteen:

”Kasteemme jälkeen pappeudenhaltijat panivat kätensä meidän jokaisen pään päälle ja meidät konfirmoitiin Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäseniksi ja meille annettiin Pyhä Henki (ks. OL 49:14). Konfirmoinnissamme lausuttu ilmaus ’ota vastaan Pyhä Henki’ oli ohje tavoitella Hengen kastetta.

Profeetta Joseph Smith on opettanut: ’Voitte yhtä hyvin kastaa hiekkasäkin kuin ihmisen, ellei sitä tehdä syntien anteeksisaamiseksi ja Pyhän Hengen saamiseksi. Vesikaste on ainoastaan puoli kastetta, eikä se hyödytä mitään ilman toista puolta eli Pyhän Hengen kastetta.’ (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 313.) Meidät kastettiin upottamalla veteen syntien anteeksisaamiseksi. Meidät täytyy kastaa myös Herran Hengellä, ja meidän täytyy tulla upotetuiksi siihen, ’ja silloin tulee teidän syntienne anteeksianto tulen ja Pyhän Hengen kautta’ (2. Nefi 31:17).” (”Jotta Hänen Henkensä olisi aina meidän kanssamme”, *Liahona*, toukokuu 2006, s. 29.)

• Vanhin Lynn A. Mickelsen seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, että Vapahtajan sovituksen ansiosta tulen kautta tapahtuva kaste tuo puhdistumisen synnistä: ”Sovituksensa ansiosta ja antaen itsensä syntiemme lunnaaksi Vapahtaja valtuuttaa Pyhän Hengen puhdistamaan meidät tulen kautta tapahtuvassa kasteessa. Kun Pyhä Henki asuu meissä, Hänen puhdistava läsnäolonsa polttaa synnin saastan. Sitoutumisen myötä puhdistumisprosessi alkaa heti.” (”Sovitus, parannus ja likapyykki”, *Liahona*, marraskuu 2003, s. 12.)

2. Nefi 31:15–16. Isän ääni

• Yhdessä niistä harvoista tilanteista, jolloin Isän ääni on kuultu, Hän todisti: ”Totisesti, minun Rakkaani sanat ovat todet ja luotettavat. Se, joka kestää loppuun asti, se pelastuu.” (2. Nefi 31:15.) Myöhemmin Hän sanoi, että ne, jotka kestävät loppuun asti, saavat iankaikkisen elämän (ks. jae 20). Nämä pyhät sanat, jotka Nefi kuuli Isältä, osoittavat, että yksi evankeliumin merkittävimmistä

lupauksista on se, että ne, jotka kestävät loppuun asti, saavat iankaikkisen elämän (ks. 3. Nefi 15:9).

2. Nefi 31:15–16. ”Kestää loppuun asti”

• Ilmausta ”kestää loppuun asti” käytetään usein viittaamaan siihen, että meidän tulee kärsivällisesti kestää vastoinkäymisiä läpi elämämme. Vanhin Joseph B. Wirthlin on selittänyt, että kestäminen loppuun asti tarkoittaa myös sitä, että pysymme uskollisina Kristukselle elämämme loppuun asti:

”Kestäminen loppuun asti on oppi siitä, että jatkaa eteenpäin iankaikkiseen elämään johtavalla polulla sen jälkeen kun on astunut polulle uskon, parannuksen, kasteen ja Pyhän Hengen lahjan saamisen kautta. Kestäminen loppuun asti edellyttää koko sydäntämme, eli kuten Mormonin kirjan profeetta Amaleki opettaa, meidän täytyy tulla Hänen luoksensa ja uhrata koko sielumme uhriksi Hänelle ja paastota ja rukoilla jatkuvasti ja kestää loppuun asti, ja niin totta kuin Herra elää, me pelastumme [Omni 26].

Kestäminen loppuun asti tarkoittaa, että olemme juurruttaneet elämämme lujasti evankeliumin maaperään, pidämme kiinni kirkon hyväksytyistä opeista, palvelemme nöyrästi lähimmäisiämme, elämme Kristuksen kaltaista elämää ja pidämme liittomme. Ne, jotka kestävät, ovat vakaita, lujia ja nöyriä, edistyvät jatkuvasti, eikä heissä ole vilppiä. Heidän todistuksensa ei perustu maailmallisiin syihin – se perustuu totuuteen, tietoon, kokemukseen ja Hengen vaikutukseen.” (”Ponnistelkaa eteenpäin”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 101.)

2. Nefi 31:17–20. Kaste on portti

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on opettanut, että kaste on paitsi portti, josta käydään sisälle kirkkoon, myös välttämätön polku iankaikkisen elämän saamiseksi: ”Kun Herra oli maan päällä, Hän teki hyvin selväksi, että oli yksi tie ja vain yksi tie, jonka kautta ihminen voi pelastua. ’Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.’ (Joh. 14:6.) Sitä tietä kulkiessa käy ilmi, että seuraavat kaksi asiaa ovat hyvin muuttumattomia. Ensimmäiseksi Hänen nimessään on valtuus taata ihmiskunnan pelastus. ’Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla’ (Ap. t. 4:12). Ja seuraavaksi on välttämätön toimitus – kaste – porttina, jonka kautta jokaisen sielun täytyy kulkea saadakseen iankaikkisen elämän.” (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1975, s. 145; tai *Ensign*, marraskuu 1975, s. 97.)

2. Nefi 31:19–20. Ponnistella eteenpäin

• Vanhin David A. Bednar on opettanut, että Kristuksen luokse tuleminen vaatii elinikäistä ponnistelua eteenpäin johdonmukaisen kuuliaisena: ”Kristuksen luokse tuleminen ei ole yksittäinen tapahtuma, jolla on selkeä aloitus- ja päätöskohta, vaan se on prosessi, joka etenee ja syvenee koko elämän ajan. Ensimmäisenä askeleena tuossa prosessissa meidän on epäilemättä hankittava tietoa ja *opittava Jeesuksesta*, Hänen elämästään, opetuksistaan ja palvelutyöstään. Mutta se, että todella tulemme Hänen luokseen, edellyttää myös jatkuvaa kuuliaisuutta ja pyrkimystä *tulla Jeesuksen kaltaiseksi* ajatuksissamme, motiiveissamme, kanssakäymisissämme ja teoissamme. Kun me ponnistelemme eteenpäin (ks. 2. Nefi 31:20) opetuslapseuden tiellä, me voimme lähestyä Vapahtajaa ja odottaa, että Hän lähestyy meitä, me voimme etsiä Häntä uutterasti toivoen, että löydämme Hänet, me voimme luottavaisina pyytää, että saisimme, ja me voimme kolkuttaa odottaen, että ovi avataan meille (ks. OL 88:63).” (”Koska meillä on ne silmiemme edessä”, *Liahona*, huhtikuu 2006, s. 16–18.)

2. Nefi 31:20; 32:3 📖. ”Kestitkää itseänne Kristuksen sanoilla”

• Ilmaus ”kestiten itseänne Kristuksen sanalla” (2. Nefi 31:20) vertaa keskenään ruhtinaallisen aterian nauttimista ja meidän halukkuuttamme vastaanottaa Kristuksen sanat. Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että me kestitsemme itseämme Kristuksen sanoilla, kun me halajamme niitä ja noudatamme niitä: ”Kestitseminen tarkoittaa enemmän kuin maistamista. Kestitseminen tarkoittaa nauttimista. Nautimme pyhistä kirjoituksista tutkimalla niitä ihanan löytämisen ja uskollisen kuuliaisuuden hengessä. Kun kestitsemme itseämme Kristuksen sanoilla,

ne kirjoitetaan 'ihmissydämiin' [2. Kor. 3:3]. Niistä tulee kiinteä osa omaa luonnettamme." (Ks. "Pyhien kirjoitusten tarjoaman ohjauksen mukaan eläminen", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 21.)

Mistä löydämme Kristuksen sanan kestitäksemme itseämme sillä? Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on selventänyt: "Mormonin kirjan sanoin meidän tulee 'uskoa Kristukseen eikä kieltää häntä' (2. Nefi 25:28). – – Meidän täytyy tulla Kristuksen luokse ja tulla täydellisiksi Hänessä (ks. Moroni 10:32). – – Meidän täytyy tulla kestitsemään itseämme Kristuksen sanalla (ks. 2. Nefi 31:20), jota saamme Hänen pyhistä kirjoituksistaan, Hänen voidelluiltaan ja Hänen Pyhältä Hengeltään." (*A Witness and a Warning*, 1988, s. 51.)

• Vanhin Robert D. Hales on selittänyt, että kestitäkseen itseään Kristuksen sanoilla ihmisen täytyy omaksua Hänen opetuksensa ja sisällyttää ne elämäänsä aivan kuten nauttiessaan aterian: "Jos teidän ja minun on määrä kestitä itseämme Kristuksen sanoilla, meidän on tutkittava pyhiä kirjoituksia ja omaksuttava Hänen sanansa pohtimalla niitä ja tekemällä niistä osan jokaista ajatusta ja tekoa" (ks. "Sielun ja ruumiin paraneminen", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 16).

• Vanhin Hales on viime aikoina puhunut itsensä kestitsemisestä pyhillä kirjoituksilla keinona kuulla Herran ääni elämässämme:

"Ellei meillä ole Jumalan sanaa tai ellemme pysy uskollisena Jumalan sanalle ja ota siitä vaarin, me harhaudumme oudoille poluille ja eksymme yksilöinä, perheinä ja kansakuntina.

Kuin äänet tomusta Herran profeetat huutavat meille, jotka olemme maan päällä tänä aikana: Pitäkää kiinni pyhistä kirjoituksista! Tarttukaa niihin, vaeltakaa niiden mukaan, eläkää niiden mukaan, iloitkaa niistä, nauttikaa niistä. Älkää näykkikö. Ne ovat 'Jumalan voima, joka tuo pelastuksen' [OL 68:4] ja johtaa meidät takaisin Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen luo.

Jos Vapahtaja eläisi lihassa keskuudessamme tänä aikana, Hän opettaisi meille pyhiä kirjoituksia kuten Hän opetti eläessään maan päällä. – – Hänen sanansa [kaikuvat]: '[Tutkikaa] kirjoituksia, – – ja nehän juuri todistavat minusta' [Joh. 5:39]. Se on Pyhän Hengen antama todistus, sillä 'Pyhän Hengen voimalla te voitte tietää totuuden kaikesta' [Moroni 10:5]. – –

Mikä loistava siunaus! Sillä kun me haluamme puhua Jumalalle, me rukoilemme. Ja kun me haluamme Hänen puhuvan meille, me tutkimme kirjoituksia, sillä Hänen sanansa puhutaan Hänen profeettojensa kautta. Sitten Hän opettaa meitä, kun kuuntelemme Pyhän Hengen kuiskauksia." (Ks. "Pyhät kirjoitukset – Jumalan voima, joka tuo meille pelastuksen", *Liahona*, marraskuu 2006, s. 26, 27.)

2. Nefi 32:2–3 📖. "Puhua enkelien kielellä"

• Kun ihminen on saanut Pyhän Hengen ja hänet on kastettu tulella, Pyhä Henki innoittaa häntä kyvyllä ja sanoilla "puhua enkelien kielellä", jotta hän voi "huutaa ylistystä Israelin Pyhälle" (2. Nefi 31:13). Puhuminen enkelien kielellä ei välttämättä tarkoita sitä, että henkilö puhuisi toista kieltä.

Presidentti Boyd K. Packer on selittänyt, että me puhumme enkelien kielellä, kun me puhumme Pyhän Hengen vaikutuksesta: "Nefi selitti, että enkelit puhuvat Pyhän Hengen voimalla, ja te voitte puhua enkelien kielellä, mikä tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että te voitte puhua Pyhän Hengen voimalla. Se on hiljaista. Se ei ole näkyvää. Näkyviin ei tule kyyhkystä. Näkyviin ei tule tulenlieskoja kuin kieliä. Mutta voima tulee." ("Pyhän Hengen lahja – Mitä jokaisen jäsenen tulee tietää", *Liahona*, elokuu 2006, s. 21–22.)

2. Nefi 32:3–5. "Kaiken, mitä teidän tulee tehdä"

• Mormonin kirja lupaa, että "Kristuksen sanat kertovat teille kaiken, mitä teidän tulee tehdä" (2. Nefi 32:3). Vanhin W. Rolfe Kerr seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, että Kristuksen sanat voivat opastaa meitä aivan kuten Liahona opasti Lehin perhettä läpi erämaan: "Niinpä me näemme, veljet ja sisaret, että Kristuksen sanat voivat olla henkilökohtainen Liahona meille jokaiselle ja näyttää meille tien. Älkäämme olko velttoja keinon helppouden tähden. Ottakaamme uskossa

Kristuksen sanat mieleemme ja sydämeemme sellaisina kuin ne ovat kirjoitettuina pyhissä kirjoituksissa ja sellaisina kuin elävät profeetat, näkijät ja ilmoituksensaajat ne lausuvat. Kestitkäämme itseämme uskoen ja uutterasti Kristuksen sanoilla, sillä Kristuksen sanat ovat meidän hengellinen Liahonamme ja kertovat meille kaiken, mitä meidän tulee tehdä." (Ks. "Kristuksen sanat hengellinen Liahonamme", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 37.)

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on vahvistanut, miten tärkeä ja hyödyllinen on se Pyhän Hengen vaikutus, joka tulee säännöllisen päivittäisen pyhien kirjoitusten tutkimisen kautta: "Toinen yksinkertainen asia, joka meidän tulee tehdä, jotta sallisimme Jumalan antavan meille voimaa, on kestitä itseämme Jumalan sanalla: lukea ja mietiskellä kirkon pyhiä kirjoja ja elävien profeettojen sanoja. Tämä päivittäinen tapa tuo mukanaan lupauksen Jumalan avusta. Pyhien kirjoitusten uskollinen tutkiminen tuo meille Pyhän Hengen." (Ks. "Herran voimassa", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 17–18.)

• Vanhin Spencer J. Condie seitsemänkymmenen koorumista on huomauttanut, että pyhät kirjoitukset helpottavat Pyhän Hengen kumppanuutta kohdatessamme tärkeitä päätöksentekotilanteita: "Te saatatte kohdata päätöksentekotilanteita, jotka koskevat lähetystyötä, tulevaa uraanne ja lopulta avioliittoa. Kun luette pyhiä kirjoituksia ja rukoilette ohjausta, te ette varmaankaan näe vastausta sivulle kirjoitettujen sanojen muodossa, mutta saatte lukiessanne selkeitä tuntemuksia ja kuiskauksia, ja lupauksen mukaisesti Pyhä Henki 'osoittaa teille kaiken, mitä teidän tulee tehdä' [2. Nefi 32:5]." (Ks. "Tulla suureksi siunaukseksi lähimmäisillemme", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 50.)

2. Nefi 32:8–9 🕮. "Teidän on rukoiltava aina"

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on neuvonut, että rukous on pelastusköysi Jumalan luo: "Kun Jumala asetti ihmisen maan päälle, rukouksesta tuli ihmiskunnan ja Jumalan välinen pelastusköysi. Niinpä Aadamin sukupolven ihmiset alkoivat 'nimeltä kutsuen rukoilla avuksi Herraa' [1. Moos. 4:26]. Rukous on siitä saakka kautta kaikkien sukupolvien tyydyttänyt erittäin tärkeää tarvetta, joka ihmisillä on. Jokaisella meistä on ongelmia, joita emme

osaa ratkaista, ja heikkouksia, joita emme pysty voittamaan ilman että lähestymme rukouksen kautta korkeampaa voimanlähdettä. Tämä lähde on taivaan Jumala, jota me rukoilemme Jeesuksen Kristuksen nimessä [ks. 2. Nefi 32:9; 3. Nefi 20:31]. Rukoillessamme meidän tulisi ajatella, että taivaallisella Isällämme on kaikki tieto, ymmärrys, rakkaus ja myötätunto." (Ks. "Rukouksen pelastusköysi", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 62.)

2. Nefi 33:1–4. Vie sen sydämeen

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on antanut esimerkin evankeliumin viemisestä "ihmislasten sydämiin" (2. Nefi 33:1):

"Presidentti Hinckley selitti, mitä merkityksellistä seuraa, kun noudatamme käskyä opettaa Hengen avulla, esittäessään tämän haasteen:

'Meidän on – – saatava opettajamme puhumaan sydämestään pikemminkin kuin kirjoistaan, tuomaan julki rakkautensa Herraan ja tähän kallisarvoiseen työhön, sillä jotenkin se sytyttää heidän oppilaittensa sydämen' [*Teachings of Gordon B. Hinckley*, 1997, s. 619–620].

Tämä on tavoitteemme – että rakkaus Jumalaan ja sitoutuminen Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin 'sytyttää' oppilaittemme sydämen." ("Evankeliumin opettaminen", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 97.)

• Vanhin David A. Bednar on selittänyt, että myös sanan kuulijan täytyy olla halukas vastaanottamaan Hengen voimalla: "Nefi opettaa meille: 'Kun ihminen puhuu Pyhän Hengen voimalla, Pyhän Hengen voima vie [sanoman] ihmislasten sydämiin' (2. Nefi 33:1). Huomatkaa, että Hengen voima *vie* sanoman sydämeen mutta ei välttämättä *vaikuta* sydämeen. Opettaja voi selittää, havainnollistaa, vakuuttaa ja todistaa ja tehdä sen suurella hengellisellä voimalla ja vaikuttavasti. Sanoman sisältö ja Pyhän Hengen todistus alkavat kuitenkin loppujen lopuksi vaikuttaa sydämessä vain, mikäli vastaanottaja sen sallii." (Ks. "Etsikää oppia uskon kautta",

ilta johtavan auktoriteetin seurassa, 3. helmikuuta 2006, s. 1, www.ldsces.org; ks. myös OL 50:14, 17–20.)

2. Nefi 33:10–11

Miksi ”Kristuksen sanat” ovat niin tärkeitä meille? Kuinka voit paremmin hyötyä siitä, että Hänen sanansa ovat luettavissa ja tutkittavissa?

2. Nefi 33:11. Nämä ovat Kristuksen sanoja

• Presidentti Ezra Taft Benson on opettanut, että yksi tehtävistämme kirkon jäseninä on julistaa muille, että nämä ovat Jeesuksen Kristuksen sanoja Hänen palvelijoidensa kautta: ”Meidän päätehtävämme on julistaa evankeliumia ja tehdä se tehokkaasti. Meidän ei ole pakko vastata kaikkeen arvosteluun. Jokainen joutuu loppujen lopuksi peräytymään uskon seinää vasten ja ottamaan siinä kantaa. ’Ja päätelkää itse, eivätkö ne ole Kristuksen sanoja’, Nefi sanoi, ’sillä Kristus on osoittava teille voimalla ja suurella kirkkaudella viimeisenä päivänä, että ne ovat hänen sanojaan; ja te ja minä seisomme kasvotusten hänen tuomioistuimensa edessä; ja te tulette tietämään, että hän on käskenyt minua kirjoittamaan nämä asiat’ (2. Nefi 33:11). Jokaisen ihmisen on pääteltävä itse tietoisena siitä, että Jumala pitää häntä siitä vastuullisena.” (Ks. ”Mormonin kirja on Jumalan sanaa”, *Valkeus*, elokuu 1975, s. 45.)

2. Nefi 33:11. Tuomioistuin

• Nefi sanoi, että hän tapaisi meidät tuomioistuimen edessä. Mielenkiintoista on, että myös Jaakob ja Moroni esittivät hyvin samansuuntaisia ajatuksia (ks. MK Jaak. 6:13; Moroni 10:27).

Pohdittavia seikkoja

- Miksi eteenpäin ponnisteleminen on tärkeä osa loppuun asti kestämistä?
- Nefi neuvoi, että meidän ”on rukoiltava aina” (2. Nefi 32:9). Kuinka voit oman elämäsi olosuhteet huomioon ottaen parhaiten tehdä niin?
- Mikä Nefin viimeisessä todistuksessa tekee sinuun suurimman vaikutuksen? (Ks. 2. Nefi 33:10–14.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Kun olet lukenut tähän lukuun liittyvät selitykset, arvioi omia tapojasi tutkia pyhiä kirjoituksia itseksesi ja rukoilla. Voidaanko sanoa, että kestitset itseäsi Kristuksen sanoilla ja rukoilet aina? (Ks. 2. Nefi 32:3, 9.) Tee tarvittavia muutoksia pyhien kirjoitusten tutkimiseesi, jotta se olisi paremmin sopusoinnussa Nefin opetusten kanssa.
- Valmista lukujen 2. Nefi 31–33 pohjalta perheiltaan oppiaihe, jonka aiheena on Nefin kuvaus ”Kristuksen opista” (2. Nefi 31:2). Auta perheesi jäseniä ymmärtämään, mitä Nefi tarkoitti sanoessaan: ”Tämä on se keino; eikä ole muuta keinoa eikä nimeä taivaan alla annettu, jonka avulla ihminen voi pelastua Jumalan valtakuntaan” (2. Nefi 31:21).

Luku 15

MK Jaakob 1–4

Johdanto

Jaakobin aikaan nefiläiset antoivat ylpeyden ja äärimmäisen rikkauden takia myöten monille synneille, varsinkin moraalittomuuden synnille. Tuntien profeetallisen kutsumuksensa painon Jaakob tuomitsi nämä jumalattomat käytännöt ja kutsui rohkeasti ihmisiä parannukseen. Milloin sinä olet nähnyt omin silmin, kun profeetta ja muut kirkon johtohenkilöt puhuvat selkeästi esittäen tärkeän sanoman? Ymmärtämällä pappeusjohtajan jumalallisen tehtävän antaa hengellistä oikaisua ymmärrät paremmin nykypäivän profeettojen varoituksen äänen yhä enenevässä määrin jumalattomassa maailmassa.

Huomaa, että opetettuaan nefiläisille näiden syntien seurauksista Jaakob käänsi heidän huomionsa Vapahtajaan. Hän opetti, että Kristuksen armon avulla meillä on voima voittaa synti ja heikkous. Sen tähden hän kysyi: ”Miksi ei voisi puhua Kristuksen sovituksesta?” Niin tekemällä me saamme ”tietoa ylösnousemuksesta ja tulevasta maailmasta”. (MK Jaak. 4:12.) Silloin meissä voi kehittyä suurempi arvostus synnistä ja kuolemasta lunastamisen lahjaa kohtaan, jonka Vapahtaja antaa.

Selityksiä

MK Jaak. 1:2–8. Jaakobin kirjoitusten tarkoitus

• Huomaa, että Jaakobilla oli sama tarkoitus kuin veljellään Nefillä oli ollut, kun hän valmistautui jatkamaan aikakirjan pitämistä pieniin levyihin. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on laittanut Jaakobin tarkoituksen oikeisiin mittasuhteisiin:

”Jaakob näyttää olleen erityisen sitoutunut esittämään Kristuksen oppia. Kun ottaa huomioon sen, miten paljon Jaakob antoi tilaa todistukselleen Vapahtajan sovituksesta, hän selvästikin piti tätä perusoppia opetuksista pyhimpänä ja ilmoituksista suurimpana.

’Me saimme – – monia ilmoituksia ja paljon profetoimisen hengen’, Jaakob sanoi, ’sen vuoksi me tiesimme Kristuksesta ja hänen valtakunnastaan, joka oli tuleva. Ja nyt, me teimme uutterasti työtä kansamme keskuudessa saadaksemme sen tulemaan Kristuksen luokse. – –

Sen vuoksi me toivomme Jumalan nimessä, että – – kaikki ihmiset uskoisivat Kristukseen ja katsoisivat hänen kuolemaansa ja kärsisivät hänen ristinsä ja kestäisivät maailman häväistyksen.’ [MK Jaak. 1:6–8.]

Yksikään Mormonin kirjan profeetta ei luonteensa tai henkilökohtaisen todistuksensa avulla tunnu ryhtyneen siihen vakuuttamisen työhön uskollisemmin kuin Jaakob. Hän halveksi maailman ylistystä, hän opetti suoraa, vankkaa, jopa tuskallista oppia, ja hän tunsi Herran henkilökohtaisesti. Hän on klassinen Mormonin kirjan esimerkki nuoresta miehestä, joka päätti kärsiä ristin ja kestää maailman häväistyksen puolustaakseen Kristuksen nimeä. Elämä – mukaan lukien ne vaikeat varhaiset vuodet, jolloin hän näki Lamanin ja Lemuelin jumalattomuuden vievän isänsä ja äitinsä murheella hautaan – ei ollut koskaan helppoa tälle erämaassa syntyneelle esikoiselle.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 62–63.)

MK Jaak. 1:9–19. Nefi ja nefiläisten kuninkaiden hallituskausi

• Sen jälkeen kun Nefi oli eronnut veljistään, jotka myöhemmin tunnettiin lamanilaisina (ks. 2. Nefi 5), hän perusti kansansa keskuuteen valtakunnan, ja heidät tultiin tuntemaan nefiläisinä. Vaikka Nefi olikin vastahakoinen, hänestä tuli ensimmäinen kuningas (ks. 2. Nefi 5:18–19). Nefi käytti ajastaan kuninkaana ja johtajana nimitystä ”hallituskauteni” (ks. 1. Nefi 10:1). Toista kuningasta ja muita kuninkaita, jotka seurasivat hänen jälkeensä, nimitettiin kaikkia Nefin nimellä (ks. MK Jaak. 1:11–15). Kuninkaista ja maallisesta historiasta kertovaa aikakirjaa kirjoitettiin muistiin pääasiassa Nefin isoihin levyihin (ks. Jar. 14; Omni 11; Morm. s. 10).

Tärkeitä johtajia nefiläisten historiassa: 600 eKr. – 421 jKr.

Vuosi – tuomarien hallitus-kausi	Vuosi kristillisen ajanlaskun mukaan	Kuningas, ylituomari tai päämies	Historiallinen tai kirkon johtaja	Sotilasjohtaja
	600 eKr.	Nefi (2. Nefi 5:18–19)	Nefi (1. Nefi 1:1–3; 19:1–4)	Nefi (2. Nefi 5:14; MK Jaak. 1:10)
	544 eKr.	Muita nimitettiin (MK Jaak. 1:9)	Jaakob (2. Nefi 5:26; MK Jaak. 1:1–4, 17–18)	
	544–420 eKr.		Enos ja monet profeetat (En. 22, 26)	
	399 eKr.	”Voimallisia miehiä uskossa Herraan” (Jar. 7)	Jarom ja Herran profeetat (Jar. 1, 10–11)	”Voimallisia miehiä uskossa Herraan” (Jar. 7)
	361 eKr.		Omni (Omni 1–3)	
	317 eKr.		Amaron (Omni 4–8) Kemis (Omni 9)	
	279–130 eKr.	Moosia[1] (Omni 12–23) Benjamin (Omni 23–25; Morm. s.)	Abinadom (Omni 10–11) Amaleki (Omni 12) Benjamin sekä pyhät profeetat (Morm. s. 16–18; Moosia 1–6)	Moosia[1] (Omni 12–23) Benjamin (Omni 23–25)
	124 eKr.	Moosia[2] (Moosia 1:15)	Moosia[2] (Moosia 6:3)	
	122 eKr.		Alma[1] (Moosia 25:19; 26:28)	
1	91 eKr.	Alma[2] (Moosia 29:44)	Alma[2] (Moosia 29:42)	Alma[2] (Alma 2:16)
9	83 eKr.	Nefiha (Alma 4:17, 20)		
18	74 eKr.			Moroni (Alma 43:17)
19	73 eKr.		Helaman[1] (Alma 37:1; 45:20–23)	
24	68–67 eKr.	Pahoran (Alma 50:39–40)		
32	60 eKr.			Moroniha (Alma 62:43)
36	56 eKr.		Siblon (Alma 63:1)	
39	53 eKr.		Helaman[2] (Alma 63:11)	
40	52 eKr.	Pahoran[2] (Hel. 1:1, 5) ja Pakumeni (Hel. 1:13)		
42	50 eKr.	Helaman[2] (Hel. 2:1–2)		
53	39 eKr.	Nefi[1] (Hel. 3:37)	Nefi[1] (Hel. 3:37)	
62	30 eKr.	Sesoram (Hel. 4:18; 5:1)		Viimeinen maininta Moronihasta (Hel. 4:18)

Vuosi – tuomarien hallitus-kausi	Vuosi kristillisen ajanlaskun mukaan	Kuningas, ylituomari tai päämies	Historiallinen tai kirkon johtaja	Sotilasjohtaja
66	26 eKr.	Sesoramin poika (Hel. 6:15)		
?	?	Seesoram (Hel. 6:39; 9:23)		
92	1 jKr.	Lakoneus[1] (3. Nefi 1:1)	Nefi[2] (3. Nefi 1:1–2)	
	16 jKr.			Gidgiddoni (3. Nefi 3:18)
	30 jKr.	Lakoneus[2] (3. Nefi 6:19)		
	?		Nefi[3] (?) (4. Nefin kirjan alaotsikko)	
	110 jKr.		Aamos[1] (4. Nefi 19–20)	
	194 jKr.		Aamos[2] (4. Nefi 21)	
	305 jKr.		Ammaron (4. Nefi 47)	
	noin 321–335 jKr.		Mormon (Morm. 1:1–3)	
	326 jKr.			Mormon (Morm. 2:2)
	385 jKr.		Moroni (Morm. 6:6)	

MK Jaak. 1:15. Mikä on *sivuvaimo?*

• Vanhan testamentin ajan *sivuvaimoja* ”pidettiin *toisarvoisina vaimoina* eli vaimoina, joilla ei ollut samaa asemaa sen ajan yhteiskunnallisessa arvoasteikossa kuin niillä vaimoilla, joita ei sanottu sivuvaimoiksi” (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 154). Sivuvaimoilla oli täysi vaimolle annettu suoja, ja kun avioliitot olivat Herran hyväksymiä, ne eivät rikkoneet siveyden lakia vastaan (ks. OL 132:34–43). Mormonin kirjan aikaan Herra ei kuitenkaan hyväksynyt sivuvaimoja (ks. MK Jaak. 2:27; Moosia 11:2).

MK Jaak. 1:18. Vihittiin papeiksi ja opettajiksi

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on määrittänyt, millaisiin pappeihin ja opettajiin viitataan kohdassa MK Jaak. 1:18: ”Nefiläiset toimivat Melkisedekin pappeuden valtuudella Lehin ajoista niihin aikoihin asti, kun meidän Vapahtajamme tuli heidän keskuuteensa. On totta, että Nefi vihki Jaakobin ja Joosefin papeiksi ja opettajiksi nefiläisten maahan, mutta se seikka, että kohdassa käytetään monikollisia muotoja *papeiksi ja opettajiksi*, osoittaa, että kummassakaan niistä ei viitattu pappeuden nimenomaiseen virkaan, vaan kyse oli yleisestä tehtävästä opettaa, johtaa ja kehottaa kansaa.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 1, s. 124.)

MK Jaak. 1:19. ”Me pidimme virkamme kunniassa Herran edessä”

• Puhuessaan pappeudenhaltijoiden velvollisuudesta palvella muita presidentti Thomas S. Monson on selittänyt:

”Mitä kutsumuksen kunniassa pitäminen tarkoittaa? Se tarkoittaa sitä, että me lisäämme sen arvokkuutta ja tärkeyttä, teemme siitä kunnioitetun ja kiitetyn kaikkien ihmisten silmissä, avarramme ja vahvistamme sitä, annamme taivaan valon loistaa sen kautta toisille ihmisille.

Ja kuinka kutsumus pidetään kunniassa? Yksinkertaisesti tekemällä se, mitä siihen kuuluu. Vanhin pitää vanhimmalle säädetyn kutsumuksen kunniassa oppimalla tuntemaan velvollisuutensa vanhimpana ja sen jälkeen täyttämällä ne. Mikä koskee vanhinta, koskee myös diakonia, opettajaa, pappia, piispaa ja jokaista, jolla on virka pappeudessa." ("Pyhä palvelukutsu", *Liahona*, toukokuu 2005, s. 54.)

MK Jaakob 1:19; 2:2. "Ottaen kansan synnit itsemme päälle vastattaviksi"

• Ne, joilla on vastuullinen tehtävä johtaa kirkossa, ottavat harteilleen vakavoittavan vastuun. Jaakob opetti, että kun johtaja ei opeta Jumalan sanaa niille, joita hänet on kutsuttu johtamaan, hän tulee osittain vastuulliseksi heidän synneistään. Presidentti Hugh B. Brown (1883–1975) ensimmäisestä presidenttikunnasta on käsitellyt tarkemmin Jaakobin kuvaamaa tehtävää:

"Presidentti John Taylor sanoi kerran pappeuden veljille puhuessaan: 'Ellette pidä kunniassa kutsumustanne, Jumala pitää teitä vastuussa niistä, jotka te olisitte voineet pelastaa, jos olisitte tehneet velvollisuutenne.'

Tämä on haasteellinen lausunto. Jos tekemisen syntien tai tekemättä jättämisen syntien vuoksi menetän jotakin, mitä olisin voinut saada tämän elämän jälkeen, minun itseni ja epäilemättä rakkaideni minun kanssani täytyy kärsiä. Mutta jos epäonnistun tehtävässäni piispana, vaarnanjohtajana, lähetysjohtajana tai yhtenä kirkon johtavista auktoriteeteista – jos joku meistä laiminlyö niiden opettamisen, johtamisen, ohjaamisen ja auttamisen, jotka ovat meidän ohjauksessamme ja tehtäväpiirissämme, jotta he pelastuisivat, niin jos meidän epäonnistumisemme vuoksi heidät menetetään, silloin Herra pitää meitä vastuullisina." (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1962, s. 84.)

MK Jaak. 2:8–10. Ojennettava "Jumalan ankarien käskyjen mukaisesti"

• Sen sijaan että Jaakob olisi puhunut "mieluisaa Jumalan sanaa" tai opettanut "sanaa, joka parantaa haavoittuneen sielun" (MK Jaak. 2:8), hän tunsi Herran vaativan häntä puhumaan aiheesta, joka valitettavasti suurentaisi "niiden haavoja, jotka jo [olivat] haavoittuneita" (jae 9). Toisinaan suorat ja haastavat sanat ovat välttämättömiä, kun pappeusjohtaja julistaa parannusta kirkon jäsenille. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut sitä haasteellista tasapainoa, joka on totuuden opettamisessa sekä ymmärtäväisesti että rohkeasti:

"Jaakob käyttää suuren osan peräti kymmenestä jakeesta pyydellen itse asiassa anteeksi syntejä, joista hänen täytyy puhua, ja sitä kieltä, jota hänen täytyy käyttää niistä puhumiseen. Hän huomauttaa, että hän tekee sen 'vakaasti' ja häntä 'painaa paljon suurempi toivo ja huoli [kuulijoidensa sielun] hyvinvoinnista' (MK Jaak. 2:2–3). Sikäli kuin hänet tunnemme, yllättyisimme, jos hän olisi sanonut jotakin muuta.

Kuunnelkaa näiden kohtien surumielistä sävyä – niiden kirjaimellista murhetta – kun hän määrätietoisesti pyrkii siihen, mihin hän on aina pyrkinyt määrätietoisesti – vankkumattomaan uskollisuuteen Jumalaa ja Hänen käskyjään kohtaan.

'Niin, se surettaa sieluani ja saa minut kavahtamaan häpeästä Luojani edessä, että minun on todistettava teille teidän sydäntenne jumalattomuudesta. – –

Sen vuoksi sieluani painaa, että minun on Jumalalta saamani ankaran käskyn tähden ojennettava teitä teidän rikostenne mukaisesti, suurennettava niiden haavoja, jotka jo ovat haavoittuneita, sen sijaan että lohduttaisin ja parantaisin heidän haavojaan; ja niille, jotka eivät ole haavoittuneet, sen sijaan että he saisivat kestitä itseään mieluisalla Jumalan sanalla, ovat tikarit valmiina lävistämään heidän sielunsa ja haavoittamaan heidän herkkää mieltään.' (MK Jaak. 2:6–7, 9.)

Emme ole edes päässeet itse puheeseen, kun jo aistimme, että tämä suora ja peräänantamaton tapa saarnata on varsin kirjaimellisesti lähes yhtä raskasta Jaakobille kuin se on syyllisyydentuntoisille hänen kuulijakunnassaan. Mutta kenties juuri näin asian aina tuleekin olla, ja tästä syystä Kristus oli saarnatessaan usein 'murheiden mies'. Käskyt täytyy pitää, synnistä täytyy nuhdella. Mutta nekin suorat tilanteet täytyy hoitaa myötätuntoisesti. Ankarimpienkin profeettojen täytyy saarnata herkän sielun syvyyksistä." ("Jacob the Unshakable", julkaisussa *Heroes from the Book of Mormon*, 1995, s. 39–40.)

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että kun pappeusjohtajat tuntevat

Hengen vaativan heitä ojentamaan ja varoittamaan, kirkon jäsenillä on vastuullinen tehtävä toimia heille annetun oikaisun ja opetuksen mukaan:

”Viime viikolla puhuin erään kahdentoista koorumin jäsenen kanssa kommenteista, joita olimme saaneet huhtikuun konferenssipuheistamme. Ystäväni kertoi jonkun sanoneen hänelle: ’Minä nautin todella puheestasi.’ Olimme yhtä mieltä siitä, ettei se ollut sellainen kommentti, jollaisia haluamme saada. Kuten ystäväni sanoi: ’Minä en pitänyt sitä puhetta, että siitä *nautittaisiin*. Minä hän oikein minua pitää? Jonkinlaisena viihdyttäjänäkö?’ Eräs toinen koorumimme jäsen liittyi keskusteluun sanomalla: ’Se tuo mieleeni tarinan eräästä hyvästä papista. Kun muuan seurakunnan jäsen sanoi: ”Minä nautin todella saarnastanne tänään”, pappi vastasi: ”Siinä tapauksessa ette ymmärtänyt sitä.”’

Saatatte muistaa, että tässä huhtikuun konferenssissa puhuin pornografiasta. Kukaan ei ole sanonut minulle ’nauttineensa’ siitä puheesta – ei yksikään! Itse asiassa siinä ei ollut mitään nautinnollista minullekaan.

Puhun näistä viimeaikaisista keskusteluista opettaakseni periaatteen, että johtavan auktoriteetin yleiskonferenssissa esittämää sanomaa – sanomaa, joka on valmistettu Hengen vaikutuksella edistämään Herran työtä – ei esitetä siksi, että siitä nautittaisiin. Sen tarkoitus on innoittaa, ylentää, haastaa tai oikaista. Se esitetään, jotta se kuultaisiin Herran Hengen vaikutuksen alaisena sillä toivotulla tuloksella, että kuulija oppii puheesta ja Hengen kautta jotakin, mitä hänen pitäisi *tehdä* sen johdosta.” (”Elinikäinen omistautuminen”, kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 1. toukokuuta 2005, s. 1, www.ldsces.org.)

MK Jaak. 2:12–19 📖. ”Ennen kuin etsitte rikkauksia”

© Photospin

• Jaakob on opettanut, ettei Jumala tuomitse varakkaita näiden rikkauksien vuoksi. Kaikki tuomitseminen kohdistuu sen sijaan heidän ylpeyteensä tai rikkauden väärinkäyttöön (ks. MK Jaak. 2:13–14). Jotkut Nefin kansasta valitsivat elämänsä keskipisteeksi Jumalan sijasta rikkaudet. Heidän vaurauden tavoittelunsa sai heidät pikemminkin vainoamaan veljiään kuin auttamaan näitä (ks. jakeet 18–19).

• Presidentti David O. McKay (1873–1970) on neuvonut meitä olemaan varovaisia sen suhteen, mitä tavoittelemme. Vaikka saatammekin saada lähes kaiken, minkä hyväksi työskentelemme, saatamme joutua maksamaan siitä kovan hinnan: ”Mitä te tavoittelette ensimmäisenä? Mitä te pidätte vallitsevana, päällimmäisenä ajatuksena mielessänne? Se määrää suurelta osin kohtalonne. – – Te saatatte saavuttaa tässä maailmassa lähes kaiken, mihin pyritte. Jos teette työtä rikkauden eteen, te voitte saada sitä, mutta ennen kuin teette siitä itsetarkoituksen, katsokaapa niitä, jotka ovat tämän päämäärän toteuttamiseksi uhranneet kaiken – niitä, jotka ovat halunneet rikkautta rikkauden itsensä vuoksi. Kulta ei turmele ihmistä. Turmeltuminen liittyy sen kullan hankkimisen motiiviin.” (*Treasures of Life*, 1962, s. 174–175.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on opettanut lisää elämän pyrkimyksistä:

”Me haluamme lastemme ja heidän lastensa tietävän, että elämän tärkein valinta ei tapahdu maineen ja tuntemattomuuden, rikkauden tai köyhyyden välillä. Valinta tapahtuu hyvän ja pahan välillä, mikä on todellakin aivan eri asia.

Kun me lopulta opimme tämän läksyn, ei onnemme siitä lähtien riipu aineellisista asioista. Me voimme olla onnellisia ilman niitä tai menestyä niistä huolimatta.

Rikkaus ja kuuluisuus eivät aina tule ihmisen osaksi siksi, että hän olisi ne ansainnut. Arvoamme ei mitata maineen tai omaisuutemme mukaan. – –

Elämämme koostuu tuhansista päivittäisistä valinnoista. Vuosien kuluessa nämä pienet valinnat sitoutuvat yhteen ja osoittavat selvästi, mitä me pidämme tärkeänä.

Toistan, että elämän ratkaiseva koetus ei keskity valintaan kuuluisuuden ja tuntemattomuuden välillä,

ei myöskään valintaan rikkauden ja köyhyyden välillä. Suurin elämää koskeva valinta tehdään hyvän ja pahan välillä.” (”Valinta”, *Valkeus*, huhtikuu 1981, s. 39, 40.)

MK Jaak. 2:17. ”Anteliaita omaisuutenne suhteen”

• Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkossa paastouhrit auttavat köyhiä ja avun tarpeessa olevia. Kirkon johtajat kannustavat jäseniä olemaan avokätisiä tehdessään lahjoituksia. Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut, kuinka paljon tulee antaa:

”Kuinka paljon meidän tulisi maksaa paastouhrina? Veljeni ja sisareni, köyhien siunaukseksi antamamme uhrin määrä on taivaallista Isäämme kohtaan tuntemamme kiitollisuuden mitta. Käännämmekö me, joita on siunattu niin runsaasti, selkämme niille, jotka tarvitsevat apuamme? Anteliaan paastouhrin maksaminen on sen mitta, kuinka halukkaita olemme pyhittämään itsemme muiden kärsimysten lievittämiseksi.

Veli Marion G. Romney, joka oli seurakuntamme piispa, kun minut kutsuttiin lähetystyöhön, ja joka myöhemmin palveli kirkon ensimmäisessä presidenttikunnassa, kehotti:

’Olkaa anteliaita antaessanne, jotta voisitte itse kasvaa. Älkää antako vain köyhien hyväksi, vaan antakaa oman hyvinvointinne hyväksi. Antakaa riittävästi, niin että voitte antaa itsenne Jumalan valtakunnalle pyhittämällä varanne ja aikanne.’ (”The Blessings of the Fast”, *Ensign*, heinäkuu 1982, s. 4.)” (Ks. ”Paaston laki”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 91.)

MK Jaak. 2:20–22. ”Sydämessänne ylpeitä”

• Ylpeyttä nimitetään toisinaan suureksi hengen synniksi. Se oli Saatanan synti kuolevaisuutta edeltävässä maailmassa (ks. Jes. 14:12–14; Moos. 4:1–2). Lisäksi ylpeys johtaa epäonnistumiseen ja tuhoon, kuten Herra toistuvasti varoittaa meitä:

”Varo ylpeyttä, ettet joutuisi kiusaukseen” (OL 23:1).

”Sillä se hetki on lähellä ja se aika pian käsillä, jolloin maa on kypsä ja kaikki ylpeät ja ne, jotka tekevät sitä, mikä on jumalatonta, ovat kuin oljenkorsia; ja minä poltan heidät, sanoo Herra Sebaot, niin ettei maan päällä ole jumalattomuutta” (OL 29:9).

”Älkää saattako itseänne häpeään älkääkä pilkan kohteiksi, vaan ottakaa vastaan ojennusta kaikesta ylimielisyydestänne ja ylpeydestänne, sillä ne johtavat teidän sielunne ansaan” (OL 90:17).

”Joka itsensä korottaa, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se korotetaan” (OL 101:42).

MK Jaak. 2:20–21

Minkä totuuden Jaakob opettaa osoittaakseen, kuinka muiden vainoaminen on iljettävää ”hänestä, joka on luonut kaiken lihan”?

MK Jaak. 2:23–30. Moniavioisuus

• Jaakob opetti selkeästi, ettei Herra halunnut nefiläisten harjoittavan mitään moniavioisuuden muotoa. Hän totesi, että miehillä oli määrä olla vain yksi vaimo, ellei Herra toisin määrännyt (ks. MK Jaak. 2:27–30). Meidän aikanamme presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on esittänyt kirkon kannan moniavioisuuteen:

”Haluan sanoa ehdottomasti, että tällä kirkolla ei ole minkäänlaista tekemistä moniavioisuutta harjoittavien kanssa. He eivät ole tämän kirkon jäseniä. Useimmat heistä eivät ole koskaan olleetkaan jäseniä. He rikkovat maallista lakia. He tietävät rikkovansa lakia. Sen rangaistukset kohdistuvat heihin. Kirkolla ei ole tietystikään minkäänlaista tuomiovaltaa tässä asiassa.

Jos joidenkuiden jäsenistämme todetaan harjoittavan moniavioisuutta, heidät erotetaan kirkosta, mikä on vakavin rangaistus, minkä kirkko voi langettaa. Siinä mukana olevat eivät riko suoraan pelkästään maallista lakia, he rikkovat tämän kirkon lakia. Meitä sitoo yksi uskonkappaleemme. Se kuuluu: ’Me uskomme, että kuninkaille, presidenteille, hallitsijoille ja hallitusmiehille tulee olla alamainen ja että tulee noudattaa, kunnioittaa ja ylläpitää lakia’ (UK 12). Lakia ei voi samanaikaisesti noudattaa ja olla noudattamatta. – –

Jumala ilmoitti yli sata vuotta sitten selkeästi profeetalleen Wilford Woodruffille, että moniavioisuuskäytäntö tuli lakkauttaa, mikä merkitsee sitä, että se on nykyisin Jumalan lain vastaista. Jopa maissa, joissa maalliset tai uskonnolliset lait hyväksyvät moniavioisuuden, tämä kirkko opettaa, että avioliiton tulee olla yksiavioinen, eikä hyväksy jäsenikseen moniavioisuutta harjoittavia." ("Mitä ihmiset kyselevät meistä?", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 84.)

MK Jaak. 2:28. Siveys

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on opettaessaan selvästi määrittänyt siveyden lain: "Mikä tahansa sukupuolinen intiimisuhde avioliiton ulkopuolella – tarkoitan kaikkea tahallista toisen henkilön pyhien intiimialueiden koskettelua, olipa tällä vaatteet päällä tai ei – on syntiä, ja Jumala on kieltänyt sen. Näiden tunteiden tahallinen kiihottaminen omassa ruumiissa on myös syntiä." (Ks. "Oikeiden valintojen tekeminen", *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 36.)

Lisäksi vanhin Scott vahvisti Jumalan hyväksyvän aviollisen intiimisuhteen mutta samalla tuomitsevan seksuaalisen moraalittomuuden. Hän varoitti:

"Herra on – – kieltänyt nuo intiimit suhteet avioliiton pysyvän sitoumuksen ulkopuolella, koska ne tekevät tyhjäksi Hänen aivoituksensa. Pyhän avioliiton suojissa sellaiset suhteet ovat Hänen suunnitelmansa mukaisia. Kun niitä harjoitetaan millä tahansa muulla tavalla, ne ovat Hänen tahtonsa vastaisia. Ne aiheuttavat vakavaa emotionaalista ja hengellistä vahinkoa. Vaikka avioliiton ulkopuolisiin sukupuolisuhteisiin antautuneet eivät tajua, että niin tapahtuu nyt, he tajuavat sen myöhemmin.

Sukupuolinen moraalittomuus on esteenä Pyhän Hengen vaikutukselle ja kaikille Hänen mieltä ylentäville, valaiseville ja voimia antaville kyvyilleen. Se saa aikaan voimakasta fyysistä ja emotionaalista kiihotusta. Ajan mittaan se saa aikaan sammumattoman himon, joka ajaa uhrinsa yhä vakavampiin synteihin. Se synnyttää itsekkyyttä ja voi tuottaa aggressiivisia tekoja, mukaan lukien raakuus, abortti, seksuaalinen hyväksikäyttö ja väkivaltarikokset. Sellainen kiihotus voi johtaa homoseksuaalisiin tekoihin, ja ne ovat pahoja ja ehdottomasti vääriä." (Ks. "Oikeiden valintojen tekeminen", s. 36.)

MK Jaak. 2:31–35. "Monet sydämet ovat menettäneet toivonsa syville haavoille lävistettyinä"

• Monet nefiläiset aviomiehet olivat särkeneet vaimonsa sydämen ja menettäneet lastensa luottamuksen. Perhe voi tuhoutua, kun siveyden lakia rikotaan. Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka synnin seuraukset vaikuttavat muihinkin kuin vain niihin, jotka ovat siinä osallisina:

"Siveettömyys ja uskottomuus aiheuttavat vakavia seuraamuksia kuten aviottomuuden ja isättömyyden kauas heijastuvat, jopa ahdistavat vaikutukset samoin kuin taudit ja perheiden rikkoutuminen. Niin monet avioliitot ovat hiuskarvan varassa tai jo katkenneet. – –

Senpä vuoksi kuudennen käskyn pitäminen on elintärkeä *suojakilpi*! (Ks. 2. Moos. 20:14.) Kun sen kilven laskee tai kadottaa, menettää kipeästi tarvittavat taivaan siunaukset. Yksikään ihminen tai yksikään kansa ei voi menestyä pitkään vailla niitä siunauksia." (Ks. "Kuudes käsky – suojakilpi", *Liahona*, tammikuu 2002, s. 90, 91.)

MK Jaak. 3:1–2

Mitä siunauksia Jaakob mainitsi tulevan puhdassydämisille, joita oli petetty tai ahdistettu?

MK Jaak. 3:10. Huonon esimerkin aiheuttama vahinko

• Lapset oppivat jatkuvasti ympärillään olevien esimerkistä. Valitettavasti epävanhurskaalla esimerkillä voi olla tuhoisa vaikutus nuoriin. Vanhin Vaughn J. Featherstone seitsemänkymmenen koorumista on varoittanut: "Sananen aikuisille ja vanhemmille. Vanhin Bruce R. McConkien isä [Oscar Walter McConkie] opetti, että kun me rikomme jotakin käskyä, miten pientä tahansa, voivat nuoremme myöhemmin elämässään rikkoa jotakin kymmenen tai sata kertaa vakavampaa

käskyä ja puolustella sitä sillä pienellä käskyllä, jota me rikoimme.” (”Yksi lenkki kestää yhä”, *Liahona*, tammikuu 2000, s. 15–16.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kehottanut kirkon vanhempia osoittamaan lapsilleen henkilökohtaista uskoa ja vanhurskautta:

”Mielestäni osa vanhemmista ei ehkä ymmärrä, että silloinkin kun he tuntevat omassa mielessään varmuutta omaan todistukseensa liittyvistä asioista, he voivat siitä huolimatta tehdä uskostaan lapsilleen liian vaikeasti havaittavan. Me voimme olla suhteellisen aktiivisia, kokouksissa käyviä myöhempien aikojen pyhiä, mutta ellemme elä vilpittömästi evankeliumin mukaan ja välitä lapsillemme voimakasta sydämen vakaumusta palautuksen totuudellisuudesta ja kirkon jumalallisesta johdosta ensimmäisestä näystä aina tähän hetkeen asti, niin omaksi suruksemme mutta ei yllätykseksemme lapsistamme *ei* ehkä tulekaan näkyvästi aktiivisia, kirkossa käyviä myöhempien aikojen pyhiä vaan toisinaan jotakin aivan muuta.

Jokin aika sitten tapasimme sisar Hollandin kanssa hienon nuorukaisen, joka otti meihin yhteyttä harhailtuaan salatieteiden läpi ja tutkittuaan joukon idän uskontoja yrittäessään kaikella tällä löytää uskon. Hän myönsi, ettei hänen isänsä uskonut yhtään mihinkään. Mutta hän kertoi, että hänen isoisänsä oli itse asiassa Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsen. ’Mutta ei se juurikaan hänestä näkynyt’, nuorukainen sanoi. ’Hän oli aina aika kyyninen kirkon suhteen.’ Isoisästä, joka on kyyninen, poikaan, joka on agnostikko, pojanpoikaan, joka etsii nyt epätoivoisesti sitä, mitä Jumala oli jo kerran hänen perheelleen antanut! – –

Yhdellekään vanhemmalle tai kenellekään muulle ei ole koskaan annettu lupaa johtaa lasta (tai ketään muutakaan!) edes tahtomattaan pois uskollisuudesta, pois lojaalisuudesta ja raudanlujasta uskosta vain siksi, että me haluamme olla nokkelia tai riippumattomia. – –

Eläkää evankeliumin mukaan niin näkyvästi kuin kykenette. Pitäkää liitot, jotka lapsenne tietävät teidän tehneen. Antakaa pappeuden siunauksia. Ja todistakaa! Älkää pelkästään otaksuko, että lapsenne saavat jotenkin käsityksen uskostanne omin neuvoin.” (Ks. ”Rukous lasten puolesta”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 86, 87.)

MK Jaak. 3:11. ”Toinen kuolema”

• Toisesta kuolemasta käytetään myös nimitystä hengellinen kuolema. Pyhien kirjoitusten oppaassa selitetään, että hengellinen kuolema on ”ero Jumalasta ja hänen vaikutuksestaan”. Hengellinen kuolema eli toinen kuolema, johon Jaakob viittasi, ”tapahtuu – – kuolevaisen ruumiin kuoleman jälkeen. Sekä ylösnousseet olennot että Perkele ja hänen enkelinsä tuomitaan. Ne, jotka ovat tahallaan kapinoineet evankeliumin valoa ja totuutta vastaan, kärsivät hengellisen kuoleman. – – (Alma 12:16; Hel. 14:16–19; OL 76:36–38.)” (PKO, hakusana ”Kuolema, hengellinen”, s. 91.)

MK Jaak. 4:5. Palvelivat Isää Jeesuksen Kristuksen nimessä

• Jaakobin kirjoitukset antavat meille tärkeän näkemyksen Mooseksen laista ja Vanhasta testamentista. Kohdassa MK Jaak. 4:5 meille opetetaan, että Vanhan testamentin profeetat ennen Jaakobin aikaa tiesivät, että Kristus ja Isä ovat erillisiä olentoja, ja sen mukaisesti he palvelivat Isää Kristuksen nimessä. Jaakobin sanat osoittavat, että Mooseksen laki oli paljon muutakin kuin vain ankarien käskyjen ja määräysten laki, kuten jotkut nykypäivän tiedemiehet väittävät. Mooseksen laki todisti Jeesuksesta Kristuksesta ja johti vanhurskaat pyhittymiseen Jeesuksen Kristuksen sovituksen kautta.

© 1995 Del Parson

MK Jaak. 4:10. Älkää pyrkikö neuvomaan Herraa

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, mitä tarkoittaa neuvoa Herraa: ”En usko, että monet kirkon jäsenet tietoisesti seuraavat ihmisten suostutteluja tai omaa neuvoaan sen sijaan että kuuntelisivat Herran neuvoa. Mutta kun me emme selvitä, mikä Herran neuvo on jonkin asian suhteen, me olemme taipuvaisia korvaamaan Hänen neuvonsa omalla neuvollamme. Kun me emme tiedä Herran ohjeita, me emme itse asiassa voi tehdä muuta kuin seurata omaa neuvoamme.” (”Seek Not to Counsel the Lord”, *Ensign*, elokuu 1985, s. 5.)

MK Jaak. 4:14–18. ”Katsoivat yli maalin”

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin Dean L. Larsen selitti, että muinaisten aikojen israelilaiset ”joutuivat suuriin vaikeuksiin”, koska he ”saattoivat itsensä vakavaan vaaraan hengellisissä asioissa, koska he eivät halunneet ottaa vastaan totuuden yksinkertaisia perusperiaatteita. He leikittelivät ja kiihottivat uteliaisuuttaan asioilla, joita he ’eivät voineet ymmärtää’ (MK Jaak. 4:14). Heitä vaivasi ilmeisesti näennäisoppineisuus ja hienostelu, joka antoi heille väärän ylemmyydentunteen niitä kohtaan, jotka tulivat heidän keskuuteensa puhumaan Herran selkeää sanaa. He osuivat yli viisauden ja harkitsevaisuuden maalin eivätkä selvästikään pysyneet niiden evankeliumin perustotuuksien piirin sisäpuolella, jotka muodostavat uskon perustan. He varmasti uppoutuivat teoreettisiin pohdiskeluihin, jotka hämärsivät heiltä hengelliset perustotuudet. Kun he sokaistuivat näistä asioista, joita he ’eivät voineet ymmärtää’, he menettivät ymmärryksensä totisen Messiaan lunastustehtävästä ja uskonsa siihen, ja elämän tarkoitus hämärtyi. Israelin historian tutkiminen vahvistaa Jaakobin väittämät.” (Ks. ”He suuntasivat katseensa yli maalin”, *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 8–9.)

• Vanhin Neal A. Maxwell on selittänyt, kuinka nykyään voi välttää ”katsomasta yli maalin”: ”Tämä uskomaton sokeus, joka sai heidät hylkäämään nuo profeettojen lausumat totuudet ja esti heitä hyväksymästä Jeesusta henkilönä, joka Hän oli, aiheutui Jaakobin mukaan siitä, että he ’katsoivat yli maalin’. Ne, jotka katsovat yli sen, mikä on selkeää, yli profeettojen, yli Kristuksen ja yli Hänen yksinkertaisten opetustensa, odottivat turhaan silloin, samoin kuin he odottavat turhaan nykyäänkin. Sillä vain Jeesuksen Kristuksen evankeliumi opettaa meille asioita sellaisina, kuin ne *todella* ovat ja kuin ne *todella* tulevat olemaan.” (”On Being a Light”, Salt Laken uskontoinstituutissa pidetty puhe, 2. tammikuuta 1974, s. 1.)

MK Jaak. 4:14–15

Mitä Jaakob sanoi tapahtuneen juutalaisille muinoin, koska he ”katsoivat yli maalin”? (Ks. 5. Moos. 32:4; Hel. 5:12.)

Pohdittavia seikkoja

- Jaakob mainitsi, että hän sai tehtävänsä Herralta (ks. MK Jaak. 1:17). Mitä ihmisen tulee tehdä saadakseen tehtävän Herralta?
- Jaakob opetti, että meidän tulee kohdella jokaista arvokkaana Jumalan lapsena (ks. MK Jaak. 2:21). Kuinka voit tehdä niin täydellisemmin?
- Mitä seurauksia – sekä välittömiä että pidempiaikaisia – tulee, kun joku rikkoo siveyden lakia? Mitä olet päättänyt tehdä, jottet rikkoisi tätä Jumalan pyhää käskyä?
- Mitä tarkoittaa se, että ennemmin neuvoo Herraa kuin ottaa neuvoja Hänen kädestänsä? (Ks. MK Jaak. 4:10.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Laadi seuraavien pyhien kirjoitusten kohtien avulla luettelo Herran neuvoista, jotka koskevat taloudellisia asioita: MK Jaak. 2:12–19📖; Moosia 4:16–26. Luo laatimasi luettelon avulla henkilökohtaisia taloudellisia periaatteita, joita noudatat läpi elämäsi.
- Kun olet lukenut kohdasta MK Jaak. 1:1–4 Nefin neuvot Jaakobille siitä, mitä tulee kirjoittaa muistiin pienille levyille, laadi suunnitelma siitä, kuinka parannat henkilöhistoriasi voimaa.

Luku 16

MK Jaakob 5–7

Johdanto

Senosin vertaus oliivipuista ilmaisee Jumalan henkilökohtaisen osallisuuden Israelin huoneen historiaan ja kohtaloon (ks. MK Jaak. 6:4). Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on kehottanut meitä pohtimaan luvun MK Jaak. 5 syvällisyyttä: ”Senosin vertaus, jonka Jaakob on kirjoittanut muistiin kirjansa viidenteen lukuun, on yksi suurimmista koskaan muistiin merkityistä vertauksista. Tämä vertaus on yksistään vakuuttava todiste Mormonin kirjan totuudesta. Yksikään kuolevainen ihminen ei olisi ilman Herran innoitusta pystynyt kirjoittamaan senkaltaista vertausta. On sääli, että liian monet niistä, jotka lukevat Mormonin kirjaa, sivuuttavat ja väheksyvät niitä totuuksia, joita se ilmaisee Israelin historiasta, hajottamisesta ja lopullisesta kokoamisesta.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 4, s. 141.)

Kirjoitettuaan tämän vertauksen Jaakob päätti kirjoituksensa kertomalla Seremin yrityksistä johdattaa ihmisiä pois Jeesuksen Kristuksen luota. Kun opit, kuinka Jaakob paljasti Seremin väitteet perkeleen petoksiksi, se voi auttaa sinua vahvistamaan itseäsi meidän aikamme antikristuksia vastaan (ks. MK Jaak. 7:2–22).

Selityksiä

MK Jaak. 5. Vertaus oliivipuista

• Vertauskuvallisessa esityksessä käytetään symbolisia kuvauksia ilmaisemaan moraalisia tai hengellisiä ajatuksia. Kun näitä symboleja tutkii, ne antavat kertomukselle lisämerkitystä. Vertauksen arvo on siinä, että ymmärtää, mitä vertaus esittää. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt Senosin vertauksen pääteeman:

”Tämä vertaus, kuten Jaakob sen esitti, tarkoitettiin alusta alkaen kertomaan Kristuksesta. – –

Kun tässä vertauksessa, joka on yhteen lukuun sisältyvä historiallinen lyhennelmä Israelin hajottamisesta ja kokoamisesta, viinitarhan isäntä ja hänen työntekijänsä pyrkivät tukemaan, leikkaamaan ja puhdistamaan puitaan ja muilla tavoin tekemään niistä hedelmällisempiä, niin silloinkin heidän työnsä perustana ja yhdistävänä tekijänä on sovituksen syvällinen merkitys. Huolimatta leikkaamisista, oksastamisista ja ravitsemisista, joiden takia puita sekoitetaan ja yhdistellään käytännöllisesti katsoen kaikkiin viinitarhan osiin, niin tämän vertauksen pääteemana on niiden tuominen takaisin niiden alkulähteen yhteyteen. Palauttaminen, parannuksen tekeminen, takaisin yhdistäminen – sovittaminen – se on sanoma koko ajan.

– – Ainakin viisitoista kertaa viinitarhan isäntä ilmaisee halun palauttaa viinitarha ja sen sato omaa itseään varten, ja hän suree peräti kahdeksaan otteeseen: ’Tämän puun menettäminen surettaa minua.’ Eräs tähän vertaukseen perehtynyt tutkija esittää, että se tulisi asettaa paikalleen tuhlaajapoikavertauksen rinnalle, koska kumpikin kertomus ’tekee Herran armosta niin liikuttavan ikimuistoisen’.

Selvästikin tämä sovittaminen on kovaa, vaativaa ja ajoittain syvällisen tuskallista työtä, kuten lunastuksen työ aina on. Siihen kuuluu maan kääntämistä ja lannoittamista. Siihen kuuluu kastelemista, ravitsemista ja leikkaamista. Ja siihen kuuluu aina loputtomia tapoja oksastaa – kaikki johtavat yhteen pelastavaan päämäärään, jotta viinitarhan puut kukoistaisivat tavattomasti ja tulisivat kuin yhdeksi ja hedelmät olisivat yhtäläisiä, ja viinitarhan isäntä olisi säilyttänyt itsellään hedelmän. Jokaisena taloudenhoitokautena Kristuksen (ja Hänen opetuslastensa) työnä on aina ollut koota Isän lapsia kaikista synnin ja etääntymisen kaukaisista paikoista, missä heitä lieneekin, parantaa heidät ja liittää heidät heidän Mestarinsa yhteyteen.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 165–166.)

• Lisää tietoa Israelin hajottamisesta on liitteessä ”Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen” (s. 428). Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä ”Israelin kokoaminen” (s. 429).

MK Jaak. 5:1. Kuka oli Senos?

• Senos oli heprealainen profeetta, jonka kirjoituksia oli pronssilevyillä mutta jota ei mainita Vanhassa testamentissa. He eli jonkin verran profeetta Abrahamin jälkeen ja ennen profeetta Jesajaa (ks. Hel. 8:19–20). Tiedämme, että hän todisti Jumalan Pojan kuolemasta ja lunastuksesta (ks. 1. Nefi 19:10; Alma 8:19). Senos tunnetaan varsinkin erinomaisesta oliivipuuvertauksestaan. Tämän vertauksen pohjalta on selvää, että hän oli profeetta ja näkijä (ks. MK Jaak. 5).

MK Jaak. 5:3. ”Minä vertaan sinua, oi Israelin huone, jaloon oliivipuuhun”

• Oliivipuiden jalostaminen ja kasvattaminen oli yleistä niille, jotka elivät muinaisessa Israelissa. Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt, miksi se, että Senos puhui oliivipuusta, oli voimallinen vertauskuva Jumalan rakkaudesta Israelin huonetta kohtaan:

”Eräs kirjoittaja on sanonut tästä laajasta vertauskuvallisesta kuvauksesta: ’Eräässä juutalaisessa legendassa elämän puu samastetaan oliivipuuhun, ja aivan aiheellisesti. Oliivipuu on ikivihreä, ei lehtipuu. Sen lehdet eivät lakastu eivätkä varise kausiluonteisesti. Läpi paahtavan kuumuuden ja talven kylmyyden ne tuottavat jatkuvasti uutta kasvua. Ilman hoitoa oliivipuu on villi, hallitsematon, helposti turmeltuva. Vasta pitkän, kärsivällisen – tavallisesti 8–10 vuoden – hoidon jälkeen se alkaa tuottaa hedelmää. Kauan senkin jälkeen uusia versoja tulee usein esiin ilmeisen kuolleista juurista. [Ryhmyisten runkojen ulkomuoto antaa] vaikutelman uurastuksesta – muinaisen elämän ja uudistuvan elämän luomistuskista.’ [Truman Madsen, ”The Olive Press: A Symbol of Christ”, julkaisussa The Allegory of the Olive Tree, toim. Stephen D. Ricks ja John W. Welch, 1994, s. 2.]

Kuten Lehi itse opetti, yksikään vertauskuva ei voisi kertoa voimallisemmin ja syvällisemmin Jumalan laajasta, jatkuvasta, lunastavasta rakkaudesta kuin oliivipuu – mukaan luettuna varsinkin rakkaus, joka kuvastuu Hänen ainosyntyisen Poikansa lahjassa.” (*Christ and the New Covenant*, s. 163–164.)

© Richard Cleave

MK Jaak. 5:3–77. Senosin vertauksen kuvaannolliset osatekijät

• Vertausta ei pidä tulkita liiaksi pyrkien yhdistämään jokainen kohta tarkasti johonkin symboliseen merkitykseen. Tiettyjä tärkeimpiä tekijöitä on kuitenkin tarpeen määrittää, ennen kuin vertauksen ymmärtää. Ensisijaisena periaatteena läpi Senosin vertauksen on Herran rakastava huolenpito kansaansa kohtaan. Lisäksi seuraavat kohdat auttavat ymmärtämään vertauksen merkityksen (ks. myös liitteet ”Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen”, s. 00[415], ja ”Israelin kokoaminen”, s. 00[416]).

Vertauskuva	Merkitys
Viinitarha	Maailma
Jalo oliivipuu	Israelin huone, Herran liittokansa
Villi oliivipuu	Pakanat eli Israeliin kuulumattomat (myöhemmin vertauksessa villit oksat kuvaavat luopunutta Israelia)
Oksat	Ihmisryhmiä
Jalon oliivipuun juuret	Evankeliumin liitot, joita Herra tekee lastensa kanssa, ja lupaukset, joita Hän antaa heille, jatkuva voiman ja elämän lähde uskollisille
Puun hedelmä	Ihmisten elämä eli teot
Maan kääntäminen, leikkaaminen, lannoittaminen	Herran työskentely lastensa kanssa, minkä tarkoituksena on taivutella heidät olemaan kuuliaisia ja tuottamaan hyvää hedelmää
Oksien siirtäminen	Ryhmien hajottaminen eri puolille maailmaa tai niiden palauttaminen alkuperäiseen paikkaan
Oksastaminen	Hengellisen uudestisyntymisen prosessi, jonka kautta ihminen tulee liiton piiriin
Oksien lahoaminen	Jumalattomuus ja luopumus
Oksien heittäminen tuleen	Jumalan tuomio

Oliivipuuvertaus: MK Jaakob 5

Israelin hajottaminen

Ennen Kristuksen aikaa (jakeet 3–14)

Jalo oliivipuu (Israel) alkaa kuolla (jakeet 3–4).

Isäntä leikkaa ja lannoittaa; muutamia uusia oksia kasvaa, mutta latvus on yhä kuolemassa (jakeet 4–6).

Pääoksat poistetaan ja villejä oksia oksastetaan tilalle; hennot oksat kätketään (jakeet 7–14).

Kuivettuneet oksat poltetaan (jakeet 7, 9).

Villi oliivipuu (pakanat; jakeet 7, 9)

Jumala näki muinaisen Israelin luopumuksen. Hän lähetti profeettoja huutamaan parannusta, mutta harvat kuuntelivat. Hän antoi jumalattomien tuhoutua ja toi pakanat heidän sijaansa. Muutamia Israelin vanhurskaita oksia hajotettiin eri puolille maailmaa.

Kristuksen aika

(jakeet 15–28)

Hyvää hedelmää (jakeet 15–18)

Luonnolliset oksat kätketään viinitarhan etäisimpään osaan.

Karu maaperä, hyvää hedelmää (jakeet 20–22)

Karumpi maaperä, hyvää hedelmää (jae 23)

Hedelmää (tätä oksaa ei enää mainita, jae 24)

Hyvä maaperä, hyvää ja huonoa hedelmää (jae 25)

Jumala näki, että Israel (vanha kantapuu) pelastui ja tuotti hyvää hedelmää. Myös Israelin hajallaan olevat oksat tuottivat hyvää hedelmää, paitsi nefiläiset ja lamanilaiset, joiden hedelmä oli osittain hyvää ja osittain huonoa.

Suuri luopumus

(jakeet 29–49)

Kelvotonta hedelmää (jakeet 29–37)

Kelvotonta hedelmää (jakeet 39, 46)

Kelvotonta hedelmää (jakeet 39, 46)

Vain kelvotonta hedelmää (jakeet 39, 46)

Jumala näki, että kristinusko (vanha kantapuu, joka muodostui sekä israelilaisista että pakanoista) oli turmeltunut, mutta juuret olivat yhä hyviä. Luonnolliset oksat, jotka olivat hajallaan, olivat myös turmeltuneet.

Israelin kokoaminen

Evankeliumi menee kaikkeen maailmaan (jakeet 50–76)

Tuhatvuotinen valtakunta (jakeet 76–77)

Kaikista puista tulee kuin yksi puu, ja ne tuottavat luonnollista hedelmää (jakeet 74–76).

Luonnollisten oksien kasvaessa villit oksat poltetaan (jakeet 57–58, 65–73).

Hajallaan olevien puiden oksia oksastetaan takaisin alkuperäiseen puuhun (jakeet 52–53).

Alkuperäisen puun oksia oksastetaan hajallaan oleviin puihin (jakeet 54–56).

Kun huonoa hedelmää tulee jälleen, hyvä hedelmä kootaan ja viinitarha poltetaan (jae 77).

Jumala ja Hänen palvelijansa palauttavat evankeliumin puhtaudessaan. He alkavat koota hajallaan olevaa Israelia ja viedä evankeliumia kaikkeen maailmaan. Kun vanhurskaus lisääntyy, jumalattomat tuhotaan, kunnes jumalattomuutta ei enää ole (Jeesuksen Kristuksen toinen tuleminen). Vanhurskaus vallitsee pitkän aikaa (tuhatvuotinen valtakunta). Kun paha tulee jälleen maailmaan, Jumala erottaa vanhurskaat jumalattomista ja puhdistaa maan tulella.

MK Jaak. 5:8–10. Mitä oksien oksastaminen tarkoittaa?

• Oksastamisessa yhdestä puusta leikataan terveitä, elinvoimaisia oksia ja ne liitetään toisen puun varteen kasvamaan. Tämän vertauksen oksat edustavat ihmisryhmiä, jotka Herra ottaa yhdestä paikasta ja sijoittaa johonkin toiseen paikkaan. Pohjimmiltaan Israelin uudelleenoksastamiseen sisältyy se, että he tulevat ”tuntemaan tosi Messiaan” (1. Nefi 10:14).

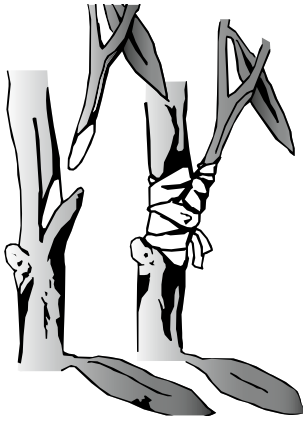

MK Jaak. 5:23–25. ”Minä olen istuttanut toisenkin oksan”

• Senosin vertaus auttaa meitä ymmärtämään, että Israelin hajottaminen kaikkialle maailmaan oli siunaus Israelille sekä muille taivaallisen Isän lapsille. Presidentti Joseph Fielding Smith on opettanut: ”Siinä vertauksessa oliivipuu on Israelin huone. – – Synnyinmaassaan se alkoi kuolla. Niinpä Herra otti oksia, kuten nefiläiset, kuten kadonneet heimot ja muut, joista me emme tiedä mitään ja jotka Herra johdatti pois muihin osiin maailmaa. Hän istutti heidät kaikkialle viinitarhaansa, joka on maailma.” (*Answers to Gospel Questions*, osa 4, s. 204.)

Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt sitä, miksi Israel hajotettiin kaikkialle maailmaan: ”Kun Israel hajotettiin kaikkialle maailmaan, uskovaa verta vihmoutui niin, että monet kansat saavat nyt olla osallisina evankeliumin suunnitelmassa” (”Siunaukset, joita saamme selviytyessämme taloudellisesta ahdingosta”, *Valkeus*, huhtikuu 1983, s. 174).

MK Jaak. 5:41, 47, 49. ”Mitä muuta olisin voinut tehdä viinitarhalleni?”

• Herra kysyi kolme kertaa: ”Mitä muuta olisin voinut tehdä viinitarhalleni?” (MK Jaak 5:41, 47, 49.) Vanhin Jeffrey R. Holland on huomauttanut, kuinka tämä kysymys auttaa meitä ymmärtämään Jumalan todellista luonnetta ja Hänen jatkuvia pyrkimyksiään lastensa hyväksi:

”Käännettyään maata ja ravittuaan, kasteltuaan ja kitkettyään, leikattuaan, karsittuaan, siirrettyään ja oksastettuaan suuri viinitarhan isäntä laskee lapionsa ja leikkuusaksensa maahan ja itkee, huutaen ääneen jokaiselle, joka haluaa kuunnella: ’Mitä muuta olisin voinut tehdä viinitarhalleni?’

Mikä lähtemätön kuva Jumalan mukanaolosta meidän elämässämme! Mikä tuska Vanhemmalla, kun Hänen lapsensa eivät valitse Häntä eivätkä Hänen lähettämäänsä ’Jumalan evankeliumia’ [Room. 1:1]!” (Ks. ”Jumalan valtasuuruus”, *Liahona*, marraskuu 2003, s. 72.)

MK Jaak. 5:47–48. Kasvattaa hengelliset juuret

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on selittänyt, miksi syvä hengellinen juuristo täytyy kasvattaa ennen oksia ja hedelmää:

”Uskon, että löydämme tässä suhteessa suuren opetuksen viinitarhan vertauksesta, joka on Mormonin kirjassa Jaakobin kirjan viidennessä luvussa. – –

’Oksat ovat voittaneet sen juuret, *katso, ne ovat kasvaneet nopeammin kuin juurien voima*, ottaen voiman itsellensä. Katso, minä sanon, eikö tämä ole syy siihen, että sinun viinitarhasi puut ovat turmeltuneet?’ (MK Jaak. 5:47–48, kursivointi lisätty.)

Näyttää siltä, että joillakin [myöhempien aikojen pyhillä] keskuudessamme on tämä sama ongelma: he haluavat runsaita satoja – sekä hengellisiä että ajallisia – kehittämättä juuria, jotka ravitsevat heitä. On aivan liian harvoja, jotka ovat valmiit maksamaan hinnan kurinalaisuutena ja työnä kasvattaakseen kestävät juuret. Niiden kasvattaminen tulee aloittaa nuoruudessamme. Tuskin tiesin poikana, että jokapäiväiset työt puutarhassa, karjan ruokkiminen, veden kantaminen, puiden pilkkominen, aitojen korjaaminen ja kaikki pikkutilan työt olivat tärkeä osa juurien kasvattamista, ennen kuin minut kutsuttiin kasvattamaan oksia. Olen hyvin kiitollinen siitä, että minun vanhempani ymmärsivät juurien ja oksien välisen suhteen. Kehittäkäämme jokainen syvälle ulottuvat juuret, jotta voisimme varmistaa saavamme toivotut hedelmät huoltotyöstämme.” (Ks. ”Huoltotyömme hedelmät”, *Valkeus*, huhtikuu 1979, s. 148–149.)

MK Jaak. 5:62–75. ”Tekemään työtä kaikin voimin tämän viimeisen kerran”

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Dean L. Larsen julisti, että meistä jokainen

on osa tätä viimeistä pyrkimystä valmistaa maailmaa Jeesuksen Kristuksen tulemista varten:

”[Nyt on aika], jolloin Herra ja Hänen palvelijansa ryhtyvät viimeisen kerran suureen työhön totuuden sanoman viemiseksi maan kaikille kansoille ja löytääkseen jälleen muinaisen Israelin jälkeläiset, jotka ovat kadottaneet tiedon siitä, keitä he todellisuudessa ovat.

Profeetta Senos, jonka sanoja Jaakob lainaa Mormonin kirjassa, vertaa tätä työtä siihen, kuinka viinitarhan työntekijät leikkaavat ja hoitavat viinitarhaa ja korjaavat sen sadon viimeisen kerran. Senos vertaa Vapahtajaa viinitarhan isäntään, joka sanoo niille, jotka ovat hänen apunaan: ’Ryhtykäämme siis tekemään työtä kaikin voimin tämän viimeisen kerran, sillä katso, loppu lähestyy, ja tämä on viimeinen kerta, kun minä leikkaan viinitarhaani’ (MK Jaak. 5:62).

Te olette tulleet maan päälle aikana, jolloin tämän suuren työn perustus on laskettu. Evankeliumi on palautettu viimeisen kerran. Kirkko on saanut vankan sijan miltei kaikkialla maailmassa. Näyttämö on valmiina viimeisiä dramaattisia näytöksiä varten. Te esitätte niissä pääosaa. Te olette viinitarhan viimeisiä työntekijöitä. Tämä on ies, joka on pantu teidän harteillenne. Tähän palveluksen työhön teidät on valittu.” (Ks. ”Kuninkaallinen sukupolvi”, *Valkeus*, lokakuu 1983, s. 62.)

MK Jaak. 6:10. Tuli- ja tulikivijärvi

• Pyhissä kirjoituksissa viitataan toistuvasti tuli- ja tulikivijärveen (Ilm. 19:20; 20:10; 2. Nefi 9:16, 19, 26; 28:23; MK Jaak. 3:11; 6:10; Moosia 3:27; Alma 12:17; 14:14; OL 76:36). Tätä ilmausta käytetään yleensä kuvaamaan joko sitä paikkaa, joka odottaa viimeisen tuomion jälkeen niitä, jotka eivät tee parannusta, tai syntiin liittyvää henkistä tuskaa.

Siitä paikasta, joka odottaa niitä, jotka eivät tee parannusta, nykypäivän ilmoituksessa sanotaan: ”[Jumalattomat] joutuvat tuli- ja tulikivijärveen Perkeleen ja hänen enkeliensä kanssa” (OL 76:36).

Henkisestä tuskasta profeetta Joseph Smith (1805–1844) on sanonut: ”Ihminen on itsensä piinaaja ja itsensä tuomari. Tästä johtuu sanonta, että tällaiset ihmiset joutuvat tuliseen järveen rikinkatkuisten lieskojen keskelle – –. Pettymyksen aiheuttama piina ihmismielessä on yhtä pistävä kuin tuli- ja tulikivijärvi.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 234.)

MK Jaak. 7:2, 4, 7

Mitä perusteluja ja menetelmiä Serem käytti? Mitkä ovat nykypäivän versioita näistä samoista perusteluista ja menetelmistä?

MK Jaak. 7:1–23. Serem, antikristus

• Luvussa MK Jaak. 7 esitellään Mormonin kirjan ensimmäinen antikristus (katso kohdan Alma 30:6 selityksiä, s. 218). Serem, samoin kuin muut hänen jälkeensä tulleet, puhui ”hyvin voimallisesti” ja mielisteli paljon opettaen, ”ettei mitään Kristusta tulisi” (MK Jaak. 7:2, 4).

Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on opettanut, että yksi Mormonin kirjan päätarkoituksista on auttaa meitä erottamaan totuus erheestä ja siten paljastaa Seremin kaltaisten henkilöiden motiivit: ”Mormonin kirja paljastaa Kristuksen viholliset. Se kumoaa väärät opit ja – – vahvistaa Kristuksen nöyriä seuraajia paholaisen pahoja aikeita, toimia ja oppeja vastaan meidän aikanamme. Mormonin kirjan luopiot muistuttavat meidän aikamme luopioita. Äärettömässä ennaltatietämisessään Jumala muovasi Mormonin kirjan niin, että me voisimme havaita erheet ja osaisimme taistella aikamme vääriä kasvatuksellisia, poliittisia, uskonnollisia ja filosofisia periaatteita vastaan.” (Ks. ”Mormonin Kirja on Jumalan sanaa”, *Valkeus*, toukokuu 1988, s. 3.)

MK Jaak. 7:2–4. Kuinka voi välttää joutumasta petetyksi

• Presidentti Ezra Taft Benson on esittänyt seuraavat kolme kysymystä, jotka voimme esittää itsellemme välttyäksemme joutumasta petetyiksi:

”1. Mitä pyhät kirjat sanovat siitä? – –

Brigham Young sanoi, että Mormonin kirja oli kirjoitettu hänen sydämeensä ja epäilemättä auttoi häntä joutumasta petetyksi. – –

2. Toinen opas on seuraava: Mitä myöhempien aikojen kirkon presidentit sanovat aiheesta – varsinkin elävä presidentti? – –

3. Kolmantena ja viimeisenä on Pyhä Henki – Hengen koe. – – Tämä koe voi toimia täysin vain, jos henkilön yhteydenpitokanava Jumalan kanssa on puhdas ja hyveellinen ja vailla synnin tahroja. Brigham Young on sanonut:

'Te voitte tietää, johdetaanko teitä oikeaan vai väärään, – – sillä jokainen periaate, jonka Jumala on ilmoittanut, vakuuttaa itse totuutensa ihmismielelle. – –

Millainen vahinko olisikaan, jos yksi mies johtaisi meidät täydelliseen tuhoon!' " (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1963, s. 16–17.)

MK Jaak. 7:13. "Näytä minulle merkki"

• Herra on sanonut, että "paha ja uskoton sukupolvi vaatii merkkiä" (Matt. 12:39). Ne, jotka haluavat saada merkin osoittamatta ensin uskoa, paljastavat hengellisen tilansa.

Profeetta Joseph Smith on antanut nykyajan esimerkin tästä periaatteesta: "Ollessani saarnaamassa Philadelphiassa muuan kveekari vaati merkkiä. Käskin hänen olla hiljaa. Saarnan jälkeen hän jälleen pyysi merkkiä. Sanoin seurakunnalle, että mies oli uskoton, että paha ja uskoton sukupolvi tavoittelee merkkiä ja että Herra oli ilmoituksessa sanonut minulle, että jokainen, joka halusi merkkiä, oli uskoton. 'Se on totta', huusi joku, 'sillä yllätin hänet itse teossa.' Tämän mies jälkeenpäin tunnusti, kun hänet kastettiin." (Ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 277.)

Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) on selittänyt, mikä heikkous liittyy merkin vaatimiseen uskon säilyttämiseksi: "Näyttäkää minulle myöhempien aikojen pyhiä, joiden täytyy saada ravinnokseen ihmeitä, merkkejä ja näkyjä pysyäkseen kestävinä kirkossa, niin näytän teille kirkon jäseniä, jotka eivät ole hyvämaineisia Jumalan edessä ja jotka kulkevat lipevillä poluilla. Loistavat ilmestykset eivät tuo meille varmuutta totuudesta, vaan sen tuo nöyryys ja uskollinen kuuliaisuus Jumalan käskyille ja laeille." (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1900, s. 40.)

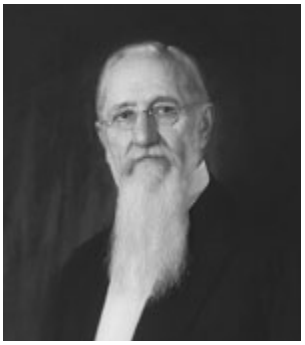

MK Jaak. 7:13–20. Merkit seuraavat niitä, jotka uskovat

• Herra on julistanut: "Usko ei tule merkkien kautta, vaan merkit seuraavat niitä, jotka uskovat" (OL 63:9; ks. myös jakeet 10–12). Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) on selittänyt, että vanhurskaat saavat elämässään merkkejä tuloksena uskostaan:

"*Merkit tulevat uskosta.* Merkeillä saattaa satunnaisesti olla se vaikutus, että ne vahvistavat niiden uskoa, jotka jo ovat hengellisesti alttiita, mutta *niiden päätarkoituksena ei ole käännyttää ihmisiä totuuteen vaan palkita ja siunata niitä, jotka jo ovat kääntyneet.* – –

Merkit ovat jumalallisen suosion pyhiä osoituksia, jotka on varattu uskollisille ja joiden saajia on kielletty kerskailemasta niistä." (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966,7 13–714.)

MK Jaak. 7:27. Adieu

• Jotkut ovat pitäneet kyseenalaisena ranskalaisen sanan *adieu* käyttöä kohdassa MK Jaak. 7:27. Eräs kirjoittaja on selittänyt:

"Sanojen valinta tuli Joseph Smithin käyttämän kielellisen tavan mukaan, jotta me voisimme ymmärtää. Siksi käännetystä tekstistä löytyy sanoja, joita ei tunnettu Mormonin kirjan aikoina.

Joseph Smithin ajan sanakirjassa sanan *adieu* määritelmänä on 'jäähyväiset, ystävällisen toivotuksen ilmaus ystävien erotessa' [tarkoittaen, että jätän sinut Jumalan haltuun] (Noah Webster, *An American Dictionary of the English Language*, 1828). Vaikka sana on ranskalaista alkuperää, se oli levinnyt yleiseen käyttöön 1800-luvun alkupuolella Uudessa-Englannissa." (Edward J. Brandt, "I Have a Question", *Ensign*, lokakuu 1985, s. 17.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä Senosin vertaus opettaa Jumalan pyrkimyksistä lastensa hyväksi?
- Presidentti Joseph Fielding Smith on sanonut: "Nykyään myöhempien aikojen pyhät menevät kaikkialle maailmaan viinitarhan palvelijoina keräämään tätä hedelmää ja kokoamaan sitä talteen Mestarin tulemisen aikaa varten" (*Answers to Gospel Questions*, osa 4, s. 142). Kuinka voit lähetystyön lisäksi auttaa Herraa keräämään hedelmää?
- Miksi Seremin käyttämät toimintatavat ovat niin menestyksekkäitä tämän päivän maailmassa? Kuinka voit vahvistaa itseäsi niitä vastaan?

Ehdotettuja tehtäviä

- Merkitse päiväkirjaasi evankeliumin periaatteita, joita olet huomannut Senosin vertauksessa (ks. MK Jaak. 5). Vertaa niitä evankeliumin periaatteisiin, joita Jaakob tähdentää kohdassa MK Jaak. 6:3–13.
- Lue kohta Alma 30:12–18 ja jakeisiin liittyvät selitykset (ks. s. 219). Vertaa Korihorin perusteluja Seremin perusteluihin kohdassa MK Jaak. 7:2–13. Opeta jollekulle ystävälle tai perheenjäsenelle, kuinka voimme suojautua antikristusten petoksilta.
- Kertaa kohdan MK Jaak. 7:13 selityksissä oleva kertomus saarnaajasta, joka vaati merkkiä profeetta Joseph Smithiltä. Lue kohdat MK Jaak. 7:13–20 ja Alma 30:49–59 ja vertaa, mitä Serem ja Korihor saivat kokea pyytäessään merkkiä. Lue kohta OL 63:7–12 ja esitä pääpiirteittäin, miksi usko ei ole seurausta merkeistä.

Luku 17

Enos – Mormonin sanat

Johdanto

Kun tutkit näitä Enosin, Jaromin ja Omnin kirjoja sekä Mormonin sanoja, pane merkille tapoja, joilla voit saada johdatusta Herralta, kuten Enos sai. Enosin kertomus osoittaa, että Jumala haluaa siunata ja ohjata meitä, kun Hän vastaa henkilökohtaiseen rukoukseen. Kertomus nefiläisistä, jotka pakenivat Lehi-Nefin maasta, havainnollistaa sitä, että Jumala ohjaa kansaansa myös profeetallisilla varoituksilla ja neuvoilla. Henkilökohtaisen rukouksen ja profeetan seuraamisen ansiosta saamme todistuksen Herran äärettömästä rakkaudesta ja huolenpidosta meitä kohtaan.

© 1999 Scott Snow

Selityksiä

En. 1. ”Kasvatti ja ojensi minua Herran tahdon mukaan”

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on neuvonut isiä noudattamaan Mormonin kirjan vanhurskaiden isien antamaa opettamisen mallia:

”Mitä Mormonin kirjan vanhurskaat isät opettivat pojilleen? He opettivat monia asioita, mutta yli kaiken kohoava sanoma oli ’iankaikkisen Jumalan suuri suunnitelma’ – syntiinlankeemus, sovitus, uudestisyntyminen, ylösnousemus, viimeinen tuomio ja iankaikkinen elämä (ks. Alma 34:9). Enos sanoi, että hän tiesi isänsä olevan vanhurskas mies, ’sillä hän opetti minua omalla kielellään sekä kasvatti ja ojensi minua Herran tahdon mukaan – ja siunattu olkoon sen tähden minun Jumalani nimi’ (En. 1).

Niistä Mormonin kirjan henkilöistä, joille ei opetettu mitään Herrasta vaan ainoastaan maallista tietoa, tuli ovelia ja jumalattomia (ks. Moosia 24:5, 7).

Kaikki totuus ei ole yhtä arvokasta. Kaikkein arvokkaimpia ovat pelastusta koskevat pelastavat totuudet. Niitä totuuksia isät opettivat selkeästi, usein ja palavasti. Teemmekö me isät samoin?” (Ks. ”Kelvolliset isät, kelvolliset pojat”, *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 155. puolivuotiskonferenssista, s. 28–29.)

En. 2. Kamppailu Jumalan edessä

• Enos ei kamppaillut Jumalan *kanssa*. Aikakirja kertoo, että Enos kamppaili Jumalan *edessä* rukouksessa. Sellainen kamppailu on ponnistelua sen hyväksi, että pääsisi selville todellisista haluistaan ja osaisi ilmaista ne Pyhän Hengen innoituksella. Tämänkaltainen rukoileminen edellyttää sitä, että henkilö karsii turhat, kuluneet tai epärehelliset toistot ja vuodattaa sydämensä syvimmät halut sanoina. Jokainen ilmaus ilmentää kaipausta ja halua tehdä Jumalan tahto. Sellaiset rukoukset saavat apua ja ohjausta Pyhältä Hengeltä, sillä ”emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin.” (Room. 8:26.)

Robert Barrett, © IRI

En. 3–4

Mitkä sanat tai ilmaukset osoittavat Enosin vilpittömyyttä ja uskoa hänen huutaessaan Jumalan puoleen?

En. 3–15. Valmistautua saamaan vastaus rukoukseen

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä prosessista, jonka Enos kävi läpi ja joka lisäsi hänen uskoaan ja valmisti häntä saamaan vastauksen rukoukseensa:

”Ensiksi, Enos kuuli evankeliumin totuudet isältään, aivan kuten te kuulette ne perheessänne ja tässä konferenssissa.

Toiseksi, hän antoi isänsä opetusten 'iankaikkisesta elämästä ja pyhien ilosta' painua syvälle sydämeensä [En. 3].

Kolmanneksi, hänet täytti halu tietää itse, olivatko nuo opetukset totta ja mikä oli hänen oma asemansa Luojansa edessä. Enosin sanoin ilmaistuna 'minun sielullani oli nälkä' [En. 4]. Tämän valtavan hengellisen tiedonhalun ansiosta Enos oli kelvollinen saamaan Vapahtajan lupauksen: 'Siunattuja ovat kaikki ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano, sillä heidät täytetään Pyhällä Hengellä' [3. Nefi 12:6].

Neljänneksi, Enos oli kuuliainen Jumalan käskyille, minkä ansiosta hän pystyi olemaan vastaanottavainen Pyhälle Hengelle.

Viidenneksi, Enos kirjoittaa: 'Minä polvistuin maahan Luojani eteen, ja minä huusin hänen puoleensa voimallisessa rukouksessa ja anomisessa oman sieluni puolesta; ja kaiken päivää minä huusin hänen puoleensa; niin, ja kun yö tuli, minä yhä korotin korkealle ääneni, niin että se ylti taivaisiin' [En. 4]. Se ei ollut helppoa. Usko ei tullut nopeasti. Itse asiassa Enos luonnehti kokemustaan rukouksesta kamppailuksi, joka hänellä oli Jumalan edessä [ks. En. 2]. Mutta hän sai uskon. Pyhän Hengen voimalla hän todella sai omakohtaisen todistuksen.

Emme voi saada Enosin kaltaista uskoa ilman omaa kamppailuamme rukouksessa Jumalan edessä. Todistan, että palkinto on vaivan arvoinen. – – Lupaan, että jos teette nämä asiat vilpittömästi ja hellittämättä, elämässänne täyttyvät sanat, jotka Kristus puhui opetuslapsilleen: 'Pyytäkää, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan.' [Matt. 7:7.]" (Ks. "Usko Herraan Jeesukseen Kristukseen", *Liahona*, marraskuu 2004, s. 72.)

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on verrannut rukousvastausten saamista yhdistelmälukon avaamiseen. Se on vaiheittainen prosessi: "Rukouksessa anominen on opettanut minulle yhä uudestaan, että taivaan holvi kaikkine siunauksineen avautuu vain yhdistelmälukolla. Yksi lukon kiekoista asettuu kohdalleen uskosta, toinen henkilökohtaisesta vanhurskaudesta ja kolmas ja viimeinen kiekko asettuu kohdalleen vain silloin kun se, mitä pyydämme, on Jumalan mielestä – ei meidän – hyväksi meille. Joskus me hakkaamme holvin ovea saadaksemme jotakin sellaista, mitä haluamme kiihkeästi, ja ihmettelemme, miksei ovi aukea. Olisimme pilalle hemmoteltuja lapsia, jos holvin ovi aukeaisi yhtään helpommin kuin se aukeaa. Taaksepäin katsoessani ja käydessäni läpi niitä pyyntöjäni, jotka Jumala on kieltäytynyt täyttämästä, näen, että Hän todella rakastaa minua. Meidän evätyt pyyntömme kertovat meille paljon paitsi meistä itsestämme myös täydellisestä Isästämme." ("Insights", *New Era*, huhtikuu 1978, s. 6.)

En. 5–8. "Enos, sinun syntisi on annettu sinulle anteeksi"

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, kuinka täysi parannus voi puhdistaa ihmisen Jeesuksen Kristuksen sovituksen ansiosta: "Lunastaja pystyy selvittämään henkilökohtaiset tilinne oikeudenmukaisuuden kanssa ja antamaan anteeksi armollisen parannuksen tien ehdolla [ks. Alma 42:15]. Täysi parannus on ehdottomasti välttämätön, jotta sovitus aikaansaisi täydellisen ihmeensä teidän elämässänne. Ymmärtämällä sovitusta te tulette näkemään, että Jumala ei ole kateellinen olento, joka iloitsee niiden vainoamisesta, jotka astuvat harhaan. Hän on ehdottoman täydellinen, myötätuntoinen, ymmärtäväinen, kärsivällinen ja anteeksiantava Isä." (Ks. "Anteeksisaaminen", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 76–77.)

Del Parson, © 2000 IRI

En. 9–14. Toivoa toisten parasta

• Koettuaan sovituksen siunaukset omalla kohdallaan Enos rukoili kansansa nefiläisten hyvinvoinnin puolesta ja sitten vihollistensa lamanilaisten hengellisen hyvinvoinnin puolesta. Vanhin Robert D. Hales on puhunut siitä huolesta, jota kääntyneet tuntevat muita kohtaan: "Pyhät kirjoitukset vahvistavat, että todellisen kääntymyksen kokeneet tekevät muutakin kuin vain hylkäävät maailman viettelykset. He rakastavat Jumalaa ja lähimmäisiään. Heidän mielensä ja sydämensä keskittyy Vapahtajan sovitusuhriin. Oman kääntymyksensä

hetkestä lähtien Enos, Alma nuorempi, Paavali ja muut kääntyivät kukin kokosydämisesti suorittamaan tehtävää tuoda itsensä ja lähimmäisensä Jumalan tykö." ("Kasteenliitto: Olla Jumalan valtakunnassa ja kuulua siihen", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 8–9.) (Katso myös kohdan Moosia 28:3 selityksiä, s. 171.)

En. 13–16

Mitä Enos halusi Herran tekevän, mikäli nefiläiset hävitettäisiin? Kuinka tämä osoittaa hänen rakastavan lähimmäisiään?

En. 10. "Herran ääni tuli – – mieleeni"

• Ilmoitusta eli innoitusta tulee usealla tavalla, esimerkiksi ajatuksina, vaikutelmina ja tunteina (ks. OL 6:15; 8:2–3). Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on puhunut siitä, kuinka voimme tunnistaa Herran äänen:

"Vastauksia rukouksiin tulee hiljaa. Pyhissä kirjoituksissa kuvataan, että innoituksen ääni on hiljainen, vieno ääni. – –

Olen tullut tietämään, että innoitus tulee pikemminkin tunteena kuin äänenä. – –

Siirtäkää vaikeat kysymykset mielessänne taka-alalle ja eläkää rauhassa elämäänne. Pohtikaa niitä ja rukoilkaa niistä hiljaa ja hellittämättä.

Vastaus ei kenties tule salamana taivaalta. Se saattaa tulla vähäisenä innoituksena täällä ja vähäisenä tuolla, rivinä rivin päälle, käskynä käskyn päälle (ks. OL 98:12).

Jotkin vastaukset tulevat pyhien kirjoitusten lukemisesta, jotkin toiset puhujien kuuntelemisesta. Ja toisinaan, kun se on tärkeää, jotkin tulevat hyvin suorana ja voimallisena innoituksena. Kuiskaukset ovat selkeitä eikä niistä voi erehtyä." (Ks. "Rukoukset ja vastaukset", *Valkeus*, toukokuu 1980, s. 32, 33, 35–36.)

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on selittänyt näin sitä, kuinka Herra kommunikoi meidän kanssamme: "Ihminen voi hyötyä siitä, että huomaa ilmoituksen Hengen ensimmäiset kuiskaukset. Kun esimerkiksi tunnet puhtaan älyn virtaavan itseesi, se voi suoda sinulle äkillisiä oivalluksia, ja tarkkaamalla niitä voit havaita niiden toteutuvan samana päivänä tai pian sen jälkeen; (toisin sanoen) se, minkä Jumalan Henki toi mieleesi, toteutuu. Näin oppimalla tuntemaan Jumalan Hengen ja ymmärtämällä sitä voit kasvaa ilmoituksen periaatteessa, kunnes tulet täydelliseksi Kristuksessa Jeesuksessa." (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 136.)

En. 23; Morm. s. 17. Puhua ankarasti

• Kirkon johtajien täytyy aika ajoin puhua suoraan ja ankarasti varoittaessaan kirkon jäseniä jostakin, mikä saattaa vaarantaa näiden pelastuksen. Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) viittasi tähän velvollisuuteen puhuessaan nuorille aikuisille: "Olen varma, että Pietarin, Jaakobin ja Paavalin mielestä oli epämiellyttävää jatkuvasti kutsua ihmisiä parannukseen ja varoittaa heitä vaaroista, mutta he jatkoivat järkähtämättä. Niinpä meidän, teidän johtajienne, täytyy tehdä samoin ikuisesti. Mikäli nuoret eivät ymmärrä, silloin syy saattaa olla osittain meidän. Mutta jos me teemme tien selväksi teille, silloin me olemme syyttömiä." ("Love versus Lust", *Brigham Young University Speeches of the Year,* 5. tammikuuta 1965, s. 6.)

En. 27. "Leposijalleni"

• Profeetta Joseph Smith on opettanut seuraavasti iankaikkisesta levosta: "Jumala on varannut ajan eli määrännyt – – ajankohdan, jolloin Hän saattaa selestiseen lepoonsa kaikki alamaisensa, jotka ovat totelleet Hänen ääntään ja pitäneet Hänen käskynsä. Tämä lepo on sellaista täydellisyyttä ja kirkkautta, että ihmisen on tarpeen valmistautua, ennen kuin hän sen valtakunnan lakien mukaan voi päästä sisään ja saada osakseen sen siunaukset. – – Jumala on antanut ihmissuvulle tiettyjä lakeja, jotka, jos niitä noudatetaan, riittävät valmistamaan sitä perimään tämän levon." (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 170.)

Jar. 5. "Eikä se rienannut; eikä se pilkannut Jumalaa"

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on vahvistanut, että meidän tulee pitää sanamme puhtaina:

"Sanon tämän pojille. Sanon sen myös kaikille niille vanhemmille miehille, joilla on vastaavanlainen ongelma. Teen sen rakkaudella. Minä tiedän, että Herra on

mielistynyt meihin, kun käytämme puhdasta ja hyveellistä kieltä, sillä Hän on antanut meille esimerkin. Hänen ilmoituksensa perustuvat sanoihin, jotka ovat vakuuttavia ja kohottavia ja jotka kannustavat meitä tekemään oikein ja kulkemaan eteenpäin totuudessa ja hyvyydessä.

Älkää kiroilko. Älkää lausuko turhaan Herran nimeä. Välttäkää niin sanottuja tuhmia vitsejä. Pysykää erillään keskustelusta, jossa vilisee siivottomia ja rivoja sanoja. Olette onnellisempia, jos teette niin, ja teidän esimerkkinne antaa voimaa muille." ("Älä turhaan lausu Jumalan nimeä", *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 43.)

Jar. 11. "Uskomaan, että hän tulee, ikään kuin hän olisi jo tullut"

• Tosi profeetat, kuten Jarom, jotka elivät ennen Jeesuksen Kristuksen syntymää, kirjoittivat Hänen tulemisestaan ja Hänen sovituksestaan, aivan kuin ne olisivat jo tapahtuneet. Kuningas Benjamin on sanonut: "Herra Jumala on lähettänyt pyhiä profeettojaan kaikkien ihmislasten keskuuteen julistamaan näitä asioita jokaiselle suvulle, kansakunnalle ja kielelle, niin että siten kaikki, jotka uskovat, että Kristus on tuleva, saisivat syntinsä anteeksi ja voisivat riemuita tavattoman suuresti iloiten, *aivan kuin hän olisi jo tullut heidän keskuuteensa*" (Moosia 3:13, kursivointi lisätty). Abinadi on sanonut: "Ellei Kristus olisi tullut maailmaan – *puhuakseni tulevista asioista, ikään kuin ne olisivat jo tulleet* – ei olisi voinut olla mitään lunastusta" (Moosia 16:6, kursivointi lisätty).

Omni 12–17. Aikakirjan kolme erillistä sivilisaatiota

• Tämä lyhyt kuvaus antaa meille tietoa kolmesta ihmisryhmästä, jotka Herra toi lupauksen maahan läntiselle pallonpuoliskolle. Ensimmäisenä mainitaan Lehin siirtokunta. Suurin osa Mormonin kirjasta kertoo heidän vaiheistaan sekä heidän jälkeläistensä vaiheista.

Mormonin kirjassa mainitaan myös toinen ryhmä, josta käytetään nimitystä Sarahemlan kansa. He olivat Mulekin jälkeläisiä ja liittyivät nefiläisiin. (Ks. Moosia 25:2.) Kuningas Sidkian poika Mulek lähti Jerusalemista ja matkasi Amerikan mantereelle sen jälkeen, kun Babylon oli hävittänyt Jerusalemin noin 587 eKr. (ks. Omni 15). Ilman pyhiä aikakirjoja elänyt Sarahemlan kansa oli elävä todiste siitä, mitä Henki sanoi Nefille koko kansakunnan vaipumisesta epäuskoon (ks. 1. Nefi 4:13). Sitten mulekilaiset liittyivät nefiläisiin, joiden hallitsijana oli kuningas Moosia (ks. Omni 19).

Kolmas ryhmä olivat jerediläiset, jotka tulivat lupauksen maahan kohdassa 1. Moos. 11 mainitun suuren tornin ajan jälkeen. Alkuperäinen jerediläisten siirtokunta kasvoi suureksi kansaksi. Lopulta he kuitenkin hävittivät itsensä suuressa sisällissodassa jossakin vaiheessa 600–300 eKr., ja jäljelle jäivät vain heidän viimeinen kuninkaansa Koriantumr ja Herran profeetta Eter (ks. Et. 15:29–34). Eter viimeisteli aikakirjan, ja Koriantumr nähtävästi vaelteli, kunnes hän löysi Sarahemlan kansan, jonka keskuudessa hän asui "yhdeksän kuun ajan" (Omni 21) ennen kuolemaansa. Jerediläisistä tiedetään tuskin mitään muuta kuin se, mitä Moroni on kirjoittanut Eterin kirjaan.

Omni 23–25. Kuningas Benjamin sai pienet levyt

• Ensimmäisestä Nefin kirjasta aina Omnin kirjaan asti profeetat pitivät hallussaan pieniä levyjä ja kuningas isoja levyjä (ks. Jar. 14). Siinä vaiheessa tapahtui tärkeä muutos. Amaleki antoi pienet levyt kuningas Benjaminille. Pienet levyt olivat siinä vaiheessa täynnä (ks. Omni 30). Kuningas Benjaminin ajasta eteenpäin uskonnolliset ja historialliset tiedot säilytettiin isoilla levyillä. Pienet levyt lisättiin vasta vuoden 130 eKr. jälkeen. Mormonin lyhennelmä isoista levyistä ulottuu Moosian kirjasta Neljänteen Nefin kirjaan.

Omni 26

Mitä Amaleki neuvoi meitä tekemään pelastuaksemme?

Omni 26. "Uhratkaa koko sielunne uhriksi hänelle"

• Vanhin Neal A. Maxwell on opettanut, mitä tarkoittaa uhrata itsemme Herralle: "Todellinen henkilökohtainen

uhraus ei ole koskaan ollut eläimen asettamista alttarille. Se on sen sijaan sitä, että olemme halukkaita asettamaan meissä olevan eläimellisen alttarille ja annamme sen palaa!" ("Luopukaa kaikesta jumalattomuudesta", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 69.)

Vanhin Maxwell on myöhemmin opettanut samasta aiheesta: "Kun alistatte tahtonne Jumalan tahtoon, annatte Hänelle sen *ainoan* asian, jonka te *voitte* todella Hänelle antaa, joka teillä todella on annettavana" ("Muistakaa, 'kuinka armollinen Herra on ollut'", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 46).

Mormonin sanat. Nefin pieniä ja isoja levyjä yhdistävä silta

• Nefiläisten pitämien aikakirjojen joukossa olivat Nefin pienet ja isot levyt (ks. 1. Nefi 9:2). Isot levyt sisälsivät pääasiassa kansan maallisen historian, kun taas pienet levyt sisälsivät hengellisen historian (ks. 1. Nefi 9:2–4). Kirjat 1. Nefistä Omniin kirjoitettiin muistiin Nefin pienille levyille. Kirjat Moosiasta 4. Nefiin ovat Mormonin lyhennelmä, joka on otettu isoilta levyiltä (katso kohdan 1. Nefi 9:1–5 selityksiä, s. 23).

Morm. s. 7. "Herra tietää kaiken, mikä on tuleva"

• Nefi teki pienet levyt vasta 30 vuotta sen jälkeen kun Lehin siirtokunta oli lähtenyt Jerusalemista (ks. 2. Nefi 5:28–31). Hän ei ymmärtänyt, miksi hänen käskettiin valmistaa toinen aikakirjakokoelma, mutta hän uskoi sen olevan jotakin Herran viisasta tarkoitusta varten (ks. 1. Nefi 9:5). Lähes 1 000 vuotta myöhemmin profeetta Mormon toisti samanlaiset sanat kuin Nefi, kun hän todisti, että Nefin isoilta levyiltä laatimansa lyhennelmän lisäksi hän sisällytti Nefin pienet levyt "viisasta tarkoitusta varten" (Morm. s. 7).

Joseph Smith aloitti Mormonin kirjan kääntämisen Mormonin laatimasta lyhennelmästä, jonka tämä oli ottanut Nefin isoilta levyiltä. Joseph oli saanut valmiiksi 116 käsikirjoitussivua, kun Martin Harris pyysi hartaasti, että Joseph antaisi hänen viedä käsikirjoituksen ja näyttää sitä perheensä jäsenille. Joseph kysyi Jumalalta kolme eri kertaa, voisiko Martin viedä käsikirjoituksen, ja lopulta lupa annettiin. Käsikirjoitus joutui jumalattomien ihmisten käsiin (ks. OL 10:8), ja se tuli tunnetuksi kadonneena käsikirjoituksena eli kadonneina 116 sivuna.

Käsikirjoituksen katoaminen osoittaa selvästi, miksi Herra käski Nefiä kirjoittamaan pienille levyille ja miksi Mormonia innoitettiin ottamaan ne mukaan. Joseph Smithiä kiellettiin kääntämästä uudelleen sitä osuutta, jonka hän oli jo saanut valmiiksi, mutta hänen käskettiin korvata se kääntämällä Nefin pieniltä levyiltä (ks. OL 10:30, 38–45). 116 sivun käännös kattoi aikakauden 600–130 eKr. – Lehin ajoista kuningas Benjaminin aikaan. Myös pienet levyt kattoivat aikakauden 600–130 eKr. – Lehin ajoista kuningas Benjaminin aikaan. Kaikkitietävyydessään Herra antoi toisen aikakirjan, pienten levyjen, kattaa täsmälleen saman aikakauden, jonka varastetut 116 sivua kattoi. Lisäksi Herra saattoi tämän ansiosta pitää liittonsa, jonka Hän teki Enosin kanssa ja jonka mukaan "hän varjelisi aikakirjat" (En. 16).

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on vahvistanut, että se Mormonin kirjan osuus, joka on saatu pieniltä levyiltä, antaa enemmän tietoa, kuin mikä menetettiin 116 sivun myötä:

"Ainakin kuudesti Mormonin kirjassa käytetään ilmausta 'viisasta tarkoitusta varten' viitattaessa Nefin pienten levyjen valmistamiseen, niihin kirjoittamiseen ja niiden säilyttämiseen (ks. 1. Nefi 9:5; Morm. s. 7; Alma 37:2, 12, 14, 18). Te ja minä tiedämme, että *se* viisas tarkoitus – kaikkein ilmeisin – oli korvata aiemmin mainitut 116 käsikirjoitussivua.

Mutta vaikuttaa siltä, että niihin liittyy viisaampikin tarkoitus. – – Selitys ehdotukseen viisaammasta tarkoituksesta on kohdassa OL 10:45. Kun Herra ohjaa Josephia, – – Hän sanoo: 'Katso, Nefin [pieniin] levyihin on kaiverrettu monia asioita, jotka antavat *paremman ymmärryksen* minun evankeliumistani' (kursivointi lisätty).

Niinpä selvästikään ei ollut kyse – – vain vaihtokaupasta – anna sinä minulle 116 käsikirjoitussivua niin minä annan 142 sivua painettua tekstiä. Ei niin. Saimme takaisin enemmän kuin menetimme. Ja alusta asti tiedettiin, että niin olisi. Se *oli* viisaampaa tarkoitusta varten. Emme

tiedä tarkalleen, mitä menetimme niiden 116 sivun myötä, mutta tiedämme kyllä, että me saimme pienillä levyillä kolmen suuren todistajan [Nefi, Jaakob ja Jesaja] julistukset – Mormonin kirjan kolme suurta opillista ääntä – kun he todistavat, että Jeesus on Kristus. – –

Itse asiassa luulen, että voisi perustella varsin itsestään selvänä sitä, että pienten levyjen *ainoana* tarkoituksena oli antaa esiintymislava näille kolmelle todistajalle." ("A Standard unto My People", kirkon koululaitoksen Mormonin kirja -aiheinen symposiumi, 9. elokuuta 1994, s. 9–10; ks. osoitteessa LDS.org kohdasta gospel library/additional addresses/CES addresses.)

• Vanhin Neal A. Maxwell on todistanut Jumalan ennaltatietämyksestä ja siitä, kuinka se vahvistaa meidän uskoamme Häneen:

"Harvat opit, paitsi ne, jotka liittyvät Jumalan olemassaolon todellisuuteen, ovat perusluonteisempia kuin se totuus, että Jumala on kaikkitietävä. – –

Jumala on täydellinen jumalallisuuden ominaisuuksissa, ja yksi niistä on tieto: '– – Koska ilman tietoa kaikesta Jumala ei pystyisi pelastamaan mitään osaa luoduistaan. Sillä juuri sen tiedon perusteella, joka Hänellä on kaikesta, alusta loppuun asti, Hän pystyy antamaan luoduilleen sitä ymmärrystä, jonka kautta nämä pääsevät osallisiksi iankaikkisesta elämästä. Ja ellei ihmisten mielessä olisi ajatusta siitä, että Jumalalla on kaikki tieto, heidän olisi mahdotonta osoittaa uskoa Häneen.' (Saarna 4, kappale 11.) – –

Jumala, joka tietää alun ja lopun, tietää sen tähden kaiken, mitä on siinä välissä." (*All These Things Shall Give Thee Experience*, 1979, s. 6–7.)

Morm. s. 10–11. Amaleki luovuttaa levyt kuningas Benjaminille

• Levyt, jotka Amaleki antoi kuningas Benjaminille, olivat ne pienet levyt. Isoihin levyihin kirjoitettiin jatkuvasti lisää, ja ne annettiin edelleen aikakirjanpitäjältä toiselle vuoteen 385 jKr. asti, jolloin Mormon sai isot levyt ja lyhensi ne. Hänen lyhennelmänsä kirjoitettiin kultalevyihin eli Mormonin levyihin.

• Jotta sinun on helpompi saada näkemys siitä, kuinka monta Mormonin kirjan sivua on omistettu eri aikakausille, katso liitteenä olevaa kaaviota "Nefiläiset, jotka pitivät kansansa aikakirjoja" (s. 421).

Pohdittavia seikkoja

- Millä tavoin rukous on sinulle välttämätön, jotta pääset osalliseksi sovituksen siunauksista?
- Sarahemlan kansan kieli oli turmeltunut, koska heillä ei ollut aikakirjoja. Kuinka aikakirjat ja kieli auttavat meitä kasvamaan hengellisesti?
- Mitä osoituksia olet nähnyt Jumalan ennaltatietämyksestä oman elämäsi tapahtumissa? (Katso kohdan Morm. s. 7 selityksiä, s. 136–137.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita lyhyesti jostakin "kamppailusta", joka sinulla on ollut Jumalan edessä ja joka on johtanut hengelliseen kasvuun (katso kohdan En. 2 selityksiä, s. 132). Tarkastele aika ajoin näitä muistiin merkittyjä hengellisiä tapahtumia virkistääksesi muistiasi siitä, kuinka Herra on opastanut sinua.
- Tutki, mitä "ankaria" neuvoja olemme saaneet nykyajan profeetoilta varoituksena hengellisestä vaarasta, ja keskustele niistä jonkun ystävän kanssa (katso kohtien En. 23; Morm. s. 17 selityksiä, s. 134).
- Käytä esimerkkinä kertomusta 116 kadonneesta sivusta ja valmista lyhyt oppiaihe, jonka aiheena on Jumalan kaikkitietävyys ja Hänen kykynsä toteuttaa tarkoituksensa.

Luku 18

Moosia 1–3

Johdanto

Kansansa keskuudessa olleiden pyhien profeettojen avulla kuningas Benjamin teki työtä ”ruumiinsa kaikin voimin ja koko sielunsa kyvyin” vakiinnuttaakseen rauhan maahan (Morm. s. 18). Elämänsä lähestyessä loppua Benjamin kutsui ihmiset koolle temppelin luo. Tämän kokoontumisen aikana hän teki selkoa hallituskaudestaan kuninkaana, nimitti poikansa Moosian seuraajakseen, opetti Kristuksen evankeliumia ja sovitusta sekä kehotti nefiläisiä ottamaan päälleen Jeesuksen Kristuksen nimen. Se osa Benjaminin puheesta, jota käsitellään oppikirjan tässä luvussa, osoittaa hänen omaksumansa ihanteet – halukkuus palvella muita, kiitollisuus jumalallisesta kaitselmuksesta ja riippuvuus Vapahtajasta. Me voimme kasvaa nöyryydessä ja vahvistaa liittosuhdettamme Jumalaan elämällä kuningas Benjaminin opettamien periaatteiden mukaan.

Selityksiä

• Saattaa olla valaisevaa verrata Mormonin kirjan kirjojen pituuksia ja niiden kattamia ajanjaksoja. Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan sivut ja ajanjaksot” (s. 424).

Moosia 1:1–2. Muutos 1. persoonassa kirjoitetuista selostuksista 3. persoonassa kirjoitettuun Moosian kirjaan

• Mormonin kirjan alkuosan 1. persoonassa kirjoitetut selostukset vaihtuvat Moosian kirjan myötä 3. persoonassa kirjoitetuksi selostukseksi. Kirjat 1. Nefistä Omniin käännettiin Nefin pieniltä levyiltä ja ovat alkuperäisten kirjoittajien teoksia. Näin ollen ne on kirjoitettu 1. persoonassa. Kirjat Moosiasta 4. Nefiin ovat kuitenkin kaikki peräisin Mormonin laatimasta lyhennelmästä, joka on laadittu Nefin isoilta levyiltä. Nämä kirjat ovat Mormonin laatima lyhennelmä alkuperäisten kirjoittajien aikakirjoista.

Moosia 1:3–10. Jumalan salaisuuksia

• Ilmaukseen ”Jumalan salaisuuksia”, kuten sitä käytetään Mormonin kirjassa (Moosia 1:3), sisältyvät Jeesuksen Kristuksen evankeliumin pelastavat periaatteet. Niitä ei nimitetä salaisuuksiksi sen tähden, että ne olisivat salaperäisiä tai vaikeita ymmärtää, vaan koska Jumala ilmoittaa niitä meille meidän uskomme ja kuuliaisuutemme mukaan. Niiden tarkoituksena on johtaa Jumalan lapsia iankaikkiseen elämään. ”Salaisuus on totuus, jonka voi tuntea vain jumalallisen ilmoituksen välityksellä – pyhä salaisuus. – – Meidän aikanamme sellaiset totuudet kuin ne, jotka liittyvät pappeuden palauttamiseen, työhön kuolleiden puolesta ja kirkon uudelleen perustamiseen, ovat ’salaisuuksia’, koska niitä ei olisi saatu selville muuten kuin ilmoituksen välityksellä.” (Hyrum M. Smith ja Janne M. Sjodahl, *The Doctrine and Covenants Commentary*, 1972, s. 141.)

Moosia 1:4–7

Mitä olisi kuningas Benjaminin mukaan tapahtunut nefiläisille, ellei heillä olisi ollut pyhiä aikakirjoja?

Moosia 1:4–6. ”Egyptiläisten kieli”

• Benjamin, Nefi (ks. 1. Nefi 1:2) ja Moroni (ks. Morm. 9:32) viittasivat kaikki egyptiläisten kieleen. Kohdassa Moosia 1:4–6 kuningas Benjamin tekee selväksi, että oli olemassa syy, miksi hänen poikiensa tuli oppia ”egyptiläisten kieli”. Se oli tarpeen, jotta voitiin tutkia pronssilevyillä ja Nefin levyillä olevia käskyjä (ks. Moosia 1:6). Nefin ajoista aina Moroniin asti nefiläisillä oli käytössään eräs egyptiläisten kielen muoto (katso selityksiä kohtiin 1. Nefi 1:2, s. 11 ja Morm. 9:32–34, s. 370–371).

Moosia 1:10. Moosia uudeksi kuninkaaksi

• Mormonin kirjan läheisempi tarkastelu paljastaa lukuisia perinteitä ja tapoja, jotka ovat peräisin muinaisesta Israelista. Moosian kohoaminen nefiläisten kuninkaaksi Moosian kirjan ensimmäisissä luvuissa muistuttaa silmiinpistävällä tavalla sitä, kuinka kuninkaat Vanhan testamentin aikoina kruunattiin (ks. Stephen D. Ricks, ”King, Coronation, and Covenant in Mosiah 1–6”, julkaisussa *Rediscovering the Book of Mormon*, toim. John L. Sorenson ja Melvin J. Thorne, 1991, s. 209).

Mormonin kirjan ja Vanhan testamentin kruunajaisjuhlissa on seuraavia merkittäviä yhtäläisyyksiä: 1) kuninkaiden uskottiin olevan taivaan valitsemia (ks. Moosia 1:9–10; 6:3, 5; 1. Kun. 2:15; 2. Kun. 15:5); 2) kruunajaispaikkana oli pyhäkkö (ks. Moosia 1:18; 1. Kun.

1:39–45); 3) pyhät muistoesineet, tavarat tai muut välineet luovutettiin kruunajaisten aikana (ks. Moosia 1:15–16; 2. Kun. 11:12); 4) voiteleminen (ks. Moosia 6:3; 1. Kun. 1:33–34) (ks. Ricks, julkaisussa *Rediscovering the Book of Mormon*, s. 210, 213–214).

”Lisäksi ihannetilanne oli se, että uusi kuningas astui valtaan ennen vanhan kuolemaa, ja tämä vallan siirto liitettiin seremoniaan, jossa ihmiset tekivät liiton Jumalan kanssa tai uudistivat sen” (Ricks, julkaisussa *Rediscovering the Book of Mormon*, s. 216). Kuningas Benjaminin kansan kohdalla tämä tapahtui hieman myöhemmin, kun he julistivat: ”Me olemme halukkaita tekemään Jumalamme kanssa liiton, että teemme hänen tahtonsa ja olemme kuuliaisia hänen käskyilleen kaikessa” (Moosia 5:5).

Moosia 1:11–12. Nimi, jonka kuningas Benjamin halusi antaa kansalleen

• Päätarkoituksena sille, että kuningas Benjamin kokosi kansansa yhteen, oli antaa heille nimi. Hän halusi kohottaa heitä hengellisesti. Hän ja monet muut pyhät profeetat olivat vuosia saarnanneet kansalle ja valmistaneet heitä olemaan hengellisesti valmiita ottamaan päälleen Kristuksen nimen (ks. Morm. s. 5–18). Koko puheensa ajan kuningas Benjamin puhui siitä, kuinka he voivat ottaa kelvollisesti vastaan sen nimen, jonka hän halusi antaa heille. Sitten kohdassa Moosia 5:8–11 hän mainitsi selvästi, että kyseessä on Jeesuksen Kristuksen nimi.

Moosia 2:9

Kuinka voisit käyttää kuningas Benjaminin opetuksia kehittääksesi henkilökohtaista jumalanpalvelustasi?

Moosia 2:17 📖. Palveleminen

• Presidentti Howard W. Hunter (1907–1995) on opettanut, että kaiken palvelemisemme ytimenä tulee olla vanhurskaus: ”Pyrkikää edelleenkin etsimään tilaisuuksia palvella. Älkää huolehtiko liiaksi asemasta. – – On tärkeää saada arvostusta. Mutta painopisteemme tulisi olla vanhurskaudessa eikä tunnustuksessa; palvelemisessa

eikä asemassa. Uskollinen kotikäyntiopettaja, joka vähin äänin suorittaa tehtävänsä kuukausi toisensa jälkeen, on aivan yhtä tärkeä Herran työssä kuin ne, jotka pitävät hallussaan joidenkin mielestä huomattavampia asemia kirkossa. Näkyvillä oleminen ei ole arvon mitta.” (”Kirkon naisille”, *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 94.)

• Vanhin Robert J. Whetten seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, kuinka sillä, kuinka palvelemme muita, voidaan mitata henkilökohtaisen kääntymyksemme syvyyttä:

”Kääntymys tarkoittaa sitä, että pyhität elämäsi toisista huolehtimiseen ja heidän palvelemiseensa, jotka tarvitsevat apuasi, antamalla lahjoistasi ja siunauksistasi. – –

Jokainen epäitsekäs ystävyyden ja palveluksen teko lisää hengellisyyttäsi. Jumala haluaa käyttää sinua muiden siunaamiseen. Hengellisen kasvusi ja iankaikkisen edistymisesi jatkuminen riippuu hyvin paljossa ihmissuhteistasi – siitä, kuinka kohtelet muita. Rakastatko todella muita ja oletko heille siunaukseksi heidän elämässään? *Eikö kääntymyksesi tason mitta ole se, kuinka kohtelet muita?* Se, joka tekee kirkossa vain sen, mikä koskee häntä itseään, ei milloinkaan saavuta täydellisyyden tavoitetta. Muiden palveleminen on sitä, mistä evankeliumissa ja korotetussa elämässä on kyse.” (”Vahvista veljiäsi”, *Liahona*, toukokuu 2005, s. 91.)

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on auttanut meitä ymmärtämään, että sen lisäksi, mitä palvelutyötä teemme, on hyvin tärkeää se, miksi teemme sitä:

”Viimeinen syy – – on mielestäni kaikkein korkein. Palvelemiseen liittyen pyhissä kirjoituksissa sen sanotaan olevan ’verrattomasti muita parempi’ tie (1. Kor. 12:31). – –

Jotta palvelemisemme olisi tehokkainta, sen täytyy tapahtua rakkaudesta Jumalaa ja Hänen lapsiaan kohtaan.” (Ks. ”Miksi me palvelemme?”, *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 154. puolivuotiskonferenssista, s. 11.)

Moosia 2:21–24, 34. ”Velkaa hänelle”

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että meidän tulee käyttää kaikki päivämme tavoitellen iankaikkista elämää keinona osoittaa kiitollisuutemme siitä velasta, jonka Jeesus Kristus maksoi meidän puolestamme:

”Kuinka me voimme koskaan maksaa velkamme Vapahtajalle? Hän maksoi velan, jota Hän ei ollut ottanut, vapauttaakseen meidät velasta, jota me emme voi koskaan maksaa takaisin. Hänen ansiostaan me elämme ikuisesti. Hänen äärettömän sovituksensa ansiosta syntimme voidaan pyyhkiä pois, ja me voimme saada suurimman kaikista Jumalan lahjoista: iankaikkisen elämän [ks. OL 14:7].

Voiko sellaisella lahjalla olla hintaa? Voimmeko me koskaan korvata sellaista lahjaa? Mormonin kirjan profeetta kuningas Benjamin on opettanut, ’että vaikka te antaisitte kaiken kiitoksen ja ylistyksen, mihin koko sielunne kykenee, – – [ja] palvelisitte häntä koko täydestä sielustanne, te olisitte kuitenkin hyödyttömiä palvelijoita’ [Moosia 2:20–21].” (”Maallisia velkoja, taivaallisia velkoja”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 43.)

• Yksi parhaita keinoja, joilla me jokainen voimme osoittaa kiitollisuutemme siitä, mitä taivaallinen Isä ja Jeesus Kristus antavat meille, on pitää käskyt. Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on opettanut:

”Me olemme äärimmäisen kiittämättömiä Isäämme ja Hänen rakasta Poikaansa kohtaan, jos me kaikessa nöyryydessä ’särjetyin sydämin ja murtunein mielin’ olemme haluttomia pitämään käskyt. Minkä tahansa Jumalan käskyn rikkominen on kiittämätön teko, kun otamme huomioon kaiken sen, mitä meidän puolestamme on tehty Vapahtajamme sovituksen kautta.

Me emme koskaan pysty maksamaan sitä velkaa. Sydämemme kiitollisuus Hänen suuresta ja rakastavasta armostaan pitäisi olla ylitsevuotavaa rakkautta ja kuuliaisuutta. Sen vuoksi, mitä Hän on tehnyt, meidän ei pitäisi koskaan pettää Häntä. Hän osti meidät kalliilla hinnalla, suuren kärsimyksensä ja verensä vuodattamisen hinnalla uhrina ristillä.

Nyt Hän on pyytänyt meitä pitämään käskynsä. Hän sanoo, että ne eivät ole raskaat, ja meissä on niin monia, jotka eivät halua pitää niitä. Puhun nyt maailman ihmisistä yleensä. Me emme halua tehdä sitä. Se on varmasti kiittämättömyyttä. Me emme ole kiitollisia.

Jokainen tämän kirkon jäsen, joka rikkoo sapatin päivää, joka ei maksa rehellisesti kymmenyksiään, joka ei pidä viisauden sanaa, joka tahallisesti rikkoo mitä tahansa muuta Herran meille antamaa käskyä, on kiittämätön Jumalan Poikaa kohtaan, ja kun hän on kiittämätön Jumalan Poikaa kohtaan, hän on kiittämätön Isää kohtaan, joka lähetti Hänet.” (Ks. *Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 1, s. 132–133.)

Moosia 2:25. Teidän kehonne ”kuuluu hänelle, joka teidät loi”

• Kohdassa Moosia 2:25 on Herran vastaus niille, jotka väittävät: ”Tämä on minun kehoni ja voin tehdä sillä mitä haluan.” Kuningas Benjaminin näkökanta, jonka mukaan meidän kehomme kuuluu Jumalalle, on sopusoinnussa Paavalin kirjoittaman opetuksen kanssa: ”Sillä Jumala on ostanut teidät täydestä hinnasta. Tuottakaa siis ruumiillanne Jumalalle kunniaa!” (1. Kor. 6:20.)

Moosia 2:34–41. Tahallinen kapinointi Jumalaa vastaan

• Kun ihminen tietää, mikä on oikein, eikä tee niin, hän paitsi rikkoo itse lakia myös asettuu vastustamaan Jumalaa – jo itsessään vakava rikkomus. Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on kertonut seuraavan yksinkertaisen havaintoesimerkin sellaisesta kapinoinnista: ”Muistan erään piispan kertoneen minulle naisesta, joka tuli hakemaan suositusta. Kun häneltä kysyttiin, noudattiko hän viisauden sanaa, hän vastasi juovansa silloin tällöin kupin kahvia. Hän sanoi: ’Kuule piispa, et kai anna sen olla esteenä minun temppeliin menemiselleni?’ Siihen piispa vastasi: ’Sisar, et kai *sinä* anna kupillisen kahvia olla esteenä sinun ja Herran huoneen välillä?’ ” (”Temppelin pitäminen pyhänä”, *Valkeus*, heinäkuu 1990, s. 45.)

Moosia 3:5, 17–18. Mitä nimellä *Herra Kaikkivaltias* tarkoitetaan?

• Kaikista profeetoista, joista on kirjoitettu Mormonin kirjaan, kuningas Benjamin on ainoa, joka käytti nimeä, jonka [englanninkielinen] vastine on *omnipotent*, ’kaikkivaltias’, ja jonka vanhin Bruce R. McConkie

(1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on määritellyt tällä tavoin: ”Kristus on *Herra Kaikkivaltias* (Moosia 3:5, 17–18, 21; 5:2, 15; Ilm. 19:6), tarkoittaen sitä, että kaiken Herrana Hänellä on kaikki valta” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 452).

Moosia 3:7. Niin suuri oli Hänen piinansa

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on nimittänyt Jeesuksen Kristuksen kokemaa kärsimystä ”sovituksen hirveäksi laskuopiksi”:

”Kuvitelkaa Jehovaa, tämän ja muiden maailmojen Luojaa ’kauhistuneena’! Jeesus tiesi mielessään, mitä Hänen piti tehdä, mutta Hänellä ei ollut siitä vielä kokemusta. Hän ei ollut milloinkaan ennen henkilökohtaisesti kokenut ankaraa ja vaativaa sovitustapahtumaa. Niinpä, kun tuska tuli täyteydessään, se oli paljon pahempaa kuin Hänkään ainutlaatuisessa älyssään oli milloinkaan osannut kuvitella! Ei ihme, että enkeli ilmestyi vahvistamaan Häntä! (Ks. Luuk. 22:43.)

Del Parson, © 1987 IRI

Kaikkien kuolevaisuuden syntien – menneiden, senhetkisten ja tulevien – yhteinen taakka painoi tuota täydellistä, synnitöntä ja herkkää sielua! Kaikki meidän heikkoutemme ja sairautemme olivat myös jotenkin osa sovituksen hirveää laskuoppia. (Ks. Alma 7:11–12; Jes. 53:3–5; Matt. 8:17.) Ahdistuksessaan Jeesus paitsi pyysi Isältään, että hetki ja malja menisivät Hänen ohitseen, Hän myös lainasi tätä merkittävää kirjoitusten kohtaa. ’Hän sanoi: ”Abba, Isä, kaikki on sinulle mahdollista. Ota tämä malja minulta pois.”’ (Mark. 14:35–36.)

Eikö Jeesus ollut sanonut Jehovana Abrahamille: ’Onko Herralle mikään mahdotonta?’ (1. Moos. 18:14.) Eikö Hänen enkelinsä ollut sanonut ihmettelevälle Marialle: ’Jumalalle ei mikään ole mahdotonta’ (Luuk. 1:37; ks. myös Matt. 19:28; Mark. 10:27; Luuk. 18:27)?

Jeesuksen pyyntö ei ollut teatteria!

Toivoiko Hän tässä äärimmäisessä hädässä kenties, että pensaikossa olisi pelastava oinas? En tiedä. Hänen kärsimyksensä – ikään kuin *suunnaton* kerrottuna *ääret-tömällä* – sai Hänet myöhemmin huutamaan ristillä, koska Hän tunsi itsensä hylätyksi (ks. Matt. 27:46).

Silti Jeesus pysyi ylevän alistuneena kuten Getsemanessa: ’Mutta ei niin kuin minä tahdon, vaan niin kuin sinä’ (Matt. 26:39).” (”Alistu halusta”, *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 155. vuosikonferenssista, s. 67.)

• Eräs alan tutkija on kirjoittanut, että Vapahtajan kärsittävänä oli lankeemuksen seurausten koko painolasti: ”Jeesus tiesi, että Hänen syvimmän nöyryyttämisensä hirvittävä hetki oli tullut – että siitä hetkestä lähtien aina Hänen suureen huudahdukseensa kuolinhetkenään Hänellä ei ollut maan päällä jäljellä enää mitään muuta kuin fyysisen kivun piinaa ja henkisen tuskan karvautta. Kaikki se kärsimys, jota ihmiskeho pystyy kestämään, oli määrä kasata Hänen kavahtavan kehonsa päälle. Jokaisen kärsimyksen, jota julma ja murskaava häväistys voi aiheuttaa, oli määrä painaa raskaana Hänen sieluaan. Tässä kehon piinassa ja sielun tuskassa jopa Hänen jumalallisen henkensä ylevän ja loistavan tyyneyden oli määrä kärsiä lyhyt mutta hirvittävä pimennys. Tuskan terävin polte, häpeän musertavin julmuus, koko synnin taakka sekä ihmisen olemassaolon mysteeri luopumukseen ja lankeemukseen vajoamisineen – tämä Hänen täytyi nyt kohdata kaikessa sen käsittämättömimmässä kertymässä.” (F. W. Farrar, *The Life of Christ*, 1874, s. 622–623; lainattu julkaisussa Bruce R. McConkie, *The Mortal Messiah, Book 4*, 1981, s. 126.)

Moosia 3:17. Muuta nimeä ei anneta

• Ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi ovat vahvistaneet, että pelastus tulee Jeesuksen Kristuksen ansiosta: ”Hänen asianmukaisesti asetettuina apostoleinaan me todistamme, että Jeesus on elävä Kristus, Jumalan kuolematon Poika. Hän on suuri kuningas Immanuel, joka seisoo tällä hetkellä Isänsä oikealla puolella. Hän on maailman valkeus, elämä ja toivo. Hänen tiensä on se polku, joka johtaa onneen tässä elämässä ja iankaikkiseen elämään tulevassa maailmassa.” (”Elävä Kristus – apostolien todistus”, *Liahona*, huhtikuu 2000, s. 3.)

Moosia 3:19 📖. Luonnollinen ihminen

• Sanat *luonnollinen* tai *luonnostaan*, kuten niitä yleisesti käytetään, tarkoittavat identiteettimme luontaista, synnynnäistä osaa. Pyhissä kirjoituksissa *luonnollinen* tarkoittaa kuitenkin langennutta eli synnillistä. Vaikka kaikki ihmiset syntyvät viattomina (ks. OL 93:38), niin Aadamin lankeemuksen vuoksi he tulevat langenneeseen maailmaan ja hengellisen kuoleman tilaan (ks. Alma 42:9) ja heidät erotetaan Jumalan edestä. Tietäen hyvän ja pahan (ks. Moos. 4:11; 5:11) ja eläen tässä epätäydellisessä tilassa kaikki ihmiset tekevät syntiä (ks. Room. 3:23; 1. Joh. 1:8, 10) ja kokevat siitä aiheutuvan oman ”lankeemuksensa” (ks. Moos. 6:49, 55). Toisin sanoen juuri Jumalan lakia rikkomalla ihmisestä tulee ”luonnollinen ihminen” (ks. Alma 42:10, 12; OL 20:20). Näin ollen luonnollinen ihminen on Jumalan vihollinen (ks. Moosia 3:19📖), kunnes hänestä Jumalan käskyjen mukaan elämällä tulee kelvollinen sovituksen puhdistavalle vaikutukselle (ks. Moosia 3:11–12, 19📖).

• Kuningas Benjamin on opettanut, että riisuaksemme luonnollisen ihmisen meidän tulee taipua Pyhän Hengen kutsuun (ks. Moosia 3:19📖). Eräässä konferenssipuheessa vanhin Neal A. Maxwell on puhunut siitä, kuinka voisimme toteuttaa tämän tehtävän: ”*Henkilökohtainen* vanhurskaus, jumalanpalvelus, rukous ja pyhien kirjoitusten tutkiminen ovat suorastaan ratkaisevan tärkeitä luonnollisen ihmisen pois riisumisessa (ks. Moosia 3:19)” (”Maailman riuhtaisut ja kiskaisut”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 44).

Eräässä aikaisemmassa puheessa vanhin Maxwell on ehdottanut toista keinoa luonnollisen ihmisen riisumiseksi antaen samalla varoituksen: ”Toivoa tarvitaan eritoten käsirysyssä, jota luonnollisen ihmisen riisuminen päältään vaatii (ks. Moosia 3:19). Se, että luopuu toivosta Jumalan ja itsensä suhteen, merkitsee samanaikaisesti antautumista luonnolliselle ihmiselle.” (Ks. ”Toivon kirkkaus”, *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 33.)

Moosia 3:19 📖. Tulla pyhäksi

• Puhuessaan siitä, mitä merkitsee olla pyhä, vanhin Quentin L. Cook kahdentoista apostolin koorumista lainasi tätä määritelmää ja antoi sitten esimerkkejä asioista, joista meidän täytyy pysyä erossa:

”Kreikan kielessä *pyhää* vastaava sana tarkoittaa ’johonkin erotettua, erillistä [ja] pyhää’ [julkaisussa *Encyclopedia of Mormonism*, toim. Daniel H. Ludlow, 5 osaa, 1992, osa 3, s. 1249]. Jos haluamme olla pyhiä omana aikanamme, meidän täytyy pysyä erossa huonosta käytöksestä ja turmiollisista pyrkimyksistä, jotka ovat yleisiä maailmassa.

Meitä pommitetaan väkivaltaa ja siveettömyyttä esittävillä kuvilla. Sopimatonta musiikkia ja pornografiaa suvaitaan yhä enemmän. Huumeiden ja alkoholin käyttö rehottaa. Rehellisyyttä ja luonnetta tähdennetään yhä vähemmän. Yksilön oikeuksia kyllä vaaditaan, mutta tehtävät, velvollisuudet ja velvoitteet laiminlyödään. Puhe on käynyt karkeammaksi ja on yhä alhaisempaa ja raaempaa. Vastustaja on ollut hellittämätön pyrkimyksissään heikentää onnensuunnitelmaa. Jos pysymme erossa tästä maailmallisesta menosta, voimme tuntea Hengen läsnäolon elämässämme ja saamme kokea kelvollisen myöhempien aikojen pyhän iloa.” (”Oletko pyhä?”, *Liahona*, marraskuu 2003, s. 95–96.)

Moosia 3:19 📖. Lapsen kaltainen

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, kuinka tuleminen ”lapsen kaltaiseksi” (Moosia 3:19) johtaa hengelliseen turvaan:

”Kuningas Benjamin tekee selväksi sen, kuinka voimme – – saada luontomme muuttumaan Jeesuksen Kristuksen sovituksen avulla. Se on ainoa keino, jonka avulla voimme rakentaa varmalle perustukselle ja siten seistä lujina vanhurskaudessa kiusausten myrskyjen aikana.

Kuningas Benjamin kuvailee sitä muutosta kauniilla vertauksella, jota profeetat ovat käyttäneet tuhansia vuosia ja jota itse Herrakin on käyttänyt. Se on tämä: että me voimme ja meidän täytyy tulla lapsen kaltaiseksi – pienen lapsen kaltaiseksi.

Joidenkin on vaikea ymmärtää tai hyväksyä tätä. Useimmat meistä haluavat olla vahvoja. Saatamme hyvinkin nähdä lapsen kaltaisena olemisen heikkoutena. – –

Mutta kuningas Benjamin, joka kenen tahansa kuolevaisen tavoin ymmärsi, mitä tarkoittaa olla voimakas ja rohkea ihminen, tekee selväksi, että lapsen kaltaisuus ei ole lapsellisuutta. Se tarkoittaa, että on Vapahtajan kaltainen – Hänen, joka rukoili Isäänsä saadakseen voimaa kyetä tekemään Isän tahdon ja sitten teki niin. Meidän luontomme täytyy muuttua tullaksemme lapsen kaltaisiksi, saadaksemme sen voiman, jota tarvitsemme ollaksemme turvassa, kun moraalisesti vaikeat ajat koittavat. – –

Me olemme turvassa sillä kalliolla, joka on Vapahtaja, kun olemme taipuneet uskossa Hänen edessään, olleet herkkiä Pyhän Hengen kehotuksille pitää käskyt kyllin pitkään ja riittävän uskollisesti, niin että sovituksen voima on muuttanut meidän sydämemme. Kun olemme sen kokemuksen kautta tulleet lapsen kaltaisiksi kyvyssämme rakastaa ja olla kuuliaisia, me olemme varmalla perustalla.

Kuningas Benjamin opettaa meille, mitä voimme tehdä päästäksemme siihen turvapaikkaan. Muistakaa kuitenkin: asiat, joita teemme, ovat keinoja – eivät tavoittelemamme päämäärä. Se, mitä teemme, sallii Jeesuksen Kristuksen sovituksen muuttaa meidät sellaisiksi, jollaisia meidän täytyy olla. Meidän uskomme Jeesukseen Kristukseen saa meidät tekemään parannuksen ja pitämään Hänen käskynsä. Me tottelemme ja vastustamme kiusauksia seuraamalla Pyhän Hengen johdatusta. Aikanaan meidän luontomme muuttuu. Meistä tulee pienen lapsen kaltaisia, kuuliaisia Jumalalle ja rakastavampia. Tuo muutos – jos teemme kaiken tarvittavan, jotta muutos olisi pysyvä – tekee meistä kelvollisia pääsemään osallisiksi niistä lahjoista, jotka tulevat Pyhän Hengen kautta. Silloin me olemme turvassa ainoalla varmalla kalliolla." ("Lapsen kaltainen", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 15–16.)

Moosia 3:19 📖

Mitä pienen lapsen ominaisuuksia meillä tulee olla? Kuinka saamme niitä piirteitä?

Pohdittavia seikkoja

- Millä tavoin muiden palveleminen on auttanut sinua lähestymään Jumalaa?
- Kuinka sovitus sallii sinun voittaa luonnollisen ihmisen? Miksi voit tulla pyhäksi vain Kristuksen sovituksen ansiosta? (Ks. Moosia 3:19📖.)
- Kohdan Moosia 1:5–6 mukaan se, että nefiläiset pitivät pyhiä kirjoituksia silmiensä edessä, esti heitä vaipumasta epäuskoon. Miksi on tärkeää, että sinulla on henkilökohtainen päivittäinen tapa tutkia pyhiä kirjoituksia?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kuningas Benjamin on selittänyt, että kun meille opetetaan Jumalan sanaa, meitä "ei – – havaita sen nuhteettomammiksi" Hänen silmissään (Moosia 3:22). Kirjoita vastaus seuraavaan väitteeseen: Jos Jumalan sanan kuuleminen tekee meistä vastuullisempia, niin miksi olisi hyödyllistä tutkia evankeliumia ja oppia lisää? (Ks. OL 130:18–19; 131:6.) Etsi ja kirjoita ainakin kolme pyhien kirjoitusten kohtaa, joissa kuvataan evankeliumin tutkimisen siunauksia.
- Laadi luvun Moosia 3 pohjalta luonnos, joka esittää ja selittää Vapahtajan palvelutehtävää läpi kuolevaisuuden ja kuolevaisuuden jälkeisessä elämässä.

Luku 19

Moosia 4–8

Johdanto

Nefiläiset, jotka kuuntelivat kuningas Benjaminia, tunsivat tarvitsevansa sovituksen lunastavaa voimaa. Sen tuloksena he rukoilivat anteeksiantoa, saivat omantunnonrauhan ja ottivat päälleen Jeesuksen Kristuksen nimen. Noiden nefiläisten tavoin mekin voimme kokea sydämenmuutoksen ja elää siten, että saamme ”aina riemuita ja olla täynnä Jumalan rakkautta ja säilyttää aina [syntiemme] anteeksiannon”. Kuningas Benjaminin saarna opettaa meille, kuinka voimme uskon, parannuksen sekä liittojen solmimisen ja pitämisen avulla kehittyä ”hänen kirkkautensa tuntemisessa, joka [meidät] loi” (Moosia 4:12).

Selityksiä

Moosia 4:1–2, 5, 11. ”Maan tomuakin vähäisempänä”

• Kuningas Benjaminin kansa näki itsensä ”jopa maan tomuakin vähäisempänä”. Tämä ilmaus kuvasi sitä tosiasiaa, että maan tomu on kuuliainen Jumalan käskyille (ks. Hel. 12:7–8), kun taas he, Jumalan lapset, eivät olleet aina olleet kuuliaisia Hänen käskyilleen. He ymmärsivät täyden riippuvuutensa Jumalasta – että ihmisen täytyy turvautua Jumalaan kaikessa: saadakseen elämän ja hengen, saadakseen ravintoa ja kyvyn tuottaa sitä, saadakseen terveyttä ja voimaa sekä pelastuksen ja iankaikkisen elämän. Ilman Jumalaa ja sovitusta ihminen hyvin todellisessa mielessä ei ole mitään. Nöyryys tulee siitä, että käsitämme riippuvuutemme Herrasta. Avain omaan suuruuteemme on siinä, että muistamme oman mitättömyytemme ilman Kristusta ja Hänen sovitustaan. Kuten Jaakob opetti, ellei olisi sovitusta, me emme koskaan eläisi jälleen ja meistä tulisi Perkeleen enkeleitä (ks. 2. Nefi 9:7–9).

Moosia 4:2–3. Pelastua ”Kristuksen sovitusveren kautta”

• Kuningas Benjaminin kansa ymmärsi, että voittaakseen synnillisen tilansa he tarvitsivat voimaa, joka oli suurempi kuin heidän oma voimansa. He rukoilivat armoa ja pyysivät, että taivaallinen Isä pelastaisi heidät ”Kristuksen sovitusveren kautta” (Moosia 4:2), jotta he saisivat syntinsä anteeksi. Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on opettanut, kuinka sovitus voi parantaa meidät meidän virheistämme:

”Me kaikki teemme virheitä. Joskus aiheutamme itsellemme vahinkoa ja vahingoitamme vakavasti toisia tavalla, jota emme yksin voi korjata. Rikomme sellaista, mitä emme yksin saa ehjäksi. Silloin on luontomme mukaista tuntea syyllisyyttä ja nöyryytystä ja kärsimystä, jota emme voi yksin parantaa. Silloin auttaa sovituksen parantava voima. – –

Ellei Kristus olisi suorittanut sovitusta, rangaistukset virheistä lisättäisiin toinen toisensa päälle. Elämä olisi toivotonta. Mutta Hän uhrautui omasta tahdostaan, jotta meidät voitaisiin lunastaa. – –

Me voimme jopa säilyttää syntiemme anteeksiannon [ks. Moosia 4:12]. Upotuskaste on meidän syntiemme anteeksisaamiseksi. Se liitto voidaan uudistaa joka viikko nauttimalla sakramentti [ks. OL 27:2].

Sovituksella on käytännöllistä, henkilökohtaista, jokapäiväistä arvoa; käyttäkää sitä elämässänne. Se voidaan aktivoida niinkin vaatimattomalla alulla kuin rukouksella. Ette ole senkään jälkeen vapaita ongelmista ja virheistä, mutta voitte pyyhkiä syyllisyyden pois parannuksen kautta ja olla rauhassa.” (Ks. ”Mestarin käden kosketus”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 27.)

Moosia 4:3. Omantunnonrauha

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on todistanut, että omantunnonrauha tulee vilpittömästä parannuksesta ja vanhurskaasta elämästä:

”Jumala haluaa jokaisen lapsensa nauttivan omantunnonrauhan ihanasta siunauksesta [ks. Moosia 4:2–3]. Rauhallinen omatunto vapauttaa ahdistuksesta, surusta, syyllisyydestä, häpeästä ja itsesyytöksistä. Se tarjoaa perustan onnellisuudelle. – –

Sinä voit saada omantunnonrauhan takaisin tekemällä parannuksen synneistäsi, jotka aiheuttavat sinussa sisäistä kuohuntaa. – –

Lain rikkominen synnin tai rikkomuksen kautta saa aikaan sen, että loukattu omatunto ahdistaa mieltä ja sydäntä. Koska iankaikkinen Isämme tiesi, että kaikki Hänen henkilapsensa – Hänen Ainosyntyistä Poikaansa Jeesusta Kristusta lukuun ottamatta – rikkoisivat joko tahattomasti tai tahallaan Hänen lakejaan, Hän varasi keinon korjata sellaisten tekojen seuraukset. Olipa rikkomus suuri tai pieni, ratkaisukeino on sama:

täydellinen parannus uskon kautta Jeesukseen Kristukseen ja Hänen sovitukseensa sekä kuuliaisuus Hänen käskyilleen." ("Omantunnonrauha ja mielenrauha", *Liahona*, marraskuu 2004, s. 15, 16.)

• Presidentti Boyd K. Packer on kehottanut niitä, jotka etsivät omantunnonrauhaa parannuksen avulla, jatkamaan hellittämättä, kunnes he saavat anteeksiannon:

"Evankeliumi opettaa meille, että helpotus tuskaan ja syyllisyyteen voidaan ansaita parannuksen kautta. Lukuun ottamatta niitä harvoja, jotka valitsevat kadotuksen tunnettuaan täyteyden, ei ole tapaa, ei riippuvuutta, ei kapinaa, ei syntiä, ei rikkomusta, jota ei koskisi lupaus täydellisestä anteeksiannosta. – –

Tuo suuri anteeksiantamuksen aamu ei ehkä tule heti. Älkää antako periksi, jos epäonnistutte aluksi. Parannuksessa on usein kaikkein vaikeinta antaa anteeksi itselle. Masennus kuuluu koettelemukseen. Älkää antako periksi. Tuo kirkas aamu koittaa aikanaan.

Silloin 'Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen', tulee jälleen teidän elämäänne [Fil. 4:7]. Silloin te, kuten Hänkään, ette enää muista syntejänne. Mistä sen tietää? Sen tietää! [Ks. Moosia 4:1–3.]" (Ks. "Anteeksiantamuksen kirkas aamu", *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 19, 21.)

Moosia 4:4–8. Tulla tuntemaan sovitus

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on todistanut, että jokaisen myöhempien aikojen pyhän on tarpeen tutkia sovitusta ja ottaa se vastaan:

"Rakkaat veljeni ja sisareni ja ystäväni, tulen nöyränä tämän puhujakorokkeen luo tänä aamuna, koska haluan puhua koko historian suurimmasta tapahtumasta. Tuo omaa luokkaansa oleva tapahtuma oli Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen verraton sovitus. Se oli tärkein teko, mitä koskaan on tapahtunut, ja kuitenkin se on vaikein ymmärtää.

Syy siihen, miksi haluan saada tietää sovituksesta kaiken minkä voin, on osittain itsekäs: pelastuksemme riippuu siitä, uskommeko sovitukseen ja otammeko sen vastaan [ks. Moosia 4:6–7]. Sen vastaanottaminen vaatii jatkuvaa pyrkimystä ymmärtää sitä täydellisemmin. Sovitus edistää oppimistamme kuolevaisuudessa siten, että sen ansiosta luonteemme voi tulla täydelliseksi [ks. Moroni 10:32]. Me kaikki olemme tehneet syntiä ja meidän on tehtävä parannus maksaaksemme *oman osamme* velasta kokonaan. Kun teemme vilpittömän parannuksen, Vapahtajan suurenmoinen sovitus maksaa *loput* tuosta velasta [ks. 2. Nefi 25:23]." ("Sovitus – suurin toivomme", *Liahona*, tammikuu 2002, s. 19.)

Moosia 4:12. Säilyttää syntiemme anteeksianto

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut meitä tekemään parannusta usein ja säännöllisesti säilyttääksemme syntiemme anteeksiannon: "Kuningas Benjamin tähdensi suuresti syntiemme anteeksiannon säilyttämistä (ks. Moosia 4:26). Me emme kirkossa pohdi tuota ajatusta kovinkaan paljon. Meidän pitäisi ajatella sitä paljon enemmän. Anteeksiannon säilyttäminen riippuu parannuksentekomme säännöllisyydestä. Kirkossa me huolehdimme ja meidän pitäisikin huolehtia uusien jäsenten säilyttämisestä, mutta syntiemme anteeksiannon säilyttäminen on aihe vieläkin suurempaan huoleen." ("King Benjamin's Sermon: A Manual for Discipleship", julkaisussa *King Benjamin's Speech: "That Ye May Learn Wisdom"*, toim. John W. Welch ja Stephen D. Ricks, 1998, s. 16.)

Moosia 4:14–15. Vanhurskaiden lasten kasvattaminen

• Kuningas Benjamin opetti, kuinka tärkeä perhe on ja että tarvitaan vanhurskaita vanhempia. Myös nykyajan profeetat todistavat, että Herra käskee uskollisia opetuslapsiaan kasvattamaan lapsensa vanhurskaudessa ja opettamaan heille evankeliumin periaatteita: "Vanhemmilla on pyhä velvollisuus kasvattaa lapsensa rakkaudessa ja vanhurskaudessa, huolehtia heidän fyysisistä ja hengellisistä tarpeistaan ja opettaa heitä rakastamaan ja palvelemaan toisiaan, noudattamaan Jumalan käskyjä ja olemaan lainkuuliaisia kansalaisia, missä tahansa he asuvatkin" ("Perhe – julistus maailmalle", *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 101).

• Antaen nykypäivän todistuksen vanhempien vastuullisesta tehtävästä opettaa lapsiaan vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista mainitsi useita pyhien kirjoitusten kohtia, jotka auttavat vanhempia ymmärtämään tehtäväänsä: ”Pyhissä kirjoituksissa vanhempia käsketään opettamaan uskoa Jeesukseen Kristukseen ja oppia parannuksesta, kasteesta ja Pyhän Hengen lahjasta [ks. Moroni 8:10]. Vanhempien tulee opettaa pelastussuunnitelmaa [ks. Moos. 6:58–62] ja sitä, kuinka tärkeätä on elää täydellisessä sopusoinnussa Jumalan käskyjen kanssa [ks. 3. Moos. 10:11; 5. Moos. 6:7; Moosia 4:14]. Muutoin heidän lapsensa joutuvat varmasti kärsimään tietämättömyydessä Jumalan lunastavasta ja vapauttavasta laista [ks. 2. Nefi 2:26]. Vanhempien tulee myös esimerkillään opettaa, kuinka pyhittää elämänsä – käyttämällä aikansa, kykynsä, kymmenyksensä ja varansa [ks. Moosia 4:21–26; 18:27; Alma 1:27] kirkon ja Jumalan valtakunnan rakentamiseksi maan päällä [ks. JSR Matt. 6:38]. Kun vanhemmat elävät tällä tavoin, se kirjaimellisesti siunaa heidän jälkeläisiään.” (”Järjestä ensin huoneesi”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 82.)

Moosia 4:16–25. Antaa omaisuudestaan köyhille

• Kuningas Benjamin on muistuttanut meille, että me kaikki olemme kerjäläisiä Jumalan edessä ja että meidän tulee osoittaa laupeutta muille, jos odotamme saavamme itse laupeutta vastavuoroisesti. Samalla tavoin presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on neuvonut meitä suhtautumaan muihin myötätuntoisesti:

”Olkaamme laupiaampia. Karkottakaamme elämästämme röyhkeys, omahyväisyys, itsekkyys. Olkaamme rakastavampia, lempeämpiä, täynnä kärsivällisyyttä ja pitkämielisyyttä ja suurempaa kunnioitusta toisiamme kohtaan. Näin tehden juuri meidän esimerkkimme saa muut olemaan laupiaampia ja me voimme turvautua suuremmassa määrin Jumalan laupeuteen, Hänen, joka rakkaudessaan on runsaskätinen meitä kohtaan.

’Sillä katso, emmekö me kaikki ole kerjäläisiä? – –’ [Moosia 4:19.]

Näin puhui kuningas Benjamin. Siihen minä lisään, että Mestarin voima on varma, samoin Hänen sanansa. Hän pitää lupauksensa niitä kohtaan, jotka ovat laupiaita. ’Autuaita ne, jotka toisia armahtavat: heidät armahdetaan’ (Matt. 5:7).

Olen varma, että meidän jokaisen kohdalla tulee aika, jolloin sairauden tai raihnaisuuden, köyhyyden tai ahdingon, ihmisen tai luonnon aiheuttamien vastusten vuoksi me toivomme laupeutta. Ja jos me omassa elämässämme olemme olleet laupiaita muille, me saamme sitä itse.” (Ks. ”Autuaita ovat laupiaat”, *Valkeus*, heinäkuu 1990, s. 62.)

Moosia 4:27. ”Ihmistä ei vaadita juoksemaan nopeammin kuin hänellä on voimaa”

• Vanhin Neal A. Maxwell on huomauttanut, että meillä on rajallisesti aikaa ja voimavaroja, joten meidän tulee keskittyä siihen, mikä on tärkeintä:

”Kun juoksemme nopeammin kuin pystymme, meistä tulee tehottomia ja väsymme. – –

Minulla on toimistoni seinällä Anne Morrow Lindberghin viisas ja hyödyllinen muistutus yhdestä elämän tosiasioista. Hän on kirjoittanut: ’Elämäni ei voi vastata kaikkien niiden ihmisten vaateisiin, joille sydämeni herkistyy.’ Se on hyvä neuvo meille kaikille – ei puolustuksena velvollisuudesta luopumiselle vaan määräämässä viisaasti tahtia ja ilmaisemassa tarvetta keskittyä ihmissuhteiden laatuun.” (*Deposition of a Disciple*, 1976, s. 58.)

Moosia 4:30 📖

Mitä meidän täytyy valvoa ja tehdä välttääksemme hukkumisen?

Moosia 5:2. ”Voimallisen muutoksen meissä”

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt sitä prosessia, jonka avulla me koemme sydämenmuutoksen: ”Kun olemme saaneet Hengen todistuksen, meidän todistuksemme vahvistuu tutkiessamme, rukoillessamme ja eläessämme evankeliumin mukaisesti. Meidän kasvava todistuksemme suo meille suuremman uskon Jeesukseen Kristukseen

ja Hänen onnensuunnitelmaansa. Tunnemme tarvetta tehdä parannuksen ja noudattaa käskyjä, mikä – sydämessä tapahtuneen voimallisen muutoksen myötä – johtaa kääntymykseemme. Ja kääntymyksemme tuo jumalallisen anteeksiannon, parantumisen, ilon ja halun lausua todistuksemme muille." (Ks. "Todistuksen saaminen Jeesuksen Kristuksen palautetusta evankeliumista", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 30–31.)

Moosia 5:7–8. Tulla Kristuksen lapsiksi

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, kuinka voimme pitää Jeesusta Kristusta Isänämme:

"Jos puhumme Jeesuksesta Kristuksesta Isänämme, emme tee mitään virhettä, koska hengellisesti Hän on synnyttänyt meidät. Siitä ei ole epäilystäkään – Hän on yhdistänyt hengen ja ruumiin tarjoten ylösnousemuksen jokaiselle elävälle olennolle. Me emme tee virhettä puhuessamme Vapahtajasta Jumalanamme, Isänämme ja myös Jumalan Poikana, koska Hän on saanut kaiken valtuuden. Jeesus on julistanut, että Isä on antanut Hänelle kaiken valtuuden, ja siten Hänestä tulee meille Isä. Lisäksi Hän on ylösnousemuksessa synnyttänyt meidät hengellisesti. – –

Me olemme Hänen poikiaan ja tyttäriään. Hän on meille Isä, koska Hän on synnyttänyt meidät ja pelastanut meidät kuolemalta yhdistäen hengen ja ruumiin. Mikä isä on, ellei hän, joka antaa elämän?" ("The Fatherhood of Christ", julkaisematon puhe seminaari- ja uskontoinstituuttihenkilökunnalle Brigham Youngin yliopistossa, 17. heinäkuuta 1962, s. 5–6.)

Katso kohdan Moosia 15:1–7 selityksiä (s. 155).

Moosia 5:8–10. Ottaa päällemme Hänen nimensä

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on syventänyt ymmärrystämme Jeesuksen Kristuksen nimen ottamisesta päällemme:

"Me siis otamme Kristuksen nimen päällemme, kun meidät kastetaan Hänen nimessään, kun me kuulumme Hänen kirkkoonsa ja tunnustamme uskomme Häneen ja kun me teemme työtä Hänen valtakunnassaan.

Sakramentin nauttimisella on muitakin merkityksiä, jotka ovat syvällisempiä ja joita pitemmälle edistyneiden kirkon jäsenten pitäisi ymmärtää ja mietiskellä sakramentin nauttiessaan.

On merkille pantavaa, että nauttiessamme sakramentin me emme todista, että *otamme* Jeesuksen Kristuksen nimen päällemme. Me todistamme, että olemme *halukkaat* tekemään niin (ks. OL 20:77). Se tosiasia, että me todistamme vain olevamme halukkaita, viittaa siihen, että täytyy tapahtua jotakin muutakin, ennen kuin me todella otamme tuon pyhän nimen päällemme kaikkein tärkeimmässä mielessä. – –

Se, että olemme halukkaita ottamaan päällemme Jeesuksen Kristuksen nimen, voidaan siis ymmärtää niin, että olemme halukkaita ottamaan päällemme Jeesuksen Kristuksen valtuuden. Tämän merkityksen mukaan me todistamme sakramentin nauttimalla, että olemme halukkaita osallistumaan pyhiin temppelitoimituksiin ja vastaanottamaan korkeimmat siunaukset, mitä Vapahtajan nimen ja valtuuden kautta voi saada, kun Hän päättää suoda ne meille.

– – Halukkuutemme ottaa päällemme Jeesuksen Kristuksen nimi vahvistaa sen, että olemme sitoutuneet tekemään kaikkemme, jotta meidät luettaisiin niiden joukkoon, jotka Hän valitsee oikealle puolelleen, ja jotta meitä kutsuttaisiin Hänen nimellään viimeisenä päivänä. Tässä pyhässä merkityksessä se, että todistamme olevamme halukkaita ottamaan päällemme Jeesuksen Kristuksen nimen, ilmaisee päätöksemme pyrkiä korotukseen selestisessä valtakunnassa. Korotus on iankaikkinen elämä, 'suurin kaikista Jumalan lahjoista' (OL 14:7)." (Ks. "Mitä merkitsee, että otamme Jeesuksen Kristuksen nimen päällemme", *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 155. vuosikonferenssista, s. 74–75, 77.)

Moosia 5:12. "Tunnette äänen"

• Hengellisen edistymisen kannalta on välttämätöntä oppia tunnistamaan Herran ääni ja noudattamaan sitä. Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että Jumala odottaa meidän kuulevan ja tuntevan Hänen äänensä tässä elämässä: "Kun palvelutehtäväni on kokonaan ohi, mikään pitämäni puhe ei tule olemaan kovinkaan tärkeä Herran silmissä. Sen sijaan tärkeää Hänelle tulee olemaan se, kuinka kuulin Hänen ääntään ja vastasin Hänen johdatukseensa." ("Respond to the Prompting of the Spirit",

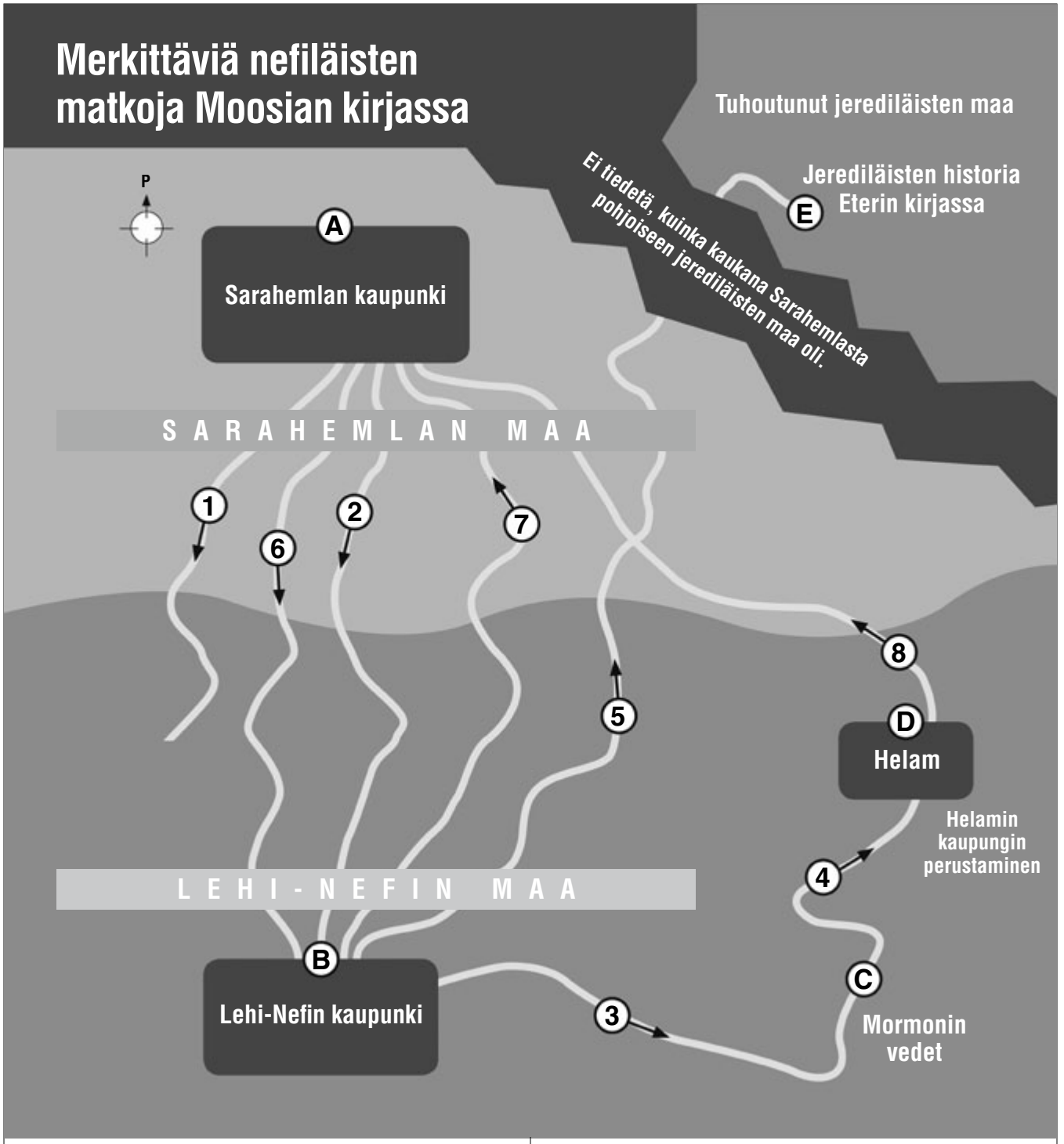

Karttaselityksiä

1. **Huono-onninen tutkimusmatka. Lue Omni 27–28; Moosia 9:1–2.**
2. **Senifin tutkimusmatka. Lue Omni 29; Moosia 7:9; 9:3–7.**
3. **Alman pako Mormonin vesien luo. Lue Moosia 18:1–7, 30–33.**
4. **Alman kansa pakenee Helamiin. Lue Moosia 23:1–5, 19.**
5. **43 miehen tutkimusmatka Sarahemlan löytämiseksi. Lue Moosia 8:8–9; 21:25–27.**
6. **Ammonin tutkimusmatka Senifin siirtokunnan löytämiseksi. Lue Moosia 7:2–3.**
7. **Limhin pako Sarahemlaan. Lue Moosia 22:3–13.**
8. **Alman pako Sarahemlaan. Lue Moosia 24.**

ilta johtavan auktoriteetin seurassa, 8. tammikuuta 1988, s. 4, www.ldsces.org).

Moosia 5:7–12

Mitä meidän pitää tehdä, jotta meidän havaittaisiin olevan Jumalan oikealla puolella?

Moosia 6:4–7. Kuningas Moosia

• Kuningas Benjamin antoi pojalleen nimen oman isänsä mukaan. Siksi voisimme viitata kuningas Benjaminin isään nimellä Moosia[1] ja kuningas Benjaminin poikaan nimellä Moosia[2]. Juuri Moosia[1] sai nefiläisten jumalattomuuden vuoksi Herralta käskyn ottaa mukaansa ne, jotka halusivat seurata häntä, ja lähteä Nefin maasta erämaahan (ks. Omni 12). Moosian kirja on kuitenkin nimetty Moosia[2]:n mukaan. Nimenomaan hän piti sitä aikakirjaa.

Moosia 7:1–14; 8:7–21. Nefiläisten matkat

• Ymmärtääksesi lukujen Moosia 7–8 historiallista taustaa sinun on ehkä tarpeen käydä läpi kohdan Omni 27–30 tapahtumat sekä lukujen Moosia 7–8 tiivistelmät. Näissä viittauksissa kerrotaan kansan johtajista Sarahemlan maassa (Moosia[1], kuningas Benjamin ja Moosia[2]) sekä kuninkaista Lehi-Nefin maassa (Senif, Nooa ja Limhi). Niissä viitataan myös eri ihmisryhmien matkoihin Sarahemlan kaupungin ja Lehi-Nefin maassa asuvan Senifin siirtokunnan välillä. Ymmärtääksesi näitä matkoja paremmin tutki ohessa olevaa karttaa.

Moosia 8:13. Kääntäjät

• Presidentti Joseph Fielding Smith on esittänyt tämän historiallisen yleiskatsauksen ”kääntäjiin”, joihin Mormonin kirjassa viitataan:

”Kuningas Moosialla oli hallussaan kaksi kiveä, ’jotka oli kiinnitetty sankojen kahteen kehykseen’ [Moosia 28:13] ja joita nefiläiset nimittivät ’kääntäjiksi’ ja joiden avulla hän käänsi jerediläisten aikakirjan [Moosia 28:11–14], ja nämä annettiin sukupolvelta toiselle kielten kääntämistä varten. Siitä, kuinka Moosia sai haltuunsa nämä ’kaksi kiveä’ eli urimin ja tummimin, aikakirja ei kerro meille muuta kuin että ne olivat ’Jumalalta lahja’ [Moosia 21:28]. Moosia sai tämän ’lahjan’ eli urimin ja tummimin, ennen kuin Limhin kansa löysi Eterin aikakirjan. Moosia saattoi saada ne silloin kun hänen luokseen tuotiin ’iso kivi, jossa oli kaiverruksia’, jotka hän käänsi ’Jumalan lahjan ja voiman avulla’ [Omni 20–21]. Ne on ehkä annettu hänelle tai jollekulle toiselle profeetalle ennen hänen aikaansa, aivan kuten Jeredin veli sai ne – Herralta.

Se, että urim ja tummim eli kaksi kiveä, jotka annettiin Jeredin veljelle, olivat samat, jotka olivat Moosian hallussa, käy ilmeiseksi seuraavista Mormonin kirjassa olevista toteamuksista:

Jeredin veljeä käskettiin sinetöimään kirjoituksensa näystä, jonka hän sai, kun Kristus ilmestyi hänelle, jotta hänen kansansa ei voisi lukea niitä. Tämä näky oli kielellä, joka oli sekoitettu, sillä sen oli määrä tulla esiin vasta Kristuksen ylösnousemuksen jälkeen. Myös urim ja tummim sinetöitiin, niin että niitä ei voisi käyttää tästä näystä kertovien pyhien kirjoitusten kääntämiseen ennen kuin aikana, jolloin Herra antaisi ihmisen kääntää ne. Kun ne oli määrä ilmoittaa, ne oli määrä kääntää saman urimin ja tummimin avulla [Et. 3:21–28]. – –

Joseph Smith sai ’rintakilven’ ja Mormonin kirjan levyjen mukana urimin ja tummimin, jotka Moroni oli kätkenyt, jotta ne tulisivat esiin viimeisinä päivinä keinona, jonka avulla muinainen aikakirja voitaisiin kääntää, ja jotka urim ja tummim annettiin Jeredin veljelle [ks. OL 17:1].” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 1, s. 160–162.)

Moosia 8:15. ”Näkijä on suurempi kuin profeetta”

• Presidentti Howard W. Hunter (1907–1995) on selittänyt näkijän ainutlaatuista tehtävää ja sitä, kuinka näkijä näkee asioita eri tavoin kuin muut: ”Näkijä on henkilö, joka näkee. Tämä ei tarkoita, että hän näkee luonnollisilla silmillään vaan pikemminkin hengellisillä silmillä. Näkijän lahja on yliluonnollinen lahja.” (*The Teachings of Howard W. Hunter*, toim. Clyde J. Williams, 1997, s. 224.)

Alvin Gittins, © 1959 IRI

• Vanhin John A. Widtsoe (1872–1952) kahdentoista apostolin koorumista on edelleen kuvannut näkijää henkilöksi, joka ”ymmärtää sen merkityksen, joka näyttää muista hämärältä. Siksi hän on iankaikkisen totuuden kääntäjä ja kirkastaja. Menneestä ja nykyisestä käsin hän näkee ennalta tulevan. Tämän hän tekee Herran voimalla, joka toimii suoraan hänen kauttaan tai välillisesti jumalallisten välineiden kuten urimin ja tummimin avulla. Lyhyesti sanottuna hän on henkilö, joka näkee, joka kulkee Herran valossa avoimin silmin.” (*Evidences and Reconciliations*, toim. G. Homer Durham, 1960, s. 258.)

Moosia 8:13–18

Millaisia ominaisuuksia on näkijällä?

Pohdittavia seikkoja

- Mitä sinun tulee tehdä säilyttääksesi syntiesi anteeksiannon? (Ks. Moosia 4:12; ks. myös jakeet 9–30📖.)
- Mitä sinun tulee tehdä tullaksesi Jeesuksen Kristuksen pojaksi tai tyttäreksi? (Ks. Moosia 5:7; ks. myös Moosia 27:24–27; Et. 3:14.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Tutki kohtaa Moosia 4:5–13 ja pane merkille Jumalan ominaisuuksia, joita kuningas Benjamin mainitsee puheessaan.
- Kohdassa Moosia 4:12–16 käydään läpi useita evankeliumin mukaisen elämän puolia. Valitse niistä kaksi, jotka ovat sinulle merkityksellisimpiä, ja laadi suunnitelma soveltaaksesi niitä täydemmin elämääsi.

Luku 20

Moosia 9–17

Johdanto

Luvuissa Moosia 9–24 kerrotaan Senifin johtaman siirtokunnan historia. Senif johti siirtokuntansa Sarahemlan maasta Lehi-Nefin maahan. Aikakirja kattaa lähes 80 vuoden pituisen ajanjakson alkaen noin 200 eKr. ja jatkuen heidän paluuseensa Sarahemlan maahan noin vuonna 121 eKr. Tämä oli suunnilleen sama ajanjakso, jolloin kuninkaat Moosia[1], Benjamin ja Moosia[2] hallitsivat Sarahemlan maassa. Senif, Nooa ja Limhi hallitsivat Lehi-Nefin maassa.

Kuningas Nooan hallituskautena profeetta Abinadi kehotti kansaa tekemään parannuksen. Hän myös profetoi, että heitä kohtaisi tuho, koska he olivat kääntyneet pois Jumalasta. Abinadin opetukset osoittivat lisäksi Vapahtajan jumalallisuuden, Hänen ykseytensä Isän kanssa sekä sen suuren uhrin, jonka Vapahtaja antaisi sovituksessa. Tutkimalla Abinadin sanoja voit tuntea suurempaa kiitollisuutta Vapahtajan uhrista ja arvostaa sovitusta syvällisemmin.

Abinadin marttyyrikuolema osoittaa hänen suuren rohkeutensa. Abinadin todistus johti Alman kääntymykseen mutta maksoi Abinadille tämän hengen. Kun pohdit Abinadin palvelutehtävän tapahtumia, mieti, millainen vaikutus yhdellä vanhurskaalla miehellä oli tuleviin sukupolviin. Hänen ainoan tiedossa olevan käännynnäisensä – Alman – kautta tuli useita seuraavia profeettojen sukupolvia, jotka valmistivat ihmisiä Jeesuksen Kristuksen tulemiseen. Abinadin tavoin sinäkin voit syvällisesti vaikuttaa perheeseesi ja muihin tuntemiisi ihmisiin todistamalla totuudesta ja elämällä vanhurskaasti.

Selityksiä

Lisäys ennen lukua Moosia 9

• Lisäys, joka on ennen luvun Moosia 9 tiivistelmää, kuuluu alkuperäiseen aikakirjaan, joka annettiin profeetta Joseph Smithille (katso selityksiä kohtaan Ensimmäinen Nefin kirja: hänen hallituskautensa ja palvelutyönsä, s. 11). Ilmaus ”Käsittää luvut 9–22” lisättiin, kun Mormonin kirja julkaistiin vuonna 1879 jaettuna lukuihin.

Moosia 9. Senifin aikakirja

• Kohdissa Moosia 9:1–4 ja Omni 27–29 kerrotaan kummassakin kertomus Senifin ensimmäisestä tutkimusmatkasta Nefi-Lehin maan uudelleenasuttamiseksi. Kohdassa Moosia 9:1–2 kuitenkin ilmaistaan, miksi ensimmäinen retkikunta joutui keskinäiseen sotaan ja miksi heidän oli pakko palata Sarahemlan maahan. Senif ei halunnut sotaa vaan halusi elää rauhassa lamanilaisten keskuudessa. Luvut Moosia 9–10 ovat Senifin kirjoittamia, eikä Mormon ole niitä lyhentänyt eikä kommentoinut. Huomaa, että luvun Moosia 8 ajankohta on 121 eKr. Luvun Moosia 9 ajankohta on 200 eKr. Aikakirja palasi 80 vuotta ajassa taaksepäin kertoakseen, mitä tapahtui Lehi-Nefin maassa sinä aikana, kun Benjamin ja Moosia hallitsivat Sarahemlassa.

Moosia 9:16–18; 10:10–11, 19. ”Herran voimassa”

• Senif kirjoitti muistiin, että taistellessaan lamanilaisia vastaan he taistelivat ”Herran voimassa” (ks. Moosia 9:16–18; 10:10–11, 19). Vaikka Senifin kansaa oli paljon vähemmän, he voittivat lamanilaiset hyökkääjät, ja suhteellisen harvat heistä kaatuivat tai haavoittuivat. Heidän menestyksensä syynä oli heidän uskollisuutensa Jumalalle. Herra kuuli heidän huutonsa ja siunasi heitä voimalla. Läpi Mormonin kirjan näemme, että yksi Jumalan lempeistä armoteoista on voiman antaminen kansalleen. Benjaminin kansa Sarahemlassa oli voitokas lamanilaisia vastaan, koska he taistelivat ”Herran voimalla” (Morm. s. 14).

Alman kirjassa nefiläisten sotajoukkojen menestys voidaan lukea sen ansioksi, että he pystyivät luottamaan Jumalan apuun taisteluissaan, eikä heidän sotajoukkojensa lukumäärän ansioksi (ks. Alma 2:27–31; 43:49–51; 56:56). Vaikka meidän taistelumme eivät kenties olekaan fyysistä sodankäyntiä, ilmaus ”Herran voimassa” opettaa meille, että mekin voimme pyytää apua Jumalalta, jotta Hän antaisi meille voimaa voittaa vihollisemme.

Moosia 9–22. Senifin ja hänen kansansa historia

• Moosian kirja on usein hämmentävä kirjaan kuuluvien eri juonien ja historiallisten takaumien vuoksi (katso liitteenä olevaa kaaviota ”Takaumia Omnista Moosiaan”, s. 426). Moosian lukuihin 9–22 sisältyvä historia palaa suunnilleen 80 vuotta taaksepäin siihen aikaan, kun Senif ja pieni joukko hänen seuraajiaan lähtivät Sarahemlan maasta palatakseen Nefin maahan. Aikakirja sisältää kuningas Senifin, kuningas Nooan

ja kuningas Limhin historian. Takautuva kertomus vie lukijan takaisin Mormonin kirjan historiaan, kun luvussa Moosia 25 Senifin ryhmä yhdistyy jälleen Sarahemlan kansaan.

Moosia 10:11–17. Valheelliset perimätiedot

• Lamanilaiset alkoivat pitää totuutena vääristynyttä versiota tapahtumista, jotka koskivat heidän alkuperäistä matkaansa Jerusalemista. Nämä valheelliset perimätiedot välitettiin eteenpäin sukupolvelta toiselle, mikä lamanilaisten keskuudessa loi syviä ennakkoluuloja eli iankaikkisen vihan nefiläisiä kohtaan (ks. Moosia 10:17). Myöhempien aikojen ilmoituksessa Herra on varoittanut, että Saatana käyttää valheellisia perimätietoja ottaakseen ”pois valon ja totuuden” (OL 93:39; ks. myös OL 123:7–8). Näiden perimätietojen vuoksi lamanilaiset tunsivat olevansa oikeutettuja murhaamaan ja ryöstämään nefiläisiä sekä yrittämään hävittää tai orjuuttaa heidät (ks. Moosia 10:17).

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, mitä meidän tulee tehdä, kun suvun tai kulttuurin perinne on ristiriidassa Jumalan suunnitelman tai tasovaatimusten kanssa. Hän on neuvonut meitä tutkistelemaan huolellisesti elämäämme määrittääksemme, mitkä perinteet saattavat erota Herran opetuksista:

”Taivaallinen Isänne on antanut teidän syntyä tiettyyn sukuun, josta saatte etnisen, kulttuurisen ja muun perintönne. Tuo suku voi antaa runsaan perinnön ja suurenmoisia syitä iloita. Teidän velvollisuutenanne on kuitenkin päättää, onko tuossa perinnössä jotakin sellaista, mikä on hylättävä, koska se on vastoin Herran onnensuunnitelmaa.

Saatatte kysyä, mistä voi tietää, milloin jokin perinne on ristiriidassa Herran opetusten kanssa ja pitäisi hylätä. Se ei olekaan helppoa. Olen huomannut, kuinka vaikeaa se on, kun olen tehnyt työtä voittaakseni joitakin omia vääriä perinteitäni. – – Tavoistamme ja perinteistämme tulee myötäsyntyinen osa meitä. Niitä on vaikea arvioida puolueettomasti. Tutkikaa huolellisesti pyhiä kirjoituksia ja Herran profeettojen neuvoja ymmärtääksenne, kuinka Herra haluaa teidän elävän. Arvioikaa sitten elämänne kaikkia puolia ja tehkää tarpeelliset muutokset. Pyytäkää apua joltakulta, jota kunnioitatte ja joka on kyennyt panemaan syrjään sitkeitä käsityksiä tai perinteitä, jotka eivät ole sopusoinnussa Herran suunnitelman kanssa. – –

Kuuluuko teidän kulttuuriinne, että aviomiehellä on hallitseva, määräävä rooli ja että hän tekee yksin kaikki tärkeät perhettä koskevat päätökset? Sellainen malli täytyy muuttaa, niin että aviomies ja vaimo toimivat tasavertaisina kumppaneina ja tekevät itseään ja perhettään koskevat päätökset yhdessä. – –

Muita perinteitä, jotka tulee siirtää syrjään, ovat kaikki ne, jotka

rikkovat viisauden sanaa,

perustuvat siihen, että pakotetaan toisia mukautumaan vallankäyttöön, joka on usein perinteen määräämää,

edistävät kastijärjestelmän muodostumista

aiheuttavat ristiriitoja muiden kulttuurien kanssa.” (Ks. ”Onnen esteiden poistaminen”, *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 97–98.)

Moosia 11:2–19, 27. Nooa ”vaelsi oman sydämensä halujen mukaisesti”

• Sivuvaimoista kerrotaan kohdan MK Jaak. 1:15 selityksissä, s. 117.

• Mormon kuvasi ilmeikkäästi kuningas Nooan jumalattomuutta (ks. Moosia 11:2–19, 27). Myöhemmin Moosia käytti kuningas Nooan esimerkkiä ensisijaisena syynä kuninkaiden hallinnon poistamiseen: ”Kuinka paljon pahuutta yksi jumalaton kuningas teettää, niin, ja kuinka suurta tuhoa! Niin, muistakaa kuningas Nooaa.” (Moosia 29:17–18.) Kuningas Nooan läpikotainen itsekkyys hänen tavoitellessaan lihan nautintoja on varoituksena nykypäivän lukijoille sellaisten henkilöiden kohtalosta.

Moosia 11:20. Profeetta Abinadi

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on tähdentänyt Abinadin rohkeutta ja halukkuutta totella Herraa: ”Abinadin rohkea todistus Herrasta Jeesuksesta Kristuksesta raivostutti syntisen kuningas Nooan. Lopulta tämä suurenmoinen lähetyssaarnaaja antoi todistuksensa ja uskonsa vuoksi äärimmäisen uhrin, mutta vasta kun hänen puhdas todistuksensa kosketti yhtä uskovaa sydäntä. Alma,

yksi kuningas Nooan papeista, 'teki parannuksen synneistään – –, [tunnusti Jeesuksen Kristukseksi] ja kulki salaa ihmisten keskuudessa ja alkoi opettaa Abinadin sanoja' (Moosia 18:1). Monet kääntyivät Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin, mikä oli suoranainen seuraus Abinadin voimallisesti Vapahtajasta lausumasta todistuksesta, jonka yksi henkilö eli Alma uskoi." ("Puhdas todistus", *Liahona*, marraskuu 2004, s. 41.)

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin Cree-L Kofford puhui Abinadin vaikutuksesta ja esimerkistä: "Mikä Abinadissa oli niin ainutlaatuista? Kenties syynä oli hänen täydellinen kuuliaisuutensa, kun hän meni – luultavasti yksin – viemään Herran sanaa niiden keskuuteen, joiden hän varmastikin tiesi riistävän häneltä hengen, ja huutamaan kansalle parannusta. Kenties syynä on juuri se, että tiedämme hänestä hyvin vähän, tai kenties syynä on yksinkertaisesti se tapa, jolla hän kohtasi elämäänsä tulleet vastoinkäymiset niin suorasukaisella, anteeksipyytelemättömällä asenteella. Olipa syy mikä tahansa, Abinadi oli ja on ainutlaatuinen. Hänen elämällään, joka päättyi kauan sitten, on yhä voima innostaa mieltä ja saada sydän sykkimään." ("Abinadi", julkaisussa *Heroes from the Book of Mormon*, 1995, s. 69–70.) Tiedämme, että Abinadi oli mies, joka tuli kansan keskuudesta, ei heidän yhteisönsä ulkopuolelta. Hän oli ilmiselvästi vanhurskas mies, joka kutsuttiin varoittamaan omaa kansaansa siitä, että elleivät he tekisi parannusta, heitä kohtaisi orjuus ja hävitys.

Moosia 11:21; 12:1–2, 8. Abinadin varoitukset

• Se, ettei Nooan kansa kuunnellut Abinadin ensimmäistä varoitusta (ks. Moosia 11:21), johti siihen, että kaksi vuotta myöhemmin Abinadi palasi esittämään vakavamman varoituksen. Seurauksena oli, että he joutuisivat orjuuteen, ja elleivät he tekisi parannusta, heidät hävitettäisiin (ks. Moosia 12:1–2, 8). Näin on usein laita elämässä – kun me lykkäämme kuuliaisuutta tai viivyttelemme profeetan seuraamisessa, me aiheutamme itsellemme vakavampia seurauksia.

Moosia 12:15–24. Ilosanoman tuoja

• Yksi kuningas Nooan jumalattomista papeista haastoi Abinadin: "Mitä tarkoittavat ne sanat – – Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat! Hän julistaa rauhaa, hän tuo hyvän ilosanoman"? (Moosia 12:20–21.) Kun luet lukuja Moosia 12–15, huomaa, kuinka perusteellisesti Abinadi vastasi tähän kysymykseen.

Moosia 12:25, 27

Miksi papit eivät pystyneet ymmärtämään pyhiä kirjoituksia? Kuinka me voimme välttyä lankeamasta samaan erheeseen?

Moosia 12:34–36; 13:11–26. Kymmenen käskyä

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on julistanut, että kymmenen käskyä (ks. 2. Moos. 20:3–17📖) ovat jokaisen sukupolven kohdalla välttämätön osa Jeesuksen Kristuksen evankeliumia: "Kymmenen käskyä – – Jehovan sormi oli kirjoittanut kivitauluihin sekä Israelin lasten että kaikkien heitä seuraavien sukupolvien pelastukseksi ja turvaksi, turvallisuudeksi ja onneksi" ("Selonteko huoneenhallitustehtävästä", *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 59).

Moosia 13:28. "Pelastus ei tule yksin laista"

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on todistanut meidän tarvitsevan ehdottomasti Jeesusta Kristusta silloinkin kun elämme vanhurskaasti: "Ihmisillä on eittämättä vaikuttavia voimia, ja he voivat

toteuttaa suuria. Mutta kaiken kuuliaisuutemme ja hyvien tekojemme jälkeenkään me emme voi pelastua kuolemalta tai omien syntiemme seurauksilta ilman Jeesuksen Kristuksen sovituksen suomaa armoa. Mormonin kirja tekee tämän selväksi. Siinä opetetaan, että 'pelastus ei tule yksin laista' (Moosia 13:28). Toisin sanoen pelastus ei tule pelkästään käskyjen pitämisellä. 'Eikä lain mukaan mitään lihaa julisteta syyttömäksi' (2. Nefi 2:5). Nekin, jotka yrittävät totella ja palvella Jumalaa koko sydämestään, väkevyydestään, mielestään ja voimastaan, ovat 'hyödyttömiä palvelijoita' (Moosia 2:21). Ihminen ei voi ansaita omaa pelastustaan." ("Another Testament of Jesus Christ", *Ensign*, maaliskuu 1994, s. 67.)

Moosia 13:34. "Jumala itse tulisi alas"

• Nimitys *Jumala* viittaa yleensä taivaalliseen Isäämme, ja juuri Häntä me pohjimmiltaan palvelemme. On myös totta, että Jeesus Kristus on Jumala. Vanhan testamentin ajan pyhät tunsivat Hänet Jehovana, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalana. Vanhin James E. Talmage (1862–1933) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että pyhät kirjoitukset auttavat meitä ymmärtämään Jeesuksen Kristuksen jumalallisuuden ja Hänen roolinsa Jumalana: "Me väitämme, että pyhien kirjoitusten mukaan Jeesus Kristus oli ja on luomisen Jumala, se Jumala, joka ilmoitti itsensä Aadamille, Henokille ja kaikille ennen vedenpaisumusta eläneille patriarkoille ja profeetoille aina Nooaan asti; Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala; yhdistetyn Israelin kansan Jumala ja Efraimin ja Juudan Jumala heprealaisten kansakunnan hajoamisen jälkeen; sama Jumala, joka ilmoitti itsensä profeetoille aina Mooseksesta Malakiaan asti; Vanhan testamentin Jumala ja nefiläisten Jumala. Me väitämme, että Jeesus Kristus oli ja on Jehova, Iankaikkinen." (Ks. *Jeesus Kristus*, 1986, s. 24.)

Moosia 13:27–35. Mooseksen laki ja Jeesus Kristus

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, kuinka Mooseksen laki liittyy Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin:

"Nykypäivän lukijan ei pidä nähdä Mooseksen lakia – muinaisina aikoina tai nykyaikana – pelkästään väsyttävänä sarjana uskonnollisia rituaaleja, joita uppiniskainen kansa, joka ei hyväksynyt Kristusta ja Hänen evankeliumiaan, noudatti orjallisesti (ja toisinaan aggressiivisesti). Tämä historiallinen liitto, jonka Jumala oli omakätisesti antanut, – – oli – – opas hengellisyyteen, portti Kristuksen luo. – –

On ratkaisevan tärkeää ymmärtää, että Mooseksen laki annettiin lisäyksenä Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin, ja sen vuoksi se sisälsi monia evankeliumin perusosasia, jotka olivat olleet olemassa ennen sitä. Sen ei ollut koskaan tarkoitus olla erillään tai erossa Jeesuksen Kristuksen evankeliumista eikä tietenkään vastustaa sitä. – – Sen tarkoituksen ei koskaan pitänyt erota korkeamman lain tarkoituksesta. Kummankin oli määrä tuoda ihmisiä Kristuksen luo." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 136–137, 147.)

Moosia 14:2–5

Mitä me opimme Vapahtajasta?

Moosia 14:1–12. Jesajan messiaaninen profetia

• Opettaakseen voimallisesti sovituksen tärkeyttä Abinadi lainasi Jesajan kirjoituksia. Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt luvun Jesaja 53 (Moosia 14) merkitystä sen todistaessa Vapahtajan tehtävästä: "Epäilemättä ylevin, pisin ja runollisin julistus Herran Jeesuksen Kristuksen elämästä, kuolemasta ja sovitusuhrista on se, joka löytyy Jesajan 53. luvusta, jonka Abinadi Mormonin kirjassa lainaa kokonaisuudessaan seistessään kahleissa kuningas Nooan edessä" (*Christ and the New Covenant*, s. 89).

Moosia 14:5. "Hänen haavojensa hinnalla me olemme parantuneet"

• Viitatessaan Jeesuksen Kristuksen kärsimykseen sovituksen aikana sekä sen parantavaan voimaan vanhin

M. Russell Ballard on esittänyt seuraavaa:

”Mikä rauha, mikä lohtu tämä suuri lahja onkaan, joka tulee Jeesuksen Kristuksen, koko ihmiskunnan Vapahtajan ja Lunastajan, rakastavan armon kautta. – –

Vaikka Hänen elämänsä oli puhdas ja synnitön, Hän kärsi lopullisen rangaistuksen synneistä – teidän, minun ja jokaisen, joka koskaan on elänyt. Hänen henkinen, emotionaalinen ja hengellinen tuskansa oli niin suuri, että se sai Hänet vuotamaan verta jokaisesta huokosesta (ks. Luuk. 22:44; OL 19:18). Kuitenkin Jeesus kärsi auliisti, jotta meillä kaikilla olisi mahdollisuus tulla pestyiksi puhtaiksi – uskomalla Häneen – –. Ilman Herran sovitusta mikään näistä siunauksista ei olisi saatavillamme, eikä meistä voisi tulla kelvollisia ja valmiita palaamaan Jumalan eteen asumaan.” (Ks. ”Sovitus ja yhden sielun arvo”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 84, 85.)

Moosia 15:1–7. Kuinka Kristus on sekä Isä että Poika

• Toisinaan pyhissä kirjoituksissa viitataan Jeesukseen Kristukseen käyttämällä nimitystä ”Isä”. Vanhin M. Russell Ballard on selittänyt, miksi Jeesukseen Kristukseen viitataan joskus sekä nimityksellä Isä että Poika:

”Kuinka Jeesus Kristus voi olla sekä Isä että Poika? Se ei oikeastaan ole niin monimutkaista kuin miltä se kuulostaa. Vaikka Hän on Jumalan Poika, Hän on kirkon pää, ja kirkko on uskovien perhe. Kun me hengellisesti synnymme uudesti, meidät otetaan lapsiksi Hänen perheeseensä. Hänestä tulee meidän Isämme eli johtajamme. – –

Tämä oppi ei millään lailla loukkaa Jumalan roolia Isänä. Me uskomme, että se pikemminkin lisää meidän ymmärrystämme Poika Jumalan, meidän Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen, roolista. Jumala, meidän taivaallinen Isämme, on meidän henkiemme Isä. Me puhumme Poika Jumalasta vanhurskaiden Isänä. Häntä pidetään ’Isänä’ sen suhteen ansiosta, joka on Hänen ja niiden välillä, jotka vastaanottavat Hänen evankeliuminsa ja joista tulee siten iankaikkisen elämän perillisiä. Ja jumaluuden kolmannella jäsenellä, Pyhä Henki Jumalalla, on erityinen tehtävä opettaa ja todistaa totuudesta, sikäli kuin se liittyy sekä Isä Jumalan että Poika Jumalan jumalallisuuteen.” (”Building Bridges of Understanding”, *Ensign*, kesäkuu 1998, s. 66–67.)

• 30. kesäkuuta 1916 presidentti Joseph F. Smithin johdolla johtavat veljet antoivat yksityiskohtaisen lausunnon Isästä ja Pojasta – ”The Father and the Son: A Doctrinal Exposition by The First Presidency and the Quorum of the Twelve Apostles” [Isä ja Poika: ensimmäisen presidenttikunnan ja kahdentoista apostolin koorumin antama opillinen selonteko]. Eräässä tämän selonteon kohdassa selitetään, kuinka Jeesusta Kristusta nimitetään pyhissä kirjoituksissa sekä ”Pojaksi” että toisinaan ”Isäksi”:

”**’Isä’ Luojana.** – – Pyhien kirjoitusten kohdat, joissa viitataan Jumalaan tavalla tai toisella taivaiden ja maan Isänä, on ymmärrettävä niin, että ne tarkoittavat Jumalan olevan taivaiden ja maan muovaaja, järjestäjä ja luoja.

Tässä mielessä, kuten sisältö jokaisessa tapauksessa osoittaa, Jehovasta, joka on Jeesus Kristus, Elohimin Poika, käytetään nimitystä ’Isä’ ja jopa ’todella taivaan ja maan – – iankaikkinen Isä’ [ks. Et. 4:7; Alma 11:38–39; Moosia 15:4; 16:15]. – –

Jeesus Kristus on niiden ’Isä’, jotka pysyvät Hänen evankeliumissaan. [Toinen] merkitys, jossa Jeesusta Kristusta pidetään ’Isänä’, viittaa Hänen suhteeseensa niihin, jotka vastaanottavat Hänen evankeliuminsa ja joista siten tulee iankaikkisen elämän perillisiä. – –

Herra on sanonut uskollisille palvelijoilleen tänä taloudenhoitokautena: ’Älkää pelätkö, pienet lapset, sillä te olette minun, ja minä olen voittanut maailman, ja te olette niitä, jotka minun Isäni on minulle antanut’ (OL 50:41). – –

Jeesus Kristus on ’Isä’ Jumalan Hänelle antaman valtuuden nojalla. – – Poika Jeesus on edustanut ja edustaa yhä Isäänsä Elohimia voimassa ja valtuudessa. – – Niinpä Isä antoi nimensä Pojalle, ja Jeesus Kristus puhui ja teki työtään Isän nimessä ja nimen kautta, ja mitä tulee voimaan, valtuuteen ja jumaluuteen, Hänen sanansa ja tekonsa olivat ja ovat Isän sanoja ja tekoja.” (”The Father and The Son”, *Ensign*, huhtikuu 2002, s. 14–15, 17; ks. myös Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph F. Smith, 1999, s. 357–360.)

Moosia 15:10–13. Kristuksen jälkeläiset

• Vanhin Dallin H. Oaks on selittänyt, kuinka ihmisestä tulee Jeesuksen Kristuksen poika tai tytär: ”Näistä suurenmoisista Mormonin kirjan kohdista me huomaamme,

että Herra Jeesus Kristus on ottava päällensä niiden synnit, jotka ovat siihen kelvollisia uskon ja parannuksen ja evankeliumin lakien ja toimitusten noudattamisen kautta. Hengellisessä ja kuvaannollisessa mielessä heistä tulee Kristuksen poikia ja tyttäriä, Hänen valtakuntansa perillisiä. He ovat niitä, joita tullaan kutsumaan Hänen nimellään viimeisenä päivänä." ("Mitä merkitsee, että otamme Jeesuksen Kristuksen nimen päällemme", *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 155. vuosikonferenssista, s. 76.)

• Palvellessaan johtavana piispana vanhin Merrill J. Bateman kuvasi sitä, kuinka Jeesus näkisi jälkeläisensä: "Vapahtaja, jumaluuden jäsen, tuntee meidät jokaisen henkilökohtaisesti. Jesaja ja profeetta Abinadi sanoivat, että kun Kristus 'antoi itsensä sovitusuhriksi, hän saa nähdä sukunsa jatkuvan' (Jes. 53:10; vrt. Moosia 15:10). Abinadi selittää, että Hänen sukunsa tarkoittaa vanhurskaita, niitä, jotka seuraavat profeettoja (ks. Moosia 15:11). Getsemanessa ja ristillä Jeesus näki meidät jokaisen, ja Hän paitsi kärsi meidän syntiemme tähden myös koki meidän syvimmät tunteemme, niin että Hän osaisi lohduttaa ja vahvistaa meitä." (Ks. "Voima parantaa sisäisesti", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 13.)

Moosia 15:13–20. Kuinka ihanat ovat niiden jalat

• Mukaillen Jesajaa Abinadi ylisti niitä suuria siunauksia, jotka ovat tulleet ja tulevat kaikkien niiden pyhien profeettojen osaksi, jotka julistavat rauhaa (ks. Moosia 15:15–17), sekä Vapahtajan osaksi, joka "on rauhan perustaja" (ks. Moosia 15:18). Tuo rauhan sanoma on se, että Lunastaja tulisi ja on tosiaan tullut lunastamaan kansansa synnistä ja on toteuttanut kuolleiden ylösnousemuksen (ks. Moosia 15:18, 20).

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin Carlos E. Asay (1926–1999) esitti tämän Jesajan käyttämän ilmauksen kuvakieleen liittyvän oivalluksen:

"Ketkään eivät ole ihanampia tai siunatumpia kuin ne, jotka palvelevat Jumalaa saarnaamalla ja olemalla esimerkkinä totuudesta. Se työ on kaikkein pyhittävintä ja kaunistavinta! – –

Niiden jalat, äänet, kasvot ja koko olemus, jotka julistavat pelastavia totuuksia, tulevat aina olemaan kallisarvoiset ja ihanat uusille käännynnäisille, varsinkin niille, jotka ovat kärsineet synneissään. Ne, jotka ovat saaneet opetusta Kristuksesta ja Hänen voimastaan pelastaa, näkevät tuskin mitään virheitä niissä lähetyssaarnaajissa, jotka ovat kulkeneet pitkiä matkoja tuodakseen evankeliumin sanoman." (*The Seven M's of Missionary Service*, 1996, s. 135–136.)

Moosia 15:20–31. Ensimmäinen ylösnousemus

• Jeesus Kristus oli tämän maan päällä ensimmäinen ihminen, joka nousi kuolleista. Näin ollen ajanjakso, jota pyhissä kirjoituksissa nimitetään ensimmäiseksi ylösnousemukseksi, alkoi siitä, kun Hän voitti haudan, ja jatkuu läpi tuhatvuotisen valtakunnan. Abinadi on opettanut, että ensimmäisessä ylösnousemuksessa tulisivat esiin profeetat ja kaikki ne, "jotka ovat uskoneet heidän sanoihinsa" (Moosia 15:22), ne, jotka ovat kuolleet tietämättömyydessä, "ilman että heille on julistettu pelastusta" (Moosia 15:24; ks. myös OL 45:54), ja pienet lapset, jotka kuolevat ennen kuin heistä tulee vastuullisia (ks. Moosia 15:25; Moroni 8:1–24).

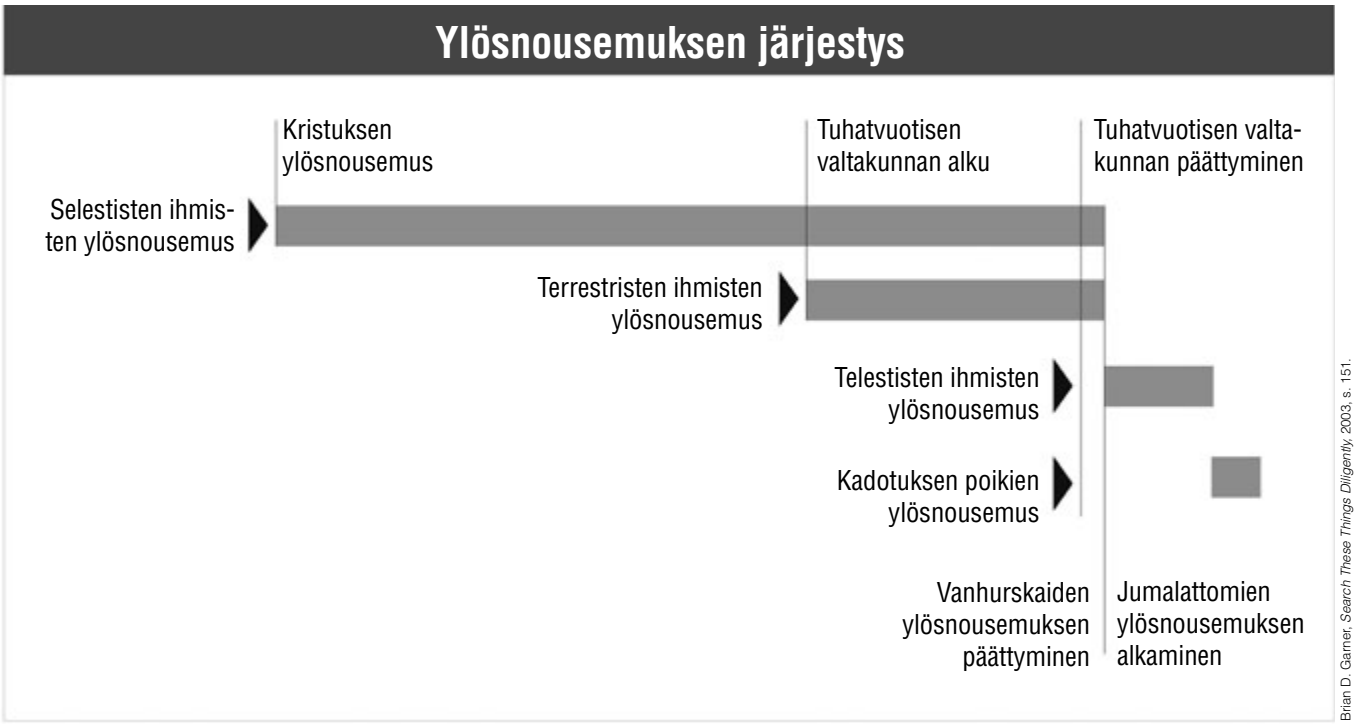

Moosia 15:25. Pienillä lapsilla on iankaikkinen elämä

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut pienten lasten pelastumisesta seuraavaa: ”Lapset korotetaan valtaistuimille Jumalan ja Karitsan kasvojen edessä – –. Siellä he saavat iloita siitä valkeuden, kirkkauden ja älyn täyteydestä, joka on valmistettuna selestisessä valtakunnassa.” (Ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 198–199.)

Moosia 17:6–20. Abinadin esimerkki

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on tähdentänyt sitä, että meidän tulee noudattaa Abinadin esimerkkiä rohkeudesta pitää käskyt:

”Miten voimallinen esimerkki Abinadi onkaan jokaiselle meistä! Pelottomasti hän noudatti Herran käskyjä – vaikka se maksoi hänelle hänen henkensä!

Jokaisena taloudenhoitokautena profeetat ovat auliisti antaneet henkensä alttiiksi ja ovat rohkeutta osoittaen tehneet Jumalan tahdon ja julistaneet Hänen sanaansa.

Profeetta Joseph Smith meni ’kuin karitsa teurastettavaksi’ (OL 135:4) eikä koskaan epäröinyt täyttää Herran käskyjä.

Ja muistakaa Vapahtajamme esimerkki. – – Hän kesti vahvana loppuun asti täyttäen jumalallisen tehtävänsä valmistamalla sovitusuhrin koko ihmiskunnan puolesta.

– – Seuratkaamme – – Herramme Jeesuksen Kristuksen sekä Hänen menneiden ja tulevien profeettojensa esimerkkiä. Meitä ei kenties vaadita antamaan henkeämme marttyyreinä, kuten monet profeetoista antoivat. Meitä vaaditaan olemaan kuuliaisia Herran käskyille ja uskollisia liitoille, joita olemme tehneet Hänen kanssansa.” (Ks. ”Jos haluat päästä sisälle elämään, noudata käskyjä”, *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 37.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä luulet sen tarkoittavan, että ihmisellä on Herran käskyt kirjoitettuina sydämessänsä? (Ks. Moosia 13:11.)
- Miksi on tärkeää tietää, että Vapahtaja oli ja on Jumala? Kuinka tämän tiedon pitäisi vaikuttaa meidän uskoomme Hänen kykyynsä pelastaa meidät?
- Kuinka voit elää vanhurskaasti riippumatta siitä jumalattomuudesta, jota on kaikkialla ympärillä?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kun luet läpi jakeet Moosia 12:34–13:24, etsi ja merkitse kaikki kymmenen käskyä. Valitse yksi näistä käskyistä ja ryhdy noudattamaan sitä täydellisemmin. Kirjoita muistiin päiväkirjaasi, kuinka aiot toteuttaa sen.
- Lue Moosia 14 ja vertaa sitä kohtaan Moosia 3:7–8. Kirjoita omin sanoin yhden sivun pituinen tiivistelmä luvusta Moosia 14 tai kirjoita yhden sivun pituinen todistus siitä, mitä Vapahtaja merkitsee sinulle.

Luku 21

Moosia 18–24

Johdanto

Ihmiset, jotka seurasivat Almaa erämaahan, nöyrtyivät uskomalla Jumalan sanaan, tekemällä parannuksen ja ottamalla vastaan kasteen liiton. Silti he joutuivat lamanilaisten vangiksi joksikin aikaa. Samana historian aikakautena Limhin kansa eli edelleen lamanilaisten vallan alla. Kun he eivät onnistuneet vapautumaan omin voimin, he lopulta nöyrtyivät, ja Jumala vapautti heidät. Sekä Alman kansa että Limhin kansa kokivat vankeuden ja sorron, ja kumpikin ryhmä sai osakseen siunauksen tulla vapautetuksi Herran käden voimalla. Pane merkille, kuinka Herra tarjoaa vapautuksen kuolevaisuuden vaikeuksista vahvistamalla meitä ja auttamalla meitä ongelmissamme. Vertaamalla näiden kahden ihmisryhmän olosuhteita voimme oppia periaatteita, jotka auttavat meitä käsittelemään haasteitamme.

Selityksiä

Moosia 18:8. Tulla kasteen kautta Herran kansaksi

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt pääpiirteittäin, mitä odotetaan niiltä, jotka ottavat vastaan kasteen:

”Alma alkoi kastaa kaikkia niitä, jotka halusivat tehdä liiton Kristuksen kanssa. Hän pyysi, että he palvelevat Jumalaa ja pitävät Hänen käskynsä, ’jotta hän vuodattaisi Henkeään runsaammin’ heidän päällensä. Lisäksi nämä uudet opetuslapset osoittaisivat uskonsa

tulemalla Jumalan lammastarhaan

tulemalla nimitetyiksi Hänen kansakseen

kantamalla toistensa kuormia

suremalla surevien kanssa

lohduttamalla niitä, jotka ovat lohdutuksen tarpeessa

olemalla Jumalan todistajina kaikkina aikoina ja kaikessa ja kaikkialla

tekemällä liiton palvella Jumalaa ja pitää Hänen käskynsä.

Tämä Alman julistus Mormonin vesien luona on yhä täydellisin muistiin merkitty pyhien kirjoitusten lausunto siitä, mitä vasta kastetut sitoutuvat tekemään ja olemaan.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 106.)

Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut siunauksia, jotka tulevat kasteen liiton vastaanottamisesta: ”Olen huomannut läpi elämäni, että kun ihmiset alkavat täysin ymmärtää kasteenliittonsa siunauksia ja voimaa, olivatpa he uusia käännynnäisiä tai elinikäisiä kirkon jäseniä, heidän elämäänsä tulee suurta iloa ja he suhtautuvat tarttuvalla innokkuudella velvollisuuksiinsa valtakunnassa” (”Alma the Elder: A Role Model for Today”, julkaisussa *Heroes from the Book of Mormon*, 1995, s. 84).

Moosia 18:9. ”Olemaan Jumalan todistajina kaikkina aikoina”

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on julistanut, että meidän kasteenliittomme edellyttää vanhurskautta riippumatta siitä, kuinka vaikeita olosuhteemme ovat: ”Kun me teemme kasteen vesissä liiton olla ’Jumalan todistajina kaikkina aikoina ja kaikessa ja kaikkialla’, emme puhu yksinomaan paasto- ja todistuskokouksista. Ei ehkä ole aina helppoa, mukavaa eikä sosiaalisesti hyväksyttävää puolustaa totuutta ja oikeutta, mutta se on aina oikein – aina.” (”Totuuden ja oikeuden puolustaminen”, *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 39.)

Moosia 18:10. ”Te olette tehneet hänen kanssaan liiton”

• Ollessaan Apuyhdistyksen ylijohtaja sisar Bonnie D. Parkin selitti, kuinka taivaallinen Isä opettaa meitä, kun me solmimme liittoja ja pidämme ne: ”Liitot – eli sitovat lupaukset meidän ja taivaallisen Isän välillä – ovat välttämättömiä iankaikkiselle edistymisellemme. Askel askeleelta Hän opettaa meitä tulemaan kaltaisekseen kutsumalla meidät mukaan työhönsä. Kasteessa me teemme liiton rakastaa Häntä koko sydämestämme ja rakastaa sisariamme ja veljiämme niin kuin itseämme. Temppelissä me lupaamme edelleen olla kuuliaisia, epäitsekkäitä, uskollisia, kunniallisia, laupiaita. Me

lupaamme tehdä uhrauksia ja pyhittää kaiken, mitä meillä on. Kun me pidämme pappeuden valtuudella solmimamme liitot, ne tuovat meille siunauksia, niin että maljamme on ylitsevuotavainen. Kuinka usein ajattelette sitä, että liittonne ulottuvat kuolevaisuutta edemmäs ja yhdistävät teidät siihen, mikä on jumalallista? Liittojen solmiminen on osoitus alttiista sydämestä, liittojen pitäminen on osoitus uskollisesta sydämestä." ("Sydämen pyhyydessä", *Liahona*, marraskuu 2002, s. 103.)

Moosia 18:10. Hänen Henkensä läsnäolo

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on sanonut, että Pyhän Hengen läsnäolo vaikuttaa meidän käyttäytymiseemme ja vahvistaa meidän todistustamme:

"Pyhä Henki antaa meille voimaa ja rohkeutta elää Jumalan valtakuntaan soveliaalla tavalla, ja se on lähteenä todistuksellemme Isästä ja Pojasta. – –

Päättäessämme olla Hänen valtakunnassaan me erotumme – emme eristäydy – maailmasta. Asumme on säädyllinen, ajatuksemme ovat puhtaita, kielemme on siistiä. Elokuvat ja televisio-ohjelmat, joita katselemme, musiikki, jota kuuntelemme, kirjat, aikakausjulkaisut ja sanomalehdet, joita luemme, ovat kohottavia. Valitsemme ystäviä, jotka edistävät iankaikkisia tavoitteitamme, ja kohtelemme toisia ystävällisesti. Kartamme moraalittomuuden, uhkapelin, tupakan, alkoholin ja huumeiden paheita. Sunnuntain vietostamme kuvastuu Jumalan käsky muistaa pyhittää lepopäivä. Noudatamme Jeesuksen Kristuksen esimerkkiä siinä, kuinka kohtelemme toisia. Elämme kelvollisina astumaan Herran huoneeseen." (Ks. "Kasteenliitto: Olla Jumalan valtakunnassa ja kuulua siihen", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 8, 9.)

Moosia 18:12–18. Almalla oli pappeus

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, että Almalla oli valtuus kastaa:

"Voimme päätellä, että Almalla oli pappeus, ennen kuin kuningas Nooa herätti hänessä ja muissa levottomuutta. Sillä, onko näin vai ei, ei ole väliä, koska Moosian kirjassa sanotaan täsmällisesti, että hänellä oli valtuus [ks. Moosia 18:13].

Jos hänellä oli valtuus kastaa, se on todiste siitä, että hänet oli kastettu. Sen vuoksi siinä, kun Alma kastoi itsensä Helamin kanssa, ei ollut kyse siitä, että Alma olisi kastanut itsensä, vaan se oli osoituksena Herralle hänen nöyryydestään ja täydellisestä parannuksestaan." (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 3, s. 203.)

Moosia 18:21–29

Mitä Alma opetti kansaansa tekemään, jotta se vaeltaisi "oikeamielisesti Jumalan edessä"? (Jae 29.)

Moosia 18:21. "Heidän sydäntensä tulee olla yhteen liittyneinä ykseydessä"

• Nykyajan ilmoituksessa Herra on neuvonut: "Olkaa yhtä; ja ellette te ole yhtä, te ette ole minun" (OL 38:27). Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on kommentoinut sitä hajaannusta, joka on levinnyt laajalle langenneessa maailmassamme, sekä sitä, kuinka käskyjen pitäminen tuo ykseyttä:

"Mutta lankeemuksen myötä kävi selväksi, ettei eläminen ykseydessä olisi helppoa. – –

Me tarvitsemme toivoa siitä, että me voimme kokea ykseyttä tässä elämässä ja olla kelvollisia nauttimaan siitä ikuisesti tulevassa maailmassa. – –

Jotta me olisimme yhtä, on olemassa tunteisiimme liittyviä käskyjä, joita meidän on noudatettava. Meidän

on annettava anteeksi emmekä saa kantaa kaunaa niitä kohtaan, jotka loukkaavat meitä.” (Ks. ”Että me yhtä olisimme”, *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 74, 77.)

• Ykseys ja rakkaus tulivat, kun Alman kansa sitoutui uudelleen elämään Jumalan käskyjen mukaan. Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin C. Max Caldwell kuvaili tämän rakkauden lisääntymistä olotilana, jota tulee kehittää:

”Jeesuksen rakkaus liittyi erottamattomasti Hänen elämäänsä ja oli seurausta siitä, että Hän eli palvellen, uhrautuen ja antaen muiden hyväksi. Me emme voi saada Kristuksen kaltaista rakkautta muutoin kuin tekemällä sen, mitä Mestari on käskenyt. – –

Rakkaus ei ole pelkästään sääntö tai periaate eikä vain sana, joka kuvaa toimintaa tai asennetta. Se on ennemminkin sisäinen tila, jota täytyy kehittää ja joka täytyy kokea, jotta sen voi ymmärtää. Meillä on rakkautta silloin, kun siitä on tullut osa luonnettamme. Ihmiset, joilla on rakkautta, rakastavat Vapahtajaa, ovat saaneet osakseen Hänen rakkauttaan ja rakastavat toisia samoin kuin Hän.” (”Kristuksen rakkaus”, *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 30.)

Moosia 18:23. ”Viettämään sapatinpäivää ja pitämään sen pyhänä”

• ”Koska lepopäivä on pyhä päivä, se tulisi varata kelvolliselle ja pyhälle toiminnalle. – – Itse asiassa, jos me vain vetelehdimme tekemättä lepopäivänä mitään, me emme pyhitä lepopäivää.” (*Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, s. 91.)

Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista puhui siitä, kuinka lepopäivä on erityinen ajankohta perheen yhdessäoloon, ja hän kertasi 10 muuta toimintaa niistä monista, jotka sopivat lepopäivään: ”Se on aikaa, jolloin meidän on määrä yhdessä käydä säännöllisissä kokouksissamme, tutkia Vapahtajan ja profeettojen elämää ja opetuksia. Muita sopivia sunnuntaipuuhia ovat: 1) oman ja perheen päiväkirjan kirjoittaminen, 2) perheneuvoston kokousten pitäminen, 3) ydinperhettä ja sukua koskevien organisaatioiden perustaminen ja ylläpitäminen, 4) vanhempien ja lasten väliset kahdenkeskiset puhuttelut, 5) kirjoittaminen sukulaisille ja lähetyssaarnaajille, 6) sukututkimus, 7) vierailut sukulaisten ja sairaiden tai yksinäisten luona, 8) lähetystyö, 9) kertomusten lukeminen lapsille ja 10) kirkon laulujen laulaminen. [Ks. ”Suggestions for Individual and Family Sabbath-Day Activities”, *Ensign*, maaliskuu 1980, s. 76.]” (”Perheen tärkeys”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 42.)

• Vanhin Mark E. Petersen (1900–1984) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että meidän lepopäivän pyhittämisemme kuvastaa sitä, kuinka kiitollisia olemme Jeesuksen Kristuksen sovituksesta:

”Voimme helposti huomata, että lepopäivän pyhittäminen on osoitus kääntymyksemme syvyydestä.

Se, miten me pyhitämme lepopäivän tai olemme pyhittämättä sitä, on selkeä osoitus siitä, miten me henkilökohtaisesti suhtaudumme Herraan ja Hänen kärsimiseensä Getsemanessa, Hänen ristinkuolemaansa ja Hänen ylösnousemukseensa. Se on merkki siitä, olemmeko todella kristittyjä teoissamme vai onko meidän kääntymyksemme niin pinnallinen, että Hänen sovitusuhrinsa muistaminen merkitsee meille vain hyvin vähän tai ei mitään.” (”The Sabbath Day”, *Ensign*, toukokuu 1975, s. 49.)

Moosia 18:28. ”Heidän tuli antaa omaisuudestaan omasta vapaasta tahdostaan”

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on neuvonut meitä osoittamaan Kristuksen kaltaista rakkautta antautumalla täydemmin Herran työhön: ”Jotkut saattavat kysyä: ’Kuinka omaksun näitä antamisen vanhurskaita tunteita? Kuinka pääsen siitä, että annan nuristen? Kuinka omaksun ”Kristuksen puhdasta rakkautta”?’ Heille haluan sanoa: Eläkää uskollisesti kaikkien käskyjen mukaan, uhratkaa aikaanne muiden hyväksi, huolehtikaa perheestänne, palvelkaa kirkon tehtävissä, tehkää lähetystyötä, maksakaa kymmenykset ja uhrit, tutkikaa pyhiä kirjoituksia – ja luettelo voisi jatkua. Kun kadotatte itsenne

tässä palvelutyössä, Herra on koskettava sydäntänne ja pehmittävä sen.” (Ks. ”Huoltotyön elävät periaatteet”, *Valkeus*, huhtikuu 1982, s. 171.)

Moosia 19–24. Limhin kansaa verrataan Alman kansaan

• Kun profeetta Abinadi meni ensimmäisen kerran kuningas Nooan jumalattoman kansan luo, hän kertoi heille, että elleivät he tekisi parannusta, he joutuisivat orjuuteen (ks. Moosia 11:21). Kun Herra kaksi vuotta myöhemmin käski Abinadin palata heidän luokseen, he eivät olleet vieläkään tehneet parannusta (ks. Moosia 12:1). Sen vuoksi he joutuisivat kaikki väistämättä Herran sanan mukaisesti orjuuteen. Lisäksi kun Abinadi saarnasi kuningas Nooan kansalle toisen kerran, Herran varoitus heille oli vieläkin voimakkaampi. Orjuuteen joutumisen lisäksi monet surmattaisiin. Toiset joutuisivat kokemaan nälkää ja ruttotauteja, ja jos he yhä kieltäytyisivät tekemästä parannusta, heidät hävitettäisiin (ks. Moosia 12:2–8).

Abinadin toisen käynnin jälkeen kansan keskuudessa tapahtui jakautuminen. Alma uskoi Abinadia, ja ryhmä ihmisiä kuunteli Almaa, teki parannuksen ja heistä tuli vanhurskaita. Suurin osa kansasta – hallitsijanaan kuningas Nooa ja myöhemmin tämän poika Limhi – ei kuitenkaan tehnyt parannusta ennen kuin vasta paljon myöhemmin. Vaikka kumpikin ryhmä joutui lopulta orjuuteen, koska he kieltäytyivät tekemästä parannusta Herran ensimmäisen varoituksen jälkeen, vertaa, kuinka se, mitä tapahtui Alman ryhmälle, joka teki parannuksen vapaaehtoisesti, eroaa siitä, mitä tapahtui Limhin ryhmälle, joka pakotettiin parannukseen.

Ajankohta	Limhin kansa	Alman kansa
Abinadin toinen käynti	Nooan kansa hylkäsi ja surmasi Abinadin (Moosia 17). He pysyivät jumalattomuudessaan.	Alma uskoi Abinadia (Moosia 17:2–4). Alma joutui pakenemaan.
Abinadin toisen käynnin seuraukset	Nooan/Limhin kansa pysyi jumalattomuudessa (Moosia 19:2–20). He jakaantuivat (jae 2). Heillä oli kiistoja (jae 3). Lamanilaiset hyökkäsivät heidän kimppuunsa (jakeet 6–7). Kuningas Nooan surmasi hänen oma kansansa (jae 20). Kansa vietiin lamanilaisten orjiksi, ja heidän piti maksaa 50 prosentin pakkoveroa lamanilaisille (jae 15).	Pieni ryhmä uskoi Almaa (Moosia 18:3–21). He menivät kuulemaan Alman saarnaamista (jae 4). Heitä opetettiin tekemään parannus ja uskomaan (jae 7). He tekivät liiton Jumalan kanssa (jakeet 8–11). He välttyivät kuningas Nooan pyrkimyksiltä tuhota heidät (jakeet 33–34).
Kaksi vuotta Abinadin kuoleman jälkeen (Moosia 19:29)	Limhin kansa kärsi orjuudessa (Moosia 19:22–20:22). He kestivät orjuutta ja 50 prosentin pakkoveroa (19:22). Lamanilaiset hyökkäsivät (20:7). He taistelivat vastaan (20:8–11). He hyväksyivät orjuuden (20:22).	Alman kansa menestyi (Moosia 23:2–5). Herra vahvisti heitä (jae 2). He rakensivat kaupungin (jae 5).
Ajanjakso kahden ensimmäisen vuoden jälkeen (Moosia 19:29)	Oloja orjuudessa kovennettiin (Moosia 21:3–6). Lamanilaiset löivät heitä poskelle ja käyttivät valtaa heihin (jae 3). Lamanilaiset antoivat Limhin kansalle raskaita kuormia ja ajoivat heitä kuin eläimiä (jae 3). Kansa nurisi koettelemustensa tähden (jae 6). Limhin kansa lähti kolme kertaa sotaan vapautuakseen, ja joka kerta heidät lyötiin. Monet surmattiin, ja kansan keskuudessa oli suuri suru (jakeet 7–12).	Alman kansan keskuudessa vallitsi edelleen rauha ja menestys (Moosia 23:19–20). He elivät vanhurskaudessa (jakeet 14–15). He menestyivät tavattomasti (jakeet 19–20).

Ajankohta	Limhin kansa	Alman kansa
Jatkoa ajanjaksolle kahden ensimmäisen vuoden jälkeen	Limhin kansa teki parannuksen ja kääntyi Herran puoleen (Moosia 21:7–14, 25–26). Heidät pakotettiin olemaan nöyriä (jakeet 13–14). He hyväksyivät sen, että he olivat orjia ja että heitä pahoinpideltiin (jae 13). He huusivat voimallisesti Herran puoleen (jae 14). He lähettivät miehiä Sarahemlaan hakemaan apua (jakeet 25–26).	Alman kansan keskuudessa vallitsi edelleen rauha ja menestys.
Jatkoa ajanjaksolle kahden ensimmäisen vuoden jälkeen	Lopulta Herra vapautti heidät lamanilaisten orjuudesta (Moosia 21:15–22:16). Herra oli hidas kuulemaan heitä, mutta Hän pehmitti heidän vihollistensa sydämen, niin että nämä helpottivat heidän taakkojaan (21:15). Heitä ei ensin vapautettu (21:15). He menestyivät vähitellen (21:16). He auttoivat toisia (21:17). He tekivät liiton palvella Jumalaa (21:31). He antoivat viiniä lamanilaisille vartijoille, jotka sitten vaipuivat uneen (22:7, 10). He pääsivät pakoon (22:11).	Alman kansan keskuudessa vallitsi edelleen rauha ja menestys.
noin 120–121 eKr. (Moosia 22; 24, luvun tiivistelmä)	Limhin kansa saapui Sarahemlan maahan (Moosia 22:13). Lamanilaisten sotajoukko ajoi takaa Limhin kansaa (jakeet 15–16).	Alman kansa koki orjuuden ja Herran suoman vapautuksen (Moosia 23–24). Limhin kansan perään lähetetty lamanilaisten sotajoukko löysi Alman kansan Helamin maasta (Moosia 23:25). Alman kansa joutui orjuuteen (Moosia 24:8–10). He pysyivät uskollisina ja kestivät kärsivällisesti (jakeet 10–16). Herra kevensi heidän kuormiaan ja vahvisti heitä (jakeet 14–15). Herra vapautti heidät orjuudesta ja johdatti heidät Sarahemlan maahan (jae 20).

• Limhin kansa pakotettiin lamanilaisten orjuudessa ollessaan muistamaan Herraa. Alman kansa teki Abinadin toisen varoituksen jälkeen vapaaehtoisesti parannuksen. Tämän seurauksena Limhin ryhmä kärsi enemmän ja pidempään. Joitakin vuosia myöhemmin Alma nuorempi selitti periaatteen, joka auttaa meitä ymmärtämään eri seurauksia, joita nämä kaksi ryhmää kokivat: Joidenkin ”on pakko olla nöyriä, – – sillä toisinaan, jos ihmisen on pakko olla nöyrä, hän tavoittelee parannusta” (Alma 32:13), ja ”siunattuja ovat ne, jotka nöyrtyvät ilman, että heidän on pakko olla nöyriä” (jae 16).

Moosia 21:13–14. Nöyryys vahvistaa meidän riippuvuuttamme Herrasta

• Kun Limhin siirtokunta oli kolmannen kerran epäonnistunut pääsemään vapaaksi orjuudesta sotimalla, he kääntyivät vihdoin Jumalan puoleen nöyrinä ja rukouksessa ja etsivät vapautusta Hänen kädestään. Heidän kokemuksensa pakottivat heidät etsimään Herraa ja olemaan enää turvaamatta lihan käsivarteen (ks. Alma 32:13–16; ks. myös 2. Nefi 4:34).

Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on opettanut, että nöyryys vahvistaa meidän riippuvuuttamme

Herrasta: ”Nöyryys ei tietenkään ole heikkouden merkki. Nöyryys ei tarkoita pelokkuutta. Ihminen voi olla nöyrä, voimakas ja rohkea. Profeetta Joseph on hyvä esimerkki. Nöyryys on sen tunnustamista, että olemme riippuvaisia korkeammasta voimasta.” (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, 1988, s. 369.)

Moosia 21:15–22

Millä tavoin Limhin kansa alkoi ”vähitellen menestyä maassa”? (Jae 16.) Kuinka me voimme saada samanlaista apua?

Moosia 21:15. ”Herra kuuli heidän huutonsa”

• Vaikka monet Limhin siirtokunnan ihmisistä saattoivat itse ahdingon päälleen, Herra oli armollinen ja vastasi heidän rukouksiinsa. Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on kuvannut Herran armoa vastauksena siihen suruun, jota profeetta tunsi omien virheidensä seurauksena: ”Olen palauttanut mieleeni kaikki elämäni menneet hetket ja olen murehtinut ja vuodattanut murheen kyyneliä typeryydestäni kärsien siitä, että sielunvihollisellani on niin paljon valtaa minuun kuin hänellä on ollut menneinä aikoina. Mutta Jumala on armollinen ja on antanut anteeksi syntini, ja minä riemuitsen siitä, että Hän lähettää Lohduttajan jokaisen luo, joka uskoo ja nöyrtyy Hänen edessään.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 254.)

Moosia 23:21. ”Hän koettelee sen kärsivällisyyttä ja uskoa”

• Vaikka Almaa seuranneet ihmiset olivat tehneet parannuksen ja olleet uskollisia, Herra salli lamanilaisten tilapäisesti sortaa heitä, jotta Abinadin profetia täyttyisi (ks. Moosia 12:1–5) ja jotta heidän kärsivällisyyttään ja uskoaan koeteltaisiin. Vanhin Orson F. Whitney (1855–1931) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että kaikki, mitä koemme, opettaa meille arvokkaita asioita: ”Mikään kärsimämme tuska, mikään kokemamme koettelemus ei mene hukkaan. Se on meille kasvatukseksi, kehittää sellaisia ominaisuuksia kuin kärsivällisyys, usko, mielenlujuus ja nöyryys. Kaikki, mitä kärsimme, ja kaikki, mitä kestämme, etenkin kun kestämme sen kärsivällisesti, vahvistaa luonnettamme, puhdistaa sydäntämme, avartaa sieluamme ja tekee meistä lempeämpiä ja armeliaampia, kelvollisempia tulemaan kutsutuiksi Jumalan lapsiksi – – ja juuri surun ja kärsimyksen, vaivan ja koettelemusten kautta me saamme sen koulutuksen, jota tulimme tänne hankkimaan ja joka tekee meistä enemmän taivaallisen Isämme ja Äitimme kaltaisia.” (Lainattu julkaisussa Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle*, 1972, s. 98.)

Jerry Thompson, © IRI

Moosia 23–24. Alman kansan historia

• Moosian luvut 23–24 on takauma takauman sisällä (katso kohdan Moosia 9–22 selityksiä, s. 151–152). Alman historia siitä ajasta lähtien, jolloin kuningas Nooan kansa ajoi heidät erämaahan, siihen asti, kunnes he saapuivat Sarahemlaan, lisättiin aikakirjaan. Tämä pieni takauma kattaa suunnilleen 20 vuotta. Kun lukija pääsee lukujen 23–24 loppuun, sekä Senifin kansa että Alman kansa ovat palanneet Sarahemlaan ja kuningas Moosian luo (katso liitteenä olevaa kaaviota ”Takaumia Omnista Moosiaan”, s. 426).

Moosia 24:13–15. ”He alistuivat iloiten ja kärsivällisesti kaikkeen Herran tahtoon”

• Jos olemme täysin riippuvaisia Jumalasta, silloin Hän voi ottaa meidän rajoituksemme ja meidän heikkoutemme ja tehdä niistä vahvuuksia, jotka hyödyttävät Hänen jumalallisia tarkoituksiaan. Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on kannustanut meitä luottamaan iloiten Herraan, kun kohtaamme kuolevaisuuden haasteita:

”Elämämme koettelemuksia tai vaikeuksia pitäisi tarkastella pyhien kirjoitusten opin tarjoamasta näkökulmasta.

Muutoin ne saattavat helposti hämärtää näköalamme, imeä voimamme ja riistää meiltä sen ilon ja kauneuden, jonka Herra on meille tarkoittanut täällä maan päällä. Jotkut ihmiset ovat kuin kiviä, jotka on heitetty vaikeuksien mereen. Vaikeudet hukuttavat heidät. Olkaa korkkeja. Kun uppoatte vaikeuksiin, taistelkaa itsenne vapaiksi, jotta voitte ponnahtaa pintaan ja palvella taas iloisin mielin. – –

Herra on hyvin kiinnostunut teidän henkilökohtaisesta kasvustanne ja kehityksestänne. Teidän kehityksenne kiihtyy, kun auliisti annatte Hänen johtaa teidät kaikkien kohtaamienne kasvukokemusten läpi, halusittepa alun perin niitä kokemuksia tai ette. Kun luotatte Herraan, kun olette halukkaita keskittämään sydämenne ja mielenne Hänen tahtoonsa ja kun pyydätte Henkeä johtamaan teitä tekemään Hänen tahtonsa, teille taataan suurin mahdollinen onni elämän aikana ja antoisimmat saavutukset tässä kuolevaisuuden kokemuksessa. Jos teillä on epäilyksiä kaikesta, mitä teitä pyydetään tekemään, ja itsepäisesti vastustatte jokaista epämiellyttävää haastetta, vaikeutatte Herran mahdollisuuksia siunata teitä [ks. 1. Nefi 3:7]." (Ks. "Löydä elämästäsi iloa", *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 25–26.)

Pohdittavia seikkoja

- Pohdi kasteenliittoja, jotka on merkitty kohtaan Moosia 18:8–10. Mitä voit tehdä tällä viikolla, jotta eläisit täydellisemmin liittojesi mukaan?
- Millä tavoin koettelemukset ovat vahvistaneet uskoasi?
- Kuinka Alman ja hänen seuraajiensa esimerkki voi auttaa sinua luottamaan Vapahtajan sovitukseen ja voimaan?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kohdassa Moosia 18:2 kuvataan Vapahtajamme sovituksen kautta tapahtuvaa lunastustamme. Etsi pyhien kirjoitusten kohta vastaamaan kutakin lunastuksen osatekijää, kuten Hänen voimaansa, kärsimystään, kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseennousemistaan. Voit halutessasi kirjoittaa löytämiesi kohtien viitteet pyhiin kirjoituksiisi kohdan Moosia 18:2 marginaaliin.
- Tutki kasteenliittoa, kuten Alma kuvaa sitä kohdassa Moosia 18:8–10, ja esitä se pääpiirteittäin.
- Soita tai kirjoita kirje jollekulle kirkon pappeusjohtajalle, opettajalle tai neuvojalle, joka on ravinnut sinua "sillä, mikä kuuluu vanhurskauteen" (Moosia 23:18), tai mene tapaamaan häntä. Ilmaise hänelle kiitoksesi ja todistuksesi.

Luku 22

Moosia 25–29

Johdanto

Monet nousevasta polvesta hylkäsivät isiensä todistuksen ja johdattivat joitakuita kirkon jäseniä ”tekemään monia syntejä” (ks. Moosia 26:1, 6). Sen seurauksena Alma pyysi Herran ohjausta siihen, kuinka toimia niiden kirkon jäsenten suhteen, jotka rikkoivat Jumalan lakeja. Hän rukoili myös, että hänen oma poikansa ”johdatettaisiin tuntemaan totuus” (ks. Moosia 27:14). Kumpaankin pyyntöön saadut vastaukset antavat arvokkaita opetuksia meille nykyään. Opimme, millä tavoin pappeusjohtajien tulee nuhdella niitä, jotka tekevät vakavaa syntiä, ja kuinka auttaa heitä läpi parannuksen prosessin. Alma nuoremman ja Moosian neljän pojan kertomuksesta huomaamme myös, kuinka koko ihmiskunnan tulee ”syntyä Jumalasta”. Pohdiskele tutkiessasi sitä, kuinka Jeesuksen Kristuksen sovituksen hyväksyminen johtaa parannukseen, täydelliseen kääntymykseen ja haluun tehdä työtä muiden pelastumiseksi.

Selityksiä

Moosia 25–29. Moosia[2]

• Moosian kirja on siihen kuuluvien eri juonien ja historiallisten takaumien vuoksi usein hämmentävä. Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Takaumia Omnista Moosiaan” (s. 426).

Moosia 25:5–11. Pyhien kirjoitusten voima

• Kohdassa Moosia 25:5–11 kerrotaan, että Moosia luetutti pyhiä kirjoituksia kansalle. Seuraavassa on luettelo siitä, mitä vaikutuksia pyhillä kirjoituksilla oli kansaan:

1. He joutuivat ”ihmetyksen ja hämmästyksen valtaan” (jae 7).
2. He täyttyivät ”tavattoman suurella ilolla” (jae 8).
3. He tunsivat murhetta niin monien kuoleman vuoksi (ks. jae 9).
4. He tunnustivat Jumalan hyvyyden (ks. jae 10).
5. He tunsivat tarvetta kiittää Jumalaa (ks. jae 10).
6. Muiden synnit saivat heidät täyttymään tuskalla ja piinalla (ks. jae 11).

Jerry Thompson, © IRI

Moosia 26:1–4. Nouseva polvi

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on tähdentänyt sitä, kuinka kirkon nuoria tulee opettaa uskomaan Jumalaan: ”Mikään tehtävä valtakunnassa ei ole tärkeämpi kuin uskon kehittäminen nuorissa. Jokainen lapsi jokaisessa sukupolvessa valitsee uskon tai epäuskon. Usko ei tule perintönä; se on valinta. Ne, jotka uskoivat kuningas Benjaminia, oppivat sen. Monet heidän lapsistaan päättivät myöhemmin olla uskomatta. Pyhät kirjoitukset kertovat syyn: ’Sillä he eivät tahtoneet huutaa avuksi Herraa Jumalaansa’ (Moosia 26:4).” (”Inquire of the Lord”, ilta vanhin Neal A. Maxwellin seurassa, 2. helmikuuta 2001, s. 1, www.ldsces.org).

• Puhuessaan kirkon nuorille vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, miksi kirkon vanhemmat jäsenet opastavat itseään nuorempia: ”Suuri osa siitä, mitä me teemme kirkossa, kohdistuu teihin, joita Mormonin kirjassa sanotaan ’nousevaksi polveksi’ (Moosia 26:1; Alma 5:49). Me, jotka olemme jo kulkeneet sen osuuden elämän tietä, jolla te olette nyt, yritämme antaa teille jotakin siitä, mitä me olemme oppineet. Me jakelemme rohkaisua. Me yritämme varoittaa matkan varrella olevista ansoista ja vaaroista. Me yritämme mahdollisuuksien mukaan kulkea kanssanne ja pitää teidät rinnallamme.” (Ks. ”Pappeuden perintömme”, *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 38.)

Moosia 26:1–6

Mitä haasteita Alma kohtasi nousevan polven suhteen?

Moosia 26:8–12. Miksi kuningas Moosia kieltäytyi tuomitsemasta kirkon jäseniä?

• Sen jälkeen kun kuningas Moosia (kuninkaana ja profeettana) oli antanut Almalle valtuuden perustaa seurakuntia eri puolille maata, Almasta tuntui luonnolliselta tuoda tottelemattomat kirkon jäsenet Moosian luo tuomittaviksi. Kuningas ilmaisi kuitenkin, että koska hän oli antanut pappeuden valtuuden Almalle, tämän vastuulla oli käsitellä ne, jotka rikkoivat kirkon lakeja. Moosia säilytti itsellään niiden tuomitsemisen, jotka rikkoivat maan lakeja.

Moosia 26:20. ”Sinä saat iankaikkisen elämän”

• Herra julisti, että Alma saisi iankaikkisen elämän (ks. Moosia 26:20). Profeetta Joseph Smith (1805–1844) esitti pääpiirteittäin prosessin, jonka kautta ihminen saa tämän lupauksen: ”Sen jälkeen kun jossakussa on herännyt usko Kristukseen ja kun hän on tehnyt parannuksen synneistään ja hänet on kastettu syntien anteeksisaamiseksi ja hän on saanut Pyhän Hengen (kätten päällepanon kautta), – – niin hän nöyrtyköön edelleen Jumalan edessä isoten ja janoten vanhurskautta ja eläen jokaisesta Jumalan sanasta, niin Herra on pian sanova hänelle: Poikani, sinut korotetaan. Kun Herra on perin pohjin koetellut ihmisen ja havainnut, että tämä on päättänyt kaiken uhalla palvella Häntä, niin ihminen saa huomata, että hänen kutsumisensa ja valitsemisensa on tehty lujaksi, ja silloin hänen etuoikeutenaan on saada vastaanottaa toinen Puolustaja, jonka Herra on luvannut pyhille, kuten sanotaan Johanneksen todistuksessa.” (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 147–148.)

Moosia 26:24–28. Herran tunteminen

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka voimme tuntea Herran: ”Me voimme päättää tuntea Herran lukemalla pyhiä kirjoituksia joka päivä, kommunikoimalla Hänen kanssaan hartaassa rukouksessa ainakin aamuisin ja iltaisin sekä koetuksen hetkinä joka tunti tai useammin, jos tarpeen, ja pitämällä Hänen käskynsä. Muistakaa: ’Siitä me tiedämme tuntevamme hänet, että pidämme hänen käskynsä. Joka sanoo tuntevansa hänet mutta ei pidä hänen käskyjään, on valehtelija, eikä totuus ole hänessä. Mutta joka noudattaa hänen sanaansa, hänessä Jumalan rakkaus on todella saavuttanut päämääränsä. Tästä me tiedämme olevamme hänen yhteydessään.’ (1. Joh. 2:3–5.)” (*Finding Peace in Our Lives*, 1995, s. 74.)

Moosia 26:29–30. Syntien tunnustaminen

• Syntien tunnustaminen vaaditaan osana parannuksen prosessia. Herra on julistanut: ”Tästä te voitte tietää, tekeekö ihminen parannuksen synneistänsä – katso, hän tunnustaa ne ja hylkää ne” (OL 58:43📖). Julkaisussa *Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos* on seuraava kuvaus: ”*Tunnustaminen*. ’Joka rikkomuksensa salaa, ei menesty, joka ne tunnustaa ja hylkää, saa armon’ (Sananl. 28:13). Anteeksiannon saamiseksi on tärkeää, että haluat täysin tunnustaa taivaalliselle Isällesi kaiken, mitä olet tehnyt. Polvistu Hänen eteensä nöyrässä rukouksessa ja tunnusta syntisi. Tunnusta häpeäsi ja syyllisyytesi ja pyydä sitten apua.

Vakavat rikkomukset, kuten siveyden lain rikkominen, saattavat vaarantaa jäsenyytesi kirkossa. Siksi sinun täytyy tunnustaa nämä synnit sekä Herralle että Hänen edustajilleen kirkossa. Tämä tapahtuu piispasi tai seurakuntasi johtajan ja mahdollisesti vaarnasi johtajan tai lähetysjohtajan ohjauksessa, jotka palvelevat vartijoina ja tuomareina kirkossa. Vaikkakin vain Herra voi antaa synnit anteeksi, niin näillä pappeusjohtajilla on tärkeä rooli parannuksenteossa. He pitävät tunnustuksesi luottamuksellisena ja auttavat sinua parannuksenteon prosessin läpi. Ole heille täysin rehellinen. Jos tunnustat vain osittain mainiten vain vähäisempiä virheitä, et kykene ratkaisemaan vakavampia, paljastumatta jääviä rikkomuksia. Mitä pikemmin aloitat tämän prosessin, sitä pikemmin löydät sen ilon ja rauhan, joka tulee anteeksiannon ihmeen mukana.” (2005, s. 114.)

Moosia 26:31

Mitä seuraa siitä, että kieltäydymme antamasta anteeksi muille, jotka rikkovat meitä vastaan?

Moosia 26:32–36. ”Heidän nimensä pyyhittiin pois”

• Nimen pois pyyhkiminen kohdassa Moosia 26:36 viittaa kirkosta erottamiseen. Kun kirkon jäsen syyllistyy vakavaan syntiin, Herran palvelijoiden tulee ryhtyä toimenpiteisiin synnintekijän auttamiseksi parannuksen läpi. Toisinaan tähän liittyy virallinen tai epävirallinen

kirkon kurinpitotoimi. Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt:

”Kirkkokuri kannustaa jäseniä pitämään Jumalan käskyt. Sen pelkkä olemassaolo – – tähdentää Jumalan käskyjen vakavuutta ja selkeyttää niiden merkitystä. Tämä on äärimmäisen tärkeää muutoin sallivassa yhteiskunnassa. – –

Paimenen vastuulla on suojella laumaa. – – Tuo vastuu saattaa vaatia häntä kieltämään [synnintekijältä] pyhien toveruus tai jopa katkaisemaan tämän jäsenyys laumassa. Kuten Jeesus on opettanut: ’Jos hän ei tee parannusta, häntä ei pidä lukea minun kansani joukkoon, jottei hän hävittäisi minun kansaani, sillä katso, minä tunnen lampaani, ja ne ovat luetut’ (3. Nefi 18:31; ks. myös Moosia 26:34–36).” (*The Lord’s Way*, 1991, s. 216, 227.)

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on maininnut rikkomuksia, jotka tekevät kirkkokurin aiheelliseksi:

”Kirkkokuri ei rajoitu sukupuolisynteihin vaan siihen sisältyy muita tekoja kuten murha, abortit, murrot, varkaudet, petokset ja muu epärehellisyys, tahallinen tottelemattomuus kirkon sääntöjä ja määräyksiä kohtaan, moniavioisuuden kannattaminen tai harjoittaminen, luopumus tai mikä tahansa muu kristitylle sopimaton käytös, mukaan luettuna Herran voideltujen uhmaaminen tai pilkkaaminen vastoin Herran lakia ja kirkon järjestystä. – –

Luopumuksena kirkosta pidetään sellaista toimintaa, että jäsenet ’1) toistuvasti toimivat selvästi, avoimesti ja tahallisesti julkisuudessa kirkkoa tai sen johtajia vastaan, 2) opettavat itsepintaisesti kirkon oppina tietoa, joka ei ole kirkon oppi, vaikka piispa tai häntä korkeampi virkailija on heitä ojentanut, 3) noudattavat jatkuvasti luopiokulttien (esimerkiksi moniavioisuuden puolustajien) opetuksia, vaikka piispa tai korkeampi virkailija on heitä ojentanut’ (*Yleiskäsikirja*, s. 10–3).” (”Liittojen pitäminen ja pappeuden kunnioittaminen”, *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 36.)

• Vuonna 1985 ensimmäinen presidenttikunta esitti kutsun jokaiselle tulla takaisin, mikä muistutti meitä meidän velvollisuudestamme niitä kohtaan, joiden nimet on pyyhitty pois:

”Tiedämme, että on niitä, jotka ovat epäaktiivisia, niitä, jotka ovat alkaneet arvostella ja jotka ovat kärkkäitä löytämään vikoja, ja niitä, joilta on poistettu jäsenoikeudet tai jotka on erotettu kirkosta vakavien rikkomusten vuoksi.

Kaikille heille me ojennamme kätemme rakkaudessa. Olemme auliit antamaan anteeksi Hänen hengessään, joka sanoi: ’Minä, Herra, annan anteeksi kenelle tahdon, mutta teiltä vaaditaan, että annatte anteeksi kaikille ihmisille’ (OL 64:10).

Me kehotamme kirkon jäseniä antamaan anteeksi niille, jotka ovat kenties tehneet väärin heitä kohtaan. Niille, jotka ovat lakanneet osallistumasta toimintaan, ja niille, jotka ovat alkaneet arvostella, me sanomme: ’Tulkaa takaisin. Tulkaa takaisin ja nauttikaa Herran pöydän antimista ja maistakaa jälleen pyhien yhteyden suloisia ja ihania hedelmiä.’

Olemme varmoja siitä, että monet ovat halunneet palata, mutta se on tuntunut heistä vaikealta. Me vakuutamme teille, että te löydätte teitä vastaanottamassa avoimia sylejä ja auttavia käsiä.” (Ezra Taft Benson, Gordon B. Hinckley ja Thomas S. Monson, ”An Invitation to Come Back”, *Church News*, 22. joulukuuta 1985, s. 3.)

Moosia 27:14. Jumalan lähettämä enkeli

• Yksi enkelien tehtävistä on kutsua jumalattomia parannukseen (ks. Moroni 7:29, 31). Huomaa, ettei enkeli tullut Alman sekä Moosian neljän pojan luo heidän vanhurskautensa ansiosta, vaan ”jotta hänen palvelijoidensa rukouksiin vastattaisiin heidän uskonsa mukaisesti” (Moosia 27:14).

• Enkelien palveluksen täytyy olla sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa, eikä se aina tapahdu pyytäjän toivoman aikataulun mukaisesti. Puhuessaan miehestä, joka oli pyytänyt rukouksessa enkelien vierailua, presidentti Wilford Woodruff (1807–1898) sanoi:

”Sanoin hänelle, että vaikka hän rukoilisi tuhat vuotta sitä lahjaa Israelin Jumalalta, sitä ei suotaisi, ellei Herralla olisi syytä lähettää enkeliä hänen luokseen. Kerroin hänelle, ettei Herra ole koskaan lähettänyt eikä koskaan lähettäisi enkeliä kenenkään luo pelkästään tyydyttämään henkilön halua nähdä enkeli. Jos Herra lähettää enkelin jonkun luo, Hän lähettää enkelin suorittamaan jonkin työn, joka voidaan suorittaa vain enkelin palveluksen kautta. Sanoin hänelle, että nämä olivat minun näkemykseni. Herra on lähettänyt ihmisten

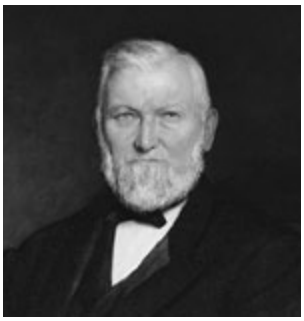

luo enkeleitä eri aikoina maailman luomisesta lähtien, mutta aina viemään sanoman tai suorittamaan jotakin, mitä ei voitaisi suorittaa muuten. Luettelin hänelle eri kertoja, jolloin enkelit ovat ilmestyneet ihmisille. Tietenkin mainitsin enkelin vierailun Joseph Smithin luona. Johannes Ilmestyksensaaja sanoi, että viimeisinä aikoina enkeli lentäisi taivaan laella tehtävänään julistaa ikuinen evankeliumi maan asukkaille. Syy siihen, miksi tähän työhön tarvittiin enkeli, oli se, ettei maan päällä ollut evankeliumia. Evankeliumi ja pappeus oli otettu pois ihmisten keskuudesta. Siksi Jumalan täytyi palauttaa se jälleen.

Olen aina sanonut, ja haluan sanoa teille, että Pyhä Henki on se, mitä jokainen Jumalan pyhä tarvitsee. On paljon tärkeämpää, että ihmisellä on se lahja kuin että hän saisi osakseen enkelien palvelusta, paitsi jos on tarpeen, että enkeli opettaa hänelle jotakin, mitä hänelle ei ole opetettu." ("The Administration of Angels", julkaisussa *Collected Discourses*, toim. Brian H. Stuy, 5 osaa, 1987–1992, osa 5, s. 233.)

Moosia 27:14

Kuinka vanhurskaat vanhemmat voivat vaikuttaa harhateille joutuneisiin lapsiin?

Moosia 27:22–23. Niiden palveleminen, jotka ovat kulkeneet harhaan

• Yksi ensisijaisia tehtäviä, joita Jumala edellyttää niiltä, jotka Hän kutsuu palvelemaan, on harhaan kulkeneiden auttaminen tulemaan takaisin laumaan. Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin Theodore M. Burton (1907–1989) kertoi ajatuksiaan tästä pyhästä työstä: "Minulta on kysytty: 'Eikö ole masentavaa tutkia niiden ihmisten syntejä ja rikkomuksia, jotka ovat joutuneet tällaisiin vaikeuksiin ?' Se olisi, jos etsisimme syntejä ja rikkomuksia. Mutta työskentelen sellaisten ihmisten kanssa, jotka tekevät parannusta. He ovat Jumalan poikia ja tyttäriä, jotka ovat tehneet erehdyksiä, jotkin niistä erittäin vakaviakin. Mutta he *eivät ole* synnintekijöitä. He *olivat* synnintekijöitä aikaisemmin, mutta he ovat oppineet katkeran kokemuksen kautta, millaista murhetta Jumalan lakien rikkomisesta seuraa. *Nyt* he eivät enää ole synnintekijöitä. He ovat parannusta tekeviä Jumalan lapsia, jotka haluavat tulla takaisin Hänen luokseen ja ponnistelevat onnistuakseen siinä. He ovat tehneet erehdyksensä ja maksaneet niistä. Nyt he hakevat ymmärrystä, rakkautta ja hyväksymistä." (Ks. "Antakaa armon käydä oikeudesta", *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 155. puolivuotiskonferenssista, s. 50.)

Moosia 27:25. Uudestisyntyminen

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on antanut meille tärkeän muistutuksen, kun pyrimme syntymään uudesti ja tulemaan Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kaltaisiksi:

"Meidän on oltava varuillamme, kun pyrimme tulemaan enemmän Jumalan kaltaisiksi, ettemme masentuisi ja menettäisi toivoa. Kristuksen kaltaiseksi tuleminen on koko elämän kestävä pyrkimys, ja hyvin usein siihen liittyvä kasvu ja muutos on hidasta, miltei huomaamatonta. Pyhissä kirjoituksissa on merkittäviä kertomuksia miehistä, joiden elämä muuttui dramaattisesti, aivan kuin silmänräpäyksessä: Alma nuorempi, Paavali matkalla Damaskokseen, pitkälle yöhön rukoileva Enos, kuningas Lamoni. Tällaiset hämmästyttävät esimerkit voimasta muuttua jopa sellaisten kohdalla, jotka ovat syvällä synnissä, antavat luottamusta siihen, että sovitus voi tavoittaa nekin, jotka ovat syvimmällä epätoivossa.

Mutta meidän on oltava varovaisia, kun puhumme näistä merkittävistä esimerkeistä. Vaikka ne ovat todellisia ja voimallisia, ne ovat pikemminkin poikkeus kuin sääntö. Jokaista Paavalia, jokaista Enosta ja jokaista kuningas Lamonia kohden on satoja ja tuhansia, joiden kohdalla parannuksenteko on paljon hienovaraisempaa, paljon huomaamattomampaa. Päivä päivältä he lähestyvät Herraa tajuamattakaan, että ovat rakentamassa Jumalan kaltaista elämää. He elävät hiljaa hyvää tehden, palvellen ja omistautuen. He ovat kuin lamanilaiset, joista Herra sanoi, että heidät 'kastettiin tulella ja

Pyhällä Hengellä, *eivätkä he sitä tienneet*' (3. Nefi 9:20, kursivointi lisätty)." (Ks. "Voimallinen sydämen muutos", *Valkeus*, maaliskuu 1990, s. 7.)

• Lisää tietoa uudestisyntymisestä ja voimallisesta sydämenmuutoksesta on selityksissä kohtiin Moosia 5:2 (ks. s. 146–147), Alma 5:12–14 (ks. s. 181–182) ja Alma 36:17–21 (ks. s. 240).

• Vanhin Dallin H. Oaks on puhunut uudestisyntymisen merkityksestä:

"Kysymys ihmisen pelastumisesta esitetään toisinaan kysymällä, onko kyseinen henkilö 'syntynyt uudesti'. 'Uudestisyntyminen' on tuttu ilmaus sekä Raamatusta että Mormonin kirjasta. Kuten aikaisemmin mainittiin, Jeesus opetti, että jos ihminen ei 'synny uudesti' (Joh. 3:3) vedestä ja Hengestä, hän ei voi päästä Jumalan valtakuntaan (ks. Joh. 3:5). Mormonin kirja opettaa monessa kohtaa 'uudestisyntymisen' eli 'Jumalasta syntymisen' välttämättömyyttä (Moosia 27:25; ks. jakeet 24–26; Alma 36:24, 26; Moos. 6:59). Kun ymmärrämme näitä pyhien kirjoitusten kohtia, vastauksemme kysymykseen, olemmeko syntyneet uudesti, on selvästikin 'kyllä'. Me synnyimme uudesti, kun teimme liiton Vapahtajamme kanssa syntymällä vedestä ja Hengestä ja ottamalla päällemme Jeesuksen Kristuksen nimen. Voimme uudistaa tuon uudestisyntymisen jokaisena sapattina nauttiessamme sakramentin.

Myöhempien aikojen pyhät vahvistavat, että ne, jotka ovat näin syntyneet uudesti, ovat Jeesukselle Kristukselle hengellisesti syntyneitä poikia ja tyttäriä (ks. Moosia 5:7; 15:9–13; 27:25). Mutta voidaksemme saada uudestisyntymisestä koituvat siunaukset meidän on yhä pidettävä liittomme ja kestettävä loppuun asti. Sillä välin olemme Jumalan armosta syntyneet uudesti ja tulleet uusiksi luomuksiksi, joilla on uudet hengelliset vanhemmat ja loistavan perinnön toivo." (Ks. "Oletko pelastettu?", *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 67–68.)

Moosia 27:28. Paljon ahdistuksen jälkeen tulee siunaus

• Vaikka Alma nuoremman täytyi kärsiä paljon ahdistusta, hänen parannuksensa lopputuloksena oli suuri ja ihana ilo (ks. Alma 36:21). Seuraava kaavio auttaa havainnollistamaan Alman parannuksen vaikutusta:

Ennen	Jälkeen
Lihallinen ja langennut, "täytyy hylätä" (Moosia 27:25–27; Alma 36:11)	Jumalan lunastama, "Hengestä syntynyt" (Moosia 27:24–25; Alma 36:23)
Kärsi paljon ahdistusta (ks. Moosia 27:28)	Temmattu "pois ikuisesta palamisesta" (Moosia 27:28)
Katkeruuden sapessa ja pahuuden kahleissa (ks. Moosia 27:29)	"Lunastettu katkeruuden sapesta ja pahuuden kahleista" (Moosia 27:29)
"Pimeimmässä kuilussa" (Moosia 27:29)	Näki "Jumalan ihmeellisen valon" (Moosia 27:29)
"Kidutti iankaikkinen piina" (Moosia 27:29)	Sielu ei "enää tunne tuskaa" (Moosia 27:29)
Monien syntiensä "muiston raastama" (Alma 36:17)	Hänen syntiensä "muisto ei enää raastanut" (Alma 36:19)
Tunsi suurta tuskaa (ks. Alma 36:20–21)	Tunsi suurta ja ihanaa iloa (ks. Alma 36:20–21)
Ajatus joutumisesta Jumalan eteen kidutti sielua kauhulla (ks. Alma 36:14–15)	Sielu ikävöi Jumalan eteen (ks. Alma 36:22)

Vrt. julkaisu *Mormonin Kirja, Evankeliumin oppi -luokan opettajan opas*, 1999, s. 92.

• Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt, että meidän täytyy käsittää, että synnin hinta on kova ja että vaikka parannus voi olla vaikeaa, lopputulos on aina paljon arvokkaampi kuin sen hinta:

"Opimme, että parannus on hyvin kivulias prosessi. Omien sanojensa mukaan Alma kärsi 'paljon ahdistusta ja [teki] parannusta lähes kuolemaan asti' ja häntä kulutti ikuinen palaminen. 'Minä olin pimeimmässä kuilussa', hän sanoi. 'Minun sieluani kidutti iankaikkinen piina.' (Moosia 27:28–29.) – –

Kolmen loputtomalta tuntuneen päivän ja yön ajan häntä kiduttivat 'tuomitun sielun tuskat' (Alma 36:16), niin todellinen tuska, että hän oli fyysisesti lamaantunut ja hengellisesti kauhuissaan siitä, mikä näytti olevan hänen lopullinen kohtalonsa. Kenenkään ei pidä ajatella, että anteeksiantamuksen lahja toteutuu täysin ilman merkittävää ponnistelua anteeksiannetun osalta. Kenenkään ei pidä olla niin typerä, että tekee syntiä tietoisesti tai harkitusti ajatellen, että anteeksianto on helposti tarjolla.

Parannukseen liittyy väistämättä kärsimistä ja murhetta. Se, joka luulee muuta, ei ole lukenut Alma nuoremman elämästä tai yrittänyt tehdä parannusta omalla kohdallaan. Parannuksen prosessissa meidän annetaan vain maistaa sitä kärsimystä, jota joutuisimme kestämään, mikäli jättäisimme kääntymättä pois pahuudesta. Se tuska, vaikkakin parannuksentekijälle vain hetkellinen, on maljoista katkerin. Kenenkään ei pidä olla niin typerä, että luulee, että siitä voi siemailla, edes pikaisesti, ilman seurauksia. – –

Opimme, että kun parannus on täydellinen, me synnymme uudesti ja jätämme ikuisesti taaksemme sen minän, joka kerran olimme. Minulle mikään niistä monista tavoista opettaa parannusta ei ole yhtä vaillinainen kuin hyvää tarkoittava ehdotus siitä, että 'vaikka naulan voikin poistaa puisesta pylväästä, siihen pylvääseen jää pysyvä reikä'. Tiedämme, että parannus (tavallaan sen naulan poistaminen) voi olla hyvin pitkä ja tuskallinen ja vaikea tehtävä. Valitettavasti jotkut eivät koskaan ryhdy siihen. Tiedämme myös, että on hyvin harvoja syntejä, joiden kohdalla parannus on mahdoton. Mutta kun parannus on mahdollinen ja sen vaatimuksia uskollisesti noudatetaan ja ne saavutetaan, ei 'pylvääseen jää reikää' siitä selkeästä syystä, ettei se ole enää sama pylväs. Se on uusi pylväs. Voimme aloittaa uudelleen, täysin puhtaina, ja meillä on uusi halu ja uusi elämäntapa." (*However Long and Hard the Road*, 1985, s. 83–84.)

Moosia 28:3–4

Kuinka Moosian poikien kääntymys vaikutti heidän haluunsa olla lähetyssaarnaajia?

Moosia 28:3. "Pelastusta julistettaisiin jokaiselle luodulle"

• Presidentti Howard W. Hunter (1907–1995) on kuvannut, kuinka halu kertoa evankeliumista on luonnollinen seuraus henkilökohtaisesta kääntymyksestä:

"Meillä on esimerkkinä Moosian neljä poikaa – Ammon, Aaron, Omner ja Himni – jotka sovituksen ansiosta saivat syntien anteeksiannon ja sitten työskentelivät vuosia lamanilaisten keskuudessa tuodakseen heidät Kristuksen luo. Aikakirja kertoo, etteivät he voineet kestää ajatusta siitä, että yksikään sielu hukkuisi (ks. Moosia 28:3). – –

Suurenmoinen osoitus ihmisen henkilökohtaisesta kääntymyksestä on halu kertoa evankeliumista muille. Tästä syystä Herra on antanut jokaiselle kirkon jäsenelle velvoitteen olla lähetyssaarnaaja." (*The Teachings of Howard W. Hunter*, toim. Clyde J. Williams, 1997, s. 249.)

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on ehdottanut yhtä tehokasta keinoa, jonka avulla kirkon jäsenet voisivat kertoa evankeliumista nykyään: "Avain menestyksekkääseen jäsenlähetystyöhön on harjoittaa uskoa. Yksi tapa osoittaa uskonne Herraan ja Hänen lupauksiinsa on asettaa rukoillen päivämäärä, johon mennessä teillä on joku valmiina tapaamaan lähetyssaarnaajat. Olen saanut satoja kirjeitä jäseniltä, jotka ovat harjoittaneet uskoaan tällä yksinkertaisella tavalla. Vaikkei perheillä ollut mielessään ketään, jolle he voisivat kertoa evankeliumista, he asettivat päivämäärän, rukoilivat ja sitten puhuivat useammille ihmisille. Herra on hyvä paimen, ja Hän tuntee lampaansa, joita on valmistettu kuulemaan Hänen ääntään. Hän on opastava meitä, kun etsimme Hänen jumalallista apuaan kertoa Hänen evankeliumistaan." ("Evankeliumista kertovan kodin luominen", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 86.)

Moosia 28:11–20. Jerediläisten aikakirja ja näkijänkivet

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on puhunut siitä, että Moosia käytti kääntäjiä kääntäessään jerediläisten aikakirjan:

"Limhin kansa toi Moosialle aikakirjan, joka 'oli kaiverrettu metallilevyihin' [Moosia 21:27] ja jonka aikakirjan

Moosia käänsi 'kahden kiven avulla, jotka oli kiinnitetty sankojen kahteen kehykseen'. – –

Joseph Smith sai 'rintakilven' ja Mormonin kirjan levyjen mukana urimin ja tummimin, jotka Moroni oli kätkenyt, jotta ne tulisivat esiin viimeisinä päivinä keinona, jonka avulla muinainen aikakirja voitaisiin kääntää, ja jotka urim ja tummim annettiin Jeredin veljelle [ks. OL 17:1]." (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 1, s. 161–162.)

Moosia 29:26–27. Vaarallista, kun enemmistö valitsee "sellaista, mikä ei ole oikein"

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on varoittanut, ettemme saa olla välinpitämättömiä yhteiskunnassa vallitsevaa jumalattomuutta kohtaan, koska tuho odottaa kansakuntia, jotka valitsevat jumalattomuuden:

"Käyttäytymistieteellisesti puhuen, kun aiemmin vähäisemmästä kansan äänestä tulee hallitsevampi, koittaa aika, jolloin Jumalan tuomiot ja typerän itsekkyyden seuraukset tulevat [kansan] osaksi (ks. Moosia 29:26–27).

Kulttuurin rappeutuminen kiihtyy, kun yhteiskunnan itsekkäät yhden asian piirit lakkaavat piittaamasta aiemmin laajasti hyväksytyistä yleisistä arvoista. Välinpitämättömät tai myötäilijät helpottavat tätä ajautumista, ja yhteiskunta eksytetään varovasti alas helvettiin (ks. 2. Nefi 28:21). Jotkut eivät ehkä mene mukaan tähän ajautumiseen vaan astuvat sen sijaan syrjään, kun sitä vastoin aikaisemmin he olisivat ehkä asettuneetkin vastustamaan sitä, mihin heillä on oikeus. – –

Meillä on velvollisuus huomata aidot, paljon puhuvat merkit yhteiskunnassa. – –

Kulttuurin rappeutumisesta ovat todellisuudessa vastuussa sekä johtajat että seuraajat. Historian valossa on tietenkin helppo arvostella huonoja johtajia, mutta meidän ei pitäisi antaa seuraajille vapaalippua. Muuten he voivat turmelustaan selitellessään sanoa, että he vain seurasivat määräyksiä, kun taas johtaja vain määräsi seuraajiaan! Seuraajilta vaaditaan kuitenkin paljon enemmän demokraattisessa yhteiskunnassa, jossa yksilön luonteella on niin suuri merkitys sekä johtajien että seuraajien kohdalla." (Ks. "Tehkää parannus itsekkyydestä", *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 27, 28.)

• Myös presidentti Boyd K. Packer on puhunut viimeaikaisista vääristyneen suvaitsevaisuuden suuntauksista:

"Suvaitsevaisuuden hyvettä on vääristelty, ja se on kohotettu niin huomattavaan asemaan, että sitä pidetään yhtä arvokkaana ja jopa arvokkaampana kuin siveellisyyttä. On eri asia suvaita yksilön käyttäytymistä ja jopa antaa se anteeksi kuin toisaalta kollektiivisesti ja lainsäädännöllisesti suojella siveetöntä käyttäytymistä, joka voi heikentää perhettä, jopa tuhota sen.

Kun suvaitsevaisuutta liioitellaan niiden oikeuksien suojelemiseksi, joiden käytös vaarantaa perheen ja loukkaa enemmistön oikeuksia, se luo vaarallisen ansan. Olemme joutumassa vaarallisen lähelle sitä tilaa, jota profeetta Moosia kuvaa [kohdassa Moosia 29:26–27]." ("Children of God", *BYU:n naisten konferenssi*, 5. toukokuuta 2006, s. 6.)

Moosia 29:41–44. Tuomarien hallituskausi

• Kuningas Moosian toimeenpanema muutos hallituksessa oli niin merkittävä, että siitä lähtien aina Kristuksen syntymään asti (ks. 3. Nefi 2:8) nefiläiset laskivat aikansa tuomarien hallituskauden alun mukaan. Aikaisemmin nefiläiset laskivat ajan siitä vuodesta, jolloin Lehi lähti Jerusalemista.

Pohdittavia seikkoja

- Mikä mielestäsi motivoi täysin kääntyneitä kertomaan evankeliumista muille?
- Miksi mielestäsi on tärkeää pitää aikakirjaa perheissämme ja kirkossa?

Ehdotettuja tehtäviä

- Tarjoudu opettamaan perheillassa oppiaihe Alma nuoremman ja Moosian poikien kääntymyksestä, josta kerrotaan kohdassa Moosia 27–28. Anna opetettavillesi haaste soveltaa periaatteita, joita Alma ja Moosian pojat osoittivat kohdissa Moosia 27:32–36; 28:3.
- Kirjoita päiväkirjaasi erityinen kuvaus siitä sydämenmuutoksesta, jonka olet kokenut todistuksesi kehittyessä.

Luku 23

Alma 1–4

Johdanto

Alma nuorempi kohtasi ankaria haasteita palvellessaan samanaikaisesti sekä kirkon ylipappina että nefiläisten ensimmäisenä valittuna ylituomarina (ks. Alma 4:18). Sekä kirkkoa että hallitusta uhkasivat ihmiset, jotka pyrkivät käyttämään uskontoa ja politiikkaa omaksi hyödykseen. Nehor horjutti kirkkoa käyttämällä pappisvaltaa perustaakseen uskonnollisen liikkeen ja ammattikunnan, joka houkutti monia (ks. Alma 1). Amlisi, joka oli Nehorin joukkoa, ryhtyi sotaan vasta valittua tuomarien hallitusta vastaan, kun ei ollut itse onnistunut saamaan läpi tahtoaan tulla kuninkaaksi (ks. Alma 2–3). Huomaa, kuinka Alma rukoili, osoitti uskoa Jumalaan ja sitten ryhtyi toimeen voittaakseen kunkin kohtaamansa ongelman. Mieti, kuinka sinä voit noudattaa Alman mallia käsitellessäsi omia henkilökohtaisia haasteitasi.

Selityksiä

Alman kirja

• Mormonin kirjan kokoajana Mormon kohtasi vaikeita haasteita päättäessään, mitä sisällyttää lyhennettyyn aikakirjaan. Hänen valintojaan opasti ainakin kaksi ohjetta. Ensiksikin Herra kehotti Mormonia ”kirjoittamaan sitä, mitä minun on käsketty” (3. Nefi 26:12). Toiseksi Mormon tiesi, että myöhempinä aikoina hänen aikakirjansa oli määrä tulla esiin hajallaan olevan Israelin kokoamiseksi Herran liittojen ääreen (ks. Morm. s. 1–11; 3. Nefi 26:6–12; 29:1–9; 30:1–2). Me siis ymmärrämme, että kun Mormon teki sisältöön liittyviä päätöksiä, nämä kaksi vaikutinta hallitsivat hänen päätöksentekoaan.

On valaisevaa verrata Mormonin kirjan kirjojen pituuksia ja niiden kattamia ajanjaksoja. Ylenmääräinen kirjoittaminen melko lyhyestä historian jaksosta kertoo lukijalle, että Alman kirjan kattama ajanjakso Mormonin kirjan historiassa on erityisen rinnasteinen ja merkityksellinen meidän ajallemme. Voit verrata kirjoja lisää katsomalla liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan sivut ja ajanjaksot” (s. 424).

Alma 1:3–4. Nehor opetti, että ”opettajasta pitäisi tulla suosittu”

• Nehor käytti imartelua ja väärää oppia houkutellakseen seuraajia ja hyökätäkseen Jumalan kirkkoa vastaan. Hänen opetuksensa olivat suosittuja, koska ne oikeuttivat synnin uskonnon nimissä. Hän kannusti jumalattomuuteen järkeillen, että ”lopulta kaikilla ihmisillä on iankaikkinen elämä” riippumatta heidän henkilökohtaisesta käytöksestään (Alma 1:4).

Jerry Thompson. © IRI

Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on kehottanut meitä olemaan rohkeita ja torjumaan nykypäivän nehorit ja heidän suositut viestinsä: ”Nehorin sanat miellyttivät ihmisiä, mutta vaikka hänen oppinsa oli monien mieleen, se oli väärä. Kun meidän on tehtävä monia päätöksiä elämässä, maailman helpot ja suositut viestit eivät yleensä ole oikeita valintoja, ja vaatii paljon rohkeutta valita oikein.” (”Valitse oikein”, *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 63.)

• Kohdassa Alma 1:4 Nehor opetti, että ”kaikilla ihmisillä on iankaikkinen elämä”. Jakeessa 16 sanotaan, että pappisvalta oli väärien oppien saarnaamista ”rikkauksien ja kunnian tähden”. Yksi vääristä opeista, joita pappisvaltaan syyllistyvät usein suosivat, on se, että ”koko ihmissuku pelastuu viimeisenä päivänä ja ettei sen tarvinnut pelätä eikä vapista” (jae 4). Yksi pappisvallan merkittävä ongelma on siinä, ettei siinä opeteta parannusta, ”sillä he olivat Nehorin uskonsuuntaa eivätkä uskoneet parannuksen tekoon synneistään” (Alma 15:15).

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut evankeliumin opettajia katsomaan Vapahtajaan ja auttamaan oppilaitaan tekemään samoin: ”Evankeliumin opettaja ei koskaan hämmennä oppilaidensa näkemystä Mestarista siten, että hän peittää tai hämärtää oppiaiheen korostamalla itseään tai ajamalla omaa etuaan. Tämä tarkoittaa sitä, että evankeliumin

opettaja ei saa koskaan harjoittaa pappisvaltaa, joka on sitä, että 'ihmiset saarnaavat ja asettavat itsensä maailman valoksi saadakseen etua ja maailman ylistystä' (2. Nefi 26:29). Evankeliumin opettaja ei saarnaa tullakseen suosituksi (ks. Alma 1:3) eikä 'rikkauksien ja kunnian tähden' (Alma 1:16). Hän noudattaa suurenmoista Mormonin kirjan esimerkkiä, jossa 'saarnaaja ei ollut kuulijaa parempi, eikä opettaja ollut oppilasta parempi' (Alma 1:26). Molemmat katsovat aina Mestariin." (Ks. "Evankeliumin opettaminen", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 96.)

Alma 1:5–6, 16. Pappisvalta

• Nehor edisti pappisvaltaa ja itsensä ylentämistä rikkauksia ja kunniaa saadakseen. Nehorin esimerkki osoittaa, että meidän tulisi epäillä niitä, jotka tavoittelevat saarnaamisellaan henkilökohtaista mainetta tai vaurautta. Nefi määritteli aiemmin pappisvallan: "Pappisvalta on sitä, että ihmiset saarnaavat ja asettavat itsensä maailman valoksi saadakseen etua ja maailman ylistystä; mutta Siionin parasta he eivät tavoittele. Katso, Herra on kieltänyt tämän." (2. Nefi 26:29–30.)

• Myös vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on määritellyt, mitä pappisvalta on kirkon opettajien kohdalla: "Kaikki sellainen, mitä te tai minä teemme opettajana ja mikä tietoisesti ja tarkoituksellisesti kiinnittää huomiota meihin itseemme – esittämissämme sanomissa, käyttämissämme menetelmissä tai henkilökohtaisessa esiintymisessämme – on eräänlaista pappisvaltaa, joka estää Pyhän Hengen vaikuttavan opetuksen. 'Saarnaako [hän] – – sitä totuuden Hengessä vai jollakin muulla tavalla? Ja jos se tapahtuu jollakin muulla tavalla, se ei ole Jumalasta.' (OL 50:17–18.)" (Ks. "Etsikää oppia uskon kautta", ilta johtavan auktoriteetin seurassa, 3. helmikuuta 2006, s. 4, www.ldsces.org.)

Alma 1:7–9

Kuinka Gideon ensin suhtautui Nehorin vääriin opetuksiin? Mitä me voimme oppia Gideonin kokemuksesta?

Alma 1:7–9. Gideon "oli välineenä Jumalan käsissä"

• Aikakirja toteaa, että Gideon "oli välineenä Jumalan käsissä" (Alma 1:8). Gideon, joka kuului Nefin maassa asuvaan siirtokuntaan, vastusti kuningas Nooan jumalatonta johtamista (ks. Moosia 19:4). Myöhemmin Limhin hallituskaudella Gideonista tuli "kuninkaan sotapäällikkö" ja hänellä oli merkittävä osa siirtokunnan säilymisessä ja heidän auttamisessaan pakenemaan Sarahemlaan (ks. Moosia 20:17; 22:3–9). Sarahemlassa ollessaan hän täytti kirkon opettajaksi tulemiselle asetetut korkeat vaatimukset (ks. Moosia 23:14). Joutuessaan vastatusten Nehorin väärien opetusten kanssa Gideon ojensi Nehoria "Jumalan sanoilla" (Alma 1:7). Lopputuloksena oli, että Gideon surmattiin hänen puolustaessa uskoaan. Kansa kunnioitti tätä sotapäällikköä, opettajaa ja marttyyria niin suuresti, että se nimesi sekä laakson että kaupungin hänen kunniakseen (ks. Alma 2:20; 6:7).

Alma 1:13–15. Mikä on *häpeällinen* kuolema?

• Nehor otettiin hengiltä Gideonin murhaamisen takia. Pyhissä kirjoituksissa kerrotaan, että "hän kärsi häpeällisen kuoleman" (Alma 1:15), joka [englanninkielinen sana ignominious] tarkoittaa "hyvin hävettävää, moitittavaa, kunniatonta" (*Noah Webster's First Edition of an American Dictionary of the English Language, 1828*, 1967).

Alma 1:17–18. Kuolemanrangaistus

• Jumalan laissa sanotaan: "Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava" (1. Moos. 9:6). Vuonna 1889 ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi laativat julistuksen, joka koski kirkon suhtautumista kuolemanrangaistukseen:

"Esitämme vakaasti seuraavat julistukset:

Että tämä kirkko pitää ihmisveren vuodattamista äärimmäisen kammottavana. Että me pidämme ihmisen surmaamista, paitsi silloin kun se tapahtuu siviilioikeuden mukaan, henkirikoksena, josta rangaistuksena tulee olla rikoksentekijän veren vuodattaminen sen jälkeen kun on pidetty julkinen oikeudenkäynti maan laillisesti järjestetyn oikeusistuimen edessä. – –

Jumalan ilmoitukset tälle kirkolle esittävät kuoleman rangaistukseksi henkirikoksesta ja edellyttävät, että rikoksentekijät, joiden rikos kohdistuu ihmishenkeen tai

omaisuuteen, tuodaan maan lakien eteen tuomittaviksi." ("Official Declaration", *Millennial Star*, 20. tammikuuta 1890, s. 33–34.)

Alma 1:19–20, 25. Vainon kestäminen

• Ne, jotka seuraavat Jeesuksen Kristuksen opetuksia, ovat aina kohdanneet vainoa. Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on kehottanut niitä, joita vainotaan, ettei heidän pidä antaa koettelemustensa pysäyttää heidän hengellistä edistymistään eikä saada heitä luopumaan vanhurskaasta innostaan:

"On jumalallista tulla vainotuksi vanhurskauden tähden tärkeässä asiassa, kun on kyse totuudesta, hyveestä ja kunniasta. – – Vainoamisesta tuleva suuri vahinko ei johdu itse vainosta vaan siitä mahdollisesta vaikutuksesta, joka sillä saattaa olla vainottuihin, jotka saattavat siten luopua innostaan toimia vanhurskauden puolesta omassa asiassaan. Suuri osa tuosta vainosta johtuu ymmärryksen puutteesta, sillä ihminen on taipuvainen vastustamaan sellaista, mitä hän ei ymmärrä. Osa siitä johtuu ihmisistä, jotka haluavat pahaa. Mutta olipa syy mikä tahansa, vaino näyttää kohdistuvan hyvin yleismaailmallisesti niihin, jotka ovat mukana vanhurskaassa asiassa. – –

Jos pysytte lujina oikean asian puolesta huolimatta väkijoukon pilkasta tai jopa fyysisestä väkivallasta, teidät tullaan kruunaamaan iankaikkisen ilon autuudella. Saattaapa olla, että meidänkin aikanamme kuten menneinä aikoina joidenkin pyhien tai jopa apostolien on annettava henkensä totuutta puolustaessaan. Jos sellainen aika koittaa, suokoon Jumala, että he pysyisivät horjumattomina!" (*Decisions for Successful Living*, 1973, s. 61–62.)

Alma 1:26

Kuinka papit suhtautuivat niihin, joita he opettivat? Miksi tämä asenne on tärkeä opettaessamme muita?

Alma 1:26. "Papit jättivät työnsä julistaakseen Jumalan sanaa"

• Huomaa, kuinka luvussa Alma 1 Mormon vertaa keskenään Nehorin ylpeyttä ja Jumalan kirkon nöyriä pappeja. Nehor käytti "hyvin kalliita vaatteita", saarnasi rikkauksien tähden ja ylpistyi sydämensä kopeudessa uskoen olevansa parempi kuin muut (ks. Alma 1:5–6, 16). Tosi papit puolestaan eivät käyttäneet kalliita vaatteita, he opettivat ilman rahallista palkkiota haluten nähdä toisten edistyvän, he tekivät omin käsin työtä elannokseen eivätkä he pitäneet itseään kuulijoitansa ylempiarvoisina (ks. Alma 1:26–27; ks. myös Moosia 18:24; 27:5). Läpi Mormonin kirjan kerrotaan eri luopioryhmistä, jotka omaksuivat Nehorin opetukset tai uskonsuunnan (ks. Alma 1:16; 16:1–12). Tämä uskonsuunta ylensi heidän niin kutsutut hengelliset johtajansa siinä määrin, että se johti papillisen eliitin ja yhteiskuntaluokkien syntymiseen kansan keskuudessa. Nämä omavaltaiset eliitit käyttivät usein hyväkseen maallikkoväestöä ja vainosivat köyhiä (ks. Moosia 11:3–6; 23:39; 24:8–9; Alma 31:23–32:5). Sen sijaan kohdassa Alma 1:26 opetetaan, että Herran tapa on kutsua maallikkopappeusjohtajia.

Alma 1:26–31. Kirkon asiat järjestetään

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, että Herran kirkon järjestäminen edellyttää muutakin kuin kasteiden toimittamista:

"Me myönnämme, että Herran kirkon lujittaminen käsittää paljon enemmän kuin sen, että kastamme ihmisiä. Mormonin kirjassa Alman ensimmäisessä luvussa on mielenkiintoinen tapahtumasarja, joka osoittaa, millä tavoin Herran kirkkoa lujitetaan. – –

Pankaamme merkille muutamia seikkoja tästä tapahtumasarjasta:

Ensiksi, oppeja opetetaan [ks. Alma 1:26].

Toiseksi, jäsenet pitävät toisiaan yhtä suuressa arvossa kuin itseään (ks. jae 26).

Kolmanneksi, he tekevät kaikki työtä. He

työskentelevät ja ansaitsevat itse sen, mitä saavat (ks. jae 26).

Neljänneksi, he jakavat omaisuudestaan vähempiosaisille; he palvelevat toisiaan (ks. jae 27).

Viidenneksi, he tinkivät omista mielihaluistaan samalla kuitenkin huolehtien sopivasti omista tarpeistaan (ks. jae 27). – –

Tämä voimallinen muutos ei tapahtunut siksi, että ihmisille annettiin jotakin, vaan pikemminkin siitä syystä, että heitä opetettiin ja he alkoivat auttaa itse itseään ja huolehtia vähempiosaisista. Kun he antoivat itsestään Herran tavalla, heidän olosuhteensa alkoivat tulla paremmiksi.

Tämä menetelmä kirkon lujittamiseksi sopii minne tahansa." (Ks. "Kirkon aseman lujittaminen – huoltopalvelulähetyssaarnaajat ovat tärkeä apukeino", *Valkeus*, toukokuu 1980, s. 155–156.)

Alma 1:27. Pukeutuminen ja ulkoinen olemus

• Mormonin kirja varoittaa toistuvasti ylpeyden ja luokkaerojen synneistä, joita ilmenee, kun ihmiset alkavat käyttää "hyvin kalliita vaatteita" (Alma 1:6). Herran kirkon jäseniä on neuvottu välttämään äärimmäisyyksiä vaatetuksessa ja ulkoisessa olemuksessa. Heidän tulee myös välttää syventymästä liiaksi kalliisiin muotivirtauksiin (ks. OL 42:40). Kristuksen opetuslasten tulee silti olla "siistejä ja viehättäviä" (Alma 1:27).

Nuorten voimaksi -kirjasessa sanotaan: "Huoliteltu ulkoasu ja säädyllinen pukeutuminen kertovat Hengelle, että haluat Hänen toveruuttaan. – – Ole aina siisti ja puhdas ja vältä nuhruisuutta ja sopimatonta huolettomuutta pukeutumisessa, ulkoisessa olemuksessa ja tavoissa. Kysy itseltäsi: 'Olisinko olemukseeni tyytyväinen, jos olisin Herran edessä?'" (2002, s. 15, 16.)

Alma 2:4

Miksi Amlisi halusi kuninkaaksi? Mitä hän teki, kun kansan enemmistö äänesti häntä vastaan? (Ks. Alma 2:7–10.)

Alma 2:4–6. Kansan ääni

• Amlisin yritys riistää ihmisiltä heidän uskonnolliset oikeutensa ja etuoikeutensa kumottiin kansan äänellä. Mieti, mikä olisi ollut tuloksena, jos Amlisin ajan vanhurskaat nefiläiset olisivat jättäneet äänestämättä. Meidän aikamme demokraattisissa kansakunnissa jokaisella myöhempien aikojen pyhällä on pyhä velvollisuus äänestää ja vaikuttaa suotuisalla tavalla yhteiskuntaansa tukemalla rehellisiä, viisaita, hyviä ja kunniallisia johtajia ja lakeja (ks. OL 98:10).

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on kannustanut meitä kohottamaan äänemme oman aikamme jumalattomia suuntauksia vastaan: "Meidän on muistettava Edmund Burken sanat: 'Pahuuden voittoon ei tarvita muuta kuin se, että hyvät ihmiset eivät tee mitään.' Meidän on yhdessä muiden huolestuneiden kansalaisten kanssa kautta maailman korotettava äänemme vastustamaan nykyisiä suuntauksia. Meidän on kerrottava tiedotusvälineiden vastenmielisen tarjonnan rahoittajille, että nyt riittää. Meidän on tuettava ohjelmia ja tuotteita, jotka ovat myönteisiä ja kohottavia. Liittymällä yhteen naapurien ja ystävien kanssa, jotka ovat yhtä huolestuneita kuin mekin, voimme lähettää vastuussa oleville selvän sanoman. Heidän osoitteensa löytyvät heidän internetsivuiltansa ja paikallisilta tytäryhtiöiltänsä. Kirjeillä ja sähköpostiviesteillä on suurempi vaikutus kuin useimmat ihmiset käsittävätkään." (Ks. "Antakaamme äänemme kuulua", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 18.)

Alma 2:28–31. Jumala vahvisti Almaa ja nefiläisiä

• Aikaisemmin Herra oli luvannut nefiläisille, että Hän tukisi heitä lamanilaisia vastaan, jos he olisivat

vanhurskaita (ks. 2. Nefi 5:25). Näin ollen suurimman hätänsä hetkenä nefiläiset huusivat Jumalan puoleen ja Herran käsi vahvisti heitä (ks. Alma 2:28). Saman taistelun aikana Jumala vahvisti Almaa, niin että tämä kykeni voittamaan vihollisensa, mikä oli vastaus hänen uskoonsa (ks. Alma 2:30–31).

Alma 3:4. Amlisilaiset merkitsivät ruumiinsa

• Amlisilaiset merkitsivät ”itsensä punaisella otsaansa” erottuakseen nefiläisistä (Alma 3:4, 18). Meidän aikanamme presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on kehottanut nuoria miehiä ja naisia pitämään kehonsa pyhänä ja olemaan merkitsemättä itseään tatuoinneilla:

”Nyt innostukseen tatuoida vartaloa. En voi ymmärtää, miksi kukaan nuori mies saati sitten nuori nainen haluaisi käydä läpi tuon kivuliaan toimenpiteen ja pilata ihonsa erilaisin kirjavin ihmisten, eläinten ja eri symbolien kuvin. Tatuoinnin tulos on pysyvä, ellei tehdä toista kivuliasta ja kallista toimenpidettä sen poistamiseksi. Isät, varoittakaa poikianne, etteivät he anna tatuoida ihoaan. He saattavat vastustaa puheitanne nyt, mutta tulee aika, jolloin he tulevat kiittämään teitä. Tatuointi on graffitia ruumiin temppelissä.

Sama pätee lävistyksiin, joita tehdään useita korvakoruja varten, nenään tai jopa kieleen. Voivatko he mitenkään pitää tätä kauniina? – – Ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi ovat julistaneet, että me vastustamme tatuointeja ja myös ’kehon lävistystä muuten kuin lääketieteellistä tarkoitusta varten’. Emme kuitenkaan ota kantaa ’vähäiseen lävistykseen kuten naisten korvien lävistämiseen yhtä korvakoruparia varten’ – yhtä paria.” (”Runsas on lastesi onni ja rauha”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 67–68.)

Alma 3:5. Amlisilaiset muuttivat ulkoista olemustaan seuratakseen lamanilaisia

• Amlisilaiset muuttivat ulkoista olemustaan näyttääkseen lamanilaisilta. Nykyaikana monet myöhempien aikojen pyhät tuntevat painostusta noudattaa maailman pukeutumissuuntauksia. Äärimmäisyydet pukeutumisessa ja ulkoisessa olemuksessa erottavat tottelemattomat Jeesuksen Kristuksen opetuslapsista. Ne, jotka noudattavat näitä maailmallisia suuntauksia, ”ovat tottelemattomia profeettaa kohtaan ja seuraavat sen sijaan maailman villityksiä” (ks. ”Questions and Answers”, *New Era*, maaliskuu 2006, s. 14; *Nuorten voimaksi*, s. 14–16).

• Vanhin M. Russell Ballard on opettanut nuorille miehille, joilla on pappeus, että maailmalliset suuntaukset pukeutumisessa ja ulkoisessa olemuksessa karkottavat pois Herran Hengen:

”On olemassa kokonainen alakulttuuri, joka ihailee nykyisiä jengejä ja niiden rikollista käyttäytymistä ja antaa sen ilmetä musiikissa, pukeutumistyyleissä, kielenkäytössä, asenteissa ja käyttäytymisessä. Monet ovat nähneet trendikkäiden ystäviensä omaksuvan jonkin ’muodikkaan’ ja ’coolin’ tyylin mutta joutuvan sen mukana vedetyksi alakulttuuriin. – –

En usko, että te voitte puolustaa totuutta ja oikeutta, jos pukeudutte tavalla, joka ei sovi Jumalan pappeuden haltijalle.” (”Totuuden ja oikeuden puolustaminen”, *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 39, 40.)

Alma 3:26–27. ”Jokainen saa palkkansa siltä, jota hän tahtoo totella”

• Ilmaus ”jokainen saa palkkansa siltä, jota hän tahtoo totella”, kutsuu kuvaannollisesti lukijaa pitämään itseään työntekijänä, jonka valinnat määrittävät sen, onko

hänen perimmäisenä työnantajanaan Jumala vai Saatana (ks. Alma 3:27). Ne, jotka kallistuvat Saatanan puolelle, huomaavat pian olevansa hänen palkkalistoillaan ja saavansa osakseen ”iankaikkisen kurjuuden” (Alma 3:26).

Lopulta elämän valinnat paljastavat, kenet ihminen on valinnut iankaikkiseksi työnantajakseen. Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on opettanut tätä totuutta julistaessaan: ”Elämämme koostuu tuhansista päivittäisistä valinnoista. Vuosien kuluessa nämä pienet valinnat sitoutuvat yhteen ja osoittavat selvästi, mitä me pidämme tärkeänä.” (Ks. ”Valinta”, *Valkeus*, huhtikuu 1981, s. 40.)

Alma 4:9–12. ”Suuri kompastuskivi”

• Kun kirkon jäsenistä tuli ylpeitä, heidän kielteinen esimerkkinsä muodostui kompastuskiveksi niille, jotka eivät kuuluneet kirkkoon (ks. Alma 4:9–12; 39:11). Presidentti Gordon B. Hinckley on esittänyt kertomuksen nuoresta miehestä, joka kohtasi suuria vaikeuksia oppia evankeliumia sen vuoksi, kuinka kirkon jäsenet kohtelivat häntä:

”Hän ei ollut kirkon jäsen. Hän ja hänen vanhempansa olivat aktiivisia eräässä toisessa uskontokunnassa.

Hän muistaa, että hänen kasvuvuosinaan jotkut hänen myöhempien aikojen pyhiin kuuluvista tovereistaan väheksyivät häntä, saivat hänet tuntemaan itsensä ulkopuoliseksi ja tekivät hänestä pilaa.

Hän alkoi kirjaimellisesti vihata tätä kirkkoa ja sen jäseniä. Hän ei nähnyt mitään hyvää kenessäkään heistä.

Sitten hänen isänsä menetti työpaikkansa, ja heidän oli muutettava. Uudessa paikassa hän pääsi 17-vuotiaana opiskelemaan collegeen. Siellä hän tunsi ensimmäistä kertaa elämässään ystävien lämpöä. Yksi heistä, Richard nimeltään, pyysi häntä liittymään yhdistykseen, jonka puheenjohtajana toimi. Hän kirjoittaa:

’Ensimmäisen kerran elämässäni joku halusi olla kanssani. En tiennyt, kuinka suhtautua, mutta onneksi liityin. – – Se johtui tunteesta, jota rakastin, tunteesta, että minulla oli ystävä. Olin rukoillut sellaista koko elämäni ajan. Ja nyt 17 vuoden odotuksen jälkeen Jumala vastasi tuohon rukoukseen.’

Kun hän oli 19-vuotias, hän huomasi olevansa Richardin telttakaverina heidän kesätyössään. Hän pani merkille, että Richard luki erästä kirjaa joka ilta. Hän kysyi, mitä Richard luki. Richard kertoi hänelle lukevansa Mormonin kirjaa. Hän lisää:

’Vaihdoin nopeasti aihetta ja menin nukkumaan. Olihan se sentään kirja, joka oli pilannut lapsuuteni. Yritin unohtaa sen, mutta viikko kului enkä saanut unta. Miksi hän luki sitä joka ilta? Pian en pystynyt enää kestämään päätäni vaivaavia vastaamattomia kysymyksiä. Niinpä eräänä iltana kysyin häneltä, mikä siinä kirjassa oli niin tärkeää. Mistä se kertoi? – – Hän alkoi lukea kohdasta, johon oli lopettanut. Hän luki Jeesuksesta ja ilmestymisestä Amerikan mantereella. Olin järkyttynyt. En tiennyt, että mormonit uskoivat Jeesukseen.’ – –

Kerran sen jälkeen tämä nuorukainen ja hänen ystävänsä olivat matkalla. Richard antoi hänelle Mormonin kirjan ja pyysi häntä lukemaan sitä ääneen. Hän teki niin, ja äkkiä Pyhän Hengen innoitus kosketti häntä.

Aikaa kului, ja hänen uskonsa vahvistui. Hän päätti mennä kasteelle. – –

Kertomus päättyy tähän, mutta siinä on tärkeitä opetuksia. Yksi on se valitettava tapa, jolla hänen nuoret mormonitoverinsa kohtelivat häntä.

Seuraavaksi on se tapa, jolla hänen löytämänsä uusi ystävä Richard kohteli häntä. Se oli täysin päinvastainen kuin hänen aiempi kokemuksensa. Se johti hänen kääntymykseensä ja kasteeseensa erittäin suurista vaikeuksista huolimatta.” (Ks. ”Suuremman ystävällisyyden tarve”, *Liahona*, toukokuu 2006, s. 59, 60.)

Alma 4:14. Syntien anteeksiannon säilyttäminen

• Mormonin kirjassa opetetaan, että Jeesuksen Kristuksen sovituksen ansiosta voimme saada syntimme

anteeksi, ja lisäksi siinä opetetaan, että meidän täytyy säilyttää syntiemme anteeksianto (ks. Alma 4:14; ks. myös Moosia 4:11). Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, että olemalla uskollisia liitoillemme ja huolehtimalla muista me voimme säilyttää syntiemme anteeksiannon: ”Onko mitään epäilystä siitä, että syntiemme anteeksiannon säilyminen riippuu siitä, huolehdimmeko toinen toisestamme? Jos me uskomme näihin opetuksiin, jos väitämme seuraavamme Vapahtajaa ja Hänen profeettojaan, jos haluamme olla uskollisia liitoillemme ja saada elämäämme Herran Hengen, silloin meidän on tehtävä sitä, mitä Vapahtaja sanoi ja teki.” (Ks. ”Huoltopalvelu – Vapahtajan ohjelma”, *Valkeus*, huhtikuu 1981, s. 188.)

Alma 4:15–19
Miksi Alma luopui tuomarinistuimesta? Mitä voit oppia hänen esimerkistään?

Alma 4:19. Puhtaan todistuksen esittäminen

• Jotta ihmisiä saataisiin takaisin, Alma tiesi, että ”sanan saarnaamisella oli suuri taipumus johdattaa kansaa tekemään sitä, mikä oli oikein – niin, sillä oli ollut kansan mieleen voimallisempi vaikutus kuin miekalla tai millään muulla” (Alma 31:5). Presidentti Gordon B. Hinckley on tähdentänyt, kuinka tärkeää maailman on kuulla puhtaita todistuksia:

”Muistanette, että Alma luopui tuomarinistuimesta saadakseen aikaa ja voimia suurempaan työhön: [Alma 4:19].

Tästä samasta syystä maailma tarvitsee nykyaikana puhtaan todistuksen voimaa. Se tarvitsee Jeesuksen Kristuksen evankeliumia, ja jotta maailma kuulisi tuon evankeliumin, täytyy olla sanansaattajia, jotka opettavat sitä.” (”Lähetystyö”, *Valkeus*, maaliskuu 1988, s. 2.)

• Vanhin M. Russell Ballard on neuvonut myöhempien aikojen pyhiä lausumaan puhtaan todistuksen:

”Yksinkertaisesti sanoen todistus – todellinen todistus, joka on syntynyt Hengestä ja on Pyhän Hengen vahvistama – muuttaa elämän. Se muuttaa ajattelu- ja toimintatapanne. Se muuttaa puhetapanne. Se vaikuttaa tärkeysjärjestykseenne ja kaikkiin valintoihinne. – –

Kokemukseni kirkossa saa minut huolestuneeksi siitä, että liian monien jäsentemme todistukset jäävät ilmauksiin ’olen kiitollinen’ ja ’minä rakastan’ ja liian harvat kykenevät lausumaan nöyrän ja vilpittömän selkeästi ’minä tiedän’. Tämän vuoksi kokouksistamme puuttuu toisinaan todistuksista rikas hengellinen perustus, joka sykähdyttää sielua ja jolla on merkittävä, myönteinen vaikutus kaikkien niiden elämään, jotka sen kuulevat.

Todistuskokoustemme tulee keskittyä suuremmassa määrin Vapahtajaan, evankeliumin oppeihin, palautuksen siunauksiin ja pyhien kirjoitusten opetuksiin. Meidän tulee korvata tarinat, matkakertomukset ja esitelmät puhtailla todistuksilla. – –

Todistaminen on ’Pyhän Hengen antaman tiedon ja hengellisen varmuuden lausumista, totuudesta vakuuttamista henkilökohtaisen tiedon tai uskon perusteella’ (PKO, hakusana ”Todistaminen”, s. 184). Selvä totuudesta vakuuttaminen vaikuttaa ihmisten elämään. Se muuttaa sydämen. Sen Pyhä Henki voi vahvistaa todeksi Jumalan lasten sydämessä.

Vaikka meillä kirkon jäseninä voi olla todistus monesta asiasta, on tiettyjä perustotuuksia, joita meidän täytyy jatkuvasti opettaa toisillemme ja joista meidän täytyy kertoa niille, jotka eivät kuulu tähän kirkkoon. Todistakaa siitä, että Jumala on meidän Isämme ja että Jeesus on Kristus. Pelastussuunnitelman keskeisenä osana on Vapahtajan sovitus. Joseph Smith palautti Jeesuksen Kristuksen ikuisen evankeliumin täyteyden, ja Mormonin kirja on osoitus siitä, että todistuksemme on tosi.” (Ks. ”Puhdas todistus”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 40, 41–42.)

• Presidentti Howard W. Hunter (1907–1995) on esittänyt varoituksen liittyen tunteisiin todistamisen aikana:

”Saanen esittää varoituksen sanan tästä aiheesta. – – Huolestun, kun näyttää siltä, että vahva tunne tai vuolaat kyyneleet rinnastetaan Hengen läsnäoloon.

Tietenkin Herran Henki voi herättää vahvoja emotionaalisia tunteita mukaan lukien kyyneleet, mutta sellaista ulkoista ilmausta ei pidä sekoittaa itse Hengen läsnäoloon.

Vuosien varrella olen seurannut hyvin monia johtavia veljiäni ja olemme kokeneet yhdessä joitakin epätavallisia ja sanoin kuvaamattomia hengellisiä kokemuksia. Nuo kokemukset ovat kaikki olleet erilaisia – jokainen ainutlaatuinen omalla tavallaan – ja sellaisiin pyhiin hetkiin saattaa liittyä kyyneliä tai sitten ei. Hyvin usein niihin liittyy, mutta toisinaan niitä seuraa täydellinen hiljaisuus." ("Eternal Investments", ilta johtavan auktoriteetin seurassa, 10. helmikuuta 1989, s. 3, www.ldsces.org.)

Pohdittavia seikkoja

- Minkähän vuoksi Mormonin kirjassa toistuvasti varoitetaan käyttämästä "kalliita vaatteita" (Alma 1:6, 27, 32) ja keskittymästä aineelliseen omaisuuteen? Mitä nykypäivän tyylejä, muotivirtauksia ja trendejä myöhempien aikojen pyhien tulee välttää?
- Kuinka voit nykyään käyttää ääntäsi puolustaaksesi kirkon tasovaatimuksia, oikeuksia ja etuoikeuksia?

Ehdotettuja tehtäviä

- Lue Alma 1–4 ja merkitse kaikki jakeet, joissa viitataan rikkauksiin, kalliisiin vaatteisiin ja maailman turhuuteen. Huomaa, millainen vaikutus sillä, että kirkon jäsenet esittelivät vaurauttaan, oli heidän vanhurskauteensa. Kirjoita 3–5 minuutin puhe periaatteista, joita kirkon jäsenet voivat noudattaa välttääkseen materialismin kielteiset vaikutukset hengellisyyteen.
- Vertaa kohtia Alma 1:3–6, 16–20 kohtiin Alma 31:12–29 ja laadi luettelo yhtäläisyyksistä. Miksi Nehorin opetukset ja luopiosoramilaisten uskonto miellyttivät niin monia?
- Taistelun helteessä Alma huusi avuksi Jumalaa (ks. Alma 2:30). Vastauksena Alman uskoon Jumala vahvisti häntä kyvyllä voittaa vihollisensa (ks. Alma 2:31). Etsi Mormonin kirjasta ainakin kaksi muuta kokemusta, jolloin Jumala on vahvistanut muita. Mieti aikaa, jolloin Herra on vahvistanut sinua, ja tallenna kokemus päiväkirjaasi, ellet ole jo kirjoittanut siitä.

Luku 24

Alma 5–7

Johdanto

Alma luopui tuomarinistuimesta, jotta hän voisi lähteä ”Nefin kansan keskuuteen – – herättääkseen sen muistamaan velvollisuutensa – – esittämällä puhtaan todistuksen sitä vastaan” (Alma 4:19). Aikakirja hänen työstään Sarahemlan kansan ja Gideonin kansan keskuudessa suo meidän pohtia omaa hengellistä tilaamme Herran edessä. Kun tutkit näitä lukuja, mieti, kuinka Alman kysymykset, neuvot ja todistus voivat auttaa sinua muistamaan velvollisuutesi Jumalaa ja lähimmäisiäsi kohtaan. Pane merkille, mikä tuo hengellisen uudestisyntymisen ja mikä auttaa sinua jäljittelemään Vapahtajan ominaisuuksia.

Selityksiä

Alma 5:7. ”Helvetin kahleet”

• Alma määritteli ”helvetin kahleiksi” sen, että joudumme vastustajan alamaisiksi ja altistamme itsemme vaaraan joutua ikuiseen tuhoon (ks. Alma 12:6, 11).

Alma 5:12–14. Voimallinen muutos sydämessänne

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on kuvannut kääntymystä – voimallisen sydämenmuutoksen kokemista – muutosprosessiksi, joka koskettaa jokaista elämän osa-aluetta ja vaikuttaa siihen: ”[Englanninkielinen] verbi *convert* [’kääntyä’] merkitsee ’kääntyä jostakin uskonkäsityksestä tai suunnasta toiseen’, [ja] *conversion* [’kääntymys’] on ’hengellinen ja moraalinen *muutos*, joka liittyy uskon vakaumuksen *muuttumiseen*’. Pyhissä kirjoituksissa sana *converted* [’kääntynyt’] tarkoittaa yleensä paitsi Jeesuksen ja Hänen opetustensa älyllistä hyväksymistä myös liikkeellepanevaa uskoa Häneen ja Hänen evankeliumiinsa, uskoa, joka saa aikaan muutoksen, todellisen *muutoksen* ihmisen ymmärryksessä elämän tarkoituksesta ja hänen uskollisuudessaan Jumalaa kohtaan – mielenkiinnon kohteissa, ajatuksissa ja käyttäytymisessä. Vaikka *kääntymys* saattaakin tapahtua vaiheittain, ihminen ei ole sanan täydellisessä merkityksessä kääntynyt ennen kuin hän on sydämeltään uusi ihminen.” (Ks. ”Liitoista”, *Valkeus*, huhtikuu 1976, s. 60.)

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on luetellut niiden ominaisuuksia, jotka ovat kokeneet voimallisen sydämenmuutoksen:

”Kun valitsette Kristuksen seuraamisen, valitsette muuttumisen. – –

Herra vaikuttaa sisältä ulospäin. Maailma vaikuttaa ulkoa sisäänpäin. Maailma haluaa ottaa ihmiset pois kurjuudesta. Kristus ottaa kurjuuden pois ihmisistä, ja sen jälkeen he pystyvät itse nousemaan kurjuudestaan. Maailma haluaa muuttaa ihmisiä muuttamalla heidän ympäristöään. Kristus muuttaa ihmisiä, jotka sitten muuttavat ympäristöään. Maailma haluaa muuttaa ihmisten käyttäytymistä, mutta Kristus voi muuttaa ihmisluonnon. – –

Kristus muuttaa ihmisiä, ja muuttuneet ihmiset voivat muuttaa maailmaa.

Kristuksen tähden muuttuneet ihmiset seuraavat Kristusta. He haluavat Paavalin tavoin tietää, mitä heidän pitää tehdä (ks. Ap. t. 9:6). Pietari sanoi, että he seuraavat Hänen jälkiään (ks. 1. Piet. 2:21). Johannes sanoi, että he elävät samalla tavoin kuin Hän eli (ks. 1. Joh. 2:6).

Lopuksi, Kristusta seuraavat ihmiset ovat palavia Kristuksessa. Presidentti Harold B. Leetä mukaillen he sytyttävät palon muihin, koska he itse ovat palavia (ks. *Stand Ye in Holy Places*, 1974, s. 192).

Heidän tahtonsa sulautuu Hänen tahtoonsa (ks. Joh. 5:30).

He tekevät aina kaiken Herran mielen mukaan (ks. Joh. 8:29).

He ovat paitsi valmiita kuolemaan Herran tähden, mutta mikä tärkeämpää, he ovat valmiit elämään Hänen tähtensä.

Kun menette heidän kotiinsa, niin seinillä olevat kuvat, hyllyissä olevat kirjat, kodissa kuuluva musiikki, heidän sanansa ja tekonsa ilmaisevat heidän olevan kristittyjä.

He ovat Jumalan todistajina kaikkina aikoina ja kaikessa ja kaikkialla (ks. Moosia 18:9).

Heillä on Kristus mielessään, sillä he kääntyvät Häneen kaikissa ajatuksissaan (ks. OL 6:36).

Heillä on Kristus sydämessään, sillä heidän kiintymyksensä kohdistuu Häneen ikuisesti (ks. Alma 37:36).

Miltei joka viikko he nauttivat sakramentin ja todistavat uudelleen iankaikkiselle Isälleen, että he ovat halukkaita ottamaan Hänen Poikansa nimen päällensä, muistamaan Hänet aina ja pitämään Hänen käskynsä (ks. Moroni 4:3).” (Ks. ”Syntyneet Jumalasta”, *Valkeus*, lokakuu 1989, s. 2, 5–6.)

Alma 5:14. ”Syntyneet Jumalasta”

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut, kuinka kääntymys johtaa uudestisyntymiseen:

”[Englanninkielinen] sana conversion ’kääntymys’ tarkoittaa ’kääntyä johonkin’. Kääntymys on kääntymistä *pois* maailman tavoista Herran *tapoihin* ja niissä *pysymistä*. Kääntymykseen sisältyvät parannus ja kuuliaisuus. Kääntymys saa aikaan voimallisen muutoksen sydämessä [ks. Moosia 5:2; Alma 5:12–14]. Niinpä todellinen käännynnäinen ’syntyy uudesti’ [ks. Joh. 3:3–7; Moosia 27:24–26] alkaen elää uutta elämää [ks. Room. 6:3–4].

Todellisina käännynnäisinä me olemme valmiita ja halukkaita tekemään sen, mitä Herra haluaa meidän tekevän [ks. Moosia 5:2–5], ja olemaan sitä, mitä Hän haluaa meidän olevan [ks. 3. Nefi 27:21, 27].” (Ks. ”Jeesus Kristus, Mestariparantaja”, *Liahona*, marraskuu 2005, s. 87.)

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on esittänyt: ”Uudestisyntyminen tulee Jumalan Hengen avulla toimitusten kautta” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 99.)

Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut, kuinka uudestisyntyminen on todellinen ihme: ”Kenties suurin ihme – – on synnistä sairaiden sielujen paraneminen niin että ne, jotka ovat hengellisesti sokeita ja kuuroja ja sairaita, tulevat jälleen synnittömiksi ja puhtaiksi sekä pelastuksen perillisiksi. Kenties kaikkein suurin ihme on se, mitä tapahtuu jokaisen sellaisen henkilön elämässä, joka syntyy uudesti, joka saa elämässään osakseen Jumalan Pyhän Hengen puhdistavan voiman, joka saa synnin ja pahuuden poltetuksi pois sielustaan kuin tulella ja joka elää jälleen hengellisesti.” (*The Mortal Messiah, Book 4*, 1981, osa 3, s. 269.)

• Lisää Jumalasta syntymiseen liittyviä näkemyksiä on selityksissä kohtiin Moosia 5:2 (s. 146–147) ja Moosia 27:25 (s. 169–170).

Alma 5:14, 19. ”Jumalan kuva kasvoihinne uurrettuna”

• Palvellessaan kahdentoista apostolin koorumin apulaisena vanhin Theodore M. Burton (1907–1989) huomautti, että ne, jotka seuraavat taivaallista Isää, tuntuvat enemmän Hänen kaltaisiltaan: ”Jos me todella otamme Jumalan vastaan elämäämme ja elämme Hänen käskyjensä mukaisesti, Jumala saa aikaan voimallisen muutoksen meidän ulkoisessa olemuksessamme ja meistä alkaa tulla enemmän taivaallisen Isämme kaltaisia, jonka kuvaksi meidät on luotu. Voisiko olla niin, että juuri tämän olemuksen me tunnistamme, kun tapaamme miehiä ja naisia, jotka pyrkivät elämään lähellä Herraa?” (”The Need for Total Commitment”, *Ensign*, tammikuu 1974, s. 114.)

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta kertoi kokemuksesta, jossa kirkon eräs yhteistyökumppani puhui valosta, joka on myöhempien aikojen pyhiin kuuluvien opiskelijoiden kasvoilla:

”Muistelin hiljattain erästä historiallista kokousta, joka pidettiin Jerusalemissa noin 17 vuotta sitten. Se koski sen maan vuokraamista, jolle rakennettiin myöhemmin Brigham Youngin yliopiston Jerusalem-keskus Lähi-idän tutkimuksia varten. Ennen kuin tämä vuokrasopimus voitiin allekirjoittaa, presidentti Ezra Taft Benson ja vanhin Jeffrey R. Holland, silloinen Brigham Youngin yliopiston rehtori, sopivat Israelin hallituksen kanssa kirkon ja yliopiston puolesta, että Israelissa ei tehdä käännytystyötä.

Saatatte ihmetellä, miksi suostuimme olemaan tekemättä käännytystyötä. Meidän oli pakko tehdä se saadaksemme rakennusluvan rakentaaksemme tuon suurenmoisen rakennuksen, joka sijaitsee Jerusalemin historiallisessa kaupungissa. Kirkko ja BYU ovat tietääkseni pitäneet tunnollisesti ja rehellisesti tuon sopimuksen olla tekemättä käännytystyötä. Vuokrasopimuksen allekirjoituksen jälkeen eräs ystävämme totesi tarkkanäköisesti: 'Tiedämme kyllä, että te ette tule tekemään käännytystyötä, mutta mitä aiotte tehdä sille valolle, joka heillä on silmissään?' Hän tarkoitti opiskelijoitamme, jotka opiskelivat Israelissa." ("Valo heidän silmissään", *Liahona*, marraskuu 2005, s. 20.)

Alma 5:21–22. Vaatteet "pesty puhtaiksi kaikista tahroista"

• Viittaus vaatteisiin kohdassa Alma 5:22 kuvastaa meidän hengellistä asemaamme Herran edessä. Vanhin Lynn A. Mickelsen seitsemänkymmenen koorumista pani merkille yhtäläisyyden, joka on sovituksen avulla osaksemme tulevan puhdistumisen ja likapyykkimme pesemisen välillä: "Siitä, kuinka vaatteemme pestään puhtaiksi Karitsan veressä ja kuinka me pesemme omaa likapyykkiämme, löytyy yhtäläisyyksiä. Meidän vaatteemme puhdistuvat nimenomaan Hänen sovitusuhrinsa ansiosta. Pyhien kirjoitusten viittaus vaatteisiin tarkoittaa koko olemustamme. Tarve puhdistumiseen syntyy, kun me tahriudumme syntiin. Tuomitseminen ja anteeksiantaminen ovat Vapahtajan etuoikeuksia, sillä vain Hän voi antaa meidän syntimme anteeksi ja pestä ne pois [ks. Alma 5:21–27; OL 64:10]." ("Sovitus, parannus ja likapyykki", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 11.)

Alma 5:28. Riisunut päältään ylpeyden

• Näkemyksiä aiheesta ylpeys on selityksissä kohtiin Hel. 3:33–34, 36; 4:12 (s. 272) ja Hel. 12:5–6 (s. 285–286).

Alma 5:29. Riisunut päältään kateuden

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että kateus, joka syntyy maailmallisista vaikutteista, on vastakohtana Jumalan täydelliselle rakkaudelle:

"On sanottu, että kateus on synti, jota kukaan ei kiirehdi tunnustamaan, mutta se, kuinka laajalle levinnyt tämä taipumus voi olla, käy ilmi vanhasta tanskalaisesta sananlaskusta: 'Jos kateus olisi kuume, koko maailma sairastaisi.' – – Kun muut näyttävät kasvavan silmissämme suuremmiksi, me ajattelemme, että silloin me varmaankin olemme itse pienempiä. Ja niinpä me valitettavasti toisinaan käyttäydymme juuri niin.

Miten tämä tapahtuu, etenkin, kun me haluaisimme kovasti, ettei niin kävisi? Luulen, että yksi syy on se, että me kohtaamme joka päivä yhden- jos toisenkinlaisia houkutuksia, jotka vakuuttavat meille, että se, mitä meillä on, ei riitä. Joku tai jokin on aina kertomassa meille, että meidän täytyy olla komeampia tai rikkaampia, suositumpia tai ihaillumpia kuin mitä me itse tunnemme olevamme. Meille kerrotaan, ettemme ole keränneet riittävästi omaisuutta tai ettemme ole käyneet tarpeeksi hauskoissa paikoissa. Meitä pommitetaan sanomalla, että *maailman* mittapuun mukaan meidät on vaa'alla punnittu ja kevyiksi havaittu [ks. Dan. 5:27]. – –

Mutta Jumala ei toimi sillä tavoin. – –

Todistan, että yksikään meistä ei saa vähemmän arvostusta tai rakkautta Jumalalta kuin joku toinen. Todistan, että Hän rakastaa meitä jokaista – epävarmuuksinemme, pelkoinemme, minäkuvinemme kaikkineen. Hän ei mittaa kykyjämme tai ulkonäköämme, Hän ei mittaa ammattiamme tai omaisuuttamme. Hän kannustaa *jokaista* juoksijaa lausuen, että kilpailua käydään syntiä vastaan, *ei* toisiamme vastaan. Tiedän, että jos me olemme uskollisia, meitä *jokaista* odottaa vanhurskauden viitta [ks. Jes. 61:10; 2. Nefi 4:33; 9:14] ja vaatteet, jotka on valkaistu Karitsan veressä [ks. Ilm. 7:14]. Rohkaiskaamme toisiamme pyrkimyksessämme voittaa tämä palkinto." (Ks. "Toinen tuhlaajapoika", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 70–71, 72.)

Alma 5:46–47. "Ilmoituksen henki"

• Alma oli nähnyt enkelin, mutta hän todisti kohdassa Alma 5:46–47, että hän oli saanut tiedon nimenomaan paaston ja rukouksen avulla, ei enkelin näkemisellä. Presidentti Heber J. Grant (1856–1945) on selittänyt: "Monet sanovat: 'Jos vain näkisin enkelin, jos vain kuulisin enkelin julistavan jotakin, se saisi minut olemaan uskollinen kaikki elämäni päivät!' Sillä ei ollut mitään vaikutusta näihin miehiin [Lamaniin ja Lemueliin], jotka eivät palvelleet Herraa, eikä sillä olisi mitään vaikutusta

tänäkään päivänä.” (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1924, s. 159.)

Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, miksi Pyhällä Hengellä voi olla voimallisempi vaikutus kuin enkelin vierailulla: ”Kristus – – on selittänyt, että niillä ilmoituksilla, joita voisimme saada – – jonkun enkelin, käsin kosketeltavan ylösnousseen olennon käynnin kautta, ei olisi sellaista vaikutusta, – – jonka me saamme Pyhän Hengen ilmoituksen kautta. Henkilökohtaiset käynnit saattaisivat ajan kuluessa hämärtyä, mutta tämä Pyhän Hengen johdatus uudistuu ja jatkuu päivä päivältä, vuosi vuodelta, jos me elämme kelvollisina saamaan sitä.” (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 1, s. 52.)

• Ilmoituksen henki on Jumalan kommunikointia Pyhän Hengen voimalla ihmisen mieleen ja sydämeen (ks. OL 8:2). Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut, kuinka voimme tunnistaa Pyhän Hengen välityksellä tulevat viestit:

”*Mieleen* tuleva vaikutelma on hyvin yksityiskohtainen.

Tarkkoja sanoja voi kuulla tai tuntea, ja ne voidaan kirjoittaa aivan kuin ohjetta saneltaisiin.

Sydämeen tuleva ilmoitus on yleisluonteisempi vaikutelma. Herra aloittaa usein antamalla vaikutelmia. Kun ihminen tunnistaa niiden tärkeyden ja noudattaa niitä, hän saa suuremman kyvyn vastaanottaa yksityiskohtaisempia ohjeita *mieleen*. Jos sydämeen tulevaa vaikutelmaa noudatetaan, sitä vahvistetaan yksityiskohtaisemmalla mieleen annettavalla ohjeella.” (”Helping Others to Be Spiritually Led”, kirkon koululaitoksen Oppi ja liitot -aiheinen symposiumi, 11. elokuuta 1998, s. 3–4; ks. osoitteessa LDS.org kohdasta gospel library/additional addresses/CES addresses.)

Alma 5:53–54. Maailman turhuudet

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut myöhempien aikojen pyhiä välttämään syventymästä liiaksi maailman turhuuksiin: ”Jeesus opetti, että ’ei kukaan voi rakentaa elämäänsä omaisuuden varaan, vaikka sitä olisi kuinka paljon tahansa’ (Luuk. 12:15). Niinpä meidän ei pidä koota itsellemme ’aarteita maan päälle. Täällä tekevät koi ja ruoste tuhojaan ja varkaat murtautuvat sisään ja varastavat.’ (Matt. 6:19.) Toisin sanoen sydämemme aarteiden – meidän tärkeimpien asioidemme – ei pidä olla sitä, mitä pyhät kirjoitukset kutsuvat tämän maailman rikkaudeksi ja turhuudeksi (ks. Alma 39:14). Tämän maailman turhuuksiin kuuluvat kaikki yhdistelmät tuosta maailmallisesta nelikosta, jonka muodostavat omaisuus, ylpeys, asema ja valta. Mitä kaikkiin näihin tulee, pyhät kirjoitukset muistuttavat meitä, että ’et voi viedä niitä mukanasi’ (Alma 39:14). Meidän tulee etsiä sellaisia aarteita, joita pyhät kirjoitukset lupaavat uskollisille: ’suuria tiedon aarteita, tosiaankin salattuja aarteita’ (OL 89:19).” (”Keskittyminen ja asioiden tärkeysjärjestys”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 101.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland on huomauttanut, että myös fyysiseen olemukseen liittyvä turhamaisuus on hengellisesti vaarallista: ”Ylenmääräisessä itseensä ja fyysisiin seikkoihin keskittymisessä on kyse muustakin kuin sosiaalisesta järjettömyydestä. Se on hengellisesti tuhoisaa, ja siitä johtuu suuri osa – – murheesta nykyajan maailmassa. Ja jos aikuiset ovat keskittyneet ulkonäköön – kehon kiristämiseen ja leikkelemiseen ja implanttien hankkimiseen ja kaiken mahdollisen uudelleen muotoilemiseen – nuo paineet ja pelot välittyvät varmasti lapsiin. Jossakin vaiheessa ongelmasta tulee sitä, mitä Mormonin kirjassa sanotaan turhamaisiksi kuvitelmiksi [ks. 1. Nefi 12:18]. Ja maallistuneessa yhteiskunnassa sekä turhamaisuus *että* kuvitelmat rehottavat valtoimenaan. Tarvittaisiin todella suuri ja avara meikkilaukku kilpailemaan sellaisen kauneuden kanssa, jota mediassa kaikkialla ympärillämme esitellään.” (Ks. ”Nuorille naisille”, *Liahona*, marraskuu 2005, s. 30.)

Alma 5:57. ”Tulkaa pois jumalattomien joukosta ja olkaa erillänne”

• Vanhin David R. Stone seitsemänkymmenen koorumista on puhunut siitä, kuinka New Yorkissa sijaitsevan Manhattanin temppelin rakentamisessa käytetyt tekniikat tarjoavat esimerkin siitä, kuinka voimme irrottautua maailman vaikutuksista:

”Liian monet maailman ihmiset ovat alkaneet muistuttaa muinaisen Babylonin asukkaita kulkemalla omia teitänsä ja seuraamalla jumalaa, jonka kuva on maailman kaltainen [ks. OL 1:16].

Yksi suurimmista kohtaamistamme haasteista on kyetä elämään siinä maailmassa, mutta jotenkin olematta siitä maailmasta. Meidän on luotava Siion Babylonin keskelle. – –

Osallistumiseni Manhattanin temppelin rakentamiseen antoi minulle mahdollisuuden olla temppelissä melko usein ennen sen vihkimistä. Oli suurenmoista istua selestisessä huoneessa ja olla siellä täydellisessä hiljaisuudessa, ilman että ulkopuolella olevilta vilkkailta New Yorkin kaduilta kuului ääntäkään. Kuinka oli mahdollista, että temppelissä saattoi olla niin kunnioittavan hiljaista, kun suurkaupungin touhu ja hyörinä oli vain muutaman metrin päässä?

Vastaus piilee temppelin rakenteessa. Temppeli rakennettiin olemassa olevan rakennuksen seinien sisäpuolelle, ja temppelin sisäseinät yhdistettiin ulkoseiniin vain hyvin harvassa liitoskohdassa. Sillä tavalla temppeli (Siion) rajoitti Babylonin eli ulkopuolisen maailman vaikutusta.

Tässä saattaa piillä meille opetus. Me voimme luoda todellisen Siionin keskuuteemme rajoittamalla sitä, kuinka paljon Babylon vaikuttaa elämäämme. – –

Olimmepa missä tahansa, asuimmepa missä kaupungissa tahansa, voimme rakentaa oman Siionimme selestisen valtakunnan periaatteiden mukaan ja pyrkiä alati tulemaan puhdassydämisiksi. – –

Meistä ei tarvitse tulla sätkynukkeja paikan ja ajan kulttuurin käsissä. Me voimme olla rohkeita ja kulkea Herran polkuja ja seurata Hänen askeliaan.” (”Siion Babylonin keskellä”, *Liahona*, toukokuu 2006, s. 90–91, 92, 93.)

Alma 5:57–58; 6:3. Nimet ”pyyhittiin pois”

• Nimien poispyyhkimistä käsitellään selityksissä kohtiin Moosia 26:32–36 (s. 167–168) ja Moroni 6:7 (s. 398).

Alma 6:8

Mitkä periaatteet ohjasivat Almaa, kun hän julisti Jumalan sanaa Gideonin kaupungin väelle?

Alma 7:10. Jeesus syntyy Jerusalemissa

• Presidentti Joseph Fielding Smith on selittänyt Vapahtajan syntymäpaikkaa ja Alman sitä koskevaa julistusta:

”Mormonin kirjassa ei ole mitään, mikä olisi ristiriidassa minkään Raamattuun merkityn totuuden kanssa. Alman sanojen huolellinen lukeminen osoittaa, ettei hänellä ollut mitään tarkoitusta julistaa, että Jeesus syntyisi Jerusalemin *kaupungissa*. Alma tiesi paremmin. Niin tiesi myös Joseph Smith sekä ne, jotka työskentelivät hänen kanssaan Mormonin kirjan esiin tuomiseksi. Jos Alma olisi sanonut ’syntyy *Jerusalemissa*, joka on meidän esi-isiemme *kaupunki*’, tilanne olisi aivan toinen. Silloin olisimme sanoneet hänen tehneen virheen. Alma ei tehnyt virhettä, ja se, mitä hän sanoi, on totta.

Tohtori Hugh Nibley on sanonut kirjoittamassaan vuoden 1957 pappeuden oppikurssissa (*An Approach to the Book of Mormon*, oppiaihe 8, s. 85) tästä asiasta näin:

’Yksi suosittuja hyökkäyskohteita Mormonin kirjaa vastaan on ollut kohdan Alma 7:10 lausunto, jonka mukaan Vapahtaja syntyisi ”Jerusalemissa, joka on meidän esi-isiemme *maa*”. Tässä Jerusalem ei ole kaupunki esi-isiemme *maassa* vaan se *on* esi-isiemme maa. Kristus syntyi kylässä kymmenisen kilometriä Jerusalemin kaupungista. Hän ei syntynyt kaupungissa, vaan se tapahtui paikassa, jota nykyisen tietomme mukaan muinaiset asukkaat itse nimittivät Jerusalemin maaksi.’” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 1, s. 174.)

• Sekä Jerusalemia että Betlehemiä on kutsuttu Daavidin kaupungiksi, mikä on aiheuttanut hämmennystä. Kohdassa Luuk. 2:11 Daavidin kaupungiksi kutsutaan Betlehemiä. Kuitenkin kohdissa 2. Sam. 5:6–8; 2. Kun. 14:20; 1. Aik. 11:4–8 Daavidin kaupungiksi nimitetään Jerusalemia.

Alma 7:6, 19–20

Mitä Alma huomasi Gideonin asukkaiden hengelliseen tilaan liittyen?

Alma 7:11–12. Meidän kipumme, ahdinkomme, koetuksemme, sairautemme ja heikkoutemme

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on kirjoittanut siitä, kuinka Vapahtaja tuntee kuolevaisuuden koettelemukset ja meidän itse kunkin rikkomukset: ”Hän tuntee todellisen omakohtaisen kokemuksen kautta, koska sen lisäksi että Hän kärsi toisessa asemassaan kaikenlaiset kivut, ahdingot ja koetukset, Hän myös otti päälleen meidän syntimme samoin kuin meidän kipumme, sairautemme ja heikkoutemme (ks. Alma 7:11–12). Näin Hän tunsi – ei käsitteellisesti vaan tosiasiallisesti – ’lihan mukaisesti’ koko inhimillisen kärsimyksen. Hän kärsi meidän heikkoutemme, ennen kuin me kärsimme ne. Hän osaa täydellisen hyvin auttaa meitä. Me emme pysty kertomaan Hänelle mitään kivusta, koetuksesta tai ahdingosta. Hän oppi ’lihan mukaisesti’, ja Hänen voittonsa oli täydellinen!” (*We Will Prove Them Herewith*, 1982, s. 46.)

Alma 7:12. ”Auttaa kansaansa”

• Selittäessään sanaa *auttaa* vanhin Jeffrey R. Holland on sanonut: ”[Englanninkielistä sanaa *succor* ’auttaa’] käytetään pyhissä kirjoituksissa usein kuvaamaan Kristuksen huolenpitoa ja huomiota meitä kohtaan. Kirjaimellisesti se tarkoittaa ’kiiruhtaa luo’. Kuinka loistava tapa kuvata Vapahtajan kiireellistä pyrkimystä meidän hyväksemme. Silloinkin kun Hän kutsuu meitä tulemaan luokseen ja seuraamaan Häntä, Hän kiiruhtaa väsymättä auttamaan meitä.” (Ks. ”Tulkaa, niin näette”, kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 2. maaliskuuta 1997, *Valkeus*, elokuu 1998, s. 48.)

Alma 7:15–16

Mikä oli Alman neuvo ja lupaus Gideonin asukkaille?

Alma 7:22–24. Melkisedekin pappeuden vastuulliset tehtävät

• Kohdassa Alma 7:22–24 annetaan ohjeita pappeudenhaltijoille sekä luettelo ominaisuuksista, joita heillä tulee olla, jotta he voivat toimia pappeudessa asianmukaisella tavalla. Tämä ohje on samanlainen kuin se, joka on annettu pappeudenhaltijoille kohdassa OL 121:41–42. Nämä lukujen Alma 7 ja OL 121 jakeet auttavat pappeudenhaltijoita tietämään, kuinka toimia lisätäkseen voimaansa pappeudessa.

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt, kuinka tärkeää pappeudenhaltijoiden on elää vanhurskaasti:

”Pappeus on Herralle hyvin, hyvin kallis. Hän on hyvin tarkka sen antamisesta ja antajista. Sitä ei anneta koskaan salassa.

Olen kertonut teille, kuinka *valtuus* annetaan. Saamanne *voima* riippuu siitä, mitä te teette tällä pyhällä, näkymättömällä lahjalla.

Valtuutenne tulee asettamisestanne. Voimanne tulee kuuliaisuudestanne ja kelvollisuudestanne.” (”Aaronin pappeus”, *Valkeus*, huhtikuu 1982, s. 60.)

Alma 7:23. ”Itsenne hillitseviä kaikessa”

• Vanhin Russell M. Nelson on maininnut turvan, jota itsensä hillitseminen tuo:

”Itsensä hillitseminen tarkoittaa kohtuullisuutta ja maltillisuutta teoissa. Se muistuttaa ihmistä hänen tekemistään liitoista. – –

Pyhissä kirjoituksissa meitä opetetaan toistuvasti olemaan itsemme hillitseviä kaikessa (ks. 1. Kor. 9:25; Alma 7:23; 38:10; OL 12:8). Itsehillintä voi suojella meitä kaikkia ylettömyyden ikäviltä seurauksilta.” (Ks. ”Tämä tapahtui… esimerkiksi meille”, *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 70.)

Pohdittavia seikkoja

• Senkin jälkeen kun Alma oli nähnyt enkelin, hänen täytyi silti tehdä parannus, osoittaa uskoa Jeesukseen Kristukseen ja ponnistella kovasti saadakseen oman todistuksen. Kuinka kohdassa Alma 5:45–48 kuvataan prosessia, jonka avulla Alma sai tiedon Pojasta, Isän Ainosyntyisestä?

- Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja näet siinä, kuinka Alma palveli Sarahemlan kansan ja Gideonin kansan keskuudessa?
- Kuinka ymmärryksesi ja kiitollisuutesi sovituksesta on syventynyt, kun olet tutkinut kohtaa Alma 7:11–13?

Ehdotettuja tehtäviä

- Luvussa 5 Alma esitti yli 40 kysymystä. Lue Alman esittämät kysymykset ja valitse niistä yksi, johon vastaat kirjoittamalla muutaman rivin, joissa esität ymmärryksesi, tuntemuksesi tai oivalluksesi kysymyksen aiheesta.
- Tutki kohdassa Alma 7:23 lueteltuja ominaisuuksia ja perehdy niistä vähemmän tuttujen merkitykseen.

Luku 25

Alma 8–12

Johdanto

Alman palvelutehtävä Ammonihan kaupungissa on esimerkki siitä, kuinka Jumala tukee palvelijoitaan, jotka suurienkin vaikeuksien tai henkilökohtaisten uhrausten hetkinä uskollisesti tottelevat Häntä (ks. 1. Nefi 1:20). Sen jälkeen kun Alma oli yrittänyt ensimmäisen kerran saarnata jumalattomassa kaupungissa, häntä siunattiin enkelin käynnillä. Enkeli vahvisti hänen asemansa Jumalan edessä ja kehotti häntä palaamaan Ammonihaan. Siellä mies nimeltä Amulek oli saanut ohjeita enkeliltä, joka käski häntä ottamaan Alman vastaan. Myöhemmin kumpikin mies sai innoitusta tietää, kuinka kamppailla taitavien lainopettajien kanssa, jotka olivat vakaasti päättäneet luoda epäsopua saadakseen henkilökohtaista hyötyä. Alman ja Amulekin kokemukset ovat mallina meille tänä päivänä. Vaikka sinulla yhä onkin haasteita kohdattavana, niin kun pyrit tottelemaan taivaallista Isää, Hän siunaa sinua varmuudella, innoituksella ja avulla.

Lisäksi nämä luvut havainnollistavat sitä voimaa, joka puhtaan todistuksen esittämisellä (ks. Alma 4:19) on niitä vastaan, jotka vastustavat Herran työtä. Huomaa, mikä vaikutus ylösnousemusta ja viimeistä tuomiota koskevilla opeilla oli Seesromiin. Pohdi, kuinka nämä opit voivat vaikuttaa sinun sydämeesi ja todistukseesi, samoin kuin lähiympäristössäsi oleviin.

Selityksiä

Alma 8:10. Voimallinen rukous

• Ilmaus ”voimallinen rukous” tarkoittaa voimakasta, uskontäyteistä kommunikointia Jumalan kanssa. Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on ehdottanut tapoja, joilla voimme arvioida ja pyrkiä parantamaan rukoustemme voimaa:

”Saanen tänään pyytää teitä miettimään, kuinka vaikuttavia teidän rukouksenne ovat. Kuinka lähellä taivaallista Isää tunnette olevanne? Tuntuuko teistä, että rukouksiinne vastataan? Tuntuuko teistä, että rukoukseen käyttämänne aika jalostaa ja ylentää sieluanne? Onko rukouksissanne parantamisen varaa?

On monia syitä, joiden vuoksi rukouksistamme puuttuu voimaa. Joskus niistä tulee rutiininomaisia. Rukouksistamme tulee tyhjiä, kun toistamme samanlaisia sanoja samalla tavalla yhä uudestaan niin usein, että sanoista tulee pikemminkin lausuntaa kuin yhteydenpitoa. Juuri sitä Vapahtaja kuvasi tyhjän hokemiseksi (ks. Matt. 6:7). Hän sanoi, ettei sellaisia rukouksia kuulla. – –

Kuulostavatko ja tuntuvatko rukouksenne ajoittain samanlaisilta? Oletteko milloinkaan rukoilleet mekaanisesti, niin että sanat tulevat suustanne konemaisesti? Ikävystytättekö rukoillessanne toisinaan itsenne?

Rukoukset, jotka eivät juurikaan vaadi ajatuksianne, ansaitsevat tuskin paljonkaan taivaallisen Isämme huomiota. Kun huomaatte alkavanne rukoilla rutiininomaisesti, pysähtykää ajattelemaan. Mietiskelkää hetki sitä, mistä asioista olette todella kiitollisia.” (Ks. ”Parempia rukouksia”, *Liahona*, elokuu 2004, s. 16, 18.)

Alma 8:10–16. Herra auttaa meitä, kun olemme uskollisia

• Sen jälkeen kun Alma oli saanut merkittävää menestystä saarnatessaan evankeliumia muissa kaupungeissa, häntä herjattiin, hänen päälleen syljettiin ja hänet karkotettiin Ammonihasta. Sitten tuli enkelin antama vakuutus, että Herra hyväksyi Alman ponnistelut ja että Alman tulisi palata ja saarnata jälleen kansalle (ks. Alma 8:15–16). Puhuen niille, joista toisinaan tuntuu, etteivät heidän parhaatkaan yrityksensä riitä tai että he ovat epäonnistuneet, presidentti Thomas S. Monson huomautti:

”’Tee aina velvollisuutes’ sun. Loput jättää voit Herran haltuhun.’ [’The Legend Beautiful’, kirjoittanut Henry Wadsworth Longfellow.]

Jos joku tuntee olevansa liian heikko muuttamaan elämänsä alaspäin etenevää suuntaa, tai jos on niitä, jotka eivät saa aikaan päätöstä toimia paremmin peloista suurimman – epäonnistumisen pelon – vuoksi, heille ei ole olemassa lohdullisempaa vakuutusta kuin nämä

Herran sanat: 'Minun armoni riittää kaikille ihmisille, jotka nöyrtyvät minun edessäni; sillä jos he nöyrtyvät minun edessäni ja uskovat minuun, niin minä teen sen, mikä on heikkoa, heissä vahvaksi' [Et. 12:27].

Kun pappeustehtävä pidetään kunniassa, ihmeitä tapahtuu kaikkialla. Kun usko tulee epäilyksen tilalle, kun epäitsekäs palvelu poistaa itsekkäät pyrkimykset, Jumalan voima toteuttaa Hänen tarkoituksiaan." (Ks. "Pappeuden voima", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 59.)

Alma 8:18. Alma "palasi joutuin"

• Kuultuaan enkelin sanoman Alma "palasi joutuin" Ammonihaan. Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, että ripeä kuuliaisuus Herraa kohtaan on välttämätöntä meidän hengelliselle hyvinvoinnillemme:

"Onpa meidän tämänhetkinen uskomme olla kuuliaisia Jumalalle kuinka luja hyvänsä, meidän täytyy jatkuvasti vahvistaa sitä ja pitää se alituisesti elävänä. Voimme tehdä niin päättämällä olla nyt ripeämpiä tottelemaan ja päättäväisempiä kestämään. Varhainen oppiminen sekä vakaus ovat avaimet hengelliseen valmistautumiseen. – –

Rakastava taivaallinen Isä ja Hänen rakas Poikansa ovat antaneet meille kaiken mahdollisen avun selviytyäksemme edessämme olevasta elämän koetuksesta. Mutta meidän täytyy päättää olla kuuliaisia ja sitten toimia sen mukaan. Me kasvatamme ajan mittaan ja päivittäisten valintojemme kautta uskoa selviytyä kuuliaisuuden koetuksista. Me voimme päättää nyt tehdä ripeästi mitä tahansa Jumala meiltä pyytää." ("Hengellinen valmius: aloita varhain ja ole vakaa", *Liahona*, marraskuu 2005, s. 38, 40.)

Alma 8:26. Paasto

• Alma paastosi valmistaakseen mieltään ja sieluaan saarnatakseen Ammonihan asukkaille. Paastoaminen ilmaisee usein Herralle pyyntömme vakavuuden. Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut: "Paasto on toisinaan tarkoituksenmukainen vilpittömyytemme vahvana osoituksena.– – Kun me paastoamme, meidän sydämemme nöyrtyy, mikä saattaa meidät suurempaan sopusointuun Jumalan ja Hänen pyhien aivoitustensa kanssa." (Ks. "Rukouksen pelastusköysi", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 67.)

• Vanhin Joseph B. Wirthlin on luetellut siunauksia, joita vuodatetaan elämäämme, kun lisäämme rukouksen tarkoituksenmukaiseen paastoon:

"Voimalliseen rukoukseen liitettynä paasto on voimakas. Se voi täyttää mielemme Hengen ilmoituksilla. Se voi vahvistaa meitä kiusauksien hetkiä varten.

Paasto ja rukous voivat auttaa meitä saamaan itsellemme rohkeutta ja itseluottamusta. Se voi vahvistaa luonnettamme sekä kehittää itsehillintää ja itsekuria. Kun paastoamme, vanhurskailla rukouksillamme ja pyynnöillämme on usein suurempi voima. Todistuksemme kasvaa. Me kasvamme hengellisesti ja tunneperäisesti ja me pyhitämme sielumme. Paastotessamme me alamme joka kerta hiukan paremmin hallita maailmallisia halujamme ja himojamme. – –

© 1994 Steve Bunderson

Paastoaminen oikeassa hengessä ja Herran tavalla antaa meille hengellistä voimaa. Se vahvistaa itsekuriamme, täyttää kotimme rauhalla, valaisee sydämemme ilolla, vahvistaa meitä kiusauksia vastaan, valmistaa meitä koettelemuksen aikoja varten sekä avaa taivaan ikkunat." (Ks. "Paaston laki", *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 89, 91.)

Alma 9:14–23. Suuret siunaukset tuovat mukanaan suuria vastuita

• Alma varoitti, että vaikka lamanilaiset olivat siihen aikaan jumalaton kansa, niin tuomion päivänä Herra katsoisi suotuisammin heidän puoleensa kuin Ammonihan kansan puoleen (ks. Alma 9:14). Lamanilaiset noudattivat vääriä perimätietoja, jotka olivat kulkeutuneet heille perintönä, kun taas nefiläiset yleensä ja varsinkin Ammonihan kansa olivat olleet "Herran suuresti suosima kansa, – – suuremmassa suosiossa kuin mikään muu kansakunta, suku, kieli tai kansa" (Alma 9:20). Suurten siunausten mukana seuraa suuria vastuita.

Palvellessaan neuvonantajana Apuyhdistyksen ylimmässä johtokunnassa sisar Sheri L. Dew opetti: "'Siltä, jolle paljon on annettu, paljon vaaditaan' (OL 82:3), ja toisinaan opetuslapsena olemisen vaatimukset ovat

raskaita. Mutta eikö meidän pitäisikin odottaa, että matka kohti iankaikkista kirkkautta panee meidät venymään? Puolustelemme joskus kiintymystämme tähän maailmaan ja pinnallista suhtautumistamme hengelliseen kasvuun yrittämällä lohdutella toisiamme väittämällä, ettei evankeliumin nyt oikeastaan pitäisi vaatia meiltä aivan niin paljoa. Herran käyttäytymisnormi tulee olemaan aina korkeampi ja vaativampi kuin maailman, mutta Herran palkinnotkin ovat äärettömän paljon suurenmoisempia – muun muassa todellinen ilo, rauha ja pelastus." (Ks. "Olemme Jumalan naisia", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 118–119.)

Alma 10:2–3. Lehi – "Manassen jälkeläinen"

• Lehin sukulinja Manassen jälkeläisenä on muinaiselle Joosefille annetun lupauksen osittainen täyttymys. Vähän ennen kuolemaansa Egyptin Joosef kertoi vakuutuksesta, jonka Herra oli antanut hänelle koskien hänen jälkeläisiään:

"Minä olen saanut Herralta lupauksen, että – – Herra Jumala herättää vanhurskaan oksan kupeistani – –.

Ja tapahtuu, että se hajotetaan uudestaan; ja oksa taitetaan pois ja viedään kaukaiseen maahan; kuitenkin sitä muistetaan Herran liitoissa, kun Messias tulee – –.

Näin sanoo isieni Herra Jumala minulle: – –

Sen tähden sinun kupeidesi hedelmä kirjoittaa ja Juudan kupeiden hedelmä kirjoittaa; ja se, minkä sinun kupeidesi hedelmä kirjoittaa, sekä se, minkä Juudan kupeiden hedelmä kirjoittaa, kasvavat yhteen väärien oppien häpeään saattamiseksi ja kiistojen laannuttamiseksi ja rauhan vahvistamiseksi sinun kupeidesi hedelmän keskuudessa ja sen saattamiseksi isiensä tuntemukseen myöhempinä aikoina; sekä minun liittojeni tuntemukseen, sanoo Herra." (JSR, 1. Moos. 50:24, 25, 27, 31; ks. myös 2. Nefi 3:5, 12.)

• Ennen pakoaan erämaahan Lehi ja Ismael – kumpikin Joosefin jälkeläisiä – asuivat perheensä kanssa Jerusalemissa, joka kuului Juudan valtakuntaan. Eräs kirjoittaja on ehdottanut selitystä sille, miksi Lehin esivanhemmat, vaikkakin Joosefin jälkeläisiä, asuivat Jerusalemissa, jonka asukkaat olivat enimmäkseen Juudan jälkeläisiä: "Jotkut Mormonin kirjaa tutkineet ovat ihmetelleet, kuinka vuonna 600 eKr. Jerusalemissa asui yhä Joosefin jälkeläisiä, kun assyrialaiset olivat vieneet suurimman osan Efraimin ja Manassen heimoihin kuuluvista pakkosiirtolaisuuteen noin 721 eKr. Eräs kohta 2. Aikakirjassa saattaa tarjota selityksen tähän kysymykseen. Siinä kertomuksessa mainitaan, että noin 941 eKr. maan kuningas Asa kutsui Jerusalemiin koolle kaikki Juudan ja Benjaminin heimot 'sekä niiden keskuuteen asettuneet efraimilaiset [ja] manasselaiset' (2. Aik. 15:9). Näiden heidän keskuuteensa asettuneiden efraimilaisten ja manasselaisten joukossa, jotka kokoontuivat Jerusalemiin noin 941 eKr., ovat saattaneet olla Lehin ja Ismaelin esivanhemmat." (Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, s. 199.)

Alma 10:22–23. Vanhurskaiden rukoukset

• Huomaa, mikä vaikutus vanhurskaiden rukouksilla oli kansakuntaan. Vanhurskaiden rukousten ansiosta nefiläiset säästyivät tuhoutumiselta myös myöhemmin sotapäällikkö Moronin ja Samuel Lamanilaisen aikoina (ks. Alma 62:40; Hel. 13:12–14).

Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on sanonut seuraavaa rukouksista, joita lausutaan meidän aikanamme: "On – – monia, monia nuhteettomia ja uskollisia, jotka elävät kaikkien käskyjen mukaan ja joiden elämä ja rukoukset varjelevat maailmaa tuholta" ("Menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden ääniä", *Valkeus*, lokakuu 1971, s. 305). Kun vanhurskaat tuhottiin tai karkotettiin Ammonihasta, vanhurskaiden rukoukset eivät enää suojelleet kaupunkia ja "jokainen elävä sielu ammonihalaisista oli hävitetty" (Alma 16:9).

Alma 11:22. "Kuusi hopeaontia"

• Nefiläisessä yhteiskunnassa suurin rahallinen arvo oli *ontilla*. Yksi mahdollinen tarkoitus sille, miksi nefiläisten rahajärjestelmä sisällytettiin lukuun Alma 11, on se, että osoitettaisiin, kuinka suurta lahjusta Seesrom tarjosi Amulekille, mikäli tämä kieltäisi "Korkeimman Olennon olemassaolon" (Alma 11:22). Näyttää siltä, että kuusi hopeaontia vastasi tuomarin 42 päivän palkkaa Ammonihan kansan yhteiskunnassa (ks. Alma 11:3, 11–13).

Alma 11:34–37

Mitä eroa on Vapahtajan julistuksella kohdassa 3. Nefi 9:21 ja Amulekin vastauksella Seesromille kohdassa Alma 11:34–37?

Alma 11:40. Ketä sovitus koskee?

• Kohtaan Alma 11:40 liittyy usein väärinkäsitys – jotkut ovat ajatelleet Amulekin opettaneen, että Kristus kärsi vain niiden puolesta, jotka uskovat ja tekevät parannuksen. Se ei pidä paikkaansa. Pyhissä kirjoituksissa kerrotaan meille, että Vapahtaja ”kärsii kaikkien ihmisten tuskat, niin, jokaisen elävän olennon tuskat, niin miesten, naisten kuin lastenkin” (2. Nefi 9:21; ks. myös Moosia 4:7). Jos ihmiskunta ei kuitenkaan tee parannusta, Vapahtaja ilmaisee, että ”minun vereni ei puhdista heitä” (OL 29:17). Amulekin tarkoituksena oli selvästikin ilmaista se tosiasia, että sovitus saattaa jäädä osittain käyttämättä, kun jumalattomat päättävät olla tekemättä parannusta – hän ei tarkoittanut, että Vapahtaja olisi kärsinyt vain niiden puolesta, jotka tekisivät parannuksen.

Alma 11:41–45. Ylösnousemus

• [Englanninkielisessä] Raamatun sanastossa ylösnousemus määritellään seuraavasti: ”Henkiruumiin yhdistyminen liha- ja luuruumiiseen niin, etteivät ne enää milloinkaan erkane” (Bible Dictionary, hakusana ”Resurrection”, s. 761; ks. myös PKO, hakusana ”Ylösnousemus”, s. 212). Tieto ylösnousemuksesta antaa kuolevaiselle elämälle suuremman merkityksen.

Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut sitä ”elävää toivoa”, joka tulee niille, joilla on uskoa ja luottamusta tähän pyhään totuuteen ja siihen vaikutukseen, joka sillä voi olla jokapäiväiseen elämään:

”Ylösnousemuksen meille suoma ’elävä toivo’ on vakaumuksemme siitä, että kuolema ei ole yksilöllisen olemassaolomme päätös vaan pelkästään yksi välttämätön askel meille säädetyssä siirtymisessä kuolevaisuudesta kuolemattomuuteen. Tämä toivo muuttaa koko näkökulman kuolevaiseen elämään. – –

Varmuus ylösnousemuksesta antaa meille voimaa ja näkemystä kestää kuolevaisuuden haasteet, joita jokainen meistä ja rakkaamme kohtaavat. Sellaisia ovat fyysiset, henkiset tai emotionaaliset vammat, joita meillä on jo syntyessämme tai joita saamme kuolevaisen elämän aikana. Ylösnousemuksen ansiosta tiedämme, että nämä kuolevaisuuden vammat ovat vain väliaikaisia!

Varmuus ylösnousemuksesta antaa meille myös voimallisen vaikuttimen pitää Jumalan käskyt kuolevaisen elämämme aikana. – –

Lisäksi, ellei kuolevaisuudessa tekemiämme syntejä ole pesty puhtaaksi ja pyyhitty pois parannuksen ja anteeksiannon kautta (ks. Alma 5:21; 2. Nefi 9:45–46; OL 58:42), me nousemme ylös ja meillä on ’selvä muisto’ (Alma 11:43) ja ’täydellinen tieto kaikesta syyllisyydestämme ja epäpuhtaudestamme’ (2. Nefi 9:14; ks. myös Alma 5:18). Tämän tosiasian vakavuutta tähdentävät ne monet pyhien kirjoitusten kohdat, jotka viittaavat siihen, että viimeinen tuomio seuraa välittömästi ylösnousemuksen jälkeen (ks. 2. Nefi 9:15, 22; Moosia 26:25; Alma 11:43–44; 42:23; Morm. 7:6; 9:13–14). Totta tosiaan, ’tämä elämä on ihmisille aika valmistautua kohtaamaan Jumala’ (Alma 34:32📖). – –

Varma tietomme ylösnousemuksesta kuolemattomuuteen antaa meille myös rohkeutta kohdata oman kuolemamme – jopa sellaisen kuoleman, jota saatamme sanoa ennenaikaiseksi. – –

Varmuus kuolemattomuudesta auttaa meitä kestämään myös rakkaittemme kuoleman aiheuttaman eron kuolevaisuudessa. – – Meidän kaikkien tulisi ylistää Jumalaa varmasta ylösnousemuksesta, joka tekee eromme kuolevaisuudessa väliaikaisiksi ja antaa meille toivoa ja voimaa jatkaa eteenpäin.” (Ks. ”Ylösnousemus”, *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 18–19.)

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Sterling W. Sill (1903–1994) kuvasi ylösnousemuksen siunauksia, kun hän opetti, että ylösnoussut ruumis ”on kaunis ylittäen kaiken käsityskyvyn, ja siinä on elävöitetyt aistit, kehittyneempi käsityskyky sekä valtavan paljon suurempi kyky rakastaa, ymmärtää

ja kokea onnea" ("To Die Well", *Ensign*, marraskuu 1976, s. 48).

• Myös presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, mitä ylösnousemus tekisi meidän fyysiselle ruumiillemme: "Kenelläkään ei ole mitään syytä olla huolissaan siitä, millaisina yksilöt tulevat esiin ylösnousemuksessa. Mitä tulee ruumiiseen, kuolema on puhdistava prosessi. Meillä on syytä uskoa, että vanhuuden merkit ulkonäössä häviävät ja ruumis palautetaan täyteen miehuuden ja naiseuden voimaan. Lapset nousevat kuolleista lapsina, sillä haudassa ei tapahdu kasvua. Lapset jatkavat kasvuaan, kunnes he saavuttavat henkensä täyden mitan." (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 4, s. 185.)

Alma 12:9

Mitä tämä jae opettaa meille siitä, että meidän tulee hankkia lisää tietoa Jumalalta?

Alma 12:9. Mitä ovat "Jumalan salaisuudet"?

• Presidentti Joseph Fielding Smith on selittänyt, että Jumalan salaisuudet ovat yksinkertaisesti niitä pyhiä

evankeliumin periaatteita, jotka ovat välttämättömiä pelastuksellemme ja joita maailma ei ymmärrä: "Herra on luvannut ilmoittaa salaisuutensa niille, jotka palvelevat Häntä uskollisesti. – – Evankeliumi on hyvin yksinkertainen niin että jopa vastuullisen iän saavuttaneet lapset voivat ymmärtää sitä. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö olisi periaatteita, joita me tässä elämässä emme voi ymmärtää, mutta kun täyteys tulee, niin näemme, että kaikki on selkeää ja järkeenkäypää ja meille ymmärrettävää. Evankeliumin 'yksinkertaiset' periaatteet, kuten kaste, sovitus, ovat salaisuuksia niille, joilla ei ole Herran Hengen johdatusta." (*Church History and Modern Revelation*, 2 osaa, 1953, osa 1, s. 43.)

Jumalan salaisuuksia ei pidä sekoittaa siihen, että kelvottomasti tavoitellaan "salaisuuksia" eli asioita, joita Jumala ei ole ilmoittanut. Puhuessaan tästä sanan *salaisuudet* jälkimmäisestä käytöstä vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt: "Ilmauksella *salaisuudet* on myös eräs rajallinen ja suppea käyttö. Sitä käytetään enemmän puhekielessä kuin pyhissä kirjoituksissa, ja sillä viitataan niihin opetuksiin spekulatiivisella alueella – niihin asioihin, joita Herra ei ole ilmoittanut selkeästi tänä päivänä. Juuri näihin asioihin viitataan, kun vanhimpia kehotetaan jättämään salaisuudet sikseen." (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 524.)

Alma 12:10–12. Kun me paadutamme sydämemme, me saamme "vähäisemmän osan sanaa"

• Vanhin Dallin H. Oaks on selittänyt, että jos me hylkäämme Pyhän Hengen kautta tulleen ilmoituksen, me rajoitamme sitä, kuinka paljon voimme oppia: "Me opetamme ja opimme Jumalan salaisuuksia Hänen Pyhän Henkensä ilmoituksen kautta. Jos me paadutamme sydämemme ilmoitukselle ja rajoitamme oman ymmärryksemme siihen, mitä voimme saada tutkimisen ja järkeilyn kautta, me joudumme tyytymään siihen, mitä Alma kutsuu vähäisemmäksi osaksi sanaa." (Ks. "Hengen ravitseminen", *Liahona*, elokuu 2001, s. 15.)

Alma 12:12–14. Tuomitaan sanojemme, tekojemme ja ajatustemme mukaan

• Vanhin Dallin H. Oaks on opettanut, että viimeinen tuomio ei ole yksinomaan katsaus kuolevaisuuden tekoihin vaan se on sen sijaan arvio siitä, keitä ja mitä meistä on tullut tekojemme seurauksena:

"Profeetta Nefi kuvaili viimeistä tuomiota sen mukaan, mitä meistä *on tullut*: 'Ja jos heidän tekonsa ovat olleet saastaisuutta, heidän täytyy *olla* saastaisia; ja jos he *ovat* saastaisia, täytyy olla niin, etteivät he voi asua Jumalan valtakunnassa' (1. Nefi 15:33, kursivointi lisätty). Moroni julistaa: 'Se, joka *on* saastainen, on yhä saastainen; ja se, joka *on* vanhurskas, on yhä vanhurskas' (Morm. 9:14, kursivointi lisätty; ks. myös Ilm. 22:11–12; 2. Nefi 9:16; OL 88:35). Sama pätisi 'itsekkyyteen' tai 'tottelemattomuuteen' tai mihin tahansa muuhun henkilökohtaiseen ominaisuuteen, joka ei ole sopusoinnussa Jumalan vaatimusten kanssa. Viitatessaan jumalattomien 'tilaan'

viimeisellä tuomiolla Alma selitti, että jos meidän sanamme, tekomme ja ajatuksemme tuomitsevat meidät, 'meitä ei havaita tahrattomiksi, – – ja tässä kauheassa tilassa me emme rohkene kohottaa katsettamme Jumalaamme' (Alma 12:14).

Tällaisista opetuksista päättelemme, että viimeinen tuomio ei ole vain lopullinen arvio hyvistä ja pahoista teoistamme – kaikesta siitä, mitä olemme *tehneet*. Se on tekojemme ja ajatustemme lopullisen vaikutuksen tunnistamista – sitä, mitä meistä on *tullut*. Ei riitä, että tekee vain sen, mitä on tehtävä. Evankeliumin käskyt, toimitukset ja liitot eivät ole luettelo talletuksista, joita edellytetään tehtäviksi jollekin taivaalliselle tilille. Jeesuksen Kristuksen evankeliumi on suunnitelma, joka osoittaa meille, kuinka me voimme tulla sellaisiksi kuin taivaallinen Isä haluaa meidän tulevan." ("Haaste muuttua", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 40.)

Alma 12:15–18. "Toinen kuolema, joka on hengellinen kuolema"

• Tietoa toisesta kuolemasta on selityksissä kohtiin MK Jaak. 3:11 (s. 122), Alma 40:26 (s. 250) ja Hel. 14:15–19 (s. 291–292).

Alma 12:21. Kerubit

• Kerubit ovat "taivaallisia olentoja kuvaavia hahmoja, joiden tarkkaa muotoa ei tunneta. Niitä oli kaikkeinpyhimmässä, liitonarkun kannen päällä (ks. 2. Moos. 25:18, 22; 1. Kun. 6:23–28; Hepr. 9:5) ja Hesekielin näyissä (ks. Hes. 10; 11:22). Kertomuksessa lankeemuksesta kerubit kuvastavat elämän puulle vievän tien vartioimista (ks. 1. Moos. 3:24)." (Bible Dictionary, hakusana "Cherubim", s. 632; ks. myös PKO, hakusana "Kerubit", s. 81.)

Alma 12:24. "Koetustila"

• Mormonin kirjassa sanaa *koetustila* tai *koetusaika* käyttää vain Alma (ks. Alma 42:4, 10, 13). Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut tätä koetusaikaa: "Maanpäällisen elämän tärkein tarkoitus on se, että meidän henkemme, joka oli olemassa jo ennen maailman perustamista, voi liittyä ruumiiseemme kuolevaisuuden suurten mahdollisuuksien ajaksi. Näiden kahden yhteenliittyminen on antanut meille etuoikeuden kasvaa, kehittyä ja kypsyä tavalla, johon vain henki ja ruumis yhdessä kykenevät. Ruumiissamme me koemme tietyn määrän koettelemuksia tässä olemassaolomme tilassa, jota sanotaan koetustilaksi. Tämä on oppimisen ja koetusten aikaa, jotta voisimme osoittautua kelvollisiksi iankaikkisiin mahdollisuuksiin. Tämä kaikki kuuluu siihen jumalalliseen suunnitelmaan, joka meidän Isällämme on lapsiaan varten." ("Julistakaa minun evankeliumiani maasta maahan", *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 12.)

Alma 12:25–33

Miksi nimitys "lunastussuunnitelma" on sopiva nimitys sille, mitä Jumala on valmistanut lapsiaan varten?

Alma 12:32. Käskyjä sen *jälkeen* kun on saanut tiedon suunnitelmasta

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on opettanut, että tieto Jumalan suunnitelmasta tarjoaa vastauksia vaikeisiin kysymyksiin. Puhuessaan nuorten opettajille hän sanoi:

"Nuoret ihmettelevät 'miksi'? – Miksi meitä käsketään *tekemään* joitakin asioita, ja miksi meitä käsketään olemaan *tekemättä* toisia asioita? Tieto onnensuunnitelmasta – jo pääpiirteissäänkin – voi antaa mieleenne vastauksen kysymykseen 'miksi'. – –

Useimpiin vaikeisiin kysymyksiin, joita kohtaamme kirkossa tällä hetkellä, ja niitä voisi luetella – abortti ja kaikki muut sellaiset, kaikki haasteet siihen liittyen, kenellä on pappeus ja kenellä ei – niihin ei voi vastata ilman jonkinasteista taustatietoa suunnitelmasta.

Alma sanoi näin, ja tämä on luullakseni viime aikojen lempikohtani, vaikkakin vaihdan sitä aina silloin tällöin: ’*Ilmaistuaan heille lunastussuunnitelman* Jumala antoi heille *käskyjä*’ (Alma 12:32, kursivointi lisätty). – –

Mikäli pyritte vastaamaan [oppilaiden] ’miksi’-kysymyksiin, noudattakaa tätä kaavaa: ’*Ilmaistuaan* heille lunastussuunnitelman Jumala antoi heille käskyjä’.” (”The Great Plan of Happiness”, kirkon koululaitoksen Oppi ja liitot -aiheinen symposiumi, 10. elokuuta 1993, s. 3; ks. osoitteessa LDS.org kohdasta gospel library/additional addresses/CES addresses.)

Pohdittavia seikkoja

- Kohdassa Alma 8:18 kerrotaan, että Alma ”palasi joutuin” Ammonihaan. Kohdassa 1. Moos. 22:3 sanotaan, että ”aamulla heti noustuaan” Abraham vei Iisakin vuorelle. Kuinka voisit soveltaa näitä jakeita itseesi, kun saat ohjausta Jumalalta?
- Lue Alma 10:6. Mitä arvelet Amulekin tarkoittaneen, kun hän sanoi, että häntä ”kutsuttiin monta kertaa” mutta hän ei ”tahtonut kuulla”?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kohdassa Alma 9:8–14 tähdennetään muistamisen tärkeyttä. Laadi lyhyt luettelo merkittävistä hengellisistä kokemuksista, joita sinulla on ollut etuoikeus saada. Voit myös puhua vanhemmillesi ja isovanhemmillesi ja laatia vastaavan luettelon heidänkin elämänsä merkittävistä hengellisistä kokemuksista. Mitä siunauksia saattaisi koitua, jos näitä luetteloja kertaisi ja täydentäisi jatkuvasti?
- Luvuissa Alma 11–12 kerrotaan monia ylösnousemukseen liittyviä yksityiskohtia. Kirjoita näiden lukujen pohjalta lyhyt selostus ylösnousemuksen pääopeista ja siitä, kuinka ylösnousemusta ja viimeistä tuomiota koskeva tieto on vaikuttanut sinun elämääsi.

Luku 26

Alma 13–16

Johdanto

Aikaisemmassa olemassaolossa käytit tahdonvapauttasi tehden vanhurskaita valintoja ja valmistautuen kuolevaisuuteen (ks. Alma 13:3–5). Ennen kuolevaisuutta osoittamasi vanhurskauden tuloksena sinua varten on valmistettu lisää siunauksia ja mahdollisuuksia kuolevaisuudessa – jatkuvan uskollisuutesi ehdolla. Huomaa, että Alma tähdensi sitä, että meidän on tarpeen tulla pyhitetyiksi kuolevaisuudessa ja valmistautua lopullista tavoitettamme varten päästä Herran lepoon (ks. Alma 13:12).

Muista, että Jumalan armo ja oikeudenmukaisuus ovat suurempia kuin tämän maailman jumalattomuus. Ammonihassa ne, jotka tekivät parannuksen ja ottivat vastaan Alman opetukset, saivat osakseen Herran siunauksia, vaikka monet heistä karkotettiin tai tuhottiin (katso kohdan Alma 14:7–11 selityksiä, s. 199–200). Amulek pyysi Almaa anomaan Herralta, jotta tämä suojelisi vanhurskaita jumalattomien teoilta. Alman selitys Amulekille kuitenkin vahvistaa tahdonvapauden periaatteen ja ne siunaukset, jotka odottavat niitä, jotka kärsivät evankeliumin tähden. Jumalattomat joutuvat kokemaan Jumalan oikeudenmukaisuuden joko tässä elämässä tai tulevassa elämässä.

Selityksiä

Alma 13:1–2. Pappeja asetettiin ”hänen Poikansa järjestyksen mukaisesti”

• Alma mainitsi, että pappeja asetettiin ”hänen Poikansa järjestyksen mukaisesti” (Alma 13:1). Ilmaus

hänen Poikansa järjestyksen mukaisesti viittaa Melkisedekin pappeuteen. Nykypäivän ilmoituksessa Herra on lausunut, että ennen Melkisedekin aikaa pappeutta kutsuttiin ”pyhäksi pappeudeksi Jumalan Pojan järjestyksen mukaan. Mutta kunnioituksesta ja arvostuksesta” Jumalan nimeä kohtaan nimi muutettiin Melkisedekin pappeudeksi (OL 107:3–4).

Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, miksi luvussa Alma 13, samoin kuin monessa muussakaan Mormonin kirjan kohdassa, ei tehdä eroa Aaronin pappeuden *pappien* ja Melkisedekin pappeuden *ylipappien* välillä: ”Mormonin kirjan profeetat antoivat arvonimen *pappi* virkailijoille, jotka tänä taloudenhoitokautena tunnetaan *ylipappeina*. Se merkitsee sitä, että he olivat Melkisedekin pappeuden pappeja eli, kuten Alma ilmaisi asian, *’Herra Jumala asetti pappeja pyhän järjestyksensä mukaisesti, mikä oli hänen Poikansa järjestyksen mukaisesti’* (Alma 13:1–20).” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 599.)

Alma 13:3–5. ”Kutsuttuja ja valmistettuja” ennen maailman perustamista

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut, että ne, jotka asetetaan kuolevaisuudessa johonkin kutsumukseen, on ennalta-asetettu siihen kutsumukseen aikaisemmassa olemassaolossa: ”Jokainen ihminen, joka on kutsuttu palvelemaan maan asukkaita, asetettiin tätä tarkoitusta varten taivaan suuressa neuvonpidossa ennen kuin maailmaa olikaan. Otaksun, että minut asetettiin juuri tähän virkaan siinä suuressa neuvonpidossa.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 534.)

• Ne, jotka olivat ”kutsuttuja ja valmistettuja maailman perustamisesta asti”, olivat Jumalan valitsemia aikaisemmassa olemassaolossa ”heidän suuren uskonsa ja hyvien tekojensa vuoksi” (Alma 13:3; ks. myös OL 138:55–56; Abr. 3:22–23).

Presidentti Wilford Woodruff (1807–1898) on opettanut, että profeettojen lisäksi kaikki Israelin vanhimmat, joilla on Melkisedekin pappeus, on asetettu ennalta: ”Herra määräsi Joseph Smithin tehtäväänsä ennen hänen syntymäänsä aivan samoin kuin Jeremian. – – Samoin sanon Joseph Smithistä, että hän sai tehtävänsä ennen maailman perustamista ja tuli esiin Herran säätämänä aikana aloittamaan tämän työn maan päällä. Ja samoin on laita Israelin kymmenien tuhansien vanhinten kohdalla. Herra Kaikkivaltias on antanut teille pyhän pappeuden ja tehnyt teidät välineiksi kädessään tämän valtakunnan rakentamiseksi. Tarkastelemmeko me näitä asioita yhtä perusteellisesti kuin meidän pitäisi?” (*Discourses*

of Wilford Woodruff, toim. G. Homer Durham, 1990, s. 281–282; ks. myös *Kirkon presidenttien opetuksia: Wilford Woodruff*, 2005, s. 15.)

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on opettanut, että sekä miehille että naisille annettiin tehtäviä aikaisemmassa olemassaolossa: ”Maailmassa, jossa elimme ennen kuin tulimme tänne, uskollisille naisille annettiin tiettyjä tehtäviä, samalla kun uskolliset miehet asetettiin ennalta tiettyihin pappeustehtäviin. Vaikka emme tällä hetkellä muistakaan tapahtumia tarkemmin, se ei muuta niiden asioiden suurenmoista todellisuutta, joihin kerran olemme suostuneet. Te olette tilivelvollisia siinä, mitä teiltä kauan sitten odotettiin, samoin kuin ovat ne, jotka olemme hyväksyneet profeetoiksi ja apostoleiksi.” (Ks. ”Vanhurskaiden naisten tehtävä”, *Valkeus*, toukokuu 1980, s. 170–171.)

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut vastuullisia tehtäviä, joita Jumalan lapsilla on kuolevaisuudessa riippumatta heidän valitusta asemastaan kuolevaisuutta edeltävässä elämässä: ”Oppi kuolevaisuutta edeltävästä elämästä ei ole rentoutumisen oppi. Meidän jokaisen on tehtävä valintoja, suoriuduttava loputtomista ja vaikeista tehtävistä, koettava kohtalon ivaa ja vaistoinkäymisiä, käytettävä aikamme hyvin, käytettävä oikein kykyjämme ja lahjojamme. Se, että me olimme valittuja ’siellä silloin’, ei merkitse sitä, että me voimme olla välinpitämättömiä ’täällä nyt’. Olipa kyse ennalta-asetetuista miehistä tai ennalta tehtäväänsä määrätyistä naisista, niiden, jotka on kutsuttu ja joita on valmistettu, täytyy myös osoittaa olevansa valittuja ja uskollisia (ks. Ilm. 17:14; OL 121:34–36).” (Ks. ”Kuolevaisuutta edeltävä olemassaolo, ihana tosiasia”, *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 155. puolivuotiskonferenssista, s. 14.)

• Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on kuvannut sitä, mistä lähteestä saamme joitakin siunauksia tässä elämässä: ”Näyttää siltä, että kaikki nämä palkinnot luvattiin eli ennalta-asetettiin, ennen kuin maailmaa oli. Varmastikin nämä asiat ovat määräytyneet sen mukaan, kuinka olimme eläneet tuossa kuolevaisuutta edeltäneessä henkimaailmassa. Jotkut ehkä kyseenalaistavat nämä olettamukset, mutta samaan aikaan he hyväksyvät kyselemättä sen uskonkäsityksen, että täältä maan päältä lähdettyämme jokainen meistä tullaan tuomitsemaan kuolevaisuuden aikana tekemiemme tekojen mukaan. Eikö ole aivan yhtä järkevää uskoa, että se, mitä me olemme saaneet täällä tässä maanpäällisessä [elämässä], annettiin meille kullekin sen ansiosta, kuinka käyttäydyimme ennen tänne tuloamme?” (Ks. ”Saamme itsekunnioitusta tietäessämme, keitä olemme”, *Konferenssiraportit 1973–1975*, 1979, s. 67.)

Alma 13:4. Tahdonvapaus oli olemassa kuolevaisuutta edeltävässä maailmassa

• Kuinka kuolevaisuutta edeltävässä maailmassa olleet pystyivät hylkäämään Jumalan Hengen (ks. Alma 13:4)? Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) vahvisti tahdonvapauden iankaikkisen periaatteen vastatessaan tähän kysymykseen:

”Jumala antoi lapsilleen myöskin [kuolevaisuutta edeltävässä] henkimaailmassa heidän vapaan tahtonsa, jonka mukaan yksityisillä hengillä oli etuoikeus, aivan samoin kuin ihmisillä täällä, valita hyvä ja hylätä paha, tai maistaa pahaa kärsiäkseen syntiensä seuraukset. Tämän tähden jotkut olivat sielläkin uskollisempia kuin toiset Herran käskyjen pitämisessä. – –

Ihmisten hengillä oli vapaa tahtonsa. – – Ihmisten henget eivät olleet tasavertaisia. Heillä on saattanut olla tasavertainen alku, ja me tiedämme, että he olivat kaikki viattomia alussa; mutta oikeus vapaaseen tahtoon, joka heille annettiin, antoi muutamille mahdollisuuden voittaa toiset ja näin kuolemattoman olemassaolon mittaamattomina aikoina tulla älykkäämmiksi, uskollisemmiksi, sillä he olivat vapaita toimimaan itse, ajattelemaan itse, ottamaan vastaan totuutta tai kapinoimaan sitä vastaan.” (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 1, s. 65–66.)

• Henkinä aikaisemmassa olemassaolossa meissä kehittyi arvokkaita luonteenominaisuuksia, joissa kykymme ilmenivät. Jumala seurasi edistymistämme ja antoi meille vastuullisia tehtäviä uskollisuutemme mukaisesti. Presidentti Joseph Fielding Smith on opettanut: ”Niinä aikakausina, jolloin elimme kuolevaisuutta edeltävässä tilassa, emme ainoastaan saaneet erilaisia luonteenominaisuuksiamme ja osoittaneet kelvollisuuttamme ja kykeneväisyyttämme tai niiden puutetta, vaan olimme myöskin paikassa, missä tällainen kehittyminen voitiin panna merkille. On järkeenkäypää uskoa, että siellä oli

kirkon organisaatio. Taivaalliset olennot asuivat täydellisesti järjestetyssä yhteisössä. Jokainen henkilö tiesi paikkansa. Pappeus oli epäilemättä annettu, ja johtajia valittiin toimimaan viroissa. Toimitukset, jotka kuuluivat aikaisempaan olemassaoloon, olivat välttämättömiä, ja Jumalan rakkaus vallitsi. Sellaisten olosuhteiden vallitessa oli luonnollista, että Isämme erotti ja valitsi kelvollisimmat sekä arvioi jokaisen yksilön kyvyt. Hän tiesi paitsi sen, mitä meistä jokainen *pystyisi* tekemään, myös sen, mitä meistä jokainen *tekisi*, kun joutuisimme koetukseen ja kun meille annettaisiin vastuuta. Kun sitten koitti aika meidän tulla asumaan kuolevaisen maan päälle, kaikki oli valmiina ja Herran palvelijat valittu ja asetettu kullekin kuuluvaan tehtävään." (*The Way to Perfection*, 1970, s. 50–51.)

Alma 13:6, 18

Mikä vastuullinen tehtävä ihmisellä on, kun hänet on asetettu ylipappeuteen?

Alma 13:9. "Heistä tulee ikuisesti ylipappeja"

• Koska Melkisedekin pappeus on "vailla päivien alkua tai vuosien loppua" (Alma 13:9; OL 84:17; ks. myös Hepr. 7:3), niin ne, jotka saavat pappeuden maan päällä, käyttävät sitä edelleen myös kuoleman jälkeen. Siten Melkisedekin pappeuden haltijoista, jotka kuolevat vanhurskaina, "tulee ikuisesti ylipappeja" (Alma 13:9).

Presidentti Harold B. Lee on kertonut erään kokemuksen selittäen, että jokaisella pappeuden viralla, joka henkilöllä on tässä elämässä, on vaikutusta seuraavassa elämässä:

"Olin – – järjestänyt uudelleen Ensignin vaarnan johtokunnan. Olimme nimittäneet vaarnanjohtajaksi erään seurakunnan piispan. – –

Kuusi viikkoa sen jälkeen kun vaarnan johtokunta oli hyväksytty, vaarnanjohtaja kuoli äkillisesti.

Silloin minua alettiin pommittaa kirjeillä. Missä ihmeessä oli Hengen johdatus, kun kutsuit virkaan miehen, jonka Herra antoi kuolla kuuden viikon päästä? Minut kutsuttiin puhumaan miehen hautajaisissa, ja jotkut näyttivät odottavan, että yrittäisin selittää, miksi olin nimittänyt virkaan miehen, jonka Herra ottaisi kotiin kuuden viikon kuluttua.

Presidentti Joseph Fielding Smith istui korokkeella ja kuuli yritykseni tyydyttää näitä ihmisiä, ja hän sanoi minulle: 'Älä anna tuon vaivata itseäsi. Jos olet kutsunut jonkun ihmisen virkaan tässä kirkossa ja hän kuolee seuraavana päivänä, tuo asema vaikuttaa siihen, mitä hänet kutsutaan tekemään hänen lähtiessään tämän maan päältä.'

Uskon tämän. Uskon, että jokainen tämän kirkon presidentin, jokainen tämän kirkon apostolin, jokainen piispan, jokainen vaarnanjohtajan, jokainen johtajan virka vaikuttaa siihen, mitä ihminen kutsutaan tekemään hänen poistuessaan tästä maailmasta." (Ks. "Kehotuksia Jumalan pappeuden haltijoille", *Konferenssiraportit 1970–1972*, 1979, s. 235.)

Alma 13:10–13. Monia kutsuttiin ja asetettiin ennalta

• Alma on opettanut, että oli monia, jotka aikaisemmassa olemassaolossa kutsuttiin heidän suuren uskonsa vuoksi (ks. Alma 13:10). Hän pyysi veljiään, että nämä osoittaisivat jälleen uskoa ja tuottaisivat hedelmää saadakseen siunauksensa (ks. Alma 13:13).

Presidentti Harold B. Lee on selittänyt, että vaikka monet uskollisuutensa vuoksi kutsuttiin ja asetettiin ennalta kuolevaisuutta edeltävässä elämässä, heidän täytyy kuolevaisuuden aikana osoittaa uskoa ja hyviä tekoja tehdäkseen todeksi kutsumuksensa täydet siunaukset (ks. OL 121:34):

"Jumala on saattanut kutsua ja valita ihmisiä henkimaailmassa eli heidän ensimmäisessä asemassaan tekemään tietyn työn, mutta heillä on oikeus ja etuoikeus tahdonvapauttaan käyttäen valita hyvän ja pahan välillä – joko he hyväksyvät tuon kutsumuksen täällä ja tuottavat sille kunniaa palvellen uskollisesti ja tehden hyviä töitä kuolevaisuudessa ollessaan, tai sitten eivät tee niin.

– – Pelkään, että keskuudessamme on monia, jotka henkimaailmassa osoittamansa uskollisuuden vuoksi 'kutsuttiin' suureen työhön täällä mutta jotka vastuuttoman tuhlarin tavoin käyttävät vapaata tahtoaan kevytmieliseen elämään ja menettävät syntymäoikeutensa ja siunaukset, jotka he olisivat saaneet, jos olisivat osoittautuneet uskollisiksi kutsumukselleen. Niinpä

Herran sanojen mukaan 'monet ovat kutsuttuja, mutta harvat ovat valittuja'." (*Decisions for Successful Living*, 1973, s. 169.)

Alma 13:11–12. Pyhittyminen

• Alma opetti, että monet tulivat puhtaiksi "Karitsan verellä" ja heidät pyhitti Pyhä Henki (Alma 13:11–12; ks. myös Moroni 10:32–33). Kun heidät oli pyhitetty, "he eivät voineet olla kammoamatta syntiä" (Alma 13:12; ks. myös 2. Nefi 4:31). Senkin jälkeen kun ihminen on pyhitetty ja hän on tuntenut tulleensa Pyhän Hengen puhdistamaksi, häntä kuitenkin edelleen kiusataan läpi kuolevaisuuden. Nykypäivän ilmoituksessa varoitetaan: "Sen tähden kirkko ottakoon varteen ja rukoilkoon aina, ettei se lankeaisi kiusaukseen; niin, ja myös ne, jotka ovat pyhitettyjä, ottakoot varteen" (OL 20:33–34).

Presidentti Brigham Young (1801–1877) on määrittänyt pyhittymisen seuraavasti:

"Minä määrittelen pyhityksen omalla tavallani ja sanon, että se merkitsee jokaisen synnin voittamista ja kaiken saattamista Kristuksen lain alaisuuteen. Jumala on pannut meihin puhtaan hengen. Kun se [henki] hallitsee esteittä ja voittaa lihan ja hallitsee ja vallitsee ja ohjaa – –, sitä minä sanon pyhityksen siunaukseksi. Tuhotaanko synti täysin? Ei, sitä ei tuhota, sillä niin on suunniteltu taivaan järjestyksessä.

Älkää kuvitelko, että olisimme joskus lihassa vapaita synnin kiusauksista. Jotkut kuvittelevat voivansa lihassa tulla ruumiiltaan ja hengeltään pyhitetyiksi sekä tulla niin puhtaiksi, etteivät he enää milloinkaan tunne totuuden vastustajan voiman vaikutuksia. Jos ihmisen olisi mahdollista saavuttaa tällainen täydellisyyden tila lihassa, hän ei voisi kuolla eikä jäädä maailmaan, jossa synti vallitsee. Synti on tullut maailmaan ja kuolema synnin myötä [ks. Room. 5:12]. Luulen, että niin kauan kuin elämme, saamme enemmän tai vähemmän tuntea synnin vaikutuksia, ja lopulta meidän pitää käydä läpi kuoleman koettelemukset." (Julkaisussa Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, osa 2, s. 248–249.)

Alma 13:13–19. Melkisedek, suuri ylipappi

• Myöhempien aikojen pyhät kunnioittavat suuresti ylipappi Melkisedekiä. Alma toi esiin Melkisedekin tärkeyden sanoessaan, että "yksikään ei ollut suurempi" (Alma 13:19). Kuka oli tämä suuri profeetta? Melkisedek eli noin 2 000 eKr., ja hän oli ylipappi ja Salemin kuningas (Jerusalem; ks. 1. Moos. 14:18). Hän oli johtava pappeusjohtaja omana aikanaan, ja hänelle Abraham maksoi kymmenykset (ks. 1. Moos. 14:20). Kun Melkisedek oli lapsi, "hän pelkäsi Jumalaa ja tukki leijonien kidat ja sammutti raivoavan tulen" (JSR 1. Moos. 14:26). Vaikka hänet mainitaan Raamatussa vain lyhyesti, nykypäivän ilmoituksessa vahvistetaan, että hän oli mies, jolla oli suuri usko. Melkisedekin vanhurskauden ansiosta hänen palvelutehtävänsä enteili Jeesuksen Kristuksen palvelutehtävää, ja näin korkeampi pappeus nimettiin hänen mukaansa (ks. Hepr. 7:15; OL 107:2–4).

Alma 13:16. Herran lepo

• Kohdissa Alma 13:6, 12–13, 16, 29 mainitaan Herran lepo (ks. myös OL 84:24). Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) kommentoi tämän ilmauksen merkitystä sanoessaan: "Mitä Herran lepoon pääseminen tarkoittaa? Minun nähdäkseni se tarkoittaa, että minut on Jumalan rakkauden avulla voitettu Hänelle, niin että voin tuntea saaneeni levon Kristuksessa ja etteivät minua eksytä enää kaikenlaiset opin tuulet eivätkä ihmisten kavaluus ja petollisuus ja että olen juurtunut tiedossa ja todistuksessa Jeesuksesta Kristuksesta, niin ettei mikään voima voi saada minua poikkeamaan suoralta ja kaidalta polulta, joka johtaa takaisin Jumalan kasvojen eteen saadakseni korotuksen Hänen ihanassa valtakunnassaan, ja että tästä hetkestä asti saan nauttia siitä levosta, kunnes saan *levon* Hänen kanssaan taivaissa." (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph F. Smith*, 1999, s. 426.)

Alma 13:20. Mitä tarkoittaa "vääristellä" kirjoituksia?

• Ne, jotka *vääristelevät* kirjoituksia, muuttavat tai vääristävät todellisen merkityksen vastaamaan heidän omaa henkilökohtaista käsitystään tai tulkintaansa. Ne, jotka muuttelevat kirjoituksia synnyttääkseen kiistaa, saavat

ajatuksensa Saatanalta (ks. Alma 12:1–6; 14:6–7). Niiden kohtalona, jotka *vääristelevät* kirjoituksia, on heidän oma tuhonsa (ks. Alma 13:20).

Alma 13:22–26. Enkelien todellisuus

• Mormonin kirja todistaa enkelien aitoudesta ja tarkoituksesta (ks. Alma 13:22–26; 32:23; 3. Nefi 17:24; Moroni 7:29–31; OL 20:10). Viitaten enkelien todellisuuteen vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on sanonut:

”Olen vakuuttunut siitä, että yksi Mormonin kirjan syvällisistä teemoista on enkelien tehtävä ja yleinen olemassaolo ja keskeinen osallistuminen evankeliumin kertomuksessa. – –

Yksi niistä asioista, joista tulee elämässämme sitä tärkeämpiä mitä pidempään elämme, on enkelien todellisuus, heidän työnsä ja palvelutehtävänsä. En viittaa tässä yksinomaan enkeli Moroniin vaan myös niihin henkilökohtaisempiin palveleviin enkeleihin, joita on keskuudessamme ja ympärillämme, joille on annettu kyky auttaa meitä ja jotka tekevät juuri sitä (ks. 3. Nefi 7:18 ; Moroni 7:29–32, 37; OL 107:20). – –

Harry Anderson, © IRI

Uskon, että meidän tulee puhua enkelien palvelusta, uskoa siihen ja todistaa siitä enemmän kuin me toisinaan teemme. He muodostavat yhden Jumalan suurenmoisista keinoista todistaa verhon läpi, eikä mikään todiste koko tässä maailmassa opeta tätä periaatetta niin selkeästi ja niin voimallisesti kuin Mormonin kirja.” (”For a Wise Purpose”, *Ensign*, tammikuu 1996, s. 16–17.)

Alma 13:27

Mitä tämä jae opettaa sinulle Alman rakkaudesta Ammonihan kansaa kohtaan?

Alma 13:28. Teitä ei kiusata ”enempää kuin voitte kestää”

• Presidentti Brigham Young on opettanut siitä jatkuvasta taistelusta, jota käymme Saatanaa ja syntiä vastaan: ”Miehet ja naiset, jotka halajavat saada sijan selestisessä valtakunnassa, havaitsevat, että heidän on kilvoiteltava [kaiken vanhurskauden vastustajan kanssa] joka päivä” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Brigham Young*, 1997, s. 294). Meidän jokaisen täytyy aktiivisesti päättää välttää ja vastustaa kiusausta.

Alma on opettanut, että meidän tulee valvoa ja rukoilla alati välttääksemme sen, ettei meitä kiusattaisi ”enempää kuin voitte kestää” (Alma 13:28). Myös apostoli Paavali on julistanut: ”Jumalaan voi luottaa. Hän ei salli kiusauksen käydä teille ylivoimaiseksi, vaan antaessaan teidän joutua koetukseen hän samalla valmistaa pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää.” (1. Kor. 10:13.) Noudattamalla Alman neuvoa kohdassa Alma 13:28 me pystymme aina vastustamaan kiusausta.

Alma 14:7–11. Vanhurskaiden marttyyrikuolema

• Almalla oli hänellä olevan pappeuden voimalla ja uskonsa avulla kyky pelastaa Ammonihan uskolliset naiset ja lapset näiden kauhealta kuolemalta. Herra ei kuitenkaan sallinut hänen tehdä sitä (ks. Alma 14:11). Alma selitti Amulekille, että Herra ottaisi vanhurskaat marttyyrit luoksensa todistuksena heidän vainoojiensa pahoista teoista (ks. Alma 14:11; 60:13).

Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin Ronald E. Poelman vahvisti, että toisinaan Herra sallii vanhurskaiden kärsiä toisten käyttäessä tahdonvapauttaan epävanhurskaasti: ”Vastoinkäymiset voivat kuuliaisten ja uskollisten elämässä johtua sairaudesta, tapaturmista, tietämättömyydestä tai vastustajan vaikutuksesta. Säilyttääkseen tahdonvapauden Herra sallii toisinaan vanhurskaitten kärsiä myös toisten pahoista teoista (ks.

1. Nefi 18:16).” (”Vastoinkäymiset ja kuolevaisuuden jumalallinen tarkoitus”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 20.)

• Tietenkin me suremme ajatellessamme niiden vanhurskaiden kuolemaa, jotka ovat kärsineet jumalattomien käsissä. Mutta me riemuitsemme tietäessämme, mitkä ovat heidän palkintonsa henkimaailmassa (ks. Alma 40:12) samoin kuin heidän lopullinen asemansa selestisessä valtakunnassa (ks. OL 76:50–70). Kohdassa OL 42:46 meille muistutetaan: ”Ne, jotka kuolevat minun ominani, eivät maista kuolemaa, sillä se on heille suloinen.” Tämä ei tarkoita sitä, etteikö vanhurskaiden kuolemaan liittyisi tuskaa, vaan että heidän iankaikkiset palkintonsa ovat niin suuria, että niihin verrattuna heidän tuskansa eivät ole mitään.

Presidentti Joseph F. Smith on selittänyt: ”Tosin olen sen verran heikko, että itken ystävieni ja sukulaisteni kuolemaa. Saatan vuodattaa kyyneliä nähdessäni toisten murhetta. Tunnen sielussani myötätuntoa ihmislapsia kohtaan. Voin itkeä heidän kanssaan, kun he itkevät; voin riemuita heidän kanssaan, kun he riemuitsevat; mutta minulla ei ole mitään syytä murehtia eikä olla surullinen siksi, että kuolema tulee maailmaan. – – Kaikki pelko tätä kuolemaa kohtaan on poistettu myöhempien aikojen pyhiltä. He eivät kauhistu ajallista kuolemaa, koska he tietävät, että niin kuin kuolema tuli heidän osakseen Aadamin rikkomuksen kautta, niin on elämä tuleva heille Jeesuksen Kristuksen vanhurskauden kautta, ja vaikka he kuolevat, he tulevat elämään jälleen. Tämän tietäessään he iloitsevat kuolemastakin, sillä he tietävät, että he nousevat jälleen ylös ja kohtaavat jälleen tuolla puolen.” (*Evankeliumin oppi*, 1980, s. 412.)

• Kun vanhurskaat ja viattomat kärsivät, jotkut alkavat arvostella tai menettävät uskonsa. Presidentti Spencer W. Kimball on esittänyt seuraavan neuvon siitä, kun näemme kärsimystä:

”Jos ajattelisimme koko olemassaolomme rajoittuvan kuolevaisuuteen, silloin tuska, suru, epäonnistuminen ja lyhyt elämä olisivat suuria onnettomuuksia. Mutta jos näemme elämän iankaikkisena ja käsitämme sen ulottuvan kauas kuolevaisuutta edeltäneeseen menneisyyteen ja eteenpäin iankaikkiseen kuolemanjälkeiseen tulevaisuuteen, silloin kaikkia tapahtumia voidaan tarkastella oikeasta näkökulmasta.

Eikö olekin viisasta, että Herra antaa meille koettelemuksia, jotta voisimme nousta niiden yläpuolelle, velvollisuuksia, jotta täyttäisimme tehtävämme, työtä, jotta lihaksemme vahvistuisivat, surua, jotta sieluamme koeteltaisiin? Eikö eteemme tulekin kiusauksia voimiemme koettelemiseksi, sairautta, jotta oppisimme kärsivällisyyttä, kuolema, jotta meistä voisi tulla kuolemattomia ja kirkastettuja?

Jos kaikki sairaat, joiden puolesta rukoilemme, parantuisivat, jos kaikkia vanhurskaita varjeltaisiin ja jumalattomat hävitettäisiin, niin Isän koko suunnitelma raukenisi tyhjiin ja evankeliumin perusperiaate, tahdonvapaus, lakkaisi. Kenenkään ei tarvitsisi elää uskosta.

Jos hyväntekijälle annettaisiin heti ilo ja rauha ja palkinto, ei voisi olla mitään pahaa – kaikki tekisivät hyvää mutta eivät sen takia, että hyvän tekeminen on oikein. Ei olisi mitään voiman koetusta, ei luonteen kehittymistä, ei voimien kasvua, ei tahdonvapautta, vain saatanallista valvontaa.

Jos kaikkiin rukouksiin vastattaisiin heti itsekkäiden halujemme ja rajallisen ymmärryksemme mukaisesti, niin olisi hyvin vähän tai ei lainkaan kärsimystä, surua, pettymystä tai edes kuolemaa, ja ellei näitä olisi, ei olisi myöskään iloa, menestystä, ylösnousemusta eikä iankaikkista elämää eikä jumaluutta.” (*Faith Precedes the Miracle*, 1973, s. 97.)

Alma 14:25–28. Alman ja Amulekin vapautuminen

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on käyttänyt Alman ja Amulekin kertomusta havainnollistaakseen sitä, että Herra vapauttaa meidät meidän kärsimyksistämme, mutta vasta kun olemme osoittaneet uskomme alistumalla Hänen tahtoonsa:

”Herran antama apu noudattaa aina iankaikkista lakia. Mitä paremmin ihminen ymmärtää lakia, sen helpompi hänen on saada Herran apua. – –

Alman ja Amulekin esimerkki on valaiseva. Heidän yrittäessään tehdä hyvää Ammonihan kansan keskuudessa heidät otettiin vangiksi. Amulek luotti kokeneempaan toveriinsa Almaan, joka sai hänet tuntemaan suurempaa luottamusta Herraan. Joutuessaan näkemään, kuinka tuli tuhosi naisia ja lapsia, Amulek sanoi: ’Kenties he

polttavat meidätkin.' Alma vastasi: *'Tapahtukoon Herran tahdon mukaisesti.'* Tärkeä periaate. 'Mutta – – meidän työmme ei ole tehty; sen tähden he eivät polta meitä.' [Alma 14:12–13, kursivointi lisätty.]

Monen päivän ajan ylituomari ja muut löivät heitä, sylkivät heidän päälleen, pitivät heitä nälässä, kuulustelivat heitä ja ahdistelivat heitä pilkkapuhein ja uhkauksin. Vaikka heidän käskettiin puhua, he kestivät sidottuina ja alastomina, odottaen ääneti, että Herra innoittaisi heitä toimimaan. Sitten 'Jumalan voima oli Alman ja Amulekin päällä, ja he nousivat seisomaan jaloillaan'. Alma huusi: 'Anna meille voimaa *uskomme mukaisesti, joka meillä on Kristukseen, niin että vapaudumme.* Ja he katkaisivat köydet, joilla heidät oli sidottu.' [Alma 14:25–26, kursivointi lisätty; ks. jakeet 15–26.] Maa järisi, vankilan muurit halkesivat. Kaikki, jotka olivat lyöneet Almaa ja Amulekia, saivat surmansa, ja Alma ja Amulek pääsivät vapaiksi. – –

Herra antaa apua jumalallisen voiman kautta, kun me tavoittelemme sitä nöyrästi ja *osoittaen uskoa Jeesukseen Kristukseen*." (Ks. "Jotta parantuisimme", *Valkeus*, heinäkuu 1994, s. 7–8.)

Alma 15:2–3. Seesrom

• Seesromissa tapahtunut muutos osoittaa rakkauden, jota Jumala tuntee jokaista lastaan kohtaan, ja näyttää Hänen auliutensa antaa anteeksi niille, jotka tekevät liiton seurata Hänen Poikaansa. Seesrom oli petollinen lainoppinut Ammonihan kaupungissa. Hän käytti asemaansa syyttääkseen Almaa ja Amulekia ja hävittääkseen sen, mikä oli hyvää (ks. Alma 10:13, 31; 11:21). Seesromin petos kuitenkin paljastui, ja hän alkoi "vapista syyllisyytensä tunnossa" (Alma 12:1, 7). Hän muuttui vastustajasta vilpittömäksi tutkijaksi (ks. Alma 12:8). Kun Alma ja Amulek saapuivat Sidomin kaupunkiin, he löysivät Seesromin, joka kärsi "suurista ahdistuksista – – jumalattomuutensa vuoksi" (Alma 15:3). Mutta kun Seesrom uskoi ja teki parannuksen, niin uskonsa mukaisesti Kristukseen hän parantui, hänet kastettiin, ja siitä hetkestä eteenpäin hänestä tuli voimallinen saarnaaja (ks. Alma 15:6–12). Vuosia myöhemmin Seesrom palveli lähetystyössä Alman ja Amulekin kanssa soramilaisten keskuudessa (ks. Alma 31:6).

Alma 15:3–5. Synnit raastoivat Seesromin mieltä

• Kun Seesrom teki parannusta ja etsi anteeksiantoa, synnit raastoivat hänen henkeään ja mieltään ja ne kävivät tavattoman raskaiksi (ks. Alma 15:3). Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on puhunut sellaisten hengellisten sairauksien todellisuudesta, jotka voivat aiheuttaa voimakasta kärsimystä:

"Meissä on toinenkin osa, joka ei ole samalla tavalla kosketeltavissa kuin ruumis, mutta joka on aivan yhtä todellinen. Tätä aineetonta osaa nimitetään mieleksi, tunteeksi, älyksi, mielialaksi ja monella muulla nimellä. Hyvin harvoin sitä kutsutaan hengelliseksi.

Mutta ihmisessä on *henki*; sen jättäminen huomiotta merkitsee silmien sulkemista todellisuudelta. On olemassa hengellisiä sairauksia, ja myös ne voivat aiheuttaa ankaraa tuskaa.

Ihmisen ruumis ja henki ovat liittyneet toisiinsa. Usein, hyvin usein – silloin kun on sairautta – on vaikea sanoa, kumpi on kumpi." (Ks. "Gileadin palsami", *Valkeus*, huhtikuu 1978, s. 94.)

Alma 15:16

Mistä Amulek luopui päättäessään elää evankeliumin mukaan ja palvella lähetyssaarnaajana? Mitä hän sai? (Ks. myös Alma 34:8; Et. 12:12–13.)

Alma 16:2–3, 9–10. Kaikki Alman sanat täyttyivät

• Tuntien suurta huolta sydämensä pohjasta Alma pyysi Ammonihan kansaa tekemään parannuksen (Alma 13:27). Heidän profeettanaan Alma kehotti heitä tekemään parannuksen tai he joutuisivat kokonaan hävitetyiksi maan päältä (ks. Alma 9:12). Herra on luvannut täyttää kaikki profeettojensa sanat (ks. OL 1:37–38). Jakeissa Alma 16:2–3, 9–10 vahvistetaan Alman sanojen täyttyminen, kun kerrotaan niiden hävityksestä, jotka hylkäsivät profeetat ja surmasivat viattomia.

Pohdittavia seikkoja

- Kuinka miehet osoittivat kuolevaisuutta edeltävässä elämässä olevansa kelvollisia asetettaviksi ennalta saamaan Melkisedekin pappeuden? (Ks. Alma 13:3–5.)
- Miksi Herra toisinaan sallii viattomien kärsiä jumalattomien käsissä? (Ks. Alma 14:9–11.)
- Mitä voit oppia siitä, kuinka Seesrom muuttui petollisesta lainoppineesta voimalliseksi saarnaajaksi?

Ehdotettuja tehtäviä

- Miksi Alma sanoi seuraavaa Melkisedekistä: ”Nyt, ennen häntä oli monia, ja myös hänen jälkeensä oli monia, mutta yksikään ei ollut suurempi; sen tähden hänet on aivan erityisesti mainittu” (Alma 13:19)? Vastaa tähän kysymykseen tutkimalla seuraavia jakeita määrittääksesi, miksi Alma ylisti Melkisedekin palvelutehtävän tärkeyttä: Alma 13:14–19; 1. Moos. 14:18–20; JSR 1. Moos. 14:25–40; JSR Hepr. 7:3; OL 107:2–4.
- Käytä apunasi luvun Alma 14 kohtia sekä sitä tietoa, jota on selityksissä kohtaan Alma 14:7–11 (s. 199–200), ja kirjoita lyhyt kirjoitelma, joka vastaa seuraaviin kysymyksiin: Miksi vanhurskaiden osalle tulee murhenäytelmiä? Kuinka Jumalan armo ja oikeudenmukaisuus vaikuttavat kuolevaisuuden murhenäytelmiin?

Luku 27

Alma 17–22

Johdanto

Koska Ammon ja hänen toverinsa osoittivat rakkauttaan ja ymmärsivät sielun arvon, he ovat mallina Herran palvelijoille kaikkialla. Heidän kokemuksensa kautta huomaat henkilökohtaisen valmistautumisen merkityksen, vanhurskaana esimerkkinä olemisen voiman ja sen, kuinka meidän tulee luoda merkityksellisiä suhteita niihin, joita palvelemme. Lisäksi Ammon ja hänen veljensä ymmärsivät, että niillä, joita he palvelivat, oli voimakkaita uskonkäsityksiä. Pane merkille, millaisia keinoja he keksivät kertoa evankeliumin totuuksista koskien Henkeä, rakkautta ja todistusta. Heidän esimerkkiään jäljittelemällä sinä voit olla voimallinen palvelija Herran käsissä auttaen tuomaan muita Kristuksen luo.

Selityksiä

Alma 17:2. Niiden välille, jotka palvelevat yhdessä, muodostuu ystävyyden side

• Niitä, jotka työskentelevät Herran viinitarhassa, yhdistää rakkauden side, joka tulee yhdessä työskentelemisestä ”sadonkorjuussa”. Tätä sidettä syventävät yhteiset uskoon ja todistukseen liittyvät kokemukset. Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on kertonut omakohtaisen esimerkin siitä, kun hän useiden vuosien jälkeen tapasi ensimmäisen lähetystyötoverinsa:

”Muutamia vuosia sitten sain puhelun pojaltani Leeltä. Hän kertoi minulle, että ensimmäinen lähetystyötoverini oli vierailulla hänen naapurissaan ja että tämä halusi viettää muutaman hetken kanssani. – – Meillä oli erikoinen kokemus olla yhdessä monien vuosien jälkeen siitä, kun olimme viimeksi nähneet toisemme.

Lähetyssaarnaajina ollessamme meillä oli tilaisuus avata Ohiossa uusi kaupunki lähetystyölle. Tämän tehtävän vuoksi saimme työskennellä yhdessä 10 kuukautta. Hän oli kouluttajani, ensimmäinen toverini. – – Minun oli vaikea pysyä hänen tahdissaan, mutta kun palvelimme yhdessä, meistä tuli tovereina läheisiä.

Toveruutemme ei päättynyt 10 kuukautta kestäneeseen tehtävään. Toinen maailmansota raivosi, ja kun palasin kotiin, minulla oli vain lyhyt aika sopeutua tavalliseen elämään ennen kuin sain kutsun asepalvelukseen. Ollessani ensimmäistä sunnuntaita alokkaiden koulutusleirillä osallistuin MAP-kirkon kokouksiin. Siellä näin takaraivon, joka oli minulle hyvin tuttu. Kyseessä oli ensimmäinen lähetystyötoverini. Vietimme suurimman osan seuraavista kahdesta ja puolesta vuodesta yhdessä.

Vaikka olosuhteemme asepalveluksessa olivat hyvinkin toisenlaiset, yritimme jatkaa lähetystyössä oppimiamme tapoja. Niin usein kuin vain pystyimme, rukoilimme yhdessä. Kun olosuhteet sen sallivat, tutkimme pyhiä kirjoituksia yhdessä. – –

Meidät molemmat erotettiin toimimaan ryhmänjohtajina, ja jälleen kerran meillä oli tilaisuus palvella ja opettaa yhdessä Herramme ja Vapahtajamme suurenmoista evankeliumia. Menestyimme paremmin asepalveluksessa kuin ollessamme kokoaikaisia lähetyssaarnaajia. Miksi? Koska olimme kokeneita kotiin palanneita lähetyssaarnaajia.

Käyntini ensimmäisen lähetystyötoverini luona oli viimeinen tilaisuuteni olla hänen kanssaan. Hän kärsi parantumattomasta sairaudesta ja kuoli vain muutamia kuukausia myöhemmin. Oli suurenmoinen kokemus elää uudelleen lähetystyömme yhdessä ja kertoa sitten lähetystyömme jälkeisestä elämästämme. Kävimme läpi palvelutehtäviämme piispakunnissa, korkeissa neuvostoissa ja vaarnan johtokunnissa ja tietenkin kehuskelimme lapsillamme ja lastenlapsillamme. Siinä istuessamme ja iloitessamme suuresti mahdollisuudesta olla jälleen yhdessä en voinut olla ajattelematta Alman kirjan luvun 17 tapahtumia.” (Ks. ”Kotiin palannut lähetyssaarnaaja”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 89–90.)

Alma 17:2–3

Mitä Ammon ja hänen veljensä tekivät valmistautuakseen kertomaan evankeliumista voimalla ja valtuudella? Mitä sinä voit tehdä toteuttaaksesi näitä periaatteita?

Alma 17:2. He tutkivat tarkoin kirjoituksia

• Olennaisena osana valmistautumistaan lähetystyöhönsä Moosian pojat tutkivat kirjoituksia. Samalla tavoin Hyrum Smith sai Herralta neuvon valmistautua

lähetystyöpalveluun pyrkimällä ensiksi saamaan Hänen sanansa (ks. OL 11:21–22). Lähetystyön käsikirja *Saarnatkaa minun evankeliumiani* tähdentää sitä, kuinka tärkeää on tavoitella Pyhää Henkeä, saada voimakas halu oppia ja panna oppimamme käytäntöön, ja se pitää näitä asioita tehokkaan evankeliumin tutkimisen avaintekijöinä:

”Evankeliumin tutkimisesi on tehokkainta, kun Pyhä Henki opettaa sinua. Aloita aina evankeliumin tutkimisesi rukoilemalla, että Pyhä Henki auttaisi sinua oppimaan. Hän antaa tietoa ja vakaumusta, jotka ovat siunaukseksi elämässäsi ja auttavat sinua olemaan siunaukseksi muiden elämässä. Uskosi Jeesukseen Kristukseen vahvistuu. Halusi tehdä parannusta ja kehittyä kasvaa.

Tällainen opiskelu valmistaa sinua palvelemaan, lohduttaa ja ratkaisee ongelmia ja antaa sinulle voimaa kestää loppuun asti. Menestyksekäs evankeliumin tutkiminen vaatii halua ja tekoja. ’Sillä se, joka etsii uutterasti, löytää; ja Jumalan salaisuudet paljastetaan hänelle Pyhän Hengen voimalla, niin näinä aikoina kuin muinaisinakin aikoina, ja niin muinaisina aikoina kuin tulevinakin aikoina’ (1. Nefi 10:19). Kun sinulla on Enosin tavoin iankaikkisen elämän sanojen tuntemisen nälkä ja kun annat noiden sanojen painua syvälle sydämeesi (ks. En. 3), Pyhä Henki avaa mielesi ja sydämesi suuremmalle valolle ja ymmärrykselle.

Evankeliumin tutkiminen on myös ilmoituksen saamista (ks. MK Jaak. 4:8).” (2005, s. 18.)

• Lisäksi julkaisussa *Saarnatkaa minun evankeliumiani* suositellaan pyhien kirjoitusten päiväkirjan käyttöä yhtenä keinona tehostaa pyhien kirjoitusten tutkimistasi. Kun pyhiä kirjoituksiasi tutkiessasi kirjoitat muistiin ajatuksiasi ja vaikutelmiasi, avaat uusia väyliä saada henkilökohtaista ilmoitusta:

”[Opiskelupäiväkirja voi auttaa] sinua ymmärtämään, selkeyttämään ja muistamaan oppimaasi. Vanhin Richard G. Scott on opettanut: ’Huolellisesti tallennettu tieto on tarvittaessa käytettävissä. Hengellisesti herkkää tietoa tulee säilyttää pyhässä paikassa, mikä osoittaa Herralle, kuinka sitä vaalitaan. Tämä käytäntö lisää sitä todennäköisyyttä, että saamme lisää valoa.’ (’Hengellisen tiedon saaminen’, *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 88.) Tarkastele opiskelupäiväkirjaasi muistaaksesi hengellisiä kokemuksia, saadaksesi uusia oivalluksia ja tunnistaaksesi kasvusi.

Opiskelupäiväkirjasi voi olla kovakantinen päiväkirja, muistiinpanovihko tai kansio. Kirjoita siihen ajatuksiasi ja vaikutelmiasi ja järjestä ne tavalla, joka sopii oppimistapaasi. Kehitä oma menetelmä, jolla löydät helposti tärkeimmät tiedot tulevaisuudessa. Käytä opiskelupäiväkirjaasi usein kerrataksesi, käyttääksesi ja soveltaaksesi oppimaasi. Tee siihen muistiinpanojasi ja merkitse muistiin vaikutelmia.” (S. X.)

Alma 17:3. Rukouksen ja paaston hyödyt

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on havainnollistanut seuraavalla kertomuksella paaston ja rukouksen voimaa Herran palveluksessa: ”Joitakin vuosia sitten veli George McLaughlin, joka oli uskollinen käännynnäinen, kutsuttiin johtamaan pientä 20 jäsenen seurakuntaa Farmingdalessa Mainen osavaltiossa. Hän oli nöyrä mies, joka elantonsa ansaitakseen ajoi maidonjakeluautoa. Paaston ja hartaan rukouksen kautta Henki opetti hänelle, mitä hänen ja hänen seurakuntansa jäsenten täytyi tehdä auttaakseen kirkkoa kasvamaan heidän alueellaan. Lujan uskonsa, jatkuvan rukouksen ja voimakkaan esimerkkinsä kautta hän opetti jäsenille, kuinka evankeliumista voidaan kertoa. Tämä on ihmeellinen kertomus, yksi tämän taloudenhoitokauden suurista lähetystyökertomuksista. Yhden ainoan vuoden aikana seurakunnassa oli 450 käännynnäiskastetta. Seuraavana vuonna tuli 200 käännynnäistä lisää.” (”Jäsenlähetystyön välttämättömyys”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 38.)

Alma 17:9. Rukoilkaa ja paastotkaa niiden puolesta, jotka ovat ilman totuutta

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on neuvonut jokaista jäsentä työskentelemään ja rukoilemaan saadakseen lähetystyötilaisuuksia: ”Viljelköön jokainen jäsen sydämessään tietoisuutta siitä, että hän itse pystyy johdattamaan muita totuuden tuntemiseen. Tehköön hän työtä sen hyväksi. Rukoilkoon hän aivan vakavissaan sen

johdosta.” (”Etsikää karitsoita, ruokkikaa lampaita”, *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 120.)

• Vanhin M. Russell Ballard on kehottanut meitä rukoilemaan johdatusta tehdessämme Herran työtä: ”Evankeliumista kertovassa kodissa me rukoilemme johdatusta itsellemme, ja me rukoilemme muiden fyysisen ja hengellisen hyvinvoinnin puolesta. Rukoilemme niiden ihmisten puolesta, joita lähetyssaarnaajat opettavat, tuttaviemme puolesta ja niiden puolesta, jotka eivät ole uskoamme. Alman aikoina evankeliumista kertovissa kodeissa ihmisillä oli tapana liittyä ’paastoon ja voimalliseen rukoukseen niiden sielun hyvinvoinnin puolesta, jotka eivät tunteneet Jumalaa’ (Alma 6:6).” (Ks. ”Evankeliumista kertovan kodin luominen”, *Liahona*, toukokuu 2006, s. 85.)

Alma 17:11, 21–29
Minkä tehtävän ja lupauksen Herra antoi Moosian pojille?

Alma 17:11. ”Osoittaa heille hyvää esimerkkiä”

• Ammon ja hänen veljensä oppivat elämään rauhassa lamanilaisten kanssa, ennen kuin he kykenivät kertomaan heille evankeliumista. Vanhin M. Russell Ballard on ehdottanut kolmea tärkeää asiaa, joita voimme tehdä ollaksemme parempia lähimmäisiä niille, jotka eivät ole uskoamme:

”Ensimmäiseksi, tutustukaa naapureihinne. Tutustukaa heidän perheeseensä, heidän työhönsä, heidän näkemyksiinsä. Viettäkää aikaa yhdessä, jos he ovat siihen halukkaita, mutta älkää olko tunkeilevia, eikä teillä saa olla mitään taka-ajatuksia. Ystävyyttä ei pidä koskaan tarjota keinona jonkin päämäärän saavuttamiseksi; se voi olla ja sen tulisi olla tarkoitus sinänsä. – –

Ylläpitäkäämme merkityksellisiä, keskinäiseen luottamukseen ja ymmärrykseen perustuvia ihmissuhteita myös niiden ihmisten kanssa, joilla on erilainen tausta ja erilaiset uskonkäsitykset.

Toiseksi, luulen, että meidän olisi paras poistaa sanavarastostamme pari ilmausta: *ei-jäsen* ja *ei-mormoni*. Tämänkaltaiset ilmaukset voivat olla alentavia ja jopa halventavia. Omasta puolestani en pidä itseäni ’ei-katolisena’ tai ’ei-juutalaisena’. Olen kristitty. Olen Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsen. Sellaisena haluan itseeni suhtauduttavan – sellaisena, kuka olen ja mitä olen, enkä sellaisena, mitä en ole. Osoittakaamme samaa kohteliaisuutta keskuudessamme asuvia kohtaan. Jos tarvitsemme jotakin yhteistä nimitystä, niin sana ’naapuri’ tuntuu toimivan useimmissa tapauksissa ihan hyvin.

Ja kolmanneksi, jos naapurit käyvät ärtyisiksi tai turhautuneiksi, koska he ovat eri mieltä Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon kanssa tai koska kannatamme jotakin lakia moraalisista syistä, pyydän, ettette ehdota heille – edes huumorimielessä – että heidän pitäisi harkita muualle muuttamista. En käsitä, kuinka kenellekään kirkkomme jäsenelle voi tulla sellaista edes mieleen! Tietämättömät ja suvaitsemattomat naapurit häätivät pioneeriesivanhempiamme paikasta toiseen. Pioneeriesivanhempamme kokivat tavattomasti vastoinkäymisiä ja vainoa, koska he ajattelivat, toimivat ja uskoivat eri tavalla kuin muut. Ellemme opi historiastamme mitään muuta, niin meidän pitäisi ainakin oppia kunnioittamaan kaikkien ihmisten oikeutta elää rauhanomaisesti toistensa kanssa.” (Ks. ”Mukaan ottamisen oppi”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 42.)

• Vanhin L. Tom Perry on havainnollistanut sitä, kuinka meidän esimerkkimme voi johtaa toisia lähemmäs Herraa:

”Eräs yhdeksäntoistavuotias lähetyssaarnaaja – – ei koskaan unohda ensimmäistä päiväänsä lähetyskentällä, sillä se antoi hänelle suurenmoisen opetuksen siitä, kuinka voi käyttää lahjojaan evankeliumin opettamiseen.

Hänelle ja hänen vanhemmalle toverilleen annettiin tehtäväksi avata eräs uusi kaupunki, joka sijaitsi kaukana lähetystoimistosta. Kun he saapuivat tähän uuteen kaupunkiin ja kävelivät katua pitkin, he kulkivat erään kirkon ohi, jonka etuovella seisoi eräs pappi. Kun he kävelivät kirkon ohi, pappi meni sisään ja kutsui koko seurakuntansa perässään kadulle. Kadulla he seurasivat lähetyssaarnaajia ja alkoivat nimitellä heitä. Sitten he kävivät väkivaltaisemmiksi ja alkoivat heitellä heitä kivillä.

Nuori vanhin ärtyi tästä kokemuksesta – hänen ensimmäinen päivänsä lähetyskentällä, ja nyt häntä oltiin jo

kivittämässä, hän ajatteli. Sitten yhtäkkiä iso kivi osui suoraan häneen keskelle selkää, ja hänen tunteensa vaihtui suuttumukseksi. Ennen lähetyskentälle saapumista hän oli ollut melkoinen baseball-syöttäjä, ja suutuspäissään hän käännähti ympäri, sieppasi ensimmäisen maasta löytämänsä kiven, nojautui taaksepäin tunnettuun syöttöasentoonsa ja oli juuri antamaisillaan kiven singahtaa väkijoukkoon, kun hän yhtäkkiä käsitti, miksi hän oli siinä. Häntä ei ollut lähetetty Brasiliaan asti heittämään ihmisiä kivillä. Hän oli siellä opettamassa heille evankeliumia. Mutta mitä hänen pitäisi tehdä kädessään olevalla kivellä? Jos hän pudottaisi sen maahan, he pitäisivät sitä heikkouden merkkinä ja luultavasti jatkaisivat kivien heittelemistä heitä päin. Hän ei kuitenkaan voisi heittää sillä väkijoukkoa. Sitten hän näki jonkin matkan päässä puhelinpylvään. Siinä oli keino pelastaa kasvonsa! Hän nojautui taaksepäin ja antoi kiven singahtaa suoraan kohti puhelinpylvästä, ja kivi osui aivan sen keskelle.

Ihmiset väkijoukossa kavahtivat pari askelta taaksepäin. Yhtäkkiä he tajusivat, että tuo kivi olisi luultavasti voinut osua ketä tahansa heistä silmien väliin. Heidän mielensä muuttui. Sen sijaan, että he olisivat heitelleet kivillä lähetyssaarnaajia, he alkoivatkin heitellä kivillä puhelinpylvästä. Tämän tapauksen jälkeen joka kerta kun tuo vanhin kulki sitä katua, hänet haastettiin kivenheittokisaan. Kivenheittokisat johtivat keskusteluihin evankeliumista, jotka johtivat kääntymyksiin, jotka johtivat kirkon seurakunnan perustamiseen sillä paikkakunnalla." ("Prophecies, Visions, and Dreams", julkaisussa *1979 Devotional Speeches of the Year*, 1980, s. 3.)

Alma 18:3–9. Palveleminen pehmittää sydämiä

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, kuinka ajallinen palveleminen voi pehmittää sydämen ja johtaa ihmeeseen:

"Kun muut palvelijat toivat todisteet siitä, mitä Ammon oli tehnyt, kuningas Lamoni kysyi: 'Missä hän on?' He vastasivat: 'Hän on talleilla. Hän tekee pienimmänkin asian palvellakseen sinua.' (Ks. Alma 18:8–9.)

Eikö se olekin kummallista? Ammon kutsuttiin opettamaan pelastuksen oppeja, mutta hän olikin talleilla. Eikö hänen olisikin pitänyt olla rukoilemassa ja paastoamassa ja viimeistelemässä opetussuunnitelmaansa? Ei, hän oli talleilla.

Kuningas Lamoni oli kasvatettu siihen uskoon, että oli olemassa Jumala mutta että kaikki, mitä kuningas teki, oli oikein. Hänelle oli nimenomaan opetettu väärää oppia, joka olisi saattanut tehdä hänet kykenemättömäksi tuntemaan syyllisyyttä. Muistatteko, että kun hän kuuli, missä Ammon oli, hänet valtasi syyllisyydentunto tai pelko siitä, että hän oli tehnyt väärin surmatessaan palvelijoita (ks. Alma 18:5)? – –

Olen aina aikaisemmin keskittynyt siihen, kuinka sekaisin Lamoni oli opissaan, enkä ole nähnyt ihmettä. Ihme oli siinä, että ihmisessä herätettiin hengellinen tarve, jotta hänelle voitaisiin opettaa Jeesuksen Kristuksen evankeliumia. Hänellä oli särkynyt sydän. Hän tunsi syyllisyyttä. Ja sen saivat aikaan ne ajalliset asiat, joita Ammon oli tehnyt.

– – Älkää milloinkaan, milloinkaan aliarvioiko sitä, millainen hengellinen arvo on sillä, että teette hyvin ajallisia asioita niiden hyväksi, joita palvelette.

– – Olkaa heidän palvelijoitaan, niin alatte rakastaa heitä. Ja he tuntevat teidän rakkautenne. Ja mikä tärkeämpää, he tuntevat Jumalan rakkauden." ("Mormonin kirja muuttaa elämänne", *Liahona*, helmikuu 2004, s. 17–18.)

Alma 18:10

Mitä voit tehdä toimiaksesi tässä suhteessa enemmän Ammonin tavoin? Kuinka kohdat Alma 17:25 ja 18:3 liittyvät kohtaan 18:10?

Alma 18:24. Ammon alkoi puhua rohkeasti

• Monet kirkon jäsenet tuntevat huolta siitä, kuinka aloittaa evankeliumiaiheisia keskusteluja. Ammon aloitti esittämällä Lamonille kysymyksiä tämän uskosta Jumalaan. Toiset ovat huomanneet, että on luonnollista yksinkertaisesti puhua ystävilleen "kirkkoelämästään". Vanhin M. Russell Ballard on antanut arvokkaan neuvon siihen, kuinka aloittaa evankeliumiaiheisia keskusteluja ystäviemme kanssa:

"Evankeliumista kertovan kodin luominen ei tarkoita sitä, että meidän täytyy omistaa suuret määrät aikaa tavataksemme ja valmistellaksemme ystäviä, joille kertoa evankeliumista. Nämä ystävät tulevat luonnostaan

Jerry Thompson, © IRI

meidän elämäämme, ja jos alusta lähtien suhtaudumme avoimesti omaan jäsenyyteemme kirkossa, voimme helposti tuoda evankeliumin mukaan keskusteluihimme ilman juuri minkäänlaista vaaraa tulla väärin ymmärretyiksi. Ystävät ja tuttavat hyväksyvät sen, että tämä on osa sitä, keitä me olemme, ja he esittävät vapaasti kysymyksiä. – –

Eräältä sisarelta Ranskassa kysyttiin hänen menestymisensä salaisuutta. Hän sanoi: 'Minä vain kerron ilostani. Kohtelen jokaista aivan kuin hän jo olisi kirkon jäsen. Jos seison jonkun vieressä jonossa ja aloitan keskustelun, kerron hänelle, kuinka paljon nautin kirkon kokouksistamme sunnuntaina. Kun työtoverini kysyvät: "Mitä teit viikonloppuna?" en siirry lauantai-illasta maanantaiaamuun. Kerron heille, että menin kirkkoon, kerron, mitä siellä sanottiin ja mitä kokemuksia minulla oli pyhien kanssa. Puhun siitä, kuinka elän sekä mitä ajattelen ja tunnen.'" ("Evankeliumista kertovan kodin luominen", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 86.)

Alma 18:24–28. Yhteisten uskonkäsitysten pohjalle rakentaminen

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Loren C. Dunn (1930–2001) puhui siitä, kuinka tärkeää on osoittaa kunnioitusta toisten uskonkäsityksille ja rakentaa yhteiselle pohjalle: "Nykyään me elämme ristiriitojen, erimielisyyksien, mielipide-erojen, syytösten, vastasyytösten ja riitojen aikaa. Meidän kaikkien on tarpeen kenties enemmän kuin koskaan ennen mennä itseemme ja antaa keskinäisen kunnioituksen, rakkauden ja anteeksiannon vaikuttaa toimiimme toistemme kanssa, olla eri mieltä riitaantumatta, madaltaa ääntämme ja rakentaa yhteiselle pohjalle oivaltaen, että kun myrsky on mennyt ohitse, meidän on senkin jälkeen elettävä toistemme kanssa." ("Ennen kuin rakennan muurin", *Valkeus*, heinäkuu 1991, s. 78.)

• Ensimmäinen kysymys, jonka Ammon esitti alkaessaan opettaa kuningas Lamonia, oli: "Uskotko, että on olemassa Jumala?" (Alma 18:24.) Kun Ammon sai tietää Lamonin uskovan Suureen Henkeen, hän todisti: "Tämä on Jumala" (Alma 18:28). Periaatteessa Jumala ei ole "suuri henki". Mutta Ammon katsoi asiaa laajemmin ja keskittyi sen sijaan heidän yhteiseen uskoonsa Korkeimpaan Olentoon sekä opetti sen pohjalta. Ammon otti Lamonin perususkon Luojaan ja lisäsi siihen iankaikkisia totuuksia, jotka valaisisivat hänen mielensä (ks. Alma 19:6).

Presidentti Gordon B. Hinckley on selittänyt, kuinka meidänkin tulee rakentaa sen hyvän pohjalle, jota toisilla jo on: "Sanomme heille rakkauden hengessä: Tuokaa mukananne kaikki hyvä ja kaikki, mikä on totta, mitä teillä on ja minkä olette saaneet mistä tahansa lähteestä, ja tulkaa ja katsokaa, onko meillä kenties siihen jotakin lisättävää. Esitän tämän kutsun miehille ja naisille kaikkialla." ("Uskomme ihmeellinen perustus", *Liahona*, marraskuu 2002, s. 81.)

Alma 18:36–39; 22:7–14. Pelastussuunnitelman opettaminen

• Kun Ammon opetti Lamonia, "hän aloitti maailman luomisesta", sitten hän opetti "ihmisen lankeemuksesta" (Alma 18:36). Lopuksi "hän selitti heille [kuninkaalle ja hänen palvelijoilleen] lunastussuunnitelman" kertoen varsinkin "Kristuksen tulemisesta" (Alma 18:39). Samalla tavoin Aaron opetti näitä tärkeitä pelastussuunnitelman perusperiaatteita Lamonin isälle (ks. Alma 22:12–14). Saamalla tiedon luomisen, lankeemuksen ja sovituksen todellisuudesta ihminen voi ymmärtää oman paikkansa kuolevaisuudessa ja mahdollisuutensa iankaikkisuudessa.

Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on nimittänyt näitä perusoppeja – luominen, lankeemus ja sovitus – "iankaikkisuuden kolmeksi tukipilariksi" ja "suurimmiksi tapahtumiksi, mitä on koskaan tapahtunut koko iankaikkisuudessa". Hän on selittänyt:

”Jos voimme saada niitä koskevan ymmärryksen, silloin asioiden koko iankaikkinen suunnitelma asettuu kohdalleen ja pystymme tekemään työtä pelastuaksemme. – –

Nämä kolme ovat se perusta, jonka varassa kaikki on. Jos yksikin niistä puuttuisi, kaikki menettäisi tarkoituksensa ja merkityksensä ja Jumalan suunnitelmat ja aikomukset raukeaisivat tyhjiin.” (”The Three Pillars of Eternity”, julkaisussa *Brigham Young University 1981 Firesides and Devotional Speeches*, 1981, s. 27.)

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka suunnitelman jokainen osatekijä on välttämätön: ”Suunnitelma edellytti luomista, ja se puolestaan edellytti sekä lankeemusta että sovitusta. Nämä ovat suunnitelman kolme perustavaa laatua olevaa osaa. Paratiisillisen planeetan luominen tuli Jumalalta. Kuolevaisuus ja kuolema tulivat maailmaan Aadamin lankeemuksen kautta. Kuolemattomuus ja mahdollisuus iankaikkiseen elämään annettiin Jeesuksen Kristuksen sovituksessa. Luominen, lankeemus ja sovitus suunniteltiin kauan ennen varsinaisen luomistyön aloittamista.” (”Luominen”, *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 102.)

Alma 18:41–43; 22:15–18. Riippuvuutemme Kristuksesta

• Ammon ja Aaron auttoivat Lamonia ja tämän isää ymmärtämään, kuinka suuresti he tarvitsivat Kristuksen lunastusta elämässään. Se, että ymmärrämme riippuvuutemme Kristuksesta, johtaa kääntymykseen. Sekä Lamoni että hänen isänsä tulivat tietoisiksi langenneesta tilastaan ja avuntarpeestaan. He saivat tietää, että heidän ainoa toivonsa lunastuksesta oli Kristuksen aikaansaaman sovituksen avulla.

Walter Rane, kirkon historia- ja taidemuseon luvalla

Alma 18:42. Dramaattiset kääntymykset ovat poikkeuksia

• Katso presidentti Ezra Taft Bensonin lausunto, joka on kohdan Moosia 27:25 selityksissä (ks. s. 169–170).

Alma 20:30. Paatuneempi ja uppiniskaisempi kansa

• Aikakirja kertoo, että Aaron ja hänen toverinsa palvelivat niiden keskuudessa, jotka olivat paatuneempi ja uppiniskaisempi kansa (ks. Alma 20:30). Heidän kokemuksensa rinnastuu niiden monien kokemuksiin, jotka yrittävät opettaa niitä, jotka eivät ole ollenkaan kiinnostuneita tai jotka suhtautuvat evankeliumiin vihamielisesti. Presidentti Henry B. Eyring on selittänyt, miksi meidän täytyy silti pyrkiä tavoittamaan jokainen sielu:

”Miksi minun pitäisi puhua evankeliumista kenellekään, joka vaikuttaa tyytyväiseltä? Mitä vaaraa siitä on heille tai minulle, ellen tee tai sano mitään?

Vaaraa on ehkä vaikea nähdä, mutta se on todellinen sekä heidän kohdallaan että meidän. Esimerkiksi jonakin hetkenä tulevassa maailmassa jokainen, jonka koskaan kohtaatte, tietää sen, mitä te tiedätte nyt. He tietävät, että ainoa keino elää ikuisesti yhdessä perheemme kanssa ja taivaallisen Isämme ja Hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen luona on päättää astua sisään portista saamalla kaste niiltä, jotka ovat Jumalan valtuuttamia. He tietävät, että ainoa keino, jolla perheet voivat olla yhdessä ikuisesti, on ottaa vastaan ja pitää ne pyhät liitot, jotka ovat tarjolla Jumalan temppeleissä tämän maan päällä. Ja he tietävät, että te tiesitte. Ja he muistavat, tarjositteko heille sitä, mitä joku toinen oli tarjonnut teille.” (Ks. ”Varoituksen ääni”, *Liahona*, tammikuu 1999, s. 38.)

Alma 22:15–18

Mistä Lamonin isä oli halukas luopumaan tunteakseen Jumalan? Kuinka senkaltainen aulius voisi viedä meitä lähemmäksi Jumalaa? (Ks. myös Omni 26.)

Alma 22:18. ”Minä luovun kaikista synneistäni tunteakseni sinut”

• Lamonin isän tavoin meidän täytyy olla halukkaita uhraamaan kaikki syntyäksemme Jumalasta. Julkaisussa *Lectures on Faith* [Luentoja uskosta] meille kerrotaan uhrauksen merkityksestä iankaikkisessa edistymissessämme: ”Huomatkaamme, että uskonnolla, joka ei vaadi kaiken uhraamista, ei ole milloinkaan riittävästi voimaa saada aikaan elämään ja pelastukseen johtavaa uskoa, sillä ihmisen olemassaolon alusta asti elämän ja pelastuksen saamiseen johtavaa uskoa ei ole milloinkaan voinut saada ilman kaiken maallisen uhraamista. Jumala on säätänyt, että juuri tämän ja vain tämän uhraamisen kautta ihmiset saisivat nauttia iankaikkisesta elämästä. Ja juuri kaiken maallisen uhraamisen kautta ihmiset itse asiassa saavat tietää tekevänsä sitä, mikä on Jumalalle mieleen. Kun ihminen on uhrannut kaiken, mitä hänellä on, totuuden vuoksi, jopa henkensä, ja uskomalla Jumalan edessä, että hänet on kutsuttu antamaan tämä uhri, koska hän pyrkii tekemään Hänen tahtonsa, hän todellakin tietää mitä varmimmin, että Jumala hyväksyy hänen uhrinsa ja uhrauksensa nyt ja tulevaisuudessa, ja ettei hän ole etsinyt tai etsivä Hänen kasvojaan turhaan. Näissä oloissa hän voi sitten saada tarpeellisen uskon saadakseen iankaikkisen elämän.” (1985, s. 69.)

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumissa vanhin Alexander B. Morrison opetti uhrauksista, joita meidän täytyy tehdä tullaksemme Kristuksen luo:

”Hänen nimensä päällemme ottaminen merkitsee auliutta tehdä, mitä Hän meiltä vaatiikin.

Joku on sanonut, että kristillisen elämän hinta on nyt sama kuin aina: se on yksinkertaisesti se, että meidän tulee antaa kaikki, mitä meillä on, mitään pidättämättä, ja luopua kaikista synneistämme oppiaksemme tuntemaan Hänet (ks. Alma 22:18). Kun me emme täytä noita vaatimuksia laiskuuden, välinpitämättömyyden tai pahuuden tähden, kun olemme pahoja tai kateellisia, itsekkäitä, aistillisia tai pinnallisia, me ainakin eräällä tavalla ristiinnaulitsemme Hänet uudestaan. Ja kun me yritämme alati tehdä parhaamme, kun huolehdimme toisista ja palvelemme heitä, kun voitamme itsekkyyden rakkaudella, kun asetamme toisten hyvinvoinnin omamme edelle, kun kannamme toistemme kuormia ja suremme surevien kanssa, kun lohdutamme niitä, jotka ovat lohdutuksen tarpeessa ja olemme ’Jumalan todistajina kaikkina aikoina ja kaikessa ja kaikkialla’ (Moosia 18:8–9), silloin me tuotamme Hänelle kunniaa ja saamme Häneltä voimaa ja tulemme yhä enemmän Hänen kaltaisikseen ja saamme lisää valoa, joka ’kirkastuu kirkastumistaan’, jos kestämme, ’täyteen päivään saakka’ (OL 50:24).” (Ks. ”Sitä varten minä olen – – tullut – – maailmaan”, *Liahona*, tammikuu 2000, s. 31–32.)

Pohdittavia seikkoja

• Kuinka Ammon valmisti Lamonin sydäntä vastaanottamaan evankeliumin? Mitä sinä voisit tehdä valmistaaksesi jonkun sydäntä vastaanottamaan evankeliumin totuudet?

• Mitä opimme Aaronin ja hänen veljiensä esimerkistä, kun he kokivat torjumista ja ”kaikenlaisia ahdinkoja”? (Alma 20:29.)

Ehdotettuja tehtäviä

• Kun Ammon ja hänen veljensä lähestyivät Nefin maata, Herra antoi heille tehtäväksi 1) vahvistaa Hänen sanaansa, 2) olla kärsivällisiä ahdingoissa ja 3) olla hyvänä esimerkkinä, luvaten heille, että Hän siunaisi heitä menestyksellä (ks. Alma 17:11). Kirjoita nämä kolme otsikkoa paperiin. Kun sitten tutkit lukuja Alma 17–22, kirjoita kunkin otsikon alle esimerkkejä, jotka osoittavat heidän kuuliaisuutensa Herran ohjeelle. Kirjoita myös, kuinka kukin kirjaamasi esimerkki auttoi tuomaan lamanilaisia totuuden tuntemiseen.

• Laadi luettelo periaatteista, jotka liittyvät lähetystyöhön (ks. Alma 17–22). Mieti rukoillen nimenomaisia tapoja, joilla sinä voisit soveltaa näitä periaatteita elämässäsi.

Luku 28

Alma 23–29

Johdanto

Antinefilehiläisissä ilmeni selkeästi se voimallinen muutos, joka tapahtuu niissä, jotka ottavat vastaan evankeliumin ja tekevät liiton seurata Jeesusta Kristusta. He ovat esimerkkinä syvällisestä, täydellisestä kääntymyksestä, joka tulee, kun vilpittömästi pyrkii jäljittelemään Vapahtajaa elämän joka osa-alueella. Kääntyneiden lamanilaisten lisäksi myös Moosian pojissa ja Almassa ilmeni se hengellinen voima, joka tulee jatkuvasta halusta tehdä parannusta, pitää liitot ja palvella Herraa tekemällä lähetystyötä ja elämällä vanhurskaasti. Kun tutkit lukuja Alma 23–29, pane merkille nimenomaisia toimia ja asenteita, jotka auttavat sinua syventämään henkilökohtaisen kääntymyksesi voimaa. Tarkastele myös niitä lukuisia kuvauksia ilosta ja riemusta, jotka tulevat siitä, että on mukana jakamassa evankeliumia toisille.

Selityksiä

Alma 23:1–5. ”Jottei Jumalan sanalle olisi mitään estettä”

• Lamanilaisten kuningas poisti rajoitukset, jotka olivat estäneet evankeliumin opettamisen hänen kansansa keskuudessa, ja lähetyssaarnaajat lähtivät saarnaamaan kaikkialle maahan. Presidentti Thomas S. Monson on kertonut vastaavasta tapahtumasta kuvatessaan olosuhteita, jotka liittyivät Saksan demokraattisen tasavallan johdon tekemään päätökseen sallia lähetyssaarnaajien saarnata siinä maassa vuosien rajoitetun kirkon toiminnan jälkeen:

”Tavoitteenamme oli pyytää lupaa aloittaa lähetystyötoiminta. Vanhin Russell M. Nelson, vanhin Hans B. Ringger ja minä tapasimme Saksan demokraattisessa tasavallassa toimivien paikallisten johtajiemme Henry Burkhardtin, Frank Apelin ja Manfred Schutzen johdolla uskontoasioiden valtiosihteerin Kurt Löfflerin hänen toimiessaan isäntänä meidän kunniaksemme järjestetyllä vaikuttavalla lounaalla. Hän puhui ryhmällemme ja sanoi: ’Me haluamme auttaa teitä. Olemme tarkkailleet teitä ja kirkkonne jäseniä kahdenkymmenen vuoden ajan. Me tiedämme teidän olevan sitä, mitä julistatte olevanne: rehellisiä miehiä ja naisia.’

Valtion edustajat puolisoineen osallistuivat Dresdenin vaarnakeskuksen ja Zwickaun seurakuntakeskuksen vihkiäisiin. Kun pyhät lauloivat ’Herra olkoon tiellä kanssasi’ – ’Auf Wiedersehen, Auf Wiedersehen’ – me muistimme Häntä, Rauhan Ruhtinasta, joka kuoli Golgatan ristillä. Ajattelin meidän Herraamme ja Vapahtajaamme, kun Hän kulki tuskien tietä, kyynelten kujaa, vanhurskauden väylää. Mieleeni tuli Hänen läpitunkeva julistuksensa: ’Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon.’ (Joh. 14:27.)

Sitten takaisin Berliiniin ratkaiseviin tapaamisiin kansakunnan päämiehen puheenjohtaja Erich Honeckerin kanssa.

– – Meidät kuljetettiin valtion ylimmän johdon hallintorakennukselle.

Heti astuttuamme komeasta sisäänkäynnistä sisään meitä tervehti puheenjohtaja Honecker. Me lahjoitimme hänelle pienoisveistoksen *Ensimmäinen askel*, joka kuvaa äitiä auttamassa lastaan ottamaan ensimmäistä askeltaan kohti isää. Hän oli hyvin tyytyväinen lahjaan. Hän ohjasi meidät sitten virkahuoneeseensa, jossa me istuuduimme suuren pyöreän pöydän ääreen. Pöydän ääressä oli puheenjohtaja Honeckerin lisäksi muita hallituksen virkamiehiä.

Puheenjohtaja Honecker aloitti: ’Me tiedämme, että teidän kirkkonne jäsenet uskovat työntekoon; te olette osoittaneet sen. Me tiedämme, että uskotte perheeseen; olette osoittaneet senkin. Me tiedämme, että olette hyviä kansalaisia asuittepa te sitten missä maassa tahansa; me olemme huomanneet sen. Teillä on nyt puheenvuoro. Kertokaa, mitä te toivoisitte.’

Aloitin: ’Herra puheenjohtaja, Freibergin temppelin avoimien ovien päivinä ja vihkimisen yhteydessä 89 890 maanmiestänne seisoi jonossa – neljäkin tuntia ja monesti sateessa, jotta he voisivat nähdä Jumalan huoneen. Leipzigin vaarnakeskuksen vihkimistilaisuuden

yhteydessä järjestettyjen avointen ovien päivinä rakennusta kävi katsomassa 12 000 ihmistä. Dresdenissä heitä oli 29 000 ja Zwickaussa 5 300. Joka viikko Freibergin temppelialueella vierailee 1 500–1 800 ihmistä. He haluavat tietää, mihin me uskomme. Me haluaisimme kertoa heille, että me uskomme maan lakien kunnioittamiseen, noudattamiseen ja ylläpitämiseen. Me haluaisimme kertoa heille siitä, että tavoitteenamme ovat vahvat perheet. Nämä ovat vain kaksi niistä asioista, joihin uskomme. Me emme voi vastata kysymyksiin emmekä voi kertoa tuntemuksistamme, koska meillä ei ole lähetystyöntekijöitä täällä, kuten meillä on muissa maissa. Ne nuoret miehet ja naiset, joiden haluaisimme tulevan maahanne lähetystyöntekijöinä, rakastaisivat kansaanne ja maatanne. Aivan erityisesti he vaikuttaisivat kansalaisiinne jalostavalla tavalla. Haluaisimme myös nähdä tähän kirkkoon kuuluvia nuoria miehiänne ja naisianne palvelemassa lähetystyöntekijöinä monien kansakuntien keskuudessa – Amerikassa, Kanadassa ja monessa muussa maassa. Kun he palaisivat, he olisivat paremmin valmistautuneita astumaan vastuullisiin tehtäviin maassanne.'

Puheenjohtaja Honecker puhui sen jälkeen ehkä puolen tunnin ajan ja kuvaili tavoitteitaan ja näkemyksiään ja mainitsi kansakuntansa saavutuksia. Lopulta hän hymyili ja sanoi minulle ja ryhmällemme: 'Me tunnemme teidät. Me luotamme teihin. Meillä on yhteisiä kokemuksia kanssanne. Teidän lähetystyöntekijöitä koskeva pyyntönne on hyväksytty.'

Henkeni kirjaimellisesti kohosi korkeuksiin huoneesta. Kokous oli päättynyt. Kun teimme lähtöä kauniista hallituspalatsista, vanhin Russell Nelson kääntyi puoleeni ja sanoi: 'Huomaatko, kuinka aurinko paistaa sisälle tänne saliin? Ikään kuin taivaallinen Isämme sanoisi: "Olen tyytyväinen."'

Yön musta pimeys oli hälvennyt. Päivän kirkas valo oli sarastanut. Jeesuksen Kristuksen evankeliumia saarnattaisiin nyt tuon kansakunnan miljoonille asukkaille. Heidän evankeliumia koskeviin kysymyksiinsä vastataan, ja Jumalan valtakunta menee eteenpäin.

Kun ajattelen näitä tapahtumia, ajatukseni kääntyvät Mestarin sanoihin: 'Eikä ihminen loukkaa Jumalaa millään tavalla, eikä hänen vihansa ole syttynyt keitään muita vastaan kuin niitä, jotka eivät tunnusta hänen kättänsä kaikessa' (OL 59:21). Minä tunnustan Hänen kätensä noissa ihmeenomaisissa kirkkoa koskevissa tapahtumissa Saksan demokraattisessa tasavallassa." (Ks. "Kiitos olkoon Jumalalle", *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 48–49.)

Alma 23:6. Kääntyivät Herraan eivätkä koskaan luopuneet

• On merkittävää, ettei yksikään antinefilehiläisistä koskaan jättänyt kirkkoa tai jäänyt vähemmän aktiiviseksi (ks. Alma 27:27). Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on toistuvasti painottanut sitä, kuinka tärkeää on pitää uudet käännynnäiset aktiivisina. Hän on sanonut, ettei hyödytä tehdä lähetystyötä, elleivät kääntyneet pysy aktiivisina:

Del Parson, © 1982 IRI

"Kun lähetystyö kasvaa kautta maailman, meidän on vastaavasti ponnisteltava enemmän, jotta jokainen käännynnäinen tuntee olonsa kotoisaksi seurakunnassaan. Kirkkoon tulee tänä vuonna ihmisiä niin paljon, että heistä muodostuisi yli sata uutta keskikokoista vaarnaa. Mutta valitettavasti tämän kääntymysten vauhdin kiihtyessä me lyömme laimin joitakuita näistä uusista

jäsenistä. Toivon, että suuri työ etenee kaikkialla kirkossa kautta maailman, niin että jokainen kirkkoon tuleva käännynnäinen pysyisi kirkossa.

Tämä on vakava asia. Ei hyödytä mitään tehdä lähetystyötä, ellemme säilytä tuon työn hedelmiä. Näiden kahden työn täytyy kuulua erottamattomasti yhteen." (Ks. "Ajatuksia temppeleistä, käännynnäisten kirkossa pysymisestä ja lähetystyöstä", *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 55.)

Alma 23:17. Mitä nimi *Anti-Nefi-Lehi* tarkoittaa?

• Nimi *Anti-Nefi-Lehi* voisi viitata Nefin jälkeläisten ja muiden häntä seuranneiden Lehin jälkeläisten yhteen liittymiseen: "'Anti-Nefi-Lehi'-nimen osa 'Anti' saattaa vastata egyptiläistä sanaa *nty*, 'kuulua johonkin, olla osa jotakin'. Siten sen merkityksenä ei niinkään olisi 'Nefiä ja Lehiä vastaan' kuin 'Nefiin ja Lehiin kuuluva'." (Stephen D. Ricks, "Anti-Nephi-Lehi", julkaisussa *Book of Mormon Reference Companion* , toim. Dennis L. Largey, 2003, s. 67.)

Alma 24:10. Syyllisyys otettu pois sovituksen ansiosta

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on todistanut, että Jeesuksen Kristuksen sovituksen avulla meiltä voidaan poistaa meidän syyllisyytemme:

"Jostakin syystä me ajattelemme, että Kristuksen sovitus koskee *ainoastaan* lunastusta lankeemuksesta, hengellisestä kuolemasta kuolevaisen elämän lopussa. Se on paljon muutakin. Se on alati läsnä oleva voima käytettäväksi arkielämässä. Kun syyllisyys vaivaa tai raastaa tai kun murhe painaa meitä, Hän voi parantaa meidät. Vaikka emme täysin ymmärräkään, kuinka Kristuksen sovitus saatiin aikaan, voimme tuntea Jumalan rauhaa, 'joka ylittää kaiken ymmärryksen' [Fil. 4:7]. – –

Me kaikki teemme virheitä. Joskus aiheutamme itsellemme vahinkoa ja vahingoitamme vakavasti toisia tavalla, jota emme yksin voi korjata. Rikomme sellaista, mitä emme yksin saa ehjäksi. Silloin luontomme mukaista on tuntea syyllisyyttä ja nöyryytystä ja kärsimystä, jota emme voi yksin parantaa. Silloin auttaa sovituksen parantava voima.

Herra on sanonut: 'Sillä katso, minä, Jumala, olen kärsinyt tämän kaikkien puolesta, jottei heidän tarvitse kärsiä, jos he tekevät parannuksen' [OL 19:16]. – –

Sovituksella on käytännöllistä, henkilökohtaista, jokapäiväistä arvoa; käyttäkää sitä elämässänne. Se voidaan aktivoida niinkin vaatimattomalla alulla kuin rukouksella. Ette ole senkään jälkeen vapaita ongelmista ja virheistä, mutta voitte pyyhkiä syyllisyyden pois parannuksen kautta ja olla rauhassa." (Ks. "Mestarin käden kosketus", *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 26, 27.)

Alma 24:11. Teimme kaiken voitavamme parannuksen eteen

• Antinefilehiläiset tekivät parannuksen eteen kaiken voitavansa (ks. Alma 24:11). Kohdassa 2. Nefi 25:23 Nefi on selittänyt: "Armosta me pelastumme kaiken sen jälkeen, mitä voimme tehdä." Antinefilehiläisten kuninkaalta opimme, että kaiken voitavamme tekemiseen kuuluu se, että teemme parannuksen kaikista synneistämme.

Alma 24:17–19. Hautasimme aseemme syvälle

• Hautaamalla aseensa syvälle maahan antinefilehiläiset lupasivat Herralle, etteivät he enää koskaan käyttäisi niitä. Pyhissä kirjoituksissa kerrotaan: "He olivat vahvoja ja olivat valmiit mieluummin kärsimään vaikka kuoleman kuin tekemään syntiä" (Alma 24:19). Heidän tekonsa ovat osoituksena synnin täydellisestä hylkäämisestä vilpittömän parannuksen jälkeen.

Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on opettanut, että syntien hylkääminen edellyttää usein muutosta elämäntavassamme: "Hylätessään synnin ei riitä, että ihminen vain toivoo parempia olosuhteita. Hänen on luotava ne. Hänen pitää ehkä alkaa vihata tahraantuneita vaatteita ja inhota syntiä. Hänen tulee olla varma paitsi siitä, että hän on hylännyt synnin, myös

siitä, että hän on muuttanut syntiin liittyneet olosuhteet. Hänen tulisi välttää sellaisia paikkoja ja tilanteita ja olosuhteita, joissa hän teki syntiä, sillä ne voisivat helpostikin saada hänet tekemään sitä uudestaan. Hänen täytyy jättää ihmiset, joiden kanssa syntiä tehtiin. Hänen ei tarvitse vihata siihen osallistuneita ihmisiä, mutta hänen täytyy välttää heitä ja kaikkea, mikä liittyy tuohon syntiin. – – Hänen täytyy poistaa kaikki, mikä herättäisi eloon vanhat muistot." (Ks. *Anteeksiantamuksen ihme*, 1978, s. 160–161.)

Alma 24:22–27. Vanhurskaiden esimerkki johti monien kääntymiseen

• Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, että meidän päätöksemme pitää liittomme saattaa johtaa muiden kääntymiseen:

"Antinefilehiläisten kuningas käski kansaansa hautaamaan aseensa syvälle maahan, jottei heille tulisi kiusausta käyttää niitä, kun heidän lamanilaiset veljensä tulisivat taistelemaan heitä vastaan. Kansa noudatti kuninkaansa käskyjä, ja he pitivät tekojaan todistuksena 'Jumalalle ja myös ihmisille, etteivät he enää koskaan käyttäisi aseita ihmisveren vuodattamiseen' (Alma 24:18). Kun lamanilaiset hyökkäsivät, antinefilehiläiset 'menivät kohtaamaan heitä ja heittäytyivät maahan pitkälleen' hyökkääjiensä eteen (Alma 24:21). Lamanilaiset surmasivat antinefilehiläisistä tuhat viisi, ennen kuin teurastus päättyi. Miksi teurastus päättyi, ja mitä tapahtui sen jälkeen? Alman kertomuksessa meille kerrotaan vastaukset näihin kysymyksiin: – –

'Nyt, kun lamanilaiset näkivät tämän, he lakkasivat surmaamasta heitä; ja oli monia, joiden sydän oli paisunut – –, sillä he katuivat sitä, mitä olivat tehneet. – –

Jumalan kansaan liittyi sinä päivänä useampia kuin oli niiden määrä, jotka oli surmattu; ja ne, jotka oli surmattu, olivat vanhurskaita ihmisiä; sen tähden meillä ei ole mitään syytä epäillä heidän pelastumistaan.' (Alma 24:24–26.) – –

Vaikka kertomuksen viestinä ei olekaan vaatia maailmanlaajuista pasifismia, me kuitenkin opimme, että meillä voi olla syvällinen vaikutus muihin, kun emme vastaa heidän osoittamaansa vihamielisyyteen. Me voimme kirjaimellisesti muuttaa heidän sydäntään, kun noudatamme Kristuksen esimerkkiä ja käännämme toisen posken. Meidän esimerkkimme rauhaisina Kristuksen seuraajina innoittaa muita seuraamaan Häntä." (*Living with Enthusiasm*, 1996, s. 127–128.)

Alma 24:30. Puolueettoman maaperän jättäminen

• Ihminen, joka jää pois kirkosta oltuaan jäsen, on yleensä pahemmassa tilanteessa "kuin jos he eivät olisi koskaan tienneet näitä asioita" (Alma 24:30). Profeetta Joseph Smith selitti tätä tilannetta keskustellessaan erään toisen jäsenen kanssa. Veli Isaac Behunin sanoi kerran profeetta Joseph Smithille: "'Jos minä jättäisin tämän kirkon, minä en tekisi niinkuin nuo ihmiset ovat tehneet. Minä menisin johonkin syrjäiseen paikkaan, jossa ei ole koskaan kuultukaan mormonismista, ja asettuisin sinne asumaan, eikä kukaan saisi koskaan tietää, että olen tiennytkään siitä mitään.'

Suuri näkijä vastasi heti: 'Veli Behunin, sinä et tiedä, mitä tekisit. Epäilemättä nämäkin ihmiset ajattelivat joskus niin kuin sinä ajattelet. Ennen kuin liityit tähän kirkkoon, seisoit puolueettomalla maaperällä. Kun evankeliumia saarnattiin, eteesi asetettiin hyvä ja paha. Saatoit valita jommankumman niistä tai jättää valitsematta kumpaakaan. Oli kaksi toisilleen vastakkaista mestaria pyytämässä sinua palvelemaan heitä. Kun liityit tähän kirkkoon, sinä pestauduit palvelemaan Jumalaa. Kun teit niin, jätit puolueettoman maaperän, etkä voi koskaan palata sinne. Jos hylkäisit Mestarin, jonka palvelukseen pestauduit, se tapahtuisi Paholaisen yllytyksestä ja sinä noudattaisit hänen käskyjään ja olisit hänen palvelijansa." (Ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 338.)

Alma 25:1–12. Täyttynyt profetia

• Kohdassa Alma 25:1–12 kerrotaan, kuinka Abinadin profetia koskien kuningas Nooan jumalattomia pappeja täyttyi (ks. Moosia 17:15–20). Huomaa, kuinka Mormon vahvisti lukijalle Abinadin profetioiden täyttymisen. Mieti, mitä seuraa niille, jotka hylkäävät Abinadin kaltaiset profeetat ja väittävät, että profeetta on tehnyt syntiä. Myös nykypäivän ilmoituksessa varoitetaan niitä, jotka "nostavat kantapäänsä minun voideltujani vastaan" (ks. OL 121:16–22).

Alma 25:17. Herra oli ”antanut sanansa käydä heille toteen jokaista yksityiskohtaa myöten”

• Yksi Alman kirjan tämän osuuden suurenmoisista opetuksista on se, että Jumala pitää aina lupauksensa. Herra oli sanonut kuningas Moosialle, että monet uskoisivat hänen poikiensa opetuksia ja että Hän pelastaisi heidät lamanilaisten käsistä (ks. Moosia 28:7). Katso näiden lupausten täyttymistä kohdista Alma 17:4, 35–39; 19:22–23; 26:1–4. Tämä on vain yksi lukuisista pyhien kirjoitusten esimerkeistä, jotka vahvistavat sen opillisen totuuden, että Jumala on sidottu, kun me teemme, mitä Hän sanoo (ks. OL 82:10 📖).

Alma 26:5–7. Mitä ovat lyhteet?

• Sana *lyhteet* tarkoittaa kimppuun sidottuja viljan korsia tähkineen. Ammonin maininta lyhteistä kohdassa Alma 26:5 viittaa käännynnäisiin, joita sirppinsä työhön panneet uskolliset lähetyssaarnaajat olivat tuoneet kirkkoon.

Alma 26:11–14

Mitä todisteita löydät siitä, että Ammon pikemminkin riemuitsi Vapahtajan voimasta ja armosta kuin kerskaili itsestään?

Alma 26:15–16. ”Kuka voi liikaa Herrasta iloita?”

• Aivan kuten Ammon tunsi halua riemuita Herrassa ja laulaa Hänelle ylistystä, samoin meidänkin tulisi. Palvellessaan neuvonantajana Apuyhdistyksen ylimmässä johtokunnassa sisar Sheri L. Dew opetti meille, mikä rooli Jeesuksella Kristuksella on päivittäisessä elämässämme:

”*Onko* mahdollista olla onnellinen, kun elämä on vaikeaa? Tuntea rauhaa keskellä epävarmuutta ja toivoa keskellä kyynisyyttä? Onko mahdollista muuttua, vapautua vanhoista tavoista ja tulla uudeksi jälleen? Onko mahdollista elää rehellisenä ja puhtaana maailmassa, joka ei enää pidä arvossa niitä hyveitä, jotka erottavat Kristuksen seuraajat muista?

Kyllä. Jeesuksen Kristuksen ansiosta vastaus on kyllä. Hänen sovituksensa takaa sen, että meidän ei tarvitse yksin kantaa kuolevaisuuden taakkoja. – – Vuosien kuluessa olen samoin kuin tekin kokenut paineita ja pettymyksiä, jotka olisivat murtaneet minut, ellen olisi voinut turvautua siihen viisauden ja voiman lähteeseen, joka on paljon suurempi kuin oma voimani. Hän ei ole koskaan unohtanut tai hylännyt minua, ja olen omasta puolestani tullut tietämään, että Jeesus on Kristus ja että tämä on Hänen kirkkonsa. Ammonin tavoin sanon: ’[Sillä] kuka voi liikaa Herrasta iloita? Niin, kuka voi sanoa liikaa hänen suuresta voimastaan ja hänen armostaan – –? Katso – –: En voi sanoa pienintäkään osaa siitä, mitä tunnen.’ (Alma 26:16.) Todistan, että tänä aikojen täyttymisen taloudenhoitokauden ehtoona, jolloin Lusifer tekee ylitöitä vaarantaakseen meidän kotimatkamme ja erottaakseen meidät Vapahtajan sovittavasta voimasta, ainoa vastaus meille *jokaiselle* on Jeesus Kristus.” (Ks. ”Ainoa mahdollisuutemme”, *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 78, 79.)

Alma 26:27. Sinnikkyys johtaa menestykseen

• Menestys, jota Moosian pojat kokivat lamanilaisten keskuudessa, ylitti heidän odotuksensa (ks. Alma 26:30–31). Kun he aloittivat lähetystyönsä, Herra lupasi: ”Minä teen teidät välineeksi käsissäni monien sielujen pelastukseksi” (Alma 17:11). Tämän lupauksen turvin he rohkaistuivat ”menemään lamanilaisten luokse julistamaan heille Jumalan sanaa” (Alma 17:12). Menestys heidän pyrkimyksissään ei tullut automaattisesti, vaikka Herra olikin luvannut sitä. Neljätoista vuotta kestäneen lähetystyönsä aikana he kokivat ”kaikenlaisia ahdinkoja” (Alma 26:30). Lisäksi aikakirja ilmaisee, että heidän sydämensä masentui ja että he aikoivat kääntyä takaisin (ks. Alma 26:27). Luottaen Herran lupauksiin he kuitenkin jatkoivat pyrkimyksiään. Sitten – kuten aina – Herra kunnioitti lupauksiaan ja palkitsi heidän sinnikkyytensä.

Jerry Thompson, © IRI

Alma 26:27–30. Lähetystyöpalvelun todellisuus

• Vanhin F. Burton Howard seitsemänkymmenen koorumista on kertonut, kuinka luvun Alma 26 lukeminen nuorena lähetyssaarnaajana vaikutti hänen todistukseensa Mormonin kirjan totuudesta:

”Olin jälleen lukemassa Alman kirjan lukua 26 ja kertomusta Ammonin lähetystyötehtävästä. Luin ääneen, kuten toisinaan teen, yrittäen asettaa itseni kirjan henkilöiden asemaan, kuvitellen, että itse sanoisin tai kuulisin sanat, että itse olisin siellä. Jälleen kerran kävin läpi tuon selonteon, ja Henki puhui sielulleni sellaisella selkeydellä, jota en osaa kuvata ja jota sellaisen on vaikea käsittää, joka ei ole sitä itse kokenut, sanoen: *Huomasitko? Kaikki, mitä tapahtui Ammonille, on tapahtunut sinulle.*

Se oli täysin odottamaton tunne. Se oli ulottuvuudeltaan hätkähdyttävä. Se oli ajatus, joka ei ollut koskaan aiemmin juolahtanut mieleeni. Luin kertomuksen nopeasti uudelleen. Kyllä, oli ollut aikoja, jolloin sydämeni oli ollut masentunut ja olin miettinyt kotiin lähtemistä. Minäkin olin mennyt vieraaseen maahan opettamaan evankeliumia lamanilaisille. Olin mennyt heidän keskuuteensa, kärsinyt vastoinkäymisiä, nukkunut lattialla, kestänyt kylmää, ollut syömättä. Minäkin olin kulkenut talosta taloon, koputtanut oviin kuukausi toisensa jälkeen tulematta kutsutuksi sisään, luottaen Herran armeliaisuuteen.

Oli ollut niitäkin aikoja, jolloin olimme päässeet sisään taloihin ja puhuneet ihmisille. Olimme opettaneet heitä heidän kaduillaan ja heidän kukkuloillaan. Olimme saarnanneet jopa muissa kirkoissa. Muistin ajan, jolloin päälleni oli syljetty. Muistin ajan, jolloin lähetysjohtaja oli antanut minulle tehtävän avata uusi kaupunki, jossa ei ollut aiemmin ollut lähetyssaarnaajia, ja menin nuorena piirijohtajana kolmen muun vanhimman kanssa tuon kaupungin pääaukiolle. Menimme puistoon, lauloimme erään kirkon laulun ja ympärille kerääntyi väkeä.

Sitten tuli minun vuoroni piirijohtajana saarnata. Nousin seisomaan kivipenkille ja puhumaan ihmisille. Esitin kertomuksen evankeliumin palautuksesta, Joseph-pojasta, joka meni lehtoon, sekä Isän ja Pojan ilmestymisestä hänelle. Muistin hyvin erään ryhmän teini-ikäisiä poikia, jotka illan hämärässä heittelivät meitä kivillä. Muistin, kuinka kannoin huolta siitä, etteivät ne, jotka eivät halunneet kuulla sanomaa, vain osuisi minuun tai vahingoittaisi minua.

Muistin, kuinka vietin aikaa vankilassa sillä aikaa kun poliisiviranomaiset päättivät lainmukaisesta oikeudestani olla lähetyssaarnaajana tietyssä maassa. En ollut vankilassa niin pitkään, että voisin verrata itseäni Ammoniin, mutta muistan yhä sen tunteen, joka minulla oli, kun ovi suljettiin ja olin kaukana kotoa, yksin, ja saatoin vapautumisen suhteen luottaa vain Herran armeliaisuuteen. Muistin kestäneeni sen kaiken toivoen, että voisin 'kenties olla keinona jonkun sielun pelastamiseen' (Alma 26:30).

Ja sitten sinä päivänä lukiessani Henki todisti minulle jälleen, ja muistan vielä tänäkin päivänä nuo sanat: *Kukaan muu kuin lähetyssaarnaaja ei olisi voinut kirjoittaa tätä kertomusta. Joseph Smith ei olisi voinut tietää, millaista oli olla lähetyssaarnaajana lamanilaisille, sillä yksikään hänen tuntemistaan ei ollut koskaan aiemmin tehnyt sellaista.*” (”Ammon: Reflections on Faith and Testimony”, julkaisussa *Heroes from the Book of Mormon*, 1995, s. 124–125.)

Alma 27:21–24. Vihollisillemme anteeksi antaminen

• Alma oli aikaisemmin kutsunut Sarahemlan asukkaita muuttamaan sydämensä (ks. Alma 5:6, 12–14, 26). Hän oli myös julistanut, että Herra lähettäisi ”kutsun kaikille ihmisille” (Alma 5:33). Tätä voi verrata vastaavaan kutsuun, jonka Herra esitti Nefin välityksellä ja jonka mukaan Jumala ei ”torju ketään niistä, jotka tulevat hänen luoksensa, mustia eikä valkoisia, orjia eikä vapaita, miehiä eikä naisia; – – kaikki ovat Jumalalle yhdenvertaisia” (2. Nefi 26:33). Sarahemlan asukkaat ottivat Alman sanoman vastaan, ja kun kävi tarpeelliseksi antaa anteeksi heidän vihollisilleen, he tarjosivat maata ja suojelua Ammonin kansalle.

Presidentti Howard W. Hunter (1907–1995) on kehottanut meitä jokaista samalla tavoin antamaan anteeksi vihollisillemme:

”Miettikää esimerkiksi tätä Kristuksen ohjetta opetuslapsilleen. Hän sanoi: 'Rakastakaa vihamiehiänne, siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka

vahingoittavat teitä ja vainoavat teitä' (3. Nefi 12:44; ks. myös Matt. 5:44).

Ajatelkaa, mitä tämä kehotus yksin saisi aikaan teidän naapureidenne tai minun naapurieni keskuudessa, teidän ja lastenne asuinpaikkakunnilla, kansakunnissa, jotka muodostavat suuren maailmanlaajuisen perheemme. Käsitän, että tämä oppi sisältää huomattavan haasteen, mutta se haaste on varmasti miellyttävämpi kuin ne hirvittävät tehtävät, joita sota ja köyhyys ja tuska maailmassa tuovat jatkuvasti eteemme. – –

Meillä kaikilla on merkittävät mahdollisuudet harjoittaa kristillisyyttä, ja meidän tulisi pyrkiä siihen joka tilanteessa. Voimme kaikki esimerkiksi olla hieman anteeksiantavaisempia." ("Majakka rauhan satamassa", *Liahona*, huhtikuu 2002, s. 24.)

Alma 28:1–12. Vanhurskaiden kuolemaa seuraa toivo

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on kertonut seuraavan kokemuksen, joka hänellä oli erään vanhurskaan pappeusjohtajan kanssa, joka oli parantumattoman sairauden vuoksi kuolemaisillaan:

"Ystäväni oppi hyväksymään sanat 'toteutukoon sinun tahtosi', kun hän kohtasi omat kipeät koettelemuksensa ja kärsimyksensä. Uskollisena kirkon jäsenenä hän kohtasi nyt eräitä vakavia huolia. Erityisen koskettavia olivat hänen kysymyksensä: 'Olenko tehnyt kaiken, mitä minun pitää tehdä, pysyäkseni vahvana loppuun asti? Millainen kuolema tulee olemaan? Onko perheeni valmis pysymään uskollisena ja omavaraisena, kun minä olen poissa?'

Meillä oli tilaisuus keskustella kaikista kolmesta kysymyksestä. Meille on annettu selkeä vastaus niihin Vapahtajamme opetuksissa. Me keskustelimme siitä, kuinka hän oli viettänyt elämänsä pyrkien olemaan uskollinen, tekemään sitä, mitä Jumala oli käskenyt hänen tehdä, olemaan rehellinen kanssakäymisissään muiden kanssa ja huolehtimaan perheestänsä ja rakastamaan sitä. Eikö vahvana loppuun asti pysyminen tarkoita juuri tätä? Puhuimme siitä, mitä tapahtuu välittömästi kuoleman jälkeen, siitä mitä Jumala on opettanut meille henkimaailmasta. Se on paratiisi ja onnellinen paikka niille, jotka ovat eläneet vanhurskaasti. Sitä ei pidä pelätä.

Keskustelumme jälkeen hän kutsui koolle vaimonsa ja muut perheensä jäsenet – lapsensa ja lapsenlapsensa – opettaaksensa heille jälleen sovituksen oppia, että kaikki nousevat ylös. Kaikki ymmärsivät, että aivan kuten Herra on sanonut, että vaikka väliaikainen ero tuokin surua, niin niille, jotka kuolevat Herrassa, ei ole murhetta (ks. Ilm. 14:13; OL 42:46). Hänen saamansa siunaus lupasi hänelle lohtua ja varmuutta siitä, että kaikki olisi hyvin, että hänellä ei tulisi olemaan kipuja ja että hänellä olisi lisää aikaa valmistaa perhettänsä lähtöönsä – vieläpä että hän saisi tietää lähtönsä hetken. Hänen perheensä kertoi minulle, että kuolemaansa edeltäneenä iltana hän sanoi kuolevansa seuraavana päivänä. Hän kuoli seuraavana iltapäivänä rauhaisin mielin koko perheen ollessa hänen vierellään. Tämä on se rauha ja lohtu, joka tulee osaksemme, kun ymmärrämme evankeliumin suunnitelman ja tiedämme, että perheet ovat ikuisia.

Verratkaa näitä tapahtumia siihen, mitä minulle tapahtui ollessani noin 20-vuotias nuori mies. Palvellessani ilmavoimissa yksi lentolaivueeni lentäjistä syöksyi maahan koulutuslennolla ja kuoli. Minut määrättiin saattamaan pudonnutta toveriani hänen viimeisellä matkallaan kotiin Brooklyniin haudattavaksi. Minulla oli kunnia seistä hänen perheensä rinnalla omaisten ja ystävien jättäessä hänelle jäähyväisiä avoimen arkun äärellä ja hautajaistilaisuudessa sekä haudan äärellä edustaa maatani ojentamalla lippu hänen surevalle leskelleen. Hautajaiset olivat synkkä ja lohduton tilaisuus. Vainajan hyvyyttä ja ansioita ei edes mainittu. Hänen nimeään ei lausuttu kertaakaan. Tilaisuuden jälkeen hänen leskensä kääntyi puoleeni ja kysyi: 'Bob, mitä Donille todella tapahtuu?'

Minä sain silloin esittää hänelle suloisen opin ylösnousemuksesta ja siitä tosiasiasta, että jos heidät kastetaan ja sinetöidään ajaksi ja iankaikkisuudeksi temppelissä, he voivat olla yhdessä iankaikkisesti. Hänen vieressään seisova pappi sanoi: 'Tuo on kaunein oppi, minkä olen

koskaan kuullut.'" (Ks. "Iankaikkinen perhe", *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 63.)

Alma 29:4–5. Jumala suo ihmisille heidän halunsa mukaisesti

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että meidän halumme vaikuttavat henkilökohtaiseen kehitykseemme ja määräävät lopulta meidän iankaikkiset siunauksemme:

"Haluista tulee – – todellisia määrääviä tekijöitä silloinkin, kun me säälittävässä naiiviudessamme emme todella halua halujemme seurauksia. – –

Niinpä meistä tulee lopulta sellaisia ja me saamme iankaikkisuudessa sitä, mitä me hellittämättä pitkään haluamme. – –

Vanhurskaiden halujen on oltava hellittämättömiä, koska, kuten presidentti Brigham Young sanoi, 'miehet ja naiset, jotka halajavat saada sijan selestisessä valtakunnassa, havaitsevat, että heidän on kilvoiteltava joka päivä' (*Kirkon presidenttien opetuksia: Brigham Young*, 1997, s. 294). Siksi todelliset kristityt sotilaat ovat aivan muuta kuin viikonloppusotureita. – –

Muistakaa, veljet ja sisaret, että meidän omat halumme määräävät eri kiusausten koon ja houkuttelevuuden. Me säädämme kiusaustemme termostaatin.

Siten halujemme kouliminen ja harjaannuttaminen vaatii selkeästi evankeliumin totuuksien ymmärtämistä, mutta siihen liittyy muutakin. Presidentti Brigham Young on vahvistanut: 'On ilmeistä, että monet, jotka ymmärtävät totuuden, eivät hallitse itseään sen mukaan, joten olipa totuus miten totta ja kaunista tahansa, ihmisten intohimot on muovattava Jumalan lakien mukaisiksi' (julkaisussa *Journal of Discourses*, osa 7, s. 55).

– – Siksi presidentti Joseph F. Smith sanoi: 'Toiveittemme ohjaamisella on siis kauaskantoista merkitystä

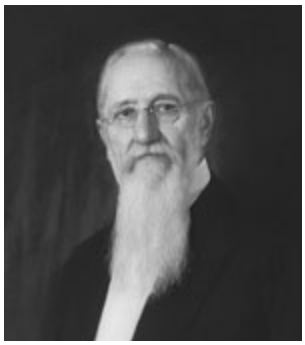

onnellemme elämässä' (*Evankeliumin oppi*, 1980, s. 285). Sellainen harjoitus voi johtaa pyhittymiseen, kunnes, presidentti Brigham Youngin mukaan, 'pyhät halut tuottavat vastaavia ulkoisia tekoja' (julkaisussa *Journal of Discourses*, osa 6, s. 170). Vain sivistämällä ja koulimalla halujamme niistä voi tulla meidän liittolaisiamme eikä vihollisiamme!" (Ks. "Sydämemme halajamisen mukaan", *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 20, 21.)

Pohdittavia seikkoja

- Kuinka antinefilehiläisten esimerkki voi auttaa sinua syventämään oman kääntymyksesi voimaa?
- Samoin kuin antinefilehiläiset hautasivat aseensa tehdessään liiton Jumalan kanssa (ks. Alma 24:17–18), mitä sinä teet säännöllisesti osoittaaksesi Herralle, että sinäkin olet kokenut täydellisen kääntymyksen?
- Kuinka Alman lähetystyöpyrkimykset nefiläisten keskuudessa (ks. Alma 4–15) ovat ehkä valmistaneet häntä vastaanottamaan kääntyneet lamanilaiset, joita Moosian pojat olivat opettaneet?

Ehdotettuja tehtäviä

- Samoin kuin lamanilaiset hautasivat sota-aseensa niin etteivät he enää koskaan käyttäisi niitä, meidän täytyy luopua synneistämme tai heikkouksistamme, jotka estävät meitä tulemasta Jumalan luo. Mieti, minkä synnin tai heikkouden haluaisit poistaa omasta elämästäsi. Laadi suunnitelma, jonka avulla voit voittaa sen, ja toteuta suunnitelmasi.
- Lue luvut Alma 26 ja 28 ja pane merkille syitä, miksi Ammon ja Alma riemuitsivat. Laadi luettelo näistä syistä ja valitse yksi tai useampia ja sisällytä ne paremmin elämääsi.

Luku 29

Alma 30–31

Johdanto

Alman luvut 30–31 kertovat ihmisistä ja ajatuksista, jotka vastustavat Jeesusta Kristusta. Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on sanonut:

”Mormonin kirja tuo ihmisiä Kristuksen tykö kahdella perustavalla. Ensinnäkin, se kertoo Kristuksesta ja Hänen evankeliumistaan selkeällä tavalla. – –

Toiseksi Mormonin kirja paljastaa Kristuksen viholliset. Se kumoaa väärät opit ja saa aikaan rauhan (ks. 2. Nefi 3:12). Se vahvistaa Kristuksen nöyriä seuraajia paholaisen pahoja aikeita, toimia ja oppeja vastaan meidän aikanamme. Mormonin kirjan luopiot muistuttavat meidän aikamme luopioita. Äärettömässä ennaltatietämisessään Jumala muovasi Mormonin kirjan niin, että me voimme havaita erheet ja osaamme taistella aikamme vääriä kasvatuksellisia, poliittisia, uskonnollisia ja filosofisia periaatteita vastaan.” (Ks. ”Mormonin Kirja on Jumalan sanaa”, *Valkeus*, toukokuu 1988, s. 3.)

Tutkimalla sitä, kuinka Korihor yritti tuhota nefiläisten uskon, tunnistat paremmin niitä samoja tuhoisia järkeilyjä meidän aikanamme. Tutkimalla Alman vastausta Korihorille valmistaudut paremmin puolustamaan itseäsi ja muita niitä vastaan, jotka haluaisivat tuhota uskosi.

Selityksiä

Alma 30. Nykypäivän korihorit

• Vanhin Gerald N. Lund, joka kuului aiemmin seitsemänkymmenen koorumiin, on selittänyt, että Korihorilla on monia nykypäivän vastineita:

”Nykyään maailma on täynnään filosofioita, jotka vastaavat Korihorin opettamia periaatteita. Luemme niitä kirjoista, näemme niitä puolustettavan elokuvissa ja televisiossa ja kuulemme niitä opetettavan kouluissa ja toisinaan kirkoissa meidän aikanamme. – –

Näemme selkeitä todisteita siitä, että Mormon sai innoitusta antaessaan meille täydellisen kuvauksen Korihorista ja hänen opetuksistaan. Korihorin opetukset ovat vanhaa oppia, ja kuitenkin ne ovat yhtä uudenaikaisia ideoita kuin nykypäivän nopeat painokoneet ja satelliittiantennit.” (”Countering Korihor’s Philosophy”, *Ensign*, heinäkuu 1992, s. 20.)

Alma 30:6. Antikristukset

• Pyhien kirjoitusten oppaassa sanotaan, että antikristus on ”kuka tai mikä tahansa, joka vääristelee evankeliumin tosi pelastussuunnitelmaa ja vastustaa Kristusta avoimesti tai salaa. – – Suuri antikristus on Lusifer, mutta hänellä on monia apulaisia, sekä henkiolentoja että kuolevaisia.” (Hakusana ”Antikristus”, s. 13.)

Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut edelleen: ”*Antikristus* on Kristuksen vastustaja. Hän vastustaa tosi evankeliumia, tosi kirkkoa ja tosi pelastussuunnitelmaa (ks. 1. Joh. 2:19; 4:4–6). Hän tarjoaa pelastusta ihmisille muilla ehdoin kuin niillä, jotka Kristus on asettanut. Serem (ks. MK Jaak. 7:1–23), Nehor (ks. Alma 1:2–16) ja Korihor (ks. Alma 30:6–60) olivat antikristuksia, jotka levittivät harhakuvitelmiaan nefiläisten keskuuteen.” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 39–40.)

Alma 30:7, 11. ”Eikä ollut mitään lakia ihmisen uskoa vastaan”

• Jos kerran ei ”ollut mitään lakia ihmisen uskoa vastaan”, jotkut saattaisivat kysyä, miksi Korihor vangittiin. Kuningas Moosia oli antanut julistuksen, jossa sanottiin, että nefiläisten lain mukaan ”kukaan epäuskoinen [ei] saanut vainota ketään niistä, jotka kuuluivat Jumalan kirkkoon” (Moosia 27:2).

Epäilemättä Korihorilla oli oikeus uskonkäsityksiinsä, mutta kun hän pyrki tuhoamaan kirkkoa, hän rikkoi kuningas Moosian julistusta. On mielenkiintoista huomata, että Sarahemlassa monet hyväksyivät Korihorin ja hänen opetuksensa, kun taas Ammonin kansa, joka oli elänyt suurimman osan elämästään noudattaen Korihorin kaltaisia uskonkäsityksiä, ajoi hänet pois maasta (ks. Alma 30:21; ks. myös jakeet 18–20). He ymmärsivät Korihorin opetusten vaarallisuuden.

Alma 30:12–18

Kuinka Korihorin opetukset sopivat niihin järkeilyihin, joita käytetään hyökättäessä meidän uskoamme vastaan näinä päivinä?

Alma 30:12–18. Korihorin strategiat

• Eräs evankeliumin tuntija on selittänyt, kuinka tiiviissä linjassa Korihorin filosofia on monien nykyajan filosofioiden kanssa: ”Korihor vaati tiukan rationaalista ja tieteellistä suhtautumista kaikkiin ongelmiin, kaiken muun ollessa ’hullun mielen vaikutusta’ (Alma 30:13–16). Hän kampanjoi niiden muinaisten perimätietojen ja alkukantaisten taikauskomusten tyranniaa vastaan, jotka saivat ihmiset uskomaan asioihin, ’jotka eivät ole totta’ (Alma 30:16), vaatien vapautusta heidän isiensä typeristä perimätiedoista (ks. Alma 30:31). Hän vaati uutta moraalia ja luopumista vanhoista estoista (ks. Alma 30:17–18, 25). Hän vaati taloudellista vapautumista pappien harjoittamasta riistosta (ks. Alma 30:27) ja sitä, että kaikki olisivat vapaita käyttämään sitä, mikä on heidän omaansa (ks. Alma 30:28). Hän saarnasi tiukan asiallista naturalismia: ’Kun ihminen oli kuollut, se oli hänen loppunsa’ (Alma 30:18) ja siitä seuraavaa ankaraa materialismia: ’Jokaisen ihmisen kävi tässä elämässä sen mukaisesti, kuinka kukin luotu menetteli’ (Alma 30:17). Tästä seurasi selkeä välinpitämättömyyden filosofia: ’Sen tähden jokainen menestyi kykyjensä mukaisesti ja – – jokainen voitti voimiensa mukaisesti’, ja oikea ja väärä määriteltiin vain luonnon onnistumista ja epäonnistumista koskevan ankaran normin mukaan: ’Eikä mikään, mitä ihminen teki, ollut rikos’ (Alma 30:17). Kyse oli vahvimman säilymisen opista, jota sovellettiin ihmisen käyttäytymiseen. Vanhan moraalin ja tunneperäisten estojen poistaminen oli hyvä uutinen monille ihmisille ’saaden heidät nostamaan päänsä jumalattomuudessaan, niin, johdattaen monia – – harjoittamaan haureutta’ (Alma 30:18). Vapautumisen ajatuksensa ohella Korihorissa kehittyi kiihkeä palo ja suvaitsemattomuus kaikkea vastustusta kohtaan, mikä on ollut todella luonteenomaista hänen ajatussuunnalleen nykypäivinä: kaikkien vastustajien sanotaan olevan mielettömiä (ks. Alma 30:13–14) ja typeriä (ks. Alma 30:31) sekä osoitusta hullun ja häiriintyneen mielen vaikutuksesta (ks. Alma 30:16). Ja kun Almalle vapaa yhteiskunta oli sellainen, jossa jokainen sai ajatella ja sanoa, mitä tahansa hän halusikin (ks. Alma 30:7–12), niin Korihorille ainoa vapaa yhteiskunta oli sellainen, jossa jokainen ajatteli täsmälleen niin kuin *hän* ajatteli (ks. Alma 30:24).” (Hugh W. Nibley, *Since Cumorah*, 1988, s. 379–380.)

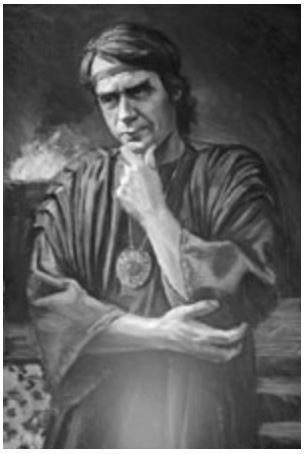

Scott Snow, © 1982 IRI

Alma 30:15–16. Korihorin väärä opetus

• Korihorin opetus siitä, että ”te ette voi tietää asioista, joita ette näe”, on ajattelutapa, jonka mukaan kaikki ajatukset ja tieto on kokemusperäistä ja testattavissa ja että voimme tietää vain sitä, mitä koemme aistiemme välityksellä: näkemällä, haistamalla, koskemalla, kuulemalla tai maistamalla. Koska hengelliset kokemukset, joihin liittyy Jumalalta saatua ilmoitusta, välittyvät harvoin näkö-, haju-, tunto-, kuulo- tai makuaistien kautta, niin ne, jotka pitäytyvät Korihorin ajattelutavassa, pitävät hengellisiä kokemuksia merkityksettöminä.

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kertonut erään kokemuksen, joka hänellä oli ja joka havainnollistaa sitä seikkaa, etteivät ihmisen viisi aistia ole yleensä mukana hengellisissä asioissa:

”Kerron teille eräästä kokemuksesta, joka minulla oli ennen kuin olin johtava auktoriteetti ja joka vaikutti minuun syvästi. Istuin lentokoneessa erään ateistiksi tunnustautuvan miehen vieressä, joka vakuutti niin kiivaasti sitä, ettei uskonut Jumalaan, että lausuin hänelle todistukseni. ’Olette väärässä’, sanoin. ’Jumala on olemassa. Minä *tiedän*, että Hän elää!’

Mies väitti vastaan: ’Ette te *tiedä*. Kukaan ei *tiedä* sitä! Sitä ei voi *tietää*!’ Kun en antanut periksi, tämä ateisti, joka oli asianajaja, esitti kysymyksen, joka on ehkä perimmäisin, mitä todistuksesta voidaan esittää. ’Hyvä on’, hän sanoi pilkallisesti ja alentuvasti, ’sanotte tietävänne. Kertokaapa minulle, *kuinka* te tiedätte.’

Vaikka olin suorittanut korkeamman asteen akateemisia tutkintoja, niin kun yritin vastata, en osannut ilmaista ajatuksiani.

Toisinaan te nuoret lähetyssaarnaajat, kun olette nuoria, nolostutte, kun kyynikot ja epäilijät kohtelevat teitä halveksuen, koska teillä ei ole valmiita vastauksia kaikkeen. Sellaisen pilkanteon edessä jotkut kääntyvät pois

häpeissään. (Muistatteko rautakaiteen, avaran rakennuksen ja pilkkaamisen? Ks. 1. Nefi 8:28.)

Kun käytin sanoja *Henki* ja *todistus*, ateisti vastasi: 'En tiedä, mistä puhutte.' Sanat *rukous, erottamisen kyky* ja *usko* olivat hänelle yhtä lailla merkityksettömiä. 'Huomaattehan', mies sanoi, 'ette te oikeastaan tiedä. Jos tietäisitte, niin te osaisitte kertoa minulle, *kuinka te tiedätte*.'

Minusta taisi tuntua, että olin lausunut hänelle todistukseni harkitsemattomasti, enkä tiennyt, mitä tehdä. Silloin tuli se kokemus! Mieleeni tuli jotakin. Tässä yhteydessä mainitsen profeetta Joseph Smithin lausuman: 'Ihminen voi hyötyä siitä, että huomaa ilmoituksen Hengen ensimmäiset kuiskaukset. Kun esimerkiksi tunnet puhtaan älyn virtaavan itseesi, se voi suoda sinulle äkillisiä oivalluksia. – – Näin oppimalla tuntemaan Jumalan Hengen ja ymmärtämällä sitä voit kasvaa ilmoituksen periaatteessa, kunnes tulet täydelliseksi Kristuksessa Jeesuksessa.' (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 136.)

Sellainen ajatus tuli mieleeni, ja sanoin ateistille: 'Haluaisin kysyä teiltä, tiedättekö te, miltä suola maistuu.'

'Totta kai tiedän', hän vastasi.

'Milloin olette viimeksi maistanut suolaa?'

'Minä söin juuri päivällisen lentokoneessa.'

'Te vain luulette tietävänne, miltä suola maistuu', minä sanoin.

Hän vakuutti: 'Minä tiedän, miltä suola maistuu, yhtä hyvin kuin tiedän mitä tahansa.'

'Jos antaisin teille kupillisen suolaa ja kupillisen sokeria ja saisitte maistaa niitä molempia, niin osaisitteko erottaa suolan sokerista?'

'Tuo alkaa olla lapsellista', hän vastasi. 'Tietenkin pystyisin erottamaan ne toisistaan. Tiedän, miltä suola maistuu. Sehän on jokapäiväinen kokemus – tiedän sen yhtä hyvin kuin tiedän mitä tahansa.'

'Oletetaan sitten', sanoin, 'että minä en ole koskaan maistanut suolaa. Selittäkääpä minulle, miltä se maistuu.'

Mietittyään jonkin aikaa hän sanoi: 'Niin, tuota noin, se ei ole makeaa eikä se ole hapanta.'

'Olette kertonut minulle, mitä se ei ole – ette sitä, mitä se on.'

Monien yritysten jälkeenkään hän ei tietenkään pystynyt siihen. Hän ei pystynyt selittämään pelkillä sanoilla niinkään tavanomaista kokemusta kuin suolan maistamista. Todistin hänelle uudelleen ja sanoin: 'Minä tiedän, että Jumala on olemassa. Piditte pilkkananne sitä todistusta ja sanoitte, että jos *tietäisin*, pystyisin kertomaan teille tarkoin, *kuinka* sen tiedän. Ystäväni, hengellisessä mielessä olen maistanut suolaa. En pysty sanoin ilmaisemaan teille sitä, kuinka tämä tieto on tullut, sen enempää kuin tekään pystytte kertomaan minulle, miltä suola maistuu. Sanon teille kuitenkin jälleen: Jumala on olemassa! Hän todellakin elää! Älkääkä yrittäkö väittää minulle, etten tiedä, vain sen vuoksi, ettette itse tiedä, sillä minä tiedän!'

Erotessamme kuulin hänen mutisevan: 'En tarvitse tukekseni teidän uskontoanne! En tarvitse sitä.'

Tuon kokemuksen jälkeen en ole koskaan ollut vaivautunut tai häpeissäni siitä, etten ole pystynyt pelkin sanoin selittämään kaikkea, mitä tiedän hengellisesti." (Ks. "Herran lamppu", *Valkeus*, joulukuu 1988, s. 33–34.)

Alma 30:17. Korihor opetti, ettei "mikään, mitä ihminen teki," ollut synti

• Riippumatta siitä, mitä jotkut maailmassa uskovat, evankeliumi opettaa, ettei ole olemassa mitään sellaista kuin suhteellinen arvojärjestelmä. Jotkin kulttuurit tuntuvat sallivan tai jopa edistävän tällaista arvoista vapaata asennetta elämään suosien hienovaraisia epärehellisyyden muotoja hallinnossa, liike-elämässä ja henkilökohtaisissa suhteissa. Mormonin kirja kuitenkin opettaa meille, että on olemassa oikea ja väärä, ja se antaa meille keinon, jonka mukaan arvostella (ks. Moroni 7:16–17📖).

• Korihorin ajattelutapa, jonka mukaan ihminen "menestyi kykyjensä mukaisesti – ja että jokainen voitti voimiensa mukaisesti", poistaa elämästämme Jumalan tarpeellisuuden. Hänen ajattelutapansa, jonka mukaan "mikään, mitä ihminen teki, [ei] ollut rikos", loisi ihmisessä itsekeskeisen ja suhteellisen arvojärjestelmän.

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on tuonut ilmi Korihorin opetusten itsekkyyden:

”Jotkut itsekkäät uskovat virheellisesti, että ei ole olemassa jumalallista lakia, että ei ole olemassa syntiä (ks. 2. Nefi 2:13). Tilannekohtainen etiikka tulee siten itsekkäille kuin tilauksesta. Ihminen voi siis itsensä hallinnassa päästää neroutensa ja voimansa valloilleen, koska mikään ei ole todella rikos (ks. Alma 30:17).

Yllätyksetöntä on sekin, että itsekkyys johtaa hirvittäviin havainnoimis- ja käyttäytymisvirheisiin. Esimerkiksi vallanhimonsa turmelema Kain sanoi surmattuaan Abelin: ’Minä olen vapaa’ (Moos. 5:33; ks. myös Moos. 6:15).

Eräs vakavan itsekkyyden pahimpia seurauksia onkin suhteellisuudentajun perusteellinen katoaminen, ikään kuin siivilöisi hyttysiä ja nielaisisi kameleita (ks. Matt. 23:24). Tänä päivänä on esimerkiksi niitä, jotka siivilöivät erilaisia hyttysiä, mutta nielaisevat myöhäisessä vaiheessa tehtyjen aborttien käytännön. Eipä siis ihme, että itsekkyys muuttaa papukeiton juhla-ateriaksi ja saa kolmekymmentä hopearahaa näyttämään aarteelta.” (Ks. ”Tehkää parannus itsekkyydestä”, *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 27.)

Alma 30:20–23. Kirkon johtajien opetukset

• Ylipappi Giddona kohtasi Korihorin ja kysyi tältä, miksi tämä puhui profeettoja vastaan ja Jeesuksen Kristuksen todenmukaisuutta vastaan. Korihor kiersi kysymyksen ja pani toimeen sanallisen hyökkäyksen uskovia ja heidän johtajiaan vastaan. Hän yritti saada kirkollisten johtajien seuraamisen näyttämään typerältä. Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut päinvastaista:

”Korihor väitti, kuten ihmiset ovat erheellisesti väittäneet aikojen alusta asti, että Jumalan palvelijoiden neuvon noudattaminen merkitsisi luopumista Jumalan antamista yksilön oikeuksista. Mutta väite on väärä, koska se vääristelee todellisuutta. Kun me hylkäämme Jumalalta tulevat neuvot, me emme ole riippumattomia ulkopuolisesta vaikutuksesta. Valitsemme vain toisen vaikutuksen. Hylkäämme turvan, jonka voimme saada täydellisesti rakastavalta, kaikkivoivalta, kaikkitietävältä taivaalliselta Isältä, jonka ainoana tarkoituksena, kuten Hänen rakkaalla Pojallaankin, on suoda meille iankaikkinen elämä, antaa meille kaikki, mitä Hänellä on, ja tuoda meidät perheinä takaisin kotiin Hänen rakastavaan syliinsä. Kun me hylkäämme Hänen neuvonsa, me valitsemme toisen voiman vaikutuksen, voiman, jonka tarkoituksena on tehdä meistä kurjia ja jonka vaikuttimena on viha. Meillä on Jumalan lahjana tahdonvapaus. Se ei tarkoita pysymistä vaikutuksista vapaana, vaan se on luovuttamaton oikeus antautua sen voiman vaikutukseen, kumman valitsemme.

Toinen erhe on sellainen käsitys, että se, otammeko vastaan profeettojen neuvot vai emme, on vain päätös joko ottaa vastaan hyvät neuvot ja saada niistä koituva hyöty tai jäädä siihen, missä olemme. Päätös olla noudattamatta profeettojen neuvoja kuitenkin muuttaa koko sen perustan, jolla seisomme. Siitä tulee vaarallisempi. Profeettojen neuvojen noudattamatta jättäminen heikentää kykyämme noudattaa innoitettuja neuvoja tulevaisuudessa. Paras hetki päättää auttaa Nooaa arkin rakentamisessa oli ensimmäinen kerta, jolloin hän pyysi sitä. Jokainen kerta, jolloin hän pyysi sitä sen jälkeen, jokainen kieltäytyminen, olisi heikentänyt herkkyyttä Hengen vaikutukselle. Ja niin hänen jokainen pyyntönsä olisi vaikuttanut entistä mielettömämmältä, kunnes alkoi sataa. Ja silloin oli liian myöhäistä.” (Ks. ”Turvalliset neuvot”, *Valkeus*, heinäkuu 1997, s. 24.)

© 2000 Steve Bunderson

Alma 30:25. Antikristukset käyttävät usein puolitotuuksia

• Erästä tavallista taktiikkaa, jota käyttävät ne, jotka pyrkivät tuhoamaan uskon, sanotaan ”olkinukke”-argumentoinniksi. Siinä totuudesta esitetään irvikuva

– olkinukke – ja sitten hyökätään sitä vastaan, jotta saataisiin muut vakuuttuneiksi siitä, että oikea kuva eli käsitys on väärä. Yksinkertainen esimerkki tästä on lapsi, joka syyttää vanhempia siitä, etteivät nämä halua, että hänellä on mitään hauskaa, kun nämä eivät anna hänen leikkiä ennen kuin hän on tehnyt tehtävänsä. Tämä on virheellistä järkeilyä, mutta sitä käytetään usein muiden harhauttamiseksi.

Toisinaan muut väittävät, että myöhempien aikojen pyhät uskovat johonkin, mihin me emme usko. He väittävät, että kyseinen väärä uskonkäsitys on virheellinen, ja sitten osoittavat sen olevan virheellinen. Sillä ei ole mitään tekemistä sen kanssa, mihin me todella uskomme, vaan se on yritys saada tilanne näyttämään siltä, että olemme väärässä. Korihor teki niin Giddonalle: ”Tätä argumentointia kutsutaan nimellä olkinukke. Eli Korihor esitti Giddonan sanomaksi sellaista, mihin Giddona ei uskonut – ajatusta siitä, että lapset perivät syyllisyyden Aadamin rikkomuksen kautta. Korihor tiesi, ettei hän pystyisi taistelemaan totuutta vastaan reilusti ja selviytymään voittajaksi. Niinpä hän pani Giddonan nimiin väärää oppia – olkinuken, jolle hän voisi antaa kunnon sanallisen selkäsaunan.” (Joseph Fielding McConkie ja Robert L. Millet, *Sustaining and Defending the Faith*, 1985, s. 90.)

Alma 30:29. Vältä väittelyä ja kiistelyä

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut, että meidän tulee välttää kiistelyä: ”Vanhinten tulee olla äärimmäisen varovaisia, etteivät tarpeettomasti kuohuttaisi ihmisten tunteita ja saattaisi heitä levottomiksi. Muistakaa, että teidän tehtävänne on saarnata evankeliumia kaikessa nöyryydessä ja sävyisyydessä sekä kehottaa syntisiä tekemään parannus ja tulemaan Kristuksen tykö. Karttakaa riitoja ja turhia kiistoja ihmisten kanssa, joilla on turmeltunut mieli ja jotka eivät halaja tietää totuutta. Muistakaa, että ’tämä on varoituksen päivä eikä monien sanojen päivä’. Elleivät he ota vastaan teidän sanojanne yhdessä paikassa, paetkaa toiseen, mutta muistakaa olla syytämättä moitteita tai vuodattamatta katkeria sanoja. Jos te teette velvollisuutenne, teidän laitanne on aivan yhtä hyvin, kuin jos kaikki ihmiset ottaisivat vastaan evankeliumin.” (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 44.)

Alma 30:37–44

Luettele ainakin kolme suhtautumistapaa, joita Alma käytti kumotakseen Korihorin hyökkäyksen tosi kirkkoa vastaan. Kuinka me voimme samalla tavoin olla valmiita puolustamaan totuutta?

Alma 30:39. Henkilökohtaisen todistuksen voima

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selostanut yhden keinon, kuinka voi suhtautua antikristukseen:

”Korihor pilkkasi mielettömiä ja typeriä perimätietoja, jotka liittyivät uskoon Kristukseen, joka tulisi.

Korihorin perustelut kuulostavat nykypäivän lukijasta hyvin ajankohtaisilta, mutta Alma käytti vastauksena ajatonta ja viime kädessä kiistatonta asetta – henkilökohtaisen todistuksen voimaa. Vihaisena siitä, että Korihor ja hänen kaltaisensa pohjimmiltaan vastustivat onnea, Alma kysyi: ’Miksi sinä opetat tälle kansalle, ettei mitään Kristusta tule, keskeyttäen sen riemuitsemisen?’ [Alma 30:22.] ’Minä tiedän, että on olemassa Jumala.’” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 121.)

Alma 30:40. ”Mitä todisteita sinulla on siitä, ettei ole olemassa Jumalaa”

• Vanhin Gerald N. Lund on selittänyt, kuinka mahdotonta on todistaa, ettei ole olemassa Jumalaa:

”Kun Korihorilta kysytään, hän kieltää jyrkästi uskovansa, että olisi olemassa Jumala. Silloin Alma kysyy: ’Mitä todisteita sinulla on siitä, ettei ole olemassa Jumalaa tai ettei Kristusta tule? Minä sanon sinulle, ettei sinulla ole mitään muuta kuin oma sanasi.’ (Alma 30:40.)

Tämä on innoitettu oivallus Alman puolelta. Korihor ei ole johdonmukainen omassa ajattelussaan. Jos me tosiaan voimme tietää vain ne asiat, joista meillä on empiirisiä todisteita, silloin me emme voi opettaa, ettei ole olemassa Jumalaa, ellei meillä ole todisteita sen uskonkäsityksen puolesta. Eikä Korihorilla ollut todisteita.

Korihor ottaa huomioon vain ne todisteet, joita voidaan saada aistien avulla. Sellaisessa järjestelmässä on paljon helpompi todistaa, että *on* olemassa Jumala, kuin

todistaa, että ei ole olemassa Jumalaa. Sen todistamiseksi, että on olemassa Jumala, tarvitsee vain nähdä, kuulla tai muuten saada kokemus Jumalasta, ja sen jälkeen Jumalan olemassaoloa ei voi osoittaa vääräksi. Mutta sen *todistamiseksi*, ettei ole olemassa Jumalaa, vaadittaisiin seuraavaa: Koska Jumala ei rajoitu tähän maapalloon, meidän täytyisi etsiä Häntä läpi maailmankaikkeuden. Me oletamme, että Jumala pystyy liikkumaan, joten ei riittäisi, että aloittaa maailmankaikkeuden pisteestä A ja etsii kaikkialta läpikotaisin aina pisteeseen Ö asti. Entäpä jos lähdettyämme pisteestä A Jumala siirtyykin sinne ja jää sinne koko loppuetsimisen ajaksi?

Toisin sanoen, jotta Korihor voisi sanoa, ettei ole olemassa Jumalaa, noudattaen samoja kriteerejä, jotka hän on itse esittänyt, hänen pitäisi havainnoida maailmankaikkeuden jokaista kuutiometriä samanaikaisesti. Tämä luo paradoksin: Voidakseen todistaa, ettei ole olemassa Jumalaa, *Korihorin pitäisi itse olla Jumala*! Sen tähden julistaessaan, ettei ole olemassa Jumalaa, hän toimii 'uskon' pohjalta – sen saman asian pohjalta, josta hän niin pisteliäästi pilkkaa uskonnollisia johtajia!" ("Countering Korihor's Philosophy", *Ensign*, heinäkuu 1992, s. 21.)

Alma 30:41. "Minulle on kaikki todistuksena siitä, että nämä asiat ovat totta"

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on puhunut siitä, kuinka voimallisesti Jumalan luomistyöt vahvistavat todistusta, kun hän sanoi:

"Voiko kukaan, joka on kulkenut öisen tähtitaivaan alla, voiko kukaan, joka on nähnyt kevään kosketuksen maan pinnalla, epäillä Jumalan käden osuutta luomisessa? Katsellessamme maan kauneutta voimme vain toistaa psalminkirjoittajan sanat: 'Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaankansi kertoo hänen teoistaan. Päivä ilmoittaa ne päivälle, yö julistaa yölle.' (Ps. 19:2–3.)

Kaikessa, mikä on kaunista maan pinnalla, näkyy Mestariluojan kädenjälki." (Ks. "Äläkä ole epäuskoinen", *Valkeus*, huhtikuu 1990, s. 4.)

Alma 30:48. Merkkien tavoittelijat

• Profeetta Joseph Smith on opettanut: "Milloin tahansa näette ihmisen tavoittelevan merkkiä, voitte olla varmat siitä, että hän on uskoton" (ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, s. 155).

Myöhemmin profeetta huomautti: "Ollessani saarnaamassa Philadelphiassa muuan kveekari vaati merkkiä. Käskin hänen olla hiljaa. Saarnan jälkeen hän jälleen pyysi merkkiä. Sanoin seurakunnalle, että mies oli uskoton, että paha ja uskoton sukupolvi tavoittelee merkkiä ja että Herra oli ilmoituksessa sanonut minulle, että jokainen, joka halusi merkkiä, oli uskoton. 'Se on totta', huusi joku, 'sillä yllätin hänet itse teossa.' Tämän mies jälkeenpäin tunnusti, kun hänet kastettiin." (Ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, s. 277.)

• Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) on selittänyt edelleen, kuinka vaarallista on jättää uskomme ihmeiden varaan: "Näyttäkää minulle myöhempien aikojen pyhiä, joiden täytyy saada ravinnokseen ihmeitä, merkkejä ja näkyjä pysyäkseen kestävinä kirkossa, niin näytän teille kirkon jäseniä, jotka eivät ole hyvämaineisia Jumalan edessä ja jotka kulkevat lipevillä poluilla" (julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1900, s. 40).

Alma 30:52. Valheet ja valehteleminen

• Jotta ymmärtäisimme paremmin, mitä kaikkea pahaa valehtelemisesta seuraa, BYU:n uskontotieteen tiedekunnan entinen dekaani Robert J. Matthews on selittänyt: "Valehtelemisen vakavuutta ei mitata ainoastaan sen vahingon tai kärsimyksen määrällä, jota se aiheuttaa petetylle. Valheella on tuhoisa vaikutus myös petoksen tekijään. Se ryöstää valehtelijalta itsekunnioituksen ja turruttaa hänen kykynsä tunnistaa ero totuuden ja erheen välillä. Kun valhe kerrotaan riittävän usein, jopa sekin, joka sitä tahallisesti levittää, saattaa alkaa uskoa siihen. Näin tapahtui Mormonin kirjassa Korihorille, antikristukselle (ks. Alma 30:52–53)." ("Älä todista valheellisesti", *Valkeus*, marraskuu 1998, s. 20.)

• Profeetta Joseph Smith on puhunut Korihorin kaltaisten ihmisten murhenäytelmästä: "Mikään ei ole ihmislapsille vahingollisempaa kuin se, että he ovat väärän hengen vaikutuksen alaisina luullen, että heillä on Jumalan Henki" (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 404).

Alma 30:53. Perkeleen petos ja lihallinen mieli

• Lihallinen mieli keskittyy mieluummin fyysiseen mielihyvään tai aineellisiin asioihin kuin Hengen asioihin. Lihallisen mielen ohjaamien ihmisten on vaikea kokea

Hengen asioita. Vanhin Neal A. Maxwell on huomauttanut, että heidän tuntonsa on "'turtunut', lihallisen mielen miellyttämisen turruttama" ("Tehkää parannus itsekkyydestä", *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 28).

Alma 31:3, 8–29. Soramilaisten väärä teologia

• Vaikka soramilaiset tappoivatkin Korihorin, he näyttivät omaksuneen samanlaisen uskonjärjestelmän. Huomaa luvussa Alma 31 seuraavat ilmaukset, jotka kuvaavat soramilaisten uskonkäsityksiä:

Jerry Thompson, © IRI

"He olivat langenneet suuriin erheisiin" (jae 9).

He olivat hylänneet perimätiedot, jotka heidän mielestään "heidän isänsä lapsellisuudessaan [olivat] jättäneet heille perinnöksi" (jae 16).

He eivät halunneet, että heitä eksytetään veljiensä "mielettömien perimätietojen mukaisesti, jotka sitovat heidät uskoon Kristuksesta" (jae 17).

He kieltäytyivät uskomasta "tuleviin asioihin, joista he eivät mitään tienneet" (jae 22).

• Vanhin Jeffrey R. Holland on kommentoinut Korihorin vaikutusta soramilaisten vääriin opetuksiin:

"[Korihorin] tavalla opettaa oli väistämättä vaikutuksensa joidenkin vähempiuskoisten keskuudessa, jotka olivat jo antautuneet vääristelemään Herran teitä.

Soram ja hänen seuraajansa ovat Mormonin kirjassa mainituista luopioryhmistä yksi mieleenpainuvimpia – ensisijaisesti siksi, että he pitivät itseään niin epätavallisen vanhurskaina. – – Kerran viikossa he seisoivat Rameumptomiksi kutsutun rukoustornin huipulla ja käyttäen aina samaa rukousta he kiittivät Jumalaa siitä, että he olivat parempia kuin kaikki muut, valittu ja pyhä kansa, jonka Jumala oli valinnut pelastumaan, kun taas kaikki heidän ympärillään olivat yhtä lailla valittuja heitettäviksi helvettiin. Kaiken tämän vakuuttelun turvallisuudessa he välttyivät myös uskomasta sellaisiin mielettömiin perimätietoihin (todiste Korihorin perinnön tunkeutumisesta tänne), kuten uskomasta Vapahtajaan, sillä heille oli annettu tiedoksi, ettei mitään Kristusta tule. – –

Alma ei hukannut hetkeäkään vastustaessaan sellaista epäpyhää rukousta ja sen yhtä lailla epäpyhää teologiaa omalla rukouksellaan, jossa hän pyysi Jumalalta apua tätä itsekkään jumalattomuuden muotoa vastaan, joka sai hänet sydämessään kirjaimellisesti voimaan pahoin." (*Christ and the New Covenant, s.* 121–122.)

Alma 31:5

Miksi sanan saarnaaminen on Alman mukaan niin voimallista? Kuinka tämä auttaa selittämään sitä, miksi päivittäinen pyhien kirjoitusten tutkiminen on niin tärkeää?

Alma 31:5. Sanan voima

• Jumalan sanan voima selittyy osittain sillä seikalla, että siihen liittyy Hengen todistus. Herra on sanonut, että kun Hänen sanansa välittyvät Hänen Henkensä kautta, ne ovat Hänen äänensä (ks. OL 18:34–36). Alma harkitsi turvautumista sanan saarnaamiseen luopio-soramilaisille, vaikka nämä olivatkin jo kuulleet sanan ja hylänneet sen (ks. Alma 31:8–9).

Presidentti Boyd K. Packer on selittänyt yhden syyn, miksi meidän tulee opiskella valtakunnan oppeja:

"Tosi opin ymmärtäminen muuttaa asenteita ja käyttäytymistä.

Evankeliumin oppien tutkiminen parantaa käyttäytymistä nopeammin kuin käyttäytymisen tutkiminen. – – Siksi tähdennämme niin voimakkaasti evankeliumin oppien tutkimista." (Ks. "Pienet lapset", *Valkeus*, tammikuu 1987, s. 13.)

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on puhunut pyhien kirjoitusten voimasta, joka auttaa meitä lähestymään Jumalaa: ”Kun alan suhtautua välinpitämättömästi Jumalaan ja kun tuntuu siltä, ettei kuuntelemassa ole yhtään jumalallista korvaa eikä mikään jumalallinen ääni puhu, huomaan, että olen itse hyvin, hyvin kaukana. Jos uppoudun pyhiin kirjoituksiin, etäisyys pienenee ja hengellisyys palaa. Huomaan rakastavani syvemmin niitä, joita minun täytyy rakastaa koko sydämestäni ja mielestäni ja koko voimallani. Ja rakastaessani heitä enemmän huomaan, että minun on helpompi noudattaa heidän neuvoaan.” (”What I Hope You Will Teach My Grandchildren and All Others of the Youth of Zion”, puhe kirkon koululaitoksen opettajille, 11. heinäkuuta 1966, s. 4.)

• Presidentti Ezra Taft Benson on selittänyt, kuinka pyhät kirjoitukset voivat olla voimallinen keino siunata meitä ja vastata elämän vaikeisiin kysymyksiin: ”Me näemme usein paljon vaivaa yrittäessämme lisätä aktiivisuutta vaarnassamme. Me teemme uutterasti työtä kohottaaksemme sakramenttikokousten osallistumisprosenttia. Me työskentelemme saadaksemme suuremman osan nuorista miehistämme lähtemään lähetystyöhön. Yritämme lisätä temppeliavioliittojen määrää. Kaikki tämä on kiitettävää työtä ja tärkeää valtakunnan kasvun kannalta. Mutta kun yksityiset jäsenet ja perheet uppoutuvat pyhiin kirjoituksiin säännöllisesti ja johdonmukaisesti, nämä muut toiminnan alueet hoituvat itsestään. Ihmisten todistus vahvistuu. Heidän omistautumisensa kasvaa. Perheet vahvistuvat. Henkilökohtainen ilmoitus on runsasta.” (”Sanan voima”, *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 83.)

Alma 31:9–11. Luopumuksen syiden välttäminen

• Antionumissa lähetystyötä tekevät Alma ja hänen toverinsa kohtasivat nefiläisen toisinajattelijaryhmän, joka tunnettiin soramilaisina. Mormon kirjoitti aikakirjaan, että soramilaisille oli aikaisemmin saarnattu Jumalan sanaa, mutta lisäksi hän mainitsi syyn heidän luopumukseensa: he eivät tahtoneet pitää käskyjä, he eivät enää lähestyneet Herraa päivittäin rukouksessa, he vääristelivät Herran teitä ja ne rukoukset, joita he esittivät Herralle, olivat tyhjiä ja merkityksettömiä. He eivät piitanneet perusasioista, kuten merkityksellisen rukouksen ja pyhien kirjoitusten tutkimisen päivittäisestä tavasta.

Vanhin Donald L. Staheli seitsemänkymmenen koorumista on tähdentänyt päivittäisen johdonmukaisuuden tärkeyttä evankeliumin perusasioissa:

”Hartaat päivittäiset rukoukset, joissa pyydämme anteeksiantoa ja erityistä apua ja johdatusta, ovat välttämättömiä elämässämme ja todistuksemme ravitsemisessa. Kun rukouksistamme tulee kiireisiä, itseään toistavia, ohimennen lausuttuja tai unohdamme ne kokonaan, me saatamme menettää Hengen läheisyyden, joka on erittäin tärkeä saadaksemme jatkuvaa johdatusta, jota tarvitsemme selviytyäksemme hyvin jokapäiväisen elämämme haasteista. Perherukous joka aamu ja ilta tuo lisää siunauksia ja voimaa henkilökohtaisiin rukouksiimme ja todistukseemme.

Henkilökohtainen, vilpitön syventyminen pyhiin kirjoituksiin tuo uskoa, toivoa ja ratkaisuja päivittäisiin haasteisiimme. Pyhien kirjoitusten opetusten jatkuvasta lukemisesta, pohtimisesta ja soveltamisesta elämään sekä siihen yhdistyvästä rukouksesta tulee korvaamaton osa lujan, elinvoimaisen todistuksen hankkimista ja ylläpitämistä.” (”Todistuksemme lujittaminen”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 39.)

Alma 31:6–38. Luopiosoramilaiset

• Kohdassa Alma 30:59 osoitetaan, että soramilaiset olivat eronneet nefiläisistä Soram-nimisen miehen johdolla. Seuraavassa esitetään pääpiirteittäin, mitä tiedämme heidän luopiokäsityksistään ja -tavoistaan:

He eivät noudattaneet Mooseksen lakia (ks. Alma 31:9).

He olivat hylänneet päivittäisen rukouksen (ks. jae 10).

He vääristelivät Herran teitä (ks. jae 11).

He rakensivat synagogia tarkoituksenaan palvella Jumalaa yhtenä päivänä viikossa (ks. jae 12).

Nykyäänkin on niitä, jotka ovat langenneet samanlaisiin vääriin käytäntöihin. Ellemme huolellisesti suojaudu niiltä, mekin saatamme langeta joihinkin samoihin ansoihin: pidämme rutiinirukouksia, palvelemme Jumalaa vain viikoittain kolmituntisen kokousjakson ajan emmekä ajattele Häntä enää viikolla, rukoilemme vain tietyssä paikassa tai meistä tulee materialistisia ja ylpeitä.

Alma 31:26–35

Lue Alman rukous soramilaisten puolesta. Mitä opimme siitä, mitä Kristuksen opetuslapsen tulee tuntea lähimmäisiään kohtaan?

Alma 31:26–35. Alman rukous soramilaisten puolesta

• Alma ymmärsi, että luopiosoramilaisten sielut olivat kallisarvoisia Jumalalle. Sen vuoksi Alma rukoili voimaa ja viisautta tuoda heidät takaisin Herran luo. Alman rukous on esimerkkinä asenteesta, jota kaikkien jäsenten ja lähetyssaarnaajien tulee kehittää. Kaikki ihmiset ovat suuriarvoisia, ja Jumalan voimalla heidät voidaan tuoda takaisin Hänen luokseen.

Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Carlos E. Asay (1926–1999) opetti, että kaikki ihmiset ovat kallisarvoisia Jumalalle ja heidän tulisi olla sitä meillekin:

”Niiden veljiemme ja sisartemme sielut, jotka saattavat näyttää heikommilta ja vähemmän kunniallisilta, ovat kallisarvoisia. Kirkko tarvitsee heitä. Meidän tulee pyrkiä kaikin keinoin tutustumaan heihin ja auttamaan heitä saamaan itselleen Jeesuksen Kristuksen evankeliumin täydet siunaukset ja ilot. Rukoustemme tulee olla Alman rukousten kaltaisia: ’Anna meille sen tähden, oi Herra, voimaa ja viisautta, jotta voimme tuoda nämä veljemme jälleen sinun luoksesi’ (ks. Alma 31:35).

Meidän tulee muistaa, että meidän pelastuksemme punoutuu muiden pelastukseen. Meidän tulee *huolehtia enemmän* niistä, jotka näyttävät *huolehtivan vähemmän* uskostaan.” (”Nurturing the Less Active”, *Ensign*, lokakuu 1986, s. 15.)

Alma 31:31–33. Lohtua ahdingoissa

• Presidentti Lorenzo Snow (1814–1901) on puhunut siunauksista, jotka tulevat koettelemusten kautta:

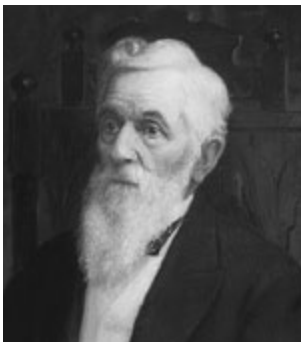

”Puhun luullakseni muutamille, joilla on ollut huolta ja vaikeuksia sekä suuria murheita ja vainoa ja joilla on toisinaan ollut syytä ajatella, etteivät he koskaan odottaneet joutuvansa kestämään aivan niin paljon. Mutta kaikki, mitä olette kärsineet, kaikki, mitä teille on tapahtunut, minkä silloin ajattelitte olevan pahaa, teille korvataan nelinkertaisesti, ja tuolla kärsimyksellä on taipumus tehdä teistä parempia ja vahvempia ja herättää tunne, että teitä on siunattu. Kun muistelette kokemuksianne, näette silloin, että olette päässeet paljon eteenpäin ja että olette nousseet monta puolaa tikkailla kohti korotusta ja kirkkautta. – –

Puhuttiinpa meistä erikseen tai yhdessä, me olemme kärsineet, ja meidän täytyy kärsiä jälleen; ja miksi? Koska Herra vaatii sitä meidän käsistämme meidän pyhittymiseksemme.” (*The Teachings of Lorenzo Snow*, toim. Clyde J. Williams, 1984, s.117–118.)

Pohdittavia seikkoja

- Miksi Korihorin opetukset tuntuivat joistakin ihmisistä houkuttelevilta? Mitä esimerkkejä vastaavanlaisista opetuksista on nykyään?
- Rakkaus Jumalaa kohtaan sekä rakkaus soramilaisia kohtaan tuntui antavan Almalle motivaation pelastaa soramilaiset. Kuinka meissä voi kehittyä samanlaista rakkautta?
- Kuinka Alman rukous erosi soramilaisten rukouksesta? Millä tavoin meidän rukouksemme ovat ehkä samanlaisia kuin soramilaisten rukoukset? (Ks. Alma 31:15–18.) Millä tavoin ne voisivat olla samanlaisia kuin Alman rukoukset? (Ks. Alma 31:30–35.)

Ehdotettuja tehtäviä

- Mitä vääriä opetuksia Korihor opetti? Selitä jollekulle ystävälle, miksi sellaiset järkeilyt lopulta pettävät (ks. Alma 30:13–18).
- Kun Korihor vaati merkkiä Jumalan olemassaolosta, mitä merkkejä Alma esitti todisteina siitä, että Jumala elää? (Ks. Alma 30:44.) Kuinka nämä todisteet ovat auttaneet vahvistamaan sinun uskoasi? Kirjoita muutama rivi selittäen lyhyesti, kuinka maailmankaikkeuden suunnitelma ja järjestys ovat todisteena Jumalan olemassaolosta.

Luku 30

Alma 32–35

Johdanto

Alma ja hänen veljensä saarnasivat Jumalan sanaa soramilaisille, jotka olivat luopumuksen tilassa. Koettelemustensa vuoksi eräs soramilaisten ryhmä oli valmis vastaanottamaan sanan. Alman ja Amulekin opetukset, jotka koskivat Jumalan palvelemista yksilöinä ja uskontokuntana, koskettavat joitakin Jeesuksen Kristuksen evankeliumin merkittävimpiä osa-alueita: sovituksen voima, parannus, usko, Jumalan sana ja rukouksen merkitys. Oman todistuksensa lisäksi Alma ja Amulek turvautuivat kolmen muinaisen profeetan todistukseen ja sanomaan. Niiden sisältämät opetukset ja periaatteet ovat voimallinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta.

Selityksiä

Alma 32. Jumalan sanaan uskominen

• Luvun Alma 32 keskeinen ajatus on uskominen Jumalan sanaan. Alma huomautti, että kun Jumalan sana kylvetään sydämen hedelmälliseen maaperään, se alkaa paisua ja kasvaa. Kokeilemalla Jumalan sanaa eli ravitsemalla sanaa kuuliaisuudella se tuottaa hedelmää, joka on mitä kallisarvoisinta, makeampaa kuin kaikki, mikä on makeaa, valkoisempaa kuin kaikki, mikä on valkoista, ja puhtaampaa kuin kaikki, mikä on puhdasta. Jumalan sanan laiminlyöminen ei johda sellaisiin hedelmiin.

Kuinka ravitsemme uskoamme sanaan, niin että voimme kestitä itseämme tällä hedelmällä? Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on opettanut: ”Jos me haluamme elävän, pysyvän uskon, meidän täytyy olla aktiivisia jokaisen velvollisuuden suorittamisessa tämän kirkon jäseninä” (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 2, s. 289).

Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut samalla tavoin: ”Usko syntyy, kun ehdoton luottamus siihen, mitä emme voi nähdä, yhdistyy toimintaan, joka on täydellisessä sopusoinnussa taivaallisen Isämme tahdon kanssa. Ilman näitä kaikkia kolmea – ensiksi ehdoton luottamus, toiseksi toiminta ja kolmanneksi täydellinen sopusointu – ilman näitä kolmea meillä on vain väärennöstä – heikkoa ja laimennettua uskoa.” (”Löytääkö hän uskoa maan päältä?”, *Liahona*, marraskuu 2002, s. 83.)

Alma 32–34. Elämän puu

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on tähdentänyt sitä, kuinka tärkeää on tutkia lukuja Alma 32–34 yhtenäisenä kokonaisuutena:

”[Luvun Alma 32] loistavassa saarnassa Alma käsittelee uskoa ensin yleisesti vertaamalla Jumalan sanaa siemeneen ja keskittyy sitten puhumaan uskosta Kristukseen, joka on Jumalan Sana ja kasvanut hedelmää tuottavaksi puuksi – puuksi, jonka hedelmänä on juuri se Kristuksen rakkaus, jonka Lehi aiemmin havaitsi. – – Kristus on elämän leipä, elävä vesi, tosi viinipuu. Kristus on iankaikkisen elämän siemen, puu ja hedelmä.

Mutta elämän puun syvällinen ja keskeinen kuvakieli tässä saarnassa kadotetaan tai ainakin se suuresti heikkenee, jos lukija ei seuraa sitä edelleen Mormonin kirjan kahteen seuraavaan lukuun.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 169.)

Jerry Thompson, © IRI

Alma 32:8–16. ”Siunattuja ovat ne, jotka nöyrtyvät”

• Alma havaitsi köyhien soramilaisten olevan valmiita saamaan evankeliumin opetusta. Se, että rikkaat soramilaiset olivat torjuneet heidät, myötävaikutti heidän nöyryyden tilaansa.

Piispa Richard C. Edgley johtavasta piispakunnasta on opettanut, että nöyryys ja alistuvaisuus ovat hyveitä, jotka suovat ihmisen päästä osalliseksi evankeliumin siunauksista: ”Monet meistä elävät tai työskentelevät sellaisessa ympäristössä, jossa nöyryys käsitetään usein väärin ja sitä pidetään heikkoutena. Nöyryys ei sisälly monenkaan yrityksen tai laitoksen julkilausuttuihin

arvoihin tai niiden johdon toivomiin ominaisuuksiin. Mutta kun me opimme tuntemaan sitä, kuinka Jumala toimii, nöyrän ja alistuvan hengen voima käy ilmeiseksi. Suuruus Jumalan valtakunnassa alkaa nöyryydestä ja alistuvaisuudesta. Nämä toisiinsa liittyvät hyveet ovat ensimmäisiä ratkaisevia askelia, jotka avaavat uusia mahdollisuuksia Jumalan siunauksille ja pappeuden voimalle. Sillä, keitä me olemme tai kuinka suuressa arvossa meitä pidetään, ei ole merkitystä. Meidän voimanamme ja toivonamme ovat nöyryys ja alistuvaisuus Herraa kohtaan sekä kiitollinen sydän." (Ks. "Nöyryyden voima", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 98.)

• Nöyryys on Herran silmissä niin tärkeää, että toisinaan Hän auttaa meitä olemaan nöyriä. Kohdassa Alma 32:8–16 puhutaan kahdenlaisesta tavasta nöyrtyä. Jakeessa 13 kuvataan niitä, joiden "on pakko olla nöyriä". Jakeissa 14 ja 16 puhutaan toisista, jotka nöyrtyvät vapaaehtoisesti "sanan tähden".

• Myös vanhin Carlos E. Asay (1926–1999) seitsemänkymmenen koorumista on kuvannut näitä kahta ryhmää: "Useimmilla meistä tuntuu olevan 'nefiläisten kierre' osana luonnettamme. On ajankohtia, jolloin olemme alttiita opetukselle. Nöyryytemme suo meille mahdollisuuden kasvaa ja ratsastaa hengellisyyden aallon harjalla. Sitten on toisia aikoja, jolloin alamme tuntea omahyväisyyttä ja pöyhkeillä kopeudessa. – – Kuinka paljon parempi olisikaan, jos muistaisimme Jumalamme ja uskontomme ja rikkoisimme kierteen siten, että jatkuvasti palvelisimme Jumalaa ja eläisimme vanhurskaasti? Kuinka paljon parempi olisikaan, jos Herran sana tekisi meistä nöyriä ja olisimme hengessä kyllin voimakkaita, jotta muistaisimme Jumalamme, olimmepa missä tahansa olosuhteissa." (*Family Pecan Trees: Planting a Legacy of Faith at Home*, 1992, s. 193–194.) Lisää tietoa sekä kaavio, joka kuvaa ylpeyden kierrettä, on liitteessä "Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre" (s. 427).

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on kuvannut tapoja, joilla voisimme nöyrtyä ja välttää ne koettelemukset, joita toisinaan liittyy siihen, kun meidät pakotetaan olemaan nöyriä:

"Me voimme päättää nöyrtyä voittamalla vihamielisyytemme veljiämme ja sisariamme kohtaan, arvostamalla heitä niin kuin itseämme ja kohottamalla heidät yhtä korkealle tai korkeammalle kuin me itse olemme (ks. OL 38:24; 81:5; 84:106).

Me voimme päättää nöyrtyä ottamalla vastaan neuvoja ja nuhteita (ks. MK Jaak. 4:10; Hel. 15:3; OL 63:55; 101:4–5; 108:1; 124:61, 84; 136:31; Sananl. 9:8).

Me voimme päättää nöyrtyä antamalla anteeksi niille, jotka ovat loukanneet meitä (ks. 3. Nefi 13:11, 14; OL 64:10).

Me voimme päättää nöyrtyä palvelemalla epäitsekkäästi (ks. Moosia 2:16–17).

Me voimme päättää nöyrtyä menemällä lähetystyöhön ja saarnaamalla sanaa, joka voi tehdä muut nöyriksi (ks. Alma 4:19; 31:5; 48:20).

Me voimme päättää nöyrtyä menemällä useammin temppeliin.

Me voimme päättää nöyrtyä tunnustamalla ja hylkäämällä syntimme ja syntymällä Jumalasta (ks. OL 58:43; Moosia 27:25–26; Alma 5:7–14, 49).

Me voimme päättää nöyrtyä rakastamalla Jumalaa, alistamalla oman tahtomme Hänen tahtoonsa ja asettamalla Hänet ensimmäiselle sijalle elämässämme (ks. 3. Nefi 11:11; 13:33; Moroni 10:32)." ("Kavahtakaa ylpeyttä", *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 5.)

Alma 32:17–18. Uskoa ei rakenneta merkkien varaan

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on puhunut vaaroista, joita liittyy merkkien tavoittelemiseen uskon saamiseksi:

"Merkin näyttäminen voi muodostua niiden tuomioksi, jotka saavat tiedon sillä keinolla. Heiltä menee ohi mahdollisuus kehittyä uskossa, ja he altistavat itsensä vakavammalle rangaistukselle hairahtumisen vuoksi kuin ne, joiden hengellinen kehitys etenee tavanomaista uskon kehittymisen tietä.

Niille, jotka tavoittelevat merkkejä kasvattamatta ensin uskoa, jonka Jumala vaatii ennakkoehtona, on muitakin 'tuomioita'.

Yksi tuomio on tulla johdetuksi harhaan. Jumala varoitti muinaista Israelia, ettei se seuraisi profeettoja, jotka esittävät merkkejä ja ihmeitä ja sitten yrittävät johtaa heitä pois palvelemaan outoja jumalia (ks. 5. Moos. 13:1–3).

Vapahtaja opetti apostoleilleen, että viimeisinä päivinä 'nousee myös vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja, ja he näyttävät suuria merkkejä ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, jopa valitutkin, jotka ovat valittuja liiton mukaan' (JS–M 22; ks. myös Matt. 24:24; Mark. 13:22.) – –

Meidän aikanamme Jumala ei käytä ihmeitä tai merkkejä keinona opettaa epäuskoisia tai saada heidät vakuuttuneiksi. Sen johdosta meidän ei pidä pyytää merkkejä siihen tarkoitukseen, ja meidän tulee suhtautua äärimmäisen epäilevästi merkkejä tavoittelevien niin sanottuihin hengellisiin todisteisiin." (*The Lord's Way*, 1991, s. 85–86.)

Alma 32:21. 📖 Usko ja toivo

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on auttanut meitä ymmärtämään paremmin uskon merkitystä:

"Jotta usko olisi uskoa, sen täytyy keskittyä johonkin, mitä ei tiedetä. Jotta usko olisi uskoa, sen täytyy yltää pidemmälle kuin se, mistä on vahvistavia todisteita. Jotta usko olisi uskoa, sen täytyy yltää tuntemattomaan. Jotta usko olisi uskoa, sen täytyy astua valon reunalle ja sitten muutama askel pimeyteen. Jos kaiken täytyy olla tiedossa, jos kaikki täytyy selittää, jos kaikki täytyy vahvistaa, silloin ei tarvita uskoa. Sille ei totisesti ole yhtään tilaa. – –

Uskoa on kahta laatua. Toinen niistä toimii tavallisesti jokaisen ihmisen elämässä. Se on sellaista uskoa, joka syntyy kokemuksesta. Se antaa meille varmuuden, että uusi päivä koittaa, että kevät tulee, että kasvua tapahtuu. Se on sellaista uskoa, joka antaa meille luottamusta siihen, minkä on määrä tapahtua. – –

On toisenkinlaista uskoa, todella harvinaislaatuista. Tämänkaltainen usko *saa aikaan* asioiden tapahtumisen. Se on sellaista uskoa, joka on kelvollista ja valmistautunutta ja horjumatonta, ja se saa aikaan asioita, joita ei muutoin tapahtuisi. Se on sellaista uskoa, joka saa ihmiset liikkeelle. Se on sellaista uskoa, joka saa toisinaan asioita liikkeelle. – – Se tulee vähitellen kasvun myötä. Se on ihmeellinen, jopa ylimaallinen voima – yhtä todellinen ja näkyvä voima kuin sähkö. Ohjattuna ja kanavoituna sillä on suuri vaikutus. – – Maailmassa, joka on täynnä skeptisyyttä ja epäilyä, ilmaus 'se uskoo, joka näkee' suosii asennetta 'Kun näytät minulle, niin sitten uskon'. Haluamme ensin kaiken näytön ja kaikki todisteet. Näyttää olevan vaikeaa hyväksyä asioita uskon pohjalta.

Milloin opimme, että hengellisissä asioissa tilanne toimii päinvastoin – että se näkee, joka uskoo? Hengellinen usko edeltää hengellistä tietoa. Kun uskomme asioihin, joita ei nähdä mutta jotka silti ovat totta, silloin meillä on uskoa." ("What Is Faith?", julkaisussa *Faith*, 1983, s. 42–43.)

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut toivon, uskon ja tiedon välistä suhdetta ja selittänyt, kuinka niiden välinen suhde on syvällinen ja dynaaminen: "Usko ja toivo ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa, eikä niitä voi aina selkeästi erottaa toisistaan eikä selvittää, kumpi tulee ensin. Vaikka toivo ei ole täydellistä tietoa, sen elähdyttämät odotukset ovat 'varmasti' tosia (Et. 12:4; ks. myös Room. 8:24; Hepr. 11:1; Alma 32:21)." (Ks. "Toivon kirkkaus", *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 33.)

Alma 32:21–37 📖

Kuinka Alma erotti toisistaan uskon ja tiedon?

Alma 32:23. Pienet lapset saavat innoitusta

• Pienten lasten usko johtaa usein jumalallisiin oivalluksiin. Vanhin Neal A. Maxwell on kuvannut, kuinka lasten esimerkki voi palvella opettaen niitä, jotka ovat heitä vanhempia:

"Lasten 'sydämen ajatukset ja aikeet' kohdistuvat usein Mestariin. Vaikka nämä lapset eivät ole täysi-ikäisiä, he ovat täynnä uskoa! Koska he ovat liian nuoria virallisiin kirkon tehtäviin, heidät on kutsuttu palvelemaan esimerkkeinä. He menestyvät erityisen hyvin, jos heitä on siunattu hyvillä vanhemmilla (ks. 1. Nefi 1:1).

Aivan kuten kirjoituksissa vakuutetaan, 'pienille lapsille annetaan monta kertaa sanoja' (Alma 32:23). Esimerkiksi ylösnoussut Jeesus ilmaisi nefiläislapsille asioita, jotka nämä sitten opettivat aikuisille ja vanhemmilleen,

'vielä suurempia' asioita kuin Jeesus oli opettanut (3. Nefi 26:14).

On ollut etuoikeus sinetöidä adoptoituja lapsia Nan ja Dan Barkeriin, jotka asuvat nykyisin Arizonassa. Jokin aika sitten Nate, joka oli silloin vasta täyttänyt kolme vuotta, sanoi: 'Äiti, yhden pienen tytön pitäisi vielä tulla meidän perheeseen. Hänellä on tumma tukka ja tummat silmät ja hän asuu kaukana täältä.'

Viisas äiti kysyi: 'Kuinka sinä tiedät tämän?'

'Jeesus kertoi minulle yläkerrassa.'

Äiti huomautti: 'Meillä ei ole yläkertaa', mutta tiedosti nopeasti, kuinka merkittävä asia oli juuri sanottu. Paljon vaivannäön ja monien rukousten jälkeen Barkerin perhe oli syksyllä vuonna 1995 Suolajärven temppelin sinetöimishuoneessa, jossa heidän perheeseensä sinetöitiin ajaksi ja koko iankaikkisuudeksi pieni tummatukkainen ja tummasilmäinen tyttö Kazakstanista. Vielä nykyisinkin innoitetut lapset kertovat vanhemmilleen 'suuria ja ihmeellisiä asioita' (3. Nefi 26:14)." (Ks. "Muutu lapsen kaltaiseksi", *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 70.)

Alma 32:27–37. Jumalan sanan kokeileminen tuo kääntymyksen

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että halukkuus suorittaa Alman koe johtaa kääntymykseen:

"Tiedämme, että niin kirkkoon kuuluvat kuin kuulumattomatkin kääntyvät täysin Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin todennäköisemmin silloin, kun heillä on halua kokeilla sanaa (ks. Alma 32:27). Tämä on sekä mielen että sydämen asenne, joka sisältää halun tuntea totuus ja tahdon toimia tuon halun mukaisesti. Niille, jotka tutkivat kirkkoa, kokeileminen voi olla niinkin yksinkertaista kuin lupaus lukea Mormonin kirja, rukoilla sen totuudesta ja pyrkiä vilpittömästi saamaan tieto siitä, oliko Joseph Smith Herran profeetta.

Todellinen kääntymys tulee Hengen voimasta. Kun Henki koskettaa sydäntä, sydämet muuttuvat. Kun yksityiset ihmiset, niin jäsenet kuin tutkijatkin, tuntevat Hengen tekevän työtä heidän kanssaan tai kun he näkevät osoituksia Herran rakkaudesta ja armosta elämässään, he ylentyvät ja rakentuvat hengellisesti ja heidän uskonsa Häneen vahvistuu. Nämä kokemukset Hengen kanssa seuraavat luonnollisesti, kun ihminen on halukas kokeilemaan sanaa. Tällä tavalla me tulemme *tuntemaan*, että evankeliumi on tosi." (Ks. "Nyt on aika", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 89.)

• Aika ajoin Hengen aikaansaamia paisumisen liikkeitä, sielun avartumista, ymmärryksen valaistumista ja ihanien tuntemusten alkamista, joista puhutaan kohdassa Alma 32:28, on vaikea ilmaista sanoin. Se, että tunteita on vaikea ilmaista, ei kuitenkaan sulje pois niiden todenmukaisuutta.

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kertonut kokemuksen, joka kuvaa sanallisen ilmaisun vaikeutta. Hän lausui ateistille todistuksensa siitä, että on olemassa Jumala. Mies sanoi, ettei hän voinut *tietää* sellaista. Presidentti Packer vertasi todistustaan ja tietämystään tietoon siitä, miltä suola maistuu (katso kohdan Alma 30:15–16 selityksiä, s. 219–220; ks. myös "Herran lamppu", *Valkeus*, joulukuu 1988, s. 33–34).

Alma 32:28–30. Antaa sijaa, niin että siemen voidaan kylvää ja se alkaa kasvaa

• Lisääntynyt usko Jumalan sanaan on yksi niistä hedelmistä, joita kasvaa pehmeän sydämen hedelmälliseen maaperään kylvetyistä uskon siemenistä. Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on kuvannut uskon ja tiedon kasvamisen ja kehittymisen välttämättömiä perusedellytyksiä: "Meidän täytyy muokata – – omaa uskon kasvualustaamme. Tätä varten meidän täytyy kyntää maaperää päivittäisen nöyrän rukouksen avulla pyytäen voimaa ja anteeksiantoa. Meidän täytyy äestää maaperää voittamalla ylpeyden tunteemme. Meidän täytyy muokata kasvualustaa pitämällä käskyt parhaan kykymme mukaan. Meidän täytyy olla rehellisiä Herralle kymmenystemme ja muiden lahjoitustemme maksamisessa. Meidän täytyy olla kelvollisia ja kykeneviä kutsumaan pappeuden

suuret voimat siunaamaan meitä, meidän perheitämme ja muita, joista olemme vastuussa. Ei ole parempaa paikkaa, jossa uskomme hengellisiä siemeniä voidaan ravita, kuin temppeliemme pyhät huoneet ja kotimme." (Ks. "Siemenistä ja maaperistä", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 57.)

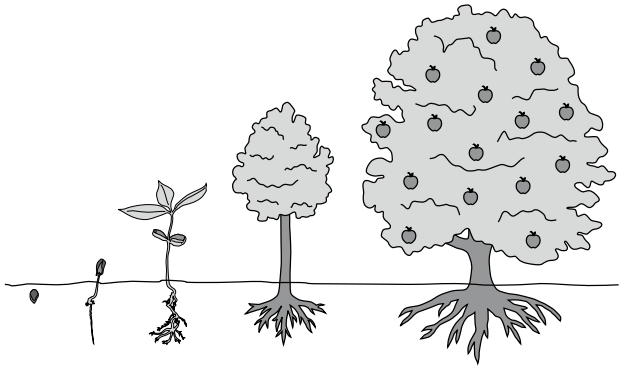

• Kylvetty uskon siemen ei kasva yhtäkkiä. Presidentti Boyd K. Packer on selittänyt, kuinka tärkeää on kärsivällisyys odottaessamme siemenen kasvamista:

"Kokemukseni on ollut, että todistus ei puhkea yhtäkkiä. Pikemminkin se kasvaa, kuten Alma sanoi, uskon siemenestä. – –

Älkää olko pettyneitä, jos olette lukeneet ja lukeneet uudelleen ettekä ole vielä saaneet voimallista todistusta. Saatatte olla jossakin määrin niiden Mormonin kirjassa mainittujen opetuslasten kaltaisia, jotka olivat täynnä Jumalan voimaa suuressa kirkkaudessa 'eivätkä he sitä tienneet' (3. Nefi 9:20).

Tehkää parhaanne. Ajatelkaa tätä jaetta: 'Katsokaa, että tämä kaikki tehdään viisaasti ja järjestyksessä, sillä ihmistä ei vaadita juoksemaan nopeammin kuin hänellä on voimaa. Ja vielä, on tarpeen, että hän on uuttera, jotta hän siten voisi voittaa palkinnon; sen tähden kaikki on tehtävä järjestyksessä.' (Moosia 4:27.)" ("Mormonin kirja – toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta: selkeitä ja kallisarvoisia asioita", *Liahona*, toukokuu 2005, s. 8.)

Alma 32:28–35. "Se alkaa olla minusta ihana"

• Alma käytti maistamisen käsitettä kuvaamaan todistuksen kasvua. Myös profeetta Joseph Smith (1805–1844) on käyttänyt maistamista opettaessaan tosi opin erottamista: "Tämä on *hyvä* oppi. Se *maistuu* hyvältä. Voin *maistaa* iankaikkisen elämän periaatteita, ja *niin voitte tekin*. – – Minä tiedän, että kun kerron teille nämä iankaikkisen elämän sanat sellaisina kuin ne on minulle annettu, tekin *maistatte* ne, ja tiedän teidän uskovan niihin. Te sanotte, että hunaja on makeaa, ja niin sanon minäkin. Pystyn myös *maistamaan* iankaikkisen elämän hengen. Tiedän, että se on hyvä, ja kun kerron teille näistä asioista, jotka minulle on annettu Pyhän Hengen innoituksen kautta, ne tuntuvat myös teistä *suloiselta*, ja te iloitsette yhä enemmän." (Ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 548, kursivointi lisätty.)

• Sisar Janette Hales Beckham, entinen Nuorten Naisten ylijohtaja, on puhunut pyhien kirjoitusten lukemiseen liittyvistä tunteista: "Tärkeä askel auttaessamme uskoa muuttumaan todellisuudeksi on oppia huomaamaan Hengen opetukset. Tyttäreni Karen kertoi minulle seuraavan kokemuksensa. Hän kertoi: 'Kun olin ihan pieni tyttö, aloin lukea Mormonin kirjaa ensimmäistä kertaa. Monen päivän lukemisen jälkeen tulin eräänä iltana kohtaan 1. Nefi 3:7. – – En tiennyt, että tämä jae oli monille tuttu, mutta kun luin jakeen, se teki minuun voimakkaan vaikutuksen. Minuun teki vaikutuksen se, että taivaallinen Isä auttaa meitä pitämään Hänen käskynsä, mutta syvällinen vaikutus oli todellisuudessa enemmänkin tunne. Olin nähnyt vanhempieni alleviivaavan jakeita pyhistä kirjoituksistaan punaisella kynällä. Niinpä nousin ylös ja etsin koko talon, kunnes löysin punaisen kynän, ja hyvin juhlallisena ja tärkeänä alleviivasin jakeen omasta Mormonin kirjastani.' Karen jatkoi: 'Lukiessani vuosien varrella pyhiä kirjoituksia sama kokemus toistui yhä uudelleen – luin jonkin jakeen, ja se vaikutti minuun syvästi. Aikanaan opin ymmärtämään, että tunne oli Pyhä Henki.'" ("Uskon todellisuus", *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 77–78.)

Alma 32:35. "Oi, eikö tämä sitten ole todellista?"

• Kun Alma puhui köyhille soramilaisille, hän pyysi heitä näkemään totuuden hänen sanomassaan omalla kohdallaan. Ihminen ei voi oppia evankeliumin periaatetta toisen puolesta. Vanhin Neal A. Maxwell on selittänyt, että jokainen meistä voi tietää jumalalliset totuudet varmasti:

"Alma kuvaa uskon kasvua ja sitä, kuinka uskosta voi itse asiassa tulla tietoa sen mukana seuraavien älyllisten ja emotionaalisten kokemusten myötä, joita uskova

saa. Kun uskovan ymmärrys on avartunut ja hänen mielensä laajentunut, Alma kysyy: 'Oi, eikö tämä sitten ole todellista?' Se on todellista, hän sanoo, koska 'sen voi erottaa; sen tähden teidän on tiedettävä, että se on hyvää'. (Alma 32:35.)

Meidän on itse asiassa mahdollista havainnollistaa jokainen jumalallisen opin totuus oikeaksi todistamisen ja vahvistamisen järjestelmällä, joka oikeuttaa meidät sanomaan: 'Minä tiedän!'" (*Things As They Really Are*, 1978, s. 10.)

Alma 32:33–43

Millä tavoin Alman opetukset tässä pyhien kirjoitusten kohdassa auttavat sinua ymmärtämään paremmin Lehin näkyä elämän puusta kohdassa 1. Nefi 8?

Alma 32:33–43. Ravitkaa sanaa

• Vanhin Bruce C. Hafen seitsemänkymmenen koorumista on käyttänyt Alman vertauskuvaa viljelystä ja maininnut kaksi ravitsemisen tapaa, jotka tuovat evankeliumin siunauksia meidän elämäämme: "Me kasvamme kahdella tavalla – kitkemällä kielteisiä rikkaruohoja ja kasvattamalla myönteisiä kukkia. Vapahtajan armo on siunaukseksi molemmille tavoille – jos me teemme osamme. Ensiksi meidän täytyy toistuvasti kitkeä synnin ja huonojen valintojen rikkaruohot juurineen. Ei riitä, että vain *niitämme* rikkaruohot. Kiskokaa ne ylös juurineen tekemällä täysi parannus armon ehtojen täyttämiseksi. Mutta anteeksisaaminen on vain osa kasvuamme. Me emme pelkästään maksa velkaa. Tarkoitus on, että meistä tulee selestisiä olentoja. Kun siis olemme raivanneet sydämemme maan, meidän täytyy jatkuvasti kylvää, kitkeä ja lannoittaa jumalallisten ominaisuuksien siemeniä. Ja kun sitten hikemme ja itsekurimme kasvattavat meidät Hänen lahjojensa tasalle, 'armo kukoistaa' ['On päivänpaiste sielussain', *MAP-lauluja*, 148] sellaisissa kukissa kuin toivo ja sävyisyys. Jopa elämänpuukin voi juurtua tähän sydämen puutarhaan ja tuottaa niin makeaa hedelmää, että se keventää kaikki kuormamme 'ilon tähden hänen Pojastaan' [Alma 33:23]. Ja kun lähimmäisenrakkauden kukka kukkii täällä, me rakastamme muita Kristuksen oman rakkauden voimalla [ks. Moroni 7:48]." ("Sovitus – kaikki kaikkien puolesta", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 97–98.)

Alma 32:37–38, 42–43. Olla Kristuksen opetuslapsi

• Presidentti Dieter F. Uchtdorf ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut kirkon jäsenille, kuinka voi tulla Kristuksen opetuslapseksi:

"Se on Jeesuksen Kristuksen seuraajan rauhaisa tie.

Se ei kuitenkaan ole mikään nopea ratkaisu tai pikakuuri.

Eräs ystäväni kirjoitti minulle äskettäin tunnustaen, että hänellä oli vaikeuksia pitää todistuksensa vahvana ja elävänä. Hän kysyi neuvoa.

Vastasin hänen kirjeeseensä ja ehdotin kaikessa rakkaudessa joitakin määrättyjä asioita, jotka hän voisi tehdä saadakseen elämänsä paremmin palautetun evankeliumin mukaiseksi. Hämmästykseksi hän vastasi kirjeeseeni jo viikon kuluttua. Hänen kirjeensä pääsanoma oli tämä: 'Yritin sitä, mitä ehdotit. Se ei toiminut. Mitä muuta ehdottaisit?'

Veljet ja sisaret, meidän täytyy jatkaa sitkeästi. Emme saavuta iankaikkista elämää pikajuoksulla – tämä on kestävyyslaji. Meidän tulee soveltaa näitä jumalallisia evankeliumin periaatteita yhä uudelleen ja uudelleen. Meidän täytyy tehdä niistä osa normaalia elämäämme päivä toisensa jälkeen.

Liian usein suhtaudumme evankeliumiin kuin maanviljelijä, joka kylvää siemenen maahan aamulla ja odottaa syövänsä maissintähkää iltapäivällä. Kun Alma vertasi Jumalan sanaa siemeneen, hän selitti, että siemen kasvaa hedelmää kantavaksi puuksi vähitellen, tuloksena meidän uskostamme, uutteruudestamme, kärsivällisyydestämme ja pitkämielisyydestämme [ks. Alma 32:43]. On totta, että jotkin siunaukset tulevat heti paikalla: pian sen jälkeen kun kylvämme siemenen sydämeemme, se alkaa paisua ja itää ja kasvaa, ja siitä tiedämme, että siemen on hyvä. Sillä nimenomaisella hetkellä, kun astumme opetuslapseuden polulle, alkaa elämäämme tulla Jumalan näkyviä ja näkymättömiä siunauksia.

Mutta emme voi saada noiden siunausten täyteyttä, jos laiminlyömme puun emmekä huolehdi sen ravinnosta [ks. jae 38].

Ei riitä, että tiedämme siemenen olevan hyvä. Meidän täytyy ravita sitä hyvin huolellisesti, niin se juurtuu [ks. jae 37]. Vasta sitten voimme nauttia sen hedelmästä, joka on 'makeampaa kuin kaikki, mikä on makeaa, ja – – puhtaampaa kuin kaikki, mikä on puhdasta', ja kestitä itseämme tällä hedelmällä kylliksemme, niin ettei meidän ole nälkä eikä jano [jae 42].

Opetuslapseus on matka. Tarvitsemme tämän matkan jalostavia opetuksia muovataksemme luonnettamme ja puhdistaaksemme sydämemme. Kulkemalla kärsivällisesti opetuslapseuden polkua osoitamme itsellemme uskomme määrän ja halukkuutemme hyväksyä Jumalan tahto omamme sijaan.

Ei riitä, että vain puhuu Jeesuksesta Kristuksesta tai julistaa, että olemme Hänen opetuslapsiaan. Ei riitä, että ympäröimme itsemme uskontomme vertauskuvilla. Opetuslapseus ei ole penkkiurheilua. Emme voi odottaa kokevamme uskon siunauksia epäaktiivisina sivustakatsojina – yhtään sen enempää kuin voimme nauttia hyvän terveyden eduista, jos vain istumme sohvalla ja katselemme urheilua televisiosta ja jaamme neuvoja urheilijoille. Kuitenkin joillekuille 'penkkiopetuslapseus' on suositumpi, ellei peräti pääasiallinen tapa palvella Jumalaa.

Tätä uskontoa ei saa käytettynä tai lainattuna muilta. Emme voi saada evankeliumin siunauksia pelkästään havainnoimalla sitä hyvää, mitä toiset tekevät. Meidän täytyy tulla pois sivusta ja tehdä sitä mitä saarnaamme. – – Nyt on aika omaksua Jeesuksen Kristuksen evankeliumi, tulla Hänen opetuslapsikseen ja kulkea Hänen tietään." ("Opetuslapsen tie", *Liahona*, toukokuu 2009, s. 76–77.)

Alma 33:2–19. Soramilaisten väärät opit

• Alma käytti toistuvasti pyhiä kirjoituksia puhuessaan soramilaisten opettamista vääristä opeista. Ensin hän tarkasteli sitä väärää käsitystä, että rukoilla voisi vain Rameumptomilla. Pyhien kirjoitusten kohtia käyttäen hän selitti, että he voisivat rukoilla ja palvella Jumalaa missä tahansa: erämaassaan, pellollaan, talossaan ja myös huoneessaan (ks. Alma 33:2–11). Sitten Alma puhui siitä tosiasiasta, että kaikki profeetat ovat todistaneet Kristuksen tulemisesta (ks. Alma 33:14–22; ks. myös MK Jaak. 7:11).

Alma 33:3–11; 34:17–27, 39. Sydän alati viipyen rukouksessa

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, mitä tarkoittaa, että ihmisellä on jatkuva rukouksen asenne:

"Kun Jumala on käskenyt meitä rukoilemaan, Hän on käyttänyt sellaisia sanoja kuten 'rukoilkaa lakkaamatta' ja 'rukoilkaa alati' ja 'voimallinen rukous'.

Nuo käskyt eivät edellytä monisanaisuutta. Itse asiassa Vapahtaja on sanonut meille, ettemme me tarvitse rukoillessamme monia sanoja. Jumalan edellyttämä rukoilemisen uutteruus ei vaadi korusanaisuutta eikä tuntikausien yksinäisyyttä. – –

Sydämemme voi kääntyä Jumalan puoleen ainoastaan, kun se on täynnä rakkautta Häntä kohtaan ja luottamusta Hänen hyvyyteensä." ("Rukous", *Liahona*, tammikuu 2002, s. 17–18.)

Alma 33:19–23. Autiomaassa kohotettiin vertauskuva Kristuksesta

• Koska muinaiset israelilaiset nurisivat autiomaassa, Herra lähetti myrkkykäärmeitä saadakseen hengellisesti

myrkyttyneet nöyrtymään. Monia ihmisiä kuoli, ja katuvat kääntyivät profeettansa puoleen ja anoivat häntä pyytämään Herraa poistamaan käärmeet. Jumala käski Mooseksen tehdä pronssikäärmeen ja kohottaa sen tangon päähän. Herra lupasi, että jokainen, joka katsoisi kohotettua käärmettä, paranisi (ks. 4. Moos. 21:4–9).

Pronssikäärme oli *vertauskuva*. Vanhin Dallin H. Oaks on selittänyt, että *vertauskuva* on "samanlainen kuin jokin toinen asia tai muistuttaa sitä" ("Raamatun kertomukset ja henkilökohtainen varjelus", *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 36).

Jeesus Kristus opetti, että autiomaassa kohotettu vertauskuva todisti Hänestä: ”Niin kuin Mooses autiomaassa nosti käärmeen korkealle, niin on myös Ihmisen Poika korotettava, jotta jokainen, joka uskoo häneen, saisi iankaikkisen elämän” (Joh. 3:14–15). Kovan sydämensä ja epäuskonsa vuoksi monet israelilaisista kieltäytyivät käyttämästä hyväkseen yksinkertaista parannuskeinoa (ks. 1. Nefi 17:41). Alma kutsui kaikkia niin että he alkaisivat uskoa Jumalan Poikaan, joka tulisi lunastamaan kansansa ja sovittamaan heidän syntinsä (ks. Alma 33:22; ks. myös Hel. 8:14–15). Alma lupasi, että tämän todistuksen ravitseminen keventäisi heidän kuormiaan ja johtaisi ikuiseen elämään (ks. Alma 33:23).

Alma 34:9–12. Jeesuksen Kristuksen sovitus on ääretön ja iankaikkinen

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on määritellyt Herran äärettömän ja iankaikkisen uhrin laajuuden: ”Kun profeetat puhuvat *äärettömästä* sovituksesta, he tarkoittavat juuri sitä. Sen vaikutukset kattavat kaikki ihmiset, itse maapallon sekä kaikki sen elämän muodot ja ulottuvat iankaikkisuuden loputtomiin laajuuksiin.” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 64; ks. myös Moos. 7:30.)

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on luetellut muutamia tapoja, joilla Jeesuksen Kristuksen sovitus on ääretön:

”Hänen sovituksensa on ääretön – ilman loppua [ks. 2. Nefi 9:7; 25:16; Alma 34:10, 12, 14]. Se oli ääretön myös siinä mielessä, että koko ihmiskunta pelastuisi loputtomasta kuolemasta. Se oli ääretön, mitä tulee Hänen valtavaan kärsimykseensä. Se oli ääretön ajallisesti lakkauttaen aikaisemman eläinten uhraamisen mallin. Se oli ääretön ulottuvuudeltaan – se tapahtui yhden kerran kaikkien puolesta [ks. Hepr. 10:10]. Ja tuo sovituksen armo ei ulotu ainoastaan lukemattomiin ihmisiin, vaan myös lukemattomiin maailmoihin, jotka Hän on luonut [ks. OL 76:24; Moos. 1:33]. Se oli ääretön ihmisen mitenkään mitattavaksi tai kuolevaisen ymmärrettäväksi.

Jeesus oli ainoa, joka kykeni antamaan tämän äärettömän sovitusuhrin, sillä Hän syntyi kuolevaisesta äidistä ja kuolemattomasta Isästä. Tämän ainutlaatuisen syntymäoikeutensa kautta Jeesus oli ääretön Olento.” (Ks. ”Sovitus”, *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 33.)

Alma 34:14. ”Jokainen rahtu viittaa tuohon suureen ja viimeiseen uhriin”

• Amulek julisti, että Mooseksen lain koko tarkoituksena oli suunnata ihmisten huomio Jeesuksen Kristuksen lopulliseen ”suureen ja viimeiseen uhriin” Getsemanessa ja Golgatalla. Eläinuhrit, juhlapäivät ja juhlat sekä muut päivittäiset jumalanpalvelusmenot olivat täynnä lukuisia vertauskuvia ja kuvajaisia johdattaen Israelin lapsia kohti Kristusta. Samalla tavoin nykyään sakramentti muistuttaa meitä Jeesuksen Kristuksen sovitustehtävästä. Niin ikään muinainen pääsiäinen muistutti vuosittain siitä, että Herra toi Israelin pois fyysisestä vankeudesta Egyptistä. Nykyään pääsiäinen muistuttaa vuosittain siitä, että Herran sovituksen ja ylösnousemuksen ansiosta meidät voidaan lunastaa hengellisestä vankeudesta.

© 1995 Del Parson

Alma 34:14–17. Parannukseen johtava usko

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Robert E. Wells puhui uskosta, joka on välttämätön, jotta elämässämme tapahtuisi riittäviä muutoksia päästäksemme osallisiksi Jeesuksen Kristuksen sovituksesta:

”’Kuinka paljon uskoa siis tarvitsen, jotta Kristuksen sovitus toimisi minun kohdallani?’ Toisin sanoen, kuinka

paljon uskoa tarvitsen saavuttaakseni pelastuksen? Alman kirjasta – – löytyy vastaus. Profeetta Amulek opetti tämän yksinkertaisen mutta suuren periaatteen: 'Jumalan Poika – – saa aikaan keinon, jolla ihmiset voivat saada *parannukseen johtavan uskon*' (Alma 34:14–15, kursivointi lisätty).

Pankaa merkille nämä kolme sanaa: *parannukseen johtava usko.* Siinä on avain. Neljästi kolmen jakeen aikana hän käyttää sitä ilmaisua [ks. Alma 34:15–17]. – –

Niinpä yhdistelmä, joka muodostuu uskosta Kristukseen sekä *parannukseen johtavasta uskosta*, on äärimmäisen tärkeä. Tämä käsitys on yksi suurimmista oivalluksista, mitä meillä on yksinkertaisen, varman uskon merkityksestä – uskon, joka riittää parannukseen. Nähtävästi meiltä ei edellytetä vuorten siirtämiseen vaadittavaa uskoa, me emme tarvitse kielillä puhumiseen tai sairaiden parantamiseen vaadittavaa uskoa. Me tarvitsemme vain sen verran uskoa, jotta käsitämme tehneemme syntiä ja teemme parannuksen synneistämme, tunnemme katumusta niistä emmekä enää halua tehdä syntiä vaan tehdä sitä, mikä on Herran Kristuksen mieleen. Silloin kaikkein suurin ihme – sovitus, jossa Kristus pelastaa meidät ansaitsemaltamme rangaistukselta – vaikuttaa meidän kohdallamme." ("The Liahona Triad", julkaisussa *Doctrines of the Book of Mormon: The 1991 Sperry Symposium*, toim. Bruce A. Van Orden ja Brent L. Top, 1992, s. 6–7.)

Alma 34:15–16. "Armo voi tyydyttää oikeudenmukaisuuden vaatimukset"

- Oikeudenmukaisuudessa on kaksi puolta:

1. Kuuliaisuus lakia kohtaan johtaa siunauksiin, jotka tuovat iloa (ks. OL 130:20–21).
2. Tottelemattomuus lakia kohtaan johtaa rangaistuksiin, jotka tuovat surua (ks. Alma 42:22).

- On kaksi tapaa tyydyttää oikeudenmukaisuus:

1. Älä koskaan riko lakia.
2. Mikäli rikot lakia, kärsi rangaistus.

Ongelma: Lain mukaan mitään lihaa ei julisteta syyttömäksi (ks. 2. Nefi 2:5); jokainen on tehnyt syntiä (ks. Room. 3:23). Näin ollen rangaistus täytyy kärsiä.

- Synnillä on kaksi seurausta:

1. Ajallisen lain mukaan meidät erotetaan pois – oikeudenmukaisuutta vastaan on rikottu (ks. Alma 42:14).
2. Hengellisen lain mukaan me tuhoudumme – "eikä mikään epäpuhdas voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan" (1. Nefi 15:34).

Jeesus "antaa itsensä uhriksi synnin tähden täyttääkseen lain vaatimukset" (2. Nefi 2:7).

- Kristus pani alulle armon lain, mutta kuinka?

1. Hän piti lain täydellisesti ja oli synnitön. Lain mukaan Hänet julistettiin syyttömäksi.
2. Getsemanen puutarhassa ja ristillä Hän kärsi rangaistuksen synneistämme, ikään kuin Hän olisi syyllistynyt jokaiseen syntiin, mitä milloinkaan on tehty.
3. Hän on meidän puolustajamme Isän luona (ks. Alma 33:11; OL 45:3–5).

Alma 34:32–34 📖. Älkää lykätkö parannuksenne päivää

- Vitkasteleminen ja jahkailu voivat vaikuttaa ponnisteluihimme palata taivaallisen Isämme luo. Presidentti Joseph Fielding Smith on opettanut: "Vitkastelu, sikäli kuin sitä saatetaan soveltaa evankeliumin periaatteisiin, varastaa iankaikkisen elämän – joka on elämää Isän ja Pojan kasvojen edessä" (*The Way to Perfection*, 1970, s. 202).

Alma 34:32–34 📖

Minkä olosuhteiden Amulek varoitti vaikeuttavan parannuksen tekemistä tämän elämän jälkeen?

Alma 34:34–35. Se sama henki pitää meidän ruumistamme vallassaan

- Amulek teki selväksi, että päivittäisillä valinnoillamme me viime kädessä luovutamme itsemme joko Herran Hengen tai perkeleen hengen hallinnan tai vaikutuksen alaiseksi. Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on antanut seuraavan selityksen kohtaan Alma 34:35: "Pyhissä kirjoituksissa sanotaan niille, jotka kuolevat jumalattomassa tilassaan tekemättä parannusta, että perkele sinetöi heidät omikseen (ks. Alma 34:35). Tämä tarkoittaa sitä, että heitä ei lunasteta hänen otteestaan, ennen kuin he ovat maksaneet viimeistä kolikkoa

myöten sen, mitä ovat tehneet. Kun he ovat joutuneet riittävässä määrin Saatanan kurittamiksi tyydyttääkseen oikeudenmukaisuuden, silloin heidät tuodaan pois Saatanan otteen ulottuvilta ja määrätään siihen paikkaan Isämme selestisessä, terrestrisessä tai telestisessä maailmassa, jonka he ovat elämällään tämän maan päällä ansainneet." (*The Teachings of Harold B. Lee*, toim. Clyde J. Williams, 1996, s. 59.)

• Vanhin Melvin J. Ballard (1873–1939) kahdentoista apostolin koorumista on tähdentänyt, kuinka tärkeää on tehdä parannusta kuolevaisuuden aikana:

"Tämä elämä on aika, jolloin ihmisten tulee tehdä parannus. Älköön kukaan meistä kuvitelko, että voimme mennä hautaan ilman että olisimme voittaneet lihan turmeluksia, ja sitten haudassa karistaa kaikki syntimme ja jumalattomat taipumuksemme. Ne seuraavat meitä. Ne ovat hengen mukana, kun se erkanee ruumiista.

– – [Kuolevaisuus] on aika, jolloin ihmiset ovat taipuisampia ja alttiimpia." (*The Three Degrees of Glory: A Discourse*, 22. syyskuuta 1922, s. 11–12.)

Alma 35. Nefiläisten ja lamanilaisten sodat merkitty muistiin lukuihin Alma 43–62

• Aikajärjestyksessä luku Alma 43 seuraa lukua Alma 35. "Alma suri kansansa pahuutta, eli niitä sotia ja verenvuodatuksia", ja hän kokosi poikansa erikseen puhuakseen "siitä, mikä kuuluu vanhurskauteen" (Alma 35:15–16). Välihuomautuksellaan Mormon nimenomaan totesi liittäneensä väliin Alman sanat pojilleen Helamanille, Siblonille ja Koriantonille – ennen kuin palasi "kertomukseen nefiläisten ja lamanilaisten välisistä sodista" (Alma 43:3; vertaa lukujen Alma 35 ja Alma 43 tiivistelmissä olevia vuosilukuja).

Luvussa Alma 35 selitetään, mitkä asiat johtivat lamanilaisten ja nefiläisten väliseen sotaan, josta kerrotaan luvuissa 43–62. Luvun Alma 35 pohjalta voidaan esittää konfliktitilanne ja lopullinen sota pääpiirteittäin:

1. "Soramilaisten suositumpi osa – – [vihastui] sanan tähden, sillä se tuhosi heidän juonensa [pappisvaltansa]" (jae 3).
2. Kääntyneet soramilaiset "karkotettiin maasta; ja heitä oli monia" (jae 6), ja he menivät asumaan Jersonin kansan (Ammonin kansan) keskuuteen. Siellä heitä ravittiin ja vaatetettiin, heille annettiin maita heidän perinnökseen ja kaikki heidän tarpeensa tyydytettiin (ks. jae 9). Aikaisemmassa maassaan heitä oli pidetty köyhinä, saastaisina ja karkeina (ks. Alma 32:2–3).
3. Jersonin kansan ystävällisyys heidän ottaessaan vastaan uudet käännynnäiset raivostutti soramilaiset (ks. Alma 35:8). Soramilaisten ylin hallitsija "syyti monia uhkauksia sitä vastaan" (jae 9). "Ammonin kansa ei pelännyt" (jae 9), mikä raivostutti soramilaisia ja heidän hallitsijaansa vielä enemmän.
4. Ne soramilaiset, jotka eivät olleet kääntyneet, "alkoivat sekoittua lamanilaisiin ja yllyttää näitäkin vihaan" Ammonin kansaa vastaan, joka koostui lamanilaisista käännynnäisistä (jae 10; ks. myös Alma 43:6–7).

Lukuun Alma 35 merkityt tapahtumat paljastavat, kuinka nefiläisten ja lamanilaisten väliset pitkälliset sodat, jotka on merkitty muistiin lukuihin Alma 43–62, alkoivat. Saatana yllytti soramilaisten sydämet vihaan (ks. 2. Nefi 28:20). He puolestaan nostattivat lamanilaisia ja muita nefiläiskapinallisia vihaan ja tarttumaan sota-aseisiin niitä vastaan, jotka olivat hyviä.

Pohdittavia seikkoja

- Millä tavoin ihmisen sydän voisi olla "täysi, alati viipyen rukouksessa" Herran puoleen? (Alma 34:27.)
- Miksi Jeesus Kristus oli ainoa, joka kykeni aikaansaamaan äärettömän sovituksen?
- Miksi ihmiset toisinaan lykkäävät parannusta? Mikä vaara aiheutuu tästä viivyttelystä?

Ehdotettuja tehtäviä

- Laadi luvun Alma 32 pohjalta yksityiskohtainen jäsentely Alman opetuksista, jotka liittyvät uskon kehittymiseen. Osoita, kuinka uskoa ravitaan toivosta täydelliseen tietoon ja mikä tehtävä Jumalan sanalla on tässä prosessissa.
- Käytä luvuissa Alma 33–34 annettuja rukousta koskevia ohjeita ja kirjoita nimenomaisia tapoja, joilla sinun rukouksistasi voisi tulla antoisampia.

Luku 31

Alma 36–39

Johdanto

Lukuihin Alma 36–39 sisältyvät Alman viimeiset neuvot kolmelle pojalleen Helamanille, Siblonille ja Koriantonille. Uskollisille Helamanille ja Siblonille annetut neuvot erosivat suuresti niistä neuvoista, joita annettiin harhaan kulkeneelle Koriantonille. Tietyssä määrin me päätämme itse, millaisia neuvoja saattaisimme saada elämässämme, sen mukaan, kuinka uskollisia olemme jo saamillemme neuvoille (ks. Alma 12:9–11).

Alman kääntymyskertomus on yksi selkeimmistä esimerkeistä siitä, kuinka voimme tietää, milloin meidän syntimme on annettu meille anteeksi. Alman neuvot Siblonille opettavat meille elämässä lujana pysymisen voimaa ja arvoa. Lopuksi Koriantonille annetut kirvelevät neuvot opettavat, kuinka vakava ja tuhoisa sukupuolirikkomus on.

Selityksiä

Alma 36. Kiasmi

• *Kiasmi*, jota toisinaan kutsutaan käänteiseksi rinnakkaisuudeksi, on heprealainen kirjallinen rakenne, jossa sanat tai ajatukset järjestetään tiettyyn järjestykseen ja sitten toistetaan käänteisessä järjestyksessä. Tämä toisto tähdentää tärkeitä ajatuksia ja sanoja. Lisäksi kirjoittajan pääajatus esiintyy usein kiasmin keskellä.

Alma käytti kiasmia kertoessaan kääntymyksestään pojalleen Helamanille. Se, että Mormonin kirjassa esiintyy kiasmin kaltaisia seemiläisiä kirjallisia rakenteita, on ulkoinen todiste siitä, että kirja on sitä, mitä profeetta Joseph Smith on opettanut sen olevan: käännös muinaisesta tekstistä, joka on kirjoitettu eräällä Lähi-idän kielellä.

Seuraava kaavio auttaa sinua tunnistamaan luvussa Alma 36 olevan kiasmin. Selvyyden vuoksi paikat on merkitty kaavioon vasemmalta oikealle alkaen kirjaimesta *A* ja päättyen kirjaimeen *P*. Siten ajatus, joka on ilmaistu kiasmin alkujakeessa Alma 36:1 (merkitty paikaksi *A*), toistetaan kiasmin viimeisessä jakeessa, Alma 36:30 (myös paikassa *A*). Ajatus kohdassa Alma 36:2 (merkitty paikaksi *D*) toistetaan jakeessa 29 (myös paikassa *D*) ja niin edelleen.

A. Kallista korvasi sanoilleni (jae 1)
B. Pidä Jumalan käskyt, niin sinä menestyt maassa (jae 1)
C. Tee niin kuin minä olen tehnyt (jae 2)
D. Muista meidän isiemme vankeutta (jae 2)
E. He olivat orjuudessa (jae 2)
F. Hän totisesti vapautti heidät (jae 2)
G. Pane turvasi Jumalaan (jae 3)
H. Saavat vahvistusta koettelemuksissaan ja vastoinkäymisissään ja ahdingoissaan (jae 3)
I. Enkä minä tahdo sinun luulevan, että minä itsestäni tiedän – vaan Jumalalta (jae 4)
J. Syntynyt Jumalasta (jae 5)
K. Minä kuljin ympäriinsä pyrkien hävittämään Jumalan kirkkoa (jae 6)
L. Enkä voinut käyttää jäseniäni (jae 10)
M. Ajattelin, ettei minua voitaisi viedä Jumalani eteen (jae 15)
N. Tuomitun sielun tuskat (jae 16)
O. Monien syntieni muiston raastama (jae 17)
P. Muistin erään Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan (jae 17)
P. Huusin sydämessäni: Oi Jeesus, sinä Jumalan Poika (jae 18)
O. Syntieni muisto ei enää raastanut minua (jae 19)
N. Yhtä suuri ilo kuin tuskani oli ollut (jae 20)
M. Minun sieluni ikävöi sinne (Jumalan eteen) (jae 22)
L. Minun jäseneni saivat takaisin voimansa (jae 23)
K. Ponnistelin johdattaakseni sieluja parannukseen (jae 24)
J. Syntyneet Jumalasta (jae 26)
I. Tietoni on Jumalalta (jae 26)
H. Saanut tukea koettelemuksissa ja vastoinkäymisissä ja ahdingoissa (jae 27)
G. Turvaan Häneen (jae 27)
F. Hän vapauttaa minut ja herättää minut (jakeet 27–28)
E. Hän on vapauttanut heidät orjuudesta ja vankeudesta (jae 28)
D. Pitänyt muistissa heidän vankeutensa (jae 29)
C. Tietää, kuten minä tiedän (jae 30)
B. Pidä Jumalan käskyt, niin sinä menestyt (jae 30)
A. Tämä on Hänen sanansa mukaan (jae 30)

© FARMS, käytetty luvalla, mukailtu kaaviosta 132, julkaisussa John W. Welch ja J. Gregory Welch, *Charting the Book of Mormon*, 1999

Huomaa, että tämän kiasmin keskeinen sanoma keskittyy siihen ajankohtaan Alman elämässä, jolloin hän koki suurta tuskaa ja murhetta ja kääntyi Jeesuksen Kristuksen puoleen huojennusta saadakseen (ks. Alma 36:17–18).

Alma 36:2–3. Jumalan armotekojen muistaminen

• Kohdassa Alma 36:2–3 jatkuu teema, jota tähdennetään kauttaaltaan Mormonin kirjassa. Nefi aloitti kertomuksensa sanomalla, että hän osoittaisi meille, että ”Herran lempeät armoteot tulevat kaikkien niiden osaksi, jotka hän on valinnut, heidän uskonsa tähden, tehden heidät voimallisiksi jopa niin, että heillä on voimaa vapautua” (1. Nefi 1:20). Luvussa Alma 36 Alma opetti poikiaan muistamaan isiensä vankeutta ja sitä, kuinka Jumala vapautti ne, jotka turvasivat Häneen (ks. Alma 36:2–3, 29).

Myöhemmin Moroni kehotti meitä ”muistamaan, kuinka armollinen Herra on ollut ihmislapsille Aadamin luomisesta” (Moroni 10:3). Ehkä kaikkein painokkaimmin tämän asian on lausunut Alma nuorempi: ”Ja nyt, katso, minä sanon teille, veljeni, te jotka kuulutte tähän kirkkoon: Oletteko riittävästi pitäneet muistissa isienne vankeuden? Niin, ja oletteko riittävästi pitäneet muistissa hänen armonsa ja pitkämielisyytensä heitä kohtaan? Ja edelleen, oletteko riittävästi pitäneet muistissa, että hän on vapauttanut heidän sielunsa helvetistä?” (Alma 5:6.)

Alma 36:6–10. Alma kaatui maahan – kahden vai kolmen päivän ajaksi?

• ”Jotkut Mormonin kirjan lukijat ovat väittäneet, että kertomuksissa Alman kääntymyksestä on epäjohdonmukaisuutta kohtien Moosia 27:23 ja Alma 36:10 välillä. On totta, että toisessa kertomuksessa mainitaan ’kahden päivän ja kahden yön ajan’ ja toisessa sanotaan ’kolmeen päivään ja kolmeen yöhön’, mutta mitään selvää epäjohdonmukaisuutta ei ole, koska niissä ei viitata aivan samaan asiaan. Moosian kirjan kertomuksessa aikamääritteellä viitataan selvästi pappien paastoamisen aikaan.

© 1996 Robert Barrett

Alman tiedottomuuden tilan pituutta ei ilmaista tarkasti. Huomaa kertomuksen tärkeimmät yksityiskohdat: Kun Alma oli kohdannut enkelin ja käsittänyt syntiensä valtavuuden, hän kaatui maahan kuin kuolleena. Sitten hänet kannettiin tässä avuttomassa tilassa isänsä luo. Sitten Alman isä kutsui luokseen kirkon papit ja ’*heidän paastottuaan ja rukoiltuaan kahden päivän ja kahden yön ajan* – – Alman jäsenet saivat voimansa, ja hän nousi’ (Moosia 27:22–23, kursivointi lisätty). Alman kirjan kertomuksessa ilmaus ’kolmeen päivään ja kolmeen yöhön’ viittaa kuitenkin selvästi *koko siihen aikaan*, jolloin Alma ei pystynyt avaamaan suutaan eikä käyttämään jäseniään (Alma 36:10).” (Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, s. 217–218.)

Alma 36:11–16. Jumalan mielen mukainen murhe

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on opettanut, mikä ero on maailmallisella murheella ja syvemmällä Jumalan mielen mukaisella murheella, joka on välttämätön parannukseen:

”Ei ole epätavallista löytää maailmasta miehiä ja naisia, jotka tuntevat katumusta tekemistään vääryyksistä. Joskus se johtuu siitä, että heidän tekonsa aiheuttavat heille tai heidän rakkailleen suurta surua ja kurjuutta. Joskus heidän surunsa johtuu siitä, että he jäävät kiinni ja heitä rangaistaan heidän teoistaan. Tällaiset maailmalliset tunteet eivät ole ’Jumalan mielen mukaista murhetta’. – –

Jumalan mielen mukainen murhe on Hengen lahja. Se on syvällinen ymmärrys siitä, että meidän tekomme ovat loukanneet Isäämme ja Jumalaamme. Se on pistävä ja terävä tietoisuus siitä, että käytöksemme on aiheuttanut Vapahtajallemme, joka ei syntiä tehnyt, suurimmalle kaikista, tuskaa ja kärsimystä. Meidän syntiemme vuoksi Hän vuoti verta joka huokosesta. Tämä hyvin todellinen henkinen ja hengellinen ahdistus on sitä, mihin pyhissä kirjoituksissa viitataan ilmauksella ’särkynyt sydän ja murtunut mieli’ (ks. 3. Nefi 9:20; Moroni 6:2; OL 20:37; 59:8; Ps. 34:18; 51:17; Jes. 57:15). Sellainen henki on todellisen parannuksen ehdoton edellytys.” (Ks. ”Voimallinen sydämen muutos”, *Valkeus*, maaliskuu 1990, s. 4, 5.)

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt edelleen yhtä Jumalan mielen mukaiseen murheeseen johtavista syistä: ”Myötätuntoinen taivaallinen Isä sijoitti synnin tuskalliset seuraukset

varta vasten onnensuunnitelmaansa, jotta teidän ei tarvitse seurata tuota traagista polkua elämässä. Sen lisäksi, että synnintekijä kärsii tässä elämässä, ne synnit, joita ei ole annettu anteeksi totisen parannuksen kautta, aiheuttavat ahdistusta verhon tuolla puolen [ks. OL 19:4, 15–24].” (Ks. ”Raskaista kuormista vapautuminen”, *Liahona*, marraskuu 2002, s. 87.)

Alma 36:17–21

Kuinka Alma sai lievitystä henkilökohtaiseen kärsimykseensä? Kuinka hän kuvaili saamaansa anteeksiantoa?

Alma 36:17–21. ”En enää voinut muistaa tuskiani”

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on korostanut sitä, että parannusta tehdessämme meidän tulee täysin turvata Jeesukseen Kristukseen:

”Vastaanottavainen lukija voi jossakin määrin samastaa itsensä Alman kertomukseen, tuntea hänen tuskansa, kokea hänen suuren kauhunsa hänen nähdessään syntinsä syvyyden. Lukija voi tämän jälkeen päästä myös osalliseksi siitä suuresta helpotuksen tunteesta, jonka Alma oli kokeva. Miten hän sai tämän avun? Samalla tavalla kuin jokainen rikkoja: osallisuudella anteeksiantamuksen ihmeeseen aidon parannuksen kautta ja jättäytymällä täydelleen Jeesuksen Kristuksen armon varaan. – –

Nyt ahdistus oli muuttunut iloksi, tuska tyyneydeksi, pimeys valkeudeksi. Vasta nyt Alma pystyi saamaan rauhan. Hän tähdensi pojalleen Siblonille tuon rauhan ainoata lähdettä.

’Enkä minä saanut syntejäni anteeksi, ennen kuin huusin armoa Herralta Jeesukselta Kristukselta. Mutta katso, minä huusin hänen puoleensa ja löysin rauhan sielulleni.’ (Alma 38:8.)” (*Anteeksiantamuksen ihme*, 1975, s. 341.)

• Presidentti Ezra Taft Benson on selittänyt, että vilpitön parannus edellyttää sydämenmuutosta:

”Parannus on muutakin kuin vain käyttäytymisen muutos. Monet miehet ja naiset maailmassa osoittavat suurta tahdonvoimaa ja itsekuria voittaessaan pahoja tapoja ja lihan heikkouksia. Mutta samaan aikaan he eivät uhraa ajatustakaan Mestarille, ja joskus jopa avoimesti hylkäävät Hänet. Tällaiset käyttäytymisen muutokset, vaikka ovatkin oikean suuntaisia, eivät merkitse todellista parannusta.

– – Parannukseen ei liity pelkästään tekojen muutos vaan myös sydämen muutos.” (”Voimallinen sydämen muutos”, s. 4.)

Alma 36:23–24. Todisteita siitä, että henkilö on syntynyt uudesti

• Presidentti Ezra Taft Benson on kuvannut muutosta, joka on osa uutta syntymää: ”Kun me olemme kokeneet tämän voimallisen muutoksen, jonka vain usko Jeesukseen Kristukseen ja Hengen vaikutus meissä voivat saada aikaan, meistä tulee aivan kuin uusia ihmisiä. Siksi tätä muutosta verrataan uuteen syntymään. Tuhannet teistä ovat kokeneet tämän muutoksen. Olette hylänneet synnillisen elämän, joskus hyvinkin synkän ja vastenmielisen synnin, ja ottamalla vastaan Kristuksen veren elämäänne olette tulleet puhtaiksi. Teillä ei ole enää halua palata vanhoihin tapoihinne. Olette todella uusia ihmisiä. Sitä tarkoitetaan sydämenmuutoksella.” (Ks. ”Voimallinen sydämen muutos”, s. 4.)

Alma 36:30. ”Menestyt maassa”

• Alma viittasi Mormonin kirjassa toistuvaan teemaan ”menestyä maassa”. Kohdassa Alma 36:30 tälle ilmaukselle annetaan taustamerkitystä. Välttämättä ei ole tarkoitus, että kaikista ihmisistä tulee tässä elämässä aineellisesti rikkaita. Sanaan *menestyä* liitetään pikemminkin hengellinen merkitys. Tässä jakeessa meille opetetaan, että ellemme pidä Jumalan käskyjä, silloin me emme menesty vaan meidät ”erotetaan pois hänen edestään”. Sen vuoksi ne, jotka menestyvät maassa, ovat niitä, jotka onnistuvat saamaan Herran lähellä olemisen hengellisiä siunauksia. He ovat polulla, joka johtaa heidät Herran eteen.

Alma 37. Pyhien kirjoitusten merkitys ja arvo

• Auttaakseen poikaansa Helamania valmistautumaan kansan hengelliseksi johtajaksi ja uudeksi aikakirjanpitäjäksi Alma tähdensi pyhien kirjoitusten merkitystä. Hän teki muun muassa selväksi, että Herra säilyttäisi

pronssilevyt ja nefiläisten aikakirjan ihmeellisellä mutta yksinkertaisella tavalla (ks. Alma 37:1–5). Hän käski poikaansa pitämään aikakirjaa kansastaan ja opetti tälle, että pyhien kirjoitusten on tarkoitus avartaa meidän muistiamme, saada meidät vakuuttuneiksi teidemme erheellisyydestä ja johdattaa meidät tuntemaan Jumala ja Hänen pelastussuunnitelmansa (ks. jakeet 8–9). Sitten hän muistutti pojalleen, että vain se, joka pitää käskyt, on kelvollinen kirjoittamaan muistiin pyhiä kirjoituksia (ks. jakeet 14–16). Edelleen Alma lupasi pojalleen – ja meille – että Kristuksen sanojen seuraaminen vie meidät ”tämän murheen laakson tuolle puolen paljon parempaan lupauksen maahan” (jae 45).

Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut tapoja, joiden avulla voisimme saada enemmän henkilökohtaisesta pyhien kirjoitusten tutkimisestamme: ”Pyhät kirjoitukset sisältävät Kristuksen sanat ja ovat elävän veden varanto, joka meillä on aina käytettävissämme ja josta voimme juoda runsain määrin ja kylliksemme. Teidän ja minun on katsottava Kristukseen ja tultava Hänen luokseen, joka on ’elävien vesien lähde’ (ks. 1. Nefi 11:25; vrt. Et. 8:26; 12:28), lukemalla (ks. Moosia 1:5), tutkimalla (ks. OL 26:1) ja etsimällä (ks. Joh. 5:39; Alma 17:2) Kristuksen sanoja sekä kestitsemällä (ks. 2. Nefi 32:3) itseämme niillä sellaisina kuin ne sisältyvät pyhiin kirjoituksiin. Kun teemme niin, voimme saada sekä hengellistä johdatusta että suojaa matkallemme kuolevaisuudessa.” (Ks. ”Elävän veden varanto”, kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 4. helmikuuta 2007, s. 1.)

Alma 37:1–8 📖

Mitä aihetta Alma käsitteli puhuessaan pienten ja yksinkertaisten asioiden voimasta? Millä tavoin pyhien kirjoitusten tutkiminen sopii tähän periaatteeseen?

Alma 37:6–7 📖. ”Pienillä ja yksinkertaisilla asioilla”

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, kuinka tärkeää on kiinnittää huomio pieniin ja yksinkertaisiin asioihin:

”Me saamme seurata suuria, mullistavia tapahtumia maailmassa; meidän tulee kuitenkin muistaa, että meidän omassa elämässämme Herran tarkoitukset täyttyvät yleensä pienten ja yksinkertaisten eikä suinkaan valtavien ja mullistavien asioiden kautta. – –

Suuret ja ihmeelliset tapahtumat tuntuvat motivoivan meitä, mutta pienet seikat jäävät meiltä usein huomaamatta. Huomauttaen, että Liahona toimi uskon perusteella, Alma sanoi: ’Kuitenkin, koska nuo ihmeet tehtiin vähäisin keinoin, – – [Lehin seurueen jäsenet] olivat velttoja ja unohtivat osoittaa uskoaan ja uutteruuttaan, ja silloin nuo ihmeelliset teot lakkasivat, eikä heidän matkansa edistynyt’ (Alma 37:41).

Hankaloituuko meidänkin matkamme kulku toisinaan, kun me unohdamme pienten asioiden merkityksen? (Ks. Alma 37:46.) Käsitämmekö me, että pienet tapahtumat ja valinnat määräävät elämämme suunnan yhtä lailla kuin pienet peräsimet määräävät suurten laivojen suunnan? (Ks. Jaak. 3:4; OL 123:16.) – –

Meidän täytyy pitää perherukoukset ja henkilökohtaiset rukoukset, tutkia pyhiä kirjoituksia – eritoten Mormonin kirjaa – pitää perheillat, noudattaa Vapahtajan kehotusta rakastaa toisiamme, olla huomaavaisia, ystävällisiä ja helliä perhepiirissä. Näiden ja muiden pienten ja yksinkertaisten asioiden kautta meille kuuluu lupaus siitä, että elämämme on oleva täynnä rauhaa ja iloa.” (Ks. ”Pienet ja yksinkertaiset asiat”, *Valkeus*, heinäkuu 1990, s. 5, 7.)

Alma 37:19. Mormonin kirjan voima

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on luetellut tapoja, joilla Mormonin kirjan voima näkyy nyt ja tulevaisuudessa: ”Mikä sitten on Mormonin kirjan voima? Se julistaa ikuista evankeliumia, se kokoaa Israelia, se rakentaa Uutta-Jerusalemia, se valmistaa ihmisiä Vapahtajan toista tulemista varten, se panee alulle tuhatvuotisen valtakunnan – ainakin sillä on oleva niin tärkeä osa kaikissa

näissä, että sen arvoa ja voimaa voi tuskin liioitella." (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 171.)

Alma 37:21, 27–29, 32. Älä paljasta salaisia pimeyden tekoja

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt, että liian yksityiskohtainen synnistä kertominen saattaa herättää uteliaisuuden kokeilla syntiä:

"Olen vakuuttunut siitä, että kaksi suurta virhettä on opettaa aiheesta liian paljon ja opettaa sitä väärään aikaan. – –

Tiedän useamman kuin yhden tapauksen, jolloin nuori on johdatettu kokeilemaan kammottavaa ja kieroutunutta moraalittomuutta, koska hänen piispansa on alun perin viitannut siihen jossakin puhuttelussa.

Niiden, jotka opettavat – ja tarkoitan johtohenkilöitä, opettajia ja vanhempia – tulee pitää mielessä tämä sanoma. Kuvitelkaa, että isä ja äiti lähtevät kotoa joksikin aikaa. Juuri kun he ovat menossa ovesta ulos, he sanovat pienille lapsilleen, joiden on määrä jäädä keskenään heidän poissaollessaan: 'Muistakaa nyt, lapset, olla kilttejä. Mitä sitten teettekin meidän poissa ollessamme, niin älkää vain viekö jakkaraa ruokakomeroon älkääkä kiivetkö komeron neljännelle hyllylle älkääkä siirtäkö keksirasiaa älkääkä kurkottako sen takaa hernepussia älkääkä ottako hernettä älkääkä työntäkö sitä nenäänne. Ettehän?'

Jotkut meistä ovat juuri niin typeriä. Havaintoesimerkin huumori on hirtehishuumoria, kun ajattelette, mitä tapahtuu heti ensimmäiseksi, kunhan vanhemmat ovat lähteneet. Varmasti osaamme olla sitä viisaampia. Nuorten tulee tietää aivan alusta asti, että siveys on pyhä aihe." (*Teach Ye Diligently*, 1975, s. 256–257.)

Alma 37:35 📖. Mitä siunauksia tulee siitä, että opimme nuoruudessamme pitämään Jumalan käskyt?

• Presidentti Ezra Taft Benson on kuvannut sitä voimaa, joka tulee, kun oppii pitämään käskyt varhain elämässä jo nuorena ollessaan: "Näyttäkää minulle nuori mies, joka on pitänyt itsensä moraalisesti puhtaana ja käynyt uskollisesti kirkon kokouksissa. Näyttäkää minulle nuori mies, joka on pitänyt pappeutensa kunniassa ja ansainnut. Velvollisuus Jumalaa kohtaan -kunniakirjan ja saanut korkeita ansiomerkkejä partiossa. Näyttäkää minulle nuori mies, joka on saanut seminaarin päättötodistuksen ja jolla on palava todistus Mormonin kirjasta. Näyttäkää minulle tällainen nuori mies, niin minä näytän teille nuoren miehen, joka voi tehdä ihmeitä Herralle lähetystyössä ja koko elämänsä ajan." (Ks. "Sä nuoriso Jumalamme", *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 43.)

• Pyhissä kirjoituksissa annetaan useita esimerkkejä siitä, että Herra kutsuu kirkkonsa johtajiksi niitä, jotka ovat vielä nuoria: Joseph Smith oli 14-vuotias (ks. JS–H 7), Mormon oli 15-vuotias (ks. Morm. 1:15), ja Vanhan testamentin Samuel oli vielä nuori, kun Herra kutsui hänet (ks. 1. Sam. 3:1–10).

Presidentti Joseph F. Smith on todistanut, kuinka käskyjen pitäminen varhain elämässä sekä kutsun saaminen myöhemmin Herran palvelutyöhön liittyvät toisiinsa: "Voitte katsella ympärillenne tänä päivänä, ja ketkäpä muut ovat kansan johtajina kuin ne, jotka jo varhain ja intomielin omistautuivat uskolle? Ja voitte ennustaa, ketkä ovat tulevia johtajia, tarkkailemalla poikia, jotka osoittavat itsekunnioitusta ja puhtautta ja jotka ovat innokkaita kaikissa hyvissä teoissa. Herra ei valitse miehiä mistään muusta kansansa osasta. – – Vastakkainen menettely, Herran palvelemisen lykkääminen nuoruuden villien aikojen yli, on tuomittavaa. Jotakin puuttuu aina miehestä, joka viettää nuoruutensa paheessa ja synnissä ja sitten myöhempinä vuosinaan kääntyy vanhurskauteen. – – Kun ihminen tekee parannuksen nuoruuden mielettömyyksistä ja synneistä vasta myöhemmällä iällä, siihen sisältyy aina murhetta ja tuskaa, mutta kun ihminen palvelee Herraa varhaisen miehuutensa voiman päivinä, se tuo mukanaan lohtua ja runsaan palkan." (Ks. *Evankeliumin oppi*, 1980, s. 321–322.)

Alma 37:38–47

Mitä nimenomaisia yhtäläisyyksiä huomaat Liahonan ja pyhien kirjoitusten tai Liahonan ja Pyhän Hengen välillä meidän aikanamme?

Alma 37:38–47. Liahona

• Vuosien varrella useat johtavat auktoriteetit ovat kuvanneet eri tapoja, joilla Herra opastaa meitä edelleen Liahonan tavoin elämän matkallamme.

Vanhin W. Rolfe Kerr seitsemänkymmenen koorumista on verrannut Kristuksen sanoja Liahonaan: ”Niinpä me näemme, veljet ja sisaret, että Kristuksen sanat voivat olla henkilökohtainen Liahona meille jokaiselle ja näyttää meille tien. Älkäämme olko velttoja keinon helppouden tähden. Ottakaamme uskossa Kristuksen sanat mieleemme ja sydämeemme sellaisina kuin ne ovat kirjoitettuina pyhissä kirjoituksissa ja sellaisina kuin elävät profeetat, näkijät ja ilmoituksensaajat ne lausuvat. Kestitkäämme itseämme uskoen ja uutterasti Kristuksen sanoilla, sillä Kristuksen sanat ovat meidän hengellinen Liahonamme ja kertovat meille kaiken, mitä meidän tulee tehdä.” (Ks. ”Kristuksen sanat – hengellinen Liahonamme”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 37.)

• Presidentti Thomas S. Monson on verrannut Liahonaa henkilökohtaiseen patriarkalliseen siunaukseen: ”Sama Herra, joka järjesti Lehille Liahonan, järjestää teille ja minulle nykyaikana harvinaisen ja arvokkaan lahjan antamaan ohjausta elämäämme. – – Se lahja, jota tarkoitan, tunnetaan patriarkallisena siunauksena.” (*Live the Good Life*, 1988, s. 36.)

Presidentti Spencer W. Kimball on verrannut Liahonaa Kristuksen valoon eli meidän omaantuntoomme:

”Ettekö te haluaisi sellaista palloa – –?

Herra antoi – – jokaiselle ihmiselle omantunnon, joka ilmoittaa joka kerta, kun ihminen lähtee väärälle polulle.

– – Se annetaan jokaiselle lapselle.” (Julkaisussa *Nainen Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkossa, osa A*, 2000, s. 277, 279.)

• Vanhin David A. Bednar on verrannut Liahonaa Pyhän Hengen lahjaan:

”Kun me jokainen kuljemme eteenpäin elämän polkua pitkin, saamme Pyhän Hengen ohjausta aivan kuten Lehiä ohjattiin Liahonan välityksellä. – –

Pyhä Henki toimii elämässämme aivan kuten Liahona toimi Lehin ja hänen perheensä hyväksi, uskomme, tarkkuutemme ja varteen ottamisemme mukaan. – –

Ja Pyhä Henki suo meille myös tänä aikana keinot, joilla voimme saada pienin ja yksinkertaisin keinoin (ks. Alma 37:6) suurempaa ymmärrystä Herran teistä. – –

Herran Henki voi olla oppaamme, ja se on siunaava meitä johdatuksella, neuvoilla ja hengellisellä varjeluksella kuolevaisen matkamme aikana.” (”Jotta Hänen Henkensä olisi aina meidän kanssamme”, *Liahona*, toukokuu 2006, s. 31.)

Alma 38:12. Hillitse ”kaikki intohimosi”

• Suitset kiinnitetään hevosen päähän. Suitset koostuvat päitsistä sekä kuolaimesta, joiden avulla ratsastaja ohjaa hevosta.

© Photospin

Vanhin Bruce C. Hafen seitsemänkymmenen koorumista sekä hänen vaimonsa Marie ovat selittäneet, että suitsien tarkoituksena on ohjata haluja ja intohimoja, ei tuhota niitä: ”Onko kieltäytymys viisasta siksi, että intohimoissamme on jotakin vialla, vai siksi, että niissä on jotakin oikein? Alma opetti poikaansa: ’Katso myös, että hillitset kaikki intohimosi, *jotta täyttyisit rakkaudella*’ (Alma 38:12, kursivointi lisätty). Hän ei kehottanut teitä luopumaan intohimoistanne eikä myöskään tukahduttamaan niitä vaan *hillitsemään* ne – valjastamaan, kanavoimaan ja keskittämään ne. Miksi? Koska itsekuri mahdollistaa antoisamman, syvemmän rakkauden.” (*The Belonging Heart*, 1994, s. 302.)

Alma 39. Siveyden laki

• ”Älä ryhdy mihinkään sukupuolisuhteisiin ennen avioliittoa, ja pysy täysin uskollisena puolisollesi avioliiton solmimisen jälkeen. Saatana voi yrittää saada sinut järkeilemään, että sukupuolinen läheisyys ennen avioliittoa on hyväksyttävää, kun kaksi henkilöä rakastaa toisiaan. Se ei ole totta. Jumalan silmissä sukupuolisynnit ovat äärimmäisen vakavia, koska ne turmelevat Jumalan meille antaman voiman luoda elämää. – –

Älä tee ennen avioliittoa mitään sellaista, mikä herättää niitä voimakkaita tunteita, joita saa ilmaista vain avioliitossa. Älä osallistu intohimoiseen suutelemiseen, älä

makaa toisen päällä äläkä koskettele toisen yksityisiä, pyhiä ruumiinosia vaatetettuna äläkä vaatteitta. Älä salli kenenkään tehdä niin sinulle. Älä herätä sellaisia tunteita omassa ruumiissasi.

Sellaisissa kulttuureissa, joissa seurustelu tai vakiintuminen on hyväksyttävää, kohtele seurustelukumppaniasi aina kunnioittavasti, älä milloinkaan omien himokkaiden halujesi tyydyttämisen kohteena. Pysy turvallisilla alueilla, joilla voit hillitä helposti fyysisiä tunteitasi. Älä osallistu sellaiseen puheeseen äläkä toimintaan, joka herättää sukupuolisia tunteita.

Homoseksuaalinen toiminta on vakava synti. Jos huomaat kamppailevasi samaa sukupuolta olevaan kohdistuvaa vetovoimaa vastaan, kysy neuvoa vanhemmiltasi ja piispaltasi. He auttavat sinua.

Raiskauksen, insestin tai muun sukupuolisen väkivallan uhrit eivät ole syyllistyneet syntiin. Jos olet joutunut jonkin tällaisen rikoksen uhriksi, tiedä, että olet viaton ja että Jumala rakastaa sinua. Mene heti piispasi puheille, niin että hän voi opastaa sinua emotionaalisen toipumisen aikana." (*Nuorten voimaksi – uskollisuus Jumalalle*, 2002, s. 26, 27–28.)

Alma 39:3. Sukupuolisynnin vakavuus

• Vanhin Jeffrey R. Holland on puhunut sukupuolisynnin tuhoisasta vaikutuksesta sekä siitä, kuinka tärkeää sinun on säilyttää siveytesi, kunnes solmit avioliiton: "*Seksuaalisuuteen liittyvissä asioissa teidän täytyy odottaa!* Teidän täytyy odottaa, kunnes voitte antaa kaiken, ettekä te voi antaa kaikkea ennen kuin olette laillisesti ja lainmukaisesti solmineet avioliiton. Se, että antaa laittomasti sen, mitä ei ole oikeutettu antamaan (muistakaa, 'te ette itse omista itseänne' [1. Kor. 6:19]), ja että antaa vain osittain sen, mihin ei voi liittää lahjana itseään kokonaan, on venäläisen ruletin emotionaalinen versio. Jos itsepintaisesti tavoittelette fyysistä tyydytystä ilman taivaan lupaa, te otatte sen kauhean riskin, että kärsitte sellaisia hengellisiä ja psyykkisiä vaurioita, että saatatte heikentää *sekä* kaipaustanne fyysiseen läheisyyteen *että* kykyänne antautua kokosydämisesti myöhemmälle todellisemmalle rakkaudelle. Te saatatte kohdata tuon säädetyn rakkauden, aidon yhdistymisen oikeamman hetken ja huomaattekin kauhuksenne, että se, mitä teidän olisi pitänyt säästää, onkin tuhlattu ja että vain Jumalan armo voi parantaa sen hyveen vähittäisen menetyksen, jonka niin kevytmielisesti annoitte pois. Paras lahja, mitä hääpäivänänne voitte iankaikkiselle kumppanillenne antaa, on kaikkein paras oma itsenne – puhdas ja tahraton ja kelvollinen puolestaan vastaanottamaan samanlaisen puhtauden." (Ks. "Henkilökohtainen puhtaus", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 91.)

• Presidentti Boyd K. Packer on kuvannut luomisen voiman ja pelastussuunnitelman välistä yhteyttä:

"Luomisen voima – tai sanoisimmeko lisääntymisen voima – ei ole vain satunnainen osa suunnitelmaa: se on sille välttämätön. Ilman sitä suunnitelma ei voisi edetä. Sen väärinkäyttö voi rikkoa suunnitelman.

Suuri osa siitä onnesta, joka voi tulla elämäänne, riippuu siitä, kuinka käytätte tätä pyhää luomisvoimaa." (Ks. "Miksi pysyä moraalisesti puhtaana", *Valkeus*, tammikuu 1973, s. 17.)

Alma 39:4

Mitä Koriantonin olisi Alman sanojen mukaan pitänyt olla tekemässä pysyäkseen turvassa kiusaukselta? Kuinka voit soveltaa sitä omaan elämääsi?

Alma 39:5. Vain murha on sitä vakavampi synti

• Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt, mikä yhteys on sielun arvolla ja sovituksella, auttaen meitä ymmärtämään, miksi sukupuolirikkomus on niin vakava:

"Toisen ihmisen ruumiin hyväksikäytössä – mikä tarkoittaa hänen sielunsa hyväksikäyttöä – ihminen häpäisee Kristuksen sovituksen, joka pelasti tuon sielun ja joka tekee mahdolliseksi iankaikkisen elämän lahjan. Kun ihminen pilkkaa Vanhurskauden Poikaa, hän astuu hehkun valtakuntaan, joka on kuumempi ja pyhempi kuin keskipäivän aurinko. Niin ei voi tehdä palamatta.

Älkää koskaan sanoko: 'Ketä se loukkaa? Miksi ei saisi olla hieman vapautta? Voin rikkoa nyt ja tehdä myöhemmin parannuksen.' Pyydän, älkää olko niin mielettömiä ja niin julmia. Te ette voi rankaisematta ristiinnaulita Kristusta toistamiseen [ks. Hepr. 6:6]. 'Pysykää erossa haureudesta!' [1. Kor. 6:18] kehottaa Paavali, ja karttakaa

kaikkea 'sen kaltaista' [OL 59:6, kursivointi lisätty], lisätään Opissa ja liitoissa. Miksi? No ensinnäkin sen äärettömän kärsimyksen tähden sekä ruumiissa että hengessä, jonka maailman Vapahtaja kesti, niin että me *voisimme* sen karttaa. Me olemme jonkin verran Hänelle velkaa siitä. Me olemme todellakin kaiken Hänelle velkaa siitä. 'Te ette itse omista itseänne', sanoo Paavali. '[Teidät on ostettu] täydestä hinnasta. *Tuottakaa siis ruumiillanne Jumalalle kunniaa!*' [1. Kor. 6:19–20, kursivointi lisätty.] Sukupuolirikkomuksessa vaarassa on sielu – ruumis ja henki." (Ks. "Henkilökohtainen puhtaus", s. 91.)

Alma 39:6. Mikä on anteeksiantamaton synti?

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on antanut lisää tietoa anteeksiantamattomasta synnistä: "Kaikki synnit tullaan antamaan anteeksi lukuun ottamatta syntiä Pyhää Henkeä vastaan, sillä Jeesus on pelastava kaikki paitsi kadotuksen pojat. Mitä ihmisen on tehtävä syyllistyäkseen anteeksiantamattomaan syntiin? Hänen täytyy saada Pyhä Henki, taivaitten täytyy avautua hänelle, ja hänen täytyy tuntea Jumala ja sen jälkeen tehdä syntiä Häntä vastaan. Kun ihminen on tehnyt syntiä Pyhää Henkeä vastaan, hänellä ei ole parannuksen mahdollisuutta. Hänen on sanottava, että aurinko ei paista, vaikka hän näkee sen; hänen on kiellettävä Jeesus Kristus sen jälkeen kun taivaat ovat avautuneet hänelle, ja kiellettävä pelastussuunnitelma, vaikka hänen silmänsä ovat avoinna sen totuudelle. Ja siitä hetkestä lähtien hänestä tulee vihollinen. Näin on laita monien Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon luopioiden." (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 353–354.)

Alvin Gittins, © 1959 IRI

Alma 39:9. Älä "enää seuraa silmiesi himoja"

• Kuinka kehotus olla enää seuraamatta "silmiesi himoja" soveltuu meihin? Nykypäivän kehittyneen tekniikan maailmassa Saatana tarjoaa meille monin tavoin sellaisia houkutuksia. Viime vuosina monet profeetat ovat varoittaneet meitä monimuotoisen pornografian vaaroista.

Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka vaarallista on sallia pahan päästä mieleemme: "Meidän Vapahtajamme tähdensi sukupuolisen puhtauden tärkeyttä opettaessaan, että syntiä on jo katsoa naista niin, että alkaa himoita häntä [ks. Matt. 5:28]. – – Meitä ympäröi kiellettyjen sukupuolisuhteiden edistämiseen pyrkivä aineisto – niin painetuilla sivuilla kuin ruudullakin. Karttakaa sitä oman etunne vuoksi. Pornografia tai eroottiset kertomukset ja kuvat ovat pahempia kuin epäpuhdas tai saastunut ravinto. Keholla on puolustusmekanismit, joilla se pääsee eroon epäterveellisestä ruoasta. Muutamia tuhoisia poikkeuksia lukuun ottamatta pilaantunut ravinto tekee meidät ainoastaan sairaiksi mutta ei vahingoita pysyvästi. Sitä vastoin ihminen, joka mässäilee likaisilla jutuilla tai pornografisilla tai eroottisilla kuvilla ja kirjallisuudella, tallentaa ne siihen ihmeelliseen muistijärjestelmään, jota sanomme aivoiksi. Aivot eivät oksenna saastaa pois. Kun jokin on kerran tallennettu, se voi aina palautua mieleen väläyttäen kieroutuneita kuviaan ajatuksiinne ja vetäen teidät pois siitä, mikä elämässä on tervehenkistä." ("Things They're Saying", *New Era*, helmikuu 1974, s. 18.)

• Presidentti Ezra Taft Benson on kuvannut useita tapoja, joilla Saatana yrittää saada pornografiaa mieleemme:

"Ajatelkaa tarkoin profeetta Alman sanoja harhaan joutuneelle pojalleen Koriantonille: '[Hylkää] syntisi [äläkä] enää seuraa silmiesi himoja' (Alma 39:9).

'Silmiesi himoja.' Mitä se tarkoittaa meidän aikanamme?

Elokuvia, televisio-ohjelmia ja videofilmejä, jotka ovat sekä kaksimielisiä että säädyttömiä.

Lehtiä ja kirjoja, jotka ovat siveettömiä ja pornografisia.

Me neuvomme teitä, nuoret miehet, olemaan saastuttamatta mieltänne sellaisilla alhaisilla asioilla, sillä mieli, jonka läpi tällainen saasta kulkee, ei palaa koskaan entiselleen. Älkää katselko siveettömiä elokuvia tai raakoja videofilmejä, älkääkä osallistuko mihinkään sellaiseen viihteeseen, joka on moraalitonta, kaksimielistä tai pornografista. Älkää kuunnelko alentavaa musiikkia." (Ks. "Sä nuoriso Jumalamme", *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 43.)

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) lisäsi oman todistuksensa pornografian paheellisuuteen:

”Pornografiaa painetaan ja kuva-aineistoa suunnitellaan kiihottamaan meitä ja houkuttelemaan meitä alueille, jotka saavat aikaan vain murhetta. Pornografia on vetovoimaltaan houkuttelevaa. Se käyttää hyväkseen meidän kaikkien sisällä piileviä vaistoja, jotka Jumala on asettanut meihin suuria tarkoituksiaan varten. Pornografia on perkeleen työväline näiden vaistojen vääristämiseksi kiellettyihin päämääriin. Siinä on useimmiten mukana kauniita nuoria naisia ja komeita nuoria miehiä. Sen luomisen tarkoituksena on haalia dollareita sen tuottajien taskuihin. Sen käyttö johtaa sen ansaan lankeavien mielen kieroutumiseen ja intohimojen kiihottamiseen. Se tuo tuottajilleen miljardeja. Se johtaa murheeseen ja tuskaan ja katumukseen niiden osalta, jotka siihen sortuvat.

Sitä on lehdissä, joita voi ostaa useimmista lehtikioskeista, teattereissa, joissa esitetään ’aikuisten elokuvia’, sekä televisiomme ruudussa kodissamme.” (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, 1997, s. 460.)

• Kohdan Alma 39:9 ilmauksella ”kiellät itseltäsi” tarkoitetaan kieltäytymistä, hylkäämistä, epäämistä, torjumista ja ehkäisemistä. Kaikki nämä teonsanat soveltuvat hyvin siihen, mitä meidän on tehtävä välttääksemme moraalirikkomuksen, josta aiheesta Alma puhui pojalleen Koriantonille. Kyse on itsensä hillitsemisestä.

Alma 39:11–12. Eksyttää muita totuudesta

• Kohdassa Alma 39:11–12 Alma selitti harhaan kulkeneelle pojalleen Koriantonille sen seikan, että meidän kielteinen esimerkkimme voi johtaa muita pois evankeliumista.

Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on varoittanut, kuinka vakavaa on johtaa ihmisiä pois totuudesta:

”Luulen, että suurin rikos koko tässä maailmassa on johtaa miehiä ja naisia, Jumalan lapsia, pois totisista periaatteista. Me näemme tänä päivänä maailmassa erilaisia filosofioita, jotka pyrkivät tuhoamaan uskon, uskon Jumalaan, uskon evankeliumin periaatteisiin. Kuinka kauhistava asia se onkaan.

Herra sanoo, että jos me teemme työtä koko elinaikamme ja pelastamme vain yhden sielun, kuinka suuri meidän ilomme onkaan hänen kanssansa; toisaalta, kuinka suuri onkaan murheemme ja tuomiomme, jos me teoillamme olemme johtaneet yhden sielun pois tästä totuudesta.

Kuinka suuri tuleekaan olemaan iankaikkisuudessa sen tuomio ja rangaistus, joka sokaisee yhdenkään sielun, joka levittää valhetta, joka tuhoaa opetuksillaan jumalallisen totuuden, totuuden, joka johtaisi ihmisen Jumalan valtakuntaan ja sen täyteyteen. Sillä sielun tuhoaminen on sellaisen tuhoamista, mikä on suurinta, mitä koskaan on luotu.” (Ks. *Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 1, s. 295–296.)

Alma 39:12–13, 15. Käänny Herran puoleen ja tunnusta pahat tekosi

• ”Jos olet tehnyt sukupuolirikkomuksia, aloita parannuksenteko nyt heti, niin että voit saada sisäisen rauhan ja Hengen täyden toveruuden. Etsi Herran anteeksiantoa. Puhu piispasi kanssa. Hän auttaa sinua saamaan anteeksiannon, joka on todellisen parannuksen tekevien ulottuvilla.” (*Nuorten voimaksi*, s. 28.)

© 1989 Douglas Fryer

• Vanhin Richard G. Scott on selittänyt, mitä sinun on tehtävä kääntyäksesi Herran puoleen ja saadaksesi anteeksi vakavat synnit kuten moraalittomuuden: ”Puhun hetken jokaiselle, joka on antautunut tähän vakavaan kiusaukseen. Pyydän, lopettakaa heti. Voitte tehdä sen ymmärtäväisen vanhemman, piispan tai vaarnanjohtajan avulla. Vakava rikkomus, kuten moraalittomuus, vaatii apua sellaiselta, jolla on valtuuden avaimet, kuten piispalta tai vaarnanjohtajalta, parannuksen prosessin rauhalliseen läpikäymiseen, niin että se on varmasti täydellinen ja asianmukainen. Älkää erehtykö luulemaan, että koska olette tunnustaneet vakavan rikkomuksen, olette tehneet siitä parannuksen. Se on välttämätön askel, mutta se ei riitä. Älkää liioin olettako, että koska teiltä ei ole kysytty kaikkia rikkomuksen tärkeitä yksityiskohtia, teidän ei tarvitse mainita niitä. Teidän on henkilökohtaisesti varmistettava, että piispa tai vaarnanjohtaja ymmärtää nuo yksityiskohdat, niin että hän voi asianmukaisesti auttaa teidät läpi

parannusprosessin täyteen anteeksiantoon." (Ks. "Vanhurskauden voima", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 81.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland on opettanut, että Herra on sinun kanssasi ja vahvistaa sinua, kun teet asianmukaisen parannuksen: "Teille tarjotaan parannuksen suomaa rauhaa ja uudistumista, mikä on mahdollista Herran Jeesuksen Kristuksen sovitusuhrin kautta. Sellaisissa vakavissa asioissa parannuksen tie ei ole helppo aloittaa eikä kivuton kulkea. Mutta maailman Vapahtaja kulkee tuon tärkeän matkan teidän kanssanne. Hän vahvistaa teitä, kun horjutte. Hän on teidän valonne, kun näyttää pimeimmältä. Hän tarttuu teitä kädestä ja on teidän toivonne, kun toivo tuntuu olevan kaikki, mitä on jäljellä. Hänen myötätuntonsa ja armonsa sekä kaikki niihin kuuluva puhdistava ja parantava voima annetaan auliisti kaikille, jotka todella toivovat täydellistä anteeksiantoa ja ottavat ne askeleet, jotka siihen johtavat." ("Henkilökohtainen puhtaus", s. 92.)

Alma 39:17–19. Pelastussuunnitelma tunnettiin ennen maailman luomista

• Jotkin uskonnot tunnustavat, että kuolevaisuuden jälkeen on jonkinlaista elämää. Hyvin harvat kuitenkaan julistavat uskovansa elämään ennen kuolevaisuutta. Profeetta Joseph Smith on selittänyt, mitä Herra tiesi jo ennen luomista: "Suuri Jehova tutkisteli kaikkia niitä tapahtumia, jotka liittyivät maahan ja pelastussuunnitelmaan, jo ennen kuin maata oli – –. Menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus olivat ja ovat Hänelle yksi ja iankaikkinen 'nyt'. Hän tiesi Aadamin lankeemuksen, ennen vedenpaisumusta eläneiden synnit, ihmissuvun turmeluksen syvyyden – –. Hän käsitti ihmisen lankeemuksen ja hänen lunastuksensa. Hän tunsi pelastussuunnitelman ja toi sen esiin. Hän tunsi kaikkien kansojen aseman ja kohtalon. – – Hän tietää sekä elävien että kuolleiden aseman ja on runsaskätisesti valmistanut heidän lunastuksensa." (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 425–426.)

Pohdittavia seikkoja

- Kun Alma vakuuttui Jumalan ja evankeliumin todellisuudesta, hän alkoi heti kärsiä tuntien suurta murhetta entisistä synneistään. Miksi arvelet käyneen niin? Miten se soveltuu meihin nykyään?
- Alma tähdensi pyhien kirjoitusten tärkeyttä pojalleen Helamanille. Nykypäivän profeetat toimivat edelleen samoin meidän suhteemme. Oletko sinä tai onko joku, jonka tunnet, päässyt nauttimaan päivittäisen pyhien kirjoitusten tutkimisen siunauksista? Millä tavoin pyhät kirjoitukset siunaavat niiden elämää, jotka säännöllisesti kestitsevät itseään niillä? Kuinka voit luoda henkilökohtaisen tavan tutkia pyhiä kirjoituksia tai vahvistaa sitä tapaa?
- Mitä sellaista voimme oppia Siblonin esimerkistä, mikä auttaa meitä pysymään vahvoina läpi sekä hyvien että huonojen aikojen?

Ehdotettuja tehtäviä

- Periaatteet, jotka liittyvät Alman kokemaan parannukseen ja anteeksisaamiseen, ovat samat meille nykyään, vaikka hänen olosuhteensa olivatkin erilaiset kuin meillä. Kirjoita yhden sivun mittainen tiivistelmä joistakin näistä periaatteista ja siitä, kuinka ne soveltuvat meihin nykyään.
- Alma sanoi Koriantonille, että vain murha on vakavampi synti kuin sukupuolirikkomukset. Kirjoita täsmällinen suunnitelma asioista, joita aiot tehdä nyt varjellaksesi puhtauttasi.

Luku 32

Alma 40–42

Johdanto

Mitä ihmisille tapahtuu heidän kuoltuaan? Luvuissa Alma 40–42 keskitytään neuvoihin, joita Alma antoi harhaan kulkeneelle pojalleen Koriantonille, joka esitti vastaavan kysymyksen. Alma vastasi kertomalla henkimaailmasta, viimeisestä tuomiosta, ylösnousemuksesta, kohdalleenasettamisen laista sekä syntisten rankaisemisesta. Päättäessään opetustaan Koriantonille Alma vastasi kysymyksiin siitä, millaista elämä olisi ilman parannusta, syntiä, lakia ja rangaistusta. Alman vastaukset pojalleen auttavat myös meitä ymmärtämään onnensuunnitelmaa sekä Jumalan oikeudenmukaisuutta ja armoa sekä sitä, kuinka ne vaikuttavat meidän iankaikkiseen edistymiseemme.

Selityksiä

Alma 40:4–10. ”Jumalalle kaikki on kuin yksi päivä”

• Kun Alma oli todistanut Koriantonille ylösnousemuksen todellisuudesta, hän ilmaisi, ettei hän tiennyt varmasti, milloin koko ihmiskunnan ylösnousemus tapahtuisi. Sellaisilla asioilla ei ollut Almalle merkitystä, sillä hän sanoi, että ”Jumalalle kaikki on kuin yksi päivä” (Alma 40:8). Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on ilmoittanut, että Jumalalle kaikki – ”menneet, nykyiset ja tulevat” – ilmoitetaan ja kaikki ”on jatkuvasti Herran edessä” (OL 130:7).

Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka asiat tehdään Jumalan tavalla:

”Jumala teki lunastustyötä kauan ennen kuin kuolevaisuuden aika tämän maan päällä alkoi – ja Hän on tekevä sitä vielä senkin jälkeen kun kuolevaisuuden aikaa ei enää ole (ks. OL 88:110; Alma 40:8). – –

Onneksi asiat tehdään silloin Jumalan omalla tavalla, ei meidän tavallamme (ks. OL 104:16). Silloin Jumalan tarkoitukset, Hänen kärsivällisyytensä, Hänen voimansa ja Hänen syvä rakkautensa, jotka vaikuttivat kauan ennen kuin aikaa oli, vaikuttavat senkin jälkeen kun aikaa ei enää ole (ks. OL 84:100; Alma 40:8).

Nämä ja muut totuudet ovat niitä, joita Paavali nimitti Jumalan syvimmiksi salaisuuksiksi (ks. 1. Kor. 2:10).” (*A Wonderful Flood of Light*, 1990, s. 50, 58–59.)

Myös profeetta Joseph Smith on sanonut: ”Suuri Jehova tutkisteli kaikkia niitä tapahtumia, jotka liittyivät maahan ja pelastussuunnitelmaan, jo ennen kuin maata oli ja ennen kuin ’aamun tähdet riemuiten – – huusivat ääneen iloaan’. Menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus olivat ja ovat Hänelle yksi ja iankaikkinen ’nyt’.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 425.)

Alma 40:11. Kaikkien ihmisten henget ”otetaan kotiin sen Jumalan luokse, joka antoi heille elämän”

• Jos me kuollessamme menemme henkimaailmaan emmekä varsinaisesti Jumalan eteen, niin kuinka meidän tulee ymmärtää Alman sanat?

Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, ettei Alma välttämättä tarkoittanut sitä, että meidät tuodaan takaisin Jumalan eteen: ”Ymmärrän nämä Alman [40:11] sanat niin, että niiden tarkoituksena ei ole ilmaista sitä ajatusta, että kaikki henget palaavat Jumalan eteen sitä varten, että heidät määrätään rauhan paikkaan tai rangaistuksen paikkaan ja että he Hänen edessään saavat kukin oman tuomionsa. ’Otetaan kotiin sen Jumalan luokse’ [vrt. Saarn. 12:7] tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että heidän olemassaolonsa kuolevaisuudessa on päättynyt ja he ovat palanneet henkimaailmaan, jossa heidät määrätään tekojensa mukaan paikkaan vanhurskaiden tai jumalattomien keskuudessa odottamaan siellä ylösnousemusta. ’Takaisin Jumalan luokse’ on ilmaus, jolle löytyy vastineita monista muista tutuista tilanteista. Esimerkiksi: henkilö viettää määrätyn ajan jonkin ulkomaan lähetyskentällä. Kun hän vapautuu ja palaa Yhdysvaltoihin, hän saattaa sanoa: ’On hienoa olla taas kotona.’ Hänen kotinsa saattaa kuitenkin olla jossakin päin Utahia tai Idahoa tai muualla päin länttä.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 2, s. 85.)

Presidentti George Q. Cannon (1827–1901) ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, että Alma ”ei tarkoita sitä, että heidät vietäisiin heti Jumalan omien kasvojen eteen. Hän käyttää tuota ilmausta ilmiselvästi rajallisessa merkityksessä.” (*Gospel Truth: Discourses and Writings of President George Q. Cannon*, toim. Jerreld L. Newquist, 1987, s. 58.)

Alma 40:11–15. Sielun tila kuoleman ja ylösnousemuksen välillä

• Seuraava selvennys auttaa meitä ymmärtämään henkiolentojen tilaa kuoleman jälkeen ja ennen heidän ylösnousemustaan: ”Kun fyysinen ruumis kuolee, henki jatkaa elämää. Henkimaailmassa vanhurskaiden henget ’otetaan vastaan onnen tilaan, jota sanotaan paratiisiksi, levon tilaksi, rauhan tilaksi, missä he saavat levätä kaikista vaivoistaan ja kaikesta huolesta ja murheesta’ (Alma 40:12). Henkivankilaksi kutsuttu paikka on varattu ’niille, jotka [ovat] kuolleet synneissään vailla tietoa totuudesta tai rikkomuksessa hylättyään profeetat’ (OL 138:32). Vankilassa hengille opetetaan ’uskoa Jumalaan, parannusta synnistä, sijaiskastetta syntien anteeksisaamiseksi, Pyhän Hengen lahjaa, joka saadaan kätten päällepanemisen kautta, ja kaikkia muita evankeliumin periaatteita, jotka heidän [on] välttämätöntä tuntea’ (OL 138:33–34). Jos he hyväksyvät evankeliumin periaatteet, tekevät parannuksen synneistään ja hyväksyvät heidän hyväkseen temppeleissä suoritetut toimitukset, heidät toivotetaan tervetulleiksi paratiisiin.” (*Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, s. 74.)

© 1985 Robert Barrett

• Presidentti Brigham Young (1801–1877) on auttanut meitä ymmärtämään paremmin henkimaailman ja Jumalan asumuksen sijaintien välisen eron: ”Minne te menette, kun jätätte tämän asumuksen? Henkimaailmaan. Menettekö te Abrahamin huomaan? Ei, ette minnekään lähelle häntä vaan henkimaailmaan. Missä henkimaailma on? Se on tässä. Menevätkö hyvät ja pahat henget yhdessä? Kyllä menevät. Asuvatko he kummatkin samassa valtakunnassa? Kyllä asuvat. Menevätkö he aurinkoon? Eivät. Menevätkö he järjestetyn maailman rajojen ulkopuolelle? Eivät mene. Heidät tuodaan esiin tämän maan päällä.” (*Discourses of Brigham Young*, toim. John A. Widtsoe, 1954, s. 376.)

Alma 40:16–22. Ensimmäinen ylösnousemus

• Alma puhui ensimmäisestä ylösnousemuksesta suhteessa maanpäälliseen aikaan. Jeesus Kristus kokisi ylösnousemuksen ensimmäisenä, ja pian sen jälkeen sen kokisivat vanhurskaat, jotka olivat eläneet ja kuolleet kuolevaisen maapallomme ajan alusta lähtien aina Kristuksen ylösnousemuksen aikaan asti (ks. Alma 40:16, 20; OL 133:54–55). Tätä ylösnousemusta Alma kutsui ensimmäiseksi ylösnousemukseksi.

• Presidentti Joseph Fielding Smith on selittänyt, että ensimmäiseen ylösnousemukseen sisältyy eri ajanjaksoja ja tapahtumia:

”Vaikka Kristuksen noustessa kuolleista tapahtui yleinen vanhurskaiden ylösnousemus, meillä on tapana sanoa vanhurskaiden ylösnousemusta Kristuksen toisessa tulemisessa ensimmäiseksi ylösnousemukseksi. Se on ensimmäinen meille, sillä meitä tuskin koskee se, mikä on mennyttä. Herra on luvannut, että Hänen toisen tulemisensa hetkellä haudat avautuvat ja vanhurskaat tulevat esiin hallitakseen Hänen kanssaan maan päällä tuhannen vuoden ajan. – –

Kristuksen [toisessa] tulemisessa ’ne, jotka ovat nukkuneet haudoissaan, tulevat esiin, sillä heidän hautansa avataan; ja heidätkin temmataan häntä vastaan taivaan pylvään keskelle – he ovat Kristuksen, ensi hedelmä, ne, jotka laskeutuvat ensiksi hänen kanssansa, ja ne, jotka ovat maan päällä ja haudoissaan ja jotka ensiksi temmataan häntä vastaan; ja kaikki tämä Jumalan enkelin pasuunan soittamisen äänestä’ [OL 88:97–98]. Nämä ovat ne vanhurskaat, ’joiden nimet on kirjoitettu taivaassa, jossa Jumala ja Kristus ovat kaikkien tuomarina. Nämä ovat niitä, jotka ovat vanhurskaita ihmisiä, jotka on tehty täydellisiksi Jeesuksen, uuden liiton välimiehen, kautta, joka sai aikaan tämän täydellisen sovituksen vuodattamalla oman verensä.’ [OL 76:68–69.]

Tämän suuren tapahtuman jälkeen, ja sen jälkeen kun Herra ja ne vanhurskaat, jotka temmataan Häntä vastaan, ovat laskeutuneet alas maan päälle, tulee tapahtumaan toinen ylösnousemus. Tätä voidaan pitää osana ensimmäistä ylösnousemusta, vaikka se tapahtuu myöhemmin. Tässä ylösnousemuksessa tulevat esiin

terrestriseen järjestykseen kuuluvat, jotka eivät olleet kelvollisia temmattaviksi Häntä vastaan mutta jotka ovat kelvollisia tulemaan esiin elääkseen tuhatvuotisessa valtakunnassa." (Ks. *Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 2, s. 274, 275.)

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt seuraavan selityksen koskien ensimmäistä ylösnousemusta, jota nimitetään myös vanhurskaiden ylösnousemukseksi ja elämän ylösnousemukseksi: "Ne, jotka tulevat esiin tämän ylösnousemuksen aamuna, tulevat esiin selestisessä ruumiissa ja perivät selestisen kirkkauden; nämä ovat niitä, jotka ovat Kristuksen ensi hedelmiä. Ne, jotka tulevat esiin tämän ylösnousemuksen iltapäivänä, tulevat esiin terrestrisessä ruumiissa ja näin ollen perivät sen valtakunnan; heidän kuvataan tässä tulemisessa olevan Kristuksen. Kaikki, jotka siihen mennessä ovat kokeneet ylösnousemuksen, ovat saaneet selestisen ruumiin. Terrestristen olentojen esiin tuleminen tapahtuu vasta toisen tulemisen jälkeen. (OL 76:50–80; 88:95–99.)" (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 osaa, 1971–1973, osa 1, s. 196.)

Alma 40:23. "Oikeaan ja täydelliseen muotoonsa"

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista viittasi siihen lohtuun, joka tulee tiedosta, että puutteet korjataan ylösnousemuksessa:

"Miten lohduttavaa onkaan tietää, että kaikki, joilla on ollut elämässään haittaa synnynnäisistä vioista, kuolevaisuuden vammoista, sairaudesta tai vanhan iän mukanaan tuomasta luonnollisesta rappeutumisesta, nousevat ylös oikeassa ja täydellisessä muodossaan. – –

© 2000 Del Parson

Varmuus ylösnousemuksesta antaa meille voimaa ja näkemystä kestää kuolevaisuuden haasteet, joita jokainen meistä ja rakkaamme kohtaavat. Sellaisia ovat fyysiset, henkiset tai emotionaaliset vammat, joita meillä on jo syntyessämme tai joita saamme kuolevaisen elämän aikana. Ylösnousemuksen ansiosta tiedämme, että nämä kuolevaisuuden vammat ovat vain väliaikaisia!" ("Ylösnousemus", *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 17, 18.)

• Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) on sanonut epämuodostumista ylösnousemuksessa seuraavaa: "Epämuodostumat poistetaan, vammat korjataan, ja miehet ja naiset saavuttavat henkensä täydellisyyden, jonka Jumala alussa heille määräsi. Hänen aivoituksensa on, että miehet ja naiset, Hänen lapsensa, jotka ovat syntyneet tullakseen Jumalan perillisiksi ja Jeesuksen Kristuksen kanssaperillisiksi, tehdään täydellisiksi niin fyysisesti kuin hengellisestikin kuuliaisuudesta laille, jonka avulla Hän on varannut jokaiselle lapselleen mahdollisuuden tulla täydelliseksi." (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph F. Smith*, 1999, s. 92.)

Alma 40:26. "Jumalattomille tulee kauhea kuolema"

• Seuraava lausunto auttaa meitä ymmärtämään, mihin tällä kauhealla kuolemalla viitataan: "Pyhät kirjoitukset puhuvat toisinaan pelastumisesta toisesta kuolemasta. Toinen kuolema on lopullinen hengellinen kuolema – ero vanhurskaudesta ja jääminen vaille sijaa missään kirkkauden valtakunnassa (ks. Alma 12:32; OL 88:24). Tämä toinen kuolema ei tule ennen viimeistä tuomiota, ja se kohtaa hyvin harvoja (ks. OL 76:31–37). Miltei kaikille, jotka milloinkaan ovat eläneet maan päällä, on varmistettu pelastus toisesta kuolemasta (ks. OL 76:40–45)." (*Lujana uskossa*, s. 123.)

Alma 41. Palauttamisen laki

• Korianton on saattanut ihmetellä, kuten jotkut nykyäänkin, miksi on tärkeää elää vanhurskaasti, jos jokainen saa osakseen ylösnousemuksen siunaukset. Luvussa Alma 41 käsitellään näitä asioita.

Taivaallisen Isän lasten kohdalla palauttamisen lain tulos riippuu siitä, kuinka uskollisesti he pitävät Hänen käskynsä. Näin Alma selitti Koriantonille, ettei ihmistä voida palauttaa synnistä onneen (ks. Alma 41:10 📖). Tämä muistuttaa sadonkorjuun lakia: mitä

me kylvämme, sitä me myös niitämme (ks. Gal. 6:7; OL 130:20–21📖). Alma kannusti poikaansa tekemään ”alati hyvää”, jotta ”sinut palkitaan jälleen hyvällä. Sillä se, mikä sinusta lähtee, palaa takaisin sinulle ja palautetaan.” (Alma 41:14–15.)

Lisäksi Alma opetti pojalleen, että ylösnousemuksessa palauttamisen laki saa aikaan ruumiin täydellisen palauttamisen: ”Sielu palautetaan ruumiiseen – –; niin, edes hiuskarva päästä ei joudu hukkaan” (Alma 40:23). Ylösnousseen ruumiin kirkkauden aste riippuu kuitenkin kunkin yksilön uskollisuuden asteesta (ks. OL 88:28–32).

Alma 41:10 📖. ”Jumalattomuus ei ole koskaan ollut onnea”

• Seuraava neuvo vahvistaa sen, kuinka tärkeää on tavoitella onnea elämällä evankeliumin tasovaatimusten mukaan:

”Monet ihmiset yrittävät löytää onnea ja täyttymystä sellaisesta toiminnasta, joka on Herran käskyjen vastaista. He hylkäävät todellisen onnen ainoan lähteen piittaamatta Jumalan heitä varten laatimasta suunnitelmasta. He antavat periksi Perkeleelle, joka ’pyrkii siihen, että kaikki ihmiset olisivat yhtä kurjia kuin hän itse’ (2. Nefi 2:27). Lopulta he oppivat totuuden, joka sisältyy Alman varoitukseen pojalleen Koriantonille: ’Jumalattomuus ei ole koskaan ollut onnea’ (Alma 41:10). – –

Kun pyrit olemaan onnellinen, muista, että ainoa tie todelliseen onneen on evankeliumin mukainen elämä. Löydät levollista, iankaikkista onnea, kun pyrit pitämään käskyt, rukoilet voimaa, teet parannuksen synneistäsi, osallistut tervehenkiseen toimintaan ja palvelet merkityksellisellä tavalla. Opit pitämään hauskaa rakastavan taivaallisen Isän asettamissa rajoissa.” (*Lujana uskossa*, s. 102.)

Alma 41:11–14

Mitä saamme, jos menettelemme oikeudenmukaisesti, tuomitsemme vanhurskaasti ja teemme alati hyvää?

Alma 42:1–10. ”Koetusaika”

• Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt tämän kuolevaisuudeksi kutsutun koetusajan tarkoitusta: ”Maanpäällisen elämän tärkein tarkoitus on se, että meidän henkemme, joka oli olemassa jo ennen maailman perustamista, voi liittyä ruumiiseemme kuolevaisuuden suurten mahdollisuuksien ajaksi. Näiden kahden yhteenliittyminen on antanut meille etuoikeuden kasvaa, kehittyä ja kypsyä tavalla, johon vain henki ja ruumis yhdessä kykenevät. Ruumiissamme me koemme tietyn määrän koettelemuksia tässä olemassaolomme tilassa, jota sanotaan koetustilaksi. Tämä on oppimisen ja koetusten aikaa, jotta voisimme osoittautua kelvollisiksi iankaikkisiin mahdollisuuksiin. Tämä kaikki kuuluu siihen jumalalliseen suunnitelmaan, joka meidän Isällämme on lapsiaan varten.” (”Julistakaa minun evankeliumiani maasta maahan”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 12.)

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Ronald E. Poelman lisäsi, että kuolevaisuus on aikaa oppia vastakohtaisuutta ja valita vastakohtien välillä: ”Pelastussuunnitelma, joka meille esitettiin ja jonka me hyväksyimme kuolevaisuutta edeltäneessä olemassaolossamme, sisältää maanpäällisen koetusajan, jonka aikana me koemme vastakohtaisuutta, teemme valintoja, opimme niiden seurauksia ja valmistaudumme palaamaan Jumalan kasvojen eteen. Vastoinkäymisten kokeminen on olennainen osa tätä kaikkea. Tämän tietäen me halusimme tulla kuolevaisuuteen. (Ks. 2. Nefi 2:11–16.)” (”Vastoinkäymiset ja kuolevaisuuden jumalallinen tarkoitus”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 20.)

• Vanhin William R. Bradford seitsemänkymmenen koorumista on päätellyt, että kuolevaisuuden tarkoituksena on se, että meistä tulee taivaallisen Isämme kaltaisia: ”Tämä elämä on koetusaikaa. Se on suurenmoinen ajan lahja, jonka kestäessä me voimme oppia tulemaan taivaallisen Isämme kaltaisiksi noudattamalla Hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen opetuksia. Se polku, jolle Hän meidät johdattaa, ei ole mutkainen polku. Se on yksinkertainen ja suora ja Hengen valaisema.” (”Pankaa elämänne järjestykseen”, *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 29.)

Alma 42:11–31. Oikeudenmukaisuuden ja armon lait

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt, että Vapahtajan

uhrin ansiosta meille voidaan suoda armoa ilman että oikeudenmukaisuuden lakia rikotaan:

”Me jokainen elämme eräänlaisen hengellisen velan turvin. Jonakin päivänä velka erääntyy ja maksua vaaditaan. Suhtaudummepa me siihen nyt kuinka välinpitämättömästi tahansa, niin kun tuo päivä tulee ja kiinnittämämme omaisuuden lunastusoikeuden menetys on väistämättä edessä, katsomme ympärillemme levottoman tuskaisina etsien jotakuta, ketä tahansa, joka auttaisi meitä.

Ja iankaikkisen lain mukaan armoa ei voida antaa, ellei ole jotakuta, joka on sekä halukas että kykenevä ottamaan velkamme ja maksamaan hinnan ja sopimaan lunastuksemme ehdot.

Ellei ole välimiestä, ellei meillä ole ystävää, oikeuden koko painon, lieventämättömänä, vailla myötätuntoa, täytyy ehdottomasti langeta meidän päällemme. Täysi hyvitys jokaisesta rikkomuksesta, kuinka vähäpätöisestä tai kuinka syvästä tahansa, tullaan vaatimaan meiltä viimeiseen ropoon asti.

Mutta tietäkää tämä: Totuus, suurenmoinen totuus julistaa, että sellainen Välimies on olemassa.

’Jumala on yksi, ja yksi on välittäjä Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus’ (1. Tim. 2:5).

Hänen kauttansa armo voidaan ulottaa täysin meihin jokaiseen rikkomatta oikeudenmukaisuuden iankaikkista lakia.

Tämä totuus on koko kristinopin alkujuuri. – –

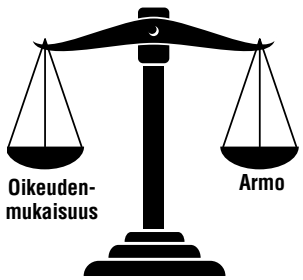

Armon saaminen ei ole automaattista. Se tapahtuu tekemällä liitto Hänen kanssaan. Se tapahtuu Hänen ehdoillaan, Hänen auliilla ehdoillaan, joihin kuuluu ehdottoman välttämättömänä upotuskaste syntien anteeksisaamiseksi.

Oikeudenmukaisuuden laki voi suojella koko ihmiskuntaa, ja kerran jokainen meistä yksilönä voi saada armon lunastavan ja parantavan siunauksen.” (Ks. ”Välimies”, *Valkeus*, lokakuu 1977, s. 60, 61.)

• Vanhin Neal A. Maxwell on esittänyt tämän oivalluksen: ”Jumalan armo ja oikeudenmukaisuus tulevat olemaan niin täydellisesti toteen näytettyjä, ettei viimeisellä tuomiolla esitetä valituksia, ei edes niiden taholta, jotka aikoinaan asettivat kyseenalaiseksi sen, mitä Jumala oli maallisessa viitekehyksessä suonut (ks. 2. Nefi 9:14–15; Alma 5:15–19; 12:3–14; 42:23–26, 30)” (”Tyytyminen siihen, mitä osaksemme on annettu”, *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 88).

Alma 42:18–30. Omantunnonvaivat

• Presidentti Boyd K. Packer on selittänyt, mikä arvo omantunnonvaivoilla voi olla:

”Tarkoitukseni on lievittää niiden tuskaa, jotka kärsivät syyllisyyden erittäin epämiellyttävästä tunteesta. Minusta tuntuu samalta kuin lääkäristä, joka aloittaa hoidon sanomalla: ’Tämä saattaa vähän koskea…’

Jokainen meistä on saanut ainakin maistaa sitä omantunnon tuskaa, joka on seurausta virheistämme.

Johannes sanoi: ’Jos väitämme, ettemme ole syntisiä, me petämme itseämme eikä totuus ole meissä’ [1. Joh. 1:8]. Sitten hän sanoi saman voimakkaammin: ’Jos väitämme, ettemme ole syntiä tehneet, teemme [Herrasta] valehtelijan eikä hänen sanansa ole meissä’ [1. Joh. 1:10].

Kaikki meistä kärsivät joskus ja jotkut meistä kärsivät usein omantunnontuskia vääristä teoista tai tekemättä jättämisistä. Tuo syyllisyydentunne on hengelle sitä, mitä kipu on fyysiselle ruumiille. – –

Me kaikki teemme virheitä. Joskus aiheutamme itsellemme vahinkoa ja vahingoitamme vakavasti toisia tavalla, jota emme yksin voi korjata. Rikomme sellaista, mitä emme yksin saa ehjäksi. Silloin luontomme mukaista on tuntea syyllisyyttä ja nöyryytystä ja kärsimystä, jota emme voi yksin parantaa. Silloin auttaa sovituksen parantava voima.

Herra sanoi: ’Sillä katso, minä, Jumala, olen kärsinyt tämän kaikkien puolesta, jottei heidän tarvitse kärsiä, jos he tekevät parannuksen’ [OL 19:16].” (”Mestarin käden kosketus”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 25, 27.)

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on puhunut siitä, kuinka arvokas herkkä omatunto on: ”Kuinka suurenmoista, että Jumala antaa meille tämän herkän mutta samalla voimakkaan oppaan, jota me nimitämme omaksitunnoksi! Joku on aivan oikein huomauttanut, että ’omatunto on taivaallinen kipinä, jonka Jumala on pannut jokaiseen pelastaakseen hänen sielunsa’. Varmastikin se on välikappale, joka herättää sielussa tietoisuuden synnistä, kannustaa ihmistä tekemään päätöksen asian korjaamisesta, tuomitsemaan itsensä rikkomuksesta silottelematta tai vähättelemättä virhettä, olemaan valmis katsomaan tosiasioita silmiin, hoitamaan asian ja kärsimään vaadittavat rangaistukset – eikä ihminen ole alkanut parannuksentekoa, ellei hän ole tällaisessa mielentilassa. Pahoillaanolo on alku, väärän teon hylkääminen on alku, mutta ellei hänen omatuntonsa ole vaivannut häntä kylliksi saadakseen hänet tekemään jotakin asian suhteen, niin kauan kuin hän esittää puolusteluja ja verukkeita, hän tuskin on alkanut lähestyä anteeksiantoa. Tätä Alma tarkoitti sanoessaan pojalleen Koriantonille, että ’ainoastaan todella katuvat pelastuvat’ (Alma 42:24).” (*Anteeksiantamuksen ihme*, 1978, s. 144.)

Alma 42:23. ”Sovitus saa aikaan kuolleiden ylösnousemuksen”

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on todistanut seuraavasti sen sovitusuhrin suurenmoisuudesta, jonka ansiosta ylösnousemus on mahdollinen:

Paul Gustave Dore

”Vapahtajan kuolema ilmaisi suurenmoisella tavalla Hänen rakkautensa, kun Hän antoi henkensä uhriksi kaikkien ihmisten puolesta. Tuo sovitus, joka aikaansaatiin sanomatonta tuskaa kärsien, muodostui historian suurimmaksi tapahtumaksi, armon osoitukseksi, josta ihmiset eivät maksaneet mitään mutta joka toi ylösnousemuksen varmuuden kaikille, jotka ovat kulkeneet tai vielä kulkisivat maan päällä.

Mikään toinen teko koko ihmiskunnan historiassa ei ole sen vertainen. Mikään, mitä koskaan on tapahtunut, ei vedä sille vertoja. Täysin epäitsekkäänä ja rajatonta rakkautta koko ihmiskuntaa kohtaan osoittavana siitä muodostui vertaansa vailla oleva armoteko koko ihmissuvun puolesta.

Ylösnousemuksen myötä tuona ensimmäisenä pääsiäisaamuna annettiin sitten voittoisa kuolemattomuuden julistus. Paavali saattoi siis julistaa: ’Sillä niin kuin kaikki ihmiset Aadamista osallisina kuolevat, niin myös kaikki Kristuksesta osallisina tehdään eläviksi’ (1. Kor. 15:22). Sen lisäksi että Vapahtaja soi ylösnousemuksen siunauksen kaikille, Hän myös avasi tien iankaikkiseen elämään kaikille niille, jotka noudattavat Hänen opetuksiaan ja käskyjään.” (”Aikojen huipulla”, *Liahona*, tammikuu 2000, s. 87.)

Alma 42:27–30

Kuinka tahdonvapauden ja vastuullisuuden viitataan liittyvän toisiinsa näissä jakeissa?

Pohdittavia seikkoja

- Miksi jumalattomuus ei voi koskaan johtaa onneen? Miksi toisinaan näyttää siltä, että jumalattomat ovat onnellisia?
- Mitä meidän tulee tehdä, jotta pääsisimme osallisiksi Vapahtajan sovituksesta?
- Kuinka oikeudenmukaisuuden laki toimii sinun hyväksesi?
- Kuinka armon laki toimii sinun hyväksesi?

Ehdotettuja tehtäviä

- Valmistele ja – mikäli mahdollista – pidä lyhyt puhe aiheesta henkimaailma käyttäen kahta tai useampaa kohtaa luvuista Alma 40–42.
- Mitä Alma opetti pojalleen Koriantonille ylösnousemuksesta?
- Kirjoita lyhyt määritelmä tai selitys kustakin seuraavasta: palauttamisen laki, oikeudenmukaisuuden laki, armon laki.

Luku 33

Alma 43–51

Johdanto

Riidat, erimielisyydet ja sota olivat uhkana nefiläisten kansakunnan selviytymiselle. Konfliktitilanteen aiheuttajana eivät olleet yksin lamanilaiset. Valtaa tavoittelevat nefiläisluopiot saivat aikaan monia vakavia vaikeuksia. Nefiläiset voittivat vihollisensa osoittamalla uskoa Jeesukseen Kristukseen ja seuraamalla Hänen profeettojaan samoin kuin muita vanhurskaita sotilasjohtajia.

Vertaa sotapäällikkö Moronin vaikuttimia ja tarkoituksia Amalikkian vastaaviin. Profeetta Mormon kirjoitti sotapäällikkö Moronista: ”Jos kaikki ihmiset olisivat olleet ja olisivat ja tulisivat aina olemaan Moronin kaltaisia, katso, itse helvetin voimat olisivat iäksi järkkyneet; niin, Perkeleellä ei olisi koskaan valtaa ihmislasten sydämiin” (Alma 48:17). Moronin tavoin sinäkin voit pysyä lujana Kristuksen uskossa (ks. Alma 48:13) myös vaikeissa ja koettelevissa olosuhteissa.

Selityksiä

Alma 43:2–3. Nefiläisten ja lamanilaisten väliset sodat

• Tässä vaiheessa Alman kirjaa – luvut 43–62 – Mormon varoitti lukijaa, että hän palaisi kertomukseen sodista (ks. Alma 43:3). Jotkut ihmettelevät, miksi Mormonin kirja sisältää niin paljon kertomuksia sodista. Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on sanonut, että ”Mormonin kirjasta näemme, kuinka Kristuksen seuraajat elävät sodan aikoina” (”Mormonin kirja – uskontomme lakikivi”, *Liahona*, lokakuu 2011, s. 56).

Koska Mormon näki meidän päivämme ja tiesi, että me eläisimme aikana, jolloin on sotia ja sotahuhuja (ks. OL 45:26; ks. myös Ilm. 9), hän otti mukaan sen, kuinka elää vanhurskaasti näinä aikoina. Monet myöhempien aikojen pyhät ovat olleet ja tulevat olemaan mukana sotilaallisissa selkkauksissa. Etsi evankeliumin periaatteita, jotka Mormon sisällytti näihin sodista kertoviin lukuihin. Mormon paljasti ne valtavat kärsimykset, joita konfliktit aiheuttavat, ja lisäksi hän selitti, miksi sota saattaa olla välttämätön hengen ja vapauden puolustamiseksi. Sekä Mormon että nykypäivän profeetat ovat kuvanneet olosuhteita, jolloin sota on perusteltua (katso selityksiä kohtiin Alma 43:45–47, s. 256–257, ja Alma 51:13, s. 261).

Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on kuvannut taivaallista murhetta, joka liittyy sellaisiin tapahtumiin silloinkin, kun sodat ovat perusteltuja: ”Luulen, että Isämme taivaassa on varmasti itkenyt katsoessaan vuosisatojen ajan lapsiaan, jotka ovat tuhlanneet jumalallisen syntymäoikeutensa tuhoamalla raa’asti toisiaan” (”Sota ja rauha”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 79). Nefiläiset ja sotapäällikkö Moroni näyttivät, mikä on oikea asenne sotaan ja verenvuodatukseen (katso kohtien Alma 43:54; 44:1–2; 48:11, 22–23 selityksiä, s. 257).

• Toisen maailmansodan aikana ensimmäinen presidenttikunta antoi seuraavan lausunnon selventäen sitä, mikä on kirkon kanta sotaan:

”Jäsenten tulee olla kuuliaisia maansa valtiovallalle ja palvella sitä uskollisesti, kun heitä kutsutaan niin tekemään. [Tähän sisältyy sotapalvelus.] Mutta itse kirkko sinällään ei kanna mitään vastuuta näistä menettelytavoista, joiden suhteen se ei voi tehdä enempää kuin kehottaa jäseniään osoittamaan sitä täyttä uskollisuutta maataan ja vapaita instituutioita kohtaan, jota ylevin isänmaallisuus edellyttää.

– – On eräs velvollisuus, joka jokaisella kansalaisella tai alamaisella on valtiota kohtaan. Tämä velvollisuus tuodaan julki siinä uskonkappaleessa, jossa julistetaan:

’Me uskomme, että kuninkaille, presidenteille, hallitsijoille ja hallitusmiehille tulee olla alamainen ja että tulee noudattaa, kunnioittaa ja ylläpitää lakia.’ – –

Kuuliaisina näille periaatteille kirkon jäsenet ovat aina tunteneet olevansa velvollisia puolustamaan maataan, kun on esitetty kutsu tarttua aseisiin. – –

Kirkko siis on ja sen täytyy olla sotaa vastaan. – – Se ei voi pitää sotaa vanhurskaana keinona selvittää kansainvälisiä kiistoja; ne tulisi ja ne voitaisiin ratkaista – kansakuntien ollessa yksimielisiä – rauhanomaisin neuvotteluin ja sovitteluin.

Mutta kirkon jäsenet ovat sellaisten valtakuntien kansalaisia eli alamaisia, joihin kirkolla ei ole mitään määräysvaltaa. – –

Kun siis perustuslaki sopusoinnussa näiden periaatteiden kanssa kutsuu kirkon miehet sen maan asepalvelukseen, jolle he ovat velvollisia osoittamaan uskollisuutta, heidän korkein kansalaisvelvollisuutensa vaatii, että he ottavat sen kutsun vastaan. Mikäli he siihen kutsuun vastatessaan ja heihin nähden määräysvallassa olevia totellessaan surmaavat niitä, jotka taistelevat heitä vastaan, se ei tee heistä murhaajia." (Heber J. Grant, J. Reuben Clark jr. ja David O. McKay, julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1942, s. 92–94; myös Boyd K. Packerin lainaamana julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1968, s. 34–35.)

Alma 43:4–8. Nefiläisluopioita nimitetään lamanilaisten sotajoukkojen ylimmiksi päälliköiksi

• Soramilaiset kuuluivat kerran nefiläisten kansakuntaan. Mutta ylpeyden vuoksi "soramilaisista tuli lamanilaisia" (Alma 43:4). Ennen tätä soramilaisten loikkausta nefiläisjohtajat pelkäsivät aiheellisesti, että soramilaiset voisivat liittoutua lamanilaisten kanssa saattaen siten nefiläisten kansakunnan uhan alaiseksi (ks. Alma 31:4). Estääkseen tämän mittavan loikkauksen Alma johti lähetystyöhanketta voittaakseen takaisin soramilaisia, joista monet olivat jo hylänneet tosi uskon. Vaikka jotkut soramilaisista palasivat uskoon, niin suurin osa heistä oli vihaisia ja "he alkoivat sekoittua lamanilaisiin ja yllyttää näitäkin" varustautumaan sotaan (Alma 35:10–11). Lamanilaisten sodan johdossa olevat nimittivät verenhimoisempia soramilaisia ja amalekilaisia ylimmiksi päälliköiksi pyrkien saamaan etulyöntiaseman nefiläisiin nähden.

"Soramilaiset – – kutsuivat lamanilaisjoukot tulemaan maahansa asumaan, mikä oli ensimmäinen tärkeä toimi nefiläisiä vastaan (ks. Alma 43:5). He tulivat johtajanaan lamanilaisten ylipäällikkö, amalekilainen Serahemna. Amalekilaiset olivat aikaisempia nefiläisluopioita, ja useimpien luopioiden tavoin he olivat katkerampia nefiläisiä kohtaan ja 'taipuvaisempia jumalattomuuteen ja murhanhimoisuuteen kuin lamanilaiset itsestään olivat' (Alma 43:6). Serahemna oli pitänyt huolen siitä, että sotajoukkojen kaikki ratkaiseva käskyvalta oli annettu amalekilaisille, kuten hän itse, tai yhtä raivokkaille soramilaisille (ks. Alma 43:6)." (Hugh Nibley, *Since Cumorah*, 1988, s. 296.)

Alma 43:13–14. Alivoimaisia ja pakotettuja vastustamaan vihollisiaan

• Niiden nefiläisluopioiden lukumäärä, joista tuli lamanilaisia, oli lähes yhtä suuri kuin niiden nefiläisten lukumäärä, jotka pysyivät uskollisina (ks. Alma 43:14). Tämä suuri määrä yhdistettynä lamanilaisten sotajoukkoihin asetti nefiläiset huomattavan epäedulliseen asemaan lukumäärällisesti (ks. Alma 43:51; ks. myös Moosia 25:3; Alma 2:27, 35). Turvautuen uskoonsa nefiläiset kuitenkin luottivat siihen, että Jumala vahvistaisi heitä heidän taistelujensa aikana suunnatonta ylivoimaa vastaan, aivan kuten Hän oli tehnyt Gideonin sotajoukon (ks. Tuom. 7–9), Elisan (ks. 2. Kun. 6:15–23), kuningas Benjaminin (ks. Morm. s. 14) ja Alman (ks. Alma 2:27–35) kohdalla.

Alma 43:15–54. Sotapäällikkö Moroni käytti uskoa ja taistelusuunnitelmaa puolustaakseen nefiläisiä

• Palvellessaan ylimpänä päällikkönä Moroni turvautui vahvuuksiinsa ja Herran voimaan puolustaakseen nefiläisiä. Luku Alma 43 on esimerkki siitä, kuinka sotapäällikkö Moroni yhdisti hyvän arvostelukykynsä sekä kuuliaisuutensa Jumalan neuvoa kohtaan. Hän varusti jokaisen sotilaan parannelluin taisteluvarustuksin (ks. jakeet 19–21), ja hän pyysi profeetan neuvoa ennen ryhtymistä taisteluun (ks. jakeet 23–24).

"Lamanilaisten sotatoimia johtivat amalekilaiset ja soramilaiset upseerit, joiden tietämys nefiläisten sotasalaisuuksista ja -menetelmistä olisi antanut heille valtavan etulyöntiaseman kehen tahansa muuhun päällikköön paitsi Moroniin nähden. Aivan alusta lähtien Moronin ennakkoaavistus oli vienyt lamanilaisilta heidän ensimmäisen ja loogisen tavoitteensa – Jersonin maan suoja-alueen (ks. Alma 43:22). Moroni oli asettanut sinne pääpuolustusasemansa, mutta kun sanansaattajat palasivat neuvoteltuaan profeetan kanssa, hän sai kuulla, että lamanilaiset aikoivat yllättää kohdistamalla hyökkäyksensä vaikeampikulkuista mutta heikompaa Mantin maata vastaan, johon heitä ei odotettaisi (ks. Alma 43:24). Moroni siirsi heti sotajoukkonsa pääosan Mantiin ja saattoi siellä olevat ihmiset valmiuteen (ks. Alma 43:25–26).

Koska Moroni sai vakoojiltaan ja tiedustelijoiltaan tiedon jokaisesta lamanilaisten liikkeestä, hän pystyi asettamaan viholliselle ansan yllättäen heidät heidän ollessaan kahlaamassa Sidonvirran yli (ks. Alma 43:28–35)." (Hugh Nibley, *Since Cumorah*, s. 297–298.)

Sotapäällikkö Moroni odotti Herran siunauksia, koska hän oli itse tehnyt parhaansa. Hän oli kenties oman aikansa nerokkain sotasuunnittelija, ja kuitenkin hän osoitti nöyryyttä noudattamalla profeetan neuvoa. Tämä teki sotapäällikkö Moronista voimallisen välineen Jumalan kädessä.

Alma 43:18–22, 37–38. Mikä suojaava taisteluvarustus meillä on nykyään?

• Sotapäällikkö Moroni varusti sotajoukkonsa suojaavin taisteluvarustuksin, joilla oli merkittävä vaikutus taisteluissa heidän vihollisiaan vastaan (ks. Alma 43:37–38). Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on selittänyt yhden tavan, jolla voisimme soveltaa näitä jakeita elämäämme tänä päivänä:

"Meillä on ne neljä ruumiinosaa, joiden apostoli Paavali sanoi tai näki olevan kaikkein haavoittuvimpia pimeyden voimille. Kupeet, kuvaten hyveellisyyttä, siveyttä. Sydän, kuvaten meidän käytöstämme. Meidän jalkamme, meidän tavoitteemme ja päämäärämme elämässä, ja lopuksi meidän päämme, meidän ajatuksemme.

– – Meidän kupeidemme tulee olla totuudella vyötettyinä. Mitä on totuus? Herra on sanonut, että totuus on tieto asioista sellaisina kuin ne ovat ja kuin ne ovat olleet ja kuin ne tulevat olemaan [OL 93:24]. – – 'Kupeidemme tulee olla totuudella vyötettyinä', profeetta sanoi.

Entä sydän, millainen rintakilpi suojaa käytöstämme elämässä? Meillä on oltava sydämemme suojana vanhurskauden rintakilpi. Niin, opittuamme totuutta meillä on mittapuu, jonka mukaan voimme arvostella oikean ja väärän välillä, ja niinpä meidän käytöstämme arvioidaan aina sen mukaan, minkä tiedämme olevan totta. Meidän rintakilpenämme, joka suojaa käytöstämme, on vanhurskauden rintakilpi.

Millä me suojaamme jalkojamme eli millä me arvioimme tavoitteitamme ja päämääriämme elämässä? – – 'Sitokaa jalkineiksenne alttius julistaa rauhan evankeliumia' (Ef. 6:15). – – Ja lopuksi pelastuksen kypärä. – – Mitä on pelastus? Pelastus on sitä, että tulee pelastetuksi. Pelastetuksi miltä? Pelastetuksi kuolemalta ja pelastetuksi synniltä. – –

Ja vielä apostoli Paavali – – pani varustetun miehensä pitelemään kädessään kilpeä ja toisessa kädessään miekkaa, jotka olivat sen ajan aseet. Tuo kilpi oli uskon kilpi ja miekka oli Hengen miekka, joka on Jumalan sana. En osaa ajatella mitään voimallisempia aseita kuin usko ja se tietämys, joka koskee pyhiä kirjoituksia, jotka sisältävät Jumalan sanan. Henkilö, joka on varustettu ja valmistautunut niillä aseilla, on valmis lähtemään vihollista vastaan." ("Feet Shod with the Preparation of the Gospel of Peace", *Brigham Young University Speeches of the Year, 9.* marraskuuta 1954, s. 2–3, 6–7; ks. myös Ef. 6:13–17; OL 27:15–18.)

Alma 43:23–25

Miksi sotapäällikkö Moroni pyysi neuvoa profeetalta? Millä tavoin me voimme tavoitella neuvoa profeetalta?

Alma 43:23–25. Profeetan totteleminen tuo siunauksia

• Sotapäällikkö Moronin halu tavoitella ja noudattaa profeetan neuvoa johti moniin voittoihin. Elämän taistelut voitetaan nykyäänkin seuraamalla profeettaa.

Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on tähdentänyt sitä, miksi meidän tulee seurata profeettoja: "Kuulkaamme niitä, jotka hyväksymme profeetoiksi ja näkijöiksi, samoin kuin muita johtavia veljiä, ikään kuin iankaikkinen elämämme riippuisi siitä, sillä se riippuukin!" (Ks. "Kuunnelkaa profeettoja", *Valkeus*, lokakuu 1978, s. 144.)

Alma 43:45–47. "Jopa verenvuodatukseen asti"

• Ihmiselämä on pyhää. Viattoman hengen riistäminen on "iljetystä Herran silmissä" (Alma 39:5). Toisen voi kuitenkin perustellusti surmata, kun puolustaa itseään, perhettä, vapautta, uskontoa tai maata. Presidentti Gordon B. Hinckley on auttanut selittämään sodan ja verenvuodatuksen käsitettä:

”Kun nefiläisten ja lamanilaisten välillä vallitsi sota, muistiinpanojen mukaan ’nefiläisiä innoitti parempi asia, sillä he eivät taistelleet – – vallan puolesta, vaan he taistelivat kotiensa ja vapauksiensa, vaimojensa ja lastensa ja kaikkiensa puolesta, niin, jumalanpalvelusmenojensa ja kirkkonsa puolesta.

Ja he tekivät sen, minkä he tunsivat velvollisuudekseen, jonka he olivat velkaa Jumalalleen.’ (Alma 43:45–46.)

Herra neuvoi heitä, että heidän piti puolustaa perheitään jopa verenvuodatukseen asti (ks. Alma 43:47). – –

Näistä ja muista olemassa olevista kirjoituksista käy ilmi, että on aikoja ja olosuhteita, jolloin kansakunnat ovat oikeutettuja taistelemaan – itse asiassa niillä on velvollisuus taistella – perheen ja vapauden puolesta sekä tyranniaa, uhkaa ja sortoa vastaan.

– – Olemme vapautta rakastava kansa, joka on sitoutunut vapauden puolustamiseen, olipa se vaarassa missä tahansa. Uskon, ettei Jumala pidä vastuullisina univormussa olevia miehiä ja naisia, kun he toimivat valtiovallan edustajina tehdessään sitä, mitä heidän on lain mukaan pakko tehdä. Voi jopa olla, että Hän pitää meitä vastuullisina, jos yritämme estää tai ehkäistä niitä, jotka ovat osallisina taistelussa pahuuden ja sorron voimia vastaan.” (Ks. ”Sota ja rauha”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 80.)

Jerry Thompson, © IRI

Alma 43:54; 44:1–2; 48:11, 22–23. Moroni ”ei nauttinut verenvuodatuksesta”

• Sotapäällikkö Moroni ”ei nauttinut verenvuodatuksesta” (Alma 48:11), vaikka hänen olikin perusteltua surmata toisia puolustaessaan maataan. Hän taisteli vastahakoisesti lamanilaisia vastaan monia vuosia (ks. Alma 48:22). Kun hän taisteli, hän säilytti rakkauden kaikkia kohtaan, myös vastapuolellaan olevia kohtaan. Aikakirja kertoo, että sotapäällikkö Moroni keskeytti taistelun useammin kuin kerran säästääkseen mahdollisimman monia henkiä (ks. Alma 43:54–44:2; 55:19). Ihmisiä surmattiin vastahakoisesti ja tuntien murhetta siitä, että veljiä lähetettiin tästä maailmasta ”valmistautumattomina kohtaamaan Jumalansa” (Alma 48:23). Sotapäällikkö Moroni uskoi lujasti siihen, että ne, jotka pitivät liittonsa Jumalan kanssa ja kohtasivat kuoleman, tulisivat Herran Jeesuksen Kristuksen lunastamiksi ja lähtisivät tästä maailmasta riemuiten (ks. Alma 46:39).

Jotkut lukijat saattavat ihmetellä, kuinka mies, joka huolehtii Herran liittojen pitämisestä, saattoi olla niin paljon mukana sotatoimissa. Tämä huoli saattoi olla syynä siihen, miksi Mormon kirjoitti, että Moroni ”ei nauttinut verenvuodatuksesta” ja miksi häntä opetettiin ”olemaan koskaan kohottamatta miekkaa muita kuin vihollista vastaan, paitsi henkensä varjelemiseksi” (Alma 48:11, 14).

Alma 45, lisäys. ”Kertomus Nefin kansasta”

• Lisäys, joka on ennen luvun Alma 45 tiivistelmää, kuuluu alkuperäiseen aikakirjaan (yksityiskohtaisempi selvitys on selityksissä kohtaan Ensimmäinen Nefin kirja: hänen hallituskautensa ja palvelutyönsä, s. 11). Ilmaus ”Käsittää luvut 45–62” lisättiin, kun Mormonin kirja julkaistiin vuonna 1879 jaettuna lukuihin.

Alma 45:17–19. Alma lähti eikä ”hänestä kuultu enää koskaan”

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että ilmaus ”Henki otti hänet ylös tai Herran käsi hautasi hänet” (Alma 45:19) viittaa siihen, että Alma muutettiin: ”Mooses, Elia ja Alma nuorempi muutettiin. Vanhan testamentin kertomus siitä, että Mooses kuoli ja että Herran käsi hautasi hänet tuntemattomaan hautaan, on virhe (5. Moos. 34:5–7). On totta, että mahdollisesti ’Herran käsi hautasi hänet’, jos se ilmaus on kuvaannollinen tarkoittaen, että hänet muutettiin. Mutta Mormonin kirjan kertomuksessa, johon on merkitty, että ’Henki otti [Alman] ylös’, sanotaan: ’Kirjoitukset sanovat, että Herra otti Mooseksen luoksensa, ja me arvelemme, että hän on ottanut

myös Alman hengessä luoksensa' (Alma 45:18–19). Meidän tulee muistaa, että nefiläisillä oli pronssilevyt ja että ne olivat ne 'kirjoitukset', joissa kerrottiin, että Mooses otettiin pois muuttamalla. Mitä tulee Eliaan, kertomus siitä, kuinka hänet otettiin tulisissa vaunuissa 'tuulenpyörteessä taivaaseen', on majesteettisesti esitetty Vanhassa testamentissa (ks. 2. Kun. 2)." (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 805.)

Alma 46–50. Ero jumalattoman ja vanhurskaan johtamisen välillä

• Mormon paljasti selkeästi ilmiselvät erot Amalikkian ja sotapäällikkö Moronin välillä (ks. Alma 48:7; 49:25–28). Amalikkia halusi hävittää "vapauden perustusta, jonka Jumala oli [nefiläisille] suonut", kun taas sotapäällikkö Moroni halusi säilyttää sen (Alma 46:10).

Jumalattomat ihmiset kuten Amalikkia, jotka tunkeutuvat valtaan, saattavat menestyä jonkin aikaa maailman mittapuiden mukaan, mutta lopulta he syöksevät turmioon itsensä ja seuraajansa. Sen sijaan sotapäällikkö Moronin kaltaiset johtajat innoittavat ihmisiä ylevillä päämäärillä, jotka lopulta nujertavat pahan suunnitelmat. Seuraavassa kaaviossa verrataan Moronia ja Amalikkiaa:

Sotapäällikkö Moroni	Amalikkia
Nimitettiin kansan ja tuomarien äänellä ylimmäksi päälliköksi (ks. Alma 46:34; ks. myös 43:16).	Hankki valtaa petoksella ja vilpillä (ks. Alma 47:1–35; 48:7).
Kannusti ihmisiä vanhurskauteen ja opetti heitä olemaan uskollisia Jumalalle ja liitoilleen (ks. Alma 46:12–21; 48:7).	Yllytti ihmisiä vihan ja propagandan keinoin (ks. Alma 48:1–3).
Iloitsi maansa ja kansan vapaudesta ja riippumattomuudesta (ks. Alma 48:11).	Yritti hävittää kansan vapauden (ks. Alma 46:10).
Rakasti veljiään ja "teki tavattomasti työtä kansansa parhaaksi ja turvallisuudeksi" (Alma 48:12).	"Ei välittänyt kansansa verestä" vaan teki työtä edistääkseen omia pyyteitään (Alma 49:10).
Mies, jota ohjasivat vanhurskauden periaatteet ja joka opetti nefiläisiä olemaan koskaan kohottamatta miekkaa paitsi puolustaakseen perhettään, henkeään tai vapauksiaan (ks. Alma 48:10, 14).	Mies, jota ohjasi kiihko ja joka opetti ihmisiä aggressiivisesti valloittamaan ja vannomaan valoja kuoleman kylvämiseksi (ks. Alma 49:13, 26–27).
Tavoitteli nöyränä Jumalan apua ihmishenkien pelastamiseksi (ks. Alma 48:16).	Kirosi Jumalan ja vannoi tappavansa (ks. Alma 49:27).
Pyrki tekemään lopun kiistoista ja erimielisyyksistä (ks. Alma 51:16).	Pyrki synnyttämään kiistoja ja erimielisyyksiä (ks. Alma 46:6, 10).

Alma 46:12–13

Miksi kotiemme, vapauksiemme ja uskonnollisten oikeuksiemme puolustaminen on vakava velvollisuus? Kuinka voimme puolustaa kotejamme pahan voimia vastaan?

Alma 46:12–15, 36. Vapauden tunnus

• Toisten kannustaminen vanhurskaan asian hyväksi vaatii rohkeutta. Presidentti Ezra Taft Benson opetti usein sitä, kuinka tärkeitä sotapäällikkö Moronin toimet olivat vapauden tunnuksen kohottamiseksi. Hän tähdensi usein sitä, kuinka meidän tulee olla aktiivisia kansalaisia ja edistää vapautta ja riippumattomuutta: "Kehittäkää asuinyhteisöänne aktiivisen osallistumisen ja palvelemisen kautta. Muistakaa yhteiskunnallisissa tehtävissänne, että 'pahuuden voittoon ei tarvita muuta kuin se, että hyvät ihmiset eivät tee mitään' (Edmund Burke). – – Tehkää jotakin merkityksellistä puolustaaksenne Jumalalta saamaanne

© Clark Kelley Price

vapautta.” (”Kirkon yksinäisille aikuisille miehille”, *Valkeus*, heinäkuu 1988, s. 47.)

Presidentti Benson opetti edelleen:

”Siinä pyhässä kirjassa, Mormonin kirjassa, me huomaamme suuren ja pitkittyneen taistelun vapaudesta. Huomaamme myös ihmisten tyytyväisyyden ja heidän yleisen halukkuutensa luopua vapaudestaan valtaan pyrkivien lupausten vuoksi. – –

Moroni, kuten ne profeetat, joiden sanat on kirjoitettu muistiin Mormonin kirjaan, nimitti Amerikan mannerta valituksi maaksi – vapauden maaksi. Hän johti taisteluun ihmisiä, jotka olivat halukkaita taistelemaan säilyttääkseen vapautensa.

Ja aikakirja kertoo: ’Hän käski kohottaa vapauden tunnuksen jokaiseen torniin koko – – maassa; ja näin Moroni pystytti vapauden viirin nefiläisten keskuudessa’ [Alma 46:36].

Tämä meidän tulee tehdä nykyään – pystyttää vapauden tunnus kansamme keskuuteen eri puolilla Amerikan mannerta.

Vaikka tämä tapahtui suunnilleen 70 vuotta eKr., kamppailu jatkui niiden tuhannen vuoden ajan, jotka tämä pyhä Mormonin kirjan aikakirja kattaa. Itse asiassa kamppailu vapauden puolesta on jatkuvaa – sitä käydään meidän keskuudessamme hyvin todellisessa mielessä nykyään.” (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1962, s. 14–15.)

Alma 46:23–27. Joosefin pukua koskeva profetia

• Moronin revitty vaate – vapauden tunnus – oli muistuttamassa Egyptin Joosefin puvun säilyneestä jäännöksestä. Moroni julisti, että nefiläiset olivat Joosefin jälkeläisten jäännös ja heidät säästettäisiin edelleen vain niin kauan kuin he palvelisivat Jumalaa (ks. Alma 46:22–24). Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on kommentoinut Joosefin puvun säilynyttä osaa koskevaa vertauskuvallisuutta ja profetiaa, joka täyttyy meidän aikanamme:

© 1994 Robert Barrett

”Meille kerrotaan, että Joosefin käyttämän värikkään puvun tuhoutumiseen liittyi profetia. Osa puvusta säilyi, ja ennen kuolemaansa Jaakob profetoi, että aivan kuten puvun jäännös oli säilynyt, samoin säilyisi Joosefin jälkeläisten jäännös [ks. Alma 46:24].

Se jäännös, joka nykyään on lamanilaisten keskuudessa, pääsee lopulta osalliseksi evankeliumin siunauksista. He yhdistyvät siihen jäännökseen, joka kootaan kansakuntien keskeltä, ja Herra on siunaava heitä ikuisesti.” (*The Way to Perfection*, 1970, s. 121.)

Alma 47:36. Luopuminen ja kiistely

• Mormonin kirja varoittaa toistuvasti, että niistä, jotka kuuluvat kirkkoon ja sitten luopuvat, tulee kovasydämisiä ja taipuvaisia unohtamaan kokonaan Herran Jumalansa (ks. Alma 47:36).

Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on varoittanut, että nykyään on samoja ongelmia, kun luopiot ryhtyvät oman ylpeytensä vuoksi arvostelemaan kirkkoa: ”On olemassa luopioita, jotka joko virallisesti tai epävirallisesti jättävät kirkon mutta jotka eivät pysty jättämään sitä rauhaan. Tavallisesti innokkaina miellyttämään maailmallista kuulijakuntaa he arvostelevat johtavia veljiä tai vähintään suhtautuvat alentuvasti heitä kohtaan. He pyrkivät paitsi tukemaan arkkua myös toisinaan tönäisemään sitä kunnolla! Heille on usein opetettu samat tosi opit kuin uskollisille, ja silti he ovat siirtyneet luopumisen suuntaan (ks. Alma 47:36). Ylpeys on paaduttanut heidän mielensä (ks. Dan. 5:20).” (*Men and Women of Christ*, 1991, s. 4.)

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut kiistelyn ja luopumisen seurauksia:

”’Se, jossa on kiistelyn henki, ei ole minusta [sanoo Herra]’ – – (3. Nefi 11:29–30). – –

Kaikkialla maailmassa Herran pyhät – – ovat oppineet, että luopumisen polku vie todellisiin vaaroihin. Mormonin kirjassa on tämä varoitus:

’– – Pian luopumisensa jälkeen [heistä tuli] paatuneempia ja katumattomampia ja villimpiä, jumalattomampia

ja julmempia – –, [he] antautuivat velttouteen ja kaikenlaiseen irstauteen; niin, unohtivat kokonaan Herran Jumalansa' (Alma 47:36).

Kuinka hajottava onkaan luopumuksen voima! Pienet teot voivat johtaa sangen suuriin seurauksiin. Asemasta tai tilanteesta riippumatta kukaan ei voi turvallisesti kuvitella, ettei hänen tarvitsisi maksaa kiistelyn hirveää hintaa. – –

Kiistely edistää hajaannusta." (Ks. "Riidan syöpä", *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 61, 62–63.)

Alma 48:1–10. Puolustaa kristillisiä periaatteita

• Joskus Kristuksen tosi seuraajien on puolustauduttava kuten Moronin kansa puolusti "vapauttaan, maitaan, vaimojaan ja lapsiaan ja – – rauhaansa" (Alma 48:10). Moronin tarkoituksena oli auttaa kansaansa säilyttämään sen, "mitä heidän vihollisensa nimittivät kristittyjen asiaksi" (Alma 48:10).

Jumalattomuuden lisääntyessä nykypäivän maailmassa presidentti Gordon B. Hinckley on kannustanut: "On aikoja, jolloin meidän täytyy puolustaa oikeutta ja soveliaisuutta, vapautta ja sivistystä, aivan kuten Moroni aikanaan kutsui koolle kansansa sen vaimojen, lasten ja vapauden asian puolustamiseksi (ks. Alma 48:10)" ("Aika, jota elämme", *Liahona*, tammikuu 2002, s. 84).

Alma 48:10–18

Mitkä ominaisuudet tekivät sotapäällikkö Moronista menestyksekkään johtajan?

Alma 48:19. Ei yhtään vähemmän hyödyksi

• Mitä tarkoittaa, ettei Helaman ollut "yhtään vähemmän hyödyksi"? Presidentti Howard W. Hunter (1907–1995) on opettanut, että kaikki vanhurskas palvelutyö on yhtä otollista Jumalalle, vaikka kaikki eivät palvelisikaan huomattavissa tehtävissä:

"Vaikka Helaman ei ollut yhtä merkittävä tai huomiota herättävä kuin Moroni, hän oli yhtä altis palvelemaan, eli hän oli yhtä avulias tai hyödyllinen kuin Moroni. – –

Ei meistä kaikista tule Moronin kaltaisia – sellaisia, jotka saavat kaiken aikaa toveriemme ylistystä. Useimmat

meistä ovat hiljaista, suhteellisen tuntematonta väkeä, joka tulee ja menee ja hoitaa työnsä kaikessa hiljaisuudessa. Niille teistä, joiden mielestä se tuntuu yksinäiseltä tai pelottavalta tai vain vähäpätöiseltä, sanon, että te ette ole 'yhtään vähemmän hyödyksi' kuin huomattavimmat työtoverinne. Tekin kuulutte Jumalan sotajoukkoon.

Ajatelkaapa esimerkiksi sitä syvällistä palvelutyötä, jota äiti tai isä tekee kenenkään tietämättä kelvollisessa myöhempien aikojen pyhien kodissa. Ajatelkaa Evankeliumin oppi -luokkien opettajia ja Alkeisyhdistyksen laulunjohtajia ja partiojohtajia ja Apuyhdistyksen kotikäyntiopettajia, jotka palvelevat ja siunaavat miljoonia mutta joiden nimiä ei koskaan ylistetä julkisesti tai esitellä valtakunnallisissa tiedotusvälineissä.

Kymmenet tuhannet huomaamattomat ihmiset tekevät meidän mahdollisuuksistamme ja onnestamme totta joka päivä. Kuten pyhissä kirjoituksissa sanotaan, he eivät ole 'yhtään vähemmän hyödyksi' kuin ne, joiden elämästä kerrotaan sanomalehtien etusivuilla.

Historian ja nykypäivän huomion parrasvalot kohdistetaan hyvin usein pikemminkin *yhteen* kuin *moneen*." ("No Less Serviceable", *Ensign*, huhtikuu 1992, s. 64.)

Alma 49–50. Nefiläiskaupunkien linnoitukset

• Moronin innoitus ja kaukokatseisuus kaupunkien linnoittamiseksi osoittautui käännekohdaksi sodassa. Tuhannet nefiläiset säästyivät, koska heidän kaupunkinsa oli varustettu. Me voimme soveltaa tätä opetusta vahvistamalla omaa elämäämme vanhurskailla ajatuksilla ja teoilla vastustaaksemme pahan hyökkäyksiä tai vastustajan palavia nuolia (ks. 1. Nefi 15:24; ks. myös Hel. 5:12📖). Herra on luvannut, että jos me etsimme Häntä nöyrinä, niin Hän näyttää meille meidän heikkoutemme ja tekee "sen, mikä on heikkoa, – – vahvaksi" (Et. 12:27📖). Seuraavassa kaaviossa luetellaan esimerkkejä siitä, kuinka nefiläisten linnoitusten vahvistaminen voisi soveltua meihin:

Kuinka nefiläiset vahvistivat linnoituksia	Kuinka me voimme vahvistaa itseämme
Heikompia linnoituksia vahvistettiin (ks. Alma 48:9).	Meidän on vahvistettava heikkoja kohtia elämässämme.
Nefiläiset valmistautuivat vihollisen varalle tavalla, jollaista ei ollut koskaan tunnettu (ks. Alma 49:8).	Meidän täytyy valmistautua paremmin kuin koskaan aikaisemmin puolustautuaksemme perkeleen juonia vastaan.
Nefiläiset tekivät heikommista kaupungeistaan linnakkeita (ks. Alma 49:14).	Jos tulemme Kristuksen luokse, Hän voi tehdä sen, mikä on heikkoa, meissä vahvaksi (ks. Et. 12:27).
Nefiläisille annettiin valta vihollisiinsa (ks. Alma 49:23).	Jos olemme uskollisia ja turvaudumme Herraan, Hän antaa meille vallan vihollisiimme.
Kun nefiläiset olivat voittaneet joitakin taisteluja, he eivät lopettaneet varustautumistaan (ks. Alma 50:1).	Kun olemme onnistuneesti voittaneet jonkin kiusauksen tai koetuksen, emme saa hellittää valppauttamme vaan meidän tulee pysyä kestävinä ja valvoa ja rukoilla alati, jottei meitä nujerrettaisi (ks. Alma 13:28).
Nefiläiset rakensivat turvatorneja, jotta he pystyisivät näkemään vihollisen kaukaa (ks. Alma 50:4).	Kun me luotamme profeettoihin, jotka ovat nykypäivän vartijoita tornissa ja näkevät kauaksi, olemme paremmin valmistautuneita tulevaisuuden varalle.

Alma 51:13. Tarttua aseisiin puolustaakseen maataan

• Kansalaisina me olemme maassamme vallitsevien lakien alaisia. Vanhin Russell M. Nelson on antanut seuraavan neuvon koskien sitä, kun eteen tulee velvollisuus tarttua aseisiin maansa puolustamiseksi:

”Ihmiset ovat todella veljiä keskenään, koska Jumala on todella meidän Isämme. Pyhät kirjoitukset ovat kuitenkin täynnään kertomuksia kiistoista ja taisteluista. Pyhät kirjoitukset tuomitsevat jyrkästi hyökkäyssodat mutta hyväksyvät kansalaisten velvollisuudet puolustaa perhettään ja vapauttaan [ks. Alma 43:45–47; 46:11–12, 19–20; 48:11–16]. – – Tämän kirkon jäseniä kutsutaan sotapalvelukseen monien kansakuntien keskuudessa. ’Me uskomme, että Jumala on asettanut hallitusvallat ihmisen hyväksi ja että hän pitää ihmisiä tilivelvollisina heidän toimistaan niihin nähden, sekä lakien säätämisessä että niiden soveltamisessa yhteiskunnan hyväksi ja turvaksi’ [OL 134:1].

Toisen maailmansodan aikana, kun kirkon jäsenten oli pakko taistella vastakkaisilla puolilla, ensimmäinen presidenttikunta vahvisti: ’Valtio on vastuussa kansalaistensa tai alamaistensa siviilihallinnosta, heidän yhteiskunnallisesta hyvinvoinnistaan sekä niin sisä- kuin ulkopolitiikankin harjoittamisesta. – – Mutta kirkko sinällään ei kanna mitään vastuuta näistä menettelytavoista, [paitsi] kehottaa jäseniään osoittamaan – – täyttä – – uskollisuutta maataan – – kohtaan.’ [Julkaisussa *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, toim. James R. Clark, 6 osaa, 1965–1975, osa 6, s. 155–156.]” (Ks. ”Autuaita rauhantekijät”, *Liahona*, marraskuu 2002, s. 40.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä sisällyttäisit luetteloon tärkeimmistä hengellisistä vahvistuksista, joita tarvitset ollaksesi turvassa vihollisselta, joka pyrkii tuhoamaan sinut?
- Millä tavoin myöhempien aikojen pyhiin kuuluvat sotilaat voivat palvella sota-aikana sotapäällikkö Moronin tavoin?
- Mikä vaikutus uskollisella johtajalla voi olla maalle, yhteiskunnalle tai perheelle?

Ehdotettuja tehtäviä

- Koska meistä kaikista ei tule ylivoimaisia kuten Moronista, kuvaile sitä arvokasta palvelutyötä, jota äidit ja isät tekevät. Kuvaile lisäksi sitä, kuinka tärkeä on pyhäkoulun opettaja, Alkeisyhdistyksen musiikinohjaaja, Nuorten Miesten johtohenkilö, Apuyhdistyksen kotikäyntiopettaja tai jokin valitsemasi kirkon tehtävä.
- Kirjoita muistiin joitakin heikkoja alueita elämässäsi sekä suunnitelmiasi sen suhteen, kuinka aiot vahvistaa niitä jumalattomuutta vastaan.

Luku 34

Alma 52–63

Johdanto

Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on huomauttanut: ”Mormonin kirjasta näemme, kuinka Kristuksen seuraajat elävät sodan aikoina” (”Mormonin kirja – uskontomme lakikivi”, *Liahona*, lokakuu 2011, s. 56). Mormon sisällytti Mormonin kirjaan tarkoituksella useita kertomuksia sodista. Näissä kertomuksissa opetetaan, kuinka välttämätöntä on suojella vapautta uskonnollisten oikeuksien säilyttämiseksi ja kuinka suurta vahinkoa maanpetturit aiheuttavat, sekä kerrotaan jo muutamienkin vanhurskaiden nuorten arvosta, sodan moraalisesta oikeutuksesta ja toimintasuunnitelmista taistella pahaa vastaan turvautuen Jumalan voimaan puuttua asioihin.

Selityksiä

Alma 52–53. Sotaa ja verenvuodatusta

• Luvut Alma 52–53 ovat todistus Vapahtajan sanoista: ”Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan kaatuu” (Matt. 26:52). Jumalattomien luopionefiläisten (Ammoron ja muut) johtamat lamanilaiset pyrkivät väkivalloin valtaamaan nefiläiskaupunkeja ja pitämään niitä hallussaan. Jokaisen kaupungin valtaaminen vaati kuitenkin korkean hinnan: ”He eivät olleet vallanneet ainoatakaan kaupunkia ilman suurta verenhukkaa” (Alma 52:4). Sotapäällikkö Moroni oli aina haluton tarttumaan miekkaan ja paljon innokkaampi laskemaan sen rauhan puolesta (ks. Alma 52:37). Hän tiesi, että silloinkin kun nefiläiset olivat voitokkaita, se maksoi tuhansien hengen kummallakin puolella.

Sotaa ei olisi koskaan, jos kaikki ihmiset eläisivät Jeesuksen Kristuksen evankeliumin mukaan. Hän on Rauhan Ruhtinas, ja ne, jotka seuraavat Häntä, ovat rauhan lähettiläitä.

> ***Alma 53:9***
>
> *Mikä johti siihen, että nefiläiset joutuivat vaarallisiin olosuhteisiin? Mitä he olisivat voineet tehdä välttyäkseen sellaisilta olosuhteilta?*

Alma 53:9. Pahuus – konfliktin todellinen syy

• Eräs alan tutkija on selittänyt, kuinka ulkoiset koettelemukset, kuten ne, joita nefiläiset joutuivat kestämään, voivat toisinaan viitata sisäisiin tarpeisiin: ”Niinpä nefiläisille oli loppujen lopuksi siunaus, että heillä oli lamanilaiset niskassaan ’herättämään heidät muistamaan’, että ’hyvä on sen osa, jota Jumala ojentaa’ (Job 5:17). Riippumatta siitä, kuinka jumalattomia ja raivokkaita ja turmeltuneita lamanilaiset ehkä olivatkin (ja he olivat sitä!), riippumatta siitä, kuinka paljon enemmän heitä oli nefiläisiin nähden – heidän lähestyessään uhkaavasti joka suunnalta – riippumatta siitä, kuinka salakavalasti he vakoilivat ja vehkeilivät ja soluttautuivat ja punoivat pirullisia juoniaan ja esittivät verisiä uhkauksiaan ja toteuttivat pelottavia varustelujaan täysimittaisen sodan varalle, *he eivät olleet nefiläisten varsinainen ongelma*. He olivat vain muistuttamassa nefiläisiä näiden todellisesta haasteesta: kulkea suoraselkäisinä Herran edessä.” (Hugh Nibley, *Since Cumorah*, 1988, s. 339–340.)

Alma 53:10–18. Liittojen tärkeys

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on kertonut, kuinka saamme voimaa pitämällä liittomme: ”Toisinaan meillä on kiusaus antaa enemmän mukavuudenhalun kuin liittojen hallita elämäämme. Aina ei ole mukavaa elää evankeliumin tasovaatimusten mukaan ja puolustaa totuutta ja todistaa palautuksesta. – – Mutta mukavuudenhaluisessa elämässä ei ole hengellistä voimaa. Me saamme voimaa pitämällä liittomme.” (”Kuin sammumaton liekki”, *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 102.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt, että liittojen pitäminen pitää meidät turvassa:

”Kun pidätte liittonne, olette turvassa. Kun rikotte ne, ette ole.

– – Emme ole vapaita rikkomaan liittojamme ja välttymään seurauksilta.” (”Liitot”, *Valkeus*, tammikuu 1991, s. 78.)

Alma 53:16–21. Nuorten sotilaiden esimerkki

• Nuoret sotilaat, jotka lähtivät taistelemaan isiensä sijaan, olivat vanhurskaita nuorukaisia. He olivat sitoutuneet puolustamaan maataan (ks. Alma 56:5). He eivät pelänneet kuolemaa vaan olivat rohkeita taistelussa (ks. Alma 56:45–49, 56). Jumala palkitsi heidän uskonsa hämmästyttävällä voimalla ja varjeluksella. Yksikään

heistä ei kuollut taistelussa (ks. Alma 57:25–26). Näin ei aina käy vanhurskaiden nuorten miesten kohdalla sotapalveluksessa. Toisinaan jopa vanhurskaat ”kuolevat Herran omina” (OL 63:49). Mutta nämä nuoret miehet saivat osakseen jumalallista varjelusta, joka säästi taistelussa heidän kuolevaisen henkensä. He olivat esimerkkinä sellaisesta miehuudesta, johon kaikkien Jumalan poikien tulisi yltää, ja he olivat todistuksena nefiläisten kansakunnalle siitä, että Jumala vapauttaisi heidät, jos he olisivat uskollisia.

© Clark Kelley Price

Alma 53:20–21. Hyvänä esimerkkinä sotapalveluksessa

• Nykyaikana ensimmäinen presidenttikunta on antanut seuraavan neuvon kirkon jäsenille, jotka ovat sotapalveluksessa: ”Nuorille miehillemme, jotka astuvat asepalvelukseen – riippumatta siitä, mitä maata tai missä he palvelevat – me sanomme: Eläkää puhtaasti, pitäkää Herran käskyt, rukoilkaa Häntä jatkuvasti varjelemaan teidät totuudessa ja vanhurskaudessa. Eläkää siten kuin rukoilette, ja mitä teille sitten tapahtuukin, Herra on teidän kanssanne eikä teille tapahdu mitään, mikä ei olisi Jumalan kunniaksi ja kirkkaudeksi ja teidän pelastukseksenne ja korotukseksenne. Kun elätte sellaista puhdasta elämää, jota rukoilette, saatte sydämeenne ilon, joka ylittää ilmaisukykynne ja ymmärryksenne. Herra on oleva aina lähellänne. Hän lohduttaa teitä. Tunnette Hänen läsnäolonsa suurimman ahdinkonne hetkellä. Hän suojelee ja varjelee teitä siinä määrin kuin on Hänen kaikkiviisaan tarkoituksensa mukaista. Kun selkkaus sitten on ohi ja palaatte koteihinne elettyänne vanhurskaasti, kuinka onnellisia olettekaan – olittepa sitten voittajien tai voitettujen puolella – siitä, että olette eläneet, kuten Herra on käskenyt. Palaatte vanhurskauden suhteen niin kurinalaisina, että sen jälkeen mitkään Saatanan juonet ja vehkeilyt eivät tehoa teihin. Teidän uskonne ja todistuksenne on vahva ja rikkomaton. Teitä ihaillaan ja kunnioitetaan sellaisina, jotka ovat kestäneet koettelemuksen ja kiusauksen tulisen ahjon ja selviytyneet vahingoittumattomina. Veljenne luottavat teihin saadakseen neuvoa, tukea ja ohjausta. Tulette olemaan niitä ankkureita, joihin Siionin nuoret sen jälkeen kiinnittävät uskonsa ihmiskunnassa.” (Heber J. Grant, J. Reuben Clark jr. ja David O. McKay, julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1942, s. 96.)

Alma 53:20–21. ”Aina uskollisia”

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, mitä tarkoittaa olla aina uskollinen:

”*Uskollisuus* on sitoutumista, vilpittömyyttä, kestävyyttä ja rohkeutta. Se muistuttaa meitä Mormonin kirjassa olevasta kertomuksesta 2 000 nuoresta sotilaasta:

[Alma 53:20–21.]

Tämän kuvauksen hengessä sanon kotiin palanneille lähetyssaarnaajillemme – miehille ja naisille, jotka ovat tehneet lupauksen palvella Herraa ja jotka ovat jo palvelleet Häntä suuressa evankeliumin julistamisen ja pyhien täydelliseksi tekemisen työssä – käyttekö te Herran tietä uskollisesti? Onko teillä uskoa ja pysyvä päätös olla omalla elämällänne johdonmukaisena esimerkkinä evankeliumin periaatteista? Te olette palvelleet hyvin, mutta onko teissä pioneerien lailla rohkeutta ja johdonmukaisuutta käydä Herran tietä uskollisesti ja pysyä vahvana loppuun asti?” (”Pioneerien jalanjäljissä”, *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 76, kursivointi lisätty.)

Alma 56:45–48. ”Me emme epäile äitiemme tienneen sitä”

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että vanhemmat voivat antaa vain sitä, mitä heillä itsellään jo on:

”Kun vanhemmat tekevät opettamis- ja auttamistyönsä hyvin ja kun sanomaa kuulemassa on vastaanottavaisia lapsia, silloin eteemme tulee niitä

erinomaisia tilanteita, kuten se Mormonin kirjan tilanne, jossa nuoret miehet olivat saaneet erittäin hyvää opetusta äideiltään [ks. Alma 56:47–48]. – –

Näiden nuorten miesten luottamus äiteihinsä on tietenkin koskettavaa ja syvällistä, mutta äitien oli ensin tiedettävä 'se' sillä tavalla, että nuoret miehet, jotka havainnoivat heitä tiiviisti ja kuulivat heitä (kuten tilanne aina on lasten havainnoidessa vanhempia), eivät epäilleet äitiensä tienneen 'sen' olevan totta." (*That My Family Should Partake*, 1974, s. 58–59.)

• Puhuessaan siitä, että naisten on oltava valppaampia, sisar Julie B. Beck, Apuyhdistyksen ylijohtaja, kuvaili liiton naisia, jotka tietävät, keitä he ovat:

"Mormonin kirjasta voimme lukea kahdestatuhannesta esimerkillisestä nuoresta miehestä, jotka olivat tavattoman urheita, rohkeita ja voimakkaita. 'Niin, he olivat vilpittömiä ja vakaita miehiä, sillä heitä oli opetettu pitämään Jumalan käskyt ja vaeltamaan oikeamielisesti hänen edessään' (Alma 53:21). Nämä uskolliset nuoret miehet kiittivät siitä äitejään. He sanoivat, että heidän äitinsä tiesivät sen (ks. Alma 56:48). – –

Äitien vastuu tänä päivänä vaatii enemmän valppautta kuin milloinkaan ennen. Enemmän kuin minään muuna aikana maailman historiassa me tarvitsemme äitejä, jotka tietävät. – – Kun äidit tietävät, keitä he ovat, kuka Jumala on, ja kun he ovat tehneet liittoja Hänen kanssaan, heillä tulee olemaan suuri hyvää aikaan saava valta ja vaikutus lapsiinsa." ("Äidit, jotka tietävät", *Liahona*, marraskuu 2007, s. 76.)

Alma 57:19–21. "Taipumattomia ja lannistumattomia"

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on puhunut siitä, kuinka tärkeää on pysyä taipumattomana ja lannistumattomana:

"'Te heijastatte tätä kirkkoa kaikissa ajatuksissanne, kaikissa sanoissanne ja kaikissa teoissanne', presidentti Hinckley sanoi nuorille. 'Olkaa uskollisia kirkolle ja Jumalan valtakunnalle.' – –

Presidentti Hinckley sanoi nuorille, että he ovat 'Helamanin poikien tavoin maailmassa, joka on täynnä tuhoisia vaikutuksia. – – Mutta jos panette luottamuksenne Kaikkivaltiaaseen ja noudatatte tämän kirkon opetuksia ja pidätte siitä kiinni saamistanne haavoista huolimatta, niin teidät säästetään ja teitä siunataan ja voimianne lisätään ja teidät tehdään onnellisiksi.'

Puhuen maailmasta, jossa nuoret elävät, presidentti Hinckley sanoi heille: 'Te olette keskellä Babylonia. Vastustaja tuo mukanaan suurta tuhoa. Seiskää sen yläpuolella, te syntyperältänne jalosukuiset. Seiskää sen yläpuolella.'" ("Prophet Grateful for Gospel, Testimony", *Church News*, 21. syyskuuta 1996, s. 4.)

Alma 58. Oikeus taistella vapauden puolesta

• Taistelusta vapauden puolesta jopa verenvuodatuksen keskellä esitetään näkemys kohdan Alma 43:45–47 selityksissä, s. 256–257.

Alma 58:10–11. Herra "puhui rauhaa meidän sielullemme"

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Dennis E. Simmons selitti, että Jumalan rauha ei riipu ulkoisista olosuhteista:

"Vaikka koko maailma horjuisi ympärillämme, luvattu Puolustaja tarjoaa todellisille opetuslapsille Hänen rauhansa. – – Meillä voi olla Hänen rauhansa jo nyt huolimatta maailman huolista. *Hänen* rauhansa on se rauha, se mielenrauha, se lohtu, jota Puolustaja eli Pyhä Henki puhuu meidän sydämeemme ja mieleemme, kun me yritämme seurata *Herraa* ja pitää *Hänen* käskynsä. – –

Samoin kuin Helaman huomasi taistelun keskellä, että Herra 'puhui rauhaa meidän sielullemme' (Alma 58:11), – – samaa rauhaa voidaan puhua kaikille vilpittömille etsijöille. Tämä rauha tulee hiljaisen äänen antaman varmuuden kautta." (Ks. "Hänen rauhansa", *Valkeus*, heinäkuu 1997, s. 30.)

Alma 58:10–11

Mitä seurasi nefiläisten uskon rukouksesta? Kuinka nämä vastaukset voivat soveltua meihin, kun kamppailemme vapautumisen puolesta?

Alma 58:34–37. "Me emme halua nurista"

• Vanhin Neal A. Maxwell on auttanut meitä ymmärtämään paremmin yhden syyn nurisemiseen: "Tulevana

onnellisena aikana 'ne, jotka nurisivat, ottavat opikseen' (2. Nefi 27:35; ks. myös Jes. 29:24). Tämä viittaa siihen, että opillinen lukutaidottomuus on yksi merkittävä syy nurinaan kirkon jäsenten keskuudessa." ("A Choice Seer", julkaisussa *Brigham Young University 1985–86 Devotional and Fireside Speeches*, 1986, s. 115.)

Alma 59:9. Helpompaa estää kaupunkia joutumasta muiden käsiin

• Mormon kirjoittaa aikakirjaan, että on paljon helpompaa estää kaupunkia joutumasta muiden käsiin kuin vallata sitä takaisin (ks. Alma 59:9). Sama, mikä pätee kaupunkeihin, pätee myös ihmisiin. On paljon vaikeampaa ja vaarallisempaa saada takaisin niitä, jotka ovat langenneet, kuin omalta osaltaan estää heitä lankeamasta. Presidentti Ezra Taft Bensonin (1899–1994) sanoin: "On parempi valmistautua ja ehkäistä ennalta kuin korjata ja katua" (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, 1988, s. 285).

Minerva K. Teichert, BYU:n taidemuseon luvalla

Alma 59:11–12. Kaupunkeja menetettiin jumalattomuuden tähden

• Nefihan kaupungin menetys havainnollistaa sitä, kuinka vahvasti nefiläisten jumalattomuus ja heidän kyvyttömyytensä voittaa vihollisensa "Herran voimassa" olivat yhteydessä toisiinsa (ks. Moosia 9:16; 10:10–11; Alma 60:16). Nefiläisten sotajoukkojen johtajat olivat usein miehiä, "joilla oli ilmoituksen ja myös profetian henki" (3. Nefi 3:19). Nämä vanhurskaat sotilasjohtajat eivät pitäneet nefiläisten tappioiden syynä lamanilaisia vaan nefiläisten jumalattomuutta. Sitä vastoin uskolliset nefiläiset pystyivät yleensä puolustautumaan ja valtaamaan menetetyt kaupungit, usein suhteellisen vähäisillä miestappioilla (ks. Alma 52:19; 56:53–56; 57:7–12; 58:25–28; 62:22–26). Herra on toistuvasti opettanut, että vaikka saatammekin kohdata vaikeuksia ja vakavia ongelmia, niin jos olemme vanhurskaita ja turvaudumme Häneen, voimme aina luottaa siihen, että Hän on meidän kanssamme ja lopulta Hänen työnsä voittaa (ks. OL 6:34; 10:69; 33:13).

Alma 60:10–14. Vanhurskaiden surmaaminen

• Moroni kirjoitti, että Herra sallii vanhurskaiden tulla surmatuiksi, "jotta hänen rangaistuksensa ja tuomionsa kohtaisivat jumalattomia; sen tähden teidän ei tarvitse luulla, että vanhurskaat ovat kadotettuja, koska he ovat saaneet surmansa, vaan katso, he pääsevät Herran Jumalansa lepoon" (Alma 60:13).

Pian toisen maailmansodan alettua kirkon ensimmäinen presidenttikunta esitti: "Tässä kauheassa sodassa, jota nyt käydään, tuhansia meidän vanhurskaista nuorista miehistämme kaikissa maailman osissa ja monissa maissa kutsutaan palvelemaan maansa sotavoimissa. Jotkut heistä heidän näin palvellessaan on jo kutsuttu takaisin taivaalliseen kotiinsa. Toisia tullaan miltei varmasti kutsumaan heidän jälkeensä. Mutta 'katso', kuten Moroni sanoi, vanhurskaat niistä, jotka palvelevat ja jotka surmataan, 'pääsevät Herran Jumalansa lepoon' [Alma 60:13], ja heistä Herra on sanonut: 'Ne, jotka kuolevat minun ominani, eivät maista kuolemaa, sillä se on heille suloinen' (OL 42:46). Heidän pelastuksensa ja korotuksensa tulevassa maailmassa on varma. Sitä, että he hävityksen työssään hyökkäävät veljiään vastaan, ei lueta heidän syykseen. Se synti, kuten Moroni muinoin sanoi, on niiden tuomioksi, jotka istuvat valtaistuimillaan 'ajatuksettoman tylsyyden tilassa', niiden maailman vallanpitäjien, jotka vihan vimmassa ja himoitessaan vääryydellä voimaa ja valtaa lähimmäisiinsä ovat käynnistäneet iankaikkiset voimat, joita he eivät ymmärrä eivätkä pysty hallitsemaan. Hyväksi näkemänään aikana Jumala langettaa tuomion heidän päällensä." (Heber J. Grant, J. Reuben Clark jr. ja David O. McKay, julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1942, s. 95–96.)

Alma 60:19–36. Moronin kirje Pahoranille

• Pahoran olisi voinut päättää loukkaantua Moronin lähettämistä kirjeistä, mutta hän ei tehnyt niin. Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on

kuvannut sitä, kuinka mekin voimme Pahoranin tavoin päättää olla loukkaantumatta:

”Kun me uskomme tai sanomme, että meitä on loukattu, me yleensä tarkoitamme, että meitä on kohdeltu väärin, töykeästi, yliolkaisesti tai halveksivasti. Ja varmaa on, että kanssakäymisissämme muiden ihmisten kanssa tosiaan ilmenee kömpelyyttä, kiusallisia tilanteita, häikäilemättömyyttä ja pikkumaisuutta, joiden vuoksi voisimme loukkaantua. Viime kädessä toisen ihmisen on kuitenkin mahdotonta loukata teitä tai minua. Itse asiassa se, että uskoo toisen henkilön loukanneen, on pohjimmiltaan väärä luulo. Loukkaantuminen on *valinta*, jonka me teemme. Se ei ole *tila*, jonka joku tai jokin muu saa tai pakottaa meissä aikaan. – –

Jeesuksen Kristuksen sovituksen vahvistavan voiman avulla teitä ja minua voidaan siunata niin, että vältämme ja voitamme loukkaantumisen. ’Ne, jotka rakastavat sinun lakiasi, elävät rauhassa, mikään ei [loukkaa] heitä’ (Ps. 119:165, ks. englanninkielinen kuningas Jaakon raamatunkäännös). – –

Kuten vanhin Neal A. Maxwell on kuvannut, kirkko ei ole ’hyvin varustettu lepokoti niitä varten, jotka jo ovat täydellisiä’ (’Petetty veli’, *Valkeus*, lokakuu 1982, s. 75). Pikemminkin kirkko on oppimislaboratorio ja työpaja, jossa me saamme kokemusta harjoitellessamme toisillamme jatkuvassa prosessissa pyhien täydelliseksi tekemiseksi.

Vanhin Maxwell selitti myös oivaltavasti, että tässä myöhempien aikojen oppimislaboratoriossa, joka tunnetaan palautettuna kirkkona, jäsenet muodostavat sen ’kliinisen aineiston’ (ks. ’Jesus the Perfect Mentor’, *Ensign*, helmikuu 2001, s. 13), joka on kasvun ja kehityksen edellytys. – –

Te ja minä emme voi kontrolloida muiden ihmisten aikomuksia tai käytöstä. Me päätämme kuitenkin siitä, kuinka me toimimme. Muistakaa, että te ja minä olemme toimijoita, joille on annettu tahdonvapaus, ja me voimme päättää olla loukkaantumatta.” (Ks. ”Mikään ei loukkaa heitä”, *Liahona*, marraskuu 2006, s. 89–90, 91.)

Alma 60:23. Astian sisäpuolen puhdistaminen

• Presidentti Ezra Taft Benson jätti tuskin mitään sijaa epäilyksille siitä, koskevatko nämä varoitukset meitä. Hän julisti: ”Kaikki ei ole hyvin Siionissa. Meidän täytyy Moronin neuvon mukaisesti puhdistaa astia ensin sisältä (ks. Alma 60:23) eli alkaa itsestämme, sitten perheestämme ja sitten kirkosta.” (”Astian puhdistaminen sisältä”, *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 3.)

Alma 60:23

Voit halutessasi merkitä tämän jakeen. Kysy sitten itseltäsi, mitä asioita sinun on tehtävä puhdistaaksesi oman astiasi sisäpuolen.

Alma 61. Reaktio aiheettomaan nuhteluun

• Vanhin Neal A. Maxwell on selittänyt, kuinka erimielisyyttä voi esiintyä uskollistenkin jäsenten kesken: ”Täydellisessä kirkossa, joka on täynnä epätäydellisiä ihmisiä, tulee varmasti toisinaan väärinkäsityksiä. Eräs merkille pantava esimerkki on muinaisen Israelin keskuudesta Amerikan mantereelta. Moroni kirjoitti Pahoranille kahdesti valittaen laiminlyönneistä, koska kipeästi kaivattuja vahvistuksia ei ollut saapunut. Moroni käytti tylyä kieltä syyttäen maan hallitsijaa Pahorania siitä, että tämä istui valtaistuimellaan ’ajatuksettoman tylsyyden tilassa’ (Alma 60:7). Pahoran vastasi pian hyvin isänmaallisesti selittäen, miksi hän ei pystynyt tekemään sitä, mitä Moroni halusi. Vaikka Pahorania oli arvosteltu ankarasti, hän ei ollut vihainen. Hän jopa ylisti Moronia tämän sydämen suuruudesta (ks. Alma 61:9). Kun ottaa huomioon opetuslasten kiihkeän, molemminpuolisen omistautumisen, niin keskustelut siitä, kuinka parhaiten viedä Herran työtä eteenpäin, tuottavat varmasti ajoittain taktisia erimielisyyksiä. Aivan kuten tässä välikohtauksessa, toisinaan esitetään nuhteluja, jotka osoittautuvat myöhemmin aiheettomiksi.” (*All These Things Shall Give Thee Experience*, 1979, s. 119.)

Alma 62:41. Vastoinkäymisten vaikutukset

• Vanhin Dallin H. Oaks on selittänyt, että me valitsemme, kuinka vastoinkäymiset vaikuttavat meihin:

”Varmastikaan nämä suuret vastoinkäymiset eivät ole vailla iankaikkista tarkoitusta tai vaikutusta. Ne voivat kääntää meidän sydämemme kohti Jumalaa. – – Silloinkin kun vastoinkäymiset aiheuttavat koettelemuksia

kuolevaisuudessa, ne voivat olla keinona ihmisten johtamiseksi iankaikkisten siunauksien luo.

Luonnonmullistusten ja sotien kaltaiset laajamittaiset vastoinkäymiset näyttävät kuuluvan olennaisena osana kuolevaisuuden kokemukseen. Emme pysty täysin estämään niitä, mutta pystymme päättämään, kuinka suhtaudumme niihin. Esimerkiksi sodan ja sotapalveluksen vastoinkäymiset, jotka joissakuissa ovat aiheuttaneet hengellisen tuhon, ovat toisissa synnyttäneet hengellisen heräämisen. Mormonin kirja kuvaa tätä vastakohtaa:

'Mutta katso, nefiläisten ja lamanilaisten välisen sodan tavattoman suuren pituuden tähden monista oli tullut paatuneita, sodan tavattoman suuren pituuden tähden; ja monet olivat pehmenneet ahdinkojensa tähden, niin että he nöyrtyivät Jumalan edessä aina nöyryyden syvyyteen asti' (Alma 62:41).

Joitakin vuosia sitten luin samanlaisesta vastakohtaisuudesta, kun tuhoisa hurrikaani oli Floridassa hävittänyt tuhansia koteja. Uutisselostuksessa siteerattiin kahta eri henkilöä, jotka olivat kärsineet saman murhenäytelmän ja saaneet saman siunauksen: kummankin koti oli tuhoutunut täysin, mutta kummankin perheenjäsenet olivat säästyneet kuolemalta tai loukkaantumiselta. Toinen sanoi, että tämä murhenäytelmä oli tuhonnut hänen uskonsa. Kuinka Jumala saattoi sallia tämän tapahtuvan, hän kysyi. Toinen sanoi, että kokemus oli vahvistanut hänen uskoaan. Jumala oli ollut hänelle hyvä, hän sanoi. Vaikka perheen koti ja omaisuus oli mennyttä, heidän henkensä oli säästynyt ja he saattoivat rakentaa kotinsa uudelleen. Toiselle lasi oli puoliksi tyhjä. Toiselle lasi oli puoliksi täysi. Moraalisen tahdonvapauden lahja antaa kullekin meistä mahdollisuuden valita, kuinka toimimme kärsiessämme vastoinkäymisistä." ("Adversity", *Ensign*, heinäkuu 1998, s. 7–8.)

Alma 63:4–10. Matka pohjoisenpuoleiseen maahan

• "Presidentti [Spencer W.] Kimball huomautti [eräälle] pyhien ryhmälle Etelämerellä: 'Presidentti Joseph F. Smith, kirkon presidentti, on ilmoittanut: "Te veljet ja sisaret Uudessa-Seelannissa, haluan teidän tietävän, että te olette lähtöisin Hagotin kansasta." Uuden-Seelannin pyhille asia oli sillä selvä. Herran profeetta oli puhunut. – – On perusteltua päätellä, että Hagot ja hänen toverinsa olivat saarilla arviolta yhdeksäntoista vuosisataa – suunnilleen 55 eKr. – 1854 – ennen kuin evankeliumi alkoi saavuttaa heidät. Heiltä olivat kadonneet kaikki selkeät ja kallisarvoiset asiat, jotka Vapahtaja oli tuonut maan päälle, sillä he olivat todennäköisesti saarilla, kun Kristus syntyi Jerusalemissa.' (Konferenssiraportti Temple View'n aluekonferenssista, helmikuu 1976, s. 3.)" (Joseph Fielding McConkie ja Robert L. Millet, *Doctrinal Commentary on the Book of Mormon*, 4 osaa, 1987–1991, osa 3, s. 329.)

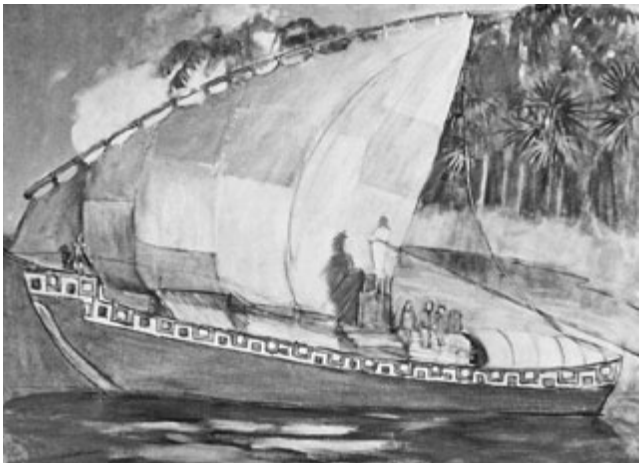

Minerva K. Teichert, BYU:n taidemuseon luvalla

Presidentti David O. McKay (1873–1970) on vahvistanut, mitä tapahtui joillekin Hagotin kansasta, antaessaan seuraavan julistuksen Uuden-Seelannin temppelin vihkirukouksessa: "Me lausumme kiitollisuutemme siitä, että Sinä opastit isä Lehin jälkeläisiä näille hedelmällisille saarille ja olet antanut heidän menestyä" ("Dedicatory Prayer Delivered by Pres. David O. McKay at New Zealand Temple", *Church News*, 10. toukokuuta 1958, s. 2).

Pohdittavia seikkoja

- Mitä voit tehdä kunnioittaaksesi, tukeaksesi ja puolustaaksesi maatasi?
- Mitä sellaista voimme oppia sekä Moronin että Pahoranin kirjeistä, mistä voisi olla apua elämässämme? (Ks. Alma 60–61.)
- Miten vanhurskaus ja vapaus liittyvät toisiinsa?
- Kun olet lukenut luvut Alma 52–63, mitä suurimpia sotaan liittyviä periaatteita voisit opettaa jollekulle toiselle?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita päiväkirjaasi, kuinka voit soveltaa Moronin puolustustaktiikkaa omissa henkilökohtaisissa kamppailuissasi vanhurskauden puolesta.
- Voit halutessasi kirjoittaa muistiin saamiasi oivalluksia siitä, kuinka puolustautua uskosi vihollisia vastaan.
- Kirjoita runko perheillan oppiaiheeseen yhdestä tai useammasta seuraavassa luetellusta aiheesta:

1. Herran järjestämien keinojen hyödyntäminen (ks. Alma 60:21)
2. astian sisäpuolen puhdistaminen (ks. Alma 60:23)
3. Jumalan kirkkauden tavoitteleminen maailman kunnian sijaan (ks. Alma 60:36)
4. loukkaantumisen välttäminen (ks. Alma 61:9).

Luku 35

Helaman 1–4

Johdanto

Luvuissa Helaman 1–4 esitetään jyrkkä vastakohta hyvän ja pahan hedelmien välillä. Huomaamme, mitä paha saa aikaan niin yhteiskunnassa kuin yksilössä. Henkilökohtainen kasvu ja siunaukset, jotka tulevat niiden pyhien osaksi, jotka pysyvät uskollisina haasteellisissa olosuhteissa, voivat antaa meille rohkeutta pysyä uskollisina vanhurskaille periaatteille vaikeina aikoina. Voimme verrata jumalattomuuden tuomaa erimielisyyttä vanhurskauden suomaan suureen rauhaan ja iloon. Näiden vastakohtien huomaaminen antaa motivaation kulkea reittiä, jonka perustana ovat periaatteet, jotka tekevät onnelliseksi ja auttavat välttymään tottelemattomuuden aiheuttamalta kurjuudelta.

Selityksiä

Hel. 1:1–21. Kiistely on tuhoisaa

• Helamanin kirja kertoo vaiheesta, jolloin nefiläisten keskuudessa oli suurta jumalattomuutta. Gadiantonin rosvot menestyivät, ja kansa kävi läpi useita jumalattomuuden ja hävityksen jaksoja, joita seurasi parannus, jonka jälkeen he taas palasivat jumalattomuuteen. Monien näistä vaikeuksista voitaisiin katsoa aiheutuneen kiistelystä, joka alkoi Helamanin ensimmäisessä luvussa. Vaikka jotkut saattaisivat pitää kiistelyä varsin harmittomana syntinä, seuraavat johtavat auktoriteetit ovat kommentoineet kiistelyn vaaroja.

Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on esittänyt suorin sanoin, ettei Herran Henki voi kestää kiistelyä: ”Kun syntyy kiistaa, Herran Henki poistuu riippumatta siitä, kumpi on syyllinen” (”Mitä haluan poikani tietävän ennen kuin hän lähtee lähetystyöhön”, *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 43).

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Saatana tahallaan yllyttää kiistelyyn, jotta se palvelisi hänen omia paheellisia tarkoituksiaan: ”Turmeltuneisuuden, epärehellisyyden, riitelyn ja kiistelyn synnit sekä muut maailman pahuudet eivät ole tulleet tänne sattumalta. Ne ovat osoituksia Saatanan ja hänen seuraajiensa armottomasta taistelusta. Hän turvautuu kaikkiin käytettävissä oleviin aseisiin ja keinoihin pettääkseen, hämmentääkseen ja johtaakseen harhaan.” (Ks. ”Syvällä olevat juuret”, *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 74.)

• Vastakohtana kiistelyn tuhoisalle vaikutukselle presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on tähdentänyt rauhan hengen tuomaa ykseyttä: ”Kun keskuudessamme on tämä Henki, me voimme odottaa sopusointua. Henki tuo sydämeemme todistuksen totuudesta, ja se yhdistää ne, joilla on sama todistus. Jumalan Henki ei koskaan synnytä kiistelyä (ks. 3. Nefi 11:29). Se ei koskaan synnytä ihmisten välisiä eriarvoisuuden tunteita, jotka johtavat riitoihin (ks. Joseph F. Smith, *Evankeliumin oppi*, 1980, s. 124–125). Se johtaa henkilökohtaiseen rauhaan ja ykseyden tunteeseen muiden kanssa. Se yhdistää sieluja. Ykseydessä elävä perhe, ykseydessä elävä kirkko ja rauhan maailma ovat riippuvaisia ykseydessä elävistä sieluista.” (Ks. ”Että me yhtä olisimme”, *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 75.)

Hel. 1:27, 33

Näissä jakeissa puhutaan siitä, kuinka vastapuolen sotajoukot kohtelivat vihollisia. Minkä vastakohdan huomaat? Mikä selittää eron?

Hel. 1–2. Pahat salaiset teot voivat tuhota yhteiskuntia

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että salaliittojen uhka on olemassa yhä nykyään:

”Mormonin kirja opettaa, että rikollisuutta harjoittavat salaliitot ovat vakavana haasteena, eivät pelkästään yksityisille ihmisille ja perheille vaan kokonaisille sivilisaatioille. Nykyajan salaliittoja ovat jengit, huumekartellit ja järjestäytyneen rikollisuuden perheet. Meidän aikamme salaliitot toimivat suureksi osaksi samalla tavalla kuin Gadiantonin rosvot Mormonin kirjan aikoina. Heillä on salaiset merkkinsä ja tunnussanansa. He harjoittavat salaisia rituaaleja ja vihkiytymismenoja. Heidän tarkoitusperiinsä kuuluu ’murhata ja rosvota ja varastaa ja harjoittaa haureutta ja tehdä kaikenlaista jumalattomuutta vastoin maansa lakeja ja myös Jumalansa lakeja’ [Hel. 6:23].

Ellemme ole varuillamme, nykyajan salaliitot voivat saada vallan aivan yhtä nopeasti ja täydellisesti kuin Mormonin kirjan aikoina. Muistatteko, miten se

tapahtui? Salaliitot alkoivat yhteiskunnan jumalattomamman osan keskuudessa, mutta saivat lopulta vietellyiksi harhaan suurimman osan vanhurskaista, kunnes koko yhteiskunta oli saastunut [ks. Hel. 6:38]. – –

Mormonin kirja opettaa, että perkele on 'kaiken synnin alkuunpanija' ja näiden salaliittojen perustaja [Hel. 6:30; ks. 2. Nefi 26:22]. Hän käyttää salaliittoja, kuten jengejä, 'polvesta polveen, siinä määrin kuin saa valtaa ihmislasten sydämissä' [Hel. 6:30]. Hänen tarkoituksenaan on hävittää ihmisiä, perheitä, yhteiskuntia ja kansakuntia [ks. 2. Nefi 9:9]. Hän saavutti tiettyä menestystä Mormonin kirjan aikoina. Ja hän saavuttaa aivan liikaa menestystä nykyaikana. Juuri siksi on hyvin tärkeää, että me pappeudenhaltijat puolustamme lujasti totuutta ja oikeutta tekemällä voitavamme, jotta yhteisömme säilyisivät turvallisina." (Ks. "Totuuden ja oikeuden puolustaminen", *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 39.)

Hel. 1–2. Hyvät ihmiset voivat auttaa tekemään tyhjiksi jumalattomien organisaatioiden päämäärät

• World Trade Centeriin ja Pentagoniin tehtyjen terroristihyökkäysten jälkeisessä yleiskonferenssissa presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) viittasi terroristijärjestöihin, joiden päämääränä on edistää murhia, hirmuvaltaa, pelkoa ja jumalatonta hallintaa:

"Meidän täytyy etsiä ja nujertaa – – terroristijärjestöt.

Me, jotka olemme tämän kirkon jäseniä, tiedämme jotakin tällaisista ryhmistä. Mormonin kirja kertoo Gadiantonin rosvoista, turmeltuneesta, valalla vahvistetusta ja salaisesta järjestöstä, jonka mielessä oli pahuus ja hävitys. He tekivät omana aikanaan kaiken voitavansa millä tahansa käytettävissä olevilla keinoilla tuhotakseen kirkon, houkutellakseen ihmisiä viisastelulla sekä saadakseen vallan yhteiskunnassa. Näemme saman nykyisessä tilanteessa.

Me olemme rauhaa rakastavia ihmisiä. Me olemme Kristuksen seuraajia, joka oli ja on Rauhan Ruhtinas. Mutta on aikoja, jolloin meidän täytyy puolustaa oikeutta ja soveliaisuutta, vapautta ja sivistystä, aivan kuten Moroni aikanaan kutsui koolle kansansa sen vaimojen, lasten ja vapauden asian puolustamiseksi (ks. Alma 48:10)." (Ks. "Aika, jota elämme", *Liahona*, tammikuu 2002, s. 84.)

Hel. 3:20. "Alati sitä, mikä oli oikein Jumalan silmissä"

• Vaikka ajat olivat vaikeita ja yhteiskuntaa uhkasivat pahan voimat, Helamanin esimerkki lujuudesta Herran tahdon tekemisessä on meille malli, jota voimme noudattaa haasteellisina myöhempinä aikoina. Helamanin tavoin me voimme alati pyrkiä tekemään oikein, "silloin vastuun voit kantaa" ("Oikein sä tee", *MAP-lauluja*, 158). Avainsana on *alati*.

Vanhin Spencer J. Condie seitsemänkymmenen koorumista on tähdentänyt sitä, kuinka tärkeää meidän on pitää liittomme oppiaksemme siten tekemään hyvää johdonmukaisesti:

"Kaikista todellisen kääntymyksen ja syntien anteeksisaamisen osoituksista tämä on kenties kaikkein merkittävin: *halu ja taipumus olla tekemättä enää pahaa, vaan tehdä alati hyvää*. – –

Me vahvistamme haluamme ja taipumustamme tehdä hyvää joka kerta, kun solmimme liittoja ja pidämme ne. Joka kerta, kun osallistumme pappeuden toimituksiin, voimat korkeudesta kurottautuvat alas ja vetävät meitä lähemmäs taivasta. Ne, jotka osallistuvat sakramentti- ja temppelitoimituksiin puhtain sydämin ja jotka pitävät liittonsa uskollisesti, eivät tarvitse pitkällisiä säädylliseen pukeutumiseen, runsaiden paastouhrien ja kymmenysten maksamiseen, viisauden sanan noudattamiseen tai lepopäivän pyhittämiseen liittyviä ohjeita. He eivät tarvitse ankaria muistutuksia kertoakseen evankeliumista toisille, käydäkseen temppelissä usein, tehdäkseen sukututkimustyötä tai huolehtiakseen kotiopetus- tai kotikäyntiopetustyöstään. He eivät myöskään tarvitse kannustamista vieraillakseen sairaiden luona ja palvellakseen avun tarpeessa olevia.

Nämä ovat Korkeimman uskollisia pyhiä, jotka pitävät Herran huoneessa tekemänsä pyhät liitot 'päätettyään lujasti palvella häntä loppuun asti ja todella osoittavat teoillaan, että he ovat saaneet Kristuksen Hengen syntiensä anteeksi saamiseksi' (OL 20:37). Liiton pitävät

– – elävät pyhityksen lain mukaan. Kaikki heidän aikansa, kykynsä ja taloudelliset varansa kuuluvat Herralle.

Liittojen pitäminen on kasvattanut heissä halun ja taipumuksen tehdä alati hyvää." (Ks. "Halu ja taipumus tehdä alati hyvää", *Liahona*, kesäkuu 2001, s. 15, 21.)

Hel. 3:24–25. Menestys elämässämme ja kirkossa

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Dean L. Larsen esitti ajatuksensa siitä, miten Herralle osoitettu uskollisuus ja menestys liittyvät toisiinsa:

"Kun ihmiset elävät sopusoinnussa Herran tahdon kanssa, kaikki tärkeät tekijät, jotka tuottavat ne siunaukset, jotka Jumala katsoo hyväksi antaa lapsilleen, näyttävät osuvan kohdalleen. Rakkaus ja sopusointu vallitsevat. Jopa säätila, ilmasto ja luonnonvoimat näyttävät reagoivan suotuisasti. Rauha ja tyyneys vallitsevat. Uutteruus ja edistyminen on ominaista ihmisten elämälle. – –

Me olemme saaneet Herran lupauksen, että Hän siunaa kansaansa ja antaa sen menestyä, jos se pitää Hänen käskynsä ja muistaa luottaa Häneen siunaustensa lähteenä." ("Herra antaa vanhurskaiden menestyä", *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 40, 41.)

Hel. 3:24–26

Millaisia oivalluksia nämä jakeet antavat meille siitä, mitä menestys tarkoittaa? Kuinka tämä eroaa siitä menestyksestä, jota maailmalla on tarjottavana?

Hel. 3:29–30. Tarttua sanaan

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on opettanut, että tietyt siunaukset tulevat vain pyhien kirjoitusten uutteran tutkimisen avulla: "Menestystä vanhurskaudessa, voimaa välttää petollisia opetuksia ja vastustaa kiusausta, opastusta jokapäiväisessä elämässämme, lohtua sielulle – nämä ovat vain muutamia niistä lupauksista, joita Herra on antanut niille, jotka tulevat Hänen sanansa ääreen. Eikö Herra täyttäisi lupaustaan? Jos Hän kerran sanoo meille, että saamme nämä siunaukset, jos otamme vaarin Hänen sanastaan, niin silloin me voimme saada ne siunaukset. Ja ellemme me tee niin, saatamme menettää siunaukset. Vaikka olisimme kuinka uutteria tahansa muilla aloilla, niin tietyt siunaukset voidaan saada vain pyhistä kirjoituksista, vain tulemalla Herran sanan ääreen ja pitämällä siitä kiinni kulkiessamme pimeyden sumujen halki elämän puuta kohti." ("Sanan voima", *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 83.)

Hel. 3:30. "Istumaan Abrahamin ja Iisakin ja Jaakobin – – kanssa"

• Ilmaus "istumaan Abrahamin ja Iisakin ja Jaakobin" kanssa tarkoittaa sitä, että uskolliset ovat arvollisia toimimaan yhdessä näiden kolmen suuren patriarkan kanssa sekä vastaanottamaan selestisiä palkintoja. Kohdan OL 132:37 mukaan "Abraham – – samoin kuin Iisak ja Jaakob – – ovat päässeet korotukseensa lupausten mukaisesti ja istuvat valtaistuimilla eivätkä ole enkeleitä vaan ovat jumalia".

Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että kirkon jäsenistä voi tulla Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin siunausten perillisiä:

"Liitolla, jonka Herra teki ensiksi Abrahamin kanssa ja jonka Hän vahvisti Iisakin ja Jaakobin kanssa, on suuri merkitys. – –

Mekin olemme liiton lapsia. Me olemme saaneet, kuten ihmiset muinoin, pyhän pappeuden ja ikuisen evankeliumin. Abraham, Iisak ja Jaakob ovat meidän esi-isiämme. Me olemme Israelia. Meillä on oikeus saada evankeliumi, pappeuden siunauksia ja iankaikkinen elämä. Maan kansakunnat tulevat siunatuiksi meidän uurastuksellamme ja meidän jälkeläistemme työllä. Abrahamin todelliset jälkeläiset ja ne, jotka on otettu lapsiksi hänen sukuunsa, saavat nämä samat luvatut siunaukset – sillä ehdolla, että he hyväksyvät Herran ja noudattavat Hänen käskyjänsä." (Ks. "Liiton lapsia", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 33.)

Hel. 3:33–34, 36; 4:12. Ylpeyden vaikutus kirkkoon

• Mormon korosti tarkoin sitä, ettei ylpeys kuulunut Herran kirkkoon, mutta suurten rikkauksien vuoksi se alkoi hiipiä joidenkin kirkon jäsenten sydämeen (ks. Hel. 3:36), millä oli haitallinen vaikutus kirkkoon yleensä. Presidentti Ezra Taft Benson on ilmaissut samansuuntaisia ajatuksia:

© Busath.com

”Ajatelkaa, mitä ylpeys on maksanut meille menneisyydessä ja mitä se nyt maksaa meille omassa elämässämme, perheessämme ja kirkossa.

Ajatelkaa, millainen parannus voisi tapahtua ja kuinka ihmisten elämä voisi muuttua, avioliitot säilyä ja kodit vahvistua, jos ylpeys ei estäisi meitä tunnustamasta syntejämme ja hylkäämästä niitä (ks. OL 58:43).

Ajatelkaa, kuinka monet jäsenet ovat vähemmän aktiivisia kirkossa, koska he ovat loukkaantuneet eikä heidän ylpeytensä salli heidän antaa anteeksi tai täysin nauttia Herran pöydän antimia.

Ajatelkaa niitä kymmeniä tuhansia nuoria miehiä ja pariskuntia, jotka voisivat olla lähetystyössä, ellei heidän ylpeytensä estäisi heitä kääntämästä sydäntään Jumalan puoleen (ks. Alma 10:6; Hel. 3:34–35).

Ajatelkaa, kuinka temppelityö lisääntyisi, jos tähän jumalalliseen työhön käytetty aika olisi tärkeämpää kuin ne monet ylpeät pyrkimykset, jotka kilpailevat ajastamme.” (”Kavahtakaa ylpeyttä”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 5.)

• Lisää tietoa sekä kaavio, joka kuvaa ylpeyden kierrettä, on liitteessä ”Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre” (s. 427).

• Vanhin D. Todd Christofferson kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että yksi tärkeä askel siinä, että tulee täysin uskolliseksi evankeliumissa, on se, että välttää ylpeyttä tai pääsee siitä eroon:

”Kuinka voitte tehdä Jeesuksen Kristuksen evankeliumista ei vain erään vaikuttimen elämäänne vaan määräävän vaikuttimen ja todella koko olemuksenne ytimen? – –

Ensimmäiseksi teidän täytyy panna syrjään kaikki ylpeys, joka on niin yleistä nykypäivän maailmassa. Tarkoitan sillä asennetta, joka torjuu Jumalan vallan määrätä elämäämme. – – Nykyään tätä kuulee ilmaistavan seuraavanlaisin sanoin: ’Tee mitä tahdot’ ja ’Oikea ja väärä riippuu siitä, mitä pidän itselleni oikeana’. Sellainen asenne on kapinaa Jumalaa vastaan.” (Ks. ”Kun olet kääntynyt”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 11.)

Hel. 3:35. Sydämen pyhittyminen

• *Pyhitys* on määritelty seuraavasti: ”Vapautuminen synnistä, puhdistuminen ja pyhäksi tuleminen Jeesuksen Kristuksen sovituksen kautta (Moos. 6:59–60)” (PKO, hakusana ”Pyhitys”, s. 149).

• Helamanin ajan uskolliset kirkon jäsenet jatkoivat hengellistä kasvuaan, mikä johti siihen, että ”heidän sydämensä – – pyhittyi” (Hel. 3:35).

Presidentti James E. Faust on opettanut, että sellainen kasvu tulee Pyhän Hengen avulla edistäen meidän sisimpiä toiveitamme elää siten kuin Vapahtaja haluaisi meidän elävän. Tämän prosessin aikana me pyhitymme: ”Kristuksen kaltainen elämä kumpuaa ihmissydämen ja -sielun syvimmistä lähteistä. Sitä ohjaa Herran Pyhä Henki, mikä on luvattu evankeliumin toimituksissa. Suurimpana toivonamme tulisi olla, että saamme nauttia pyhityksestä, joka tulee tämän jumalallisen opastuksen myötä; suurimpana pelkonamme pitäisi olla, että menetämme nämä siunaukset.” (Ks. ”Tutki minut, Jumala, katso sydämeeni”, *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 21.)

• Helamanin ajan pyhät tekivät edelleen hyviä tekoja ja vahvistuivat hengellisissä ominaisuuksissa, mikä puolestaan johti pyhittymiseen. Vanhin D. Todd Christofferson on selittänyt, että pyhittyminen on yksi askel polulla kohti täydellisyyttä: ”Henkilökohtainen sinnikkyys kuuliaisuuden tiellä on jotakin muuta kuin täydellisyyden saavuttaminen kuolevaisuudessa. Täydellisyys ei ole, kuten jotkut olettavat, edellytyksenä syyttömäksi julistamiselle ja pyhittymiselle. Asia on juuri päinvastoin: syyttömäksi julistaminen (armahtaminen) ja pyhittyminen (puhdistuminen) ovat edellytyksenä täydellisyydelle. Me tulemme täydellisiksi vain Kristuksessa (ks. Moroni 10:32), emme ilman Häntä. Siten saadaksemme

tuomiopäivänä armon meiltä vaaditaan yksinkertaisesti uutteruutta.” (”Justification and Sanctification”, *Ensign*, kesäkuu 2001, s. 24–25.)

Hel. 3:35. He tulivat vahvoiksi nöyryydessään

• Nöyryyden kehittyminen on vahvistava tekijä, joka johtaa suurempaan uskoon ja iloon uskollisten kirkon jäsenten elämässä silloin ja nyt.

”Nöyryys on sitä, että tunnustaa kiitollisena riippuvuutensa Herrasta – ymmärtää tarvitsevansa alati Hänen tukeaan. Nöyryys on sen tunnustamista, että lahjasi ja kykysi ovat Jumalan lahjoja. Se ei ole heikkouden, arkuuden eikä pelon merkki; se on merkki siitä, että tiedät, missä todellinen vahvuutesi on. Voit olla sekä nöyrä että peloton. Voit olla sekä nöyrä että rohkea. – –

Herra vahvistaa sinua, kun nöyrryt Hänen edessään.” (*Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, s. 100.)

Hel. 3:35. Luja uskossa

• Kirkon vahvuus on yksittäisten jäsenten lujassa vakaumuksessa. Kohdassa Hel. 3:35 kuvataan niiden kirkon jäsenten elämää, jotka olivat lujia uskossaan ja teoissaan.

Vanhin Russell M. Nelson on huomauttanut, että sellainen lujuus käytöksessä ja asenteessa saadaan yksilöinä: ”Vain te itse voitte kasvattaa lujan uskon Jumalaan ja voimakkaan halun henkilökohtaiseen rukoukseen. Vain te itse voitte pitää Jumalan käskyt. Vain te itse voitte tehdä parannuksen. Vain te itse voitte olla kelvolliset pelastuksen ja korotuksen toimituksiin.” (”Henkilökohtainen pappeusvastuu”, *Liahona*, marraskuu 2003, s. 44.)

Hel. 3:35. Sydämemme antaminen Jumalalle

• Kun ihminen antaa sydämensä Jumalalle, hän luopuu henkilökohtaisista haluistaan ja vaihtaa ne Herran toiveisiin. Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että sydämemme ja sielumme antaminen Jumalalle on Herralle pyhittäytymisen korkein muoto:

”Lopullinen pyhittäytyminen on kuitenkin itsensä luovuttamista Jumalalle. *Sydän, sielu* ja *mieli* olivat Kristuksen kaiken käsittävät sanat Hänen kuvatessaan ensimmäistä käskyä, joka on voimassa jatkuvasti, ei vain aika ajoin (ks. Matt. 22:37). Jos pidämme sen, niin toimemmekin puolestaan pyhittyvät täysin sielumme pysyväksi menestykseksi (ks. 2. Nefi 32:9).

Sellaiseen totaalisuuteen kuuluu tunteiden, ajatusten, sanojen ja tekojen nöyrä yhteen suuntautuminen.” (”Pyhittämään sinulle sinun työsi”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 39.)

Hel. 4:11–13

Luettele ainakin kuusi niistä vakavista synneistä, joita kirkon jäsenet Nefin aikana tekivät ja jotka loitonsivat heitä Herran varjeluksesta.

Hel. 4:22–26. Synti heikentää ihmisiä

• Vanhin M. Russell Ballard on antanut tämän varoituksen: ”Teidän on oltava rehellisiä itsellenne ja pysyttävä uskollisina Jumalan kanssa tekemillenne liitoille. Älkää langetko siihen ansaan, että kuvittelette voivanne tehdä hieman syntiä ja ettei sillä ole merkitystä. Muistakaa, että Herra ei ’voi suvaita syntiä vähäisimmässäkään määrin’ (OL 1:31). – – Jotkut nuoret houkkamaisuudessaan järkeilevät, että ei se mitään, jos he tekevät syntiä nyt, koska he voivat aina tehdä parannuksen myöhemmin, kun he haluavat mennä temppeliin tai lähteä lähetystyöhön. Jokainen, joka niin menettelee, rikkoo lupaukset, jotka hän antoi Jumalalle sekä kuolevaisuutta edeltävässä elämässä että kasteen vesissä. Ajatus siitä, että ihminen voisi tehdä vähän syntiä, on itsensä pettämistä. Synti on synti! Synti heikentää teitä hengellisesti ja asettaa synnintekijän iankaikkiseen vaaravyöhykkeeseen. Kun ihminen päättää tehdä syntiä – vaikka aikoisikin tehdä parannuksen – hän yksinkertaisesti kääntyy pois Jumalan tyköä ja rikkoo liittoja.” (Ks. ”Käskyjen pitäminen”, *Valkeus*, heinäkuu 1993, s. 6.)

Pohdittavia seikkoja

- Mormon viittasi ”Kristuksen ihmiseen” (ks. Hel. 3:29). Mikä sinun mielestäsi on tunnusomaista Kristuksen ihmiselle? Mitkä kaksi tai kolme tavoitetta voit asettaa, jotka auttavat sinua tulemaan Kristuksen ihmiseksi? Mitä sinun on tehtävä, jotta pääsisit noihin tavoitteisiin?
- Kohdassa Hel. 3:35 luetellaan, mitä hyviä asioita seuraa siitä, että on luja uskossa. Mitä näistä siunauksista olet viime aikoina tuntenut omalla kohdallasi? Minkä ansiosta olet saanut näitä siunauksia?

Ehdotettuja tehtäviä

- Tarkastele elämääsi määrittääksesi, millä elämäsi alueella ylpeys saattaisi olla ongelma. Kirjoita muistiin tavoitteita tuon ylpeyden voittamiseksi.
- Kirjoita otsikon ”menestys” alle siunauksia, joita olet viime aikoina saanut Herralta, niin monia kuin sinulle tulee mieleen.

Luku 36

Helaman 5–9

Johdanto

Tässä nefiläisten historian ratkaisevassa vaiheessa jumalattomia oli enemmän kuin vanhurskaita. Heidän lakinsa muuttuivat niin turmeltuneiksi, ettei niillä ollut juuri mitään hyvää vaikutusta. Isoisänsä isän Alman tavoin Nefi luopui asemastaan ylituomarina ja omistautui kokoaikaisesti Herran työhön (ks. Alma 4:15–20). Tänä hengellisen pimeyden ajanjaksona ihmiset olivat ”kypsymässä tuhoon” (Hel. 5:2). Nefi ja hänen veljensä Lehi työskentelivät uutterasti pysäyttääkseen pahuuden tulvan, ja he käännyttivät monia takaisin Herran luo.

Selityksiä

Hel. 5:2. ”Kansan äänellä”

• Kun kansa 62 vuotta aikaisemmin halusi kuninkaan, Moosia neuvoi, että hallituksen tulee toimia ”kansan äänen mukaan” (Moosia 29:26), ja hän selitti, että tavallisesti kansan enemmistö ei halua vääryyttä. Hallitsemista kansan äänellä pidettiin parempana kuin monarkiaa, jossa yksi väärämielinen kuningas saattaisi johtaa heidät tuhoon. Kuitenkin tänä aikana ennen Vapahtajan tuloa nefiläisiä, ”jotka valitsivat pahan, oli lukuisammin kuin niitä, jotka valitsivat hyvän” (Hel. 5:2). Tämä turmeltuneisuus osoitti todeksi Moosian varoituksen, että jos joskus niin tapahtuisi, ”silloin Jumalan tuomioiden on aika kohdata teitä; niin, silloin hän rankaisee teitä suurella tuholla” (Moosia 29:27). Tämä varoitus kävi toteen sen tuhon myötä, joka edelsi Vapahtajan ilmestymistä (ks. 3. Nefi 8–11).

Herra on julistanut tämän periaatteen olevan totta myös meidän aikanamme: ”Kun jumalattomat hallitsevat, kansa huokaa” (OL 98:9).

Hel. 5:5–7. ”Nimenne muistaessanne”

• Helamanilla oli erityinen tapa siirtää perintöään pojilleen – hän antoi pojilleen nimet ylevien esivanhempiensa mukaan auttaakseen heitä muistamaan näiden vanhurskaat teot. Seuraava näkemys, jonka seitsemänkymmenen johtokunnan jäsen vanhin Carlos E. Asay (1926–1999) on esittänyt, auttaa meitä ymmärtämään, mitä tämä merkitsi Nefille ja Lehille:

”Vaikka kaikki Aadamin lapset eivät ehkä olekaan saaneet merkittäviä nimiä, niin monet ovat, ja sillä on ollut vaikutusta. Sillä oli vaikutusta Helamanin poikien Nefin ja Lehin elämässä. – – [Ks. Hel. 5:5–7.]

Aikakirja vahvistaa, että Nefi ja Lehi muovasivat elämänsä esivanhempiensa eli niiden mukaan, joiden mukaan he olivat saaneet nimensä, ja toivat kunniaa heille annetuille nimille.” (*Family Pecan Trees: Planting a Legacy of Faith at Home*, 1992, s. 66–67.)

• Presidentti George Albert Smith (1870–1951) on antanut nykypäivän esimerkin siitä syvällisestä vaikutuksesta, joka hyvällä nimellä voi olla ihmiseen:

”Eräänä päivänä – – menetin tajuntani ja ajattelin, että olin siirtynyt rajan toiselle puolelle. Huomasin seisovani selkä kohti suurta ja kaunista järveä, ja edessäni oli suuri metsä. – –

Aloin tutkia ympäristöäni ja pian löysin polun, joka johti metsän halki, ja näytti siltä, kuin sitä olisi käytetty hyvin vähän, ja se oli miltei ruohottunut. Seurasin tuota polkua, ja kun olin kulkenut jonkin aikaa ja huomattavan matkan metsän halki, näin miehen tulevan minua kohti. Huomasin, että hän oli hyvin kookas, ja kiirehdin askeleitani tavoittaakseni hänet, sillä tunnistin hänet isoisäkseni. Kuolevaisuudessa hän painoi yli 300 naulaa [136 kg], joten arvaatte, että hän oli kookas mies. Muistan, kuinka onnellinen olin nähdessäni hänen tulevan. Minulle oli annettu nimi hänen mukaansa, ja olin aina ollut ylpeä siitä.

Kun isoisä tuli muutaman jalan päähän minusta, hän seisahtui. Hänen seisahtumisensa oli merkki minunkin pysähtyä. Sitten – ja tätä en soisi poikien ja tyttöjen ja nuorten koskaan unohtavan – hän katsoi minua hyvin vakavasti ja sanoi:

’Haluaisin tietää, miten olet kantanut minun nimeäni.’

Kaikki, mitä olin milloinkaan tehnyt, kulki ohitseni ikään kuin lentävä kuva seinällä – kaikki, mitä olin tehnyt. Pian tämä elävä muistelu palasi hetkeen, jona seisoin siellä. Koko elämäni oli mennyt ohitseni. Hymyilin ja katsoin isoisääni ja sanoin:

'En ole koskaan tehnyt nimellesi mitään, mikä olisi tuottanut sinulle häpeää.'

Hän astui eteenpäin ja otti minut syleilyynsä, ja kun hän teki niin, tulin taas tietoiseksi maanpäällisestä ympäristöstäni. Tyynyni oli yhtä märkä kuin jos sille olisi kaadettu vettä – märkä kiitollisuuden kyynelistä, että saatoin vastata tuntematta häpeää.

Olen ajatellut tätä monta kertaa ja haluan kertoa teille, että olen koettanut sen jälkeen entistä enemmän pitää huolta tuosta nimestä. Niinpä haluan sanoa pojille ja tytöille, nuorille miehille ja naisille, kirkon ja koko maailman nuorille: Kunnioittakaa isäänne ja äitiänne. Kunnioittakaa nimeä, jonka olette saaneet, sillä jonakin päivänä teillä on mahdollisuus ja velvollisuus kertoa heille (ja taivaalliselle Isällenne), mitä olette tehneet heidän nimellään." (Ks. O. Leslie Stonen lainaamana artikkelissa "Hyvän maineen tärkeys", *Valkeus*, huhtikuu 1976, s. 33.)

Hel. 5:9. "Ettei ole mitään muuta keinoa eikä tapaa, jolla ihminen voi pelastua"

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on käyttänyt kohtaa Hel. 5:9 opettaakseen, että vain ihmeenomainen sovitus mahdollistaa pelastuksen:

"Täysi parannus on ehdottomasti välttämätön, jotta sovitus aikaansaisi täydellisen ihmeensä teidän elämässänne. Ymmärtämällä sovitusta te tulette näkemään, että Jumala ei ole kateellinen olento, joka iloitsee niiden vainoamisesta, jotka astuvat harhaan. Hän on ehdottoman täydellinen, myötätuntoinen, ymmärtäväinen, kärsivällinen ja anteeksiantava Isä. Hän on halukas pyytämään hartaasti, neuvomaan, vahvistamaan, kohottamaan ja tukemaan. Hän rakastaa meitä jokaista niin paljon, että Hän oli halukas sallimaan täydellisen, synnittömän, ehdottoman kuuliaisen, täysin vanhurskaan Poikansa kokea sanoin kuvaamattoman tuskan ja piinan ja antaa itsensä uhriksi kaikkien puolesta [ks. Hel. 5:9]. Tuon sovituksen kautta me voimme elää maailmassa, jossa vallitsee ehdoton oikeudenmukaisuus, niin että maailmassa on järjestys. Mutta tuota oikeudenmukaisuutta lieventää armo, joka on saatavilla kuuliaisuuden kautta Jeesuksen Kristuksen opetuksille.

Kukapa meistä ei tarvitse parannuksen ihmettä? Olipa elämässänne erehdysten seurauksena pieniä virheitä tai vaikeita vammoja, parannuksen periaatteet ovat samat. Hoidon pituus ja tehokkuus määräytyvät olosuhteiden mukaan. Anteeksiannon täytyy olla meidän päämääränämme. Ainoa mahdollinen tie tuohon päämäärään on parannus. Sillä on kirjoitettu,

'ettei ole mitään muuta keinoa eikä tapaa, jolla ihminen voi pelastua, kuin vain – – Jeesuksen Kristuksen sovitusveren kautta'." (Ks. "Anteeksisaaminen", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 76–77.)

Hel. 5:9–11

Vertaa vanhin Richard G. Scottin todistusta sovituksen pelastavasta voimasta Helamanin opetuksiin pojilleen.

Hel. 5:9–14 📖. Muistakaa

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on opettanut, kuinka suuri merkitys muistilla on meidän hengellisyydellemme: "Kun etsitte sanakirjasta kaikkein tärkeintä sanaa, mikähän se olisi? Se voisi olla *muistaa*. Koska te kaikki olette tehneet liittoja – te tiedätte, mitä tehdä ja kuinka tehdä se – meidän suurin tarpeemme on muistaa. Tästä syystä jokainen menee sakramenttikokoukseen joka sunnuntai – nauttiakseen sakramentin ja kuunnellakseen pappien rukoilevan: 'Muistamaan hänet aina ja pitämään hänen käskynsä, jotka hän on antanut heille.' Kenenkään ei pitäisi koskaan unohtaa mennä sakramenttikokoukseen. *Muistaa* on se sana. *Muistaa* on se ohjelma." (Ks. "Korotuksen ympyrät", *Uskonnollisten kasvattajien vastuullinen tehtävä*, 1978, s. 28.)

Hel. 5:12 📖. Vahva perustus

• Vanhin Bruce C. Hafen seitsemänkymmenen koorumista on elävästi havainnollistanut sitä, kuinka välttämätön vahva perusta on pitkäaikaisen turvallisuuden ja selviytymisen kannalta:

”Joku on joskus sanonut, ettei hämähäkinverkon seittiä ja vahvan kaapelin säiettä pysty päältä päin erottamaan toisistaan – ennen kuin niihin kohdistetaan kuormitus. Samoin on laita meidän todistuksemme, ja useimpien meidän kohdalla meidän todistuksemme kuormituksen päivät ovat jo alkaneet. Kyse ei ehkä ole jonkun rakkaan kuolemasta. Meitä ei ehkä vielä ole pyydetty luopumaan jostakin meille todella kallisarvoisesta, vaikka sellaisen koetuksen aika saattaa hyvinkin tulla osaksemme ennen pitkää. Tämänhetkinen kuormituksemme tulee todennäköisemmin suunnattomien kiusausten muodossa, jotka osoittavat meille, ettei evankeliumin pinnallinen hyväksyminen anna voimaa selviytyä pimeyden voimien täydestä mahdista. Kenties saamme lähetystyökutsun paikkaan, jossa on sairautta ja pettymystä, kun olimme suunnitelleet menevämme lähetystyöhön rajattomien mahdollisuuksien keskelle. Tai kenties on liian monia kysymyksiä, joihin meidän rajallinen tietämyksemme ei yksinkertaisesti osaa vastata; ja ne, jotka väittävät tietävänsä meitä enemmän, pilkkaavat meitä sillä, mikä tuntuu vakuuttavalta varmuudelta.

Kun ne ajat koittavat, meidän todistuksemme on oltava enemmän kuin näennäisen uskon seittiä. Sen on oltava kaapelin säikeiden kaltainen – kyllin voimakas vastustamaan hänen nuoliaan, joka haluaisi tuhota meidät. Kuormituksen ja huolien päivinämme meidän on rakennettava ’meidän Lunastajamme kalliolle, hänen, joka on Kristus, Jumalan Poika, niin että kun Perkele lähettää väkevät tuulensa, niin, nuolensa pyörretuulessa, – – ja hänen väkevä myrskynsä [pieksee] teitä, sillä ei ole valtaa teihin – – sen kallion tähden, jolle teidät on rakennettu’ (Hel. 5:12).” (*The Believing Heart*, 1990, s. 21–22.)

Hel. 5:12 📖. Saatanan väkevä myrsky pieksee teitä

• Presidentti Spencer W. Kimball on kuvannut nykypäivän myrskyjä, joita Saatana lähettää taivaallisen Isän lasten ylle nykyään:

”Meitäkin uhkaavat vastustajan irti päästämät mahtavat ja tuhoisat voimat. Synnin, jumalattomuuden, siveettömyyden, rappion, hirmuvallan, petollisuuden, juonittelujen ja epärehellisyyden aallot uhkaavat meitä kaikkia. Ne tulevat suurella voimalla ja nopeasti ja tuhoavat meidät, ellemme ole varuillamme.

Mutta meitä on varoitettu. Meidän velvollisuutemme on olla valppaana ja kuunnella ja paeta pahaa iankaikkisen henkemme edestä. Ilman apua me emme voi sitä vastustaa. Meidän on paettava korkeammalle maaperälle tai tarrauduttava siihen, mikä voi estää meitä huuhtoutumasta mukaan. Se, mihin meidän on tarrauduttava pysyäksemme turvassa, on Jeesuksen Kristuksen evankeliumi. Se on suojamme kaikkia niitä voimia vastaan, mitä paholainen voi koota. Eräs Mormonin kirjan innoitusta saanut profeetta neuvoi kansaansa: ’Muistakaa, että teidän on rakennettava perustuksenne meidän Lunastajamme kalliolle, hänen, joka on Kristus, Jumalan Poika, niin että kun Perkele lähettää väkevät tuulensa, niin, nuolensa pyörretuulessa, niin, kun kaikki hänen rakeensa ja hänen väkevä myrskynsä pieksevät teitä, sillä ei ole valtaa teihin vetääkseen teidät alas kurjuuden ja loputtoman onnettomuuden kuiluun’ (Hel. 5:12).” (Ks. ”Tartu lujasti rautakaiteeseen”, *Valkeus*, huhtikuu 1979, s. 8–9.)

Hel. 5:22–25

Vertaa kohtia Hel. 5:22–25 sekä 2. Nefi 1:15 ja Alma 34:15–16. Kuinka Kristuksen rakkaus ilmenee näissä kokemuksissa?

Hel. 5:35–41. Amminadab ja ”pimeyden pilvi”

• Aikakirjassa meille kerrotaan, että Amminadab ”oli syntyjään nefiläinen, joka oli kerran kuulunut Jumalan kirkkoon mutta oli luopunut siitä” (Hel. 5:35). Hänen suhtautumisensa, josta kerrotaan kohdassa Hel. 5:35, osoittaa, että hänellä oli yhä jonkin verran tietoa siitä,

mitä ihmisen on tehtävä parannuksen eteen ja kääntyäkseen Herran puoleen. Vanhin F. Burton Howard seitsemänkymmenen koorumista on antanut seuraavan selityksen:

”Löytääkseen tien takaisin ihmisen on, kuten Amminadab [muisti], tehtävä parannus ja rukoiltava, kunnes epäilykset ja pimeys hälvenevät ja ihminen voi jälleen nähdä tärkeitä asioita. – –

On mahdollista palata. Niiden, jotka ovat lakanneet rukoilemasta, on mahdollista alkaa jälleen rukoilla. Niiden, jotka ovat eksyksissä, on mahdollista löytää jälleen tie halki pimeän ja tulla kotiin.

Ja kun he sen tekevät, he tietävät niin kuin minä tiedän, että Herra on kiinnostuneempi siitä, mitä ihminen on, kuin siitä, mitä hän on ollut, ja siitä, missä hän on, kuin siitä, missä hän on ollut.” (Ks. ”Palatkaa Herran luokse”, *Valkeus*, tammikuu 1987, s. 66.)

Hel. 5:50–52; 6:1–8. Dramaattinen muutos

• Nefin ja Lehin lamanilaisten keskuudessa tekemän lähetystyön voima ja vaikutus olivat dramaattiset. Huomaa seuraavat kokemukset, jotka Nefin ja Lehin menestyksekkään lähetystyön jälkeen tapahtuivat ensimmäisen kerran lamanilaisten enemmistön historiassa:

1. Suurin osa lamanilaisista kääntyi evankeliumiin (ks. Hel. 5:50).
2. Lamanilaiset luopuivat sota-aseistaan ja vihastaan ja vääristä perinteistä (ks. Hel. 5:51).
3. He luovuttivat auliisti nefiläisille näille kuuluvan maan (ks. Hel. 5:52).
4. Suurimmasta osasta lamanilaisia tuli vanhurskaampia kuin nefiläisistä (ks. Hel. 6:1).
5. Lamanilaiset alkoivat saarnata evankeliumia nefiläisille (ks. Hel. 6:4).
6. Koko maassa oli rauha (ks. Hel. 6:7).
7. Lamanilaiset ja nefiläiset kulkivat vapaasti ja kävivät vapaasti kauppaa toistensa kanssa (ks. Hel. 6:8).

Hel. 6:17. Kiinnittää sydän rikkauksiin

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, että maailmallisuus on esteenä innoitukselle ja hengellisyydelle: ”Jumala unohdetaan turhamaisuuden vuoksi. Hiukkanen menestystä ja rauhaa tai edes vähäinen käänne parempaan voi antaa meille itseriittoisuuden tunteita.

Voimme nopeasti tuntea, että hallitsemme omaa elämäämme, että muutos parempaan on omaa ansiotamme eikä Jumalan, joka on yhteydessä meihin Hengen hiljaisen, vienon äänen kautta. Ylpeys luo sisällemme melua, jonka vuoksi meidän on vaikea kuulla Hengen hiljaista ääntä. Ja pian emme turhamaisuudessamme enää edes koeta kuunnella sitä. Saatamme nopeasti alkaa ajatella, ettemme tarvitse sitä.” (Ks. ”Rukous”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 17.)

Hel. 6:21, 26–31

Mikä on Lusiferin ja hänen seuraajiensa motiivina? Kuinka se voi kannustaa meitä pysymään lähellä taivaallista Isäämme?

Hel. 6:18–40. Salaliittojen kirot

• Helamanin kirjan luku 6 antaa useita näkemyksiä salaliittoihin, kuten siihen, kuinka ne toimivat, mikä on niiden motiivina ja kuinka ne pääsevät valtaan:

1. Niiden kahtena päämääränä on tavoitella etua ja valtaa; sitten ne ylpeilevät siitä (ks. Hel. 6:17; Et. 8:22; Moos. 5:31).
2. Salaliitot edellyttävät yleistä jumalattomuutta pysyäkseen toiminnassa (ks. Hel. 6:21, 31, 38).
3. Salaliitot menestyvät salassapidon ansiosta, ja salassapidon rikkominen on kuolemalla rangaistava teko (ks. Hel. 5:22; 6:22; Moos. 5:29, 50).
4. Salaliittoihin kuuluu muodollisten liittojen tekemistä (ks. Hel. 6:22; Moos. 5:30–31).
5. Ne käyttävät murhaa, väkivaltaa, väkivallalla uhkailua, rosvoamista, paheellisuutta, haureutta

ja mielistelyä edun ja vallan tavoitteluun (ks. Hel. 2:4–5; 6:17, 23).

6. Salaliitot toimivat sellaisten lakien mukaan, jotka ovat vastoin maan lakeja (ks. Hel. 6:23).
7. Saatana on suuri vehkeilijä ja alkuunpanija (ks. Hel. 6:26–30).
8. Osallistujilla on oikeudenkäyntejä omille jäsenilleen – niitä ei pidetä maan lakien mukaisesti vaan heidän omien lakiensa mukaisesti (ks. Hel. 6:23–24).
9. Ne pyrkivät anastamaan hallitusvallan mahdollisimman nopeasti (ks. Hel. 2:5; 6:39).
10. Osallistujat pyrkivät kumoamaan muiden vapauden mutta tavoittelevat oman vapautensa säilyttämistä (ks. Et. 8:25; Moos. 5:28–33).
11. Salaliitot aiheuttavat kansakuntien tuhon (ks. Alma 37:21, 26, 29; Hel. 2:13; Et. 8:21–22).
12. Salaliitot ovat iljettäviä Jumalan silmissä (ks. 3. Nefi 9:9; Et. 8:18).

Hel. 8:14–15. Pronssinen käärme

• Todistuksena jumalattomuutta vastaan ja todistuksena Kristuksesta Nefi viittasi erääseen Vanhan testamentin

tapahtumaan, jolloin Israelin lasten vitsauksena olivat tuliset lentävät käärmeet (ks. 1. Nefi 17:41; 4. Moos. 21:6–9). Israelilaisten vaikeuksien alkusoittona oli pahan puhuminen Jumalasta ja Hänen profeetastaan (ks. 4. Moos. 21:5) – samaa tekivät Nefin ajan turmeltuneet tuomarit. Se, että Mooses kohotti pronssisen käärmeen, oli vertauskuvana Kristuksen ristiinnaulitsemisesta. Kun ihmiset katsoivat pronssista käärmettä, he paranivat.

Tämän kertomuksen avulla Nefi tähdensi, että meidän tulee katsoa ”Jumalan Poikaan uskoen” ja elää (Hel. 8:15; ks. myös Joh. 3:14–15). Kristuksen sovitusuhrin ansiosta Saatanan turmiollinen myrkky on voitettu kaikkien niiden osalta, jotka tekisivät parannuksen. Sitten Nefi muistutti kansalle, että kaikki profeetat olivat todistaneet Kristuksesta (ks. Hel. 8:16–23).

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selventänyt edelleen sen pronssisen käärmeen vertauskuvallisuutta, josta kerrotaan myös Mormonin kirjassa:

”Tähän liittyy Jumalan tarkoituksellista ja vakavaa vertauskuvallisuutta. Ilman tätä kaivattua tarkennusta Vanhan testamentin tulisten käärmeiden välikohtaus ei anna meille sitä hengellisen näkemyksen täydellisyyttä, joka voi selkeästi olla ’meille hyödyksi ja opiksi’ (1. Nefi 19:23). Tässä tapahtumassa painotetaan vertauskuvallisesti sekä Herran Jeesuksen tien välttämättömyyttä että yksinkertaisuutta. Oli kohtalon ivaa, että Mooseksen aikana monet silti tuhoutuivat. Tulevaisuutta koskeva lupaus on seuraava: ’Ja samoin kuin kaikki, jotka katsoivat tuohon käärmeeseen, saivat elää, samoin kaikki, jotka katsovat Jumalan Poikaan uskoen, murtunein mielin, saavat elää ja saavat sen elämän, joka on iankaikkinen.’ (Hel. 8:15. Ks. myös 1. Nefi 17:41; Alma 37:46.)

Näin meillä on vahvistettu ja laajennettu vertaus niiden kallisarvoisten ja selkeiden asioiden ansiosta, jotka meille on annettu näissä viimeisissä aikakirjoissa.

Koko tapahtuma viittaa siihen, kuinka välttämätöntä on katsoa Jeesukseen Kristukseen meidän Herranamme, mikä sekin on yksinkertainen mutta tinkimätön vaatimus. Kuinka selkeitä ja kallisarvoisia asioita minä tahansa aikana!” (*Plain and Precious Things*, 1983, s. 22.)

Hel. 8:16–25

Mikä kohtien Hel. 8 ja OL 6:9; 11:9; 15:6; 16:6 mukaan on jokaisen profeetan sanoma? Kuinka sinä vastaat siihen sanomaan?

Hel. 9:36–41. Jumalan kaikkitietävyys

• Huomattuaan Nefin tietävän salaisia ja kätkettyjä asioita osa ihmisistä halusi julistaa hänen olevan Jumala. Tämä on ymmärrettävää, kun ottaa huomioon sen, että tietyt Jumalan ominaispiirteet tunnustetaan yleismaailmallisesti. Vanhin Neal A. Maxwell on opettanut, että yksi Jumalan ominaispiirteistä on kaikkitietävyys:

”Herra puhui ilmoituksessa John Whitmerille siitä, mitä tämän sydämessä oli ja mistä vain Herra ja John Whitmer tiesivät, todistaen näin, että Jumalalla oli kaikki tieto kyseisen henkilön tarpeista (OL 15:3).

Paavali sanoi Korintin pyhille: ’Herra tietää viisaiden ajatukset, hän näkee ne turhanpäiväisiksi’ (1. Kor. 3:20). Aikana juuri ennen vedenpaisumusta Jumala näki paitsi maan päällä elävien ihmisten pahuuden myös ihmisten sydämen ajatukset ja pyrkimykset kauttaaltaan (ks. 1. Moos. 6:5). Hän tietää, ’mitä teidän mielessänne liikkuu’ (Hes. 11:5). Jeesus itse sanoi, että ennen kuin rukoilemme, ’teidän Isänne kyllä tietää mitä te tarvitsette’ (Matt. 6:8). Todellakin, kuten Nefi sanoi, Jumala ’tietää kaiken, eikä ole mitään, mitä hän ei tietäisi’ (2. Nefi 9:20).

Sen tähden kaikkitietävyys on yksi elävän Jumalan ominaispiirteistä. Kuten kohdassa Hel. 9:41 sanotaan: ’Ellei hän olisi jumala, hän ei voisi tietää kaikkea.’ ’Ja nyt, katso, sinä olet saanut todistuksen, sillä koska minä olen kertonut sinulle asioista, joita kukaan ihminen ei tunne, etkö ole saanut todistusta?’ (OL 6:24.)” (*Things As They Really Are*, 1978, s. 22.)

Pohdittavia seikkoja

- Helaman käytti esi-isiensä Lehin ja Nefin esimerkkiä vahvistaakseen poikiaan Nefiä ja Lehiä. Ketkä sinun suvussasi ovat jättäneet sinuun pysyvän vaikutuksen? Mikä heissä on vaikuttanut sinuun?
- Millaisen kuvan sinä olet antanut oman perheesi nimestä muille tähänastisella elämälläsi?
- Minkä asioiden varaan sinä rakennat elämäsi perustuksen? Onko sinun tarpeen tehdä mitään tarkistuksia? Mikä perusta on sinulle tärkein?
- Mitkä Nefin ajan hengellisyyden esteistä ovat samanlaisia kuin ne, joita kohtaat nykyään?

Ehdotettuja tehtäviä

- Tutki sukuasi ja ota selville, ketkä olivat sinun suvussasi ensimmäisen polven käännynnäisiä. Puhu sukulaistesi kanssa ja kerää omaan henkilöhistoriaasi kertomuksia heidän uskostaan ja kääntymyksestään.

© 1999 Robert Casey

- Keskustele ystävän tai perheenjäsenen kanssa siitä, kuinka voisit paremmin pitää käskyt, elää evankeliumin periaatteiden mukaan ja pysyä lähellä taivaallista Isääsi maailmassa, joka on yhä enenevässä määrin täynnä jumalattomuutta.

Luku 37

Helaman 10–12

Johdanto

Se, että Jumala luottaa johonkuhun täysin, on suuri kunnia. Julkaisussa *Lectures on Faith* [Luentoja uskosta] opetetaan, että tieto Jumalan hyväksynnästä on välttämätöntä ihmisen uskolle: ”Todellinen tieto ihmiselle siitä, että hänen noudattamansa elämäntapa on Jumalan tahdon mukainen, on olennaisen välttämätöntä, jotta hänellä voi olla se luottamus Jumalaan, jota ilman yksikään ihminen ei voi saada iankaikkista elämää” (1985, s. 7).

Luottamus ja hyväksyntä tulevat kuuliaisuudesta kaikille Jumalan käskyille. Helamanin kirjan luvut 10–12 korostavat sitä, kuinka tärkeää on kuunnella Hengen kuiskauksia. Vain niin tekemällä voimme olla varmoja siitä, että elämme Jumalan tahdon mukaan. Nämä luvut korostavat myös sitä, kuinka tärkeää on haluta sitä, mitä Jumala haluaa. Herra tiesi, ettei Nefi pyytäisi sellaista, mikä on vastoin Jumalan tahtoa (ks. Hel. 10:5). Kun osoittaudumme uskollisiksi pienissä asioissa, Herra uskoo meille suurempia asioita.

Selityksiä

Hel. 10:1–3. Pohdiskelu

• Pohtiminen on ”usein pyhien kirjoitusten tai muiden Jumalan asioiden mietiskelemistä ja syvällistä ajattelemista. Yhdessä rukouksen kanssa – – pohtiminen voi tuottaa ilmoitusta ja ymmärrystä.” (PKO, hakusana ”Pohtiminen”, s. 146.) Nefi ja muut profeetat saivat pohdiskellessaan ilmoitusta. Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on opettanut: ”Meille kaikille olisi hyödyksi, jos meillä olisi aikaa pohtia ja mietiskellä. Henki voi opettaa meille paljon itsetutkistelun hiljaisina hetkinä.” (”Hyrum Smith, 'luja kuin taivaan pylväät'”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 5.)

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on ehdottanut, että hiljainen paikka edistää pohtimista: ”Etsikää rauhan ja hiljaisuuden tyyssijia, missä voitte aika ajoin mietiskellä ja antaa Herran asettaa elämällenne suunnan” (”Tärkeimmät asiat ensin”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 9).

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt meille seuraavia pohdiskelun hyötyjä: ”Kun pohdit opillisia periaatteita ja rukoilet niiden johdosta, Pyhä Henki puhuu mielessäsi ja sydämessäsi [ks. OL 8:2]. Pyhissä kirjoituksissa kuvatuista tapahtumista tulee uusia oivalluksia ja sydämeesi painuu elämäntilanteeseesi sopivia periaatteita.” (”Pyhien kirjoitusten tarjoaman ohjauksen mukaan eläminen”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 21.)

Hel. 10:4–5. ”Sinä et pyydä sellaista, mikä on vastoin minun tahtoani”

• Jos opimme Nefin tavoin pyytämään Hengessä (ks. Hel. 10:17) ja Jumalan tahdon mukaisesti, silloin tapahtuu niin kuin me pyydämme (ks. OL 46:30; 50:29–30). Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on esittänyt muutamia asianmukaiseen pyytämiseen liittyviä välttämättömiä näkökohtia:

”Kun me rukoilemme Isältä Jeesuksen nimessä erityisiä henkilökohtaisia asioita, meidän pitäisi tuntea sielumme syvyyksissä, että olemme halukkaita alistamaan pyyntömme taivaallisen Isämme tahtoon. – –

Koittaa aika, jolloin tiedämme Jumalan tahdon ennen kuin kysymme sitä. Silloin kaikki, mitä rukoilemme, on oleva hyväksi. Kaikki, mitä pyydämme, on oleva oikein. Niin käy, kun vanhurskaan elämämme ansiosta pääsemme nauttimaan Hengen kumppanuudesta siinä määrin, että Hän määrää sen, mitä pyydämme.” (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1944, s. 55–56.)

Presidentti Romneylla oli eräs kokemus, jolloin Herra antoi hänelle samanlaisen lupauksen kuin Nefille. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kertonut siitä:

”Vuonna 1967 sisar Ida Romney sai vakavan infarktin. Lääkärit kertoivat silloiselle vanhin Romneylle, että verenvuoto oli aiheuttanut vakavan vaurion. He sanoivat, että sisar Romneya voitaisiin pitää hengissä keinotekoisesti, mutta he eivät suositelleet sitä. Perhe valmistautui pahimpaan. Veli Romney tunnusti lähimmille omaisilleen, että vaikka hän itse kovasti kaipasikin sitä, että Idan terveys palautuisi ja että heidän kumppanuutensa jatkuisi, niin

ennen kaikkea hän halusi 'Herran tahdon tapahtuvan ja kohdata valittamatta sen, mitä hänen tuli kohdata'.

Päivien kuluessa sisar Romney reagoi yhä vähemmän. Hänelle oli tietenkin annettu siunaus, mutta vanhin Romney oli 'haluton neuvomaan Herraa asian suhteen'. Aiemman kokemuksensa vuoksi, jolloin hän oli tuloksetta rukoillut, että hän ja Ida voisivat saada lapsia, hän tiesi, ettei hän voisi koskaan pyytää rukouksessa mitään, mikä ei ollut sopusoinnussa Herran tahdon kanssa. Hän paastosi voidakseen tietää, kuinka osoittaa Herralle, että hänellä oli uskoa ja että hän hyväksyisi Jumalan tahdon heidän elämässään. Hän halusi varmistua siitä, että oli tehnyt kaiken voitavansa. Mutta Idan vointi heikkeni edelleen.

Eräänä iltana, kun veli Romney oli erityisen masentunut eikä Ida pystynyt puhumaan eikä tunnistamaan häntä, hän meni kotiin ja kääntyi – kuten hänellä aina oli tapana – pyhien kirjoitusten puoleen pyrkimyksenään olla yhteydessä Herraan. Hän otti Mormonin kirjan ja jatkoi siitä, mihin oli edellisenä iltana jäänyt. Hän oli lukenut Helamanin kirjasta profeetta Nefistä, jota oli valheellisesti ja epäoikeudenmukaisesti syytetty kansankiihotuksesta. Päästyään ihmeenomaisella tavalla vapaaksi syyttäjiensä käsistä Nefi palasi kotiin pohdiskellen kokemiaan asioita. Niin tehdessään hän kuuli äänen.

Vaikka Marion Romney oli lukenut tuon kertomuksen monet kerrat aiemmin, niin sinä iltana se vaikutti häneen kuin henkilökohtainen ilmoitus. Pyhien kirjoitusten kohdan sanat koskettivat hänen sydäntään niin, että ensimmäisen kerran moneen viikkoon hän tunsi, että hänellä oli todellinen rauha. Tuntui ihan kuin Herra olisi puhunut suoraan hänelle. Kohdassa sanottiin: 'Siunattu olet sinä – – sen tähden, mitä olet tehnyt – –. Etkä sinä ole – – yrittänyt turvata omaa henkeäsi, vaan olet pyrkinyt tekemään minun tahtoni ja pitämään minun käskyni. Ja nyt, koska sinä olet tehnyt tämän niin väsymättömästi, katso, minä siunaan sinua ikuisesti; ja minä teen sinusta väkevän sanassa ja toimessa, uskossa ja teoissa, jopa niin, että kaikki tapahtuu sinulle sanasi mukaisesti, sillä sinä et pyydä sellaista, mikä on vastoin minun tahtoani.' (Hel. 10:4–5.)

Siinä oli vastaus. Hän oli pyrkinyt vain tuntemaan Herran tahdon ja noudattamaan sitä, ja Herra oli puhunut. Hän lankesi polvilleen ja vuodatti sydämensä, ja kun hän päätti rukouksensa sanoihin 'Sinun tahtosi tapahtukoon', hän joko tunsi tai todella kuuli äänen, joka sanoi: 'Ei ole vastoin tahtoani, että Ida paranee.'

Veli Romney nousi ripeästi seisaalleen. Kello oli jo yli kaksi aamuyöstä, mutta hän tiesi, mitä hänen oli tehtävä.

Nopeasti hän puki ylleen solmion ja takin ja lähti sitten yötä myöten Idan luo sairaalaan. Hän tuli perille vähän ennen kolmea. Hänen vaimonsa tila oli pysynyt ennallaan. Ida ei liikahtanut, kun veli Romney asetti kädet hänen kalvakalle otsalleen. Järkähtämättömällä uskolla veli Romney kutsui pappeuden voimaa Idan hyväksi. Hän lausui yksinkertaisen siunauksen ja esitti sitten uskomattoman lupauksen, että Ida saisi takaisin terveytensä ja henkiset voimansa ja suorittaisi vielä 'suuren tehtävän' maan päällä.

Vaikkei vanhin Romney epäillytkään, hän oli silti hämmästynyt, kun hän siunauksen lopettaessaan näki Idan silmien avautuvan. Jonkin verran ällistyneenä kaikesta tapahtuneesta hän istuutui vuoteen reunalle ja kuuli vaimonsa heiveröisen äänen ensimmäisen kerran kuukausiin. Tämä sanoi: 'Hyvänen aika, Marion, mitä sinä täällä teet?' Vanhin Romney ei tiennyt, itkeäkö vai nauraa. Hän kysyi: 'Ida, kuinka voit?' Heille kummallekin tyypillisellä huumorimielellä tämä vastasi: 'Verrattuna mihin, Marion? Verrattuna mihin?'

Ida Romneyn toipuminen alkoi siitä hetkestä. Pian hän pääsi sairaalavuoteestaan ja eli niin pitkään, että sai nähdä, kun hänen miehensä hyväksyttiin kirkon ensimmäisen presidenttikunnan jäseneksi, todellakin 'suuri tehtävä maan päällä'. (F. Burton Howard, *Marion G. Romney: His Life and Faith*, 1988, s. 137–142.)" (Jeffrey R. Holland ja Patricia T. Holland, *On Earth As It Is in Heaven*, 1989, s. 133–135.)

Hel. 10:4–5

Mitä ominaisuuksia näissä kahdessa jakeessa mainitaan, joiden ansiosta Nefi sai sellaisia siunauksia?

Hel. 10:7. Sinetöimisvoima

• Nefi palveli niin uutterasti, että Herra antoi hänelle suuren voiman. Hänelle annettiin voima yli ihmisten ja luonnonvoimien. Hänelle annettiin myös pyhä sinetöimisvoima – sama voima, joka oli profeetta Elialla: ”Elian voima on pappeuden sinetöimisvoima. Se, mikä sidotaan ja vapautetaan sen avulla maan päällä, sidotaan ja vapautetaan taivaassa (OL 128:8–18).” (PKO, hakusana ”Elia”, s. 23.)

© 1985 Robert Barrett

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on opettanut useille eri profeetoille annetusta sinetöimisvoimasta:

”Herra on suonut valtuuden joillekuille valituista palvelijoistaan ja antanut heille poikkeuksellisia voimia. – – Tällä tavoin Elia sai pappeuden voiman avaimet herättää kuolleita, parantaa sairaita, sulkea taivaat, niin ettei satanut muuten kuin hänen sanastaan, eikä sadetta tullut yli kolmeen vuoteen, ja lisäksi hänellä oli voima kutsua taivaasta tuli hävittämään kirkon viholliset. – –

Herra antoi samanlaisen valtuuden Nefille, Helamanin pojalle, jolla samalla tavoin oli valtuus sulkea taivaat ja suorittaa muita voimallisia tekoja yksinkertaisesti uskonsa avulla ja Herran käskystä [ks. Hel. 10:7]. Tämä ihmeellinen voima on annettu vain muutamille Herran palvelijoille.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 4, s. 95.)

Hel. 10:13–15. ”Huolimatta siitä suuresta ihmeestä”

• Profeetta Joseph Smith on opettanut, että ”ihmeet ovat uskon hedelmiä” (*History of the Church*, osa 5, s. 355). Jotkut tavoittelevat uskoa ihmeiden kautta. Se on kuitenkin vastoin taivaan järjestystä. Usko tulee ennen ihmettä – ei sen jälkeen. Se, että Nefi ihmeenomaisesti tunnisti Seantumin ylituomarin murhaajaksi, oli tulosta profeetan uskosta. Valitettavasti suurimmalla osalla niistä, jotka näkivät tämän ihmeen omin silmin, ei ollut uskoa. Ihme ei onnistunut käännyttämään heitä, koska ’usko ei tule merkkien kautta, vaan merkit seuraavat niitä, jotka uskovat’ (OL 63:9). Tarpeellisen muutoksen heidän elämässään täytyi alkaa parannukseen johtavasta uskosta (ks. Alma 34:15–17). Valitettavasti nämä ihmiset, jotka olivat omin silmin nähneet suuren ihmeen, paaduttivat edelleen sydämensä ja parannuksen tekemisen asemesta vainosivat Nefiä.

Hel. 11:1–16. Profeetat rukoilevat ihmisten puolesta

• Nefin rukous kansansa puolesta havainnollistaa sitä huolta, joka profeetalla on kansasta. Samoin kuin profeetta puhuu kansalle Jumalan edustajana, samoin profeetat pyrkivät toisinaan myös vaikuttamaan tilanteeseen kansansa puolesta. Kun israelilaisia vaivasivat myrkkykäärmeet, he menivät Mooseksen luo ja pyysivät: ”’Rukoile Herraa, että hän ottaisi nämä käärmeet pois meitä ahdistamasta.’ Mooses rukoili kansan puolesta.” (4. Moos. 21:7.)

Amerikan mantereella Lehin poika Nefi kirjoitti: ”Minä rukoilen alati [kansani] puolesta päivällä, ja silmäni kostuttavat päänaluseni yöllä sen tähden; ja minä huudan Jumalani puoleen uskossa” (2. Nefi 33:3).

• Nykyiset profeettamme rukoilevat edelleen meidän puolestamme. Vuoden 2001 syyskuun 11. päivän traagisten terroristitapahtumien jälkeisessä yleiskonferenssissa presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) rukoili:

”Oi Jumala, iankaikkinen Isämme, – – jonka lapsia me olemme, me katsomme Sinuun uskossa tänä synkkänä ja vakavana aikana. Pyydämme, rakas Isä, siunaa meitä uskolla. Siunaa meitä rakkaudella. Siunaa meitä, jotta sydämessämme olisi Kristuksen kaltainen rakkaus.

Siunaa meitä hellittämättömyyden hengellä kitkeäksemme juurineen ne kauhistuttavat pahuudet, joita tässä maailmassa on. Anna suojelusta ja opastusta niille, jotka ovat aktiivisesti mukana taistelutoimien toteuttamisessa. Siunaa heitä, varjele heidän henkensä, säästä heidät pahalta ja vahingoilta. Kuule heidän rakkaidensa rukoukset heidän turvallisuutensa puolesta. – –

Oi Isä, katso armeliaasti tätä omaa kansakuntaamme ja sen ystäviä tänä hädän hetkenä. Säästä meidät ja auta meitä kulkemaan aina uskossa Sinuun ja Sinun rakkaaseen Poikaasi, jonka armoon me luotamme ja jota me pidämme Vapahtajanamme ja Herranamme. Siunaa rauhan asiaa ja palauta se jälleen pian meille. Tätä anomme Sinulta nöyrästi pyytäen, että annat meille anteeksi ylimielisyytemme, jätät syntimme huomiotta, olet hyväntahtoinen ja armollinen meitä kohtaan ja saatat sydämemme kääntymään rakkaudesta Sinua kohti. Rukoilemme nöyrästi Hänen nimessään, joka rakastaa meitä kaikkia, Herran Jeesuksen Kristuksen, Lunastajamme ja Vapahtajamme nimessä. Aamen." (Ks. "Kunnes taasen kohdataan", *Liahona*, tammikuu 2002, s. 105.)

Hel. 11:4–5. Toisinaan Herra käyttää luonnonvoimia oikaistakseen lapsiaan

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on selittänyt: "Herra käyttää toisinaan säätä välikappaleena kurittaakseen kansaansa Hänen lakiensa rikkomisesta" ("Herra odottaa pyhiensä noudattavan käskyjä", *Valkeus*, lokakuu 1977, s. 2; ks. myös OL 43:21–25).

Hel. 11:18–12:6. Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierteet

• Useita kertoja Mormonin kirjan historiassa ihmiset kävivät läpi kierteen, jossa vanhurskaus, hyvinvointi, rikkaudet, ylpeys, jumalattomuus, hävitys, nöyryys ja jälleen vanhurskaus seurasivat toisiaan. Lisää tietoa sekä kaavio, joka kuvaa ylpeyden kierrettä, on liitteessä "Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre" (s. 427).

Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on surrut sitä, ettei ihmiskunta osaa irtautua kielteisistä kierteistä: "Uskoakseni yksi suurimmista kuolevaisuuden mysteereistä on se, miksi ihmiskunta ei pysty oppimaan menneisyydestään" ("Katso, Herra on näyttänyt minulle suuria ja ihmeellisiä asioita", *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 14). Epäilemättä Herra on laittanut nämä ilmeiset käyttäytymismallit pyhiin kirjoituksiin meidän hyödyksemme auttaakseen meitä välttämään samat ongelmat omassa elämässämme (ks. OL 52:14–19).

Hel. 11:22–23. "Oikeista opinkohdista"

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on osoittanut, mistä Kristuksen tosi oppi koostuu: "Kristuksen tosi oppi on sitä, että kaikkien ihmisten täytyy tulla Hänen luoksensa, saada usko, tehdä parannus, tulla kastetuiksi, saada Pyhä Henki ja kestää uskossa loppuun asti saadakseen pelastuksen. (2. Nefi 31:17–21; 3. Nefi 11:29–41; OL 10:67; 68:25.)" (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 204.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on esittänyt tämän lausunnon tosi opin voimasta:

"Tosi opin ymmärtäminen muuttaa asenteita ja käyttäytymistä.

Evankeliumin oppien tutkiminen parantaa käyttäytymistä nopeammin kuin käyttäytymisen tutkiminen. – – Siksi tähdennämme niin voimakkaasti evankeliumin oppien tutkimista." (Ks. "Pienet lapset", *Valkeus*, tammikuu 1987, s. 13.)

Hel. 11:21–38. Jumalattomuus palasi

• Profeetta Joseph Smith on opettanut: "Paholainen perustaa aina valtakuntansa aivan samanaikaisesti Jumalan vastustamiseksi" (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 16). Aina kun Vapahtajan kirkko perustetaan tai sitä vahvistetaan, vastustaja pyrkii synnyttämään vastustusta muodossa tai toisessa taistellakseen Jumalan pyhien aikaansaamaa edistystä vastaan. Näemme yhden esimerkin Saatanan vastustuksesta luvussa Hel. 11. Gadiantonin rosvot oli hävitetty pois maasta. Kirkon vanhurskailla nefiläis- ja lamanilaisjäsenillä oli suuri rauha (ks. Hel. 11:21). Kului kuitenkin vain muutamia vuosia, kun Saatanan vaikutus sai ihmiset palaamaan pahuuteen ja antoi Gadiantonin rosvojen saada takaisin voimansa ja vaikutusvaltansa.

Hel. 12:1–3. Ihmisten epävakaisuus

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on tutkinut mahdollisia syitä hengelliseen epävakauteen:

”Onko kyse yksinkertaisesti tahattomasta muistamattomuudesta? Vai onko kyse älyllisen nuhteettomuuden puutteesta, kun kieltäydymme tarkastelemasta ja tunnustamasta aikaisempia siunauksia? Vai onko sävyisyyden puute syynä siihen, että tällaisia ankaria opetuksia täytyy toistaa, koska laiminlyömme lempeämmät ja hellävaraisemmat merkit, jotka kutsuvat meitä ’muistamaan Hänet’? – –

Tarvitsemme Hengen apua päivittäin muistaaksemme päivittäin. Muutoin muistimme pettää, kun olemme kaikkein suojattomimpia. Luonnolliselle ihmiselle ei ole luontaista se, että hän muistaa eilisen siunaukset kiitollisena, varsinkin kun tämän päivän lihan tarpeet painavat häntä jatkuvasti.” (*Lord, Increase Our Faith*, 1994, s. 101–102.)

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on lisännyt tämän oivalluksen siitä, miksi me ehkä olemme epävakaita: ”Riippuvuus Jumalasta voi äkisti haalistua, kun rukouksiin vastataan. Ja kun vaikeudet vähenevät, niin käy rukouksillekin. Mormonin kirja toistaa tuon surullisen kertomuksen yhä uudelleen.” (”Rukous”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 16.)

Hel. 12:1–9

Millä tavoin muistaminen tai muistamattomuus vaikuttaa näiden jakeiden mukaan siihen, kuinka pystymme välttämään ylpeyden kierteen?

Hel. 12:2. Kun Jumala antaa kansansa menestyä, he unohtavat Hänet

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on kuvannut vaikeutta, joka voi tulla menestyksen myötä: ”Silloin meidän koetuksemme tuntuu olevan kaikkein vaikein, sillä paheet ovat hienovaraisempia, ovelampia. Se kaikki tuntuu vähemmän uhkaavalta ja sitä on vaikeampi havaita. Vaikka jokainen vanhurskauden koetus merkitsee kamppailua, niin tämä nimenomainen koetus ei tunnu laisinkaan koetukselta, ei miltään kamppailulta, ja se voi siten olla koetuksista kaikkein petollisin. Tiedättekö, mitä rauha ja hyvinvointi voivat tehdä kansalle – ne voivat tuudittaa sen uneen.” (Artikkelissa Larry E. Dahl, ”Fit for the Kingdom”, *Studies in Scripture, Volume Five: The Gospels*, toim. Kent P. Jackson ja Robert L. Millet, 1986, osa 5, s. 369.)

• Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on verrannut ylellisyyden koetusta elämän muihin koetuksiin: ”Meitä testataan ja meitä koetellaan. Kenties emme käsitä niiden koetusten ankaruutta, joiden läpi kuljemme. Kirkon varhaisina aikoina kirkon jäseniä murhattiin, heitä sorrettiin. Pyhät karkotettiin erämaahan. He näkivät nälkää, heillä oli puutetta vaatteista ja he palelivat. Me olemme sen perillisiä, mitä he antoivat meille. Mutta kuinka käytämme sitä? Nykyisin paistattelemme sellaisen ylellisyyden helmassa, jollaista emme ole nähneet koskaan aiemmin maailman historiassa. Näyttäisi siltä, että tämä on luultavasti ankarin koetus, mitä meillä on koskaan ollut tämän kirkon historiassa.” (Artikkelissa, ”Fit for the Kingdom”, s. 369.)

Hel. 12:4. ”Kiinnittämään sydämensä maailman turhuuksiin!”

• Mormon tähdensi niiden typeryyttä, jotka kiinnittävät sydämensä maailman turhuuksiin eli arvottomiin, tyhjänpäiväisiin ja joutaviin asioihin. Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut: ”Tämän maailman turhuuksiin kuuluvat kaikki yhdistelmät tuosta maailmallisesta nelikosta, jonka muodostavat omaisuus, ylpeys, asema ja valta. Mitä kaikkiin näihin tulee, pyhät kirjoitukset muistuttavat meitä, että ’et voi viedä niitä mukanasi’ (Alma 39:14). Meidän tulee etsiä sellaisia aarteita, joita pyhät kirjoitukset lupaavat uskollisille: ’suuria tiedon aarteita, tosiaankin salattuja aarteita’ (OL 89:19).” (Ks. ”Keskittyminen ja asioiden tärkeysjärjestys”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 101.)

Hel. 12:5–6. ”Nopeita ylpistymään kopeudessa”

• Klassisessa ylpeyttä koskevassa puheessaan presidentti Ezra Taft Benson luonnehti monia ylpeyden puolia:

”Ylpeys on luonteeltaan pohjimmiltaan kilpailevaa. Me asetamme oman tahtomme vastakkain Jumalan tahdon kanssa. Kun me suuntaamme ylpeytemme Jumalaa vastaan, se tapahtuu siinä hengessä, että ’tapahtukoon minun tahtoni eikä sinun’. – –

Ylpeät eivät voi hyväksyä sitä, että Jumalalla on valtuus antaa heidän elämäänsä koskevia ohjeita (ks. Hel. 12:6). He asettavat oman käsityksensä totuudesta Jumalan suurta tietoa vastaan, omat kykynsä Jumalan pappeuden voimaa vastaan, omat saavutuksensa Hänen voimallisia tekojaan vastaan.

– – Ylpeät haluavat Jumalan olevan samaa mieltä heidän kanssaan. Heitä ei kiinnosta muuttaa omaa mielipidettään Jumalan mielen mukaiseksi. – –

Ylpeys johtaa salaisiin liittoihin, joita tehdään vallan, hyödyn ja maailman kunnian saamiseksi (ks. Hel. 7:5; Et. 8:9, 16, 22–23; Moos. 5:31). Tämä ylpeyden synnin hedelmä, nimittäin salaiset liitot, aiheutti sekä jerediläisten että nefiläisten sivilisaation sortumisen, ja se on ollut ja tulee vielä olemaan monen kansan kukistumisen syynä (ks. Et. 8:18–25)." (Ks. "Kavahtakaa ylpeyttä", *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 3, 5.)

• Vanhin Joe J. Christensen seitsemänkymmenen koorumista on opettanut, että ylpeys johtaa vääränlaisiin vertailuihin ja saattaa johtaa kukistumiseemme:

"Kun vertaamme itseämme muihin, ylpeys saa meidät kantamaan liiallista huolta siitä, kuinka älykkäinä pidämme itseämme, minkä merkkisiä farkkuja tai muita vaatteita – 'kalliita vaatteita' – käytämme, mihin järjestöihin kuulumme, millä puolella kaupunkia asumme, kuinka paljon rahaa meillä on, mitä rotua tai kansallisuutta olemme, millainen auto meillä on, jopa mihin kirkkoon kuulumme, kuinka paljon koulutusta meillä on ollut etuoikeus saada ja niin edelleen ja niin edelleen.

Pyhissä kirjoituksissa on monia osoituksia siitä, että ylpeys on kasvanut tuhoamaan yksilöt, kansakunnat ja joissakin tapauksissa jopa itse kirkon. – –

On laskettu, että koko Mormonin kirjassa hyvinvoinnin ja rauhan kierre katkesi peräti kolmekymmentä kertaa pääasiassa inhimillisen ylpeyden vaikutuksista." (*One Step at a Time: Building a Better Marriage, Family, and You*, 1996, s. 138–139.) (Katso liitteenä olevaa kaaviota "Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre", s. 427.)

Hel. 12:7–19. Ihmisen mitättömyys

• Presidentti Joseph Fielding Smith on auttanut meitä ymmärtämään, ettei ilmaus "ihmislasten mitättömyys" (Hel. 12:7) kuvasta ihmisen arvoa: "Tämän profeetan tarkoituksena ei ollut sanoa, että Herra tuntee suurempaa huolenpitoa ja rakkautta maan tomua kohtaan kuin lapsiaan kohtaan. – – Sen sijaan hän sanoo, että maan tomu on kuuliainen. Se liikkuu sinne tänne Herran käskystä. Kaikki on sopusoinnussa Hänen lakiensa kanssa. Maailmankaikkeudessa kaikki, sikäli kuin tiedän, tottelee sitä lakia, joka sille on annettu, paitsi ihminen. Kaikkialla, mihin katsoo, löytää lakia ja järjestystä – alkuaineita ja elementtejä, jotka tottelevat niille annettua lakia uskollisina tehtävälleen. Mutta ihminen kapinoi, ja tässä asiassa ihminen on vähäisempi kuin maan tomu, koska hän hylkää Herran neuvot." (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1929, s. 55.)

Hel. 12:15. Astronomiaa koskeva tietämys

• Kohta Hel. 12:14–15 osoittaa, että Mormonilla oli perusymmärrys maailmankaikkeuden fyysisistä laeista: "Tässä viitataan Raamatun kertomukseen, jossa Joosuan osoitetaan käskeneen aurinkoa ja kuuta pysymään paikallaan, jotta hänen sotajoukkonsa voisi saattaa päätökseen amorilaisten hävityksen (ks. Joos. 10:12–14). Tässä lisätään oikaiseva huomautus tähän kertomukseen, jossa auringon oletettiin kiertävän paikallaan pysyvää maapalloa. (Ks. myös Jes. 38:7–8; 2. Kun. 20:8–11.) Nämä jakeet antavat hienovaraisen mutta varman vakuutuksen siitä, että profeetta-toimittaja Mormon, kuten monet muinaisista hengellisistä johtohenkilöistä, oli kaikkea muuta kuin alkukantainen, mitä tulee hänen ymmärrykseensä Jumalasta, ihmisestä ja maailmankaikkeudesta." (Joseph Fielding McConkie ja Robert L. Millet, *Doctrinal Commentary on the Book of Mormon*, 4 osaa, 1987–1991, osa 3, s. 397.)

© Corbis

Hel. 12:23–24. Parannus johtaa meidät Kristuksen armoon

• Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on selvittänyt Jumalan armon voimaa:

”[Englanninkielisen] Raamatun sanastossa kerrotaan, että sanaa *armo* käytetään pyhissä kirjoituksissa usein viittaamaan vahvistavaan tai mahdollistavaan voimaan:

’Sanan päämerkitys on jumalallinen apu tai voima, jota annetaan Jeesuksen Kristuksen anteliaan laupeuden ja rakkauden kautta.

Samoin – – Herran armosta, uskomalla Jeesuksen Kristuksen sovitukseen ja tekemällä parannuksen synneistään ihmiset saavat voimaa ja apua tehdä hyviä tekoja, joihin he eivät muutoin omin neuvoin kykenisi. Tämä armo on se mahdollistava voima, joka suo ihmisten voittaa omakseen iankaikkisen elämän ja korotuksen sen jälkeen kun he ovat itse tehneet parhaansa.’ (Bible Dictionary, s. 697.)

Siten sovituksen mahdollistava ja vahvistava puoli auttaa meitä näkemään ja tekemään hyvää ja tulemaan hyväksi sellaisin tavoin, joita emme milloinkaan huomaisi tai saisi aikaan rajallisin kuolevaisin voiminemme. Todistan ja vakuutan, että Vapahtajan sovituksen mahdollistava voima on todellinen.” (Ks. ”Herran voimassa”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 76–77; ks. myös OL 93:20, 27–28.)

• Vanhin Gene R. Cook seitsemänkymmenen koorumista on puhunut Vapahtajan armon henkilökohtaisesta luonteesta:

”Herran armo sovituksen kautta voi sekä puhdistaa meidät synnistä että auttaa meitä tulemaan täydellisiksi koettelemustemme, sairauksiemme ja myös luonnevikojemme vaikutuksesta. – – Kristus voi korjata meidän vikamme ja puutteemme, jotka muutoin eivät ole korjattavissa (ks. 1. Moos. 18:14; Mark. 9:23–24).

Tuon suuren totuuden pitäisi täyttää meidät kaikki toivolla, niin kauan kuin olemme valmiit muistamaan, että armo vaikuttaa meidän elämässämme sillä ehdolla, että me teemme parannuksen synneistämme. – –

Parannusta tekevä sydän ja hyvät teot ovat ne välttämättömät ehdot, joilla armo palautetaan meille. Kun joku anoo palavasti vastausta rukouksessa, voi vastauksen ehtona olla parannus omista synneistä ennen mitään muuta tekijää (ks. OL 101:7–8; Moosia 11:23–24).

– – Ihmisen ei tarvitse olla täydellinen saadakseen armon, mutta hänen täytyy yrittää pitää käskyt parhaansa mukaan. Silloin Herra voi sallia hänen saada tuon voiman.” (Ks. ”Jumalallisen avun saaminen Herran armosta”, *Valkeus*, heinäkuu 1993, s. 77–78.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä asioita sinä teet välttääksesi ylpeyden kierteen elämässäsi?
- Missä tilanteissa sinä olet nähnyt pappeuden voiman toimivan elämässäsi?
- Mitä voit tehdä päästäksesi rukouksissasi sellaiseen tilanteeseen, jolloin et pyydä mitään, mikä on vastoin Herran tahtoa?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kerro perheillassa, mitä olet lukujen Hel. 12–14 pohjalta oppinut siitä, kuinka ja miksi Herra kurittaa lapsiaan.
- Kirjoita päiväkirjaasi, kuinka selviydyt ylpeyden kierteestä elämässäsi.

Luku 38

Helaman 13–16

Johdanto

Jeesuksen Kristuksen evankeliumi tarjoaa kaikille ihmisille mahdollisuuden muuttua. Suurelta osin läpi Mormonin kirjan lamanilaisten teot olivat olleet pahoja. Nefiläisten saarnaaminen sai kuitenkin suurimman osan heistä vastaanottamaan evankeliumin ja kokemaan voimallisen sydämenmuutoksen. (Ks. Hel. 15:4; 6:1.) Tässä kohdin Helamanin kirjaa roolit olivat ilmiselvästi vaihtuneet – kansasta, jota oli kerran opetettu, tuli opettajia. Sen sijaan monista nefiläisistä oli tullut ylpeitä eivätkä he välittäneet omista profeetoistaan. Niinpä Herra lähetti lamanilaisen profeetan kehottamaan nefiläisiä tekemään parannuksen ja valmistautumaan Herran tulemista varten. Ota selville, kuinka nefiläiset yhteisönä ja yksilöinä suhtautuivat Herran lamanilaiseen sanansaattajaan. Samuelin sanat olivat Vapahtajalle niin tärkeitä, että henkilökohtaisen palvelutyönsä aikana Amerikan mantereella Hän vahvisti ne ja todisti, että ne olivat kaikki toteutuneet (ks. 3. Nefi 23:9–13).

Selityksiä

Hel. 13:3. ”Kaikki, mitä hänen sydämeensä tulisi”

• Samuel, joka oli profeetta, ei itse päättänyt, mitä saarnata nefiläisille. Kohdassa Hel. 13:3 sanotaan, että hän opetti kaikkea, ”mitä hänen sydämeensä tulisi”. Tähän ilmoituksen saamisen prosessiin liittyen presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kuvannut sitä, kuinka Herran ääni usein tulee:

”Ilmoitus tulee sanoina, jotka me *tunnemme* pikemminkin kuin *kuulemme*. Nefi sanoi uppiniskaisille veljilleen, joille enkeli ilmestyi: ’Teidän *tuntonne* oli turtunut, niin että ette voineet *tuntea* hänen sanojaan’ [1. Nefi 17:45, kursivointi lisätty].

Pyhät kirjoitukset ovat täynnä seuraavanlaisia ilmaisuja: ’Verho poistettiin mielestämme, ja ymmärryksemme silmät avattiin’ [OL 110:1] tai ’Minä puhun sinulle sinun mielessäsi ja sinun sydämessäsi’ [OL 8:2] tai ’Minä valaisin sinun mielesi’ [OL 6:15] tai ’Puhukaa ajatuksia, joita minä panen teidän sydämeenne’ [OL 100:5]. On satoja jakeita, joissa opetetaan ilmoitukseen liittyviä asioita.” (”Henkilökohtainen ilmoitus – lahja, koe ja lupaus”, *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 59.)

Hel. 13:11–16. Muutamien vanhurskaiden tähden se säästyy

• On ollut aikoja, jolloin jumalattomat on säästetty kauheilta tuhoilta, koska heidän keskuudessaan on asunut vanhurskaita. Sarahemlan jumalattomat saivat kiittää vanhurskaita siitä, että säästyivät tuholta, vaikka he eivät tietenkään tienneet siitä. Muutamassa vuodessa Sarahemla menetti tämän vaitonaisen suojan, jota se ei arvostanut, ja Samuelin sanat toteutuivat (ks. 3. Nefi 9:3). Sodoma ja Gomorrakin olisi säästetty, jos siellä olisi asunut edes 10 vanhurskasta (ks. 1. Moos. 18:23–33).

Sillä, kuinka elämme, todella on vaikutusta. Muutaman ihmisen henkilökohtainen vanhurskaus voi muodostua suureksi siunaukseksi muille, varsinkin oman perheemme jäsenille ja paikalliselle asuinyhteisöllemme.

Hel. 13:19–22. Rikkaudet ja hengellisyys

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut materialismin ja hengellisyyden välistä suhdetta:

”Materialismi, joka antaa etusijan aineellisille tarpeille ja tavoitteille, on ilmiselvästi hengellisyyden vastakohta. Vapahtaja opetti, ettei meidän pidä koota itsellemme ’aarteita maan päälle. Täällä tekevät koi ja ruoste tuhojaan ja varkaat murtautuvat sisään ja varastavat.’ (Matt. 6:19.) Meidän tulee koota aarteita taivaaseen, sillä ’missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi’ (Matt. 6:21). – –

Rahassa sinänsä ei ole mitään pahaa. Laupias samarialainen käytti samanlaista rahaa lähimmäisensä palvelemiseen kuin Juudas Mestarin kavaltamiseen. Nimenomaan ’*rahanhimo* on kaiken pahan alkujuuri’ (1. Tim. 6:10, kursivointi lisätty). Ratkaiseva ero on siinä, missä määrin hengellisyys saa vaikuttaa ajatuksiimme, kun tarkastelemme, arvioimme ja hoidamme tämän maailman asioita ja kokemuksiamme siinä.

Jos me annamme rahan tulla epäjumalaksemme tai ensisijaiseksi tärkeysjärjestyksessämme, se voi tehdä meistä

itsekkäitä ja ylpeitä, maailman turhuudessa pöyhkeileviä (ks. Alma 5:37). Toisaalta jos me käytämme rahaa täyttääksemme lainmukaiset velvoitteemme ja maksaaksemme kymmenyksemme ja uhrimme, raha voi osoittaa meidän rehellisyyttämme ja kehittää epäitsekkyyttämme. Hengellisesti valistunut omaisuuden käyttö voi valmistaa meitä selestisen kirkkauden korkeampaan lakiin." (Ks. "Hengellisyys", *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 155. puolivuotiskonferenssista, s. 48.)

Hel. 13:21–22

Minkä aiheuttamana Samuel piti nefiläisten kirousta? Mitä he muistivat ja mitä he unohtivat? Miksi tämä on tärkeä asia elämässäsi?

Hel. 13:23–29. Elävän profeetan seuraaminen

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, kuinka tärkeää on seurata eläviä profeettoja ja apostoleja: "Rakkaat veljeni ja sisareni, pyydän teitä kiinnittämään huomiota niihin asioihin, joita kirkon johtajat ovat opettaneet – –. Soveltakaa käytäntöön niitä opetuksia, jotka auttavat teitä ja perhettänne. Tuokaamme kaikki – perheemme olosuhteista riippumatta – kotiimme profeettojen ja apostolien opetukset vahvistaaksemme keskinäisiä suhteitamme sekä suhdettamme taivaalliseen Isäämme ja Herraan Jeesukseen Kristukseen. Lupaan teille Herran nimessä, että jos te kuuntelette – paitsi korvillanne myös sydämellänne – niin Pyhä Henki ilmoittaa teille totuuden niistä sanomista, joita [kirkon presidentti], hänen neuvonantajansa, apostolit ja muut kirkon johtajat ovat esittäneet. Henki innoittaa teitä tietämään, mitä teidän tulee tehdä yksilöinä ja perheinä seurataksenne meidän neuvojamme, jotta todistuksenne voisi vahvistua ja jotta teillä voisi olla rauhaa ja iloa." (Ks. "Teidän tulee ottaa vastaan hänen sanansa", *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 82.)

Hel. 13:38. Pahuus on vastoin onnellisuuden luonnetta

• Samuel varoitti nefiläisiä siitä, että nämä olivat tavoitelleet onnea tekemällä pahaa, mikä on vastoin onnellisuuden luonnetta. Puhuessaan tästä ongelmasta ja siitä, kuinka todellinen onni tulee, vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista huomautti, että onnellisuus tulee vain vanhurskauden kautta:

"Oletteko huomanneet, kuinka Saatana toimii vangitakseen mielen ja tunteet hetkellisten mielikuvien, pauhaavan musiikin ja kaikkien fyysisten aistien ylenmääräisellä ärsytyksellä? Hän pyrkii uutterasti täyttämään elämän toiminnalla, viihteellä ja virikkeillä, niin ettei ihminen pysty punnitsemaan mielessään hänen houkuttelevien kehotustensa seurauksia. Ajatelkaapa sitä. Joitakuita houkutellaan rikkomaan Jumalan peruskäskyjä kuvaamalla vietteleviä toimintoja hyväksyttävinä. Ne saadaan näyttämään puoleensavetäviltä, jopa toivottavilta. Vakavia seurauksia ei näytä olevan, pikemminkin silminnähtävää, kestävää iloa ja onnea. Mutta huomatkaa, että näitä esityksiä ohjaavat käsikirjoitukset ja näyttelijät. Valintojen seuraukset on manipuloitu samalla tavoin juuri sellaisiksi kuin tuottaja haluaa.

Elämä ei ole sellaista. Moraalinen tahdonvapaus sallii teidän valita tahtonne mukaan, mutta te ette pysty säätelemään näiden valintojen seurauksia. Toisin kuin ihmisten valheellisissa luomuksissa, Isämme taivaassa määrää valintojenne seuraukset. Kuuliaisuus tuo siunauksia, Hänen käskyjensä rikkominen ei." (Ks. "Kuinka elää hyvin keskellä lisääntyvää pahuutta", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 102.)

Hel. 13:38

Millä tavoin kohta Alma 41:10–11 📖 liittyy kohtaan Hel. 13:38? Miksi on mahdotonta löytää onnea synnistä?

Hel. 14. Samuelin profetia Vapahtajan tulemisesta

• Yksi kaikkein tarkimpia profetioita pyhissä kirjoituksissa on se, jonka Samuel lausui Jeesuksen Kristuksen syntymästä ja kuolemasta. Seuraavissa kaavioissa jäsennellään Samuelin opetukset, kuten Kristuksen syntymä

ja kuolema sekä niiden muistiin merkitty toteutuminen, ja Samuelin opetukset kansan ohjaamiseksi:

Vapahtajan syntymää koskeva profetia		Toteutuminen
Hel. 14:2	Syntyisi viiden vuoden kuluttua	3. Nefi 1:13
Hel. 14:3–4	Syntymää edeltävänä yönä ei pimeää	3. Nefi 1:15
Hel. 14:5	Uusi tähti	3. Nefi 1:21
Hel. 14:6	Monia merkkejä ja ihmeitä taivaalla	Hel. 16:13; 3. Nefi 2:1
Hel. 14:7	Kaikki ihmiset hämmästyvät ja kaatuvat maahan	3. Nefi 1:16–17

Samuel opetti valmistautumaan Vapahtajaa varten (Hel. 14:8–13)	Opetus
Hel. 14:8	Uskokaa Jumalaan
Hel. 14:9, 13	Tehkää parannus niin saatte anteeksiannon Kristuksen kautta
Hel. 14:30	Te olette vapaita toimimaan omasta puolestanne

Vapahtajan kuolemaa koskeva profetia		Toteutuminen
Hel. 14:20, 27	Aurinko pimenee kolmen päivän ajaksi	3. Nefi 8:19–23
Hel. 14:21	Ukkosenjylinää, salamoita, maanjäristyksiä	3. Nefi 8:6–7
Hel. 14:22	Maa halkeaa	3. Nefi 8:12, 17–18
Hel. 14:23	Suuria rajuilmoja, vuoret madaltuvat ja laaksoista tulee vuoria	3. Nefi 8:5–6
Hel. 14:24	Valtateitä ja kaupunkeja tuhoutuu	3. Nefi 8:8–11, 13–14
Hel. 14:25	Haudat aukenevat ja ylösnousseet pyhät palvelevat ihmisiä	3. Nefi 23:9–13

Hel. 14:11. ”Jotta saisitte tietää parannuksen ehdot”

• Vanhin Richard G. Scott on opettanut seuraavaa parannuksen ehdoista:

”*Anteeksiantamuksen ihmeessä* Spencer W. Kimball antaa erinomaisen oppaan anteeksiantamukseen parannuksen kautta. Se on auttanut monia löytämään tien takaisin. Hän mainitsee viisi tärkeää parannuksen elementtiä:

Synnin murhe. Tutkikaa ja mietiskelkää, kuinka vakavana Herra pitää rikkomustanne. Se saa aikaan parantavan murheen ja katumuksen. Se tuo myös vilpittömän halun muutokseen ja halun alistua jokaiseen anteeksiannon vaatimukseen. – –

Synnin hylkääminen. Tämä on ehdoton, kestävä päätös tehdä parannus rikkomuksesta. Kun pitää tämän sitoumuksen, ei tarvitse kokea tuon synnin katkeraa jälkimakua uudelleen. – –

Synnin tunnustaminen. Meidän on aina tunnustettava syntimme Herralle. Jos ne ovat vakavia rikkomuksia kuten moraalittomuutta, ne täytyy tunnustaa myös piispalle tai vaarnanjohtajalle. On ymmärrettävä, että tunnustus ei ole sama kuin parannus. Se on olennainen askel, mutta se ei yksin riitä. Osittainen tunnustus vähäisempiä rikkomuksia mainitsemalla ei auta ketään selvittämään vakavampia, paljastamattomia rikkomuksia. – –

Synnin hyvittäminen. Siinä määrin kuin suinkin mahdollista, meidän on palautettava ennalleen se, mikä on varastettu, mitä on vahingoitettu tai mikä on tahrattu. Omaehtoinen hyvittäminen on konkreettinen todiste Herralle siitä, että olemme sitoutuneet tekemään kaiken voitavamme tehdäksemme parannuksen.

Kuuliaisuus kaikille käskyille. Täydellinen kuuliaisuus tuo elämäämme evankeliumin täyden voiman ja

antaa voimaa keskittyä juuri nimenomaisten syntien hylkäämiseen. Siihen saattaa sisältyä asioita, joiden ei alun perin katsoisikaan kuuluvan parannukseen, kuten kokouksissa käyminen, kymmenysten maksaminen, palveleminen ja muille anteeksi antaminen. – –

Paul Gustave Doré

Lisäisin vielä kuudennen kohdan: *Vapahtajan tunnustaminen*. Todistan, että kaikista parannuksen askeleista ratkaisevasti tärkein on se, että meillä on vakaumus siitä, että anteeksiantamus tulee Lunastajan ansiosta. On tärkeätä tietää, että vain Hänen ehdoillaan voimme saada anteeksi." (Ks. "Anteeksisaaminen", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 77, 78.)

• Niiden tärkeiden osatekijöiden lisäksi, joita presidentti Kimball ja vanhin Scott ovat edellä opettaneet, parannukseen tulee sisältyä myös muutos. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt: "Meidän täytyy muuttaa kaikki, mitä voimme muuttaa ja mikä saattaa olla osa ongelmaa. – – Me kiitämme Isäämme taivaassa siitä, että meidän *sallitaan* muuttua, me kiitämme Jeesusta siitä, että me *voimme* muuttua, ja loppujen lopuksi me muutumme vain Heidän jumalallisella avullaan. Tietenkään kaikki, minkä kanssa kamppailemme, ei ole seurausta meidän teoistamme. Usein se on seurausta muiden teoista tai vain kuolevaisen elämän tapahtumista. Mutta kaikki, minkä *me* voimme muuttaa, meidän *tulee* muuttaa, ja loput meidän pitää antaa anteeksi. Sillä tavoin pääsemme osallisiksi Vapahtajan sovituksesta niin esteettömästi kuin epätäydellisyydessämme kykenemme. Hän huolehtii lopuista." (Ks. "Korjattavaa", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 70.)

Hel. 14:11–12. Samuelin opetuksen tarkoitus

• Kohdassa Hel. 14:11–12 profeetta Samuel luetteli neljä totuutta, jotka hän halusi ihmisten tietävän hänen opetustensa pohjalta:

Tieto Jumalan tuomioista

Tieto parannuksen ehdoista

Tieto Jeesuksen Kristuksen tulemisesta

Tieto Hänen tulemisensa merkeistä

Hel. 14:15–19. Sovitus voittaa kuoleman

• Samuel Lamanilainen kuvasi fyysisen kuoleman, ensimmäisen hengellisen kuoleman ja toisen hengellisen kuoleman välistä eroa – sekä sitä, kuinka Vapahtajan sovitus auttaa meitä voittamaan nämä kuolemat.

Fyysinen kuolema. Vanhin Earl C. Tingey seitsemänkymmenen johtokunnasta on määritellyt, mikä on fyysinen kuolema ja kuka kokee sen: "Fyysinen kuolema on hengen ero fyysisestä ruumiista. Aadamin lankeemuksen takia koko ihmiskunta kärsii fyysisen kuoleman." ("Suuri onnensuunnitelma", *Liahona*, toukokuu 2006, s. 73.)

Ensimmäinen hengellinen kuolema. Hengellinen kuolema, kun joku erotetaan "pois Herran edestä" (Alma 42:9).

Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on selittänyt, että nämä kuolemat ovat kumpikin seurausta Aadamin ja Eevan lankeemuksesta: "Ensimmäiset vanhempamme Aadam ja Eeva olivat tottelemattomia Jumalaa kohtaan. Syömällä kiellettyä hedelmää heistä tuli kuolevaisia. Tämän seurauksena heistä ja kaikista heidän jälkeläisistään tuli sekä ruumiillisen että hengellisen kuoleman alaisia (ruumiillinen kuolema, ruumiin ja hengen ero, sekä hengellinen kuolema, hengen erottaminen Jumalan kasvojen edestä ja kuolema siihen nähden, mitä hengellisyyteen kuuluu)." (Ks. "Oikea elämän ja pelastuksen tie", *Valkeus*, lokakuu 1978, s. 9.)

Meidän kohdallamme tämä hengellinen kuolema tapahtui, kun lähdimme Jumalan edestä ja synnyimme kuolevaisuuteen. Samuel Lamanilainen nimitti erottamista pois Herran edestä "ensimmäiseksi kuolemaksi" (Hel. 14:16).

Samuel Lamanilainen opetti, että kaikki taivaallisen Isän lapset, jotka ovat eläneet kuolevaisuudessa, voittavat fyysisen ja hengellisen kuoleman Jeesuksen Kristuksen sovituksen voimalla (ks. Hel. 14:17). Monet muutkin pyhien kirjoitusten kohdat vahvistavat tämän tosiseikan (ks. 2. Nefi 2:9–10; 9:15, 22, 38; Alma 11:43–44; 12:12–15, 24; 42:23; 3. Nefi 26:4).

Toinen hengellinen kuolema. Toinen kuolema on perimmäinen eli lopullinen hengellinen kuolema, joka ei tule sen vuoksi, että ihminen lähtee Jumalan edestä syntyäkseen kuolevaisuuteen, vaan sellaisen henkilökohtaisen synnin vuoksi, josta ei tehdä parannusta.

Vapahtaja on tarjonnut avun myös tämän toisen hengellisen kuoleman voittamiseen. Kärsimällä meidän syntiemme vuoksi Hän tarjoaa meille mahdollisuuden tehdä parannuksen. Mutta niiden osaksi, jotka eivät tee parannusta, ”tulee jälleen hengellinen kuolema, eli toinen kuolema, sillä heidät erotetaan jälleen pois siitä, mikä kuuluu vanhurskauteen” (Hel. 14:18). Tämä tarkoittaa, että henkilö, joka tuodaan takaisin Jumalan luo tuomittavaksi ja jolla on selvittämättömiä syntejä, ei voi sen jälkeen jäädä Jumalan eteen.

Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut tätä tilaa:

”Jos ihminen kohtaa fyysisen kuoleman ennen kuin väärät teot on korjattu, tilaisuus parannuksen tekemiseen menetetään. Siten ’kuoleman [todellinen] pistin on synti’ (1. Kor. 15:56).

Ei edes Vapahtaja voi pelastaa meitä synneissämme. Hän lunastaa meidät synneistämme, mutta vain sillä ehdolla, että teemme parannuksen. Oma hengellinen eloonjäämisemme tai kuolemamme on meidän vastuullamme (ks. Room. 8:13–14; Hel. 14:18; OL 29:41–45).” (Ks. ”Kuoleman ovet”, *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 69.)

Hel. 15:3–4. Jumalan jumalallinen rakkaus

• Herra rakastaa kaikkia ihmisiä, mutta Hän ei suvaitse syntiä. Vaikka kohdassa Hel. 15:4 sanotaan, että Herra vihasi lamanilaisia, ”koska heidän tekonsa ovat olleet pahoja jatkuvasti”, Samuel on esimerkki niistä monista lamanilaisista, joille opetettiin evankeliumin sanomaa ja jotka käännyttyään saivat Jumalan suosion.

Vanhin Russell M. Nelson on puhunut Jumalan rakkaudesta niitä kohtaan, jotka tekevät syntiä: ”Tarkoittaako tämä sitä, ettei Herra rakasta synnintekijää? Ei tietenkään tarkoita. Jumalallinen rakkaus on rajatonta ja yleismaailmallista. Vapahtaja rakastaa sekä pyhiä että synnintekijöitä. Apostoli Johannes vakuutti: ’Me rakastamme, koska Jumala on ensin rakastanut meitä’ [1. Joh. 4:19]. Ja nähdessään näyssä Herran palvelutyön kuolevaisuudessa Nefi julisti: ’– – Niin, he sylkevät hänen päällensä, ja hän sallii sen ihmislapsia kohtaan tuntemansa *rakastavan hyväntahtoisuuden* ja pitkämielisyyden tähden’ [1. Nefi 19:9, kursivointi lisätty]. Me tiedämme, kuinka laajaa Lunastajan rakkaus on, koska Hän kuoli, jotta *kaikki*, jotka kuolisivat, voisivat elää jälleen.” (Ks. ”Jumalallinen rakkaus”, *Liahona*, helmikuu 2003, s. 16.)

Hel. 15:7–8. Kestävä sydämenmuutos

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) ymmärsi, millainen voima pyhissä kirjoituksissa, varsinkin Mormonin kirjassa, on muuttaa meidän elämäämme. Hän korosti, kuinka tärkeää on, että meidän myöhempien aikojen pyhissä kirjoituksissamme opetetut opit ovat meillä syvällä sydämessämme, jotta pysyisimme vahvoina ja lujina uskossa (ks. Hel. 15:8). Presidentti Benson opetti: ”Yhteiskunnallisten, eettisten, kulttuuristen tai kasvatuksellisten syiden vuoksi kääntyneet eivät kestä tämän päivän kuumuutta, elleivät heidän juurensa ulotu Mormonin kirjan sisältämään evankeliumin täyteyteen” (ks. ”Mormonin Kirja on Jumalan sanaa”, *Valkeus*, elokuu 1975, s. 45–46).

Hel. 16:2–3, 6–8. Jumalallinen varjelus

• Varjelus, jota Samuel sai esittäessään parannuksen sanomaansa, ei ole epätavallista. Pyhissä kirjoituksissa on useita esimerkkejä profeetoista, joita uhattiin mutta joiden henkeä ihmeenomaisella tavalla varjeltiin niin että he pystyivät suorittamaan loppuun palvelutehtävänsä. Pohdi seuraavia esimerkkejä ja palauta mieleesi, kuinka nämä ihmiset pystyivät esittämään Herran sanat, vaikka heidät uhattiin pahoinpidellä tai surmata: Nooa (ks. Moos. 8:18), Abraham (ks. Abr. 1:5, 12, 15–19), Lehi (ks. 1. Nefi 1:19–20; 2:1–4), Nefi (ks. 1. Nefi 17:48–55) ja Abinadi (ks. Moosia 13:1–5). Toisinaan Herran palvelijat lopulta menettävät henkensä, mutta vasta, kuten Abinadi julisti, kun he ovat esittäneet sen sanoman, jonka Herra lähetti heidät esittämään (ks. Moosia 13:3).

Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on muistuttanut meitä:

”Jokaisena taloudenhoitokautena profeetat ovat auliisti antaneet henkensä alttiiksi ja ovat rohkeutta osoittaen tehneet Jumalan tahdon ja julistaneet Hänen sanaansa. – –

Seuratkaamme – – Herramme Jeesuksen Kristuksen sekä Hänen menneiden ja tulevien profeettojensa esimerkkiä. Meitä ei kenties vaadita antamaan henkeämme marttyyreina, kuten monet profeetoista antoivat. Meitä vaaditaan olemaan kuuliaisia Herran käskyille ja uskollisia liitoille, joita olemme tehneet Hänen kanssansa." (Ks. "Jos haluat päästä sisälle elämään, noudata käskyjä", *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 37.)

Hel. 16:2–20. Suhtautuminen profeettaan

• Luvussa Hel. 16 kerrotaan tavoista, joilla jumalattomat suhtautuivat profeetta Samueliin ja tämän sanomaan. Presidentti Ezra Taft Benson on puhunut siitä, kuinka jumalattomat suhtautuvat profeettoihin meidän aikanamme:

"Profeetta ei välttämättä ole suosittu maailmassa eikä maailmallisten ihmisten keskuudessa.

Kun profeetta esittää totuuden, se jakaa ihmiset. Sydämeltään vilpittömät ottavat vaarin hänen sanoistaan, mutta jumalattomat joko jättävät hänet vaille huomiota tai taistelevat häntä vastaan. Kun profeetta huomauttaa maailman synneistä, maailmalliset ihmiset haluavat joko sulkea profeetan suun tai menetellä niin kuin profeettaa ei olisi olemassakaan, sen sijaan että tekisivät parannuksen synneistään. Suosio ei ole milloinkaan totuuden mitta. Moni profeetta on saanut surmansa tai hänet on karkotettu. Herran toisen tulemisen lähestyessä ja maailman ihmisten muuttuessa entistä jumalattomammiksi voitte odottaa, että profeetta on heidän keskuudessaan yhä vähemmän suosittu." (Ks. "Profeetan seuraaminen – 14 perusasiaa", *Valkeus*, kesäkuu 1981, s. 6.)

Seuraavassa on lueteltu muutamia syitä, miksi ihmiset kohdassa Hel. 16:2–21 kieltäytyivät ottamasta vaarin profeetan sanoista:

1. Ihmiset vihastuvat (ks. jae 2).
2. Ihmiset luottavat enemmän omaan voimaansa ja omiin kykyihinsä (ks. jae 15).
3. Toisinaan profeetat vain arvaavat oikein profetioitaan (ks. jae 16).
4. Usein opetukset eivät ole järkeviä (ks. jae 18).
5. Profeettojen opetukset ovat sekavia perimätietoja, eikä niitä voi näyttää toteen (ks. jae 20).
6. Profeetat eivät tee todellisia ihmeitä vaan sen sijaan huijaavat ja pettävät meitä (ks. jae 21).

Hel. 16:15, 18, 20. Omaan voimaan ja viisauteen luottaminen

• Vanhin Dallin H. Oaks on varoittanut meitä luottamasta yksinomaan henkilökohtaiseen tutkimiseen ja järkeilyyn määrittäessämme hengellisiä totuuksia:

"Mormonin kirja kuvaa asennetta erään kansan keskuudessa, joka luotti yksinomaan 'omaan voimaansa ja omaan viisauteensa' ja siihen, minkä se saattoi 'omin silmin nähdä' (Hel. 16:15, 20). Järkeilyn perusteella nämä ihmiset hylkäsivät profetiat sanoen: 'Ei ole järkevää, että sellainen olento kuin Kristus tulisi' (jae 18). Samalla asenteella eräs merkittävä professori sivuutti Mormonin kirjan väittäen: 'Ei kirjoja tule enkeleiltä. Se on niin yksinkertaista.'

Ne, jotka tavoittelevat evankeliumin tietoutta pelkästään tutkimalla ja järkeilemällä, ovat erityisen alttiita omahyväisyydelle ja itseriittoisuudelle, jotka ovat toisinaan ominaisia akateemisille pyrkimyksille. Kuten apostoli Paavali huomasi omana aikanaan: 'Tieto tekee ylpeäksi.' Hän varoitti oppineita: 'Pitäkää kuitenkin huoli siitä, ettei tämä teidän vapautenne [tieto] saa heikkoja kompastumaan. – – Näin sinun tietosi vie tuhoon tuon heikon, oman veljesi, jonka vuoksi Kristus on kuollut.' (1. Kor. 8:1, 9, 11.)" (*The Lord's Way*, 1991, s. 46–47.)

Hel. 16:22

Mikä on Saatanan päämäärä hänen levittäessään kiistoja?

Hel. 16:22. Saatana levittää kiistoja

• Miksi on tärkeää välttää kiistaa muiden kanssa? Vanhin Russell M. Nelson on selittänyt, että vastaus ulottuu aina kuolevaisuutta edeltävään elämään:

”Ymmärtääksemme, miksi Herra on kieltänyt meitä kiistelemästä keskenämme, meidän täytyy tietää, mikä on kiistelyn todellinen lähde. Eräs Mormonin kirjan profeetta ilmoitti tämän tärkeän tiedon jo ennen Kristuksen syntymää. – – [Ks. Hel. 16:22.] – –

Kiistelyä oli jo ennen kuin maa muodostettiin. Kun Jumalan suunnitelma luomisesta ja elämästä kuolevaisuudessa maan päällä ilmoitettiin, Jumalan pojat ja tyttäret riemuitsivat. Suunnitelma oli riippuvainen ihmisen tahdonvapaudesta, hänen myöhemmästä lankeamisestaan Jumalan kasvojen edestä ja siitä, että varattaisiin armollisesti Vapahtaja ihmiskunnan lunastamiseksi. Pyhät kirjoitukset ilmoittavat, että Lusifer pyrki päättäväisesti *muuttamaan* suunnitelmaa riistämällä ihmiseltä tahdonvapauden. – –

Saatanan itsekkäät yritykset muuttaa Jumalan suunnitelmaa johtivat suureen kiistaan taivaassa. – –

Tämä taivaassa käyty sota ei ollut verenvuodatusta. Se oli ristiriitaisten ajatusten välistä sotaa – kiistelyn alku.

Pyhät kirjoitukset varoittavat toistuvasti siitä, että kiistelyn isä vastustaa taivaallisen Isämme suunnitelmaa. Saatanan menetelmä on riippuvainen kiistelyn tarttuvasta syövästä. Saatanan motiivina on saada henkilökohtaista suosiota jopa enemmän kuin itse Jumala.” (Ks. ”Riidan syöpä”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 61, 62.)

Pohdittavia seikkoja

- Jos sinä olisit elänyt Samuelin aikana, mieti, olisitko sinä hyväksynyt nämä profeetat ja kenties jopa puolustanut heitä kansan enemmistöä vastaan. Millä tavoin sinä tunnet seuraavasi elämässäsi elävää profeettaa?
- Kohdassa Hel. 15:7 kuvataan, mikä sai lamanilaisissa aikaan voimallisen muutoksen. Tunnetko ketään sellaista, joka on kokenut elämänmuutoksen sen jälkeen kun hänet on johdatettu pyhien kirjoitusten pariin?
- Lue kohta Hel. 16:22. Minkä olet huomannut olevan kaikkein hyödyllisin keino säilyttää rauha ja sopusointu perheessäsi ja niiden parissa, joiden kanssa olet tekemisissä?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita kirje lähetyssaarnaajalle. Sisällytä kirjeeseesi kuvaus jostakin periaatteesta, jonka olet oppinut Samuelin opetuksista. Selitä, kuinka se sinun mielestäsi soveltuu elämääsi.
- Opeta perheillassa oppiaihe siitä, mitä eroa on kovalla sydämellä ja särkyneellä sydämellä. Voit halutessasi käyttää kohtia Hel. 16:13–23 ja 3. Nefi 9:20.

Luku 39

3. Nefi 1–7

Johdanto

Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on huomauttanut, että ”kuvaus nefiläisten historiasta juuri ennen Vapahtajan käyntiä sisältää monia yhtäläisyyksiä omaan aikaamme, jolloin me odotamme Vapahtajan toista tulemista” (ks. ”Vapahtajan käynti Amerikassa”, *Valkeus*, heinäkuu 1987, s. 3). Vain ne, joilla oli luja todistus ja jotka olivat kokeneet täydellisen kääntymyksen, pystyivät pysymään lujina ennen Vapahtajan ilmestymistä Amerikan mantereella. Sama pätee nykypäivään. Vain ne, joilla on luja todistus ja jotka ovat kokeneet täydellisen kääntymyksen, pystyvät pysymään lujina ennen Herran toista tulemista. Lukujen 3. Nefi 1–7 huolellinen tutkiminen auttaa sinua ymmärtämään, kuinka todistuksesi Jeesuksesta Kristuksesta ja kääntymyksesi Hänen evankeliumiinsa antavat sinulle sitä vahvistavaa voimaa, jota tarvitset pysyäksesi uskollisena Vapahtajalle elämäsi haasteellisina päivinä.

Selityksiä

Saattaa olla valaisevaa verrata Mormonin kirjan kirjojen pituuksia ja niiden kattamia ajanjaksoja. Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Mormonin kirjan sivut ja ajanjaksot” (s. 424).

3. Nefi 1. Profetian toteutuminen

• Nefi rukoili voimallisesti Herraa, kun viholliset uhkasivat surmata ne, jotka uskoivat Samuel Lamanilaisen ennustamiin merkkeihin. Vastauksena Nefin rukoukseen Herra rauhoitti Nefiä, ettei tämän tulisi pelätä, sillä juuri sinä yönä Kristuksen syntymän merkit toteutuisivat. Aikakirja vahvistaa tarkasti kaikkien Samuelin profetioiden toteutumisen (katso kaaviota, joka on luvun Hel. 14 selityksissä, s. 290).

3. Nefi 1:1. Nefiläisten ajanlaskujärjestelmät

• Läpi koko Mormonin kirjan historian nefiläiset käyttivät kolmea eri tapahtumaa, joiden mukaan aikaa mitattiin heidän ajanlaskussaan:

Tapahtuma, johon viitattiin	Milloin käytettiin	Pyhien kirjoitusten kirjat
Lehin lähtö Jerusalemista	600–92 eKr.	1. Nefi 1 – Moosia 29
Hallinto siirtyi kuninkailta tuomareille	92 eKr. – 1 jKr.	Moosia 29 – 3. Nefi 1
Jeesuksen Kristuksen syntymän merkin ajankohta	1–421 jKr.	3. Nefi 1 – Moroni 10

Huom. Merkki annettiin Jeesuksen syntymän yhteydessä. Nefiläiset alkoivat käyttää tapahtumaa ajanlaskun pohjana kuitenkin vasta vuonna 9 jKr.

3. Nefi 1:29. Meidän on varjeltava itseämme, niin ettei meitä johdateta harhaan

• Kohta 3. Nefi 1:29 havainnollistaa sitä, että luopuminen voi tapahtua jo yhden sukupolven aikana. Luemme murheellisen kertomuksen uskollisten vanhempien lapsista, joita johdatettiin valheilla ja mielistelevillä sanoilla ”liittymään noihin Gadiantonin rosvoihin”.

Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut: ”Kirkon nuorilla – – on tulevaisuus käsissään. Kirkko on ollut aina yhden sukupolven päässä katoamisesta. Jos koko sukupolvi menetettäisiin, mikä ei tule tapahtumaan, kirkko katoaisi meiltä. Mutta yksikin henkilö, joka kadottaa Jeesuksen Kristuksen evankeliumin, sulkee ovia jälkeläisten sukupolvilta, ellei Herra ojenna kättään tuodakseen joitakuita heistä takaisin.” (”We Must Raise Our Sights”, kirkon koululaitoksen Mormonin kirja -aiheinen konferenssi, 14. elokuuta 2001, s. 1; ks. osoitteessa LDS.org kohdasta gospel library/additional addresses/CES addresses.)

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on neuvonut meidän aikamme nuoria, kuinka voi välttyä tulemasta johdatetuksi pois totuudesta:

”Kirkkomme nuorille, tämän sukupolven suurenmoisille nuorille, sanon: Olkaa uskollisia. Pitäkää kiinni uskosta. Puolustakaa horjumatta sitä, minkä tiedätte oikeaksi.

Kohtaatte suunnattomia kiusauksia. Niitä tulee vastaanne viihteen näyttämöillä, internetissä, elokuvissa, televisiossa, kioskikirjallisuudessa ja muilla tavoin – hienovaraisin, kutkuttavin tavoin, joita on vaikea

vastustaa. Muiden samanikäisten painostus saattaa olla miltei ylivoimaista. Mutta, rakkaat nuoret ystäväni, te ette saa antaa periksi. Teidän täytyy olla vahvoja. Teidän täytyy mieluummin katsoa pitkälle eteenpäin kuin antaa myöten käsillä olevalle viettelevälle kiusaukselle. – –

Te olette paras sukupolvi, mitä meillä on koskaan ollut. Te tunnette evankeliumin paremmin. Te olette tehtävissänne uskollisempia. Te olette vahvempia kohtaamaan eteenne tulevat kiusaukset. Eläkää mittapuidenne mukaan. Rukoilkaa Herralta opastusta ja varjelusta. Hän ei jätä teitä koskaan yksin. Hän lohduttaa teitä. Hän tukee teitä. Hän siunaa teitä ja vahvistaa kykyjänne ja palkitsee teidät ihanilla ja erinomaisilla siunauksilla. Ja huomaatte, että teidän esimerkkinne vetää puoleensa muita, jotka saavat rohkeutta teidän voimastanne." (Ks. "Merkkiviirinä kansakunnille, valona maailmalle", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 83, 84.)

3. Nefi 2:1–2. He lakkasivat uskomasta merkkeihin, joita oli annettu

• Heti sen jälkeen kun merkki Kristuksen syntymästä oli annettu, Saatana levitti valheita paaduttaakseen ihmisten sydämen (ks. 3. Nefi 1:22). Vaikka vaikutus ei ollutkaan välitön, ei kestänyt kauan ennen kuin monet "alkoivat olla sydämeltään paatuneita ja mieleltään sokeita ja lakkasivat uskomasta kaikkeen siihen, mitä olivat nähneet ja kuulleet" (3. Nefi 2:1).

Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että mekin voimme käydä haavoittuviksi Saatanan hyökätessä uskonkäsityksiämme vastaan: "Kuinka nopeasti [Saatana] ryhtyy toimeen aina kun ihmisillä on ollut erityisiä hengellisiä kokemuksia, pyrkien siihen, että merkkejä nähneet ihmiset lakkaisivat *'uskomasta kaikkeen siihen, mitä olivat nähneet ja kuulleet'* (3. Nefi 2:1–2). Jos olemme huolissamme siitä, että näytämme typeriltä lähimmäistemme silmissä, vastustajalla on parempi mahdollisuus saada meidät vakuuttuneiksi siitä, että se, mihin me uskomme, on typerää." (*Things As They Really Are*, 1978, s. 41.)

Jerry Thompson, © IRI

Mikä asia uskovien tulee oppia merkeistä ja pelastuksesta? (Ks. OL 63:8–12.) Merkit seuraavat uskoa ja ovat tulosta siitä. Ne vahvistavat uskollisia ja synnyttävät uskoa hengellisesti vastaanottavaisissa. Merkkien päätarkoituksena ei kuitenkaan ole synnyttää uskoa vaan palkita siitä (ks. OL 68:9–11). Merkit eivät synnytä kenessäkään uskoa väkisin. Valitettavasti sekä pyhissä kirjoituksissa että nykypäivän maailmassa näkee yleisesti, kuinka ne, joilla ei ole uskoa, jättävät huomiotta mitä ihmeellisimpiä merkkejä ja todisteita Jumalan voimasta tai selittelevät niitä järjen avulla.

3. Nefi 2:1–3

Kuinka nämä ihmiset selittelivät Kristuksen syntymän merkkejä järjen avulla? Mihin heidän epäuskonsa johti? Kuinka usko vaikuttaa tekoihin?

3. Nefi 2:1–4. Miksi jumalattomat näkevät toisinaan merkkejä?

• Pyhien kirjoitusten pohjalta voimme nähdä joitakin syitä siihen, miksi Herra toisinaan näyttää merkkejä jumalattomille:

Puolustaakseen profeettoja. Merkki, jonka Helamanin poika Nefi antoi kansalle ylituomarin kuolemasta, osoitti Nefin olevan oikeassa (ks. Moosia 20:21).

Jättääkseen jumalattomat ilman puolustusta. Sen jälkeen jumalattomat ovat täysin vastuussa teoistaan.

Herra on sanonut: ”Ja se, joka etsii merkkejä, saa nähdä merkkejä mutta ei pelastukseksi” (OL 63:7).

Osoittaakseen profeettojen sanojen paikkansapitävyyden. Koska jumalattomat pyrkivät osoittamaan profeetan olevan väärässä, Herra näyttää toisinaan kiistattomia merkkejä (ks. Hel. 9:2–4).

Tuomitakseen jumalattomat. Kun jumalattomat näkevät merkkejä, se tapahtuu Herran vihan vuoksi ja heidän tuomiokseen (ks. OL 63:11). Vapahtaja on sanonut: ”Tämä paha ja uskoton sukupolvi vaatii merkkiä” (Matt. 12:39).

3. Nefi 3–4. Fyysinen ja hengellinen valmistautuminen

• On helppo nähdä Saatanan vaikutus Giddianhin sanoissa (ks. 3. Nefi 3:1–10) tämän käyttäessä mielistelyä (ks. jae 2), osoittaessa teeskenneltyä huolenpitoa (ks. jae 5) ja antaessa vääriä lupauksia (ks. jakeet 7–8) toteuttaakseen pahoja aikomuksiaan. Kuinka suuresti perkeleen lupausten kaltaisia olivatkaan Giddianhin lupaukset vapaudesta, kun hänellä oli tarjottavanaan vain orjuutta ja lupaus osallisuudesta omaisuuteen, joka ei edes ollut hänen annettavissaan (ks. jae 7).

Lakoneus käänsi huomionsa heti kansaansa. Hän tiesi, että heidän oli tarpeen valmistautua fyysisesti ja hengellisesti Giddianhin rosvojen uhkaavan hyökkäyksen varalle. Hän käski kansansa rakentaa vahvoja linnoituksia (ks. jae 14) sekä koota eläimensä ja perheensä (ks. jae 13) yhteen paikkaan – Sarahemlan maahan (ks. jakeet 22–23). Hän käski heidän tehdä aseita ja varusteita (ks. jae 26) sekä koota seitsemän vuoden varasto muonavaroja (ks. 3. Nefi 4:4). Lakoneus määräsi kansansa jättämään hylkäämänsä maan autioksi, jotta rosvot eivät voisi etsiä ruokaa (ks. jakeet 3–4).

Mikä tärkeintä, Lakoneus kehotti kansaansa valmistautumaan hengellisesti. Hän muistutti heitä parannuksenteon suomasta turvasta (ks. 3. Nefi 3:15). Hänen kansansa teki parannuksen ja rukoili voimallisesti Herraa (ks. jae 25; 4:8). Näin he valmistautuivat viisaasti sekä fyysisesti että hengellisesti vihollistensa uhkaavan hyökkäyksen varalle.

• Meitä on kehotettu valmistautumaan fyysisesti ja hengellisesti meidän aikanamme uhkaavien onnettomuuksien varalta. Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, mitä meidän tulee tehdä valmistautuaksemme Vapahtajan toista tulemista edeltäviin tapahtumiin:

”Entä jos Hänen tulemisensa päivä olisi huomenna? Jos tietäisimme kohtaavamme Herran huomenna – oman ennenaikaisen kuolemamme vuoksi tai Hänen odottamattoman tulemisensa vuoksi – niin mitä me tekisimme tänään? Mitä me tunnustaisimme? Mitä me lakkaisimme tekemästä? Millaista tiliä meidän pitäisi tehdä? Mitä me antaisimme anteeksi? Mistä me lausuisimme todistuksemme?

Jos me tekisimme nuo asiat silloin, miksemme tekisi niitä nyt? Miksi emme tavoittelisi rauhaa nyt, kun rauhan kerran voi saada? Jos öljy on ehtymässä valmistautumisen lampustamme, alkakaamme heti täyttää sitä.

Meidän täytyy valmistautua sekä ajallisesti että hengellisesti niitä tapahtumia varten, joiden on profetoitu tapahtuvan Vapahtajan toisen tulemisen hetkenä. Ja se valmistautuminen, joka todennäköisimmin laiminlyödään, on se vähemmän näkyvä ja vaikeampi – hengellinen valmistautuminen. – –

Noudatammeko me Herran käskyä: ’Seisokaa siis pyhissä paikoissa, älkääkä horjuko, Herran päivän tulemiseen asti; sillä katso, se tulee pian’ (OL 87:8)? Mitä nämä ’pyhät paikat’ ovat? Varmastikin niihin kuuluvat temppeli ja sen uskollisesti pidetyt liitot. Varmastikin niihin kuuluu koti, jossa lapsia pidetään suuressa arvossa ja vanhempia kunnioitetaan. Varmastikin pyhiin paikkoihin kuuluvat meidän pappeuden valtuudella saadut tehtävämme, mukaan lukien lähetystyö ja uskollisesti täytetyt tehtävät seurakunnissa ja vaarnoissa.” (”Valmistautuminen toista tulemista varten”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 9, 10.)

3. Nefi 4:10. Usko Jumalaan voittaa pelon

• Nefiläiset valmistautuivat fyysisesti ja hengellisesti kohtaamaan Giddianhin rosvot. Viimeisenä osoituksena alistumisesta Herralle, minkä heidän vihollisensa tulkitsivat väärin, he lankesivat maahan ja huusivat Herran puoleen. Sitten he nousivat seisomaan ja kohtasivat vihollisensa uskoen Jumalaan. (Ks. 3. Nefi 4:8–10.) Mekin voimme pitää puolemme vihollisiamme vastaan ja korvata pelkomme uskolla Jumalaan.

Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on kirjoittanut siitä uskosta, jota tarvitsemme kohdataksemme oman aikamme haasteet: ”Itsemme ja perheemme valmistaminen tulevien vuosien haasteita varten vaatii meitä korvaamaan pelon uskolla. Meidän on kyettävä voittamaan pelko meitä vastustavaa ja uhkaavaa vihollista kohtaan. Herra on sanonut: ’Älä siis pelkää, pieni lauma; tehkää hyvää; yhdistyköötvaikka maa ja helvetti teitä vastaan, sillä ne eivät voi voittaa, jos teidät on rakennettu minun kalliolleni’ (OL 6:34).” (”Velvollisuudet, palkinnot ja riskit”, *Valkeus*, tammikuu 1990, s. 32.)

3. Nefi 5:1–3. Usko johtaa parannukseen ja kaikkiin hyviin tekoihin

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin John H. Groberg selitti uskon ja parannuksen välistä suhdetta:

”Jos ajattelemme asiaa tarkemmin, huomaamme, että ensimmäinen periaate – usko Herraan Jeesukseen Kristukseen – on kaiken muun perusta; toisin sanoen, vaaditaan uskoa Kristukseen, jotta ihminen voisi tehdä parannuksen tai mennä kasteelle tai suorittaa mitään muutakaan evankeliumin toimitusta. Jeesus teki pelastukseen johtavan parannuksen mahdolliseksi ja antoi kasteelle sen merkityksen. Jos meillä on uskoa Häneen, me teemme parannuksen ja menemme kasteelle.

Ellemme tee parannusta tai jos kieltäydymme menemästä kasteelle tai olemme haluttomia pitämään Hänen käskynsä, se johtuu siitä, ettei meillä ole kyllin uskoa Häneen. Näin parannus, kaste ja kaikki muut periaatteet ja toimitukset eivät ole täysin erillisiä asioita vaan itse asiassa Kristukseen keskittyvän uskomme jatkeita. Ilman uskoa Häneen me teemme hyvin vähän sellaista, millä on iankaikkista arvoa. Kun uskomme Häneen, elämämme keskittyy sellaisen tekemiseen, millä on iankaikkista arvoa.” (Ks. ”Herran tuuli”, *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 25.)

3. Nefi 5:1–3; 6:4–5

Mitä ihmiset tiesivät varmasti? Mikä oli Mormonin sanojen mukaan ainoa asia, joka estäisi heitä menestymästä?

3. Nefi 5:13. Jeesuksen Kristuksen opetuslapsi

• Mormon kuvaili itseään Kristuksen opetuslapseksi. Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt Mormonin kutsumuksen luonnetta: ”Vaikka kahdestatoista nefiläisestä puhutaankin joka tilanteessa opetuslapsina, niin tosiasia on, että heille oli annettu jumalallinen valtuus olla Kristuksen erityisiä todistajia oman kansansa keskuudessa. Sen vuoksi he olivat itse asiassa apostoleja nefiläisten kansalle, vaikka heidän toimivaltansa, kuten Nefille ilmoitettiin, olikin määrä olla lopulta Pietarin ja Palestiinassa valitun kahdentoista valtuuden ja toimivallan alainen.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 1, s. 122.)

Vaikka Mormonin henkilökohtainen kutsumus olikin apostolin kutsumus, sanalla *opetuslapsi* voi olla yleisempikin määritelmä. Opetuslapsi on myös ”Jeesuksen Kristuksen seuraaja, joka elää Kristuksen opetusten mukaan (OL 41:5)” (PKO, hakusana ”Opetuslapsi”, s. 132).

Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt edelleen:

”Opetuslapsena olemisesta on kirjoitettu seuraavaa:

’Sana *disciple* [’opetuslapsi’] tulee latinasta [ja tarkoittaa] oppilasta. Kristuksen opetuslapsi on sellainen, joka opettelee olemaan Kristuksen kaltainen – opettelee ajattelemaan, tuntemaan ja toimimaan [kuten] Hän. Tosi opetuslapsena oleminen, tuon oppimistehtävän suorittaminen, on kaikkein vaativin ihmisen tuntema tapa elää. Yksikään toinen itsekurin muoto ei ole siihen verrattavissa – – vaatimuksiltaan tai palkinnoiltaan. Se käsittää henkilön täydellisen muutoksen luonnollisen ihmisen tilasta pyhäksi, sellaiseksi, joka rakastaa Herraa ja palvelee Häntä kaikesta sydämestään, väkevyydestään, mielestään ja voimastaan.’ (Chauncey C. Riddle, ’Becoming a Disciple’, *Ensign*, syyskuu 1974, s. 81.)” (”Opetuslapsena oleminen”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 73.)

Sen lisäksi, että Mormon puhuu opetuslapsena olemisesta, hän saattaa esittää tässä lausunnon valtuudestaan

paitsi Herran Jeesuksen Kristuksen opetuslapsena myös apostolina.

3. Nefi 5:22–26. Viimeisinä päivinä tapahtuvan kokoamisen merkitys

• Vanhin Dallin H. Oaks on selittänyt kokoamisen merkitystä ja tarkoitusta:

”Toinen lopun aikojen merkki on uskollisten kokoontuminen (ks. OL 133:4). Tämän viimeisen taloudenhoitokauden varhaisina vuosina kokoontuminen Siioniin tapahtui eri paikkoihin Yhdysvalloissa: Kirtlandiin, Missouriin, Nauvooseen ja vuorten huipuille. Ne olivat aina kokoontumisia tulevien temppelien luo.

MAP-kirkon arkiston luvalla

Koska useimpiin maihin, joissa on suuri määrä uskollisia, on perustettu vaarnoja ja rakennettu temppeleitä, tällä hetkellä meitä ei käsketä kokoontumaan yhteen paikkaan vaan kokoontumaan vaarnoihin omassa kotimaassamme. Siellä uskolliset voivat nauttia iankaikkisuuden täysistä siunauksista Herran huoneessa. Siellä – omassa kotimaassaan – he voivat noudattaa Herran käskyä laajentaa Hänen kansansa rajoja ja vahvistaa Siionin vaarnoja (ks. OL 101:21; 133:9, 14). Tällä tavoin Siionin vaarnat ovat ’puolustukseksi ja suojaksi myrskyltä ja vihalta, kun sitä vuodatetaan laimentamattomana koko maan päälle’ (OL 115:6).” (”Valmistautuminen toista tulemista varten”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 8.)

3. Nefi 6:10–16, 18, 29

Mikä johti monien nefiläisten luopumiseen? Kuinka tämä voi olla varoituksena meille myöhempinä aikoina?

3. Nefi 6:12. Hyvinvointi ja rauha voivat johtaa ylpeyteen

• Niinä vuosina, jotka olivat juuri ennen Vapahtajan henkilökohtaista palvelutyötä nefiläisten keskuudessa, kansa nautti lyhyestä hyvinvoinnin jaksosta. Valitettavasti tämä ajallinen menestys johti siihen, että ”tavattoman suurten rikkauksiensa tähden muutamat ylpistyivät kopeuteen ja kerskailuun” (3. Nefi 6:10).

Presidentti Henry B. Eyring on varoittanut sellaisista haasteista meidän aikanamme: ”Hiukkanen menestystä ja rauhaa tai edes vähäinen käänne parempaan voi antaa meille itseriittoisuuden tunteita. Voimme nopeasti tuntea, että hallitsemme omaa elämäämme, että muutos parempaan on omaa ansiotamme eikä Jumalan, joka on yhteydessä meihin Hengen hiljaisen, vienon äänen kautta. Ylpeys luo sisällemme melua, jonka vuoksi meidän on vaikea kuulla Hengen hiljaista ääntä. Ja pian emme turhamaisuudessamme enää edes koeta kuunnella sitä. Saatamme nopeasti alkaa ajatella, ettemme tarvitse sitä.” (Ks. ”Rukous”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 17.)

• Useita kertoja Mormonin kirjan historiassa ihmiset kiersivät kehää, jossa vanhurskaus, hyvinvointi, rikkaudet, ylpeys, jumalattomuus, hävitys, nöyryys ja jälleen vanhurskaus seurasivat toisiaan. Lisää tietoa sekä kaavio, joka kuvaa ylpeyden kierrettä, on liitteessä ”Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre” (s. 427).

3. Nefi 6:12–13. Me päätämme, kuinka suhtaudumme olosuhteisiin

• Aikakirja kertoo, että ”jotkut ylpistyivät kopeudessa, ja toiset olivat tavattoman nöyriä” (3. Nefi 6:13). Meidän jokaisen on päätettävä, kumpaan suuntaan aiomme kääntyä. Vanhin Marvin J. Ashton (1915–1994) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut tätä periaatetta: ”Epäilemättä yksi Jumalan meille suomista etuoikeuksista on oikeus valita, miten me suhtaudumme eri tilanteisiin. Voimme antaa meitä ympäröivien tapahtumien määrätä käytöksemme – tai voimme ottaa itse vastuun elämästämme ja hallita sitä puhtaan jumalanpalveluksen periaatteiden mukaisesti. Puhdas jumalanpalvelus on sitä, että opimme Jeesuksen Kristuksen evankeliumia ja sitten sovellamme sitä käytäntöön. Mistään ei ole meille koskaan mitään todellista hyötyä, ellemme sisällytä sitä omaan elämäämme.” (Ks. ”Puhdas jumalanpalvelus”, *Valkeus*, huhtikuu 1983, s. 127.)

3. Nefi 6:15–18. Saatana houkutteli heitä tekemään tieten tahtoen syntiä Jumalaa vastaan

• Saatana, joka aikaisemmassa olemassaolossamme kapinoi Jumalaa vastaan (ks. Moos. 4:3; OL 29:36; 76:25), pyrkii lietsomaan kapinaa Jumalan pyhien keskuudessa. Tahallisen synninteon vaarallisuudessa on kyse siitä, mitä ääntä päätämme seurata. Kuningas Benjamin on varoittanut:

”Ja nyt, minä sanon teille, veljeni, että jos te sen jälkeen, kun te tiedätte ja teille on opetettu kaikki tämä, rikotte ja toimitte vastoin sitä, mitä on puhuttu, – –

minä sanon teille, että ihminen, joka näin tekee, kapinoi avoimesti Jumalaa vastaan; sen tähden hän tahtoo totella pahaa henkeä ja tulee kaiken vanhurskauden viholliseksi; sen tähden Herralla ei ole sijaa hänessä, sillä hän ei asu epäpyhissä temppeleissä” (Moosia 2:36–37).

• Tähän liittyen vanhin Neal A. Maxwell on huomauttanut: ”Epäilemättä meidän tulisi tämänhetkistä useammin pysähtyä miettimään sitä, kuinka huolettomasti me toisinaan annamme [Saatanan], joka kuolevaisuutta edeltävässä maailmassa ei osannut hallita omaa egoaan, niin kauhealla tavalla hallita meidän egoamme täällä. Nykyään me usein annamme vastustajan tehdä *epäsuorasti* sen, mitä me silloin emme sallineet hänen tehdä *avoimesti*.” (*We Will Prove Them Herewith*, 1982, s. 45.)

• Vanhin M. Russell Ballard on selittänyt edelleen, kuinka vaarallista on kuunnella Saatanan houkutuksia:

”Kuolevaisuutta edeltäneessä maailmassa, ennen kuin me lähdimme taivaan Isän luota, Hän varoitti ja neuvoi meitä niistä uusista kokemuksista, joita saisimme kuolevaisuudessa. Me tiesimme, että meillä jokaisella olisi lihaa ja luuta oleva fyysinen ruumis. Koska me emme olleet koskaan aiemmin olleet kuolevaisia, meillä ei ollut minkäänlaisia kokemuksia siitä, miten menetellä kuolevaisuuden kiusausten kohdatessa. Mutta taivaan Isä tiesi ja ymmärsi. Hän käski meidän hallita kuolevaista ruumistamme ja alistaa sen hengellemme. Meidän henkemme olisi voitettava ne fyysiset kiusaukset, joita ruumiimme kohtaisi ajallisessa maailmassa. Saamme hengellistä voimaa voittaa Saatanan vaikutuksen pitämällä Herramme Jeesuksen Kristuksen käskyt. – –

Saatana pyrkii kiusaamaan meitä sellaisina hetkinä ja sellaisin tavoin, että hän käyttää hyväkseen meidän suurimpia heikkouksiamme tai tuhoaa meidän vahvuutemme. Mutta hänen lupauksensa mielihyvästä ovat lyhytaikaista pettämistä. Hänen pahana aikomuksenaan on houkutella meidät tekemään syntiä, koska hän tietää, että kun teemme syntiä, me loitonnamme itseämme taivaallisesta Isästämme ja Vapahtajastamme Jeesuksesta Kristuksesta. Me alamme loitota taivaallisen Isän lupaamista siunauksista kohti kurjuutta ja tuskaa, jossa Saatana ja hänen seuraajansa viruvat. Tekemällä syntiä me antaudumme Saatanan valtaan.

Nyt, rakkaat nuoret ystäväni, minä ymmärrän niitä kamppailuja, joita eteenne tulee joka päivä pitäessänne

Herran käskyt. Kamppailu teidän sielustanne on yhä raivokkaampaa. Vastustaja on voimakas ja viekas. Teillä on kuitenkin fyysisessä ruumiissanne Jumalan pojan tai tyttären voimallinen henki. Koska meidän taivaallinen Isämme rakastaa teitä ja haluaa teidän tulevan tykönsä, Hän on antanut teille omantunnon, joka kertoo teidän hengellenne, milloin te pidätte Herran käskyt ja milloin te ette niitä pidä. Jos te kiinnitätte enemmän huomiota hengelliseen minäänne, joka on iankaikkinen, sen sijaan että kiinnittäisitte huomiota kuolevaiseen minäänne, joka on ajallinen, te voitte alati vastustaa Saatanan kiusauksia ja voittaa hänen pyrkimyksensä saattaa teidän valtaansa.” (Ks. ”Käskyjen pitäminen”, *Valkeus*, heinäkuu 1993, s. 6.)

3. Nefi 7:15–26. Nefin ja hänen seuraajiensa uskollisuus

• Yksi valopilkku muuten niin murheellisessa kertomuksessa nefiläisten kääntymisestä pois vanhurskaudestaan on Nefin ja hänen kansansa vankkumaton uskollisuus. Heidän esimerkkinsä antaa mallin, jonka avulla voimme säilyttää vanhurskautemme jumalattomuuden aikoina. Luemme Nefin lujasta todistuksesta, jonka hän sai omakohtaisen kokemuksen kautta (ks. 3. Nefi 7:15), ja siitä, kuinka hän opetti rohkeasti ”parannusta ja syntien anteeksi saamista uskon kautta Herraan Jeesukseen Kristukseen” (jae 16). Hän palveli voimalla ja valtuudella, koska ”suuri oli hänen uskonsa Herraan

Jeesukseen Kristukseen" (jae 18), ja ne, jotka ottivat vastaan hänen todistuksensa, saivat itsekin Jumalan voiman ja Hengen (ks. jae 21). Ne, jotka uskoivat, parannettiin (ks. jae 22), he tekivät parannuksen, heidät kastettiin ja he saivat syntinsä anteeksi (ks. jakeet 24–25).

3. Nefi 7:21–25

Mitä tekivät ne, jotka kääntyivät? Mitä kokemuksia sinulla on näihin tärkeisiin periaatteisiin liittyen?

3. Nefi 7:21–26. Täydellinen kääntymys

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, mikä ero on niiden välillä, jotka ovat täysin kääntyneitä, ja niiden, joiden kääntymys on vielä puutteellinen. Edelleen hän on opettanut, kuinka me tarvitsemme jatkuvasti sitä kääntymyksen kehää, joka luo vakautta Kristuksen tosi seuraajissa:

"Jokainen meistä on nähnyt, kuinka jotkut ihmiset kulkevat läpi elämän tehden jatkuvasti oikein. – – Kun heidän on tehtävä vaikeita valintoja, he näyttävät poikkeuksetta valitsevan oikein, vaikka heillä olisi muitakin houkuttelevia vaihtoehtoja. Tiedämme, että he ovat kiusauksille alttiita, mutta he eivät näytä välittävän siitä. Samoin olemme huomanneet, etteivät toiset ole valinnoissaan yhtä uskollisia. Voimakkaasti hengellisessä ympäristössä he päättävät toimia paremmin. – – He palaavat kuitenkin pian takaisin siihen, minkä olivat päättäneet jättää taakseen. – –

Toisinaan sanaa *kääntynyt* käytetään kuvaamaan sitä, kun vilpitön henkilö päättää ottaa kasteen. – – *Kääntymys* tarkoittaa kuitenkin paljon muutakin – –. Presidentti Marion G. Romney selitti kääntymyksen oppia – –:

'[Englanninkielinen sana] *convert* tarkoittaa kääntymistä yhdestä uskosta tai toimintatavasta toiseen. Kääntymys on hengellinen ja moraalinen muutos. Sanalla *kääntynyt* tarkoitetaan paitsi Jeesuksen ja Hänen opetustensa hyväksymistä henkisellä tasolla myös liikkeellepanevaa uskoa Häneen ja Hänen evankeliumiinsa – uskoa, joka saa aikaan muutoksen, todellisen muutoksen ihmisen ymmärryksessä elämän tarkoituksesta ja hänen uskollisuudessaan Jumalaa kohtaan – mielenkiinnon kohteissa, ajatuksissa ja käyttäytymisessä. Ihmisessä, joka on todella kokonaan kääntynyt, halu tehdä jotakin vastoin Jeesuksen Kristuksen evankeliumia on itse asiassa kuollut. Ja sen tilalle on tullut rakkaus Jumalaa kohtaan sekä pysyvä ja hallitseva päättäväisyys pitää Hänen käskynsä.' [Konferenssiraportissa Guatemalan aluekonferenssista 1977, s. 8.] – –

Lyhyesti sanottuna todellinen kääntymys on *uskon, parannuksen* ja *jatkuvan kuuliaisuuden hedelmä. Usko* tulee Jumalan sanan kuulemisesta [ks. Room. 10:17] ja sen noudattamisesta. Saatte Pyhältä Hengeltä vahvistavan todistuksen asioista, jotka hyväksytte *uskon* varassa, tekemällä auliisti niiden edellyttämällä tavalla [ks. Et. 12:6]. Teidät johdatetaan tekemään *parannus* virheistä, jotka johtuvat väärän tekemisestä tai oikean tekemättä jättämisestä. Sen seurauksena teidän kykynne olla *jatkuvasti kuuliaisia* vahvistuu. Tämä *uskon, parannuksen* ja *jatkuvan kuuliaisuuden* kehä johtaa teidät suurempaan kääntymykseen ja tuo siitä koituvia siunauksia." (Ks. "Täydellinen kääntymys tuo onnen", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 26, 27.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä tarkoittaa olla Kristuksen opetuslapsi? (Ks. 3. Nefi 5:13.) Mikä auttaisi sinua olemaan omistautuneempi Jeesuksen Kristuksen opetuslapsi?
- Nefiläisten keskuudessa vallitsevaa eriarvoisuutta pohditaan kohdassa 3. Nefi 6:14. Mitä tämä eriarvoisuus teki kirkolle? Mikä Mormonin sanojen mukaan oli todellinen syy tähän eriarvoisuuteen? (Ks. jae 15.) Mitä yleensä tapahtuu, kun ihmiset alkavat uskoa olevansa parempia kuin muut? Kuinka tämä osa Mormonin kirjan historiaa vahvistaa todeksi kohdan Sananl. 16:18?
- Meille on opetettu, kuinka tärkeitä ovat uskoon liittyvät teot ja kuinka tärkeää on kestää uskossa. Näissä luvuissa on sekä myönteisiä että kielteisiä esimerkkejä näistä ajatuksista. Mitä esimerkkejä sinä huomasit? Mitä me voimme oppia näistä esimerkeistä? Millä niistä on suoranaista merkitystä, kun pyrit pysymään uskollisena?

Ehdotettuja tehtäviä

- Luvuista 3. Nefi 1–7 opimme, kuinka tärkeää on omakohtainen todistus ja kääntymys. Jaa paperi kahteen

sarakkeeseen ja kirjoita sarakkeiden yläosaan seuraavat kaksi otsikkoa:

1. Asenteet, uskonkäsitykset ja teot, jotka johtavat omakohtaiseen todistukseen ja kääntymykseen
2. Asenteet, uskonkäsitykset ja teot, jotka tuhoavat omakohtaisen todistuksen ja kääntymyksen

Käy sitten läpi luvut 3. Nefi 1–7 ja merkitse asianomaisiin sarakkeisiin ne opetukset, tapahtumat, periaatteet ja opit, joita löydät. Kirjoita lyhyt selostus siitä, mitä olet oppinut tämän harjoituksen avulla, ja opeta se perheillan oppiaiheessa.

- Presidentti Ezra Taft Benson on opettanut, että monet tapahtumat juuri ennen Vapahtajan ensimmäistä tulemista Mormonin kirjan kansan luo ovat samanlaisia kuin tapahtumat ennen Hänen toista tulemistaan. Laadi lukujen Hel. 14 – 3. Nefi 7 pohjalta luettelo tapahtumista, opetuksista, opeista ja periaatteista, joilla uskot olevan yhtäläisyyksiä ”viimeisten aikojen” kanssa.
- Opettele ulkoa kohta 3. Nefi 5:13. Kun lausut näitä sanoja, mieti, millä tavoin sinä voisit julistaa Vapahtajan sanoja muille. Haluat ehkä aloittaa uskon julistuksesi sanoin: ”Minä uskon, että…”

Luku 40

3. Nefi 8–11

Johdanto

Pohdi taivaallisen Isän lausumaa todistusta: ”Nähkää minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt, jossa minä olen kirkastanut nimeni – kuulkaa häntä” (3. Nefi 11:7). Kuvittele mielessäsi, kuinka olisit suhtautunut, jos olisit ollut kuulemassa tämän ilmoituksen ja näkemässä Jeesuksen Kristuksen ilmestymisen – Mormonin kirjan kruunaavan tapahtuman. Kuvittele, miltä sinusta olisi tuntunut kuulla Pojan julistavan: ”Katso, minä olen Jeesus Kristus, jonka profeetat todistivat tulevan maailmaan” (3. Nefi 11:10). Mieti, millainen vaikutus sillä oli niiden elämään, jotka saivat hengellisen ja fyysisen todistuksen Jeesuksen Kristuksen todellisuudesta.

Tämä kansa kuuli Jumalan äänen useaan kertaan. Kun luet lukuja 3. Nefi 8–11, pane merkille, mitä Hän opetti. Tarkastele omaa kykyäsi tunnistaa Jumalan ääni ja noudattaa Hänen sanomaansa sinulle.

Selityksiä

3. Nefi 8:1. Tehdä ihmeitä Jeesuksen nimessä

• Nefi huomautti, ettei ”ollut ketään, joka olisi voinut tehdä ihmettä Jeesuksen nimessä, ellei häntä ollut puhdistettu joka rahtua myöten pahuudestaan” (3. Nefi 8:1; ks. myös OL 121:36 📖).

Seuraava kertomus, jonka vanhin Vaughn J. Featherstone esitti palvellessaan johtavassa piispakunnassa, havainnollistaa sitä, että pappeudenhaltijoiden tulee olla puhtaita kaikkina aikoina:

”Ihminen ei voi piilotella syntiä. Ei voi pilkata Jumalaa ja olla Herran pyhän pappeuden haltija ja teeskennellä olevansa Hänen palvelijansa.

Tiedän erään suurenmoisen miehen, joka piteli kuollutta poikaansa sylissään ja sanoi: ’Jeesuksen Kristuksen nimessä ja pyhän Melkisedekin pappeuden voimalla ja valtuudella minä käsken sinua elämään.’ Ja kuollut poika avasi silmänsä.

Tämä suurenmoinen veli ei olisi mitenkään voinut tehdä sitä, jos hän olisi muutama päivä aikaisemmin katsellut pornografista aineistoa tai jos hän olisi ollut mukana jossakin toisessa senkaltaisessa rikkomuksessa. Pappeudella täytyy olla puhdas kanava, jonka kautta toimia.” (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1975, s. 100 tai *Ensign*, toukokuu 1975, s. 66.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että vaikka jokainen pappeuden siunauksen antaminen ei johdakaan ihmeenomaiseen tapahtumaan, niin vain ne, jotka ovat kelvollisia, voivat suorittaa ihmeitä Kristuksen nimessä. Pappeudenhaltijoiden on pidettävä itsensä puhtaina: ”Nuoret ystäväni sekä Aaronin että Melkisedekin pappeudessa, kaikkiin rukouksiin ei vastata yhtä pikaisesti, eivätkä kaikki pappeuden valtuudella annetut julistukset voi käskeä elämää elpymään tai jatkumaan. Joskus Jumalan tahto on toinen, mutta nuoret miehet, te tulette tietämään – ellette jo nyt tiedä sitä – että pelottavina, jopa vaarallisina hetkinä teidän uskonne ja teidän pappeutenne tulee vaatimaan teiltä teidän parastanne ja sitä parasta, jota voitte kutsua alas taivaasta. Te Aaronin pappeuden pojat ette voi käyttää pappeuttanne aivan samalla tavoin kuin vanhimmaksi asetettu käyttää Melkisedekin pappeutta, mutta kaikkien pappeudenhaltijoiden täytyy olla välineitä Jumalan kädessä, ja ollaksenne sitä, teidän täytyy – Joosuan sanoin – pyhittäytyä [Joos. 3:5]. Teidän tulee olla valmiita ja kelvollisia toimimaan.” (Ks. ”Pyhittäytykää”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 47.)

3. Nefi 8:6–19. Luonnonmullistukset todistavat Kristuksesta

• ”Suuri ja kauhea rajuilma, – – [jollaisesta] ei ollut koskaan tiedetty koko maassa” päästi valloilleen suunnatonta ympäristötuhoa (3. Nefi 8:6–7). Nämä luonnonmullistukset olivat Amerikassa annettuja merkkejä, jotka todistivat Jeesuksen Kristuksen ristiinnaulitsemisesta Jerusalemissa (ks. 1. Nefi 19:10–12; Hel. 14:20–21). Jotkin luonnonmullistukset meidän aikanamme merkitsevät Vapahtajan toisen tulemisen lähestymistä.

Jerry Thompson. © IRI

Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on maininnut, että suurten maanjäristysten määrän kasvu on yksi Vapahtajan toisen tulemisen merkeistä: ”Näitä toisen tulemisen merkkejä on kaikkialla ympärillämme, ja niiden esiintymistiheys ja voimakkuus näyttävät kasvavan. Esimerkiksi julkaisun *The World Almanac and Book of Facts 2004* luettelo suurista maanjäristyksistä osoittaa, että 1980- ja 1990-luvuilla oli kaksi kertaa niin paljon maanjäristyksiä kuin kahtena aikaisempana vuosikymmenenä (s. 189–190). Edelleen se osoittaa, että tämän vuosisadan muutaman ensimmäisen vuoden aikana niiden määrä on kasvanut jyrkästi. Luettelo huomattavista tulvista ja tulva-aalloista sekä luettelo pyörre-, hirmu- ja lumimyrskyistä maailmanlaajuisesti osoittavat samanlaista kasvua viime vuosina (s. 188–189). Kasvulukuja ei kannata verrata viisikymmentä vuotta vanhoihin tietoihin, koska raportointikriteerit ovat muuttuneet, mutta luonnonmullistusten kiihtyvän kasvun malli muutaman viimeisen vuosikymmenen aikana näyttää uhkaavalta.” (”Valmistautuminen toista tulemista varten”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 7–8.)

3. Nefi 8:23. Kolmen päivän pimeys

• Kolmen päivän pimeys oli vertauskuva Jeesuksen Kristuksen kuolemasta – Hänen, joka on ”maailman valo ja elämä” (3. Nefi 11:11). Mormon tähdensi, että kolmen päivän pimeys oli merkki, joka annettiin Vapahtajan kuolemasta (ks. 1. Nefi 19:10; Hel. 14:27; 3. Nefi 8:23). Kuvattuaan kolme tuntia kestäneen suuren myrskyn aiheuttamaa tuhoa (ks. 3. Nefi 8:5) Mormon vahvisti, että täydellinen pimeys oli yksi merkeistä, jotka nyt toteutuivat (ks. 3. Nefi 10:14). Pimeys oli niin sankkaa, ”ettei voinut olla minkäänlaista valoa” (3. Nefi 8:21). Tämän pimeyden aikana Jeesuksen Kristuksen – maailman valon – ruumis makasi haudassa. Kristuksen ylösnousemuksen päivänä, kun Hän oli voittanut kuoleman, valo tuli jälleen Amerikassa elävän kansan luo ja oli merkkinä siitä, että Kristus oli voittanut kuoleman ja pimeyden (ks. 3. Nefi 10:9–11).

3. Nefi 8:24–25

Mitä syitä henkiinjääneet esittivät kauhistavalle tuholle? Kuinka tämä saattaisi soveltua meidän aikaamme?

3. Nefi 8:24–25. Profeettojen hylkääminen tuo kärsimystä

• Profeettojen hylkääminen johtaa kärsimykseen nykyään aivan kuten muinaisinakin aikoina. Presidentti N. Eldon Tanner (1898–1982) ensimmäisestä presidenttikunnasta on verrannut pyhien kärsimystä Amerikassa Vapahtajan kuoleman jälkeisessä tuhossa siihen meidän aikanamme tapahtuvaan tuhoon, joka kohtaa niitä, jotka päättävät olla seuraamatta nykyajan profeettoja:

”Nykyään maailma hylkää Jumalan profeettojen sanomat. Eikö ole totta, että maailmassa on itkua ja valitusta, koska ihmiset käyvät sotia toisiaan vastaan? Eikö meidän joukossamme ole monia, jotka valittavat nuortensa kapinallisuutta ja onnettomuuksia, jotka heitä kohtaavat, kun he kääntyvät pois vanhurskaudesta ja kärsivät seurauksista käytettyään alkoholia, tupakkaa, huumeita ja muita kiellettyjä aineita? Kuinka monia surijoita meillä on yhteiskunnassamme vallitsevan laittomuuden seurauksena? Meidän on otettava vaarin menneisyyden historian opetuksista, jotta *meitä* ei hävitettäisi samalla tavalla kuin eräitä varhaisempia sivilisaatioita.

Se oli sanoma, jonka Kristus toi noille varhaisille nefiläisille.” (Ks. ”Kristus Amerikassa”, *Valkeus*, elokuu 1975, s. 38.)

3. Nefi 9:14. Tulkaa minun luokseni

• Jeesus Kristus on luvannut: ”Siunattuja ovat ne, jotka tulevat minun luokseni” (3. Nefi 9:14).

Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt, mitä tämä kutsu tarkoittaa ja kuinka se soveltuu meidän elämäämme: ”’Tule’, [Kristus] sanoo rakastaen. ’Lähtekää minun mukaani.’ Olitpa menossa mihin hyvänsä, tule ensin katsomaan, mitä minä teen, katsomaan, missä ja miten minä käytän aikani. Opi minusta, kulje kanssani, puhu kanssani, usko. Kuuntele, kun minä rukoilen. Sinäkin saat vuorollasi vastauksia omiin rukouksiisi. Jumala tuo levon sinun sieluusi. Lähde minun mukaani.” (Ks. ”Nälkäiset hän on ruokkinut runsain määrin”, *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 67.)

3. Nefi 9:19–20. Muutos uhraamista koskevaan käskyyn

• Käsky uhrata eläinuhreja annettiin ensin Aadamille. Eläinuhrin tarkoitus oli kohdistaa ihmisen mieli

Vapahtajan perimmäiseen uhriin. Uskollisille opetettiin, että eläinuhrit loppuisivat sen jälkeen kun Jumalan Poika olisi uhrannut verensä suurena ja viimeisenä uhrina (ks. Alma 34:10). Amulek selitti, että Jeesuksen Kristuksen sovituksen jälkeen eläinuhria ei enää vaadittaisi: ”Verenvuodatus lakkaa – –; silloin Mooseksen laki täyttyy; – – ja tuo suuri ja viimeinen uhri on oleva Jumalan Poika, niin, ääretön ja iankaikkinen” (Alma 34:13–14). Kun Jeesuksen Kristuksen uhri oli suoritettu loppuun, Jumalan ääni julisti Mormonin kirjan kansalle: ”Minä en hyväksy mitään teidän teuras- ja polttouhreistanne” (3. Nefi 9:19).

• Vaikka eläinuhrien ja polttouhrien oli määrä lakata (ks. 3. Nefi 9:19), Herra ei lopettanut uhrauksen lakia. Käyttäen kohtaa 3. Nefi 9:20 vanhin D. Todd Christofferson kahdentoista apostolin koorumista selitti, että nykyään Herra vaatii toisenlaisia uhrauksia:

”Vapahtaja sanoi, ettei Hän hyväksyisi enää eläinten uhraamista polttamalla. Uhrilahja, jonka Hän hyväksyisi, olisi nyt ’särkynyt sydän ja murtunut mieli’ [3. Nefi 9:20]. – – Voitte uhrata Herralle särkyneen eli parannusta tekevän sydämenne ja murtuneen eli tottelevaisen mielenne lahjan. Todellisuudessa se lahja olette te itse – se, mitä olette, ja se, miksi olette tulossa.

Onko teissä tai elämässänne jotakin, mikä on epäpuhdasta tai kelvotonta? Kun päästette siitä eroon, se on lahja Vapahtajalle. Puuttuuko elämästänne jokin hyvä tapa tai luonteenpiirre? Kun omaksutte sen ja teette siitä osan persoonallisuuttanne, annatte lahjan Herralle.” (”Kun olet kääntynyt”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 12.)

3. Nefi 9:20. ”Eivätkä he sitä tienneet”

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on selittänyt, että on monia, jotka kehittyvät hengellisesti mutta eivät pysty havaitsemaan omaa hienovaraista kasvuaan: ”Päivä päivältä [myöhempien aikojen pyhät] lähestyvät Herraa tajuamattakaan, että ovat rakentamassa Jumalan kaltaista elämää. He elävät hiljaa hyvää tehden, palvellen ja omistautuen. He ovat kuin lamanilaiset, joista Herra sanoi, että heidät ’kastettiin tulella ja Pyhällä Hengellä, *eivätkä he sitä tienneet*’ (3. Nefi 9:20, kursivointi lisätty).” (Ks. ”Voimallinen sydämen muutos”, *Valkeus*, maaliskuu 1990, s. 7.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on käyttänyt tätä samaa pyhien kirjoitusten kohtaa ilmaistakseen huolen siitä, että Pyhän Hengen lahjaa ei tunnisteta niin kuin se pitäisi tunnistaa. Hän kannusti myöhempien aikojen pyhiä vaalimaan Pyhän Hengen lahjaa ja neuvoi, kuinka voi tunnistaa Hengen:

”Liian monet meistä ovat niiden kaltaisia, joista Herra sanoi: ’[He tulivat] minun luokseni särkynein sydämin ja murtunein mielin, – – [ja] kääntymisensä hetkellä [heidät] kastettiin tulella ja Pyhällä Hengellä, *eivätkä he sitä tienneet*’ [3. Nefi 9:20, kursivointi lisätty].

Ajatelkaapa sitä: ’Eivätkä he sitä tienneet.’ Ei ole tavatonta, että joku on saanut sen lahjan oikeastaan tietämättä sitä.

– – On niin paljon mentävää, niin paljon tehtävää tässä melskeisessä maailmassa. Voimme olla liian kiireisiä kiinnittääksemme huomiota Hengen kuiskauksiin.” (”Tulenlieskoja, kuin kieliä”, *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 9–10.)

3. Nefi 10:5–6. ”Niin kuin kanaemo kokoaa poikasensa”

• Vertaus, jossa Herran kansan kokoamista verrataan kanaemoon, joka kokoaa poikasensa, tarjoaa mielenkiintoisia oivalluksia. Kanaemo huolehtii poikasistaan ja uhraisi henkensä niiden suojelemiseksi. Kun vaara uhkaa, se kokoaa poikasensa siipiensä alle suojaan. Samalla tavoin Herra rakastaa kansaansa, Israelin huonetta. Hän antoi henkensä kansansa puolesta ja on pyrkinyt kokoamaan heidät yhteen, jotta Hän voisi suojella ja ravita heitä. Monet kerrat Israel on kuitenkin päättänyt hylätä Herran.

Kommentoiden kohtaa 3. Nefi 10:5–6 presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on todistanut, että Vapahtaja auttaa niitä, jotka pyrkivät tulemaan Hänen luokseen:

”Useammin kuin kerran Hän on sanonut, että Hän haluaisi koota meidät luokseen, niin kuin kanaemo kokoaa poikasensa siipiensä suojaan. Hän sanoo, että meidän täytyy päättää tulla Hänen luokseen nöyrinä ja

osoittaen riittävää uskoa Häneen tehdäksemme parannuksen 'täysin vilpittömin sydämin' [3. Nefi 10:6].

Yksi tapa tehdä niin on kokoontua pyhien kanssa Hänen kirkossaan. Menkää kokouksiinne, silloinkin kun se tuntuu vaikealta. Jos te olette lujia, Hän auttaa teitä löytämään voimaa tehdä niin." ("Herran voimassa", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 18.)

3. Nefi 10:12. Ne, jotka ottivat vastaan profeetat

• Kun seuraamme profeettoja, saamme usein osaksemme turvallisuutta. Nefiläiset, jotka ottivat vastaan profeetat, säästyivät suurilta tuhoilta (ks. 3. Nefi 10:12). Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että nefiläisten tavoin meidänkin on seurattava profeettaamme, jos toivomme saavamme turvallisuutta, rauhaa, menestystä ja onnea: "Veljeni ja sisareni, se, että meillä on Jumalan profeetta keskuudessamme, ei ole mikään pikkuasia. Suurenmoisia ja ihmeellisiä ovat ne siunaukset, joita saamme elämäämme kuunnellessamme profeetan kautta saamaamme Herran sanaa. – – Kun kuulemme Herran neuvoja, jotka ilmaistaan kirkon presidentin sanojen välityksellä, meidän reaktiomme tulisi olla varma ja viivyttelemätön. Historia on osoittanut, että saamme osaksemme turvallisuutta, rauhaa, menestystä ja onnea vastatessamme profeetan neuvoon." ("Teidän tulee ottaa vastaan hänen sanansa", *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 80.)

• Presidentti Boyd K. Packer on todistanut, että niiden osaksi, jotka seuraavat profeettoja, tulee siunauksia, ja hän varoitti profeettojen hylkäämisen seurauksista:

"Karl G. Maeser oli kerran johtamassa erästä nuorten lähetyssaarnaajien ryhmää yli Alppien. Kun he pääsivät huipulle, hän katsoi taakseen ja näki rivin keppejä, jotka oli isketty hankeen merkiksi ainoasta turvallisesta reitistä yli muutoin petollisen jäätikön.

Hän pysäytti lähetyssaarnaajien ryhmän ja viittoi kohti keppejä sanoen: 'Veljet, siinä on [Jumalan] pappeus. Nuo ovat vain tavallisia keppejä, kuten me muutkin, – – mutta paikka, jossa ne ovat, tekee niistä meille merkityksellisiä. Jos astumme sivuun niiden merkitsemältä reitiltä, joudumme hukkaan.' (Julkaisussa Alma P. Burton, *Karl G. Maeser, Mormon Educator*, 1953, s. 22.)

Vaikka kukaan meistä ei ole täydellinen, niin kirkon työ etenee tavallisten ihmisten johtamana. Herra on luvannut:

'Jos kansani kuulee minun ääntäni ja niiden palvelijoideni ääntä, jotka olen nimittänyt johtamaan kansaani, katso, totisesti minä sanon teille, että sitä ei siirretä pois sijaltaan.

Mutta jos se ei kuule minun ääntäni eikä näiden miesten ääntä, jotka minä olen nimittänyt, sitä ei siunata.' (OL 124:45–46.)

Todistan, veljet ja sisaret, että kirkon johtajat ovat Jumalan kutsumia oikealla valtuudella, ja kirkon jäsenet tietävät, että heillä on tuo valtuus ja että kirkon säännönmukaisesti asetetut johtavat veljet ovat asianmukaisesti asettaneet heidät. Jos me seuraamme heitä, me pelastumme. Jos erkanemme heistä, joudumme varmasti harhaan." ("Senkaltaisia karta", *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 155. vuosikonferenssista, s. 35.)

3. Nefi 11:3. He "kuulivat äänen"

• Vanhin Dallin H. Oaks on opettanut, että "vieno ääni", joka "sai heidän sydämensä *palamaan*" (3. Nefi 11:3, kursivointi lisätty) oli pikemminkin *tunne* kuin ääni: "Sana 'palamaan' viittaa tässä kirjoitusten kohdassa varmastikin hyvänolon ja tyyneyden tunteeseen" (ks. "Opettaminen ja oppiminen Hengen kautta", *Liahona*, toukokuu 1999, s. 22). *Tyyneys* tarkoittaa lämpöä, lempeyttä ja levollisuutta.

• Aivan kuten nefiläisten oli aukaistava korvansa (ks. 3. Nefi 11:5) kuullakseen Jumalan äänen, presidentti Boyd K. Packer on selittänyt, että meidän on kuunneltava, jotta voisimme tuntea Hengen lempeät kuiskaukset:

"Pyhissä kirjoituksissa kerrotaan, ettei Hengen ääni ole 'kova' eikä 'terävä'. Se ei ole 'ukkosen ääni eikä – – kova, melskeinen ääni', vaan 'täydellisen lempeä hiljainen ääni, ikään kuin se olisi ollut kuiskaus', ja se voi tunkeutua 'aivan sieluun asti' ja saada sydämen palamaan. (3. Nefi 11:3; Hel. 5:30; OL 85:6–7.) Muistakaa, kuinka Elia sai tietää, ettei Herran ääni ollut myrskyssä eikä maanjäristyksessä eikä tulessa, vaan se oli 'hiljaista huminaa' (1. Kun. 19:12).

Henki ei kiinnitä huomiotamme huutamalla tai ravistelemalla meitä kovakouraisesti. Se pikemminkin kuiskaa. Se hyväilee niin lempeästi, että jos keskitymme

muuhun, emme ehkä tunne sitä lainkaan. (Ei ole mikään ihme, että viisauden sana ilmoitettiin meille, sillä kuinka juoppo tai huumeiden käyttäjä voisi tuntea sellaisen äänen?)

Joskus se koskettaa juuri sen verran, että huomaisimme sen. Mutta useimmiten käy niin, että ellemme ota vaarin lempeästä tunteesta, Henki vetäytyy pois." (Ks. "Herran lamppu", *Valkeus*, joulukuu 1988, s. 35.)

3. Nefi 11:5–7. "Nähkää minun rakas Poikani"

• Presidentti Ezra Taft Benson on puhunut siitä harvinaisesta kokemuksesta, jolloin kuultiin taivaallisen Isän ääni:

"Vain harvat ihmiset koko maailman historiassa ovat todella kuulleet Isän Jumalan äänen puhuvan heille. Kun ihmiset katsoivat taivaalle, 'he näkivät Miehen laskeutuvan taivaasta; ja hän oli pukeutunut valkoiseen viittaan, ja hän tuli alas ja seisoi heidän keskellään' [3. Nefi 11:8].

Kirkastettu, ylösnoussut olento, jumaluuden jäsen, lukemattomien maailmojen Luoja, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala seisoi heidän silmiensä edessä!" (Ks. "Vapahtajan käynti Amerikassa", *Valkeus*, heinäkuu 1987, s. 4.)

3. Nefi 11:11. Katkera malja

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, että Vapahtajan esimerkin noudattaminen koetusten aikana auttaa meitä kestämään omat henkilökohtaiset "katkerat maljamme": "Juodessaan eteensä tulleesta katkerasta maljasta monet jäsenet erehtyvät ajattelemaan, että tämä malja menee muiden ohitse. Ensimmäisinä sanoinaan läntisellä mantereella asuville ihmisille Jeesus Nasaretilainen kertoi sydämeenkäyvällä tavalla siitä katkerasta maljasta, jonka Isä oli antanut Hänelle (ks. 3. Nefi 11:11). Jokaisen sielun juotavaksi annetaan jonkinlainen katkera malja. Vanhemmat, joiden lapsi harhautuu oikealta tieltä, joutuvat kokemaan sanoin kuvaamatonta surua. Nainen, jonka aviomies on julma tai tunteeton, voi tuntea sydämensä murtuvan joka päivä. Jäsenet, jotka eivät solmi avioliittoa, saattavat kärsiä surua ja pettymystä. Katkeran maljan juomisen jälkeen tulee kuitenkin hetki, jolloin ihmisen täytyy hyväksyä tilanne sellaisena kuin se on ja kääntyä Jumalan ja lähimmäisten puoleen. Presidentti Harold B. Lee on sanonut: 'Älkää antako itsesäälin tai epätoivon johtaa teitä pois siitä suunnasta, jonka tiedätte oikeaksi.' Vapahtaja on osoittanut suunnan: meidän henkemme ja sydämemme täytyy syntyä uudesti." (Ks. "Toinen syntymä", *Valkeus*, kesäkuu 1998, s. 3–4.)

3. Nefi 11:14–17. Haavat Hänen käsissän ja jaloissaan ja kyljessään

• Kun ylösnoussut Herra ilmestyi nefiläisille, Hän kutsui heitä tunnustelemaan haavoja käsissään ja jaloissaan ja kyljessään, jotta he voisivat todistaa Hänen ylösnousemuksestaan (ks. 3. Nefi 11:14). Vanhin Jeffrey R. Holland on opettanut, että Jeesuksen Kristuksen kuolevaisuuden haavat ovat merkkejä Hänen uhristaan:

"Vaikka päivämme tuntuisivat kuinka synkiltä, niin maailman Vapahtajan päivät ovat olleet paljon synkemmät. Muistutuksena niistä päivistä Jeesus on katsonut hyväksi säilyttää opetuslastensa hyväksi ylösnousseessa ruumiissaankin, joka muutoin on täydelliseksi tehty ruumis, käsissään ja jaloissaan ja kyljessään olevat haavat – tavallaan merkkeinä siitä, että tuskallisia asioita tapahtuu myös puhtaille ja täydellisille; tavallaan merkkeinä siitä, että tässä maailmassa koettu kärsimys *ei* ole osoitusta siitä, etteikö Jumala rakastaisi meitä; tavallaan merkkeinä siitä, että vaikeudet menevät ohi ja me voimme olla onnellisia. Muistuttakaa toisia siitä, että sielumme Kapteenina on haavoitettu Kristus; Hän, jolla on yhä arvet merkkinä siitä, että me saamme anteeksi, vammat merkkinä Hänen rakkaudestaan ja nöyryydestään, särjetty ruumis merkkinä kuuliaisuudesta ja uhrista.

Nämä haavat ovat tärkein tuntomerkki, mistä meidän on määrä tunnistaa Hänet, kun Hän tulee. Hän saattaa pyytää meitä tulemaan luokseen, kuten Hän on pyytänyt muitakin, katsomaan ja tunnustelemaan noita merkkejä. Ellemme aiemmin niin varmasti silloin me muistamme Jesajan sanat, että juuri meidän tähtemme Jumala oli

'hyljeksitty – –, ihmisten torjuma, kipujen mies, sairauden tuttava', että 'meidän rikkomuksemme olivat hänet lävistäneet ja meidän pahat tekomme hänet ruhjoneet. Hän kärsi rangaistuksen, jotta meillä olisi rauha, hänen haavojensa hinnalla me olemme parantuneet.' (Jes. 53:3, 5.)" (Ks. "Opettaa, julistaa, parantaa", *Liahona*, tammikuu 2003, s. 22.)

3. Nefi 11:16–21. Hoosianna

• "Sana *hoosianna* on translitteroitu muoto heprealaisesta anomista osoittavasta sanasta, joka tarkoittaa pohjimmiltaan 'oi, suo pelastus'. Selvästi ihmiset pyysivät Vapahtajaa opettamaan heille tien pelastukseen. Näin ollen ei ole mikään ihme, että Hän heti opettaa heille evankeliumin perusperiaatteet ja toimitukset." (Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, s. 261–262.)

3. Nefi 11:21–27. Kasteen merkitys

• Nefiläisten keskuudessa näyttää olleen jonkin verran kiistaa kastamistavasta. Herra selvensi, kuinka toimitus piti suorittaa. Presidentti Boyd K. Packer on selittänyt kasteen merkitystä ja varoittanut, ettemme saa muuttaa tätä pyhää toimitusta:

"Upotuskaste syntien anteeksisaamiseksi on ensimmäinen toimitus. Kasteen on tapahduttava upottamalla, sillä se kuvaa sekä esiintulemista ajallisesta kuolemasta, haudasta, että puhdistumista, joka on edellytyksenä lunastukselle hengellisestä kuolemasta.

– – Suunnitelman mukaan kaste ei ole ainoastaan liittymistä Jeesuksen Kristuksen kirkkoon. Se aloittaa hengellisen uudestisyntymisen, joka voi lopulta johtaa takaisin Jumalan eteen.

Jos me todella ymmärtäisimme, mitä kaste merkitsee, emme voisi koskaan pitää tätä pyhää toimitusta vähäpätöisenä tai muuttaa sen muotoa. – – Sakramentin kautta me uudistamme tämän liiton." (*Our Father's Plan*, 1984, s. 39–40.)

3. Nefi 11:29 📖

Miksi Vapahtaja neuvoo meitä välttämään kiistelyä?

3. Nefi 11:28–30 📖. Vältä kiistelyä

• Presidentti Henry B. Eyring auttaa meitä ymmärtämään, että Jumalan Henki ei ohjaa ihmisiä kiistelemään: "Kun keskuudessamme on tämä Henki, me voimme odottaa sopusointua. Henki tuo sydämeemme todistuksen totuudesta, ja se yhdistää ne, joilla on sama todistus. Jumalan Henki ei koskaan synnytä kiistelyä (ks. 3. Nefi 11:29). Se ei koskaan synnytä ihmisten välisiä eriarvoisuuden tunteita, jotka johtavat riitoihin (ks. Joseph F. Smith, *Evankeliumin oppi*, 1980, s. 124). Se johtaa henkilökohtaiseen rauhaan ja ykseyden tunteeseen muiden kanssa. Se yhdistää sieluja. Ykseydessä elävä perhe, ykseydessä elävä kirkko ja rauhan maailma ovat riippuvaisia ykseydessä elävistä sieluista." (Ks. "Että me yhtä olisimme", *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 75.)

• Presidentti Thomas S. Monson on esittänyt kertomuksen, joka havainnollistaa siunauksia, joita tulee kiistelyn välttämisestä. Luettuaan kohdan 3. Nefi 11:28–30 📖 hän sanoi:

"Sallinette minun lopettaa kertomukseen kahdesta miehestä, joita pidän sankareina. Heidän rohkeita tekojaan ei suoritettu kansallisessa mittakaavassa vaan rauhallisessa laaksossa, joka tunnetaan Utahin Midwaynä.

Vuosia sitten Roy Kohler ja Grant Remund palvelivat yhdessä kirkon tehtävissä. He olivat parhaat ystävykset. He olivat maanviljelijöitä ja maitotilallisia. Sitten syntyi väärinkäsitys, joka aiheutti vähäisen särön heidän välilleen.

Kun Roy Kohler myöhemmin sairastui vakavasti syöpään ja hänellä oli enää vähän elinaikaa, vaimoni Frances ja minä kävimme Royn ja hänen vaimonsa luona, ja minä annoin Roylle siunauksen. Jälkeenpäin jutellessamme veli Kohler sanoi: 'Kuulkaas, kun kerron teille yhden hienoimmista kokemuksista, mitä minulla on elämäni varrella ollut.' Sitten hän kertoi minulle erimielisyydestään Grant Remundin kanssa ja sitä seuranneesta vieraantumisesta. Hän selitti: 'Me olimme tavallaan riidoissa keskenämme.'

'Sitten', Roy jatkoi, 'olimme juuri saaneet heinän korjatuksi talteen talven varalle, kun kuumentunut heinä eräänä yönä syttyi itsestään palamaan, paloi ja poltti maan tasalle ladon ja kaiken, mitä siellä oli. Olin aivan poissa tolaltani', Roy sanoi. 'En tiennyt, mitä ihmettä

voisin tehdä. Yö oli pimeä lukuun ottamatta tulen hiipuvaa hiillosta. Silloin näin tiellä Grant Remundin maatilalta päin lähestyvät traktorien ja muun raskaan kaluston valot. ”Pelastuspartion” kääntyessä pihatiellemme ja kohdatessa minut kyynelissä Grant sanoi: ”Roy, sinulla on melkoinen sotku siivottavanasi. Poikani ja minä olemme tässä. Ryhdytäänpä työhön.”’ Yhdessä he kävivät käsiksi urakkaan. Kätketty kiila, joka oli lyhyen aikaa erottanut heitä, oli hävinnyt ikiajoiksi. He tekivät työtä läpi yön ja vielä seuraavana päivänä monien muiden paikkakuntalaisten liittyessä mukaan.

Roy Kohler on nukkunut pois, ja Grant Remund ikääntyy. Heidän poikansa ovat palvelleet yhdessä seurakuntansa piispakunnassa. Pidän suuressa arvossa näiden kahden suurenmoisen perheen ystävyyttä.” (Ks. ”Kätketyt kiilat”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 22.)

3. Nefi 11:28–40. Jeesus puhui opistaan

• Ilmaus ”minun oppini” esiintyy kahdeksan kertaa kohdassa 3. Nefi 11:28–40. Herra kuvasi, että Hänen oppinsa on parannus ja kaste. Samanlaisin ilmauksin Nefi käytti merkittävästi aikaa luvussa 2. Nefi 31 kuvaten sitä, mitä hän nimitti ”Kristuksen opiksi”. Nefi sisällytti Kristuksen oppien luetteloonsa uskon, parannuksen, kasteen, Pyhän Hengen lahjan, pyhien kirjoitusten tutkimisen ja kestämisen loppuun asti. Myöhemmin käydessään Mormonin kirjan kansan luona Herra toisti nämä samat periaatteet (ks. 3. Nefi 27) ja käytti niistä nimitystä ”minun evankeliumini”. Nämä periaatteet muistuttavat meitä neljännestä uskonkappaleesta: ”Me uskomme, että evankeliumin ensimmäiset periaatteet ja toimitukset ovat ensimmäiseksi, usko Herraan Jeesukseen Kristukseen; toiseksi, parannus; kolmanneksi, upotuskaste syntien anteeksisaamiseksi; neljänneksi, kätten päällepaneminen Pyhän Hengen lahjan saamiseksi.”

Pohdittavia seikkoja

- Miksi täydellinen pimeys on sopiva merkki ja vertauskuva Vapahtajan kuolemasta?
- Kuinka Herra on yrittänyt koota sinut laumaansa?
- Kuinka voi saada ”särkyneen sydämen” ja ”murtuneen mielen”? (3. Nefi 9:20.)
- Kuinka ”kiistelyn henki” (3. Nefi 11:29) ja keskustelu erimielisyyden ratkaisemiseksi eroavat toisistaan? Kuinka ihmiset voivat olla eri mieltä ilman että heistä tulee riidanhaluisia?

Ehdotettuja tehtäviä

- Vain ne, jotka ottivat vastaan profeetat, säästyivät Herran tulemisen tuhoilta. Laadi luettelo ohjeista, joita profeetta ja kahdentoista apostolin koorumin jäsenet ovat lausuneet viimeaikaisissa yleiskonferenssikokouksissa. Suunnittele, kuinka aiot soveltaa niitä elämääsi.
- Sekä Nefi että Samuel Lamanilainen profetoivat tarkasti siitä tuhosta, joka tapahtuisi Amerikassa pian sen jälkeen kun Jeesus Kristus kuolisi Jerusalemissa. Vertaa kohdissa 2. Nefi 26:3–9 ja Hel. 14:20–27 esitettyjä profetioita niiden toteutumiseen kohdassa 3. Nefi 8:5–23.
- Hyvin harvat ihmiset maailman historiassa ovat koskaan todella kuulleet Isän Jumalan äänen puhuvan heille. Laadi kaavio, jossa vertaat taivaallisen Isän sanoja, kun Hän puhui Jeesuksen Kristuksen kasteen yhteydessä (ks. Matt. 3:17; Mark. 1:11; Luuk. 3:22), Kirkastusvuorella (ks. Matt. 17:5; Mark. 9:7; Luuk. 9:35), nefiläisille (3. Nefi 11:7) ja profeetta Joseph Smithille (JS–H 17). Kuvaile kunkin lausuman merkitystä.

Luku 41

3. Nefi 12–14

Johdanto

Palvelutyönsä aikana kuolevaisuudessa Jeesus esitti vuorisaarnan kannustaakseen opetuslapsiaan pyrkimään täydellisyyteen täysin vilpittömin sydämin. Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus ilmestyi Mormonin kirjan kansalle läntisellä pallonpuoliskolla ja esitti jälleen tämän saarnan.

Tässä saarnassa olevat evankeliumin mittapuut on vahvistettu uudelleen meidän aikanamme nykypäivän ilmoituksen välityksellä. Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on huomauttanut: ”Vapahtajan ihmeellinen viesti vuorisaarnassa on meille kaikille yhtä tärkeä kuin palava pensas Moosekselle: ’Vaan pyrkikää ensiksi rakentamaan Jumalan valtakuntaa ja vahvistamaan hänen vanhurskauttaan’ [JSR Matt. 6:38; ks. myös Matt. 6:33]. Tämän viestin täytyy tunkeutua meidän sydämeemme ja sieluumme. Kun otamme tämän viestin vastaan, me valitsemme henkilökohtaisen kantamme tässä elämässä.” (”Saitko oikean viestin?”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 67.)

Kun tutkit Mormonin kirjasta näitä pyhiä periaatteita, saat oivalluksia, jotka auttavat sinua pysymään uskollisena ja pysyttelemään tiellä täydellisyyteen.

Selityksiä

3. Nefi 12–14. Malli elämäämme varten

• Vuorisaarna, kuten se sisältyy sekä Raamattuun että Mormonin kirjaan, on Herran malli täydelliseksi tulemista varten. Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on sanonut tästä saarnasta: ”Kristus ei tullut maailmaan vain sovittaakseen ihmiskunnan synnit vaan myös antamaan maailmalle esimerkin Jumalan lain täydellisyyden mittapuusta ja kuuliaisuudesta Isälle. Vuorisaarnassaan Mestari antoi meille eräänlaisen ilmoituksen omasta luonteestaan, joka oli täydellinen, tai ilmoituksen, jonka voisi sanoa olevan ’omaelämäkerta, jonka jokaisen tavun Hän oli kirjoittanut tekoina’, ja niin tehden Hän antoi meille mallin omaa elämäämme varten.” (Ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: Harold B. Lee*, 2001, s. 199–200.)

3. Nefi 12:1–2. Ottakaa varteen apostolien sanat

• Vapahtaja aloitti saarnansa nefiläisille kiinnittämällä heidän huomionsa siihen, kuinka tärkeää on seurata kahtatoista nefiläistä opetuslasta, jotka Hän oli kutsunut ja joille Hän oli antanut voiman ja valtuuden. Myös nykypäivän ilmoitus on tähdentänyt sitä turvallisuutta ja niitä siunauksia, jotka tulevat, kun seuraamme Herran valitsemia palvelijoita (ks. OL 1:38 📖; 21:6). Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, miksi on ratkaisevan tärkeää, että seuraamme ensimmäistä presidenttikuntaa ja kahdentoista apostolin koorumia nykyään:

Jerry Thompson, © IRI

”Kirkon apostolien ja profeettojen perustuksen tarkoituksena oli olla siunaukseksi kaikkina aikoina mutta *varsinkin* vastoinkäymisten tai vaarojen aikoina, jolloin saattaisimme tuntea itsemme lasten kaltaisiksi, hämmentyneiksi tai epävarmoiksi, ehkäpä hieman pelokkaiksi, aikoina, jolloin ihmisten kavaluus tai paholaisen pahansuopuus yrittäisi hämmentää tai johtaa harhaan. Sellaisia aikoja varten, joita tulee nykyisin, Jumala on valtuuttanut ja te olette hyväksyneet ensimmäisen presidenttikunnan ja kahdentoista apostolin koorumin profeetoiksi, näkijöiksi ja ilmoituksensaajiksi. – –

Sellainen perustus Kristuksessa on ollut ja on aina oleva suoja. – – Sellaisina aikoina kuin me nyt elämme – ja jollaisia tulemme enemmän tai vähemmän aina elämään – elämän myrskyillä ’ei ole valtaa teihin – –’ [Hel. 5:12].” (”Profeettoja, näkijöitä ja ilmoituksensaajia”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 7.)

3. Nefi 12:1–2

Vertaa näitä jakeita kohdan Matt. 5:1–2 kanssa. Mitä Mormonin kirjan kertomus lisää?

3. Nefi 12:3–12. Siunatuksijulistukset

• Vapahtajan saarna alkaa lausumilla, joista käytetään nimitystä siunatuksijulistukset. Ne alkavat ilmauksilla, joissa julistetaan, että ”siunattuja ovat…” (ks. 3. Nefi 12:1–11). Nämä sanat kuvaavat, mitä tapahtuu, kun pyhät soveltavat tämän saarnan opetuksia elämäänsä.

[Englanninkielisen] Raamatun sanastossa selitetään, että siunatuksijulistukset ”kuvaavat tiettyjä perustekijöitä, jotka muodostavat hienostuneen ja hengellisen luonteen ja jotka kaikki ovat läsnä aina kun kyseinen luonne esiintyy täydellisyydessään. Siunatuksijulistukset eivät niinkään ole erillisiä lausumia vaan toisiinsa yhteydessä olevia ja järjestyksessään vähitellen kehittyviä.” (Bible Dictionary, hakusana ”Beatitudes”, s. 620.) Pyhien kirjoitusten opas lisää: ”Siunatuksijulistukset on järjestetty siten, että kukin niistä rakentuu sitä edeltävän varaan” (hakusana ”Siunatuksijulistus”, s. 170).

Presidentti Harold B. Lee on opettanut, että siunatuksijulistukset sisältävät ”täydellisen elämän rakenteen”: ”Neljä niistä liittyy – – henkilökohtaiseen elämäämme” ja neljässä ”käsitellään ihmisten välisiä sosiaalisia suhteita” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Harold B. Lee*, s. 200, 203). Seuraava kaavio havainnollistaa tätä suhdetta:

Henkilökohtainen elämä	Ihmisten väliset suhteet
Siunattuja ovat hengessä köyhät.	Siunattuja ovat sävyisät.
Siunattuja ovat kaikki murheelliset.	Siunattuja ovat armeliaat.
Siunattuja ovat kaikki ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano.	Siunattuja ovat kaikki rauhantekijät.
Siunattuja ovat kaikki puhdassydämiset.	Siunattuja ovat kaikki ne, joita minun nimeni tähden vainotaan.

3. Nefi 12:3. ”Siunattuja ovat hengessä köyhät, jotka tulevat minun luokseni”

• Presidentti Harold B. Lee on määritellyt, mitä tarkoittaa olla hengessä köyhä:

”Mestari [sanoi]: ’Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta’ (Matt. 5:3). Hengessään köyhillä tarkoitetaan tietenkin niitä, jotka ovat hengellisesti puutteenalaisia, jotka tuntevat olevansa niin köyhiä hengellisesti, että he etsivät ja kaipaavat suuresti apua. – –

Jokaisen meistä, täydellisyyteen päästäksemme, täytyy kerran kysyä itseltämme: ’Mitä vielä puuttuu?’ jotta voisimme aloittaa kiipeämisen ylöspäin täydellisyyteen johtavalla valtatiellä.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Harold B. Lee*, s. 197.)

• Ilmaus ”jotka tulevat minun luokseni” (3. Nefi 12:3) ei esiinny Uuden testamentin versiossa vuorisaarnasta, mutta se selventää Vapahtajan opetusta. On siunattua olla hengessä köyhä, *jos* me tulemme Kristuksen luo. Vapahtaja kuvasi kohdassa 3. Nefi 12:2, kuinka me alamme tulla Hänen luokseen. Lausumaa ”jotka tulevat minun luokseni” voidaan periaatteessa soveltaa muihinkin siunatuksijulistuksiin. Jotta saisimme lohdutuksen (ks. jae 4), perisimme maan (ks. jae 5), täyttyisimme Pyhällä Hengellä (ks. jae 6), saisimme armon (ks. jae 7) tai saisimme nähdä Jumalan (ks. jae 8), meidän on tultava Kristuksen luo.

Kun Vapahtaja oli aloittamassa saarnaansa, joka käsitteli tulemista Hänen tykönsä, Hän mainitsi kasteen 19 kertaa kohtien 3. Nefi 11:21 ja 12:2 välillä. Täydellisesti ”Kristuksen luo tulemiseen” sisältyy pelastuksen toimitusten vastaanottaminen.

Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on kuvannut täydentäviä tapoja, joilla voimme tulla Kristuksen luo: ”[Tulemme] Kristuksen tykö julistamalla evankeliumia, tekemällä elämämme täydelliseksi ja lunastamalla kuolleemme. Kun tulemme Kristuksen tykö, me tuomme siunauksia omaan elämäämme, perheemme elämään ja taivaallisen Isämme lasten elämään, niin elävien kuin kuolleidenkin.” (Ks. ”Tulkaa Kristuksen tykö ja tulkaa täydellisiksi hänessä”, *Valkeus*, heinäkuu 1988, s. 77.)

3. Nefi 12:4. ”Siunattuja ovat kaikki murheelliset”

• Vanhin Spencer J. Condie seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, kuinka siunatuksijulistukset voidaan

nähdä luonteeltaan vähitellen kehittyvinä: ”Siunatuksi-julistukset voidaan nähdä vanhurskauteen johtavana ohjeena, jossa on vähittäisiä askelia alkaen ilmauksesta ’hengessä köyhät, jotka tulevat [Kristuksen luo]’ (3. Nefi 12:3). Seuraavana askeleena selestisessä ohjeessa on olla *murheellinen* varsinkin syntiemme vuoksi, sillä ’Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen – –, sillä se johtaa pelastukseen’ (2. Kor. 7:10).” (*Your Agency, Handle with Care*, 1996, s. 8.)

3. Nefi 12:5. ”Siunattuja ovat sävyisät”

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on selittänyt, ettei sävyisyys ole heikkoutta:

”Jos Herra oli sävyisä ja alistuvainen ja nöyrä, niin tullakseen nöyräksi ihmisen täytyy silloin tehdä sitä, mitä Hän teki – tuomita pelottomasti paha, edistää rohkeasti vanhurskauden tekoja, kohdata urheasti jokainen ongelma, tulla itsensä ja eteen tulevien tilanteiden herraksi sekä olla kiinnittämättä juurikaan huomiota omiin ansioihin.

Nöyryys ei ole mahtailevaa, ylimielistä eikä kopeaa. Se ei ole heikkoa, horjuvaa eikä nöyristelevää. – –

Nöyrä ja *sävyisä* viittaavat asianmukaisesti hyveisiin, eivät heikkouksiin. Ne viittaavat mielialan jatkuvaan lempeyteen sekä vihan ja kiihkon puuttumiseen. – – Se ei ole nöyristelevää alistuneisuutta. Se ei ole kyyristelyä eikä pelkoa. – –

Kuinka ihminen tulee nöyräksi? Mielestäni häntä tulee muistuttaa jatkuvasti hänen riippuvuudestaan. Riippuvuudesta kenestä? Herrasta. Kuinka voi muistuttaa itseään? Todellisen, jatkuvan, Jumalaa kunnioittavan, kiitollisen rukouksen avulla.” (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, toim. Edward L. Kimball, 1982, s. 232–233.)

3. Nefi 12:6. ”Ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano”

• Palvellessaan Apuyhdistyksen ylimmässä johtokunnassa sisar Sheri L. Dew selitti, kuinka *halu* (nälkä ja jano) liittyy *tekoihin* eli kykyyn työskennellä toivottujen tulosten saavuttamiseksi: ”Meidän kykymme kuulla hengellisesti liittyy meidän halukkuuteemme tehdä työtä asian hyväksi. Presidentti Hinckley on usein sanonut, että ainoa hänen tietämänsä tapa saada jotain aikaan on mennä polvilleen ja pyytää apua ja sitten nousta jaloilleen ja ryhtyä työhön. Tuo uskon ja ahkeran työn yhdistelmä on täydellinen opiskeluohjelma Hengen kielen oppimiseksi. Vapahtaja opetti: ’Siunattuja ovat kaikki ne, joilla on vanhurskauden *nälkä* ja *jano*, sillä heidät täytetään Pyhällä Hengellä’ (3. Nefi 12:6, kursivointi lisätty). Nälkä ja jano tarkoittavat silkkaa hengellistä työtä. Palveleminen temppelissä, parannuksen tekeminen tullaksemme yhä puhtaammiksi, anteeksiantaminen ja anteeksiannon tavoitteleminen sekä vilpitön paasto ja rukous lisäävät kaikki kykyämme vastaanottaa Henki. Hengellinen työ *tehoaa*, ja se on avain siihen, että oppii kuulemaan Herran äänen.” (Ks. ”Me emme ole yksin”, *Liahona*, tammikuu 1999, s. 114.)

3. Nefi 12:8. ”Puhdassydämiset”

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, mitä tarkoittaa olla puhdassydäminen:

”Vilpittömyys on puhdassydämisyyttä, ja se on olennaisen tärkeä hyve niille, jotka haluavat tulla luetuiksi Kristuksen totisten seuraajien joukkoon. – –

Jos me olemme vilpittömiä, niin me olemme rehellisiä, uskollisia ja vanhurskaita. Nämä kaikki ovat jumaluuden ominaisuuksia, ja niitä vaaditaan pyhiltä. Ne, jotka ovat rehellisiä, ovat oikeudenmukaisia ja totuudenmukaisia puheessaan, avoimia teoissaan, vailla petollisuutta sekä varastamisen, vääristelyn ja kaiken muun vilpillisen toiminnan yläpuolella. Rehellisyys on Jumalasta; epärehellisyys on perkeleestä, joka oli valehtelija alusta asti. Vanhurskaus tarkoittaa sellaista elämää, joka on sopusoinnussa evankeliumin lakien, periaatteiden ja toimitusten kanssa.” (Ks. ”Vilpittömyys”, *Valkeus*, heinäkuu 1988, s. 71.)

3. Nefi 12:9. Rauhantekijät

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on todistanut siitä, mikä on rauhantekijäksi tulemisen perimmäinen alkulähde: ”Tuleminen Jeesuksen Kristuksen – ’Rauhan Ruhtinaan’ [Jes. 9:5] – tykö on polku, joka johtaa rauhaan maan päällä ja hyvään tahtoon ihmisten keskuudessa [ks. Luuk. 2:14]” (”Autuaita rauhantekijät”, *Liahona*, marraskuu 2002, s. 39).

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut sitä, kuinka voimme

tulla rauhantekijöiksi: ”Rauhantekijät: Täydessä merkityksessä vain ne, jotka uskovat ja levittävät evankeliumin täyteyttä, ovat rauhantekijöitä tämän siunatuksi julistuksen täydellisen sisällön puitteissa. Evankeliumi on rauhan sanoma koko ihmiskunnalle. Jumalan lapset: Ne, jotka on otettu lapsiksi Jumalan perheeseen sen vuoksi, että he ovat omistautuneet totuudelle. Sen tapahtumien kulun myötä heistä tulee Jumalan perillisiä ja Kristuksen kanssaperillisiä. (Room. 8:14–18; Gal. 3:26–29; 4:1–7.)” (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 osaa, 1971–1973, osa 1, s. 216.)

3. Nefi 12:13. ”Maan suola”

• Mormonin kirjan kertomus viittaa siihen, että maan suolana oleminen on tavoite, johon kirkon jäsenten tulee pyrkiä (ks. 3. Nefi 12:13). Mooseksen uhrimenoissa suola oli muistutuksena siitä, että meidän tulee muistaa liittomme Jumalan kanssa ja säilyttää ne (ks. 4. Moos. 18:19; 2. Aik. 13:5). Vastaavassa mielessä pyhien tulee auttaa palauttamaan ja säilyttämään liitot näinä myöhempinä aikoina. Kohdassa OL 101:39–40 esitetään, mitä ihmisen on tehtävä, jotta häntä pidettäisiin ”maan suolana”.

”Maan suolana” olemiseen liittyy tärkeä merkitys. Palvellessaan seitsemänkymmenen johtokunnan jäsenenä vanhin Carlos E. Asay (1926–1999) selitti pappeudenhaltijoille:

”’Kun ihmisiä kutsutaan minun ikuiseen evankeliumiini ja he tekevät ikuisen liiton, heitä pidetään maan suolana ja ihmisten makuna;

heidät on kutsuttu ihmisten mauksi’ (OL 101:39–40, kursivointi lisätty).

Sanalla *maku* tarkoitetaan miellyttävää makua, kiinnostavaa ominaisuutta ja hyvää mainetta. – –

Eräs maailmankuulu kemisti kertoi minulle, ettei suola menetä makua vanhetessaan. Se menettää makunsa muihin aineisiin sekoittumisen ja saastumisen vuoksi. Samalla tavoin pappeuden voima ei vähene iän myötä; sekin menetetään sekoittumisen ja saastumisen vuoksi. – –

Mies menettää makunsa ja kelvollisuutensa, kun hän saastuttaa mielensä epäpuhtailla ajatuksilla, häpäisee suunsa puhumalla muuta kuin totuutta ja käyttää väärin voimaansa tekemällä pahoja tekoja. – –

Haluaisin antaa nämä yksinkertaiset ohjeet avuksi erityisesti nuorille miehille, jotta he voisivat säilyttää makunsa: Ellei se ole *puhdasta*, älä ajattele sitä. Ellei se ole *totta*, älä sano sitä. Ellei se ole *hyvää*, älä tee sitä. (Ks. Marcus Aurelius, ’The Meditations of Marcus Aurelius’, julkaisussa *The Harvard Classics*, toim. Charles W. Eliot, 1909, s. 211.)” (Ks. ”Maan suola: ihmiskunnalle mauksi ja ihmisten pelastajiksi”, *Valkeus*, lokakuu 1980, s. 78.)

3. Nefi 12:14–16. ”Niin loistakoon siis teidän valonne”

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista viittasi henkilökohtaiseen kokemukseen tähdentäessään sitä, kuinka tärkeää on olla valona toisille:

”Varttuessani Long Islandilla New Yorkissa ymmärsin, kuinka elintärkeää valo oli niille, jotka matkasivat avomerellä pimeydessä. Kuinka vaarallinen onkaan sammunut majakka! Kuinka tuhoisa onkaan majakka, jonka valo on mennyt epäkuntoon!

Meidän, joilla on Pyhän Hengen lahja, täytyy kuunnella sen johdatusta, jotta voimme olla valona muille.

’Näin loistakoon teidänkin valonne ihmisille’, Herra on sanonut, ’jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isäänne, joka on taivaissa’ [Matt. 5:15–16].

Emme koskaan tiedä, kuka saattaa olla meistä riippuvainen. Ja kuten Vapahtaja on sanonut: ’Kukaties he vielä palaavat ja tekevät parannuksen ja tulevat minun luokseni täysin vilpittömin sydämin, ja minä parannan heidät; ja te olette keinona pelastuksen tuomisessa heille’ [3. Nefi 18:32].” (Ks. ”Pimeydestä Hänen ihmeelliseen valoonsa”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 79.)

3. Nefi 12:17–20, 46–47. Jeesus Kristus täytti Mooseksen lain

• Siihen mennessä kun Vapahtaja suoritti palvelutyönsä kuolevaisuudessa, Mooseksen laki oli ollut israelilaisten uskonnollisen ja sosiaalisen elämän perustana yli tuhannen vuoden ajan. Nefiläisillä oli lakia koskevat

kirjalliset muistiinpanot pronssilevyillä, ja nefiläiset profeetat opettivat ja noudattivat lakia. Kun Vapahtaja kävi nefiläisten luona, Hän opetti heille, että laki oli Hänessä kokonaan täytetty. Heidän ei kuitenkaan pitänyt ajatella, että Mooseksen laki olisi kumottu tai että se olisi hävinnyt (ks. 3. Nefi 12:17–18). Kuinka Vapahtaja ei kumonnut Mooseksen lakia vaan täytti sen? Mooseksen lakiin sisältyi sekä *moraalisia* että *rituaalisia* puolia.

Moraalisiin puoliin kuului sellaisia käskyjä kuten ”Älä tapa” ja ”Älä tee aviorikosta”. Jeesus Kristus opetti nefiläisille, että murhan ja aviorikoksen välttämisen lisäksi heidän tuli välttää myös vihaa ja himoa – niitä sydämen tiloja, jotka johtavat murhaan ja aviorikokseen (ks. 3. Nefi 12:21–30). Siten Jeesuksen Kristuksen evankeliumi täytti lain siinä mielessä, että se laajensi Mooseksen lain moraalisia puolia olemalla korkeampi laki. Se sisälsi Mooseksen lain moraaliin liittyvät käskyt ja asetti ne laajempien, sydämenmuutosta edellyttävien evankeliumin periaatteiden yhteyteen.

Mooseksen lain *rituaalisiin* puoliin sisältyi eläinuhreja ja polttouhreja koskevia käskyjä – joita Abinadi nimitti menoiksi ja toimituksiksi (ks. Moosia 13:30). Nefiläiset profeetat ymmärsivät, että näiden Mooseksen lain osien tarkoituksena oli auttaa ihmisiä odottamaan Jeesuksen Kristuksen sovitusuhria (ks. 2. Nefi 25:24; MK Jaak. 4:5; Moosia 16:14–15). Sen tähden kun Vapahtajan palvelutehtävä kuolevaisuudessa oli suoritettu loppuun, nämä tulevaa odottavat toimitukset eivät voineet enää valmistaa tulevaan tapahtumaan – tuo tapahtuma oli jo tapahtunut, ja toimitukset oli siinä mielessä täytetty, että tapahtuma päättyi. Siten Vapahtaja opetti nefiläisille, että eläinuhrien ja polttouhrien oli määrä lakata ja että Hänen seuraajiensa oli määrä sen sijaan uhrata särkyneen sydämen ja murtuneen mielen uhri (ks. 3. Nefi 9:19–20). Niiden toimitusten sijaan, jotka enteilivät tulevaa sovitusta, Vapahtaja järjesti sakramentin, muistamisen toimituksen, joka muistuttaa Vapahtajan sovitusuhrista (ks. 3. Nefi 18:1–11).

• Vanhin Bruce R. McConkie on sanonut: ”Jeesus tuli palauttamaan sen evankeliumin täyteyden, joka ihmisillä oli ollut ennen Mooseksen aikaa, ennen vähäisemmän järjestyksen aikaa. Hän ei selvästikään tullut kumoamaan sitä, minkä Hän oli itse ilmoittanut Moosekselle, sen paremmin kuin yliopiston professori kumoaisi aritmetiikan opettamalla oppilailleen integraalilaskennan periaatteet. Jeesus tuli rakentamaan Mooseksen laskemalle perustukselle. Palauttamalla evankeliumin täyteyden Hän täytti tarpeen noudattaa valmistavan evankeliumin ehtoja ja edellytyksiä. Kenenkään ei enää tarvinnut kulkea kuun valossa, sillä aurinko oli noussut koko loistossaan.” (*Doctrinal New Testament Commentary*, osa 1, s. 219–220; ks. myös Stephen E. Robinson, ”The Law after Christ”, *Ensign*, syyskuu 1983, s. 68–73.)

3. Nefi 12:19. ”Särkynein sydämin ja murtunein mielin”

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on todistanut siitä, kuinka arvokasta on, että ihmisellä on särkynyt sydän ja murtunut mieli: ”Todistan, että ’lunastus tulee pyhässä Messiaassa ja hänen kauttansa, – – kaikkien niiden hyväksi, joilla on *särkynyt sydän ja murtunut mieli*, eikä kenenkään muun hyväksi voida lain vaatimuksia täyttää’ [2. Nefi 2:6–7, kursivointi lisätty]. Tämä ehdoton vaatimus koskien särkynyttä sydäntä ja murtunutta mieltä määrää, että täytyy olla alistuva, taipuisa, nöyrä (eli oppivainen) sekä omasta halustaan kuuliainen.” (Ks. ”Jeesus Kristus, Vapahtajamme”, *Valkeus*, heinäkuu 1997, s. 57.)

3. Nefi 12:22. ”Jokainen, joka on vihoissaan veljelleen”

• Uusi testamentti kertoo Vapahtajan opettaneen: ”Jokainen, joka [ilman syytä] on vihoissaan veljelleen, on ansainnut oikeuden tuomion” (Matt. 5:22, ks. englanninkielinen kuningas Jaakon raamatunkäännös). Vapahtajan opetukset tästä aiheesta Mormonin kirjassa ovat samat, paitsi että ilmaus ”ilman syytä” on poistettu. Tämä osoittaa, että on paras välttää vihastumista kaiken kaikkiaan. Tulee huomata, että kohdan Matt. 5:22 varhaisin tunnettu käsikirjoitus ei sisällä ilmausta ”ilman syytä” (ks. Daniel K. Judd ja Allen W. Stoddard, ”Adding and Taking Away ’Without a Cause’ in Matthew 5:22”, julkaisussa *How the New Testament Came to Be*, toim. Kent P. Jackson ja Frank F. Judd jr., Sidney B. Sperry -symposiumi, 2006, s. 161).

3. Nefi 12:27–29. Vältä himoitsemista

• Vanhin Richard G. Scott on tarkastellut rakkautta ja himoa verraten sekä niiden tuloksia että vaikuttimia: ”Herran määrittelemä rakkaus ylentää, suojelee,

kunnioittaa ja rikastuttaa toista. Se innoittaa ihmistä uhrautumaan toisen puolesta. Saatana tyrkyttää rakkauden irvikuvaa, joka on himo. Siihen yllyttää omien halujen tyydyttämisen nälkä. Se, joka antaa näin pettää itseään, ei välitä paljonkaan toiselle aiheutuvasta tuskasta eikä tuhosta. Vaikka se peitetään usein imartelevien sanojen alle, sen vaikuttimena on oma mielihyvä." ("Oikeiden päätösten tekeminen", *Valkeus*, heinäkuu 1991, s. 34.)

3. Nefi 12:30. "Ottaen ristinne"

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt ilmausta "ottaen ristinne":

"Se, että me otamme *joka päivä* ristimme, tarkoittaa sitä, että me *joka päivä* kieltäydymme lihan himoista.

Jäljittelemällä Mestaria, joka kesti kiusaukset mutta 'ei langennut niihin', mekin voimme elää maailmassa, joka on täynnä inhimillisiä kiusauksia (ks. 1. Kor. 10:13). Tietenkin Jeesus huomasi ne valtavat kiusaukset, jotka Häntä kohtasivat, mutta Hän ei harkinnut niitä mielessään yhä uudestaan. Sen sijaan Hän hylkäsi ne heti. Jos me viihdyttelemme kiusauksia, ne alkavat pian viihdytellä meitä! Näiden ei-toivottujen vieraiden käännyttäminen pois mielemme ovelta on yksi tapa olla lankeamatta niihin. Sitä paitsi nämä luoksemme pyrkivät vieraat ovat itse asiassa raakalaisia, joista ei niiden sisälle päästyä pääse eroon ilman vaikeita vammoja." (Ks. "Joka voittaa – – niinkuin minäkin olen voittanut", *Valkeus*, heinäkuu 1987, s. 64.)

3. Nefi 12:31–32. "Joka nai hylätyn, tekee aviorikoksen"

• Vanhin Bruce R. McConkie on selittänyt, kenelle Vapahtaja tässä puhui ja kuinka se soveltuu meihin nykyään:

"Tätä ankaraa lakia, joka sääteli avioeroa, ei annettu fariseuksille eikä maailmalle yleensä vaan ainoastaan opetuslapsille heidän ollessaan myöhemmin 'keskenään', kuten Markus selittää. Lisäksi Jeesus nimenomaan rajoitti sen soveltamista. Kaikki ihmiset eivät pystyisi elämään tämän korkeamman mittapuun mukaan. Se koski vain niitä, 'joille se osa on annettu'.

– – Se on saattanut olla voimassa eri aikoina ja eri kansojen keskuudessa, mutta se ei sido kirkkoa nykyään. Tänä aikana kirkossa sallitaan avioeroja lukuisista syistä seksuaalisen moraalittomuuden lisäksi ja eronneiden sallitaan solmia avioliitto uudelleen ja nauttia kaikista evankeliumin siunauksista." (*Doctrinal New Testament Commentary*, osa 1, s. 548–549.)

• Näyttäisi siltä, että yksi Vapahtajan sanojen tarkoituksista ei ollut tuomita niitä, jotka solmivat avioliiton eronneen kanssa, vaan opettaa ihmisille, etteivät nämä pitäisi avioeroa ratkaisuna kaikkiin niihin vähäisiin ärtymyksiin, joita avioliitossa syntyy. Puhuessaan avioerosta presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on opettanut:

"Tietenkään kaikki avioliitossa ei ole auvoa. Vuosia sitten leikkasin nämä sanat Jenkins Lloyd Jonesin artikkelista:

'Tuntuu kuin monet toisiaan kädestä pitävät ja drive-in-teattereissa halailevat nuoremme olisivat taikauskoisia ja ajattelisivat, että avioliitto on ikuisten ruusujen ympäröimä mökki, johon iäti nuori ja komea aviomies palaa iäti nuoren ja hurmaavan vaimon luo. Kun ruusut kuihtuvat ja ikävystyminen ja laskut ilmestyvät, on avioerotuomioistuimissa tungosta. – –

Jokainen, joka kuvittelee, että auvo on normaalia, on tuhlaava paljon aikaa juoksentelemalla ympäriinsä ja huutamalla, että hänet on ryöstetty.' ('Big Rock Candy Mountains', *Deseret News*, 12. kesäkuuta 1973, s. A4.) – –

© 1986 Derek Smith

Suurimpia ja luullakseni yleisimpiä murhenäytelmiä on avioero. Siitä on tullut suuri vitsaus. Viimeisin *World Almanac* kertoo, että maaliskuusta 1989 maaliskuuhun 1990 Yhdysvalloissa solmi avioliiton arviolta 2 423 000 paria. Samana aikana 1 177 000 paria otti avioeron. (Ks. *The World Almanac and Book of Facts 1991*, 1990, s. 834.)

Tämä tarkoittaa sitä, että Yhdysvalloissa otettiin melkein yksi avioero jokaista kahta solmittua avioliittoa kohti. – –

Useimpien tapausten taustalla [on itsekkyys]. – –

Liian monet avioliittoon astuvista on pilalle hemmoteltu ja heille on annettu sellainen käsitys, että kaiken on oltava ihan oikein kaiken aikaa, että elämä on huvitusten sarja, että halut on tyydytettävä, olipa se oikein tai ei. Kuinka murheellisia ovatkaan sellaisen onton ja järjettömän ajattelutavan seuraukset!

– – Apukeino useimpiin avioliiton rasituksiin ei ole avioerossa. Se on parannuksenteossa. Se ei ole asumuserossa. Se on yksinkertaisessa rehtiydessä, joka saa miehen ottamaan kantaakseen velvoitteensa. Se löytyy kultaisesta säännöstä. – –

Osapuolten on oltava valmiit olemaan kiinnittämättä huomiota pieniin vikoihin, antamaan anteeksi ja unohtamaan.

On hillittävä kielensä. Kiukkuisuus on paha ja syövyttävä seikka, joka tuhoaa kiintymyksen ja torjuu rakkauden.

On oltava itsekuria, joka estää [pahoinpitelyn]. – –

Joskus ihmisillä voi olla aivan hyväkin syy ottaa avioero. En halua sanoa, ettei se olisi koskaan oikeutettua. Mutta sanon epäröimättä, että tämä keskuudessamme oleva vitsaus, joka tuntuu kasvavan kaikkialla, ei ole Jumalasta, vaan se on vanhurskauden, rauhan ja totuuden vastustajan työtä." (Ks. "Minkä siis Jumala on yhdistänyt", *Valkeus*, heinäkuu 1991, s. 68, 69–70, 71.)

3. Nefi 12:48. "Minä tahdon, että te olisitte täydellisiä"

• Täydellisyys ei ole mahdollista tässä elämässä. Presidentti James E. Faust on kuitenkin selittänyt, että meidän on tavoiteltava täydellisyyttä nyt, jotta pystymme saavuttamaan sen tulevassa elämässä: "Täydellisyys on iankaikkinen tavoite. Vaikka emme kuolevaisuudessa pystykään olemaan täydellisiä, siihen pyrkiminen on käsky, jonka me lopulta sovituksen kautta pystymme pitämään." (Ks. "Tämä on meidän aikamme", *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 21.)

• Myös presidentti Spencer W. Kimball on selittänyt tarvetta pyrkiä täydellisyyteen: "'Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen' (Matt. 5:48). Se on saavutettavissa oleva tavoite. Me emme pääse korotukseen, me emme saavuta tavoitettamme, ellemme ole täydellisiä, ja nyt on maailman paras aika lähteä kulkemaan kohti täydellisyyttä. Kärsivällisyyttäni koettelevat ne ihmiset, jotka sanovat: 'No, ei kukaan ole täydellinen' tarkoittaen samalla 'joten miksi yrittää?' Tietenkään kukaan ei ole aivan täydellinen, mutta huomaamme joidenkin olevan niillä tikapuilla jo varsin pitkällä." (*Teachings of Spencer W. Kimball*, s. 165.)

3. Nefi 13:1–8, 16–18. Älkää tehkö vanhurskaita tekojanne julkisesti

• Nämä 3. Nefin kirjan jakeet opettavat välttämään julkista rahan antamista köyhille tai julkista rukoilemista ja paastoamista, jotta muut näkisivät. Herra kehottaa meitä osoittamaan vanhurskautta yksityisesti. Presidentti Thomas S. Monson on selittänyt, kuinka arvokasta on huomaamaton palveleminen:

"Menin suuren sairaalan neuvontaan tiedustellakseni, missä huoneessa oli potilas, jota olin tullut katsomaan. Tässä sairaalassa oli suuria laajennushankkeita niin kuin melkein kaikissa muissakin sairaaloissa. Neuvontapöydän takana olevalla seinällä oli valtavan suuri taulu, jossa oli kiitoskirjoitus niille varojen lahjoittajille, jotka olivat tehneet laajennukset mahdollisiksi. Kaikkien 100 000 dollaria antaneiden lahjoittajien nimet oli kaiverrettu kauniisti erillisiin pronssilaattoihin, jotka oli kiinnitetty välkehtivillä ketjuilla suureen tauluun.

Hyväntekijöiden joukossa oli tunnettuja nimiä. Liike-elämän johtajia, teollisuuden jättiläisiä, oppineita professoreja – kaikki olivat mukana. Tunsin kiitollisuutta heidän alttiista hyväntekeväisyydestään. Sitten huomasin pronssilaatan, joka oli erilainen – siinä ei ollut mitään nimeä. Siihen oli kaiverrettu vain yksi sana: 'Tuntematon.' Minä hymyilin ja mietin, kuka tuo nimeltä mainitsematon lahjoittaja mahtoi olla. Varmasti hän tunsi hiljaista iloa, jota muut eivät voineet tuntea. – –

Viime talvena vuosi sitten [1981] suihkukone epäonnistui noususssa ja syöksyi jäiseen Potomacjokeen. Sinä päivänä nähtiin monia urheita ja sankarillisia tekoja, ja yhden dramaattisimmista näki pelastushelikopterin lentäjä. Pelastusköysi laskettiin vedessä kamppailevalle

onnettomuuden uhrille. Mutta sen sijaan että olisi tarttunut pelastusköyteen päästäkseen turvaan, mies sitoi köyden jonkun muun uhrin ympärille, ja tämä nostettiin turvaan. Köysi laskettiin alas uudestaan, ja taas yksi pelastettiin. Kaikkiaan viisi uhria pelastettiin jäisestä vedestä, mutta tuo tuntematon sankari ei ollut heidän joukossaan. Vaikka hän jäi tuntemattomaksi, 'hänen kunniansa on kirjoitettuna kirkkaalle taivaalle'. (Stephen Spender, 'I think continually of those –', julkaisussa *Masterpieces of Religious Verse*, toim. James Dalton Morrison, s. 291.) – –

Olkoon tämä totuus [palveleminen] elämämme oppaana. Kohottakaamme katseemme ylöspäin palvellessamme uutterasti Jumalaamme ja lähimmäisiämme. Ja kallistakaamme korvamme kohti Galileaa, jotta kuulisimme sieltä Vapahtajan opetusten kaiun: 'Varokaa tuomasta hurskaita tekojanne ihmisten katseltavaksi' (Matt. 6:1). 'Älköön vasen kätesi tietäkö mitä oikea tekee' (Matt. 6:3). Ja hyvistä teoistamme: 'Katso, ettet puhu tästä kenellekään' (Matt. 8:4). Silloin sydämemme on keveämpi, elämämme valoisampaa ja sielumme rikkaampi.

Vaikka ihmiset eivät tietäisikään, kuka on tuntematon hyväntekijä, niin lahja ja sen antaja ovat Jumalan tiedossa." ("Tuntematon", *Valkeus*, lokakuu 1983, s. 98, 99–100, 102.)

3. Nefi 13:7. "Älkää tyhjää hokeko"

• Me hoemme rukoillessamme tyhjää, kun lausumme rukoukset tavan vuoksi ilman enempää ajatusta tai tunnetta.

"Profeetta Mormon varoitti, että 'ihmiselle myös luetaan pahaksi, jos hän rukoilee, eikä vakain sydämen aikein – – eikä se hyödytä häntä lainkaan, sillä Jumala ei ota vastaan sellaisia' (Moroni 7:9). Jotta saisit rukouksistasi merkityksellisiä, rukoile vilpittömästi ja 'koko sydämen voimalla' (Moroni 7:48). – – Ajattele vakavasti asennettasi ja käyttämiäsi sanoja." (*Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, s. 143.)

• Vanhin Joseph B. Wirthlin on varoittanut toistoista rukouksissa: "Rukouksistamme tulee tyhjiä, kun toistamme samanlaisia sanoja samalla tavalla yhä uudestaan niin usein, että sanoista tulee pikemminkin lausuntaa kuin yhteydenpitoa. Juuri sitä Vapahtaja kuvasi 'tyhjän hokemiseksi' (ks. Matt. 6:7)." ("Parempia rukouksia", *Liahona*, elokuu 2004, s. 16; ks. myös Alma 34:27–28.)

3. Nefi 13:9–13

Mitä tehokkaan rukouksen periaatteita Vapahtaja opetti näissä jakeissa?

3. Nefi 13:9–13. Isä meidän -rukous

• Voimme käyttää Isä meidän -rukouksen periaatteita mallina palvellessamme valtakunnassa. Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut:

"Rukous alkaa kunnioituksen osoituksella taivaallista Isäämme kohtaan. Sitten Herra puhuu valtakunnasta ja sen tulemisesta. Palvelija, jolla on todistus siitä, että tämä on Jeesuksen Kristuksen tosi kirkko, tuntee iloa sen kasvusta ja halua antaa kaikkensa sen rakentamiseksi.

Paul Mann. © 1999 IRI

Vapahtaja itse oli esimerkkinä rukouksen seuraavien sanojen asettamasta mittapuusta: 'Tapahtukoon sinun tahtosi, myös maan päällä niin kuin taivaassa' (Matt. 6:10). Sitä Vapahtaja rukoili koko ihmiskunnan ja koko maailman puolesta suorittamansa sovitusuhrin äärimmäisessä tuskassa (ks. Matt. 26:42). Uskollinen palvelija rukoilee, että näennäisen pieneltäkin tuntuva tehtävä suoritettaisiin Jumalan haluamalla tavalla. Sillä, että työskentelemme ja rukoilemme enemmän Hänen menestymisensä puolesta kuin omamme, on hyvin suuri vaikutus.

Sitten Vapahtaja asetti meille tämän henkilökohtaisen puhtauden mittapuun: 'Anna meille syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi jokaiselle, joka on meille velassa. Äläkä anna meidän joutua kiusaukseen, [vaan päästä meidät pahasta]' (Luuk. 11:4, ks. myös Matt. 6:12–13.) Se vahvistaminen, jota meidän on määrä tarjota niille, joita me valvomme, tulee Vapahtajalta. Meidän ja heidän täytyy antaa anteeksi, jotta itse saisimme

anteeksi Häneltä (ks. Matt. 6:14). Me ja he voimme toivoa pysyvämme puhtaina vain Hänen suojeluksensa sekä sen sydämenmuutoksen ansiosta, jonka Hänen sovituksensa tekee mahdolliseksi. Me tarvitsemme tätä muutosta saadaksemme Pyhän Hengen jatkuvan kumppanuuden. – –

Te voitte saada varmuutta Herran palveluksessa. Vapahtaja auttaa teitä suorittamaan sen, minkä Hän on kutsunut teidät tekemään, olipa kysymyksessä jonkin aikaa kestävä tehtävä kirkossa tai ikuisesti jatkuva tehtävä vanhempana. Te voitte rukoilla apua riittävästi tehdäksenne työn ja tietää, että pyyntöönne vastataan." (Ks. "Valvoa ja vahvistaa", *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 81.)

3. Nefi 13:19–24. "Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle"

• Presidentti Ezra Taft Benson on viitannut maallisten aarteiden väliaikaiseen luonteeseen:

"Usein me olemme liiaksi mieltyneet vähäpätöisiin, katoavaisiin tavaroihin. Maan aineelliset aarteet ovat olemassa vain tarjotakseen meille niin sanoakseni 'täyden ylöspidon' meidän käydessämme täällä kouluamme. Meidän asianamme on asettaa kulta, hopea, talot, osakkeet, maat, karja ja muu maallinen omaisuus niille kuuluvalle sijalle.

Me olemme täällä vain väliaikaisesti. Me olemme täällä oppiaksemme ensimmäisen opittavamme matkalla kohti korotusta – kuuliaisuuden Herran antamalle evankeliumin suunnitelmalle." ("Elämä on ikuinen", *Valkeus*, huhtikuu 1992, s. 4.)

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt oivalluksen liittyen aarteisiin, joita saatamme koota itsellemme: "Vapahtaja opetti, että meidän ei pidä koota aarteita maan päälle vaan koota aarteita taivaaseen (ks. Matt. 6:19–21). Suuren onnensuunnitelman perimmäisen tarkoituksen valossa uskon, että parhaat aarteet maan päällä ja taivaassa ovat lapsemme ja jälkeläisemme." (Ks. "Suuri autuudensuunnitelma", *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 71.)

3. Nefi 13:34. "Älkää siis huolehtiko huomispäivästä"

• Mormonin kirja selventää kohdan Matt. 6:25–32 merkitystä osoittamalla, että Jeesus puhui tämän osuuden saarnasta kahdelletoista nefiläiselle opetuslapselle (ks. 3. Nefi 13:25–34). Kun Jeesus oli esittänyt heille tämän tehtävän, Hän kääntyi sitten ja alkoi jälleen puhua väkijoukolle (ks. 3. Nefi 14:1). On hyödyllistä huomata, että Jeesus puhui toistuvasti vuorotellen näille kahdelle kuulijakunnalle koko saarnansa ajan.

3. Nefi 14:1–2. Tuomitseminen

• Vanhin Dallin H. Oaks selvensi kohdan 3. Nefi 14:1–2 merkitystä selittämällä, kuinka vanhurskas ja väärä tuomitseminen eroavat toisistaan. Sitten hän esitti nuo vanhurskaat periaatteet pääpiirteittäin:

"Minua on askarruttanut se, että toisissa pyhien kirjoitusten kohdissa meitä kielletään tuomitsemasta ja toisissa meitä käsketään tuomitsemaan ja jopa neuvotaan, kuinka se pitää tehdä. Mutta kun olen tutkinut näitä kohtia, olen tullut vakuuttuneeksi siitä, että nämä näennäisen ristiriitaiset ohjeet ovat yhdenmukaisia, kun tarkastelemme niitä iankaikkisuuden näkökulmasta. Ratkaisuna on ymmärtää, että on olemassa kahdenlaista tuomitsemista: lopullista tuomitsemista, jota meitä kielletään tekemästä, ja väliaikaista tuomitsemista, johon meitä kehotetaan mutta vanhurskauden periaatteita noudattaen. – –

Ensiksi vanhurskaan tuomitsemisen on oltava väliaikainen. – –

Toiseksi vanhurskasta tuomitsemista ohjaa Herran Henki, ei viha, kosto, kateus tai oman edun tavoittelu. – –

Kolmanneksi, jotta väliaikainen tuomitseminen tapahtuisi vanhurskaasti, sen on kuuluttava meidän hoitotalouteemme. – –

Neljänneksi meidän on, mikäli mahdollista, pidättäydyttävä tuomitsemasta, kunnes meillä on riittävästi tietoa tosiasioista." ("'Judge Not' and Judging", *Ensign*, elokuu 1999, s. 7, 9–10.)

3. Nefi 14:7–8. Pyytää rukouksessa

• Presidentti James E. Faust on todistanut siitä lahjasta ja etuoikeudesta, joka meillä jokaisella on päästä rukouksessa yhteyteen taivaallisen Isämme kanssa: "Pääsy yhteyteen Luojamme kanssa Vapahtajamme välityksellä on eittämättä yksi elämämme suurenmoisista etuoikeuksista ja siunauksista. – – Mikään maallinen

valta ei voi estää meitä pääsemästä suoraan yhteyteen Luojamme kanssa. Rukoillessamme ei koskaan voi ilmetä mekaanista tai elektronista vikaa. Sillä, kuinka monesti tai kuinka pitkän aikaa me voimme päivittäin rukoilla, ei ole rajoitusta. Sillä, kuinka monia tarvitsemiamme asioita me haluamme kussakin rukouksessa anoa, ei ole kiintiötä. Meidän ei tarvitse asioida ensin sihteereiden kanssa tai sopia tapaamisesta päästäksemme armon valtaistuimen eteen. Hän on tavoitettavissa milloin ja missä tahansa." (Ks. "Rukouksen pelastusköysi", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 62.)

3. Nefi 14:12. Kultainen sääntö

• Vanhin Russell M. Nelson lainasi kultaista sääntöä ja esitti nämä huomautukset:

"Jeesus opetti kultaisen säännön: 'Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille' [Matt. 7:12]. Tämä periaate löytyy miltei jokaisesta suuresta uskonnosta. Muutkin, kuten Kungfutse ja Aristoteles, ovat myös opettaneet sitä. Eihän evankeliumi loppujen lopuksi alkanut Betlehemin lapsen syntymästä. Se on ikuinen. Sitä julistettiin alussa Aadamille ja Eevalle. Osia evankeliumista on säilynyt monissa kulttuureissa. Jopa pakanallisiin mytologioihin on otettu mukaan totuuden hiukkasia aikaisemmista evankeliumin taloudenhoitokausista.

Mistä tahansa kultainen sääntö löytyykin ja missä tahansa muodossa se onkin ilmaistu, se käsittää Jumalan valtakunnan moraalisen lain. Se kieltää ketään ihmistä puuttumasta toisen ihmisen oikeuksiin. Se velvoittaa yhtä lailla kansakuntia, yhteisöjä ja yksilöitä. Se korvaa myötätunnolla ja pitkämielisyydellä ne kostotoimet, jotka perustuvat periaatteeseen 'silmä silmästä, hammas hampaasta' [Matt. 5:38]. Jos jäisimme tuolle vanhalle ja hedelmättömälle polulle, meistä tulisi vain sokeita ja hampaattomia." ("Autuaita rauhantekijät", *Liahona*, marraskuu 2002, s. 39.)

3. Nefi 14:15–20

Mitä näiden jakeiden vertauskuvallisuus opettaa meille niistä, jotka väittävät olevansa profeettoja?

3. Nefi 14:15. "Varokaa vääriä profeettoja"

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on varoittanut niistä, jotka opettavat tai julkaisevat väärää oppia: "Varokaamme siis vääriä profeettoja ja vääriä opettajia, niin miehiä kuin naisiakin, jotka ovat itse nimittäneet itsensä kirkon oppien julistajiksi ja jotka pyrkivät levittämään väärää evankeliumiaan ja vetämään puoleensa seuraajia rahoittamalla symposiumeja, kirjoja ja lehtiä, joiden sisältö asettaa kirkon perusopit kyseenalaisiksi. Varokaa niitä, jotka puhuvat ja julkaisevat sellaista, mikä on vastoin Jumalan tosi profeettoja, ja jotka käännyttävät aktiivisesti muita piittaamatta lainkaan niiden iankaikkisesta hyvinvoinnista, joita he johtavat harhaan. – – He 'asettavat itsensä maailman valoksi saadakseen etua ja maailman ylistystä; mutta Siionin parasta he eivät tavoittele' (2. Nefi 26:29)." (Ks. "Varokaa vääriä profeettoja ja vääriä opettajia", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 74.)

Pohdittavia seikkoja

- Mikä ero on siinä, että tekee jonkin hyvän teon auliisti, verrattuna siihen, että tekee saman teon vastahakoisesti?
- Tarkastele vaikuttimiasi määrittääksesi, etsitkö "ensin Jumalan valtakuntaa" (3. Nefi 13:33).

Ehdotettuja tehtäviä

- Esitä omin sanoin niin monta siunatuksijulistusta kuin vain muistat. Tarkista sitten kohdasta 3. Nefi 12:3–12, miten pärjäsit.
- Mitä sinun tulee tehdä, jotta täydellisemmin torjuisit väärät ajatukset ja halut? Kirjoita suunnitelma siitä, kuinka voit toteuttaa sen.

Luku 42

3. Nefi 15–17

Johdanto

Mooseksen aikana Israelin lapset olivat uppiniskaisia ja sydämeltään paatuneita. Tämä johti siihen, että he menettivät etuoikeuden elää korkeamman lain täyteyden mukaan (ks. Moosia 13:29–31). Sen sijaan – niiden korkeamman lain osien lisäksi, joiden mukaan he yhä saivat elää – heille annettiin Mooseksen laki (vähäisempi laki), joka auttaisi heitä tulemaan Kristuksen luo (ks. OL 84:18–27). Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus Kristus opetti nefiläisille, että Mooseksen laki oli Hänessä täytetty (ks. 3. Nefi 12:17–18). Hän opetti, että ”vanha oli kadonnut” (3. Nefi 15:2–4) ja että Hän on ”laki ja valo”, jota seurata (3. Nefi 15:9).

Kun luet lukuja 3. Nefi 15–17, huomaa epäuskoisten juutalaisten ja opinhaluisten nefiläisten välinen ero. Vertaa totuuksia, jotka Vapahtaja jätti antamatta Jerusalemissa oleville, siihen merkittävään ilmoitukseen, joka annettiin Amerikan mantereella. Huomaa, että Hänen opetustensa ymmärtäminen edellyttää uskoa, pohdiskelua ja rukousta. Käsität tuon hinnan maksamisen suuren arvon, kun luet näiden uskollisempien opetuslasten kokemasta sanoin kuvaamattomasta ilosta sekä heidän uskovien lastensa ihmeenomaisista kokemuksista.

Selityksiä

3. Nefi 15:1–10. Jeesus Kristus antoi ja täytti Mooseksen lain

• Varhaisemmat Mormonin kirjan profeetat opettivat, että Mooseksen laki täytettäisiin lopulta. Nefi, Jaakob ja Abinadi valmistivat kaikki omaa kansaansa lopulta hyväksymään Mooseksen lain päättymisen. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on maininnut syitä siihen, miksi nefiläiset pystyivät luopumaan vanhasta laista ja ottamaan vastaan uuden:

”Selvästikin nefiläisten joukko ymmärsi tämän helpommin kuin juutalainen maailma – osaksi sen vuoksi, että nefiläiset profeetat olivat niin huolellisesti opettaneet sitä, että laki oli siirtymävaiheen luonteinen. Abinadi oli sanonut: ’On välttämätöntä, että te noudatatte Mooseksen lakia *toistaiseksi*, mutta minä sanon teille, että tulee aika, jolloin *ei enää ole välttämätöntä noudattaa Mooseksen lakia*’ [Moosia 13:27]. Samassa hengessä Nefi tähdensi: ’Me puhumme laista, jotta lapsemme tietäisivät, että laki on kuollut, ja he tietäessään, että laki on kuollut, odottaisivat sitä elämää, joka on Kristuksessa, ja tietäisivät, mitä tarkoitusta varten laki annettiin. *Ja että kun laki on täytetty Kristuksessa, heidän ei pidä paaduttaa sydäntään häntä vastaan, kun lain täytyy tulla hävitetyksi.*’ [2. Nefi 25:27, kursivointi lisätty.]

Sellainen opetus – varoitus siitä, etteivät ihmiset paaduttaisi sydäntään Kristusta vastaan puolustaessaan tietämättöminä Mooseksen lakia – olisi voinut palvella (ja pelastaa) hyvin monia Vanhassa maailmassa siihen aikaan eläneitä ihmisiä sekä ihmisiä kaikkialla maailmassa nykyään.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 156–157.)

3. Nefi 15:2–8. Mooseksen laki ja korkeampi laki

• Jeesus sanoi, että ”kaikki vanha oli kadonnut ja että kaikki oli tullut uudeksi” (3. Nefi 15:3). Vanhin Jeffrey R. Holland on selittänyt: ”On ratkaisevan tärkeää ymmärtää, että Mooseksen laki annettiin lisäyksenä Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin ja sen vuoksi se sisälsi monia evankeliumin perusosasia, jotka olivat olleet olemassa ennen sitä. Sen ei ollut koskaan tarkoitus olla erillään tai erossa Jeesuksen Kristuksen evankeliumista eikä tietenkään vastustaa sitä. – – Sen tarkoituksen ei koskaan pitänyt erota korkeamman lain tarkoituksesta. Kummankin oli määrä tuoda ihmisiä Kristuksen luo.” (*Christ and the New Covenant*, s. 147.) Siksi Jeesus pystyi sanomaan: ”Sillä katso, liitto, jonka minä olen tehnyt kansani kanssa, ei ole kokonaan täyttynyt; mutta se laki, joka annettiin Moosekselle, on minussa päättynyt” (3. Nefi 15:8).

Lisää tietoa nefiläisistä ja Mooseksen laista on kohdan Moosia 13:27–35 selityksissä (s. 154).

3. Nefi 15:5–8. Liitto ei ole kokonaan täyttynyt

• Sitä, mitä Jeesus tarkoitti sanoessaan ”minä en kumoa profeettoja” (3. Nefi 15:6), on käsitelty kohtien 3. Nefi 12:17–20, 46–47 selityksissä (s. 313–314).

Mitä Jeesus tarkoitti sanoessaan: ”Liitto, jonka minä olen tehnyt kansani kanssa, ei ole kokonaan täyttynyt”? (3. Nefi 15:8.) Jehova teki muinoin liiton Abrahamin kanssa. Abrahamille luvattiin 1) iankaikkisia jälkeläisiä, 2) maa, josta tulisi lopulta selestinen valtakunta, ja 3) Jumalan pappeuden voima. Nämä lupaukset annettiin myös Abrahamin jälkeläisille (ks. OL 132:30–31), ja ne täyttyvät tulevaisuudessa.

3. Nefi 15:9

Mikä on välttämätöntä iankaikkisen elämän saamiseksi?

3. Nefi 15:11–13. ”Tämä on teidän perintömaanne”

• Kullekin Israelin kahdestatoista heimosta määrättiin maa-alue heidän perintömaakseen Kanaaninmaassa. Sen lisäksi, mitä Joosefin jälkeläiset saivat Pyhällä maalla, heille luvattiin perintömaaksi myös maata Amerikan mantereella. Vapahtaja sanoi kahdelletoista nefiläiselle opetuslapselle, että he ja heidän kansansa olivat ”Joosefin huoneen jäännös” (3. Nefi 15:12) ja että ”tämä on teidän perintömaanne” (jae 13).

• Vanhin Orson F. Whitney (1855–1931) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut perintömaata seuraavasti: ”Toinen nimitys Amerikalle – Mormonin kirjan vahvistuksen mukaan – on Joosefin maa. Siihen viittasivat patriarkka Jaakob siunatessaan kahtatoista poikaansa (ks. 1. Moos. 49:22–26) ja profeetta Mooses jäähyväisrukouksessaan Israelin kahdentoista heimon puolesta (ks. 5. Moos. 33:13–15). Jaakobin viittaus Joosefiin hedelmäpuuna ’lähteen äärellä, [jonka] oksat ojentuvat yli muurin’, toteutui, kun Lehi ja hänen kumppaninsa muuttivat Aasiasta Tyynenmeren yli Amerikkaan. On tuskin tarpeen lisätä, että yksi näiden läntisten maanosien olennaisista piirteistä ovat nuo mahtavat vuorijonot, Andit ja Kalliovuoret, joita heprealainen patriarkka osuvasti nimitti ihaniksi ikuisiksi kukkuloiksi. Ne ovat luonnon varasto, joka suo parasta, ’mitä maa runsaudestaan antaa’ – kultaa, hopeaa ja muita mineraaleja – ja parasta, ’mitä taivas antaa’ – pyhiä aikakirjoja, jotka on jo löydetty, ja muita, jotka ovat vielä tulossa esiin.” (”The Book of Mormon: Historical and Prophetic Phases”, *Improvement Era*, syyskuu 1927, s. 944–945.)

3. Nefi 15:17. ”Yksi paimen”

• Jeesuksesta Kristuksesta käytetään usein nimitystä hyvä paimen (ks. OL 50:44; Joh. 10:7–18; Alma 5:38–60; Hel. 7:18). Kielikuva paimenesta ja hänen suhteestaan lampaisiinsa tuo mieleen henkilökohtaisen hoivan ja huolenpidon. Yksi alan tutkija nykypäivinä on puhunut siitä henkilökohtaisesta hoivasta, joka liittyy paimenen työhön:

”Päivin ja öin paimen on alati lampaidensa kanssa. – – Tämä on välttämätöntä maaston suojattomuuden sekä villieläinten ja rosvojen uhkaavan vaaran vuoksi. Yksi tutuimpia ja kauneimpia näkyjä itämailla on paimen, joka johtaa lampaitaan laidunmaalle. – – Hän luottaa siihen, että lampaat seuraavat, ja ne puolestaan pitävät selvänä, ettei hän koskaan jätä niitä. – –

Koska paimen on alati lampaidensa kanssa ja niin syvällisen kiinnostunut niistä, hän oppii tuntemaan ne hyvin läheisesti. – – Eräänä päivänä eräs lähetyssaarnaaja tapasi paimenen yhdellä Libanonin luonnonvaraisista alueista ja esitti tälle kaikenlaisia kysymyksiä tämän lampaista. Hän kysyi muun muassa, laskiko paimen lampaat joka ilta. Kun paimen vastasi, ettei hän laskenut, häneltä kysyttiin, kuinka hän tiesi, olivatko ne kaikki laumassa vai eivät. Hän vastasi: ’Hyvä herra, jos laittaisitte vaatteen silmieni eteen ja toisitte minulle minkä tahansa lampaan ja pelkästään antaisitte minun panna käteni sen kasvoille, osaisin heti kertoa, onko lammas minun vai ei.’” (George M. Mackie, *Bible Manners and Customs*, päiväys puuttuu, s. 33, 35.)

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut tästä henkilökohtaisesta huolenpidosta:

”Jeesus on paimenen ja opettajan tehtävässään hyvin henkilökohtainen! – –

Jeesus tuntee jokaisen yksilön ja huolehtii hänestä. Hän huolehtii tarkasti ilmeisen pienimmistäkin asioista.” (*That Ye May Believe*, 1992, s. 204–205.)

3. Nefi 15:18

Miten usko ja ymmärtäminen liittyvät toisiinsa? Miten tämä soveltuu sinun evankeliumin tutkimiseesi?

3. Nefi 16:1–3. Muita lampaita

• Kohdasta 3. Nefi 16:1–3 käy selvästi ilmi, että nefiläisten lisäksi on ”muita lampaita” ja että Vapahtaja aikoi käydä heidän luonaan. Kohdassa 3. Nefi 17:4 meille kerrotaan, että näitä muita lampaita ovat ”Israelin kadonneet heimot”. Hyvä paimen huolehtii kaikista laumoistaan hoivaten niitä tarpeen mukaan.

3. Nefi 16:3–13. Israelin kokoaminen

• Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä ”Israelin kokoaminen” (s. 429).

3. Nefi 16:4–7. Mormonin kirja tuo meille tiedon Kristuksesta

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt, että yhtenä Mormonin kirjan keskeisenä tarkoituksena on osaltaan antaa meille tietoa Jeesuksen tehtävästä Kristuksena:

”Mormonin kirjan keskeisenä tarkoituksena on sen todistus Jeesuksesta Kristuksesta. Mormonin kirjan yli 6 000 jakeesta runsaasti yli puolessa viitataan suoraan Häneen.

Niinpä ’me puhumme Kristuksesta, me riemuitsemme Kristuksessa, me saarnaamme Kristuksesta, me profetoimme Kristuksesta ja me kirjoitamme profetioidemme mukaisesti, jotta lapsemme tietäisivät, mistä lähteestä he voivat odottaa syntiensä anteeksiantoa’ (2. Nefi 25:26).” (”Mormonin kirja – toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta: selkeitä ja kallisarvoisia asioita”, *Liahona*, toukokuu 2005, s. 9.)

3. Nefi 16:4–13. Keitä ovat pakanat?

• Mormonin kirjassa suurimmassa osassa kohdista, joissa mainitaan sana *pakana*, viitataan kehen tahansa, joka ei ole juutalainen. Juutalainen oli jokainen, joka oli Juudan jälkeläinen, ja jokainen, joka oli kotoisin Jerusalemin maasta – kuten Lehin lapset. Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, että tämän määritelmän mukaan monissa pakanoissa oli Israelin verta: ”Tänä aikojen täyttymisen taloudenhoitokautena evankeliumi tuli ensin pakanoille ja sitten sen on määrä mennä juutalaisille [ks. OL 19:27]. Ne pakanat, jotka saavat evankeliumin, ovat kuitenkin suurelta osin pakanoita, joiden suonissa virtaa Israelin verta.” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 4, s. 39.)

Myös vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut tätä: ”Olemme tähän asti pitäneet juutalaisina sekä Juudan valtakunnan kansalaisia että heidän jälkeläisiään suoraan alenevassa polvessa – kaikki tämä ilman mainintaa heimoyhteydestä. Ja tämän nimityskäytännön mukaisesti olemme sanoneet, että kaikki muut ihmiset ovat pakanoita, mukaan lukien Israelin valtakunnan kadonneet ja hajaantuneet jäännökset, joiden suonissa virtaa todellakin hänen kallisarvoinen verensä, hänen, jonka nimi oli Israel. Siten Joseph Smith, joka oli Efraimin heimoa – itse Israelin ensisijaista ja tärkeintä heimoa – oli se pakana, jonka käden kautta Mormonin kirja tuli esiin, ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenet, joilla on evankeliumi ja jotka kuuluvat Israeliin syntyperänsä kautta, ovat niitä pakanoita, jotka vievät pelastuksen lamanilaisille ja juutalaisille.” (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 233.)

3. Nefi 17:1–3. ”Pohdiskelkaa sitä, mitä minä olen sanonut”

• Joistakuista evankeliumia tutkivista saattaa tuntua, että pelkästään pyhien kirjoitusten lukeminen tai profeettojen sanojen kuunteleminen riittää. Vapahtaja ohjasi nefiläisiä kuitenkin paitsi kuuntelemaan Hänen sanojaan myös menemään koteihinsa ja pohdiskelemaan

”sitä, mitä minä olen sanonut” (3. Nefi 17:3). Hän opetti, että tämä auttaisi heitä ymmärtämään ja valmistamaan mieltään ”huomispäivää varten”, kun Hän palaisi (jae 3). Tämä on sopusoinnussa muiden pyhien kirjoitusten kohtien kanssa, joissa meitä kehotetaan pohdiskelemaan sitä, mitä luemme, näemme ja kuulemme. Moroni esitti pohdiskelun olevan yksi keskeisistä tekijöistä, jotta voi saada todistuksen Mormonin kirjasta (ks. Moroni 10:3). Nefi sanoi lukijoilleen: ”Minun sieluni iloitsee siitä, mikä on Herran, ja minun sydämeni pohdiskelee alati sitä, mitä olen nähnyt ja kuullut” (2. Nefi 4:16).

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on kuvannut pohdiskelun voimaa:

”Lukiessani pyhiä kirjoituksia minulle on ollut haasteena sana *pohdiskella*, jota käytetään Mormonin kirjassa niin usein. Sanakirjassa sanotaan, että *pohdiskella* tarkoittaa ’punnita mielessä, ajatella perusteellisesti, harkita, mietiskellä’. – –

Pohdiskeleminen on minun mielestäni yksi rukouksen muoto. Monissa tilanteissa se on ainakin edeltänyt Herran Hengen vaikutusta. Nefi kertoo meille yhdestä tällaisesta tapauksesta.

Hän kirjoittaa: ’Sillä tapahtui sen jälkeen, kun olin halunnut tietää sen, mitä isäni oli nähnyt, ja uskoen Herran kykenevän ilmaisemaan sen minulle, että istuessani *pohdiskelemassa* sydämessäni minut temmattiin pois Herran Hengessä, niin tavattoman korkealle vuorelle’ (1. Nefi 11:1, kursivointi lisätty).

Sitten seuraa Nefin selostus suurenmoisesta näystä, jonka Herran Henki hänelle näytti, koska Nefi uskoi profeettaisänsä sanoja ja koska hänellä oli niin suuri halu tietää enemmän, että hän pohdiskeli ja rukoili asian johdosta.” (Ks. ”Pappeuskutsumuksen kunniassa pitäminen”, *Valkeus*, joulukuu 1973, s. 521, 522.)

• Sen pohdiskeleminen, mikä on Jumalasta, auttaa meitä siinä, ettei meistä tule omahyväisiä lähestyessämme Häntä. Vanhin Neal A. Maxwell on selittänyt, mitä vaaroja piilee siinä, ettemme jatkuvasti sisäistä evankeliumia elämäämme: ”Rameumptomilla Jumalaa palvelleet ihmiset ritualisoivat uskontonsa niin etteivät puhuneet Jumalastaan ’enempää, ennen kuin olivat jälleen kokoontuneet pyhän korokkeen äärelle’ viikkoa myöhemmin (Alma 31:23). Huomaa, kuinka eri tavalla Jeesus opetti seuraajiaan tällä pallonpuoliskolla: [3. Nefi 17:3]. Huomaa, kuinka Mestari keskittyy perheeseen – pohdiskelemiseen, rukoilemiseen, valmistautumiseen yhdessä! Jos annamme uskontomme rutinoitua emmekä aseta valtakuntaa tärkeimmälle sijalle, meidän ei pitäisi yllättyä, jos sydämemme ja mielemme varsin luonnollisesti ajautuvat muihin asioihin.” (*Wherefore, Ye Must Press Forward*, 1977, s. 30–31.)

3. Nefi 17:2–3

Mitä Vapahtaja lähetti nefiläiset kotiin tekemään? Mitä etuja saamme, kun rukoilemme ja pohdiskelemme?

3. Nefi 17:4. Hajallaan oleva Israel ei ole kadonnut Isälle

• Vaikka Israelin hajallaan olevat heimot ovat kadonneita, mitä tulee ihmisten tietämykseen, ne eivät ole kadonneita Jumalalle. Hän tietää, missä ne ovat, ”sillä hän tietää, minne hän on ne vienyt” (3. Nefi 17:4). Hänen niitä koskeva tietonsa ja Vapahtajan käynti Israelin kadonneiden heimojen luona viittaavat siihen mahdollisuuteen, että jonakin päivänä meillä on käytettävissämme muitakin kertomuksia Jeesuksen käynneistä lampaidensa luona.

Vanhin Neal A. Maxwell on havainnut: ”Kadonneet kirjat ovat aarteita, jotka ovat vielä tulossa esiin. Yli kaksikymmentä niistä mainitaan jo olemassa olevissa pyhissä kirjoituksissa. Ehkä hämmästyttävimpiä ja laajimpia tulevat olemaan Israelin kadonneiden sukukuntien aikakirjat (ks. 2. Nefi 29:13). Emme edes tietäisi, että on tulossa kolmaskin todistus Kristuksesta, ellei olisi kallisarvoista Mormonin kirjaa, toista todistusta Kristuksesta! Tämä kolmas pyhien aikakirjojen kokoelma tulee näin täydentämään totuuden kolminaisuuden. Sitten, kuten täydellinen Paimen on sanonut: ’Myös minun sanani kootaan yhteen’ (jae 14). ’On oleva yksi lauma ja yksi paimen’ (1. Nefi 22:25), kun ihmiskunnan historian kaikki kristilliset taloudenhoitokaudet yhdistetään yhteen (ks. OL 128:18).” (Ks. ”Hän on vielä ilmoittava”, *Valkeus*, tammikuu 1987, s. 47.)

3. Nefi 17:5–10. Jeesus paransi ja siunasi kansan

• Kohdassa 3. Nefi 17:5–10 näytetään toteen se suuri myötätunto, jota Jeesus tunsi kansaa – veljiään ja sisariaan – kohtaan. Hän pyysi tuomaan sairaat luokseen, ja Hän paransi heidät kaikki. Vanhin Jeffrey R. Holland on kohdistanut huomion tämän hengellisen hetken voimaan: ”Kristus kutsui sairaita ja sokeita, ontuvia ja raajarikkoja, spitaalisia ja surkastuneita, niitä, ’jotka olivat jollakin tavalla vaivaisia’, ja pyysi, että heidät tuotaisiin esiin, jotta Hän voisi parantaa heidät. – – Jumalallisen näkemyksen avulla Kristus tunsi, että nämä ihmiset halusivat nähdä niitä ihmetekoja, joita Hän oli tehnyt heidän veljilleen ja sisarilleen Jerusalemissa, ja käsittäessään heti, että heidän uskonsa oli riittävä, jotta he voisivat parantua, Hän vastasi jokaiseen kansanjoukon keskuudessa olevaan tarpeeseen, ’ja hän paransi heidät joka ainoan, kun heidät tuotiin hänen luoksensa’. Vastauksena tähän myötätunnon ja armon vuodatukseen koko kuulijakunta, niin parannetut kuin terveetkin, kumartui Hänen jalkoihinsa ja palveli Häntä; ’ja kaikki, jotka – – pääsivät tulemaan, suutelivat hänen jalkojaan, niin että he kastelivat hänen jalkansa kyynelillään’. [3. Nefi 17:5–7, 9–10.]” (*Christ and the New Covenant*, s. 268–269.)

3. Nefi 17:11–24. ”Katsokaa pienokaisianne”

• Palvellessaan Alkeisyhdistyksen ylijohtajana sisar Michaelene P. Grassli viittasi lasten kykyyn saada hengellisiä kokemuksia:

”Minusta on merkittävää, että – – Vapahtaja antoi pyhimmät opetuksensa vain lapsille ja kirvoitti sitten heidän kielensä, niin että he voivat opettaa kansanjoukkoa (ks. 3. Nefi 26:14).

© 1995 Del Parson

Onko mikään ihme, että Vapahtajan käynnin jälkeen nefiläiset elivät rauhassa ja vanhurskaudessa kaksisataa vuotta? Niiden ihmeellisten opetusten, siunausten ja huomion vuoksi, joita he ja heidän lapsensa saivat, vanhurskaus pysyi heidän lastensa lapsissa monen sukupolven ajan.

Älkäämme aliarvioiko nykyajan lasten kykyä ja mahdollista voimaa vanhurskauteen. Yksikään ihmisryhmä kirkossa ei ole yhtä vastaanottavainen totuudelle.” (Ks. ”Katsokaa pienokaisianne”, *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 91.)

• Kirkon jäsenillä Chilessä oli samanlainen kokemus, kun presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) kävi heidän luonaan: ”Yksi suurimmista rakkauden ilmauksista lapsia kohtaan, mitä olen koskaan nähnyt, tapahtui palvellessani vaarnanjohtajana Chilessä. Presidentti Spencer W. Kimball tuli aluekonferenssin vuoksi käymään Chilessä. Kirkon jäseniä neljästä maasta kokoontui yhteen eräälle stadionille, jonne mahtui arviolta 15 000 ihmistä. Kysyimme presidentti Kimballilta, mitä hän haluaisi tehdä konferenssin jälkeen. Silmät kyynelissä hän sanoi: ’Haluaisin tavata lapset.’ Yksi pappeusjohtajistamme ilmoitti mikrofonin kautta, että presidentti Kimball haluaisi kätellä jokaista stadionilla olevaa lasta tai siunata hänet. Ihmiset olivat hämmästyneitä – syntyi suuri hiljaisuus. Presidentti Kimball tervehti noin kahtatuhatta lasta yksitellen. Kyynelsilmin hän kätteli heitä tai suuteli heitä tai pani kätensä heidän päänsä päälle ja siunasi heidät. Lapset olivat hyvin kunnioittavia, ja he katsoivat häntä ja heidänkin silmänsä kyyneltyivät. Hän sanoi, ettei ollut koskaan elämässään tuntenut tämän kaltaista henkeä. Se oli mahtava hetki kaikkien siellä olleiden kirkon jäsenten elämässä.” (Janet Peterson ja Eduardo Ayala, ”Friend to Friend”, *Friend*, maaliskuu 1996, s. 6–7.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä arvelet Vapahtajan sanojen ”Katso, minä olen laki ja valo” tarkoittavan? (3. Nefi 15:9.)
- Miksi arvelet Jeesuksen Kristuksen kehottaneen ihmisiä pohdiskelemaan niitä asioita, joita Hän oli opettanut, ja pyytämään taivaalliselta Isältä ymmärrystä? Miksi tämä prosessi valmisti heitä tärkeällä tavalla Hänen seuraavaa käyntiään varten?
- Kuinka tärkeäksi sinä olet asettanut Mormonin kirjassa olevien liittojen ymmärtämisen?

Ehdotettuja tehtäviä

- Selitä ystävälle tai perheenjäsenelle, mitä tarkoitetaan ”muilla lampailla”, jotka mainitaan kohdassa Joh. 10:16 📖.
- Keskustele jonkun ystävän kanssa siitä, miltä olisi mahtanut tuntua olla yksi niistä, jotka omin silmin näkivät ihmeellisiä ihmetekoja ja tapahtumia, joita kuvataan kohdassa 3. Nefi 15–17.

Luku 43

3. Nefi 18–19

Johdanto

Käydessään nefiläisten luona Vapahtaja asetti sakramentin ja tähdensi sitä, että sakramentin tarkoituksena on muistaa Hänet. Hän lupasi: ”Jos te aina muistatte minut, minun Henkeni on oleva teidän kanssanne” (3. Nefi 18:11). Tämä sama lupaus on osa sakramenttirukousta. Kun tutkit lukuja 3. Nefi 18–19, pohdi, mitä Jeesus opetti sakramentista ja rukouksesta ja kuinka sinä voit näiden opetusten avulla tulla täydellisemmin Kristuksen opetuslapseksi, niin että voit täydemmin nauttia Pyhän Hengen kumppanuudesta.

Selityksiä

3. Nefi 18:1–14. ”Tehkää tämä – – muistoksi”

• Vapahtaja on opettanut, että sakramentin nauttimisen päätarkoituksena on *muistaa* Hänet. Sakramenttitoimituksen aikana meillä on mahdollisuus keskittyä Jumalan Poikaan. Emme saa antaa ajatustemme harhailla tai antaa minkään häiritä niitä. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut muutamia sopivia tapoja, joilla voimme muistaa Herran uudistaessamme liittomme sakramentin kautta:

”Me voisimme muistaa Vapahtajan kuolevaisuutta edeltävää elämää ja kaikkea sitä, mitä me tiedämme Hänen tehneen. – –

Me voisimme muistaa sitä vaatimatonta suuruutta, joka liittyi Hänen syntymiseensä kuolevaisuuteen äidistä, joka oli vain nuori nainen. – –

Me voisimme muistaa Kristuksen ihmeitä ja opetuksia, Hänen parantamisiaan ja Hänen antamaansa apua. – –

Me voisimme muistella sitä, että Jeesus oli erityisen onnellinen ja iloinen lasten parissa ja että Hän opetti, että meidän kaikkien tulisi olla enemmän heidän kaltaisiaan. – –

Me voisimme muistaa sitä, että Kristus kutsui opetuslapsiaan ystävikseen. – –

Me voisimme – ja meidän pitäisi – muistaa niitä ihania siunauksia, joita on tullut osaksemme, ja muistaa, että ’kaikki, mikä on hyvää, tulee Kristuksesta’ (Moroni 7:24). – –

Joinakin päivinä meillä on syytä muistaa Hänen saamaansa epäystävällistä kohtelua, Hänen kokemaansa torjuntaa ja Hänen kärsimäänsä epäoikeudenmukaisuutta. – –

Voimme muistaa, että Jeesuksen oli laskeuduttava kaiken alapuolelle, ennen kuin Hän pystyi nousemaan kaiken yläpuolelle, ja että Hän kärsi kaikenlaisia kipuja, ahdinkoja ja koetuksia, jotta Hän täyttyisi armolla ja osaisi auttaa kansaansa sen heikkouksissa.” (Ks. ”Tehkää tämä minun muistokseni”, *Valkeus*, tammikuu 1996, s. 68–69.)

3. Nefi 18:6–7. Sakramentti ja enkelien palvelus

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka sakramenttirukousten lupauksiin kuuluu myös enkelien palvelus:

”Nämä Aaronin pappeuden toimitukset ovat tärkeitä myös enkelien palvelukselle.

– – Enkelien viestit voivat tulla äänen tai pelkkien mieleen välittyvien ajatusten tai tunteiden kautta.

– – Suurin osa enkelien viestinnästä tunnetaan tai kuullaan, ei nähdä. – –

Yleensä hengellisen toveruuden ja yhteydenpidon siunauksia saavat vain ne, jotka ovat puhtaita. – – Me puhdistumme synneistämme Aaronin pappeuden kasteja sakramenttitoimituksen kautta, ja meille luvataan, että jos pidämme liittomme, Hänen Henkensä on oleva aina meidän kanssamme. Uskon, että lupaus ei viittaa ainoastaan Pyhään Henkeen, vaan myös enkelien palvelukseen, sillä ’enkelit puhuvat Pyhän Hengen voimalla; sen vuoksi he puhuvat Kristuksen sanoja’ (2. Nefi 32:3). Niinpä Aaronin pappeuden haltijat avaavat kaikille kirkon jäsenille, jotka nauttivat kelvollisesti sakramentin, mahdollisuuden päästä nauttimaan Herran Hengen toveruudesta ja enkelien palveluksesta.” (Ks. ”Aaronin pappeus ja sakramentti”, *Liahona*, tammikuu 1999, s. 44, 45.)

3. Nefi 18:16, 24. ”Minä olen antanut teille esimerkin”

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on kehottanut, että olipa roolimme mikä hyvänsä, meidän tulee parhaan kykymme mukaan pyrkiä tulemaan Vapahtajan kaltaisiksi:

”Meillä jokaisella on eri rooleja perheessä, kirkossa, yhteiskunnassa, liike-elämässä, opinnoissa ja niin edelleen. Vaikka meillä on erilaisia tarpeita, meitä yhdistää tarve keskittyä kaikkiin Kristuksen ominaisuuksiin, varsinkin niihin, joissa meidän henkilökohtaisesti on tarpeen kehittyä täydellisemmin. – –

Voimme tietenkin tyytyä vähempään ja omaksua vain muutamia Vapahtajan havainnollistamia menetelmiä. Mutta ellemme noudata Hänen esimerkkiään niin täydellisesti kuin pystymme, olemme riistäneet itseltämme suuren esikuvan. Lisäksi meidän on määrä tulla Hänen kaltaisikseen sekä siinä, kuinka Hän toimii, että siinä, millainen Hän on. Jumalan rakkaus takaa esimerkiksi sen, että Hän kuuntelee. Pystymmekö me käsittämään Jumalaa, joka ei kuuntelisi? Tai jolta puuttuu voimaa? Tai joka ei ole halukas vahvistamaan kantaansa jossakin periaatteessa? Kun meistä tulee enemmän Hänen kaltaisiaan, muutos tapahtuu sekä siinä, millaisia olemme, että siinä, mitä teemme.” (*A Wonderful Flood of Light*, 1990, s. 110.)

3. Nefi 18:18. ”Valvoa ja rukoilla alati”

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on pohtinut sitä, kuinka tärkeitä ovat tehtävät muistaa Hänet aina (ks. OL 20:77, 79) ja ”rukoilla alati” (3. Nefi 18:18):

”Mitä Mestari tarkoittaa, kun Hän kehottaa meitä rukoilemaan alati?

Minulla ei ole riittävästi viisautta tunteakseni kaikkia Vapahtajan tarkoituksia Hänen antaessaan meille liiton muistaa Hänet aina ja kehottaessaan meitä rukoilemaan alati, ettei meitä voitettaisi. Mutta tiedän yhden. Hän tekee niin, koska Hän tuntee täydellisesti ne mahtavat voimat, jotka vaikuttavat meihin, ja myös sen, millaista on olla ihminen.

– – Hän tietää, miltä tuntuu, kun elämän huolet painavat meitä. – – Ja Hän tietää, ettei selviytymiseen tarvittavien inhimillisten voimiemme määrä ole aina sama.

– – Kun meitä ympäröivät voimat vahvistuvat, niin se hengellinen lujuus, joka ennen riitti, ei riitä enää. Ja millaista hengellisen lujuuden kasvua me kerran pidimmekin mahdollisena, niin ulottuvillamme tulee olemaan suurempaa kasvua. Sekä hengellisen lujuuden tarve että mahdollisuus hankkia sitä tulevat kasvamaan sellaista vauhtia, että aliarvioimme sen omaksi turmioksemme. – –

Aloittakaa Vapahtajan muistamisesta. Te muistatte sen, minkä tiedätte ja mitä rakastatte. – –

Herra kuulee sydämenne rukoukset. Sydämenne tunteet, tunteet rakkaudesta taivaallista Isäämme ja Hänen rakasta Poikaansa kohtaan voivat olla niin jatkuvia, että rukouksenne kohoavat alati.” (”Always”, kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 3. tammikuuta 1999, s. 2–3, 5; ks. myös ”Always”, *Ensign*, lokakuu 1999, s. 8–10, 12.)

3. Nefi 18:18. ”Seuloakseen teitä niin kuin vehnää”

• Kun Jeesus varoitti nefiläisiä siitä, että ”Saatana haluaa saada teidät seuloakseen teitä niin kuin vehnää” (3. Nefi 18:18), Hän opetti samaa sanomaa, jonka Hän oli ilmaissut Pietarille (ks. Luuk. 22:31).

© Richard Cleave

Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt Jeesuksen sanoja: ”Tämä on idiomaattinen ilmaus, joka oli selkeämpi sen ajan ihmisille kuin meidän aikamme ihmisille. Pohjimmiltaan ja perusajatukseltaan Jeesus sanoo: ’Pietari, Saatana haluaa sinut sadokseen. Hän haluaa korjata satona sinun sielusi ja tuoda sinut varastoonsa, vilja-aittaansa, missä hän pitää sinua opetuslapsenaan.’ Samaa kielikuvaa käytämme sanoessamme, että vainio on jo vaalennut korjattavaksi. Ja me lähdemme saarnaamaan evankeliumia ja korjaamaan satona ihmisten sieluja. Saatana halusi Pietarin. Hän halusi seuloa tätä kuin vehnää eli saada satona tämän sielun.” (*Sermons and Writings of Bruce R. McConkie*, toim. Mark L. McConkie, 1998, s. 127.)

3. Nefi 18:18–21

Mitä sellaisia ohjeita Jeesus antoi näissä jakeissa, jotka parantaisivat rukouksiasi?

3. Nefi 18:21. ”Rukoilkaa perheissänne”

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on puhunut perherukouksen tärkeydestä: ”Olen varma, ettei mikään korvaa riittävästi sitä, että isä, äiti ja lapset polvistuvat aamuin illoin yhdessä. Se tekee kodista paremman ja kauniimman ennemmin kuin pehmeät matot, ihanat verhot ja hienosti soinnutetut väriyhdistelmät.” (Ks. ”Perherukouksen siunaukset”, Valkeus, syyskuu 1991, s. 4.)

3. Nefi 18:26–32. Pyhä toimitus

• Huomaa, että kohdassa 3. Nefi 18:26 Vapahtaja lakkasi puhumasta väkijoukolle ja kääntyi niiden johtohenkilöiden puoleen, ”jotka hän oli valinnut”. Hänen sanomansa jakeissa 28–29 annettiin pappeusjohtajille varoituksena, etteivät he sallisi kelvottomien nauttia sakramenttia. Näistä jakeista opimme, että kirkon jäsenten tulee jättää vastuu siitä, onko joku kelvollinen nauttimaan sakramentin, niille, jotka Herra on kutsunut tekemään näitä arvioita, kuten piispalle tai vaarnanjohtajalle.

Minerva K. Teichert, BYU:n taidemuseon luvalla

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin John H. Groberg selitti, mitä tarkoittaa sakramentin nauttiminen kelvollisesti:

”Jos me haluamme tulla paremmiksi (eli tehdä parannuksen) emmekä ole pappeuden rajoitusten alaisia, niin silloin me minun mielestäni olemme kelvollisia. Mutta ellei meillä ole mitään halua tulla paremmiksi, ellei meillä ole mitään aikomusta seurata Hengen opastusta, silloin meidän on kysyttävä: Olemmeko me kelvollisia nauttimaan sakramentin vai teemmekö me pilkkaa sen tarkoituksesta, joka on toimia kannustimena henkilökohtaiseen parannukseen ja kehittymiseen? Jos me muistamme Vapahtajan ja kaiken, mitä Hän on tehnyt ja tulee tekemään meidän puolestamme, me parannamme tekojamme ja siten tulemme lähemmäksi Häntä, niin että pysymme iankaikkiseen elämään johtavalla tiellä.

Jos me kuitenkin kieltäydymme tekemästä parannusta ja tulemasta paremmiksi, jos me emme muista Häntä ja pidä Hänen käskyjään, silloin me olemme pysäyttäneet kasvumme, ja se on tuomioksi meidän sielullemme.

Sakramentti on hyvin henkilökohtainen kokemus, ja me itse olemme tieten kelvollisia tai kelvottomia. – –

Kun me nautimme sakramentin kelvollisesti, me tunnemme, missä asioissa meidän täytyy tehdä parannus, ja saamme apua ja päättäväisyyttä tehdä niin. Olivatpa ongelmamme mitä tahansa, sakramentti antaa aina toivoa.

Useimmat tällaiset ongelmat meidän on itse selvitettävä. Jos me emme esimerkiksi maksa kymmenyksiämme, me yksinkertaisesti päätämme alkaa tehdä niin. Mutta joidenkin ongelmien kohdalla meidän on mentävä tapaamaan piispaamme.” (Ks. ”Sakramentin kauneus ja tärkeys”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 33.)

3. Nefi 18:36–37. Jeesus antoi opetuslapsilleen ”vallan antaa Pyhän Hengen”

• Väkijoukko ei tiennyt, mitä Vapahtaja teki tai sanoi, kun Hän kosketti opetuslapsiaan ja puhui heille. Mormon on kuitenkin ilmoittanut meille opetuslasten todistaneen, ”että hän antoi heille [opetuslapsille] vallan antaa Pyhän Hengen” (3. Nefi 18:37). Moroni täytti isänsä lupauksen lukijalle, että ”minä osoitan teille tämän jälkeen, että tämä todistus on tosi” (3. Nefi 18:37), kun hän myöhemmin esitti kuvauksen tästä tapahtumasta sekä sanat, jotka Kristus lausui kahdelletoista opetuslapselle. Lisäksi hän selitti, että kun Vapahtaja kosketti opetuslapsiaan antaakseen heille valtuuden, Hän pani kätensä heidän päällensä (ks. Moroni 2:1–3).

3. Nefi 19:6–8, 16–17

Miksi arvelet, että polvistuminen mahdollisuuksien mukaan on tärkeä osa rukousta?

3. Nefi 19:9. Opetuslapset rukoilivat saavansa Pyhän Hengen

• Kaksitoista opetuslasta, jotka Jeesus oli valinnut, rukoilivat, ”että Pyhä Henki annettaisiin heille” (3. Nefi 19:9). Vanhin Bruce R. McConkie on selittänyt merkitystä pyynnön taustalla:

”Pyhän Hengen lahjan ja tästä lahjasta osalliseksi pääsemisen välillä on ero. Kasteen jälkeen kaikki pyhät saavat Pyhän Hengen lahjan eli oikeuden Hengen pyhittävään voimaan. Tosiasiallisesti osallisiksi luvatusta palkinnosta pääsevät vain ne, jotka ovat kelvollisia ja jotka pitävät käskyt. Käytännössä kirkon jäsenet pääsevät osallisiksi Hengen kumppanuudesta aika ajoin, kun he onnistuvat kuuliaisuuden avulla pääsemään sopusointuun äärettömän kanssa.

Todellinen Pyhän Hengen lahjasta osalliseksi pääseminen on ylimaallinen lahja, jonka ihminen voi saada kuolevaisuudessa. Sen saaminen on todistus siitä, että siten siunatut pyhät ovat päässeet sopusointuun Jumalan kanssa ja tekevät niitä asioita, jotka varmistavat heille iankaikkisen elämän tulevissa valtakunnissa.” (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 257.)

• Presidentti Heber J. Grant (1856–1945) on puhunut siitä, että meidän tulee kahdesti päivässä pyytää Jumalalta Pyhän Hengen ohjausta: ”Tunnen tuskin minkäänlaista pelkoa sellaisen pojan tai tytön, nuoren miehen tai nuoren naisen puolesta, joka vilpittömästi ja tunnollisesti anoo Jumalalta Hänen Henkensä johdatusta kahdesti päivässä. Olen varma siitä, että kun kiusauksia tulee, heillä on oleva voimaa voittaa ne sen johdatuksen turvin, jota heille annetaan. Kun nöyrästi pyydämme Herralta Hänen Henkensä johdatusta, meidän ympärillämme on suoja, ja jos me hartaasti ja vilpittömästi etsimme Herran Hengen johdatusta, voin vakuuttaa teille, että me saamme sen.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Heber J. Grant*, 2003, s. 184.)

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988), toinen neuvonantaja ensimmäisessä presidenttikunnassa, on esittänyt, että voimme saada Hengen ja säilyttää sen noudattamalla yksinkertaista neljän kohdan ohjelmaa: ”Jos haluatte saada ja säilyttää Hengen johdatuksen, voitte tehdä sen noudattamalla tätä yksinkertaista neljän kohdan ohjelmaa. Ensimmäiseksi, rukoilkaa. Rukoilkaa uutterasti. – – Toiseksi, tutkikaa ja opiskelkaa evankeliumia. Kolmanneksi, eläkää vanhurskaasti; tehkää parannus synneistänne. – – Neljänneksi, palvelkaa kirkossa.” (”Pyhän Hengen johdatus”, *Valkeus*, elokuu 1980, s. 5.)

3. Nefi 19:10–13. Kastettiin uudelleen

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, miksi Jeesus käski nefiläisiä ottamaan kasteen uudelleen:

”Kun Kristus ilmestyi nefiläisille tällä Amerikan mantereella, Hän käski heidän antaa kastaa itsensä, vaikka heidät oli aikaisemmin kastettu syntiensä anteeksisaamiseksi. – – Vapahtaja käski Nefin ja kansan ottaa jälleen kasteen, *koska Hän oli järjestänyt kirkon uudelleen evankeliumin alaisuudessa* [ks. 3. Nefi 19:7–15; 26:17]. *Aikaisemmin se oli järjestetty lain alaisuudessa* [ks. 3. Nefi 9:15–22; 11:10–40; 12:18–19; 15:4–10].

– – Samasta syystä Joseph Smith ja ne muut, jotka oli kastettu ennen huhtikuun 6. päivää 1830, kastettiin uudelleen kirkon järjestämisen päivänä.” (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 2, s. 312–313.)

3. Nefi 19:18, 22. ”He rukoilivat Jeesusta”

• Pyhissä kirjoituksissa meitä ei missään opeteta rukoilemaan Jeesusta. Tässä ainutlaatuisessa tilanteessa opetuslapset kuitenkin osoittivat rukouksensa Isän asemesta Pojalle. Vanhin Bruce R. McConkie on maininnut mahdollisen syyn siihen, miksi näin on tapahtunut: ”On olemassa erityinen syy siihen, miksi näin tehtiin tässä tilanteessa ja vain tämän kerran. Jeesus oli jo opettanut heitä rukoilemaan Isää Hänen nimessään, mitä he ensin tekivätkin. – – Jeesus oli läsnä heidän edessään vertauskuvana Isästä. Hänet nähdessään oli aivan kuin he olisivat nähneet Isän. Häntä rukoillessaan oli aivan kuin he olisivat rukoilleet Isää. Se oli erityinen ja ainutlaatuinen tilanne.” (*The Promised Messiah: The First Coming of Christ*, 1978, s. 560–561.) Tulee myös huomata, että

Vapahtaja sanoi nimenomaan, että ihmiset rukoilivat Häntä tässä tilanteessa, koska, kuten Hän sanoi, ”minä olen heidän kanssaan” (3. Nefi 19:22). Lisäksi tässä tilanteessa ”he [eivät] toistelleet monia sanoja, sillä heille annettiin, mitä heidän tuli rukoilla” (3. Nefi 19:24).

3. Nefi 19:19–20, 27–28. ”Minä kiitän sinua”

• Pyhissä kirjoituksissa annetaan monia esimerkkejä siitä, kuinka Vapahtaja ilmaisi kiitoksen Isälleen (ks. Mark. 14:23; Joh. 6:5–11; 11:33–35, 41; 1. Kor. 11:23–24). Palatessaan nefiläisten luo toisen kerran Jeesus aloitti ensimmäisen ja toisen rukouksensa, jotka on tallennettu muistiin pyhiin kirjoituksiin, kiittämällä Isäänsä (ks. 3. Nefi 19:19–20, 27–28). Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on tähdentänyt tätä periaatetta:

”Rukous on välttämätön osa yrityksiämme kertoa kiitollisuudestamme taivaalliselle Isällemme. Hän odottaa meidän ilmaisevan kiitollisuutemme monista siunauksistamme ja lahjoistamme joka aamu ja ilta vilpittömässä ja mutkattomassa rukouksessa, joka kumpuaa sydämestämme.

Rukouksessa ilmaistun kiitollisuuden kautta me osoitamme olevamme riippuvaisia korkeammasta viisauden ja tiedon lähteestä – Isästä Jumalasta ja Hänen Pojastaan, Herrastamme ja Vapahtajastamme Jeesuksesta Kristuksesta.” (”Kiitollisuus Jumalan hyvyydestä”, *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 61.)

3. Nefi 19:20–23, 29. Ykseyden rukoileminen

• Jeesus rukoili taivaalliselta Isältä ykseyttä seuraajiensa keskuuteen ja myös ykseyttä niiden ihmisten keskuuteen, joita Hänen seuraajansa opettivat (ks. Joh. 17:11, 20–21). Kristus opetti ykseyden periaatetta myös Opissa ja liitoissa: ”Olkaa yhtä; ja ellette te ole yhtä, te ette ole minun” (OL 38:27).

Vanhin Jeffrey R. Holland on verrannut keskenään kohtia 3. Nefi 19:20–23 ja Joh. 17:11, 20–23, joissa Jeesus Kristus rukoilee ykseyttä: ”Vapahtajan käyttämät sanat ilmaisevat meille selvästi, että juuri Pyhä Henki tuo sen ykseyden, mikä opillinen seikka ei välity niin selkeästi Uuden testamentin kertomuksesta. Lisäksi on merkittävää, että yksi perimmäisistä todisteista Jumalalle uskostamme Häneen on se, että meidän nähdään ja kuullaan rukoilevan. Kristus kiinnitti huomiota tähän todisteeseen nefiläisten osalta. Isälle Hän sanoi: ’Sinä näet, että he uskovat minuun, koska sinä kuulet heitä’ [3. Nefi 19:22]. – – Se on avain taivaan ihmeellisiin ilmestyksiin ja Pyhän Lohduttajan (Pyhien Lohduttajien) henkilökohtaiseen kumppanuuteen.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 280.)

• Vanhin D. Todd Christofferson kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka meistä voi tulla yhtä Isän ja Pojan kanssa:

”Jeesus saavutti täyden ykseyden Isän kanssa alistamalla itsensä, sekä lihan että hengen, Isän tahtoon. Vapahtajan palvelutehtävällä oli aina selvä päämäärä, koska Hänessä ei ollut minkäänlaista heikentävää tai häiritsevää epäröintiä. Jeesus sanoi Isäänsä viitaten: ’Minä teen kaiken hänen mielensä mukaan’ (Joh. 8:29). – –

Emme varmastikaan ole yhtä Jumalan ja Kristuksen kanssa, ennen kuin Heidän tahtonsa ja halunsa tulee meidänkin suurimmaksi toiveeksemme. Sellaista alistuvaisuutta ei saavuteta päivässä, mutta Pyhän Hengen kautta Herra kouluttaa meitä, jos olemme halukkaita, kunnes aikanaan voidaan oikeutetusti sanoa, että Hän on meissä aivan kuten Isä on Hänessä. Toisinaan vapisen miettiessäni, mitä se saattaa vaatia, mutta tiedän, että vain tässä täydellisessä ykseydessä voi löytää ilon täyteyden.” (Ks. ”’Jotta he olisivat yhtä’ meidän kanssamme”, *Liahona*, marraskuu 2002, s. 72, 73.)

3. Nefi 19:24. ”Eivätkä he toistelleet monia sanoja”

• Mitä tarkoittaa, että rukoilee ilman että toistelee monia sanoja? (Ks. 3. Nefi 19:24.) Vanhin Gene R. Cook seitsemänkymmenen koorumista on esittänyt seuraavia näkemyksiä:

”Kun nefiläiset opetuslapset rukoilivat Jeesuksen läsnä ollessa, he olivat meille hyvänä esimerkkinä. Aikakirja kertoo: ’– – Eivätkä he toistelleet monia sanoja – –.’

Tämä on sopusoinnussa sen käskyn kanssa, jonka Herra antoi juutalaisille kuolevaisuudessa suorittamansa palvelutyön aikana. Hän sanoi: 'Rukoillessanne älkää hokeko tyhjää niin kuin pakanat, jotka kuvittelevat tulevansa kuulluiksi, kun vain latelevat sanoja' (Matt. 6:7; ks. myös 3. Nefi 13:7).

Kun rukoilemme julkisesti, pitäkäämme varamme, ettei meitä valtaa halu saada kunniaa ihmisiltä, mikä halu saattaisi saada meidät rukoilemaan ilman todellista tarkoitusta tai pitkittämään rukouksiamme tarpeettomasti. Sama varoitus pätee niihin, jotka rukoilevat pikemminkin kuolevaisen kuulijakunnan vuoksi kuin vain sen vuoksi, että Herra kuulisi heitä. Meidän täytyy aina varoa välttääksemme korusanaisia rukouksia tai rukouksia vaikutuksen tekemiseksi. Herra ei varmastikaan ole tyytyväinen sellaiseen suhtautumiseen, eikä Hän vastaa sellaisen ihmisen rukoukseen, joka ei keskity Herraan tai joka rukoilee ilman vakaata aikomusta." (*Receiving Answers to Our Prayers*, 1996, s. 43–44.)

3. Nefi 19:24–25

Mitä opetuslapsille näyttää tapahtuneen näissä jakeissa? Vertaa vastaustasi kohtiin 3. Nefi 19:28–29 ja Moos. 1:9–11.

3. Nefi 19:35. Ihmeitä tapahtuu niille, joilla on uskoa

• Vapahtajan vierailun yhteydessä Mormonin kirjan ajan pyhät näkivät suuria ihmeitä – parantumisen ihmeitä, enkeleitä, loistavia kasvoja, rukouksia, jotka olivat liian pyhiä kirjoitettaviksi, sekä monia muita ihmeellisiä ilmentymiä. Jeesus julisti opetuslapsilleen: "Näin suurta uskoa en ole koskaan nähnyt kaikkien juutalaisten keskuudessa; sen vuoksi minä en voinut näyttää heille niin suuria ihmeitä, heidän epäuskonsa tähden" (3. Nefi 19:35).

Tapahtuuko ihmeitä nykyään vai onko ihmeiden aika lakannut? Vanhin Dallin H. Oaks on opettanut, että ihmeitä tapahtuu yhä; me emme kuitenkaan usein kuule niistä niiden pyhyyden vuoksi:

"Miksi me emme puheissamme yleiskonferenssissa ja paikallisissa kokouksissa kerro enemmän kokemistamme ihmeistä? Useimpia kokemistamme ihmeistä ei ole tarkoitettu kerrottaviksi muille. Pyhien kirjoitusten opetusten mukaisesti me pidämme niitä pyhinä ja kerromme niistä vain silloin kun Henki kehottaa meitä tekemään niin. – –

Nykyajan ilmoituksessa sanotaan: 'He eivät saa ylpeillä näistä asioista eivätkä puhua niistä maailman edessä; sillä nämä asiat on annettu teille teidän hyödyksenne ja pelastukseksenne' (OL 84:73). Eräässä toisessa ilmoituksessa julistetaan: 'Muistakaa, että se, mikä tulee ylhäältä, on pyhää, ja siitä täytyy puhua varoen ja Hengen kehotuksen mukaan' (OL 63:64). – –

Yleensä myöhempien aikojen pyhät noudattavat näitä ohjeita. Lausuessamme todistuksia ja pitäessämme puheita julkisesti me harvoin mainitsemme ihmeellisimpiä kokemuksiamme, ja harvoin turvaudumme merkkeihin osoittaaksemme, että evankeliumi on totta. Tavallisesti me vain vahvistamme todistuksemme palautetun evankeliumin totuudesta ja esitämme muutamia yksityiskohtia siitä, kuinka olemme saaneet todistuksemme. Miksi näin on? Merkit *seuraavat* niitä, jotka uskovat. Ihmeen tavoitteleminen jonkun käännyttämiseksi on sopimatonta merkkien tavoittelua. Yhtä lailla on tavallisesti sopimatonta kertoa ihmeenomaisista tapahtumista suurelle yleisölle, jossa on hyvinkin eri hengellisen kypsyyden vaiheissa olevia ihmisiä. Suuressa yleisössä ihmeet ovat toisille uskoa vahvistavia kokemuksia mutta toisille sopimaton merkki." ("Miracles", kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille, 7. toukokuuta 2000, s. 3, www.ldsces.org.)

Pohdittavia seikkoja

- Kuinka se, että muistat, miltä sinusta tuntui, kun sinut kastettiin, voisi parantaa kokemustasi nauttiessasi sakramentin seuraavan kerran?
- Opetuslapset rukoilivat "sitä, mitä he eniten halusivat", eli "että Pyhä Henki annettaisiin heille" (3. Nefi 19:9). Mitä sinä haluat eniten? Onko sinun halusi sellainen, jonka sisällytät rukouksiisi? Miksi tai miksi ei?
- Vapahtajan kasvot hymyilivät Hänen opetuslapsilleen (ks. 3. Nefi 19:25, 30). Mitä tämä mielestäsi tarkoittaa? Mitä voit tehdä, jotta sinun kasvosi hymyilisivät toisille?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kun olet nyt lukenut useita pyhien kirjoitusten kohtia ja muita opetuksia sakramentista, laadi oma suunnitelmasi, jonka avulla sakramentista voi tulla merkityksellisempi osa elämääsi.
- Tutki sitä, kuinka Vapahtajan rukouksia kuvataan kohdissa 3. Nefi 19:19–23, 27–29, 31–32. Pohdi näiden kuvausten opettamaa periaatetta, jonka mukaan voit parantaa rukouksiasi. Kirjoita havainnoistasi ja päätelmistäsi päiväkirjaasi.

Luku 44

3. Nefi 20–22

Johdanto

Kaikkien vanhurskaiden vanhempien toiveena on, että heidän jälkeläisensä tulevat tuntemaan Jumalan omakohtaisesti ja ovat uskollisia Hänelle. Jumala lupasi Abrahamille ja hänen jälkeläisilleen, että myöhempinä aikoina heidän jälkipolvensa saisivat evankeliumin siunaukset ja heidät koottaisiin turvapaikkoihin. Isä käski Vapahtajaa opettamaan nämä lupaukset nefiläisille.

Kokoamisen periaatteeseen sisältyy muutakin kuin että ihmiset kootaan yhteen tiettyihin maihin. Siihen sisältyy myös hengellinen kokoaminen, jota tapahtuu, kun joku saa tietää kirkosta ja liittyy kirkkoon. Hajallaan ollessaan Israel kadotti tiedon Jumalastaan, Hänen evankeliumistaan, pappeudesta, temppelistä ja pelastuksen totuuksista. Isä kuitenkin lupasi, että viimeisinä aikoina Hän ojentaisi kätensä Israelille ja tarjoaisi heille evankeliuminsa, pappeutensa, temppelin ja tien iankaikkiseen elämään. Taivaallinen Isä haluaa tarjota evankeliumin siunaukset kaikille lapsilleen, ja Hän auttaa toteuttamaan tämän myöhempien aikojen kokoamisen.

Selityksiä

3. Nefi 20:1. Meidän tulee rukoilla jatkuvasti sydämessämme

• Kun nefiläiset olivat lopettaneet rukouksensa, Vapahtaja antoi heille tärkeän neuvon säilyttää rukous jatkuvasti sydämessään. Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on julistanut samalla tavoin:

”Profeetat ovat kauan käskeneet meitä rukoilemaan nöyrästi ja usein. – –

Rukoilla voi jopa ääneti. Voi mielessään *ajatella* rukousta etenkin silloin kun sanat olisivat esteenä.” (”Rukouksen ihana voima”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 7.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on opettanut:

”Opetelkaa rukoilemaan. Rukoilkaa usein. Rukoilkaa mielessänne, sydämessänne. Rukoilkaa polvillanne. – – Rukous on *teidän* henkilökohtainen avaimenne taivaaseen. Lukko on teidän puolellanne verhoa [ks. Ilm. 3:20].” (”Henkilökohtainen ilmoitus – lahja, koe ja lupaus”, *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 59.)

3. Nefi 20:8–9

Mitä Vapahtaja lupaa niille, jotka nauttivat sakramentin? Miksi tämä lupaus on niin merkittävä?

3. Nefi 20:8–9. Sakramenttiin liittyvä lupaus siitä, että täyttyy Hengellä

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut sakramentin nauttimiseen liittyvistä siunauksista: ”Jokaviikkoinen kirkossakäynti suo tilaisuuden nauttia sakramentin, kuten Herra on meitä käskenyt (ks. OL 59:9). Jos toimimme oikein valmistautuneina ja oikein asennoituen, sakramentin nauttiminen uudistaa kasteemme puhdistavan vaikutuksen ja tekee meidät kelvollisiksi lupaukseen, että Hänen Henkensä on aina meidän kanssamme. Tuon Hengen, Pyhän Hengen, yksi tehtävä on todistaa Isästä ja Pojasta ja johdattaa meitä totuuteen (ks. Joh. 14:26; 2. Nefi 31:18). Todistus ja totuus, jotka ovat välttämättömiä henkilökohtaiselle kääntymyksellemme, ovat tämän jokaviikkoisen liittojemme uudistamisen oivallista satoa. Olen saanut nauttia tämän lupauksen toteutumisesta elämäni päivittäisissä ratkaisuissa ja omassa hengellisessä kasvussani.” (Ks. ”Evankeliumi elämässämme”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 37.)

• Vanhin Oaks on myös neuvonut: ”Vetoan ensimmäisen presidenttikunnan sanoin niihin veljiin ja sisariin, jotka ovat ehkä käyneet veltoiksi tämän elintärkeän sakramentin liittojen uudistamisen suhteen: ’Tulkaa takaisin ja nauttikaa Herran pöydän antimista ja maistakaa jälleen pyhien yhteyden suloisia ja ihania hedelmiä’ (’An Invitation to Come Back’, *Church News*, 22. joulukuuta 1985, s. 3). Tulkaamme sen Vapahtajamme lupauksen arvoisiksi, että nauttimalla sakramentin me tulemme kylläisiksi (ks. 3. Nefi 20:8; ks. myös 3. Nefi 18:9), mikä tarkoittaa sitä, että me täytymme Hengellä (ks. 3. Nefi 20:9). Tuo Henki – Pyhä Henki – on meidän lohduttajamme, suunnannäyttäjämme, yhteydenpitäjämme, tulkkimme, todistajamme

ja puhdistajamme – erehtymätön oppaamme ja iankaikkiseen elämään johtavan kuolevaisen matkamme pyhittäjä." (Ks. "Jotta hänen Henkensä aina olisi heidän kanssansa", *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 59.)

3. Nefi 20:11–13. Jesaja kirjoitti Israelin kokoamisesta

• Jeesus käski nefiläisiä samoin kuin meitäkin tutkimaan Jesajan sanoja. Kun näemme Jesajan profetioiden toteutuvan, tiedämme, että Jumala pitää liittonsa Israelin huoneen kanssa. Pyhien kirjoitusten oppaassa selitetään, että "monet Jesajan profetioista koskevat – – Lunastajan tulemista" (hakusana "Jesaja", s. 65). Myös Israelin hajottaminen ja kokoaminen ovat kaksi Jesajan pääteemoista.

Lunastajan opetukset ja Israelin kokoaminen liittyvät läheisesti toisiinsa. Jumala hajotti Israelin, koska kansa teki syntiä ja hylkäsi Hänet. Sovitus tarjoaa heille kuitenkin mahdollisuuden tehdä sovinto Jumalan kanssa, saada syntinsä anteeksi ja tulla kootuksi Hänen luokseen sekä hengellisesti että fyysisesti.

• Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä "Israelin kokoaminen" (s. 429).

3. Nefi 20:11–13

Mikä auttaa tietämään, mikä on kokoamisen ajankohta? (Ks. 3. Nefi 21:1–7.) Mikä rooli meillä on kokoamisessa? (Ks. OL 88:81.)

• Vapahtaja puhui siitä, että Hänen Isänsä liitto hajallaan olevan Israelin kokoamiseksi täyttyisi. Ketkä ovat Israel ja miksi heidät hajotettiin? Herra lupasi Abrahamille, että hänen jälkeläisensä saisivat evankeliumin ja pappeuden ja että heidän kauttaan kaikkia maan perheitä siunattaisiin (ks. Abr. 2:9–11). Tämä lupaus uudistettiin Abrahamin pojan Iisakin kanssa (ks. 1. Moos. 26:3–5), Iisakin pojan Jaakobin kanssa (ks. 1. Moos. 28:12–15) ja Jaakobin jälkeläisten eli Israelin lasten kanssa.

Valitettavasti Israelin lapset tekivät syntiä Jumalaa vastaan ja menettivät nämä lupaukset. Viimein Jumalan varoitusten toteutuessa heidät karkotettiin luvatusta maastaan ja hajotettiin kaikkialle maan päälle. Herra ei ole kuitenkaan unohtanut heitä. Taivaallinen Isä on luvannut, että jonakin päivänä heille opetettaisiin evankeliumia ja heidät koottaisiin lupauksen maihin. Tämä lupaus kuuluu siihen liittoon, jonka Hän teki ja jonka mukaan Hän kokoaisi Israelin lapset ja opettaisi heitä.

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on selittänyt, että hyväksymällä evankeliumin liiton me mukaudumme kokoamista koskevaan lakiin: "Israelin kokoamista on se, että ihmiset liittyvät tosi kirkkoon ja tulevat tuntemaan todellisen Jumalan. – – Siksi jokainen, joka on ottanut vastaan palautetun evankeliumin ja joka pyrkii nyt palvelemaan Herraa omalla kielellään ja pyhien kanssa sen kansakunnan keskuudessa, jonka parissa hän elää, on mukautunut Israelin kokoamista koskevaan lakiin ja perii kaikki ne siunaukset, jotka pyhille on luvattu näinä viimeisinä aikoina." (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, toim. Edward L. Kimball, 1982, s. 439.)

• Kirkon varhaisina aikoina johtohenkilöt kannustivat käännynnäisiä liittymään niihin pyhiin, jotka olivat keskuspaikoissa, kuten Ohiossa, Missourissa, Illinoisissa ja Utahissa. Nykyään pyhiä kehotetaan vahvistamaan kirkkoa siellä, missä he asuvat:

"Omana aikanamme Herra on nähnyt soveliaaksi tarjota evankeliumin siunaukset – myös temppeleiden kasvavan määrän – monissa osissa maailmaa. Siksi haluamme toistaa kirkon jäsenille pitkäaikaisen neuvon pysyä kotimaassaan sen sijaan että muuttaisivat Yhdysvaltoihin. – –

Kun jäsenet eri puolilla maailmaa jäävät omaan kotimaahansa ja tekevät työtä rakentaakseen kirkkoa synnyinmaassaan, suuria siunauksia annetaan heille yksilöinä ja koko kirkolle." (Ensimmäisen presidenttikunnan kirje, 1. joulukuuta 1999; ks. myös Dieter F. Uchtdorf, "Kristuksen kaltaiset ominaisuudet – tuulta siipiemme alle", *Liahona*, marraskuu 2005, s. 102.)

• Vanhin Douglas L. Callister seitsemänkymmenen koorumista on kuvannut Israelin kokoamisen tarkoituksia ja vaiheita viimeisinä aikoina: "Meidän tämänhetkinen kokoontumisemme on pääasiassa hengellistä, ei maantieteellistä. Kristus on julistanut, että myöhempinä aikoina Hän perustaisi kirkkonsa, vahvistaisi kansaansa ja perustaisi Siioninsa sen keskuuteen (ks. 3. Nefi 21:22; 3. Nefi 20:21; 3. Nefi 21:1). Kun Hän vahvistaa kirkkoaan meidän aikanamme, ihmisille voidaan opettaa

evankeliumia ja heidät voidaan saattaa tuntemaan Herra Jumalansa (ks. 3. Nefi 20:13) ilman että he lähtevät kotimaastaan. Toisin kuin ne julistukset, joita esitettiin palautetun kirkon varhaisina aikoina, meidän johtajamme ovat antaneet ohjeen, että nyt kokoontumisen tulee tapahtua kussakin maassa ja jokaisen kielen keskuudessa. Meidän tarpeemme olla fyysisesti lähellä suuria pyhien joukkoja on vähäisempi kuin se oli vuosisata sitten, koska kirkon julkaisut ja satelliittilähetykset kaventavat etäisyyttä ja aikaa sekä luovat ykseyden tunteen kaikkialla koko kirkossa. Kaikkien ulottuvilla on samat avaimet, toimitukset, oppi ja hengelliset lahjat." ("Book of Mormon Principles: The Gathering of the Lord's Faithful", *Ensign*, lokakuu 2004, s. 59.)

3. Nefi 20:14, 22. Perintömaa

• Jeesus opetti nefiläisille, että taivaallinen Isä on antanut heille perinnöksi Amerikan maan. Myös Lehi sai tämän lupauksen, kun hän saapui luvattuun maahan (ks. 2. Nefi 1:5). Tämä vahvisti siunauksen, jonka Jaakob oli antanut Joosefille sanoessaan: "Isäsi siunaukset ovat vahvemmat kuin ikivanhat vuoret, kuin ihanat ikuiset kukkulat" (1. Moos. 49:26). Ilmaus "ihanat ikuiset kukkulat" viittaa läntiseen pallonpuoliskoon. Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt: "Herra antoi – – Amerikan Joosefin, Jaakobin pojan, ikuiseksi omaisuudeksi. Hänen jälkeläisensä, kun heidät on puhdistettu synnistä ja kun he tulevat esiin ylösnousemuksessa, tulevat perimään tämän maanosan. Tämä maa tulee olemaan heidän ikuisesti." (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 1, s. 91–92.)

3. Nefi 20:21–22; 21:23–29. Uusi-Jerusalem rakennetaan Amerikkaan

• Siion, Uusi-Jerusalem, on oleva sekä fyysinen että hengellinen turvapaikka. Puhuessaan viimeisistä ajoista Vapahtaja neuvoi meitä seisomaan "pyhissä paikoissa" (ks. OL 45:32) ja lupasi meille turvaa Siionissa ja sen vaarnoissa (ks. OL 115:6). Vapahtaja opetti opetuslapsilleen, että Siionin kaupunki, Uusi-Jerusalem, tulisi olemaan rauhan maa, suojakaupunki ja turvapaikka aikana, joka johtaisi toiseen tulemiseen (ks. OL 45:66–71).

Kymmenennessä uskonkappaleessa sanotaan: "Me uskomme Israelin todelliseen kokoamiseen ja kymmenen heimon palauttamiseen, että Siion (Uusi-Jerusalem) rakennetaan Amerikan mantereelle, että Kristus tulee hallitsemaan henkilökohtaisesti maan päällä ja että maa uudistetaan ja se saa paratiisillisen kirkkautensa."

Toisessa yhteydessä profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut: "Siionin rakentaminen on asia, josta Jumalan kansa on kaikkina aikoina ollut kiinnostunut; se on aihe, jota profeetat, papit ja kuninkaat ovat käsitelleet erityisen mielellään. – – Meidän osaksemme on annettu nähdä myöhempien aikojen kirkkaus – aikojen täyttymisen taloudenhoitokausi – ja olla mukana ja avuksi sen edistämisessä. – – Tämän työn on määrä aikaansaada pimeyden valtojen tuhoaminen, maan uudistaminen, Jumalan kirkkaus ja ihmissuvun pelastuminen." (Ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 230.)

3. Nefi 20:22. Jumala asuu meidän keskellämme

• Opettaessaan nefiläisille Siionista eli Uudesta-Jerusalemista Vapahtaja lupasi, että Hän olisi kansansa keskellä (ks. 3. Nefi 20:22). Herra käytti samanlaista ilmausta Opissa ja liitoissa:

"Mutta katso, totisesti, totisesti minä sanon teille, että minun silmäni katsovat teitä. Minä olen teidän keskellänne, ettekä te voi nähdä minua;

mutta pian tulee päivä, jolloin te näette minut ja tiedätte, että minä olen; sillä pimeyden peite repäistään pian, eikä se, jota ei ole puhdistettu, kestä sitä päivää.

Vyöttäkää sen tähden kupeenne ja valmistautukaa." (OL 38:7–9.)

Lupaus siitä, että Jumala asuu Siionin keskellä, voi viitata siihen, että Hän on Siionin (Uuden-Jerusalemin) temppelissä ja että "kaikki puhdassydämiset, jotka tulevat [temppeliin], saavat nähdä Jumalan" (ks. OL 97:16).

3. Nefi 20:23–24. "Herra, teidän Jumalanne, on nostava teille – – profeetan"

• Kohdassa 5. Moos. 18:15 Mooses profetoi, että jonakin päivänä tulevaisuudessa "Herra, teidän Jumalanne,

antaa veljienne joukosta nousta profeetan, joka on minun [Mooseksen] kaltaiseni". Kohdassa 3. Nefi 20:23–24 Vapahtaja ilmaisi olevansa itse tuo profeetta. Tämä Messiaan tulemista koskeva profetia on niin merkittävä, että se on Vanhassa testamentissa, Uudessa testamentissa, Mormonin kirjassa, Opissa ja liitoissa sekä Kallisarvoisessa helmessä (ks. 5. Moos. 18:15–19; Ap. t. 3:22; 3. Nefi 20:23–24; OL 133:63; JS–H 40).

3. Nefi 20:25–27. Liiton lapsiksi tuleminen

• Jeesus ilmaisi nefiläisten olevan "liiton lapsia" (3. Nefi 20:26). Vanhin Russell M. Nelson on selittänyt, mihin liittoon Vapahtaja viittasi ja kuinka tämä ilmaus pätee meihin:

"Liitolla, jonka Herra teki ensiksi Abrahamin kanssa ja jonka Hän vahvisti Iisakin ja Jaakobin kanssa, on suuri merkitys. – –

Mekin olemme liiton lapsia. Me olemme saaneet, kuten ihmiset muinoin, pyhän pappeuden ja ikuisen evankeliumin. Abraham, Iisak ja Jaakob ovat meidän esi-isiämme. Me olemme Israelia. Meillä on oikeus saada evankeliumi, pappeuden siunauksia ja iankaikkinen elämä. Maan kansakunnat tulevat siunatuiksi meidän uurastuksellamme ja meidän jälkeläistemme työllä. Abrahamin todelliset jälkeläiset ja ne, jotka on otettu lapsiksi hänen sukuunsa, saavat nämä samat luvatut siunaukset – sillä ehdolla, että he hyväksyvät Herran ja noudattavat Hänen käskyjänsä." (Ks. "Liiton lapsia", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 33.)

3. Nefi 20:29. Profetia Jerusalemin jälleenrakentamisesta

• Juudan heimon palauttaminen ja Jerusalemin kaupungin jälleenrakentaminen ovat tärkeänä teemana Vanhan testamentin ja Mormonin kirjan profetioissa. Meidän taloudenhoitokautenamme Herra on julistanut:

"Sen tähden ne, jotka ovat pakanoiden keskuudessa, paetkoot Siioniin,

ja ne, jotka ovat Juudasta, paetkoot Jerusalemiin, Herran huoneen vuorille" (OL 133:12–13).

Juudan palauttamisesta profeetta Joseph Smith on todistanut: "Juudan on palattava, Jerusalem on jälleen rakennettava, samoin temppeli, ja veden on kummuttava temppelin alta, ja Kuolleenmeren veden on parannuttava. Kestää jonkin aikaa ennen kuin kaupungin muurit ja temppeli saadaan rakennetuiksi jne., ja kaiken tämän on tapahduttava ennen kuin Ihmisen Poika ilmestyy." (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, s. 263.)

3. Nefi 20:29–33. Juutalaiset uskovat ja heidät kootaan

• Lokakuun 24. päivänä vuonna 1841 vanhin Orson Hyde (1805–1878) kahdentoista apostolin koorumista lausui apostolisen rukouksen Öljymäen huipulla juutalaisten puolesta, joita oli hajallaan kaikkialla maailmassa. Hänen rukouksensa aikaan Palestiinassa asui hyvin vähän juutalaisia ja poliittinen ilmapiiri oli sellainen, ettei ollut paljoakaan toivoa siitä, että juutalaisten sallittaisiin koskaan kokoontua sinne. Sittemmin on ollut lukuisia merkittäviä tapahtumia, kun nykypäivän Israelin valtio on syntynyt ja siitä on tullut juutalaisten "kotimaa". Vaikka on ilmiselvää, että Herran siunaukset ovat olleet mukana tässä kokoamisessa, on selvää, ettei tämä ole se juutalaisten kokoamisen täyteys, josta Mormonin kirjan profeetat profetoivat.

Clark Kelley Price, © 1996 IRI

Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että tämänhetkinen juutalaisten kokoaminen kotimaahansa ei ole tämän profetian täyttymistä vaan poliittista kokoamista. "Kuten koko maailma tietää, monet juutalaiset kokoontuvat nykyään Palestiinaan, missä heillä on oma valtionsa ja

tapansa palvella Jumalaa – kaikki tämä ilman että he uskoisivat Kristukseen tai hyväksyisivät Hänen ikuisen evankeliuminsa lait ja toimitukset. Onko tämä sitä myöhempien aikojen juutalaisten kokoamista, josta pyhissä kirjoituksissa puhutaan? Ei! Se ei ole. Älköön kenenkään mielessä olko tämän asian suhteen minkäänlaista väärinkäsitystä. Tämä juutalaisten kokoontuminen kotimaahansa ja heidän järjestymisensä valtioksi ja valtakunnaksi ei ole profeettojen lupaamaa kokoamista. Se ei täytä muinaisia lupauksia. Ne, jotka ovat näin kokoontuneet, eivät ole kokoontuneet muinaisen Messiaansa tosi kirkkoon ja laumaan." (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 229.)

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on puhunut Juudan kokoamisesta. Hän luki Mormonin kirjasta valittuja kohtia, joissa opetetaan, mitä juutalaisten täytyy tehdä, ennen kuin Isä kokoaa heidät heidän perintömaahansa. Näistä kohdista opimme, että kun juutalaiset "eivät enää käännä sydäntänsä Israelin Pyhää vastaan" (1. Nefi 19:15), kun he "tulevat tuntemaan Lunastajansa" (2. Nefi 6:11), kun heidät "tuodaan takaisin Jumalan tosi kirkkoon ja lammastarhaan" (2. Nefi 9:2), kun he "uskovat minuun, että minä olen Kristus" (2. Nefi 10:7), kun he uskovat, että Kristus on Jumalan Poika, ja uskovat sovitukseen ja "palvelevat Isää hänen nimessään, puhtain sydämin ja tahrattomin käsin, eivätkä enää odota muuta Messiasta" (2. Nefi 25:16), kun "minun evankeliumini täyteys saarnataan" heille ja he rukoilevat Isää Vapahtajan nimessä (3. Nefi 20:30–31), *silloin* heidät kootaan Jerusalemiin, perintömaahansa.

"Nämä Mormonin kirjan profeettojen ennustukset tekevät täysin selväksi sen, että Israelin paluu omiin maihinsa on merkkinä siitä, että se tunnustaa Jeesuksen Kristuksen Lunastajakseen, ja todistan siitä Jeesuksen Kristuksen nimessä" ("Israelin paluu perintömaihinsa", *Valkeus*, lokakuu 1981, s. 28; ks. myös s. 26–27).

3. Nefi 20:35. Jumala paljastaa pyhän käsivartensa

• Mitä tarkoittaa ilmaus "Isä on paljastanut pyhän käsivartensa"? (3. Nefi 20:35.) "Muinaisina aikoina miehet valmistautuivat taisteluun heittämällä viittansa harteilta sotivan käsivartensa tieltä (ks. Ps. 74:11). Kristuksen toisen tulemisen yhteydessä Jumala paljastaa käsivartensa, kun Hän näyttää voimansa kaikkien nähden (ks. OL 133:2–3)." (Donald W. Parry, Jay A. Parry, Tina M. Peterson, *Understanding Isaiah*, 1998, s. 466.)

• Meidän aikanamme Herra paljastaa voimansa suuressa myöhempien aikojen palautuksen työssä. Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että tämä on totta nykyään samoin kuin se oli totta kirkon varhaisten aikojen suurenmoisten tapahtumien aikaan: "Veljeni, nyt on teidän aikanne (ks. Hel. 7:9) kirkon historiassa. Pankaa tarkoin merkille, millaista aikaa se on. Se on aikaa, jolloin Herra erityisen selvästi 'paljastaa pyhän käsivartensa kaikkien kansakuntien silmien edessä' (OL 133:3). Jumala myös jouduttaa työtään (ks. OL 88:73). Hän myös lyhentää viimeisiä päiviä 'valittujen tähden' (Matt. 24:22), ja siten asiat tapahtuvat tiiviimmällä tahdilla (ks. JS–M 20). Lisäksi 'kaikki on levottomuuden vallassa' (OL 88:91). Vain ne, joista on tulossa Kristuksen miehiä ja naisia, pystyvät säilyttämään hengellisen tasapainonsa." (Ks. "Palvelijani Joseph", *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 39.)

3. Nefi 20:36–37. "Pukeudu voimaasi" ja "irrota kahleet kaulastasi"

• Luvussa OL 113 selitetään, että ilmaus "pukeudu voimaasi" tarkoittaa myöhempien aikojen pappeudenhaltijoiden "pukeutumista pappeuden valtuuteen, johon [heillä] on oikeus syntyperänsä vuoksi" (OL 113:7–8). "[Sinun kaulasi] kahleet ovat Jumalan kirouksia sen tai Israelin jäännösten päällä niiden hajotetussa tilassa pakanoiden keskuudessa" (OL 113:10).

Puhuessaan lopullisesta siirtymisestä tuhatvuotiseen valtakuntaan vanhin Bruce R. McConkie selitti Vapahtajan sanoja: "Olemme jo nähneet, että Jeesus pani Jesajan luvun 52 tuhatvuotisen valtakunnan asiayhteyteen. Siinä on huudahdus: 'Herää, Siion, herää, pukeudu voimaasi, pue yllesi loistavat vaatteet, pyhä kaupunki, Jerusalem! Koskaan enää ei katujasi polje ympärileikkaamaton eikä epäpuhdas.' Sinä päivänä, josta puhumme, ei ole ketään, joka olisi epäpuhdas sanan telestisessä merkityksessä, sillä jumalattomat tuhotaan Hänen tulemisensa kirkkaudessa. Eikä ole ketään, jota ei ole ikään kuin ympärileikattu, sillä kaikki, jotka tavoittelevat Pyhän kaupungin siunauksia, ovat sopusoinnussa Hänen suunnitelmiensa ja tarkoitustensa kanssa, jonka kaupunki se on." (*Millennial Messiah*, s. 315.)

3. Nefi 20:36–37, 41

Mikä on Vapahtajan neuvo meille näissä jakeissa? Kuinka sinä voit noudattaa sitä neuvoa?

3. Nefi 20:40. ”Kuinka ihanat ovat vuorilla”

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että tämä erinomaisen kuvaileva ilmaus ”Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat! Hän julistaa rauhaa” viittaa niihin, jotka levittävät Herran evankeliumia, mutta että se viittaa sitäkin nimenomaisemmin itse Vapahtajaan: ”Näitä tuttuja kohtia, jotka alun perin Jesaja kirjoitti mutta joista Jehova itse puhui ja jotka Hän innoitti, sovelletaan usein kaikkiin niihin – varsinkin lähetyssaarnaajiin – jotka tuovat evankeliumin ilosanomaa ja julistavat rauhaa ihmissieluille. Sellaisessa soveltamisessa ei ole mitään väärää, mutta on tärkeää käsittää – kuten profeetta Abinadi ymmärsi – että puhtaimmassa muodossaan ja alkuperäisessä merkityksessään tämä kiitospsalmi soveltuu erityisesti Kristukseen. Juuri Hän ja pohjimmiltaan vain Hän tuo pelastuksen ilosanomaa. Vain Hänen kauttaan julistetaan todellista, kestävää rauhaa. Juuri Kristus julistaa Siionille, sekä vanhassa että uudessa Jerusalemissa: 'Sinun Jumalasi hallitsee!' Juuri Hänen jalkansa lunastuksen vuorella ovat ihanat [3. Nefi 20:40].” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 286.)

© 1987 Scott Snow

3. Nefi 20:41. ”Pitäkää itsenne puhtaina, te Herran astioiden kantajat”

• Vanhin Jeffrey R. Holland on opettanut, mitä tarkoittaa, että pappeudenhaltijat ovat puhtaita: ”Pappeudenhaltijoina meidän tulee paitsi *käsitellä* Jumalan voiman pyhiä astioita ja vertauskuvia – ajatelkaa esimerkiksi sakramentin valmistamista, siunaamista ja jakamista – meidän tulee myös *olla* pyhitettyjä välineitä. Osittain sen vuoksi, mitä meidän tulee *tehdä* mutta mikä vieläkin tärkeämpää sen vuoksi, mitä meidän tulee *olla*, profeetat ja apostolit kehottavat meitä karttamaan nuoruuden kiihkoa ja pyytämään vilpittömin sydämin avuksemme Herraa. He kehottavat meitä olemaan puhtaita.” (Ks. ”Pyhittäytykää”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 48.)

Käsky ”pitäkää itsenne puhtaina, te Herran astioiden kantajat” (3. Nefi 20:41), joka annettiin muinaisina aikoina niille, jotka käsittelivät jumalanpalveluksen pyhiä astioita, pätee myös nykypäivän pappeudenhaltijoihin. Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on muistuttanut eräässä pappeuskokouksessa tästä tärkeästä käskystä, kun hän sanoi: ”'Pitäkää itsenne puhtaina, te Herran astioiden kantajat' (OL 133:5). Näin Herra on puhunut meille nykyajan ilmoituksessa. Olkaa ruumiiltanne puhtaita. Olkaa ajatuksiltanne puhtaita. Olkaa puheissanne puhtaita. Pukeutukaa säädyllisesti ja käyttäytykää hyvin.” (Ks. ”Olkaa puhtaat”, *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 49.)

Presidentti Hinckley on lisäksi neuvonut: ”Tatuointi on graffitia ruumiin temppelissä. Sama pätee lävistyksiin.” (”Runsas on lastesi onni ja rauha”, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 67.)

Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut nuoria miehiä ja naisia ”välttämään pahan puhumista, valitsemaan ystävänsä viisaasti, pysymään erossa pornografiasta ja huumeista, olemaan osallistumatta vastenmielisiin konsertteihin ja vaarallisiin juhliin, kunnioittamaan omaa kehoanne ja pitämään itsenne moraalisesti puhtaana kaikin tavoin” (”Teidän tulee ottaa vastaan hänen sanansa”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 81).

3. Nefi 21:1–9. Myöhempien aikojen Israelin kokoaminen

• Jeesus sanoi nefiläisille, että Hän antaisi heille merkin (ks. 3. Nefi 21:1), jotta he tietäisivät, milloin Israelin kokoaminen olisi alkanut. Sitten Hän ennusti evankeliumin palautuksen, Mormonin kirjan esiintulon, vapaan kansakunnan perustamisen Amerikkaan ja evankeliumin viemisen heidän jälkeläisilleen (ks. jakeet 1–7). Hän nimitti myöhempien aikojen palautusta ”suureksi ja

ihmeelliseksi teoksi" (ks. jae 9). Palautuksen varhaisina aikoina Vapahtaja sanoi: "Ihmeellinen teko on tulemaisillaan julki" (OL 4:1).

Presidentti Gordon B. Hinckley on puhunut palautuksen ihmeestä ja meidän vastuullisesta tehtävästämme auttaa viemään työtä eteenpäin:

"Tämän loistavan evankeliumin palautus alkoi Isän ja Pojan ilmestymisestä Joseph-pojalle. Aikojen täyttymisen taloudenhoitokauden aamu valkeni maailmalle. Kaikkien aikaisempien taloudenhoitokausien kaikki hyvä, kaunis, jumalallinen palautettiin tänä mitä merkittävimpänä aikana. – –

Käsitämmekö me todella, ymmärrämmekö me, mikä valtava merkitys on sillä, mitä meillä on? – –

Me, tämä sukupolvi, olemme kaiken edeltä menneen loppusato. Ei riitä, että meidät vain tunnetaan tämän kirkon jäseninä. Meidän harteillamme on vakava velvollisuus. Tunnustakaamme se ja tehkäämme työtä sen hyväksi.

Meidän täytyy elää Kristuksen todellisina seuraajina, jotka rakastavat kaikkia, vastaavat pahaan hyvällä, opettavat esimerkin avulla Herran teitä ja suorittavat sitä suurta palvelusta, jonka Hän on meille pääpiirteittäin esittänyt." ("Se aamu suuri, kaunoinen", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 83, 84.)

• Lisää tietoa Israelin kokoamisesta on liitteessä "Israelin kokoaminen" (s. 429).

3. Nefi 22. Jesaja käytti pyhää kuvakieltä opettaessaan kokoamisesta

• Vapahtaja lainasi lukua Jes. 54 kokonaisuudessaan opettaakseen lisää Israelin kokoamisesta. Käyttäen kuvakieltä, joka on yleistä profeetallisissa kirjoituksissa, Jesaja henkilöi Israelin naiseksi, jonka aviomiehenä on Herra. Vaikka Israel hylätään joksikin aikaa jumalattomuuden vuoksi, päivä on tuleva, jolloin hänet saatetaan suurella armolla sovintoon "aviomiehensä" kanssa. Tätä kuvakieltä käyttäen Jesaja kuvasi kauniisti palautuksen ihmeen tapahtumisen. Hän lupasi, että kun Israelin lasten määrä kasvaisi, hänen telttaansa täytyisi suurentaa ja hänen vaarnojaan vahvistaa, jotta hänen kasvava perheensä mahtuisi niihin (ks. 3. Nefi 22:1–3). Herra muistuttaa avioliiton pyhästä sitoumuksesta julistaessaan, kuinka syvä on Hänen sitoumuksensa Israelia kohtaan (ks. jakeet 4–10). Israelille luvataan turvan ja kauneuden paikkoja (ks. jakeet 11–12) ja suojaa vihollisiltaan (ks. jakeet 13–17).

3. Nefi 22:13. "Herra on opettava – – sinun lapsiasi"

• Palvellessaan Alkeisyhdistyksen ylijohtajana sisar Patricia P. Pinegar selitti, kuinka kohtaa 3. Nefi 22:13 käytetään meidän aikanamme oppaana opettaessamme lapsiamme: "Maailma ei ole turvallinen paikka. Se ei ole paikka, jossa lapset tuntisivat rauhaa, toivoa ja johdatusta, ellei heitä opeteta rakastamaan ja seuraamaan Vapahtajaa. Autattehan heitä tietämään, että nämä suurenmoiset siunaukset voivat tulla heidän osakseen, ja näytättehän heille, mitä heidän täytyy tehdä saadakseen nämä siunaukset." ("Rauha, toivo ja johdatus", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 81–82.)

Longin Lonczyna, © 1985 IRI

3. Nefi 22:17. "Ei mikään ase, joka taotaan sinua vastaan, tehoa"

• Aina on ollut niitä, jotka ovat taistelleet Herran työtä vastaan. Kuten Jesaja on luvannut, he eivät ole menestyneet pyrkimyksissään meitä vastaan. Presidentti Gordon B. Hinckley on opettanut, että heidän työnsä tehtäisiin tyhjäksi:

"Aivan yhtä varmasti kuin tämä on Herran työtä, meillä on oleva vastustusta. On niitä, ehkäpä moniakin, jotka petollisin sanakäänteinkin ja viekkaudella levittävät epäilystä ja pyrkivät jäytämään sitä perustaa, jolle tämä asia tukeutuu. Heillä on lyhyt aikansa auringossa. He voivat saada väliaikaisesti epäilijäin ja skeptikkojen suosion. Mutta he hiipuvat pois ja unohtuvat kuten heidän kaltaisensa aikaisemminkin.

Sillä aikaa me kuitenkin menemme eteenpäin heidän arvostelustaan huolimatta – tietoisina heidän lausunnoistaan ja toimistaan mutta niistä välittämättä." ("Jumala on peräsimessä", *Valkeus*, heinäkuu 1994, s. 57.)

Pohdittavia seikkoja

- Vapahtaja lupasi, että Hän kokoaisi Israelin täyttääkseen liiton, jonka taivaallinen Isä teki heidän isiensä kanssa (ks. 3. Nefi 16:5, 11; 20:12–13). Tämä on maailmanlaajuinen lupaus, jolla on hyvin henkilökohtaisia seurauksia. Mitä sinä tiedät oman sukusi ensimmäisten myöhempien aikojen pyhien käännynnäisten kokemuksista? Mitä uhrauksia he tekivät kokoontuakseen pyhien kanssa?
- Milloin sinä olet tuntenut taivaallisen Isän ojentavan kätensä ja koskettavan sydäntäsi tuodakseen sinut luokseen?

Ehdotettuja tehtäviä

- Laadi suunnitelma, kuinka voit tehdä sakramentista merkityksellisemmän päivittäisessä elämässäsi. Kerro suunnitelmastasi jollekulle, joka voisi auttaa sinua saavuttamaan tavoitteesi.
- Laadi luettelo, johon merkitset ainakin kolme toimintaa, jotka voisit tehdä auttaaksesi Israelin kokoamisessa näinä myöhempinä aikoina.

Luku 45

3. Nefi 23–26

Johdanto

Kolmipäiväisen palvelutehtävänsä toisena päivänä Vapahtaja esitti ja selitti Jesajan ja Malakian profetioita. Hän huomioi Jesajan profetioiden laajuuden sanoen niiden käsittelevän ”kaikkea, mikä koskee kansaani, joka on Israelin huonetta” (3. Nefi 23:2). Jeesus Kristus tarkasti henkilökohtaisesti pyhän aikakirjan täsmällisyyden ja käski lisätä aikakirjaan merkinnän ylösnousemusta koskevasta Samuelin profetiasta sekä Malakian sanat (ks. 3. Nefi 24:1; 26:1–2). Malakian sanat viittaavat kymmenysten lakiin liittyviin siunauksiin ja siihen tehtävään, joka profeetta Elialla olisi viimeisinä aikoina valmistauduttaessa Vapahtajan toiseen tulemiseen.

Herra käski meitä jokaista tutkimaan pyhiä kirjoituksia ja profeettoja (ks. 3. Nefi 23:5). Vapahtaja julisti, että on viisasta, että ”nämä kirjoitukset – – annettaisiin tuleville sukupolville” (3. Nefi 26:2). Jokaisella myöhempien aikojen pyhällä on velvollisuus tutkia pyhiä kirjoituksia uutterasti. Pohdi, mitä tarkoittaa tutkia pyhiä kirjoituksia ja profeettoja uutterasti sen sijaan että vain lukisi niitä.

Selityksiä

3. Nefi 23:1. ”Suuria ovat Jesajan sanat”

• Vapahtaja on opettanut, että Jesajan profetioiden laajuus kattaa ”[kaiken], mikä koskee kansaani” (3. Nefi 23:2) – merkittävä määrä Jumalan kanssakäymisistä. Vapahtaja hyväksyi Jesajan profetiat julistamalla: ”Suuria ovat Jesajan sanat” (3. Nefi 23:1). Luku 3. Nefi 22 on viimeinen niistä Jesajan kirjan yli 20 luvusta, joita Mormonin kirjassa lainataan. Huomaa, että Vapahtaja nimenomaan ohjasi lukijoitaan *tutkimaan* profeetta Jesajan kirjoituksia (ks. 3. Nefi 23:1). Ei ihme, että Jesajaa lainataan paljon Mormonin kirjassa ja muissa pyhissä kirjoituksissa.

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on tähdentänyt Jesajan profetioiden ainutlaatuista ja tärkeää tehtävää sekä sitä, miksi Herra on säilyttänyt hänen sanansa:

”Jesaja on profeetta, jota Uudessa testamentissa lainataan eniten. Herra itse lainasi Jesajaa seitsemän kertaa, apostolit sen lisäksi neljäkymmentä kertaa. Tämän lisäksi kirjassa on yhdeksänkymmentä Jesajan sanojen osittaista tai mukailtua lainausta.

Jesaja on profeetta, jota Opissa ja liitoissa lainataan eniten. Kuusikymmentäkuusi lainausta kolmestakymmenestäyhdestä Jesajan luvusta todistavat tämän suuren profeetan harvinaislaatuisesta tärkeydestä.

Kaikki tämä vahvistaa, että Herralla on tarkoitus sille, miksi Hän on säilyttänyt Jesajan sanat.” (*Let Not Your Heart Be Troubled*, 1991, s. 280.)

• *Huom.* Lisää taustatietoja Jesajasta ja ehdotuksia siihen, kuinka voit tutkia ja ymmärtää hänen kirjoituksiaan, on selityksissä kohtiin 1. Nefi 20–21 (s. 43–45) ja 2. Nefi 12–16 (s. 75–76).

3. Nefi 23:1–5. Tutkikaa pyhiä kirjoituksia

• Herra käskee pyhiään tutkimaan pyhiä kirjoituksia sen sijaan että pelkästään lukevat niitä. Kun ihmiset *tutkivat* pyhiä kirjoituksia, he tarkastelevat niitä huolellisesti pyrkien löytämään jotakin tai perehtyvät niihin perinpohjaisesti tutkistelemalla ja tarkastelemalla niitä vakavasti. Pyhien kirjoitusten *tutkiminen* viittaa myös siihen, että me *mietiskelemme* (ks. Joos. 1:8), *opiskelemme* (ks. 2. Tim. 3:15; OL 26:1), *otamme varteen* (ks. 1. Nefi 15:25) ja *pohdiskelemme* (ks. 2. Nefi 4:15). Pyhien kirjoitusten tutkimisen lisäksi Vapahtaja on käskenyt meitä tutkimaan profeettojen sanoja (ks. 3. Nefi 23:5).

© 1999 Bryant Livingston

3. Nefi 23:1–5

Mitä Herra sanoi Jesajan kirjoituksista? Mitä arvoa on pyhien kirjoitusten ja profeettojen tutkimisella?

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on kehottanut pyhiä tutkimaan pyhiä kirjoituksia saadakseen riippumattoman todistuksen totuudesta ja saadakseen suoria ohjeita Jumalalta: ”Tutkikaa pyhiä kirjoituksia, tutkikaa meidän julkaisemiamme ilmoituksia ja pyytäkää taivaallista Isäänne Jeesuksen Kristuksen, Hänen Poikansa,

nimessä ilmoittamaan teille totuus, ja jos teette sen katse kiinnitettynä vain Hänen kunniaansa lainkaan epäilemättä, Hän vastaa teille Pyhän Henkensä voimalla. Silloin tiedätte omasta kokemuksesta eikä toisen. Silloin ette ole Jumalan tuntemisessa ihmisestä riippuvaisia, eikä arvailuille jää mitään sijaa. Ei, sillä kun ihmiset saavat ohjeensa Häneltä, joka on heidät luonut, he tietävät, millä tavoin Hän heidät pelastaa. Niinpä me sanomme jälleen: Tutkikaa pyhiä kirjoituksia, tutkikaa profeettoja ja ottakaa selville, mikä osa niistä koskee teitä." (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 14.)

• Vaikka pyhien kirjoitusten tutkiminen saattaa alkuun olla vaikeaa, presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on luvannut, että ne, jotka vakavasti tutkivat pyhiä kirjoituksia, saavat valistusta ja heidän henkensä ylentyy: "Olen kiitollinen tästä pyhien kirjoitusten lukemisen korostamisesta. Toivon, että siitä tulee teille paljon mieluisampaa kuin velvollisuus, että siitä tulee pikemminkin rakkaussuhde Jumalan sanaan. Lupaan teille, että kun luette, teidän mielenne valistuu ja teidän henkenne ylentyy. Aluksi lukeminen voi tuntua pitkäveteiseltä, mutta se muuttuu ihmeelliseksi kokemukseksi ajatusten ja sanojen kera siitä, mikä on jumalallista." ("Sisimmässänne oleva valo", *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 101.)

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on sanonut, että jos kiirehdimme liikaa lukiessamme pyhiä kirjoituksia, me emme salli Pyhän Hengen opettaa meitä:

"Pyhä Henki opastaa, mitä sanomme, jos tutkimme ja pohdimme pyhiä kirjoituksia joka päivä. Pyhien kirjoitusten sanat ovat kutsu Pyhälle Hengelle. – – Kun tutkimme pyhiä kirjoituksia päivittäin, voimme luottaa tämän siunauksen saamiseen. – –

Me vaalimme Jumalan sanaa, emme ainoastaan lukemalla pyhien kirjoitusten sanoja vaan myös tutkimalla niitä. Voimme saada enemmän ravintoa pohtimalla muutamaa sanaa antaen Pyhän Hengen tehdä niistä meille aarteita kuin käymällä nopeasti ja ylimalkaisesti läpi kokonaisia pyhien kirjoitusten lukuja." ("Ruoki minun karitsoitani", *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 86.)

3. Nefi 23:6–13. Pyhän aikakirjan tarkkuuden merkitys

• On ehdottoman tärkeää, että pyhät aikakirjat ovat tarkkoja ja täydellisiä, koska me turvaudumme niihin saadaksemme ymmärrystä Jumalasta ja Hänen suunnitelmastaan meitä varten. Kohdassa 3. Nefi 23:6–13 kerrotaan ylösnousemusta koskevien Samuelin profetioiden täyttymisestä. Tämä kertomus oli aikaisemmin puuttunut, ja Vapahtaja kehotti sisällyttämään sen aikakirjaan.

3. Nefi 24:1. "Sanat, jotka Isä oli antanut Malakialle"

• Vapahtaja tähdensi Malakian profetioiden merkitystä lainaamalla osia hänen sanoistaan kansalle Amerikassa Isän ohjeiden mukaisesti (ks. 3. Nefi 24:1). Kuka profeetta Malakia oli? Malakia oli Vanhan testamentin profeetta, joka kirjoitti ja profetoi suunnilleen 430 eKr. Nimitys *Malakia* tarkoittaa 'sanansaattajani', ja hänen profetiansa ensimmäinen osa "on osoitettu pappeudenhaltijoille, joita nuhdellaan heidän laiminlyönneistään Jumalan palvelemisessa. Toinen osa (2:10–3:24) on osoitettu kansalle, ja siinä vastustetaan liiton ulkopuolista avioliittoa, avioeroa liiton alaisesta vaimosta ja kymmenysten laiminlyömistä. – – Uskollisia kehotetaan pysymään uskollisina, ja heille luvataan, että Herra on tietoinen heistä, ja tottelemattomat tuhoutuvat Herran tulemisen päivänä." (Bible Dictionary, hakusana "Malakia", s. 728.) Malakian sanoman jälkimmäisessä osassa julistetaan siunauksia, jotka tulevat kymmenysten lain noudattamisesta, sekä sitä erityistä tehtävää, joka profeetta Elialla olisi viimeisinä aikoina valmistauduttaessa Vapahtajan toiseen tulemiseen (ks. 3. Nefi 24–25).

3. Nefi 24:1. ”Äkkiä tulee temppeliinsä Herra”

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että yksi ”syy pyhien kirjoitusten toistuvaan lukemiseen on se, että monilla profetioilla ja opillisilla kohdilla pyhissä kirjoituksissa on monia merkityksiä” ja ”monia täyttymisiä” (”Scripture Reading and Revelation”, *Ensign*, tammikuu 1995, s. 8). Tämä pätee myös ilmaukseen ”äkkiä tulee temppeliinsä Herra” (3. Nefi 24:1). Se täyttyi osittain, kun Herra ilmestyi Kirtlandin temppelissä 3. huhtikuuta 1836 tämän talouden-hoitokauden alussa (ks. OL 110:1–10). Se täyttyy osittain joka kerta, kun Vapahtaja tulee johonkin temppeliinsä. Se täyttyy osittain myös osana toista tulemista, kun maa puhdistetaan jumalattomuudesta ja siitä tulee selestinen asuinpaikka (ks. OL 88:25). Tästä syystä maata kutsutaan asianmukaisesti Herran temppeliksi.

3. Nefi 24:2. Metallinpuhdistajan tuli ja pesijän saippua

• Malakia käytti voimallista vertauskuvallisuutta kuvailemalla, kuinka Messiaan tuleminen on ”niin kuin metallinpuhdistajan tuli ja niin kuin pesijän saippua” (3. Nefi 24:2). *Metallinpuhdistaja* on ”henkilö, joka erottaa kallisarvoiset metallit kuonasta, johon sekoittuneina niitä luonnossa yleensä tavataan. Prosessiin kuuluu vaihe, jossa massa saadaan kovalla kuumennuksella nestemäiseen muotoon. Tästä tulee nimitys ’metallinpuhdistajan tuli’.” (Bible Dictionary, hakusana ”Refiner”, s. 760.)

Vapahtaja on kuin metallinpuhdistaja. Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt: ”Hänen tehtävänään on puhdistaa, jalostaa ja hioa ihmissielua siten, että se voi palata Isänsä valtakuntaan puhtaana, vapaana kuonasta (ks. 3. Nefi 27:19–21). Hänen puhdistava voimansa on ’niin kuin metallinpuhdistajan tuli – –. Ja hän istuu kuin hopean sulattaja ja puhdistaja’ sinä suurena päivänä, kun Hän tulee tuomitsemaan maailmaa. (Mal. 3:2–3; ks. 3. Nefi 24:2–3; OL 128:24.)” (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 624.)

Pesijän ”työnä oli puhdistaa vaatteet ja valkaista ne” käyttämällä saippuaa (Bible Dictionary, hakusana ”Fullers”, s. 676). Jeesuksen Kristuksen sovitus toimii kuin ”pesijän saippua” puhdistaen meidät synneistämme ja valmistaen meitä seisomaan puhtaina ja tahrattomina tuomioistuimen edessä.

3. Nefi 24:5. Ne, jotka sortavat leskiä ja orpoja

• Jumala pitää meitä vastuullisina, jos laiminlyömme leskiä ja orpoja. Presidentti Thomas S. Monson on ilmaissut, kuinka tärkeitä lesket ovat Herralle ja kuinka meidän tulee palvella heitä:

”Sanalla *leski* tuntuu olleen aivan erityinen merkitys Herrallemme. Hän kehotti opetuslapsiaan varomaan lainopettajien esimerkkiä, koska nämä teeskentelivät olevansa vanhurskaita pitkissä viitoissaan ja pitkine rukouksineen, mutta veivät leskiltä talot [ks. Luuk. 20:46–47]. – –

Profeetta Joseph Smithiä Hän neuvoi: ’Varastohuonetta ylläpidettäköön kirkon jäsenten pyhittämillä lahjoituksilla; ja leskistä ja orvoista on huolehdittava, sekä köyhistä’ [OL 83:6]. – –

Voi olla, että tarvitaan ruokaa, vaatteita – ja jopa suojaa. Sellaista voi toimittaa. Melkein aina on vielä [leski, jolla on jokin tarve]. – –

Muistakaamme, että hautajaisten jälkeen kukat kuihtuvat, ystävien toivotukset muuttuvat muistoiksi ja lausutut rukoukset ja sanat hämärtyvät mielen käytävillä. Surevat jäävät usein yksin. He kaipaavat lasten naurua, teini-ikäisten tohinaa ja pois siirtyneen kumppanin hellää huolenpitoa. Kello tikittää äänekkäämmin, aika kuluu hitaammin, ja neljä seinää muodostuvat todellakin vankilaksi.” (Ks. ”Isättömät ja lesket Jumalan rakastamia”, *Liahona*, elokuu 2003, s. 4–5.)

3. Nefi 24:8–12

Mitä siunauksia luvataan niille, jotka maksavat kymmenyksensä?

3. Nefi 24:8–12. Kymmenykset ja uhrit

• Ne, jotka elävät kymmenysten lain mukaan, osoittavat uskonsa Jumalaan. Kuuliaisuus tätä lakia kohtaan tuo siunauksia, jotka mainitaan kohdassa 3. Nefi 24:10–12. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt viisi syytä siihen, miksi jokaisen kirkon jäsenen, olipa tämä millaisissa olosuhteissa tahansa, tulee noudattaa kymmenysten lakia:

”[Esitän] viisi syytä, miksi meidän kaikkien, rikkaitten ja köyhien, pitkäaikaisten jäsenten ja uusimpien käännynnäisten, tulisi uskollisesti maksaa kymmenyksemme ja uhrimme.

Ensiksi, tehkää niin lastenne – – tähden. – – Opettakaa lapsillenne, että monet kirkon siunaukset ovat mahdollisia heille, koska te ja he annatte kymmenykset ja uhrit kirkolle. – –

Toiseksi, maksakaa kymmenyksenne lunastaaksenne oikeutetusti ne siunaukset, jotka on luvattu niin tekeville. – –

Kolmanneksi, maksakaa kymmenyksenne osoittaaksenne, että aineellisen tavaran omistaminen ja maailmallisen rikkauden kerääminen *eivät* ole olemassaolonne päällimmäisiä tavoitteita. – –

Neljänneksi, maksakaa kymmenyksenne ja uhrinne rehellisesti ja vilpittömästi, koska ne kuuluvat oikeutetusti Jumalalle. – –

Tämä johtaa viidenteen syyhyn maksaa kymmenyksemme ja uhrimme. Meidän tulee maksaa ne henkilökohtaisena rakkauden ilmaisuna anteliaalle ja armolliselle taivaan Isälle. Armossaan Jumala on murtanut leipää nälkäisille ja antanut vaatteita köyhille. Jossain vaiheessa elämäämme se koskee meitä kaikkia, joko ajallisessa tai hengellisessä mielessä.” (Ks. ”Kuin vehmas puutarha”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 37, 38, 39.)

• Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on kuvannut yhtä niistä siunauksista, joita voimme saada kymmenysten maksamisesta: ”Lupaus, joka seuraa kuuliaisuudesta tälle periaatteelle, on, että taivaan ikkunat avattaisiin ja siunauksia vuodatettaisiin ylenpalttisesti. Taivaan ikkunoiden avaaminen tarkoittaa tietenkin ilmoitusta Jumalalta hänelle, joka on halukas näin uhraamaan.” (*The Teachings of Harold B. Lee*, toim. Clyde J. Williams, 1996, s. 206.)

• Presidentti Heber J. Grant (1856–1945) on todistanut, että Jumala siunaa suuremmalla viisaudella niitä, jotka noudattavat kymmenysten lakia: ”Minä todistan – ja tiedän, että lausumani todistus on totta – että miehet ja naiset, jotka ovat olleet täysin rehellisiä Jumalaa kohtaan, jotka ovat maksaneet kymmenyksensä – –, Jumala on antanut heille viisautta, jonka avulla he ovat voineet käyttää jäljelle jääneitä yhdeksää kymmenesosaa, ja se on ollut suuremmaksi hyödyksi heille ja he ovat saaneet aikaan sen avulla enemmän kuin he olisivat, jos he eivät olisi olleet rehellisiä Herraa kohtaan” (lainattuna artikkelissa Dallin H. Oaks, ”Kymmenykset”, Valkeus, heinäkuu 1994, s. 34).

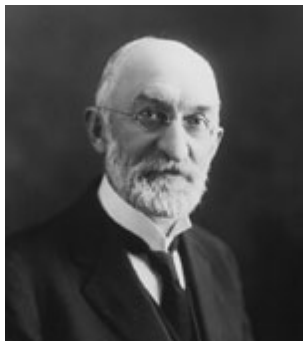

• Vanhin Dallin H. Oaks puhui siitä, mitä jotkut vastaavat, kun heiltä kysytään, noudattavatko he kymmenysten maksamisen käskyä vai eivät:

”Jotkut ihmiset sanovat: ’Minulla ei ole varaa maksaa kymmenyksiä.’ Ne, jotka uskovat Herran lupauksiin, sanovat: ’Minulla ei ole varaa olla maksamatta kymmenyksiä.’

Jokin aika sitten puhuin joukolle kirkon johtajia eräässä maassa Pohjois-Amerikan ulkopuolella. Kun puhuin kymmenyksistä, huomasin sanoneeni jotakin sellaista, mitä en ollut aikonut sanoa. Sanoin heille, että Herra oli murheellinen siitä, että vain pieni osa jäsenistä heidän maissaan luotti Herran lupauksiin ja maksoi täydet kymmenykset. Varoitin heitä siitä, että Herra pidättäisi aineelliset ja hengelliset siunaukset, kun Hänen liiton lapsensa eivät pitäneet tätä elintärkeätä käskyä.

Toivon, että nuo johtajat opettivat tämän periaatteen vaarnojensa ja piiriensä jäsenille omissa maissaan. Kymmenysten laki ja lupaus siunauksista niille, jotka elävät sen mukaan, koskee Herran kansaa jokaisessa maassa. Toivon, että kirkkomme jäsenet ovat Herran siunausten arvoisia maksamalla täydet kymmenykset.” (Ks. ”Kymmenykset”, s. 35.)

3. Nefi 24:16–18. ”Minä kokoan jalokiveni”

• Kuinka meistä tulee Herran jalokiviä? Jalokivi on kallisarvoinen kivi, jonka luontainen ja ulkoinen arvo mitataan markkinoilla. Malakia ja muut profeetat käyttivät vertauskuvina jalokiviä viitatessaan ihmisiin, jotka ”pelkäsivät Herraa” – jotka osoittavat kunnioitusta Häntä

kohtaan, pitävät Hänen toimituksensa ja joiden nimet on kirjoitettu muistokirjaan (ks. 3. Nefi 24:16–18; ks. myös OL 60:4; 101:3; 2. Moos. 28:15–21). Jotta sinusta siis tulisi yksi Herran jalokivistä, sinun tulee pitää uskollisesti jokaiseen toimitukseen liittyvät liitot riippumatta maailman paineesta. Sen tekemällä osoitat rakastavasi Herraa, ja nimesi kirjoitetaan muistiin muistokirjaan.

3. Nefi 25:1. ”Ettei se jätä heistä juurta eikä oksaa”

• Mitä tarkoittaa, että ”ylpeät – – ja kaikki, jotka tekevät sitä, mikä on jumalatonta”, poltetaan ja jätetään ilman juurta tai oksaa? (3. Nefi 25:1.) Tämä ilmaus viittaa luvun 3. Nefi 25 teemaan. Ajattele, että sinun *juuriasi* ovat vanhempasi tai esivanhempasi ja sinun *oksiasi* ovat lapsesi tai jälkeläisesi. Jotta meidät yhdistettäisiin juuriimme ja oksiimme, meidän täytyy saada temppelitoimitukset. Herra sanoi, että Hän lähettäisi Elian ennen toista tulemista palauttamaan pappeuden avaimet, joiden ansiosta perheet voidaan saattaa kokonaisiksi – sekä juurien että oksien osalta. Vuonna 1836 sinetöimisvoima palautettiin, ja se suo perheelle keinon tulla yhdistetyksi iankaikkisesti (ks. OL 110:14–16; 128:18). Ylpeät ja jumalattomat kuitenkin poltetaan ja jätetään sekä ilman juurta (esivanhemmat) että ilman oksaa (jälkeläiset) ja heidät irrotetaan perheestään ja sinetöimisen siunauksista.

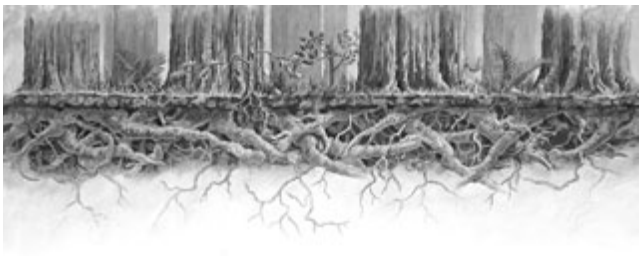

Vanhin Jeffrey R. Holland on puhunut tästä ajatuksesta: ”Elia palautti sinetöimisvoimat, joiden avulla maan päällä sinetöidyt toimitukset ovat sinetöityjä myös taivaassa. – – Ilman sitä yhdyssidettä mitään perhesiteitä ei olisi olemassa iankaikkisuuksissa ja ihmisperhe olisi tosiaankin jätetty iankaikkisuudessa sekä ilman juurta (esivanhemmat) että ilman oksaa (jälkeläiset).” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 297–298.)

3. Nefi 25:2. ”Juottovasikat”

• Ilmausta ”juottovasikat” on selvitetty kohdan 1. Nefi 22:24 selityksissä (s. 47).

3. Nefi 25:5–6

Kenen on määrä tulla ennen suurta ja pelottavaa päivää ja mitä hän tekee?

3. Nefi 25:5–6. Elia kääntää sydämet

• Käydessään ensimmäisen kerran illalla 21. syyskuuta 1823 enkeli Moroni lainasi profetiaa kohdasta Mal. 3:23–24📖 profeetta Joseph Smithille ”poiketen vähän siitä, mitä meidän Raamatuissamme lukee” (JS–H 36–39; ks. myös OL 2). Tämä profetia täyttyi 3. huhtikuuta 1836 Kirtlandin temppelissä, kun Elia ilmestyi ja palautti pappeuden avaimet Joseph Smithille ja Oliver Cowderylle (ks. OL 110:13–16). Tästä ensimmäisestä käynnistä lähtien aina palvelutyönsä loppuun asti profeetta Joseph Smith mainitsi toistuvasti Malakian profetian ja Elian palvelutehtävän.

Sen profeetallisen selityksen lisäksi, jonka profeetta Joseph Smith antoi kohdassa OL 128:17–18, hän opetti myös: ”Elia oli viimeinen profeetta, jolla oli pappeuden avaimet, ja ennen viimeistä taloudenhoitokautta hän palauttaa valtuuden ja luovuttaa pappeuden avaimet, jotta kaikki toimitukset voitaisiin suorittaa vanhurskaudessa. On totta, että Vapahtajalla oli valtuus ja voima antaa tämä siunaus, mutta Leevin pojat olivat liian ennakkoluuloisia. ’Ennen kuin tulee Herran päivä, suuri ja pelottava, minä lähetän teille profeetta Elian’ jne., jne. Miksi Elia lähetettäisiin? Koska hänellä on sen valtuuden avaimet, joka sallii toimia kaikissa pappeuden toimituksissa, ja ellei tätä valtuutta annettaisi, toimituksia ei voitaisi suorittaa vanhurskaudessa.” (Ks. *Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, s. 170–171.)

• Profeetta Joseph Smith on selittänyt myös sanan *kääntää* merkitystä ja sen soveltumista meidän elämäämme:

”Sanan *kääntää* vastineena tässä [kohdassa Mal. 3:23–24] pitäisi olla *sitoa* eli sinetöidä. Mutta mikä on

tämän tärkeän palvelutehtävän tarkoitus ja miten se toteutetaan? Avaimet annetaan, Elian henki on tuleva, evankeliumi vakiinnutetaan, Jumalan pyhät kootaan, Siion rakennetaan ja pyhät tulevat pelastajina Siionin vuorelle.

Mutta miten heistä tulee pelastajia Siionin vuorella? Rakentamalla temppeleitään, pystyttämällä kastealtaitaan ja astumalla esiin ja saamalla kaikki toimitukset, kasteet, konfirmoinnit, pesut, voitelut, toimitukset ja sinetöimisvoimat päänsä päälle kaikkien kuolleiden esivanhempiensa hyväksi ja heidän lunastamisekseen, jotta he voisivat tulla esiin ensimmäisessä ylösnousemuksessa ja tulla heidän kanssaan korotetuiksi kirkkauden valtaistuimille; ja tässä on ketju, joka sitoo isien sydämet lapsiin ja lapset isiin, mikä täyttää Elian palvelutehtävän." (Ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2005, s. 495–496.)

3. Nefi 26:2. "Nämä kirjoitukset, joita teillä ei ollut mukananne"

• Jeesus Kristus tähdensi pyhien aikakirjojen täsmällisyyden merkitystä. Sen lisäksi että pyhiin aikakirjoihin lisättiin merkinnät Samuel Lamanilaisen profetioiden täyttymisistä (ks. 3. Nefi 23:7–13), Vapahtaja noudatti Isän käskyä antaen kansalle Amerikassa "kirjoitukset, joita teillä ei ollut" (3. Nefi 26:2). Hän lainasi Malakian kirjoituksia. Malakia oli Vanhan testamentin profeetta, joka eli lähes 200 vuotta sen jälkeen kun Lehi lähti Jerusalemista. Malakian opetukset eivät olisi olleet pronssilevyillä, koska hän eli 200 vuotta sen jälkeen kun Lehi lähti Jerusalemista.

3. Nefi 26:6–12. Jos he uskovat, silloin heille ilmaistaan suurempia asioita

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on opettanut, että ennen kuin voimme saada suurempia ilmoituksia tai lisää pyhiä kirjoituksia, meidän tulee lukea ja uskoa se, mitä meille jo on ilmoitettu: "Monet ihmiset ovat kysyneet minulta vuosien kuluessa: 'Milloin luulet meidän saavan loput Mormonin kirjan aikakirjoista?' Ja minä olen sanonut: 'Kuinka moni kuulijoista haluaisi lukea levyjen sinetöidyn osan?' Ja melkein aina kaikki vastaavat haluavansa. Ja sitten kysyn samalta kuulijakunnalta: 'Kuinka moni teistä on lukenut sen osan, joka on avattu meille?' Ja on monia, jotka eivät ole lukeneet Mormonin kirjaa, sinetöimätöntä osaa. Aika usein me odotamme jotakin mahtavaa, saavuttamatonta. Olen tavannut monia ihmisiä, jotka haluavat elää korkeampien lakien mukaan, vaikka he eivät elä vähäisempienkään lakien mukaan." (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, toim. Edward L. Kimball, 1982, s. 531–532.)

3. Nefi 26:19. "He opettivat ja palvelivat toisiaan"

• Tämä on malli Herran kirkossa jokaisena taloudenhoitokautena: Hänen liittokansaansa kuuluvat opettavat toinen toiselleen valtakunnan oppia ja palvelevat toinen toistaan evankeliumin siteiden toveruudessa, sillä Herran kansa muodostaa yhden suuren perheen.

Pohdittavia seikkoja

- Kuinka paljon aikaa ja vaivannäköä omistat joka viikko pyhien kirjoitusten lukemiselle? Kuinka suurta osaa siitä ajasta ja vaivannäöstä voidaan nimittää "tutkimiseksi"?
- Millä tavoin sinä olet kääntänyt sydämesi isiesi puoleen? Mitä vielä voit tehdä ollaksesi apuna sukututkimus- ja temppelityössä?

Ehdotettuja tehtäviä

- Laadi suunnitelma, jonka avulla voit *tutkia* säännöllisesti pyhiä kirjoituksia ja nykypäivän profeettojen viimeisimpiä konferenssipuheita.
- Laadi luettelo kohdassa 3. Nefi 24:8–12 mainituista siunauksista, jotka ovat toteutuneet omassa elämässäsi tai joiden olet nähnyt toteutuvan muiden elämässä kymmenysten lain mukaan elämisen

tuloksena. Kirjoita muutama rivi selittäen kymmenysten lain uskollisen noudattamisen tarkoitusta ja sen mukanaan tuomia siunauksia. Kerro huomioistasi jollekulle.

- Kerää ja järjestä joidenkuiden edesmenneiden esivanhempiesi nimet temppeliin viemistä varten. Järjestä niin, että temppelitoimitustyö tehdään heidän puolestaan. Mikäli mahdollista, osallistu tämän temppelityön tekemiseen.

Luku 46

3. Nefi 27–30

Johdanto

Kun Vapahtajan palvelutyö nefiläisten keskuudessa lähestyi loppua, Hän selitti, mistä Hänen evankeliuminsa muodostui. Näissä pyhien kirjoitusten luvuissa 3. Nefi 27–30 on enemmän tietoa myös muutetuista olennoista (kolme nefiläistä opetuslasta) kuin missään muualla pyhissä kirjoituksissa. Kun tutkit lukua 28, ymmärrät paremmin, miksi Herra päättää muuttaa jotkut, jotka olivat Hänen palvelijoitaan kuolevaisuudessa. Lopuksi 3. Nefi päättyy siihen, kun Mormon kuvaa Mormonin kirjan tehtävää Israelin kokoamisessa myöhempinä aikoina ja kun Herra (Mormonin välityksellä) kehottaa myöhempien aikojen pakanoita tekemään parannuksen ja kääntymään Hänen puoleensa. Sinulla on hyvä tilaisuus sitoutua uudelleen käyttämään Mormonin kirjaa elämässäsi ja kutsumaan muita tulemaan Vapahtajan luokse.

Selityksiä

3. Nefi 27:3–8. ”Sinä sanoisit meille nimen, jolla me kutsumme tätä kirkkoa”

• Kun meistä tulee Jeesuksen Kristuksen kirkon jäseniä, me otamme Hänen nimensä päällemme, koska tämä on Hänen kirkkonsa. Ensimmäisessä konferenssipuheessaan kirkon presidenttinä presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) puhui siitä pyhästä yhteydestä, joka kirkolla, sen nimellä ja siihen liittyvillä tehtävillä on:

”Tämä kirkko ei kuulu presidentilleen. Sen päänä on Herra Jeesus Kristus, jonka nimen jokainen meistä on ottanut päälleen. Me olemme kaikki yhdessä tässä suuressa työssä. Olemme täällä avustamassa Isäämme Hänen työssään ja kirkkaudessaan ’ihmisen kuolemattomuuden ja iankaikkisen elämän’ toteuttamiseksi (ks. Moos. 1:39). Teidän velvollisuutenne on yhtä vakava teidän vastuualueellanne kuin minun velvollisuuteni on minun alueellani. Mikään tehtävä tässä kirkossa ei ole pieni tai vähäpätöinen. Velvollisuuksiemme täyttämisessä me jokainen vaikutamme toisten elämään. Herra on sanonut meille kullekin omissa tehtävissämme:

’Ja nyt, ole uskollinen; hoida virkaa, jonka minä olen sinulle antanut; auta heikkoja, nosta hervonneita käsiä ja vahvista voimattomia polvia’ (OL 81:5).

’Ja näin tehdessäsi teet eniten hyvää lähimmäisillesi ja edistät hänen kunniaansa, joka on sinun Herrasi’ (OL 81:4).” (Ks. ”Tämä on Mestarin työtä”, *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 71–72.)

• Vanhin James E. Talmage (1862–1933) kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut sitä johdonmukaisuutta, jota Herra käytti vastatessaan kysymykseen, millä nimellä Hänen kirkkoaan tulee kutsua: ”Muistatte, että sen jälkeen kun Kristus oli perustanut kirkkonsa tämän mantereen alkuperäiskansojen keskuuteen, kun Hän ilmestyi ylösnousseena olentona heidän keskuuteensa, kun Hän oli valinnut ja asettanut kaksitoista miestä johtamaan kirkon asioita, oli vähäistä kiistaa siitä, mikä nimi kirkolla tulisi olla, ja ne kaksitoista – muistaen Herran armollisen lupauksen, että kun he huutaisivat Hänen puoleensa yksimielisinä sydämeltään ja tarkoitukseltaan, heitä varmasti kuultaisiin – paastosivat ja rukoilivat, ja Hän ilmestyi jälleen ruumiissaan heidän keskuuteensa heidän neuvostonsa ollessa koolla ja kysyi heiltä, mitä he halusivat. He sanoivat: ’Herra, me tahdomme, että sinä sanoisit meille nimen, jolla me kutsumme tätä kirkkoa.’ Hänen vastauksensa, jos saamme esittää sen nykypäivän puhetyylillä, olisi kuulunut jotenkin tähän tapaan: Miksi niin yksinkertaisesta asiasta kuin tämä olisi mitään kysyttävää? Kenen kirkko se on? Onko se Mooseksen kirkko? Jos on, niin kutsukaa sitä tietenkin Mooseksen nimellä. Tai jos se on jonkun toisen ihmisen kirkko, niin kutsukaa sitä hänen nimensä mukaan. Mutta jos se on minun kirkkoni, kuten sanotte, ja se on, kutsukaa sitä silloin minun nimeni mukaan.” (Julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1922, s. 70.)

3. Nefi 27:5–6. ”Ottaa päällenne Kristuksen nimi”

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka Kristuksen nimen päällemme ottaminen sekä kuuliaisuuden laki ja Pyhän Hengen toveruuden siunauksen saaminen liittyvät toisiinsa:

”Kun meidät kastetaan, me otamme päällemme Jeesuksen Kristuksen pyhän nimen. Hänen nimensä ottaminen päällemme on yksi elämämme merkittävimpiä

kokemuksia. Toisinaan me kuitenkin kuljemme tuon kokemuksen läpi ymmärtämättä sitä täysin.

Kuinka monet lapsistamme – kuinka monet meistä – todella ymmärtävät, että kun meidät kastettiin, me otimme päällemme paitsi Kristuksen nimen myös kuuliaisuuden lain?

Joka viikko sakramenttikokouksessa uudistaessamme kasteenliittomme me lupaamme muistaa Vapahtajamme sovitusuhrin. Lupaamme tehdä sitä, mitä Vapahtajakin – olla kuuliaisia Isälle ja pitää aina Hänen käskynsä. Siunaus, jonka me puolestamme saamme, on se, että Hänen Henkensä on aina meidän kanssamme." (Ks. "Kasteenliitto: Olla Jumalan valtakunnassa ja kuulua siihen", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 8.)

3. Nefi 27:13–21

Mitkä Herran sanojen mukaan ovat Hänen evankeliuminsa keskeiset opit?

3. Nefi 27:13–22. "Tämä on evankeliumi, jonka minä olen antanut teille"

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että juuri evankeliumin yksinkertaisuus on se syy, miksi joidenkuiden on niin vaikea ottaa se vastaan:

"Mormonin kirjassa on kohta, jossa Herra sanoo: 'Katso, – – tämä on evankeliumi, jonka minä olen antanut teille', ja sitten Hän kuvaa evankeliumiaan (ks. 3. Nefi 27:13–18). Se on yksinkertainen kertomus maailmasta, johon Vapahtaja on lähetetty, ja ihmiset voivat joko ottaa Hänet vastaan tai hylätä, mutta silti Hän on Messias.

Juuri tämä yksinkertainen kertomus on tietenkin se asia, jota maailma ei voi hyväksyä, ja se on niin yksinkertainen, että evankeliumin niin sanottu yksinkertaisuus saattaa toisinaan jopa saada jotkut loukkaantumaan mielessään. – – On niitä, jotka saattavat yhtyä joihinkin uskonkäsityksiimme ja arvoihimme mutta joille evankeliumin palautus on kompastuskivi, jonka yli he eivät pääse. Mutta suurimmalle osalle ihmiskuntaa se, mitä me julistamme, on 'hulluutta'." (*For the Power Is in Them*, 1970, s. 47–48.)

Vapahtaja itse määritteli evankeliumikseen uskon, parannuksen, kasteen ja Pyhän Hengen (ks. 3. Nefi 27:19–20) sekä kestämisen loppuun asti (ks. jae 16). Hän sanoi myös, että evankeliumi on sitä, että Hän tuli maailmaan, jotta Hän tekisi Isän tahdon ja jotta Hänet "korotettaisiin ristille" (jakeet 13–14).

3. Nefi 27:24–26. Herra on tuomitseva maailman kirjojen perusteella

• "Kirjoista, jotka on kirjoitettu ja jotka kirjoitetaan, tämä kansa tuomitaan, sillä niistä ihmiset tuntevat heidän tekonsa.

Ja katso, Isä on kirjoittanut kaiken." (3. Nefi 27:25–26.)

Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) on määrittänyt, mikä tehtävä kirjoitetuilla aikakirjoilla on viimeisellä tuomiolla:

"Myös Herra pitää aikakirjoja, ja niiden mukaan tullaan koko maailma tuomitsemaan. Ja te miehet, joilla on pyhä pappeus – teidät Siionin apostolit, johtajat, piispat ja ylipapit – kutsutaan tuomitsemaan ihmisiä. Siksi odotetaan, että te asetatte mittapuun, johon he voivat pyrkiä, ja pidätte huolen siitä, että he elävät evankeliumin hengen mukaisesti, tekevät velvollisuutensa ja pitävät Herran käskyt. Te pidätte kirjaa heidän teoistaan. Te merkitsette kirjoihin, milloin heidät kastetaan, milloin heidät konfirmoidaan ja milloin he saavat Pyhän Hengen kätten päällepanon kautta. Kun he tulevat Siioniin, te merkitsette heidät aikakirjoihin, jäseniksi kirkkoon. Teidän on merkittävä aikakirjoihin, suorittavatko he velvollisuutensa pappeina, opettajina tai diakoneina, vanhimpina, seitsenkymmeninä tai ylipappeina. Teidän on kirjattava heidän tekonsa, kuten Herra tässä sanoo. Teidän on merkittävä aikakirjoihin heidän kymmenyksensä – –, mutta me tuomitsemme ihmiset vaatien heitä ensin tekemään velvollisuutensa. Jotta johtajat voisivat tehdä sen, heidän on oltava esimerkkinä." (Ks. *Evankeliumin oppi*, 1980, s. 149.)

3. Nefi 27:27 📖. ”Millaisia miehiä teidän siis tulee olla?”

• Puhuessaan Herran opetuksesta tulla Hänen kaltaisekseen vanhin John M. Madsen seitsemänkymmenen koorumista keskittyi erityisesti sanaan *tulee*. Vanhin Madsen kuvaili Herran sanojen olevan enemmän kuin kutsu, pikemminkin liittojemme edellyttämä vaatimus:

”Ottaaksemme vastaan Hänet ja tunteaksemme Hänet meidän ja koko ihmiskunnan täytyy lopulta, niin kuin Moroni kehottaa, *tulla Kristuksen luokse ja tulla täydellisiksi Hänessä* (ks. Moroni 10:32). Toisin sanoen meidän täytyy tulla Kristuksen luokse ja pyrkiä muuttumaan Hänen kaltaisekseen (ks. Dallin H. Oaks, ’Haaste muuttua’, *Liahona*, tammikuu 2001, s. 40–42).

Ylösnoussut Herra sanoi: ’Millaisia miehiä teidän siis tulee olla? Totisesti minä sanon teille: Sellaisia kuin minä olen.’ (3. Nefi 27:27.) Sanan *tulee* merkitys, kuten sitä on käytetty Hänen kysymyksessään ’Millaisia miehiä teidän siis tulee olla?’, on äärimmäisen tärkeä ymmärtääksemme Hänen vastauksensa ’Sellaisia kuin minä olen’. Sana *tulee* tarkoittaa, että ’on pakko, velvollisuus, välttämätöntä tehdä jotakin, olla jotenkin’ (ks. *Nykysuomen sanakirja*, hakusana ’tulla’; ks. myös Luuk. 24:26), mikä merkitsee – ja minkä muinaiset ja nykyiset pyhät kirjoitukset vahvistavat – että meidän on ’välttämätöntä olla’ ja että meillä on liiton kautta ’velvollisuus olla’ kuten Hän julisti ’sellaisia kuin minä olen’ (3. Nefi 27:27; ks. myös 3. Nefi 12:48; Matt. 5:48; 1. Joh. 3:2; Moroni 7:48).” (Ks. ”Iankaikkinen elämä Jeesuksessa Kristuksessa”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 88.)

Harry Anderson, © IRI

3. Nefi 28:1–6. Rakkaan Johanneksen toiveet ja palvelutyö

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) ja Oliver Cowdery saivat urimin ja tummimin kautta erityisen ilmoituksen koskien Johanneksen esittämää pyyntöä jäädä lihaan – sen olosuhteita ja siitä koituneita siunauksia. Tämä tieto oli peräisin ”pergamentista”, jonka Johannes itse oli kirjoittanut ja kätkenyt mutta joka nähtävästi joutui kadoksiin. Huhtikuussa 1829 Josephin ja Oliverin erityiset kysymykset tästä Mormonin kirjan kohdasta johtivat ilmoitukseen, joka on merkitty muistiin Opin ja liittojen lukuun 7.

3. Nefi 28:9–10, 36–40. Muuttumisen oppi

• Seuraavat määritelmät auttavat selventämään muuttumista, kirkastumista ja ylösnousemusta koskevia oppeja. Huomaa, mikä ero on muutettujen olentojen ja väliaikaisemman kirkastumisen tilan välillä:

Muutetut olennot. ”Ihmisiä, jotka on muutettu, niin että he eivät tunne tuskaa eivätkä kuole ennen ylösnousemustaan kuolemattomuuteen” (PKO, hakusana ”Muutetut olennot”, s. 123).

”Monet ovat otaksuneet, että oppi muuttumisesta on tarkoittanut sitä, että ihmiset otettiin heti Jumalan kasvojen eteen ja iankaikkiseen täyteyteen, mutta tämä ajatus on erheellinen. Heidän asuinsijansa on terrestrisen järjestyksen mukainen, ja se on paikka, joka on valmistettu olennoille, jotka Hän oli varannut toimimaan palvelevina enkeleinä monilla planeetoilla ja jotka eivät vielä ole päässeet yhtä suureen täyteyteen kuin ne, jotka ovat nousseet ylös kuolleista.” (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 169.)

Kirkastuminen. ”Ihmisen ulkomuodon ja olemuksen väliaikainen muutos korkeammalle hengelliselle tasolle, niin että hän voi kestää taivaallisten olentojen kirkkauden heidän edessään” (PKO, hakusana ”Kirkastuminen”, s. 83).

Ylösnousemus. ”Henkiruumiin yhdistyminen fyysiseen liha- ja luuruumiiseen kuoleman jälkeen. Ylösnousemuksen jälkeen henki ja ruumis eivät enää milloinkaan erkane ja ihmisestä tulee kuolematon.” (PKO, hakusana ”Ylösnousemus”, s. 212.)

3. Nefi 29:1–4. Liitot Israelin lasten kanssa

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kirjoittanut siitä tehtävästä, joka Mormonin kirjalla on Jumalan liiton täyttämisessä Israelin osalta:

”Mormon päätti kuvauksensa tästä majesteettisesta ajanjaksosta [Vapahtajan käynnistä nefiläisten luona] – – todistamalla, että kun [Jeesuksen Kristuksen] käynnistä

kertova aikakirja tulisi pakanoille (Mormonin kirjan muodossa), silloin kaikki voisivat tietää, että Israelin kanssa tehty liitto ja sille viimeisistä ajoista annetut lupaukset ovat jo alkaneet toteutua. – –

Jumala pitää liittonsa kaikkien liittokansaansa kuuluvien kanssa. Kukaan ei pysty tässä asiassa 'kääntämään Herran oikeaa kättä vasemmaksi'. Ja kutsu, joka esitetään pakanoille – ja jonka tärkein myöhempien aikojen julistus on Mormonin kirjassa julkaistu Kristuksen käynti nefiläisten luona – on se, että he tulisivat osallisiksi samasta liitosta ja lupauksista." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 308.)

3. Nefi 29:4–7

Kuinka Mormon kuvaili niiden toimivan, jotka hylkäävät Herran myöhempien aikojen ilmoitukset? Mikä on oleva heidän rangaistuksensa?

3. Nefi 29:4–8. Älkää ylenkatsoko Herran sanoja

• Luvussa 3. Nefi 29 ilmauksilla *ylenkatsoa* ja *viheltäen ivata* varoitetaan Mormonin kirjan lukijoita myöhempinä aikoina, jotta nämä eivät suhtautuisi kevyesti Herran liittoihin Israelin kanssa. Näiden ilmausten käyttö viittaa siihen, että Mormonin kirjan esiintulon aikana on selvää ymmärryksen, uskon ja kunnioituksen puutetta sekä Vapahtajan toisen tulemisen todellisuutta kohtaan että Herran työtä kohtaan Israelin (varsinkin Juudan heimon) kokoamisessa.

3. Nefi 30:2. Kääntykää jumalattomilta teiltänne

• Kun Vapahtajan käynti nefiläisten luona oli päättymässä, Mormon palasi siihen, mikä oli yksi Herran opetusten pääaiheista kansan keskuudessa – että viimeisinä aikoina pakanat hylkäävät Herran opetukset ja kasvavat jumalattomuudessa nopeasti tuhoonsa (ks. 3. Nefi 16:10; 21:14–21). 3. Nefin kirjan kirjoituksilla näyttää olleen syvällinen vaikutus Mormoniin. Lopullisessa todistuksessaan Mormon tarkasteli uudelleen Vapahtajan opetuksia ja profetioita, jotka tuomitsivat jumalattomat ja kieroutuneet sekä viimeisten aikojen saastan ja tekopyhyyden. 3. Nefin kirjan viimeisissä jakeissa Mormon tarjosi ainoan lääkkeen näihin tuhoisiin oloihin – tulkaa Jeesuksen Kristuksen luokse ja uskokaa Häneen, tehkää parannus synneistänne, ottakaa kaste ja täyttykää Pyhällä Hengellä, "jotta teidät luettaisiin minun kansaani, joka on Israelin huonetta" (3. Nefi 30:2).

Pohdittavia seikkoja

- Miksi on tärkeää, että Jeesuksen Kristuksen kirkkoa kutsutaan Vapahtajan nimellä?
- Kuinka voisit ottaa Vapahtajan nimen päällesi täydellisemmin?
- Kuinka *muuttuminen* ja *kirkastuminen* eroavat toisistaan? Millä tavoin ne ovat samanlaisia? Kuinka *muuttuminen* ja *kirkastuminen* eroavat *ylösnousemuksesta*?
- Mormon mainitsi joitakin jumalattomia tapoja. Millä tavoin niitä esiintyy nykyajan maailmassa?

Ehdotettuja tehtäviä

- Laadi luettelo joistakin Vapahtajan luonteenpiirteistä, jotka ovat mielestäsi tärkeimpiä. Tarkastele omaa elämääsi näiden luonteenpiirteiden osalta ja laadi suunnitelma, kuinka voit paremmin täyttää Hänen kehotuksensa olla "sellainen kuin minä olen" (ks. 3. Nefi 27:27 📖).
- Lue 3. Nefi 27:5 ja sakramenttirukoukset (Moroni 4:3; 5:2). Pane merkille niissä mainitut periaatteet, jotka auttavat sinua ymmärtämään, mitä Kristuksen nimen päällesi ottaminen tarkoittaa.

Luku 47

4. Nefi

Johdanto

Neljäs Nefin kirja kattaa sen lähes 200 vuoden ykseyden ja sopusoinnun aikakauden, joka seurasi Jeesuksen Kristuksen käyntiä Amerikan mantereella. ”Kaikki ihmiset – – olivat kääntyneet Herraan” (4. Nefi 2), mikä sai aikaan yhteiskunnan, josta ihmiset kaikkina aikakausina ovat haaveilleet. Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on huomauttanut, että Kristuksen käynnin jälkeen ”Hänen majesteetilliset opetuksensa ja jalostava Henkensä johtivat onnellisimpaan kaikista ajoista, aikaan, jolloin ’heidän keskuudessaan [ei] ollut mitään riitoja eikä kiistoja, ja jokainen kohteli oikeudenmukaisesti toinen toistaan. Ja kaikki oli heille yhteistä heidän keskuudessaan; sen tähden ei ollut rikkaita eikä köyhiä, orjia eikä vapaita, vaan heidät kaikki oli tehty vapaiksi ja osallisiksi taivaallisesta lahjasta.’ [4. Nefi 2–3.] Luulen, että tuollaiset autuaalliset olot on saavutettu muulloin ainoastaan kerran tietämämme mukaan, nimittäin Henokin kaupungissa, jossa kansalla ’oli yksi sydän ja yksi mieli ja se asui vanhurskaudessa; eikä sen keskuudessa ollut köyhiä’ [Moos. 7:18].” (”Kourallinen jauhoa ja vähän öljyä”, *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 32.)

Valitettavasti 4. Nefin kirjan jälkimmäinen puolisko paljastaa, kuinka vanhurskas ja onnellinen kansa antoi ylpeyden ja luopumuksen tunkeutua elämäänsä, mikä johti heidän yhteiskuntansa lopulliseen tuhoon. Kun tutkit tätä pyhää aikakirjaa, pyri ymmärtämään, mikä sai aikaan nefiläisen yhteiskunnan onnellisuuden ja mikä puolestaan sai aikaan heidän yhteiskuntansa kurjuuden ja tuhon.

Selityksiä

4. Nefi 2. ”Kaikki ihmiset – – olivat kääntyneet Herraan”

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on esittänyt seuraavan näkemyksen todellisen kääntymyksen merkityksestä:

”[Sanakirjan] mukaan [englanninkielinen] verbi ’convert’ tarkoittaa ’kääntyä yhdestä uskosta tai toimintatavasta toiseen’. Tämä ’kääntymys’ on ’hengellinen ja moraalinen *muutos* – –’. Pyhissä kirjoituksissa sanalla ’converted’ [kääntynyt] tarkoitetaan yleensä paitsi Jeesuksen ja Hänen opetustensa hyväksymistä henkisellä tasolla myös liikkeellepanevaa uskoa Häneen ja Hänen evankeliumiinsa – uskoa, joka saa aikaan muutoksen, todellisen *muutoksen* ihmisen ymmärryksessä elämän tarkoituksesta ja hänen uskollisuudessaan Jumalaa kohtaan – mielenkiinnon kohteissa, ajatuksissa ja käyttäytymisessä. – –

Ihmisessä, joka on kokonaan kääntynyt, halu tehdä jotakin vastoin Jeesuksen Kristuksen evankeliumia on itse asiassa kuollut. Sen tilalle on tullut rakkaus Jumalaa kohtaan sekä vakaa ja hallitseva päättäväisyys pitää Hänen käskynsä. – –

Tämän pohjalta näyttäisi siltä, että jäsenyys kirkossa ja kääntymys eivät välttämättä tarkoita samaa. Se, että

ihminen on kääntynyt, – – ja se, että hänellä on todistus, eivät liioin ole välttämättä sama asia. Todistus tulee, kun Pyhä Henki antaa vilpittömälle etsijälle todistuksen totuudesta. Vahva todistus tekee uskon eläväksi, eli se saa aikaan parannuksen ja kuuliaisuuden käskyille. Kääntymys puolestaan on parannuksenteon ja kuuliaisuuden hedelmä eli palkka.” (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1963, s. 23–24.)

4. Nefi 2. ”Heidän keskuudessaan [ei] ollut mitään riitoja eikä kiistoja”

• Siitä, kuinka kirkon jäsenten tulee kohdella toisiaan, Herra on ilmoittanut: ”Jokaisen tavoitellessa lähimmäisensä parasta ja tehdessä kaiken silmämääränä vain Jumalan kunnia” (OL 82:19).

• Mitä nykypäivän maailmassa tarvittaisiin, jotta voitaisiin luoda yhteiskunta, jossa ei olisi ollenkaan riitoja tai kiistoja? Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on opettanut, kuinka tämä tavoite voidaan saavuttaa:

”Ensiksi, meidän on eliminoitava henkilökohtainen taipumuksemme itsekkyyteen, joka saa sielun ansaan, sydämen kutistumaan ja mielen hämärtymään. – –

Toiseksi, meidän täytyy toimia täydellisessä yhteistyössä ja tehdä työtä sopusoinnussa toinen toisemme kanssa. – –

Kolmanneksi, meidän täytyy asettaa alttarille ja uhrata kaikki se, minkä Herra vaatii. Me aloitamme uhraamalla

särkyneen sydämen ja murtuneen mielen [ks. 3. Nefi 9:20].” (Ks. ”Miten tulla puhdassydämiseksi”, *Valkeus*, lokakuu 1978, s. 151, 152.)

4. Nefi 1–4, 16–17
Laadi luettelo ominaisuuksista, jotka kuvaavat kääntynyttä kansaa.

4. Nefi 2. ”Jokainen kohteli oikeudenmukaisesti”

• Vanhin Sheldon F. Child seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, mitä tarkoittaa ”kohdella oikeudenmukaisesti” toinen toistaan, kun hän puhui rehellisyydestä ja nuhteettomuudesta:

”Kun lupaamme tehdä jotakin, me teemme sen.

Kun teemme sitoumuksen, me pidämme sen kunniassa.

Kun meidät kutsutaan tehtävään, me hoidamme sen.

Kun lainaamme jotakin, me palautamme sen.

Kun meillä on taloudellisia sitoumuksia, me vastaamme niistä.

Kun teemme sopimuksen, me pidämme sen.” (Ks. ”Sanansa mittainen”, *Valkeus*, heinäkuu 1997, s. 28.)

• Presidentti N. Eldon Tanner (1898–1982) ensimmäisestä presidenttikunnasta on havainnollistanut sitä, kuinka tärkeää on kohdella toisia oikeudenmukaisesti:

”Jokin aika sitten eräs nuori mies tuli luokseni ja sanoi: ’Tein erään miehen kanssa sopimuksen, joka edellyttää, että suoritan vuosittain tiettyjä maksuja. Jotkin maksut ovat jääneet rästiin, enkä pysty maksamaan niitä, sillä jos maksan ne, menetän taloni. Mitä minä teen?’

Katsoin häntä ja sanoin: ’Pidät sopimuksesi.’

’Vaikka se maksaisi minulle taloni?’

Sanoin: ’En puhu talostasi. Puhun sopimuksestasi. Ja luulen, että vaimosi haluaisi mieluummin miehen, joka pitää sanansa – –, vaikka se tarkoittaisi asumista vuokra-asunnossa, kuin omistaa talon sellaisen miehen kanssa, joka ei pidä liittojaan ja sitoumuksiaan.” (Julkaisussa Conference Report, lokakuu 1966, s. 99.)

4. Nefi 3. ”Kaikki oli heille yhteistä”

• Yksi piirre, joka erotti nefiläisten kansan muista, oli se, että ”kaikki oli heille yhteistä” (4. Nefi 3). Presidentti Marion G. Romney on kuvannut, mitä tämä ilmaus tarkoittaa ja kuinka se toimi:

”Tämä menetelmä [yhdistynyt veljeskunta] säilytti jokaisella ihmisellä hänen oikeutensa yksityisomistukseen ja sen hoitamiseen. – – Jokainen omisti osuutensa, jonka hän valintansa mukaan saattoi luovuttaa tai pitää ja hoitaa tai jota muulla tavalla kohdella omanaan.

– – Hän pyhitti kirkolle kaiken sen *ylijäämän*, jonka hän tuotti oman perheensä tarpeiden ja halujen tyydyttämisen lisäksi. Tämä ylijäämä vietiin varastohuoneeseen, josta käsin taloudenhoitotehtäviä annettiin toisille ihmisille ja jonka avulla pidettiin huolta köyhien tarpeista.” (Ks. ”Kirkon huoltotyön tarkoitus”, *Valkeus*, lokakuu 1977, s. 104.)

Presidentti Romney on myös selittänyt, mikä saa ihmiset elämään sillä tavoin: ”Kun olemme saavuttaneet sen tilan, että meillä on Kristuksen puhdas rakkaus, niin meidän halumme palvella toinen toistamme on kasvanut siihen mittaan, että olemme valmiit elämään täysin pyhityksen lain mukaan. Pyhityksen lain mukaan elämi-

nen korottaa köyhät ja tekee rikkaista nöyriä. Siinä samalla molemmat pyhittyvät. Kun köyhät vapautuvat köyhyyden orjuudesta ja nöyryyttävistä rajoituksista, heillä on mahdollisuus vapaasti yltää parhaaseensa niin ajallisesti kuin hengellisestikin. Rikkaat, jotka ovat pyhittämällä luopuneet ylijäämästään köyhien hyväksi – *eivät pakosta vaan auliisti vapaasta tahdostaan* – tuntevat silloin lähimmäisiään kohtaan sitä rakkautta, jota Mormon luonnehti ’Kristuksen puhtaaksi rakkaudeksi’ (ks. Moroni 7:47). Tämä tuo sekä antajan että vastaanottajan samalle tasolle, jolla Jumalan Henki voi kohdata heidät.” (Ks. ”Huoltotyön elävät periaatteet”, *Valkeus*, huhtikuu 1982, s. 173.)

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka valmistaudumme elämään pyhityksen lain mukaan: ”Kymmenysten laki valmistaa meitä elämään korkeamman pyhityksen lain mukaan – pyhittämään ja antamaan kaiken aikamme, kykymme ja voimavaramme Herran työhön. Siihen päivään saakka, kunnes meitä vaaditaan elämään tämän korkeamman lain mukaan, meitä käsketään elämään kymmenysten lain mukaan, mikä tarkoittaa, että annamme auliisti yhden kymmenesosan tuloistamme vuosittain.” (”Kymmenykset – uskon koetus, johon liittyy iankaikkisia siunauksia”, *Liahona*, marraskuu 2002, s. 27.)

4. Nefi 5. Ihmeitä ”Jeesuksen nimessä”

• Presidentti Spencer W. Kimball on selittänyt, että ihmeet ovat osa kirkkoa nykyäänkin, kuten ne ovat olleet ennen:

”Meillä on ihmeitä nykyäänkin – enemmän kuin saatamme kuvitella! Jos oman elinaikamme kaikki ihmeet kirjattaisiin muistiin, niitä kirjoja varten tarvittaisiin monia kirjastohyllyjä.

Millaisia ihmeitä meillä on? Kaikenlaisia – ilmoituksia, näkyjä, kielillä puhumista, parantumisia, erityistä opastusta ja ohjausta, pahojen henkien karkottamista. Mihin niitä kirjataan muistiin? Kirkon aikakirjoihin, päiväkirjoihin, uutisiin ja lehtiartikkeleihin sekä monien ihmisten mieliin ja muistikuviin.” (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, toim. Edward L. Kimball, 1982, s. 499.)

4. Nefi 13, 15–16. ”Ettei koko kansan keskuudessa ollut kiistaa”

• Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut sen suuren rauhan lähdettä, jota kuvataan 4. Nefissä:

”Henkilökohtainen rauha saavutetaan, kun ihminen nöyrän alistuvaisesti todella rakastaa Jumalaa. Ottakaa tarkoin vaarin tästä pyhien kirjoitusten kohdasta: ’Maassa [ei] ollut mitään kiistaa, *Jumalan rakkauden tähden*, joka asui ihmisten sydämessä’ (4. Nefi 15, kursivointi lisätty; ks. myös jae 2).

Jumalan rakkauden pitäisi siis olla meidän päämääränämme. Se on ensimmäinen käsky – uskon perusta. Kun meissä on rakkautta Jumalaa ja Kristusta kohtaan, rakkaus perhettä ja lähimmäisiä kohtaan seuraa luonnostaan. Silloin me noudatamme innokkaasti Jeesuksen esimerkkiä. Hän paransi. Hän lohdutti. Hän opetti: ’Autuaita rauhantekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen’ (Matt. 5:9; ks. myös 3. Nefi 12:9).

Jumalan rakkauden avulla tuska, jonka aiheuttaa kiistelyn polttava syöpä, lientyy sielusta. Tämä parantuminen alkaa henkilökohtaisesta valasta: ’Olkoon maan päällä rauha ja alkakoon se minusta’ (Sy Miller ja Jill Jackson, ’Let There Be Peace on Earth’, 1972). Tämä sitoumus leviää sitten perheeseen ja ystäviin ja tuo rauhan naapureille ja kansoille.

Karttakaa kiistaa. Tavoitelkaa jumalisuutta. Antakaa iankaikkisen totuuden valistaa mielenne. Olkaa Herran kaltaisia rakkaudessa ja yhtä Hänen kanssaan uskossa. ’Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen’ (Fil. 4:7), on teidän ja jälkeläistenne siunauksena tulevien sukupolvien aikana.” (Ks. ”Riidan syöpä”, *Valkeus*, heinäkuu 1989, s. 63.)

4. Nefi 15–17. Siionin yhteisö

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on kuvannut kohdassa 4. Nefi 15–17 kuvailtuja oloja Siionin yhteisöksi. Sen tulisi olla sitä, mihin me pyrimme nykyään: ”Niiden loistavien sukupolvien aikana, jotka seurasivat ylösnousseen Kristuksen ilmestymistä uudella mantereella, kansan keskuudessa ei ollut ’mitään riitoja eikä kiistoja, ja jokainen kohteli oikeudenmukaisesti toinen toistaan’ (4. Nefi 2). Neljänteen Nefiin on kirjoitettu: ’Eikä totisesti voinut olla onnellisempaa kansaa kaikkien niiden kansojen joukossa, jotka Jumalan käsi oli luonut’ (4. Nefi 16). Meidän tulee pyrkiä saavuttamaan uudelleen sellainen tila. Kuten nykyajan ilmoituksessa julistetaan: ’Sillä Siionin täytyy kasvaa kauneudessa ja pyhyydessä’ (OL 82:14).” (Ks. ”Veljeni vartija”, *Valkeus*, tammikuu 1987, s. 17.) (Lisää tietoa myöhempien aikojen Siionista on selityksissä kohtiin 3. Nefi 20:21–22; 21:23–29, s. 334.)

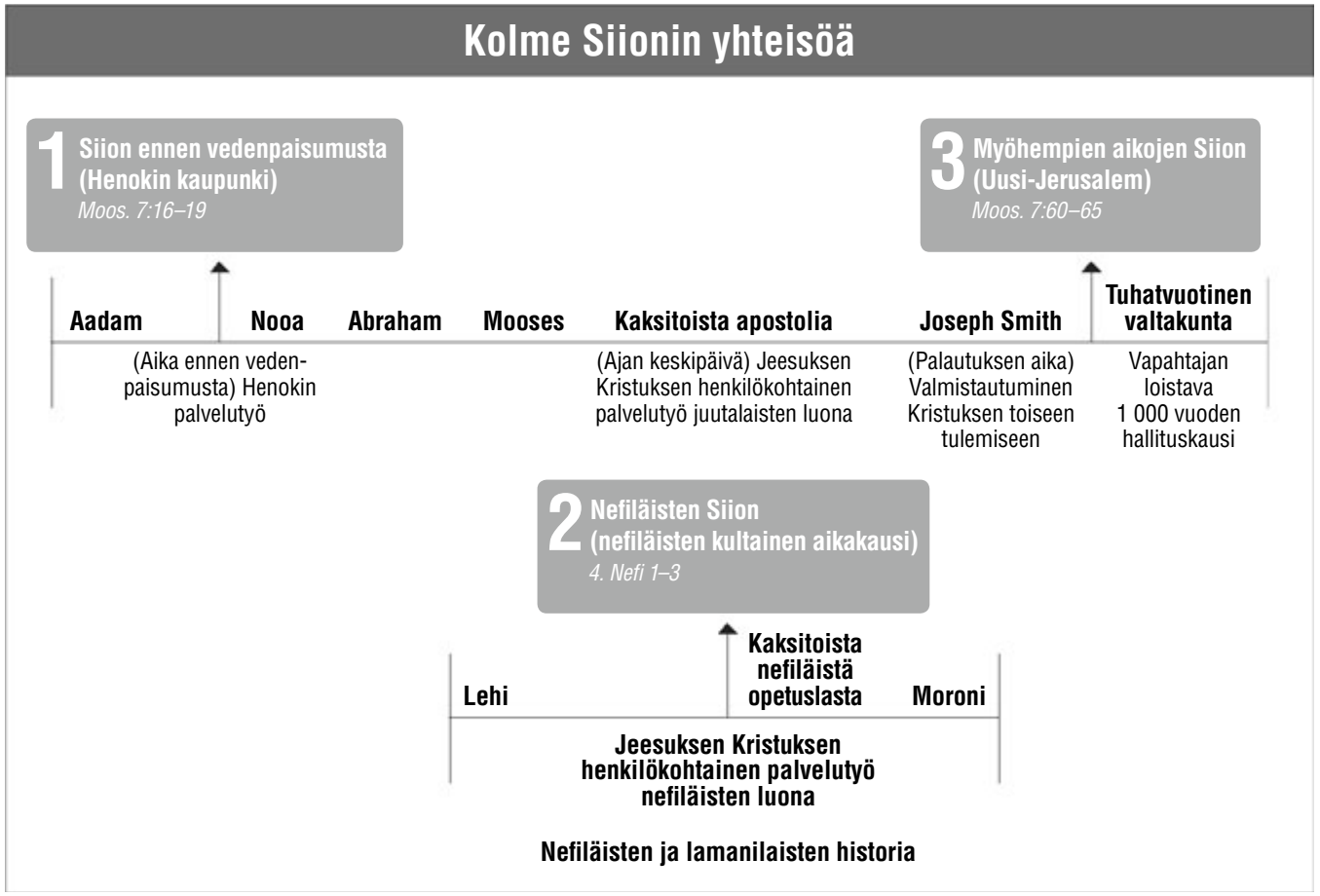

4. Nefi 16–17. Ei ollut ”mitään -laisia”

• Maassa vallinneen ykseyden ja rauhan ansiosta kukin aiemmin erillään olleista Mormonin kirjan ryhmistä, kuten lamanilaiset ja nefiläiset, siirsi syrjään maalliset perinteensä ja omaksui tärkeimmälle sijalle elämässään opin, jonka mukaan ’he olivat yhtä, Kristuksen lapsia ja Jumalan valtakunnan perillisiä’ (4. Nefi 17). Kun evankeliumi leviää jokaisen kansakunnan, suvun, kielen ja kansan keskuuteen (ks. Moosia 16:1), yksi niistä haasteista, joita me kohtaamme kirkkona, on yhtä oleminen eli ykseyden säilyttäminen jäsentemme keskuudessa. Tämä voi olla haasteellista, kun yhteen kootaan niin monia rotuja, kulttuureja ja perinteitä.

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, että kulttuurien, rotujen tai perinteiden monimuotoisuudesta huolimatta ykseyttä voidaan kehittää:

”Olen oppinut ihailemaan, kunnioittamaan ja rakastamaan hyviä ihmisiä jokaisesta rodusta, kulttuurista ja kansakunnasta, jonka luona minulla on ollut etuoikeus vierailla. Minun kokemukseni mukaan ei mikään rotu eikä luokka näytä olevan toista parempi hengellisyydessä eikä uskollisuudessa. Ne, jotka vaikuttavat hengellisesti välinpitämättömämmiltä, ovat niitä ihmisiä – rodusta, kulttuurista tai kansallisuudesta riippumatta – joista Vapahtaja puhui vertauksessa kylväjästä ja jotka ’tukahtuvat elämän huoliin, rikkauteen ja nautintoihin. He eivät tuota kypsää satoa.’ (Luuk. 8:14.) – –

Kun menemme yhä useampiin maihin maailmassa, kirkkoon tulee rikasta kulttuurien moninaisuutta. Kuitenkin kaikkialla voi olla sama usko (ks. Ef. 4:13). Jokainen ryhmä tuo erityisiä lahjoja ja kykyjä Herran pöytään. Me voimme kaikki oppia toisiltamme paljon arvokasta. Mutta meidän jokaisen pitäisi myös tavoitella vapaaehtoisesti kaikkia yhdistäviä ja pelastavia Herran Jeesuksen Kristuksen evankeliumin liittoja, toimituksia ja oppeja.

Kansojen, kulttuurien ja olosuhteiden suuresta erilaisuudesta huolimatta me muistamme, että kaikki ovat

samanarvoisia Herran edessä.” (Ks. ”Jumalan valtakunnan perilliset”, *Valkeus*, heinäkuu 1995, s. 62.)

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on edelleen neuvonut kirkon jäseniä siirtämään syrjään kaikki kulttuuriperinteet, etniset perinteet tai muut perinteet, jotka ovat ristiriidassa Jeesuksen Kristuksen opetusten kanssa, koska nämä perinteet kaivavat maata suuren onnensuunnitelman alta:

”Taivaallinen Isänne on antanut teidän syntyä tiettyyn sukuun, josta saatte etnisen, kulttuurisen ja muun perintönne. Tuo suku voi antaa runsaan perinnön ja suurenmoisia syitä iloita. Teidän velvollisuutenanne on kuitenkin päättää, onko tuossa perinnössä jotakin sellaista, mikä on hylättävä, koska se on vastoin Herran onnensuunnitelmaa. – –

Todistan, että voitte poistaa onnen esteitä ja saada suuremman rauhan, kun pidätte jäsenyyttänne Jeesuksen Kristuksen kirkossa ensisijaisena ja Hänen opetuksiaan elämänne perustana. Kun suvun tai kansan perinteet tai tavat ovat ristiriidassa Jumalan opetusten kanssa, pankaa ne syrjään. Kun perinteet ja tavat ovat sopusoinnussa Hänen opetustensa kanssa, niitä tulisi vaalia ja noudattaa kulttuurinne ja perintönne säilyttämiseksi. On yksi perintö, jota teidän ei tarvitse koskaan muuttaa. Se on se perintö, joka syntyy siitä, että te olette taivaan Isän tytär tai poika. Antakaa oman onnenne tähden sen perinnön hallita elämäänne.” (Ks. ”Onnen esteiden poistaminen”, *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 97, 99.)

4. Nefi 20. ”Maassa alkoi jälleen olla lamanilaisia”

• Hajaannus on seurausta jumalattomuudesta. Seuraavassa selityksessä esitetään, että ylpeys on alkuna kaikelle sellaiselle jakautumiselle sekä syynä siihen, että jotkut erosivat kirkosta ja ottivat itselleen *lamanilaisten* nimen (ks. 4. Nefi 20). ”Mitä merkitystä jollekin ihmisryhmälle on sillä, miksi heitä kutsutaan? Miksi heistä olisi niin tärkeää tulla kutsutuiksi lamanilaisiksi? Miksi jokin ryhmä päättäisi hylätä poikkeukselliset ykseyden etuoikeudet, jotta heitä nimitettäisiin tällä tai tuolla nimellä? Vastaus on yksinkertainen: ylpeys. Halu olla erilainen. Halu saada tunnustusta. Pelko siitä, että jää ilman huomiota. Julkisen huomion havittelu. Vanhurskaat eivät tunne mitään tarvetta saada huomiota, heillä ei ole mitään tarvetta saada ylistystä, ei mitään tarvetta vaatia tunnustusta. Ylpeät vaativat oikeuksiaan silloinkin kun he ovat väärässä. Ylpeät kokevat, että heidän on toimittava oman mielensä mukaan silloinkin kun se on väärä tapa. Ylpeät vaativat, että heidän täytyy jatkaa omaa tietään silloinkin kun heidän valitsemansa tie on avara ja lavea ja johtaa tuhoon.” (Joseph Fielding McConkie, Robert L. Millet ja Brent L. Top, *Doctrinal Commentary on the Book of Mormon*, 4 osaa, 1987–1992, osa 4, s. 204–205.)

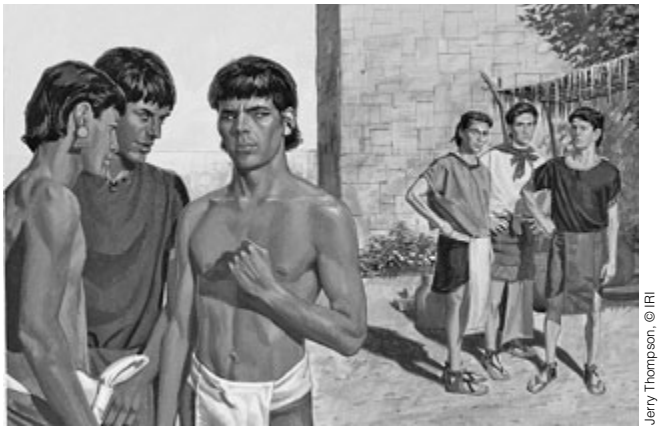

Jerry Thompson. © IRI

4. Nefi 24. ”Ylpistyneet kopeudessa”

• Useita kertoja Mormonin kirjan historiassa ihmiset kiersivät kehää, jossa vanhurskaus, hyvinvointi, rikkaudet, ylpeys, jumalattomuus, hävitys, nöyryys ja jälleen vanhurskaus seurasivat toisiaan. Lisää tietoa sekä kaavio, joka kuvaa ylpeyden kierrettä, on liitteessä ”Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre” (s. 427).

Katso selityksiä kohtiin Hel. 3:33–34, 36; 4:12 (s. 272) ja Hel. 12:5–6 (s. 285–286).

4. Nefi 24–30

Kun tutkit näitä jakeita, pane merkille prosessi, joka sai ihmiset lopulta kieltämään Kristuksen.

4. Nefi 36. ”Kristukseen todella uskovia”

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut luonteenpiirteistä, jotka luonnehtivat niitä, jotka todella uskovat Vapahtajaan:

”*Tosi uskovilla on vakiintunut käsitys Kristuksesta.* Heidän heikkouksistaan huolimatta heidän hengellisyytensä keskittyy Vapahtajaan, ja niin muodoin heidän käsityksensä kaikesta on lähtöisin tuosta kallisarvoisesta näkökulmasta.

Tosi uskovat suorittavat ilomielin velvollisuutensa valtakunnassa. Nämä velvollisuudet ovat tavallisesti mitattavissa ja selkeitä. Niihin kuuluu sakramentin nauttiminen kelvollisesti, kristillinen palvelu, pyhien kirjoitusten tutkiminen, rukous, paasto, toimitusten vastaanottaminen, perheen velvollisuuksista huolehtiminen, kymmenysten ja uhrien maksaminen. – –

Tosi uskovat ovat nöyriä. He ovat sydämeltään sävyisiä ja nöyriä [ks. Moroni 7:43]. – – He eivät loukkaannu helposti. He eivät vastusta saadessaan neuvoja. – –

Tosi uskovat ovat halukkaita tekemään sen, mitä Kristus haluaa. – – Annammeko me alttiisti Herran ohjata meitä saamaan kehittävämpiä kokemuksia? Vai kavahdammeko me? Se, mikä avartaa sieluamme, vaatii väistämättä meitä venymään.

Tosi uskovat ovat tasapainoisen tyytyväisiä. He löytävät sopivan tasapainon toisaalta liiallisen tyytyväisyyden ja toisaalta tärkeämmän roolin havittelun välillä. – –

Tosi uskovat rukoilevat rehellisesti. Heidän rukouksensa ovat vilpittömiä. – – Tosi uskovien rukoukset ovat innoitettuja, ainakin osan aikaa.

Tosi uskovat käyttäytyvät oikein ja heillä on oikeat syyt sellaiseen käytökseen. He ovat niin varmalla pohjalla suhteessaan Herraan, että heidän hyvyytensä jatkuu silloinkin, kun kukaan ei tarkkaile heitä. – –

Tosi uskovat riemuitsevat muiden menestyksestä. – – He eivät pidä työtovereitaan kilpailijoinaan.

Tosi uskovat muistavat, että unohtaminen kuuluu anteeksiantoon. He noudattavat Herran esimerkkiä: ’Enkä minä – – muista [heidän syntejään] enää’ (OL 58:42). – –

Tosi uskovat ovat syntiin nähden viattomia mutta eivät lapsellisia. He ovat ystävällisiä mutta vilpittömiä. He rakastavat lähimmäisiään. – –

Tosi uskovat ovat onnellisia. Surkean ilmeen sijaan Kristukseen todella uskovat osoittavat kurinalaista intoa tehdä vanhurskauden töitä. He suhtautuvat vakavasti siihen, kuinka he elävät, mutta he pysyvät myös rohkeina.” (Ks. ”Tosi uskovaisia”, *Valkeus*, joulukuu 1994, s. 11, 13, 14.)

4. Nefi 38–39. ”He opettivat lapsiaan olemaan uskomatta”

• Vanhin Russell M. Nelson on neuvonut vanhempia välttämään käyttämästä nimityksiä, jotka jakavat luokkiin tai johtavat ennakkoluulojen syntymiseen heidän lastensa sydämessä:

”Kun nefiläiset olivat todella vanhurskaita, heidän aikaisemmat hajaantumisen mallinsa katosivat. ’[Eikä] maassa ollut mitään kiistaa, Jumalan rakkauden tähden, joka asui ihmisten sydämessä’. – –

Valitettavasti tämän kertomuksen jatko ei ole onnellinen. Nämä miellyttävät olot jatkuivat, kunnes pieni osa kansasta ’oli eronnut kirkosta ja ottanut itselleen lamanilaisten nimen’ [4. Nefi 20] elvyttäen vanhat ennakkoluulot ja opettaen jälleen lapsiaan vihaamaan, ’samoin kuin lamanilaisia opetettiin vihaamaan Nefin lapsia alusta asti’ [4. Nefi 39]. Ja niin hajaantumisen prosessi alkoi uudelleen.

Toivon, että me voimme oppia tämän tärkeän asian ja poistaa erottelevat nimet omasta kielenkäytöstämme. Apostoli Paavali on opettanut: ’Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi’ [Gal. 3:28; ks. myös Kol. 3:11].

Meidän Vapahtajamme kutsuu meitä ’tulemaan luoksensa ja pääsemään osallisiksi hänen hyvyydestään; eikä hän torju ketään niistä, jotka tulevat hänen luoksensa, mustia eikä valkoisia, orjia eikä vapaita, miehiä eikä naisia; – – kaikki ovat Jumalalle yhdenvertaisia’ [2. Nefi 26:33].” (”A More Excellent Hope”, *Ensign*, helmikuu 1997, s. 63.)

4. Nefi 42–46. Salaisia valoja ja liittoja

• Lisää tietoa kiistelystä ja salaisista töistä on selityksissä kohtaan Hel. 1:1–21 (s. 269) ja lukuihin Hel. 1–2 (s. 269–270).

4. Nefi 46. Ei ollut ketään muita vanhurskaita kuin Jeesuksen opetuslapset

• Lukiessaan kohdan 4. Nefi 46 saattaisi saada sen käsityksen, että Jeesuksen kaksitoista opetuslasta ja ne kolme nefiläistä olivat ainoat vanhurskaat, jotka olivat jäljellä nefiläisten keskuudessa. Mormon esitti tähän asiaan kuitenkin erään tärkeän selvennyksen kohdassa Alma 45:13–14. Näiden jakeiden mukaan Mormonin kirjan lopussa Jeesuksen opetuslapsiksi nimitettiin myös rauhaisia Kristuksen seuraajia (ks. Moroni 7:3).

Pohdittavia seikkoja

• Kuinka sinun elämäsi olisi erilaista, jos eläisit samanlaisessa yhteisössä kuin on kuvailtu 4. Nefin kirjan ensimmäisessä puoliskossa? Kuinka voit omalta osaltasi luoda samanlaista sopusointua ja rauhaa perheessäsi ja kodissasi?

• 4. Nefin kirjan jälkimmäisessä puoliskossa ihmiset lankesivat kahteen usein toistuvaan asiaan, jotka johtivat tuhoon. Ensiksi ylpeys (4. Nefi 24–43; ks. myös 3. Nefi 6:28–29) ja toiseksi salaiset liitot (4. Nefi 42–46; ks. myös 3. Nefi 6:28–29). Tämä kaksivaiheinen kaava toistuu myös Eterin kirjassa (ylpeys kohdassa Et. 11:12–14 ja salaiset liitot kohdassa Et. 13:15). Kuinka sinä voit välttää tekemästä samoja virheitä kuin nefiläiset tekivät 200 vuotta kestäneen rauhan ja hyvinvoinnin päätteeksi?

Ehdotettuja tehtäviä

• 4. Nefissä tähdennetään kiistelyä ja sen poistamisen merkitystä. Mieti, mikä aiheuttaa kiistelyä omassa elämässäsi, ja laadi sitten suunnitelma siitä, mitä voit tehdä poistaaksesi kiistelyn elämästäsi tai vähentääksesi sitä.

Luku 48

Mormon 1–6

Johdanto

Esitettyään pääpiirteittäin kertomukset Herran käynnistä nefiläisten luona ja sitä seuranneesta kahdensadan vuoden pituisesta rauhan ajasta Mormon kertoi, että vuodesta 201 lähtien ylpeys, erimielisyys ja jumalattomuus alkoivat saada jalansijaa (ks. 4. Nefi 24–47). Mormonin kirjassa meille kerrotaan tapahtumista, jotka Mormon näki omin silmin. Näihin tapahtumiin kuuluu myös nefiläisten sivilisaation tuhoutuminen. Lukiessamme lukuja Morm. 1–6 voimme tuntea empatiaa Mormonia kohtaan tämän tuntiessa surua kansansa tuhoutumisen vuoksi sen hyljättyä Herran ja Hänen evankeliuminsa. Voimme myös päättää välttää saman onnettomuuden omassa elämässämme.

Selityksiä

Morm. 1:1. ”Minä, Mormon”

• Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut: ”Sana Mormon tarkoittaa kirjaimellisesti ’enemmän hyvää’ ” (*History of the Church*, osa 5, s. 400).

• Luodessaan katsauksen Mormonin elämään presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) viittasi merkitykseen, joka liitetään Mormonin nimeen – nimeen, jolla on alettu viitata Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkkoon:

”Saanen palauttaa mieleenne hetkeksi tämän miehen, Mormonin, suuruuden ja hyvyyden. Hän eli tällä Amerikan mantereella neljännellä vuosisadalla Kristuksen jälkeen. Kun Mormon oli kymmenvuotias poikanen, kansan historioitsija nimeltä Ammaron kuvasi hänen olevan ’vakavamielinen lapsi ja – – nopea havaitsemaan’ (Morm. 1:2). Ammaron antoi hänelle tehtävän, että kun hän saavuttaisi kahdenkymmenenneljän vuoden iän, hänen oli määrä ottaa huostaansa häntä edeltäneiden sukupolvien aikakirjat.

Mormonin lapsuusvuosia seuranneet vuodet olivat kauhistuttavan verenvuodatuksen vuosia hänen kansalleen. Se johtui pitkällisestä, ankarasta ja kauhistuttavasta sodasta nefiläisiksi kutsutun kansan ja lamanilaisiksi kutsutun kansan välillä.

Myöhemmin Mormonista tuli nefiläisten sotajoukkojen johtaja ja hän näki omin silmin kansansa verilöylyn. Mormon teki selväksi kansalle, että heidän jatkuvat tappionsa johtuivat siitä, että he hylkäsivät Herran, joka sitten vuorostaan hylkäsi heidät. – –

Hän kirjoitti meidän sukupolvellemme käyttäen varoituksen ja kehotuksen sanoja julistaessaan kaunopuheisesti todistuksensa ylösnousseesta Kristuksesta. Hän varoitti tulevista koettelemuksista, jos me luopuisimme Herran teistä, kuten hänen oma kansansa oli tehnyt.

Hän tiesi, että hänen elämänsä päättyisi pian, koska hänen vihollisensa etsiskelivät henkiin jääneitä, ja niinpä hän kehotti meidän sukupolveamme vaeltamaan uskossa, toivossa ja rakkaudessa sanoen: ’Aito rakkaus on Kristuksen puhdasta rakkautta, ja se kestää ikuisesti; ja kenellä sitä havaitaan olevan viimeisenä päivänä, hänen käy hyvin’ (Moroni 7:47).

Sellainen oli profeetta-johtaja Mormonin hyvyys, voima, väkevyys, usko ja profeetallinen sydän.” (Ks. ”Sanan mormoni tulisi merkitä ’enemmän hyvää’ ”, *Valkeus*, tammikuu 1991, s. 53–54.)

Morm. 1:16. Tieten tahtoen kapinoida Jumalaa vastaan

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on verrannut Mormonin hengellistä kypsyyttä Mormonin kansan synnilliseen tilaan. Mormonin omasta vanhurskaasta toiveesta huolimatta häntä kiellettiin saarnaamasta, koska hänen kansansa oli kapinallisessa tilassa: ”Varttuva Mormon, siinä vaiheessa viisitoistavuotias, seisoi ympärillään vallitsevan synnillisyyden ulottumattomissa ja kohosi aikansa epätoivon yläpuolelle. Niinpä Herra tuli hänen luokseen ja hän sai ’maistaa ja tuntea Jeesuksen hyvyyttä’, ja hän yritti uskollisesti saarnata kansalleen. Mutta kuten Jumala

toisinaan tekee, kun ne, jotka ovat saaneet paljon valoa, hylkäävät sen, Mormoninkin suu kirjaimellisesti suljettiin. Häntä kiellettiin saarnaamasta kansakunnalle, joka oli tieten tahtoen kapinoinut Jumalaansa vastaan. Nämä ihmiset olivat hylänneet ihmeteot ja sanomat, joita kolme muutettua nefiläistä opetuslasta olivat heille esittäneet, ja nyt nämä opetuslapsetkin oli vaiennettu heidän palvelutehtävässään ja otettu pois siitä kansakunnasta, jonka keskuuteen heidät oli lähetetty." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 318.)

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Dean L. Larsen selitti, että Jumalaa vastaan kapinoimisen juuret ovat yksittäisissä ihmisissä ja – ellei niitä oikaista – ne levittäytyvät tuhoisin seurauksin:

"Historian aikana on tapahtunut ajautumista pois Herran viitoittamasta elämän kurssista, kun yksilöt alkavat tehdä myönnytyksiä Herran tasovaatimuksiin. Tämä on erityisen totta, kun rikkominen on harkittua eikä siitä tehdä parannusta. Muistakaa, kuinka Mormon kuvasi niitä, jotka hänen aikanaan kääntyivät pois tosi polulta. He eivät tehneet syntiä tietämättömyydessä. He kapinoivat tieten tahtoen Jumalaa vastaan. Se ei tapahtunut yleisenä suuntauksena. Se alkoi, kun yksittäiset kirkon jäsenet alkoivat tietoisesti tehdä myönnytyksiä Herran tasovaatimuksiin. He hakivat poikkeamiselleen oikeutusta siitä tiedosta, että muutkin tekivät myönnytyksiä. Ne, jotka tieten tahtoen tekevät syntiä, pyrkivät pian luomaan omat mittapuunsa, jotka tuntuvat heistä miellyttävämmiltä ja jotka oikeuttavat heidän rikkomuksensa. He myös hakeutuvat niiden seuraan, jotka ovat halukkaita ajelehtimaan heidän kanssaan tällä itsepetoksen polulla.

Kun ajelehtivien yksilöiden lukumäärä kasvaa, heidän vaikutuksestaan tulee voimakkaampi. Sitä voitaisiin kuvata suuren ja avaran rakennuksen syndroomaksi. Ajelehtiminen on vaarallisempaa, kun sen kannattajat samastuvat ja osallistuvat edelleen avoimesti siihen ryhmään, joka mukautuu Herran tapaan. Arvoista ja mittapuista, jotka kerran olivat selkeitä, tulee hämäriä ja epäselviä. Tämä tosi periaatteiden hämärtyminen alkaa kuvastua käyttäytymisnormissa. Käytös, joka joskus olisi aiheuttanut vastenmielisyyttä ja levottomuutta, muodostuu jokseenkin arkipäiväiseksi." ("Likening the Scriptures unto Us", julkaisussa *Alma, the Testimony of the Word*, toim. Monte S. Nyman ja Charles D. Tate jr., 1992, s. 8.)

Morm. 1:19. Taikuutta, noituutta ja magiaa

• Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on varoittanut Saatanan mysteerien kiehtovuudesta: "Ei ole hyvä kiinnostua liikaa Saatanasta ja hänen mysteereistään. Mitään hyvää ei voi seurata siitä, että menee lähelle pahaa. Niin kuin tulella leikittäessä siinäkin polttaa itsensä liian helposti – –. Ainoa turvallinen tie on pysyä kaukana hänestä ja kaikista hänen jumalattomista puuhistaan tai rikollisista tavoistaan. Sellaisia pahan muotoja kuten saatananpalvontaa, taikuutta, loitsuja, noituutta, voodoota, mustaa magiaa ja kaikkia muita paholaisuskon muotoja tulee välttää kuin ruttoa." (Ks. "Suuri jäljittelijä", *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 30.)

Morm. 2:13. "Tuomittujen murehtimista"

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on kiinnittänyt huomiota siihen, kuinka Jumalan mielen mukainen murhe ja tuomittujen murehtiminen eroavat toisistaan: "Tuon käsittämisen jälkeen sielun täyttää todellinen *katumus*. Se on 'Jumalan mielen mukaista murhetta', ei pelkästään 'maallista murhetta' eikä 'tuomittujen murehtimista', kun emme enää voi 'saada onnea synnistä' (ks. 2. Kor. 7:10; Morm. 2:13). Vääränlainen katumus on sen sijaan kuin epäonnistumistemme hellimistä. Rituaalista katumista on se, että murehdimme virheitämme mutta emme korjaa niitä." (Ks. "Parannus", *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 35.)

Vastakohtana tuomittujen murehtimiselle presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on selittänyt Jumalan mielen mukaisen murheen luonnetta, jotta voisimme ymmärtää sitä murhetta, joka johtaa puhdistavaan parannukseen: "Jumalan mielen mukainen murhe on Hengen lahja. Se on syvällinen ymmärrys siitä, että meidän tekomme ovat loukanneet Isäämme ja Jumalaamme. Se on pistävä ja terävä tietoisuus siitä, että käytöksemme aiheutti Vapahtajallemme, joka ei syntiä tehnyt, suurimmalle kaikista, tuskia ja kärsimystä. Meidän syntiemme vuoksi Hän vuoti verta joka huokosestaan. Tähän hyvin todelliseen henkiseen ja hengelliseen ahdistukseen viitataan pyhissä kirjoituksissa ilmauksella 'särkynyt sydän ja murtunut mieli' (ks. OL 20:37). Sellainen henki on ehdoton todellisen parannuksen edellytys." (Ks. "Voimallinen sydämen muutos", *Valkeus*, maaliskuu 1990, s. 5.)

Morm. 2:15. ”Armonaika oli heiltä ohitse”

• Vanhin Jeffrey R. Holland on kiinnittänyt huomiota Mormonin selostuksessa siihen hyytävään kohtaan, jonka mukaan hänen kansansa pelastumisen aika oli huvennut loppuun: ”Juuri tässä vaiheessa nefiläisten historiaa – vain vähän alle 950 vuotta sen alkamisen jälkeen ja vain vähän yli 300 vuotta sen jälkeen kun itse Jumalan Poika oli käynyt heidän luonaan – Mormon käsitti kertomuksen päättyneen. Kohdassa, joka on Mormonin koskaan kirjoittamista kenties hyytävin, hän vahvisti yksinkertaisesti: ’Minä näin, että armonaika oli heiltä ohitse sekä ajallisesti että hengellisesti.’ Hänen kansansa oli saanut tuon kaikkein kohtalokkaimman opetuksen – että Jumalan Henki ei ainaisesti kiistele ihmisen kanssa, että aika saattaa huveta loppuun niin yksilön kuin yhteisönkin kohdalla. Parannuksenteon päivä voi mennä ohi, ja nefiläisten kohdalla niin oli käynyt. Heitä lyötiin ’maahan avoimessa kapinassa Jumalaansa vastaan’, ja kuvaannollisesti ilmaistuna – mikä ilmaus moraalisine kommentteineen on miltei liiankin värikäs – heitä kasattiin ’kuin lantaa maan päälle’.” (*Christ and the New Covenant*, s. 319.)

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on kuvannut, kuinka me nykyäänkin saattaisimme sulkea itsemme parannuksenteon puhdistavan armon ulkopuolelle: ”On totta, että parannuksen suurenmoinen periaate on aina tarjolla, mutta jumalattomille ja niskuroiville tämä toteamus sisältää vakavia varauksia. Synti esimerkiksi muodostuu tavattoman helposti tavaksi ja kuljettaa toisinaan ihmiset siihen traagiseen vaiheeseen, josta ei ole paluuta. – – Kun rikkomuksentekijä vaipuu yhä syvemmälle synnissään, kun erhe kaivautuu yhä syvemmälle ja kun tahto saada aikaan muutos heikkenee, hän on lähes toivoa vailla ja liukuu yhä alaspäin, kunnes hän ei joko halua nousta enää ylös tai on menettänyt voimansa siihen.” (Ks. *Anteeksiantamuksen ihme*, 1978, s. 113.)

Morm. 2:19

Mitä me opimme tästä jakeesta, joka antoi Mormonille toivoa hänen murehtiessaan kansansa jumalattomuutta?

Morm. 2:26. ”Me jäimme yksin”

• Emme ehkä ymmärrä emmekä arvosta sitä, kuinka paljon taivaallinen Isä auttaa meitä päivittäisessä elämässämme, kun pyrimme elämään uskollisina. Mormon kirjoitti, että kun hänen kansansa muuttui jumalattomaksi, he menettivät Herran voiman, joka oli aikaisemmin suojellut heitä. Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Ray H. Wood selitti: ”Kun ihminen rikkoo mitä tahansa Jumalan käskyä eikä tee parannusta, Herra vetää pois suojaavan ja ylläpitävän vaikutuksensa. Kun me menetämme Jumalan voiman, tiedämme varmasti, että vika on meissä eikä Jumalassa. ’Minä, Herra, olen sidottu, kun te teette, mitä minä sanon; mutta kun te ette tee, mitä minä sanon, teillä ei ole mitään lupausta’ (OL 82:10). Väärät tekomme aiheuttavat epätoivoa. Ne tekevät murheelliseksi ja sammuttavat täydellisen toivon kirkkauden (ks. 2. Nefi 31:20), jonka Kristus tarjoaa. Vailla Jumalan apua me jäämme oman onnemme nojaan.” (”Hänet on kuvattu Jumalan Pojan kaltaiseksi”, *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 48.)

Morm. 3:8–11. Mormon kieltäytyi olemasta komentajana

• Vaikka Mormon oli johtanut kansaansa suunnilleen 35 vuoden ajan, tässä vaiheessa hän kieltäytyi johtamasta heitä. Mormonin kirjan lyhentämistyö on varmasti vaikuttanut Mormoniin. Hän näki sotapäällikkö Moronin ja Helamanin oikeutetut syyt käydä sotaa (ks. Alma 43:9–58:12) – puolustaa maitaan, kotiaan, vaimoaan, lapsiaan, oikeuksiaan, etuoikeuksiaan, vapauttaan ja mahdollisuuttaan palvella Jumalaa. Hän opetti ihmisille

näitä sodan tarkoituksia (ks. Morm. 2:23–24). Kun hän näki oman aikansa nefiläisten vaikuttimen taistella lamanilaisia vastaan – he aikoivat kostaa, ja he alkoivat ”kerskua omasta voimastaan”, ja he syyllistyivät suureen jumalattomuuteen ja iljetykseen – hän kieltäytyi tilapäisesti johtamasta heidän sotajoukkojaan (Morm. 3:9–14).

Morm. 3:9; 4:8. Kerskuminen

• Vanhin Neal A. Maxwell on kehottanut meitä oman voimamme sijaan tunnustamaan taivaallisen Isän voiman: ”Ennen kuin nautimme vanhurskaiden pyrkimysten sadosta, tunnustakaamme sen vuoksi ensin Jumalan käsi. Muutoin ilmenee seuraavanlaisia järkeilyjä: ’Olemme omin voimin ja omilla kyvyillämme hankkineet itsellemme tämän vaurauden’ (ks. 5. Moos. 8:17). Eli ’otamme kaiken kunnian’ itsellemme, kuten muinainen Israel olisi tehnyt (ilman Gideonin tahallisen pientä sotajoukkoa) kerskuen, että ’me saavutimme voiton omin voimin’ (Tuom. 7:2). Omalla voimallamme ylvästeleminen tekee kaksin verroin vaikeammaksi tunnustaa Jumalan voima kaikessa (ks. Alma 14:11; OL 59:21).” (”Pyhittämään sinulle sinun työsi”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 41.)

Morm. 3:12. ”Jumalan rakkauden mukaisesti, joka oli minussa”

• Kun piispa Glenn L. Pace oli johtavassa piispakunnassa, hän kehotti meitä yrittämään kaikkemme noudattaaksemme Mormonin esimerkkiä siinä, kuinka hän osoitti rakkautta: ”Tällä profeetalla oli Kristuksen kaltaista rakkautta langennutta kansaa kohtaan. Voimmeko me tyytyä rakastamaan vähemmän? Meidän pitää ponnistella eteenpäin Kristuksen puhtaassa rakkaudessa levittäen evankeliumin ilosanomaa. Kun teemme niin ja käymme hyvän taistelua pahaa vastaan, valon taistelua pimeyttä vastaan ja totuuden taistelua erhettä vastaan, me emme saa laiminlyödä vastuutamme sitoa niiden haavoja, jotka ovat haavoittuneet taistelussa. Valtakunnassa ei ole sijaa kohtalouskolle.” (Ks. ”Tuhat kertaa”, *Valkeus*, tammikuu 1991, s. 7.)

Morm. 3:18–22. Meidän tuomitsemisemme

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että meidän tuomitsemiseemme osallistuisi muitakin: ”Tuomareita tulee todellisuudessa olemaan kokonainen hierarkia. Kristuksen alaisuudessa he tuomitsevat vanhurskaat. Hän yksin antaa kirouksen tuomiot jumalattomille.” (*The Millennial Messiah*, 1982, s. 520.)

Pyhissä kirjoituksissa opetetaan, että tuomiopäivänä tuomitsemiseen osallistuu ainakin viisi tahoa:

1. me itse (ks. Alma 41:7; *History of the Church*, osa 6, s. 314)
2. meidän piispamme (ks. OL 41:9; 58:14, 17–20; 64:40; 72:17)
3. pyhät kirjoitukset (ks. Ilm. 20:12; 2. Nefi 25:18; 29:11; 33:14; 3. Nefi 27:25–26)
4. apostolit (ks. Matt. 19:27–30; 1. Nefi 12:9; 3. Nefi 27:27; Morm. 3:18; OL 29:12)
5. Jeesus Kristus (ks. Joh. 5:22; 3. Nefi 27:14).

• Presidentti John Taylor (1808–1887) on tarkastellut yksityiskohtaisemmin apostolien roolia meidän tuomitsemisessamme: ”Kristus on johdossa. – – Tuntuisi varsin perustellulta, että jos kahdentoista apostolin Jerusalemissa on määrä olla kahdentoista heimon tuomareita ja tämän mantereen kahdentoista opetuslapsen on määrä olla Nefin jälkeläisten tuomareita, että Jeredin veljen ja Jeredin on määrä olla jerediläisten eli heidän jälkeläistensä tuomareita, ja edelleen että sen ensimmäisen presidenttikunnan ja niiden kahdentoista, jotka ovat palvelleet meidän aikanamme, tulee toimia, mitä tulee ihmiskuntaan tänä taloudenhoitokautena.” (*The Gospel Kingdom*, toim. G. Homer Durham, 1987, s. 138.)

Morm. 3:20–22; 5:12–14. Kehotus uskoa Kristukseen

• Presidentti Gordon B. Hinckley on todistanut, että Mormonin kirja on toinen todistus Kristuksesta: ”Tämä uuden maailman pyhä kirjoitus on edessämme lisätodisteena Herran Jeesuksen Kristuksen jumalallisuudesta ja todellisuudesta – todisteena siitä, että Hänen sovituksensa koskee kaikkia ja että Hän tuli esiin haudan pimeydestä. Näitten kansien sisältä löytyy varma profetian sana, joka koskee Häntä, kaikkivaltiaan Jumalan Poikaa, jonka piti syntymän neitsyestä. Siellä kerrotaan ennalta Hänen työstään

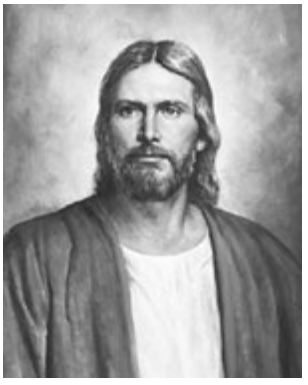

Del Parson, © 1983 IRI

ihmisten keskuudessa elävänä kuolevaisena. Siellä on julistus Hänen kuolemastaan, tahrattomasta karitsasta, joka oli määrä uhrata maailman syntien edestä. Ja siellä on liikuttava, innoittava ja tosi kertomus ylösnousseen Kristuksen käynnistä läntisellä pallonpuoliskolla asuneiden ihmisten keskuudessa. Tämä todistus on täällä käsiteltävissä, se on täällä luettavissa, se on täällä pohdittavissa, se on täällä, jotta siitä voi rukoilla, ja siihen kuuluu lupaus, että se, joka rukoilee, saa tietää Pyhän Hengen voimalla sen totuuden ja paikkansapitävyyden (ks. Moroni 10:3–5)." (Ks. "Ihmiskunnan historian suurin ihme", *Valkeus*, heinäkuu 1994, s. 69.)

Morm. 4:23. Lyhyt katsaus levyjen siirtämisiin

• Ammaron käski Mormonia ottamaan Nefin isot levyt Siminkukkulasta ja kirjoittamaan niihin lisää. Mormonin oli määrä jättää loput levyt (pronssilevyt, Nefin pienet levyt ja Eterin levyt) Siminkukkulaan. (Ks. Morm. 1:2–4.) Mormon otti esiin isot levyt, kirjoitti niihin täydellisen kertomuksen kansansa toimista ja käytti valikoituja osia niistä laatiessaan oman tiivistetyn ja lyhennetyn historiansa kansastaan (ks. Morm. 2:18). Myöhemmin Mormon palasi Siminkukkulalle ja otti sieltä esiin kaikki levyt (pronssilevyt, Nefin pienet levyt, Eterin levyt ja kaikki muutkin levyt) (ks. Morm. 4:23). Koska Mormon pelkäsi, että lamanilaiset ehkä tuhoaisivat aikakirjat, hän kätki levyt uudelleen – lukuun ottamatta laatimaansa lyhennelmää ja Nefin pieniä levyjä (kultalevyt) – Kumorankukkulaan (ks. Morm. 6:6). Nämä kultalevyt Mormon antoi pojalleen Moronille (ks. Morm. 6:6; Morm. s. 1–7).

Morm. 5:12–14

Mitkä Mormonin käsityksen mukaan olivat tärkeimpiä tarkoituksia sille, että hän piti aikakirjaa? (Ks. myös Morm. 3:20–21.)

Morm. 5:16. Henki on "lakannut kiistelemästä heidän isiensä kanssa"

• Presidentti Harold B. Lee (1899–1973) on selittänyt, että Mormonin ajan jumalaton kansa oli menettänyt elämästään paitsi Pyhän Hengen myös Kristuksen Hengen: "Mormon kuvasi erästä kansaa, omaa kansaansa, jonka luota Herran Henki oli lähtenyt, ja kun luen siitä,

– – minusta tuntuu selvältä, ettei hän puhunut pelkästään kyvyttömyydestä saada Pyhän Hengen kumppanuus eli lahja, vaan hän puhui siitä totuuden valosta, johon jokainen maailmaan syntyvä on oikeutettu ja joka ei koskaan lakkaa kiistelemästä ihmisen kanssa, ellei tämä menetä sitä oman synnintekonsa vuoksi" (julkaisussa Conference Report, huhtikuu 1956, s. 108).

Morm. 5:17. "Kerran ihastuttava kansa"

• Mormon murehti kansansa turmeltunutta tilaa – kansan, joka sitä vastoin kerran oli ollut ihastuttava. Presidentti Gordon B. Hinckley on pohtinut joitakin siunauksia, jotka liittyvät ihastuttavana olemiseen, sekä edellytyksiä sellaisen tilan saavuttamiseen: "On olemassa suuri viisauden, tiedon, vieläpä tiedon salattujen aarteiden siunaus. Meille luvataan, että meillä on ihastuttava maa, jos me vaellamme kuuliaisina tälle laille. Voin tulkita sanan *maa* kansaksi, niin että ne, jotka vaeltavat kuuliaisina, ovat ihastuttava kansa. Kuinka ihanaa onkaan olla ihastuttava kansa, jota muut sanovat siunatuksi!" (Ks. "Kymmenykset: mahdollisuus kelvollisuuden osoittamiseen", *Valkeus*, lokakuu 1982, s. 80.)

Morm. 5:23. "Jumalan käsissä"

• Mormon kirjoitti meille myöhempinä aikoina eläville kehottaen meitä tunnustamaan Jumalan ja Hänen voimansa. Me olemme Hänen käsissään. Vanhin W. Craig Zwick seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt sitä vertauskuvallisuutta ja niitä siunauksia, joihin viitataan ilmauksella olla Jumalan käsissä:

"Kädet ovat yksi niistä kehon osista, joilla on vertauskuvallista ilmaisuvoimaa. Hepreassa sanaa *jad*, joka on yleisin *kättä* merkitsevä sana, käytetään myös kielikuvana tarkoittamaan valtaa, voimaa ja väkevyyttä (ks. William Wilson, *Old Testament Word Studies*, 1978, s. 205). Kädet merkitsevät siis valtaa ja voimaa. – –

Jumalan käsissä oleminen viittaisi siihen, ettemme ole ainoastaan Hänen tarkkaavaisessa huolenpidossaan, vaan että Hänen ihmeellinen voimansa myös varjelee ja suojelee meitä.

Pyhissä kirjoituksissa viitataan kauttaaltaan Herran käteen. Hänen jumalallinen apunsa ilmenee yhä uudelleen. Hänen voimalliset kätensä loivat maailmoja, ja silti ne olivat kyllin lempeät siunaamaan pieniä lapsia. – –

Meidän jokaisen on tarpeen tietää, että voimme jatkaa eteenpäin Herran voimassa. Me voimme tarttua Hänen käteensä, ja me tunnemme Hänen kannustavan läsnäolonsa nostavan meidät korkeuksiin, joihin emme yltäisi yksin. – –

Kuinka me opimme ojentamaan kätemme ja olemaan yhteydessä Herran suomaan lohtuun? – –

Tässä on neljä avainta:

ota vastaan oppia

kuuntele

etsi Henkeä

rukoile aina.

Herra antaa voimaa ja tukea, jos me olemme halukkaita avaamaan oven ja ottamaan vastaan Hänen jumalallisen apunsa käden. – –

Kuvitelkaa Hänen käsissään olevia haavoja. Hänen karaistuneet kätensä, niin, Hänen kätensä, joista liha oli repeytynyt ja jotka antoivat fyysisen uhrin, antavat omille käsillemme suurempaa voimaa ja ohjausta.

Juuri haavoittunut Kristus johtaa meidät läpi vaikeiden hetkiemme. Juuri Hän tukee meitä, kun me tarvitsemme enemmän ilmaa hengittääksemme, ohjausta seurataksemme tai jopa lisää rohkeutta jatkaaksemme.

Jos pidämme Jumalan käskyt ja vaellamme käsi kädessä Hänen kanssaan Hänen polkujaan, me kuljemme eteenpäin uskossa emmekä koskaan tunne olevamme yksin." (Ks. "Herra, sinun Jumalasi, tarttuu sinun käteesi", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 34, 35, 36.)

Morm. 6:16–20

Millaisen näkemyksen nämä jakeet antavat sinulle Mormonista? Kuinka me voimme omaksua näitä ominaisuuksia omaan elämäämme?

Morm. 6:16–22. Älkää hylätkö Kristuksen avointa syliä

• Mormon murehti parannusta tekemättömän kansansa kuolemaa ja suri sitä, etteivät nämä muuttaneet tapojaan ennen kuin heidän elämänsä päättyi. Mormon opetti, että jos he olisivat siirtäneet syrjään ylpeytensä ja tehneet parannuksen synneistään, heidän jälleennäkemisensä Vapahtajan kanssa olisi ollut riemukas (ks. Morm. 6:17).

Meidänkin täytyy valmistautua seisomaan tuomittavina Herran edessä. Presidentti James E. Faust on selittänyt:

"Me kaipaamme sovituksen äärimmäistä siunausta – sitä, että meistä tulee yhtä Hänen kanssaan, että saamme olla Hänen jumalallisten kasvojensa edessä, että Hän kutsuu meitä henkilökohtaisesti nimeltä toivottaessaan meidät lämpimästi tervetulleiksi kotiin säteilevästi hymyillen, viittoen kädet ojennettuina meitä saapumaan rajattoman rakkautensa syleilyyn. Kuinka loisteliaan ylevä tästä kokemuksesta tuleekaan, jos tunnemme itsemme kyllin kelvollisiksi olemaan Hänen kasvojensa edessä! Hänen antamansa suuren sovitusuhrin ilmainen lahja meille jokaiselle on ainoa keino, jolla voimme ylentyä kylliksi seistäksemme Hänen edessään ja nähdäksemme Hänet kasvoista kasvoihin. Sovituksen ylitsevuotavana sanomana on se täydellinen rakkaus, jota Vapahtaja tuntee meitä kaikkia ja itse kutakin kohtaan. Se rakkaus on täynnä sääliä, kärsivällisyyttä, armoa, oikeudenmukaisuutta, pitkämielisyyttä ja ennen kaikkea anteeksiantoa.

Harry Anderson, © IRI

Saatanan paha vaikutus haluaisi tuhota kaiken toivomme virheidemme voittamisesta. Hän haluaisi meidän tuntevan, että me olemme hukassa ja ettei ole toivoa. Sen sijaan Jeesus kumartuu alas nostaakseen meidät ylös. Parannuksemme ja sovituksen lahjan avulla voimme valmistautua olemaan kelvollisia seisomaan Hänen kasvojensa edessä." (Ks. "Sovitus – suurin toivomme", *Liahona*, tammikuu 2002, s. 22.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä mielestäsi tarkoittaa olla ”vakavamielinen”? (Morm. 1:15.)
- Kuinka voit tunnistaa Herran vaikutuksen elämässäsi? (Ks. Morm. 3:3.)
- Mitä mielestäsi tarkoittaa olla ”Jumalan käsissä”? (Morm. 5:23.) Mitä voit tehdä, jotta olisit kelvollinen hyötymään enemmän Jumalan käsissä olemisesta?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita jaekohtainen erittely kohdasta Morm. 3:17–22. Selitä sitten ystävälle tai perheenjäsenelle näiden jakeiden sisältämät tärkeät kohdat.

Luku 49

Mormon 7–9

Johdanto

Kun tutkit Mormonin viimeistä todistusta ja Moronin ensimmäisiä kirjoituksia, alat ymmärtää paremmin Mormonin kirjan tehtävää ja tarkoitusta. Moroni on julistanut: ”Minä puhun teille ikään kuin olisitte läsnä, ettekä te kuitenkaan ole. Mutta katso, Jeesus Kristus on näyttänyt teidät minulle, ja minä tiedän teidän tekemisenne.” (Morm. 8:35.) Profeetallisen näkökulmansa ansiosta Moroni pystyi päättämään nefiläisten aikakirjan täysin tietoisena sekä kiihtyvästä jumalattomuudesta että aikojen täyttymisen taloudenhoitokauden suurenmoisista hengellisistä siunauksista. Aikana, jolloin jotkut saattaisivat suurten vaikeuksien edessä tuntea taipumusta hylätä uskon, Moronin sanat opettavat meitä näkemään ihmeet ja ilmoitukset todisteena siitä, että ”Jumala on sama eilen, tänään ja ikuisesti” (ks. Morm. 9:9). Vaikka hengelliset ja yhteiskunnalliset olot maailmassa saattavatkin olla jatkuvan muutoksen ja rappeutumisen tilassa, Jumalan liittokansalla voi olla täysi luottamus siihen, että Hän on sama iankaikkisesti.

Selityksiä

Morm. 7. Neuvoja Israelin jäännökselle myöhempinä aikoina

• Viimeisissä sanoissaan Mormon puhui lamanilaisten jälkeläisille ja vahvisti, että he ovat ”Israelin huoneen jäännös” (Morm. 7:1). Vaikka lamanilaiset olivat kuolevaisuudessa hänen vihollisiaan, hänen rakkautensa heitä kohtaan osoitti hänen hengellisen kypsyytensä ja evankeliumin täysien siunausten merkityksen. Pohdi Mormonin viimeistä todistusta ja neuvoja aivan kuin hän puhuisi suoraan sinulle. Hän opetti, mitä sinun *tulee tietää* (ks. Morm. 7:1–7) ja mitä sinun *tulee tehdä* (ks. Morm. 7:8–9) seurataksesi ”Vapahtajamme esimerkkiä”, jotta sinun kävisi ”hyvin tuomion päivänä” (Morm. 7:10).

Morm. 7:2. ”Te olette Israelin huonetta”

• Mormonin sanoma lamanilaisten jäännökselle koskee myös kaikkia Israelin huoneen jäseniä (katso kohdan Hel. 3:30 selityksiä, s. 271).

Morm. 7:2, 5. Mormonin viimeinen vetoomus uskoa Kristukseen

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on tarkastellut Mormonin myöhempien aikojen ihmisille esittämää sydämeenkäyvää vetoomusta uskoa Kristukseen:

”Yksinpuhelussaan kuoleman kynnyksellä Mormon osoitti sanansa kautta ajan ja paikan kaikille, varsinkin ’Israelin huoneen jäännökselle’, joka jonakin päivänä lukisi hänen majesteettisen aikakirjansa. Niiden, jotka elävät toisena ajankohtana ja toisessa paikassa, on opittava se, mitä hänen edessään lojuvat olivat unohtaneet – että kaikkien on ’uskottava Jeesukseen Kristukseen, että hän on Jumalan Poika’, että kun Hänet oli ristiinnaulittu Jerusalemissa, Hän oli ’Isän voimalla – – noussut ylös, minkä kautta hän on saanut voiton haudasta; ja hänessä on myös kuoleman pistin nielty’ [Morm. 7:2, 5]. – –

Teidän on ’uskottava Kristukseen’ – varsinkin sellaisten murheellisten mutta vältettävissä olevien seurausten valossa – oli Mormonin viimeinen vetoomus ja hänen ainoa toiveensa. Se on koko sen kirjan perimmäinen tarkoitus, joka on tullut myöhempien aikojen maailmalle hänen mukaansa nimettynä.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 321–322.)

Morm. 7:8–9. Mormonin kirja ja Raamattu tukevat toisiaan

• Raamattu todistaa Mormonin kirjasta, ja Mormonin kirja todistaa Raamatusta. Mormon on julistanut: ”Tämä [Mormonin kirja] on kirjoitettu sitä tarkoitusta varten, että te uskoisitte siihen [Raamattuun]; ja jos te uskotte siihen [Raamattuun], te uskotte tähänkin [Mormonin kirjaan]” (Morm. 7:9).

Presidentti Brigham Young (1801–1877) on julistanut, ettei ole mahdollista, että henkilö, joka väittää todella uskovansa Raamattuun, ei uskoisi Mormonin kirjaan, jos hän on vakavasti tutkinut Mormonin kirjaa ja saanut tietää sen opeista:

”Kukaan ei voi sanoa, että tämä kirja (laskien kätensä Raamatun päälle) on tosi, on Herran sanaa, on tie, on tienviitta polulla, on asiakirja, josta me opimme tuntemaan Jumalan tahdon, ja samalla sanoa, että Mormonin kirja ei ole totta, jos hänellä on ollut tilaisuus

lukea se tai kuulla sitä luettavan ja saada tietää sen opeista. Maan päällä ei ole ihmistä, jolla on ollut tilaisuus oppia näistä kahdesta kirjasta Jeesuksen Kristuksen evankeliumia ja joka voi sanoa, että toinen on tosi ja toinen väärä." (*Kirkon presidenttien opetuksia: Brigham Young*, 1997, s. 346.)

• Yhtenä Mormonin kirjan tarkoituksena on osoittaa maailmalle, että Pyhä Raamattu on totta (ks. OL 20:11). Kun ihminen lukee Mormonin kirjaa, hänen todistuksensa Raamatusta vahvistuu. Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on puhunut siitä, kuinka hän rakastaa Raamattua ja Mormonin kirjaa ja kuinka ne kumpikin todistavat, että Jeesus on Kristus:

Greg K. Olsen, © 1990 IRI

"Rakastan Raamattua, sekä Vanhaa testamenttia että Uutta testamenttia. Se on suuri totuuden lähde. – –

Tuo pyhä kirja on ollut ihmislapsille mittaamattoman arvokas. Itse asiassa juuri yksi Raamatun kohta innoitti profeetta Joseph Smithiä menemään kotinsa lähellä olevaan lehtoon ja polvistumaan rukoukseen. Tästä seurasi ihmeellinen näky, josta alkoi Jeesuksen Kristuksen evankeliumin täyteyden palauttaminen maan päälle. Tuosta näystä alkoi myös uusien pyhien kirjoitusten [Mormonin kirjan] esiin tuleminen Raamatun rinnalle todistamaan jumalattomalle maailmalle, että Jeesus on Kristus ja että Jumala elää ja rakastaa lapsiaan ja on yhä läheisesti tekemisissä heidän pelastuksensa ja korotuksensa kanssa." (Ks. "Nykyajan ilmoituksen lahja", *Valkeus*, tammikuu 1987, s. 67.)

Morm. 8:1–6. Moroni

• Moroni näki omin silmin isänsä Mormonin kuoleman ja koko nefiläisten kansakunnan tuhoutumisen. Hänen henkensä kuitenkin säästettiin, ja hän täytti uskollisesti tehtävänsä kuolevaisuudessa. Herra antoi Moronille tehtävän kirjoittaa loppuun murheellinen tarina nefiläisten tuhosta (ks. Morm. 8:3).

Ennen kuolemaansa Moroni kirjoitti isänsä kirjan viimeisen osan (Morm. 8–9), lyhensi jerediläisten aikakirjan (Eterin kirja), kirjoitti muistiin Jeredin veljen näyn, joka oli levyjen sinetöidyssä osassa (ks. Et. 4:4–5), ja kirjoitti myös oman kirjansa (Moronin kirja). Moronin tehtävä jatkuu edelleen meidänkin taloudenhoitokautenamme. Nykyajan ilmoituksessa meille kerrotaan, että Moronilla on hallussaan "Efraimin sauvan aikakirjan avaimet" (OL 27:5). Ylösnoussut Moroni palveli profeetta Joseph Smithiä ja ohjasi tätä useita kertoja tämän tehtävässä palauttaa evankeliumin täyteys, johon kuului Mormonin kirjan esiin tuleminen (ks. JS–H 30–60; *History of the Church*, osa 1, s. 9–19). Kirkko on asettanut Moronin patsaan useimpien temppeliensä huipulle kuvaamaan Moronin tehtävää palautuksessa.

Walter Rane, kirkon historia- ja taidemuseon luvalla

• Kohdassa Morm. 8:1–6 kerrotaan olosuhteista, joissa Moroni eli. Tämä auttaa lukijaa ymmärtämään hänen sanomansa tärkeyden. Vanhin L. Tom Perry kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut meitä asettumaan niiden asemaan, jotka kauan sitten kirjoittivat pyhiä kirjoituksia. Brigham Youngia lainaten vanhin Perry sanoi:

"'Luetteko, veljeni ja sisareni, pyhiä kirjoituksia ikään kuin itse kirjoittaisitte niitä tuhat, kaksituhatta tai viisituhatta vuotta sitten? Luetteko niitä ikään kuin itse olisitte niitä kirjoittaneiden miesten paikalla? Ellette tunne tällä tavoin, teidän etuoikeutenanne on tuntea siten, jotta Jumalan kirjoitetun sanan henki ja merkitys tulisi yhtä tutuksi kuin päivittäinen vaelluksenne ja puheenne.' (*Kirkon presidenttien opetuksia: Brigham Young*, s. 119.) – –

Noudattakaamme Brigham Youngin neuvoa ja kuvitelkaamme seisovamme paikassa, jossa Moroni, viimeinen suurista nefiläisprofeetoista, seisoi. Hän oli saanut isältään erittäin vaikean tehtävän kirjoittaa valmiiksi aikakirjat, jotka oli jätetty hänen haltuunsa. Hän oli varmasti syvästi järkyttynyt kuvaillessaan kansansa täydellistä tuhoa.

Hän on varmasti tuntenut pakottavaa tarvetta kuvailla, miten lamanilaiset olivat ajaneet takaa hänen kansaansa,

kunnes se oli kokonaan tuhottu. Yksinäisyydessään hän kirjoittaa, että hänen isänsä oli surmansa saaneiden joukossa. Tajuamme, että ainoa syy, jonka vuoksi Moroni on elossa, on se, että hän päättäisi aikakirjan, kun hän kirjoittaa: 'Sen tähden minä kirjoitan ja kätken aikakirjat maahan; ja minne minä menen, sillä ei ole väliä' (Morm. 8:4).

Hänellä ei ole jäljellä muuta kuin usko siihen, että Herra pitää hänet hengissä niin kauan, että hän saa aikakirjat valmiiksi, ja että jonakin päivänä Herran valittu löytää ne. Hän tajuaa, että aikakirja on varoituksen ääni tuleville sukupolville siitä, mitä tapahtuu, kun hänen kansakuntansa kaltaiset kansat kääntyvät pois Herran opetuksista. Sydämensä syvyyksistä Moroni huutaa niille, jotka viimein saavat aikakirjan. Hän haluaa säästää muistiinpanojensa lukijat tottelemattomuuden aiheuttamalta syvältä murheelta ja kurjuudelta.

Hän kirjoittaa ensin kirkon jäsenille ja sitten niille, jotka eivät ole ottaneet vastaan Jeesuksen Kristuksen evankeliumia. Moronin viimeiset sanat kirkon jäsenille on kirjoitettu varoituksen ääneksi. Hän kirjoittaa niin kuin hän näkisi kansansa historian toistuvan tulevaisuudessa." (Ks. "Katso, Herra on näyttänyt minulle suuria ja ihmeellisiä asioita", *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 14.)

Morm. 8:14–18. "Siunattu olkoon se, joka tuo tämän valoon"

• Kohdassa Morm. 8:16 viitataan profeetta Joseph Smithiin, joka valittiin tuomaan Mormonin kirja maailmalle (ks. OL 3:5–10). Monet muinaiset profeetat tiesivät Joseph Smithistä ja rukoilivat hänen puolestaan, että hän menestyisi kääntäessään ja tuodessaan julki kultalevyt täyttäen siten Jumalan tarkoitukset (ks. Morm. 8:22, 24–25; OL 10:46). Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on puhunut siitä tehtävästä, joka Joseph Smithillä oli Mormonin kirjan esiin tuomisessa:

"Totuus on yksinkertaisesti se, että hän oli Jumalan profeetta – ei enempää eikä hiukkastakaan vähempää! Pyhät kirjoitukset eivät olleet niinkään lähtöisin Joseph Smithiltä itseltään kuin hänen kauttaan. Joseph oli kanava, jonka kautta ilmoitukset annettiin. – –

Profeetta Joseph Smith oli kouluakäymätön maalaispoika. Kun luemme joitakin alkuperäisiä kirjeitä hänen nuoruusajaltaan, huomaamme hänen olleen jokseenkin hiomaton oikeinkirjoituksessa, kieliopissa ja ilmaisussaan.

Se, että ilmoitukset tulivat hänen kauttaan edes jossakin määrin hiotussa kirjallisessa muodossa, on suoranainen ihme." (Ks. "Me uskomme kaiken sen, mitä Jumala on ilmoittanut", *Valkeus*, joulukuu 1974, s. 513.)

Morm. 8:19–20. "Tuomio on minun"

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on esittänyt näkemyksensä ilmauksesta "tuomio on minun, sanoo Herra": "Puhun viimeisestä tuomiosta. Se on se tulevaisuuden tilanne, jolloin me kaikki seisomme Kristuksen tuomioistuimen edessä tuomittavina teoistamme (ks. 1. Nefi 15:33 ; 3. Nefi 27:15; Morm. 3:20; OL 19:3). – – Uskon, että pyhien kirjoitusten käsky 'älkää tuomitko' viittaa mitä selkeimmin tähän viimeiseen tuomioon, kuten Mormonin kirjan julistaessa, että 'ihminen ei saa – – tuomita, sillä tuomio on minun, sanoo Herra' (Morm. 8:20)." ("'Judge Not' and Judging", *Ensign*, elokuu 1999, s. 7.)

Morm. 8:22

Kuinka Moronin sanat tässä jakeessa voivat vahvistaa meitä, kun uurastamme Herran työssä?

Morm. 8:31. Saastaisuutta viimeisinä päivinä

• Kohdassa Morm. 8:31 viitataan "suureen saastaisuuteen" meidän aikanamme. Palvellessaan seitsemänkymmenen johtokunnan jäsenenä vanhin Joe J. Christensen esitti, että mainittu suuri saastaisuus ei olisi ympäristöön liittyvää vaan pääasiassa hengellistä:

"Näinä päivinä me kaikki kuulemme ja luemme paljon saastuneesta fyysisestä ympäristöstämme – happosateesta, savusumusta, myrkyllisistä jätteistä. Mutta – – on

toisenlaistakin saastetta, joka on paljon vaarallisempaa – moraalista ja hengellistä.

Jokin aika sitten pidetyssä konferenssissa vanhin Boyd K. Packer sanoi: 'Kun me tarkastelemme *moraalista* ympäristöä, me huomaamme sen *saastaisuutta* ilmentävien lukujen jyrkän nousun' (ks. 'Moraalinen ympäristömme', *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 62). Apostoli Paavali näki ennalta, 'että viimeisinä päivinä koittavat vaikeat ajat' (2. Tim. 3:1). Ja puhuessaan viimeisistä päivistä profeetta Moroni julisti: 'Niin, se tapahtuu aikana, jolloin maan päällä on suurta saastaisuutta' (Morm. 8:31).

Valitettavasti tämän suuren saastaisuuden vaikutukset ovat ehkä parhaiten nähtävissä joukkoviestimissä, elokuvissa, televisiossa ja popmusiikissa. Senaattori Robert D. Byrd sanoi tästä asiasta näin: 'Jos me tämän kansakunnan keskuudessa jatkuvasti kylvämme kuvia murhasta, väkivallasta, huumeiden käytöstä, – – perversioista [ja] pornografiasta – – miljoonien lasten silmäin eteen vuodesta toiseen ja päivästä päivään, meidän ei pitäisi hämmästyä, jos yhteiskuntamme perusta mädäntyy kuin lepran uhri' (julkaisussa Michael Medved, *Hollywood vs. America*, 1992, s. 194).

– – Useimmat joukkoviestimet tuntuvat julistaneen sodan lähes kaikkea sitä vastaan, mitä suurin osa ihmisistä arvostaa eniten: perhe, uskonto, isänmaallisuus. Avioliittoa halvennetaan, kun taas esiaviollisia ja avioliiton ulkopuolisia suhteita rohkaistaan ja ihannoidaan. Ruokottomuudet ja karmein mahdollinen katukieli pommittavat kuuntelijoiden korvia. – – Ihmiselämää väheksytään jatkuvasti väkivaltaa ja surmatöitä tihkuvissa ohjelmissa." (Ks. "Lasten kasvattaminen saastuneessa ympäristössä", *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 10.)

Morm. 8:34–35. Kirjoitettu meille nykyään eläville

• Presidentti Ezra Taft Benson on julistanut, että Moroni näki meidän päivämme ja kirjoitti pitäen meidät mielessään, ja tämän tiedon pitäisi vaikuttaa siihen, kuinka tutkimme Mormonin kirjaa:

"Meidän tulee keskittyä tutkimaan Mormonin kirjaa, [koska] se on kirjoitettu meidän aikaamme varten. Nefiläisillä ei koskaan ollut tätä kirjaa, ei myöskään muinaisten aikojen lamanilaisilla. Se on tarkoitettu meille. Mormon kirjoitti nefiläisen kulttuurin lähetessä loppuaan. Jumalan innoittamana – Hänen, joka näkee kaiken alusta asti – hän lyhensi vuosisatojen aikakirjat valiten ne kertomukset, puheet ja tapahtumat, joista olisi eniten hyötyä meille.

Kaikki Mormonin kirjan tärkeimmät kirjoittajat todistivat kirjoittavansa tuleville sukupolville. – –

Mormon itse sanoi: 'Eli minä puhun teille, te Israelin huoneen jäännös' (Morm. 7:1). Ja Moroni, joka oli viimeinen innoitettu kirjoittaja, jopa näki meidän aikamme. – –

Jos he näkivät meidän aikamme ja valitsivat sen, mikä olisi meille arvokkainta, niin eikö meidän juuri sillä mielellä tule tutkia Mormonin kirjaa? Meidän tulee koko ajan kysyä itseltämme: 'Miksi Herra innoitti Mormonia (tai Moronia tai Almaa) ottamaan tämän mukaan aikakirjaansa? Mitä sellaista minä voin tästä oppia, mikä auttaa minua elämään tänä aikana?'

Ja on monia esimerkkejä siitä, mikä on vastaus tähän kysymykseen." ("Mormonin kirja – uskontomme lakikivi", *Liahona*, lokakuu 2011, s. 56.)

Morm. 9:1–6. Onnettomia Jumalan edessä

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, miksi ne, jotka eivät ole tehneet parannusta, tulevat olemaan onnettomia Jeesuksen Kristuksen edessä:

"Pelastusta ei voi olla ilman parannusta. Ihminen ei voi päästä Jumalan valtakuntaan synneissään. Olisi hyvin epäjohdonmukaista, että ihminen tulisi Isän kasvojen eteen ja asuisi Jumalan kasvojen edessä synneissään.

Luulen, että maan päällä on hyvin monia ihmisiä, monia heistä ehkä kirkossa – ainakin muutamia – joilla on sellainen käsitys, että he voivat kulkea tämän elämän halki tehden mitä haluavat, rikkoen Herran käskyjä, ja että

he kuitenkin lopulta tulevat olemaan Hänen kasvojensa edessä. He ajattelevat, että he tekevät parannuksen, kenties henkimaailmassa.

Heidän pitäisi lukea nämä Moronin sanat: 'Luuletteko voivanne asua hänen [Kristuksen] kanssaan tietoisina syyllisyydestänne? Luuletteko, että voisitte olla onnellisia asuessanne tuon pyhän Olennon kanssa, kun sieluanne kiduttaa syyllisyydentunto siitä, että olette aina rikkoneet hänen lakejaan vastaan?' [Morm. 9:3.]" (*Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 2, s. 186.)

Morm. 9:3–6. "Tietoisina syyllisyydestänne"

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on selittänyt, miksi henkilö, joka on tehnyt syntiä, tuntee syyllisyyden taakan ja tarvetta tehdä parannusta:

"Alkaessaan tehdä parannusta ihmisen täytyy tuntea syvää syyllisyyttä, ja tämä syyllisyydentunto saattaa aiheuttaa kärsimystä mielessä, hengessä ja joskus jopa ruumiissa. Voidakseen elää itsensä kanssa rikkomuksen tehneen ihmisen täytyy valita kahdesta vaihtoehdosta jompikumpi. Toinen vaihtoehto on, että hän paaduttaa omantuntonsa eli turruttaa herkkyytensä voidakseen jatkaa rikkomustaan. Ne, jotka valitsevat tämän vaihtoehdon, käyvät lopulta koviksi ja paatuneiksi ja kadottavat halunsa tehdä parannusta. Toinen vaihtoehto on se, että antaa katumuksen johtaa täydelliseen murheeseen, sitten parannukseen ja lopulta anteeksiantoon.

Muistakaa, että anteeksiantoa ei voi koskaan saada ilman parannusta. Eikä parannusta voi koskaan tapahtua, ennen kuin ihminen on täysin vilpitön ja myöntää tekonsa ilman puolusteluja ja järkeilyjä. Hänen täytyy myöntää itselleen, että hän on tehnyt syntiä, yrittämättä pienimmässäkään määrin vähätellä tai järkeillen puolustella rikkomustaan tai sen vakavuutta. Hänen täytyy myöntää, että hänen rikkomuksensa on niin suuri kuin se todella on, eikä sanoa vakavaa asiaa vähäpätöiseksi. Ne ihmiset, jotka päättävät katsoa totuutta silmiin ja muuttaa elämänsä, voivat aluksi huomata parannuksen olevan vaikeampi tie, mutta kun he saavat maistaa parannuksen hedelmiä, he huomaavat sen tien äärettömän paljon ihanammaksi." (Ks. "Parannuksen evankeliumi", *Valkeus*, maaliskuu 1983, s. 3.)

Morm. 9:7–8. Ilmoitukset ja pyhät kirjoitukset

• Vanhin Dallin H. Oaks on selittänyt pyhien kirjoitusten ja henkilökohtaisen ilmoituksen välistä yhteyttä:

"[Myöhempien aikojen pyhien] tapa lukea ja käyttää Raamattua ja muita pyhiä kirjoituksia eroaa useimpien muiden kristittyjen tavasta siinä, että me uskomme jatkuvaan ilmoitukseen. Meille pyhät kirjoitukset eivät ole tiedon perimmäinen lähde vaan se, mikä edeltää perimmäistä lähdettä. Perimmäinen tieto tulee ilmoituksen kautta. Moronin tavoin me vahvistamme, että ihminen, joka kieltää ilmoituksen, 'ei tunne Kristuksen evankeliumia' (Morm. 9:8).

Herran sana pyhissä kirjoituksissa on kuin lamppu, joka valaisee askeleemme (ks. Ps. 119:105), ja ilmoitus on kuin väkevä voima, joka voimistaa lampun valon moninkertaiseksi. Kehotamme jokaista tutkimaan huolellisesti pyhiä kirjoituksia ja niitä koskevia profeetallisia opetuksia sekä rukoillen etsimään henkilökohtaista ilmoitusta saadakseen tietää niiden merkityksen omalla kohdallaan." ("Scripture Reading and Revelation", *Ensign*, tammikuu 1995, s. 7.)

Morm. 9:9–10. "Jumala on sama eilen, tänään ja ikuisesti"

• Moroni julisti, että Jumala on muuttumaton olento, joka pysyy samana "eilen, tänään ja ikuisesti" (Morm. 9:9). Nykyajan ilmoitus vahvistaa Mormonin kirjan esiintulon todistavan, että edelleenkin "Jumala innoittaa ihmisiä ja kutsuu heitä pyhään työhönsä" meidän aikanamme kuten Hän on toiminut entisaikoina "osoittaen siten, että hän on sama Jumala eilen, tänään ja ikuisesti" (OL 20:11–12).

Julkaisussa *Lectures on Faith* [Luentoja uskosta] esitetään, että saadakseen täydellisen uskon Jumalaan ihmisellä täytyy olla oikea käsitys Jumalan luonteesta, täydellisyydestä ja ominaisuuksista (ks. 1985, s. 38). Yksi Jumalan ominaispiirteistä on se, että Hän ei muutu: "[Jumala] ei muutu eikä Hänessä ole vaihtelevaisuutta vaan Hän on sama iankaikkisesta iankaikkiseen ollen sama eilen, tänään ja aina; ja Hänen kulkunsa on yksi ikuinen ja muuttumaton ympyrä" (*Lectures on Faith*, s. 41). Mieti, millainen siunaus on tietää, että Jumala jatkaa pyhää työtään meidän aikanamme ja että Hän pysyy aina samana eilen, tänään ja ikuisesti.

• Moroni varoitti meitä siitä, että on ihmisiä, jotka ovat kuvitelleet itselleen ”jumalan, joka vaihtelee” (Morm. 9:10). Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että me emme voisi uskoa tai luottaa Jumalaan, joka muuttuu tai on yhä oppimassa uusia totuuksia:

”Joidenkuiden hyvää tarkoittavien myöhempien aikojen pyhien mielessä Jumalan kaikkitietävyys on määritelty ’iankaikkisen edistymisen’ ajatuksen pohjalta. Jotkut ovat erehtyneet olettamaan, että Jumalan edistyminen liittyy siihen, että Hän saa lisää tietoa. – –

Jumala saa suurta ja jatkuvaa iloa ja kunniaa siitä, kun Hän lisää luotujaan ja auttaa heitä edistymään, eikä uusista älyllisistä kokemuksista.

Sen vuoksi kaikkitietävän Jumalan ja sen väärän käsityksen välillä, että Jumala suorittaa jonkinlaisia jatko-opintoja, etsii yhä lisää avaintotuuksia ja keskeistä tietoa, on suunnaton ero. Jos jälkimmäinen olisi totta, Jumala saattaisi minä tahansa hetkenä löytää jonkin uuden totuuden, joka ei ole Hänelle ennestään tuttu ja joka uudistaisi, heikentäisi tai horjuttaisi tiettyjä totuuksia, jotka jo ovat Hänen tiedossaan. Profetia olisi vain ennustus. Lunastukseemme liittyvien oletusten suunnittelua pitäisi muuttaa. Meidän onneksemme Hänen pelastussuunnitelmansa on kuitenkin koko ajan *käynnissä* – eikä koko ajan *muokattavana*.” (*All These Things Shall Give Thee Experience*, 1979, s. 14–15.)

Morm. 9:20

Miksi Jumala Moronin mukaan lakkaa tekemästä ihmeitä ihmisten keskuudessa?

Morm. 9:10–26. Ihmeet

• Huomaa todisteet, joita Moroni antoi ja jotka todistavat Jumalan ihmeistä – taivaan ja maan luominen (ks. Morm. 9:17), ihmisen luominen (ks. jae 17) sekä pyhien kirjoitusten todistukset Jeesuksen ja apostolien tekemistä ihmeistä (ks. jae 18). Moronin kuvailema ”ihmeiden Jumala” on yhä olemassa. Vanhin Dallin H. Oaks on todistanut siitä, että meidän aikanamme tapahtuu monia ihmeitä ja niitä tapahtuu Jeesuksen Kristuksen tosi kirkossa:

”Kirkkomme työssä ja jäsentemme elämässä tapahtuu joka päivä monia ihmeitä. Monet teistä ovat nähneet ihmeitä omin silmin, kenties enemmän kuin käsitättekään.

Ihmeen on määritelty olevan ’suotuisa tapahtuma, jonka saa aikaan jumalallinen voima, jota kuolevaiset eivät ymmärrä eivätkä itse pysty toistamaan’ [julkaisussa *Encyclopedia of Mormonism*, toim. Daniel H. Ludlow, 5 osaa, 1992, osa 2, s. 908]. Useimmat epäuskonnolliset ihmiset ja jotkut uskonnollisetkin hylkäävät ajatuksen siitä, että jumalallinen voima saa aikaan joitakin tapahtumia. – –

Jeesuksen Kristuksen tosi kirkossa tehdään aina ihmeitä pappeuden voimalla. Mormonin kirjassa opetetaan, että ’Jumala on järjestänyt keinon, jolla ihminen voi uskon kautta tehdä voimallisia ihmeitä’ (Moosia 8:18). Tämä keino on pappeuden voima (ks. Jaak. 5:14–15; OL 42:43–48), ja sillä voimalla tehdään ihmeitä uskon kautta (ks. Et. 12:12; Moroni 7:37).” (”Miracles”, *Ensign*, kesäkuu 2001, s. 6, 8.)

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) on puhunut siitä, miksi ihmeet joskus lakkaavat:

”Miksi merkit ja ihmeet tiettyinä aikakausina lakkaavat? Miksi niitä ei tapahdu kaikkina aikoina ja kaikkien kansojen keskuudessa? Olivatko entisajan ihmiset oikeutettuja suurempiin siunauksiin kuin me, jotka nykyään asumme saman maan päällä kuin he silloin? Moroni vastaa: ’Syy siihen, miksi’ lahjojen ja ihmeiden Jumala ’lakkaa tekemästä ihmeitä ihmislasten keskuudessa’ ja vuodattamasta lahjojaan heille, ’on se, että he vaipuvat epäuskoon ja poikkeavat oikealta tieltä eivätkä tunne Jumalaa, johon heidän tulisi turvata’. He palvovat epäjumalia, jotka he määrittävät uskontunnustuksissaan, eivätkä he enää kulje samoja polkuja kuin aiempien aikojen pyhät.

Ihmiset ovat muuttuneet, ei Jumala. Hän on sama ikuisesti. Kaikki ihmiset, joilla on sama usko ja jotka elävät saman lain mukaan, korjaavat satona samoja siunauksia.” (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 367.)

Morm. 9:32–34. Moroni kirjoitti uudistetuksi egyptiksi

• Moroni sanoi osaavansa kirjoittaa ainakin kahdella kielellä: hepreaksi ja egyptiksi (ks. Morm. 9:32–34). Hän huomautti, että jos levyt ”olisivat olleet kyllin suuret”,

hän olisi kirjoittanut hepreaksi. Levyillä olleen tilan puutteen vuoksi aikakirjaa pitäneet käyttivät uudistettua egyptiä (ks. jakeet 32–33). Aikaisemmin Mormonin kirjassa sekä Nefi että kuningas Benjamin olivat vahvistaneet käyttävänsä egyptin kieltä. Nefi sanoi kirjoittavansa egyptiläisten kielellä kaivertaessaan pieniin levyihin (ks. 1. Nefi 1:2). Puhuessaan pojilleen pronssilevyjen tärkeydestä kuningas Benjamin huomautti, että Lehi osasi lukea aikakirjaa, koska ”hänelle oli opetettu egyptiläisten kieli” (Moosia 1:4). Sen vuoksi me ymmärrämme, että Lehi opetti evankeliumia ja egyptin kieltä ”lapsilleen, niin että he siten saattoivat opettaa niitä lapsilleen” (Moosia 1:4). On ilmeistä, että tämä malli jatkui läpi myöhempien aikakirjanpitäjien sukupolvien, kunnes Moroni oppi kielen isältään. Moronin sanat siitä, että hän kirjoitti uudistetuksi egyptiksi (ks. Morm. 9:32), osoittavat, että Lehin ajan jälkeen seuranneiden tuhannen vuoden kuluessa kielenkäytössä oli tapahtunut joitakin mukautumisia. Tämä voisi selittää, miksi Moroni lopetti huomautukseen, ”ettei mikään muu kansa osaa meidän kieltämme”, vaan Jumala oli valmistanut keinot aikakirjan lopulliseen tulkitsemiseen ja kääntämiseen (Morm. 9:34).

Pohdittavia seikkoja

- Mitä opit siitä tavasta, jolla Mormon välitti muista, myös vihollisistaan? (Ks. Morm. 7.)
- Moroni vietti monia vuosia yksin. Hänen uskonsa ja todistuksensa toivat hänelle silti rauhaa. Kuinka todistuksesi voi auttaa sinua, kun tunnet olevasi yksin maailmassa?
- Mitä ”hengellistä saastaisuutta” näet maan päällä nykyään? Kuinka voit välttää sen, ettei se tahraisi sinua?
- Mitä ihmeitä olet nähnyt omassa elämässäsi?

Ehdotettuja tehtäviä

- Tutki seuraavia pyhien kirjoitusten kohtia ja etsi profetioita Mormonin kirjan esiintulosta:

  Jes. 29:4

  2. Nefi 3:19–20

  2. Nefi 26:16

  2. Nefi 33:13

  En. 15–16

  Morm. 8:23

  Morm. 9:30

  Moroni 10:27

  Moos. 7:62

  JS–H 52–53

  Voit halutessasi merkitä näistä jakeista pyhien kirjoitusten viiteketjun ottamalla esiin kohdan Jes. 29:4 ja kirjoittamalla sen jakeen kohdalle marginaaliin ”ks. 2. Nefi 3:19–20”. Ota sitten esiin kohta 2. Nefi 3:19–20 ja kirjoita sen jakeen kohdalle marginaaliin ”ks. 2. Nefi 26:16”. Tee samoin kaikkien jakeiden kohdalla. Kun pääset kohtaan JS–H 52–53, kirjoita sen kohdalle marginaaliin ”ks. Jes. 29:4”, jolloin liität ketjun takaisin alkuun.

- Valmista 5–8 minuutin puhe siunauksista, joita saa, kun ottaa vastaan Mormonin kirjan. Voisit käyttää seuraavia kysymyksiä ja kohtia apuna puhetta valmistaessasi:

  Mormonin kirjan vastaanottamisen siunauksia

  Morm. 8:12. Mitä siunauksia saavat ne, jotka eivät tuomitse tai arvostele Mormonin kirjaa?

  Morm. 8:17. Miksi on tärkeää olla etsimättä virheitä Mormonin kirjasta?

  OL 20:8–15. Mitä totuuksia saamme tietää, jos otamme vastaan Mormonin kirjan?

  Henkilökohtaisen kokemuksesi pohjalta: Mitä hengellisiä siunauksia olet saanut, kun olet ottanut vastaan Mormonin kirjan?

  Presidentti Ezra Taft Benson: ”Siunaan teitä niin, että *ymmärrätte* paremmin Mormonin kirjaa. Lupaan teille, että jos me joka päivä nautimme sanaa sen sivuilta ja noudatamme sen ohjeita, niin tästä hetkestä alkaen Jumala vuodattaa jokaisen Siionin lapsen ja kirkon jäsenen päälle siunauksia, joita emme ole tähän saakka tunteneet.” (Ks. ”Pyhä tehtävä”, *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 156. vuosikonferenssista, s. 80.)

Luku 50

Eter 1–5

Johdanto

Mormonin kirjaa ei ole järjestetty kronologiseen järjestykseen. Jos olisi, Eterin kirja olisi ensimmäisenä. Jerediläisten aikakirja alkaa suunnilleen 2200 eKr. Ensimmäinen Nefin kirja alkaa 600 eKr. Eterin kirja kattaa yli 1 700 vuoden historian alkaen 2200 eKr. aina Koriantumrin aikaan asti. Emme tiedä tarkalleen, milloin Koriantumr eli, mutta hän eli vuosien 500 ja 250 eKr. välisenä aikana. Muu osa Mormonin kirjasta 1. Nefistä Moroniin kattaa suunnilleen 1 000 vuoden historian.

Nooan ajan tulvan jälkeen monista tulvasta säästyneiden jälkeläisistä tuli jumalattomia. Eräs ihmisryhmä yritti rakentaa tornin, ”joka ulottuu taivaaseen asti” (1. Moos. 11:4). Jerediläiskansan kertomus alkoi Babylonin tornin rakentamisesta. Herra käsitteli laajalle levinneen jumalattomuuden sekoittamalla yhteisen kielen ja hajottamalla ihmiset kaikkialle maan päälle (ks. Et. 1:33; 1. Moos. 11:5–8).

Jeredin veli pyysi Herraa säilyttämään kelvollisten ystäviensä ja perheensä kielen. Suurta uskoa osoittaen ja Jumalan käden ohjaamana Jeredin veli pystyi johtamaan tämän ryhmän toiseen maahan. Kertomus tästä muutosta on täynnä tärkeitä periaatteita, joita voimme soveltaa elämäämme nykyään. Näitä periaatteita ovat uskon osoittaminen jumalallisen avun saamiseksi ja rukouksen merkitys vaikeiden tehtävien täyttämisessä. Kun tutkit Jeredin veljen elämää, saat tietää siunauksista, joita ihmiset saavat, kun he osoittavat vahvaa uskoa.

Tässä esitetään Eterin kirjan alkuperä pääpiirteittäin:

- Jerediläiset profeetat kirjoittivat historiaa viimeiseen jerediläiseen profeettaan asti, jonka nimi oli Eter (ks. Et. 1:6).
- Limhin lähettämä etsintäryhmä löysi osan jerediläisten aikakirjasta – 24 kultalevyä (ks. Moosia 8:7–11).
- Kuningas Moosia käänsi jerediläisten aikakirjan (ks. Moosia 28:10–17).
- Moroni lyhensi eli muokkasi jerediläisten aikakirjan ja sisällytti sen omien kirjoitustensa edelle (ks. Et. 1:1–6).

Selityksiä

Et. 1:1–2. Löydetyt 24 levyä

- Limhin kansan ollessa orjuudessa kuningas Limhi lähetti 43 miehen retkikunnan etsimään Sarahemlan maata (ks. Moosia 8:7; 21:25). Vaikka retkikunta ei onnistunutkaan löytämään Sarahemlaa, se löysi maan, jota peittivät erään tuhoutuneen kansan luut ja jäännökset (ks. Moosia 8:8). Retkikuntalaiset löysivät 24 kultalevylle kirjoitetun aikakirjan, jonka he veivät kuningas Limhille (ks. Moosia 8:9–10). Kun Limhin kansa lopulta pääsi orjuudesta (ks. Moosia 22), nämä levyt annettiin käännettäväksi kuningas Moosialle (ks. Moosia 28:1–17).

Et. 1:3–4. Kertomus luomisesta ennen Mooseksen aikaa

- On merkittävää, että Eterin kirja kertoo meille, että kertomus luomisesta, Aadamista ja Jumalan lasten historiasta aina Babylonin tornin aikaan saakka on ollut olemassa kauan ennen Mooseksen aikaa. Tämä kertomus on saattanut kadota luopumuksen ja jumalattomuuden vuoksi, ja siten kävi välttämättömäksi, että tämä tieto palautettiin ilmoituksen kautta Moosekselle, jotta meillä olisi tuo historia nykyään (ks. Moos. 1:40).

Et. 1:6–32. Jerediläisten sukuluettelo

- Luvussa Et. 1 annetaan profeetta Eterin sukuluettelo. Tämä sukuluettelo on harvinainen tapaus Mormonin kirjassa, ja sitä selventää seuraava selitys: ”Raamatussa sukuluettelot ovat tavallisia. Heprealaiset olivat hyvin kiinnostuneita sukunsa historiasta, ja sukuluetteloita näytetään pidetyn huolellisesti. Niiden lukumäärä pyhissä kirjoituksissa on osoitus niiden tärkeydestä. Huomaa sukuluettelot kohdissa 1. Moos. 5, 11, 46; 4. Moos. 26; 1. Aik. 1–9. Lue myös lukujen Esra 9–10 selostukset, joissa viitataan sukuhistorioiden pitämisen tärkeyteen. Mormonin kirja sisältää kuitenkin vain yhden esimerkin laajasta sukuluettelosta, joka on kohdassa Et. 1:6–32. Siinä annetaan jerediläiskansan viimeisen profeetan Eterin sukuluettelo. Hänen sukulinjansa esitetään kaksikymmentäyhdeksän sukupolvea tai enemmän taaksepäin Jerediin saakka, joka lähti Babylonin tornilta perheensä kanssa aikana, jolloin ihmisten kieli sekoitettiin. Tämän esimerkin lisäksi esiintyy vain hajanaisia

sukuhistoriallisesti kiinnostavia viittauksia." (Sidney B. Sperry, "Types of Literature in the Book of Mormon", julkaisussa *Journal of Book of Mormon Studies*, 21. vuosikerta, nro 1, 1995, s. 117.)

Et. 1:34–35. Jeredin veljen nimi

• Vanhin George Reynolds (1842–1909) seitsemänkymmenen koorumista on esittänyt seuraavan kertomuksen, joka osoittaa, että Jeredin veljen nimi (ks. Et. 2:13) ilmoitettiin profeetta Joseph Smithille (1805–1844): "Asuessaan Kirtlandissa vanhin Reynolds Cahoon sai pojan. Eräänä päivänä, kun presidentti Joseph Smith kulki hänen talonsa ohi, hän pyysi profeettaa astumaan sisään ja antamaan pojalle siunauksen ja nimen. Joseph teki tämän ja antoi pojalle nimen Mahonri Moriankumer. Kun hän oli päättänyt siunauksen, hän asetti lapsen vuoteelle, kääntyi vanhin Cahoonin puoleen ja sanoi: 'Nimi, jonka annoin pojallesi, on Jeredin veljen nimi; Herra osoitti [eli ilmoitti] sen juuri minulle.' Vanhin William F. Cahoon, joka oli lähellä, kuuli profeetan sanovan näin isälleen, ja tämä oli ensimmäinen kerta, kun Jeredin veljen nimi tuli tietoon kirkossa tänä taloudenhoitokautena." ("The Jaredites", *Juvenile Instructor*, 1. toukokuuta 1892, s. 282.)

Et. 1:33–38. Jeredin ja hänen veljensä kieli

• Kohdassa Et. 1:34–38 kerrotaan, että Babylonin tornin aikaan Herra ei sekoittanut Jeredin perheen, hänen veljensä eikä heidän ystäviensä kieltä. Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on opettanut, että luultavasti jerediläiset puhuivat Aadamin kieltä: "Eterin kirjassa kerrotaan, että Jered ja hänen veljensä pyysivät Herralta, ettei heidän kieltään muutettaisi, kun kielet sekoitettiin Babylonin tornilla. Heidän pyyntöönsä suostuttiin, ja he säilyttivät itsellään isiensä kielen, Aadamin kielen, joka oli voimallinen myös kirjoitetussa muodossaan, niin että asiat, jotka Mahonri kirjoitti, olivat 'voimallisia – – saaden ihmisen lukemaan niitä'. Sellainen kieli Aadamilla oli ja sillä kielellä Henok pystyi tekemään voimallisen työnsä." (*The Way to Perfection*, 1970, s. 69.)

Et. 1:38–42. Valittu maa

• Aivan kuten Israelin huoneen jäseniä kutsutaan valituksi kansaksi – valituksi tekemään Herran työtä – Mormonin kirja nimittää Amerikan mannerta valituksi maaksi – valituksi evankeliumin palauttamisen tapahtumapaikaksi ja lopulta Uuden-Jerusalemin paikaksi. Sekä Israelin huoneen jäsenet että Amerikan mantereen asukkaat on valittu auttamaan taivaallista Isää viemään evankeliumi kaikkialle maailmaan.

• Presidentti Joseph Fielding Smith on selittänyt, että koko Pohjois- ja Etelä-Amerikka on valittu maa: "Mormonin kirja kertoo meille, että koko Amerikka, sekä Pohjois- että Etelä-Amerikka, on *kaikkia muita maita oivallisempi – toisin sanoen Siion*. Herra sanoi jerediläisille, että Hän johdattaisi heidät maahan, 'joka on oivallisempi kuin mikään muu maa maailmassa' [Et. 1:42]." (Ks. *Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 3, s. 71.)

• Myös presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on puhunut siitä, että Amerikan manner on valittu maa: "Vuonna 1844 profeetta Joseph Smith esitti tämän vakaan julistuksen: 'Koko Amerikka pohjoisesta etelään on Siion' (*Profeetta Joseph Smithin opetuksia*, toim. Joseph Fielding Smith, 1985, s. 358). Herra itse on julistanut: 'Tämä on maa, joka on kaikkia muita maita oivallisempi' (Et. 2:10). Tämä maa on osa Siionin maata. Tämä on Jumalan palvelijoiden pyhittämä maa. Kun eräs Mormonin kirjan profeetta viittasi maailman kansakuntiin, hän nimitti tätä pallonpuoliskoa hyväksi (ks. MK Jaak. 5:25–26)." (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, 1988, s. 123.)

Et. 1:38–43

Kun jerediläisiä ohjattiin valittuun maahan, niin mitä heitä käskettiin ottamaan mukaansa ja mikä oli näiden kunkin merkitys?

Et. 1:43. "Olet näin pitkän aikaa huutanut minun puoleeni"

• Herra selitti Jeredin veljelle, että hänen kansansa osaksi oli tullut siunauksia pitkän ajan kuluessa lausuttujen rukousten ansiosta. Kestävä kuuliaisuus

yhdistettynä toistuviin ja sinnikkäisiin rukouksiin on voimallinen. Vuonna 1839 Commercessa Illinoisissa pitämässään saarnassa profeetta Joseph Smith opetti: ”Jumala ei erottele ihmisiä; meillä kaikilla on sama etuoikeus. Tulkaa Jumalan luo, väsyttäkää Häntä, kunnes Hän siunaa teitä. Me olemme oikeutettuja samoihin siunauksiin.” ([Kirjoitettu muistiin Willard Richardsin taskukirjaan, s. 78–79.] Lainattuna julkaisussa *The Words of Joseph Smith: The Contemporary Accounts of the Nauvoo Discourses of the Prophet Joseph*, toim. Andrew F. Ehat ja Lyndon W. Cook, 1980, s. 15.)

• Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on opettanut samalla tavoin, että meidän tulee rukoilla voimallisesti ja toistuvasti:

”Saatteko vastauksia rukouksiinne? Ellette saa, te ette ehkä ole maksaneet vaadittavaa hintaa. Lausutteko muutamia latteita sanoja ja kuluneita fraaseja vai puhutteko Herralle läheisesti? Rukoiletteko te silloin tällöin, vaikka teidän pitäisi rukoilla säännöllisesti, usein, lakkaamatta? Tarjoatteko raskaiden velkojen maksamiseksi pennosia, vaikka teidän pitäisi antaa dollareita sen velvoitteen kuittaamiseksi?

Kun rukoilette, puhutteko te ainoastaan vai kuunteletteko te myös? Vapahtajanne on sanonut: ’Minä seison ovella ja kolkutan. Jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, minä tulen hänen luokseen, ja me aterioimme yhdessä, minä ja hän.’ (Ilm. 3:20.)

– – Jos kävisi niin, ettemme saa vastausta rukouksiimme, meidän on etsittävä syytä omasta elämästämme.” (”Prayer”, *New Era*, maaliskuu 1978, s. 17.)

Et. 2:7–12. ”Lupauksen maa”

• Kohdassa Et. 2:8–11 esitetään asioita, joista Moroni käytti nimitystä ”Jumalan ikuinen säädös” (jae 10), joka koski tätä lupauksen maata. Tämä säädös esitetään kolme tai neljä kertaa, ja sen mukaan ”mikä kansakunta [tätä maata] hallussaan pitääkin, sen on palveltava Jumalaa, tai se hävitetään” (jae 9).

Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on opettanut, että kuuliaisuus on välttämätöntä, jotta luvatulle maalle luvatut siunaukset säilyisivät: ”Lupaukset, jotka koskevat tätä Amerikan maata, ovat suurenmoiset. Meille sanotaan selvästi, että se on ’oivallinen maa, ja mikä kansakunta sitä hallussaan pitääkin, se on oleva vapaa orjuudesta ja vankeudesta ja kaikista muista kansakunnista taivaan alla, jos se vain palvelee maan Jumalaa, joka on Jeesus Kristus’ (Et. 2:12). Tämä on koko asian ydin – kuuliaisuus Jumalan käskyille.” (”Aika, jota elämme”, *Liahona*, tammikuu 2002, s. 85.)

Et. 2:7–12

Vertaa kohtia Et. 2:7–12 ja 2. Nefi 1:6–10. Luettele, mitä lupauksia ja varoituksia annetaan Amerikan mantereen asukkaille.

Et. 2:14. Herra nuhteli Jeredin veljeä

• Nykyajan ilmoituksessa Herra on opettanut: ”Joita minä rakastan, minä myös kuritan, jotta heidän syntinsä annettaisiin anteeksi, sillä kurituksella minä valmistan keinon heidän päästä kiusauksesta kaikessa, ja minä olen rakastanut teitä” (OL 95:1). Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä luonteenlujuudesta, jota tarvitaan nuhtelun tai kurituksen kestämiseen: ”On vaikea kuvitella, miltä tuntuisi olla kolme tuntia Herran nuhdeltavana, mutta Jeredin veli kesti sen. Tämä profeetta teki heti parannuksen ja rukoili ja pyysi jälleen ohjausta matkalle, jolle heidät oli lähetetty, ja niiden hyväksi, joiden oli määrä jatkaa sitä matkaa. Jumala hyväksyi hänen parannuksentekonsa ja antoi rakastavasti lisäohjausta heidän tärkeää tehtäväänsä varten.” (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 15.)

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Jumala rakastaa niitä, joita Hän nuhtelee: ”Herra on totisesti läsnä nuhtelemassa niitä, joita Hän rakastaa, myös hengellisesti pisimmällä olevia. Jeredin veli oli ollut liian kauan rukoilematta (ks. Et. 2:14). Hyvätkin voivat käydä huolimattomiksi, ellei Herra ole läsnä nuhtelemassa. Nuhdeltu Jeredin veli näki myöhemmin Kristuksen! (Ks. Et. 3:13–16.)” (Ks. ”Kuitenkin sinä olet siinä”, *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 28.)

Et. 2:19–3:6. Valon saaminen oli kasvukokemus

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on verrannut Jeredin veljen kokemusta meidän omiin kokemuksiimme:

”Näissä aluksissa ei – – ollut mitään valoa. Tämä huolestutti Jeredin veljeä. Hän ei halunnut perheensä tekevän matkaansa pimeydessä. Niinpä hän ei jäänytkään odottamaan käskyä, vaan vei huolensa Herran eteen. ’Ja Herra sanoi Jeredin veljelle: Mitä sinä tahdot minun tekevän, että teillä olisi valoa aluksissanne?’ [Et. 2:23.]

Vastaus tähän kysymykseen edellytti Jeredin veljeltä uutteraa ponnistelua. Hän kiipesi Seleminvuorelle ’ja sulatti kalliosta kuusitoista pientä kiveä’ [Et. 3:1]. Sitten hän pyysi Herraa koskettamaan niitä kiviä, niin että ne antaisivat valoa.

Robert Barrett, © 1986 IRI

Meidän vanhempien ja johtohenkilöiden täytyy muistaa, ettei ole soveliasta, että Herra käskisi kaikessa [ks. OL 58:26]. Jeredin veljen tavoin meidän täytyy huolellisesti harkita perheemme jäsenten tarpeita, laatia suunnitelma noiden tarpeiden tyydyttämiseksi ja sitten viedä suunnitelmamme rukouksessa Herran eteen. Tämä edellyttää meiltä uskoa ja ponnisteluja, mutta Hän auttaa meitä, kun etsimme Hänen apuaan ja pyrimme tekemään Hänen tahtonsa.” (Ks. ”Koettelemuksissa usko tuo rauhaa ja iloa”, *Liahona*, toukokuu 2003, s. 16.)

• Herra haluaa meidän kasvavan ja oppivan tehdessämme omia päätöksiämme. Lisäksi Hän haluaa meidän vievän päätöksemme usein Hänen eteensä saadaksemme Häneltä vahvistuksen. Kun Jeredin veli kysyi Herralta valojen saamisesta aluksiin, Herra vastasi esittämällä oman kysymyksensä: ”Mitä sinä tahdot minun tekevän, että teillä olisi valoa aluksissanne?” (Et. 2:23.) Presidentti Harold B. Leen (1899–1973) mukaan Herran kysymys muistutti seuraavia sanoja:

”’No, onko sinulla mitään hyviä ideoita? Mitä ehdotat, että meidän pitäisi tehdä saadaksemme valoa?’ – –

Sitten Herra meni pois ja jätti hänet yksin. Oli aivan kuin Herra olisi sanonut hänelle: ’Katsohan, minä olen antanut sinulle järjen, jolla voit ajatella, ja olen antanut sinulle tahdonvapauden sen käyttämiseen. Tee nyt kaikki voitavasi tämän ongelman ratkaisemiseksi. Ja kun olet tehnyt kaiken voitavasi, sitten minä tulen avuksesi.’”

Mietittyään vaihtoehtoja Jeredin veli osoitti suuren uskonsa pyytämällä Herraa koskettamaan 16:ta kiveä ja järjestämään valoa. Herra vastasi tähän pyyntöön paitsi antamalla valoa aluksiin myös antamalla tälle uskolliselle miehelle vertaansa vailla olevan näyn.

Presidentti Lee sanoi lopuksi: ”Tämä on se periaate toiminnassa. Jos haluatte siunauksen, älkää pelkästään polvistuko rukoilemaan sitä. Valmistautukaa jokaisella teille mahdollisella tavalla, jotta tulisitte kelvollisiksi saamaan tavoittelemanne siunauksen.” (*Stand Ye in Holy Places*, 1974, s. 243–244.)

Et. 2:22–23. Rukous vaatii ponnistelua

• Usein on sanottu, että meidän tulee rukoilla aivan kuin kaikki riippuisi Herrasta ja tehdä työtä aivan kuin kaikki riippuisi meistä. Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on kertonut kuulleensa presidentti Gordon B. Hinckleyn sanovan usein: ”En tiedä muuta tapaa saada jotakin aikaan kuin mennä polvilleni ja pyytää apua ja sitten nousta ylös ja ryhtyä työhön” (ks. ”Hengelliset kyvyt”, *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 16–17).

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Herra vaatii meitä käyttämään tahdonvapauttamme pyytäessämme Hänen apuaan. Jeredin veljen kokemukseen liittyen vanhin McConkie on sanonut: ”Herra puhui asiasta hieman hänen kanssaan ja sanoi sitten: ’Mitä sinä tahdot minun tekevän, että teillä olisi valoa aluksissanne?’ (Et. 2:23.) Itse asiassa: ’Miksi kysyt sitä minulta? Tämä sinun tulisi ratkaista itse.’ Ja Hän puhui hieman lisää, ja Hän oikeastaan toisti saman kysymyksen: ’Mitä sinä sen tähden tahdot minun valmistavan teille, jotta teillä olisi valoa, kun olette nieltyinä meren syvyyksissä?’ (Et. 2:25.) Toisin sanoen: ’Moriankumer, sinun kuuluu ratkaista tämä ongelma. Miksi vaivaat minua? Minä olen

antanut sinulle tahdonvapautesi, ja sinulle on annettu kyvyt. Mene ratkaisemaan tämä pulma.'" (Ks. "Valinnanvapautta vai Hengen johdatusta?", *Valkeus*, toukokuu 1978, s. 20.)

Et. 3:1–5. "Katso, oi Herra, sinä voit tehdä tämän"

• Vanhin Jeffrey R. Holland on puhunut siitä lapsen kaltaisesta yksinkertaisesta uskosta, jota Jeredin veli osoitti sanoessaan "Katso, oi Herra, sinä voit tehdä tämän" (Et. 3:5): "Epäilemättä Jumalaa, kuten lukijaakin, sykähdyttää kovasti tämän miehen uskon lapsen kaltainen vilpittömyys ja palava into. '*Katso, oi Herra, sinä voit tehdä tämän*.' Pyhissä kirjoituksissa ei kenties ole sen voimallisempaa yksittäistä ihmisen lausumaa uskon ilmausta. On aivan kuin hän kannustaisi Jumalaa, rohkaisisi Häntä, vakuuttelisi Häntä. Hän ei sanonut: 'Katso, oi Herra, olen varma, että sinä voit tehdä tämän.' Hän ei sanonut: 'Katso, oi Herra, sinä olet tehnyt monia suurempiakin asioita kuin tämä.' Niin epävarma kuin profeetta onkin omista kyvyistään, hänellä ei ole *mitään* epävarmuutta Jumalan voiman suhteen. Tässä on vain yksi ainoa selkeä, rohkea ja luja julistus ilman minkäänlaista epäröinnin rahtua tai hiventä. Se on kannustusta Hänelle, joka ei kannustusta tarvitse mutta jota se on varmastikin koskettanut. 'Katso, oi Herra, sinä voit tehdä tämän.'" ("Rending the Veil of Unbelief", julkaisussa *Nurturing Faith through the Book of Mormon: The 24th Annual Sidney B. Sperry Symposium*, 1995, s. 12.)

Et. 3:6–16

Tutki näitä jakeita ja ota selville, mitä Jeredin veli sai näkynsä ansiosta tietää Vapahtajasta. Kirjoita muistiin asiat, joita opit.

Et. 3:15. "Enkä minä ole koskaan näyttäytynyt ihmiselle"

• Vanhin Jeffrey R. Holland on puhunut kuudesta mahdollisesta selityksestä Jeesuksen sanoille, joiden mukaan Hän ei ollut koskaan näyttäytynyt ihmiselle ennen näyttäytymistään Jeredin veljelle:

"Yksi mahdollisuus on se, että tämä toteamus esitettiin yksinkertaisesti yhden taloudenhoitokauden puitteissa ja sellaisenaan pätee vain Jeredin kansaan ja jerediläisiin profeettoihin – että Jehova ei ollut aiemmin näyttäytynyt kenellekään heidän näkijöistään ja ilmoituksensaajistaan. – –

Toinen ajatus on se, että viittaus 'ihmiseen' on tämän kohdan avain ja antaa ymmärtää, ettei Herra ollut koskaan näyttäytynyt pyhittämättömälle, epäuskoiselle, ajalliselle, maalliselle, luonnolliselle ihmiselle. Johtopäätöksenä on se, että vain ne, jotka ovat riisuneet päältään luonnollisen ihmisen [ja jotka on] pyhitetty (kuten Aadam, Henok ja nyt Jeredin veli), ovat oikeutettuja tähän etuoikeuteen [ks. OL 67:10–11].

Jotkut uskovat Herran tarkoittaneen, ettei Hän ollut koskaan näyttäytynyt ihmiselle siinä määrin tai siinä laajuudessa. Tämä teoria antaa ymmärtää, että jumalalliset ilmestymiset aiemmille profeetoille eivät olleet olleet yhtä 'täydellisiä', että koskaan aiemmin verhoa ei ollut kohotettu yhtä täydellisen ilmestyksen antamiseksi Kristuksen luonteesta ja olemuksesta.

Edelleen yksi mahdollisuus on se, että tämä on ensimmäinen kerta, jolloin Jehova oli ilmestynyt ja esittäytynyt

Robert Barrett, © 1986 IRI

Jeesuksena Kristuksena, Jumalan Poikana, jolloin kohdan tulkinta olisi: 'Enkä minä ole koskaan näyttäytynyt [Jeesuksena Kristuksena] ihmiselle, jonka olen luonut.' Tätä mahdollisuutta tukee yksi tapa lukea Moronin myöhemmin lisäämä huomautus: 'Hänen saatuaan tämän täydellisen tiedon Jumalasta häntä ei voitu estää näkemästä väliverhon tuolle puolen; sen tähden hän näki *Jeesuksen*.'

Tästä kohdasta on vielä sekin tulkinta, jonka mukaan Jeredin veljen usko oli niin suuri, että hän näki paitsi kuolevaisuutta edeltäneen Jeesuksen *henki*sormen ja -ruumiin (jonka oletettavasti monet muutkin profeetat olivat nähneet) myös Kristuksen liha-, veri- ja luuruumiin joitakin selvästi havaittavia piirteitä. – –

Viimeinen selitys – ja Jeredin veljen uskon kannalta vakuuttavin – on se, että Kristus tarkoitti sanoa Jeredin veljelle: 'Enkä minä ole koskaan näyttäytynyt ihmiselle *tällä tavoin, ilman omaa tahtoani, yksinomaan katselijan uskon voimalla*.' Pääsääntöisesti profeetat *kutsutaan*

Herran eteen. Heitä pyydetään astumaan Hänen eteensä Hänen kutsuminaan ja vain Hänen luvallaan. Jeredin veli puolestaan näyttää työntyneen verhon läpi – ei epämieluisana vieraana mutta kenties muodollisesti kutsumattomana vieraana. Jehova sanoi: 'Eikä koskaan ole ihminen tullut minun eteeni niin suuresti uskoen kuin sinä olet, sillä ellei niin olisi, sinä et olisi voinut nähdä minun sormeani. – – Koskaan ei ole ihminen uskonut minuun niin kuin sinä olet.' Ilmiselvästi Herra itse yhdisti vertaansa vailla olevan uskon tähän vertaansa vailla olevaan näkyyn. Jos näky itsessään ei ollut ainutlaatuinen, niin silloin verratonta täytyi olla siihen liittynyt usko ja se, kuinka näky saatiin. Ainoa tapa, jolla usko voisi olla niin merkittävä, oli sen kyky päästää profeetta kutsumattomana sinne, mihin muut olivat pystyneet menemään vain Jumalan kutsumina." (*Christ and the New Covenant*, s. 21–23.)

Et. 3:23–24, 28. Kuningas Moosian kaksi kiveä

• Profeetta Joseph Smith käytti samaa urimia ja tummimia, "jotka annettiin Jeredin veljelle vuorella, kun hän puhui Herran kanssa kasvoista kasvoihin" (OL 17:1). Presidentti Joseph Fielding Smith on kirjoittanut lyhyesti urimin ja tummimin taustasta:

"Kuningas Moosialla oli hallussaan kaksi kiveä, 'jotka oli kiinnitetty sankojen kahteen kehykseen' ja joita nefiläiset nimittivät *kääntäjiksi* ja joiden avulla hän käänsi jerediläisten aikakirjan [Moosia 28:11–14], ja nämä annettiin sukupolvelta toiselle *kielten kääntämistä varten*. Siitä, kuinka Moosia sai haltuunsa nämä *kaksi kiveä* eli urimin ja tummimin, aikakirja ei kerro meille muuta kuin että ne olivat 'Jumalalta lahja' [Moosia 21:28]. Moosia sai tämän *lahjan* eli urimin ja tummimin, *ennen* kuin Limhin kansa löysi Eterin aikakirjan. Moosia saattoi saada ne silloin, kun hänen luokseen tuotiin 'iso kivi, jossa oli kaiverruksia', jotka hän käänsi 'Jumalan lahjan ja voiman avulla' [Omni 20–21]. Ne on ehkä annettu hänelle tai jollekulle toiselle profeetalle ennen hänen aikaansa, aivan kuten Jeredin veli sai ne – Herralta.

Se, että urim ja tummim eli kaksi kiveä, jotka annettiin Jeredin veljelle, olivat samat, jotka olivat Moosian hallussa, käy ilmeiseksi Mormonin kirjan opetuksista. Jeredin veljeä käskettiin sinetöimään kirjoituksensa näystä, jonka hän sai, kun Kristus ilmestyi hänelle, niin että hänen kansansa ei voisi lukea niitä. – – Myös urim ja tummim sinetöitiin, niin että niitä ei voisi käyttää tästä näystä kertovien pyhien kirjoitusten kääntämiseen ennen kuin aikana, jolloin Herra antaisi ihmisen kääntää ne. Kun ne oli määrä ilmoittaa, ne oli määrä kääntää *saman* urimin ja tummimin avulla [Et. 3:21–28]. – –

Joseph Smith sai *rintakilven* ja Mormonin kirjan levyjen mukana urimin ja tummimin, jotka Moroni oli kätkenyt, jotta ne tulisivat esiin viimeisinä päivinä keinona, jonka avulla muinainen aikakirja voitaisiin kääntää, ja jotka urim ja tummim annettiin Jeredin veljelle [ks. OL 17:1]." (Ks. *Pelastuksen oppeja*, osa 3, s. 199–200, 201.)

Et. 3:25; 4:1–7. Mormonin kirjan sinetöity osa

• Moroni kirjoitti, että Jeredin veli (Moriankumer) kirjoitti nähneensä näyssään kaikki maan asukkaat alusta alkaen loppuun asti (ks. Et. 3:25; ks. myös Et. 2:13). Tämä näky ilmoittaa "kaiken maailman perustamisesta sen loppuun asti" (2. Nefi 27:10). Moroni selitti, ettei "koskaan ole ilmaistu suurempia asioita" kuin se, mitä Jeredin veli näki (Et. 4:4). Me tiedämme, että Moroni sinetöi kertomuksen tästä näystä niiden levyjen mukana, jotka hän antoi Joseph Smithille (ks. Et. 4:5; 5:1). Lisäksi Moroni antoi meille tietoa niistä olosuhteista, jotka Herran mukaan täytyy vallita, jotta tämä aikakirjan sinetöity osa voisi tulla esiin. Pyhissä kirjoituksissa ilmaistaan, että meidän on tehtävä parannus, osoitettava uskoa Herraan, kuten Jeredin veli osoitti, ja tultava pyhitetyiksi (ks. Et. 4:6–7).

Et. 5. Ohjeita profeetta Joseph Smithille

• Moronilla oli hallussaan "Efraimin sauvan aikakirjan avaimet" (OL 27:5). Luvussa Et. 5 Moroni puhutteli Mormonin kirjan tulevaa kääntäjää, vaikka kuluisi lähes 14 vuosisataa, ennen kuin profeetta Joseph Smith lukisi hänen sanansa.

Et. 5. Todistajien todistus

• Kohdassa Et. 5:2 viitataan niihin, joille "sinulla [Joseph Smithillä] on oikeus näyttää levyt", erityisesti kahdeksaan silminnäkijään. Jakeissa 3–4 viitataan kolmeen, jotka näkisivät levyt "Jumalan voimasta", mikä

on nimenomainen viittaus Mormonin kirjan kolmeen silminnäkijään. Jakeessa 4 sanotaan myös, että sana ”on oleva todistuksena” osoittaen, että Mormonin kirja itsessään on yksi todistaja. Tässä samassa jakeessa ilmaistaan myös, että jumaluuden jäsenet ovat Mormonin kirjan todistajia.

Kohdassa Et. 5:2–4 viitataan nimenomaan Mormonin kirjan kolmeen silminnäkijään. Kesäkuussa 1829 profeetta Joseph Smith sai ilmoituksen, että ”kolme erityistä todistajaa nimitettäisiin (ks. Eter 5:2–4; 2. Nefi 11:3; 27:12). Oliver Cowdery, David Whitmer ja Martin Harris saivat innoitusta toivoa, että he saisivat olla nämä kolme erityistä todistajaa.” (OL 17, luvun johdanto.) Meillä on kolmen silminnäkijän todistus Mormonin kirjan johdantosivuilla. Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on sanonut näistä kolmesta silminnäkijästä:

”Kolmen silminnäkijän juhlallinen kirjoitettu todistus siitä, mitä he näkivät ja kuulivat – kaksi heistä samanaikaisesti ja kolmas miltei välittömästi sen jälkeen – ansaitsee suuren painoarvon. Mehän tiedämme, että yhden silminnäkijän todistuksen perusteella monet uskonnolliset ihmiset ovat väittäneet tapahtuneen suuria ihmeitä ja ovat hyväksyneet ne, ja ei-hengellisessä maailmassa yhden silminnäkijän todistusta on pidetty riittävänä vakavien rangaistusten ja tuomioiden langettamiseen.

Ne, jotka ovat kokeneita todistuksen arvioimisessa, ottavat yleensä huomioon silminnäkijän mahdollisuuden nähdä tapahtuma ja sen, onko hänellä ehkä yksipuolinen näkemys asiasta. Silloin kun eri silminnäkijät esittävät samasta tapahtumasta samanlaisen todistuksen, epäilijät etsivät todistetta heidän välisestään salaisesta sopimuksesta tai muita silminnäkijöitä, jotka voisivat todistaa päinvastaista.

Kun Mormonin kirjan kolmen silminnäkijän todistusta arvioidaan kaikkien näiden mahdollisten vastaväitteiden pohjalta, se puolustaa paikkaansa hyvin voimakkaasti. Kullakin näistä kolmesta oli täysin riittävä syy ja tilaisuus kieltää todistuksensa, jos se olisi ollut väärä, tai epäröidä yksityiskohdissa, jos jokin niistä olisi ollut epätarkka. Kuten hyvin tiedetään, kaikki nämä kolme todistajaa erotettiin Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkosta muita kirkon johtajia koskevien erimielisyyksien tai kateuden vuoksi noin kahdeksan vuoden kuluessa heidän todistuksensa julkaisemisesta. Kaikki kolme lähtivät omille teilleen ilman mitään yhteisiä intressejä, jotka olisivat tukeneet ajatusta salaisesta sopimuksesta. Silti yksikään näistä todistajista ei koko lopun elämänsä aikana – 12–50 vuoden kuluessa heidän kirkosta erottamisestaan – poikennut julkaistusta todistuksestaan eikä sanonut mitään, mikä olisi heittänyt epäilyksen varjoakaan sen totuudellisuuteen.

Lisäksi heidän todistustaan eivät ole kumonneet ketkään muut silminnäkijät. Sen voi kyllä hylätä, mutta kuinka voi selittää sen, että kolme luotettavaa miestä pysyy yksimielisesti tässä julkaistussa todistuksessaan elämänsä loppuun asti paljosta pilkasta ja muusta henkilökohtaisesta haitasta huolimatta? Kuten itse Mormonin kirjassa, parempaa selitystä ei ole kuin se, joka on annettu itse todistuksessa – juhlallisessa lausunnossa, jonka ovat antaneet hyvät ja rehelliset miehet, jotka kertoivat, mitä näkivät. – –

Silminnäkijät ovat tärkeitä, ja kolmen silminnäkijän todistus Mormonin kirjasta on vaikuttava ja luotettava.” (Ks. ”Martin Harris – todistaja”, *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 41–42, 44.)

Et. 5

Mitä tämä luku opettaa todistajien laista sekä Mormonin kirjan kolmesta silminnäkijästä?

Pohdittavia seikkoja

- Minkähän takia Moroni liitti Eterin kirjan lyhennelmän Mormonin kirjaan meidän luettavaksemme?
- Vaikka Jeredin veli oli ja on edelleen tunnettu uskollisuudestaan, miksi Herra silti nuhteli häntä? Kuinka me voimme soveltaa tätä omaan elämäämme?
- Mitä asioita Jeredin veli oppi siitä, mitä Herra odottaa meiltä, kun esitämme Hänelle kysymyksiä?
- Kuinka kolmen silminnäkijän todistus Mormonin kirjasta voi vahvistaa sinun omakohtaista todistustasi?

Ehdotettuja tehtäviä

- Mieti jotakin ongelmaa, jonka kanssa tällä hetkellä kamppailet. Käytä samaa mallia, jota Jeredin veli käytti ratkaistakseen oman pulmansa, ja sovella samoja periaatteita ratkaistessasi omaa tilannettasi. Kuinka voit soveltaa näitä periaatteita ongelmasi ratkaisemiseen?
- Tarkastele rukoustesi voimaa arvioimalla vastauksiasi seuraaviin kysymyksiin. (*Huom.* Tämä arviointiasteikko on henkilökohtainen ja sitä tulee käyttää luottamuksellisesti.)

Millaisia ovat rukouksesi?	
Millaisiksi arvioisit omat henkilökohtaiset rukouksesi asteikolla 1–10? (1 on alin ja 10 ylin)	
Ovatko ne kyllin vilpittömiä?	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Ovatko ne kyllin pitkiä?	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Ovatko ne kyllin säännöllisiä?	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Onko niiden tukena kuuliaisuus?	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Kuuntelenko vastauksia, kun olen lakannut puhumasta?	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Olenko yhteydessä Herraan sen sijaan että vain puhun Hänelle?	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Luku 51

Eter 6–10

Johdanto

Luvuissa Et. 6–10 Moroni kertoi jerediläisten matkasta valtameren yli luvattuun maahan. Sitten hän esitti pääkohdat useiden kuninkaiden valtakausista verraten toisiinsa vanhurskauden ajanjaksoja sekä jumalattomuuden ja ristiriitojen ajanjaksoja. Moroni havaitsi monia samankaltaisuuksia jerediläisten sekä oman kansansa, nefiläisten, välillä. Hän kuvaili ylpeyden, vaurauden, jumalattomuuden ja parannuksen kierrettä, jonka hän oli nähnyt näissä kahdessa kansakunnassa. Hän esitti pääpiirteittäin sen vakavan vaaran, johon asetamme itsemme, kun sallimme ylpeyden ja salaliittojen saada vallan yhteiskunnassamme. Sekä nefiläisten että jerediläisten sivilisaatiot havainnollistavat sitä totuutta, että mitä me kylvämme, sitä me korjaamme. Herran seuraaminen tuo onnen, kun taas Hänen käskyistään hairahtuminen tuo riitaa ja kurjuutta.

Selityksiä

Et. 6:3. ”Antamaan valoa miehille, naisille ja lapsille”

• Herra Jeesus Kristus on valon lähteenä meidän maailmallemme ja meidän elämällemme (ks. OL 88:5–13).

Herra kosketti kiviä, jotka Jeredin veli oli tuonut Hänen eteensä, ”antamaan valoa miehille, naisille ja lapsille” (Et. 6:3), kun nämä ylittivät valtameren. Herra antaa valoa myös meidän oppaaksemme läpi kuolevaisuuden pimeyden ja kohti selestisen valtakunnan kirkkautta – meidän luvattua maatamme. Meidän tiemme on valaistu apostolien ja profeettojen, pyhien kirjojen sekä innoitettujen johtohenkilöiden ja opettajien valolla. Mekin voimme olla valona – voimme näyttää valoa muille, kun kuuntelemme Herran neuvoa ja pidämme itsemme kelvollisina Hänen Henkensä vaikutukselle.

Sisar Ardeth G. Kapp, entinen Nuorten Naisten ylijohtaja, on neuvonut: ”Teidän sisimmässänne on valo. Te voitte loistaa pimeydessä. Te voitte valaista maailmaa. Te voittaa auttaa karkottamaan pimeyden. Te voitte vaikuttaa.” (*The Joy of the Journey*, 1992, s. 69.)

Et. 6:4–9. Jerediläiset jättäytyivät Herran huomaan

• Jättäytymällä Herran huomaan jerediläiset osoittivat uskonsa siihen, että Herra pystyisi kuljettamaan heidät perille ja että Hän tekisi niin. ”Tuuli [ei] koskaan lakan-

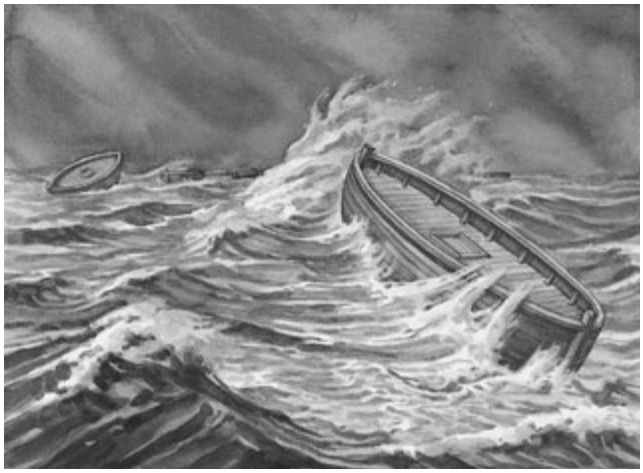

Robert Barrett, © 1986 IRI

nut puhaltamasta luvattua maata kohti heidän ollessaan vesillä” (Et. 6:8). Vertaa tätä asennetta Nefin veljien asenteeseen, kun nämä ylittivät meren perheensä kanssa. Kun Laman ja Lemuel sitoivat Nefin, perheen suunnannäyttäjä, Liahona, lakkasi toimimasta ja heidän laivansa ajautui ”vesillä taaksepäin neljän päivän ajan” (1. Nefi 18:15). Sekä jerediläiset että Lehin perhe pyrkivät jättäytymään Herran huomaan. Jotkut Lehin perheen jäsenistä olivat kuitenkin tottelemattomia. Näiden kahden kertomuksen välinen ero osoittaa, että meidän on osoitettava uskoa ja pidettävä käskyt saadaksemme kaikki siunaukset, jotka Herra haluaa antaa meille huolenpitonsa välityksellä.

Et. 6:8–12

Millä tavoin jerediläiset toimivat esimerkillisesti matkansa aikana ja saavuttuaan perille, ja kuinka se voi innoittaa sinua?

Et. 6:9. ”Lauloivat ylistystä Herralle”

• Mitä siunauksia tulee ylistyslaulujen kuuntelemisesta ja laulamisesta? Nykyajan ilmoituksessa Herra on sanonut, että Hän siunaa niitä, jotka ovat mieltyneitä

vanhurskaaseen musiikkiin (ks. OL 25:12 📖). Ensimmäinen presidenttikunta on kuvannut innoittavan musiikin voimaa:

”Laulut kutsuvat Herran Henkeä, luovat kunnioituksen tunteen, yhdistävät meitä jäseninä ja antavat meille mahdollisuuden ylistää Herraa.

– – Laulut saavat meidät tekemään parannusta ja hyviä tekoja, ne vahvistavat todistusta ja uskoa, antavat tukea uupuneille, lohduttavat surevia ja innoittavat meitä kestämään loppuun asti.

– – Kirkon laulut voivat kohottaa henkeämme, antaa meille rohkeutta ja saada meidät tekemään vanhurskaita tekoja. Ne voivat täyttää sielumme taivaallisilla ajatuksilla ja tuoda meille rauhan hengen.” (*MAP-lauluja*, s. ix, x.)

Et. 6:12. Lempeät armoteot

• Lisää tietoa Jumalan lempeistä armoteoista on selityksissä kohtiin 1. Nefi 1:20 (s. 12) ja Moroni 10:3 (s. 413).

Et. 6:17. ”Heitä opetettiin vaeltamaan nöyrästi Herran edessä”

• Opimme, että jerediläisille opetettiin nöyryyden merkitystä. Myös nykyajan ilmoitus opettaa meille nöyryyden tärkeyttä: ”Ole nöyrä, niin Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinua kädestä ja antaa sinulle vastauksen rukouksiisi” (OL 112:10).

Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että ”nöyryys on sen tiedostamista ja sen mukaan elämistä, että ihmisen täytyy luottaa Herran apuun selviytyäkseen tästä elämästä” (”Ponnistelkaa eteenpäin”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 103).

• Piispa Richard C. Edgley johtavasta piispakunnasta on maininnut yhdeksi uskollisen kirkon jäsenen perusluonteenpiirteeksi nöyryyden:

”Ajatellessani näitä uskollisia jäseniä olen huomannut, että heillä kaikilla näyttää olevan kaksi huomattavaa ominaisuutta. Ensiksi, yhteiskunnallisesta tai taloudellisesta asemastaan riippumatta he alistuvat nöyrästi Herran tahtoon. Ja toiseksi, elämän vaikeuksista ja koettelemuksista huolimatta he ovat yhä kiitollisia Jumalan siunauksista ja elämän hyvyydestä. Nöyryys ja kiitollisuus ovat todellakin kaksi onnen ominaispiirrettä.

– – Suuruus Jumalan valtakunnassa alkaa nöyryydestä ja alistuvaisuudesta. Nämä toisiinsa liittyvät hyveet ovat ensimmäinen ratkaiseva askel kohti uusia mahdollisuuksia Jumalan siunauksille ja pappeuden voimalle. Sillä, keitä me olemme tai kuinka suuressa arvossa meitä pidetään, ei ole merkitystä. Meidän voimanamme ja toivonamme ovat nöyryys ja alistuvaisuus Herraa kohtaan sekä kiitollinen sydän.” (Ks. ”Nöyryyden voima”, *Liahona*, marraskuu 2003, s. 98.)

Et. 6:17

Kuinka nöyryys sekä ohjauksen ja neuvojen saaminen Herralta liittyvät toisiinsa?

Et. 6:17. Opetusta korkeudesta

• Saadakseen opetusta korkeudesta ihmisen on pidettävä käskyt ja oltava kelvollinen Pyhän Hengen kumppanuuteen ja innoitukseen. Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt siunauksia, joita tulee, kun saa opetusta Hengeltä: ”Kun kaikki haasteet kaatuvat päällenne, saatte hiljaisen sisäisen varmuuden tunteen. Te saatte innoitusta tietää, mitä tehdä. Voitte elää myrskyisässä ja suurten haasteiden maailmassa ja olla rauhassa. Teitä innoitetaan, niin että *tiedätte*, mitä tehdä, ja saatte voimaa tehdä sen. Muistakaa tämä – – Herran lupaus: ’Teidän on saatava opetusta korkeudesta. Pyhittäytykää [toisin sanoen, pitäkää minun käskyni], niin teille annetaan voima.’ (OL 43:16.)” (”Oikeiden päätösten tekeminen”, *Valkeus*, heinäkuu 1991, s. 35.)

Et. 7. Valtakuntaan tuli kiistoja

• Jeredin veli varoitti kansaansa siitä, että kuninkaan valitseminen johtaisi heidät vankeuteen (ks. Et. 6:22–23), ja niin kävi. Jerediläisten kuningas Kib ja myöhemmin hänen poikansa Sule joutuivat kumpikin kilpailijoidensa vangiksi. Huomaa, kuinka nopeasti

Jeredin veljen profetia täyttyi.

Eterin kirjan luku 7 kattaa suuren osan jerediläisten historiaa. Moroni tallensi tästä historiasta vain pääkohtia omaan lyhennelmäänsä. Hän tähdensi samankaltaisuuksia oman kansansa kanssa sekä asioita, jotka olisivat arvokkaimpia meidän ajallemme.

Et. 7:6. Maantieteellistä näkemystä Moronilta

• Moroni antoi hyvin vähän tietoa jerediläisten ja nefiläisten maiden välisestä maantieteellisestä suhteesta. ”Hän kuitenkin ilmaisee, että jerediläisten ’Moronin maa – – oli lähellä sitä maata, jota nefiläiset sanovat Hävitykseksi’ (Et. 7:6). Koska Moronin maa oli jerediläisten keskuspaikka ja nefiläisten Hävityksenmaa oli maakannaksen pohjoispuolella, oletuksena on, että jerediläisten sivilisaatiosta suurin osa asui maakannaksen pohjoispuolella.” (Daniel H. Ludlow, *A Companion to Your Study of the Book of Mormon*, 1976, s. 321–322.)

Et. 7:23–27. Kuningas Sulen kansa kuunteli profeettojen varoituksia

• Hyvyydessään ja armossaan Herra lähetti profeettoja varoittamaan Sulen valtakunnan asukkaita. Aluksi he herjasivat ja pilkkasivat profeettoja. Näitä kuitenkin suojeli vanhurskaan kuninkaan julistus. Silloin Sulen kansa kuunteli profeettojen varoituksia ja teki parannuksen välttyen siten tuholta, joka olisi seurannut, mikäli he olisivat hylänneet profeettojen sanoman.

Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, miksi Herra varoittaa lapsiaan heidän jumalattomuudestaan: ”Koska Herra on hyvä, Hän kutsuu palvelijoita varoittamaan ihmisiä vaarasta. Kutsun varoittamaan tekee vaikeammaksi ja tärkeämmäksi se seikka, että arvokkaimmat varoitukset koskevat vaaroja, joita ihmiset eivät vielä pidä todellisina.” (Ks. ”Varoituksen ääni”, *Liahona*, tammikuu 1999, s. 37.)

Et. 7:23–27; 9:28–31. Profeetat ja heidän sanomansa usein torjutaan

• Miksi profeettoja usein pilkataan ja herjataan? Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt:

”Profeettojen on usein varoitettava Jumalan käskyjen rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista. He eivät saarnaa sitä, mikä on suosittua maailman silmissä. – –

Miksi profeetat julistavat epäsuosittuja käskyjä ja kehottavat ihmiskuntaa tekemään parannuksen siitä, että se hylkää ja muuntaa käskyjä ja on jopa välinpitämätön käskyjen suhteen? Syy on hyvin yksinkertainen. Kun profeetat saavat ilmoituksen, heillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin julistaa ja vahvistaa se, minkä Jumala on heille antanut maailmalle kerrottavaksi.” (”Jos haluat päästä sisälle elämään, noudata käskyjä”, *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 39.)

• Vanhin L. Aldin Porter seitsemänkymmenen johtokunnasta on esittänyt toisen syyn sille, miksi ihmiset usein hylkäävät profeetan neuvot. Hän on selittänyt, että ihmiset erehtyvät uskomaan, että profeetalliset varoitukset kajoavat heidän tahdonvapauteensa: ”Jotkut valittavat, että puhuessaan selkeästi ja lujasti profeetat vievät meiltä tahdonvapautemme. Olemme edelleenkin vapaita valitsemaan. Mutta meidän täytyy hyväksyä noiden valintojen seuraukset. Profeetat eivät vie meiltä meidän tahdonvapauttamme. He pelkästään varoittavat meitä valintojemme seurauksista. Kuinka typerää onkaan arvostella profeettoja heidän varoituksistaan.” (Ks. ”Kohtalomme”, *Liahona*, tammikuu 2000, s. 79.)

Et. 8:1–12. Salaliittoja jerediläisten keskuudessa

• Nopeasti etenevässä tiivistelmässään jerediläisten historiasta Moroni pysähtyi kertomaan hyvin yksityiskohtaisesti siitä, kuinka näiden ihmisten keskuuteen muodostui salaliittoja. Moroni teki niin, koska nämä järjestöt aiheuttivat sekä jerediläisen että nefiläisen yhteiskunnan täydellisen kukistumisen (ks. Et. 8:21). Ellemme tee parannusta, salaliitot aiheuttavat yhteiskunnan kukistumisen meidän omana aikanamme (ks. jakeet 23–25).

Kohdassa Et. 8:9 annetaan ymmärtää, että jerediläiset saivat tietää salaliitoista niistä aikakirjoista, joita heidän

isänsä olivat tuoneet mukanaan vanhasta maailmasta. On mahdollista, että näissä aikakirjoissa oli kertomus varhaisimmista salaliitoista (ks. Moos. 5:29–33, 47–55). Tiedämme, että jerediläisillä olleissa aikakirjoissa kerrotaan ”maailman sekä Aadamin luomisesta ja [ne sisältävät] kertomuksen siitä ajasta aina suureen torniin asti” (Et. 1:3).

Suunnitelma, jonka mukaan Jeredin tytär tarjoutui auttamaan varmistaakseen valtakunnan isälleen, osoittaa, kuinka pahat ihmiset voivat hyödyntää inhimillistä heikkoutta. Jeredin tytär oli varsin hyvin tietoinen omasta kauneudestaan samoin kuin siitä, että Akis halusi häntä. Halutessaan auttaa isäänsä saamaan valtaa ja hyötyä hän oli halukas osallistumaan pahaan juoneen.

Et. 8:18–25. Salaliittojen piirteitä

• Katso kohdan Hel. 6:18–40 selityksiä (s. 278–279).

Et. 8:22–26

Minkä varoituksen Moroni esitti meidän aikamme ihmisille, ja mitä seurauksia on tuon varoituksen kuulemisella tai huomiotta jättämisellä?

Et. 8:25. Saatana pettää ja on ”kaikkien valheiden isä”

• Herra on ”totuuden Jumala [eikä] voi valehdella” (Et. 3:12), kun sitä vastoin Saatana ”on ollut valehtelija alusta asti” (OL 93:25). Herra ilmoitti Moosekselle: ”Saatana, niin, nimittäin Perkele, [on] kaikkien valheiden isä, eksyttämään ja sokaisemaan ihmisiä ja johdattamaan heitä vankeina tahtonsa mukaan, vieläpä kaikkia, jotka eivät kuule minun ääntäni” (Moos. 4:4).

Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Saatana ”ja häntä seuraavat henget eksyttävät yhä maailmaa. – – Saatanan eksytysmenetelmät ovat houkuttelevia: musiikki, elokuvat ja muu joukkoviestintä sekä hauskuuden viehätys. Kun Saatanan valheet onnistuvat eksyttämään meidät, meistä tulee suojattomia hänen valtaansa vastaan.” (”Älkää eksykö”, *Liahona*, marraskuu 2004, s. 43.)

Et. 8:26. Saatanan valta voidaan tehdä tyhjäksi vanhurskauden avulla

• Puhuessaan tuhatvuotisesta valtakunnasta Nefi selitti: ”[Jumalan kansan] vanhurskauden tähden Saatanalla ei ole valtaa; – – sillä he elävät vanhurskaudessa, ja Israelin Pyhä hallitsee” (1. Nefi 22:26). Moronin mukaan yhtenä tarkoituksena Saatanan menetelmien paljastamiselle on poistaa paha odottaen samalla aikaa, jolloin ”Saatanalla ei ole valtaa ihmislasten sydämiin, vaan heidät saataisiin tekemään alati hyvää” (Et. 8:26).

Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on julistanut: ”Paholaisella ei ole minkäänlaista valtaa meihin, ellemme salli sitä hänelle. Niin pian kuin kapinoimme jotain sellaista vastaan, mikä tulee Jumalalta, paholainen ottaa vallan.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 222.)

Et. 9. Suuren hyvinvoinnin ja murheellisen jumalattomuuden kierteet

• Huomaa, että kohdan Et. 9:5–12 mukaan salaliittojen lisääntyminen johti jälleen monien ihmisten tuhoon. Jakeissa 15–35 osoitetaan malli, joka toistuu monia kertoja läpi Mormonin kirjan:

1. Kansa menestyi suuresti Emerin ja Koriantumin vanhurskaiden hallituskausien aikana (ks. jakeet 15–25).
2. Hetin hallituskaudella kansa alkoi muodostaa salaliittoja ja kääntyä jumalattomuuteen (ks. jakeet 26–27).
3. Herra lähetti profeettoja varoittamaan ihmisiä näiden suuresta jumalattomuudesta (ks. jae 28).
4. Hetin kansa hylkäsi profeetat (ks. jae 29).
5. Jumalan tuomiot lankesivat kansan päälle (ks. jakeet 30–33).
6. Ihmiset nöyrtyivät ja tekivät parannuksen, ja jälleen Herra siunasi heitä (ks. jakeet 34–35).

Näiden hyvinvoinnin ja jumalattomuuden kierteiden keskellä jerediläiset osoittivat, että kansa voi olla vauras ja pysyä vanhurskaana. Näyttää siltä, että jerediläiset

pystyivät säilyttämään vanhurskauden ja hyvinvoinnin tilan yli 100 vuoden ajan (ks. jakeet 15–25). Kuningas Emer oli jopa niin vanhurskas, että hän sai nähdä Herran (ks. jae 22). Kaavio, joka kuvaa ylpeyden kierrettä, on liitteessä ”Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre” (s. 427).

Et. 9:19. Jerediläisiä eläimiä

• Eräs alan tutkija on kirjoittanut siitä, että elefantit on mainittu jerediläisten kohdalla mutta niistä ei ole mitään myöhempää mainintaa nefiläisten kohdalla:

”Mielestäni on varsin merkittävää, että Mormonin kirja liittää elefantit vain jerediläisiin, kun kerran ei ole mitään ilmeistä syytä siihen, mikseivät ne olisi olleet yhtä yleisiä 500 eKr. kuin 1500 eKr. Tiedämme vain, että jossakin vaiheessa noiden ajankohtien välillä ne kuolivat sukupuuttoon laajoilla alueilla Aasiassa, kuten Mormonin kirjan mukaan niille kävi myös Uudessa maailmassa, ja jäljelle jäi vain ihmisten kirjoittamia aikakirjoja, jotka todistavat niiden olemassaolosta.”

Samalla kun Hugh Nibley käsitteli elefantteja, hän havainnollisti erästä kohtaa, jonka hän oli ottanut Marco Polon matkakuvauksista. Tässä kuvauksessa Marco Polo kirjoitti nimeltä mainiten asioista, jotka olivat tuntemattomia hänen omassa maassaan. Sitten Hugh Nibley sovelsi Marco Polon kokemuksen yleisiä periaatteita Mormonin kirjan eläimiin, jotka on nimetty Mormonin kirjassa mutta jotka ovat tuntemattomia meidän kulttuurissamme: ”’Heillä on runsaasti rautaa, *accarumia ja andanicumia*’, kertoo Marco Polo Kobian kansasta. ’Täällä valmistetaan huolella kiillotetusta teräksestä peilejä, jotka ovat isokokoisia ja oikein komeita.’ Tässä huomattava seikka ei varsinaisesti ole teräksen työstämisen kehittynyt tila Keski-Aasiassa – vaikka se onkin merkittävää, kuten olemme huomanneet – vaan se tosiasia, että kukaan ei tiedä varmasti, mitä *accarum ja andanicum* ovat. Marco tiesi, totta kai, mutta koska niitä ei ollut Euroopassa, niille ei ollut mitään länsimaista sanaa, joten hän ei voinut muuta kuin kutsua niitä niiden ainoilla nimillä. Samoin on kohdassa Et. 9:19 mainittujen *kurelomien ja kumomien* laita. Nefiläiset eivät tunteneet näitä eläimiä, ja niinpä Moroni jättää nämä sanat kääntämättä. Tai vaikka ne olisivatkin olleet tuttuja nefiläisille, ne eivät kuulu meidän kokemuspiiriimme, joten *meidän* kielessämme ei ole niille mitään nimitystä. Ne olivat vain niiden monien muunlaisten eläinten rotuja, ’jotka olivat hyödyllisiä ihmisen ravinnoksi’.” (*Lehi in the Desert and the World of the Jaredites*, 1952, s. 217–218.)

Et. 10:5–8. Kuningas Riplakisin jumalattomuus ja sorto

• Kohdassa Et. 10:5–7 kuvataan kuningas Riplakisin hallituskautta. Hänen jumalaton hallintonsa ja kukistumisensa muistuttivat hyvin paljon jumalattoman kuningas Nooan hallintoa ja kukistumista (ks. Moosia 11). Huomaa kummankin kuninkaan seuraavat ominaispiirteet:

Riplakis (Et. 10)	Ominaispiirteitä	Nooa (Moosia 11)
Jae 5	Hyvin moraaliton	Jae 2
Jae 5	Verotti kansaa raskailla veroilla	Jae 3
Jae 6	Rakennutti tilavia ja taidokkaasti tehtyjä rakennuksia	Jae 8
Jae 7	Eli yltäkylläisyydessä muiden työn ansiosta	Jae 6
Jae 8	Oma kansa surmasi hänet	Moosia 19:20

Jesaja on varoittanut: ”Sillä johtajat olivat johtaneet kansan harhaan” (Jes. 9:15; 2. Nefi 19:16). Myöhemmin vanhurskas kuningas Moosia antoi kansalleen käskyn, ettei sillä tulisi olla kuninkaita, koska ”monien ihmisten synnit ovat johtuneet heidän kuninkaidensa pahoista teoista” (Moosia 29:31).

Et. 10:9–34. Korkeatasoinen sivilisaatio

• Vaikka aikakirja on suppea, luku Et. 10 antaa näkemystä siitä, kuinka korkeatasoinen sivilisaatio jerediläisillä oli kuningas Libin hallitessa. Moroni kertoi meille seuraavaa heidän vaurautensa tasosta:

1. ”He olivat tavattoman ahkeria, ja he ostivat ja myivät ja kävivät kauppaa keskenään saadakseen voittoa” (jae 22).
2. ”He käsittelivät kaikenlaista malmia ja tekivät kultaa ja hopeaa ja rautaa ja pronssia ja kaikenlaisia

metalleja. – – Ja he tekivät kaikenlaisia hienoja töitä." (Jae 23.)

3. "Heillä oli silkkejä ja kerrattua pellavaa; ja he tekivät kaikenlaista kangasta" (jae 24).
4. "He tekivät kaikenlaisia työkaluja maan viljelemiseen, sekä kyntämiseen että kylvämiseen, korjaamiseen ja kuokkimiseen ja myös puimiseen" (jae 25).

Robert Barret, © 1986 IRI

5. "He tekivät kaikenlaisia työkaluja, joita he käyttivät eläintensä työllä" (jae 26).
6. "He tekivät kaikenlaisia sota-aseita. Ja he tekivät kaikenlaisia sangen taidokkaita töitä." (Jae 27.)

Moroni lopetti sanomalla meille: "Eikä mikään kansa ole koskaan voinut olla siunatumpi kuin se oli" (jae 28).

Pohdittavia seikkoja

- Mitä tarkoittaa jättäytyä Herran huomaan, kuten jerediläiset tekivät matkallaan luvattuun maahan?
- Mitä Herran lempeitä armotekoja voit huomata omassa elämässäsi? (Ks. Et. 6:12.)
- Mitä suojakeinoja sinulla on apunasi välttääksesi joutumasta Saatanan pettämäksi?

Ehdotettuja tehtäviä

- Vertaa kohdassa Et. 6:2–12 kuvattua matkaa ja meidän matkaamme läpi kuolevaisuuden.
- Etsi kohdasta Et. 8:13–26 ne jakeet, joissa kuvataan salaliittojen vaaroja, ja esitä nuo vaarat pääkohdittain. Esitä sitten samoissa jakeissa olevat Moronin meille antamat neuvot pääkohdittain.

Luku 52

Eter 11–15

Johdanto

Eterin kirjan kertomus kerran suuren kansakunnan traagisesta tuhoutumisesta auttaa meitä näkemään, mitä väistämättömiä seurauksia on profeettojen hylkäämisellä ja mitä tuhoisia seurauksia on hillittömällä synnillä. Toisaalta luemme myös syvällistä opetusta uskosta Jeesukseen Kristukseen. Profeetta Eterin ja profeetta Moronin opetukset yhdessä osoittavat, että usko johtaa parannukseen, saa aikaan ihmeitä ja kääntää henkilökohtaiset heikkoudet vahvuudeksi. Valitettavasti jerediläiset kieltäytyivät kuulemasta Eterin opetuksia ja kääntyivät pois totuudesta, joka olisi voinut pelastaa heidät. Kun luet Eterin kirjan lukuja 11–15, esitä itsellesi kysymys: ”Mitä asioita minä ja oman aikani sukupolvi voimme oppia näistä luvuista?”

Selityksiä

Et. 11. Jerediläisten sivilisaation viimeiset vaiheet

• Nefiläisten tavoin jerediläisten yhteiskunta kiersi toistuvasti vaurauden, luopumuksen, tuomion, parannuksen, vaurauden jne. kehää. Lopulta – kuten nefiläisten kohdalla – luopumuksen ja jumalattomuuden syövereistä tuli yhä kohtalokkaampia. (Katso liitteenä olevaa kaaviota ”Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre”, s. 427.) Luvussa Et. 11 kerrotaan jerediläisten luopumuksen kierteen viimeisistä vaiheista. He hylkäsivät profeetat sekä pilkkasivat ja herjasivat heitä. Vaikka kuningas Sule oli säätänyt lain, joka suojeli profeettoja ja rankaisi niitä, jotka vainosivat heitä (ks. Et. 7:23–26), eräs myöhempi kuningas otti käytännöksi profeettojen teloittamisen (ks. Et. 11:5). Lopulta jumalattomuudesta tuli niin hillitöntä, että profeetat ”surivat ja vetäytyivät pois kansan keskuudesta” (Et. 11:13). (Katso kohdan Hel. 12:5–6 selityksiä, s. 285–286.)

Et. 11:2–5, 13, 20–22. He hylkäsivät profeettojen sanat

• Profeetta Aamos on opettanut, että yhtenä profeetan tehtävänä on varoittaa ihmisiä uhkaavasta tuhosta (ks. 2. Nefi 25:9; ks. myös Hes. 33:7–10). Luvussa Et. 11 osoitetaan selvästi, mitä seuraa siitä, ettei kuule profeettojen varoituksia. Mieti, mitä presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on sanonut siitä, mikä hinta on profeettojen neuvon hylkäämisellä ja mitä turvaa suo profeettojen kuuleminen:

”Turvaan johtavan polun etsiminen profeettojen neuvoja seuraten on järkeenkäypää niille, joilla on vahva usko. Kun profeetta puhuu, vähäuskoiset saattavat ajatella kuulevansa vain viisaan miehen antavan hyviä neuvoja. Ja jos hänen neuvonsa vaikuttavat mukavilta ja kohtuullisilta ja ovat sen mukaisia, mitä he itse haluavat tehdä, he noudattavat niitä. Ellei näin ole, he pitävät niitä joko väärinä neuvoina tai he katsovat omien olosuhteidensa oikeuttavan poikkeamaan neuvoista. Ne, joilla ei ole uskoa, saattavat ajatella, että he kuulevat vain sellaisten miesten puhuvan, jotka yrittävät vaikuttaa toisiin jostakin itsekkäästä syystä. – –

Joka kerta elämässäni, kun olen viivytellyt innoitetun neuvon noudattamisessa tai olen ajatellut olevani poikkeus, olen huomannut hankkiutuneeni vaikeuksiin. Aina kun olen kuunnellut profeettojen neuvoja, tuntenut ne vahvistetuiksi rukouksessa ja sitten noudattanut niitä, olen huomannut kulkeneeni turvalliseen suuntaan.” (Ks. ”Turvalliset neuvot”, *Valkeus*, heinäkuu 1997, s. 24.)

Et. 11:7–8. Luonnonkatastrofit voivat johtaa parannukseen

• Luemme, että sotien, nälänhätien, ruttotautien ja tuhojen seurauksena ihmiset alkoivat tehdä parannusta pahuudestaan. Presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) on auttanut meitä ymmärtämään, että toisinaan Herra käyttää luonnonkatastrofeja saadakseen aikaan parannuksen lastensa elämässä:

”Myöhempien aikojen pyhät, jotka itsekin vapisevat pahuutensa ja syntiensä vuoksi, uskovat, että ankarat tuomiot tulevat kohtaamaan maailmaa pahuuden tähden; he uskovat lujasti pyhiin kirjoituksiin, joiden mukaan kansakunnat joutuvat kokemaan suuria onnettomuuksia merkkeinä Kristuksen tulosta tuomitsemaan. He uskovat, että Jumala hallitsee tulella, maanjäristyksillä, tulvilla, tulivuorenpurkauksilla ja myrskyllä. Hänet he tunnustavat luonnon ja sen lakien Mestariksi ja Hallitsijaksi ja tunnustavat auliisti Hänen kätensä koskettuksen kaikkialla. Me uskomme, että Hänen tuomionsa lankeavat ihmiskunnan päälle, jotta se tulisi tuntemaan Hänen voimansa ja Hänen tarkoituksensa, jotta se tekisi parannuksen synneistään ja valmistautuisi Kristuksen

toiseen tulemiseen, jolloin Hän tulee hallitsemaan vanhurskaudessa maan päällä. – –

Me uskomme, että Herra on lähettänyt nämä vakavat luonnonmullistukset lastensa parhaaksi, heidän keskinäisen kiintymyksensä lisäämiseksi ja heidän paremman puolensa tuomiseksi esiin, jotta he rakastaisivat ja palvelisivat Häntä." (Ks. *Evankeliumin oppi*, 1980, s. 51–52; lisää viitteitä siitä, kuinka Herra käyttää luonnonvoimia puhuakseen ihmisille, jotka kieltäytyvät tekemästä parannusta, on kohdissa Hel. 12:3; OL 43:21– 25; 88:88–91.)

Et. 12:4. "Ihmisten sieluille ankkurina"

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on opettanut, kuinka meidän täytyy keskittää elämämme Jeesukseen Kristukseen: "Me elämme epävarmassa maailmassa. Toiset saavuttavat suuria. Toisia taas odottaa pettymys. Toisilla on paljon riemua ja iloa, hyvää terveyttä ja mukavaa elämää. Toisilla kenties sairautta ja runsain määrin murhetta. Emme tiedä. Mutta yhden asian tiedämme. Taivaalla olevan Pohjantähden tavoin, siitä riippumatta, mitä tulevaisuus tuo tullessaan, on olemassa maailman Lunastaja, Jumalan Poika, varmana ja luotettavana kuolemattoman elämämme ankkurina. Hän on pelastuksemme kallio, voimamme ja lohtumme, uskomme keskipiste." (Ks. "Me katsomme Kristukseen", *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 101–102.)

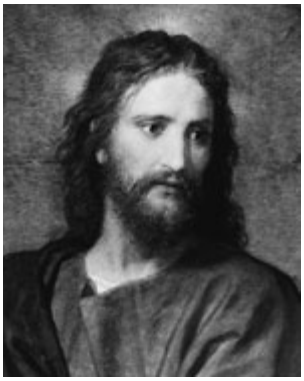

Et. 12:4

Kuinka sinun mielestäsi kohdat Et. 12:4, Morm. 5:18 ja Hel. 5:12 📖 liittyvät toisiinsa? Milloin sinun uskosi on ollut sielullesi kuin ankkurina?

Et. 12:6 📖. "Uskonne on koeteltu"

• Uskon koetukset eivät aina tule vastoinkäymisten muodossa. Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että toisinaan uskomme koetus on yksinkertaisesti uskomme osoittamista: "Voitte oppia käyttämään uskoa paremmin soveltamalla tätä Moronin opettamaa periaatetta: 'Usko on sellaista, mitä toivotaan mutta ei nähdä; älkää siis kiistäkö siksi, ettette näe, sillä te ette saa todistusta, ennen kuin *uskonne on koeteltu*' [Et. 12:6, kursivointi lisätty]. Niinpä joka kerta kun *koettelette uskoanne* eli menettelette kelvollisesti saamanne vaikutelman mukaan, saatte vahvistavan osoituksen Hengestä. Nuo tunteet lujittavat uskoanne. Uskonne voimistuu, kun teette niin toistuvasti." ("Uskon tukea antava voima epävarmuuden ja koetusten hetkinä", *Liahona*, toukokuu 2003, s. 76.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kirjoittanut niistä uskon monista tasoista, joita me koemme, sekä niiden ilmaisemisen edellytyksistä: "Alustava usko muodostuu aiemmista kokemuksista – asioista, jotka tiedämme ja jotka luovat perustan uskolle. Mutta lunastavaa uskoa vaaditaan usein niiden kokemusten varalle, jotka ovat vielä edessäpäin – siihen, mitä emme tiedä mutta mikä suo mahdollisuuden ihmeelle. Horjumaton usko, vuoria siirtävä usko, Jeredin veljen uskon kaltainen usko *edeltää* ihmettä ja tietoa. Jeredin veljen täytyi uskoa *ennen* kuin Jumala puhui. Hänen täytyi toimia *ennen* kuin kyky toiminnan loppuun suorittamiseen oli näkyvissä. Hänen täytyi sitoutua koko kokemukseen ennen kuin edes sen ensimmäinen osa oli toteutunut. Usko on myöntymistä ilman ehtoja – ja etukäteen – mihin tahansa olosuhteisiin, joita Jumala saattaa vaatia sekä lähitulevaisuudessa että myöhemmin." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 18–19.)

• Presidentti Gordon B. Hinckley on havainnollistanut tätä periaatetta, jonka mukaan saamme todistuksemme sen jälkeen kun uskoamme on koeteltu:

"Sallinette minun esittää kertomuksen eräästä naisesta São Paulossa Brasiliassa. Hän kävi työssä koulun ohella voidakseen huolehtia perheestään. Esitän tämän kertomuksen hänen omilla sanoillaan. Hän kertoo:

'Siinä yliopistossa, jossa opiskelin, oli sellainen määräys, ettei tentteihin päästetty niitä opiskelijoita, [jotka eivät olleet maksaneet kaikkia koemaksujaan]. Tämän vuoksi kun sain palkkani, panin ensin erilleen kymmenys- ja lahjoitusrahat ja varasin loput koulumaksuihin ja muihin kuluihin.

Muistan, kuinka kerran – – jouduin suuriin taloudellisiin vaikeuksiin. Sain palkkani torstaina. Kun laadin kuukausibudjettia, huomasin, etteivät rahat riittäisi sekä kymmenyksiin että yliopistomaksuihin. Minun olisi valittava niiden välillä. Kahden kuukauden välein pidettävät tentit alkaisivat seuraavalla viikolla, ja ellen osallistuisi niihin, vuoden opinnot olisivat menneet hukkaan. Se oli todella piinallista. – – Sydäntäni särki. Minulla oli edessäni tuskallinen päätös, enkä tiennyt mitä tehdä. Pohdin kahta eri vaihtoehtoa: maksaako kymmenykset vai ollako ottamatta riskiä koulussa vaadittavien opintosuoritusten saamiseksi.

Tämä tunne vaivasi sieluani ja piti minua vallassaan lauantaihin asti. Silloin muistin, että kun minut kastettiin, olin luvannut noudattaa kymmenysten lakia. Olin hyväksynyt velvollisuuden, jota en ollut saanut lähetyssaarnaajilta vaan taivaalliselta Isältäni. Silloin ahdistus alkoi hellittää ja tilalle tuli miellyttävä rauhan ja päättäväisyyden tunne. – –

Kun sinä iltana rukoilin, pyysin Herraa antamaan anteeksi päättämättömyyteni. Sunnuntaina ennen sakramenttikokouksen alkua otin yhteyden piispaan ja maksoin kymmenykset ja lahjoitukset suurta tyydytystä tuntien. Se oli suurenmoinen päivä. Olin onnellinen ja rauhassa itseni sekä taivaallisen Isän kanssa.

Seuraavana päivänä olin toimistohuoneessani ja yritin keksiä keinon osallistua tentteihin, jotka alkaisivat keskiviikkona. Mitä enemmän ajattelin, sitä kaukaisemmalta ratkaisu tuntui. – –

Työpäivä oli lopuillaan, kun työnantajani tuli tuomaan minulle päivän viimeisiä töitä. Sen tehtyään hän sanoi salkku kädessään näkemiin. – – Yhtäkkiä hän pysähtyi ja kysyi minua katsoen: ”Miten opintosi edistyvät?” Se yllätti minut, enkä ollut uskoa korviani. Pystyin vastaamaan vapisevalla äänellä vain: ”Kaikki on ihan hyvin!” Hän katsoi minua mietteliäästi ja hyvästeli uudestaan. – –

Yhtäkkiä sihteeri tuli huoneeseen ja sanoi, että olin hyvin onnekas! Kun kysyin, miten niin, hän vastasi ainoastaan: ”Työnantaja sanoi juuri, että tästä lähtien yhtiö maksaa kaikki yliopistomaksusi ja kirjasi. Ennen kuin lähdet, käväise luonani kertomassa kuluista, niin että voin huomenna antaa sinulle sekin.”

Sihteerin lähdettyä polvistuin siinä paikassa itkien ja hyvin nöyränä ja kiitin Herraa Hänen anteliaisuudestaan. – – Sanoin taivaalliselle Isälle, ettei Hänen olisi tarvinnut siunata minua niin suuresti. Yhden kuukauden maksut olisivat riittäneet, sunnuntaina maksamani kymmenykset olivat hyvin pienet verrattuina saamaani summaan! Tuon rukouksen aikana mieleeni tulivat Malakian kirjan sanat: ”Koetelkaa minua tällä tavalla, sanoo Herra Sebaot: – Silloin saatte nähdä, että minä avaan taivaan ikkunat ja vuodatan teille sateen runsaan siunauksen.” (Mal. 3:10.) Siihen mennessä en ollut milloinkaan tuntenut tuon raamatunkohdan sisältämän lupauksen suuruutta enkä sitä, että tuo käsky oli todella osoitus Jumalan, taivaallisen Isämme, rakkaudesta lapsiaan kohtaan täällä maan päällä.’” (Ks. ”Me vaellamme uskossa”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 81–82.)

Et. 12:6 📖

Kuinka Alma ja Amulek, Nefi ja Lehi (Helamanin pojat) sekä Ammon ja hänen veljensä osoittivat toimivansa tässä opetetun periaatteen mukaan?

Et. 12:8–22. Usko ja ihmeet

• Kohta Et. 12:8–22 on täynnä esimerkkejä ”uskon kautta tehdyistä ihmeteoista ja ihmeistä” (ks. luvun Et. 12 tiivistelmä). Julkaisussa *Lectures on Faith* [Luentoja uskosta] selitetään, että usko on voiman periaate ihmeiden tekemiseen:

”Usko ei ole vain toiminnan vaan myös voiman periaate kaikissa älyllisissä olennoissa niin taivaassa kuin maan päällä. – –

Uskon kautta maailmat muovattiin. Jumala puhui, kaaos kuunteli, ja Häneen kohdistuvan uskon perusteella maailmoihin tuli järjestys. Samoin oli ihmisen laita; ihminen puhui uskon voimalla Jumalan nimessä, ja aurinko pysyi paikallaan, kuu totteli, vuoret siirtyivät, vankilat sortuivat, leijonien kidat suljettiin, ihmissydämestä katosi viha, tuli menetti raivonsa, sotajoukot voimansa, miekka kauhunsa ja kuolema valtansa; ja kaikki tämä Häneen kohdistuvan uskon perusteella.” (1985, s. 3, 5.)

Et. 12:27 📖. Heikkous, nöyryys ja armo

• Heikkous tulee kaikkien ihmisten osaksi Aadamin lankeemuksen vuoksi. Fyysinen ruumis ja mieli ovat alttiita sairaudelle ja rappeutumiselle. Me olemme alttiina kiusauksille ja kamppailuille. Meistä jokaisella on henkilökohtaisia heikkouksia. Herra opettaa kuitenkin selkeästi, että kun tulemme Hänen luokseen nöyrinä ja uskoen, Hän auttaa meitä kääntämään heikkouden vahvuudeksi. Hänen armonsa riittää saamaan aikaan tämän muutoksen kohottamalla meidät omien luonnollisten kykyjemme yläpuolelle. Hyvin henkilökohtaisella tavalla koemme, kuinka sovituksen voima voittaa lankeemuksen seuraukset.

Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, kuinka Herra voi auttaa meitä voittamaan heikkoutemme: ”Kun pyhissä kirjoituksissa puhutaan ihmisen ’heikkoudesta’, tämä sana pitää sisällään sen yleisen mutta välttämättömän heikkouden, joka luontaisesti kuuluu yleiseen inhimilliseen tilaan, jossa lihalla on alituinen vaikutus henkeen (ks. Et. 12:28–29). Heikkous pitää kuitenkin sisällään myös meidän nimenomaiset, henkilökohtaiset heikkoutemme, jotka meidän odotetaan voittavan (ks. OL 66:3; MK Jaak. 4:7). Elämällä on tapana paljastaa nämä heikkoudet.” (*Lord, Increase Our Faith*, 1994, s. 84.)

Vanhin Maxwell on edelleen kuvannut, kuinka heikkouksiemme tunnistaminen on yksi keino, jolla Herra haluaa lisätä meidän oppimistamme:

”Kun me olemme turhan kärsimättömiä kaikkitietävän Jumalan aikataulun suhteen, me todellisuudessa annamme ymmärtää, että me tiedämme, mikä on parasta. Eikö olekin outoa – me rannekellojen käyttäjät pyrimme neuvomaan Häntä, joka valvoo kosmisia kelloja ja kalentereita.

Koska Jumala haluaa meidän palaavan kotiin sen jälkeen kun olemme tulleet enemmän Hänen ja Hänen Poikansa kaltaisiksi, osa tästä kehitysprosessista sisältää välttämättä sen, että meidän heikkoutemme osoitetaan meille itsellemme. Sen vuoksi, jos meillä on äärimmäinen toivo, meistä tulee alistuvaisia, koska Hänen avullaan noista heikkouksista voi jopa tulla vahvuuksia (ks. Et. 12:27).

Se, että ihmiselle osoitetaan hänen heikkoutensa, minkä elämän olosuhteet säännöllisesti tekevät, ei kuitenkaan ole helppo asia. Tämä kuitenkin kuuluu Kristuksen luokse tulemiseen, ja se on elintärkeä vaikkakin tuskallinen osa Jumalan onnensuunnitelmaa.” (Ks. ”Jeesuksen Kristuksen sovituksen kautta tuleva toivo”, *Liahona*, tammikuu 1999, s. 72.)

Pyhät kirjoitukset todistavat, että Jeesus Kristus voi pelastaa meidät niin meidän puutteellisuuksistamme kuin myös synneistämme:

1. ”Sen tähden ylpeilen mieluimmin heikkoudestani, jotta minuun asettuisi Kristuksen voima” (2. Kor. 12:9).
2. ”Astukaamme sen tähden rohkeasti armon valtaistuimen eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme” (Hepr. 4:16).
3. ”Herra Jumala näyttää meille meidän heikkoutemme, jotta me tietäisimme, että hänen armostaan – – meillä on voima tehdä tällaista” (MK Jaak. 4:7).
4. ”Minä tiedän, että en ole mitään; voimiltani minä olen heikko; sen tähden en kersku itsestäni, vaan kerskun Jumalastani, sillä hänen voimassaan minä voin tehdä kaiken” (Alma 26:12).
5. ”Jos te kiellätte itseltänne kaiken jumalattomuuden ja rakastatte Jumalaa koko väkevyydestänne, mielestänne ja voimastanne, silloin hänen armonsa riittää teille, niin että te hänen armostaan voitte olla täydellisiä Kristuksessa” (Moroni 10:32).

Moroni opetti, että meidän on paitsi osoitettava uskoa Herraan myös nöyrryttävä.

Kirjassa *Lujana uskossa* selitetään todellisen nöyryyden merkitystä: ”Nöyryys on sitä, että tunnustaa kiitollisena riippuvuutensa Herrasta – ymmärtää tarvitsevansa alati Hänen tukeaan. Nöyryys on sen tunnustamista, että lahjasi ja kykysi ovat Jumalan lahjoja. Se ei ole heikkouden, arkuuden eikä pelon merkki; se on merkki siitä, että tiedät, missä todellinen

vahvuutesi on." (*Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, s. 100.)

• Pyhien kirjoitusten oppaassa sanotaan, että armo on "Jumalan voima, jonka avulla ihmiset voivat saada siunauksia tässä elämässä ja iankaikkisen elämän ja korotuksen osoitettuaan uskoa, tehtyään parannuksen ja pidettyään käskyt parhaansa mukaan. Tällaista jumalallista apua tai voimaa annetaan Jumalan armeliaisuuden ja rakkauden kautta." (Hakusana "Armo", s. 15.)

• Presidentti Thomas S. Monson on esittänyt seuraavat lohdulliset sanat: "Jos on joku, joka tuntee itsensä liian heikoksi muuttamaan elämänsä eteenpäin ja alaspäin johtavaa suuntaa, jos on sellaisia, jotka jättävät tekemättä päätöksen pyrkiä parempaan peloista suurimman, epäonnistumisen pelon, vuoksi, niin heille ei ole olemassa lohduttavampaa vakuutusta kuin Herran sanat: 'Minun armoni', Hän sanoi, 'riittää kaikille ihmisille, jotka nöyrtyvät minun edessäni; sillä jos he nöyrtyvät minun edessäni ja uskovat minuun, niin minä teen sen, mikä on heikkoa, heissä vahvaksi' [Et. 12:27]" (ks. "Iankaikkinen matkanne", *Liahona*, heinäkuu 2000, s. 58–59).

Et. 12:32

Mihin meidän toivomme tulisi keskittyä kohtien Et. 12:32, Moroni 7:40–41 ja OL 138:14 mukaan? Kuinka voit onnistua siinä entistä paremmin?

Et. 12:33–37. Tämä rakkaus on Kristuksen kaltaista rakkautta

• Vapahtaja osoitti täydellisintä rakkautta eli uhrautuvaa rakkautta, kun Hän antoi henkensä ja sovitti meidän jokaisen synnit. Meidän on rukoiltava, että täyttyisimme tällä rakkaudella, jotta voimme periä iankaikkisen elämän (ks. Moroni 7:48). Vanhin Marvin J. Ashton (1915–1994) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, mitä tarkoittaa, että ihmisellä on rakkautta:

"*Kristuksen kaltainen rakkaus* on kenties monella tapaa väärinymmärretty ilmaus. Usein yhdistämme Kristuksen kaltaisen rakkauden sairaiden luona käymiseen, ruoan viemiseen puutteessa oleville tai liiastamme antamiseen niille, jotka eivät ole yhtä hyväosaisia. Mutta todellinen Kristuksen kaltainen rakkaus on paljon, paljon enemmän.

Todellinen Kristuksen kaltainen rakkaus ei ole sellaista, mitä annat pois; se on jotakin, minkä omaksut osaksi itseäsi. Ja kun Kristuksen kaltaisen rakkauden hyve juurtuu sydämeesi, et ole enää koskaan entiselläsi. Se tekee pelkän ajatuksenkin [muiden väheksymisestä] vastenmieliseksi.

Ehkäpä suurinta Kristuksen kaltaista rakkautta on se, kun olemme ystävällisiä toisillemme, kun emme tuomitse tai luokittele ketään muuta, kun emme usko heti kaikkea kuulemaamme tai kun pysymme hiljaa. Kristuksen kaltainen rakkaus on toisen erilaisuuksien, heikkouksien ja puutteiden hyväksymistä; kärsivällisyyttä sellaista ihmistä kohtaan, joka on pettänyt meidät, tai sitä, että yrittää olla loukkaantumatta, kun joku ei toimi sillä tavoin kuin olisimme toivoneet. Kristuksen kaltainen rakkaus on sitä, ettei suostu käyttämään toisen heikkouksia hyväkseen, ja halukkuutta antaa anteeksi sille, joka on loukannut meitä. Kristuksen kaltainen rakkaus on parhaan odottamista toisiltamme." (Ks. "Kieli voi olla terävä miekka", *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 19.)

Et. 12:41. Pysyä

• Vietettyään vuoden Chilessä vanhin Jeffrey R. Holland esitti seuraavan näkemyksen sanasta *pysyä*: "'Abide in me', 'pysykää minussa', on kyllin ymmärrettävä ja kaunis käsite kuningas Jaakon raamatunkäännöksen hienostuneessa englannissa, mutta enää emme käytä paljonkaan sanaa *abide*. Niinpä opin arvostamaan tätä Herran antamaa kehotusta vielä enemmän, kun tutustuin tämän kohdan toisenkieliseen käännökseen. Espanjaksi tämä tuttu lausuma ilmaistaan *permaneced en mí*. Kuten englanninkielinen verbi *abide eli 'pysyä', permanecer* tarkoittaa 'jäädä, viipyä', mutta jopa minunlaiseni [englanninkieliset] voivat kuulla, että se on samaa juurta kuin sana 'permanence' eli 'kestävyys, pysyvyys'.

Tämän sanan merkitys on siis 'pysyä – mutta pysyä ikuisesti'." (Ks. "Pysykää minussa", *Liahona*, toukokuu 2004, s. 32.)

Et. 13:1–12. Uusi-Jerusalem

• Kohdassa Et. 13:1–12 kuvataan, kuinka suuri näkijä Eter oli. Herra näytti Eterille monia ihmeellisiä asioita, kuten Uuden-Jerusalemin perustamisen ennen Vapahtajan toista tulemista. Huomaa, mitä Eter sanoi Uudesta-Jerusalemista:

1. Se on oleva "Herran pyhä pyhäkkö" (Et. 13:3).
2. Se tullaan rakentamaan Amerikan mantereelle Joosefin jälkeläisten jäännökselle (ks. jakeet 4–6).
3. Se on oleva pyhä kaupunki kuten Jerusalem, joka rakennettiin Herralle (ks. jakeet 8–9).
4. Se pysyy, kunnes maa muutetaan selestiseksi (ks. jae 8).
5. Se on oleva puhtaiden ja vanhurskaiden kaupunki (ks. jae 10).

Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on kirjoittanut seuraavaa Uudesta-Jerusalemista:

"Maailmassa vallitsee käsitys, jonka mukaan tämä [Uusi-Jerusalem] on Jerusalemin kaupunki, juutalaisten muinainen kaupunki, joka uudestisyntymisen päivänä uudistetaan, mutta niin ei ole laita. Eterin kirjassa kerrotaan, että Herra ilmoitti Eterille monia samoja asioita, joita Johannes näki. Kuten kirkon jäsenet tietävät, Eter oli viimeinen jerediläisten keskuudessa eläneistä profeetoista, ja Herra oli ilmoittanut hänelle monia asioita, jotka koskivat juutalaisten sekä heidän kaupunkinsa Jerusalemin historiaa, joka oli heidän kaupunkinsa Vapahtajamme palvelutehtävän aikana. Näyssä, joka annettiin Eterille ja joka monessa suhteessa muistutti Johannekselle annettua näkyä, Eter näki Jerusalemin vanhan kaupungin ja myös uuden kaupungin, jota ei ole vielä rakennettu, ja hän kirjoitti niistä seuraavalla tavalla Moronin kirjoitusten mukaan:

[Et. 13:2–11.] – –

Uudestisyntymisen päivänä, jolloin kaikki uudistetaan, tulee olemaan kolme pyhää kaupunkia. Yksi on muinainen Jerusalem, joka profeetta Hesekielin ennustusten mukaan tullaan rakentamaan uudelleen. Yksi tulee olemaan Siionin kaupunki eli Henokin kaupunki, joka Henokin muuttuessa otettiin pois maan päältä ja tullaan tuomaan takaisin. Ja vielä on Siionin kaupunki eli Uusi-Jerusalem, jonka Joosefin jälkeläiset tulevat rakentamaan tälle Amerikan mantereelle." (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 2, s. 103–104.)

Et. 13:1–12

Mitä Uuden-Jerusalemin ominaisuuksia on lueteltu näissä jakeissa? Kuinka voimme paremmin kehittää näitä samoja ominaisuuksia?

Et. 13:15–31. Koriantumr

• Koriantumr oli käyttänyt kovasti aikaa perehtyäkseen "kaikkiin sotataitoihin ja kaikkeen maailman viekkauteen" (Et. 13:16). Hän kuitenkin hylkäsi Eterin yksinkertaisen sanoman, joka olisi tuonut hänelle rauhan tavalla, johon mitkään hänen sodankäyntitaitonsa eivät olisi pystyneet.

Huomaa profeetta Eterin lupaus Koriantumrille kohdassa Et. 13:20–21 samoin kuin sen täyttyminen (ks. Et. 15:1–3, 26–32; Omni 20–22).

Robert Barret, © 1986 IRI

Et. 14–15. Jerediläisten viimeinen taistelu

• Koriantumr ja Sis eivät lopettaneet taistelua vaan antoivat kaikkien seuraajiensa saada surmansa. Emme pysty täysin ymmärtämään sen jerediläisten viimeisen taistelun kauheutta, jossa naiset ja lapsetkin aseistettiin ja lähetettiin sotimaan (ks. Et. 15:15). Tämä antaa kuitenkin havainnollisen kuvan siitä, millaisia ihmisistä tulee,

kun Herran Henki vetäytyy eikä enää pyri kiistelemään heidän kanssaan (ks. jae 19).

Robert Barret, © 1986 IRI

Pohdittavia seikkoja

- Millä tavoin sovituksen mahdollistava voima on muuttanut sinun heikkouksiasi vahvuuksiksi?
- Millä tavoin Eterin kirja on varoituksena maan kansoille nykyään?
- Vihalla ja suuttumuksella oli merkittävä osa jerediläisten tuhoutumisessa. Mikä osa vihalla ja suuttumuksella on nähdäksesi nykypäivän maailmassa? Kuinka voit taistella tätä vastaan omassa vaikutuspiirissäsi?
- Kuinka uskoasi tai hengellistä päättäväisyyttäsi on koeteltu? Kuinka nämä uskosi koettelemukset ovat olleet sinulle ”lisätodistuksena” Jeesuksesta Kristuksesta tai antaneet ymmärrystä iankaikkisista totuuksista?

Ehdotettuja tehtäviä

- Tunnista jokin henkilökohtainen vajavuus tai puute, joka on tullut osaksesi kuolevaisuuden heikkouden kautta. Käytä apunasi kohtaa Et. 12:27 📖 ja suunnittele toimintatapa, jolla voit muuttaa vajavuuden vahvuudeksi.
- Pohdi Moronin esittämää vetoomusta: ”[Etsikää] tätä Jeesusta, josta profeetat ja apostolit ovat kirjoittaneet, jotta Isän Jumalan sekä Herran Jeesuksen Kristuksen ja – – Pyhän Hengen armo olisi ja pysyisi teissä ikuisesti” (Et. 12:41). Laadi lyhyt kirjoitelma, jossa esittelet pääpiirteittäin sen, mitä sinä voit tehdä etsiäksesi Jeesusta ja saadaksesi Isän Jumalan armon.

Luku 53

Moroni 1–6

Johdanto

Kun Moroni oli lopettanut jerediläisten historiaa koskevan lyhennelmänsä (ks. Et. 13:1; 15:34), hän oletti, ettei ehtisi enää ennen kuolemaansa kirjoittamaan muita aikakirjoja (ks. Moroni 1). Hän eli kuitenkin vielä 36 vuotta lamanilaisten ja nefiläisten viimeisen taistelun jälkeen (ks. Morm. 6:5; Moroni 10:1). Tänä aikana Moroni tallensi lisää pyhiä totuuksia, jotka olisivat arvokkaita myöhempien aikojen lukijoille. Nämä luvut ovat meille erityisen hyödyllisiä, koska niiden sisältämät periaatteet koskevat toimitusten – varsinkin sakramentin – asianmukaista suorittamista ja Pyhän Hengen asemaa kirkon päivittäisessä hallinnossa. Moroni tähdensi myös sitä, että kirkon jäsenten on pidettävä huolta kirkkoon liittyvistä uusista jäsenistä ja ravittava heitä.

Selityksiä

Moroni 1:1–3. Moroni

• Herra on ”antanut Efraimin sauvan aikakirjan avaimet” Moronille (OL 27:5). Näin Moronista tuli keskushahmo, jonka tehtävänä oli välittää aikakirja tälle taloudenhoitokaudelle sekä suojella itse aikakirjaa. Moroni oli ”viimeinen nefiläinen profeetta Mormonin kirjassa (noin 421 jKr.). Juuri ennen kuolemaansa Mormon luovutti Mormonin levyiksi kutsutun historiallisen aikakirjan pojallensa Moronille (Morm. s. 1). Moroni saattoi Mormonin levyjen kokoamisen päätökseen. Hän lisäsi Mormonin kirjaan luvut 8 ja 9 (Morm. 8:1). Hän liitti levykokoelmaan mukaan lyhentämänsä Eterin kirjan (Et. 1:1–2) sekä oman kirjansa nimeltä Moronin kirja (Moroni 1:1–4). Moroni sinetöi levyt ja kätki ne Kumorankukkulaan (Morm. 8:14; Moroni 10:2). Vuonna 1823 Moroni lähetettiin ylösnousseena olentona kertomaan Mormonin kirjasta Joseph Smithille (JS–H 30–42, 45; OL 27:5). Hän opetti nuorta profeettaa vuosina 1823–1827 (JS–H 54) ja luovutti levyt hänelle viimein vuonna 1827 (JS–H 59). Saatuaan käännöksen valmiiksi Joseph Smith palautti levyt Moronille.” (PKO, hakusana ”Moroni, Mormonin poika”, s. 121.)

Moroni 1:4. Mormonin kirjan on määrä olla suuriarvoinen

• Mormonin kirjalla on tärkeä osa monien ihmisten kääntymyksessä. Moroni mainitsi nimenomaan hyödyn, joka Mormonin kirjan ansiosta tulisi lamanilaisille myöhempinä aikoina. Yksi varhaisimmista lähetystyökutsuista tänä taloudenhoitokautena annettiin Oliver Cowderylle ja hänen tovereilleen. Heitä kehotettiin opettamaan lamanilaisia, jotka asuivat varhaisen Amerikan läntisellä rajaseudulla (Missourissa) (ks. OL 28:8–10). Nykyään kirkko vie evankeliumin sanomaa jokaiselle, mukaan lukien Lehin jälkeläiset, joita on hajallaan eri puolilla maailmaa.

Moroni 2:1. Nefiläiset ”opetuslapset” olivat apostoleja

• ”Tämä kirja [Mormonin kirja] kertoo meille myös, että Vapahtajamme ilmestyi tällä mantereella ylösnousemuksensa jälkeen; – – että heillä oli apostolit, profeetat, papit, opettajat ja paimenet, sama järjestys, sama pappeus, samat toimitukset, lahjat, valtuudet ja siunaukset kuin itäisellä mantereellakin” (Ks. *Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 67).

”Vaikka kahdestatoista nefiläisestä puhutaankin joka tilanteessa opetuslapsina, niin tosiasia on, että heille oli annettu jumalallinen valtuus olla Kristuksen erityisiä todistajia oman kansansa keskuudessa. Sen vuoksi he itse asiassa olivat nefiläisen heimon apostoleja.” (Ks. Joseph Fielding Smith, *Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 3, s. 143; ks. myös Morm. 9:18.)

Moroni 2–5. Toimitusten merkitys Jeesuksen Kristuksen kirkossa

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on selittänyt, miksi toimitukset ovat niin tärkeitä: ”Toimituksista ja liitoista tulee valtakirjoja, joilla pääsemme Hänen kasvojensa eteen. Niiden kelvollinen vastaanottaminen on koko elämän tärkein tavoite; niiden pitäminen sen jälkeen on kuolevaisuuden suurin haaste.” (”Liitot”, *Valkeus*, heinäkuu 1987, s. 19.)

Presidentti Packer on myös selittänyt: ”Hyvä käytös ilman evankeliumin toimituksia ei pelasta eikä korota ihmiskuntaa; liitot ja toimitukset ovat välttämättömiä” (”Ainoa tosi kirkko”, *Valkeus*, 1986, konferenssiraportti 155. puolivuotiskonferenssista, s. 66).

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt taivaallisen Isämme, perheemme ja niiden toimitusten välistä suhdetta, joihin osallistumme:

”Myöhempien aikojen pyhien tärkeysjärjestys on viime kädessä kahtalainen: Ensinnäkin me pyrimme ymmärtämään suhteemme Jumalaan, iankaikkiseen Isään, ja Hänen Poikaansa, Jeesukseen Kristukseen, ja varmistamaan tuon suhteen saamalla Heidän pelastavat toimituksensa ja pitämällä henkilökohtaiset liittomme. Toiseksi me pyrimme ymmärtämään suhteemme perheemme jäseniin ja varmistamaan nuo suhteet [toimituksilla] ja pitämällä liitot, joita me teemme – –. Kun nämä suhteet on varmistettu siten kuin olen selittänyt, ne tarjoavat iankaikkisia siunauksia, joita ei voi saada millään muulla tavalla. Mikään tieteen, menestyksen, omaisuuden, ylpeyden, aseman tai vallan yhdistelmä ei voi tarjota näitä iankaikkisia siunauksia!” (”Keskittyminen ja asioiden tärkeysjärjestys”, *Liahona*, heinäkuu 2001, s. 102.)

Moroni 3

Mitkä Moronin mukaan ovat välttämättömiä piirteitä asetettaessa henkilöitä papin ja opettajan virkaan?

Moroni 3:3. Asetetaan papiksi tai opettajaksi

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt, että nefiläiset eivät käyttäneet Aaronin pappeutta ennen Vapahtajan käyntiä; katso kohdan MK Jaak. 1:18 selityksiä (s. 117).

Moroni 3:4. Asettivat ”Pyhän Hengen voimalla”

• Pyhällä Hengellä on tärkeä tehtävä kaikissa pappeuden toimituksissa. Pyhä Henki tuntee meidän sydämemme ja tekomme. Nimenomaan Pyhän Hengen voimalla kaikki toimitukset vahvistetaan (ks. OL 132:7). Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on puhunut Pyhän Hengen tehtävästä toimitusten suorittamisessa: ”Me uskomme, että Pyhän Hengen lahja ilmenee yhtä suuressa määrin nyt kuin apostolien aikana. Uskomme, että se [Pyhän Hengen lahja] on välttämätön pappeuden muodostamiseen ja sen järjestämiseen, ja ettei ilman sitä voida ketään kutsua täyttämään mitään palveluksen virkaa. Me uskomme myös profetoimiseen, kielillä puhumiseen, näkyihin ja ilmoituksiin, lahjoihin ja terveeksi tekemiseen ja siihen, ettei näitä voi saada osakseen ilman Pyhän Hengen lahjaa.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, s. 101.)

Moroni 4–5. Sakramentti

• Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, kuinka tärkeää on nauttia sakramentti pyrkiessämme muistamaan liittomme: ”Sakramenttitoimituksen kautta me uudistamme kasteenliittomme ja voimme saada ja säilyttää syntiemme anteeksiannon (ks. Moosia 4:12, 26). Lisäksi meitä muistutetaan viikoittain lupauksesta, *että Hänen Henkensä olisi aina meidän kanssamme*. Kun me sitten pyrimme pitämään itsemme puhtaina niin ettei maailma saastuta, meistä tulee kelvollisia astioita, joissa Herran Henki voi alati asua.” (”Jotta Hänen Henkensä olisi aina meidän kanssamme”, *Liahona*, toukokuu 2006, s. 31.)

Moroni 4–5

Millä tavoin leivän ja veden siunaamisrukoukset ovat samanlaisia? Millä tavoin ne ovat erilaisia?

Moroni 4:3. Jeesuksen Kristuksen nimen ottaminen päällemme

• Vanhin Dallin H. Oaks on puhunut kolmesta tärkeästä merkityksestä, jotka meidän tulee ymmärtää, kun sakramentin aikana otamme Vapahtajan nimen päällemme:

”Todistuksellamme siitä, että olemme halukkaita ottamaan Jeesuksen Kristuksen nimen päällemme, on useita eri merkityksiä. Niistä toiset ovat itsestään selviä ja helposti lastemmekin ymmärrettävissä. Toiset puolestaan selviävät vain niille, jotka ovat tutkineet pyhiä kirjoituksia ja pohdiskelleet iankaikkisen elämän ihmeitä.

Yksi selkeimmistä merkityksistä on se, että me uudistamme kasteessa tekemämme lupauksen. Pyhien kirjoitusten mallin mukaisesti ihmiset, jotka kastetaan, ’todistavat seurakunnan edessä, että he ovat todella tehneet parannuksen – – synneistään ja tahtovat ottaa

päällensä Jeesuksen Kristuksen nimen päätettyään lujasti palvella häntä loppuun asti' (OL 20:37; ks. myös 2. Nefi 31:13; Moroni 6:3). Nauttiessamme sakramentin me uudistamme tämän liiton ja kaikki muut kasteen vedessä tekemämme liitot. (Ks. Joseph Fielding Smith, *Pelastuksen oppeja*, osa 2, s. 317–318.)

Toinen selkeä merkitys on se, että me otamme Vapahtajan nimen päällemme, kun meistä tulee Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäseniä. Hänen käskystään tätä kirkkoa nimitetään Hänen nimensä mukaan (ks. OL 115:4; 3. Nefi 27:7–8). Jokainen jäsen, olipa hän nuori tai vanha, on 'Jumalan perhettä' (ks. Ef. 2:19). Kristukseen totisesti uskovina kristittyinä olemme ilomielin ottaneet Hänen nimensä päällemme (ks. Alma 46:15). Kuten kuningas Benjamin opetti kansalleen: 'Sen liiton tähden, jonka olette tehneet, teitä kutsutaan Kristuksen lapsiksi, hänen pojikseen ja hänen tyttärikseen; sillä katso, tänä päivänä hän on hengellisesti synnyttänyt teidät' (Moosia 5:7; ks. myös Alma 5:14; 36:23–26).

Otamme Jeesuksen Kristuksen nimen päällemme myös aina silloin, kun julkisesti julistamme uskovamme Häneen. Meillä jokaisella on monia tilaisuuksia julistaa uskoamme ystäville ja naapureille, työtovereille ja tuttaville. – –

Kolmas merkitys vetoaa niiden ymmärrykseen, jotka ovat kyllin kypsiä tietämään, että Kristuksen seuraajan tulee palvella Häntä. – – Todistamalla halukkuutemme ottaa Jeesuksen Kristuksen nimi päällemme me todistamme myös halukkuudestamme tehdä työtä Hänen valtakunnassaan.

Näiden kolmen melko itsestään selvän merkityksen mukaan me siis otamme Kristuksen nimen päällemme, kun meidät kastetaan Hänen nimessään, kun me kuulumme Hänen kirkkoonsa ja tunnustamme uskomme Häneen ja kun me teemme työtä Hänen valtakunnassaan." (Ks. "Mitä merkitsee, että otamme Jeesuksen Kristuksen nimen päällemme", *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 155. vuosikonferenssista, s. 74.)

Moroni 4:3; 5:2. "Muistamaan hänet aina"

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on selittänyt, kuinka helposti huomio kääntyy pois Herran muistamisesta ja mitä voimme tehdä muistaaksemme Hänet useammin:

"Ne teistä, jotka ovat palvelleet lähetystyössä, ovat ehkä – – löytäneet sattumalta lähetystyöaikaisen päiväkirjansa, joka on ollut tallessa jossakin komerossa kotona. Olette ehkä lukeneet sitä ja hätkähtäneet muistaessanne, kuinka kovasti teitte työtä, kuinka jatkuvasti ajattelitte Vapahtajaa ja Hänen uhriaan teidän edestänne ja niiden edestä, joita yrititte tavata ja opettaa, ja kuinka palavasti ja usein te rukoilitte. Hätkähtäminen on tullut kenties siitä, että olette käsittäneet, kuinka suuressa määrin elämän huolet ovat vieneet teidät pois siitä, missä kerran olitte – niin lähellä sitä, että aina muistatte ja aina rukoilette.

Sanomani on pyyntö, varoitus ja lupaus: pyydän teitä tekemään määrätietoisesti ne yksinkertaiset asiat, jotka vievät teitä eteenpäin hengellisesti.

Aloittakaa Vapahtajan muistamisesta. Te muistatte sen, mitä tiedätte ja mitä rakastatte. Vapahtaja antoi meille pyhät kirjoitukset – joista profeetat maksoivat hinnan, jota emme voi mitata – jotta voisimme tuntea Hänet. Uppoutukaa niihin. Päättäkää nyt lukea enemmän ja tehokkaammin kuin olette koskaan aikaisemmin lukeneet." ("Always", *Ensign*, lokakuu 1999, s. 9–10.)

Moroni 6:2. "Särkynein sydämin ja murtunein mielin"

• Mitä tarkoittaa, että meillä on "särkynyt sydän ja murtunut mieli"? Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on selittänyt, että se on samaa kuin Jumalan mielen mukainen murhe, joka on "syvällinen ymmärrys siitä, että meidän tekomme ovat loukanneet Isäämme ja Jumalaamme. Se on pistävä ja terävä tietoisuus siitä, että käytöksemme aiheutti Vapahtajallemme, joka ei syntiä tehnyt, suurimmalle kaikista, tuskia ja kärsimystä. Meidän syntiemme vuoksi Hän vuoti verta joka huokosestaan. Tämä hyvin todellinen henkinen ja hengellinen ahdistus on sitä, mistä pyhissä kirjoituksissa käytetään ilmausta 'särkynyt sydän ja murtunut mieli'. (3. Nefi

9:20; Moroni 6:2; OL 20:37; 59:8; Ps. 34:19; 51:19; Jes. 57:15.) Sellainen henki on todellisen parannuksen ehdoton edellytys.” (Ks. ”Voimallinen sydämen muutos”, *Valkeus*, maaliskuu 1990, s. 5.)

Vanhin Bruce D. Porter seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt asiaa edelleen ja määrittänyt, mitä tarkoittaa ”särkynyt sydän ja murtunut mieli”:

”Kun meillä on särkynyt sydän, olemme täysin avoimia Jumalan Hengelle ja tunnistamme oman riippuvuutemme Hänestä kaikessa, mitä meillä on, ja kaikessa, mitä me olemme. Näin vaadittu uhri on kaikkinaisen ylpeyden uhraamista. Kuten savi muovautuu taitavan savenvalajan käsissä, samoin niitä, joilla on särkynyt sydän, voidaan muovata ja muotoilla Mestarin käsissä. – –

Ne, joilla on särkynyt sydän ja murtunut mieli, ovat halukkaita tekemään kaiken ja mitä tahansa, mitä Jumala heiltä pyytääkin, ilman vastarintaa tai mielipahaa. Me lakkaamme tekemästä asioita omalla tavallamme ja opimme sen sijaan tekemään ne Jumalan tavalla. – –

Särkyneeseen sydämeen liittyy vielä yksi puoli – nimittäin meidän syvä kiitollisuutemme Kristuksen kärsimyksestä meidän puolestamme. – – Kun muistamme Vapahtajan ja Hänen kärsimyksensä, meidänkin sydämemme murtuu kiitollisuudesta Voideltua kohtaan.

Kun annamme Herralle uhrina kaiken, mitä meillä on, ja kaiken, mitä me olemme, Hän täyttää sydämemme rauhalla. Hän ’parantaa’ ne, joiden mieli on murtunut’ (Jes. 61:1), ja kaunistaa meidän elämämme Jumalan rakkaudella.” (Ks. ”Särkynyt sydän ja murtunut mieli”, *Liahona*, marraskuu 2007, s. 32.)

Moroni 6:3. ”Päättäen palvella”

• Presidentti Thomas S. Monson on puhunut siitä asenteesta, joka meillä kaikilla tulee olla, kun menemme

kasteelle ja meidät kutsutaan kirkon palvelutyöhön: ”Vaikka korotus on yksilöllinen asia ja vaikka ihmiset pelastuvat yksilöinä eivätkä ryhminä, ei kukaan voi kuitenkaan elää tyhjiössä. Jäsenyys kirkossa vaatii päättäväisyyttä palvella. Vastuullinen tehtävä ei ehkä ole ihmisten silmissä tärkeä eikä sen anti laajalti tunnettu. Ollakseen Vapahtajalle otollista palvelun lähtökohtana on oltava halukas mieli, valmiit kädet ja altis sydän.” (”Tie rauhaan”, *Liahona*, maaliskuu 2004, s. 5.)

Moroni 6:4. ”Ravittaisiin Jumalan hyvällä sanalla”

• Kohdassa Moroni 6:4 verbimuodolla ”oli vaikuttanut” viitataan siihen, mitä tapahtuu, kun Henki vaikuttaa käännynnäiseen ja saa aikaan muutoksen. Kristuksen sovitusuhri tekee mahdolliseksi syntiemme anteeksiannon, mutta juuri Pyhän Hengen puhdistavalla voimalla – tulikasteessa – synnit itse asiassa puhdistetaan eli poistetaan (ks. 2. Nefi 31:17; Alma 13:12; 3. Nefi 27:20). Juuri Pyhän Hengen vaikutuksen ansiosta me myös saamme sovituksen mahdolliseksi tekevän voiman, joka auttaa meitä tulemaan uskollisiksi myöhempien aikojen pyhiksi.

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on kertonut omakohtaisesta kokemuksesta, joka osoittaa, kuinka tärkeää on, että huolehdimme niistä, jotka ovat vasta kääntyneitä:

”Jokaista käännynnäistä tulee ravita ’Jumalan hyvällä sanalla’ (Moroni 6:4). On välttämätöntä, että hän kuuluu pappeuskoorumiin tai Apuyhdistykseen, Nuoriin Naisiin, Nuoriin Miehiin, pyhäkouluun tai Alkeisyhdistykseen. Häntä tulee rohkaista tulemaan sakramenttikokoukseen nauttimaan sakramentti, uudistamaan kastettaessa tekemänsä liitot.

Kuuntelin hiljattain erästä miestä ja naista, jotka puhuivat kotiseurakunnassani. Tämä mies oli palvellut kirkossa monissa tehtävissä, muun muassa piispana. Heidän uusimpana tehtävänään oli perehdyttää erästä yksinhuoltajaäitiä ja tämän lapsia. Mies sanoi, että se tuotti enemmän iloa kuin mikään muu tehtävä kirkossa.

Tällä nuorella naisella oli paljon kysyttävää. Hän oli pelokas ja ahdistunut. Hän ei halunnut tehdä virheitä, sanoa mitään sopimatonta, mikä nolaisi hänet tai saisi toiset nauramaan. Kärsivällisyyttä osoittaen tämä mies ja hänen vaimonsa toivat perheen kirkkoon, istuivat heidän kanssaan, olivat heille ikään kuin suojakilpenä kaikkea sellaista vastaan, mikä saattaisi aiheuttaa heissä hämmennystä. He viettivät heidän kanssaan yhden illan viikossa opettaen heille heidän kodissaan lisää evankeliumia ja vastaten heidän moniin kysymyksiinsä.

He johdattivat tuota pientä perhettä eteenpäin niin kuin paimen johdattaa lampaitaan. Lopulta olosuhteiden muutos pakotti heidät muuttamaan toiseen kaupunkiin. 'Mutta olemme edelleen kirjeenvaihdossa tuon naisen kanssa', mies sanoi. 'Tunnemme suurta arvostusta häntä kohtaan. Hän on nyt lujasti juurtunut kirkkoon, eikä meillä ole pelkoja hänen suhteensa. Millaista iloa työ hänen kanssaan onkaan tuottanut.'

Olen vakuuttunut siitä, että kadotamme hyvin, hyvin harvoja niistä, jotka tulevat kirkkoon, jos pidämme heistä paremmin huolta." (Ks. "Etsikää karitsoita, ruokkikaa lampaita", *Valkeus*, heinäkuu 1999, s. 122–123.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kiinnittänyt huomiota maailmanlaajuiseen vastuulliseen tehtäväämme pitää kirkon muita jäseniä oikealla tiellä: "Innoitettu opetus kotona ja kirkossa auttaa huolehtimaan tästä tärkeästä tekijästä, Jumalan hyvällä sanalla ravitsemisesta. – – Varmasti mahdollisuuksia pitää tuo kutsumus kunniassa on kaikkialla. Sen tarve on ikuinen. Isät, äidit, sisarukset, ystävät, lähetyssaarnaajat, kotiopettajat ja kotikäyntiopettajat, pappeusjohtajat ja apujärjestöjen johtohenkilöt, luokkien opettajat – kaikki he ovat omalla tavallaan Jumalan lähettämiä opettajia meidän kasvuksemme ja meidän pelastukseksemme. Tässä kirkossa on käytännöllisesti katsoen mahdotonta löytää ketään, joka *ei* olisi jonkinlainen opas lammastarhan muille jäsenille." (Ks. "Jumalan lähettämä opettaja", *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 27.)

Moroni 6:4. "Heidän uskonsa perustaja ja täydelliseksi tekijä"

• [Englanninkielisen] sanan *author* 'perustaja' määritelmänä on "se, joka tuottaa, luo tai saattaa alulle" (*Noah Webster's First Edition of an American Dictionary of the English Language, 1828*, 1967). Langenneessa tilassamme meidän on katsottava Vapahtajaan saadaksemme ja vahvistaaksemme uskoa. Siksi neljäs uskonkappale täsmentää, että evankeliumin ensimmäisenä periaatteena on "usko Herraan Jeesukseen Kristukseen".

[Englanninkielinen] sana *finisher* 'täydelliseksi tekijä' sisältää useita merkityksiä, jotka soveltuvat Vapahtajan tehtävään meidän uskomme vahvistamisen prosessissa. Ensiksikin, "se, joka lopettaa; se, joka suorittaa loppuun". Voimme luottaa, että Herra suorittaa loppuun tehtävänsä, kun me pyrimme jatkuvasti tulemaan enemmän Hänen kaltaisikseen. Toiseksi, "se, joka täydentää tai tekee täydelliseksi". (*Noah Webster's First Edition*.) Kun pyrimme parhaamme mukaan pitämään liittomme, niin juuri Hänen armostaan me voimme lopulta saavuttaa täydellisyyden – uskon matkamme lopullisen tavoitteen. [Englanninkieliseen] sanaan *finish* liittyy myös määritelmä "viimeistellä aiotulle laadun tasolle" (*Noah Webster's First Edition*). Kun me tulemme uskossa Herran luo Hänen poikinaan ja tyttärinään, Hän auttaa meitä yltämään parhaimpaamme.

• Presidentti Henry B. Eyring on puhunut Vapahtajan keskeisestä roolista meidän lunastuksessamme. Hän

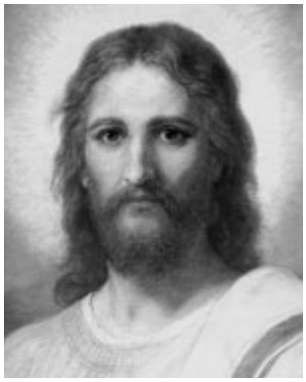

lisäsi oman todistuksensa Moronin todistukseen siitä, että Jeesus on "'heidän uskonsa perustaja ja täydelliseksi tekijä' [Moroni 6:4]. Juuri Vapahtaja teki mahdolliseksi sen, että me voimme tulla puhtaiksi Hänen sovituksensa ansiosta ja kun olemme kuuliaisia Hänen käskyilleen. Ja juuri Vapahtaja ravitsee niitä, jotka menevät uskossa kasteen vesiin ja saavat Pyhän Hengen lahjan. Kun he muistavat Hänet aina ja kun he jatkavat lapsen kaltaisessa kuuliaisuudessa, juuri Hän vakuuttaa, että Hänen Henkensä on aina heidän kanssansa." (Ks. "Ruoki minun karitsoitani", *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 87.)

Moroni 6:5. Kokoontua usein yhteen

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on muistuttanut meitä toveruudesta, joka on maailmanlaajuisessa kirkossa. Hän kiinnitti huomiota niihin uhrauksiin, joita kirkon jäsenet tekevät täyttääkseen tärkeän tehtävän kokoontua usein yhteen:

"Yksi kirkon jäsenyyden monista eduista on pyhien välinen toveruus. Ollessani työtehtävissä Euroopassa me järjestimme Saksassa asuville varusmiehille mieleenpainuvia vaarnakonferensseja. Monet hyvistä veljistämme ja sisaristamme ajoivat pitkiä matkoja voidakseen osallistua konferenssikokouksiin. Osa heistä saapui jo edellisenä iltana ja nukkui juhlasalin lattialla. Huolimatta siitä, millaisia uhrauksia he joutuivat tekemään, he

tulivat iloisin sydämin etsien muiden myöhempien aikojen pyhien toveruutta sekä mahdollisuutta saada opetusta kirkon johtajilta ja sen kautta ylentyä. Kun me kokoonnumme yhteen, me emme 'enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan [kuulumme] Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät' [Ef. 2:19].

Me olemme saaneet käskyn ja siunauksen kokoontua 'usein yhteen paastoamaan ja rukoilemaan ja puhumaan [keskenämme sielujemme] parhaasta' [Moroni 6:5]. Yleiskonferenssikokouksissa ja muissa kirkon kokouksissa ympäri maailmaa me kokoonnumme yhteen tavoitellen toveruutta – evankeliumin veljien ja sisarten hyvää seuraa sekä Jumalan Hengen suloisen yhteyden tuomaa lohtua. Tämän Hengen läsnäolo jumalanpalvelustilaisuuksissamme täyttää sydämemme rakkaudella Jumalaa ja muita pyhiä kohtaan." (Ks. "Arvostettuja tovereita", *Valkeus*, tammikuu 1998, s. 33.)

Moroni 6:7. "Ettei sen keskuudessa olisi pahuutta"

• Kuningas Benjamin on selittänyt, että henkilön nimi pyyhitään pois vain rikkomuksen takia (ks. Moosia 1:12). Alma varoitti, että "jumalattomien nimiä ei pidä sekoittaa minun kansani nimien joukkoon" (Alma 5:57). Tulee hetki, jolloin jokaisen, joka syyllistyy vakaviin rikkomuksiin, on tehtävä parannus tai hän ei ole kelvollinen tulemaan Herran eteen tai kuulumaan jäsenenä valtakuntaan. Jäsenet, jotka eivät tee parannusta, voivat menettää jäsenyytensä kirkon kurinpitotoimen kautta. (Lisää tietoa siitä, millaiset synnit vaativat kirkkokuria, on kohdan Moosia 26:32–36 selityksissä, s. 167–168.)

Moroni 6:7–8
Millä tavoin kirkkokuria toteutettiin Mormonin kirjan aikana?

Moroni 6:9. "Hengen vaikutuksen mukaisesti"

• Vanhin David B. Haight (1906–2004) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, kuinka tärkeää on rukoilla Hengen vaikutusta kokouksissamme:

"Nefiläisten rappion erityisenä murhenäytelmänä, kuten Mormon kirjoitti siitä Mormonin kirjaan, oli Pyhän Hengen ja hengellisten lahjojen menettäminen. Viisaus ja innoitus saivat Moronin sisällyttämään viimeisiin merkintöihinsä isänsä Mormonin ohjeet toimituksista, sakramentista ja kirkon menettelytavoista. Tämä todistus heidän kokouksistaan on huomionarvoinen:

'Seurakunta johti heidän kokouksiansa Hengen vaikutuksen mukaisesti ja Pyhän Hengen voimalla, sillä niin kuin Pyhän Hengen voima johdatti heitä joko saarnaamaan tai kehottamaan tai rukoilemaan tai anomaan tai laulamaan, juuri niin tehtiin' (Moroni 6:9).

Tällainen henki voi olla ja sen tulee olla luonteenomaista meidän jumalanpalveluksellemme ja sakramenttikokouksillemme.

Eräs sisar sanoi minulle yhden tällaisen hengellisen kokouksen jälkeen: 'En muista kaikkea, mitä sanottiin, mutta muistan, miltä meistä tuntui, kun lauloimme loppulaulua ja painoimme päämme rukoukseen.'" ("Remembering the Savior's Atonement", *Ensign*, huhtikuu 1988, s. 13.)

Pohdittavia seikkoja

- Kuinka usein ajattelet Jumalan kanssa tekemiäsi liittoja? Mitä liittoja muistat *usein*? Miksi sinun tulisi muistaa kaikkia liittojasi usein?
- Minkähän takia meitä käsketään kokoontumaan usein yhteen kirkossa? Mitä siunauksia usein yhteen kokoontuminen voi tuoda sinun ja muiden osaksi?
- Miksi on tärkeää, että johdamme kokouksiamme Hengen vaikutuksen mukaisesti?

Ehdotettuja tehtäviä

- Lue ensin leivän siunaamisen ja sitten veden siunaamisen sakramenttirukoukset (ks. Moroni 4–5). Kun luet rukouksia, tee niistä itsellesi henkilökohtaisia korvaamalla pronominit *me* ja *he* pronominilla *minä*. Mieti, kuinka tämä muuttaa sakramenttirukousten merkitystä sinulle.
- Mieti, kuinka monta kertaa Moroni on antanut meille pyhissä kirjoituksissa haasteen ottaa päällemme Jeesuksen Kristuksen nimi ja muistaa Hänet. Kirjoita omaan päiväkirjaasi muutamia tapoja, joilla voisit tuoda elämäsi lähemmäksi Vapahtajaasi.

Luku 54

Moroni 7

Johdanto

Tässä on Mormonin voimallinen saarna hänen poikansa Moronin muistiin merkitsemänä. Ennen lukua Moroni 7 Mormonin työ pyhien kirjoitusten parissa koostui pääasiassa muiden profeettojen kirjoitusten lyhentämisestä. Tässä luvussa on Mormonin voimallinen saarna, jonka hän esitti eräälle kirkon jäsenten vanhurskaalle ryhmälle (ks. Moroni 7:2–3). Mormon opetti hengellisesti rappeutuvassa yhteiskunnassa eläville pyhille, kuinka voi päästä lähemmäksi Jumalaa. Tässä saarnassa tähdennetään sitä, kuinka meidän teoillamme on oltava oikea vaikutin eli aikomus, kuinka voimme erottaa hyvän pahasta sekä kuinka tärkeä on uskon, toivon ja rakkauden välinen suhde.

Selityksiä

Moroni 7:2–3. ”Herran lepoon”

• Pyhissä kirjoituksissa puhutaan usein ”Herran levosta”. Lainattuaan kohtaa Moroni 7:3 presidentti Joseph F. Smith (1838–1918) kirjoitti:

”Tämä on hyvin merkityksellinen kohta. Lepo, johon siinä viitataan, ei ole fyysistä lepoa, sillä Jeesuksen Kristuksen kirkossa ei tunneta sellaista asiaa kuin fyysinen lepo. Kyse on hengellisestä levosta ja rauhasta, jonka synnyttää ihmismielessä varma vakaumus totuudesta. Voimme siis päästä Herran lepoon jo tänään oppimalla ymmärtämään evankeliumin totuudet. – – Kaikkien ei tarvitse etsiä tätä lepoa, sillä on monia, joilla on se jo nyt, joiden mieli on tyytyväinen ja jotka ovat kiinnittäneet katseensa korkean kutsumuksensa päämaaliin sydämessään horjumaton päätös pysyä vakaana totuudessa ja jotka vaeltavat nöyrinä ja vanhurskaina polkua, joka on viitoitettu pyhille, Jeesuksen Kristuksen tyytyväisille seuraajille. – –

Kiitän Isäämme siitä, että olen tullut tuntemaan tämän totuuden, että tiedän Jeesuksen olevan Kristus, jossa yksin on lepo ja pelastus. Niin totta kuin Jumala elää, ne, jotka seuraavat ihmisiä ja heidän filosofioitaan, ovat eksytettyjä, mutta onnellisia ovat ne, jotka astuvat rauhaisien Kristuksen seuraajien lepoon saaden riittävästi toivoa tästä hetkestä lähtien aina siihen hetkeen saakka, kunnes he saavat levätä Hänen tykönänsä taivaassa.” (Ks. *Evankeliumin oppi*, 1980, s. 119, 122.)

Moroni 7:3–4

Mitä tarkoittaa olla rauhaisa Kristuksen seuraaja ja vaeltaa rauhaisasti? (Ks. myös OL 19:23.)

Moroni 7:6–9. ”Vakain aikein”

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että kaikilla ihmisillä on lukuisia mahdollisuuksia antaa lähimmäisilleen palvelemisen lahja ja että heidän palvelemisen motiivinsa ovat ratkaisevia:

”Lukuisat pyhien kirjoitusten kohdat opettavat, että taivaallinen Isämme tuntee meidän ajatuksemme ja sydämemme aikeet (ks. OL 6:16; Moosia 24:12; Alma 18:32). Profeetta [Mormon] opetti, että meidän täytyy tehdä tekomme oikeasta syystä, jotta ne luettaisiin vanhurskaudeksi. – –

Pyhät kirjoitukset tekevät selväksi sen, että voidaksemme puhdistaa palvelutyömme kirkossa ja lähimmäisiämme kohtaan meidän on välttämättä pohdittava paitsi sitä, *kuinka* me palvelemme, myös sitä, *miksi* me palvelemme.

Ihmiset palvelevat toisiaan erilaisista syistä, ja jotkin syyt ovat parempia kuin toiset. – – Meidän kaikkien tulee pyrkiä palvelemaan kaikkein korkeimmista ja parhaista syistä.

– – Mainitsen esimerkkeinä kuusi syytä, mutta en väitä, että siinä olisi kaikki. Käsittelen näitä palvelemisen syitä järjestyksessä vähäisemmistä korkeampiin.

[1] Jotkut saattavat palvella maallisen palkan toivossa. – –

[2] Toinen syy palvella – – on halu saada hyviä ystäviä. – –

[3] Jotkut saattavat palvella rangaistuksen pelosta. – –

[4] Toiset ihmiset saattavat palvella velvollisuudentunnosta tai uskollisuudesta ystäviä tai perhettä tai perinteitä kohtaan. – –

[5] Yksi tällainen korkeampi syy palvella on iankaikkisen palkan toivo. – –

[6] Kaikkein korkein [syy] – – on Kristuksen [puhdas rakkaus]. – –

Ei riitä, että me palvelemme Jumalaa kaikesta *väkevyydestämme ja voimastamme*. Hän, joka näkee sydämeemme ja tuntee ajatuksemme, vaatii enemmän. Ollaksemme nuhteettomia Jumalan edessä viimeisenä päivänä meidän täytyy palvella Häntä myös kaikesta *sydämestämme ja mielestämme*.

Palveleminen koko sydämestämme ja mielestämme on suuri haaste meille kaikille. Tällaiseen palvelemiseen ei saa liittyä itsekkäitä pyyteitä. Sen kannustimena tulee olla vain Kristuksen puhdas rakkaus." (Ks. "Miksi me palvelemme?", *Valkeus*, 1985, konferenssiraportti 154. puolivuotiskonferenssista, s. 10, 11, 12.)

• Presidentti Marion G. Romney (1897–1988) ensimmäisestä presidenttikunnasta on kertonut seuraavan omakohtaisen kokemuksen siitä, kuinka tärkeää on tehdä vanhurskaita asioita puhtaista vaikuttimista:

"Noin neljännesvuosisata sitten sisar Romney ja minä muutimme seurakuntaan, johon oltiin juuri ryhtymässä rakentamaan seurakuntakeskusta. Summa, jonka lahjoittamista piispa piti minulle sopivana, hämmensi minua aika lailla. Mielestäni se oli ainakin kaksi kertaa niin paljon kuin se, mitä hänen olisi pitänyt pyytää. Minut oli kuitenkin juuri kutsuttu varsin korkeaan kirkon tehtävään, joten en oikein voinut [sanoa ei]. Siksi sanoin: 'Hyvä on, piispa, minä maksan sen, mutta minun on maksettava se vähitellen, koska minulla ei ole niin paljon rahaa.' Ja niin aloin maksaa. Ja maksoin ja maksoin, kunnes puuttui enää kolme erää. Kun tapani mukaan olin lukemassa Mormonin kirjaa, eteeni tuli kohta, jossa sanottiin:

'Jos ihminen – – antaa lahjan – – vastahakoisesti; sen vuoksi se katsotaan hänelle samaksi kuin jos hän olisi pitänyt lahjan; sen vuoksi hänet luetaan pahaksi Jumalan edessä' (Moroni 7:8).

Se järkytti minua, koska olin maksanut noin tuhat dollaria. No, maksoin ne kolme erää, jotka olin luvannut maksaa, ja sitten maksoin lisää vakuuttaakseni Herralle, että olin tehnyt sen oikealla asenteella." ("Mother Eve, a Worthy Exemplar", *Relief Society Magazine*, helmikuu 1968, s. 84–85.)

• Presidentti Henry B. Eyring ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, että rukoilemiseen vakain aikein liittyy halukkuus noudattaa kaikkia Herralta tulevia ohjeita: "Nuori Joseph Smith osoitti meille, kuinka tällä tavoin rukoillaan. Hän uskoi lupaukseen, jonka hän luki Jaakobin kirjeestä. Hän meni lehtoon uskossa, että hänen rukoukseensa vastattaisiin. Hän halusi tietää, mihin kirkkoon liittyä. Hän oli niin nöyrä, että hän oli valmis tekemään mitä vain hänen käskettäisiin tehdä. Niinpä hän rukoili, kuten meidän täytyy, jo sitoutuneena tottelemaan." ("Kestävä todistus profeetta Josephin palvelutehtävästä", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 90.)

Moroni 7:12–19 📖. Kristuksen valo

• [Englanninkielisessä] Raamatun sanastossa on seuraava selitys:

"Kristuksen valo on juuri sitä, mitä nuo sanat tarkoittavat: valaistumista, tietoa sekä kohottavaa, ylevöittävää ja ylläpitävää vaikutusta, joka tulee ihmiskunnalle Jeesuksen Kristuksen ansiosta. Kristus esimerkiksi on 'todellinen valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, joka tulee maailmaan' (OL 93:2; Joh. 1:9). Kristuksen valo täyttää 'avaruuden äärettömyyden' ja on keino, jonka kautta Kristus kykenee olemaan 'kaikessa ja on kaiken kautta ja on kaiken ympärillä'. Se 'antaa elämän kaikelle' ja on 'laki, jolla kaikkea hallitaan'. Se on myös 'valo, joka elävöittää' ihmisen ymmärryksen. (Ks. OL 88:6–13, 41.) Tällä tavoin Kristuksen valo liittyy ihmisen omaantuntoon ja kertoo hänelle, mikä on oikein ja mikä väärin (ks. Moroni 7:12–19).

Kristuksen valoa ei pidä sekoittaa Pyhän Hengen persoonaan, sillä Kristuksen valo ei ole ollenkaan persoona. Sen vaikutus edeltää Pyhän Hengen saamista ja valmistaa Pyhän Hengen vastaanottamiseen. Kristuksen valo johtaa vilpittömän sielun, joka 'kuulee Hengen ääntä', löytämään tosi evankeliumin ja tosi kirkon ja siten saamaan Pyhän Hengen (ks. OL 84:46–48)." (Bible Dictionary, hakusana "Light of Christ", s. 725; ks. myös

PKO, hakusana ”Valo, Kristuksen valo”, s. 199; *Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, s. 72.)

• ”Omatunto on Kristuksen valon ilmentymä, joka antaa meille kyvyn erottaa oikea väärästä” (*Lujana uskossa*, s. 72). ”Kristuksen Henki” (Moroni 7:16) ja ”Kristuksen valo” (jakeet 18–19) ovat pyhien kirjoitusten ilmauksia, joita käytetään usein tarkoittamaan samaa.

Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on todistanut, että tämä valo on lahja, joka auttaa meitä erottamaan hyvän ja pahan:

”Riippumatta siitä, kutsutaanko tätä sisäistä valoa, tätä tietoa oikeasta ja väärästä, Kristuksen valoksi, moraaliseksi ymmärrykseksi tai omaksitunnoksi, se voi ohjata meitä hillitsemään tekojamme – paitsi jos tukahdutamme tai vaiennamme sen. – –

Jokaisella miehellä, naisella ja lapsella, olipa hän mitä tahansa kansaa, uskoa tai väriä – jokaisella, riippumatta siitä, missä hän asuu tai mihin hän uskoo tai mitä hän tekee – on sisimmässään katoamaton Kristuksen valo.” (”Kristuksen valo”, *Liahona*, huhtikuu 2005, s. 9, 10.)

• Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on pannut merkille muutamia eroja Pyhän Hengen ja Kristuksen valon välillä:

”Pyhää Henkeä ei pitäisi sekoittaa siihen Henkeen, joka täyttää avaruuden äärettömyyden ja joka on läsnä kaikkialla. Tämä toinen Henki on persoonaton, eikä sillä ole kokoa eikä ulottuvuuksia; se lähtee Isän ja Pojan kasvojen edestä ja on kaikessa. Meidän tulisi puhua Pyhästä Hengestä persoonana käyttäen sanaa ’Hän’, ja tästä toisesta Hengestä käyttäen sanaa ’se’, vaikkakin puhuessamme Pyhän Hengen voimasta tai lahjasta on asianmukaista sanoa ’se’.

Pyhä Henki on, kuten meille nykyajan ilmoituksissa opetetaan, jumaluuden kolmas jäsen ja henkipersoona. Näitä nimityksiä käytetään samamerkityksisinä: Jumalan Henki, Herran Henki, Totuuden Henki, Pyhä Henki, Puolustaja, Lohduttaja; ne kaikki tarkoittavat Pyhää Henkeä. Samoja nimityksiä käytetään monesti puhuttaessa Jeesuksen Kristuksen Hengestä, jota sanotaan myös totuuden valoksi, Kristuksen valoksi, Jumalan Hengeksi ja Herran Hengeksi; ja kuitenkin ne ovat erillisiä ja selvästi erotettavia asioita. Esiintyy hyvin paljon sekaannusta, koska emme ole pitäneet sitä selvänä mielessämme.” (Ks. *Pelastuksen oppeja*, toim. Bruce R. McConkie, 3 osaa, 1977–1982, osa 1, s. 57.)

• Jumalan innoitus Kristuksen valon välityksellä ei rajoitu vain tämän kirkon jäseniin. Kristuksen valo on vaikuttanut moniin maailman johtohenkilöihin.

”Ensimmäinen presidenttikunta on sanonut:

’Maailman suuret uskonnolliset johtajat, kuten Muhammed, Konfutse ja uskonpuhdistajat, sekä sellaiset filosofit kuin Sokrates, Platon ja monet muut, saivat osan Jumalan valkeudesta. Jumala antoi heille moraalisia totuuksia valistaakseen kokonaisia kansoja ja saattaakseen ihmiset korkeammalle ymmärryksen tasolle. – –

Uskomme, että Jumala on antanut ja antaa kaikille kansoille riittävästi tietoa auttaakseen näitä matkalla iankaikkiseen pelastukseen.’ (*Statement of the First Presidency regarding God’s Love for All Mankind*, 15. helmikuuta 1978.)” (James E. Faust, ”Yhteys Pyhään Henkeen”, *Liahona*, maaliskuu 2002, s. 4.)

• Vanhin Robert D. Hales kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt Kristuksen valon ja Pyhän Hengen lahjan välistä suhdetta:

”Jokainen meistä tuo maailmaan valoa, Kristuksen valoa. – –

Kun käytämme Kristuksen valoa erottaaksemme ja valitaksemme sen, mikä on oikein, meidät voidaan johdattaa vieläkin suurempaan valoon: saamaan Pyhän Hengen lahja.” (”Pimeydestä Hänen ihmeelliseen valoonsa”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 77.)

Moroni 7:17 📖. Kelvottomista lähteistä tuleva ohjaus

• Saatanalla on kyky antaa vääriä ilmoituksia niille, jotka yrittävät saada ilmoitusta väkisin tai painostamalla. Yhteydenpito Saatanan kanssa johtaa aina pois Kristuksen luota. Presidentti Boyd K. Packer on neuvonut meitä näiden väärien hengellisten sanomien suhteen:

”Olkaa alati varuillanne, ettei kelvottomasta lähteestä tuleva ohjaus eksyttäisi teitä. Teille voidaan antaa vääriä hengellisiä viestejä. On olemassa vääriä henkiä niin kuin on vääriä enkeleitäkin (ks. Moroni 7:17). Varokaa, ettei teitä eksytetä, sillä perkele voi tulla valon enkeliksi tekeytyneenä.

Hengellisyytemme ja tunne-elämämme ovat niin läheisesti yhteen liittyneet, että tunneperäisen mielijohteen voi sekoittaa hengelliseen. Joskus tapaa ihmisiä, jotka luulevat saavansa hengellisiä ilmoituksia Jumalalta, vaikka nuo kehotukset ovat joko tunneperäisiä tai sitten lähtöisin vastustajasta." (Ks. "Herran lamppu", *Valkeus*, joulukuu 1988, s. 37.)

Moroni 7:19–25. "Tartutte kaikkeen hyvään"

• Mormon opetti, että usko on ratkaiseva tekijä, jotta voi tarttua kaikkeen hyvään (ks. Moroni 7:25). Apuyhdistyksen kotikäyntiopetussanomassa selitetään, kuinka voimme uskon avulla "tarttua kaikkeen hyvään", ja opetetaan seuraavaa:

"Henkilökohtaisen todistuksen vahvistaminen edellyttää halua ja sellaisten valintojen tekemistä, jotka lisäävät meidän uskoamme ja toivoamme. Kun me haluamme 'tarttua kaikkeen hyvään', me valitsemme väistämättä uskoa vahvistavia tekoja:

Me varaamme aikaa merkitykselliseen rukoukseen.

Me muistamme ja uudistamme liittomme säännöllisesti nauttimalla sakramentin ja käymällä temppelissä.

Me käytämme pyhiä kirjoituksia henkilökohtaisena tiekarttana, joka opastaa tekojamme.

Me ystävystymme sellaisten ihmisten kanssa, jotka auttavat meitä vahvistamaan todistustamme.

Me omaksumme palvelemisen osaksi jokapäiväistä elämäämme."

(Ks. "He – – pitivät kiinni kaikesta hyvästä", *Valkeus*, huhtikuu 1991, s. 25.)

• Palvellessaan Alkeisyhdistyksen ylimmässä johtokunnassa sisar Michaelene P. Grassli sanoi, että kun teemme hyvää, me asetumme Jumalan puolelle: "Me voimme samalla tavoin kouluttaa hengellisiä aistejamme, niin että voimme tunnistaa taivaallisen Isämme tahdon omalla kohdallamme. Me koulutamme hengellisiä aistejamme tekemällä hyvää. Meitä opetetaan tutkimaan 'uutterasti Kristuksen valossa, jotta voitte erottaa hyvän pahasta; ja jos te tartutte kaikkeen hyvään ettekä sitä tuomitse, te olette varmasti Kristuksen lapsia' (Moroni 7:19)." (Ks. "Seuratkaa Häntä", *Valkeus*, tammikuu 1990, s. 86.)

Moroni 7:22–32

Kuinka näissä jakeissa käsitellyt periaatteet auttavat meitä "tarttumaan kaikkeen hyvään"?

Moroni 7:29–31. Palvelevia enkeleitä

• Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Mormonin kirjassa kerrotaan enkeleitä olevan olemassa:

"Olen vakuuttunut siitä, että yksi Mormonin kirjan syvällisistä teemoista on enkelien tehtävä ja yleinen olemassaolo ja keskeinen osallistuminen evankeliumin kertomuksessa. – –

Yksi niistä asioista, joista tulee elämässämme sitä tärkeämpiä, mitä pidempään elämme, on enkelien todellisuus, heidän työnsä ja palvelutehtävänsä. En viittaa tässä yksinomaan enkeli Moroniin vaan myös niihin henkilökohtaisempiin palveleviin enkeleihin, joita on keskuudessamme ja ympärillämme, joille on annettu kyky auttaa meitä ja jotka tekevät juuri sitä (ks. 3. Nefi 7:18 ; Moroni 7:29–32, 37; OL 107:20). – –

Uskon, että meidän tulee puhua enkelien palvelusta, uskoa siihen ja todistaa siitä enemmän kuin me toisinaan teemme. He muodostavat yhden Jumalan suurenmoisista keinoista todistaa verhon läpi, eikä mikään todiste koko tässä maailmassa opeta tätä periaatetta niin selkeästi ja niin voimallisesti kuin Mormonin kirja." ("For a Wise Purpose", *Ensign*, tammikuu 1996, s. 16–17.)

• Vanhin Bruce C. Hafen seitsemänkymmenen koorumista on opettanut, että enkelit palvelevat yhä edelleen ihmislapsia:

"Näiden *näkymättömien* enkelien palvelu on mitä ylevintä kanssakäymistä taivaan ja maan välillä ilmaisten voimallisesti Jumalan huolenpidon meitä kohtaan sekä suoden konkreettisen varmuuden ja hengellistä ravintoa niille, jotka ovat suuressa hädässä. – –

Milloin enkelit tulevat? Jos pyrimme olemaan kelvollisia, he ovat meidän lähellämme, kun tarvitsemme heitä eniten." ("When Do the Angels Come?", *Ensign*, huhtikuu 1992, s. 12, 16.)

Moroni 7:29–31
Mikä on tarkasti ottaen palvelevien enkelien tehtävä?

Moroni 7:32–39. Usko Jeesukseen Kristukseen

• Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on neuvonut meille, mitä tarkoittaa uskoa Jeesukseen Kristukseen:

"Kun saatte horjumattoman uskon Jeesukseen Kristukseen, se täyttää elämänne loistavalla valolla. Te ette ole enää yksin kamppailemassa sellaisten haasteiden parissa, joiden tiedätte olevan itsellenne ylivoimaisia voittaa tai hallita, sillä Hän on sanonut: '*Jos teillä on usko minuun*, teillä on voima tehdä kaikki, *minkä minä näen hyväksi*' (Moroni 7:33, kursivointi lisätty).

Jos olette epätoivoisia, rikkomusten piinaamia, sairaita tai yksinäisiä tai tarvitsette epätoivoisesti lohdutusta ja tukea, todistan teille vakaasti, että Herra auttaa teitä, kun noudatatte tarkasti sitä hengellistä lakia, johon avun saaminen perustuu. Hän on teidän Isänne. Te olette Hänen lapsiaan. Hän rakastaa teitä. Hän ei koskaan petä teitä. Tiedän, että Hän siunaa teitä." (Ks. "Avun saaminen Herralta", *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 100.)

Moroni 7:40–44. Toivo

• Mormon puhui toivosta, joka tulee tai syntyy uskosta Kristukseen (ks. Moroni 7:40, 42). Toivolla, joka keskittyy Herran Jeesuksen Kristuksen elämään ja tehtävään, on voima kohottaa meidät kaikkien mahdollisesti kohtaamiemme vastoinkäymisten yläpuolelle. Presidentti James E. Faust (1920–2007) ensimmäisestä presidenttikunnasta on opettanut, että toivo tuo rauhaa hankalaan elämään:

"On olemassa merkittäviä toivon lähteitä, jotka ovat omien kykyjemme, oppimisemme, voimiemme ja suorituskykymme yläpuolella. Niihin kuuluu Pyhän Hengen lahja. Tämän jumaluuden jäsenen suurenmoisen siunauksen kautta me voimme 'tietää totuuden kaikesta' [Moroni 10:5].

Toivo on sielumme ankkuri. En tiedä ketään, joka ei tarvitsisi toivoa – olipa hän nuori tai vanha, vahva tai heikko, rikas tai köyhä. Mormonin kirjassa meitä kehotetaan: 'Sen tähden jokainen, joka uskoo Jumalaan, voi *varmasti toivoa* parempaa maailmaa, aivan niin, sijaa Jumalan oikealla puolella, mikä toivo tulee uskosta, on ihmisten sieluille ankkurina, joka tekee heistä varmoja ja lujia saaden heidät alati tekemään runsaasti hyviä tekoja ja johdattaa heitä kirkastamaan Jumalaa' [Et. 12:4, kursivointi lisätty.] – –

Tässä elämässä jokaisella on haasteensa ja vaikeutensa. Se kuuluu koetukseemme kuolevaisuudessa. Joidenkin näiden koettelemusten syytä ei voida ymmärtää helposti paitsi uskon ja toivon pohjalta, koska usein asioilla on laajempi tarkoituksensa, jota me emme aina ymmärrä. Rauha tulee toivon kautta." (Ks. "Toivo, sielun ankkuri", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 70.)

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että meillä voi olla toivo, koska ulottuvillamme on aina jumalallista apua: "Silloinkin, kun vastoinkäymisten tuulet puhaltavat, Isämme pitää meidät ankkuroituina toivoomme. Herra on luvannut: 'En minä jätä teitä orvoiksi' [Joh. 14:18], ja Hän pyhittää meidän ahdinkomme meidän hyväksemme [ks. 2. Nefi 2:2]. Silloinkin, kun koettelemuksemme tuntuvat ylivoimaisilta, voimme saada voimaa ja toivoa Herran varmasta lupauksesta: 'Älkää säikähtäkö älkääkä pelätkö – –, sillä tämä ei ole teidän sotanne vaan Jumalan' [2. Aikak. 20:15]." (Ks. "Jumalallisten ominaisuuksien jalostaminen", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 30.)

Moroni 7:43–44. "Sydämeltään sävyisä ja nöyrä"

• Piispa H. David Burton johtavasta piispakunnasta on kuvannut sävyisyyden omaksumisen hyveitä ja vaiheita: "Sävyisyys on ehdottoman tärkeää Kristuksen kaltaiseksi tulemisessa. Ilman sitä ei voi kehittää muita tärkeitä hyveitä. Mormon totesi: 'Kukaan ei ole otollinen Jumalan edessä, paitsi sydämeltään sävyisät ja nöyrät' (Moroni 7:44). Sävyisäksi tuleminen on prosessi. Meitä pyydetään ottamaan joka päivä ristimme (ks. Luuk. 9:23). Ristimme nostamisen ei pidä olla satunnainen

toimi. Se, että on enemmän sävyisyyttä ei ole samaa kuin heikkous, vaan se on 'asennoitumista *ystävällisesti* ja *lempeästi*. Se heijastaa varmuutta, voimaa ja tyyneyttä. Se heijastaa tervettä itseluottamusta ja aitoa itsehillintää.' (Neal A. Maxwell, "Meekly Drenched in Destiny", julkaisussa *Brigham Young University 1982–83 Fireside and Devotional Speeches*, 1983, s. 2.) Kun olemme sävyisämpiä, Henki voi opettaa meitä." (Ks. "Suo enemmän mulle Sun pyhyyttäsi", *Liahona*, marraskuu 2004, s. 99.)

Moroni 7:44. Usko, toivo ja rakkaus

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka uskon, toivon ja rakkauden tärkeät totuudet liittyvät yhteen:

"Apostoli Paavali opetti, että kolme jumalallista periaatetta muodostavat perustan, jolle me voimme rakentaa elämämme. Ne ovat usko, toivo ja rakkaus (ks. 1. Kor. 13:13). Yhdessä ne muodostavat lujan perustan kuten kolmijalkaisen jakkaran jalat. Jokainen periaate on itsessään tärkeä, mutta samalla jokaisella on tärkeä tukijan tehtävä. Niistä jokainen on epätäydellinen ilman muita. Toivo auttaa uskoa kehittymään. Samalla tavoin tosi usko synnyttää toivoa. Kun me alamme menettää toivoamme, myös meidän uskomme määrä horjuu. Yhdessä toimivien uskon ja toivon periaatteiden lisäksi täytyy olla rakkautta, joka on suurin kaikista. Mormonin mukaan 'aito rakkaus on Kristuksen puhdasta rakkautta, ja se kestää ikuisesti' (Moroni 7:47). Se on uskomme ja toivomme täydellinen ilmentymä.

Yhdessä toimien nämä kolme iankaikkista periaatetta antavat meille laajan iankaikkisen näkökulman, jota me tarvitsemme kohdataksemme elämän vaikeimmat haasteet, joihin kuuluvat viimeisten aikojen profetoidut koettelemukset. Tosi usko edistää toivoa tulevaan. Se suo meidän nähdä enemmän kuin vain itsemme ja senhetkiset huolemme. Toivon vahvistamina meitä innoitetaan osoittamaan Kristuksen puhdasta rakkautta päivittäisen kuuliaisuuden ja kristillisen palvelemisen kautta." (Ks. "Toteutuneen toivon ilo", *Valkeus*, tammikuu 1993, s. 33.)

• Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, kuinka uskon, toivon ja rakkauden ominaisuudet liittyvät täysin Jeesukseen Kristukseen:

"Ei ole mitenkään yllättävää, että tuolla uskon, toivon ja rakkauden kolmikolla, joka tuo meidät Kristuksen tykö, on voimakas keskinäinen yhteys: usko on uskoa Herraan Jeesukseen Kristukseen, toivo on toivoa Hänen sovituksestaan, ja rakkaus on Kristuksen puhdasta rakkautta (ks. Et. 12:28; Moroni 7:47). Jokainen näistä ominaisuuksista tekee meidät kelvollisiksi selestiseen valtakuntaan (ks. Moroni 10:20–21; Et. 12:34). Jokainen niistä edellyttää ensi kädessä, että me olemme sävyisiä ja nöyriä (ks. Moroni 7:39, 43).

Usko ja toivo ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa, eikä niitä voi aina selkeästi erottaa toisistaan eikä selvittää, kumpi tulee ensin. Vaikka toivo ei ole täydellistä tietoa, sen elähdyttämät odotukset ovat 'varmasti' tosia (Et. 12:4; ks. myös Room. 8:24; Hepr. 11:1; Alma 32:21). Palautetun teologian geometriassa toivon kehä on suurempi kuin uskon kehä. Jos usko kasvaa, toivon kehä laajenee vastaavasti." (Ks. "Toivon kirkkaus", *Valkeus*, tammikuu 1995, s. 33.)

Moroni 7:44–48 📖. Rakkaus – Kristuksen puhdas rakkaus

• Joidenkuiden mielestä rakkaus on jotakin, mitä voimme saada omin neuvoin tietoisten ponnistelujen ja nimenomaisten tekojen kautta. Kristuksen rakkauden saaminen edellyttää kuitenkin apua ja siunauksia taivaalliselta Isältämme. Profeetta Mormon on kehottanut meitä tavoittelemaan rakkautta ja rukoilemaan "Isää koko sydämen voimalla". Silloin tätä rakkautta suodaan "kaikille [Hänen] Poikansa Jeesuksen Kristuksen tosi seuraajille". (Moroni 7:48.)

Vanhin Robert J. Whetten seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt: "Uskon tavoin Kristuksen kaltainen rakkaus on Hengen lahja, ja se annetaan henkilökohtaisen vanhurskauden periaatteiden nojalla ja sen mukaisesti, missä määrin olemme kuuliaiset niitä lakeja kohtaan, joihin se perustuu. Uskon tavoin rakkautta pitää harjoittaa, jotta se kasvaisi." ("Totiset seuraajat", *Liahona*, heinäkuu 1999, s. 35.)

• Vanhin Dallin H. Oaks on kuvannut Kristuksen kaltaista rakkautta sekä sitä, mitä ihmisen on tehtävä saadakseen sitä: "Rakkaus, 'Kristuksen puhdas rakkaus' (Moroni 7:47), ei ole pelkkä *teko* vaan *tila*, olotila. Rakkaus saadaan seurauksena teoista, jotka johtavat

kääntymykseen. Rakkaus on jotain, jollaiseksi ihminen tulee. Siksi Moroni julisti: 'Ellei siis ihmisillä *ole* rakkautta, he eivät voi periä sitä sijaa, jonka sinä olet valmistanut Isäsi huoneisiin' (Et. 12:34, kursivointi lisätty)." (Ks. "Haaste muuttua", *Liahona*, tammikuu 2001, s. 42.)

• Vanhin Jeffrey R. Holland on opettanut, miksi Kristuksen kaltainen rakkaus on niin suuri siunaus meidän elämässämme:

"'Kristuksen puhtaan rakkauden' suurempi määritelmä ei kuitenkaan tarkoita sitä, mitä me kristityt yritämme osoittaa muita kohtaan siinä enimmäkseen onnistumatta, vaan pikemminkin sitä, mitä Kristus onnistui täydellisesti osoittamaan meitä kohtaan. Tiedossamme on vain yksi kerta, jolloin on osoitettu *todellista* rakkautta. Se näkyy täydellisenä ja puhtaana Kristuksen ehtymättömässä, äärettömässä ja sovittavassa rakkaudessa meitä kohtaan. Juuri Kristuksen rakkaus meitä kohtaan on kärsivällinen ja lempeä, ei kadehdi. Juuri Hänen rakkautensa meitä kohtaan 'ei pöyhkeile', 'ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa'. Juuri Kristuksen rakkaus meitä kohtaan kestää kaiken, 'kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii'. Kristuksesta näkee, että 'rakkaus ei koskaan katoa'. Juuri tämä rakkaus – Hänen puhdas rakkautensa meitä kohtaan – on se, mitä ilman me emme olisi mitään, olisimme toivottomia, säälittävimpiä kaikista ihmisistä. Todellakin ne, joilla viimeisenä päivänä havaitaan olevan Hänen rakkautensa siunauksia – sovitus, ylösnousemus, iankaikkinen elämä, iankaikkinen lupaus – heidän käy epäilemättä hyvin.

Tämä ei millään tavoin vähättele sitä käskyä, jonka mukaan meidän on määrä pyrkiä omaksumaan tällaista rakkautta toisiamme kohtaan. – – Meidän tulisi pyrkiä olemaan uskollisempia ja väsymättömämpiä, pitkämielisempiä ja ystävällisempiä, vähemmän kateellisia ja vähemmän pöyhkeileviä suhteessamme toisiin. Meidän tulisi elää kuten Kristus eli, ja meidän tulisi rakastaa kuten Kristus rakasti. Mutta 'Kristuksen *puhdas* rakkaus', josta Mormon puhui, on nimenomaan sitä – Kristuksen rakkautta. Sen jumalallisen, lunastavan lahjan ansiosta meillä on kaikki; ilman sitä meillä ei ole mitään ja pohjimmiltamme me emme ole mitään, paitsi lopussa 'riivaajia, Perkeleen enkeleitä' [2. Nefi 9:9].

Elämä antaa osansa peloista ja epäonnistumisista. Joskus asiat eivät suju hyvin. Joskus ihmiset pettävät meidät tai talousasiat tai liikeasiat tai yhteiskunta pettävät meidät. Mutta ajassa ja iankaikkisuudessa on yksi asia, joka *ei* petä meitä – Kristuksen puhdas rakkaus. – –

Näin Kristuksen rakkauden ihme sekä pelastaa että muuttaa meidät. Hänen sovittava rakkautensa pelastaa meidät kuolemasta ja helvetistä sekä säästää meidät lihalliselta, aistilliselta ja perkeleelliseltä käytökseltä. Lisäksi se lunastava rakkaus muuttaa sielun kohottaen sen langenneen maailman mittapuiden yläpuolelle johonkin paljon ylevämpään, paljon pyhempään. Siksi meidän on pidettävä kiinni rakkaudesta – Kristuksen puhtaasta rakkaudesta meitä kohtaan ja omasta päättäväisestä pyrkimyksestämme kohti puhdasta rakkautta Häntä ja kaikkia muita kohtaan – sillä ilman sitä me emme ole mitään ja meidän ikuisen onnen suunnitelmamme joutuisi täysin hukkaan. Ilman Kristuksen lunastavaa rakkautta elämässämme eivät mitkään muut ominaisuudet – edes hyveelliset ominaisuudet ja esimerkilliset hyvät teot – yllä pelastukseen ja iloon." (*Christ and the New Covenant*, 1997, s. 336–337.)

Moroni 7:48. Rukoilkaa "koko sydämen voimalla"

• Kohdassa Moroni 7:48 opetetaan, kuinka rakkaus tulee ihmiselle, joka rukoilee jatkuvasti "koko sydämen voimalla", eli hän haluaa sitä enemmän kuin mitään muuta. Tämä rukouksen palavuus aikaansaa tuloksia myös silloin kun ihminen rukoilee muitakin asioita. Presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) on opettanut, että rukoustemme palavuus vaikuttaa perheeseemme: "Perhepiirissä lapsemme oppivat vanhempiaan kuuntelemalla puhumaan taivaalliselle Isälleen. He oppivat piankin huomaamaan, kuinka syvällisiä ja vilpittömiä rukouksemme ovat. Jos rukouksemme ovat kiireisiä tai peräti muodostumassa rituaaliksi, jossa ajatukset eivät ole mukana, he huomaavat senkin. Meidän on parempi tehdä perheessämme ja yksityisesti niin kuin Mormon kehotti: 'Rukoilkaa siis, rakkaat veljeni, Isää koko sydämen voimalla' (Moroni 7:48)." (Ks. "Rukoilkaa alati", *Valkeus*, maaliskuu 1982, s. 2–3.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitkä luvussa Moroni 7 mainitut kriteerit auttavat meitä määrittämään, mikä on hyvää ja mikä pahaa?
- Miksi rakkaus on ”suurin kaikista” lahjoista? (Moroni 7:46.)
- Miten asenteesi ja aikomuksesi vaikuttavat palvelessasi muita?

Ehdotettuja tehtäviä

- Käytä pohjana niitä ominaisuuksia, jotka luetellaan kohdassa Moroni 7:45 📖 ja Mormonin vetoomuksessa kohdassa Moroni 7:48, ja kirjoita muutama rivi siitä, mitä sinä voit tehdä lisätäksesi Kristuksen kaltaista rakkautta elämässäsi.

Luku 55

Moroni 8–9

Johdanto

Mitä uskollisilta kirkon jäseniltä odotetaan aikana, jolloin monet Kristuksen seuraajat hylkäävät vanhurskauden tavoitellakseen maailman houkutuksia? Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on selittänyt: ”Viimeisessä Mormonin kirjaan muistiin merkityssä kirjeessään pojalleen Moronille Mormon antoi neuvoja, jotka soveltuvat meidän aikaamme. Isä ja poika kumpikin näkivät yhden kristityn sivilisaation tuhoutuvan kokonaan, koska sen kansa ei tahtonut palvella maan Jumalaa, Jeesusta Kristusta. Mormon kirjoitti: ’Ja nyt, rakas poikani, heidän paatumuksestaan huolimatta tehkäämme uutterasti työtä, sillä jos me lakkaisimme tekemästä työtä, me joutuisimme tuomion alaisiksi, sillä meillä on työ tehtävänä tässä tomumajassa ollessamme, jotta voisimme voittaa kaiken vanhurskauden vihollisen ja antaa sielumme levätä Jumalan valtakunnassa’ (Moroni 9:6). Teillä ja minulla on samanlainen työ tehtävänä nyt – voittaa vihollinen ja antaa sielumme levätä valtakunnassa.” (Ks. ”Tulkaa Kristuksen tykö”, *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 79.)

Kun Mormonin kirja lähestyy loppuaan, se julistaa sovituksen voimaa ja osoittaa Mormonin uskollisuuden vanhurskauden asiassa silloinkin kun nefiläiset olivat nopeasti vajoamassa syvään jumalattomuuteen. Mormon kertoo kirjeissään pojalleen Moronille synnin väistämättömistä vaikutuksista ja siitä, kuinka ”tunnon turtuminen” johtaa sanoin kuvaamattomaan jumalattomuuteen. Moronin kirjan luvut 8–9 antavat arvokasta näkemystä siihen, kuinka tärkeää on elää evankeliumin ensimmäisten periaatteiden ja toimitusten mukaisesti.

Selityksiä

Moroni 8:1–8. Pienten lasten kastaminen kielletään

• Luku Moroni 8 sisältää kirjeen, jonka Moroni sai isältään Mormonilta ja jossa vastataan kysymykseen, tarvitsevatko pienet lapset kastetta. Huomaa, että Mormon sai vastaukset tähän opilliseen kysymykseen suoraan ilmoituksena Herralta (ks. Moroni 8:7). Kastetoimitus on ”syntien anteeksisaamiseksi” (OL 49:13). Pienet lapset eivät kuitenkaan ole tehneet syntiä. Itse asiassa he eivät kykene tekemään syntiä eikä Saatana pysty kiusaamaan heitä, kuten Opissa ja liitoissa selitetään:

”Pienet lapset on lunastettu maailman perustamisesta asti minun Ainosyntyiseni kautta;

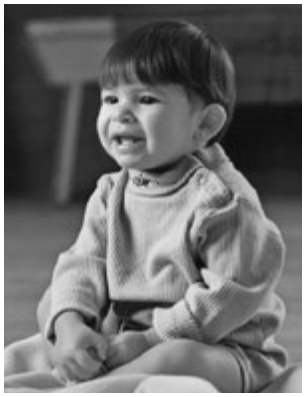

sen tähden he eivät voi tehdä syntiä, sillä Saatanalle ei ole annettu valtaa kiusata pieniä lapsia, ennen kuin he alkavat tulla vastuullisiksi minun edessäni” (OL 29:46–47).

Herra on asettanut iän, jolloin vastuullisuus alkaa – 8-vuotiaana (ks. JSR 1. Moos. 17:11; OL 68:25). Ne, jotka kastavat pieniä lapsia poistaakseen perisynnin eli Aadamin kirouksen, kuten jotkut sitä nimittävät, tekevät niin vailla oikeaa ymmärrystä Jumalasta ja Hänen suunnitelmastaan (ks. Moroni 8:8).

> ***Moroni 8:3***
>
> *Kuinka tämä jae osoittaa vanhurskaan isän rakkautta poikaansa kohtaan? Millä tavoin tämä jae antaa mallin Kristus-keskeisille ihmissuhteille?*

Moroni 8:8. ”Ympärileikkauksen laki on päättynyt”

• Jumala julisti Abrahamille: ”Ja minä vahvistan ympärileikkauksen liiton sinun kanssasi, ja se on oleva minun liittoni minun ja sinun ja sinun jälkeläistesi välillä sinun jälkeesi heidän sukupolvissaan, niin että voit tietää ikuisesti, etteivät lapset ole vastuullisia minun edessäni, ennen kuin he ovat kahdeksan vuotta vanhoja” (JSR 1. Moos. 17:11). Edelleen Jumala julisti Abrahamille, että ympärileikkaus oli ”merkkinä liitosta, joka on meidän välillämme, minun ja teidän” (1. Moos. 17:11). Luopumuksen henki johti entisaikoina kuitenkin monet ihmiset uskomaan, että ympärileikkaus oli välttämätön, jotta poikalapsista tulisi pyhiä.

Ympärileikkauksen lain ei ollut tarkoitus kestää ikuisesti. Vapahtajan sanat ilmoitettiin Mormonille: ”Ympärileikkauksen laki on päättynyt minussa” (Moroni 8:8).

Opissa ja liitoissa selitetään, miksi ympärileikkauksen laki päättyi (ks. OL 74:2–7).

Moroni 8:9–15. Pienten lasten kastaminen on ”vakavaa pilkkaa Jumalan edessä”

• Mormon tuomitsi voimakkaasti lapsikastekäytännön. Hän julisti, että oli ”vakavaa pilkkaa Jumalan edessä, että te kastaisitte pieniä lapsia” (Moroni 8:9). Profeetta Joseph Smith (1805–1844) on opettanut, että lapsikaste kieltää Jumalan luonteen ja Jeesuksen Kristuksen sovituksen pelastavan voiman: ”Se käsitys, että pienet lapset on kastettava tai pirskoteltava, jotta he eivät joutuisi helvettiin, on väärä oppi. Sille ei löydy tukea pyhistä kirjoituksista, eikä se ole yhdenmukainen Jumalan luonteen kanssa. Kaikki lapset on lunastettu Jeesuksen Kristuksen verellä, ja samalla hetkellä kun lapset erkanevat tästä maailmasta, heidät otetaan Abrahamin helmaan.” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 99.)

Moroni 8:22–24. ”Ne, jotka ovat ilman lakia”

• Monet ihmiset elävät ja kuolevat tietämättä koskaan Kristuksen laista. Näille henkilöille opetetaan evankeliumia henkimaailmassa. Siellä heillä on mahdollisuus osoittaa uskoa ja tehdä parannus synneistään. Elävät sijaiset maan päällä suorittavat tarvittavat toimitukset heidän puolestaan, ja pelastuksen siunaukset voivat olla heidän.

© 1985 Robert Barrett

Niitä, jotka eivät kykene ymmärtämään evankeliumia, ei pidetä vastuullisina. Pienten lasten tavoin he ovat ”eläviä Kristuksessa” (Moroni 8:12; ks. myös OL 29:49–50).

Presidentti Joseph Fielding Smith (1876–1972) on selittänyt: ”Heidät lunastetaan ilman kastetta, ja he pääsevät Jumalan selestiseen valtakuntaan, missä meidän uskomme mukaan heidän kykynsä palautetaan ennalleen tai muut vajavuutensa korjataan Isän armon ja oikeudenmukaisuuden mukaisesti” (*Answers to Gospel Questions*, toim. Joseph Fielding Smith jr., 5 osaa, 1957–1966, osa 3, s. 21).

Moroni 8:25–26. Sydämen sävyisyys ja nöyryys

• Mormon kuvaili sitä, kuinka usko Kristukseen, parannus, kaste, Pyhän Hengen lahja ja syntien anteeksianto liittyvät toisiinsa. Hän opetti, että syntien anteeksiannon myötä tulee sydämen sävyisyys ja nöyryys.

Vanhin Francisco J. Viñas seitsemänkymmenen koorumista on kuvannut joitakin sydämeltään sävyisän ja nöyrän ihmisen ominaisuuksia: ”Henkilöllä, joka saavuttaa sydämen sävyisyyden ja nöyryyden ja joka nauttii Pyhän Hengen kumppanuudesta, ei ole mitään halua pahoittaa muiden mieltä tai loukata heitä eikä antaa muilta saamiensa loukkausten vaikuttaa itseensä. Hän kohtelee puolisoaan ja lapsiaan rakastaen ja kunnioittaen ja säilyttää hyvät suhteet kaikkiin, joiden kanssa on tekemisissä. Johtotehtävissään kirkossa hän käyttää samoja periaatteita kuin hän käyttää kotona osoittaen siten, ettei hän oman kotinsa seinien sisäpuolella *poikkea* mitenkään siitä, mitä hän on suhteissaan kirkon jäseniin.” (Ks. ”Evankeliumin yksinkertaisten ja selkeiden opetusten soveltaminen perheessä”, *Liahona*, toukokuu 2004, s. 39–40.)

Moroni 8:26

Kuinka syntien anteeksianto johtaa Pyhän Hengen tuntemiseen? Kuinka voimme paremmin säilyttää Pyhän Hengen, kun olemme kerran sen saaneet?

Moroni 8:28–29. ”Henki on lakannut kiistelemästä sen kanssa”

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että ihmiset menettävät Pyhän Hengen kumppanuuden, jos he hylkäävät evankeliumin valon ja tiedon: ”Monet päättävät kulkea lihallisuuden teitä ja toimia vastoin Hengen kutsua. On mahdollista turruttaa omatunto siihen pisteeseen, että Henki ottaa pois vaikutuksensa eikä ihminen enää tiedä eikä välitä mistään, mikä on hyvää ja kohottavaa. ’Sillä

ei minun Henkeni ainaisesti kiistele ihmisen kanssa, sanoo Herra Sebaot' (OL 1:33)." (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 260.)

Moroni 9:3–5. Viha

• Mormon kirjoitti, että nefiläiset aina vapisivat ja vihoittelivat (ks. Moroni 9:4) häntä vastaan, kun hän puhui heille selkeästi Jumalan sanaa. Tämä suhtautuminen on yhdenmukainen muiden pyhien kirjoitusten esimerkkien kanssa niistä, jotka olivat paaduttaneet sydämensä vanhurskauden periaatteille. Jerediläiset hylkäsivät Eterin ja yrittivät surmata hänet (ks. Et. 13:22). Jerusalemin asukkaat tavoittelivat Lehin henkeä (ks. 1. Nefi 1:19–20). Jumalattomat Ammonihassa olivat niin vihaisia, että he polttivat uskovat ihmiset ja kaikki näiden kirjoitukset (ks. Alma 14). Tämä suhtautuminen Jumalan sanaan on osoituksena pidemmälle edenneestä jumalattomuudesta, joka usein edeltää kaupunkien tai yhteisöjen täydellistä tuhoa.

• Monet meidän aikamme ihmiset uskovat olevansa oman vihansa uhreja. Vanhin Lynn G. Robbins seitsemänkymmenen koorumista on selittänyt, että me pystymme valitsemaan, reagoimmeko me vihastuen vai emme:

"Hänen [Saatanan] viekkaan taktiikkansa päämääränä on erottaa viha tahdonvapaudesta ja saada meidät uskomaan, että olemme sellaisen tunteen uhreja, jota emme pysty hallitsemaan. Kuulemme sanottavan: 'Menetin malttini.' Malttinsa menettäminen on mielenkiintoinen sananvalinta, josta on tullut laajalti käytetty sanonta. 'Menettää jotakin' viittaa siihen, että 'ei ollut tarkoitus', 'vahingossa', 'vastoin tahtoa', 'ei vastuussa' – huolimaton ehkä, mutta 'ei vastuussa'.

'Hän sai minut suuttumaan.' Tämä on toinen kuulemamme lausahdus, joka ilmaisee hillinnän tai tahdonvapauden puutetta. Se on myytti, joka on kumottava. Kukaan ei saa meitä suuttumaan. Muut eivät tee meitä vihaisiksi. Mitään pakkoa ei ole. Vihastuminen on tietoinen valinta, se on päätös. Sen vuoksi me voimme päättää olla suuttumatta. *Me* itse valitsemme!

Niille, jotka sanovat: 'Mutta en voi itselleni mitään', vastaa kirjailija William Wilbanks: 'Pötypuhetta. Aggressio, – – vihan tukahduttaminen, siitä puhuminen, huutaminen ja karjuminen' ovat kaikki opittuja vihan käsittelytapoja. 'Me *valitsemme* sen, mikä on aikaisemmin osoittautunut meille käyttökelpoiseksi. Huomaatteko koskaan, kuinka harvoin menetämme malttimme esimiehemme turhauttamina mutta kuinka usein menetämme malttimme, kun ystävämme tai perheemme jäsenet ärsyttävät meitä?' ('The New Obscenity', *Reader's Digest*, joulukuu 1988, s. 24, kursivointi lisätty.)" (Ks. "Valinnanvapaus ja viha", *Valkeus*, heinäkuu 1998, s. 90–91.)

Moroni 9:5. Rakkauden menettäminen

• Yksi vihan ja jumalattomuuden murheellisista seurauksista on Hengen vaikutuksen menettäminen. Mormonin kirja opettaa selkeästi, että kun niin tapahtuu, ihminen menettää kyvyn rakastaa toisia. Näin oli laita jumalattomien nefiläisten keskuudessa. Tämä rakkauden menettäminen johtaa sellaisiin asioihin kuten avioeroon, pahoinpitelyyn ja hylkäämiseen – nämä kaikki ovat vallitsevia ongelmia meidän aikanamme.

Vanhin David E. Sorensen seitsemänkymmenen johtokunnasta on selittänyt, kuinka rakkaus voi kadota kodistamme: "Nykyisin on tavallista, että anteeksiannon ja ystävällisyyden hyveitä vähätellään, kun taas pilkantekoon, vihanpitoon ja ankaraan kritiikkiin yllytetään. Ellemme varo, voimme langeta näihin tapoihin omassa kodissamme ja perheessämme ja huomaamme pian arvostelevamme puolisoamme, lapsiamme ja sukulaisiamme. Älkäämme loukatko itsekkäällä arvostelulla niitä, joita eniten rakastamme! Pienet riidat ja pikkumainen arvostelu voivat valloilleen päästyään johtaa perhesuhteidemme myrkyttymiseen ja edelleen vieraantumiseen, jopa pahoinpitelyyn ja avioeroon. Sen sijaan meidän täytyy 'mahdollisimman nopeasti' hillitä riitoja, lopettaa pilkanteko ja arvostelu ja poistaa kauna ja viha – –. Meillä ei ole varaa antaa valtaa sellaiselle vaaralliselle kiihkolle – ei päiväksikään." (Ks. "Anteeksianto korvaa katkeruuden rakkaudella", *Liahona*, toukokuu 2003, s. 11–12.)

Moroni 9:6

Mitä Mormonin sanojen mukaan tapahtuisi, jos hän ja Moroni lakkaisivat ”tekemästä työtä”? Mitä se opettaa meille pysymisestä lujina läpi vaikeuksien?

Moroni 9:9. Siveys ja hyveellisyys on ”kaikkea muuta kalliimpaa ja arvokkaampaa”

• Mormon totesi, että siveys ja hyveellisyys on ”kaikkea muuta kalliimpaa ja arvokkaampaa” (Moroni 9:9). Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on opettanut, kuinka tärkeää on säilyttää siveys:

”Ja nyt sananen teidän nuorten miesten ja nuorten naisten kaikkein yleisimmästä ja vaikeimmasta ongelmasta. Se on teidän suhteenne toisiinne. Kyse on kaikkein voimakkaimmista inhimillisistä vaistoista. Vain elämänhalu on mahdollisesti sitä voimakkaampi.

Herra on tehnyt meidät toisillemme puoleensavetäviksi suurenmoista tarkoitusta varten. Mutta tästä vetovoimasta tulee ruutitynnyri, ellei sitä pidetä hallinnassa. Se on kaunista, kun sitä käsitellään oikealla tavalla. Se on kuolettavaa, jos se riistäytyy käsistä. – –

Rakkaat nuoret ystäväni, te tiedätte, mikä on oikein seksin suhteen. Te tiedätte, milloin olette vaarallisella maaperällä, milloin on hyvin helppoa kompastua ja luisua rikkomuksen kuiluun. Pyydän teitä, että olette varovaisia, pysytte kaukana synnin kallionkielekkeeltä, jolta putoaa niin helposti. Pitäkää itsenne puhtaina sukupuolirikkomuksen pimeästä ja pettymystä tuottavasta pahuudesta. Vaeltakaa sellaisen rauhan päivänpaisteessa, joka tulee kuuliaisuudesta Herran käskyjä kohtaan.

Jos on joku, joka on astunut tuon rajan yli, joka on ehkä jo rikkonut, niin onko hänellä enää mitään toivoa? Tietenkin on. Vilpitön parannus saa aikaan anteeksiannon. Tämä prosessi alkaa rukouksesta. Herra on sanonut: ’Se, joka on tehnyt parannuksen synneistään, se saa anteeksi, enkä minä, Herra, muista niitä enää’ (OL 58:42). Jakakaa taakkanne vanhempienne kanssa, jos mahdollista. Ja tunnustakaa tietenkin myös piispalle, joka on valmis auttamaan teitä.” (Ks. ”Profeetan neuvoja nuorille ja rukous heidän puolestaan”, *Liahona*, huhtikuu 2001, s. 38, 39.)

• Jos olet joutunut seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi, voit olla varma siitä, että et ole rikkonut siveyden lakia. Vanhin Richard G. Scott kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt:

”*Todistan teille vakaasti, että kun toisen henkilön väkivaltaiset, luonnottomat tai sukurutsaiset teot loukkaavat teitä julmasti ja ovat vastoin teidän tahtoanne, te ette ole vastuullisia ettekä saa tuntea syyllisyyttä*. Hyväksikäyttö saattaa jättää teihin arpia, mutta niiden ei tarvitse olla lähtemättömiä. Iankaikkisuuden suunnitelmassa, Herran aikataulun mukaan, nuo vammat voidaan parantaa, kun te teette oman osanne. – –

Jos olette nyt tai aiemmin joutuneet hyväksikäytön kohteeksi, hakekaa apua nyt heti. – –

Puhukaa piispallenne luottamuksellisesti. Hänen kutsumuksensa sallii hänen toimia Herran välikappaleena teidän hyväksenne. Hän voi opilliselta pohjalta ohjata teitä toipumiseen. Iankaikkisen lain ymmärtäminen ja soveltaminen tarjoavat tarvitsemanne parantumisen. Hänellä on oikeus saada Herran innoitusta teidän hyväksenne. Hän voi käyttää pappeutta teidän siunaukseksenne.” (Ks. ”Väkivallan murheellisten arpien parantaminen”, *Valkeus*, heinäkuu 1992, s. 32.)

Moroni 9:18–20. Käydä tunnottomaksi

• Mormon kuvasi pojalleen Moronille heidän kansansa säälittävää hengellistä tilaa. Hän muistutti Moronille, että kansa oli ”vailla periaatteita ja käynyt tunnottomaksi” (Moroni 9:20). Vanhin Neal A. Maxwell (1926–2004) kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että Pyhän Hengen kuiskausten ja Jumalan käskyjen noudattamatta jättäminen voi johtaa meidät tähän tilaan:

”Meidän kykymme tuntea hallitsee käyttäytymistämme monin tavoin, ja kun tuntemuksemme kehottavat meitä tekemään hyvää ja jätämme toimimatta, me heikennämme sitä tuntemisen kykyä. Jeesuksen silmiinpistävä herkkyys lähellään olevien ihmisten tarpeita kohtaan oli nimenomaan se, mikä soi Hänen reagoida toimimalla.

Hengellisen skaalan toisessa päässä on sellaisia henkilöitä kuin Nefin hairahtuvaiset veljet. Nefi pani merkille heidän yhä voimistuvan turtumisensa hengellisiä asioita kohtaan: ’[Jumala] on puhunut teille hiljaisella, vienolla äänellä, mutta teidän tuntonne oli turtunut, niin että ette voineet tuntea hänen sanojaan’ [1. Nefi 17:45].

Kun joudumme liiaksi erheen valtaan, meidän hengellinen vaistomme kuihtuu ja lipeämme kuolevaisuuden keinojen ulottumattomiin. Näin voi tapahtua kokonaisille sivilisaatioille. Valittaessaan tilannetta pojalleen Moronille Mormon kiinnitti huomiota nefiläisen yhteiskunnan rappioon. Siitä oli merkkinä niin syvä jumalattomuus, että Mormon kuvasi kansansa käyneen ’tunnottomaksi’ [Moroni 9:20]. Apostoli Paavali valitti kirkon jäsenten turmiollista irstailua Efesoksessa, koska nämä olivat tyydytyksenhalussaan käyneet niin piittaamattomiksi, että ’heidän tuntonsa on turtunut’ [Ef. 4:19]. Seksin kyllästämä yhteiskunta ei voi todella tuntea kärsivien jäsentensä tarpeita, koska ulospäin suuntautuvan rakkauden omaksumisen sijaan se kääntää ihmisen itsekkäästi sisäänpäin. Kuurous Jumalan hiljaisen, vienon äänen kuiskauksille tarkoittaa myös sitä, että meillä on korvat, mutta emme pysty kuulemaan Jumalan kuiskauksia emmekä myöskään ihmisten pyyntöjä.” (*A Time to Choose*, 1972, s. 59–60.)

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on varoittanut meitä eräästä nykyajan kasvavasta suuntauksesta, joka sekin johtaa Hengen menettämiseen:

”Maailma on muuttumassa yhä meluisammaksi. Vaatetus ja ulkonäkö ja käytös ovat vapaampia ja nuhruisempia ja epäsiistimpiä. Remuisa musiikki ruokottomin sanoin pauhaa kovaäänisistä samalla kun psykedeeliset valot välkkyvät, ja kaikki tämä on luonteenomaista huumekulttuurille. Tällaisen eri variaatiot ovat tulossa yhä suositummiksi ja vaikuttavat nuoriimme. – –

Tämä suuntaus metelin, jännityksen ja kiistelyn lisääntymiseen sekä pidättymisen, arvokkuuden ja muodollisuuden vähenemiseen ei ole sattumanvaraista eikä viatonta eikä vaaratonta.

Ensimmäinen käsky, jonka sotilaallista hyökkäystä johtava komentaja antaa, koskee valloitettavien viestiyhteyksien tukkimista.

Epäkunnioittavuus sopii vastustajan suunnitelmiin, kun hän pyrkii tukkimaan innoituksen herkät kanavat sekä mielessä että hengessä.” (Ks. ”Kunnioitus luo pohjaa innoitukselle”, *Valkeus*, tammikuu 1992, s. 25.)

Moroni 9:25. Hänen kirkkautensa toivo

• Vanhin Neal A. Maxwell on selittänyt, että se toivo, josta Mormon puhui, yhdistyy uskoon Herraan Jeesukseen Kristukseen:

”Päivittäisessä käytössämme sanaa *toivoa* käytetään sellaisissa yhteyksissä kuin että me ’toivomme’ saapuvamme tiettyyn paikkaan tiettyyn aikaan mennessä. Me ’toivomme’ maailmantalouden kohentuvan. Me ’toivomme’, että joku rakkaistamme tulisi käymään luonamme. Sellaiset esimerkit kuvaavat vilpitöntä mutta vain lähitulevaisuuteen rajoittuvaa toivoamme.

Elämän pettymykset ovat usein pirstaleita särkyneestä, vain lähitulevaisuuteen rajoittuvasta toivostamme. Tuon toivon sijaan puhun kuitenkin elintärkeästä äärimmäisen toivon tarpeesta.

Äärimmäinen toivo on erilaista. Se on sidoksissa Jeesukseen ja suuren sovituksen siunauksiin,

niihin siunauksiin, jotka johtavat yleismaailmalliseen ylösnousemukseen ja sen kautta meille annettuun kallisarvoiseen mahdollisuuteen harjoittaa vapauttavaa parannustyötä, joka mahdollistaa sen, mitä pyhät kirjoitukset kutsuvat täydelliseksi toivon kirkkaudeksi (ks. 2. Nefi 31:20).

Moroni vahvisti: 'Mitä teidän on toivottava? Katso, minä sanon teille, että teidän tulee toivoa Kristuksen sovituksen – – kautta.' (Moroni 7:40–41; ks. myös Alma 27:28.) Todellinen toivo ei siis ole yhteydessä mihinkään häilyväiseen, vaan kuolemattomaan ja iankaikkiseen!" (Ks. "Jeesuksen Kristuksen sovituksen kautta tuleva toivo", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 70–71.)

Moroni 9:26. Isän Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen armo

• Mormon tiesi, että Moroni kohtasi nefiläisten pahuuden vuoksi ylivoimaisia haasteita. Hän kuitenkin tiesi myös sen, että jumalallisen armon avulla Moroni voisi kestää. Kirjasessa *Lujana uskossa* selitetään, että armo suo voimaa pysyä lujana elämän päivittäisissä kamppailuissa:

"Pyhissä kirjoituksissa sana *armo* tarkoittaa ensisijaisesti sitä jumalallista apua ja voimaa, jota me saamme Herran Jeesuksen Kristuksen sovituksen kautta. – – Sen lisäksi että tarvitset armoa lopulliseksi pelastukseksesi, tarvitset tätä mahdolliseksi tekevää voimaa elämäsi jokaisena päivänä. Kun lähestyt taivaallista Isääsi uutteruudessa, nöyryydessä ja sävyisyydessä, Hän kohottaa ja vahvistaa sinua armonsa kautta." (*Lujana uskossa: evankeliumiaiheinen hakuteos*, 2005, s. 11, 12.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä vahvoja ilmauksia Mormon käytti tuomitessaan lapsikastekäytännön? (Ks. Moroni 8.) Miksi arvelet hänen suhtautuneen asiaan niin voimakkaasti?
- Jos lamanilaiset ja nefiläiset olivat yhtä jumalattomia, niin miksi myös lamanilaisia ei hävitetty? (Ks. Moroni 8:27–29.)
- Mitkä vähittäiset vaiheet, jotka Mormon mainitsee luvuissa 8–9, johtivat nefiläisten lopulliseen turmeltuneisuuteen? Kuinka me voimme välttää luopumuksen ja jumalattomuuden omassa elämässämme?

Ehdotettuja tehtäviä

- Kirjoita muutama rivi, joissa selität opilliset syyt siihen, miksi pienet lapset eivät tarvitse kastetta (ks. Moroni 8:4–23).
- Valmista puhe tai oppiaihe, jonka aiheena on "Kuinka voimme kestää vanhurskaina jumalattomuuden keskellä". Käytä luvuissa Moroni 8–9 mainittuja periaatteita ja oppeja.

Luku 56

Moroni 10

Johdanto

Moroni päätti kirjoituksensa kertomalla lukijoilleen kolmesta tärkeästä periaatteesta. Ensimmäinen keskittyy siihen, että meidän on opittava tässä pyhässä aikakirjassa olevat totuudet ja saatava niistä todistus. Toisena on kehotus ymmärtää ja päästä osallisiksi meille tarjolla olevista hengellisistä lahjoista. Lopuksi Moroni pyytää meitä jokaista tulemaan Kristuksen luokse ja tulemaan täydelliseksi Hänessä.

Kun lopettelet tämänkertaista Mormonin kirjan tutkimistasi, pane merkille nämä periaatteet. Hanki omakohtainen tieto kirjan totuudellisuudesta noudattamalla Moronin lupausta (ks. Moroni 10:3–5 📖). Opi lisää Hengen lahjoista ja pyri kehittämään niitä, joita Herra on antanut sinulle. Pyri lopuksi osoittamaan teoillasi, että yrität kovasti päivittäin tulla Kristuksen luo.

Muista, mitä profeetta Joseph Smith (1805–1844) on julistanut: ”Sanoin veljille, että Mormonin kirja on virheettömin kaikista kirjoista maan päällä ja uskontomme lakikivi ja että ihminen pääsee lähemmäksi Jumalaa noudattamalla sen opetuksia kuin minkään muun kirjan avulla” (*Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 66–67; Mormonin kirjan johdanto).

Selityksiä

Moroni 10:3. ”Näitä asioita lukiessanne”

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin Gene R. Cook puhui siitä, kuinka tärkeää on pohtia Jumalan armoa keinona saavuttaa suurempi usko ja nöyryys:

”[Kohdan Moroni 10:3] kolme viimeistä sanaa tarjoavat tärkeän kehotuksen – ’pohdiskelemaan sitä sydämessänne’. Mihin pronomini ’sitä’ viittaa – mikä on se, mitä meidän tulee pohtia? Se on tämä: ’Kuinka armollinen Herra on ollut ihmislapsille Aadamin luomisesta aina siihen aikaan asti, kun te saatte nämä asiat.’ Meidän tulee muistaa, kuinka rakastava, kuinka huolehtivainen, kuinka hyvä, kuinka anteeksiantava meidän taivaallinen Isämme on ollut meitä kohtaan.

Mitä tavallisesti tapahtuu, kun alamme pohdiskella sitä, kuinka armollinen Herra on ollut ihmiskunnalle? Meille henkilökohtaisesti? Mitä tapahtuu, kun laskemme siunauksiamme tai kenties syntejämme, joista meidän on pyydettävä Hänen anteeksiantoaan, ja tunnistamme Hänen kätensä henkilökohtaisessa elämässämme? Eikö ole totta, että meidän sydämemme kääntyy Herraan rakkautta ja kiitollisuutta tuntien? Lisääntyykö uskomme ja nöyryytemme? Kyllä, ja se on minun mielestäni jakeen 3 vaikutus – siinä olevan neuvon noudattaminen auttaa meitä tulemaan nöyremmiksi, halukkaammiksi ja valmiimmiksi saamaan avoimin mielin uutta tietoa ja tietämystä.” (”Moroni’s Promise”, *Ensign*, huhtikuu 1994, s. 12.)

Moroni 10:4–5 📖. Todistuksen saaminen Mormonin kirjasta

• Presidentti Boyd K. Packer, kahdentoista apostolin koorumin presidentti, on kertonut siitä prosessista, jonka kautta hän sai hengellisen todistuksen Mormonin kirjasta:

”Kun luin Mormonin kirjan ensimmäisen kerran kannesta kanteen, luin lupauksen, että jos kysyisin ’Jumalalta, iankaikkiselta Isältä, Kristuksen nimessä, eivätkö [lukemani] asiat ole totta; ja jos [kysyisin] vilpittömin sydämin, vakain aikein, Kristukseen uskoen, hän [ilmoittaisi] niistä [minulle] totuuden Pyhän Hengen voimalla’ (Moroni 10:4). Yritin noudattaa noita ohjeita sellaisina kuin ne ymmärsin.

Jos olin odottanut, että saisin heti valtavana kokemuksena loistavan ilmestyksen, sitä ei tapahtunut. Mutta se tuntui hyvältä, ja minä aloin uskoa. – –

Opin, että kuka tahansa missä tahansa voisi lukea Mormonin kirjaa ja saada innoitusta. – –

Kokemukseni on ollut, että todistus ei puhkea yhtäkkiä. Pikemminkin se kasvaa. – –

Älkää olko pettyneitä, jos olette lukeneet ja lukeneet uudelleen ettekä ole vielä saaneet voimallista todistusta. Saatatte olla jossakin määrin niiden Mormonin kirjassa mainittujen opetuslasten kaltaisia, jotka olivat täynnä Jumalan voimaa suuressa kirkkaudessa ’eivätkä he sitä tienneet’ (3. Nefi 9:20).

Tehkää parhaanne.” (Ks. ”Mormonin kirja – toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta”, *Liahona*, toukokuu 2005, s. 6–7, 8.)

• Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista on antanut lisänäkemystä siihen, kuinka voi saada todistuksen Mormonin kirjasta pohdiskelemalla lukiessa jotakin kysymystä:

”On olemassa toinen ja yksinkertaisempi koe, jonka voi tehdä jokainen, joka haluaa tietää totuuden. Meidän täytyy vain lukea, mietiskellä ja rukoilla ja tehdä tämä kaikki uskon hengessä ja avoimin mielin. Jotta lukiessamme, mietiskellessämme ja rukoillessamme muistaisimme pysyä valppaina, meidän tulee kysyä itseltämme tuhat kertaa: ’Olisiko ihminen voinut kirjoittaa tämän kirjan?’

Ja on aivan varmaa, että joskus ensimmäisen ja tuhannennen kysymyksen välillä jokainen vilpitön ja todellinen totuudenetsijä tulee Hengen voimasta tietämään, että Mormonin kirja on totta ja että se on Herran mieli ja tahto ja sana koko maailmalle meidän aikanamme.” (”Mitä mieltä te olette Mormonin Kirjasta?”, *Valkeus*, huhtikuu 1984, s. 137.)

• Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008) on antanut seuraavan haasteen ja lupauksen Mormonin kirjan lukijoille:

”Esitän – – kirkon jäsenille kautta maailman ja ystävillemme kaikkialla haasteen lukea Mormonin kirja tai lukea se uudelleen. – –

Lupaan teille varauksetta, että jos te kaikki noudatatte tätä yksinkertaista ohjelmaa, riippumatta siitä, kuinka monta kertaa olette kenties aikaisemmin lukeneet Mormonin kirjan, saatte elämäänne ja koteihinne enemmän Herran Henkeä, voimakkaamman päättäväisyyden vaeltaa kuuliaisina Hänen käskyilleen ja lujemman todistuksen Jumalan Pojan elävästä todellisuudesta.” (”Elävä ja tosi todistus”, *Liahona*, elokuu 2005, s. 5–6.)

© Busath.com

Moroni 10:3–5 📖

Mitkä verbit kuvaavat niitä tekoja, jotka johtavat vilpittömän totuudenetsijän saamaan todistuksen Mormonin kirjasta?

Moroni 10:4📖. ”Vakain aikein”

• Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on kommentoinut ”vakain aikein” kysymiseen liittyvää Moronin lupausta: ”Moroni ei luvannut Pyhän Hengen ilmenemistä niille, jotka pyrkivät teoreettisista tai akateemisista syistä tuntemaan totuuden Mormonin kirjasta, vaikka he kysyisivätkin ’vilpittömin sydämin’. Moronin lupaus on niille, jotka ovat sydämessään sitoutuneet toimimaan mahdollisesti saamansa ilmoituksen pohjalta. Minkään muun syyn pohjalta lausuttuihin rukouksiin ei liity mitään lupausta, koska niitä ei lausuta ’vakain aikein’.” (*Pure in Heart*, 1988, s. 19–20.)

Moroni 10:8–18. Hengen lahjat

• Vanhin Bruce R. McConkie on kuvannut hengellisten lahjojen saamisen tarkoituksia ja syitä:

”[Hengellisten lahjojen tarkoituksena] on valistaa, rohkaista ja ylentää uskollisia niin, että he perivät rauhan tässä elämässä ja että heitä johdatetaan kohti iankaikkista elämää tulevassa maailmassa. Hengellisten lahjojen läsnäolo todistaa Herran työn jumalallisuudesta; missä niitä ei ole, siellä ei myöskään ole kirkkoa ja Jumalan valtakuntaa. Meille on luvattu, että hengelliset lahjat eivät koskaan lakkaa, niin kauan kuin maa pysyy nykyisessä olotilassaan, paitsi epäuskon tähden (ks. Moroni 10:19), mutta täyden päivän koittaessa ja pyhien saadessa korotuksen niitä ei enää tarvita. Kuten Paavali ilmaisi asian: ’Mutta kun täydellinen tulee, vajavainen katoaa’ (1. Kor. 13.)

Uskollisten odotetaan etsivän Hengen lahjoja koko sydämestään. Heidän on määrä tavoitella ’kaikkein arvokkaimpia armolahjoja’ (1. Kor. 12:31; OL 46:8), tavoitella ’henkilahjoja’ (1. Kor. 14:1), pyytää ’Jumalalta, joka antaa auliisti’ (OL 46:7; Matt. 7:7–8). Toisille annetaan yksi lahja, toisille toinen, ja ’joillekuille voidaan antaa kaikki nuo lahjat, jotta voi olla päämies, niin että

jokainen jäsen voisi siten hyötyä' (OL 46:29)." (*Mormon Doctrine*, 2. laitos, 1966, s. 314.)

• Vanhin Marvin J. Ashton (1915–1994) kahdentoista apostolin koorumista on maininnut muita Hengen lahjoja, "jotka eivät aina ole ilmeisiä tai huomattavia mutta ovat hyvin tärkeitä. Sinunkin lahjasi saattavat olla tällaisia – eivät kovinkaan ilmeisiä mutta silti todellisia ja arvokkaita.

Tarkastelkaamme joitakin näitä vähemmän näkyviä lahjoja: pyytämisen lahja, kuuntelemisen lahja, hiljaisen, vienon äänen kuulemisen ja hyödyntämisen lahja, itkemisen kyvyn lahja, riidan välttämisen lahja, sopuisuuden lahja, lahja välttää tyhjää hokemista, lahja etsiä vanhurskautta, lahja olla tuomitsematta, lahja etsiä opastusta Jumalalta, opetuslapseuden lahja, muista välittämisen lahja, lahja osata pohdiskella, rukoilemisen lahja, voimallisen todistamisen lahja ja Pyhän Hengen vastaanottamisen lahja." (Ks. "Lahjat ovat moninaiset", *Valkeus*, tammikuu 1988, s. 17.)

• Presidentti Boyd K. Packer on antanut neuvon hengellisten lahjojen saamisesta:

"Minun on tähdennettävä, että sana 'lahja' on hyvin merkittävä, sillä lahjaa ei voi vaatia tai se lakkaa olemasta lahja. Se voidaan vain ottaa vastaan, kun sitä tarjotaan.

Koska hengelliset lahjat ovat lahjoja, niin olosuhteet, joissa me voimme niitä saada, määrittää Hän, joka niitä meille tarjoaa. Hengellisiä lahjoja ei voi ottaa väkisin, sillä lahja on lahja. Toistan, niitä ei voi ottaa väkisin eikä ostaa eikä 'ansaita' siinä mielessä, että teemme jonkin maksuun viittaavan eleen ja odotamme, että ne suodaan meille automaattisesti meidän omilla ehdoillamme.

On niitä, jotka tavoittelevat näitä lahjoja sellaisella sinnikkyydellä, että jokainen teko siirtää heitä kauemmaksi niistä. Ja siinä sinnikkyydessä ja päättäväisyydessä he saattavat itsensä hengelliseen vaaraan. Meidän tulee sen sijaan elää niiden lahjojen arvoisina, ja ne tulevat Herran tahdon mukaisesti.

Brigham Young on sanonut omana aikanaan jotakin, mikä varmasti pätee meihin:

'Jos ihminen elää niiden ilmoitusten mukaisesti, jotka on annettu Jumalan kansalle, ei ole epäilystäkään siitä, etteikö hän voi saada Herran Henkeä, joka ilmaisee hänelle Hänen tahtonsa, joka opastaa häntä hänen velvollisuuksissaan hänen ajallisissa samoin kuin hengellisissä toimissaan. Olen kuitenkin vakuuttunut siitä, ettemme tässä suhteessa elä läheskään etuoikeuksiemme tasolla.' (*Discourses of Brigham Young*, s. 32.)

Hengelliset lahjat kuuluvat kirkkoon, ja niiden olemassaolo on yksi suurista ja kestävistä todistuksista evankeliumin totuudesta. Kirkossa ne eivät todellakaan ole valinnaisia. Moroni on opettanut, että jos niitä ei olisi, silloin 'kauhea on ihmisen tila'. – –

Meidän tulee pyrkiä olemaan kelvollisia saadaksemme näitä lahjoja Herran määräämällä tavalla.

Sanon sen uudelleen – meidän on määrä tavoitella hengellisiä lahjoja Herran tavalla." ("Gifts of the Spirit", julkaisematon puhe 16 vaarnan takkavalkeaillassa Brigham Youngin yliopistossa 4. tammikuuta 1987, s. 5–6.)

Moroni 10:17–18. Kuinka voimme kokea Hengen lahjoja?

• Vanhin Gene R. Cook on puhunut voimasta, jota saamme huomatessamme ja käyttäessämme niitä hengellisiä lahjoja, joita kullekin ihmiselle on annettu: "Yksi suuri prosessi, jonka läpi ihminen kulkee elämässään, on itsensä löytäminen, niiden lahjojen ja kykyjen huomaaminen, joita Jumala on antanut itse kullekin. Hän on antanut teille suurenmoisia lahjoja, joista vasta pienintä osaa olette alkaneet hyödyntää. Luottakaa siihen, että Herra auttaa teitä pääsemään käsiksi niihin lahjoihin. Jotkut meistä ovat luoneet mieleensä kuvitteelliset rajat. Meidän jokaisen sisälle on lukittu kirjaimellinen nero. Älkää koskaan salliko kenenkään saada teitä vakuuttuneeksi muusta." ("Trust in the Lord", julkaisussa *Hope*, 1988, s. 90–91.)

• Vanhin Parley P. Pratt (1807–1857) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut useista tavoista, joilla Hengen lahjojen saaminen vaikuttaa meidän elämäämme: "Pyhän Hengen lahja mukautuu kaikkiin näihin elimiin ja ominaisuuksiin. Se tekee eläväksi kaikki älylliset kyvyt, lisää, laajentaa, avartaa ja puhdistaa kaikkia luonnollisia tunteita ja taipumuksia sekä mukauttaa ne viisauden lahjan avulla niiden lainmukaiseen käyttöön. Se innoittaa, kehittää, jalostaa ja kypsyttää luonteemme kaikkia puhtaita myötätunnon tunteita, iloja, mielty-myksiä sekä senkaltaisia tunteita ja taipumuksia. Se innoittaa hyveeseen, lempeyteen, hyvyyteen, hellyyteen,

hyväntahtoisuuteen ja rakkauteen. Se muovaa olemuksen ja piirteiden kauneutta ihmisessä. Se edistää terveyttä ja elinvoimaa, eloisuutta ja yhteisymmärrystä. Se antaa elinvoimaa ihmisen kaikille fyysisille ja älyllisille kyvyille. Se vahvistaa ja antaa elinvoimaa hermoille. Lyhyesti sanottuna, se on kuin ydintä luille, iloa sydämelle, valoa silmille, musiikkia korville ja elämää koko olemukselle." (*Key to the Science of Theology*, 1979, s. 61.)

Moroni 10:20–21. Usko, toivo ja rakkaus

• Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista on puhunut siitä, että uskon, toivon ja rakkauden kehittäminen on vähittäinen prosessi:

"Kun me pidämme Herran käskyt, usko, toivo ja rakkaus pysyvät meissä. Nämä hyveet laskeutuvat sieluumme 'kuin kaste taivaasta' [OL 121:45], ja me valmistaudumme seisomaan luottavaisin mielin Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen edessä virheettöminä ja tahrattomina [ks. 1. Piet. 1:19]. – –

Nämä ovat niitä hyveellisiä, rakastettavia, hyvältä kuuluvia luonteenpiirteitä, joita me etsimme. Me kaikki tunnemme Paavalin opetuksen: 'Rakkaus ei koskaan katoa' [1. Kor. 13:8]. Tarvitsemme varmasti ehtymätöntä hengellistä voimaa elämässämme. Moroni merkitsi muistiin ilmoituksen, 'että usko, toivo ja rakkaus tuovat [Herran tykö] – kaiken vanhurskauden lähteelle' [Et. 12:28].

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko, Herran palautettu kirkko maan päällä tänä aikana, opastaa meitä Vapahtajan luo ja auttaa meitä kehittämään, vaalimaan ja vahvistamaan näitä jumalallisia ominaisuuksia." (Ks. "Jumalallisten ominaisuuksien jalostaminen", *Liahona*, tammikuu 1999, s. 29.)

Moroni 10:22. "Epätoivo tulee pahuuden tähden"

• Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994) on esittänyt tämän näkemyksen siitä, että meidän tulee tehdä hyvää välttääksemme epätoivon: "Mormonin kirjassa sanotaan, että 'epätoivo tulee pahuuden tähden' (Moroni 10:22). Abraham Lincoln sanoi: 'Kun teen hyvää, minusta tuntuu hyvältä, ja kun teen pahaa, minusta tuntuu pahalta.' Synti vetää ihmistä alaspäin toivottomuuteen ja epätoivoon. Vaikka ihminen saattaakin saada synnistä hetkellistä nautintoa, lopputuloksena on murhe. 'Jumalattomuus ei ole koskaan ollut onnea' (Alma 41:10). Synti luo ristiriitaa Jumalan kanssa ja masentaa henkeä. Sen tähden ihmisen olisi hyvä tutkistella itseään nähdäkseen, onko hän sopusoinnussa kaikkien Jumalan lakien kanssa. Jokainen laki, jonka me täytämme, tuo meille jonkin tietyn siunauksen. Jokainen laki, jota vastaan rikomme, aiheuttaa jonkin tietyn menetyksen. Niiden, jotka ovat epätoivon kuormien uuvuttamia, pitäisi tulla Herran luokse, sillä Hänen ikeensä on hyvä kantaa ja Hänen kuormansa on kevyt (ks. Matt. 11:28–30)." (Ks. "Älkää vaipuko epätoivoon", *Valkeus*, maaliskuu 1987, s. 2.)

Moroni 10:27. "Te tulette näkemään minut Jumalan tuomioistuimen edessä"

• Useat profeetat tunsivat innoitusta todistaa Mormonin kirjan lukijoille, että he tulevat näkemään meidät tuomiopäivänä, kun Herra on todistava meille heidän sanojensa totuudenmukaisuudesta. Muita, jotka Mormonin kirjassa ovat esittäneet vastaavanlaisia kommentteja, ovat muun muassa Nefi (ks. 2. Nefi 33:10–14), Jaakob (ks. MK Jaak. 6:12–13) ja Mormon (ks. Morm. 3:20–22).

Moroni 10:7–8, 18–19, 26, 30

Toisto on tärkeä pyhissä kirjoituksissa käytetty opetuskeino. Mitä Moronin toistama sana ***kehottaa*** *ohjaa meitä tekemään?*

Moroni 10:31–32. "Tulkaa Kristuksen luokse ja tulkaa täydellisiksi hänessä"

• Palvellessaan seitsemänkymmenen koorumin jäsenenä vanhin William R. Bradford kuvaili sitä, miksi meidän tulee noudattaa Moronin viimeistä neuvoa:

Dale Kilbourn, © IRI

"Siinä, että pyrimme elämään vanhurskaasti, on suuri ilo ja onni. Yksinkertaisesti sanottuna Jumalan suunnitelma lapsiaan varten on, että he tulevat tämän maan päälle ja tekevät kaiken voitavansa oppiakseen ja elääkseen kuuliaisina laeille. Sitten heidän tehtyään parhaansa

Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen lunastustyö riittää tekemään kaiken, mitä he eivät voineet itse tehdä. – –

Pyrkimys elää vanhurskaasti merkitsee sitä, että yritämme kuuliaisina tehdä kaiken voitavamme. Tämän myötä tulevat sisäinen rauha ja lohdutus siitä, että kun teemme kaiken voitavamme, Jumalamme suunnitelma toteutuu meidän kohdallamme. Mikään muu ihmissielun tunne ei voi tuoda sellaista iloa ja onnea kuin tuo tieto siitä, että tekee kaiken voitavansa tullakseen vanhurskaaksi." (Ks. "Vanhurskaus", *Liahona*, tammikuu 2000, s. 103, 104.)

• Yleiskonferenssin päättyessä presidentti Gordon B. Hinckley viittasi tarpeeseemme tulla Vapahtajan luokse elämällä siten, että voimme siunata toisia: "Rukoilen, että sillä, mitä olette kuulleet ja nähneet, olisi vaikutusta elämässänne. Rukoilen, että jokainen meistä on vähän ystävällisempi, vähän huomaavaisempi, vähän kohteliaampi. Rukoilen, että pidämme kielemme kurissa emmekä anna suuttumuksen saada aikaan sanoja, joita katuisimme myöhemmin. Rukoilen, että meillä on voimaa ja tahtoa kääntää toinenkin poski, kulkea toinenkin virsta oikaistaksemme hädässä olevien uupuneet polvet." ("Eläkäämme entistä täydellisemmin evankeliumin mukaan", *Liahona*, marraskuu 2003, s. 103.)

Moroni 10:32–33

Moroni mainitsi useita asioita, joita meidän on tehtävä, jotta meistä tulisi "pyhiä, tahrattomia". Mitä ne ovat ja kuinka aiot soveltaa niitä elämääsi?

Moroni 10:32–33. "Jumalan armosta"

• Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on selittänyt, että hyvien tekojen lisäksi täytyy olla Kristuksen armo: "Vain Jeesuksen Kristuksen äärettömän sovituksen avulla ihmiset voivat voittaa huonojen valintojensa seuraukset. – – Vaikka tekisimme kuinka kovasti työtä, vaikka tottelisimme kuinka paljon, vaikka tekisimme kuinka paljon hyvää tässä elämässä, se ei riittäisi ilman Jeesusta Kristusta ja Hänen rakastavaa armoaan. Omin neuvoin me emme pysty ansaitsemaan Jumalan valtakuntaa – teimmepä mitä tahansa. Valitettavasti kirkossa on joitakuita, jotka ovat niin syventyneitä tekemään hyviä tekoja, että he unohtavat, että ne teot – niin hyviä kuin ne voivat ollakin – ovat sisällyksettömiä, ellei niihin liity täydellinen riippuvuus Kristuksesta." ("Building Bridges of Understanding", *Ensign*, kesäkuu 1998, s. 65.)

Moroni 10:34. Toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta

• Mormonin kirjan nimisivulla sanotaan, että yksi Mormonin kirjan tarkoituksista on saada juutalaiset ja pakanat "vakuuttuneiksi siitä, että Jeesus on Kristus". Pohdi seuraavaa tosiseikkaa lopullisena todisteena tästä tavoitteesta: Mormonin kirjan kaikista 6 607 jakeesta 3 925:ssä viitataan Jeesuksen Kristuksen nimeen. Tämä tarkoittaa sitä, että Kristuksen nimen jokin muoto mainitaan keskimäärin joka 1,7 jakeen välein. (Ks. Susan Ward Easton, "Names of Christ in the Book of Mormon", *Ensign*, heinäkuu 1978, s. 60–61.)

Pohdittavia seikkoja

- Mitä Hengen lahjoja tunnet tarvitsevasi eniten tässä vaiheessa elämääsi? Mitä voit tehdä kehittääksesi tai saadaksesi näitä taivaallisen Isäsi lupaamia lahjoja?
- Millä tavoin luku Moroni 10 auttaa sinua ymmärtämään, mitä tarkoittaa tulla Kristuksen luokse? (Ks. Moroni 10:30.)
- Millä tavoin Mormonin kirjan lukeminen on tuonut sinua lähemmäksi Jumalaa? (Ks. Mormonin kirjan johdanto.) Laadi luettelo joistakin kohdista, jotka ovat olleet sinulle merkityksellisimpiä.

- Kuinka Kristuksen armo ja meidän täydellisyyden päämäärämme liittyvät toisiinsa?

Ehdotettuja tehtäviä

- Laadi ohjelma, jonka mukaan tutkit Mormonin kirjaa joka päivä tiettyyn aikaan joko aiheittain tai järjestyksessä.
- Lue uudelleen patriarkallinen siunauksesi. Keskustele sitten niiden kanssa, jotka tuntevat sinut parhaiten, kuten perheesi, ja ota selvää, mitä hengellisiä lahjoja he näkevät taivaallisen Isän antaneen sinulle. Suunnittele, kuinka voit kehittää niitä ja muita haluamiasi lahjoja. (*Huom.* Patriarkallinen siunauksesi on henkilökohtainen ja pyhä eikä sitä tavallisesti jaeta ystävien kanssa.)

Liitteet

Seuraavat liitteet selittävät ja esittävät yksityiskohtaisemmin joitakin Mormonin kirjan erityisiä puolia. Toisissa hyödyllinen kuva-aineisto esittää monimutkaisen tiedon yksinkertaisessa muodossa. Toiset puolestaan antavat yksinkertaisen yleiskatsauksen laajaan aiheeseen. Liitteet tarjoavat oppilaille myös Mormonin kirjassa esiintyviä näkemyksiä, yhteyksiä, kaavoja ja teemoja:

Mormonin kirjan levyt ja aikakirjat 420

Nefiläiset, jotka pitivät kansansa aikakirjoja 421

Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät 422

Lehin perheen mahdollinen kulkureitti 423

Mormonin kirjan sivut ja ajanjaksot 424

Juudan sauva ja Joosefin sauva 425

Takaumia Omnista Moosiaan 426

Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre 427

Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen 428

Israelin kokoaminen 429

Mormonin kirjan levyt ja aikakirjat

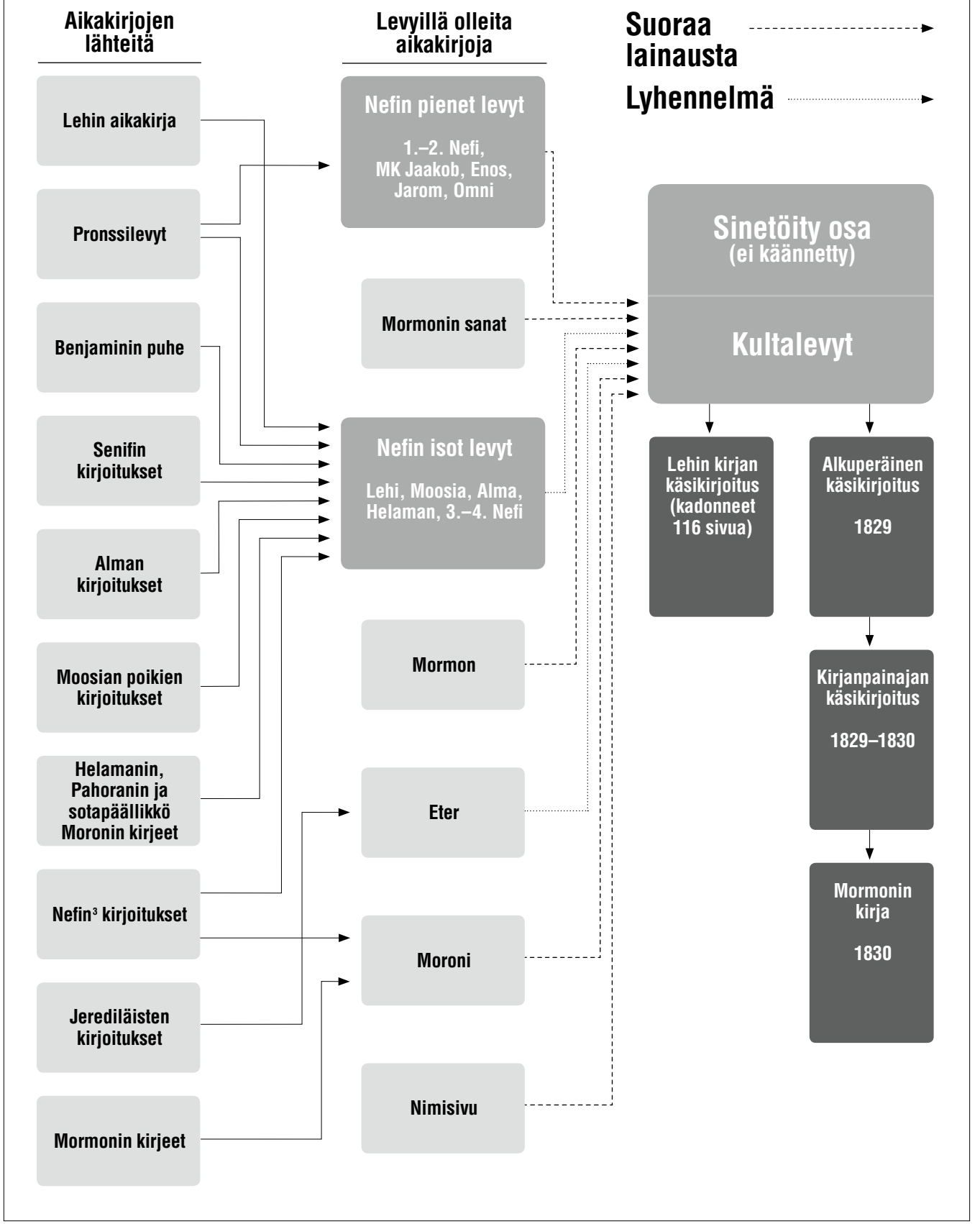

© FARMS, käytetty luvalla, mukailtu kaaviosta 13 julkaisussa John W. Welch ja J. Gregory Welch, *Charting the Book of Mormon*, 1999.

Nefiläiset, jotka pitivät kansansa aikakirjoja

Nefi
Profeetta, johtaja, opettaja ja nefiläisten aikakirjan alullepanija (1.–2. Nefi)

	Nefin pienet levyt Henkilökohtaisia muistiinpanoja profetioista ja hengellisistä kokemuksista	Nefin isot levyt Yhteiskunnallinen, poliittinen, sotilaallinen ja uskonnollinen historia
Noin 600 eKr.	▼ **Nefi, Lehin poika** Profeetta, joka kirjoitti kirjat 1.–2. Nefi	▼ **Aikakirjaa pitivät kuninkaat**
544 eKr.	▶ **Jaakob, Nefin veli** Profeetta, joka kirjoitti Jaakobin kirjan	▼
544–421 eKr.	▼ **Enos, Jaakobin poika** Profeetta, joka kirjoitti Enosin kirjan	▼
420 eKr.	▼ **Jarom, Enosin poika** Profeetta, joka kirjoitti Jaromin kirjan	▼
361 eKr.	▼ **Omni, Jaromin poika** Nefiläinen soturi, joka kirjoitti Omnin kirjan kolme ensimmäistä jaetta	▼
279 eKr.	▼ **Amaron, Omnin poika** Kirjoitti viisi jaetta huomauttaen, että Herra oli hävittänyt hänen sukupolvensa jumalattomat	▼
279 eKr.	▶ **Kemis, Amaronin veli** Kirjoitti vain yhden jakeen	▼
	▼ **Abinadom, Kemisin poika** Kirjoitti vain kaksi jaetta	▼ **Moosia[1]** Kuningas, joka yhdisti nefiläiset ja mulekilaiset
130 eKr.	▼ **Amaleki, Abinadomin poika** Kirjoitti 19 jaetta, lausui palavan todistuksen Vapahtajasta ja antoi Nefin pienet levyt edelleen kuningas Benjaminille	○ **Benjamin, Moosian[1] poika**
		130 eKr. ▼ **Moosia[2], Benjaminin poika** Nefiläisten viimeinen kuningas
		191–124 eKr.
		91–72 eKr. ○ **Alma[2], Alman[1] poika** Profeetta ja ensimmäinen ylituomari
		72–56 eKr. ▼ **Helaman[1], Alman[2] poika** Profeetta ja sotilasjohtaja
		▶ **Siblon, Alman[2] poika**
		56–39 eKr. ▶ **Helaman[2], Helamanin[1] poika**
		39 eKr. – 1 jKr. ▼ **Nefi[2], Helamanin[2] poika** Samuel Lamanilaisen aikalainen
		1 jKr. – ? ▼ **Nefi[3], Nefin[2] poika** Ylösnousseen Herran johtava nefiläinen opetuslapsi ja apostoli
		?–111 jKr. ▼ **Nefi[4], Nefin[3] poika**
		111–194 jKr. ▼ **Aamos[1], Nefin[4] poika**
		194–306 jKr. ▼ **Aamos[2], Aamosin[1] poika**
		306–321 jKr. ▶ **Ammaron, Aamosin[2] veli** Kätki levyt Siminkukkulaan vuonna 321 jKr. Kehotti kymmenvuotiasta Mormonia jatkamaan aikakirjaa, kun tämä olisi täyttänyt 24 vuotta
		345–385 jKr. ○ **Mormon** Laati lyhennelmän Nefin levyistä
		385–421 jKr. ▼ **Moroni, Mormonin[2] poika** Päätti isänsä aikakirjan Lisäsi omia kirjoituksia Lyhensi jerediläisten aikakirjan (Eterin kirjan) Sinetöi lyhennetyt aikakirjat Kumorankukkulaan

Seuraavat merkit viittaavat sukulaisuussuhteisiin:
▼ Isältä pojalle
▶ Veljeltä veljelle
○ Levyt annettiin jollekulle muulle kuin sukulaiselle

Mormonin kirjan levyjen silminnäkijät

Kolme silminnäkijää eivät olleet sukua toisilleen, mutta kahdeksasta silminnäkijästä hyvin monet olivat sukua keskenään. Heidät koottiin Smithien ja Whitmerien sukulaisista. Joseph ja Emma Smith asuivat Whitmerien luona näiden maatilalla. Whitmerit auttoivat Josephia kääntämisvaiheen aikana. Christian, Jacob, Peter nuorempi ja John Whitmer olivat kaikki Peter vanhemman ja Mary Whitmerin poikia. Hiram Page solmi myöhemmin avioliiton Catherine Whitmerin kanssa, joka oli Peter vanhemman ja Mary Whitmerin vanhin tytär. Joseph Smith vanhempi, Hyrum Smith ja Samuel Smith olivat profeetta Joseph Smithin isä ja kaksi veljeä.

Kolme silminnäkijää

Syntymäaika	Syntymäpaikka	Ikä, jolloin levyt näytettiin	Ammatti	Jäsenyys kirkossa	Kuoli
Oliver Cowdery 3. lokakuuta 1806	Wells, Rutlandin piirikunta, Vermont	23	Opettaja, lakimies	Kastettiin 15. toukokuuta 1829. Erotettiin kirkosta 12. huhtikuuta 1838. Kastettiin uudelleen lokakuussa 1848. Kuoli täysivaltaisena jäsenenä. Ei koskaan kieltänyt todistustaan Mormonin kirjasta.	3. maaliskuuta 1850 Richmond, Missouri
David Whitmer 7. tammikuuta 1805	Harrisburg, Pennsylvania	23	Maanviljelijä	Kastettiin kesäkuussa 1829. Erotettiin kirkosta 13. huhtikuuta 1838. Ei koskaan palannut kirkkoon. Ei koskaan kieltänyt todistustaan.	25. tammikuuta 1888 Richmond, Missouri
Martin Harris 18. toukokuuta 1783	East-Town, Saratogan piirikunta, New York	45	Maanviljelijä	Kastettiin 6. huhtikuuta 1830. Erotettiin kirkosta joulukuun viimeisellä viikolla 1837. Kastettiin uudelleen 7. marraskuuta 1842. Ei koskaan kieltänyt levyjä koskevaa todistustaan. Kuoli täysivaltaisena jäsenenä.	10. heinäkuuta 1875 Clarkston, Utah

Kahdeksan silminnäkijää

Syntymäaika	Syntymäpaikka	Ikä, jolloin levyt näytettiin	Ammatti	Jäsenyys kirkossa	Kuoli
Christian Whitmer 18. tammikuuta 1798	Harrisburg, Pennsylvania	30	Suutari	Kastettiin 11. huhtikuuta 1830. Aina uskollinen kirkon jäsen.	27. marraskuuta 1835 Clayn piirikunta, Missouri
Jacob Whitmer 27. tammikuuta 1800	Harrisburg, Pennsylvania	28	Suutari	Kastettiin 11. huhtikuuta 1830. Luopui kirkosta 1838. Ei koskaan palannut kirkkoon. Ei koskaan kieltänyt levyjä koskevaa todistustaan.	21. huhtikuuta 1856 Richmond, Missouri
Peter Whitmer nuorempi 27. syyskuuta 1809	Fayette, New York	20	Räätäli, maanviljelijä	Kastettiin kesäkuussa 1829. Aina uskollinen kirkon jäsen.	22. syyskuuta 1836 Liberty, Clayn piirikunta, Missouri
John Whitmer 27. elokuuta 1802	Harrisburg, Pennsylvania	27	Maanviljelijä	Kastettiin kesäkuussa 1829. Erotettiin kirkosta 10. maaliskuuta 1838. Ei koskaan palannut kirkkoon. Ei koskaan kieltänyt levyjä tai kirkkoa koskevaa todistustaan.	11. heinäkuuta 1878 Far West, Missouri
Hiram Page 1800	Vermont	29	Lääkäri, maanviljelijä	Kastettiin 11. huhtikuuta 1830. Luopui kirkosta 1838. Ei koskaan kieltänyt todistustaan.	12. elokuuta 1852 Excelsior Springs, Missouri
Joseph Smith vanhempi 12. heinäkuuta 1771	Topsfield, Essexin piirikunta, Massachusetts	58	Maanviljelijä	Kastettiin 6. huhtikuuta 1830. Aina uskollinen kirkon jäsen.	14. syyskuuta 1840 Nauvoo, Illinois
Hyrum Smith 9. helmikuuta 1800	Tunbridge, Vermont	28	Maanviljelijä	Kastettiin toukokuussa 1829. Aina uskollinen kirkon jäsen.	27. kesäkuuta 1844 Carthage, Illinois
Samuel H. Smith 13. maaliskuuta 1808	Tunbridge, Vermont	22	Maanviljelijä	Kastettiin toukokuussa 1829. Aina uskollinen kirkon jäsen.	30. heinäkuuta 1844 Nauvoo, Illinois

Lehin perheen mahdollinen kulkureitti

Mukailtu julkaisusta *Encyclopedia of Mormonism*, toim. Daniel H. Ludlow, 5 osaa, 1992, osa 1, s. 144.

Mormonin kirjan sivut ja ajanjaksot

Tämä kaavio osoittaa, kuinka monta Mormonin kirjan sivua kukin kirjoittaja on kirjoittanut ja miltä ajanjaksolta.

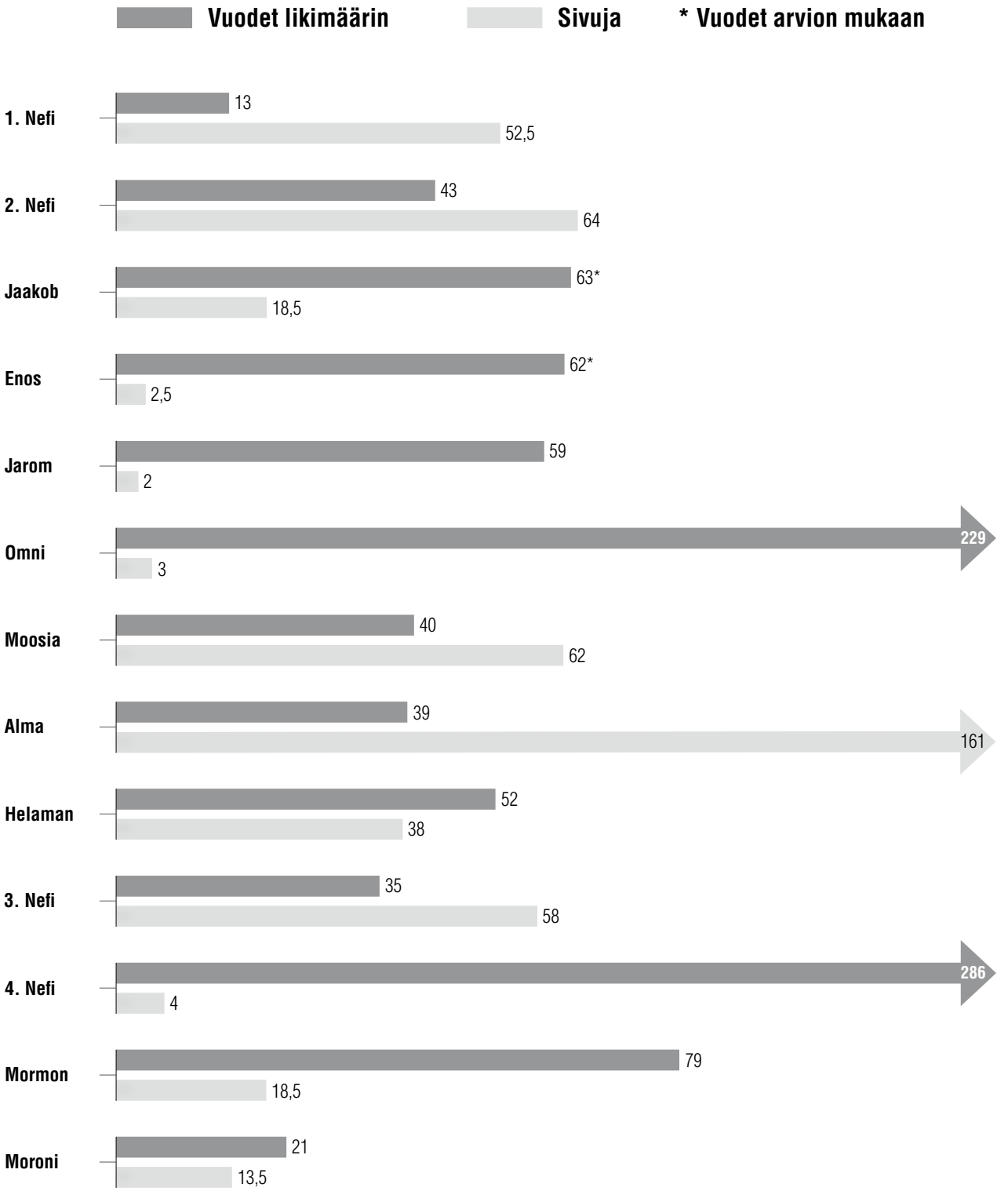

Pohdi tätä kysymystä: Miksi Mormon valitsi kirjaan sen mitä hän valitsi?

© FARMS, käytetty luvalla, mukailtu kaaviosta 23 julkaisussa John W. Welch ja J. Gregory Welch, *Charting the Book of Mormon*, 1999.

Juudan sauva ja Joosefin sauva

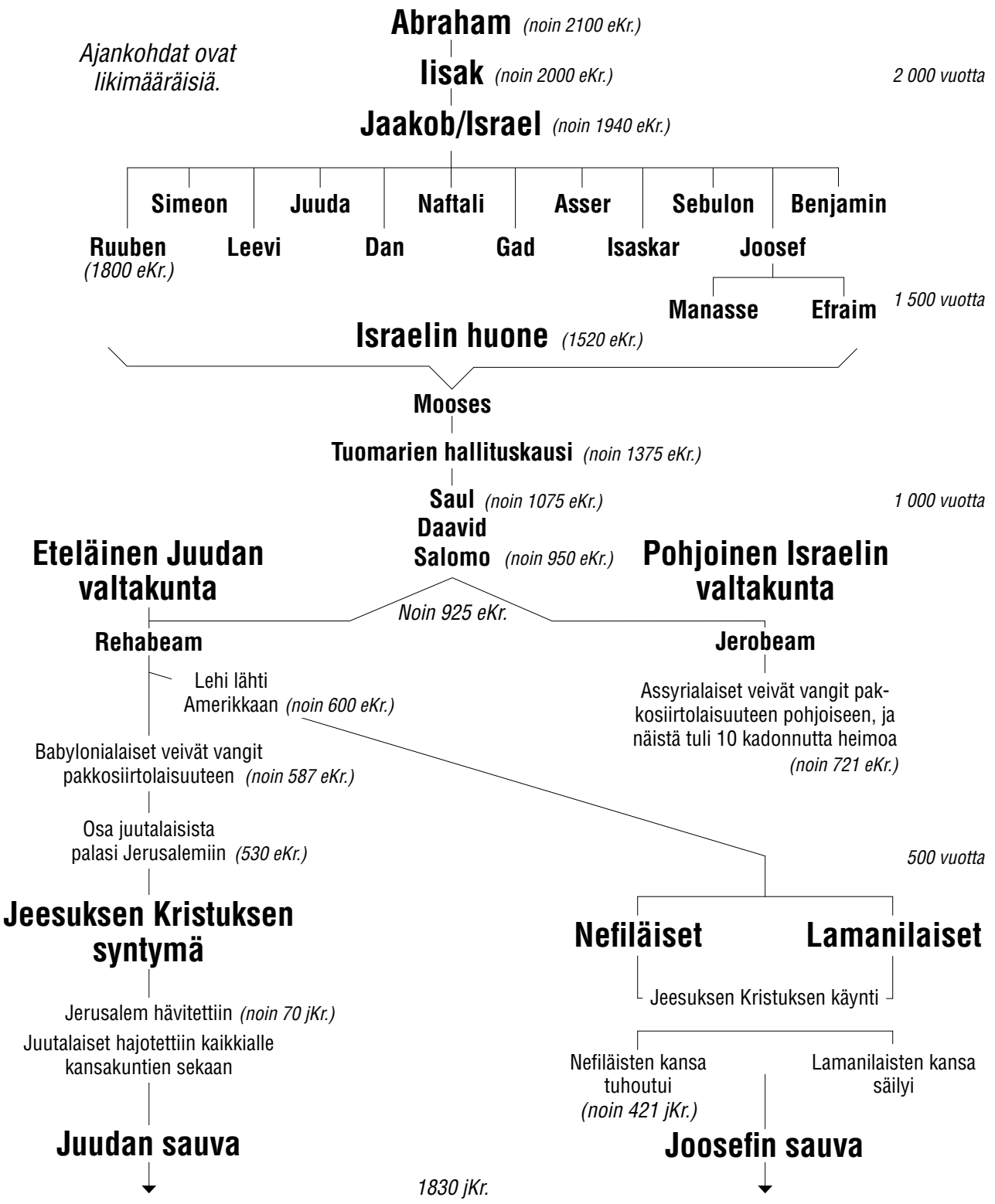

”Tapahtuu, että juutalaiset saavat nefiläisten sanat, ja nefiläiset saavat juutalaisten sanat, ja nefiläiset ja juutalaiset saavat Israelin kadonneiden heimojen sanat, ja Israelin kadonneet heimot saavat nefiläisten ja juutalaisten sanat” (2. Nefi 29:13).

Takaumia Omnista Moosiaan

Ymmärtääksesi paremmin Omnin kirjan, Mormonin sanojen ja Moosian kirjan tapahtumien järjestystä tarkastele seuraavaa kaaviota, jossa kirjoja on eritelty ja jossa näkyvät eri historialliset kuvaukset, jotka on kirjoitettu muistiin päällekkäisinä ajanjaksoina.

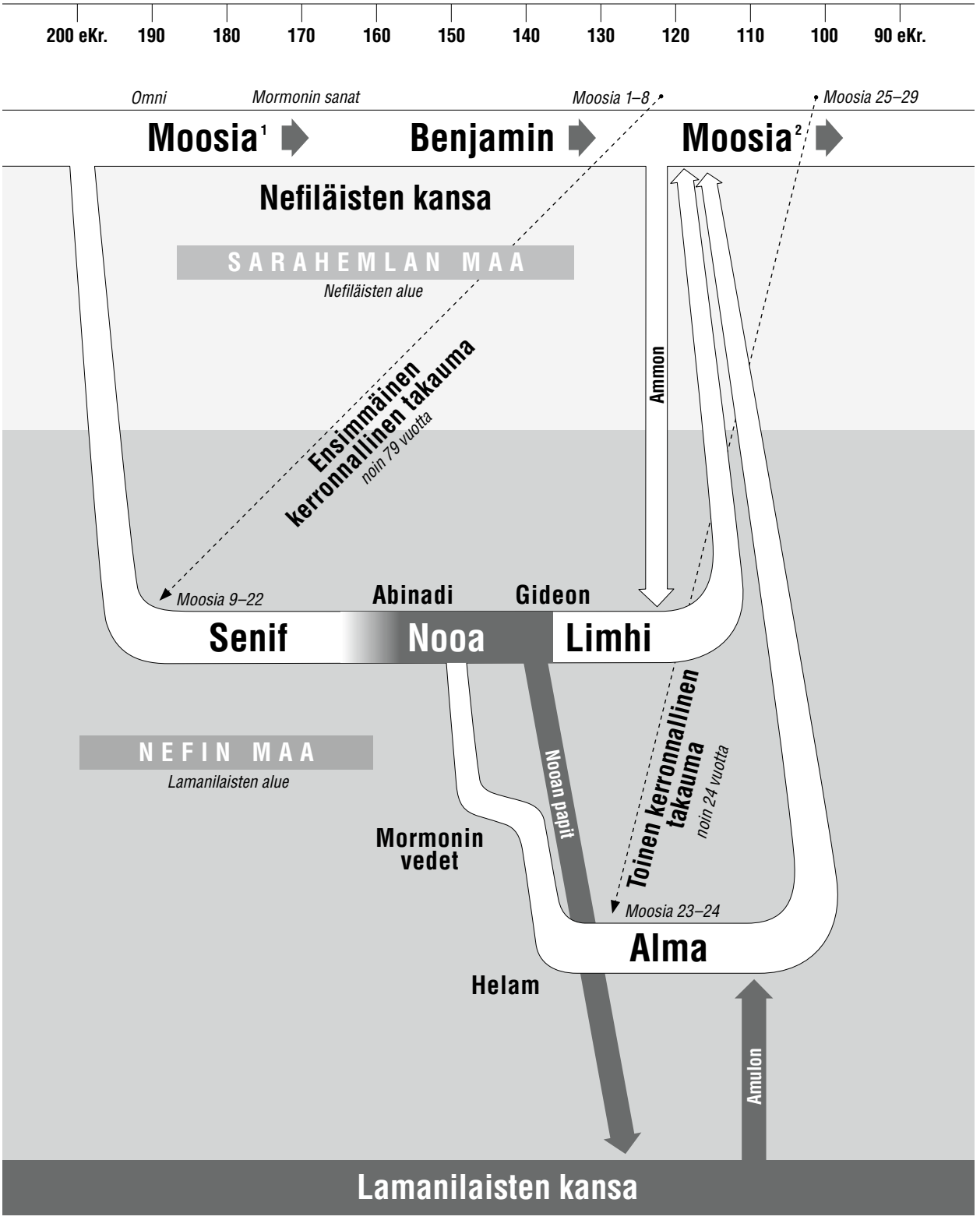

Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre

Mormonin kirjan historia tuo esiin toistuvan kierteen, joka on sekä kansakuntien että yksilöiden nousun ja kukistumisen taustalla. Tämä kierre tulee erityisen selkeänä esiin luvuissa Hel. 3–12 ja 3. Nefi 5–9. Kohdassa Hel. 12:2–6 Mormon esitti tämän kierteen pääpiirteittäin. Huomaa, kuinka nefiläiset siirtyvät jumalattomuudesta vanhurskauteen ja jälleen takaisin jumalattomuuteen suhteellisen lyhyen ajan sisällä. Sama murheellinen kierre tapahtui myös jerediläisten kansakunnan kohdalla. Seuraava piirros kuvaa vanhurskauden ja jumalattomuuden kierteen toistumista läpi Helamanin kirjan ja 3. Nefin kirjan:

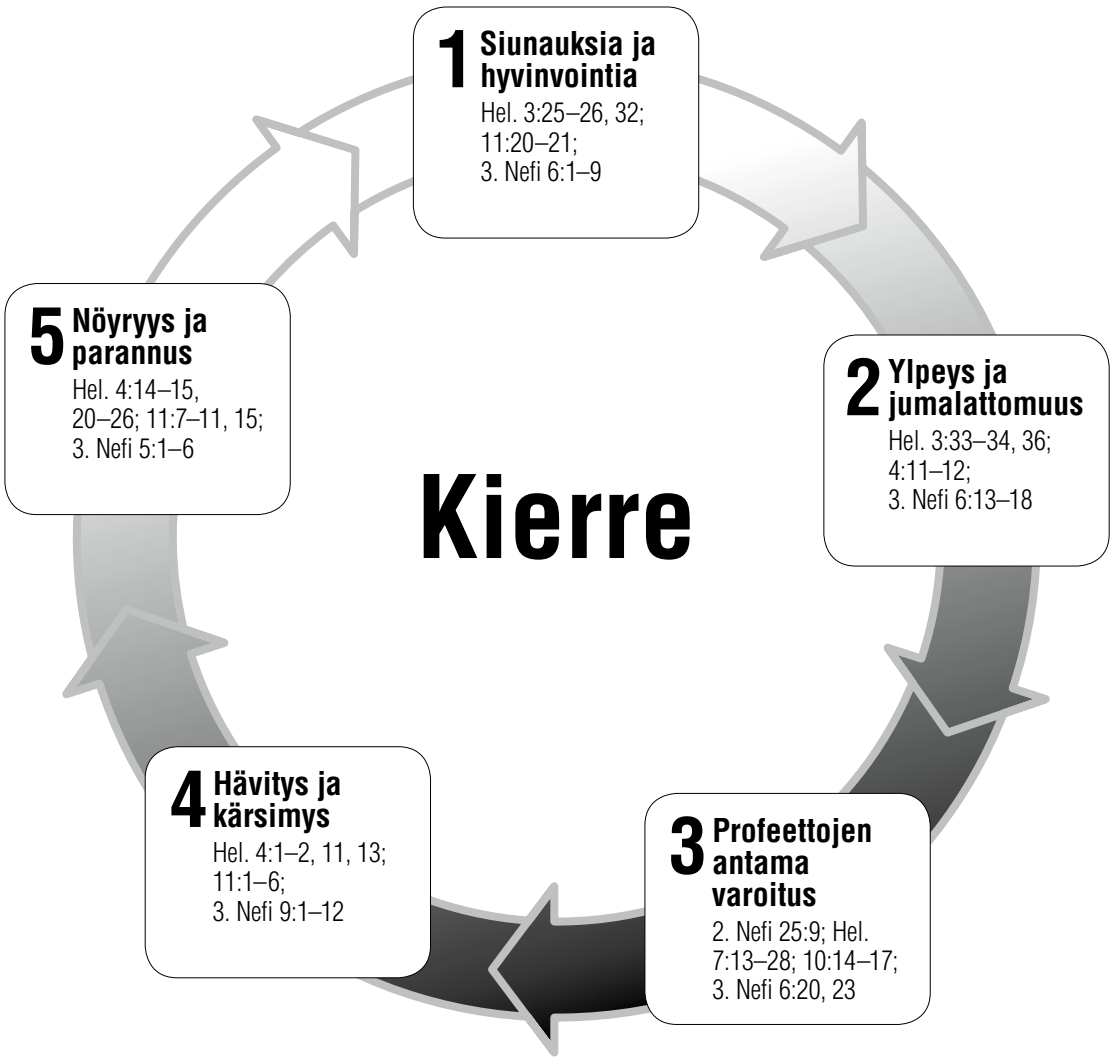

Lyhyt katsaus Israelin hajottamiseen

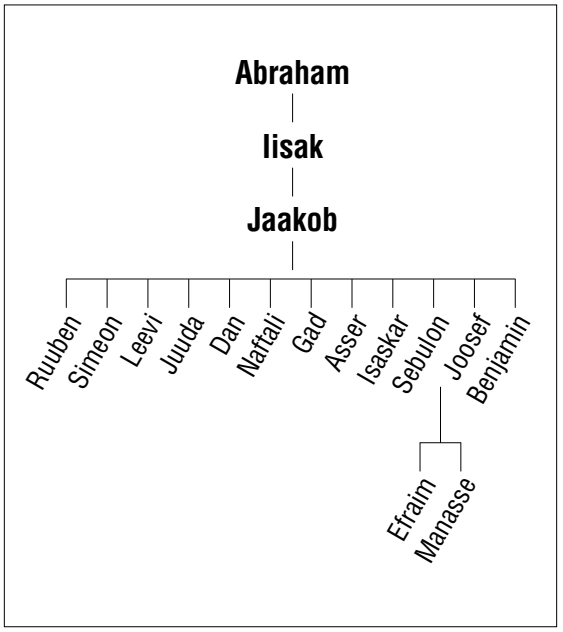

Jumala vahvisti liittonsa Abrahamin sekä tämän pojan Iisakin ja edelleen tämän pojan Jaakobin kanssa. Herra muutti Jaakobin nimen Israeliksi. Israelilla oli 12 poikaa, joiden lapsista tuli Israelin 12 sukua eli 12 heimoa. Israelin perhe selvisi lopulta nälänhädästä muuttamalla luvatusta maasta Egyptiin. Siellä he lisääntyivät ja heistä tuli suuri kansakunta. Monien vuosien kuluttua Mooses johdatti Israelin lapset pois Egyptistä ja Joosua johti heidät luvattuun maahan. Tässä vaiheessa Leevin heimo määrättiin Aaronin pappeuden haltijoiksi. Kohdassa Joos. 18:7 selitetään, että Leevin heimo sai maaosuuden sijaan perintöosana pappeuden. Edelleen Joosefille annettujen lupausten täyttymiseksi hänen kummankin poikansa, Efraimin ja Manassen, jälkeläisille annettiin perintöosana maata. Lopulta Israel jakautui kahdeksi kansakunnaksi – pohjoiseksi Israelin valtakunnaksi ja eteläiseksi Juudan valtakunnaksi.

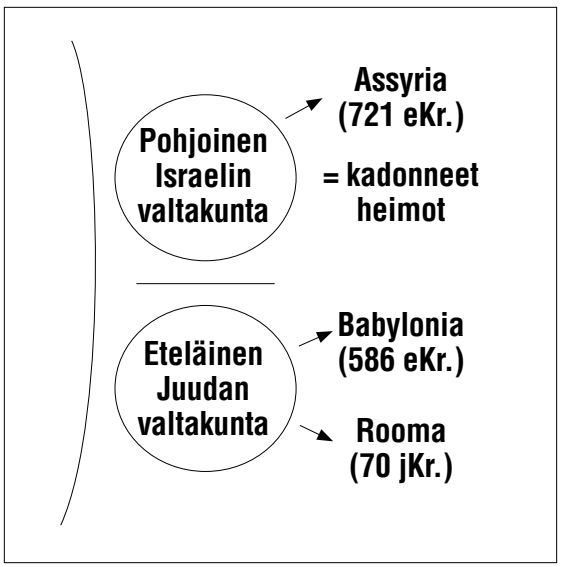

Herra varoitti Israelin lapsia, että jos nämä kääntyisivät pois Hänestä ja palvoisivat epäjumalia, heidät karkotettaisiin heidän perintömaaltaan. Lopulta he kääntyivät pois Jumalasta ja heidät kukistettiin ja vietiin pois luvatusta maasta. Assyria valloitti pohjoisen Israelin valtakunnan vuonna 721 eKr. Heidät tultiin lopulta tuntemaan kymmenenä kadonneena heimona. Myöhemmin Babylonia valloitti eteläisen Juudan valtakunnan ja hajotti sen (eli juutalaiset) noin 587 eKr. Noin 70 vuotta myöhemmin monet juutalaiset alkoivat palata Israelin maahan, jonne he kansakuntana jäivät monien sukupolvien ajaksi. Vuonna 70 jKr. ja jälleen vuonna 135 jKr. roomalaiset tuhosivat Jerusalemin ja hajottivat juutalaiset kaikkien kansakuntien keskuuteen. On merkittävää, että monet juutalaiset säilyttivät kansallisen identiteettinsä. Kadonneet heimot puolestaan ovat pysyneet hajotettuina eri puolille maailmaa. Useimmat niihin kuuluvista eivät tiedä olevansa Israelin jälkeläisiä.

Israelin kokoaminen

Ketkä ovat Israelin huone?

”Israelin huone” viittaa yleensä sen Jaakobin jälkeläisiin, jonka nimi muutettiin Vanhassa testamentissa Israeliksi (ks. 1. Moos. 32:27–28). Mormonin kirjassa Vapahtaja laajensi tämän määritelmän sisältämään paitsi Israelin todelliset jälkeläiset (ks. 3. Nefi 20:25–27) myös kaikki pakanat, jotka tekevät parannuksen, jotka kastetaan ja jotka tulevat Kristuksen luokse (ks. 3. Nefi 21:6).

Israel tullaan kokoamaan liiton täyttymiseksi

Israelin kokoaminen viimeisinä päivinä tapahtuu sen liiton täyttymiseksi, jonka Jehova teki Vanhan testamentin profeettojen kanssa (ks. Jes. 11:12; Jer. 31:10; Hes. 34:12; 1. Nefi 19:15–16; Abr. 2:9–11). Jeesus Kristus toisti tämän lupauksen kohdissa 3. Nefi 20:12–13, 29, jolloin Hän ilmaisi, että liitto Israelin kokoamiseksi tehtiin ensimmäisenä Abrahamin kanssa osana Abrahamin liittoa (ks. 2. Nefi 29:14; 3. Nefi 20:25; Abr. 2:9–11).

Mormonin kirjan tehtävä Israelin kokoamisessa

Vapahtaja opetti kohdassa 3. Nefi 21:1–7, että Mormonin kirjan esiin tuleminen on koko maailmalle merkkinä siitä, että Herra on alkanut koota Israelia ja täyttää liittoja, jotka Hän teki Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa (ks. myös 3. Nefi 29:1; Et. 4:17).

Vanhin Russell M. Nelson kahdentoista apostolin koorumista on opettanut: ”Mormonin kirjalla on keskeinen sija tässä työssä. Se julistaa oppia kokoamisesta. Se saa ihmiset oppimaan lisää Jeesuksesta Kristuksesta, uskomaan Hänen evankeliumiinsa ja liittymään Hänen kirkkoonsa. Itse asiassa ellei Mormonin kirjaa olisi, luvattua Israelin kokoamista ei tapahtuisi.” (”Hajallaan olevan Israelin kokoaminen”, *Liahona*, marraskuu 2006, s. 80.)

Israelin kokoaminen on sekä hengellistä että fyysistä

Israelin hengellistä kokoamista tapahtuu, kun joku ottaa vastaan Jeesuksen Kristuksen evankeliumin ja hänet kastetaan Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäseneksi. Vanhin Bruce R. McConkie (1915–1985) kahdentoista apostolin koorumista tähdensi hengellisen kokoamisen merkitystä sanoessaan seuraavaa: ”Hengellinen kokoaminen menee ajallisen kokoamisen edelle. – – Ihmiset voivat pelastua, asuivatpa he missä tahansa, mutta asuinpaikastaan huolimatta he eivät voi pelastua, elleivät he ota vastaan evankeliumia ja tule Kristuksen luokse.” (*A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 567.)

Jeesus Kristus opetti, että lopulta olisi kaksi kokoamiskeskusta – Uusi-Jerusalem ja Vanha Jerusalem (ks. 3. Nefi 20:21–22, 29). Kun kirkon jäseniä alkoi olla muissakin maissa, presidentti Spencer W. Kimball (1895–1985) opetti, että kokoamispaikkana on nykyään kunkin oma asuinpaikka: ”Israelin kokoaminen meksikolaisten osalta tapahtuu Meksikossa, pohjoismaalaisten osalta Pohjoismaissa, saksalaisten kokoamispaikkana on Saksa ja polynesialaisten kokoamispaikkana heidän saarensa, brasilialaisten kohdalla se on Brasilia, argentiinalaisten kohdalla Argentiina” (ks. ”Miksi te huudatte minulle: ’Herra, Herra!’ ettekä tee, mitä minä sanon?”, *Valkeus*, elokuu 1975, s. 33.)

Meidän tehtävänämme on auttaa Israelin kokoamisessa

”Se, että joku on Abrahamin liiton perillinen, ei yksin tee hänestä ’valittua henkilöä’, mutta se merkitsee, että hänen kaltaisensa valitaan viemään evankeliumi vastuullisesti kaikille maan kansoille” (Bible Dictionary, hakusana ”Abraham, Covenant of”, s. 602). Israelin kokoamisen lupaus on täyttymässä tänä päivänä, kun Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin jälkeläiset tuovat Herran nimen, Hänen palvelutehtävänsä ja Hänen pappeutensa kaikille maan kansoille tarjoten näille siten ”evankeliumin [siunaukset], jotka ovat pelastuksen siunauksia, nimittäin iankaikkisen elämän” (Abr. 2:11).

”Jokaisen, jota on varoitettu, kuuluu varoittaa lähimmäistään” (OL 88:81).

Aihehakemisto

A

Aaron
meidän riippuvuutemme Kristuksesta, 208
työskenteli vuosia tuodakseen lamanilaisia Kristuksen luo, 171

Aaronin pappeus
nefiläiset eivät käyttäneet sitä ennen Vapahtajan käyntiä, 394

Abraham
Joseph Smithin saamat ilmoitukset kertovat meille hänestä, 29
liitto, jonka Jumala teki hänen kanssaan, 55, 271
selvitys Juudan sauvasta ja Joosefin sauvasta, 425

Ahdingot
Jumala pyhittää, 61
niiden tarkoitus, 226
pyhitetään hyväksemme, 50
pysyä uskollisena ja kiitollisena Herralle läpi ahdinkojen, 11
voivat jalostaa ja puhdistaa, 45

Alma nuorempi
haasteet ylipappina ja ylituomarina, 173
hänen parannuksensa, 170

Alma vanhempi
hänen kansaansa verrataan Limhin kansaan, 162–163
hän oli vastuussa päätöksistä kirkkoa vastaan rikkoneiden kohdalla, 166

Amalikkia, 258

Amerikan yhdysvallat
mitä tarkoittaa ilmaus ”meren saaret”, 46
perustajia innoitettiin luomaan maahan uskonnonvapaus, 28, 47
se perustettiin evankeliumin palautusta varten, 28

Amlisilaiset
merkitsivät kehonsa, 177
sotivat hallitusta vastaan, 173

Ammon
esimerkillinen Herran palvelija, 203
hänen tutkimusmatkansa Senifin siirtokunnan löytämiseksi, 148
meidän riippuvuutemme Kristuksesta, 208
opetti, että vain näkijä voi käyttää erityisiä kääntäjiä, 55
puhui rohkeasti, 206
työskenteli vuosia tuodakseen lamanilaisia Kristuksen luo, 171, 205

Anteeksiantamaton synti, 244–245

Anthon, Charles, professori, 101

Antikristukset
käyttävät puolitotuuksia, 221–222
väärentelevät tosi evankeliumin suunnitelmaa, 218

Antinefilehiläiset, 210–213

Apuyhdistys
jokaista käännynnäistä tulee ravita, 396

Armo
Jumalan mahdolliseksi tekevä voima, 390
sitä koskeva oppi, 96
suo voimaa pysyä lujana, 412
tyydyttää oikeudenmukaisuuden vaatimukset, 51, 236, 251–252
uskon kautta meidät julistetaan syyttömiksi Vapahtajan armosta, 51
uskovat pelastuvat hengellisestä kuolemasta, 50

Asay, Carlos E.
Herran sanat auttavat meitä välttämään nefiläisten vanhurskauden ja jumalattomuuden kierteen, 229
kaikki ihmiset ovat kallisarvoisia Jumalalle ja heidän tulisi olla sitä meillekin, 226
mitä tarkoittaa olla maan suolana, 313
ne, jotka julistavat pelastavia totuuksia, tulevat aina olemaan kallisarvoisia käännynnäisille, 156
Nefi ja Lehi (Helamanin pojat) muovasivat elämänsä niiden mukaan, joiden mukaan he olivat saaneet nimensä, 275
toistuvat väärät teot muodostavat katkeamattoman köyden, 98

Ashton, Marvin J.
päätä, kuinka toimit olosuhteissa, 299
Saatana houkuttelee ihmisiä käyttämään muita hyväkseen, 105
todellinen rakkaus ei ole sellaista, mitä annetaan pois; se on jotakin, mikä omaksutaan, 390
toiset Hengen lahjat eivät aina ole ilmeisiä, 415
totelkaamme silloinkin, kun emme ymmärrä syytä, 23

Assyrialaiset
Jumalan tuomio heille, 89
toimivat Herran välineenä, 86

Auttaminen
kuvaa Kristuksen huomiota meitä kohtaan, 186

Avioliitto
keskeisellä sijalla Herran suunnitelmissa lapsiaan varten, 34

Ayala, Eduardo
uskolliset jäsenet ovat siunaukseksi muille ihmisille kotimaassaan, 49

B

Babylon
Jesaja näki ennalta sen tuhon, 46
sen kukistuminen, 92
vertauskuvana maailmallisuudesta ja Saatanan valtakunnasta, 46–47

Ballard, M. Russell
Alman kokeen suorittaminen johtaa kääntymykseen, 231
asettakaa rukoillen päivämäärä, johon mennessä olette valmistaneet jonkun tapaamaan lähetyssaarnaajat, 171
evankeliumiaiheisten keskustelujen aloittaminen ystävien kanssa, 206–207
George McLaughlin rukoili ja paastosi seurakunnan puolesta, 204
hyviin tekoihin tulee liittyä Kristuksen armo, 417
Jeesus kärsi auliisti, jotta me voisimme tulla puhtaiksi, 155
Jumala odottaa meidän kuulevan ja tuntevan Hänen äänensä, 147
Jumala rakastaa kaikkia lapsiaan yhtäläisesti ja äärettömästi, 98–99
karttakaa jumalattomia tapoja, 337
kasteenliitto edellyttää vanhurskautta, 159
kiinnittäkää huomiota kirkon johtohenkilöiden opetuksiin, 289
kiinnittäkää huomiota pieniin ja yksinkertaisiin asioihin, 241
kohottakaamme äänemme jumalattomia suuntauksia vastaan, 176
korvatkaa pelko uskolla, 298
Kristus sekä Isä että Poika, 155
lausukaa puhdas todistus, 179
monet kääntyivät Abinadin todistuksen ansiosta, 152–153
mukavuudenhaluisessa elämässä ei ole hengellistä voimaa, 262
muodikas asu voi olla pappeudenhaltijoille sopimaton, 177
nykypäivän salaliitot, 269–270
olkaa parempia lähimmäisiä niille, jotka eivät ole uskoamme, 204
pappisvalta näkyy niissä, jotka vastustavat profeettoja, 99
perhekeskeinen näkökulma auttaa vanhempia, 59
pohdiskelun ja mietiskelyn arvo, 281
profeetan neuvojen noudattaminen tuo turvallisuutta, rauhaa ja menestystä, 306
rukoilkaa johdatusta tehdessänne Herran työtä, 205
rukouksen tulisi olla anova ja osoittaa kiitollisuutta, 13
Saatanan houkutusten kuuntelemisen vaarallisuus, 300
se, että suunnittelee tekevänsä syntiä nyt ja parannuksen myöhemmin, on ansa, 273
uskon, toivon ja rakkauden välinen suhde, 404
varokaamme vääriä profeettoja ja vääriä opettajia, 319

Ballard, Melvin J.
kuinka tärkeää on tehdä parannusta kuolevaisuuden aikana, 237

Bateman, Merrill J.
Jeesus kärsi meidän syntiemme tähden ja koki meidän syvimmät tunteemme, 156

Beck, Julie B.
äideillä, jotka pitävät liitot, on suuri voima ja vaikutus, 264

Beckham, Janette Hales
oppikaa huomaamaan Hengen opetukset, 232

Bednar, David A.
Herran lempeät armoteot, 12
huomion kiinnittäminen itseemme evankeliumia opettaessamme on pappisvaltaa, 174
Kristuksen armo antaa meille voimaa yli omien rajallisten voimiemme, 287
Kristuksen luokse tuleminen vaatii elinikäistä kuuliaisuutta, 111
Kristuksen sanat antavat ohjausta ja suojaa, 241
Liahona toimi uskon ja tarkkuuden mukaan, 34–35
myös sanan kuulijan täytyy olla halukas vastaanottamaan Hengen voimalla, 113–114
Pahoranin tavoin me voimme päättää olla loukkaantumatta, 265–266
pitäkää lujasti kiinni Jumalan sanasta, 21
Pyhän Hengen lahja kuin Liahona, 243
sakramentti uudistaa kasteenliiton, 394
tavoitelkaa Hengen kastetta, 110
välttäkää kaikkea, mikä loukkaa Henkeä, 24

Benson, Ezra Taft
epätoivo tulee pahuuden tähden, 416
esivanhemmat saivat innoitusta Jesajan profetioista, ja he täyttivät niitä, 63–64
harvinainen kokemus, jolloin kuultiin taivaallisen Isän ääni, 307
ilmaus ”Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala”, 18
julistakaa evankeliumia ja tehkää sitä tehokkaasti, 106
Jumalan mielen mukainen murhe on Hengen lahja, 359
Jumalan mielen mukaisen murheen luonne, 239
Jumalan sana antaa voimaa vastustaa kiusausta, 32
kuuliaisuuden tulee olla meille päämääränä, ei kiusana, 14
kääntyminen isän puoleen siunausten ja neuvojen saamiseksi, 36–37
maallisten aarteinen väliaikainen luonne, 318
maininnut, että Kolumbus oli mies pakanoiden keskuudessa, 27–28
monet kehittyvät hengellisesti mutta eivät kykene huomaamaan omaa kasvuaan, 305
Mormonin kirja on lakikivi, 3, 6
Mormonin kirja opettaa, kuinka voi elää vanhurskaasti sota-aikana, 254, 262
Mormonin kirja paljastaa Kristuksen vastustajat, 129
Mormonin kirja tuo ihmiset Kristuksen luo, 7, 18, 103, 292, 371
Mormonin kirjan lapsille opetettiin pelastavia totuuksia, 132
Mormonin kirjan tutkimisella on iankaikkisia vaikutuksia, 96
Moroni kirjoitti pitäen meidät mielessään, 4
nöyryys on sen tunnustamista, että on riippuvainen korkeammasta voimasta, 163–164
on parempi valmistautua ja ehkäistä ennalta kuin korjata ja katua, 265
parannukseen kuuluu muutakin kuin sydämenmuutos, 395–396
perustajaisät ja perustuslaillinen hallitusmuoto olivat välttämättömiä palautukselle, 49
puhdistakaa astia sisältä, 266
pyhien kirjoitusten tutkiminen tärkeää yksilöille ja perheille, 225
rakkaus Raamattua kohtaan, 366
Saatanan pääheikkous, 92
tehkäämme työtä voittaaksemme sielumme vihollisen, 407
tulee pystyttää vapauden tunnus kansamme keskuuteen, 258–259
tulkaa Kristuksen luokse, 112
uudestisyntymisen kokemukset eivät niin dramaattisia kuin pyhissä kirjoituksissa, 169–170
valokuva hänestä, 272, 293
Vapahtajan käynti nefiläisten luona sisältää yhtäläisyyksiä meidän aikaamme, 295
vastakohtaisuus tarjoaa mahdollisuuksia valita, 52
välttäkää moraalittomia, vihjailevia tai pornografisia vaikutuksia, 245
välttäkää tulemasta petetyiksi esittämällä kolme kysymystä, 129–130
ylpeys, 272

Bradford, William R.
kuolevaisuuden tarkoituksena on tulla taivaallisen Isän kaltaiseksi, 251
vanhurskas elämä johtaa iloon ja onneen, 416–417

Brandt, Edward J.
mitä tarkoittaa luvussa MK Jaak. 7 esiintyvä sana *adieu*, 130–131

Brown, Hugh B.
olemme jokainen vastuussa niistä ihmisistä, jotka menetetään meidän epäonnistumisemme vuoksi, 118

Burton, H. David
sävyisyys on ehdottoman tärkeää Kristuksen kaltaiseksi tulemisessa, 403–404

Burton, Theodore M.
ne, jotka seuraavat taivaallista Isää, tuntuvat enemmän Hänen kaltaisiltaan, 182
parannusta tekevien palveleminen, 169

C

Cahoon, Reynolds
hänelle syntyi poika, joka sai nimen Mahonri Moriankumer, 373

Cahoon, William F., 373

Caldwell, C. Max
rakkautta täytyy kehittää ja se täytyy kokea, 161

Cannon, George Q.
otettiin kotiin Jumalan luo ei tarkoita Jumalan omien kasvojen eteen, 248

Child, Sheldon F.
mitä tarkoittaa ”kohdella oikeuden-mukaisesti” toinen toistamme, 352

Christensen, Joe J.
viimeisinä aikoina sekä ympäristöön liittyviä että hengellisiä saasteita, 367–368
ylpeys johtaa vääränlaisiin vertailuihin ja kukistumiseemme, 286

Christofferson, D. Todd
syyttömäksi julistaminen, pyhittyminen ja täydellisyys, 272–273
tarjotkaa Herralle särkyneen sydämen ja murtuneen mielen lahja, 305
tulla yhdeksi Isän ja Pojan kanssa, 329
ylpeyden paneminen syrjään on ensimmäinen askel Kristuksen seuraamisessa, 272

Condie, Spencer J.
liittojen pitäminen voi vahvistaa halua ja taipumusta tehdä hyvää, 270–271
pyhien kirjoitusten tutkiminen auttaa meitä kohtaamaan päätöksentekotilanteita elämässä, 113
siunatuksijulistukset etenevät johdonmukaisesti, 311–312

Cook, Gene R.
henkilökohtaisten Hengen lahjojen huomaaminen, 415
Kristuksen armo voi puhdistaa meidät ja auttaa meitä tulemaan täydellisiksi, 287
nefiläiset opetuslapset rukoilevat toistelematta monia sanoja, 329–330
pohtikaa Jumalan armoa uskon ja nöyryyden saavuttamiseksi, 413
usko Kristukseen vapauttaa meidät omista siteistämme, 20

Cook, Quentin L.
mitä tarkoittaa *pyhä*, 142

Cowdery, Oliver
hänen todistuksensa on liitetty sataan miljoonaan Mormonin kirjaan, 100
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 9–10, 74, 378, 422
profetia täyttyi, kun Elia palautti pappeuden avaimet, 344
rakkaan Johanneksen pyyntö jäädä lihaan, 349
sanoi Joseph Smithin täyttävän Jesajan profetian, 100–101
yksi varhaisia lähetyssaarnaajia, 393

D

Daavidin huone
mitä se tarkoittaa, 84

Dew, Sheri L.
Herra odottaa enemmän kuin maailma odottaa, mutta Hän tarjoaa enemmän, 189–190
kuinka halu liittyy tekoihin, 312
sovitus takaa, ettei meidän tarvitse yksin kantaa taakkoja, 214

Didier, Charles
askeleet todistuksen saamiseksi, 97–98

Dunn, Loren C.
kunnioittakaa toisten uskonkäsityksiä ja rakentakaa yhteiselle pohjalle, 207

E

Edgley, Richard C.
lihalliset halut vallitsevia nykypäivän maailmassa, 105
nöyryys ja kiitollisuus ovat onnen ominaispiirteitä, 381
suuruus alkaa nöyryydestä ja alistuvaisuudesta, 228–229
vastustajan hyökkäysten todellisuus, 104–105

Eedenin puutarha, 52, 54

Efraim
Ismael oli hänen jälkeläisensä, 19
yksityiskohta Juudan sauvassa ja Joosefin sauvassa, 425

Egyptiläisten kieli
sillä kirjoitettiin kultalevyihin, 11
tarvittiin pronssilevyjen tutkimiseen, 138

Elämän puu
sen vertauskuvat ja tulkinta, 21

Elävä Kristus – apostolien todistus
pelastus tulee Jeesuksen Kristuksen ansiosta, 141
Vapahtajan keskeinen rooli, 66

Enkelien kieli
puhumme enkelien kielellä, kun puhumme Pyhän Hengen vaikutuksesta, 112

Enkelit
Aaronin pappeuden toimitukset ovat tärkeitä enkelien palvelukselle, 325
heidän työnsä ja palvelutehtävänsä todellisuus, 199, 402–403
kutsuvat jumalattomia parannukseen, 168
palveluksen on oltava sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa, 168

Ennalta-asettaminen, 195–198

Ensimmäinen presidenttikunta
Elävä Kristus – apostolien todistus, 66, 141
Kristuksen valo annettu kaikille avuksi kohti pelastusta, 401
kutsu tulla takaisin, 168, 332
kuvannut innoittavan musiikin voimaa, 381
miksi on ratkaisevan tärkeää seurata heitä, 310
neuvo kirkon jäsenille, jotka ovat sotapalveluksessa, 254–255, 261, 263, 265
ovat tuomareita tänä taloudenhoito-kautena, 361
Perhe – julistus maailmalle, 11, 18, 34, 59, 145
pyhien tulee vahvistaa kirkkoa omalla paikkakunnallaan, 333
vastustaa tatuointeja ja lävistyksiä, 177
vuoden 1889 julistus koskien kuolemanrangaistusta, 174–175

Ensimmäinen ylösnousemus
Kristus oli ensimmäinen ihminen, joka nousi kuolleista, 156, 249

Eufratjoki
padottiin Babylonian kukistamiseksi, 46, 91
vaarallinen ja tuhoisa, 86

Evankeliumin ensimmäiset periaatteet
kaikkia Jumalan lapsia koskevia vaatimuksia, 99
Mormonin kirja todistaa niistä, 18

Evankeliumin palauttaminen
Amerikan perustajia innoitettiin luomaan uskonnonvapaus, 28
Amerikka on vapauden maa, joka on erotettu sitä varten, 49
enkeli tulisi maan päälle osana sitä, 29
Mormonin kirja vahvistaa evankeliumin palautusta koskevan todistuksen, 6–7
sen aikataulu, 3
sen vaikutus historiaan, 31
suuri ja ihmeellinen teko, 30
uskonnonvapaus välttämätön sitä varten, 47
Yhdysvallat perustettiin sitä varten, 28

Eyring, Henry B.
Herra kutsuu palvelijoita varoittamaan ihmisiä vaarasta, 382
Herran muistaminen, 395
Isä meidän -rukouksen periaatteet ovat malli, jota voimme noudattaa, 317–318
Jumalan Henki ei koskaan synnytä kiistelyä, 269
Jumalan neuvojen hylkääminen on toisen vaikutuksen valitsemista, 221
Jumala on pitänyt lupauksensa ojentaa kätensä Lehin liitonlapsille, 59–60
Jumala unohdetaan turhamaisuuden vuoksi, 278
kirkko on ollut aina yhden sukupolven päässä katoamisesta, 295
käskyjen pitäminen tuo ykseyttä, 160–161
lapsen kaltaiseksi tuleminen johtaa hengelliseen turvaan, 142
menestys saa tuntemaan ylpeyttä ja hengellistä itseriittoisuutta, 299
muistakaa Vapahtaja ja rukoilkaa alati, 326
nöyryys on välttämätöntä valmistautumista toiseen tulemiseen, 78
pyhien kirjoitusten uskollinen tutkiminen tuo Pyhän Hengen, 113
riippuvuus Jumalasta voi äkisti haalistua, 285
ripeä kuuliaisuus on välttämätöntä hengelliselle hyvinvoinnille, 189
rukoilemiseen vakain aikein liittyy halukkuus totella, 400
rukous ja usko auttavat noudattamaan käskyjä, 14
sydämemme kääntyy Jumalan puoleen rukouksessa jatkuvasti, 234
tehkää ajallisia asioita hyvin niiden hyväksi, joita palvelette, 206
tottelemattomuus estää siteet Jumalaan ja murentaa todistuksen, 49
turvaa profeettojen neuvoissa, 386
tutkikaa ja pohtikaa pyhiä kirjoituksia joka päivä, 341
usko on valinta, se ei tule perintönä, 166
Vapahtaja auttaa niitä, jotka pyrkivät tulemaan Hänen luokseen, 305–306
Vapahtajan keskeinen rooli meidän lunastuksessamme, 397

F

Farrar, F. W.
kuvaus Vapahtajan kuolemantuskista ristillä, 141

Faust, James E.
BYU-opiskelijoiden kasvot Jerusalem-keskuksessa, 182–183
ennalta suunniteltu parannus on petosta, 104
Herran kirkon järjestämisen vaiheet, 175–176
Israelin hajottaminen toi uskon Jumalaan monille kansakunnille, 128
kiistely saa Herran Hengen poistumaan, 269
Kristuksen kaltaista elämää ohjaa Pyhä Henki, joka pyhittää meidät, 272

kuinka lankeemus vaikutti Aadamiin ja Eevaan ja jälkeläisiin, 54–55
kuinka Lusifer lankesi, 53
mikään maallinen valta ei voi estää meitä pääsemästä suoraan yhteyteen Luojamme kanssa, 318–319
Mormonin kirja on meidän opillinen lakikivemme, 6
Mormonin kirjan käännyttävä voima, 8–9
on hyvin tärkeää valita hyvä pahasta, 80
paasto saa sielumme nöyrtymään, 189
pyhät kirjat ovat totuuden palauttamisen ensisijainen keino, 29
pysykää poissa hengellisistä katvealueista, 39
rikkomukset, jotka tekevät kirkkokurin aiheelliseksi, 168
rukous on pelastusköysi Jumalan luo, 113
seisomme Vapahtajan edessä tekemässä tiliä elämästämme, 70–71
sovituksen voiman ymmärtäminen, 67
tarvitaan nykypäivän ilmoitusta, 106
tieto Vapahtajasta tulee uskon ja Hengen todistuksen kautta, 10
toivo tuo rauhaa hankalaan elämään, 403
tutkikaa sovitusta ja ottakaa se vastaan, 145
täytyy tavoitella täydellisyyttä nyt, 316
täytyy voittaa kulttuuriin ja rotuun liittyvät erot, 99
uskon hengellisten siemenien ravitseminen, 231–232
valehtelemisen synnin vakavuus, 70
valmistautukaa olemaan kelvollisia seisomaan Herran kasvojen edessä, 363
Vapahtajan esimerkin noudattaminen vaikeina aikoina auttaa kestämään katkerat maljat, 307
Vapahtajan kutsu rakentaa Jumalan valtakuntaa, 310
varoittanut kiinnostumasta liikaa Saatanan mysteereistä, 359
Yaeko Sekin elämässä suurin siunaus on hänen perheensä, 62
ykseyttä voidaan kehittää eroista huolimatta, 354–355

Featherstone, Vaughn J.
nuoret saattavat rikkoa vakavaa käskyä sen perusteella, että aikuinen on rikkonut pientä käskyä, 121–122
pappeudenhaltijoiden tulee olla puhtaita kaikkina aikoina, 303

G

Getsemanen puutarha, 236

Gideon
väline Jumalan käsissä, 174

Grant, Heber J.
enkelin vierailuilla ei ole vaikutusta niihin, jotka eivät palvele Herraa, 183–184
kuva hänestä, 62, 343
kymmenysten maksamisen siunaus, 343
Mormonin kirjan silminnäkijöiden merkitys, 9
todellinen vauraus on kasvamista Jumalan tuntemisessa, 62

Grassli, Michaelene P.
koulutamme hengellisiä aistejamme tekemällä hyvää, 402
lasten kyky saada hengellisiä kokemuksia, 324

Groberg, John H.
luottakaa Herraan tehdessänne valintoja, 14–15
nauttikaa sakramentti kelvollisina, 327
vaaditaan uskoa Kristukseen, jotta ihminen voisi tehdä parannuksen tai mennä kasteelle tai suorittaa mitään muutakaan toimitusta, 298

H

Habakuk
aikanaan profeetta, joka todisti Juudan valtakunnassa, 12

Hafen, Bruce C.
hillitkää intohimoja kokeaksenne täyteläisempää, syvempää rakkautta, 243
jumalallinen apu ja aito parannus valmistavat meitä selestiseen elämään, 51–52
näkymättömien enkelien palvelu, 402–403
sanalla ravitsemisen tapoja, 233

Haight, David B.
Hengen tulee olla luonteenomaista meidän jumalanpalveluksellemme ja sakramenttikokouksillemme, 398

Hales, Robert D.
Amerikan perustajia innoitettiin luomaan uskonnonvapaus, 28
harhaan kulkeneiden lasten suhteen toimiminen, 22–23
Jeesus Kristus antoi kaikille ihmisille esimerkin, 109
Jeredin veli näyttää mallin, kuinka kohdata perheen tarpeet, 374–375
jokaisena taloudenhoitokautena profeetat ovat auliisti antaneet henkensä alttiiksi, 157
kestitkää itseänne Kristuksen sanoilla, 112
kiitollisuudella osoitamme riippuvaisuutemme taivaallisesta Isästä ja Jeesuksesta, 329
kolme suurta leikkausta opettivat häntä, 45
Kristuksen nimen päällemme ottaminen on yksi elämämme merkittävimpiä kokemuksia, 347–348
Kristuksen valon ja Pyhän Hengen lahjan välinen suhde, 401
kymmenysten laki valmistaa meitä elämään pyhityksen lain mukaan, 353
kääntykäämme Herran puoleen kohdatessamme koettelemuksia, 36
kääntymyksen kokeneet kääntyvät suorittamaan tehtävää tuoda muita Jumalan tykö, 133–134
pitäkää kiinni pyhistä kirjoituksista, 112
profeettojen täytyy julistaa sitä, mitä Jumala ilmoittaa, vaikka se olisi epäsuosittua, 382
prosessi, jonka Enos kävi läpi, lisäsi hänen uskoaan, 132–133
Pyhän Hengen läsnäolo vaikuttaa meidän käyttäytymiseemme, 160
saamme hengellistä voimaa, kun panemme luottamuksemme Herraan, 87
sovitus tuo toivoa vanhurskaille, jotka kohtaavat kuoleman, 216–217
sydämenmuutoksen kokemisen prosessi, 146–147
voimme olla valona toisille, 313

Harris, Martin
hänen todistuksensa on liitetty sataan miljoonaan Mormonin kirjaan, 100
kadotti 116 käsikirjoitussivua, 136
kävi erään oppineen miehen luona, 100–101
oli Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 9, 74, 378

Heikkous, 389

Helvetin kahleet
Alma määritteli, 181

Hengen lahjat, 413

Henkilökohtainen ilmoitus
Mormonin kirjan tutkiminen johtaa siihen, 1
sen ja pyhien kirjoitusten välinen yhteys, 369

Henkimaailma
sen sijainti, 249
tahdonvapaus myös kuolevaisuutta edeltävässä elämässä, 196

Henkivankila, 249

Henok
Henokin kaupunki, 351, 354, 391
Joseph Smithin saamat ilmoitukset kertovat meille siitä, 29
meille annetaan vielä sitä koskevia pyhiä kirjoituksia, 100

Heprea
oli muuttunut Nefin ajan ja Moronin ajan välillä, 11

Herran huoneen vuori
Amerikka on, 76–77

Herran lempeät armoteot
hyvin henkilökohtaisia ja yksilöllisiä siunauksia, 12

Herran lepo
mitä se tarkoittaa, 198, 399

Hevoset
läntisellä pallonpuoliskolla, 40

Himni
työskenteli vuosia tuodakseen lamanilaisia Kristuksen luo, 171

Hinckley, Gordon B.
aikoja, jolloin meidän täytyy puolustaa oikeutta ja soveliaisuutta, 270
Amerikalle luvatut siunaukset riippuvat kuuliaisuudesta, 374
antakaa kiinnostuksen suuntautua monille aloille toimiessanne ammatissanne, 65
auttakaa käännynnäisiä pysymään aktiivisina, 211–212
avioero on suurimpia murhenäytelmiä, 315–316
epävarmassa maailmassa Jumalan Poika on ankkurina, 387
evankeliumin palautuksen vaikutus historiaan, 31–32
hankkikaa niin paljon koulutusta kuin voitte, 70
Hengen avulla opettamisen tärkeys, 113
joissakin olosuhteissa kansakunnat oikeutettuja taistelemaan, 256–257
kaikessa, mikä on kaunista maan päällä, näkyy Luojan kädenjälki, 223
kehottanut välttämään kaikenlaista epärehellisyyttä, 70
kehottanut välttämään tatuointeja ja lävistyksiä, 177
kertoessanne evankeliumista rakentakaa sen hyvän pohjalle, jota toisella on, 207
kirkko ei hyväksy moniavioisuutta, 120–121
kirkko kulkee eteenpäin vastustuksesta huolimatta, 338
kirkon pyhä yhteys, nimi ja velvollisuudet, 347
Kristoffer Kolumbus oli Herran innoittama, 28
Kristus on pelastuksen tuoja, 67
kuinka voi välttää tulemasta johdatetuksi pois totuudesta, 295–296
kuva hänestä, 68, 97, 414
kymmenen käskyä annettu kaikille sukupolville, 153
käyttäkää puhdasta ja hyveellistä kieltä, 134–135
lupaus Mormonin kirjan lukijoille, 414
maailma tarvitsee nykyaikana puhtaan todistuksen voimaa, 179
merkitys, joka liitetään Mormonin nimeen, 358
mies selvisi huonosta kohtelusta, jota sai myöhempien aikojen pyhiin kuuluvilta tovereiltaan, ja otti vastaan evankeliumin, 178
mikään toinen teko ei ole Kristuksen sovituksen vertainen, 253
Mormonin kirja muuttaa elämän ikiajoiksi, 106–107
Mormonin kirja on toinen todistus Kristuksesta, 361
Mormonin kirjan lukeminen vahvistaa todistusta, 1
Mormonin kirjan lukeminen voi pitää meidät hengellisesti hyvinvoivina, 8
nainen, joka joi kahvia, halusi temppelisuosituksen, 140
nainen teki valinnan kymmenysten maksamisen ja koulumaksujen välillä, 387–388
olkaa rakastavampia, 146
onnellisuus tulee vanhurskaudesta, 62–63
palatkaa konferenssista kotiin ja eläkää vanhurskaammin, 417
palautuksen ihme ja vastuu viedä työtä eteenpäin, 338
palautuksen merkittävät tapahtumat, 95
perherukouksen tärkeys, 327
polvistukaa rukoukseen, nouskaa sitten ja ryhtykää työhön, 312
pornografian paheellisuus, 246
pyhien kirjoitusten vakava tutkiminen valistaa ja ylentää henkeä, 341
pyytäkää apua pornografian voittamiseen, 68
riemuitsemme Kristuksessa, saarnaamme Kristuksesta, 97
rukoili Yhdysvaltain ja sen ystävien puolesta vuoden 2001 hyökkäysten jälkeen, 283–284
Siionista lähtee laki, 77
siunauksia, jotka liittyvät ihastuttavana olemiseen, 362
siveyden säilyttäminen, 410
sotien vuoksi taivaassa murhetta, 254
taipumattomana pysymisen tärkeys, 264
tietämättömyys ei ole perustelu sopimattomalle käytökselle, 105
totuuden Mormonin kirjasta saa selville sitä lukemalla, 8
työskennelkää ja rukoilkaa saadaksenne lähetystyötilaisuuksia, 204–205
uudet käännynnäiset tarvitsevat huolenpitoamme, 396–397
varoittanut luottamasta älyyn uskon sijaan, 69–70
vastustakaa kiusausta valehdella vähän, 104

Holland, Jeffrey R.
4. Nefi kertoo, kuinka vanhurskas kansa ajautui tuhoon, 351
apostolien ja profeettojen perustus suojelee meitä, 310
enkelien työn ja palvelutehtävän todellisuus, 199
henkilökohtainen todistus on voimallinen vastaus pilkkaan, 222
Immanuelia koskeva dualistinen profetia, 85
innoitettu opetus kotona ja kirkossa ravitsee meitä, 397
Jaakob käytti opettamisen tärkeitä osatekijöitä, 63
Jeesus Kristus rukoili ykseyttä, 329
Jeesus paransi ja siunasi kansan, 324
Jeredin veljen suhtautuminen nuhteluun, 374
Jesaja 53 on ylevä julistus Kristuksesta, 154
Jumalan mukanaolo meidän elämässämme, 128
kateus on vastakohtana Jumalan täydelliselle rakkaudelle, 183
kelvolliset pappeudenhaltijat voivat suorittaa ihmeitä Kristuksen nimessä, 303
kirkon jäsenet ovat suuren ja ihmeellisen teon sydän, 30
Korihor vaikutti soramilaisten vääriin opetuksiin, 224
Kristuksen opin erityinen merkitys, 109
Kristuksen oppi ei ole monimutkainen, 109
Kristuksen rakkaus meitä kohtaan on todellista rakkautta, 405
Kristuksesta saarnaaminen on suurin riemunaihe, 97
kun muutamme sen, mitä voimme, pääsemme paremmin osallisiksi sovituksesta, 291
miksi Jeesus säilyttää ruumiissaan ristiinnaulitsemisen haavat, 307–308
miksi sukupuolirikkomus on niin vakava, 244–245
mitä tarkoittaa ilmaus ”kuinka ihanat ovat vuorilla”, 337
mitä tarkoittaa ilmaus ”pitäkää itsenne puhtaina, te Herran astioiden kantajat”, 337
mitä tarkoittaa ilmaus ”selkeitä ja kallisarvoisia”, 28
mitä tarkoittaa sana *abide* ’pysyä’, 390
mitä tarkoittaa Vapahtajan kutsu ”lähtekää minun mukaani”, 304
mitä vastakastetut sitoutuvat tekemään ja olemaan, 159
MK Jaak. 5 kuvailee Israelin hajottamista ja kokoamista sekä sovitusta, 124
Mooseksen lain ja korkeamman lain tarkoituksena on tuoda ihmisiä Kristuksen luokse, 320
Mooseksen laki toi ihmisiä Kristuksen luokse, 154
Mormonin hengellistä kypsyyttä verrataan nefiläisten synnilliseen tilaan, 358–359
Mormonin kirja ilmoittaa enkelien todellisuuden, 402
Mormonin kirja on merkittävin ja tärkein uskonnollinen kirja maailmassa, 3
Mormonin kirja on uusi liitto, 5
Mormonin kirja osoittaa, että Israelin liitot ovat toteutumassa, 349–350
Mormonin viimeinen vetoomus uskoa Kristukseen, 365

Nefi, Jaakob ja Jesaja ovat kolme Mormonin kirjan todistajaa Kristuksesta, 74–75
ne huomioidaan, jotka kuolevat ilman tietoa evankeliumista, 69
oliivipuu vertauskuvana Jumalan rakkaudesta, 125
parannuksen lopputulos on arvokkaampi kuin sen hinta, 170–171
parannuksenteon päivä voi mennä ohi, kuten kävi nefiläisten kohdalla, 360
pienet levyt antoivat paremman ymmärryksen evankeliumista kuin 116 sivua, 136–137
profeetat valmistivat nefiläisiä luopumaan Mooseksen laista sovituksen jälkeen, 320
sana *succor* 'auttaa' kuvaa Kristuksen huolenpitoa meitä kohtaan, 186
selityksiä sille, miksi Herra ei ollut näyttäytynyt koskaan ennen näyttäytymistään Jeredin veljelle, 376–377
sinetöimisvoimat yhdistävät meidät esivanhempiin ja jälkeläisiin, 344
sovituksen tulisi olla riemuitsemisemme perimmäisenä aiheena, 66
sukupuolisynnin seuraukset ja siveyden merkitys, 244–245
tapoja muistaa Herra uudistaessamme sakramenttiliittomme, 325
turhamaisuus on hengellisesti vaarallista, 184
tärkeää tutkia lukuja Alma 32–34 kokonaisuutena, 228
uskoa on usein osoitettava tulevia tuntemattomia kokemuksia kohtaan, 387
valta tulee olemaan Kristuksen harteilla, 87–88
vanhemmat kirkon jäsenet opastavat nuorempia, 166
vanhempien tulee osoittaa uskoa ja vanhurskautta, 122
Vapahtajan nimien merkitys, 85
Vapahtajan on mahdotonta unohtaa meidät, 46
viisi syytä noudattaa kymmenysten lakia, 342–343

Homoseksuaalisuus
homoseksuaalinen toiminta on vakava synti, 244
seksuaalinen kiihotus voi johtaa homoseksuaalisiin tekoihin, 121

Hoosianna
mitä se tarkoittaa, 308

Howard, F. Burton
Alma 26 vahvisti hänen todistustaan Mormonin kirjasta, 215
Herra on kiinnostuneempi siitä, mitä ihminen on, kuin siitä, mitä hän on ollut, 278
James E. Faustin kertomus Mormonin kirjan käännyttävästä voimasta, 8–9

Hunter, Howard W.
halu kertoa evankeliumista on hengellisen kääntymyksen luonnollinen seuraus, 171
Jumala kunnioittaa ihmisen tahdonvapautta, 53
kaikki vanhurskas palvelutyö on yhtä otollista Jumalalle, 260
kuva hänestä, 139, 260
mitä tarkoittaa *näkijä*, 149
painopisteen tulisi olla vanhurskaudessa eikä tunnustuksessa, palvelemisessa eikä asemassa, 139
voimme kaikki olla hieman anteeksiantavaisempia, 215–216

Hyde, Orson
lausui apostolisen rukouksen Öljymäen huipulla, 335

Hyvinvointi, 14, 62, 271, 284–286, 299, 383–384, 427

I

Ihmeet, 330

Iljettävä kirkko, 27

Ilmoitus
ilmoituksen henki, 134
ja pyhät kirjoitukset, 369
sitä annetaan jokaiselle kirkon jäsenelle, 94
tarvitaan nykypäivän ilmoitusta, 106

Immanuel
hepreankielinen sana, joka tarkoittaa 'Jumala on meidän kanssamme', 85

Ismael
Efraimin jälkeläinen, 19

Israelin hajottaminen
lyhyt katsaus siihen, 428
pahuus johti siihen, 71

Israelin huone, 429

Israelin kaksitoista heimoa, 4, 323

Israelin kokoaminen
Jesaja kirjoitti siitä, 333
Jesaja opetti siitä, 338
katsaus, 429

J

Jaakob, Iisakin poika
Jaakobin lapset saivat liitonnimen Israel, 77–78
yksityiskohta Juudan sauvassa ja Joosefin sauvassa, 425

Jaakob, Nefin veli
näki Lunastajan, 44

Jeesus Kristus
ainoa, joka voi tarjota äärettömän sovituksen, 67
antoi kaikille ihmisille esimerkin, 109
Elävä Kristus – apostolien todistus, 141
ensimmäinen ihminen, joka nousi kuolleista, 156
Hän ottaa päällensä synnit, 155
Hänellä oli ansioita, joita kenelläkään muulla Jumalan lapsella ei voisi olla, 52
Hänen kätensä on yhä ojennettuna, 89
Hänen nimensä ottaminen päällemme on hyvin merkittävä kokemus, 347–348
Hänen oppinsa ei ole monimutkainen, 109
Hänen sovituksensa voi poistaa syyllisyytemme, 212
Hänen työssään tapahtuu ihmeitä joka päivä, 370
Immanuel on Hänen nimensä, 85
kaikki on vertauskuvana Hänestä, 75
lepopäivän pyhittäminen on selkeä osoitus siitä, miten me suhtaudumme Häneen, 161
meidän Isänämme, 147
mitä tarkoittaa ilmaus "Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala", 18
mitä tarkoittavat vertauskuvat ja kuvajaiset, 235
nimiä ovat Ihmeellinen Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Luoja, Rauhan Ruhtinas, 88
oli ja on luomisen Jumala, 154
on portin vartija, 70
pelastumme ainoastaan Hänen sovitusverensä kautta, 276
pyhissä kirjoituksissa vanhempia käsketään opettamaan uskoa Häneen, 146
Pyhä Henki antaa ykseyttä, Kristuksen käyttämät sanat osoittavat, 329
pystyy selvittämään henkilökohtaiset tilinne oikeudenmukaisuuden kanssa ja antamaan anteeksi, 133
tärkein hahmo Mormonin kirjassa, 5
täytti Mooseksen lain, 313–314
viitoittaa edelleenkin polun ja ohjaa tiellä, 21

Jehova. *Ks.* Jeesus Kristus

Jerediläiset
erotettu veljistään, 72

Jeredin veli
Herra nuhteli häntä, 374
hänen nimensä oli Mahonri Moriankumer, 373
Jeesus näyttäytyi hänelle, 376–377
sai Herralta urimin ja tummimin, 149, 171–172, 377
sai valoa matka-aluksiin, 374–376, 380

Jeremia
lainataan pronssilevyillä, 17
Lehin ja Nefin ajan profeetta, 12

Jerusalem
hävitettiin, 135
ilmaus ”aina kaulaan saakka” on vertauskuvana siitä, 86
mitä tarkoittaa ilmaus ”syntyy Jerusalemissa”, 185
Nefi varoitti, että perhe tuhoutuisi, jos he palaisivat sinne, 19

Jesaja
häntä lainataan kaikista profeetoista eniten, 76
kirjoitti sata vuotta ennen Nefin aikaa, 74
kutsu profetoida, 81
miksi Nefi lainasi, 43–44
miksi vaikea ymmärtää, 44
ohjeita ymmärtämiseen, 44–45
olosuhteet hänen elinaikanaan, 44
profetioiden dualistinen luonne, 83
profetoi Jeesuksen Kristuksen palvelutehtävästä, 42
suuria ovat hänen sanansa, 340

Joosef, Jaakobin poika
annetaan suuria lupauksia hänen jälkeläisistään, 55, 72
profetoi Joseph Smithistä, 56
yksityiskohta hänen sauvastaan, 425

Joseph Smithin raamatunkäännös
auttaa palauttamaan monia selkeitä ja kallisarvoisia totuuksia, 29
Joosefille, Jaakobin pojalle, annetaan suuria lupauksia hänen jälkeläisistään, 55, 72

Julistus, perhettä koskeva. *Ks.* Perhejulistus

Jumala
Hänen luonteensa, 408
Hänen suuri hyvyytensä, 67
miksi Hänen kaikkitietävyytensä on välttämätöntä, 280

Jumalan kaikkitietävyys, 279–280

Jumalan mielen mukainen murhe, 239

Jumalan salaisuudet
niihin sisältyvät evankeliumin pelastavat periaatteet, 138
niille, joilla ei ole Hengen johdatusta, 192

Jumalan sana
uskominen on keskeinen ajatus luvussa Alma 32, 228

Juuda
Juudan valtakunta, 12, 81
yksityiskohta hänen sauvastaan, 425

Juudan sauva ja Joosefin sauva, 19, 107, 425

Juutalaiset
hajotettiin, 78
heidän saaminen vakuuttuneiksi siitä, että Jeesus on Kristus, 6
heistä kerrotaan toistuvasti Mormonin kirjassa, 31

K

Kadonneet 116 käsikirjoitussivua
kutsuttiin Lehin kirjaksi, 12

Kahdeksan silminnäkijää. *Ks.* Silminnäkijät, kahdeksan

Kallisarvoinen helmi
pyhä kirjoitus, joka sisältää Mooseksen kirjan, 29
todella pyhä kirjoitus Raamatun ja Mormonin kirjan rinnalla, 6

Kansan ääni
jäsenillä on pyhä velvollisuus äänestää, 176

Kapp, Ardeth G.
te voitte loistaa pimeydessä, 380

Kaste
portti, jonka läpi jokaisen sielun on kuljettava saadakseen iankaikkisen elämän, 111
sen tärkeys, 308

Kasvonpiirteet
ne, jotka seuraavat taivaallista Isää, tuntuvat enemmän Hänen kaltaisiltaan, 182

Kateus
vastakohtana Jumalan täydelliselle rakkaudelle, 183

Kerr, W. Rolfe
Kristuksen sanat voivat olla henkilökohtainen Liahona, 112–113, 243

Kerubit
taivaallisia olentoja kuvaavia hahmoja, 193

Kiasmi
heprealainen kirjallinen rakenne, 238–239

Kiistely
ei riitoja eikä kiistoja kansan keskuudessa, 351, 353, 356
Mormonin kirja saa aikaan rauhan, 218
on tuhoisaa ja Saatanan yllyttämää, 198–199, 269, 294
riidat ja erimielisyydet olivat uhkana nefiläisten kansakunnalle, 254, 259–260, 411
välttäkää väittelyä ja kiistelyä, 222, 259–260, 308

Kiitollisuus
auttaa meitä näkemään vastoinkäymiset maanpäälliseen elämään kuuluvina, 50
köyhien siunaukseksi annetun uhrin määrä on kiitollisuuden mitta, 120
nöyryys ja kiitollisuus ovat kaksi onnen ominaispiirrettä, 381
rukouksen tulisi olla täynnä sitä, 13
rukous on keskeinen osa sitä, 329

Kimball, Spencer W.
annettiin tehtäviä aikaisemmassa olemassaolossa, 196
anteeksianto tulee aidon parannuksen kautta, 240
ellemme saa vastauksia rukouksiin, meidän on etsittävä syytä omasta elämästämme, 374
ennen kuin voimme saada lisää pyhiä kirjoituksia, meidän tulee uskoa se, mitä jo on ilmoitettu, 345
herkän omantunnon arvo, 253
Herra käyttää säätä välikappaleena kurittaakseen kansaansa, 284
iankaikkinen näkökulma auttaa meitä ymmärtämään kärsimystä kuolevaisuudessa, 200
ihmeet ovat osa kirkkoa nykyään, 353
Israelin kokoamista on se, että ihmiset liittyvät tosi kirkkoon, 333
Jeesuksen Kristuksen evankeliumi on meidän turvamme Saatanan myrskyiltä, 277
jotkut pyhät haluavat siunauksia ilman välttämättömiä kurinalaisuuden juuria, 128
kirkon johtajat kutsuvat ihmisiä parannukseen ja varoittavat heitä vaaroista, 134
kuinka voidaan saavuttaa yhteiskunta, jossa ei ole riitoja tai kiistoja, 351–352
kuolema, ruumiillinen ja hengellinen, 291
kuulkaa niitä, jotka hyväksymme profeetoiksi, 256
kuva hänestä, 212, 225
miksi henkilö, joka on tehnyt syntiä, tuntee syyllisyyden taakan ja tarvetta tehdä parannusta, 369
omatunto on kuin Liahona, 243
pyhissä kirjoituksissa on voima auttaa meitä lähestymään Jumalaa, 225
rukousten palavuus vaikuttaa perheeseemme, 405
synnin hylkääminen edellyttää usein elämäntapamuutosta, 212–213
synti muodostuu helposti tavaksi ja voi kuljettaa ihmiset siihen traagiseen vaiheeseen, josta ei ole paluuta, 360
sävyisyys ei ole heikkoutta, 312
tulee pyrkiä täydellisyyteen, 316
uusiseelantilaiset ovat Hagotin jälkeläisiä, 267
vanhurskaiden rukoukset varjelevat maailmaa tuholta, 190
viisi tärkeää parannuksen elementtiä, 290–291

Kirkastuminen
mitä se tarkoittaa, 349

Kirkkauden asteet, kolme
OL 76 mainitsee niiden nimet, 33

Kirous
sen ja merkin välinen ero, 63, 177

Kiusaukset
Perkeleen kiusaukset Lehin unessa, 20

Koettelemukset
mikään kärsimämme tuska ei mene hukkaan, 164

Koetustila
maanpäällinen elämä on oppimisen ja koetusten aikaa, 193

Kofford, Cree-L
Abinadi oli ja on ainutlaatuinen, 153

Kokoaminen, myöhempien aikojen
se on täyttymässä, 91

Kolme silminnäkijää. *Ks.* Silminnäkijät, kolme

Kolumbus, Kristoffer
Herran innoittama, 27–28

Koriantumr
jerediläisten viimeinen kuningas, 135
perehtyi kaikkiin sotataitoihin, 391

Korihor
hänen filosofiansa on linjassa nykypäivän filosofioiden kanssa, 218
opetti, ettei mikään, mitä ihminen teki, ollut rikos, 219
turvautui järkeilyyn pettääkseen muita, 99

Koulutus
hankkikaa niin paljon kuin voitte, 70

Kristuksen jälkeläiset
kuinka ihmisestä tulee Jeesuksen poika tai tytär, 155

Kristuksen ristiinnaulitseminen, 94, 279, 303, 365

Kristuksen toinen tuleminen
Babylon kuvaa sitä edeltävää hengellistä tilaa, 91
Elia palauttaa sitä ennen pappeuden avaimet, 344
Jesaja profetoi siitä, 78, 89
Jumala paljastaa pyhän käsivartensa sen yhteydessä, 336
luonnonmullistukset ovat merkkinä sen lähestymisestä, 303
Nefin lainaukset Jesajan kirjoituksista tähdentävät sitä koskevaa pääajatusta, 76, 78
sen jälkeen tapahtuva juutalaisten kääntyminen, 108
sitä ennen perustetaan Uusi-Jerusalem, 391
vain kääntyneet pysyvät lujina ennen sitä, 295
vanhurskaiden ylösnousemus sen yhteydessä, 249

Kristuksen valo
Raamatun sanasto selittää, 400

Kristus. *Ks.* Jeesus Kristus

Kultalevyt
egyptiläisten kielellä, 138
Limhi löysi 24 kultalevyä, 372
Moroni ohjasi Joseph Smithin niiden luo, 29
pronssilevyt ovat antaneet meille joitakin kultalevyjen kirjallisista osuuksista, 15
tietää niiden totuudellisuus näkemättä niitä, 10

Kulttuuriin liittyvä erilaisuus, 354–355

Kumora, 362, 393, 421

Kuningas Benjamin
johtaja Sarahemlassa, 149

Kuningas Lamoni
osoitti palvelemisen arvon, 206

Kuningas Limhi
hänen kansaansa verrataan Alman kansaan, 162
johtaja Sarahemlassa, 149

Kuningas Nooa
hänen kansansa joutuminen orjuuteen oli väistämätöntä, 162
hänen oma kansansa surmasi hänet, 162
oli pääsyynä siihen, että kuninkaiden hallinnosta luovuttiin, 152

Kuolema
hengellinen ja fyysinen, 50
hengellinen kuolema on toinen kuolema, 122

Kuolemanrangaistus
vuoden 1889 julistus ilmaisi kirkon kannan, 174

Kuolevaisuutta edeltävä maailma
Jumalan lapsilla oli siellä tahdonvapaus, 196

Kymmenen käskyä
annettu kaikille sukupolville, 153

Kymmenykset
niiden maksaminen osoittaa uskoa Jumalaan, 342–343
valmistaa korkeampaa pyhityksen lakia varten, 353

Kyyros Suuri
tuhosi Babylonin, 46, 91

Käskyt
kun me rikomme, nuoret saattavat seurata meitä, 121–122
kymmenen käskyä annettu kaikille sukupolville, 153
käsketään tekemään ja olemaan tekemättä, 193
niiden noudattamiseen tarvitaan rukousta ja uskoa, 14
niiden pitäminen tuo ykseyttä, 160–161
niiden rikkominen johtaa murheeseen, 289
niiden tarkoituksena on siunata meitä, 52
pelastumiseen vaaditaan muutakin kuin niiden pitäminen, 154
pitäkää ne ja menestykää, 14
se, ettei halua pitää niitä, on kiittämättömyyttä Isää ja Poikaa kohtaan, 298

Kääntymys
edellyttää sydämenmuutosta, 184

Kääntäjät. *Ks. myös* Urim ja tummim
näkijä kirkastaa iankaikkisen totuuden, 149

L

Laban
Nefin käskettiin surmata hänet, 15

Lakikivi
Mormonin kirja on, 3, 6, 413

Lamanilaiset
kirottiin jumalattomuutensa vuoksi, 63

Lankeemus
kuuluu taivaallisen Isän suunnitelmaan, 55
miksi välttämätön, 54
Mormonin kirja todistaa siitä, 18
sen vaikutukset tulevat kaikkien luotujen osalle, 53–54
sitä koskevia näkemyksiä, 50–51

Lant, Cheryl C.
kolme tapaa, joilla voimme lukea pyhiä kirjoituksia tehokkaasti, 60

Lapsikaste, 408

Larsen, Dean L.
Herralle osoitetun uskollisuuden ja menestyksen välinen suhde, 271
Jumalaa vastaan kapinoimisella on yksilölliset juuret, 359
kuinka muinaiset israelilaiset osuivat yli maalin, 123
me olemme viinitarhan viimeisiä työntekijöitä valmistautumassa Herraa varten, 128–129

Laulaminen
Herra hyväksyy asianmukaisen laulamisen, 40

Lee, Harold B.
ihmiset, jotka seuraavat Kristusta, 181
Jeredin veljelle näytettiin, kuinka tuli rukoilla saadakseen haluttuja siunauksia, 375
Jumalan taisteluvarustuksen hengellinen merkitys, 256
kuva hänestä, 175, 362
mitä tarkoittaa ”hengessä köyhä”, 311

Mormonin ajan jumalaton kansa menetti Pyhän Hengen ja Kristuksen Hengen, 362
pappeuden viroilla, joita henkilöllä on tässä elämässä, on vaikutusta seuraavassa elämässä, 197
synti on raskain kuorma, 80
teot aikaisemmassa olemassaolossa ovat lähteenä siunauksille kuolevaisuudessa, 196
uudet käskyt ilmoitetaan aina profeetalle, 15
vuorisaarna on Herran malli täydelliseksi tulemista varten, 310
älkää antako itsesäälin tai epätoivon johtaa teitä pois siitä suunnasta, jonka tiedätte oikeaksi, 307

Lehi
hänen kirjansa, 11, 420
hänen mahdollinen kulkureittinsä, 38, 423
Manassen jälkeläinen, 19, 190

Lepopäivä
sen pyhittäminen, 161

Levyt
kultalevyt, 4, 10, 100, 362, 372, 420
Mormonin levyt (kultalevyt), 137, 393
pronssilevyt, 17, 420

Liahona
Kristuksen sanoja verrataan siihen, 113
sitä verrataan omaantuntoon, 243
sitä verrataan Pyhään Henkeen, 34
toimi uskon ja tarkkuuden mukaan, 34

Liitot
niiden tärkeys, 262
välttämättömiä iankaikkiselle edistymisellemme, 159–160

Ludlow, Daniel H.
jerediläisten ja nefiläisten maiden välinen maantieteellinen suhde, 382
Joosefin jälkeläisiä asui yhä Jerusalemissa, 190
meren saaret tarkoittavat Amerikkaa, 46
mitä tarkoittaa *hoosianna*, 308
Mormonin kirja vahvistaa Vanhaan testamenttiin kirjatut ihmeet, 38

Lujana uskossa – evankeliumiaiheinen hakuteos
armo, 412
fyysinen kuolema, 249
Kristuksen valo, 400
lepopäivä, 161
nöyryys, 273, 389
onnellisuus, 251
pelastus, 250
rukous, 317
tunnustaminen, 167

Lund, Gerald N.
Korihorilla on monia nykypäivän vastineita, 218
mahdotonta todistaa, ettei ole olemassa Jumalaa, 222
Vapahtaja alensi itsensä, 24

Luominen
Joseph Smithin saamat ilmoitukset kertovat meille siitä, 29
sitä koskevia näkemyksiä, 50–51, 54

Luonnollinen ihminen
mitä se tarkoittaa, 142

Luonnonkatastrofit, 386–387

Luopumus, 259–260, 295

Lusifer. *Ks.* Saatana

Lyhteet
viittaa käännynnäisiin, 214

Lähetystyö
antautukaamme täydemmin siihen, 161
asettakaa rukoillen päivämäärä, johon mennessä teillä on joku valmiina, 171
auttakaa kääntyneitä pysymään aktiivisina, 211–212
Jesajan jakeiden vertauskuvallisuus 2. Nefissä, 81–82
jokaisen jäsenen tulee tehdä sitä, 171
lupa aloittaa se Saksassa, 210–211
Mormonin kirja opettaa, kuinka tehdä sitä, 103
sen todellisuus, 215
tuoda ilosanomaa ja julistaa rauhaa, 337

Lävistykset
presidentti Hinckley kehotti nuoria pitämään kehonsa pyhänä, 177

M

Maa
perintömaa, 321, 334
pohjoisenpuoleinen, 267

Maan tomu
ihmisen täytyy turvautua Jumalaan kaikessa, 144

Mackie, George M.
paimen tuntee lampaansa, 321

Madsen, John M.
millaisia miehiä teidän tulisi olla, 349

Maeser, Karl G.
lumikeppejä Alpeilla verrataan pappeuteen, 306

Maher-Salal-Has-Bas
mitä se tarkoittaa, 86

Manasse
Lehi oli hänen jälkeläisensä, 19
yksityiskohta Juudan sauvassa ja Joosefin sauvassa, 425

Matthews, Robert J.
Nefi tiesi, että aikakirjoista olisi apua tuleville sukupolville, 96
Raamattu turmeltui hyvin varhain, 28–29
valehtelemisen vakavuus, 223

Maxwell, Neal A.
elämän puu on vertauskuvana Jumalan rakkaudesta ja Kristuksen sovituksesta, 21
emme saa olla välinpitämättömiä yhteiskunnassa vallitsevaa jumalattomuutta kohtaan, 172
esimerkkejä Joseph Smithin ilmoittamista kätketyistä totuuksista, 56
evankeliumin yksinkertaisuus on syy siihen, miksi joidenkuiden on niin vaikea ottaa se vastaan, 348
halut vaikuttavat henkilökohtaiseen kehitykseen ja iankaikkisiin siunauksiin, 217
henkilökohtainen uhraus on halukkuutta asettaa meissä oleva eläimellinen alttarille, 135–136
Herra ”paljastaa pyhän käsivartensa kaikkien kansakuntien silmien edessä”, 336
hyväksykää Herran ojennus, vaikka se olisi tuskallista, 34
ilman vastakohtaisuutta ei olisi todellista olemassaoloa, 52
Israelin kadonneiden sukukuntien aikakirjat vielä tulossa, 323
Jeesus on paimenen ja opettajan tehtävässä henkilökohtainen, 322
Jeesus tiesi mielessään, mitä Hänen piti tehdä, 141
jos annamme uskontomme rutinoitua, sydämemme ja mielemme ajautuvat muihin asioihin, 323
Jumala rakastaa niitä, joita Hän nuhtelee, 374
Jumalan tiedolla ei ole rajoja, 23
kadonneet kirjat ovat aarteita, jotka ovat vielä tulossa esiin, 107
kaikki Jumalan tarkoitukset voittavat riippumatta ihmisten valinnoista, 101
katsominen yli maalin tarkoittaa myös katsomista yli yksinkertaisten opetusten, 123
keskittykää siihen, mikä on tärkeintä, 146
kirkko ei ole lepokoti niitä varten, jotka jo ovat täydellisiä, 266
kirkon jäsenten tulee olla käytökseltään pyhiä ja pyhitettyjä, 30
Kristus kärsi meidän heikkoutemme, ennen kuin me kärsimme ne, 186
kuinka Jumalan mielen mukainen murhe ja tuomittujen murehtiminen eroavat toisistaan, 359
kuinka yksilöt ja yhteiskunnat käyvät ”tunnottomiksi”, 410–411
lapsille annetaan sanoja, 230

lihallinen mieli johtaa siihen, että tunto on turtunut, 224
luonteenpiirteitä, jotka luonnehtivat niitä, jotka todella uskovat Kristukseen, 355–356
luopiot ryhtyvät oman ylpeytensä vuoksi arvostelemaan kirkkoa, 259
maailman oppineet eivät suhtaudu vakavasti Mormonin kirjaan, 101
mahdollisia syitä hengelliseen epävakauteen, 285
meidän tarvitsee tietää vain se, että Jumala tietää kaiken, 69
mitä ovat ”maailman ristit”, 68
mitä tarkoittaa ”ottaen ristinne”, 315
monet ihmiset eivät ajattele Kristusta lainkaan, 42
niiden, jotka on kutsuttu ja joita on valmistettu, täytyy myös osoittaa olevansa uskollisia, 196
oikeudenmukaisuus ja armo ovat täydellisiä viimeisellä tuomiolla, 252
omalla voimallamme ylvästeleminen tekee kaksin verroin vaikeammaksi tunnustaa Jumalan voimaa kaikessa, 361
opillinen lukutaidottomuus on merkittävä syy nurinaan, 265
pidelkää uskon kilpeä, 22
portin vartija on Israelin Pyhä, 71
pronssikäärmetapaus viittaa Kristukseen, 279
pyhittäytyminen on itsensä luovuttamista Jumalalle, 273
pyhiä kirjoituksia tullaan vielä ilmoittamaan, 100
pyrkikää jäljittelemään Vapahtajan luonnetta, 326
riisukaa päältänne luonnollinen ihminen, 142
rukousvastausten saaminen on kuin yhdistelmälukon avaaminen, 133
Saatana pyrkii siihen, että lakkaisimme uskomasta merkkeihin, 296
se, että ihmiselle osoitetaan hänen heikkoutensa, on osa Kristuksen luokse tulemista, 389
suuria opetuksia saadaan usein vaikeuksien jälkeen, 35
tehkää parannusta usein ja säännöllisesti, 145
tuhlaajapojan roolin filosofia kuuluu: ”Syökää, juokaa ja olkaa iloisia”, 103
usko, toivo ja rakkaus nivoutuvat yhteen ja tuovat meidät Jeesuksen Kristuksen luo, 404
uskon, toivon ja tiedon välinen suhde, 230
uskoon kuuluu myös luottamus Jumalan ajoitukseen, 101
uskottomuuden tuhoisat seuraukset, 121
vanhemmat voivat antaa vain sitä, mitä heillä itsellään jo on, 263–264
vastustaja yrittää tehdä epäsuorasti sen, mitä me emme sallineet hänen tehdä avoimesti, 300
voimme tietää jumalalliset totuudet varmasti, 232–233
väärinymmärryksiä voi tapahtua myös uskollisten kirkon jäsenten kesken, 266
äärimmäinen toivo on sidoksissa Jeesukseen ja sovitukseen, 411

McConkie, Bruce R.
Alma on ehkä muutettu, 257
avioeroa säätelevää lakia ei annettu fariseuksille, 315
hengellinen kokoaminen edeltää fyysistä kokoamista, 65
hengellisten lahjojen saamisen tarkoituksia ja syitä, 414
hyvän- ja pahantiedon puu sekä elämän puu, 52
ihmisten vanhurskaus saa aikaan sen, että Saatana sidotaan, 48
Immanuel sekä pelastaa että tuomitsee, 87
Israelin hajottaminen ja kokoaminen, 23–24
Jeesus rakensi Mooseksen laskemalle perustukselle, 314
Jeredin veli oli esimerkkinä siitä, kuinka meidän tulee käyttää tahdonvapauttamme, 375
Jesajan vakava tutkiminen tärkeää, jotta voimme muuttaa elämää ja tulla täydellisiksi, 45
Jesaja puhui siitä, kuinka Israelin Pyhä puhdistaa viinitarhan toisen tulemisen yhteydessä, 89
jokainen kansakunta on kokoamispaikkana omalle kansalleen, 72
Joseph Smith on Iisain juurivesa, 89–90
Jumalan salaisuuksia, 192
jumalattomuus saa Hengen vetäytymään, 408
juutalaisten kääntymys, 108
keitä ovat *pakanat*, 322
Kristuksen tosi oppi, 284
Kristus on verso tuhatvuotisen valtakunnan aikana, 90
kuinka Lehi ja Nefi käyttivät nimityksiä *juutalaiset* ja *pakanat*, 31
kuinka voi tulla rauhantekijäksi, 312–313
lankeemuksen seuraukset kohtaavat kaikkia luotuja, 53–54
luominen, lankeemus ja sovitus ovat iankaikkisuuden kolme tukipilaria, 207–208
luomista, lankeemusta ja sovitusta koskevia näkemyksiä, 50–51
miksi ihmeet joskus lakkaavat, 370
mitä tarkoittaa *antikristus*, 218
mitä tarkoittaa ilmaus ”seuloakseen teitä niin kuin vehnää”, 326
mitä tarkoittaa ilmaus ”suuri ja iljettävä kirkko”, 27
mitä tarkoittaa ilmaus ”ylimpänä vuorista”, 77
mitä tarkoittaa *kaikkivaltias*, 140–141
mitä tarkoittaa *serafi*, 81–82
Mormonin kirjan tehtävä Israelin kokoamisessa viimeisinä aikoina, 5
Mormonin kirjan voima, 241–242
Mormonin kirjassa ei tehdä eroa pappien ja ylipappien välillä, 195
muut osallistuvat meidän tuomitsemiseemme, 361
pelastus tarjolla kaikille, 71
Pyhän Hengen lahjasta osalliseksi pääseminen on ylimaallinen lahja kuolevaisuudessa, 328
sovitus on laajuudessa ääretön, 235
todistajien laki, 9
tulevaisuus ei ole pelkkää suloisuutta, valoa ja rauhaa, 80
tämänhetkinen juutalaisten kokoaminen kotimaahan on poliittista eikä vielä täytä luvun 3. Nefi 20 profetioita, 335–336
uudestisyntymisen ihme, 182
vain niille, jotka rakastavat Herraa, on olemassa lupaus turvallisuudesta, 47
Vapahtajan sanojen tuhatvuotisen valtakunnan asiayhteys luvuissa Jes. 52 ja 3. Nefi 20, 336
Vapahtajan tehtävänä on puhdistaa ja jalostaa, 342

McConkie, Joseph Fielding
Korihor käytti olkinukke-argumentointia hyökätäkseen kirkon oppeja vastaan, 221–222
Mormon ymmärsi maailmankaikkeuden fyysisiä lakeja, 286
ylpeys johtaa hajaannukseen, 355

McConkie, Oscar Walter
nuoret saattavat rikkoa vakavaa käskyä sen perusteella, että aikuinen on rikkonut pientä käskyä, 121–122

McKay, David O.
joitakin Lehin lapsia on johdatettu Tyynenmeren saarille, 267
kuva hänestä, 79, 119
se, mitä tavoittelemme yli kaiken muun, määrää suurelta osin kohtalomme, 119
yksikään synti ei voi jäädä ilman rangaistusta, 79

Meedialaiset
tuhosivat Babylonin, 91

Melkisedekin pappeus
Alma toi esiin suuren ylipapin tärkeyden, 198
Hänen Poikansa järjestyksen mukaisesti, 195
kaikki sen haltijat on asetettu ennalta, 195
nefiläiset toimivat sen valtuudella Lehin ajoista asti, 63

on tärkeää, että sen haltija elää vanhurskaasti, 186
vanhurskaista tulee ikuisesti ylipappeja, 197

Merkit
miksi jumalattomat toisinaan näkevät niitä, 296–297
lakata uskomasta niihin, 296
paha ja uskoton sukupolvi vaatii niitä, 297

Merkkiviiri
kansakunnille, 81

Messias
mitä se tarkoittaa, 71

Metallinpuhdistajan tuli, 342

Mickelsen, Lynn A.
sovituksen avulla tulevan puhdistumisen ja likapyykin pesemisen välinen yhtäläisyys, 183
tulen kautta tapahtuva kaste tuo puhdistumisen synnistä, 110

Millet, Robert L.
Korihor käytti olkinukke-argumentointia hyökätäkseen kirkon oppeja vastaan, 221–222
Mormon ymmärsi maailmankaikkeuden fyysisiä lakeja, 286
ylpeys johtaa hajaannukseen, 355

Moniavioisuus
kirkko ei hyväksy ihmisten harjoittamaa moniavioisuutta, 120

Monson, Thomas S.
ei ole mitään syytä pelätä epäonnistumista, kun palvelemme Herraa uskossa, 188–189, 390
jäsenyys kirkossa vaatii päättäväisyyttä palvella, 396
kuinka arvokasta on huomaamaton palveleminen, 316–317
kuinka tärkeää palvella leskiä, 342
kuva hänestä, 289, 316, 396
mitä kutsumuksen kunniassa pitäminen tarkoittaa, 117–118
patriarkalliset siunaukset ovat kuin Liahona, 243
Saksan demokraattinen tasavalta sallii lähetyssaarnaajat, 210–211
siunauksia tulee kiistelyn välttämisestä, 308–309
valinnoilla on iankaikkisia seurauksia, 19

Mooseksen kirjat
sisältyivät pronssilevyihin, 17

Mooseksen laki
Jeesus Kristus täytti sen, 305, 313–314
sen tarkoituksena oli suunnata huomio Jeesuksen Kristuksen uhriin, 235, 314

Mooses
Joseph Smithin saamat ilmoitukset kertovat meille hänestä, 29

Moosian pojat
tavoittelivat tehokkaan evankeliumin tutkimisen avaintekijöitä, 204

Moriankumer, Mahonri, 373

Mormonin kirja
antaa vahvemman todistuksen Jumalan Pojasta, 1
auttaa erottamaan totuuden erheestä, 7
johtaa henkilökohtaiseen ilmoitukseen, 1
kirjoitettiin meidän aikaamme varten, 3–4
kuinka tunnistaa sen suuri arvo, 103
merkittävin ja tärkein uskonnollinen teksti, 3
on se suuri viiri, jota meidän on käytettävä, 106
opettaa, kuinka voi elää vanhurskaasti sota-aikana, 254
opillinen lakikivi, 6
osoittaa, että Jumala muistaa liiton Israelin kanssa, 4
paljastaa Kristuksen viholliset, 129
sen hylkääminen on yksi aikojen merkeistä, 107
sen kääntäminen, 136
sen sinetöity osuus, 30–31, 377
sen todenperäisyyttä voi koetella lukemalla sitä, 8
sen tutkimisen laiminlyönnillä on iankaikkisia seurauksia, 96
tarjoaa uuden liiton, 5–6
tehtävä Israelin kokoamisessa viimeisinä aikoina, 5
todistajien tärkeys, 9
todistus siitä kasvaa siemenestä, 7–8
tuo suuria siunauksia yksilölle ja perheelle, 8–9
tutkimiseen pitäisi vaikuttaa tieto siitä, että Moroni näki meidän aikamme, 368
uskontomme lakikivi, 3, 6, 413
vahvistaa Vanhaan testamenttiin muistiinmerkityt ihmeet, 38
varjeli Marion G. Romneyn hengellistä turvallisuutta, 7

Mormonin Kirja, Evankeliumin oppi -luokan opettajan opas, 170

Moroni
viimeinen nefiläinen profeetta, 393

Morrison, Alexander B.
Kristuksen nimen päällemme ottaminen merkitsee auliutta tehdä, mitä Hän meiltä vaatiikin, 209

Mulekilaiset
erotettu veljistään, 72
johdatettiin Jerusalemista Lehin lähdön jälkeen, 17

Murhe
Jumalan mielen mukainen murhe on Hengen lahja, 239

Muut lampaat, 322

Muuttuminen
mitä se on, 349

N

Naftali
asui sillä alueella Galileaa, jossa Messias asui, 87

Nahom
paikka, jossa Ismael kuoli ja johon hänet haudattiin, 423

Nahum
profeetta, joka todisti Juudan valtakunnassa, 12

Nebukadnessar
vei Juudan vankeuteen, 79

Nefi
hänen psalminsa, 60
näki Lunastajan, 43

Nefiläisten ajanlaskujärjestelmät, 295

Nefin levyt
1. persoonassa kirjoitetut selostukset vaihtuvat 3. persoonassa kirjoitetuksi selostukseksi, 138
Amaleki antoi pienet levyt kuningas Benjaminille, 137
isot levyt sisälsivät maallista historiaa ja kuninkaiden aikakirjan, 23, 42, 115, 136, 362, 421
miksi Nefiä käskettiin kirjoittamaan pienet levyt, 136
niiden alkuperä, 17
pienet levyt sisälsivät uskonnollisen historian, 23, 42, 74, 115, 135, 370–371, 421

Nehor
käytti pappisvaltaa perustaakseen uskonnollisen liikkeen, 173
turvautui järkeilyyn pettääkseen muita, 99

Nelson, Russell M.
ei edes Vapahtaja voi pelastaa meitä synneissämme, 292
ihmiset menestyvät vain silloin, jos he noudattavat käskyjä, 14
itsehillintä voi suojella ylettömyyden ikäviltä seurauksilta, 186
Jumalan rakkaus on rauhan lähde, 353
kasvattakaa uskoa, pitäkää käskyt ja tehkää parannus yksilöinä, 273
kestitkää itseänne Kristuksen sanoilla, 111
kiistelyn tarttuva syöpä, 294
kirkon jäsenistä voi tulla Abrahamin siunausten perillisiä, 271
kokoamista koskevan opin merkitys, 72
kultainen sääntö, 319
kutsut tehtäviin vaativat huutomerkin, eivät kysymysmerkkiä, 14
kääntymys johtaa uudestisyntymiseen, 182

luominen, lankeemus ja sovitus ovat välttämättömiä pelastussuunnitelmalle, 208
luopumisen polku vie todellisiin vaaroihin, 259
miksi lankeemus oli välttämätön, 54
Mormonin kirjan lukijoiden tulee keskittyä Jeesukseen Kristukseen, 5
neuvo kirkon jäsenille, jotka tarttuvat aseisiin maansa puolustamiseksi, 261
oppikaa evankeliumin totuuksia Pyhän Hengen voimalla, 24
pohdiskelu kutsuu Pyhää Henkeä, 281
pyhissä kirjoituksissa vanhempia käsketään opettamaan uskoa Jeesukseen Kristukseen, 146
Pyhä Henki puhuu mielelle ja sydämelle, kun pohdimme ja rukoilemme, 2
rukoilkaa ja ryhtykää sitten työhön, 375
rukousta voi ajatella mielessään, 332
sovitus on laajuudessa ääretön, 67, 235
tietoa Mormonin kirjan kääntämisestä, 4
tuleminen Kristuksen tykö johtaa rauhaan, 312
Vapahtaja rakastaa sekä pyhiä että synnintekijöitä, 292
välttäkää käyttämästä nimityksiä, jotka johtavat ennakkoluuloihin, 356

Neum
profetiat säilyivät, 17
profetoi Jeesuksen Kristuksen palvelutehtävästä, 42

Nibley, Hugh
amalekilaiset ja soramilaiset johtavat lamanilaisten sotajoukkoja nefiläisiä vastaan, 255
elefantit jerediläisten keskuudessa, 384
käsittelee Korihorin filosofioita, 219
nefiläisten todellisena haasteena eivät olleet lamanilaiset vaan Herran seuraaminen, 262
Nefin valan ihmeellinen vaikutus Soramiin, 16

Nimet pyyhittiin pois
kirkkokurin tarkoitus, 168

Nooa
johtaja Lehi-Nefin maassa, 151

Nuhteettomuus
hengellisen voiman perusta, 15–16
kohdelkaa oikeudenmukaisesti toinen toistanne, 352

Nuhteleminen, 374

Nuoret sotilaat, 262–263

Nuorten voimaksi -kirjanen
huoliteltu ulkoasu ja säädyllinen pukeutuminen, 176
sukupuolirikkomukset ja parannus, 243–244, 246
valitse huolellisesti musiikki, jota kuuntelet, 40

Nuriseminen
syy nurinaan kirkon jäsenten keskuudessa, 264–265
tottelemattomuuteen johtavat vaiheet, 13

Nyman, Monte S.
Jeesuksesta Kristuksesta puhutaan 391:ssä Jesajan 425 jakeesta, 43
tuhatvuotisen valtakunnan aikana lapset varttuvat ilman syntiä, 47

Näkijä
mitä se tarkoittaa, 55–56
näkee sellaista, minkä Jumala on kätkenyt maailmalta, 55, 149

Nöyryys
mitä se on, 389
sen tunnustamista, että lahjamme ja kykymme ovat Jumalan lahjoja, 273
sen tärkeys, 229, 381
suuruus alkaa nöyryydestä ja alistuvaisuudesta, 229
vahvistaa meidän riippuvuuttamme Herrasta, 163–164

O

Oaks, Dallin H.
evankeliumin opettajat eivät saa hämmentää oppilaiden näkemystä Vapahtajasta, 173–174
halukkuus ottaa päälleen Jeesuksen Kristuksen nimi, 394–395
ihmeitä tapahtuu meidän aikanamme ja niitä tapahtuu tosi kirkossa, 370
ihmeitä tapahtuu yhä, 330
Jesajan profetiat täyttyvät, 84
jäsenillä on vastuu toimia kirkon johtajien kehotusten mukaan, 118–119
kiitollisuus auttaa meitä näkemään vastoinkäymiset maan päällä olomme tarkoitukseen kuuluvina, 50
kirkkokurin tarkoitus, 168
kokoamisen merkitys ja tarkoitus, 299
kolmen silminnäkijän todistus, 378
kolmen silminnäkijän todistus on liitetty sataan miljoonaan Mormonin kirjaan, 100
kolme tapaa, joilla otamme päällemme Kristuksen nimen, 147
kuinka vaarallista on sallia pahan päästä mieleen, 245
maa on täynnä Herran tuntemusta, 90
materialismin ja hengellisyyden välinen suhde, 285–289
meillä on tahto ja voima hallita ajatuksiamme ja tekojamme, 61
merkkien tavoittelemiseen liittyy vaaroja, 229–230
mitä tarkoittaa ”uudestisyntyminen”, 170
mitä tarkoittaa ”vakain aikein”, 399–400
mitä tarkoittaa *vertauskuva*, 234
myöhempien aikojen pyhät uskovat pelastumiseen armosta, 96
ne, jotka luottavat Herraan, maksavat kymmenykset, 343
olot Siionin yhteisössä, 353
on tärkeää olla aina uskollinen, 263
palvelemisen kannustimena tulee olla Jeesuksen Kristuksen rakkaus, 399–400
parhaita aarteita maan päällä ja taivaassa ovat lapsemme ja jälkeläisemme, 318
pelastus ei tule pelkästään käskyjen pitämisestä, 51, 154
profetioilla ja pyhien kirjoitusten kohdilla on monia merkityksiä, 84
pyhien kirjoitusten ja henkilökohtaisen ilmoituksen välinen yhteys, 369
pyhien kirjoitusten lukeminen luo auliuden oppia, 7
Pyhän Hengen kautta tulevan ilmoituksen hylkääminen rajoittaa oppimista, 192
rakkaus ei ole pelkkä teko vaan tila, olotila, 404
rauha tulee maan päälle toisen tulemisen jälkeen, 77
Saatanan eksytysmenetelmät, 383
sakramentin nauttimiseen liittyviä siunauksia, 332–333
se, mitä meistä on tullut, on tekojemme tulosta, 192–193
sovitus tarjoaa kuolemattomuuden, 75
suuret maanjäristykset ovat toisen tulemisen merkkejä, 304
suuret vastoinkäymiset eivät ole vailla iankaikkista tarkoitusta tai vaikutusta, 266–267
sydämen paatumus rajoittaa hengellisyyttämme, 31
synnin ja rikkomuksen välinen ero, 54
tehdä ensin syntiä ja sitten parannus on pirullista, 104
tieto ylösnousemuksesta antaa voimaa kestää kuolevaisuuden haasteita, 191
toimitukset varmistavat suhteemme Jumalaan ja perheenjäseniin, 393–394
tulla Jeesuksen Kristuksen pojaksi tai tyttäreksi, 155–156
tuomio on Herran, 367
turhuuksiin kuuluvat omaisuus, ylpeys, asema ja valta, 285
valmistautukaa toista tulemista edeltäviin tapahtumiin, 297
varmuus ylösnousemuksesta antaa voimaa kestää, 250
varokaa luottamasta yksinomaan itseenne määrittäessänne hengellisiä totuuksia, 293
varokaa syventymästä liiaksi turhuuksiin, 184
vastoinkäymiset voivat jalostaa ja puhdistaa, 45
vieno ääni sai sydämen palamaan, 306
viimeinen tuomio on arvio siitä, mitä meistä on tullut, 192–193

Oikeudenmukaisuus
armo tyydyttää sen vaatimukset, 51, 235

Ojennus
hyväksykää Herran ojennus, vaikka se olisi tuskallista, 34

Oksastaminen
kuvaa vertauksessa ihmisryhmiä, 128

Oliivipuu
vertauskuvana Jumalan rakkaudesta, 125

Omatunto
Kristuksen valo, 400–401
omantunnonrauha, 144–145
omantunnonvaivat, 252–253
opastaa henkeämme, 300, 369, 408–409
sitä verrataan Liahonaan, 243

Omner
työskenteli vuosia tuodakseen lamanilaisia Kristuksen luo, 171

Oppi ja liitot
todella pyhä kirjoitus Raamatun ja Mormonin kirjan rinnalla, 6

P

Paasto
George McLaughlin rukoili ja paastosi seurakunnan kasvun puolesta, 204
sielumme nöyrtyy, 189

Paastouhrit
kuinka paljon tulee lahjoittaa, 120

Pace, Glenn L.
käskyjen tarkoitus, 22
Mormonilla oli Kristuksen kaltaista rakkautta kansaansa kohtaan, 361

Packer, Boyd K.
elämän valinta ei tapahdu maineen ja tuntemattomuuden välillä vaan hyvän ja pahan välillä, 119–120
epäkunnioittavuus tukkii innoituksen herkkiä kanavia, 411
hengelliset sairaudet voivat aiheuttaa voimakasta kärsimystä, 201
hengellisten lahjojen saamista koskeva neuvo, 415
Henki ei kiinnitä huomiota huutamalla tai ravistelemalla, 306–307
ilmoitus tulee sanoina, jotka me pikemminkin tunnemme kuin kuulemme, 39, 288
Jesajan lukujen vaikeus, 74
Jesajan profetioiden tehtävä, 340
Joseph Smithin tehtävä Mormonin kirjan esiin tuomisessa, 367
Jumalan suunnitelma antoi taustaa Nefin vastoinkäymisille, 11
kaste aloittaa tien kohti iankaikkista elämää, 111
kasteen merkitys, 308
Kristuksen valo auttaa meitä erottamaan hyvän ja pahan, 401
kuinka voi saada todistuksen Mormonin kirjasta, 413
kuvailee hengellisiä tuntemuksia, 134, 39
kärsivällisyys on tärkeää odottaessamme uskon kasvamista, 232
luomisen voiman ja pelastussuunnitelman välinen yhteys, 244
mikään Sodomassa ja Gomorrassa ei ollut jumalattomampaa kuin nyt, 100
missä lakia ei ole annettu, siinä ei ole rangaistusta, 69
mitä on *usko*, 230
moraalinen saaste lisääntyy jyrkästi, 368
Mormonin kirjan keskeisenä tarkoituksena on tuoda ihmisiä Kristuksen luo, 322
Mormonin kirjan tutkiminen johtaa henkilökohtaiseen ilmoitukseen, 1
omantunnon tuska kannustaa meitä parannuksen kautta etsimään hengellistä parantumista, 252
on tärkeää, että pappeudenhaltija elää vanhurskaasti, 186
opin ymmärtäminen muuttaa asenteita ja käyttäytymistä, 224, 284
pitäkäämme liitot niin olemme turvassa, 262
puhumme enkelien kielellä, kun puhumme Pyhän Hengen vaikutuksesta, 112
Pyhän Hengen lahjaa ei tunnisteta niin kuin se pitäisi, 305
pyytäkää, niin te saatte, 26
rukoilkaa mielessä ja sydämessä, 332
siunauksia tulee niille, jotka seuraavat profeettoja, 306
sovituksen avulla syyllisyys voidaan poistaa, 212
sovituksen parantava voima, 144
suvaitsevaisuuden hyvettä on vääristelty, 172
tieto Jumalan suunnitelmasta tarjoaa vastauksia vaikeisiin kysymyksiin, 193
todistus Mormonin kirjasta kasvaa siemenestä, 7–8
vanhemmuuden jumalallisen mallin noudattaminen tuo iloa, 18–19
Vapahtajan uhrin ansiosta armoa voidaan suoda ilman että oikeudenmukaisuuden lakia rikotaan, 251–252
varokaa vastustajalta tulevia viestejä, 401
vastakohtaisuus auttaa meitä kasvamaan vahvemmiksi, 52

Page, Hiram
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422

Pakanat
heistä kerrotaan toistuvasti Mormonin kirjassa, 31
hylkäävät Herran opetukset, 350
saaminen vakuuttuneiksi siitä, että Jeesus on Kristus, 5

Palveleminen
millainen hengellinen arvo on sillä, että teette ajallisia asioita muiden hyväksi, 206
sen kannustimena tulee olla Jeesuksen Kristuksen rakkaus, 399

Palvelevat enkelit, 402

Pappeus. *Ks.* Aaronin pappeus *tai* Melkisedekin pappeus

Pappisvalta
Nehor, 174
sen synnillisyys, 98

Parannus
ennalta suunniteltu parannus on petosta, 104
johtaa meidät Kristuksen armoon, 287
jotta saisitte tietää sen ehdot, 290–291
pelastuksen saamiseen tarvitaan parannukseen johtavaa uskoa, 235–236
tuo suurempaa rauhaa ja iloa, 61
usko johtaa siihen, 298

Parkin, Bonnie D.
liitot ovat osoitus siitä, millainen sydän on, 159–160

Patriarkallinen siunaus
sitä verrataan Liahonaan, 243

Pekah
kuin savuava kekäle, 84

Pelastus
pelastuminen sekä fyysisestä että hengellisestä kuolemasta, 50, 291
tarjolla kaikille ihmisille, 69

Pelastussuunnitelma
Ammon opetti Lamonille, 207
tunnettiin ennen maailman luomista, 247

Perhe
kasvattaa lapsia Herralle, 18

Perhejulistus
avioliitto keskeisellä sijalla Herran suunnitelmissa lapsiaan varten, 34
perhe keskeisellä sijalla suunnitelmassa iankaikkiseksi päämääräksi, 11, 18
vanhempien velvollisuus opettaa lapsiaan, 59, 145–146

Perry, L. Tom
ehdotuksia yksilöille ja perheille siitä, mitä voi tehdä lepopäivänä, 161
kertomus ensimmäisen lähetystyötoverin tapaamisesta usean vuoden jälkeen, 203
lukekaa pyhiä kirjoituksia ikään kuin itse kirjoittaisitte niitä, 366
lähetyssaarnaajia heiteltiin kivillä, 206
maanpäällinen elämä on oppimisen ja koetusten aikaa, jotta olisimme kelvollisia iankaikkisiin mahdollisuuksiin, 193, 251

maanpäällisen elämän yhtenä tarkoituksena on yhdistää henki ja ruumis, 193
mitä tarkoittaa *opetuslapsi*, 298
Mormonin kirja kirjoitettiin meidän aikaamme varten, 3–4
päätös pitää liitot saattaa johtaa muiden kääntymiseen, 213
vaaditaan rohkeutta, jotta voi valita helpon ja suositun sijaan oikein, 173
varoittaa syventymästä aineelliseen omaisuuteen, 22
yksi suurimmista mysteereistä on se, miksi ihmiskunta ei pysty oppimaan menneisyydestä, 284

Persialaiset
tuhosivat Babylonin, 46

Pesijän saippua
ja metallinpuhdistajan tuli, 342

Petersen, Mark E.
lepopäivän pyhittämisemme kuvastaa sitä, kuinka kiitollisia olemme sovituksesta, 161

Pinegar, Patricia P.
Herra opettaa lapsia, 338

Poelman, Ronald E.
Herra sallii vanhurskaiden kärsiä toisten pahoista teoista, 199
kuolevaisuus on aikaa oppia vastakohtaisuutta ja valita vastakohtien välillä, 251

Pohtiminen
lukekaa pyhiä kirjoituksia tehokkaasti, 60
mietiskeleminen ja pohtiminen on hyödyllistä, 281
pohtikaa pyhiä kirjoituksia joka päivä, 341
punnitkaa mielessä, 323

Pornografia
perkeleen työväline, 246
vastenmielinen hirviö, 68

Porter, Bruce D.
mitä tarkoittaa ilmaus ”särkynyt sydän ja murtunut mieli”, 396

Porter, L. Aldin
profeetat varoittavat, mutta eivät vie tahdonvapautta, 382

Pratt, Parley P.
kuinka Pyhä Henki vaikuttaa ihmiseen, 415
tiesi ja ymmärsi Mormonin kirjan olevan totta, 1

Profeetat
mitä seuraa heidän hylkäämisestään, 19

Pronssinen käärme
Israelin lasten vitsaus, 279

Psalmi
Nefin psalmi, 60

Pukeutuminen ja ulkoinen olemus
ulkoinen olemus ja tavat, 176

Punainenmeri
kartta, 423
Lehi ja hänen perheensä matkustivat sen vieritse, 12

Pyhittyminen
sydämen pyhittyminen, 272
tarkoittaa jokaisen synnin voittamista ja kaiken saattamista Kristuksen alaisuuteen, 198

Pyhittäytyminen
pyhityksen lain mukaan eläminen, 270–271, 352–353
sydämemme ja sielumme luovuttaminen Jumalalle, 273
varastohuonetta ylläpidetään pyhitetyillä lahjoituksilla, 342

Pyhä Henki
ansaitkaa jatkuvasti Pyhän Hengen kumppanuus, 98
puhuu äänellä, jonka me pikemminkin tunnemme kuin kuulemme, 39
Pyhän Hengen lahjaa ei tunnisteta niin kuin se pitäisi tunnistaa, 305
sitä verrataan Liahonaan, 34
vaikuttaa käytökseemme ja vahvistaa todistustamme, 160
voimallisempi kuin enkelin vierailu, 184

Pyhän Hengen lahja
evankeliumin mukainen elämä tarkoittaa, että me käytämme sitä, 24
jotkut jäsenet eivät käytä lähimainkaan hyväkseen sen myötä saamiaan etuoikeuksia, 39
Kristus kastettiin, jotta Hän osoittaisi, että meidät tulee saada se, 109
opetuslapset rukoilivat sitä, 328
sen ja Kristuksen valon väliset erot, 400
se on otettava vastaan ja hyväksyttävä, jotta siitä pääsee osalliseksi, 98
sitä ei tunnisteta niin kuin se pitäisi tunnistaa, 304
sitä verrataan Liahonaan, 243
toivon lähde, joka on omien kykyjemme yläpuolella, 403
tulikaste, 110
Vapahtaja ravitsee niitä, jotka saavat sen, 397
välttämätön pappeuden järjestämiseen, 394

Pyhät kirjoitukset
Herra käskee pyhiään tutkimaan niitä, 340
niiden tutkimisen tärkeys, 95
rautakaide, 21

R

Raamattu. *Ks. myös* Joseph Smithin raamatunkäännös
siitä puuttuu selkeitä ja kallisarvoisia tekstejä, 28–30
turmeltui hyvin varhain, 28–29

Rakkaus
Kristuksen puhdas rakkaus, 352
on Kristuksen kaltaista rakkautta, 390
sitä täytyy kehittää ja se täytyy kokea, 161

Rameumptom, 224, 234, 323

Rehellisyys
valehtelemisen synnin vakavuus, 223

Resin
kuin savuava kekäle, 84

Richards, LeGrand
Herran huoneen vuori, 76
Jesajan jakeiden vertauskuvallisuus luvussa 2. Nefi 15, 81

Ricks, Stephen D.
nimen *Anti-Nefi-Lehi* mahdollinen merkitys, 212
yhtäläisyyksiä Mormonin kirjan ja Vanhan testamentin kruunajaisjuhlissa, 138–139

Rikkaus
nefiläiset antoivat sen takia myöten monille synneille, 115

Rikkomus
synnin ja sen välinen ero, 54

Robbins, Lynn G.
valitkaa, reagoitteko vihastuen vai ette, 409

Robinson, Stephen E.
suuri ja iljettävä kirkko koostuu useammasta kuin yhdestä kokonaisuudesta, 27

Romney, Marion G.
ihmiset, jotka yrittävät palvella Herraa loukkaamatta perkelettä, 110
Juudan kokoaminen, 336
kuinka pääsee siitä, että antaa nuristen, 161
kääntymys edellyttää sydämenmuutosta, 181
mitä tarkoittaa todellinen kääntymys, 351
Mormonin kirja varjeli hänen hengellistä turvallisuuttaan, 7
olemalla uskollisia liitoille ja huolehtimalla muista voimme säilyttää syntiemme anteeksiannon, 179
olkaa anteliaita antaessanne, 120
on tärkeää tehdä vanhurskaita asioita puhtaista vaikuttimista, 400
pohdiskelun voima, 323
pyhityksen lain mukaan eläminen korottaa köyhät ja tekee rikkaista nöyriä, 352
Pyhän Hengen lahjan saaminen, 110
Saatanan todellisuus, 105
selvittäkää, mikä on Herran neuvo, 122

sen, mitä rukoillaan, tulee olla sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa, 281–282

Rukous
George McLaughlin rukoili ja paastosi seurakunnan kasvun puolesta, 204
Isä meidän -rukous, 317
pelastusköysi Jumalan luo, 113
prosessi, jonka Enos kävi läpi, lisäsi hänen uskoaan, 132–133
sydämemme kääntyy Jumalan puoleen rukouksessa jatkuvasti, 234
vaatii ponnistelua, 375

S

Saaste
pornografia on saastetta mielelle, 245
viimeisinä aikoina, 367–368

Sakramentti
lupaus siitä, että täyttyy Hengellä, 332
sen nauttimisen päätarkoituksena on muistaa Hänet, 325
uudistakaa kasteenliitto sakramenttitoimituksen kautta, 394

Salaliitot
jerediläisten keskuudessa, 382–383
niitä koskevia näkemyksiä, 278–279

Samarialaiset
muualta tuotuja vankeja alettiin nimittää samarialaisiksi, 84

Samuel Lamanilainen, 289

Sarahemla
sen kansa, 135

Scott, Richard G.
etsikää hiljainen paikka pohdiskellaksenne, 281
Herra antaa helpotusta jumalallisella voimalla, 201
Jeesuksen Kristuksen ansiot ja laupeus, 52
Jumala antaa kokemuksia, jotka edistävät kasvua ja ymmärrystä, 35–36
kuinka arvokasta on, että ihmisellä on särkynyt sydän ja murtunut mieli, 314
kuinka elää maailmassa ilman että pahuus saastuttaisi, 62
kun toimimme saamamme vaikutelman pohjalta, saamme vahvistavan osoituksen, 387
kuuliaisuus tuo onnellisuutta, Jumalan käskyjen rikkominen ei, 289
lainaa Spencer W. Kimballin sanoja viidestä parannuksen elementistä, 290–291
Lunastaja antaa helpotusta raskaista taakoista, 94–95
luottakaa iloiten Herraan, kun kohtaatte kuolevaisuuden haasteita, 164–165
miksi meitä käsketään tekemään parannusta, 60–61
neuvo niille, joita on hyväksikäytetty seksuaalisesti, 410
omantunnonrauha tulee vilpittömästä parannuksesta ja vanhurskaasta elämästä, 144–145
opiskelupäiväkirja voi tehostaa pyhien kirjoitusten tutkimista, 204
pelastumme ainoastaan Jeesuksen Kristuksen sovitusveren kautta, 276
Pyhän Hengen välityksellä tulevien viestien tunnistaminen, 184
sukupuolinen intiimisuhde avioliiton ulkopuolella on syntiä, ja Jumala on kieltänyt sen, 121
suku voi antaa runsaan perinnön, 152, 355
synnin seuraukset, 239–240
tarvitsemme jatkuvasti kääntymyksen kehää, 301
teidän on saatava opetusta korkeudesta, 381
täysi parannus tuo anteeksiannon sovituksen ansiosta, 133
usko Kristukseen täyttää elämän loistavalla valolla, 403
vakava rikkomus vaatii apua pappeusjohtajilta, 246
vanhurskas luonne on hengellisen voiman perusta, 15–16

Sebulon
asui sillä alueella Galileaa, jossa Messias asui, 87

Seesrom
petollinen lainoppinut Ammonihassa, 201

Sefanja
profeetta, joka todisti Juudan valtakunnassa, 12

Selestinen valtakunta
edellyttää sekä jumalallista apua että aitoa parannusta, 51–52
ihmisen on tarpeen valmistautua, ennen kuin hän voi päästä sisään, 134
niiden, jotka halajavat saada sijan siinä, on kilvoiteltava joka päivä, 217
valkeus, kirkkaus ja äly valmistettuna siellä, 157

Senif
hänen aikakirjansa, 151
johtaja Lehi-Nefin maassa, 149

Senok
profetiat säilyivät, 17
profetoi Jeesuksen Kristuksen palvelutehtävästä, 42

Senos
heprealainen profeetta, 124
profetiat säilyivät, 17
profetoi Jeesuksen Kristuksen palvelutehtävästä, 42

Serafi
mitä se tarkoittaa, 81–82

Serem
ensimmäinen antikristus Mormonin kirjassa, 129

Sidkia
historiallinen tausta, 12

Sielun tuho
Joseph Fielding Smithin esittämä määritelmä, 50

Siion
Amerikka on Siion, 334, 373
kokoontuminen sinne, 299
myöhempien aikojen Siion, 46, 64, 76
puhdassydämiset, 26
sen tyttäret, 79
Uusi-Jerusalem, 334, 391
yhteisö, 353–354

Sill, Sterling W.
ylösnousseen ruumiin piirteitä, 191–192

Silminnäkijät, kahdeksan
heidän merkityksensä, 9
henkilötietoja kustakin silminnäkijästä, 422
kolmen silminnäkijän lisäksi, 100
luvussa Et. 5 viitataan erityisesti, 377

Silminnäkijät, kolme
heidän merkityksensä, 9
heidän todistuksensa on liitetty sataan miljoonaan Mormonin kirjaan, 100
henkilötietoja kustakin silminnäkijästä, 422
luvussa Et. 5 viitataan erityisesti, 377–378

Siloan vedet
vertauskuvana Jeesuksesta Kristuksesta, 86

Simmons, Dennis E.
meillä voi olla rauha huolimatta maailman huolista, 264

Sinetöimisvoima, 283

Sinnikkyys
johtaa menestykseen, 214

Siunatuksijulistukset
Vapahtajan saarna alkaa lausumilla, 311

Siveys
kaikkea muuta kalliimpaa ja arvokkaampaa, 410
määritelmä, 243–244
sukupuolinen intiimisuhde avioliiton ulkopuolella on syntiä, ja Jumala on kieltänyt sen, 121

Smith, Emma
varhaisena kirjurina Josephille, 4

Smith, George Albert
isoisä kysyi: ”Miten olet kantanut minun nimeäni?”, 275
kuva hänestä, 275

Smith, Hyrum
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422
valmistautui lähetystyöhön, 203–204

Smith, Hyrum M.
mitä ovat *salaisuudet*, 138

Smith, Joseph
antoi esimerkin merkin vaatimisesta, 130
asetettiin ennalta johtamaan tätä taloudenhoitokautta, 56
Egyptin Joosefin profetioita hänestä, 56–57
ihmeet ovat uskon hedelmiä, 283
ihminen voi hyötyä siitä, että huomaa ilmoituksen Hengen ensimmäiset kuiskaukset, 134
Jehova tutkisteli kaikkia niitä tapahtumia, jotka liittyivät maahan, 247
Jeredin veljen nimi ilmoitettiin, 373
Jumala on armollinen niille, jotka uskovat, tekevät parannuksen ja nöyrtyvät, 164
Juudan heimon ja Jerusalemin kaupungin palauttaminen, 335
karttakaa riitoja ja kiistoja niiden kanssa, jotka eivät halaja tietää totuutta, 222
kiasmi Mormonin kirjassa, 238
kirkkoon liittyminen tarkoittaa sitä, että jätämme puolueettoman maaperän, 213
kuva hänestä, 3, 7, 81, 100, 130, 149, 245, 249
lapsikaste ei ole yhdenmukainen Jumalan luonteen kanssa, 408
merkkiä tavoittelevat ovat uskottomia, 223
mitä lähemmäksi täydellisyyttä ihminen pääsee, sitä selkeämpi on hänen näköalansa, 60
mitä tarkoittaa ”anteeksiantamaton synti”, 245
mitä tarkoittaa sana *kääntää* luvuissa Mal. 3 ja 3. Nefi 25, 344–345
Mormonin kirja on uskontomme lakikivi, 3, 6, 413
Mormonin kirjan nimisivu on kirjaimellinen käännös, 3
Moroni palveli häntä, 366
ne, jotka asetetaan kuolevaisuudessa johonkin kutsumukseen, on ennalta-asetettu, 195
nefiläisillä oli sama järjestys ja pappeus kuin kirkolla vanhassa maailmassa, 393
onni on olemassaolon päämäärä ja tarkoitus, 62
paholainen perustaa valtakuntansa Jumalan vastustamiseksi, 27, 284
paholaisella ei ole minkäänlaista valtaa meihin, ellemme salli sitä hänelle, 383
pettymyksen aiheuttama piina on kuin tulijärvi, 129
pienten lasten pelastuminen, 157
profetia kannosta, vesasta ja versosta oli täyttymässä, 90
Pyhän Hengen lahja on välttämätön, 394
Raamatun puutteet, 106
rakkaan Johanneksen pyyntö jäädä lihaan, 349
sai opetusta Jumalan todellisesta luonteesta, 3
sai urimin ja tummimin, 377
sana *Mormon* tarkoittaa enemmän hyvää, 358
selestinen lepo on sellaista täydellisyyttä ja kirkkautta, että ihmisen on tarpeen valmistautua, 134
selittää sitä, että Elia palauttaa pappeuden avaimet, 344
selkeät ja kallisarvoiset asiat palautetaan, 29
Siionin rakentaminen on asia, josta ihmiset ovat kaikkina aikoina olleet kiinnostuneita, 334
tosi opin erottamista verrataan jonkin hyvän maistamiseen, 232
tunsi itsensä unohdetuksi ja eristetyksi Libertyn vankilassa, 87
uskontomme perusperiaatteet, 75
uudestisyntyminen tulee toimitusten kautta, 182
vaatipa Jumala mitä tahansa, se on oikein, 15
valittua näkijää kuvataan luvussa 2. Nefi 3, 55–56
vesikaste on vain puoli kastetta, 110
väsyttäkää Jumalaa, kunnes Hän siunaa teitä, 374
väärän hengen vaikutus on hengellisesti vaarallista, 223

Smith, Joseph F.
Herra käyttää luonnonkatastrofeja saadakseen aikaan parannuksen, 386–387
Isä ja Poika: ensimmäisen presidenttikunnan ja kahdentoista antama opillinen selitys, 155
jäsenet, jotka tarvitsevat merkkejä pysyäkseen kestävinä, kulkevat lipevillä poluilla, 223
kuoleman pelko poistettu myöhempien aikojen pyhiltä, 200
kuva hänestä, 130, 217
mikä tehtävä kirjoitetuilla aikakirjoilla on viimeisellä tuomiolla, 348
mitä tarkoittaa ”Herran lepo”, 399
ne, jotka pitävät käskyt, saavat vahvistusta ja menestystä Herralta, 14
ne, jotka vaativat ihmeitä ja merkkejä, eivät ole hyvämaineisia Jumalan edessä, 130
toiveidemme ohjaaminen on onnemme kannalta tärkeää, 217
varoitus niistä, jotka opettavat väärää oppia, 64
Yhdysvallat perustettiin evankeliumin palautusta varten, 28
ylösnousemuksessa epämuodostumat poistetaan, 250

Smith, Joseph Fielding
Almalla oli valtuus kastaa, 160
Amerikka on Siion, 373
ensimmäiseen ylösnousemukseen sisältyy eri ajanjaksoja ja tapahtumia, 249
evankeliumin yksinkertaiset periaatteet ovat salaisuuksia niille, joilla ei ole Hengen johdatusta, 192
Herra antoi Amerikan Joosefin, Jaakobin pojan, ikuiseksi omaisuudeksi, 334
historiallinen yleiskatsaus luvun Moosia 8 kääntäjiin, 149
ihminen ei voi päästä Jumalan valtakuntaan synneissään, 368
Israelin hajottaminen luvussa MK Jaak. 5, 128
Jumalan lapsilla oli tahdonvapaus kuolevaisuutta edeltävässä maailmassa, 196
kaksi kansakuntaa, joihin viitataan luvussa 2. Nefi 29, 107
kuinka sanaa *opetuslapsi* käytetään Mormonin kirjassa, 298
kuva hänestä, 192, 298
lankeemus kuului taivaallisen Isän suunnitelmaan, 55
lapset varttuvat tuhatvuotisen valtakunnan aikana ilman syntiä tai kiusauksia, 47
maailmankaikkeudessa kaikki tottelee sitä lakia, joka sille on annettu, paitsi ihminen, 286
miksi Herra kielsi Aadamia syömästä hedelmää, 53
miksi Jeesus käski nefiläisiä ottamaan kasteen uudelleen, 328
mitä tarkoittaa ilmaus ”otetaan kotiin sen Jumalan luokse”, 248
mitä tarkoittaa ilmaus ”sielun tuho”, 50
mitä tarkoittaa ilmaus ”syntyy Jerusalemissa”, 185
mitä tarkoittaa Jesajan mainitsema *merkkiviiri*, 81
monissa pakanoissa oli Israelin verta, 322
myöhempien aikojen pyhät menevät kaikkialle maailmaan viinitarhan palvelijoina, 131
nefiläiset eivät käyttäneet Aaronin pappeutta ennen Vapahtajan käyntiä, 394
nefiläiset toimivat Melkisedekin pappeuden valtuudella, 63
Nefi vihki Jaakobin ja Joosefin opettamaan ja johtamaan nefiläisiä, 117
pienten lasten pelastuminen, jotka kuolevat ennen vastuullista ikää, 408
Pyhä Henki annetaan kirkon jäsenille, jotta heillä voi olla profetian henki, 94
Pyhällä Hengellä voi olla voimallisempi vaikutus kuin enkelin vierailulla, 184
Senosin vertaus oliivipuusta on yksi suurimmista koskaan muistiin merkityistä vertauksista, 124
Siionin tyttäret, 79
Siionista lähtee laki, 77
sinetöimisvoima, 283

urim ja tummim, joita Moosia käytti ja jotka kätkettiin Joseph Smithiä varten, 377
vitkastelu varastaa iankaikkisen elämän, 236
voimme pitää Jeesusta Kristusta Isänämme, 147

Smith, Joseph vanhempi
Joseph Smith sai nimensä isänsä mukaan, 57
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422

Smith, Samuel H.
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422

Snow, Erastus
Ismaelin sukujuurien merkitys, 19

Snow, Lorenzo
kuva hänestä, 226
siunaukset, jotka tulevat koettelemusten kautta, 226

Snow, Lowell M.
Jeesus Kristus antaa jatkuvaa ohjausta, 21

Sodoma ja Gomorra
maailma on yhtä jumalaton ja turmeltunut kuin siellä, 99

Soram
Nefin valan ihmeellinen vaikutus häneen, 16

Soramilaiset
Alma ja hänen veljensä saarnasivat heille, 228
heidän luopiokäsityksensä, 225
liittoutuivat lamanilaisten kanssa, 255
uskonkäsitykset samanlaisia kuin Korihorilla, 224

Sorensen, David E.
kuinka rakkaus voi kadota kodistamme, 409

Sota
joskus kansakunnat ovat oikeutettuja ja velvoitettuja taistelemaan, 257
Mormonin kirja opettaa, kuinka voi elää vanhurskaasti sota-aikana, 254

Sotapalvelus, 261

Sotapäällikkö Moroni, 254–259, 262, 420

Sovitus
Mormonin kirja todistaa siitä, 18
sen tulisi olla riemumme keskipisteenä, 66
sen voiman ymmärtäminen, 66–67
sillä on ihmeenomainen voima, joka voi auttaa meitä muuttumaan, 51–52
sitä koskevia näkemyksiä, 50, 101
usealla tavalla ääretön, 51, 67, 140, 235, 417

Sperry, Sidney B.
sukuluettelot pyhissä kirjoituksissa, 372–373

Staheli, Donald L.
kuuliaisuus evankeliumin periaatteille tuo onnen, 14
tarvitsemme harrasta päivittäistä rukousta ja henkilökohtaista, vilpitöntä syventymistä pyhiin kirjoituksiin, 225

Stone, David R.
kuinka voimme irrottautua maailman vaikutuksista, 184–185

Suolajärven temppeli
Herran huoneen vuori, 76–77
kuva siitä, 65, 76

Suuri ja ihmeellinen teko
evankeliumin palautus myöhempinä aikoina, 95
kirkon jäsenet ovat sen sydän, 30

Suuri ja iljettävä kirkko, 27

Suvaitsevaisuus
suvaitsevaisuuden hyvettä on vääristelty, 172

Synti
pirullinen valhe, jonka mukaan ihminen on paremmassa asemassa tehtyään syntiä ja tehtyään sitten parannuksen, 104
päättää tehdä syntiä aikoen tehdä parannuksen, 273
raskain kuorma, 80
sen ja rikkomuksen välinen ero, 54

Syntien tunnustaminen
välttämätön osa parannuksen prosessia, 167

Syyllisyys, 212

Syyria
Syyrian valtakunta, 83

Syyttömäksi julistaminen
mitä se tarkoittaa, 51
täydellisyys ei ole edellytyksenä sille, 272

T

Tabelin poika
nukkehallitsijana Jerusalemissa, 84

Tahdonvapaus
ihmisellä on tahto ja voima hallita ajatuksia ja tekoja, 60–61
jokainen saa valita, 19–20
Jumalan tarkoitukset voittavat ilman ihmisen tahdonvapauden kumoamista, 101
Jumala toimii aina vankkumattoman uskollisena sille, 53
meillä oli se kuolevaisuutta edeltävässä maailmassa, 196–197

Talmage, James E.
Jeesus Kristus on Jehova, Luoja, 154
nimi, joka kirkolla tulee olla, 347
tiedon rooli vastuullisuudessa, 69

Tanner, N. Eldon
mitä tarkoittaa kohdella toisia oikeudenmukaisesti, 352
profeettojen hylkääminen tuo kärsimystä, 304

Tanssiminen
Herra hyväksyy asianmukaisen tanssimisen, 40

Tatuoinnit
presidentti Hinckley kehotti nuoria pitämään kehonsa pyhänä, 177

Taylor, John
Jumala pitää meitä vastuussa niistä, jotka olisimme voineet pelastaa, 118
kuka meidät tuomitsee, 361
kuva hänestä, 26, 382
meidän tulee olla sydämeltämme puhtaita, pelätä Jumalaa ja pitää käskyt, 26

Teräs
todisteita sen valmistuksesta, 35, 384

Tieto
uskon, toivon ja tiedon välinen suhde, 230

Tiglatpileser (Pul)
Assyrian hallitsija, 88

Tingey, Earl C.
fyysisen kuoleman määritelmä, 291

Todistus
askeleet sen saamiseksi, 97–98
puhdas todistus johtaa kansan siihen, mikä on oikein, 179

Toimitukset
niiden merkitys, 393

Toinen kuolema, 250

Toivo
tuo rauhaa hankalaan elämään, 403
uskon, toivon ja rakkauden välinen suhde, 404
uskon, toivon ja tiedon välinen suhde, 230

Tottelemattomuus
estää siteet Jumalaan ja murentaa todistuksen, 49

Tuhatvuotinen valtakunta
ensimmäinen ylösnousemus jatkuu, 156
Jesajan profetian täyttyminen, 87
Jumalan valtakunnan kaksi pääkaupunkia, 77
lapset varttuvat sen aikana, 47
Mormonin kirja panee sen alulle, 241–242
pohdiskele, millaista on sen aikana, 108
Saatana sidotaan eikä hänellä ole valtaa sen aikana, 92, 383

Tuli- ja tulikivijärvi
kuvaus niille, jotka eivät tee parannusta, 129

Tulkaa takaisin
auttakaa harhaan kulkeneita tulemaan takaisin laumaan, 169
ensimmäisen presidenttikunnan kutsu, 168, 332–333
kotiin taivaallisen Isän luo, 300
se on mahdollista, 278

Tuomarien hallituskausi
nefiläiset alkoivat laskea aikaa sen mukaan, 172

Tuomio
mitä se tarkoittaa, 192–193
tuomioistuin, 114
viimeinen tuomio ja puhtautemme tila, 67–68

Tuomitseminen
kirjojen perusteella, 348

U

Uchtdorf, Dieter F.
kirkon jäsenten tulee pysyä kotimaassaan, 333
tulla Kristuksen opetuslapseksi, 233–234

Urim ja tummim
niitä käyttivät Jeredin veli ja Moosia, ne kätkettiin Joseph Smithiä varten, 149, 171–172, 377
näkijä voi käyttää erityisiä kääntäjiä, 55
rakkaan Johanneksen pyyntö jäädä lihaan, 349

Usko
ilmaistaan teoilla, 38
merkkien tavoittelemiseen hyödyn saamiseksi liittyy vaaroja, 229–230
siihen kuuluu myös luottamus Jumalan ajoitukseen, 101
usko ja ihmeet, 388
usko Jeesukseen Kristukseen, 403
uskon, toivon ja rakkauden välinen suhde, 399

Uskonkappaleet
Israelin todellinen kokoaminen, 334
me uskomme, että tulee olla vilpitön, 70
olkaa kuuliaisia hallituksellenne ja palvelkaa sitä uskollisesti, 254
rangaistaan omista synneistämme, 54
tulee vastustaa kiusausta valehdella vähän, 104

Uskonnonvapaus, 47

Uudestisyntynyt, 169–171, 240

Uudistettu egypti
Lehin ja Nefin käyttämässä kielessä tapahtui muutoksia, 11
sitä käytettiin tilan puutteen vuoksi, 370–371

Uusi-Jerusalem
Eter kuvaili, 391
rakennetaan Amerikkaan, 334
Siionista lähtee laki, 77

V

Vainajahenget
kuolleiden henget, 87, 98

Vaino
ne, jotka kestävät, kruunataan iankaikkisella ilolla, 175

Valat
Nefin aikana ja kulttuurissa niiden vannomiseen suhtauduttiin erittäin vakavasti, 16

Valheelliset perimätiedot
lamanilaisten keskuudessa iankaikkinen viha nefiläisiä kohtaan, 152

Vanhemmuus
harhaan kulkeneiden lasten suhteen toimiminen, 22

Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre, 229, 272, 284, 286, 299, 355, 380, 383–384, 386, 427

Vapauden tunnus, 258–259

Vastakohtaisuus
auttaa meitä kasvamaan vahvemmiksi, 52
ilman sitä ei olisi todellista olemassaoloa, 52
kiitollisuus auttaa meitä näkemään vastoinkäymiset maan päällä olomme tarkoitukseen kuuluvina, 50
tarjoaa mahdollisuuksia valita, 52

Vastoinkäymiset
niiden vaikutukset, 266–267
välttämätön osa koetusaikaa, 251

Vastuullisuus
ilman lakia ei ole rangaistusta, 69
tahto ja voima hallitsevat ajatuksia ja tekoja, 61
teoistamme Vapahtajalle, 70–71

Viha
johtaa Hengen menettämiseen, 409
paras välttää sitä, 314

Viimeinen tuomio
Jumalan armo ja oikeudenmukaisuus tulevat olemaan niin täydellisesti toteen näytettyjä, 252
kirjojen perusteella, 348
näette Mormonin kirjan profeetat Jumalan tuomioistuimen edessä, 416

Viñas, Francisco J.
sydämeltään sävyisän ja nöyrän ominaisuuksia, 408

Vitkastelu
varastaa iankaikkisen elämän, 236

Vääristeleminen, pyhien kirjoitusten
mitä se tarkoittaa, 198–199

Väärät profeetat, 319

W

Wells, Robert E.
pelastuksen saamiseen tarvitaan parannukseen johtavaa uskoa, 235–236

Vertauskuva
mitä se tarkoittaa, 234

Vertaus oliivipuista, 124–125

Whetten, Robert J.
Kristuksen kaltainen rakkaus on Hengen lahja, 404
sillä, kuinka palvelemme muita, voidaan mitata henkilökohtaisen kääntymyksemme syvyyttä, 139

Whitmer, Christian
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422

Whitmer, David
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 9, 74, 100, 378, 422

Whitmer, Jacob
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422

Whitmer, John
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422

Whitmer, Peter nuorempi
Mormonin kirjan levyjen silminnäkijä, 422

Whitney, Orson F.
Amerikka on ikuiset kukkulat, 321
mikään tuska tai koettelemus ei mene hukkaan, 164

Widtsoe, John A.
näkijä on totuuden kääntäjä ja kirkastaja, 150

Wirthlin, Joseph B.
emme voi koskaan maksaa velkaamme Vapahtajalle, 140
Herra on elävän veden lähde, 91
kestäminen loppuun asti edellyttää koko sydäntä, 111
kiistely on Saatanan käyttämä väline, 269
kirkon jäsenyyden etuna on pyhien välinen toveruus, 397–398
kuinka voimme tuntea Herran, 167
köyhien siunaukseksi annetun uhrin määrä on kiitollisuuden mitta, 120
meillä voi olla toivo, koska tiedämme, että ulottuvillamme on aina jumalallista apua, 403
mitä tarkoittaa ”puhdassydäminen”, 312
nöyryys on sen tiedostamista, että tarvitsee Herran apua, 381
parantakaa rukousten voimaa, 188
pitäkää lujasti kiinni rautakaiteesta, 21

Pyhän Hengen kumppanuus on oikeus, joka täytyy ansaita, 98
rukoukseen liitettynä paasto on voimakas, 189
rukousten tulee olla yhteydenpitoa eikä lausuntaa, 317
se, mikä on maailmasta, voi työntää sivuun sen, mikä on Hengen, 39
seuratkaa Herraa vilpittöminä, 110
uskon, toivon ja rakkauden kehittäminen on vähittäinen prosessi, 416
usko on luottamusta siihen, mitä emme näe, ja toimintaa, joka on sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa, 228

Wood, Ray H.
ellei ihminen tee parannusta, Herra vetää pois vaikutuksensa, 360

Woodruff, Wilford
kuva hänestä, 121, 169
Melkisedekin pappeuden haltijat ennalta-asetettu, 195
puhui juutalaisille siitä, kuinka he voivat Herran avulla täyttää profetioita, 95
Pyhän Hengen vaikutus on tärkeämpää kuin enkelin vierailu, 169

Workman, H. Ross
nurina koostuu kolmesta vaiheesta, 13

Y

Yhdysvaltain perustuslaki, 47

Ykseys
käskyjen pitäminen tuo ykseyttä, 160–161

Ylpeyden kierre. *Ks.* Vanhurskauden ja jumalattomuuden kierre

Ylpeys
hyvinvointi ja rauha voivat johtaa siihen, 299
sen monia puolia luonnehditaan, 285–286
sen vaikutukset kirkkoon, 272
suuri ja avara rakennus, 22
toisinaan sitä nimitetään suureksi hengen synniksi, 120

Ylösnousemus
antaa meille voimaa ja näkemystä kestää kuolevaisuuden haasteita, 191
jokainen sielu, joka syntyy tähän maailmaan, saa sen, 50
milloin se tapahtuisi, 249–250
mitä se tarkoittaa, 191, 349
sovitus saa sen aikaan, 253

Ympärileikkaus
sitä koskeva laki on päättynyt, 407–408

Young, Brigham
ei voi sanoa, että Raamattu on totta ja että Mormonin kirja ei ole totta, 365–366
henkimaailman ja Jumalan asumuksen sijaintien välinen ero, 249
Joseph Smith asetettiin ennalta johtamaan viimeistä taloudenhoitokautta, 56
kilvoitelkaa jumalattomuutta vastaan joka päivä, 199, 217
kuva hänestä, 56, 365
lankeemus kuului taivaallisen Isän suunnitelmaan, 55
lukekaa pyhiä kirjoituksia ikään kuin itse kirjoittaisitte niitä, 366
pyhittyminen tarkoittaa jokaisen synnin voittamista ja kaiken saattamista Kristuksen alaisuuteen, 198
Pyhän Hengen suhteen me elämme paljon etuoikeuksiemme alapuolella, 415
pyhät halut tuottavat vastaavia ulkoisia tekoja, 217
syntien anteeksianto johtaa kirkkaisiin kasvoihin, 79
Vapahtajan työn laajuus ihmiskunnan pelastamiseksi, 69

Z

Zwick, W. Craig
vertauskuvallisuus ja siunaukset, joihin viitataan ilmauksella ”olla Jumalan käsissä”, 362

Ä

Äidit, 263–264

Äly
ei ainoa tiedon lähde, 69–70

MYÖHEMPIEN AIKOJEN PYHIEN

JEESUKSEN
KRISTUKSEN

KIRKKO

FINNISH
4 02325 06130 6
32506 130